B. 8. 10. Hic est ille codex Holmiensis quem tolies Laudat Dan: Huetius in suis Origenianis. Donavit Herberto Thorndicio Isaacus Vossius

TRIN: COL: CANTAB:

Ex dono Reverendi clarissimiq Viri
Herberti Shoendike,
Hujusce Collegij quondam Socij.
Anno Domini
1670

ριτένουσεκτῶν φόστοκῆ μαΤθαίοη δζκτηζόμ[illegible]

Ὁτε ἀφῆστοὺς ὄχλους, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ· καὶ
προσῆλθουν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· φράσον ἡμῖν
τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ· Ὅτε μὲν
μὴ ἀπὸ τῶν ὄχλων ἐστὶν ὁ λόγος, ἀλλ' ἔστιν αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ·
ἔζω γὰρ τῆς οἰκίας οἱ ὄχλοι· καὶ τῇ φιλανθρωπίᾳ αὐτοῦ
ἔργον ἐστὶ, κατα λιπεῖν τὴν οἰκίαν· καὶ ἀπῆναι πρὸς
τοὺς μὴ δύναμενους μένοντας πρὸς αὐτόν· αὐτάρκως δὲ
τοῖς ὄχλοις διαλελάληται ἐν παραβολαῖς, ὡς φησὶν
αὐτοῖς καὶ ἔρχεται εἰς τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν· ἔνθα προσέρ
χονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· οὐκ ἀπομένοντες
μετὰ τῶν ἀφεθέντων ὑπ' αὐτοῦ· καὶ ὅσοι γε γίνησι
πέρων ἀκούουσι τοῦ ἰῦ, πρὸς τοῦτον ἀκολουθοῦσιν αὐ
τῷ· εἶτα πιθανόμενοι περὶ τῆς μονῆς αὐτοῦ, ἐπι
στρέψαντα εἰς ἑαυτὸν αὐτήν· καὶ ἐλθόντες, ὁρῶσι· καὶ πα
ραυτῶ μένουσι· πάντες μὲν, τὴν ἡμέραν ἐκείνην· τάχα
δὲ πλείονες αὐτῶν, καὶ ἐπὶ πλεῖον· καὶ τοιαῦτα τεθεῖται μα
θηλαὶ θαι ἐν τῷ κατὰ ἰῶ λόγῳ λελεῖφθαι διὰ τούτων·
τὴν ἐπαύριον πάλιν φησὶ καὶ εἰκὸς οἷῳ καὶ ἐκ τῶν μαθητ
αὐτοῦ δύο· ἔτι δὲ παράφασιν τοῦ, ὅτι τῶν ἐπιτραπέν
των σωτῆρι ἰῦ· πορεύεσθαι καὶ εἰδέναι αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ὁ
διαφέρων καὶ ἀποστολοσύνης, ἐπιφέρεται τοῦτ·
ἵνα μὴ δρέψασθαι δοκῶσι μόνοσπέρους ἐφ' ἑαυτῶν
ὁ τῶν ἀκουσάντων ὑπὸ ἰῶ καὶ ἀκολουθησάντων
αὐτῷ· καὶ ἵνα μὴ δοκῶσι θέρους ἀπεργάζεσθαι μὴ σοὶ ὄχλοι

TRINITY COLLEGE
LIBRARY.
CAMBRIDGE

καὶ διὰ πάντων τῶν ἐν τῇ φράσει τῆς παραβολῆς· τάχα δὲ μάλιστα διὰ τοῦ, τότε οἱ δίκαιοι λάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἐπιφέρει· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω· διδάσκων τοῖς οἰομένοις ἐν τῇ φράσει τῆς παραβολῆς σαφέστατα αὐτὴν ἐκτεθεῖσθαι· ὡς καὶ ἐν τοῖς τυχοῦσι δύνασθαι νοηθῆναι αὐτήν, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ τῆς διηγήσεως τῆς παραβολῆς δεῖται σαφηνείας· ἀλλ' ἐπεὶ ἀνωτέρω ἐφάσκομεν εἰς τό, τότε οἱ δίκαιοι λάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος· ὅτι οὐχ ὡς τὸ πρότερον διαφόρως λάμψουσιν οἱ δίκαιοι· ἀλλ' ἔσονται οἱ πάντες ὡς εἷς ἥλιος, ἀναγκαῖον ἐκθέσθαι τὸ φανὲν ἡμῖν εἰς τὸν τόπον· ἔοικεν ὁ δανιὴλ φῶς τοῦ κόσμου ἐπιστάμενος τοὺς συνιέντας καὶ τοὺς πολλοὺς τῶν δικαίων διαφόρους τῇ δόξῃ, εἰρηκέναι τό, καὶ οἱ συνιέντες ἐκλάμψουσιν ὡς ἡ λαμπρότης τοῦ στερεώματος· καὶ ἀπὸ τῶν δικαίων τῶν πολλῶν, ὡς οἱ ἀστέρες εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἔτι· καὶ ὁ ἀπόστολος δὲ ἐν τῷ ἄλλη δόξα ἡλίου καὶ ἄλλη δόξα σελήνης· καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ· οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν, τὰ αὐτὰ λέγει τῷ δανιήλ· τὸν νοῦν ἀπὸ τῆς προφητείας αὐτοῦ τοῦτον λαβών· ζητήσαι οὖν τις· πῶς οἱ μέν, πολυδιαφορίας τοῦ ἐν τοῖς δικαίοις λέγουσι φωτός· ὁ δὲ σωτὴρ τοὐναντίον· ὡς εἷς ἥλιος λάμψουσιν· ὑπολαμβάνω οὖν ὅτι παρὰ μὲν τὴν ἀρχὴν τῶν ἐν τοῖς σωζομένοις μακαρισμῶν· ὅπου οὐδέπω ἐκαθαρίσθησαν οἱ μὴ τοιοῦτοι, τὰ τῆς διαφορᾶς γίνεται τοῦ τῶν σωζομένων φωτός· ἐπὰν δὲ ὡς ἀποδεδώκαμεν συλλεγῇ ἀπὸ τῆς βασιλείας ὅλης χριστοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα· καὶ οἱ ποιοῦντες τὴν ἀνομίαν λογισμοὶ βληθῶσιν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· καὶ καταναλωθῇ τὰ χείρονα· καὶ τούτων γινομένων,

εἰς συναίσθησιν ἔλθωσιν οἱ παραδεξάμενοι τοὺς υἱοὺς τοῦ πονηροῦ λόγους, τότε ἓν γενόμενοι ἡλιακὸν φῶς οἱ δίκαιοι, λάμψουσιν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν· τίνι δὲ λάμψουσιν, ἢ τοῖς ὑποδεεστέροις· ἀπολαύουσι τοῦ φωτὸς αὐτῶν ἀναλόγως τῷ νῦν λάμπειν τὸν ἥλιον τοῖς ἐπὶ γῆς· οὐ γὰρ δή που ἑαυτοῖς λάμψουσι· μήποτε δὲ καὶ τὸ λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀπογράψασθαι δύναται τοῦ ἐστὶν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς καρδίας κατὰ τὸ εἰρημένον τῷ σολομῶντι, τριχῶς· ὥστε καὶ νῦν λάμπειν τὸ φῶς τῶν ἰησοῦ μαθητῶν ἔμπροσθεν τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων· καὶ μετὰ τὴν ἔξοδον πρὸ τῆς ἀναστάσεως καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν· ἕως καταντήσωσιν οἱ πάντες εἰς ἄνδρα τέλειον καὶ γένωνται οἱ πάντες εἷς ἥλιος, τότε λάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν:·

Περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ θησαυροῦ τοῦ κεκρυμμένου ἐν τῷ ἀγρῷ:·

Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ· ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψεν:·

Τὰς μὲν προτέρας παραβολάς, τοῖς ὄχλοις εἶπε· ταύτην δὲ καὶ τὰς ἑξῆς αὐτῆς δύο, οὐ παραβολὰς ἀλλ' ὁμοιώσεις πρὸς τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν τυγχανούσας, ἔοικεν ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος πρὸς τοὺς μαθητὰς εἰρηκέναι· περὶ ἧς ὅπερ ὁ σχολῶν τῇ ἀναγνώσει, ἐξεταζέτω καὶ τῶν ἑξῆς δύο· μήποτε οὐδὲ παραβολαί εἰσιν· ἐπεὶ ἐκείνων μὲν γὰρ οὐκ ὤκνησεν ἡ γραφὴ καθ' ἑκάστην προστάσσειν τὸ ὄνομα τῆς παραβολῆς· ἐπὶ δὲ τούτων, τὸ αὐτὸ οὐ πεποίηκεν· καὶ εἰκότως γε τοῦτο πεποίηκεν· εἰ γὰρ τοῖς ὄχλοις ἐλάλησεν παραβολαῖς, καὶ ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ἐν παραβολαῖς·

καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς· οὐ τοῖς ὄχλοις δὲ
ἔξω ὢν τῆς οἰκίας διαλέγεται· ἀλλὰ τοῖς προσελθοῦσιν αὐτῷ
μαθηταῖς ἐν αὐτῇ. δῆλον ὅτι οὐκ εἰσὶ παραβολαὶ τὰ ἐν τῇ οἰκί(ᾳ)
λελαλημένα· τοῖς γὰρ ἔξω ἐν παραβολαῖς λαλεῖ· καὶ οἷς οὐ
δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· φήσει τις
οὖν· εἰ μὴ εἰσὶν αὗται παραβολαί, τίνες εἰσίν· μήποτε οὖν τὴν λέξιν
τῆς γραφῆς ἀκολουθοῦντες, φήσομεν ὅτι ὁμοιότητές εἰσι·
διαφέρει δὲ ὁμοιότης παραβολῆς· γέγραπται γὰρ ἐν τῷ Μάρκῳ·
τίνι ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ· ἢ ἐν τίνι αὐτὴν παρα
βολῇ θῶμεν. ἐκ τούτου γὰρ παρίσταται διαφορὰν εἶναι ὁμοιώσεως
καὶ παραβολῆς· ἔοικεν οὖν ἡ μὲν ὁμοίωσις εἶναι γενική· ἡ δὲ πα
ραβολὴ εἰδική· τάχα δὲ καὶ ἡ ὁμοίωσις γενικωτάτη οὖσα τῆς
παραβολῆς, ἔχει ἐν εἴδει ὥσπερ τὴν παραβολήν, ὅπερ καὶ ὁμώ
νυμον τοῦ γενικοῦ, τὴν ὁμοίωσιν· ὅπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συμ
βέβηκεν· ὡς τετηρήκασιν οἱ δεινοὶ περὶ τὴν τῶν πολλῶν ὀνομάτων
θέσιν· οἵτινες λέγουσι καὶ γενικωτάτην εἶναι τὴν ὁρμήν, πολλῶν
εἰδῶν· ὥσπερ καὶ ἀφορμῆς καὶ ὁρμῆς· ὁμοίως δὲ λέγοντες ὁμωνύ
μως τῷ γενικῷ παραλαμβάνεσθαι πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς ἀ
φορμῆς, τὴν ὁρμήν. καὶ ἐν τούτῳ ζητητέον ἰδίᾳ τὸν ἀγρόν, καὶ ἰδ(εῖν)
τὸν κεκρυμμένον ἐν αὐτῷ θησαυρόν· καὶ τίνα τρόπον εὑρὼν
τοῦτον κεκρυμμένον τὸν θησαυρὸν ὁ ἄνθρωπος, ἀπὸ τῆς χαρᾶς ἄπεισι
καὶ πωλεῖ ὅσα ἔχει ἵνα ἀγοράσῃ τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον· ζητητέον καὶ τίνα
ἐστὶν ἃ πωλεῖ. δοκεῖ δή μοι κατὰ ταῦτα ἀγρὸς μὲν εἶναι ἡ γραφὴ
καταφυτευθεῖσα τοῖς φανεροῖς τῶν ῥητῶν τῆς ἱστορίας καὶ
τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τῶν λοιπῶν νοημάτων· πολλὴ
γὰρ φυτεία καὶ ποικίλη ἐστὶ καὶ ἡ τῶν ῥητῶν τῆς ὅλης γραφῆς.

ὁ δὲ τῷ ἀγρῷ κεκρυμμένος θησαυρὸς τὰ ἀποκεκρυμμένα καὶ ὑπο
κείμενα τοῖς φανεροῖς νοήματα τῆς σοφίας ἐν μυστηρίῳ ἀπο
κεκρυμμένης καὶ τοῦ Χριστοῦ· ἐν ᾧ εἰσιν οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ
γνώσεως ἀπόκρυφοι. ἄλλος δ᾽ ἂν λέγοι ἀγρὸν μὲν εἶναι τὸν ἀ
ληθῶς πλήρη, ὃν ηὐλόγησε κύριος, τὸν Χριστὸν τοῦ θεοῦ· τὸν δὲ ἐν αὐτῷ
κεκρυμμένον θησαυρόν, τὰ εἰρημένα παρὰ τῷ Παύλῳ κεκρυφθῆ
ναι ἐν Χριστῷ· λέγοντι περὶ Χριστοῦ τό, ἐν ᾧ εἰσιν οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας·
καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι· τὰ οὐράνια τοίνυν πράγματα καὶ ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ὥσπερ ἐν εἰκόνι γέγραπται ταῖς γραφαῖς·
αἵτινές εἰσιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ἢ αὐτὸς ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς
τῶν αἰώνων, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ὡμοιωμένη θησαυρῷ κεκρυ
μμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ· γενόμενος δὲ κατὰ τὸν τόπον, ζητήσεις· πότερον
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν μόνῳ τῷ θησαυρῷ ὁμοίωται τῷ κεκρυμμένῳ
ἐν τῷ ἀγρῷ· ὡς τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν εἶναι κατὰ τὴν ὁμοίωσιν
ἄλλον τοῦ ἀγροῦ καὶ τοῦ κεκρυμμένου ἐν τῷ ἀγρῷ θησαυρόν· ἐλθὼν δέ
τις ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν ἀγρόν· εἴτε τὰς γραφὰς εἴτε τὸν Χριστὸν τὸν ἐκ φανερ(ῶν)
καὶ κρυπτῶν συνεστηκότα, εὑρίσκει τὸν κεκρυμμένον τῆς σοφί(ας)
θησαυρόν· εἴτε ἐν Χριστῷ εἴτε ἐν ταῖς γραφαῖς· ἐμπεριερχόμενος
γὰρ τὸν ἀγρὸν καὶ ἐρευνῶν τὰς γραφὰς καὶ ζητῶν νοῆσαι τὸν Χριστόν, εὑ
ρίσκει τὸν ἐν αὐτῷ θησαυρόν· καὶ εὑρὼν κρύπτει· οὐκ ἀκίνδυνον
εἶναι νομίζων τὰ τῶν γραφῶν ἀπόρρητα νοήματα· ἢ τοὺς ἐν Χριστῷ
θησαυροὺς σοφίας καὶ γνώσεως ἐκφαίνειν τοῖς τυχοῦσι· καὶ
κρύψας ἄπεισι· πραγματευόμενος πῶς ἀγοράσῃ τὸν ἀγρόν·
ἤτοι τὰς γραφάς· ἵνα ἴδιον κτήματα αὐτὰς ποιήσῃ· λαβὼν
ἀπὸ τῶν τοῦ θεοῦ, τὰ λόγια τοῦ θεοῦ· ἃ πρῶτον Ἰουδαῖοι ἐπι
στεύθησαν· καὶ ἀγοράσαντος τοῦ μαθητευθέντος Χριστῷ τὸν ἀγρόν,
ἀφαιρεῖται ἀπ᾽ ἐκείνων ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· οἵτινες ἐστι κατὰ ἄλλην παρα
βολήν, ἀμπελών.

καὶ διδόναι ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς· τῆς δι' αὐτῆς πίστεως
ἀγοράσαντι τὸν ἀγρὸν ἐκ τοῦ πεπρακέναι πάντα τὰ ὑπάρχοντα·
μηδὲν τῶν πρότερον ὑπαρχόντων κακίᾳ δὲ ὑπῆρχεν αὐ-
τῷ, ἐπὶ ἄρχην παρ' ἑαυτῷ· τὸ δὲ αὐτὸ ἐφαρμόσεις, κἂν ἀγρὸς ὁ
ἔχων τὸν κεκρυμμένον θησαυρὸν ὁ Χριστὸς ᾖ· οἱ γὰρ ἀφέντες πάντα
ἀκολουθοῦντες αὐτῷ, οἱονεὶ κατ' ἄλλον λόγον πεπράκασι
τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν· ἵνα διὰ τοῦ πεπρακέναι καὶ ἀποδόσ-
θαι ἐκεῖνα· ἀντ' ἐκείνων καλὴν προαίρεσιν βοηθουμένοις
αὐτοῖς εἰληφέναι ἀπὸ θεοῦ, ὠνήσωνται τῆς πολλῆς τιμῆς
ἀξίας τοῦ ἀγροῦ, τοῦ ἔχοντα θησαυρὸν κεκρυμμένον ἐν ἑαυτῷ
ἀγρόν· Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν,
ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας·
Ἐπειδὴ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁμοία ἐστὶ πολλῶν ὄντων ἐμπό-
ρων πολλὰ ἐμπορευομένων, οὐδενὶ ἐκείνων· τῷ δὲ ζητοῦν-
τι τοὺς καλοὺς μαργαρίτας· καὶ εὑρόντι ἕνα ἀντάξιον τῶν
πολλῶν πολύτιμον μαργαρίτην ὃν ἀντὶ πάντων ἠγόρασεν,
ἀναγκαῖον μὲν τυγχάνειν τὰ περὶ τῆς φύσεως τοῦ μαργα-
ρίτου ἐξετάσαι· παρατηρητέον δὲ ἐπὶ μέρους ὅτι οὐκ εἶπεν
ὅτι πέπρακε πάντα ὅσα εἶχεν· οὐ γὰρ μόνους οὓς ὁ ζητῶν
καλοὺς μαργαρίτας ἐώνηται πέπρακεν· ἀλλὰ καὶ πάντα
ὅσα εἶχεν ἵνα ἀγοράσῃ τὸν μαργαρίτην ἐκεῖνον· λεγομένου
παρὰ τοῖς περὶ λίθων πραγματευσαμένοις περὶ τῆς φύσεως
τοῦ μαργαρίτου, ταῦτα· ὅτι τῶν μαργαριτῶν· οἱ μέν, φασὶ
χερσαῖοι, οἱ δὲ θαλάττιοι· καὶ οἱ μὲν χερσαῖοι, παρ' Ἰνδοῖς
μόνοις γίνονται· πρέποντες σφραγῖσι καὶ σφενδόναις καὶ
ὅρμοις· οἱ δὲ θαλάττιοι οἱ μὲν διαφέροντες, παρὰ τοῖς αὐ-
τοῖς Ἰνδοῖς εὑρίσκονται· οἵτινές φασι καὶ ἄριστοι, ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάττῃ

γινόμενοι· δεύτεροι δὲ ὅσοι ἐν μαργαρίταις, οἱ ἐκ τοῦ κατὰ Βρεττανί-
αν ὠκεανοῦ λαμβανόμενοι· τρίτοι δὲ καὶ ἀπολειπόμενοι οὐ μόνον
τῶν πρώτων ἀλλὰ καὶ τῶν δευτέρων, οἱ κατὰ Βόσπορον περὶ τὴν
Σκυθίαν εὑρισκόμενοι· ἐπειδὴ ταῦτα ἐλέγετο περὶ τοῦ ἰνδικοῦ
μαργαρίτου· ὅτι ἐν κόγχοις γίνεται προσεοικόσι τὴν φύσιν δὲ
μεγέθεσι στρόμβοις· οὗτοι δὲ ἱστοροῦνται οἱονεὶ κατὰ ἴλας
τὴν θαλάττιον ποιούμενοι νομήν· καθάπερ ὑπὸ ἀγελάρχου τινὸς·
ἐξηγουμένου περὶ ὅπου τὴν χροιὰν καὶ τὸ μέγεθος· καὶ διαφέ-
ροντος τῶν ὑπ' αὐτόν· ὥστε ἀναλογίαν αὐτοῦ ἔχειν, τῷ καλου-
μένῳ ἐσσῆνι μελισσῶν· ἱστόρηται δὲ καὶ περὶ τῆς θήρας τῶν
διαφερόντων πού τε ἐστι τῶν ἐν δια τοιούτων· ὅτι περιλαμβάν-
τες οἱ ἐπιχώριοι δικτύοις κύκλον αἰγιαλοῦ μέγαν, κατα-
κολυμβῶσιν· ἕνα ἐξ ἁπάντων τὸν προηγούμενον ἐπιτηδεύον-
τες λαβεῖν· τούτου γὰρ ἁλόντος, φασὶν ἀμοχθὸν γενέσθαι
τὴν θήραν τῆς ὑπὸ τοῦτον ἀγέλης· οὐδενὸς ἔτι ἀτρεμοῦντος
τῶν ὑπ' αὐτῆς· ἀλλ' οἱονεὶ δεδεμένου ἱμάντι καὶ ἑπομένου
τῷ ἀγελάρχῃ. λέγεται δὲ καὶ ἡ γένεσις τῶν ἐν Ἰνδίᾳ μαργαριτῶν
χρόνοις συνίστασθαι· προσλαμβάνοντος τοῦ ζώου πλεῖον
καὶ μεταβολὰς ἕως τελειωθῇ· ἐπειδὴ καὶ τοῦτο ἱστόρηται· ὅτι
διοίγεται ὁ κόγχος, χάσμη παραπλησίως· ὁ τοῦ φέροντος
τὸν μαργαρίτην ζώου καὶ διοιχθεὶς, τὴν οὐράνιον ἐς ἑαυτὸν δέχεται
δρόσον· ἧς ἐμπλησθεὶς καθαρᾶς καὶ ἀθολώτου, περίαυγης
γίνεται· καὶ λοχεύει μέγαν καὶ εὔρυθμον τὸν λίθον· εἰ δέ ποτε
ἐπιχολουμένης καὶ ἀνωμάλου χειμερίου τε μεταλάβοι δρό-
σου, ὀμιχλώδη κυΐσκει μαργαρίτην καὶ κηλῖσιν ἐπίμωμον·
ἐπειδὴ καὶ τοῦτο τετήρηται ὅτι εἰ μεσολαβηθείη ὁδεύων
ἐπὶ τὴν πλήρωσιν οὐ κυΐσκει λίθον ὑπὸ ἀστραπῆς, μὴ θεί-
α κ·

καὶ ὡς πρὸς τὸ δέρματι, σκαρπίζει καὶ δὴ σχῆ που γόνον ἐστὶ τὰ
λεγόμενα φυσήματα· ἔστι δὲ ὅτε καθάπερ ἠλιθιωμένα γε-
ννῶνται βραχέα ἐπὶ χλύος τι ἔχοντα· πλὴν ἄρρυθμα· ἔστι δὲ
τοῦτο ἔχει ὁ ἰνδικὸς μαργαρίτης παρὰ τοῖς ἄλλοις· λευκός
ἐστι τὴν χροιάν· ἀργυροειδεῖ φανῷ προσφερής· αὐγήν τε ὑ-
ποχλωρίζουσαν ἠρέμα διαλάμπων· ὡς ἐπίπαν δὲ σχῆμα
ἔχει στρογγύλον· ἔστι δὲ καὶ τρυφερόχρως καὶ ἁπαλώτερος
ἢ κατὰ λίθον· οὕτως δὲ ἐστὶν ἐπιτερπὴς ἰδέσθαι, ὡς καὶ πα-
ρὰ τοῖς ἐμφανεστέροις καθὰ ὁ ἀναγράψας ἔλεγε περὶ τῶν
λίθων, ἀφυμνεῖσθαι· ἔστι δὲ καὶ τοῦτο σημεῖον ἐστὶν ἀρίστου
μαργαρίτου· τὸ τὴν περιφέρειαν τετορνευμένην ἔχειν· καὶ τὸ
χρῶμα, λευκότατον καὶ διαυγέστατον· καὶ τὸ μέγεθος μέγι-
στον· ταῦτα μὲν οὖν περὶ τοῦ ἰνδικοῦ· ὁ δὲ κατὰ βρεττανίαν φα-
χρυσωπὸς μέν ἐστι τὴν ἐπιχροιάν· ὁμιχλώδης δέ τις καὶ
ταῖς μαρμαρυγαῖς ἀμβλύτερος· ὁ δὲ ἐν τῷ πορθμῷ τῷ κατὰ
βόσπορον, κνεφωδέστερος τοῦ βρεττανικοῦ καὶ πελιδνός
τέλεον ἀμυδρός· ἁπαλός τε καὶ μικρὸς μεγέθει· καὶ
γεννᾶται δὲ ὁ ἐν τῷ κατὰ βόσπορον πορθμῷ, οὐκ ἐν ταῖς πί-
ναις· ὅ ἐστιν ὀστρακῶδες μαργαριτοφόρον· ἀλλ' ἐν τοῖς
προσαγορευομένοις μυσί· τούτοις δὲ λέγεται ἡ τοῖς κατὰ βόσπορον
ἡ νομὴ ἐν τέλμασιν ἐστίν· ἱστόρηται δὲ καὶ τέταρτον γένος
εἶναι μαργαριτῶν περὶ τὴν ἀκαρνανίαν ἐν ταῖς τῶν ὀστρέων
πίναις· οὐ σπουδαῖοι δὲ οὗτοι πάνυ ἀλλὰ καὶ ἄρρυθμοι·
καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὸ χρῶμα τέλεον διατεθολωμένοι καὶ
ῥυπῶντες· καὶ ἄλλοι δὲ παρὰ τούτους εἰσὶ περὶ τὴν αὐτὴν
ἀκαρνανίαν πάντως ἕνεκεν, ἀπόβλητοι· ταῦτα δὲ συνά-
γων ἐκ τῆς περὶ λίθων πραγματείας, φημὶ τοῦ σεα-

ἐπισταμένου· διαφορὰν μαργαριτῶν ὧν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ φησὶ
καὶ καλοὶ καὶ ἄλλοι φαῦλοι· εἴρηκεν γὰρ τό, ὁμοία ἐστὶν ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι τοὺς καλοὺς μαρ-
γαρίτας· εἰ γὰρ μὴ καὶ φαῦλοι ἦσαν τινὲς ἐν μαργαρίταις,
οὐκ ἂν εἴρηται ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· ἐν τοῖς παν-
τοδαποῖς δὲ ἐπαγγελλομένοις ἀλήθειαν λόγοις καὶ τοῖς
φέρουσιν αὐτούς, ζητεῖ τοὺς μαργαρίτας· καὶ ἔστωσαν ἵν' οὕτως
ὀνομάσω οἱ ἀπὸ τῆς οὐρανίου δρόσου συλλαμβάνοντες κόλ-
χοι· καὶ κύοντες ἐξ οὐρανοῦ λόγον ἀληθείας προφῆται, οἱ
καλοὶ μαργαρῖται· οἷς ὀκνῶ τὴν προκειμένην λέξιν,
ζητεῖ ἔμπορος ἄνθρωπος· ὁ δὲ ἀγελάρχης τῶν μαργαριτῶν εὑ-
ρισκομένων καὶ οἱ λοιποὶ συνευρίσκονται· ὁ πολυτίμητος
μαργαρίτης ὁ Χριστὸς τοῦ θεοῦ· ὁ ὑπὲρ τὰ τίμια γράμματα
καὶ νοήματα τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν λόγος· οὗ εὑ-
ρεθέντος, καὶ τὰ ἄλλα πάντα εὐχερῶς παραλαμβάνονται·
διαλέγεται δὲ ὁ σωτὴρ τοῖς μαθηταῖς πᾶσιν ὡς ἂν οἷς ἐμπόροις·
οὐ μόνον ζητοῦσι τοὺς καλοὺς μαργαρίτας, ἀλλὰ καὶ εὑροῦ-
σιν αὐτοὺς καὶ κεκτημένοις· ἐν οἷς φησί· μὴ βάλητε τοὺς μαργαρί-
τας ἔμπροσθεν τῶν χοίρων· δῆλον δὲ ὅτι τοῖς μαθηταῖς ταῦτα λέ-
λεκται ἐκ τοῦ προτετάχθαι τῶν λόγων, τό, ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους,
ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐ-
τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ἐν γὰρ τῷ ἑξῆς μέρει τῶν λόγων ἐκείνων εἴρηται·
μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί· μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας
ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων· μήποτε οὖν ὁ μὴ ἔχων μαργαρίτας
ἢ τὸν πολύτιμον μαργαρίτην, οὐδὲ μαθητής ἐστι τοῦ σωτῆρος· καὶ
τοὺς μαργαρίτας τοὺς καλούς· οὐ τοὺς νεφώδεις· οὐδὲ τοὺς αὐ- —

ἀχλυώδεις· ὁποῖοί εἰσιν οἱ τῶν ἑτεροδόξων λόγοι· οὐ πρὸς ἀνάπαυ-
λας γενόμενοι· ἀλλὰ πρὸς διασμὸν ἢ πρὸς βοράν· εἰ χρὴ καὶ
ταῦτα προσπαραλαμβάνειν διὰ τὴν ἀκρομένην διαφορὰν μαργα-
ριτῶν ἐν διαφόροις γινομένων τόποις· τάχα δὲ οἱ τεθολωμένοι
λόγοι καὶ ἐν τοῖς ἔργοις τῆς σαρκὸς κατειλιγμέναι αἱρέσεις, οἱ
ἀχλυώδεις εἰσί· καὶ οἱ ἐν τέλμασι γινόμενοι μαργαρῖται οὐ κα-
λοί· συνάπτεσθαι δὲ τῷ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας, τὸ, ζητεῖ-
τε καὶ εὑρήσετε· καὶ τὸ, πᾶς ὁ ζητῶν εὑρίσκει· τί γὰρ ζητεῖ-
τε· ἢ τί πᾶς ὁ ζητῶν εὑρίσκει, ἀποτολμήσας εἴπω τοὺς μαρ-
γαρίτας καὶ τὸν μαργαρίτην· ὃν ὁ πάντα δοὺς καὶ ζημιωθεὶς,
κτᾶται· δι' οὗ φησιν ὁ Παῦλος· τὰ πάντα ἐζημιώθην, ἵνα
Χριστὸν κερδήσω· πάντα λέγων, τοὺς καλοὺς μαργαρίτας, καὶ
Χριστὸν κερδήσω, τὸν ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην· τίμιον μὲν
οὖν λύχνος τοῖς ἐν σκότει· καὶ χρεία λύχνου, ἕως ἀνατείλῃ
ὁ ἥλιος· τιμία δὲ καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου Μωϋσέως δόξα,
ἐγὼ δ' οἶμαι, ὅτι καὶ τῶν προφητῶν· καὶ καλὸν θέαμα· δι' ἧς
ἀρχόμεθα πρὸς τὸ δυνηθῆναι ἰδεῖν τὴν δόξαν Χριστοῦ· ἡ μαρτυ-
ροῦντος πατρὸς φησί· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς ἐφ' ὃν ηὐδόκησα·
ἀλλ' οὐδὲ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει ἕνεκεν
τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης· χρεία ἡ μὲν πρότερον δόξης
τῆς ἐπιδεχομένης καταργήσιν ὑπὲρ τῆς ὑπερβαλλούσης
δόξης· ὡς χρεία γνώσεως τῆς ἐκ μέρους· ἣ πῶς καταργηθήσεται
ὅταν ἔλθῃ τὸ τέλειον· πᾶσα τοίνυν ψυχὴ ἐρχομένη εἰς νηπιό-
τητα· καὶ ὁδεύουσα ἐπὶ τὴν τελειότητα, δεῖται μέχρις ἐστὶν αὐτῇ
τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, παιδαγωγοῦ· καὶ οἰκονόμων καὶ ἐ-
πιτρόπων· ἵνα μετὰ ταῦτα πάντα ὁ πρότερον μηδὲν δια-

φέρων δούλου κύριος πάντων ὤν, ἀπολάβῃ ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ παι-
δαγωγοῦ καὶ οἰκονόμων καὶ ἐπιτρόπων, τὰ πατρῷα· τὰ ἀνάλογα
τῷ πολυτίμῳ μαργαρίτῃ· καὶ τὸ ἐρχόμενον τέλειον καταρ-
γοῦντι τὸ ἐκ μέρους· ὅταν τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ χωρεῖν
δυνηθῇ· προγεγυμνασμένος ταῖς ἵν' οὕτως ὀνομά-
σω ὑπερεχομέναις γνώσεσιν, ὑπὸ τῆς Χριστοῦ γνώσεως· ἀλλ' οἱ
πολλοὶ μὴ νοήσαντες τὸ κάλλος τῶν πολλῶν μαργαριτῶν νο-
μικῶν καὶ τὴν ἐπὶ ἐκ μέρους γνῶσιν τὴν πᾶσαν προφητικήν,
οἴονται δύνασθαι χωρὶς ἐκείνων τρανουμένων καὶ καταλαμ-
βανομένων, δι' ὅλου εὑρεῖν τὸν ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην·
καὶ θεωρῆσαι τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ· οὗ συγκρίσει
πάντα τὰ πρὸ τῆς τηλικαύτης καὶ τοσαύτης γνώσεως οὐ σκύ-
βαλα τῇ ἰδίᾳ φύσει τυγχάνοντα, σκύβαλα ἀναφαίνεται· ἅ-
περ ἐστὶ τὰ παραβαλλόμενα τάχα τῇ συκῇ ὑπὸ τοῦ ἀμπε-
λουργοῦ κόπρια· αἴτια τυγχάνοντα τοῦ αὐτὴν καρποφορῆσαι.
τοῖς πᾶσι τοίνυν ὁ χρόνος καὶ καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι
ὑπὸ τὸν οὐρανόν· καὶ ἔστι τις καιρὸς τοῦ συναγαγεῖν τοὺς καλοὺς
μαργαρίτας λίθους· καὶ καιρὸς μετὰ τὴν συναγωγὴν αὐτῶν,
τοῦ εὑρεῖν ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην· ὅτε καθήκει ἀπελ-
θόντα, πωλῆσαι πάντα ὅσα τις ἔχει· ἵνα ἀγοράσῃ τὸν μαρ-
γαρίτην ἐκεῖνον· ὥσπερ γὰρ πάντα τὸν ἐσόμενον σοφὸν ἐν
λόγοις ἀληθείας δεῖ στοιχειωθῆναι πρότερον· καὶ ἐπὶ
πλεῖον διαβῆναι τῆς στοιχειώσεως· ἐν τῷ περὶ πολλοῦ ποιεῖσθαι
τὴν στοιχείωσιν· οὐ μὴν ἀπομένειν ἐν τῇ στοιχειώσει ὡς τιμή-
σαντα αὐτὴν κατὰ τὰς ἀρχάς· ἀλλὰ διαβάντα ἐπὶ τὴν τελει-
ότητα, χάριν ἔχειν τῇ εἰσαγωγῇ ὡς χρησίμῳ γενομένῃ κατ' …

κατὰ τὰ πρότερα, οὕτως πελάγεσι νοηθέντα τὰ νομικὰ καὶ τὰ προ-
φητικὰ στοιχεῖα, ὥσπερ ἐστὶ πρὸς τελείοις νοούμενον τὸ εὐαγγέλιον·
καὶ πάντα τὰ περὶ τῶν Χριστοῦ Ἰησοῦ ἔργων καὶ λόγων, νόει +

Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν
Ὥσπερ ἐπὶ τῶν εἰκόνων καὶ τῶν ἀνδριάντων· αἱ ὁμοιότητες οὐκ ἐ-
ξ ὅλων εἰσὶν ὁμοιότητες ἐκείνων πρὸς ἃ ταῦτα γίνεται· ἀλλ᾽ ἡ
μὲν ἐν ἑνὶ ἐπιπέδῳ ξύλῳ φέρε εἰπεῖν κηρογραφουμένη εἰκὼν
τῆς ἐπιφανείας μετὰ τοῦ χρώματος σώζει τὴν ὁμοιότητα· οὐκέτι
δὲ σώζει τὰς εἰσοχὰς καὶ τὰς ἐξοχὰς ἀλλ᾽ ἔμφασιν μόνην αὐτῶν·
ἡ δὲ κατὰ τὰς τῶν ἀνδριάντων πλάσεις, τὸ μὲν κατὰ τὰς εἰσοχὰς
καὶ τὰς ἐξοχὰς πειρᾶται σώζειν ὁμοίωμα· οὐκέτι δὲ καὶ κατὰ
τὴν χροιάν· ἐὰν δὲ καὶ κήρινον ἐκμαγεῖον γένηται, σώζειν μὲν πει-
ρᾶται ἀμφότερα· λέγω δὲ καὶ κατὰ τὴν χροιὰν καὶ τὰ κατὰ τὰς
εἰσοχὰς καὶ ἐξοχάς· οὐ μὴν καὶ τῶν ἐν βάθει εἰκών ἐστιν, οὕτω
νόει μοι καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ εὐαγγέλιον ὁμοιώσεων· τὴν βασι-
λείαν τῶν οὐρανῶν ὁμοιουμένην τινί, ὁμοιοῦσθαι οὐ διὰ πάντα τὰ
πρὸς σοῦ τὰ πῶ, εἰς ὃ ἡ ὁμοίωσις· ἀλλὰ διά τινα· ὧν χρὴ ζη-
παραληφθεὶς ὁ λόγος· καὶ ἐνταῦθα τοίνυν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν· οὐχ ὡς οἴ-
ονταί τινες παριστάντες τῷ λόγῳ φύσεις εἶναι ὑπὸ κακῶν μὲν
διαφόρους· τῶν ὑπὸ τὴν σαγήνην ἐληλυθότων πονηρῶν
δικαίων· ὥστε νομίζειν εἶναι διὰ τὸ ἐκ παντὸς γένους συνα-
γούσῃ, δικαίας πολλὰς καὶ διαφόρους φύσεις, ὁμοίως δὲ καὶ
πονηρῶν· τῇ γὰρ τοιαύτῃ ἐκδοχῇ ἐναντιοῦνται πᾶσαι αἱ τοῦ
τεξουσίου ἐμφαίνουσαι γραφαί· καὶ αἱ τιμώμεναι μὲν τοὺς
ἁμαρτάνοντας· ἀποδεχόμεναι δὲ τοὺς κατορθοῦντας· οὐκ ἂν

ἡ ἐπὶ ὁμοιοτήτων

δικαίως μέμψεως τοῖς ἀπὸ τῶν φαύλων γενῶν φύσει τοιούτων
τυγχανόντων, ἀκολουθοίη· ἢ ἐπαίνου τοῖς ἀπὸ τῶν ἀστειοτέρων·
ἰχθύων γὰρ φαύλων καὶ καλῶν ἡ αἰτία, οὐ περὶ τὰς ψυχὰς τῶν ἰχ-
θύων ἐστίν· ἀλλὰ περὶ ἐκεῖνο ὅπερ ἐπιστάμενος ὁ λόγος εἶπεν·
ἐξαγαγέτω τὰ ὕδατα ἑρπετὰ ψυχῶν ζωσῶν· ὅτε καὶ ἐποίησ-
εν ὁ θεὸς τὰ κήτη τὰ μεγάλα· καὶ πᾶσαν ψυχὴν ζώων ἑρπετῶν
ἃ ἐξήγαγε τὰ ὕδατα κατὰ γένη αὐτῶν· οὐκοῦν ἐκεῖ μὲν, πᾶ-
σαν ψυχὴν ζώων ἑρπετῶν ἐξήγαγε τὰ ὕδατα κατὰ γένη αὐτῶν
οὐκ οὔσης τῆς αἰτίας περὶ αὐτήν· ἐνταῦθα δὲ, ἡμεῖς ἐσμὲν
οἱ αἴτιοι τοῦ εἶναι καλὰ καὶ ἄξια τῶν λεγομένων ἀγγείων γένη·
ἢ σαπρὰ καὶ ἄξια τοῦ ἔξω βληθῆναι· οὐ γὰρ φύσις ἐν ἡμῖν αἰ-
τία τῆς πονηρίας· ἀλλὰ προαίρεσις ἑκούσιος οὖσα κα-
κοποιητική· οὕτως δὲ οὐδὲ φύσις αἰτία δικαιοσύνης ὡς ἀνε-
πίδεκτος ἀδικίας· ἀλλὰ λόγος ὃν παρεδεξάμεθα ὁ κατασκευά-
ζων δικαίους· καὶ γὰρ τὰ μὲν τῶν ἐνύδρων γένη, οὐκ ἔστιν ἰδεῖν
μεταβάλλοντα ἀπὸ φαύλων ὡς ἐν ἰχθύσι γενῶν ἐπὶ τὰ
ἀστεῖα· ἢ ἀπὸ τῶν βελτιόνων ἐπὶ τὰ χείρονα· τοὺς δὲ ἐν ἀνθρώποις
δικαίους ἢ πονηρούς, ἀεὶ ἔστι θεωρεῖν· ἢ ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ἐκ κακί-
ας φθάνοντας, ἢ ἀπὸ τῆς ἐπ᾽ ἀρετὴν προκοπῆς ἐπὶ τὴν τῆς κακί-
ας χύσιν, ποιᾶ ταῦτα· ἐν δὲ τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἐκ τῆς δικαιοσύ-
νης αὐτοῦ καὶ ποιῆσαι ἀδικίαν· καὶ τὰ ἑξῆς ἕως τοῦ καὶ ἐν
ταῖς ἁμαρτίαις αὐτοῦ αἷς ἥμαρτεν, ἐν αὐταῖς ἀποθανεῖται·
ἢ λεγέτωσαν ἡμῖν οἱ ἐκ τῆς κατὰ σαγήνην παραβολῆς φύσεις εἰσά-
γοντες· ὁ ἄνομος ὕστερον ἀποστρέφων ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν
αὐτοῦ ὧν ἐποίησε· καὶ φυλάσσων τὰς ἐντολὰς τοῦ κυρίου· καὶ
ποιῶν δικαιοσύνην καὶ ἔλεον, ποίας φύσεως ἦν ἄνομος
ὤν· οὐ γὰρ δὴ τῆς ἐπαινετῆς· ἀλλ᾽ ἄρα ψεκτῆς, καὶ ποίας

φύσεως ἀρχῶς ἂν λάθῃ ὅτε ἀποστρέψῃ ἐκ πασῶν τῶν ἀνομιῶν ἑαυ-
τοῦ ὧν ἐποίησεν· ἡ μὲν γὰρ τῆς φαύλης διὰ τὰ πρότερα, πῶς ἂν τῆς
φύσεως τυγχάνων ἄνομος ἦν· τὸ δ' ὅμοιον ἔπαθε πορνήσας καὶ περὶ
τοῦ ἀποστρέψοντος δικαίου ἐκ τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ· καὶ ποιοῦντος
ἀδικίαν κατὰ πάσας τὰς ἀνομίας· πρὶν γὰρ ἀποστρέψαι ἀπὸ τῆς δικαι-
οσύνης ἐν δικαίοις ἔργοις τυγχάνων, φαύλης φύσεως οὐκ ἦν· φαύ-
λη γὰρ φύσις, οὐκ ἂν ἐν δικαιοσύνῃ γένοιτο· ἐπεὶ μηδὲ δύναται δένδρον
πονηρὸν καλοὺς καρποὺς ἀγαθοὺς ποιεῖν τοὺς ἀπὸ ἀρετῆς· πάλιν
τε αὖ οὐκ ἂν ἀστείας καὶ ἀμεταβλήτου φύσεως ὢν ἀπὸ τοῦ κα-
λοῦ, ἀπέστρεψεν ἂν μετὰ τὸ χρηματίσαι δίκαιος, ἐκ τῆς δικαι-
οσύνης αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ποιῆσαι ἀδικίαν κατὰ πάσας τὰς ἀνο-
μίας αὐτοῦ ἃς ἐποίησε· τούτων δὲ εἰρημένων, νομιστέον ὁμοι-
ῶσθαι τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν
καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· εἰς παράστασιν τοῦ ποικί-
λου τῶν ἐν ἀνθρώποις προαιρέσεων διαφορὰν πρὸς ἀλλήλας πλείστην
ὅσην ἐχουσῶν· ὡς εἶναι τὸ ἐκ παντὸς γένους συναγαγοῦσα ἐπαινε-
τοὺς καὶ ψεκτούς, ἐν ταῖς πρὸς τὰ εἴδη τῶν ἀρετῶν ἢ τῶν κα-
κιῶν ἐπιρρεπείαις· σαγήνῃ δὲ πλοκῇ ποικίλῃ ὡμοιώθη ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν, κατὰ τὴν πεπλεγμένην ἐκ παντοδαπῶν
καὶ ποικίλων νοημάτων παλαιὰν καὶ καινὴν γραφήν· ὥσπερ
ὡς περιεχομένων ὑπὸ τὴν σαγήνην ποικίλων ἰχθύων· οἱ μὲν
κατὰ τάδε τὰ μέρη τῆς σαγήνης εὑρίσκονται· οἱ δὲ, καθ' ἕτερα
καὶ ἕκαστος ἐφ' ὃ κεκράτηται μέρος, οὕτως εὕροις ἂν καὶ
ἐπὶ τῶν ὑπὸ τὴν σαγήνην τῶν γραφῶν ἐληλυθότων· τινὰς μὲν
κεκρατημένους, ὑπὸ τὴν προφητικὴν πλοκήν· φέρ' εἰπεῖν ἡ-
σαΐου κατὰ τόδε τὸ ῥητόν· ἢ ἱερεμίου· ἢ δανιήλ· ἄλλους δὲ
κατὰ νομικήν· καὶ ἄλλους κατὰ εὐαγγελικήν· καὶ τινὰς κατὰ τὴν
ἀποστολικήν·

πρῶτον γὰρ ἁλισκόμενός τις ὑπὸ τοῦ λόγου ἢ δοκῶν ἁλίσκεσθαι,
ἔκ τινος λαμβάνεται μέρους τῆς ὅλης σαγήνης· οὐδὲν δὲ ἄτοπον
εἴ τινες τῶν ἀλλοτρίων ἰχθύων ἐμπεριέχονται ὅλῃ τῇ τῆς ἐν ταῖς γρα-
φαῖς σαγήνης πλοκῇ· καὶ πανταχόθεν συνέχονται καὶ κρατοῦνται·
διαδρᾶναι μὴ δυνάμενοι· ἀλλ' ὥσπερ πανταχόθεν κατα-
δουλούμενοι καὶ ἐκπεσεῖν τῆς σαγήνης οὐκ ἐώμενοι· βέβλη-
ται δὲ ἡ σαγήνη αὕτη εἰς τὴν θάλασσαν· τὸν πανταχοῦ τῆς οἰκου-
μένης τῶν ἀνθρώπων κυμαινόμενον βίον· καὶ ἐν τοῖς ἁλμυροῖς
πράγμασι τοῦ βίου νηχόμενον· αὕτη δὲ ἡ σαγήνη πρὸ τοῦ σωτῆρος
ἡμῶν ἰησοῦ, ὅλη μὲν πεπληρωμένη οὐκ ἦν· ἔλειπε γὰρ τῇ νο-
μικῇ καὶ προφητικῇ πλοκῇ, ὁ εἰπὼν μὴ νομίσητε ὅτι
ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον καταλῦ-
σαι ἀλλὰ πληρῶσαι· καὶ πεπλήρωται ἡ τῆς σαγήνης
πλοκὴ ἐν τοῖς εὐαγγελίοις καὶ τοῖς χριστοῦ διὰ τῶν ἀποστόλων λόγοις·
διὰ τοῦτο ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, σαγήνῃ
βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ·
δύναται δὲ χωρὶς τῶν ἀποδεδομένων τὸ ἐκ παντὸς συναγαγοῦσα δηλοῦν,
τὴν ἀπὸ παντὸς γένους ἐθνῶν κλῆσιν· οἱ δὲ διακονησάμενοι τῇ βλη-
θείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν σαγήνῃ, ὁ κύριός ἐστι τῆς σαγήνης ἰησοῦς χριστός· καὶ οἱ
προσελθόντες ἄγγελοι καὶ διακονησάμενοι αὐτῷ· οἵτινες οὐκ ἀνα-
βιβάζουσιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης τὴν σαγήνην· οὐδὲ φέρουσιν ἐπὶ τὸν
ἔξω αὐτῆς αἰγιαλόν· τὰ ἔξω τοῦ βίου πράγματα· ἐὰν μὴ πληρωθῇ
ἡ σαγήνη· τουτέστι τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτὴν εἰσέλθῃ·
ὅταν δὲ ἔλθῃ, τότε αὐτὴν ἀναβιβάζουσιν ἀπὸ τῶν τῇδε καὶ κά-
τω πραγμάτων· καὶ φέρουσιν ἐπὶ τὸν προσηκόντως καλούμενον
αἰγιαλόν· ἔνθα ἔργον ἔσται τῶν ἀναβιβασάντων αὐτήν, καὶ καθί-

παρὰ τὸν αἰγιαλόν· καὶ ἱδρύσαι ἑαυτοὺς ἐκεῖ· ἵνα ἕκαστον μὲν τῶν ὑ-
πὸ τὴν σαγήνην καλῶν, εἰς τὰ οἰκεῖα τάγματα κατατάξωσι καὶ τὰ
ὀνομαζόμενα ἐνταῦθα αὐτῶν ἀγγεῖα· τὰ δὲ ἐναντία καὶ
σαπρὰ καλούμενα, ἔξω βάλωσι· τὸ δὲ ἔξω, ἡ κάμινός ἐστι τοῦ
πυρὸς ὡς ὁ σωτὴρ ἡρμήνευσεν εἰπών· οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ
αἰῶνος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν αὐτοὺς τοὺς πονηροὺς
ἐκ μέσου τῶν δικαίων· καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός·
πλὴν τηρητέον ὅτι ἡ διὰ τῆς τῶν ζιζανίων παραβολῆς καὶ τῆς
προκειμένης ὁμοιώσεως, διδασκόμεθα ὅτι ἄγγελοι μέλλουσι
πιστεύεσθαι τὸ διακρῖναι καὶ διαχωρίσαι τοὺς φαύλους ἀπὸ τῶν δι-
καίων· ἀνωτέρω μὲν γὰρ λέγεται ὅτι ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου,
τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ· καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ,
πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν· καὶ βα-
λοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων· ἐνταῦθα δέ, ὅτι ἐξελεύσονται οἱ -
ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων· καὶ βα-
λοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· τούτοις δὲ ἀκολουθεῖ
ὅπερ οἴονταί τινες· ὅτι καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων εἰσὶ κρείττους
οἱ ἄνθρωποι οἱ ἐν Χριστῷ σωζόμενοι· πῶς γὰρ δύνανται οἱ ὑπὸ ἁγίων
ἀγγέλων εἰς ἀγγεῖα βαλλόμενοι, τοὺς βάλλουσιν εἰς τὰ ἀγγεῖα παρα-
βάλλεσθαι· ὑπὸ τὴν ἐκείνων τεταγμένοι ἐξουσίαν· ταῦτα
δὲ φαμὲν οὐκ ἀγνοοῦντες τινῶν ἀγγέλων τὴν μὴ τοιαύτην οἰκο-
νομίαν ἐγκεχειρισμένων· ἀλλ' οὐδὲ τούτων πάντων διαφέρειν
τοῖς ἐν Χριστῷ σωθησομένοις ἀνθρώποις· οὐκ ἀγνοοῦμεν γὰρ καὶ τό, εἰς ἃ
ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι· ἔνθα οὐκ εἴρηται πάντες ἄγγε-
λοι· οἴδαμεν καὶ τό, ἀγγέλους κρινοῦμεν ὅπου μὴ λέλεκται

πάντας ἀγγέλους· τούτων δὲ ἀναγεγραμμένων περὶ
τῆς σαγήνης καὶ τῶν ὑπὸ τὴν σαγήνην· ὃ βουλόμεθα
περὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος καὶ περὶ τοῦ ἐξελθόν-
τας τοὺς ἀγγέλους ἀφορίσαι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν
δικαίων· μηνῦσαι καὶ πονηροὺς ὑπὸ τὴν σαγήνην ἐκ παντὸς
γένους, ἔοικε μήτε τὴν γραφὴν νενοηκέναι, καὶ δύνασθαι
ἐπιθυμεῖν· διὸ μὴ ξενιζώμεθα ἐὰν πρὸ τοῦ ἀφορισθῆναι
τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων ὑπὸ τῶν ἐπὶ τοῦτο
ἐξαποσταλησομένων ἀγγέλων, ὁρῶμεν ἡμῶν τὰ ἀθροίσ-
ματα πεπληρωμένα καὶ πονηρῶν· ἀλλ' εἴθε μὴ πλεί-
ους οἱ τυγχάνοιεν ὄντες τῶν δικαίων, οἱ βληθησόμενοι
εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐπεὶ δὲ ἐλέγομεν ἐν ἀρχῇ ὅτι
αἱ παραβολαὶ καὶ αἱ ὁμοιώσεις οὐκ εἰς πάντα οἷς παρα-
βάλλονται ἢ ὁμοιοῦνται παραλαμβάνονται· ἀλλ' εἴς τινα,
ἔτι τοῦτο κατασκευαστέον καὶ ἐκ τῶν λεχθησομένων·
ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ἰχθύων ὡς πρὸς τὴν ζωὴν αὐτῶν, φαῦλ-
όν τι αὐτοῖς συμβαίνει τὸ ὑπὸ τὴν σαγήνην αἱρεθῆναι· τῆς
γὰρ κατὰ φύσιν αὐτοῖς ζωῆς στερίσκονται· καὶ οὔτε εἰς ἀγγεῖα
βαλλόμενοι οὔτε ἐξωριπτόμενοι πλέον τι πάσχουσι τοῦ
ἀπολέσαι τὴν ὡς ἐν ἰχθύσι ζωήν· ἐπεὶ δὲ τῶν διαλαμ-
βάνεται ἡ παραβολή, φαῦλον μέν ἐστι τὸ εἶναι ἐν θαλάσ-
σῃ καὶ ὑπὸ τὴν σαγήνην ἐλθεῖν ἐπὶ τοῖς ἀγγείοις μετὰ τῶν καλῶν
βληθῆναι· οὕτω δὲ ἰχθύες μὲν φαῦλοι, ἔξω βάλλονται καὶ
ῥιπτοῦνται· οἱ δὲ κατὰ τὴν προκειμένην ὁμοίωσιν φαῦλοι,
βάλλονται εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἵνα τὰ ἐν τῷ Ἰεζεκιὴλ
περὶ τῆς καμίνου εἰρημένα, καὶ ἐπὶ τούτοις φθάσῃ· καὶ

ἐγένετο λόγος κυρίου πρός με λέγων· υἱὲ ἀνθρώπου· ἰδοὺ γεγόνασί μοι ὁ οἶκος Ἰσραὴλ
ἀναμεμιγμένοι πάντες χαλκῷ καὶ σιδήρῳ· καὶ τὰ ἑξῆς· ἕως τοῦ, καὶ
ἐπιγνώσεσθε· διότι ἐγὼ κύριος ἐξέχεα τὸν θυμόν μου ἐφ' ὑμᾶς· Συνήκατε
ταῦτα πάντα; λέγουσι· ναί· ὁ γινώσκων τὰ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν ἀνθρώπων
Χριστὸς ὡς καὶ περὶ τούτου ἐδίδαξεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ Ἰωάννου, οὐκ ἀγνοῶν
ἐρωτᾷ· ἀλλ' ἅπαξ ἀναλαβὼν ἄνθρωπον, χρῆται καὶ τοῖς αὐτοῦ πᾶσιν· ὧν
ἓν καὶ τὸ ἐρωτᾶν· καὶ οὐ θαυμαστὸν ὁ σωτὴρ τοῦτο ποιεῖ· ὅπου γε καὶ
ὁ τῶν ὅλων θεὸς τροποφορῶν τοῖς ἀνθρώποις ὡς εἴ τις τροποφορήσαι ἄνθρωπος
τὸν υἱὸν αὐτοῦ· πυνθάνεται ὡς ἐν τῷ, Ἀδὰμ ποῦ εἶ· καὶ ποῦ ἐστιν Ἄβελ
ὁ ἀδελφός σου· βιασάμενος δὲ ἐνταῦθα φήσει· οὐκ ἐρωτηματικῶς
εἰρῆσθαι ἀλλὰ ἀποφαντικῶς· τό, συνήκατε· ἐρεῖ δ' ὅτι καὶ οἱ μαθη
ταὶ μαρτυροῦντες αὐτοῦ τῇ ἀποφάσει, λέγουσιν αὐτῷ τό, ναί· πλὴν
εἴτε ἐρωτᾷ, εἴτε ἀποφαίνεται, ἀναγκαίως λέγεται· οὐ τὸ ταῦτα μόνον δει
κτικὸν ὄν, οὐδὲ τὸ πάντα μόνον· ἀλλὰ τὸ ταῦτα πάντα· ἔοικε
δὲ νῦν τοῖς μαθηταῖς παριστάναι περὶ τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας γραμ
ματεῖς γεγονέναι· ἀλλὰ τοῦτο ἐὰν νοήσῃ τὸ ἐν ταῖς πράξεσι τῶν
ἀποστόλων τοῦτον ἀναγεγραμμένον τὸν τρόπον· θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ
Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου· καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμμα
τοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον· ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ
Ἰησοῦ ἦσαν· ἐπιζητήσαι τις ὤν πρὸς ταῦτα· εἰ μὲν γραμματεῖς ἦσαν,
πῶς ἀγράμματοι ἐν ταῖς πράξεσι λέγονται καὶ ἰδιῶται· εἰ δ' ἦσαν ἀγρά
μματοι καὶ ἰδιῶται, πῶς συνεστάλησαν γραμματεῖς ὑπὸ τοῦ σωτῆρος ὀνο
μάζονται· λεκτέον ἤδη διάστατα τὰ ζητούμενα· ὅτι ἢ οὐ πάντες ἀλλὰ
Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀγράμματοι καὶ ἰδιῶται ἐν ταῖς πράξεσιν εἴρηνται·
πλείονες δὲ ἦσαν οἱ μαθηταὶ ἐφ' οἷς συνιᾶσι πάντα, λέλεκται τό, πᾶς
γραμματεὺς καὶ τὰ ἑξῆς· ἢ γραμματεύς, πᾶς ὁ μαθητευόμενος τῇ

κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου διδασκαλίᾳ ὀνομάζεται· ὡς καὶ τ' ἀγρα
μμάτους μὲν καὶ ἰδιώτας· ἀρκούμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ νόμου γράμματι,
γραμματεὺς λέγεσθαι κατά τι σημαινόμενον· καὶ ἰδιῶται γε μάλι
στα ἐστὶ μὴ εἰδότων τὴν τροπολογίαν· μηδὲ συνιέντων τὰ τῆς ἀναγωγῆς
τῶν γραφῶν· ἀλλὰ τῷ γράμματι ψιλῷ πιστευόντων· καὶ τοῦτο ἐκ
δικούντων, τὸ χρηματίζειν αὐτοὺς γραμματεῖς· οὕτως δέ τις διηγή
σεται καὶ τὸ οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὡς
παντὶ εἰρημένον τῷ πλὴν τοῦ γράμματος μηδὲν ἐπισταμένῳ·
ἔνθα ζητήσαις· ὡς ὁ νομικὸς γραμματεύς, οὕτως ἐστὶ καὶ εὐαγγε
λικός· καὶ ὥσπερ τὸν νόμον ἀναγινώσκων καὶ ἀκούων καὶ λέγων ἅτι
νά ἐστιν ἀλληγορούμενα, οὕτω καὶ τὸ εὐαγγέλιον· ὡς εἰδέναι τηρου
μένης τῆς κατὰ τὰ γενόμενα ἱστορίας, τὴν ἐπὶ τὰ πνευματικὰ ἀπαιτ
ἀναγωγήν· ἵνα μὴ ᾖ μαθητεύματα πνευματικῆς πονηρίας, ἀλλ' ἐναντίως
ἔχοντα τῇ πνευματικῇ πονηρίᾳ, πνευματικῆς ἀγαθότητος· μαθητευθεὶς δὲ τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, γραμματεύς· κατὰ μὲν τὸ ἁπλούστερον, ὅτε
ἀπὸ ἰουδαϊσμοῦ ἀναλαμβάνει τις τὴν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκκλησιαστικὴν δι
δασκαλίαν· κατὰ δὲ τὸ βαθύτερον, ὅτε τὰς διὰ τοῦ γράμματος
τῶν γραφῶν εἰσαγωγὰς παραλαβών τις, ἀναβαίνει ἐπὶ τὰ πνευματι
κά· ὀνομαζόμενα βασιλεία οὐρανῶν· καὶ καθ' ἕκαστον γε δὴ ἀνό
ημα ἐπιτυγχανόμενον καὶ ἐπαναβεβηκότως νοηθὲν καὶ παρα
δοθὲν καὶ ἀποδοθέν, ἔστι νοῆσαι βασιλείαν οὐρανοῦ· ὥστε τὸν περισ
σεύοντα τῇ ἀψευδεῖ γνώσει, ἐν τῇ βασιλείᾳ γίνεσθαι τοῦ πλήθους
τῶν οὕτως ἀποδεδομένων οὐρανῶν· οὕτω δὲ καὶ τροπολογήσαις τό
μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ἵν' οἱ γραμματεῖς τοῦ
τέστιν οἱ τῷ γράμματι ψιλῷ προσαναπαυόμενοι μετανοοῦντες
ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἐκδοχῆς, μαθητεύωνται τῇ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ ἐμ
– ψύχ…

λόγου, πνευματικῇ διδασκαλίᾳ καλουμένη βασιλεία οὐρανῶν· διὰ τοῦτο καὶ ὅσον
μὲν ἰσχύει ὁ ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεὸν θεὸς λόγος οὐκ ἐπιδημεῖ ψυχῇ, οὐκ ἔστιν
ἐν ἐκείνῃ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ὁπόταν δὲ ἐγγύς τις γένηται τοῦ χωρῆσαι
τὸν λόγον, τούτῳ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· εἰ δὲ ταὐτόν ἐστιν ὑπο
στάσει καὶ μὴ ἐπινοίᾳ βασιλεία οὐρανῶν καὶ βασιλεία θεοῦ, δηλονότι περὶ
ὧν λέγεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστι, πρὸς τούτοις ἂν λέγοιτο
καὶ τό, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐντὸς ὑμῶν ἐστι· καὶ μάλιστα διὰ τὴν
ἀπὸ τοῦ γράμματος ἐπὶ τὸ πνεῦμα μετάνοιαν· ὅτε ἡνίκα ἂν ἐπιστρέ
ψῃ τις πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ ἐπὶ τῷ γράμματι κάλυμμα· ὁ δὲ
κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· ὁ δὲ ἀληθῶς οἰκοδεσπότης, καὶ ἐλεύθερός ἐστι καὶ
πλούσιος· πλουτῶν διὰ τὸ ἀπὸ γραμματείας μεμαθητεῦσθαι τῇ βασι
λείᾳ τῶν οὐρανῶν, ἐν παντὶ λόγῳ τῷ παρὰ τῆς παλαιᾶς διαθήκης, καὶ ἐν
πάσῃ γνώσει τῇ περὶ τῆς καινῆς Χριστοῦ Ἰησοῦ διδασκαλίας· καὶ τὸν πλοῦτον
τοῦτον ἔχων ἀποκείμενον ἐν τῷ αὐτοῦ θησαυρῷ· ὃν θησαυρίζει ὡς βα
σιλείᾳ μαθητευθεὶς τῶν οὐρανῶν, ἐν οὐρανῷ· ὅπου οὔτε σὴς ἀφανί
ζει· οὔτε κλέπται διορύσσουσι· καὶ ἔστι γε ἀληθῶς ὁρίσασθαι περὶ
τοῦ ὡς ἀποδεδώκαμεν, ἐν οὐρανοῖς θησαυρίζοντος· ὅτι οὐδὲ εἷς σὴς
τῶν παθῶν, ἅψασθαι αὐτοῦ τῶν πνευματικῶν καὶ οὐρανίων δύναται χρη
μάτων· σὴς δὲ τῶν παθῶν ἐστί που, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπὸ τῶν παροι
μιῶν· ἐν αἷς γέγραπται· ὥσπερ ἐν ξύλῳ σκώληξ, οὕτως λύπη ἀν
δρὸς βλάπτει καρδίαν· σκώληξ γὰρ καὶ σὴς ἐστὶν ἡ λύπη· βλάπτουσα
καρδίαν τὴν μὴ ἐν οὐρανοῖς καὶ τοῖς πνευματικοῖς ἔχουσαν τοὺς θησαυρούς·
ἐν οἷς ἐάν τις θησαυρίζῃ, ἐπειδὴ ὅπου ὁ θησαυρὸς ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία,
ἐν οὐρανοῖς ἔχει τὴν καρδίαν· καὶ διὰ τὴν λέξιν· ἐὰν παρατάξηται ἐπ'
ἐμὲ παρεμβολή, οὐ φοβηθήσεται ἡ καρδία μου· οὗτος δὲ οὐδὲ κλέπται
πολιῶν εἶπεν ὁ σωτὴρ ὅτι πάντες ὅσοι ἦλθον πρὸ ἐμοῦ κλέπται εἰσὶ

καὶ λῃσταί· διορύσσειν δυνάμενοι τὰ ἐν οὐρανοῖς τεθησαυρισμένα· καὶ τὴν
παροῦσαν αὐτοῖς καρδίαν· καὶ διὰ τοῦτο λέγουσαν· συνήγειρε καὶ συνε
κάθισεν ἡμᾶς ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ· καὶ ἡμῶν δὲ τὸ πολίτευμα
ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει· ἐπεὶ δὲ πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασι
λείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ· ὅστις προφέρει ἐκ τοῦ
θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά, δηλονότι καὶ κατὰ τὴν καλου
μένην τῆς προτάσεως ἀντιστροφήν· πᾶς ὅστις μὴ προφέρει ἐκ τοῦ
θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά, οὐκ ἔστι γραμματεὺς μαθη
τευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· συνάγειν οὖν παντὶ τρόπῳ πει
ρατέον ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν διὰ τοῦ προσέχειν τῇ ἀναγνώσει· τῇ παρα
κλήσει· τῇ διδασκαλίᾳ· καὶ ἐν τῷ νόμῳ κυρίου μελετᾶν ἡμέρας καὶ
νυκτός· οὐ μόνον τὰ καινὰ τῶν εὐαγγελίων καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ
τῆς ἀποκαλύψεως αὐτῶν λόγια, ἀλλὰ καὶ παλαιὰ τοῦ σκιὰν ἔχον-
τος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν νόμου· καὶ τῶν ἀκολούθως αὐτοῖς προ
φητευσάντων προφητῶν· συναχθήσεται δὲ ταῦτα, ἐπὰν ἀναγι
νώσκωμεν καὶ γινώσκωμεν· καὶ μεμνημένοι τούτων, πνευματικὰ
πνευματικοῖς ἐν καιρῷ συγκρίνωμεν· οὐ τὰ ἀσύγκριτα πρὸς ἄλληλα
συγκρίνοντες· ἀλλὰ συγκριτὰ καὶ ὁμοιότητά τινα ἔχοντα λέξεως·
ταὐτὸν σημαινούσης· καὶ νοημάτων καὶ δογμάτων· ἵν' ἐπὶ στόματος
δύο ἢ τριῶν ἢ καὶ πλειόνων μαρτύρων τῶν ἀπὸ τῆς γραφῆς, στή
σωμεν καὶ βεβαιώσωμεν πᾶν ῥῆμα τοῦ θεοῦ· καὶ δι' αὐτῶν δὲ
δυσωπητέον τοὺς ὅσον ἐφ' ἑαυτοῖς, τὴν θεότητα διαιροῦντας· ἢ
διακόπτοντας ἀπὸ τῶν παλαιῶν τὰ καινά· ὡς μακρὰν τυγχάνοντας
τῆς πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην ὁμοιώσεως· προφέροντα ἐκ τοῦ θη
σαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά· ἐπεὶ δὲ ὁ ὁμοιούμενός τινι ἕτερός
ἐστι παρ' ἐκεῖνον ᾧ ὁμοιοῦται, ἔσται ὁ μὲν μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ

ταῦτα πάντα συντελεῖται. 5 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται. 6 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. 7 περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. 8 βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. 9 ὡς ἄνθρωπος ἀπὸδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. 10 γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἢ ὀψὲ ἢ μεσονύκτιον ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ· 11 μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. 12 ὃ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω· γρηγορεῖτε.

13 Καὶ μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται καὶ τὰ ἄζυμα· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν· 2 ἔλεγον γάρ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ.

3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς· συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. 4 ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; 5 ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. 6 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον ἠργάσατο ἐν ἐμοί· 7 πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοῖς καλῶς ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε· 8 ὃ ἔσχεν αὕτη ἐποίησεν· προέλαβεν μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. 9 ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

10 Καὶ Ἰούδας Ἰσκαριὼθ ὁ εἷς τῶν δώδεκα ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. 11 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς αὐτὸν εὐκαίρως παραδῷ.

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; 13 καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, 14 καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει· ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 15 καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον· καὶ ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν. 16 καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

17 Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. 18 καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. 19 ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατὰ εἷς· μήτι ἐγώ; 20 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· εἷς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. 21 ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν· λάβετε, τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα. 23 καὶ λαβὼν ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. 24 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου τὸ τῆς διαθήκης τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. 25 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 26 καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.

27 Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, ὅτι γέγραπται· πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται. 28 ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 29 ὁ δὲ Πέτρος αὐτῷ ἔφη· εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. 30 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με. 31 ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἔλεγεν· ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανί, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. 33 καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν 34 καὶ λέγει αὐτοῖς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. 35 καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατὸν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα· 36 καὶ ἔλεγεν· Ἀββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ.

37 Καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; 38 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ ἔλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. 39 καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. 40 καὶ ὑποστρέψας εὗρεν πάλιν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι, καὶ οὐκ ἤδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. 41 καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε; ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. 42 ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν.

43 Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. 44 δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν, κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. 45 καὶ ἐλθὼν εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ λέγει· ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 46 οἱ δὲ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 47 εἷς δέ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον. 48 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; 49 καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. 50 καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες.

51 Καὶ εἷς τις νεανίσκος συνηκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ κρατοῦσιν αὐτόν· 52 ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν.

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. 54 καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. 55 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ εὕρισκον· 56 πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. 57 καί τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες ὅτι 58 ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. 59 καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων· οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 61 ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; 62 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐγώ εἰμι, καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63 ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; 64 ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον εἶναι θανάτου. 65 καί τινες ἤρξαντο ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ· προφήτευσον· καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον.

66 Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, 67 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ. 68 ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· οὐκ οἶδα οὐδὲ ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις. καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον, καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. 69 καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. 70 ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. 71 ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. 72 καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δὶς τρίς με ἀπαρνήσῃ· καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

64

σω καὶ κατὰ τὴν λέξιν· πότερον ναζαρὰ λέγει τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἢ βηθλεέμ· ναζαρὰ μέν, διὰ τὸ ναζωραῖος κληθήσεται· βηθλεὲμ δὲ ἐπεὶ ἐν αὐτῇ γεγέννηται· ἔτι δὲ ἐφίστημι μήποτε δυνάμενοι οἱ εὐαγγελισταὶ εἰπεῖν· ἐλθὼν εἰς βηθλεὲμ ἢ ἐλθὼν εἰς ναζαρά, τοῦτο μὲν οὐ πεποιήκασι, πατρίδα δὲ ὠνομάκασι διά τι μυστικὸν ἐν τῷ τόπῳ περὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ δηλούμενον ὅλης τῆς ἰουδαίας· ἐν ᾗ ἠτίμωται κατὰ τό, οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ· ἐάν τις γὰρ κατανοήσῃ ἰν χν ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον παρ' οἷς μέχρι τοῦ νῦν διώκεται· ἐν δὲ τοῖς ἔθνεσι κηρυσσόμενον καὶ πεπιστευμένον· ἐπὶ γὰρ πάσης τῆς γῆς ἐκδέδραμεν ὁ λόγος αὐτοῦ, ὄψεται ὅτι ἐν μὲν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι ἠτίμηται οὐκ ἔχει, παρὰ δὲ τοῖς ξένοις τῶν διαθηκῶν τιμᾶται τοῖς ἔθνεσι· τίνα δὲ ἐδιδάσκων ἔλεγεν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, οὐκ ἀνεγράφησαν οἱ εὐαγγελισταί, ἀλλ' ὅτι τηλικαῦτα καὶ τοιαῦτα ἦν, ὥστε ἐκπλήττεσθαι πάντας· καὶ εἰκὸς ὅτι ὑπὲρ γραφὴν ἦν τὰ εἰρημένα· πλὴν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἐδίδασκεν, οὐ χωρίζων ἀπ' αὐτῆς οὐδὲ ἀθετῶν αὐτήν· τὸ δὲ πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη, πλείονα σαφῶς ἐμφαίνει καὶ ἐξαίρετον σοφίαν τῶν λόγων τοῦ ἰυ· ἀξίαν τοῦ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον σολομῶντος ὧδε· καὶ δυνάμεις μείζους ἐποίει τῶν ἐν ἠλίᾳ καὶ ἐν ἐλισσαίῳ· καὶ ἔτι πρότερον ἐν μωσῇ καὶ ἰησοῦ τοῦ ναυῆ· ἔλεγον δὲ οἱ θαυμάζοντες οὐκ εἰδότες αὐτὸν παρθένου υἱόν· οὐδὲ πιστεύοντες κἂν ἐλέγετο· ἀλλ' ὑπολαμβάνοντες εἶναι ἰωσὴφ τοῦ τέκτονος· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; καὶ ὅλην γε τὴν φαινομένην αὐτοῦ ἐγγυτάτω συγγένειαν ἐξευτελίζοντες, ἔφασκον· οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται μαριάμ· καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἰάκωβος καὶ ἰωσὴφ καὶ σίμων καὶ ἰούδας; καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσίν; ᾤοντο οὖν αὐτὸν εἶναι ἰωσὴφ καὶ μαρίας υἱόν· τοὺς δὲ ἀδελφοὺς ἰυ φασί τινες εἶναι ἐκ παραδόσεως

ὁρμώμενοι τοῦ ἐπιγεγραμμένου κατὰ πέτρον εὐαγγελίου, ἢ τῆς βίβλου ἰακώβου, υἱοὺς ἰωσὴφ ἐκ προτέρας γυναικὸς· συνῳκηκυίας αὐτῷ πρὸ τῆς μαρίας· οἱ δὲ ταῦτα λέγοντες, τὸ ἀξίωμα τῆς μαρίας ἐν παρθενίᾳ τηρεῖν μέχρι τέλους βούλονται· ἵνα μὴ τὸ κριθὲν ἐκεῖνο σῶμα διακονήσασθαι τῷ εἰπόντι λόγῳ πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι, γνῷ κοίτην ἀνδρὸς μετὰ τὸ ἐπελθεῖν ἐν αὐτῇ πνεῦμα ἅγιον· καὶ τὴν ἐπεσκιακυῖαν αὐτῇ δύναμιν ἐξ ὕψους· καὶ οἶμαι λόγον ἔχειν· ἀνδρῶν μέν, καθαρότητος τῆς ἐν ἁγνείᾳ ἀπαρχὴν γεγονέναι τὸν ἰν· γυναικῶν δὲ τὴν μαρίαν· οὐ γὰρ εὔφημον ἄλλην παρ' ἐκείνην, τὴν ἀπαρχὴν τῆς παρθενίας ἐπιγράψασθαι· ἰάκωβος δέ ἐστιν οὗτος ὃν λέγει παῦλος· ἰδεῖν ἐν τῇ πρὸς γαλάτας ἐπιστολῇ εἰπών· ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυ· ἐπὶ τοσοῦτον δὲ διέλαμψεν οὗτος ὁ ἰάκωβος ἐν τῷ λαῷ ἐπὶ δικαιοσύνῃ, ὡς φλάβιον ἰώσηπον ἀναγράψαντα ἐν εἴκοσι βιβλίοις τὴν ἰουδαϊκὴν ἀρχαιολογίαν, τὴν αἰτίαν παραστῆσαι βουλόμενον τοῦ τὰ τοσαῦτα πεπονθέναι τὸν λαὸν ὡς καὶ τὸν ναὸν κατασκαφῆναι, εἰρηκέναι κατὰ μῆνιν θυ ταῦτα αὐτοῖς ἀπηντηκέναι διὰ τὰ εἰς ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν ἰυ τοῦ λεγομένου χυ, ὑπ' αὐτῶν τετολμημένα· καὶ τὸ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι τὸν ἰν ἡμῶν οὐ καταδεξάμενος εἶναι χν, οὐδὲν ἧττον ἰακώβῳ δικαιοσύνην ἐμαρτύρησε τοσαύτην· λέγει δὲ ὅτι καὶ ὁ λαὸς ταῦτα ἐνόμιζε διὰ τὸν ἰάκωβον πεπονθέναι· ἰούδας ἔγραψεν ἐπιστολὴν ὀλιγόστιχον μέν· πεπληρωμένην δὲ τῶν τῆς οὐρανίου χάριτος ἐρρωμένων λόγων· ὅστις ἐν τῷ προοιμίῳ εἴρηκεν· ἰούδας ἰυ χυ δοῦλος ἀδελφὸς δὲ ἰακώβου· περὶ δὲ ἰωσὴφ καὶ σίμωνος, ἡμεῖς οὐδὲν ἱστορήσαμεν· τὸ δὲ καὶ αἱ ἀδελφαὶ

b. σ

αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσί· δοκεῖ μοι τοιοῦτόν τι σημαίνειν
τὸ ἡμέτερον φρονοῦσιν οὗτοι τοῦ Ἰησοῦ· καὶ οὐδὲν ξένον ἔχουσιν
ἐξαιρέτου συνέσεως ὡς οἴονται· μήποτε δὲ ἐμφαίνεται διὰ τοῦ
ἐπαπορήσεως· περὶ τοῦ μηδὲ ἀνθρώπου εἶναι ἀλλά τι θειότερον τοῦ
Ἰησοῦ· ἡγούμενοι οὕτως ὡς ὑπελάμβανον Ἰωσὴφ καὶ Μαρίας· ἀδελ
φῶν δὲ τεσσάρων οὐδὲν δὲ ἧττον καὶ ἑτέρων θηλειῶν· καὶ μηδὲν ἔχειν
τινὶ τῶν ἐκ γένους παραπλήσιον· μηδὲ ἐκ παιδεύσεως καὶ δι
δασκαλίας· ἐπὶ τοσοῦτον σοφίας καὶ δυνάμεως ἐληλα
κότα· καὶ γὰρ ἀλλαχοῦ λέγουσι· πῶς οὗτος γράμματα οἶδε
μὴ μεμαθηκώς· ὧν παραπλήσιόν ἐστι καὶ τὸ ἐν τῷ ... λεγόμενον·
πλὴν οἱ λέγοντες ταῦτα καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐπαποροῦντες
καὶ ἐκπλησσόμενοι, οὐκ ἐπίστευον μὲν· ἐσκανδαλίζοντο δὲ
ἐν αὐτῷ· ὡς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας κρατούμενοι ὑπὸ
τῶν δυνάμεων ὧν ἔμελλεν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πάθους θριαμβεύειν
ἐν τῷ ξύλῳ:-

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος· εἰ μὴ ἐν τῇ
πατρίδι αὐτοῦ· ζητητέον πότερον καθολικῶς ἴσον δύ
ναται ἐπὶ πάντα προφήτην ἀναφερόμενον τὸ λεγόμενον
ὡς ἑκάστου τῶν προφητῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι ἀτιμασθέν
τος μόνῃ· οὐ πάντως τοῦ ἀτιμασθέντος, ἐν τῇ πατρίδι ἀτιμασ
θέντος, ἢ διὰ τὸ ἑνικῶς εἰρῆσθαι, περὶ ἑνὸς ταῦτα λέλεκται·
εἰ μὲν οὖν περὶ ἑνὸς ταῦτα λέγεται, ἀρκεῖ τὰ εἰρημένα ἀνα
φερόντων ἡμῶν τὸ γεγραμμένον εἰς τὸν σωτῆρα· εἰ δὲ καθολικόν
ἐστιν, ἀπὸ μὲν τῆς ἱστορίας οὐκ ἀληθές· οὔτε γὰρ Ἠλίας
ἐν Θεσβῶν τῆς Γαλαὰδ ἠτιμάσθη, οὔτε Ἐλισσαῖος ἐν
Ἐβελμαουλα· οὔτε Σαμουὴλ ἐν Ἀρμαθαὶμ· οὐδὲ Ἱερε

ἐν Ἀναθώθ· τροπολογούμενον δὲ, καὶ πάνυ ἀληθές· χρὴ γὰρ πατρί
δα νομίζειν αὐτῶν τὴν Ἰουδαίαν· καὶ συγγενεῖς τὸν Ἰσραὴλ ἐκεῖνον· οἰκί
αν δὲ τάχα τὸ σῶμα· ἠτιμάσθησαν γὰρ πάντες ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ὑπὸ
τοῦ κατὰ σάρκα Ἰσραὴλ ἔτι ὄντες ἐν τῷ σώματι· ὡς ἐν ταῖς τῶν ἀποστόλων
πράξεσι γέγραπται ἐν ἐγκλήματι λεγόμενον πρὸς τὸν λαόν· τίνα γὰρ
τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν τοὺς προκαταγγείλαντας
περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου· παρὰ δὲ τῷ Παύλῳ ἐν τῇ πρὸς Θεσ
σαλονικεῖς προτέρᾳ, τὰ ὅμοια λέλεκται· ὑμεῖς δὲ μιμηταὶ ἐγε
νήθητε ἀδελφοὶ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ· ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν·
καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν
καὶ τοὺς προφήτας· καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων·
καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων· οὐκ ἔστιν οὖν προφήτης ἄτιμος ἐν τοῖς
ἔθνεσιν· ἢ γὰρ οὐδ' ὅλως οἴδασιν αὐτὸν, ἢ μαθόντες καὶ παραδεξά
μενοι αὐτὸν προφήτην, τιμῶσι· τοιοῦτοι δὲ οἱ ἀπὸ ἐκκλησίας·
ἀτιμάζονται δὲ οἱ προφῆται πρῶτον μὲν, διωχθέντες κατὰ ἱστορί
αν ὑπὸ τοῦ λαοῦ· δεύτερον δέ· μὴ πιστευομένης αὐτῶν τῆς προφητείας
ὑπὸ τοῦ λαοῦ· εἰ γὰρ ἐπίστευον Μωσῇ καὶ προφήταις, ἐπίστευον
ἂν Χριστῷ· τῷ παραστήσαντι ὅτι ἀκολουθεῖ τοῖς πιστεύουσι Μωσῇ καὶ
προφήταις, πιστεύειν Χριστῷ· καὶ τοῖς μὴ πιστεύουσι Χριστῷ, τὸ μὴ πιστεύειν
Μωσεῖ· ἔτι δὲ ὥσπερ διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζειν
ὁ ἁμαρτάνων λέγεται, οὕτω διὰ τοῦ μὴ πιστεύειν τῷ προφητευομένῳ,
ἀτιμάζεται ὑπὸ τοῦ ἀπιστοῦντος ταῖς προφητείαις ὁ προφητεύσας·
χρήσιμα δὲ ὡς πρὸς τὴν ἱστορίαν ἀναλέξασθαι ἅ περὶ τοῦ Ἱερεμίου
ἐν τῷ λαῷ· ἔφησεν εἶπε· καὶ εἶπα οὐ μὴ λαλήσω· οὐδὲ μὴ ὀνομάσω
τὸ ὄνομα κυρίου· καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ· διετέλεσα μυκτηριζόμενος·

β. 7

ὅσα δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ τότε βασιλέως τοῦ Ἰσραὴλ πέπονθεν, ἐν τῇ προφη-
τείᾳ αὐτοῦ ἀναγέγραπται. καὶ Ἱερεμίας δὲ ὅτι ἦλθον πολλάκις λιθό-
λευστον ποιῆσαι οἱ ἀπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦτο γέγραπται. καὶ ἦν αὐτῷ πρὶν
[illegible] λίθοι τινὸς τόπου. ἀλλ' οἱ ἀκολουθήσαντες αὐτῷ. ὁ λαὸς παροι-
καὶ αὐτὸς ἠτιμώθη. καὶ Ἡσαΐας δὲ πεπρίσθαι ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἱστόρηται.
εἰ δέ τις οὐ προσίεται τὴν ἱστορίαν διὰ τὸ ἐν τῷ ἀποκρύφῳ Ἡσαΐᾳ αὐτὴν
φέρεσθαι, πιστευσάτω τοῖς ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους οὕτω γεγραμμένοις
ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν. τὸ γὰρ ἐπρίσθησαν, ἐπὶ τὸν
Ἡσαΐαν ἀναφέρεται. ὥσπερ τὸ ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον, ἐπὶ τὸν
Ζαχαρίαν. φονευθέντα μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου ὡς ὁ σωτὴρ
ἐδίδαξε. μαρτυρῶν ὡς οἶμαι γραφῇ φερομένῃ μὲν ἐν τοῖς κοι-
νοῖς καὶ δεδημοσιευμένοις βιβλίοις. εἰκὸς δὲ ὅτι ἐν ἀποκρύφοις φερο-
μένῃ. ἠτιμώθησαν δὲ ἐν τῇ περὶ αὐτῶν παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ ὑπὸ ἐλ-
θόντες ἐν μηλωταῖς ἐν αἰγείοις δέρμασιν ὑστερούμενοι θλιβόμενοι
κακουχούμενοι. πάντες γὰρ οἱ θέλοντες ζῆν εὐσεβῶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχ-
θήσονται. ἀκολούθως δὲ τούτοις ἐπιστάμενος ὁ Παῦλος τὸ προφήτην ἐν
τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχειν, πολλαχοῦ τὸν λόγον κηρύξας, οὐκ ἐ-
κήρυξεν ἐν Ταρσῷ. καὶ οἱ ἀπόστολοι δὲ αὐτοῦ καταλιπόντες τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐποι-
ήσαντο δὲ τὸ προστεταγμένον ὑπὸ τοῦ σωτῆρος. μαθητεύσατε πάντα
τὰ ἔθνη. καὶ τό, ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσῃ τῇ Ἰουδαί-
ᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. πεποιήκασι μὲν οὖν τὸ προσ-
τεταγμένον, ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Ἱερουσαλήμ. ἀλλ' ἐπεὶ προφήτης ἐν τῇ ἰδί-
ᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. μὴ παραδεξαμένων Ἰουδαίων τὸν λόγον, ἀπελη-
λύθασιν εἰς τὰ ἔθνη. πρόσχες δὲ εἰ δύνασαι διὰ τὸ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύ-
ματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα καὶ προφητεύσουσι. πεπληρωμένον μετὰ
τὴν παρουσίαν τοῦ σωτῆρος ἐν ταῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐκκλησίαις, λέγειν.

ὅτι οἱ πρότερον ἐκ τοῦ κόσμου καὶ διὰ τοῦ πιστεύειν γενόμενοι οὐκέτι
ἐκ τοῦ κόσμου. ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τῷ κόσμῳ τιμὴν ἀπολαβόντες
καὶ προφητεύοντες, τιμὴν οὐκ ἔχουσιν ἀλλ' ἀτιμάζονται. διὸ μα-
κάριοι τὰ αὐτὰ τοῖς προφήταις παθόντες κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ σωτῆρος λεγό-
μενον. κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
τούτοις δὲ τις ἐμμελῶς προσέχων, ἢ διὰ τὸ πάνυ ἀπόνως βιοῦν καὶ
ἐλέγχειν τοὺς ἁμαρτάνοντας μισούμενος καὶ ἐπιβουλευόμενος ὥσπερ διὰ κό-
σμον καὶ ὀνειδιζόμενος ἕνεκεν δικαιοσύνης, οὐ μόνον οὐ λυπηθήσεται.
ἀλλὰ καὶ χαρήσεται καὶ ἀγαλλιάσεται. πεπεισμένος διὰ ταῦτα μισθὸν
ἔχειν πολὺν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀπὸ τοῦ ὁμοιωθῆναι αὐτὸν τοῖς προφήταις
ἐκ τοῦ ταῦτα πεπονθέναι. ἀτιμάζεσθαι τοίνυν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ παρὰ
τοῖς ἁμαρτάνουσι βαρουμένοις τῷ βίῳ τοῦ δικαίου χρή, τὸν ζηλοῦντα
βίον προφητικὸν καὶ χωρήσαντα τὸ ἐν ἐκείνοις πνεῦμα. Ἰησοῦ ἐστιν ἰδεῖν
τό, οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.
διὰ τούτου δὲ διδασκόμεθα, ὅτι αἱ δυνάμεις ἐν τοῖς πιστεύουσι
γίνονται. ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται. ἐν ἀ-
πίστοις δὲ οὐ μόνον οὐκ ἐνήργουν αἱ δυνάμεις. ἀλλ' ὡς ὁ Μάρκος
ἀνέγραψε, οὐδὲ ἐδύναντο ἐνεργεῖν. πρόσχες γὰρ τῷ, οὐκ ἠδύνατο
ἐκεῖ, οὐδεμίαν ποιῆσαι δύναμιν. οὐ γὰρ εἶπεν οὐκ ἤθελεν ἀλλ' οὐ-
κ ἠδύνατο ὡς ἐρχομένης μὲν ἐπὶ τὴν ἐνεργοῦσαν δύναμιν συμπε-
ράσεως ὑπὸ πίστεως ἐκείνου εἰς ὃν ἐνήργει ἡ δύναμις. κωλυομένης
δὲ ἐνεργεῖν ὑπὸ τῆς ἀπιστίας. ὅρα οὖν ὅτι πρὸς τοὺς εἰπόντας
διὰ τί οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό, εἶπε. διὰ τὴν ὀλιγοπιστί-
αν ὑμῶν. καὶ πρὸς τὸν ἀρξάμενον καταποντίζεσθαι Πέτρον λέ-
λεκται. ὀλιγόπιστε εἰς τί ἐδίστασας. ἀλλὰ καὶ ἡ αἱμορροοῦσα
μὴ ἀξιώσασα περὶ τῆς θεραπείας. ἀλλὰ μόνον λογισαμένη ὅτι ἐὰν
~ ἅψωμαι τοῦ

κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ὅτι ἰαθήσεται, ἰάθη παραχρῆμα· καὶ
ὁμολογεῖ τῷ τρόπῳ τῆς ἰάσεως ὁ σωτὴρ λέγων· τίς μου ἥψατο· ἐγὼ γὰρ
ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ· καὶ τάχα ὥσπερ ἐπὶ τῶν σωμάτων
ἐστί τισι πρός τινα φυσικὴ ὁλκή· ὡς τῇ μαγνησίᾳ λίθῳ πρὸς σίδηρον
καὶ τῷ καλουμένῳ νάφθᾳ πρὸς πῦρ, οὕτως τῇ τοιᾷδε πίστει πρὸς
θείαν δύναμιν· καθὸ εἴρηται καὶ τὸ ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινά-
πεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ μετάβηθι ἐντεῦθεν ἐκεῖ καὶ μεταβήσεται.
ἀκριβῶς δὲ δοκοῦσί μοι ὁ ματθαῖος καὶ ὁ μάρκος· τὸ ὑπερέχον
τῆς θείας δυνάμεως παραστῆσαι βουλόμενοι· ὅτι καὶ διὰ ἀπιστίαν
δύναται ἀλλ' οὐκέτι πλεῖον δύναται ὅσον δύναται ἐν πίστει τῶν
εὐεργετουμένων, εἰρηκέναι· οὐχ ὅτι οὐκ ἐποίησε δυνάμεις διὰ τὴν
ἀπιστίαν αὐτῶν· ἀλλ' οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλάς· καὶ ὁ μάρ-
κος δὲ οὐκ εἶπεν ὅτι οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν ποιῆσαι δύναμιν·
καὶ ἔστη ἐπὶ τούτῳ· ἀλλὰ προσέθηκεν εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς
τὰς χεῖρας ἐθεράπευσε· νικώσης τῆς ἐν αὐτῷ δυνάμεως καὶ οὕτως
τὴν ἀπιστίαν· δοκεῖ δέ μοι ὅτι ὥσπερ ἐπὶ τῶν σωματικῶν ἐστι ταῖς
γεωργίαις πρὸς συγκομιδὴν καρπῶν ἐὰν μὴ τὸ περιεχόμενον εἰς τὸ
τοσοῦτον συνεργῇ· μᾶλλον δὲ τὸ περιέχον ποιότητι ὁποίᾳ βούλεται
ὁ κοσμῶν καὶ ποιῶν αὐτὸ ὁποῖον θέλει· οὔτε τὸ περιέχον χωρὶς γε-
ωργίας· μᾶλλον δὲ ὁ προνοῶν οὐ ποιῆσαι ἂν αὐτὰ ἀλλὰ ἀπὸ τῆς γῆς
τὰ ἀπὸ τῆς γῆς ἀνατέλλοντα χωρὶς γεωργίας· ἅπαξ γὰρ τοῦτο πε-
ποίηκεν ἐν τῷ βλαστῆσαι τὴν γῆν βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα
κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοιότητα· οὕτως δὲ οὔτε τὰ ἐνεργήματα τῶν
δυνάμεων χωρὶς πίστεως τῆς τῶν θεραπευομένων τὸ αὐτοτελὲς
ἔργον ἐπιδείκνυται πρὸς ἴασιν, οὔτε ἡ πίστις ὁποία ποτ' ἂν ᾖ χωρὶς
τῆς θείας δυνάμεως· καὶ τὸ γεγραμμένον δὲ περὶ σοφίας, ἐφ'
— μόσχῳ καὶ τῇ πίστει

καὶ ταῖς ἀρεταῖς κατάλληλος· ὥστε τοιοῦτον ποιῆσαι λόγον· κἂν γάρ τις ᾖ
τέλειος ἐν πίστει ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων τῆς ἀπὸ σοῦ δυνάμεως ἀπούσης, εἰς
οὐδὲν λογισθήσεται· ἢ τέλειος τῇ σωφροσύνῃ ὡς ἐν υἱοῖς ἀνθρώπων τῆς
ἀπὸ σοῦ σωφροσύνης ἀπούσης, εἰς οὐδὲν λογισθήσεται· ἢ τέλειος
ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ταῖς λοιπαῖς ἀρεταῖς· τῆς ἀπὸ σοῦ δικαιοσύνης
καὶ τῶν ἀπὸ σοῦ λοιπῶν ἀρετῶν, εἰς οὐδὲν λογισθήσεται· ὅθεν μὴ
καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ· μηδὲ ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ
αὐτοῦ· τὸ γὰρ καυχήσεως ἄξιον, οὐχ ἡμέτερον· ἀλλὰ δῶρον ἐστὶ
θεοῦ ἡ ἀπ' αὐτοῦ σοφία καὶ ἡ ἀπ' αὐτοῦ ἰσχύς· καὶ οὕτω τὰ λοιπά :-
ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν ἰησοῦ καὶ εἶ- cap. 17.
πε τοῖς παισὶν ἑαυτοῦ· οὗτός ἐστιν ἰωάννης ὁ βαπτιστής:
παρὰ δὲ τῷ μάρκῳ, οὕτως· καὶ παρὰ τῷ λουκᾷ οὕτως· διαφόρους
δόξας εἶχον περὶ τῶν πραγμάτων ἰουδαῖοι· τινὰς μὲν, ψευδεῖς ὁ-
ποίας ἐφρόνουν οἱ σαδδουκαῖοι· περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ὡς
οὐκ ἐγειρομένων· καὶ περὶ ἀγγέλων ὡς οὐχ ὑπαρχόντων· ἀλλὰ μυθο-
λογουμένων τῶν περὶ αὐτῶν ἀναγεγραμμένων μόνον· καὶ μη-
δὲν ὡς πρὸς τὴν ἱστορίαν ἀληθὲς ἐχόντων· ἑτέρας δὲ ὡς ἀληθεῖς·
ὡς περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ὅτι ἐγερθήσονται ἐδίδασκον οἱ φαρισαῖοι·
τὸ οὖν ζητούμενον κατὰ τὸν τόπον ἐστίν· ἡ τοιαύτη τις ἦν πε-
ρὶ ψυχῆς δόξα ἣν ἐφρόνει ἡρώδης ἐσφαλμένως καί τινες τῶν
ἀπὸ τοῦ λαοῦ· ὅτι ὁ πρὸ ὀλίγου ἀναιρεθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἰωάννης, ἀνέστη
ἀπὸ τῶν νεκρῶν μετὰ τὸ ἀποκεφαλισθῆναι· καὶ ἦν αὐτὸς ἕτερον
ὀνόματι χρώμενος καὶ καλούμενος ἰησοῦς· δεκτικὸς τῶν αὐτοῦ
δυνάμεων αἳ πρότερον ἐνήργουν ἐν τῷ ἰωάννῃ· ποίαν οὖν εἶχε
πιθανότητα τὸν ἐπὶ τοσοῦτον γνώριμον πᾶσι τῷ λαῷ καὶ δια-
βόητον ἐν ὅλῃ τῇ ἰουδαίᾳ· ὃν ἐλέγομεν υἱὸν εἶναι τοῦ τέκτονος
c

ετ

ποίησεσκεμᾶλλον οὐδὲ ἓν· ἐνδεῖ τῶν ἱερατευομένων δωρεῶν.
Τὸ δὲ μοιοὐτισφήσει ὑπολαμβάνειν τοὺς ἀρχικοὺς ἡλίαν πεφηνέναι
ἢ τῶν ἱερῶν ἢ πρόφητην ἕνα τῶν ἀρχαίων ἐγηγέρθαι· οὐδὲν δεῖ ζητήσεις
ἔχειν τῶν τοιούτων τῶν ἐξεταζόντων ὁπόσοι πρόφηται
ἦσαν· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦτο ἀρκεῖ πρὸς τοὺς ἱερεῖς λέγειν
τετραμμένος· ἢ τί οὐ τοιοῦτον ἀφῆκεν; πλὴν δοκεῖ μοι μᾶλλον
ἄξεσθαι πιθανότητος, τὸ ἀνάλογον τοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει
ἡλίου πρὸς ἐλευθέναι τὸν Ἰωάννου. Τοῖς δὲ νῦν ὑπονοοῦσι μήποτε
Ἰωάννου καὶ Ἰησοῦ ὑποτούτων· ἐπὶ δὲ πρῶτον μὲν ἐμάθομεν ὅτι
μηδὲ τὸν πατέρα μὲν ὅσιον ἀκούσασα ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη,
ἀνεχώρησεν ἐς τὴν Γαλιλαίαν· δεύτερον δὲ ὅτι ἐν τῷ δεσμῷ
τυγχάνων ἀκούσας τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ ἤ πεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν.
Καὶ περὶ τοῦ ἀπαγχονῆσαι, ὅτι Ἡρῴδης ἤ πεν περὶ τοῦ Ἰησοῦ ὅτι
αὐτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν·
οὐδαμόθεν δὲ πρόεισιν ὁ τρόπος τῆς ἀναιρέσεως τοῦ
βαπτιστοῦ· εἶτα τοῦτον ὧν καὶ τοῦτο ἀνέτεινε νόμαθος·
Καὶ ὁ μάρκος δὲ αὐτῷ παραπλήσιος· οὐδὲ λουκᾶς, τὰ πολλὰ
τῶν παρὰ τούτοις παρεσιωπήσεν ἱστοριῶν· ἅμα δὲ οὗτος καὶ τοῦ
ματθαίου λέξις· ὅτε γὰρ Ἡρῴδης κρατήσας τοῦ Ἰησοῦ, ἔδησεν αὐτὸν
ἐν τῇ φυλακῇ· φασὶ τοῦτο δοκεῖν μοι ὅτι ὡς πορρωνόμως καὶ
οἱ προφῆται μάλιστα τοῦ Ἰησοῦ μᾶλλον ἐλπίζειν ἢ προφήτην ἀπὸ τοῦ
δαίμονος χάριν, οὗ πάσης τῶν βασιλέων τῶν ἐν τῷ λαῷ ὄντων ἐξουσίας·
μάλιστα τοῦ ἀναιρεῖν τοὺς νομιζομένους ἀξίους θανάτου αὐτοῖς
ὑπάρχουσαν, ἔσθ' Ἰωάννου μὲν· καὶ ἀναιρεθέντος τοῦ πλήθους
τῶν προφητῶν, παρανόμως ὑπὸ τοῦ Ἡρῴδου, ἀφ' ἡρέθη Ἰουδαί-

c 2

ωνμᾶλλον· καὶ αὐδελφοὺς ἔχων τοιούσδε καὶ αὐδελφάς, νομίζεσθαι αὐτῷ
οὐχ ἕτερον ἢ Ἰωάννην ἐκεῖνον τὸν βαπτιστὴν καὶ μηρέλιστα βεβ-
αστικοῖς ἐν τῷ λαῷ· οὐδαμοῦ τοι
ἀσημοι ἐν τῷ λαῷ· ἢ κοσδὲ ὅτι τῷ λαῷ φρονοῦντες περὶ τοῦ Ἰησοῦ
ὅτι οὐ τῶν προφήτησιν. Καὶ πρὸς οὓς τοιγὰρ οὐ τες ὡς φοβηθῆναι
τὸ ὡς φαριστα ἰσμὸν τὸ μὴ δυσαρεστοῦν δοκεῖν τῷ λαῷ λέγειν ἀπο-
κρίνεσθαι· πότερον ὁ ξύωνου ἦν ἢ ὁ ξάνων τὸ βάπτισμα αὐτοῦ,
ἢ κ ἐγνώσθη ἂν ὁ ἀυτὸν τυγχάνων ζαχαρίου· πάλαι δὲ καὶ ἀφ' ὅτου ἀσ
ἐφθάσεν αὐτῶν τὰ πάντ' ἐωρακὼς μὴ ἠσθάσιασεν ἐν τῷ λαῷ φαν-
τοσοῦτον τῷ ζαχαρίου τοῦ βαρβιηλ· ποίαν δὲ ἂν οὖν ἔχοι πιθανότητα ταῦτα τοῦ,
ἢ τε ἡρῴδου ἢ τέ τινων ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἀπιστῆ, πρὸς τὸν ὁμίσαι ὅτι
οὐδὲ ὅσον ἐστὶν ἐστὶ τοῦ ἀσιν ὁ Ἰωάννης καὶ οἱ ὅσ· ἀλλὰ ἆρ' οὐ τοσοῦτος ὢν Ἰωάν-
μηδὲ τὸν ἀποκεφαλισθῆναι ἐκ τῶν νεκρῶν, ἐκλήθη σ· λέγοι δ' ἄν
τις τὴν πάσαν πεῖσαι ἀπατῶσ; Ἀλλὰ δοξίαν γεγονέναι ἐν τῷ ἡρῴ
δῃ καὶ τισι τῶν ἀπὸ τοῦ λαοῦ· ἀφῆσ' ὃν τὸν ποτε Ἰωάννην γενέ
σθαι γενέσθαι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐληλυθέναι ἀστὸν βίον ὡσ ἰν· ἀλλοῦ
δὲ παύτην τὴν Ἀλλοδοξίαν πιθανὴν ἐαυτῷ ποιεῖσθαι ὁμαζυ
χρόνοσ τῆσ γενέσεωσ Ἰωάννου καὶ Ἰησοῦ· οὐ πλάσμα μὴν ὧν ὄχ τυγχάνων·
πάλαι δὲ μᾶλλον τοιαύτησι ὑπολήψεσιν ὁμῶν τῶν ἡρῴδου.
ὅτι αὐ ἐνεργήσασα δωσάμενοσ ὁμῶν Ἰωάννου, μεταφήσαν ἐπὶ τὸν
Ἰησοῦ· αὐφῶν Ἰωάννησ βαπτιστὴσ ἦναι πεπίστευτο ἐν τῷ λαῷ·
καὶ χρήσαι τό τισι ἐπιχωρήσαι τοιούτων· ὡσ περ δὴ τὸ
πᾶν καὶ τὴν δύναμιν μιν ἡλίου καὶ οὐδ' αὐτὴν ψυχὴν αὐτοῦ περι
Ἰωάννου λέγειν· αὐτὸσ ἐστὶν ἡλίασ ὁμέλλων ὄρχεσθαι· τοῦ ἐν ἡλίᾳ
πνεύματος καὶ τῆσ ἐν ἐκφανδύναμέσ ἐμὲ ἐληλυθηκῶν ἐπὶ τὸν Ἰησοῦ,
οὕτωσ ὡσ ἐστὶν ὁ ἡρῴδησ τασ ἐν Ἰησοῦ δύναμισ ἐν μὴν τοῖσ Ἰησοῦ ἐνκρ
ηκέναι τοῦ βαπτισμαλῶσ καὶ τῆσ ὄψεωσ καλίασ· Ἰησοῦ γὰρ ἐ-

βασιλέως τῆς τοῦ ἀναιρεῖν ἐξουσίας· ἡ γὰρ μὴ ἀφιέρωτο αὐτὴν ὁ Ἡρῴδης,
ἀκὴν εἰ καστὸν ὁπιλοῦτος τὸν ἐν τῇ νέῳ πιθανάτῳ· ἀλλ' ἤρκεσεν ἂν ἡ σὺν
τοῖς Ἡρῴδου καὶ μόνῳ τῆς τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ ἡ σὺν τοῖς
τοῦ βουλῆς· καὶ τότε οἶμαι πεπλήρωται τὸ ὑπὸ τοῦ Ἰωὴλ κὼβ προ-
ἰούδαν τοῦτον ἡ ἐκ μέσου τὸν τρόπον· ἀκέκλῃται ἀρχῶν ἐξ Ἰούδα.
οὐδὲ ἐκ τοῦ μέσου ἐξ ἐλέωσαν ἔλθῃ ἰὼ ἀπὸ καὶ· καὶ αὐτοῖς πρὸς δο-
κίαν ἐγνῶν· πάλιν δὲ καὶ αὐ ἀφιέρωτο αὐτὴν ἐξουσίαν τοῦτον Ἰουδαί-
τῆς θεᾶς παραχούσης προμοίας τῇ τοῦ χῦ διδασκαλίαν ἐν
τῶν λαῶν ὀνομένην· ἵνα κὰν κωλύῃ ὑπὸ Ἰουδαίων αὐτὴν, ἀλλὰ μὴ
μάχειαν αἱρέσεως τῶν πιφαλόντων χωρὶς δοκούσης καὶ τὰ νόμου Ἰ-
γνῶσθαι· Ἡρῴδης δὲ κρωτήσας τοὺ ἰῶ, ἔδησεν ἐν φυλακῇ καὶ ἀπέ-
θετο· συμβουλὸν ποιῶν τοῦ, τὸ ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ καὶ τῇ καὶ κὶ τοῦ λαῶ
καὶ τὰ δῆσαι καὶ καὶ τὰ κλῆσαι λόγου τοῦ προφητικόν· καὶ κωλύσαι αὐτ
ἔτι μένην τῆς ἀληθείας κήρυκα ἐπ' ἔλαθερίαν ὡς τὸ πρότερον·
τοῦτο δὲ πεποίκην Ἡρῴδης ἡ σὺν Ἡρῳδιάδα τὴν ἴωα ἀκαφιλίππου
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ ἰῶ οὐκ ἔξεστί σοι ἔχην αὐτήν· ὃν
δὲ ὁ φίλιππος, ἦν τετράρχης τῆς Ἰτουραίας καὶ τραχωνίτιδος χώρ-
τινες μὲν οὖν οἶον ὅτι ἀποθανόντος φιλίππου θυγατέρα καλῶλι
πόντος, Ἡρῳδιάδα ἔγημε τὴν τοῦ ἀδελφοῦ ἴωα ἀκαὶ ὁ Ἡρῴδης· τοῦνο
τὸν γάμον ἐν ἀπαισίᾳ συμφορῶν τος· ἡμᾶς δὲ μηδὲν μῆσαι φεῖν
ἀρίσκοντες τεθνηκέναι τὸν φίλιππον, μᾶζον ἔτι τὸ παρανόμημα
τῶν Ἡρῴδην λοιδορῆσόμθαι γεγονέναι· ὅτι καὶ ζῶντος ἀπέφησε τοῦ ἀ
δελφοῦ τὴν γυναῖκα· ἣ ὅπερ προφητικὴ παρρησίᾳ κεκοσμημένη
οἶμαι· καὶ μὴ κατὰ πλῆθος μόνος τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα τοῦ Ἡρῴδ
μὲν δὲ ἦ αὐτὸ δέος τοῦ θανάτου παρασιωπῶν τὸν περὶ τοῦ πηλικούτου ἁ
μαρτήματος, ἐλέγετο τῶν Ἡρῴδην θάνου πλήρωθῆς φρενήματος,

ἀκέχειφίσοι ἔχην αὐτήν· οὐ γὰρ ἔξεφίσοι ἔχην τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελ
φοῦ σου· ὁ μὲν Ἡρῴδης κρωτήσας τὸν ἰῶ, ἔδησεν ἀπέθετο εἰν
τῇ φυλακῇ· μὴ τολμῶν πάντη ἀποκτῆναι τὸν προφήτην
λόγον ἀνελῆν ἀπὸ τοῦ λαοῦ· ἡ δὲ τοῦ βασιλέως τῆς τραχωνίτι
δος γυνὴ πονηράτισα οἷα δὴ ζῆλος καὶ μοιχήρα δὴ δας καὶ λῆν,
θυγατέρα ἐγέννησεν ὁμώνυμον· ἣν τῶν ἀδοκήτων ἀριθμὸν
κινήματα ἀρέσαντα τῷ Ἡρῴδῃ τοῦ γενέσεως ἁρπῶν τι πρὸς
μαλθῶ, αἰτήσαντα τοῦ μὴ κέτι ἦναι ἐν τῷ λαῷ κεφαλὴ
προφητικήν· μάχειδὲ τοῦ δὲ ἀρνομίζωτα ἰὼ δοκοῦντα κὴ
τὸν νόμον ἦναι κιμήματα τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων, μὴ ἄλλο
τι πιλλάνην ἢ τῆς Ἡρῳδιάδος θυγατρός· ἀλλὴ Ἡρῳδιάδος
ὀρχήσῃ, ἐναντίαν ὀρχήσαμένου· ἢν οἱ μὲν ὀρχήσαμένοι
ὄνῃ διαθήσονται· ἀκούοντες· κυλήσαν μὲν ἡμῖν καὶ οὐκάρ
χήσασθε· καὶ ἐν γενεθλίοις δὲ παραυμόμου βασιλέως τοσ
αὐτῶν λόγου, ὀρχοῦνται· ὃς ἀρεσκόμενος κάμνων τῶν λόγων τας κὶ
νήσας αὐτῶν· ἐπήρησε μὲν οὖν τῇ σὺν τῶν προφήτην, τὴν ἀνα
γεγραμμένην ἐν γενέσῃ τοῦ φαρῶ ὃ γενέθλιον· καὶ ἡ κὴ
σατο ὅτι ὁ φῶν λόγος ἀν γενέσεως αἵματῶν πραγμάτων, ἑορτά
ζῃ γενέθλιον· ἡ μᾶς δὲ ἀπὸ κάμνου ταύτην ἀλεγόντες ἀφορμὴν,
ἐπὶ τοῦ δὲ μιᾶς τραφῆς ἀριθμὸν ὑπὸ ἡ καὶ οὐ γενέθλιον ἀριθμῶν·
ὃ ἡ κοσταρμαλλον ἐκάμνου τοῦ φαραὼ ὁ Ἡρῴδης· καὶ γὰρ
ὑπὲ κάμνου μὲν ἐν γενεθλίῳ, ἀρχὴ στοποιοσὶ ἀναιρῆται·
ὑπὸ δὲ τούτου, ἰῶ· οὐ μᾶζον ἐν γενηθοῖς ἴωα ἀκαὶ οὐδῆς
ἔχῃ ἐρται· πορὶ οὖν ὁ σὴρ λόγῳ· ἀλλὰ τί ὄζελη λύθαν·
προφήτην ἰδῆν, ναὶ μέ φω ὑμῖν καὶ πορὶ αὐτοῦ προφή·
ἀλλὰ ἀλχαριστέον τῷ θῷ· ὅτι καὶ ἡ προφητικὴ ἀπὸ τοῦ λα

ἢ ταῖς χάρισι, ἢ πάσης ἐκφύσης μᾶζον ὄζειν θαύματος τὸν ἔθνη ἢ ἑαυτοῦ σοφὴ
ἢ μῶν ἰοῦ· οὐ γὰρ ἔνεστι ποιεῖν νεκροῖς ἐλλάμψασι· ἢ γὰρ καὶ ἐφεξῆς θηρὸς
αὐτὴν φάσι, ἀλλὰ ζῶσι ἐκδῦναι μέσος θοῦ· ἔτι δὲ ὁρᾶν τὸν λόγον παρὼν καθ
ρὰν μὲν καὶ ὡς καθαρὰν ὄζειν τὰς βρώμας τῶν· καὶ τῶν φρονοῦντας δὲ
προφήτας ἐπὶ πίνακι ἀνῆκται ὁ φοῦ προσαρμόζειν· τὴν δὲ κεφα
λὴν τῆς προφήτας ἰουδαῖοι οὐκ ἔχουσι· τὸ κεφάλαιον πάσης προφή
τας χιὼν ἀρνοῦμαι· ἢ ἀποκεφαλίζεται ὁ προφήτης ὅρκῳ·
ἐφ οἷς μᾶλλον ἐπιορκεῖν ἢ ὀρκᾶν ἔοικε· οὐ γὰρ τὸν ἁγίαν
μαν προπέτασαν ὅρκον, καὶ τῆς ἀληθείας τὴν προπέτειαν ἐπιορκί
ᾶν μαν ἀναιρέσεως προφητικῆς· καὶ οὐδαμοῦ τὸ μόνον ἀπο
κεφαλίζεται· ἀλλὰ καὶ τοῖς σωζομένοις βουλομένοις
μᾶλλον ἀναιρεθῆναι τὸν προφήτην ἢ ζῆν· σωζομένοις δὲ
καὶ σωθεῖσιν ἅλις τὸ λόγῳ μοχθηρῶι ἰουδαίων βασιλέα τι, οἳ ἐ
πὶ τὴν γένεσιν αὐτοῦ ἀφροντίζοντες· χρήσασθε πάλιν χαριέντως
τῶν ὅρκων τῶν πρὸς τοὺς πρὸ πέτασιν ὀμνύοντας· ἢ θέλοντας ἐμπε
δοῦν ὅρκους ἐπὶ παρανομίαι παραληφθέντας· λέγων ὅτι οὐ
πᾶσαν τὴν ἔννοιαν ὅρκων ἐφικάθηκεν· ὡς οὐδὲ τοῦ ἡρῴδου·
ἔτι δὲ προσέχειν ὅτι οὐ μᾶλλον παρρησίας ἀλλὰ κρύφα καὶ ἐν φυ
λακῇ φονάδα τὸν ἰῶ ὁ ἡρῴδης· καὶ γὰρ οὐ μᾶλλον παρρησίας
ἀρνῆται ὀνῶι ἰουδαίων λόγος τας προφήτας· δῶι μᾶλλον
καὶ ἐν κρυπτῶι αὐτὰς ἀρνῆται καὶ ἐλάττεται αὐταῖς ἀπὸ τῶν·
ὡς πολλαχοῦ ἐπὶ φανὲς μᾶλλον ἢ τῶι ἰῶι ἐπὶ φανὲς αὐτὰς, οὕτως
ἢ ἐπὶ φανὲς τοῖς προφήταις, προσήκαν τὸ αὐτὸν τὸν προφήτην
μᾶλλον· ἀπὸ τῶν τεσδὲ τούτων, κἀκείνοις ἀπὸ τῶν· καὶ ἀπο
τέμνουσιν ἐν φυλακῇ καλῶν κλήσαντες, τὸν λόγον τὸν προφήτ
ην ἔχουσιν αὐτὸν νεκρὸν καὶ ὀσμὴν ἀναιρεθέντα καὶ μηδαμοῦ ὑσιὴ ἐπὶ μὴ

νοοῦσιν αὐτόν· ἀλλὰ μᾶς ὁλοκληρούμενον τὸν ἰῶ· πληρωθήσε
ται ἡ πρὸ αὐτοῦ λεδούσης προφητείας· ὅ σῶσον σωζομένους·
οἱ μαθηταὶ δὲ ἐλθόντες τοῦ ἰῶ θάπτουσιν αὐτοῦ τὸ λείψανον· καὶ
ἐλθόντες, ἀπήγγειλαν τῶι ἰῶ· ὁ δὲ, ἀναχωρήσας ἐφ ἑρμου τὸ
τοῦ ἔθνη· καὶ μετὰ τὴν τῶν προφητῶν αἵρεσιν, ὁ λοιδωρῶ
ἢ κολούμενος ἀπὸ τῶν πανταχοῦ πολεμῶν· οὐ τινα πολλῶν οὐ τα θε
ασάμενος, ἐπολλαχοῦ ἢ θελήσασε τοῖς ἀρχούσιν αὐτ·
καὶ μετὰ τοῦτο, πρέφει τοῖς ὄχλοις θῆσι καὶ πλεονάσασιν ὄζο
λίγων ἀρτων, τοῖς ἀκολουθήσασι τασ αὐτῶ· ἀκούσασ δὲ οἷς,
ἀναχωρήσεν ἐν πλοίῳ ἐκεῖθεν ἐφ ἑρμου τὸ πον κατ ἰδίαν·
τὸ μὲν ῥητὸν δηλασή μᾶς ὅσ δώσαμεν ἀπὸ τῶν δηλωκότων
καὶ τῆς προσδοκίας τοῦ δῆμου τῶν λόγων ἐπιβουλεύεσθαι, ἀναχω
ρεῖν· τοῦτο μὲν γὰρ κατὰ τὸ ἀρέστειν τοῦ τέλους τῶν· τὸ δὲ
ζωῶι μᾶλλον ὄζειν δῆναι τῶν πορίσασθαι τι κῶν ὁμόσε χωρεῖν αὐτ·
προπετέσ ἐστι καὶ θρασύ· τί δὲ ἔτι ἀμφιβάλλοι ἂν πορί
τοῦ ἐκκλίνειν τὰ τοιαῦτα· οὐ μόνον ἐπὶ τοῖς καὶ τὰ τοῦ ἰῶ
τοῦ ἰοῦ ἀναχωρήσαντος· ἀλλὰ καὶ δηλασκόντος καὶ λέγοντος· ἐὰν
δῶσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φάγετε φεύγειν τὴν ἑτέραν· ἐπεὶ
φόνται μὲν οὖν οὐσαρῶ μᾶς πάσασμον, ἀναγκαῖον ὑσσωμένην
ἄγειν ὁσίαν καὶ τεθαρρηκότως· παρὸν δὲ ἐκκλίνειν, τοῦτο
μὴ ποιῆν, πολμηρόν· ὅπᾳ δὲ μᾶλλον τὸ ῥητὸν καὶ κ' ἀναφωνῆν τὸν
τόπον ὄζε τα τέον λεκτέον· ὅτι ἐπιβουλωθήσε παρὰ ἰου
δαίοις τῆς προφήτας καὶ ὧν αἱρεθήσε σθαι τὸ τι μαθεῖν π
τοῖς τῶν γενέσεως πραγμάτων· καὶ κατὰ ἀποδοχὴν κενῶν κιν
γεγενημένων· ὡς μὲν παρὰ ληθῆ αὐ καζούσι, ἀρύσιμον
ἡδὺ μέλος· ὡς δὲ ὑσσο λαμβάνοι ὁ τοῦ φαύλων ἄρχων καὶ οἱ

συνεστιώμενοι αὐτῷ, ἄρρυθμον καὶ ἀρεσκόντων ἐκείνοις, ἀναχω-
ροῦσιν ἀπὸ τοῦ τόπου ἐν ᾧ προφήτης ἐπιβουλευθεὶς κατε-
δικάσθη· ἀναχωρεῖ δὲ εἰς τὸν ἔρημον τῶν παρὰ τοῖς ἔθνεσι τόπ(ων)·
ἵνα ὁ τοῦ θεοῦ λόγος αἰρομένης τῆς βασιλείας ἀπ᾽ ἐκείνων καὶ διδο-
μένης ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς, γένηται ἐν τοῖς ἔθνεσι·
καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ γένηται τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον· μήτε νόμ(ον)
μήτε προφήτας δεδιδαγμένης· ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα τὸν νόμον· ὅτε
μὲν οὖν πάλαι ὁ λόγος παρὰ ἰουδαίοις ἦν, οὐχ οὕτως ἦν παρὰ τοῖς
ὡς παρὰ τοῖς ἔθνεσι· διὸ λέλεκται ἐν πλοίῳ· πού τέ ἐστι τὸ σῶμα, εἰς
ἔρημον τόπον κατ᾽ ἰδίαν γεγονέναι· ἀκούσαντα περὶ τῆς ἀναιρέσ(εως)
τοῦ προφήτου· κατ᾽ ἰδίαν δέ, γενόμενος εἰς τὴν ἔρημον, ἣν ἐν αὐτῇ·
τῷ ἰδιάζον παρεῖναι τὸν λόγον καὶ τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ παρὰ τὰ ἐθισ-
μένα ἐν τοῖς ἔθνεσι γίνεσθαι καὶ νενομισμένα· καὶ οἱ ἐν τοῖς ἔθνεσι
ὄχλοι ἀκούσαντες λόγον ἐπιδεδημηκέναι τῇ ἐρήμῳ αὐτῶν· καὶ
τοῦτον κατ᾽ ἰδίαν τυγχάνειν ὡς προαποδεδώκαμεν, ἠκολούθησαν
αὐτῷ ἀπὸ τῶν ἰδίων πόλεων· τῷ ἕκαστον καταλελοιπέναι τὰ
πάτρια τῆς δεισιδαιμονίας ἔθη· καὶ τῷ τοῦ χριστοῦ προσεληλυθέναι
νόμῳ· πεζῇ δὲ αὐτῷ καὶ οὐκ ἐν πλοίῳ ἠκολούθησαν, οὔτε μὴ τῷ σώ-
ματι ἀλλὰ γυμνῇ τῇ ψυχῇ καὶ τῇ ἀπὸ τοῦ λόγου πεισθείσῃ προαι-
ρέσει, ἠκολουθηκότες τῇ ἐκείνου τοῦ θεοῦ· καὶ πρὸς τούτοις ὁ ἰησοῦς
ἐξέρχεται μὴ χωροῦντας προσιέναι πρὸς αὐτόν· ἵνα τοῖς ἔξω γενό-
μενος, ἔσω τοῖς ἔξω ὡς συναγάγῃ· πολὺς δὲ ὁ ἔξω ὄχλος εἰς ὃν ἐξέρχε(ται)
ὁ τοῦ θεοῦ λόγος· καὶ ἐκχέας τὸ φῶς τῆς ἐπισκοπῆς αὐτοῦ εἰς αὐτ(ούς),
εἶδεν αὐτούς· καὶ ἰδὼν τοὺς ἐλεεῖσθαι μᾶλλον αὐτοὺς ἀξίους διὰ τὸ
ἐν τοιοῖσδε τυγχάνειν εἶναι, ὡς φιλάνθρωπος πέπονθεν ὁ ἀπαθὴς τῷ σπλαγ-
χνισθῆναι· καὶ οὐ μόνον ἐσπλαγχνίσθη, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀρρώστους

αὐτῶν ἐθεράπευσεν· ἔχοντας ποικίλα καὶ παντοδαπὰ ἀπὸ τῆς κακί(ας)
ἀρρωστήματα· εἰ δὲ θέλεις ἰδεῖν ποῖά ἐστι τὰ τῆς ψυχῆς ἀρρωστή-
ματα, κατανόησον τοῖς φιλαργύροις καὶ τοῖς φιλοδόξοις καὶ τοῖς
φιλοπαίδας· καὶ εἴ τις ἐστὶ φιλόγυνος· καὶ τούτοις γὰρ ἐν τοῖς ὄχλ(οις)
ἰδὼν καὶ σπλαγχνισθεὶς ἐπ᾽ αὐτοῖς, ἐθεράπευσεν· οὐ πᾶν δὲ ἁμάρτημα,
νομιστέον ἀρρωστίαν εἶναι· ἀλλ᾽ ὅπερ ἐναπέσκηψεν ὅλῃ τῇ ψυχῇ·
οὕτω γάρ ἐστιν ἰδεῖν τοὺς μὲν φιλαργύρους, ὅλους τεταμένους ἐπὶ
τὸ ἀργύριον· καὶ τὴν τούτου φρουρὰν καὶ συναγωγήν· τοὺς φιλοδόξ(ους)
ἐπὶ τὸ δοξάριον· κεχήνασι γὰρ περὶ τῶν ἀπὸ τῶν πολλῶν καὶ χυ-
δαιοτέρων ἐπαίνου· καὶ τὸ ἀνάλογον νοήσεις, ἐπὶ ὧν ὠνομάσαμεν
λοιπῶν· καὶ εἴ τι ἄλλο τούτοις ἐστὶ παραπλήσιον· εἰ τοίνυν δὴ ἡγού-
μενοι τὸ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν, εἴπομεν μὴ πᾶν ἁμάρ-
τημα εἶναι ἀρρώστημα, ἄξιον ἀπὸ τῆς γραφῆς καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς
τούτων παραμυθήσασθαι· φησὶ δὴ ὁ ἀπόστολος κορινθίοις ποι-
κίλα ὀχλοῦσιν ἁμαρτήματα γράφων· διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσ-
θενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί· ἄκουε γὰρ ἐν τούτοις τοῦ
καὶ συνδέσμου πλέκοντος· συμπεπλεγμένον ποιοῦντος καὶ δι-
αφόρων ἁμαρτημάτων· καθὸ οἱ μέν, εἰσὶν ἀσθενεῖς· ἕτεροι δέ,
ἄρρωστοι πλέον ἢ ἀσθενεῖς· ἢ ἄλλοι παρ᾽ ἀμφοτέροις, οἱ κοιμώμενοι·
οἱ μὲν γὰρ ὀλιγωρίας διὰ τὴν τῆς ψυχῆς ἀδυναμίαν πρὸς τὸ
τι ποιοῦν ἁμαρτάνειν ἔχοντες· κἂν μὴ ὅλοι ὦσιν ἐνδεεῖς τινὸς ἁ-
μαρτίας ὅσοι ἄρρωστοι, ἀσθενεῖς εἰσὶ μόνον· οἱ δὲ ὅλῃ ψυχῇ καὶ
ὅλῃ καρδίᾳ καὶ ὅλῃ διανοίᾳ ἀντὶ τοῦ τὸν θεὸν ἀγαπᾶν, ἀγαπῶντες
ἀργύρια ἢ δοξάρια ἢ γυναῖκα ἢ παῖδας, οὗτοι πλέον ἢ ἀσθενεῖς
πεπόνθασι καὶ εἰσὶν ἄρρωστοι· κοιμῶνται δέ, οἱ δέον προσέχειν
καὶ ἐγρηγορέναι τῇ ψυχῇ, τοῦτο μὲν οὐ ποιοῦντες· ἀπὸ δὲ πολλῆς

λπρεσβείας, νυφαλοντες την πρεσβειαν. ενυπνιοις ουτες τοις
λογισμοις. οι τινες εν υπνοις αζομενοι, σαρκα μεν μιαινουσι. κυριο
δε αθετουσι. δοξας δε βλασφημουσιν. ουτοι δε ησαν οι μαθη
ται εκεινοις φαντασιαις και παραβαλλομεναις εν υπνοις,
ταις περι των πραγματων. τα μεν υπαρ και αληθη αποδεχο
μενοι. υποδε των εν ταις κεναις φαντασιαις απατωμενοι. περι
ων και εν τω ησαΐα λεγεται, ου περπον εν υπνιαζεται ο δη φων
ως ο πινων και βδελυσσομενος επι αιμα. νυν δε ψυχην αυτου φασκη
λησεν, ουτως εφασαν πλουτος παντων των εθνων οσοι επεσφα
λασαν εν υλην. εικαι εδοξαμεν ουν παρεκβεβηκεναι της ημων
διαφορας αθεναν και αρρωστον και κοιμωμενον, διο το τον
απολλον εν τη προσκορινθιουσ ερηκεναι ως εβεθεμεθα, την
παρεκβασιν πεποιημεθα. βουλητεον δε ταις παρασηκαις τησκη
μαινεται νοητον εκτου και εθεραπασε τοις αρρωστουσι αυτων. μεγα
τουτο φησι ο λογος. οπι ο μιασ δε γενομενης, προσηλθον αυ
τω οι μαθηται αυτου λεγοντες. ερημος εστιν ο τοπος και ωρα
παρηλθεν ηδη. απολυσον ουν τους οχλους ινα απελθοντες εις τας
κωμας αγορασωσιν εαυτοις βρωματα. και προτουτε τηρη οπι με
λλον τοις τησ αγιασ αρτους διδοναι τοις μαθηταις ινα παραθωσι
τοις οχλοις, εθραπευσε τους αρρωστους. ιν υγιαναντες, των τησ
αγιασ μεταλαβωσιν αρτων. ουταρ δυνανται οι επ αρρωστοι χω
ρησαι τοις τησ ιου αγιασ αρτοις. αλλα και εαυτισ δεον ακουσω
του, δοκιμαζεσθω δε εκαστος εαυτον. και ουτως εσθιετω εκ τ
αρτου. και πωλοι πα. τουτων μεν μη καταγνωσκωμεν δε
μεταλαμβανοντα αρτου κυ και ποτηριου αυτου, ανθενησ η αρρωστος
γινεται. η και εκ του ιν ουτως η πωκαρουσθαι υπο της του αρτου

δυναμεως και μομνος. ο ψιασ δε γενομενης, προσηλθον αυτω
οι μαθηται αυτου. τουτε στιν επισωπτεφωτου αιωνος. καθον
επινδε καιρος η ην το, εφ αιπωρα εστιν εν τη ιω επι πολη κη.
οι τινες μη δε πονοουντες ο εμελλε ποιην ο λογος, φασιν αυτω ο τι
ερημος εστιν ο τοπος. ορων τες την του θυ και νομου και λογου ερη
μιαν εν τοις πολλοις. λεγοισι δαυτω το, και η ωρα παρηλθεν. οι
ουδε παρεληλυθει το δ και εθννομου και προφητων. τα δε του
το ελεγον, ανα φερον τες τον λογον και συ το τον ιω απο κεφαλαι
και τον νομον και τους προφητασ οι ησαν μαζι ιω πεπαυθαι.
παρηλθεν ουν φησιν ωρα. και ουπαρεστι προφητων τον και
αυτης μηκετι εν εφηκεναι. ιμε οι δη τηκ ερημιαν ακολουθησαντες
σοι, νομω και προφηταισ δουλασασι. και ετι φασιν οι μαθη
απολισον ουν αυτοις. ιμε και τοσα μη δυνανται απο των πολεων,
αλλα απο των κωμων των αστι μοτερων χωριων ωνησασθαι βρω
των. τουτων μεν εφασκον οι μαθηται αυτου γινωσκοντες τοις οχλοις
αρεθησεσθαι με τα τον καταλελειφθαι τον γραμματον νομου και
πεπαυθαι προφητασ, παραδοξοις και καιναις προφασ. α
λλοισ δε ορα τι αποκρινεται τοις μαθηταισ μονονουχι βοων και σα
φεσ λεγων. υμασ μεν υπολαμβανειν οτι εαν απελθωσιν απεμ
οπολισ οχλοσ χρηζοντεσ προφων, παυτασ αρησουσιν εν κω με
μαλλον η παρ εμοι. και εν συφημασιν αν ων ου πολιτων αλλα κω
μητων μαλλον, η ο τι παραμενουσι μοι. εγω δε υμιν αποφαινο
μαι ου μεν υπολαμβανετε χρηζειν αυτοις, χρηζουσιν. ου γαρ χρη
ζοιεν του απελθειν. ουδε νομιζετε αυτοις μη δαν χρειαν του τι
την εμου σωματικωτερου αυτοις παρεχειν, του του παραυτην υμε
τεραν προσδοκιαν χρειαν εχουσιν. τα ουν παιδευσασ υμασ ικαν

ως.

ἐποίησα πρὸς τὸ δοῦναι τοῖς δεομένοις λογικὴν τροφήν, ἡμᾶς
δότε τοῖς ἀκολουθήσασί μοι ὄχλοις φαγεῖν· ἔχετε γὰρ δύναμιν
ἀπ' ἐμοῦ λαβόντες, τοῦ δύνασθαι τοῖς ὄχλοις φαγεῖν· εἰ τινι δὲ ἐπε-
ἐπιστήσαντες, κατενοήσατε ἂν ὅτι πολλῷ πλεῖον ἢ ὧν δυνάμε-
αὐτοὺς θρέψαι· καὶ οὐκ εἰρήκατε ἂν ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους ἵνα ἀ-
πελθόντες ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα· ὁ μὲν οὖν Ἰησοῦς ᾔδει ἣν
ἔδωκε δύναμιν καὶ ἑτέροις θρεπτικὴν τοῖς μαθηταῖς, εἴπερ δό-
τε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν· οἱ δέ, μὴ ἀρνούμενοι μὲν τὸ δύνασθαι δι-
δόναι ἄρτους· πολλῷ δὲ ὀλιγωτέρους αὐτοὺς νομίζοντες εἶναι καὶ
οὐχ ἱκανοὺς τρέφειν τοὺς ἀκολουθήσαντας τῷ Ἰησοῦ· οὐδὲ θεωροῦντες
ὅτι ἕκαστον ἄρτον λόγον ὁ Ἰησοῦς λαβών, εἰς ὅσον βούλεται ἐκτείνει·
ποιῶν αὐτὸν διαρκῆ πᾶσιν ὅσοις ἐὰν θρέψαι θέλῃ, φασίν· οὐκ
ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας· πέντε μὲν
ἴσως αἰνισσόμενοι ἄρτους εἶναι, τοὺς αἰσθητοὺς τῶν γραφῶν λόγους·
καὶ διὰ τοῦτο ἰσαρίθμους ταῖς πέντε αἰσθήσεσι· δύο δὲ ἰχθῦς,
ἤτοι τὸν προφορικὸν καὶ τὸν ἐνδιάθετον λόγον· ὡσπερεὶ ὄψου
τυγχάνοντας τῶν ἐν ταῖς γραφαῖς αἰσθητῶν κειμένων· ἢ τάχα καὶ
τὸν φθάσαντα εἰς αὐτοὺς περὶ πατρὸς καὶ υἱοῦ λόγον· διὸ καὶ αὐτὸς
ἔφαγεν ἰχθύος ὀπτοῦ ἀναστάς, μέρος λαβὼν ἀπὸ τῶν μαθητῶν
καὶ ἀποδεξάμενος ἣν ἐδίδαξαν τὸ ἐκ μέρους ἀπαγγελίαν αὐτῶν τῶν
τοῦ περὶ θεολογίαν· ἡμεῖς μὲν οὖν οὕτως τὰ περὶ τῶν πέντε ἄρτων
καὶ δύο ἰχθύων ὑποβάλλειν δεδυνήμεθα λόγον· ἴσως δὲ ὁ-
ποῖοι μᾶλλον ἡμῶν συνιέναι δυνάμενοι τοὺς πέντε ἄρτους καὶ
τοὺς δύο ἰχθύας παρ' αὐτοῖς, πλεῖον καὶ κρεῖττον ἂν δύναιν-
το ἀποδοῦναι περὶ τούτων νοῦν· παρατηρητέον μέντοι
ὅτι ὑπὸ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, οἱ μαθηταὶ λέγουσιν

ἔχειν παρὰ τῷ Ματθαίῳ καὶ τῷ Μάρκῳ καὶ τῷ Λουκᾷ· οὔθ' ὅτι πύ-
ρινοι οὔθ' ὅτι κρίθινοι ἦσαν ὑποσημαινόμενοι· ὁ δὲ Ἰωάννης,
κριθίνους εἶπεν εἶναι τοὺς ἄρτους· διόπερ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ ὁ-
μολογοῦσιν αὐτοὺς παρ' ἑαυτοῖς ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίῳ· ἀλλὰ
λέγουσι παρ' αὐτῷ ὅτι ἔστι παιδάριον ὧδε ὃς ἔχει πέντε ἄρτους
κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια· καὶ ὅσον μὲν οἱ πέντε ἄρτοι οὗτοι καὶ
οἱ δύο ἰχθύες οὐκ ἐφέροντο ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ, οὐκ ηὔξανον
οὐδὲ ἐπληθύνοντο· οὐδὲ ἐδύναντο τρέφειν πλείονας· ὅτε δὲ
λαβὼν αὐτοὺς ὁ σωτὴρ πρῶτον ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανόν· ταῖς ἀκτῖ-
σι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οἱονεὶ κατεβίβαζεν δύναμιν ἐκεῖθεν,
τὴν ἀνακραθησομένην τοῖς ἄρτοις καὶ τοῖς ἰχθύσι μέλλουσι τρέ-
φειν τοὺς πεντακισχιλίους· καὶ μετὰ τοῦτο ηὐλόγησε τοὺς πέντε
ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας· τῷ λόγῳ καὶ τῇ εὐλογίᾳ αὔξων καὶ
πληθύνων αὐτούς· καὶ τρίτον μερίζων καὶ κλῶν ἐδίδωκε
τοῖς μαθηταῖς ἵν' ἐκεῖνοι τοῖς ὄχλοις παραθῶσι, τότε διήρ-
κεσαν οἱ ἄρτοι καὶ οἱ ἰχθύες ὡς φαγεῖν πάντας καὶ κορεσθῆναι·
καί τινας τῶν εὐλογηθέντων ἄρτων μὴ χωρῆσαι φαγεῖν· ἐπερί-
σσευε γὰρ τοῖς ὄχλοις τοσαῦτα, ἃ κατὰ μὲν τοὺς ὄχλους οὐκ ἦν·
κατὰ δὲ τοὺς δυναμένους μαθητὰς ἆραι τὸ περισσεῦον τῶν
κλασμάτων· καὶ ἄξιον θεάσασθαι εἰς κοφίνους πληρουμένους
τῶν περισσευμάτων, οὓς κατὰ τὸν ἀριθμὸν τοσούτους, ὅσαι αἱ
φυλαὶ τοῦ Ἰσραήλ· περὶ μὲν τοῦ Ἰωσὴφ ἐν ψαλμοῖς γέγραπται·
αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδούλευσαν· περὶ δὲ τῶν Ἰησοῦ
μαθητῶν, ὅτι ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων οἱ δώδεκα
οἶμαι, δώδεκα κοφίνους· οὐχ ἡμιπλήρεις ἀλλὰ πλήρεις·
καὶ εἰσὶν οἶμαι, μέχρι τοῦ δεῦρο καὶ ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος,

οἱ πλήρ φσκόφινοι δώδεκα τῶν κλασμ͞ατ͞ων ἀρ͞τ͞ου ζωὸν τος· οὐσι μὲν δ͞υ
ναν ται οἱ ὄχλοι ἐαθίειν παρὰ τοῖς τῶν ὀχλων κρήπτοσι μαθηταὶ τοῦ ἰυ͞· ἦσαν δὲ οἱ ἐαθίοντες ἀπὸ τῶν πέντε ἀρτων τῶν πρὸς τῶν πε
ρισσευσάντων κοφίνων δώδεκα· συμφενῶν τῶν πέντε ἀριθμῶ·
μάχρι τῶν ἀναθηκῶν ἐφθασαν οἱ φαγόντες, ἐπὶ καὶ οὗτοι ἀπὸ τ͞ῦ
ἀναβλάστησος ἀμπελῶνος ἐπρόφκησαν· καὶ ἀργήσαντος καὶ κλά
σαντος αὐτοῖς· καὶ οὐ παιδες οὐδὲ γυναῖκες· ἀλλὰ ἄνδρες· φησὶ
γὰρ καὶ ὑμᾶς ἀθηταῖς οἱ μαι πρόφασις ἡ αφορά· ὡς τινας μὲν
αὐτῶν ἦναι καταρτησάντων τὸν τοῦ νη πίου· τὶ νας δὲ ἐπιῶν
νη πίων καὶ σαρκίνων ἐνχῶ· καὶ πᾶν τα δὲ ἐκ μῖν λέλεκται ἁ αὐτὸ,
ἐαθίοντες ἦσαν ἄνδρες πεντακισχίλιοι χωρὶς παιδίων καὶ
γυναικῶν· ὅπερ ἀμφίβολόν ἐστιν· ἢ γὰρ οἱ φαγόντες ἦσαν ἄν
δρες πεντακισχίλιοι καὶ οὐκ ἦν ἐν τοῖς ἐαθίουσι παιδίον οὐκ
γυνή, ἢ ὅτι μόνον ἄνδρες πεντακισχίλιοι ἦσαν· μὴ ἀριθ͞μ
μένων μήτε παιδαρίων μήτε γυναικῶν· τινὲς μὲν οὖν ὡς φάσ
τες ἀρκὴ καμεν, οὔτως ἔχειν φασίν· ὅτι οὔτε παιδία οὔτε γυνὴ
κες παρῆσαν τοῖς πεντήκοσι καὶ πεντακισχιλίοις ἀπὸ τῶν πέντε
ἄρτων καὶ τῶν δύο ἰχθύων· ἢ ποιδὰν τις ὅτι πολλῶν φαγόντων
καὶ κατάζιαν καὶ δώδεκα μὲν μεγάλη φότων ἀπὸ τῶν τῆς ὀλοτίας
ἄρτων· οἱ μὲν ἀριθμῶν ἄξιοι· ἀνάλογον τοῖς ἐν τῆ βίβλω τῶν ἀ
ριθμῶν ἀριθμηθῆσιν ἡ κοσαι ἑπτὰ σιν ἡλικίτες ἄνδρες ἦσαν· οἱ
δὲ μὴ ἄξιοι τῆ λικούτου λόγου καὶ ἀριθμοῦ, παιδες ἦσαν καὶ γυνᾶ
κες· πρὸς πολὸ γὰρ δέμοι καὶ τοῖς παιδασ κ͞ῦ τὸ, οὐκ ἀνάδωκ ἦν ὑμῖ
λαλῆσαι ὡς πνευ ματικοῖς· ἀλλ᾽ ὡς σαρκίνοις ὡς μὴ πνευ μασιν ἐν χ͞ῶ· καὶ τ
γυναῖκας κατὰ τὸ βούλομαι δὲ τοὺς πάντας ὑμᾶς, παρθένον
ἁγνὴν παραφῆσαι τῶ χ͞ῶ· τοῖς δὲ ἄνδρασι κατὰ τὸ, ὁ πε γέγονα

ἀνὴρ καὶ τὴρ ῆσαι τοῦ μὴ πίου· μὴ παρελθωμὲν ἀφῆσαι τὸν
κελάσασι τοὺς ὄχλους ἀναπαυθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς
πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλό
γησε· καὶ κλάσας, ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους· οἱ δὲ μαθηταὶ,
τοῖς ὄχλοις· καὶ ἔφαγον πάντες· τὶ γὰρ σημαίνοι τὸ, καὶ ἐκέλασε
πάντας τοὺς ὄχλους ἀναπαυθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου· καὶ τὶ ἄξιον
ἐστὶ τῆς κελάσεως ἰῦ νοῆσαι καὶ τὸν τόπον· νομίζω δὲ ὅτι τ
ὄχλοις ἐκέλασεν ἀναπαυθῆναι ἐν τῶ χόρτω, ἢ ἀπὸ τὸ ἐν ἠσαΐᾳ
λελαλημένον· πᾶσα σὰρξ χόρτος· τοῦ τέστιν ὕλη καὶ τῶ ποιῆ
τὴν σάρκα· ἢ ὕλη πάσχει τὸ φθόνημα τῆς σαρκός· ἵν᾽ οὗτος τῆς
λοιπῆς θῶν ὁμοιῶ ἀρτων ἦς, μεταλαβῶν· ἢ ταν ἐπὶ πάθημα τῶ
διαφορᾶ ἐστὶ τῶν δεομένων τῆς ἀπὸ ἰῦ τροφῆς· μὴ πάντων
τοῖς ἴσοις λόγοις τρεφομένων, διὰ τοῦτο τοῖς μὲν μάρκ
ου ποιῆσαι κλῶναι· καὶ ἐπέπαυσεν αὐτοῖς πᾶσιν ἀναπαυθῆναι σῖμ
ῶσι ωσιμπόσιον ἐπὶ τῶ χλωρῶ χόρτω· καὶ ἀνέπεσον πρασιαὶ
πρασιαὶ ἀνὰ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα· τοῦ δὲ λοῦ καὶ, ἢ πεδὲ
πρὸς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καταπλίναντες αὐτοῖς κλισίας ὡς ἀφ᾽ ἃ
πεντήκοντα· ἐδήλωσε γὰρ τοῖς ἀναπαυσομένοις ἐπὶ ταῖς ἰῦ προφαῖς,
ἤτοι ἐν ταμαθῆναι τῶν ἑκατὸν ἱεροῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶ φῶ διὰ τὴν
μοναύδα ἀνάκλισιν, ἢ ἐν πεντήκοντα τῶν πεντήκοντα ἀριθμῶ πορι
ζόντι τὴν ἄφεσιν κατὰ τὸ μωσαϊκὸν ἰωβηλαίου· γινομένῳ
διὰ πεντήκοντα ἐτῶν· καὶ τῆς καταὶ τὴν πεντηκοστὴν ἑορτῆς·
οἱ μαὶ δὲ ὅτι οἱ δώδεκα κόφινοι ἦσαν παρὰ τοῖς μαθηταῖς· πρὸς
ὠφέλειαν· καθήκει δὲ ἐπὶ δώδεκα φθόνους κρίνοντες τὰς ιβ
φυλὰς τοῦ ἰσραήλ· καὶ ὡς περ λέγοι τοὺς μυριάριον ἦναι φθόνος κρίνον
φυλὴν ῥουβήν· καὶ φθόνος κρίνων τὸ σφυλὴν συμεών· καὶ ἄλλος

φυλὴν ἰούδα. καὶ οὕτω καθεζῆσ, οὕτωσ ἀ ἦλθ καὶ κόφινοσ πρὸφῆσ ἐουβ
καὶ ἄλλοσ συ μεὼν καὶ ἄλλοσ λδ ἰ. οὐκ ἀπὸ τοῦ παρόντοσ δὲ ἐφιλόσοφουν ὧν
τοσοῦτον ἐκβῆναι τοῦ προκειμένου. ὡσ σωφρονῆν πρὸ περὶ τῶν ιβ φυλ.
καὶ ἰδεῖν πρὸ περὶ ἑκάστησ αὐτῶν. καὶ ἀπῆν τισ ἑκάστη τοῦ ἰακὼβ φυλῆσ:
ἀλλ ἕτεροσ ἦν ἑκάστοισ τοῖσ μαθηταῖσ ἐμβῆναι εἰσ τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτ
εἰσ τὸ πέραν ἕωσ οὗ ἀπολύσῃ τοῖσ ὄχλοισ. παραπλησίωσ ἐποίουν προσώκισε φε
κατὰ τοῖσ αὐτοῖσ τρόποισ τὸ ὄνομα οἱ ὄχλοι. καὶ ἄλλο ὄνομα οἱ μαθη
ἵν ἐκ τῆσ παραπλησίωσ καὶ τῆσ περὶ τοῦ σωφρονεῖν θεωρηθῇ τὸ
τὸ προκείμενον τοῖσ χαμαιλιοπαῖσ ἦν, εἰσ τοῖσ χαμαιλιοπαῖσ ἰδιοφορίαν
παραφήσαι διαφορὰσ τῶν προσδοκωμένων τῷ ἰῷ. ὧν οἱ μὲν, φησὶν
ὄχλοι καὶ οὐχ ἑνὶ ματίζουσι μαθηταί. ἕτεροι δὲ οἱ μαθηταὶ κρήτησιν τῶ
χαόντων τῶν ὄχλων. ἀρκεῖ δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντοσ ὀλίγα ἐρεῖν πρὸσ ἡμᾶσ πε
ραθεῶσθαι. ἵνα ἀπὸ τούτων κινηθῇσ τισ, τὸ ὅμοιον ποιήσασ ἐπὶ ὅλων
τῶν ἀναγνωσμάτων. γέγραπται τοίνυν ὡσ καὶ τῶν ὄχλων πολλῶν τῶν
τῶν δὲ μαθητῶν αὐτοῦ βάντι εἰσ τὸ ὄροσ τοῦ ἰῦ ἔλθωσι μόνων προσελθ
ἐν θῶ οὐχοὶ οἱ πεῖσαν οἱ ὄχλοι γενέσθαι, τοι αὐτῶ. ἰδὼν δὲ τοὺσ ὄχλουσ
ἀνέβη εἰσ τὸ ὄροσ. καὶ καθίσαντοσ αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθη
αὐτοῦ. καὶ ἀνοίξασ τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺσ λέγων. μακαρι
οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι καὶ πάλιν. καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ τόπῳ φησὶ τῶν ὄχλ
δεομένων θεραπείασ, λέλεκται. ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ καὶ
ἐθεράπευσεν αὐτούσ. οὐχ ἑνὶ μὲν δὲ περὶ μαθητῶν ἀναγεγραμμέν
θεραπείαν. ἐπὶ ᾗ φησὶ φίλιππ ἠ ἦλθε μαθητὴσ τοῦ ἰῦ, ὑγιαίνει ἡ ἐκείνοσ.
καὶ καλῶσ ἄρχων, δεῖται τοῦ ἰῦ ἵνα ἐπιτεύξῃ οὗ. ἀλλὰ κατὰ τὰσ ἄλλασ αὐ
δυνάμεισ. πάλιν ἐν ἄλλῳ τόπῳ λοιπὸν ὅσα αὐτοῦ τοῖσ ὄχλοισ ἠ μ
αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἐφίκοντο ἔξω ζητοῦντεσ λαλῆσαι αὐτῷ. ὁ πιε
αὐτῷ ἐδηλώθη. πρὸσ ὃν ἀπεκρίνατο ἐκτείνασ τὴν χεῖρα οὐκ ἐπὶ τοισ
ὄχλουσ.

ἀλλ ἐπὶ τοὺσ μαθητάσ, καὶ ᾗ περὶ δοὺ ἠ μήτηρ αὐ καὶ οἱ ἀδελφοί μ.
καὶ μαρτυρῶν τοῖσ μαθηταῖσ ὡσ ποιοῦσι τὸ θέλημα τοῦ πατρὸσ τοῦ
ἐν τοῖσ οὐρανοῖσ, αὐτόσ μου καὶ ἀδελφὸσ καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ.
καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ τόπῳ πεποίηται ὅτι πᾶσ ὁ ὄχλοσ ἐπὶ τ
αὐξηλοῦ ᾗ φησὶ καὶ ἐλάλησεν ἐν παραβολαῖσ αὐτοῖσ πολλά.
ᾗ που μιᾷ τὴν τοῦ σπόρου παραβολὴν προσελθόντεσ οὐκέτι
οἱ ὄχλοι ἀλλ οἱ μαθηταί, ᾗ που αὐτῷ. οὐκέτι ἐν παρα
ολαῖσ ἠμῖν λαλῇσ. ἀλλὰ σαφῶσ ἐν παραβολαῖσ λαλῇσ αὐτοῖσ.
ὁπότε καὶ ἀποκριθεῖσ ᾗ φησεν οὐ τοῖσ ὄχλοισ. ἀλλὰ τοῖσ μαθητ.
τὸ, ἡμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆσ βασιλείασ τῶν οὐρανῶν.
τοῖσ δὲ ἔξω ποιοῖσ; ὅτ παραβολαῖσ. οὐ κοῦ τῶν προσερχ
μένων τὸ ὄνομα τοῦ ἰῦ. οἱ μὲν γὰρ ἀσκοντεσ τὰ μυστήρια
τῆσ βασιλείασ τῶν οὐρανῶν, μαθηταὶ χρηματίζοιεν ἄν. οἱ δὲ
τὸ τοιοῦτον οὐδέδοται, ὄχλοι. οἱ τῶν μαθητῶν ἢ ποῖοσ λέγοιν τ
προσχέσ τα ἐπὶ μικρῶσ ὅτι τοῖσ μαθηταῖσ ᾗ πε τὸ, ἡμῖν δέδο
γνῶναι τὰ μυστήρια τῆσ βασιλείασ τῶν οὐρανῶν. πορίδε τῶν ὄ
χλων τὸ, ἐκείνοισ δὲ οὐδέδοται. καὶ ἐν ἄλλῳ τόπῳ φησὶ μὴ
τοῖσ ὄχλοισ καὶ ἔρχεται φησὶν οἰκίαν. ἔρχεται δὲ τοῖσ μαθηταῖσ.
καὶ φησὶν οἰκίαν αὐτοῦ προσῆλθον αὐτῷ οὐχὶ οἱ ὄχλοι. ἀλλ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντεσ φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζι
ζανίων τοῦ ἀγροῦ. ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλῳ τόπῳ ἠμί καὶ ἀκούσασ
τὰν περὶ ἰωάννου οἵασ ἀνεχώρησεν ἐν πλοίῳ φησὶν ἔρημον τόπον
κατ ἰδίαν, οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ. ὁπότε ἐξελθὼν, εἶδε
πολὺν ὄχλον. καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ αὐτοῖσ, ἐθεράπευσε τοὺσ
ἀρρώστουσ αὐτῶν. πῶν ὄχλων οὐχὶ τῶν μαθητῶν. ὁ ψιασδὲ
γενομένησ, προσῆλθον αὐτῷ οὐχοὶ ὄχλοι. ἀλλ οἱ μαθηταὶ.

9

λέγοντες ὡς ἕτεροι τῶν ὄχλων· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους ἵνα ἀ
πελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα·
ἀλλὰ καὶ νῦν λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐλόγησε· καὶ κλάσας τοὺς ἄρτους
οὐ τοῖς ὄχλοις ἀλλὰ τοῖς μαθηταῖς ἔδωκεν· ἵνα οἱ μαθηταὶ
δῶσι τοῖς ὄχλοις· μὴ χωροῦσιν ἀπ' αὐτοῦ λαβεῖν· ἀλλὰ μό
νοις τοῖς τῶν μαθητῶν ἐλαχομένοις τοῖς τῆς ἀρχιε
ρωσύνης ἀρτ.
καὶ οὐδὲ τούτοις πᾶσιν ἐφήκουσι· χορτασθέντες γὰρ οἱ ὄχλοι,
κατα λείποντι τὸ περισσεῦον ἐν κοφίνοις οὐσι πλείοσι,
δώδεκα· οὐδὲ ἐνεκλήσθησαν ταύτας παραλήψεσθαι, ἕτι τὸ περι
σσεύμενον· ὅτι χωρίσασθαι ὄντως τῶν ὄχλων τοὺς μαθητὰς, ἀνά
γκασεν αὐτοὺς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτοὺς εἰς τὸ
πέραν ἕως οὗ ἀπολύσῃ αὐτὸς τοὺς ὄχλους· οὐ γὰρ ἠδύναντο οἱ
ὄχλοι εἰς τὸ πέραν ἀπελθεῖν ὡς οὐ μυριάκις βεβαίοι· οἵτινες
ἑρμηνεύονται πειρατικοί· ἀλλὰ τοῦτο ἔργον ἦν τοῦ υἱοῦ μαθη
τῶν· λέγω δὲ εἰς τὸ πέραν ἀπελθεῖν καὶ ὑπερβῆναι τὰς βλε
πομένας καὶ σωματικὰς καὶ ὡς πρὸς κέρας· φθάσαι δὲ ἐπὶ τὰς
μὴ βλεπομένας καὶ αἰωνίους· ἃ δὴ χρεία σὺν οἷς αὐτάρκησεν ὁ
ὄχλοις ἀπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῖς δοθέντα· μηδὲ ὧν μέλλοισι δοῦ
ναι τοῖς ὄχλοις ἦν αὐτοὺς ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν, ἀπολυθῆναι ἀπὸ
τοῦ υἱοῦ· ἵνα τίνα ἀπόλυσιν οὐδεὶς ἔχει ὁσιώτερον ἀπολύειν, ἢ ὃν ὁ κύ
ριος· καὶ οὐ χοῖόν τε ἐστὶν ἀπολυθῆναί τινα, μὴ πρότερον φανέ
ντα ἄρτον ὃν οἱ ὄχλοι· οὐχοῖον δὲ φαγεῖν τῶν ἄρτων τῆς ἀ
λογίας τοῦ υἱοῦ, ἃ μὴ ὡς ἐκέλευσεν οἷς ἐποίησαν τὴν κατάκλι
σιν ἐπὶ τοῦ χόρτου ὡς ἀποδεδώκαμεν· ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο
οἷόν τε ἐποίησαν τοῖς ὄχλοις μὴ ὠκολουθήσαν τῶν τοῦ υἱοῦ ἀπο

τῶν ἰδίων πόλεων· ἀναφορήσαντι ἁρμόζει τόπον κατὰ δῆμον·
καὶ πρότερον μὴ ἀξιοῦν μισθὸν τῶν μαθητῶν ἀπολύσαι
τοὺς ὄχλους, οὐ καὶ πέλισεν· ἕως ἔθεσθε τοῖς ἄρτοις τῆς
ἀγάπιας· νῦν δὲ ἀπολύσῃ τῶν μαθητῶν πρότερον ἀναγκα
σθέντων ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον· καὶ ἀπολύσῃ αὐτοὺς κατὰ τὸ π
υσχάνοντας· καὶ τὰ ὀψάρια ἔρημος· αὐτοὺς δὲ ἀνέβησε τὸ ὄρ
προσδέχεσθαι· καὶ τοῦτο δὲ παρατηρητέον· ὅτι λυθέντος μικρὰ
τὸ πρωΐ φῆναι τοῖς πεντακισχιλίοις· ἠναγκάσεν οἷς τοὺς μα
θητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτοὺς εἰς τὸ πέραν·
πλὴν οὐδεὶς δώσειν ταῖς μαθηταῖς προάγειν τὸν υἱὸν εἰς τὸ πέραν·
ἀλλὰ μέχρι τοῦ μέσου τῆς θαλάσσης φθάσαντες· βασανιζόμε
τοῦ πλοίου τῶν πνεόντων ἀνέμων αὐτοῖς ἦν ἐναντίων, ἐφοβήθησαν·
πορίτε τὴν φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐλθόντος πρὸς αὐτοὺς τοῦ
υἱοῦ· ἡμιναβεβήκασι εἰς τὸ πλοῖον οἷς, οὐ τὸν ὃν τοῖς πλέουσι
μαθηταῖς ἐν ἀνέμου ἐπαύσαντο ἀνέμου· οὐ τὸν δὲ παρέσαν
ἦλθον εἰς τὸ πέραν οἱ πλέοντες· καὶ τάχα βουλόμενος τὴν πάρ
αὐτοῖς διδάξαι ὅτι μὴ οἷόν τε ἐστὶ χωρὶς αὐτοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὸ
πέραν, ἠνάγκασε μὲν ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς
τὸ πέραν· μὴ δῶσι θῆσι δὲ αὐτοῖς πλέον τοῦ μέσου τῆς θαλάσσης
διελθεῖν· ἐπὶ φανεὶς καὶ ποιήσας τὰ τετραμμένα, ἔδειξεν ὅτι
ὡς εἰς τὸ πέραν τίνος μένος, υἱοῦ αὐτῶ συμπλέοντος φθάνει εἰς
τὸ δὲ πλοῖον εἰς ὃν ἠνάγκασεν ἐμβῆναι τοῖς μαθηταῖς οἷς· ἢ πάλαι,
ὁ τῶν πραγμάτων καὶ περιστάσεων ἡμῶν· εἰς οὐκ ἀναγκαζόμενος
τισὶ ὑπὸ τοῦ λόγου καὶ οἱονεὶ οὐχ ἑκών, ἔρχεται· βουλόμενος
τοῦ σῶτηρ μανθάνουσθαι τοῖς μαθηταῖς ἐν τῷ βασανιζομένῳ πνεύ
πλοίῳ ὑπὸ τῶν κυμάτων τοῦ ἐναντίου ἀνέμου· ἐπαδὴ δὲ ἐλθὼν

ἀναγκάσαι τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν
εἰς τὸ πέραν· ὀλίγον ἐν ἀλλάξαι τὴν λέξιν ἀνέτρεψε καὶ ὁ μάρκος·
ποιήσας· καὶ ἅμα θέσθαι ἀναγκάσαι τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ
πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν εἰς βηθσαϊδάν, ἀναγκαῖον
ἐποίησαν τῶν ἀναγκάσαι· ἐπὰν προτερογίνωνται τὰ τῆς ὀλίγ
παραλλαγῆς τοῦ μάρκου· ὥρισμένον πλῆθος ἐμφαίνουσι τὸ
τῆς τοῦ ἀριθμοῦ προσθήκης· οὐσαρτᾶν τὸν ἐμφανίζ ἀπὸ τοῦ
θέσθαι ἀναγκάσαι τοὺς μαθητὰς· ἅμα δέ τι πλῆθος τὸ, τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ παρὰ τὸ μάρκος τερον μᾶλλον· παρὰ τὸ ἁπλῶς τοὺς μαθη
τὰς· πάλαι οὖν ἵνα καὶ τὴν λέξιν παραφῶμεν· οἱ μὲν μαθητὰὶ δυ
σωποφάσκοντες ἔχουσι τοῦ ἰῦ· οὐδὲ κῆ τὸ τυχὸν αὐτοῦ χωρίζεσθαι
δύναῃ· βουλόμενοι παρῆναι αὐτῷ· ὁδὲ κρίνας αὐτοῖς πᾶσαν
λαβῆν κυμάτων καὶ ἔναντίου ἀνέμου· οὐκ ἂν γενομένου ἦσαν
μεθ' ἰῦ· ἀνάγκην αὐτοῖς ἐπῆρτησε χωρισθῆσιν αὐτοῦ ἐμβῆ
ναι εἰς πλοῖον· ἀναγκάζῃ μὲν οὖν τοῖς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖ
τῶν πᾶσαν μόνος ὁ σὴρ· καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν· καὶ ἐπέ
κεινα τῶν περιφάσεων ἦν τὸ νικᾶν αὐτοῖς γενέσθαι· οἱδὲ εἰς τὸ
μέσον τῆς θαλάσσης καὶ τῶν ἐν πᾶσι μοῖς γενόμενοι κυμάτ·
καὶ τῶν ὄμβρων τίνων ἀνέμων κωλυόντων αὐτοῖς ἀπελθῆν εἰς τὸ πέρ
παλαιόν τες οὐδὲ δύνηται χωρὶς τοῦ ἰῦ νικῆσαι τὰ κύματα·
καὶ τὸν ἐναντίον τίον ἄνεμον καὶ φθάσαι εἰς τὸ πέραν· ἦ ὅπερ ἐλέγ
αὐτοῖς ὀλόγος, πάντα τὰ παρ' ἐαυτοῖς πράξαντας· ἵνα εἰς τὸ πέρ
γένων ἦ, ἦλθε πρὸς αὐτοὺς περὶ πάντων ἐπὶ τὴν θάλασσαν· αὐτῷ
μὴ χώρισαν κύματα οὐδὲ ἄνεμον ἐναντίον ποιῆσαι δυνάμενον εἰ καὶ ἐ
βούλετο· καὶ γὰρ οὐ τέτραπται ἦλθε πρὸς αὐτοὺς περὶ πάντων ἐπὶ
τὰ κύματα· ἀλλ' ἐπὶ τὰ ὕδατα· ὅστις κατὰ τὰς ἀρχὰς ἦ πόν

αὐτῶν τοῦ ἰῦ ἐλθὲ, καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου περιεπάτησε
γκε ἐπὶ τὰ κύματα ἀλλ' ἐπὶ τὰ ὕδατα ἐλθῆν πρὸς τὸν ἰῦ·
ὑπὸ δὲ ἰσχύσασεν, ἦδεν ἰσχυρὸν τὸν ἄνεμον οὐκ ὀνπαισχύ
ποθεμένων τὴν ὀλιγοπιστίαν καὶ τὸν διστασμόν· καὶ ἀναβὰς
τοῦ ἰῦ μᾶλλον ἐπέτρεψε ἦ πρὸς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· μηδὲν
ἦδεν ἀμέσως ἐνεργεῖν ἦ αὐτὸ ἀναβάντος τοῦ ἰῦ· καὶ πότε
οἱ μαθηταὶ ἦ ἀπεράσαντες, ἦλθον εἰς τὴν γῆν γενησαρέτ·
καὶ τὴν ἐρμηνείαν ἐλάμβανον, καὶ ἀπ' αὐτῆς ὠναί μάθωσί τι
πρὸς τὴν τῶν πρόκαμένων ἡήτησιν· παραυτίκα δὲ· δηλῶσι
τοσοῦτον οὐκέτ' ἂν πᾶσαθῆναι τοὺς ὄχλους ὑπερῶν δύναμιν,
ἵνα πρόπονος ᾖ ὅσον τοῦτο τοῖς μὴ μαθηταὶς ἀναγκάσεν ἐμ
βῆναι εἰς τὸ πλοῖον ὡς ἰσχυρότερον καὶ δύναμένοις ἐπὶ
τὸ μέσον τῆς θαλάσσης φθάσαι καὶ ὑπομεῖναι τὴν ἀπὸ τῶν
κυμάτων βάσανον· ἐπὶ ἀξίοι τῆς θέας βοηθέας γένων·
καὶ ἴδωσι τὸν ἰῦ καὶ ἀκούσωσιν ὠναβάντος αὐτοῦ, ἦ ἀπερά
σαι καὶ ἐλθῆν εἰς τὴν γῆν γενησαρέτ· τοῖς δὲ ὄχλοις ἀπολύ
ὑλαβόντας πᾶραν ὡς ἂν δένεμεν ἑτέροις πλοίοις καὶ κυμάτων
καὶ ἐναντίου ἀνέμου, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατὰ μόναν προ
σάξασθαι· περὶ τίνος δὲ προσάξασθαι, ἢ τάχα πορίμων
τῶν ὄχλων, ἵνα ἀπολυθέντες μηδὲν τοῖς τῆς ἀρτοκλασίας ἄρτοις,
μηδὲν ἐναντίον τῆς ἀπὸ τοῦ ἰῦ ἀπολύσῃ πράξωσι· πορίμων δὲ τῶν
μαθητῶν, ἵνα ἀναγκασθέντες ὑπ' αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖ
καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, μηδὲν παθόσιν ἐνζήθαχ
μὴ δῶ πὸ τοῦ ἁμαρτίου ἁμέτου· καὶ θαρρήσασ εἶ ποι μὰ νόῃ
διὰ τὴν τοῦ ἰῦ πρὸς τὸν πρᾶ περὶ τῶν μαθητῶν ἐλάχην, οὐδὲν
πε πόνθασιν οὖν τοι· θαλάσσης καὶ κυμάτων καὶ ἐναντίου ἀνέ

αὐτοῖς ἀντιπεραστούντων· ὁ μὲν οὖν ἀπλοῦς τρόπος, ἀρκέσθωτὴ
ἱστορία· ἡμᾶς δὲ ἡ ποτε ἀνάγκη καὶ πάσας μὲν περιπλεῖν μᾶλλον,
ἀναμιμνήσκομάθαι ὅτι ἡ ἀνάγκασεν ἡμᾶς οἷς ἐμβῆναι ἀφ' τὸ
πλοῖον αὐτῶν· βουλόμενος ἡμᾶς παρελθεῖν ἀφ' τὸ πέραν· οὐ γὰρ
δυνατὸν μὴ πάρεσμοι ὑποφαίνανταις κυμαίνουσι καὶ ἀνέμῳ
ἐναντίου, ἀφ' τὸ πέραν φθάσαι· ἢ τε πάλαι ἴδωμεν πολλὰ
τὰ περιεστηκότα ἡμᾶς πράγματα καὶ χαλεπά· καὶ καίμενον
τεσμετρίσαι αὐτὰ ἐπὶ πόσον ἦλθομεν ζώμάθαι, λογιζώμάθαι ὅτι
τὸ πλοῖον ἡμῶν μέσον ἐστὶ τῆς θαλάσσης· πότε μὲν βασανιζόμενον
ὑπὸ τῶν κυμάτων· βουλομένων ἡμᾶς ναυαγῆσαι πρὸς τὴν πέ-
τραν ἢ τινα τῶν ἀρετῶν· ἀλλ' ἐπὶ τὸ πάλιν τοῦ πονηροῦ ζέπτωμ
ἀντιπεράτουν ἡμῶν τοῖς πράγμασιν, ἐννοήσωμεν ὅτι πότε ἡμῖν
ἦλθεν τόσον ἐπὶ τὸ ἄνεμος· ὅταν οὖν ταῦτα πάσχοντες πρᾶος φυ-
λακῆς τῆς νυκτὸς τοῦ ἐν τοῖς πάθεσμοις σκότους ἦμεν ὑπομέ-
κατὰ τὸ δυνατὸν ἀφανίζόμενοι καλῶς καὶ τὴν εὐθεῖαν ἐν αὐτοῖς
πρὸς τὸ μὴ παρελθεῖν πρὸς τὴν πέτραν ἢ τινα τῶν ἀρετῶν· πρὸ
φυλακήν, τὸν πρὸ τοῦ σκότους καὶ τῆς καρδίας· καὶ δι' ὃν πρὸ
τὸν ἡλιὸν αὐτοῦ τὸν ἀνατέλλοντα καὶ ἐπαιρόμενον ἐπὶ πάντ
λόμενον θεὸν ἢ σέβασμα· καὶ περὶ τὴν τοῦ ἐναντίου τοῦ φ
πνεῦμα, πότε πιφάλομεν ὅτι τε παρῆς ἐνεφάνη λάσφυ
λακῆς ὅτε ἡμῖν προέκοψεν ἡ ἡμέρα ἢ δικεν, ἐλάσεῖ
πρὸς ἡμᾶς ὁ ἡλιὸς τοῦ θῦ· ἵν' ἀπερεπίσωμεν ἡμῖν τὴν θάλασσαν
περιπατῶν ἐπάνω τῆς· καὶ ἐπὰν ἴδωμεν τὸν λόγον ἡμῖν ἐμφα
νιζόμενον, παραχθησόμάθαι μὲν πεῖν πρᾶος καὶ παλαβεῖν
ὅτι ὁ σὸς ἡμῖν ἐπιδεδήμηκεν· οἱ ὁμοίως ἐστὶ φαντασμα ἐστὶ
καὶ φοβούμενοι, κεκραζόμάθαι· ἀλλ' ὡς τοσ ἀληθέσσιν ἡμῖν

λαλήσας λέγων· θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι μὴ φοβεῖσθε· καὶ θερμότερον
κινούμενος ἀπὸ τοῦ θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι ἐν ἡμῖν ἄρξεται πέρσ·
ὀδὲ ἀν μὲν ἐπὶ τὴν τελεύτην· οὐδὲ πω δὲ τοιοῦτος γεγεν
μένος· καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὡς ἐξω τοῦ πάρεσμου ἐνο
μένος· ἐκείνου ἐνῶ ἐβασανίζετο, πορεπατεῖ σεμὲν καὶ ἀρχὲ
ζουλόμενος ἐλθεῖν πρὸς τὸν ἰν ἐπὶ τὰ ὕδατα· ὡς ἐπὶ δὲ ὁ λιτό
πασος καὶ ὡς ἔτι ἐφάζων, ὁ τε ταῖς χυρὸν τὸν ἄνεμον καὶ
φοβηθήσεῖ· καὶ ἄρξεται μὲν καταπονεῖσθαι· οὐπάσεῖ
δὲ τοῦτο· εἰ δὲ τὸν ἰν μεταλλὴν καὶ λεῖν φωνὴν καὶ λέγειν αὐτῷ·
κέσωσον με· ἢ τάχιθέως ἐπὶ λαλοῦντος τοῦ τοιούτου πέτρεχ
καὶ λέγοντος κέσωσον με, ἐκτενεῖ τὴν χεῖρα ὁ λόγος ὁράφν·
τῶ τοιούτῳ βοηθεῖν καὶ ἐπιλήψεται αὐτοῦ ἀρξώμεν οὐκ
πονεῖσθαι· καὶ ὀνειδίσει αὐτῷ ἐπὶ τὴ ὀλιγοπιστίαι καὶ τῶν δὴ
σεμῶ· πλὴν πρέσβ ὅτι οὐκ ἐπεράπιστε ἀλλὰ ὀλιγόπιστε·
καὶ ὅτι χέλεκται ἀφ' ἑαυτοῦ φασας· ἔχον μὲν τι τὴν πίστεως·
κλίνουδὲ καὶ πρὸς τὸ ἐναντίον αὐτῆ· καὶ ἐπὶ τούτοις τε
καὶ οἷς καὶ ὁ πέτρος ἀναβήσεται ἀφ' τὸ πλοῖον καὶ κοπάσει
ὁ ἄνεμος· καὶ οἱ ἐν τῶ πλοίω ἐννοήσαντες ἀφόβου δὲ ἐσῶ
θησαν κινδύνων, πρὸς κωνήσουσι λέγοντες· οὐχὶ πλῶς θῦ
εἶ ὡς φῶς καὶ οἱ δύοδαιμονίζόμενοι· ἀλλ' ἀληθῶς θῦ εἶ
ὁ περ λέγουσιν οἱ ἐν τῶ πλοίω μαθηταί· οὐ γὰρ ἄλλοις τῶν
μαθητῶν νομίζω τοῦτο φερηκέναι· ἐπὰν δὲ ἐν τούτοις ὁ λοις
γενώμεθα, δῶμεν περάσαντες ἐλάσωμεν φ' τὴν γῆν ἐν φα
προφάμεν ἡμῖν ἐκέλασεν οἷς· πάλαι δὲ καὶ ἐκλούται πῶ
πόρρητον καὶ κεκρυμμένον μυστήριον περὶ τινα φανέσομ
ὑπὸ τοῦ ἰῦ ἀπὸ τοῦ, καὶ ἐπιτυνούτεσ ἀν τὸν οἱ ἀνδρεσ τοῦτο π

σολύμων φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς ἐλέγοντες· διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἄρτους· ἔφησε· διατί καὶ ὑμεῖς ἀνάγκαιος ὁ μαθητὴς οὐχ ἁπλῶς ἀνέγραψε προσελθόντες τοῖς ἀπὸ ἱεροσολύμων φαρισαίοις καὶ γραμματεῖς τοῦ κυρίου· πῶς θαυμάζουσιν αὐτοῦ τὰ ἐκκέμματα· ἀλλὰ πεποίηκε· τότε ἀπέρχονται αὐτῷ ἀπὸ ἱεροσολύμων· πότε οὖν τότε, καταγνωστέον· ἡμῖν καὶ διαπεράσαντες ἦλθον εἰς τὴν γενησαρέτ· τῶν πλοίων οἷς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κοπάσαντος τοῦ ἀνέμου ἀφοῦ ἐπιβεβήκεν οἷς τῶν πλοίων· καὶ ὅτε ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦτο τοῦ ἐκείνου, ἀπέστειλαν ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην· καὶ προσκάλεσαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ παρεκάλουν ἵνα κἂν μόνου ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἥψαντο διεσώθησαν, τὴν νικάδε προσκλῆσιν αὐτῶν ἀπὸ ἱεροσολύμων φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς· μὴ κλῆσιν πλουτοῦντες τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ ἀνθρώπων ἵνα μόνον τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται· φιλάνθρωπος δὲ ἐκάλουν ἐπὶ τοῦ ἡδάσκαλου οὐ περιπαραβάσεως ἐν τοῖς πόλησθεῦ· ἀλλὰ παραδόσεως μισοῦντος δαιμόνων πρεσβυτέρων· καὶ ἡ κοσότητα αὐτὸ τὸ τῶν φιλάνθρωπων ἄγκλημα, παρίστησι τὴν τῶν μαθητῶν· ἰδοὺ λάβραν· μὴ δὲ μιᾶς ἀφορμὴν ἡδονῆς ὡς ἐπὶ παραυτῆς ἐν τοῖς πόλησθεῦ τοῖς φαρισαίοις καὶ γραμματεῦσιν· οἱ πινεσούκαν προσηνέγκαν παραυτῆς τοῖς μαθηταῖς τοῦ ἄγκλη ὡς παραβαίνουσι τὴν ἐντολὴν τῶν πρεσβυτέρων, ἅπερ ἔχουσι παλαμβάνεσθαι· τῶν ἄγκαλουμένων· καὶ ἀποδέχνυναι αὐτοῖς παραβαίνοντας ἐντολὴν θεοῦ· μὴ νομίσητε δὲ πάντα κατασκάφατικὰ ἦναι τοῦ δῆν τηρεῖσθαι· τὸν κατὰ τὸ γράμμα μόσ

13.

ἐκάνου δὲ ἦλον δύο τοὺς ἐν τῷ πέραν, ἀπέστειλαν ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην· πορίχωρον τοῦ πέραν· ἄκειν αὐτῷ πέραν· ἀλλὰ πορὶ αὐτό· καὶ προσκάλεσαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας· ἢν πούτῳ δὲ τὴν φύσιν προσκάλεσαν αὐτῷ, οὐ πολλοὶ σὺν κακῶς ἔχοντας μόνον, ἀλλὰ πάντας τοὺς τὴν πορίχωρον ἐκείνην· οἱ δὲ προσενεχθέντες αὐτῷ κακῶς ἔχοντες, παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν μόνου ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· χάριν ἀπ' αὐτοῦ αὐτοῦσι τοσαύτην· ὅπερ μὴ ἦσαν οἱ ποῖαι καὶ μορροῖσαι τῶν τοῦ ἔτη· καὶ προσελθοῦσαι ὅπιαθεν καὶ ἥψαντο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· ὅτε ἔλεγεν ἐν ἑαυτῇ μόνον ἅψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι· πάρφασις ἐν τοῖς πορίτοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· διὸ παραχρῆμα ἐξηράνθησαν τοῦ αἵμ αὐτῆς· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ περιχώρου τῆς γενησαρέτ ἀσθενοῦντας διεσώθησαν προσκλῆσιν αὐτῶν, οὐκ ἀφ' ἑαυτῶν προσκλῆσιν τοῦ· ἀλλὰ προσκληθέντες ὑπὸ τῶν ἀποφθλαύτ· οὔτε μὴ δῶσι μόνοι ἦλθον τὸ ἀφοδρὰ κακῶς ἔχειν, προσελθεῖν ἀφ' ἑαυτῶν· καὶ οὐδὲ μόνοι ἦλθον τοῦ κρασπέδου ὡς καὶ μορροῦσαν· ἀλλὰ παρακαλεσάντων ἐκείνων· πλὴν καὶ τούτων ὅσοι ἦλθον, ἡδέσθησαν· ἡδὲ ἔτι πόσῳ φορᾶ τοῦ ἡδέσθησαν ἐπὶ τούτων ἐμιμήσατο προσ τὸ σωθῆναι· ἔρηται γὰρ πρὸς τὴν αἱμορροοῦσαν ἡ πίστις σου σέσωκέ σε, καὶ ἀπὸ τοσ ἐπιφήσας·

ὅτε προσέρχονται αὐτῷ ἀπὸ ἱεροσολύμων φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες· διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν·

παραπηρήσασκαὶ ταπεῖον καιρὸν προσκλῆσιν τοῦ ἀπὸ ἱερο

νόμον· ἐπὶ οἱ τοῦ ἰῦ μαθηταὶ, ἕως πότε αὐτὸν ἐφύλαττον· οὐδὲ γὰρ
πρὸ τοῦ παθεῖν ὃν ἐκήρυσσεν ἅπασι τὴν καλήν τοῦ νόμου, οὐδὲν
τῶν παθῶν ὑπὲρ ὧν τὸν νόμον ὑπὲρ ἡμῶν καλῶν· ἀλλὰ ὅσα
πρὸ τῆς καθηκόντως καὶ πᾶσι τοῖς ἰουδαίοις ἰουδαίοις ἐγένετο τοῖς
ἰουδαίοις κερδήσῃ, τί ἄτοπον τοῖς ἀποστόλοις ἐν ἰουδαίοις ποι
οῦσι μόνοις τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα καὶ τὰ μοῦσι· τοῦ νόμου κηθεῖ
τὴν συμπεριφοράν· ὃς καὶ παῦλος τιμόθεον περιτέμνει· καὶ θυ
σίαν καταστίναν νομικὴν ἄλλην προσφέρων ὡς ἐν ταῖς τῶν ἀποστό
λων γέγραπται πράξεσι· πλὴν πολλὴν φαίνονται φιλαλήθειαν
οἱ πρῶτοι μὲν ἐν τῷ νῷ θυμηδὲν ἔχοντες ἄκαλλῆ τοῖς ἰῦ μαθηταῖς·
μόνον δὲ πρὶν πρεσβυτέρων παραδόσεως μιᾶς· καὶ μάλιστα
ἐμφανεῖς οὕτως τὸ φιλάληθες μοῦ ὅτι παρ' αὐτοῖς τοῖς ἁλόντων
ἀπὸ τοῦ καὶ κῶς ἄγειν, προσάγουσι τὸ ἄκλημα· τῶ μὲν δοκεῖν, κῆ
τῶν μαθητῶν· τὸ δὲ ἀληθὲς, τὸν θεὸν δοκοῦν καλλον ἢ αὐβάλλειν πρε
σβυτέρου μένοι· ὃ καὶ παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων τὸν νίπτειν
ὧν ἀναγκαῖον πρὸς ἀσέβειαν· ὃν τοῦ γὰρ κοινὰς μὴν καὶ ἀκαθάρ
τοις ἦναι χάρασ τὰς τῶν μὴ νιπτομένων πρὸ τοῦ ἄρτο φαγεῖν· καθα
ρὰς δὲ καὶ ἁγίας γεγονέναι τὰς τῶν ἀπὸ πλυσομένων ὕδατι· οὐ
συμβολικῶς ὡς ἄλλου τῶ κῦ τὸ γράμμα μοσέως νόμο· ἢ μᾶλ
λον δὲ οὐ κατὰ τὴν τῶν παρ' ἑκάνοις πρεσβυτέρων παράδοσιν·
ἀλλὰ κατὰ πολὺ ἄγονον καθάρσιν πηρῶ μᾶθαι ἑαυτῶν τὰς πρό
χησ· καὶ οὕτως τὰς τῶν ψυχῶν νίπτεσθαι χρῆσας· ὅταν μὴ μ
μὴν ἐνθήμιον οὐδὲ αὐτοῦ μὴν ἀπὸ τοῦ φίλου ἢ μὴν θέλον τος ἦναι νί
πτῆς ἄρτους· κοινὰς γὰρ καὶ ἀνίπτοις καὶ οὐ καθαρὰς χερσὶν
ἅψεσθαι τῶν ἄρτων μᾶλλον λαμβάνειν· ὁ δὲ ἰσοῦ κάλλον περὶ πλ
λόσεσθαι αὐτοῖς πρεσβυτέρων ἰουδαίων· ἀλλὰ πολὺ τῶν ἐν πολ

θῦ ἀναγκαιοτάτων δύο· οὐ γὰρ μὴν ἑτέρου, πεμπτὴν τὴν δεκαλόγ
ούτως ἄκουσον· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου ἵνα εὖ σοι γένηται·
καὶ γένῃ μακροχρόνιος ὡς ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι·
ἤδη λοιπὸν, ἐν τῷ λαϊκῷ τὴν κῶν τοῦ τὸν ἀγέγραπται τὸν τρόπον· ἐὰν
ἀρᾶς καὶ κῶς ἀφῇ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ
θανατούσθω· πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα καὶ κῶς ἀφῇ τὸν, ἔνοχος ἔσται·
ἀλλ' ὡς ἀφ' αὐτὴν θέλομεν ἰδεῖν τὴν λόξιν ἢ ἐν ἔθετο ὁ μαθητής·
ὁπότε καὶ κολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω, ὡς ἵνα μὴ
μή ποτε εἰς ἀφθῇ ἀπὸ τοῦ ποῦ σύθαι γέγραπται· ὃς τύπτῃ πατέρα
αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ τελευτάτω· καὶ ὁ καὶ κολογῶν πατέρα
αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ τελευτάτω· οὕτως μὲν οὖν ἔχον.
ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ νόμου λόξασον περὶ τῶν δύο σῶν τολῶν· ὁ δὲ ματθαῖος,
ἐκ μέρους καὶ ἐπιτελῶν μόνον, αὐτὰς ὁξέθετο· καὶ οὐκ ἀν
ταῖς λόξεσι· πόθεν ἄκαλῆ τοῖς ἀποιέροσολύμων φαρισαίοις
καὶ γραμματεῦσιν ὁσηρλέτων αὐτοῖς παραγινόμενον τὴν ἐν τῷ
τοῦ θῦ ἢ τὴν ἐαυτῶν παράδοσιν, κατανοητέον· καὶ ὁ μὲν
θὸς ἢ πεττίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· ὁ δὲ δάσκων τὴν δὲ
οισαν τιμὴν ἀπονέμων τοῦ λοιποῦ τῶν ὁξαὐτῶν γεννώμενον· τὰ
τηστὴν πρὸς τοῖς τοῦ θεοῦ τιμὴν, μόρος ἦν καὶ τὸ κοινωνῆν αὐτ
τῶν βιωτικῶν χρῆσθαι ἀσὶ ἀπερ φασὶ καὶ σκεπασμα τῶν· καὶ
ἤ τι ἄλλο οἷ ὁστενῦν χαρίζεσθαι τοῖς ἑαυτοῦ τοῦ λοιν· οἱ δὲ φαρι
σαῖοι καὶ οἱ τέρα μμα τῆς, τοιαύτην ἐναντίου μὴν ἦν τῶν νόμο
παράδοσιν ἐκδεδόκασιν ἅσαι φέρον ἐν τῷ λαγελίῳ κῆ
μὴν ἦ· ἢ οὐδαὶ τοῖς ἐπιβεβλῆκα μὴν ἀὶ, ἢ μὴ τῶν ἐβραίων τ
ἐπιδέδοκεν ἡμῖν τὸν κατὰ τοὺ τόπου οὕτως ἔχοντα· ὅθ' ὅτε
φησὶν οἱ δαναφαὶ δὶς πρὸ ἀπέλοις περὶ πίπτοντες χεσόφασι·

καὶ δῶσαι μὲν οἷσι μὴ βούλομαι δὲ ἀποδοῦναι τὸ χρέος,
ἀνέτι θεσαν τὸ ὀφλόμενον ἀστὸν τῶν πενήτων λόγον· οἷσι βά
λλεται ἀστὸ γαζοφυλάκιον ὑπὸ ἑκάστου ὠσὶ δῶσαι τῶν βου
λομένων αὐτοῖσι κοινωνεῖν· ἔλεγον οὖν ἑαυτὸ τοῖσι ὀφείλουσι
κατὰ τὴν οἰκείαν διάλεκτον· κορβανέ ἐστιν ὃ ὀφείλησαι μοι·
τοῦτ' ἔστι δῶρον· ὃ εἴη καὶ παρ' αὐτὸ ἀστὸ λόγου τοῦ ἀστὸ θεῖ ἁγίσειε,
τοῖσι πένησιν· ἢ τὸν χρεώφησιν ὡστε μὴ κέτι αὖ οἷσι ἀλλὰ τὸ θεῖ
ὀφείλων καὶ τῆ ἀστὸ αὐτὸν ἁγίσειε βάλοι, οἱ οὐκ ἀσωσε κλέπτο πρὸς
τὸ καὶ μὴ βουλόμενος ἀποδοῦναι τὸ χρέος· ἔκέτι μὲν τῶν
δανείων· ἡ δὲ δὲ ἀστὸν λόγον τῶν πενήτων τῶν θεῖ ὀνόματος
τοῦ δανείου· ὅπερ οὖν ὁ δανείσης ἐποίησε τῶν χρεώφη, τοῦτο πο
τέ τινες τῶν ἱερῶν τοῖσι γονεῦσι· καὶ ἔλεγον αὐτοῖσι ὅτι ὁ ἂν ὄφε
λοῦ ὠφεληθῆσι περὶ μέρ', τοῦτο ἰόθι, ἀπὸ τοῦ κορβᾶν λαμ
βάνων· ἐκ τοῦ λόγου τῶν θεῶν ἀνακαλύπτων πενήτων· ἢ παν ἀ
κούοντες οἱ γονεῖς ὅτι κορβᾶν ἐστιν ἀνακάλυπτον τῶ θῶ τὸ δῆ
λον ὅμως αὐτοῖσι, οὐκέτι ἐβούλοντο λαμβάνειν· ἢ καὶ πολ
λοῦ ἄξιον τῶν ἀναγκαίων ἀπὸ τῶν ἱερέων· οἱ οὖν πρεσβύτεροι
τοιαύτην παράδοσιν ἀπὸ τοῖσι ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἔλεγον· ὅτι ὅσ' ἂν
ἀπὸ τῶ περὶ ἢ τῆ μέρει ἢ πη τοῦ δήλου ὑμῖν αὐτῶν κορβᾶν ἢ ναι καὶ
δῶρον, οὔτ' ὠσὶ οὐκέτι ὀφλέτησι ἐστὶ πρὸς τὸν πρὸ ἡμῶν εὐδόσ
των πρὸς τὰ τοῦ βίου χρήσεις· τῶν τιν' οὖν ἐλάχιστ' οὐ χρὸς ὑστερῶν
παράδοσιν ὅπερ· ἀλλὰ ἐν ἀνθρώπου μόνην τῆ ἐν τολῆ τοῦ θῦ· ἢ τὰρ
ὁμὴ θὸς λέγει τὸ τιμᾶν τὸν πρὸ ἡ καὶ τὴν μητρὸ· ἡ δὲ παράδοσις ἐλέ
γε οὐ κὸ φέλη τιμᾶν τὸν πρὸ ἡ τὴν μητρὸ τῆ δόσει ὧν ἂν ὠφελῆσ τῶ θῶ ὦσι
κορβᾶν τὸ δῶρον ὅμως ἂν τοῖσι γεγεννηκόσι, δῆλον ὅτι ἡ κυροῦσι
ἢ τοῦ θῦ περὶ τιμῆσ τοὺς γονέων ἐν τολὴν ὑπὸ τῆσ τῶν φαρισαίων καὶ

γραμματέων παράδοσιν· λέγοι σῆσ μὴ κέτι δῶν τι μᾶν τὸν
πρὸ καὶ τὴν μητρὸ, τὸν ἀπαξ ἀναστέφηκότα τῶ θῶ ὃ ἔλαβον,
οἱ γε γεννηκότες· καὶ ὦσ φιλάργυροί τε οἱ φαρισαῖοι· ἵνα τὴ πρὸ
φάσει τῶν πενήτων λαμβάνωσι· καὶ τὰ δόμενα μὴ ναὶ τοῖσ
γονεῦσι τινὸσ· τὰ τοιαῦτα διδάσκον· καὶ μαρτύρῃ τε αὐ
τῶν τὴ φιλαργυρίᾳ τὸ ἀκριβέλιον λέγον· ἠκούον δὲ πάντα
πάντα οἱ φαρισαῖοι φιλάργυροι ὄντες καὶ ὀξὲ μυκτηρίζον
αὐτόν· ἔφησι οὖν καὶ τῶν λεγομένων ἐν ἡμῖν περὶ σβυτέρων
ἢ ὁπόσ ποτε ἀρχόντων τοῦ λαοῦ· μᾶλλον τῶ ὀνόματι τοῦ
κοινοῦ βούλεται ἢ δόναι τοῖσ πένησιν· ἢ περ τοῖσ οἰκέταισ τῶν
διδόντων ἢ τυχοῖεν τῶν ἀναγκαίων καὶ χρῄζοντες· καὶ μὴ δῶσαι μὲν τὸ
οἷσ ἢ δοῦτε σαμφότερα ποιῆν, ἀδελφοὶ σὺν οὐ τοσοῦνδε κωσ
λέγοι τὸ· τῶν δὲ κυρωσάντων τὸν λόγου τοῦ θῦ ἢ τὴν παρά
δοσιν ἐαυτῶν φαρισαίων· καὶ ἐλέγχθεν τῶν ὑποκριτῶν· καὶ φόδεσθε ἀπὸ τῆσ ἐστὶ καὶ ἔστιν ἐκ τοῦ λό
γου τῶν πενήτων λαμβάνειν τινὰ προφύμωσ· καὶ νομίζειν
πορισμοῦ ἦναι τὴν ἐπέρων δόσιν βάων, οὐ μόνα παῦτα·
ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ τοῦ προδότου ἰούδα γεγραμμένα·
ὃσ τῶ μὲν δοκεῖ, ἐπρεσβεύετο τῶν πενήτων καὶ ἁρπακτὴ
ἔλεγε· ἀδύνατο τοῦτο τὸ μῦρον πραθῆναι δηναρίων
τριακοσίων καὶ δοθῆναι πτωχοῖσ· τὸ δὲ ἀληθέσ, κλέπτησ
ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζε·
ἢ τι σοὶ καὶ μῶ τὸ τῆσ εἰκλησίασ ἔχων γλωσσόκομον λέ
γεται μὲν ὅσ καὶ ἰούδασ ὑπὲρ πενήτων τὰ δὲ βαλλόμενα
βασταζε, τὴν μυρίδα δὲ αὐτῶν τιθῆ κεῖ τοῦ ταῦτα πρὸ
ζων τοσοῦτο ἰούδα· διὸ ὡσ ταῦτα γε αἰνιγματωδῶσ ἐλέχθη τῶν

παραναίνουσι δὲ πρεσβυτέρων παράδοσιν ἀλλὰ μὴ αὐτοῦ λέγειν πα-
ρανομεῖν ἐν τῷ νόμῳ θεοῦ· ὅπερ ἀκριβῶς ἡμῖν προείρηται· τὴν μὲν γὰρ
τιμὴν πρὸς καὶ μᾶλλον ἐν τῷ νόμῳ εἶναι φυλάττειν τε ἄν· καὶ τὴν λέγουσι
ὁ καὶ κολάζων τὸν πρὸ ἢ μᾶλλον, θανάτῳ τελευτάτω· τὴν δὲ ἐναντί-
αν μὴν ταῖς ἐντολαῖς ταύταις τῶν πρεσβυτέρων παράδοσιν,
οὐκ ἂν φυλάττειν· μᾶλλον δὲ πάντας ὅλως πάντα παραιτεῖσθαι
τῶν πρεσβυτέρων παραδόσεων τὰ προφητικὰ μόνα λόγια, παρειληφότας, ἃ
δὴ καὶ ἀλλήλοις ὁμοίως, οὐ πάσχει· καὶ ἆρα ἔστιν ὅτε ζήτημα ὁμοίως οὐ-
κ ἔστι λέγειν; οὐ πάσχει· καὶ ἆρα ἔστιν ὅτε ζήτημα ὁμοίως οὐ-
κ ἔστι λέγειν; οὐ πάσχει· καὶ ἆρα ἔστιν ὅτε ζήτημα ὁμοίως οὐ-
πρὸς ἀντιφωνίαν ἐστὶ τοῖς ἀκούουσιν· ἀλλὰ τὰ μὲν σαφῆ πᾶσιν ἐστὶ
καὶ ταὐτὰ λέγειν· τὰ δὲ ἀμφίβολα καὶ ἀσαφῆ, ἐν τοῖς ὁμοίοις ἐστὶ
τοῖς ἀσαφέσι καὶ ἀμφιβόλοις· ἐν τοῖς ὁμοίοις ἐστὶ
ἀπὸ τοῦ προφήτου ἐλημμένης· ἅμα δὲ οὐ πάσαι ἀπαρχὰς τὸ
ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει τοῦ· ἐκλύθη τε καὶ ἐκφυτε· κρίνατε καὶ ἐκφυτε οὐκ
πόσι κεράσματος οὐδὲ ἀπὸ οἴνου· ὅτι πεπότικεν ὑμᾶς κόσμημα
καὶ ταινύξεσσι· καὶ καμμύσῃ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν κτ
προφητῶν αὐτῶν· καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν· οἷς ὁρῶντες τὰ
κρυπτὰ· καὶ ἐσαίμην ἂν παρ' ἑκάστου τῶν τῶν πάντων ὡς οἱ λόγοι τ
βιβλίου τοῦ ἐσφραγισμένου· ὃ ἐὰν δῶσιν αὐτὸ ἀνῶ ἐπὶ γραμμὴν γ
λέγοντες ἀνάγνωθι τοῦτο· καὶ ὁρᾷ οὐ δύναμαι ἀναγνῶναι ἐσφραγι
γὰρ· καὶ δώσει τὸ βιβλίον τοῦτο ὡς χάρασσε ἀνοῦ μὴ ἐπὶ γραμμὴν
γραμμῇ· καὶ ὁρᾷ αὐτὸ ἀνάγνωθι τοῦτο· καὶ ὁρᾷ χὲ ἐπὶ γραμμὴν γ
ἐξ πεκσ· ἐστὶ ζήτημα ὁμοίως οὗτος καὶ τὰ ἑξῆς· ἔστω τοῦ, οὐ λοιὲν
κερυφὴν βουλὴν ποιοῦντες ἐν σκότῳ τὰ ἔργα αὐτῶν· καὶ

ὁδὸν βόλοσε βαλεῖν αὐτοῦ φησὶν καρ, τὸν σρᾶ παραδοῦναι· ὃ
παραδεξάμενον τὸ πεπυρωμένον πορεῖν τοῦτον βέλος, ἕως ἂν
αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκπλήρωσεν αὐτόν· καὶ τάχα ἐπαν-
λέγειν ὁ ἀπὸ φολοσορίζω πάντων τῶν καμηλῶν φυλαρ, ἤγουν τὴν ἰουδα-
λέγειν φυλαρτυρίαν· ἢ τὸ ρίζω πάντων τῶν καμηλῶν τῶν κτ τοῦ ἰβ·
ἀλλὰ ταῦτα ἐπανελθόντες ἐπὶ τὰ προκείμενα· ἐμοὶ δοκεῖ ὁ δυ-
ὁ ἀπὸ τοῦ μόνου ἐπιστελλόμενος ἐντολὰς δεξάμενος τὴν μὲν, ἀπὸ
τῆς δεκάδος τοῦ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ· τὴν δὲ, ἀπὸ τοῦ λαβεῖν· ἢ τὴν
ἄλλην, ἀπὸ τινος τῶν ἐν τῇ πέμπτῃ ταύτῃ· ἢ ταῦτα ἐπὶ δικτησά-
μεθα πᾶσι κηρύσσαντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ φάσκοντας τιμᾶν τὸν πρᾶ
σου καὶ τὴν μρᾶ σου· οἱ λέγοντες οὐ τιμήσουσι τὸν πρᾶ ἢ τὴν μρᾶ
αὐτοῦ ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πρὶ ἢ τῇ μρὶ αὐτοῦ δῶρον ὃ ἐὰν ὠφελή-
λυθῆς, ζημιωθήσεται ἴσως πᾶσι οὐ παρέλκοντος, ὁ καὶ κολάζων πρᾶ
ἢ μρᾶ θανάτῳ τελευτάτω· ἔστω οὖν ἡμῖν τιμᾶν τὸν πρᾶ καὶ τὴν μρᾶ.
τῶν καὶ λοιμῶν κορβᾶν ὃν ἂν τις φήσῃ τῷ δῆθεν ὠφελῆσθαι ἂν ἐξ ἡμῶν πρὸς
καὶ μρᾶ· πᾶσι οὖν ἢ τῶν φαρισαίων παράδοσιν αὐκυροῖ καὶ τὸν λέ-
γοντα ὁ καὶ κολάζων πρᾶ ἢ μρᾶ, θανάτῳ τελευτάτω· ἀλλὰ μὴ
ποτε ὃς ἐὰν εἴπῃ τῷ πρὶ ἢ τῇ μρὶ δῶρον ὃ ἐξ ἐμοῦ ὠφελήθῃς, οὐκέτι
λοιδορίαν ἐπιφέρῃ τῷ πρὶ ἢ τῇ μρὶ· οἷον ἱερόσυλος λέγων τοῖς τοιού-
λαμβάνουσι τὰ τοιαῦτα ἀνακείμενα· τὸ κορβᾶν ἀπὸ τοῦ ἀναθεθεικότ
αὐτὰ αὐτῶν· ἰουδαίοις ὧν μᾶσσον καὶ κολάζουσι πρᾶ ἢ μρᾶ τοὺς
λέγοντας τῷ πρὶ ἢ τῇ μρὶ δῶρον ὃ ἐὰν ὠφελήθῃς, κολάζου-
σι κατὰ τὸν νόμον· ἡμᾶς δὲ πᾶσι μᾶλλον ἡμῶν παραδόσῃ, δυόσιν τοῖ
λαοῖς τοῦ θεοῦ κυρῶσι· ἢ τὸν οὐκ ἀδαθεῖ ἐγκαλοῦντες· ποιοῖς δὲ μ
μαθηταῖς· οὐδὲ μιᾶν μενεῖν ἐντολὴν παραμένουσι· πορεύ
γὰρ ἐν πᾶσιν· τοῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ καὶ ἡ καλοκαγαθίᾳ ἀμέμπτως

λαβὼν τοίνυν τὴν προκαμμύκην ἐν τῷ εὐαγγελίῳ λόγιν, ἐθέμε-
τινα ἀπ' αὐτοῦ πρὸς αὐτὴν καὶ τινα τῶν ὄχηκοότων αὐτῆς· ἵνα παραφήσωμε
τίνα τρόπον ἀπαλλῆ καὶ μυσσημένοις ὁ φθαλμοῖς τῶν ἀπὸ τοῦ
λαοῦ ὁ λόγος· ἐκφαύλων καὶ κραιπαλησάντων καὶ πεπολιτ
μένων, πρὶν κατανύξεως· ἀπαλλῆ δὲ καὶ μυσσαι καὶ τοῖς
προφήταις αὐτῶν· καὶ τοῖς ἐπαγγελλομένοις ὁρᾶν τὰ κρυπτὰ
ἄρχουσι αὐτῶν· ἅπερ ὀλίγα γε ἐνῆν μετὰ τὴν τοῦ σεσέπι
δημίαν ἐν τῷ λαῷ ἐκείνῳ· τέτονε γὰρ αὐτοῖς πάντα τὰ ῥήμα
ὅλων μὲν τῶν τραφῶν· καὶ τοῦ ἡσαΐου δὲ ὡς λόγοι βιβλίου
ἐσφραγισμένου· τὸ δὲ ἐσφραγισμένου φῄς, οἷον ἀνέκλεκτο
μένου πρὸς ἅπαντας φῄσι· καὶ μὴ μοι μυούντων ταῦτα φήνῃς·
ὅπερ ἐπὶ σκοτεινῶν· μηδὲ τὴν ἀρχὴν σῴζειν τὸ μὴ δύνασθαι τρανῶς
ἀναγνῶναι αὐτὸ λαμπρῶς μυουμένοις· καὶ τοῖς ἐπαγγελλομένοις
εἰδέναι τὰ μυστήρια, ἐστὶν ἅπασι φησί· οὐ γὰρ ὡσὰν κωφοῖς τοῦ ἐν
τοῖς τετραμμένοις νοῦς· καλῶς οὖν ἐπιφέρῃ τοῖσδέ τι
ἐπὰν ἐκλυθῇς ὑπὸ τῶν ἁμαρτημάτων ὅλων καὶ ἑκάστων
μανῇ κατ' αὐτοῦ, οἷς καὶ κραιπαλήσῃ κατ' αὐτοῦ πρὶν καθα-
λυσθῆναι· ὁποτέρως θήσεις ὑπὸ τοῦ κυ καμμύοντος ἐπὶ τοῖς αὐτῶν
ὀφθαλμοῖς ἃ οὐκ ἀξίως τοῦ βλέπειν· καὶ τῶν προφη-
τῶν τῶν καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῶν τῶν ἐπαγγελλομένων βλέπ-
ειν τὰ κρυπτὰ τῶν ἐν ταῖς θεάσεσι τραφασῶν μυστηρίων.
καὶ ἐπὰν καμμύσωσιν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ τὰ πρὸ αὐτοῖς ἐφ'
τὰ προφητικὰ ῥήματα ἐσφραγισμένα καὶ ἐπικεκρυμμένα
ὅπερ πεπονθέναι φασὶν ὅλως οἱ τῶν μὴ προφητῶν ἀπὸ τοῦ ἐν
ὅταν δὲ ἐπὶ τὰ προφητικὰ καὶ αὐτοῖς ὡς λόγοι βιβλίου ἐσφρα
γισμένου· οὐ μόνον τοῖς μὴ δύνασθαι ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπαγγελλο

~ μένοις δύνασθαι τραφῆναι,

τὸ πεφυκὸς μόνῳ τῷ φόβῳ τῆς ἐπιζημίου τοῦ λαοῦ τῶν ἰουδαίων
πάθους· καὶ τοῖς χαλεπωτέροις αὐτοῦ φησι· διότι ἡ καρδία αὐτ
ῶν τὴν ἀσθένειαν τοῦ ἐν ἀπιστίαν, πόρρω ἐστὶν ἀπὸ κυ· καὶ νῦν μᾶλλ
ὄχους τοὺς σρᾶς ἡμῶν ἠρνήσαντο, λέγθησαν τοῦ θυ πρὸ αὐτῶν·
τὸ, μάτην δὲ σέβονταί με· οὐκέτι γὰρ δηλαδὴ κοσμικὴν ἐν ταλμῦ
θυ· ἀλλὰ ἀνθρώπων· καὶ δηλαδὴ καλλίας οὐκέτι τὰς ἀπὸ τῆς τοῦ πνς
σοφίας, ἀλλὰ πασανίνας· ὅθεν τοῦτων αὐτοῖς συμβαινόντων,
μεταπέπηκεν ὁ θς τῶν τῶν ἰουδαίων λαόν· καὶ ἀπολεσει τὴν
σοφίαν αὐτῶν τῶν παρὰ τοῖς σοφοῖς· οὐκέτι γὰρ ἐστὶ σοφὶ
παρὰ τοῖς ὡς οὔτε προφητάς· ἀλλὰ καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνε
τῶν λογικῶν καὶ τορώρυχέπου καὶ ἐκρυφθήσεται ὁ θς καὶ οὐκέτι ἐστὶ
λαμπρὰ καὶ ἐπιφανής· διὸ καὶ δοκοῦσι βουλήν τινα βα
θέως ποιεῖν, οὐ διὰ τοῦ κυ αὐτὴν ποιοῦντες τὸν λανίζον τα·
καὶ κρυπτάς τινας ἐπαγγέλων βουλὰς θᾶσαι, φάδον τα·
ὁ πρὸς τὰς ἔργα αὐτῶν οὐφῶς τὸ ἐστιν ἀλλὰ σκότος καὶ νυκτ·
διὸ βραχέων δὲ ἐδόξεν ἡμῖν ἐκθέσθαι τὴν προφητείαν καὶ
τὴν ἐπὶ πόσον σαφήνειαν αὐτῆς· ὅσα περὶ μηνίσθη αὐτῆς
ὅμαθεῖος· ἐμηνίσθη καὶ ὁ μάρκος, ἀφ' οὗ χρήσιμος παρ
τῆς ὁμιλίας πορίσῃς παραβάσεως τῶν πρεσβυτέρων δοξῶν
μή πω τὰς χεῖρας ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν ἰουδαῖοι, καὶ κατὰ τ
τόπου οὕτως ἔχοντος· οἱ γὰρ φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ ἰουδαῖοι
ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι· κρατοῦντες
τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς ἐὰν μὴ βα
πτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα τινὰ ἐστὶ ἃ παρέλαβον κρα
βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν·
ἀπρεσκωλεσώμεθα πρὸς τὸ ὅλον, ἢ μὲν αὐτοῖς· ἀκούετε καὶ

~ σωῖε πε καὶ τὰ ἑξῆς·

17.

σαι φασὶ δὴ αὐτοὺς τῶν ἄστρων τοῦ αρ̄ ἤδεσαν κόσμου καὶ
ἀστρολογικῆς καὶ ἐρεῖ τῶν δόλων περὶ νομίαν, ταὶ περὶ καθαρῶν καὶ αὖ
καθαρῶν βρωμάτων· ἐφ οἷς ἂν παρανομῶσιν ὀλέκαι λοῦσιν
ἡμῖν οἱ σωματικοὶ ἰουδαῖοι· καὶ οἱ λίγων δὴ αὐφέρουτες αὐτῶν
ἐβιωναῖοι, μὴ νομίζαν τὸν σκοπὸν ἁγναὶ τῆς αφῆς χαρ,
περὶ τούτων νοῶ· ἁ γὰρ οὐ τὸ ἁ σερχόμενον ἀφ τὸ στόμα καὶ
μοὶ τὸν ἄνδρ᾽ ἀλλαὶ τὸ ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ στόματος· καὶ μά
λιστα ἐπὶ καὶ τὸν μαρκον ἔλεγον τοὺς τὰ σὰρξ καθαρίζον
πάντα τὸν βρώσ᾽, δῆλον ὅτι οὐ κινούμενοι μὴν ἐθίοντες
αὐ ἰουδαῖοι φὰ τῶ τραύματι τοὺν ὁμοῦ δοὺλα ἐν ἐθέλοντες,
ἦναι αὐ καθαρτοί· τὸ πεδὲ κοινοῦ μὴ αὐ τὸ πεδέον τὰν χάλκην
δεδέσθαι αἰσθήσᾳ· καὶ ποιᾷν ἡμᾶς οἷς λέγομεν ζυγὸν καὶ φαν
μὸν, λέγομεν μὲν τὰ παραυτίκ᾽ τὰν· ὡς λογιζόμενοι δὲ
τὰ μὴ δέον τὰν· αὐ φῶν ἡ πίστις ἡμῖν ἔρχεται τῶν αὐ μαρτη
μάτων· καὶ πρέπον τέ ἐστι θῦνόμεν, ἀπαρράδην τὰ αὐ πο
καυκίας καὶ πρόσταξιν τὰ καυτάρετην· πάντα δὲ τὰ ἰσῆ λό
γω αὐ διαφόραν, ταῦτα ἐὰν ἐπὶ χώρας· δυνάμεναι ἦν τ
πρεσβαίρεσιν καὶ τὸν ὄρκ᾽ μὴν λόγον ὠ μαρτάνόμεναι μὴν καὶ
πράττεσθαι· καὶ τορτούμεναδὲ τὶ γενεσθαι καλῶς· πᾶν ταῦτα δὲ
τίσι ἐπιμελῶς νοήσας ὄφελόν τι καὶ πᾶν νομίζόμεναι ἁμαθὰ
οἷον τε ἐστὶ καὶ κακῶς καὶ ἀπὸ πάθος λαβόντα, ὠ μαρτάνειν.
καὶ τὰ λόγ᾽ μόνα αὐ καθαρτα, δῆλα ἐστὶν κατὰ λόγον δ᾽ χρ
ἡμῖν γινόμενα, λογίζεσθαι καθαρὰ· ὡς περ γὰρ τοῦ αὐ μᾶ
ταρόντος οἰου αὐ κρυβυτίαν λογισθήσε
τοῦ δὲ καὶ πορθοῦντος ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἡ ὠ κρυβυτίαν ἐστὶ περὶ
τομήν, οὔτως τὰ μὴ νομιζόμενα καθαρὰ λογισθήσεται αὐ

καθαρτα τῶ μὴ δεόντως αὐτοῖς μὴ δὲ ὁπτέον. μὴ δὲ ὁσονδᾶ·
μὴ δὲ ὁθενδᾶ χρωμένω· πάντα δὲ λετόμενα αὐ καθαρτα, πάντ᾽
γίνεται καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς γὰρ μεμιασμένοις καὶ αὐ
πίστοις, οὐδὲν καθαρόν· ὁπᾷ με μίαν ταὐτῶν καὶ ὁ νοῦς
καὶ ἡ συνείδησις, καὶ τὰ τὰ μεμιασμένα, ἅπαντα τὰ ποιᾷ μι
αρὰ ὧν ἂν ἅψηται· ὡς πάλιν ἐκ τοὐναντίου ὁ καθαρὸς νοῦς
καὶ ἡ καθαρὰ συνείδησις, πάντα τὰ ποιᾷ καθαρὰ κἂν δοκῇ αὐ κά
θαρτα τυγχάνειν· οὐ γὰρ ἀπὸ αὐ κολασίας οὐδὲ ἀπὸ φιλη δονίας·
οὐδὲ μετὰ διακρίσεως περιελκούσης ἃ σὲ κάτερα οἷς ἢ καὶ οἷς
χρῶνται τοῖς βρώμασιν ἢ πόμασι· μεμνημένοις τοῦ, ἃ πρέπει
ἐστὲ ἢ τε πίνειν τε ἢ πέρι τἄλλ᾽ ποιᾷ τε, ἁγιάζεσθαι ποιᾷ τε· ἁδὲ
χρὴν ὑποτίθεσθαι τὰ κὴ τὰ ἀγγέλου αὐ καθαρτα μρώματα, φή
σομεν ὅτι τοιαῦτα ἐστὶ τὰ ἀπὸ πλεονεξίας πε πορισμένα·
καὶ ἀπὸ αὐ χρεοκερδίας περιγεγενημένα· καὶ ἀπὸ φιλήδονί
λαμβανόμενα· καὶ ἀπὸ τοῦ θεοποιεῖσθαι τιμωμένην τὴν γαστέρα·
ὁ τὰν αὐτὴν καὶ αἱ κατ᾽ αὐτὴν ὁράξασα καὶ μὴ ὁλόσα ἀρχῆτις ψυχᾶς
ἡμῶν· ἀλλὰ καὶ γινώσκουτες δαιμονίοις κάρηθαι τινα· ἢ μὴ
γινώσκουτες μὲν ὑποπτεύουτες δὲ καὶ δῆλα κρινόμενοι περὶ τούτ.
ἢ χρῆσαι μάθα τοῖς τοιούτοις, οὐκ ἀσδόξαν θῦ αὐ τοῖς κάρηθαι·
οὐ λὲ ἐν ὀνόματι χῦ· οὐ μόνον τῆς περὶ τοῦ ἀδόλου τὰ ἦναι ὑπὸ
λήψεως καὶ τὰν κρινούσης τὸν ἐθίον τα· ἀλλὰ καὶ τῆς περὶ τούτ
ἦν κρίσεως· ὁ γὰρ ἦν κρινόμενος κῦ τὸν αὐ πόστολον ἐὰν φάγ,
κατὰ κρίσταν· ὅτι οὐ κέκπίστευσεν· πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως,
ἁμαρτία ἐστίν· ἐκ πίστεως μὲν οὖν ἀδιάφ, ὁ πε πιστὰ κὶ μὴ
ἐν ἀδιαλύτοις τεθεῖσθαι τὸ ἐθιόμενον· μὴ δὲ πνικτὸν αὐτὸ ἦναι
καὶ αἷμα· οὐκ ἐκ πίστεως δὲ, ὁ περὶ τούτων τινὸς ἦν κρινόμ᾽ος·

18.

γόμενε κδοχήν, οὐκοῦν τῶν φυτάσαντος τοῦ θεοῦ οἱ ὅμοιοι ἐστὶ τοῦ θεοῦ κ
ἢ ἀπὸ τοῦ τοὺς κριζοῦν μένων. ὃ ξηρριζώθησαν γὰρ μὴ παραδοξάζωμεν
τὴν ἀπὸ τοῦ πρώτου μένην ἀμπελον ἀληθινὴν ἰχν· πῶς
γὰρ ἡδύναντο ἄνθρωποι φυτάσαι τοῦ πρὸς οὐρανοῦ τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς
λόγοις· ἀφιστᾶσι μὲν τοῦ μὴ ἀληθῆ· μηδὲ ἑστάναι· μηδὲ θίγησθαι· οὐ
δὲν πάντα ἀφθορα τὴν ἀποχρῆσαι· κατὰ τὰ ἐν παλαιᾷ καὶ ἡ
δασκαλίας τῶν ἀνῶν· προσάρασι δὲ τὸν σωτῆρα τὸν ἑαυτῶν ἀκρο
γωνιαῖον, τὸν τὰ ἄμφω περιποιοῦντα· καὶ μὴ ἐπὶ τῆς αὐτῆς οἰκοδο
δαίοι· καὶ ἐπὶ λίθου τὸν μοχθηρὸν δόγματος οὐ φυτάσαντος τοῦ
ὁμοίοις πρὸς τοὺς φαρισαίους, ἢ ὃν τοῦ τοσοῦτος περιουσίαν τῶν αὐτῶν
λέγειν τοῖς μαθηταῖς τὸ, ἄφετε αὐτούς· ἄφετε, ἢ ὃν τοῦτο·
ὁπὶ τυφλοὶ ὁρῶντες δέον αὐτοὺς αἰσθάνεσθαι τῆς τυφλότητος κ
ζητοῦντος, οἱ δὲ καὶ ἐπαγγέλλονται ἑαυτοῖς τῆς ἑαυ
τῶν τυφλότητος, ὁ λίθος τῶν τυφλούς· οὐ λογιζόμενοι ἐμπεσεῖσθαι
φοβόθιον περιοδεύειν ἀναλμοῖς τέρασι· λάκκον ὀρύξεκαὶ ἀ
μέσκαλαμον αὐτοῦ καὶ ἐμπεσεῖται ὁ μισόθεος ἁρπάσαντος. ἄλλα
χοῦ μὴν οὐ τέτραπται ὅτι ἐδὸν τοῖς ὄχλοις, ἀμέβη ἀπὸ τὸ ὄρος·
καὶ καθίσαν τος αὐτοῦ, προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ὁμοῦ ταῦτα ·· αὐτῶ
δὲ, ὁρέξῃ χάρα τῶ ὄχλω· προσκαλεσάμενος αὐτὸν καὶ ἀφιᾶσι
τῆς ῥήσεως τῶν κυρίου ὁρωτημάτων ἐκδοχῆς· ὁπότε πρῶτον μὲν
ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀκούετε καὶ συνίετε· οὐδέπω συνιᾶσιν οἱ ἤκουσ·
ζησὲ δὲ ὡσεὶ ἐν παραμολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· οὐτὸ ἀστερόμενον
ἀπὸ τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον· μᾶλλον ταῦτα
ἄξιον ἐδόκει λέγειν συνοφαντοῦμένην ὑπὸ τῶν φαρισαίων οὐτ
αὐτὸν ἵνα νόμου καὶ ἀγγελίου ἰῦ χῦ, θῦ· οἵτινες φασὶ ὁπ
ἀκάθαρτον ἰῦ χῦ οὐδὲν ὅσον πῆρ, τεθρυπτοῦσι τῶν κῦ τὸν μωσέως νόμον

19.

Καὶ κοινωνοῦσι δὲ τῶν δαιμονίων λίνεζ ὁ καὶ αὐτὸ ἀδωδὸν δαιμονίοις
πεθύσθαι· καὶ οὐδὲν ἦν τῶν χρωμένων μεθὰ μολυσμῶν τῆς
περὶ τῶν δαιμονίων κοινωνίας τῶν τοιούτων φαντασίας·
καὶ ὁ ἀπόστολος μὲν οὐκ ἐπιφαύσκων μὴ τὴν φύσιν τῶν βρω
μάτων αἰτίαν ἦναι βλάβης τῶν χρωμένων ἢ ὠφελήσας τῶν μὴ
προσιμένων, ἀλλὰ τὰ λόγισμα· καὶ τὸν ὑπάρχοντα λόγον,
ἤπε· βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ θῷ· οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν
περισσεύομεθα, οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, ὑστερούμεθα· καὶ
ἐπὶ περὶ πίστεως τοῖς μὴ λοφυέτερον μοοῦντας κῦ πόνου·
πίνα τὰ καθαρὰ καὶ πίνα τὰ ἀκάθαρτα· ἀποφαίνας τῆς περὶ
τοῦ χρῆσθαι ὡς καθαροῖς καὶ ἀκαθάρτοις διαφορᾶς· καὶ δῆσι
δαιμονίας οἰμαι ἐν ἦναι φόροις, ἐν οἷς ἦναι φορὰν τὴν χρῆσιν τῶν βρω
μάτων· καὶ ἢ ἀπόστολος οὐ τοῖς οὐδαίως ὡς παρανόμοις κρίνεσθαι,
διὰ τοῦ τοῦ πέπου· μὴ οὖν κρινέτω τις ὑμᾶς ὁμ βρώσει ἢ έν
πόσει καὶ τοῦ ἑξῆς· διδάσκων ἡμᾶς ὅτι τὰ μὲν κατὰ τὸ δρά
μενα, σκιαὶ ἐστι· τὸ δὲ ἀληθὲς τοῦ μόνου ὁμαποκόμενα τοῦτ,
μοκόμενα, μᾶλλον τὰ ἐστιν ἀμαθῆ· ὁμοίως ἀπιμάρφην πίνα τὰ
καθαρὰ τῆς ἀκῆς πνῖκὰ βρώματα, καὶ πίνα τὰ ἀκάθαρτ
ὁμ λόγοις ἀλλ δέσι καὶ ἑναντίοις βλάπτον τα τὸν προσφόμ
ρὰ αὐτοῖς· σκιὰν γὰρ ἢ χενόνομος τῶν μελλόντων ἀμαθῶν· ὡς
περ δὲ ἐν πολλοῖς κατανοήτον τὸ θαυμαζόμενον παρὰ τοῦ
λαίοις ἐπὶ τοῖς τοῦ σῶ λόγοις· ὅτι ἐνόμιζον τοῦ
οὕτως καὶ ἐπὶ τῷ κατὰ τὸν τόπον· τὸν ὄχλον τοῶν προσκα
λεσάμενος, ἢ περ αὐτοῖς· ἀκούετε καὶ συνίετε· καὶ τὰ
ξῆς· καὶ τοῦ τί λέγει, φαρισαῖ σκανδαλιζόμενον ὅτι τοῦτ
τὸ λόγω· ὡς ἢ αὐτὸν μοχθηρὸν δόγμ καὶ τὴν φαύλην παρα

οἱ ομῶν θνὰ σεβῶν · αὐτοὶ δ᾽ ἦσαν οἱ φαρισαῖοι
λατρεύοντες τῷ κτίσαντι τὸν κόσμον καὶ τὸν νόμον θῶ, οὐκ ἂ
ναι φυτὰν ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ οὐράνιος αὐτοῦ πὴρ · καὶ διὰ τοῦ
τοῦ τὴν ἐκρίζωσθαι · ἢ ποιεῖ δὲ καὶ τοῦτο · ὁ πὶ κὰν ἢ περ
πὴρ μὴν τοῦ ἰῦ ὁ ἀγαμῶν καὶ φυτεύσας τὸν ἀπὸ αἰῶνος βλε
θόν τα λαὸν ἁγιάσας ὄρος κληρονομίας ἑαυτοῦ ἁγίασμα κατοι
κητήριον ἑαυτοῦ, ἢ περ αὐτοὶ ὄντες ἐπὶ τοῖς φαρισαίοις τοῦτο
σαν φυτὰν ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πὴρ μου ὁ οὐράνιος, ἐκριζω θή
σεται · πρὸς τοῦτο δὲ φησὶ μὴ ὅτι ὅσοι ἦσαν τὴν μοχθηρὰν περὶ
τῶν κατὰ τὸν νόμον ἐκδοχὴν σχὴκῆσαν φυτὰν οὐ ἐνοῦσιοι πὲρ,
οὗτοι πε πύφλωνται πὰντη νοὴ μῇ, ὡς μὴ πιφάλουτεσ τὴν ἀλήθειαν ·
ἀλλὰ, ἀδοκοῦντες τὴν ἀδικίαν, ὑπὸ τοῦ θεοῦ ποιηθέντος ἀπὸ
τῶν ὑῶν τοῦ αἰῶνος τούτου · καὶ διὰ τοῦτο λεγόμενοι παρὰ
τῶν παύλων θῦ τοῦ αἰῶνος τούτου · καὶ μὴ νομίσῃσ πᾶν λογικὴ μ
λήθως ἆρα λάβῃ αὐτὸν θῦ · ὡς γὰρ μὴ οὖσαν θεὸν καὶ λέων τῶν
ὑπὲρ τιμῶν τῶν τὴν ἡδονὴν φιλήδονον μᾶλλον ἢ φιλόθε
λέτες ὑπὸ παύλου ἦναι θεὸν τῶν · οὕτως μὴ ὢν θεὸς ἀρχων τ
αἰῶνος τούτου · περὶ οὗ φησὶν ὅσπὴρ νῶν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμ
τούτου κέκρι, θῶ ἦναι λέτες τῶν μὴ βουληθέντων τὸ πρᾶγμα τῆς
γνοθεσίας λαβῶν · ἵνα τέγνω, ἢ οἱ τοῦ αἰῶνος ἐκ μου καὶ τῆσ
ἀναφύσεως τῆσ ἐκ μέρους · καὶ διὰ τοῦ τομὴν αὐτῶν ἐν τῇ ὁ
τητι τοῦ αἰῶνος τούτου · πᾶσι τοῖς δέ μοι ἔδοξε ἢ καὶ παρέκβα
τικῶς ἄρ᾽ ἢ, ἀναγκάσασ παραλῆφθαι ἢ αὐτὸ τὸ φλοῖ ὃ ἐστὶν ·
ὃ ἐκτοὶ τοῦ φλοῦ · πίνεσθε, οἱ φαρισαῖοι · ὧν ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος
τούτου, ἐτύφλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων παρὰ τὸ μὴ
πιστικὰ ἐκείνα ἃ ἰῦ χῦ · καὶ ἐτύφλωσεν ἃ τὸ μὴ αὐγάσαι

αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ ἀγγελίου τῆς δόξης τοῦ θῦ ὁμ
προσώπου τοῦ χῦ · οὐ μόνον δὲ ἀπὲ κάνων φλάκτεον ὁδη
γεῖσθαι τυφλῶν τῶν αἰσθανομένων δ᾽ ἅ θαι ὁ ἐκ τῶν παρὰ
τὸ μὴ δέπω αὐτῶν ἀπαγγελθέναι τὴν δύναμιν τοῦ σῆ
αὐτῶν βλέπειν · ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐπὶ τιτῶν τῶν τοῦ ἐπαγγέλλο
μένου ὁ ἐκλεγῆναι ὁμῦ τῇ διδασκαλίᾳ ἐπιμένουσα κουσάτε
καὶ κρίσιν ἰμὶ ἢ τοῖς λεγομένοις προσακτέον · μήποτε κ
γνοιαν τοῦ φλοῦ καὶ μὴ βλέποντων τὰ πράγματα τῆς ὑδίοις
ἡδασκαλίασ ὁ ἐκλεγόμενοι, τυφλοὶ καὶ αὐτοὶ ἢ τὸ μὴ
βλέπειν τὸν νοῦν τῶν γεγραμμένων συγχώνουσι φω
φορεῖσθαι τὸν τε ὁδηγοῦντα καὶ ὁδηγούμενον ἐμπεσᾶν ἀσ τὸν βό
θυνον περιοῦ προαρήκαμεν · ἐξῆσ δὲ τοῦ ποιεῖσθαι γράφειν τινὰ ζό
πον ὁ πὶ πρὸσ ἀπόκριθῆσ ἢ πε τῶσι · ὡσ μὴ νοήσασ τὸ, οὕτω ἢ
σερχόμενον ἀφ᾽ τὸ φόμα τοσ, τὸ, φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν · πρὸσ ὃ ὁ
κτοῦ φόματοσ, τὸ, φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν · πρὸσ ὃ ὁ
σὴρ φὴ τὸ, ἀκ μὴν καὶ ἡμᾶσ ἀσώπετοιε φῆ · οἱ ονῆ τοσοῦτοι μοι
σωσόντεσ χρόνῳ ἢ οὐ σωίετε τοῦ βουλήματοσ τῶν λαλούν
των; καὶ ἐπὶ τοῦτο ἢ τε ὁπὶ διὰ τοῦτο οὖν οἱ νοὶ τὸν λόγον ἐπᾶ τὸ ἢ σερ
χόμενον ἀφ᾽ τοῦ φόματοσ, φὰ τὴν κοιλίαν χωρῆ · καὶ πρὸσ χωρῆ
σαι τῇ φᾶ ἀφεδρῶνα βάλλει; οὐ παρὰ τὸν νόμον ὧν πὶ
φάγειν ἐδόκουν ἐκῆσαν φυτὰ τοῦ πρὸσ ἰῦ φαρισαῖοι · ἀλλὰ
παρὰ τὴν μοχθηρὰν περὶ τοῦ μόνου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ γεγραμμέ
ἐκδοχήν · δύο γὰρ νοοῦμεν λόγων κατὰ τὸν νόμον · ἢ ἀγκοίασ τε
θαι αὐτοὺσ ὑπὸ τῶν τυπικῶν γράμμασι καὶ οὐδὲν οἰκεῖ
ἀκούσασ πρὸσ τὸ πνῦ · καὶ ἢ ἀγκοίασ ζωὴσ τῆσ νοουμένησ
ἐν τῷ πνῖ κῷ νόμῳ · οἱ μὲν δὴ ἀμφοτέροι ἀποβαλόντεσ ἀλ

20.

θλούσησλέξαν τὸ οἱ δωμὲν γὰρ ὅπιὸ ρόμοσ πνὶ κασ ἐστ. καὶ ἡ-
αὐτοῦ τοὸ μόμοσ ἅμοσ καὶ κὸρ τολὴ ἅμαι καὶ ἡ καὶ αι καὶ ἁμαθὴ,
οὖ τοὶ ἦσαν φυτάαι κὴ ἐφυτάσε νὸ οὐ ῶι οσ πνρ. οἱ δὲ μὴ τοὶ οὖ
τοι ἀλλὰ τὸ ἀποκ τᾶ νον γραμμαι περιέ πον τεσ μόνομ, οὐκ ἡ-
σαν φυτάαι τοῦ θῦ. ἀλλὰ τοῦ πορῶσ αν τοσ αὐ τῶν πνὴ καρδ
καὶ κάλψιμαι ἐπιθύ μοσ αὐ τᾶ ἰσχύον ἐν ἐκάνοισ. ὅσον. ἀκέ
πέφεφον πρὸσ τοὺκν. ἐαὺ γὰρ τισ ἐπιφέ ψαι περὶ τοὺκν,
περιαιρᾶ ται τὸ κάλυμμαι, ὃ δὲ κῶ τὸ πνᾶι. ἐστίν. ἃ ποιδὲ ὧν
τισ κατὰ πὸν τό πον γενόμενοσ ὅτι ωσ περ οὐ τὰ φερχόμὴ
ὰσ τὸ τόμαι κοινοῖ πὸν ἀνόῦ κὰν νομίζη ται ἦναι ὧν τοὶ οὐδὲ
κοιρὸν, οὕτωσ οὐ τὸ φερχόμενον ἀσ τὸ τόμαι ἁλλᾶ ξη τὸν ἀνόῦ.
κὰν ὧν τοὶ πᾶν ἀ κέραιο τέρων νομίζη ται ἁλλᾶ ξη νὸ ὀνομαλὸ
μενοσ ἄρτοσ πῦ κύ. καὶ ἐ ἁτιν οἱ μὲν ὀλίγοσ οὐ κάκ καὶ τὸ
φερόμ ἡ τοσ καὶ ἡ ἀτοῦ τοδὲ όμενοσ σαν φοὶ σ διὰ τὰ στέωσ.
οὕτωσ ἐμοὶ δοκούσι κὸ ἄλλᾶν. ὡσ περ οὐ τὸ βρῶμαι ἀλλὰ ἡ σωμὴ
λικοσ τοῦ μέλ ὠ ἡ ὠ κρίστεωσ ἐσθίον τοσ κοι νοὶ τοὺ φθόρ πα.
ὁ γὰρ ἡ ὠ κρινόμενοσ, ἐὰν φάμ ἡ κατὰ κέκρι ται ὁ ἐ τοῦ κέκ
πὶ φεωσ. καὶ ὡσ περ οὐ δὲν καθαρὸν οὐ παρᾶ τὸ ἐφ ἐ ὧμε
μασμέν ω καὶ ἀπὶ φθ. ἀλλὰ παρὰ πὸν μι ασμὸν αὐ τοῦ
καὶ τὴν ἀπι φί αν, οὕτωσ τὸ ἁμαζόμενον ἡ ω λό τον. θῦ καὶ
ἐν τάζεωσ, οὐ τῶ ἰσ ἡ ω λό τω ἁμάζη τὸν χεω μένον. ἁ γὰρ
τοῦτο, ἡ μάζε γὰρ ἂν καὶ τὸν ἐσθίον τα ἀν αζίωσ τοῦ κῦ. καὶ
οὐδὲ ἂν ἡ ἀν τὸ βρῶ μα τοῦτο ἀσθενὲσ ἢ ἄρ ρω στοσ ἁμὶν πο
ἢ ἐκοι μᾶτο. τοὶ οὖ τον γὰρ τὸ πᾶν λοσ παρέ φη σεμ ὑμῶν,
λία τοῦ δὲ ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενὲσ καὶ ἄρ ρω στοι κάκ κοι
μῶ ζι κανοί. καὶ ἐ πὶ τοῦ ἀρ τοῦ τοί νυν τοῦ κῦ ἢ ἀ φίλη

τῶ χεομένω ἐ στὶν, ἐ πὰν ἀ μιάν τω τῶ νῶ καὶ καθαρῶ πῆ σωσ
δὲ σημ ἡ ἀν λαμβάνη τοῦ ἄρ του. οὕτωσ δὲ οὐ τε ἐκ τοῦ μὴ φαγῆν πα
ρὼ πὸ τὸ μὴ φαγῆ ἀπὸ τοῦ ἅμασ θέν τοσ λόγω θῦ καὶ σὺ πάλ ξη
ἄρ του ἕ τερούμεθα φαθοῦ τινοσ, οὐ τε ἐκ τοῦ φαγῆν περι σσὸ
μενον φαθῶ τινι· πὸ τα ραί πον τᾶ σ ὑ τερεῖν, ἢ καὶ κίαι ἐ στὶ καὶ τὸ
ὠ μαρ τή ματα. καὶ τὸ αἵ πιον τᾶ σ περισσάσε, ἢ σὶ καὶ οσ ὠὴ
ἐ στὶ καὶ τὰ ὐ καὶ τορθώ ματα· ὡσ τοὶ οὖ τοῆ μαι τὸ παρὰ τῶ πᾶν,
λῆ όμενον μὲν τὸ ὐ τε ἐὰν φάγομεν περισσάλομεν· οὐ τε ἐὰν μὴ
φάγω μεν ὑ τερούμεθα· ἃ δὲ ἐὰν πὸ φὸ πορᾶ όμενον φὸ πὸ φὸ μὲ
φὸ πὴν κοιλίαν χωρᾶ καὶ φὸ σὺ φεδρῶ ναι ἐκ βαλλεῖ, καὶ τὸ ἅμαι
ζόμενον βρῶ μα διὰ λόγου θῦ καὶ σὺ πάλ ξεωσ· καπὰ πὸ μὲν
πὸ ἡ μικόν, φὸ πὴν κοιλίαν χωρᾶ καὶ φὸ σὺ φεδρῶ ναι ἐκ βάλλεῖ.
κατὰ δὲ πὴν ἐ πιπενομένην αὐ τῶ ἀλγὴν κὴ πὴν ἀν αλοσίαν
τᾶ σπὶ φέωσ, ὡ φέλι μον τί νεῖ καὶ τᾶ σ τοῦ νοῦ ἀ ἵ πιον σὺ ω βλὶ
φεωσ ὁ ρῶν τοσ ἐπὶ πὸ ὠ φελῶν. καὶ οὐ χὴ ἡ μῆ τοῦ ἄρ του ἀλλὸ
ἐ πᾶ τῶ ἁ ρη μένοσ λόγοσ ἐ στὶν ὁ ὠ φελῶν πὸν μὴ ἀν αζίωσ πὸν
κῦ ἐσθίον τα αὐ τόν. καὶ πᾶν τα μὲν περὶ τοῦ πνπικοῦ καὶ σω μα
βολικοῦ σώ ματοσ· πολλὰ δὲ ἂν καὶ περὶ ἀν τοῦ λέ ξοι πο τοῦ
λόγου ὸσ τε τονε σαρξ καὶ ἀλη θιμὴ βρῶ σισ· νῦ τινα δὲ φαμὲν
πάν τωσ ζη σε ξ ἀ πὸ πὸν αἰῶ να· οὐ δενὸσ δὲ ωσ αὐ μὲ ὑ ου φαύλ
ἐσθίη νᾶ τὴν· ἃ γὰρ οἱ οὐ τε ἦν ἅ φαύ λον μὲν ὸν τᾶ ἐσθίη
πὸν τεγόμενον σαρ κᾶν· λόγον οὖ τᾶ καὶ ἀρ τον ζῶν τα, ἡ καὶ
ἀ ἐ ἐρα πτο ὅ τι πᾶσ ὁ φαμὲν τοὺ ἄρ τον τοῦ τον, ζη σε ξ ἀ πὸ πὸν αἰ
ῶνα. ὃ ζη σὶ πούτω ἴ δω μὲν πᾶσ πὸν ἐκ πορᾶ όμενα καὶ
κοινω νᾶ τα τοὺ αἰῶ νοῦ οὐ παρὰ πὸ ἐκ τοὺ ἀ ἀ τόμαι τοσ ἐκ πορᾶ εσ ξ
κοιμῶ ἰ τοὺ αἰῶ νοῦ. ἀλλὰ πὴν αἰ τί αν ἀ ξ ἡ πᾶ κοινω νί ατε σσ ὁμ πᾶ
~ καρδί ω·

21.

κολακείαν ἀνελεύθεριόν τινα ζῆλον ἢ προφάσεις πλεονεξίας. ἢ ζῆλον τοῦ τιμᾶσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀνῶν ὑπολαμβάνουσι καλὸν εἶναι δόξαν, ἀγνοοῦντες ὅτι ἡ ἀπὸ τῶν τεθνεώτων ἀπὸ τοῦ θυμοῦ τῆς ἐκκλησίας πρόσωπον ἀποστόλων ἀληθέστερον προφητῶν. καὶ τρίτον ὑπολαμβάνουσι καλὸν. τὸ δὲ ὅμοιον ἐρᾶν καὶ ἐπὶ τοῦ ὁρᾶν μὴ ἐπισκοπεῖν ὑπολαμβάνουσι τὴν παρὰ ἀνοήτων δόξαν ἢ τὴν ἀπὸ ἀνῶν κολακείαν. ἢ τῶν ἀπὸ τῶν προσιόντων τῷ λόγῳ πορισμὸν ὑπολαμβάνουσι προφάσεως ἕνεκα βάσεως. οὕτως οὖν τοῖς οὖσι τοσοῦτον ἐπίσκοπος γίνεσθαι καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. οὐδὲ ἰκανὸν εἶναι ἀνεπίληπτος οὐδὲ νηφάλιος οὐδὲ σώφρων. μεθύων οὐ δοκῶν καὶ ἀκόλαστος οὐ φιλόξενος καὶ ἀκόλαστος ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐμφορουμένου τῆς ἐμφορουμένου καὶ ὑπολήπτερος βυτέρων καὶ ὑπολήπτερος ἔργῳ. πάντα δὲ ταῦτα καὶ δόξομεν τισὶν ἐν παραβάσεσι φέρεσθαι, ὁρῶμεν δὲ καὶ ἐν τοῖς πονηροῖς διαλογισμοῖς δοκοῦντα μὲν ἀγαθὰ εἶναι πάντων τῶν ἀμαρτημάτων, τοῖς πονηροῖς διαλογισμοῖς δοκοῦντα μὲν ἀγαθὰ εἶναι πάντων τῶν ἀμαρτημάτων, αὐτῶν πράττοντο, ἢ καὶ ὅσα τῶν ἀνθρώπων ποιήσαντα τιμᾶσθαι. τὰ δὲ ἀνάξια τούτων κοινωνοῦντα, καὶ τῷ δοκεῖν ἀγαθὰ εἶναι. τὰ δὲ ἀνάξια τούτων κοινωνοῦντα, καὶ τῷ δοκεῖν ἀγαθὰ εἶναι. χρὴ φαγεῖν, οὐ κοινοῦται τὸν ἀνόν. ἀλλὰ ἢ δὴ πολεμήσαντα φαγεῖν,

τὰ καὶ τὸν τόπον, φησὶν· ὅτι ἀναφας, ἦλθεν ἀπὸ τὰ ὅρια τύρου·
καὶ ἀπελθὼν ἀπὸ τὴν οἰκίαν, οὐδένα ἤθελησε γνῶναι· καὶ οὐκ ἠδυνάσθη
σκανδαλισθέντας ἐπὶ τῇ ὁδῷ καὶ λίαν ἀπὸ τοῦ φαρισαίοις πορεύε
σθαι· πορευόμενον τὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἀπὸ τὸ πάθος καὶ κλωσὶ ὁρι
σμένον καιρὸν· ἀπὸ ποδῶν τῆς ὅτι τύρος καὶ σιδὼν, ἀντὶ τῶν ἐθνῶν
λέλεκται· ἀναχωρήσας οὖν ἀπὸ τοῦ ἰηλ, ἀπὸ τὰ μέρη τῶν ἐθνῶν πα
ραγίνεται· τύρος μὲν οὖν παρὲβεβαίοις ὀνομαζομένη, μεταλαμβά
νεται ἀπὸ τὸ ἡρῶν τες· ὁμοῦ δὲ τοῖς ἔθνεσι καὶ οἱ ἡρῶν τες ἀπὸ εἰσὶν αἱ πουκ
ραὶ λευκώματα· καὶ πολλὴ σωχὴ παρὰ τοῖς ἡ ἐν τῇ καυκιᾷ καὶ ὑπ
πάθεσι· ἐξελθὼν οὖν ἀπὸ τῆς γεμησαρετ· οἷς, ἀναχωρήσε μὲν ἀπὸ
τοῦ ἰηλ· ἦλθε δὲ οὐκ ἀπὸ τύρον καὶ σιδῶνα· ἀλλὰ ἀπὸ τὰ μέρη τύρου καὶ
σιδῶνος· πῶς ἐκ μέρους νῶν πιφάλην τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· ὡς ἀφ' ὧ
πᾶσαν τύρον καὶ σιδῶνα ἐπεδήμησεν, οὐδ' ἀπὶ φοσόδρα αὐτὴ
κατελήφθη· κ' δὲ τὸν μάρκον ἀναφας οἷς, ἦλθεν ἀπὸ τὰ ὅρια τύρου
τῆς σωχῆς τῶν ἐθνῶν· ἰμαι καὶ ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκάνων οἱ πιφάλον
τες, σωθῆναι δυνηθῶσιν ἐπαν ἐξέλθωσιν αὐτά· προσχεσταρ τῶ,
καὶ ἰδοὺ γυνὴ χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκάνων ἐξελθοῦσα, ἔκραξε
λέγουσα· ἐλέησόν με κύριε υἱὲ δαβίδ· ἡ θυγάτηρ μου δαιμονίζε
ται· καὶ
οἱ μαὶ ὅτι κὰν μὴ ἐξέλθοῦσα ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκάνων κράζη μοι προσὶν
ἐδῶ ἀπὸ ἀπὸ μαύλησ ὡς ἐμαρτυρήθη πίστεως· καὶ κατὰ τὴν ἀνα
λογίαν γε τῆς πίστεως ἐξερχέται πισ ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὁρίων·
ὡς ὁ τε δημερίζειν ἔθνη ὕλησσος, ἅπασι καὶ τὰ ἀριθμῶν ὑμῶν ἰηλ·
καὶ τὴν ἐπιπλοφορὰν αὐτῶν ἐκώλυσεν· ἐν τῷ θαμὴν οὖν ὁρίων ἡ
ἐξῆ τινὰ τύρου καὶ σιδῶνος· ἐν δὲ τῇ ὁδῷ, ὁρίων τοῦ φαρισαίων·
ὁμοίως φασὶ τινὲς ἐν τῇ τῶν αἰτυπίων μαφίτες· καὶ νομίζουσι
ἑκάστην ἡμῶν ἁμαρτάνοντα μὲν, ὁμοίοις ὁρίοις ἦναι τύρου ἢ σιδῶ

ἢ φαραὼ καὶ τῆς αἰτύπου· ἢ τινος τῶν ἔξω τῆς τοῦ θεοῦ κληρονομίας·
μᾶλλον δὲ ἀπὸ τῆς κακίας ἀφ' ἁρπάζειν, ἔξερχεσθαι μὴ ἀπὸ
τῶν κατὰ τὰ φαῦλα ὁρίων· φθάνουσι δὲ ἐπὶ τὰ ὅρια τῆς μερίδος
τοῦ θεοῦ· καὶ ὁμοίως τούτοις οὔσης διαφορᾶς ἢ τῆς φανῆναι τοῖς τὰ
τοῦ μερισμοῦ καὶ τῆς κληρονομίας τοῦ ἰηλ διαμερισμένοις· ἀναλό
γως τῶν πνεύματι καὶ σωματικῶς νόμω· προσεχέσθω δὲ καὶ τί ποιόν ἐστιν ἅπαν τὸ σῆ
μα ἡμῶν κατὰ τὴν χαναναίαν γυναῖκα· ὁ μὲν γὰρ, ἔρχε
ται ἐπὶ τὰ μέρη τύρου καὶ σιδῶνος· ἡ δὲ ἐξελθοῦσα τῶν ὁρίων
ἐκάνων, κέκραγε λέγουσα· ἐλέησόν με κύριε υἱὲ δαβίδ· χαναναία δὲ
ἦν ἡ γυνὴ ὑπὲρ μεταλαμβάνεται τὸ, ἢ τοι μασωμένη ἢ παπαγᾶ·
οἱ μὲν δίκαιοι, ἢ τοι μασωμένοι ἐισὶν ἐν βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· καὶ
τὴν ἐν τῇ ζωῇ τοῦ θεοῦ πολίτευσιν· οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ, ἢ τοι μασωμένοι
τὴν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ· τῆς ὁμοιότητος καὶ κίσσ· καὶ τῶν κατὰ τὴν πρᾶ
ξεων, ἐστὶ μᾶλλον τῶν αὐτοῖς αὐτῆς· καὶ τῆς βασιλείας ἐν
τῷ θεῷ τῶν αὐτῶν σωματικῶν ἁμαρτιῶν· πλὴν ἡ χαναναία ἐξελ
θοῦσα ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκάνων, ἔξεστιν ἀπὸ τοῦ ἢ τοι μασθῆναι
τὴν παρασκευὴν κεκραυγέναι καὶ λέγουσαν· ἐλέησόν με κύριε υἱὲ
δαβίδ· σωτὴρ δὲ αὐτὸ τῶν διαφθειρόμενων ἐστὶν καὶ λόγου
χόνδιλος· ὡς αὐτὴ καὶ οἱ ἅγιοι περιέχοντες φλοί· ἐστὶ δὲ χόνδρος·
καὶ ἢ τοι χωρὶς τῆς ἀληθοῦς προθήκης ὡς δαιμονιζόμενοι·
λέγοντες τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ τοῦ θεοῦ· ἐστὶ δὲ μὴ τῆς ἀληθοῦς
προσθήκης ὡς οἱ ἐν τῷ πλοίῳ παρόντες κυβοῦσι τὸ ἀληθοῦς θεοῦ
ἢ λέγοντες αὐτό· καὶ ταρχεύσι μοσ ὡς ἐπὶ τέφασσι· τοῦτο σῶμα
τοῖς πρὸς τὸ ἰδῆν τὴν διαφορὰν τῶν πρὸ σώπων· ἐστὶ μὲν
οἷον ἡ τῶν γενομένων ἐκατέρωθεν ὡσεὶ, κατὰ σάρκα πραξάντων·
ἐστὶ δὲ τῶν ὁριοθετῶν τι ἐν ἀγαθοῖς ὁμοίως μὴ κ' πᾶν ἁμάρτημα ζῶν ἐσ

καὶ τούτων τίνες μὲν μᾶλλον τοῦ ἀληθοῦς· τίνες δὲ χωρὶς τούτου·
ἢ ταῦτα πρόχειρόν τι ἡ χαναναίαν μὲν, οὐ περὶ ἧς οὐδὲ τὴν ἀρχὴν
γεγεννηκέναι φαίνεσθαι· ἀλλὰ πορφυρόστροφον παρεκάλει, δαίμονα
δαιμονίζομένης· ἄλλην δὲ μὴ ἣν ἐκκομίζομεν νεκρόν, ἀπολαμβάνοντα ζῶντα· καὶ πάλιν ὁ μὲν ἀρχισυνάγωγος, περὶ δώδεκα
ἐτῶν θυγατρὸς ἀξιοῖ ὡς ἀποθνῄσκουσαν· ὁ δὲ βασιλικὸς, περὶ
ἧς οὐ σφόδρα νοσούσης καὶ ἀποθνῄσκειν μέλλούσης· ἅλλα μορφὰ
τοίνυν θυγατὴρ καὶ ἡ ὡσεὶ νεκρὸς, δύο ἡσαν μιᾶς καὶ τεθνηκυίας
θυγατὴρ· καὶ ἡ ὡσεὶ πρὸς θάνατον ἀσθενοῦσα, τῶν δύο προῶν· οὐ
ὅμως, ἀρχισυνάγωγος· ὁ δὲ βασιλικὸς ἦν· ἅμα δὲ ταῦτα πάθη
μασι λόγοις περιγενῶν ἐν ψυχαῖς διαφόρων· ἀσθενείας ὁλικὰς
ζῴων ποιῶν, ἰᾶται· καὶ πάντα τὰ δὲ ὅσα θεραπεύματα λοιπὸν τῶν
λιφαυτοῦ τῶν ἀποστόλων ἁπάντων πεπραγμένα, γέγονε μὲν τοῖς
πειρωμένοις μὴ ἄλλως πιστεύσουσιν ἐὰν μὴ ἴδωσι σημεῖα καὶ τέρατα
πιστεύσωσι· συμβολὰ γὰρ ἦν τοῦ τότε τῶν ἀφ' οὗ τοῦ πᾶσι λοιποῖς
μεσοῖς ἐπιτεχομένων· οὐκέτι δὲ ἀρόπτεται καθ' ὑπόστασιν τῶν γεγραμμένων
ὑπὸ τοῦ δωδεκαμεσοῖς καὶ τῆς ἀποστολικῆς καὶ θαυμασίας οὐσίας·
γένοιτο μὲν οὖν χάριν χαναναίας, οὐδὲ ἀποκρίσεως ἀξιωθῆναι
παρὰ τοῦ πρὸς ἣν, πρὸς τῶν πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου
Ἰσραὴλ· γένος ψυχῶν ὁρατικὸν ἀποχωρῆσαι· πρὸ αἱρέσεως δὲ
ἕρμα καὶ τοῦ προσκεκωμηκέναι τῷ λόγῳ τοῦ θεοῦ, ἀποκρίσεως
τυχεῖν ἢ ἐλαττούσης αὐτῆς τὴν δωρεὰν· καὶ τὴν ἀξίαν αὐτῆς παρὰ φάσης ὅτι ψυχὴ ὡς κυνὸς λόγου καὶ οὐ κάρτων ἦν ἀξίαν· ὡς δὲ ἐπιτάναστον τὴν προαίρεσιν καὶ παραδεξαμένην
τὸν ἰησοῦ λόγον, ἐπὶ ἣ κάλεῖ ἔξ καὶ ὡς κυνὸς λόγου τυχεῖν ψυχῶν.

καὶ ὁ μὲν λόγος ἦ κυρίοις τοῖς ἀδενετέροις, τότε τὴν χαναναίαν ἀποκρίσεως
ἀξιοῖ περάσας μαρτυρούσης αὐτῆς τὴν πίστιν ὡς μεγάλην καὶ ἐπαγγελλομένης ἔσεσθαι αὐτῇ ὃ βούλεται· ἀναλόγως δὲ οἶμαι τὴν ἀποστολικὴν
θέραν μὲν παύλου καὶ τῶν παρ' αὐτῷ πλησίον αὐτῶν δεήσεως τὴν
χαναναίαν μὲν τῆς δαιμονίζομένης· ἅλλα μονιζομένης· συμβολὴν τυγχάνουσαν μὲν τῆς δαιμονίζομένης· καὶ ἐπίσης ἂν μὴ ἄμεινον εἶναι
καὶ πολλοῖς πρὸς καὶ πολλὰς μᾶλλον ἀναλόγως τοῖς πρὸς αὐτὴν
ἀμφοτέρους ὡς ἀπὸ ἀρχῆς· καὶ τὴν ἑλληνίδα, μέρει· ὡς παῦλος
φησὶ περὶ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ὁμοίων αὐτῷ· ἡ κοσδὲ ἐξελήλυθεν
αὐτὴν κὸ συμβολὴν χαναναίας ἀπὸ τῶν ὁρίων τύρου καὶ σιδῶνος
ὧν πεποιήκασιν οἱ ἐπὶ τὸ τόποι, προσελήλυθεν τῶ σῷ ἐξιόντος
κλαίουσαν· καὶ ἐπὶ νῦν ἀξιοῦν λέγουσαν· ἐλέησόν με κύριε υἱὸς δαυὶδ·
ἡ θυγάτηρ μου δαιμονίζεται· ἦ παρακαλοῦσα τοῖς μαθηταῖς ὁ ποιῆσαι ἐξελθεῖν
τοῖς μαθηταῖς ὁ τὸ δηλαδὴ ἀποκρινόμενος, ἦ πιστὸν· οὐκ ἀπεστάλην
λλδασκων ὅτι ἡ σὶ τὴν ἐσπρωμένου μὴ μαι ψυχὴν οὐ ἐραστικὴν καὶ ἀπολωλυῖαν πρόβατον οἴκου
Ἰσραὴλ· ὑπερροὶ μαὶ οἱ ἁπλούστεροι ἐπὶ τοῖς κῦ σάρκα καὶ Ἰσραὴλ νομίζουσι
λελάχθαι, ἀναγκαίως προσῆκον ἦ ὁ πιστὸς κρίκμων ἀπεστάλην
ὑπὸ τοῦ πρὸς ἦν πρὸς ἄλλους ἢ πρὸς ἰουδαίους ἐκφύσεως ἀπολωλότας· ἢ μᾶλλον ἐξοικειούμενοι ὀξὺ ἀληθῶς ἀλλ' ἦ καὶ χῦ ποτὲ
κατὰ σάρκα ἐγνώκαμεν· ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν· ἵσμεν
τοῦ λόγου πρόκτου μᾶλλον ἢ ναὶ ἐρῶν, σώζειν ποιᾶ σωτηρίᾳ·
ἱκανότεροι γὰρ οὗτοι παρὰ τοὺς ἀμβλυτέρους αὐτῶν τυγχάνοντας·
ἀλλ' ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἀπολωλότα πρόβατα οἴκου Ἰσραὴλ παρὰ τὸ κατὰ
πᾶσαν χάριν ἐπὶ λῆμμα ἢ πάθησαν τῶν λόγων, ἢ αὐτοῦτο
ἐξελέξατο τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου· τὸν μὲν Ἰσραὴλ μὴ δὲ ἦ ὁρατικὸν·

ἵνα καρπαμάχωσι τοῦ σοφοῦ πρὸς ἱκλ καὶ ἐκάλεσε τὸν μὴ ὄντα
σωσε πρὸν ἔθνος παρωδοῖς αὐτοῖς ὀκιδώσαν τὸ χορήσαι τὴν
μοριὰν τοῦ κηρύγματος. καὶ ἀλλοκήσασσώσαι τοῖς ἀπὸ πο
πιφάσομπασι ῥαιδιελάζηκαὶ οὐ παν· ἐκ τοῦ φόματος αὐκπ
καὶ θηλαζόντων καταρτισάμενος αὐτοῦ αἶνον· ἐπαγγέλου
ἀχθρὰ πὶ ἀληθῶ· ἐλθοῖσα δὲ ἠχαν αἰναί, πρὸς τε κώφως
θῶ τῶ ἰῦ λάμοσα· κέ μοι κθησόν μοι· ὀδὲ, ἀποκριθὰς πεν
ὐκέξεστι λαβῆν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλῆν τοῖς κυ
ναρίοισ· ζηπήσαι δ' ἄμ πισ τὸ βούλημα καὶ ταῦτησ πὸ λόγε
πὰ μὲ τρομῶ παρόντοσ ἄρτων ὡσ μηδ' ὧν αθαι καὶ τὰ
τέκνα ἐσθίῃ ἀρτους καὶ κυνίδια τῆσ οἰκίασ, ἢ καὶ ἄλλουσ
ἄρτων ἀ ἄρτασ μῶν, οὐχοἱ ὀντε καὶ τὰ τὸ ἄλλον κυνιδίοισ δῆλοσ
ξοφὴν πῶν καλὼσ ἀρτασ μῶν τῶν τέκνων ἀρτων· οὐδὲν δὲ ποιοῦ
φαίνεται ἐπὶ τῆσ ἰῦ λωὼ μεσασ· ὡ φῆσ δ' ὧ αὐτὸν ἡν καὶ τὰ πὶ
κνα μᾶλλαμβάνῃν καὶ τὰ λεόμενα κυνίδια· ὁ ραιοῦν μὴ πασ
προσ πὸ οὐκέξεστι λαβῆν τῶν ἄρτων τῶν τέκνων λεκτέον, ὁ πὸ
κενώσασ ἐαὐ τῶν μορφὴν δούλου ἀναλαφέναι, μᾶ ρ δ' ὧ ω
μεσασ καθ' ὁ χώρᾳ τὰ ἐν κόσμω πράγματα ἐκόμισεν· ὡ φῆσ δ' ὧ ω
μεσασ καὶ ἡ θαύμασ πό τινα ὄχλ ρχεθαι προσ τὴν τῶν ἀπόστολων τοῦ· ὥσ
δ' ἦλον ἐκ τοῦ κ' λαπό μου πισ· ἐγὼ γὰρ ὁ μῶν δ' ὧ ω μὴν ὀξελη λυ
θῇ αν ἀπ' ἐμοῦ· ἀπὸ πού τουοὖν τοῦ μὴ ῥᾳ θυμῆσαι δ' ὧ ω μεσασ,
ἐταμιάλφο· ποισὶ μὲν πρῶ ηλουμένοισ πλέον αἰ πῖ δοῖσι καὶ
καλουμένοισ νἱοῖσ· ποισὶ δὲ μὴ τοιούτοισ, ἐλάττονα ὡσ τοῖσ κυ
νισίοισ· ἀλλ' ἀκαὶ τῶν τοιούτων ἐσ ἐγίνετο, οὐδὲν ἦν πον ὁ που μᾶλλ
πίφισ, ἔδοκε τὸν ἄρτον τῶν τέκνων ὡσ πὶ κνα τὴν δ' αὐ τὴν ὑπ' ἐμ
ναναίαν δ' ὁ σ τέναν κωνίδ' ὡ πτηχανοισι· τὸ χαν δὲ καὶ τὸν λόγον

ἰῦ φάσ τοι νεσ ἄρτοι· οὐ τοῖσ λοδικωτέροισ ὡσ τέκνοισ ὄξεστι δ' ὧ δόναι μόνοισ·
καὶ ἄλλοι λόγοι, οἱ ον ἡ ψιχίω ἀπὸ τῆσ μεδαίλησ ἐ φίασι καὶ πραπέζησ τῶν
ἀγενε τέρων καὶ κυρίων· οἱσ χρήσαιν τ' ὧν τινεσ ψιχία ὡσ κύνεσ· καὶ κ'
τὸν μὸσ τέ ὡσ δ' ἐνόμεν, περὶ τινων γέγραπται τῶ κυνὶ ἀπορρί φαι αὐτά·
καὶ ἐ μέλησε τῶ ἀμῶ πνὶ ἐν τῇ λαθαι πορὶ τὶ νων βρωμά των ἵνα κυσὶ
παρα λη φθῆ· ἀλλοι μὲν οὖν ὅσοι λαμβανέ τωσαν ξένοι τοῦ ἐκκλησιαῦ
λόγου, με ταβαίνῃ τῶν ψιχασ ἀπὸ σωμά των ἀνῶν ἐ πισώ ματα κύφα
κατὰ τὴν δ' ἀφορον κακίαν· ἢ μᾶσ δὲ μηδὲ μωσ τοῦτο ἀ ριστον κον τεσ
ἐμ τῆ θάγραφῆ, φαμὲν ὅτι κατὰ φασισ λοδικωτέρα με τῶ βαύλλη
φὸσ λογωτέραν· ἐκ πολλῆσ ῥαθυμίασ καὶ ἀμελήσασ τὸν τοιοῦτον πασ
χουσω· ὁ μοίωσ δὲ καὶ ἄλογωτέρα πρὸ αἱρεσισ παρὰ τὸ τοῦ λόγου
ἀμελῆ κθναι, ἐ πισφεφῆ ποτε φόσ τὸ λογικὴν ἦναι· ὡσ τὸ ποτε κωνίδ'
τὰ ἀπαπῶμ ἐαθίφναι ἀπὸ τῶν ψιχίωμ τῶν πιπτόν των ἀπὸ τῆσ τραπε
ζησ τῶν κυρίων αὐτοῦ, ἢ κἂν φάσ καὶ τὰ φασιν τέκνου· μᾶλλα ῥ' ὁ μβάλλε
ἀρετὴ μὲν πρὸ τὸ ποιῆσαι τε κμορθῦ· καὶ κἀλὲ καὶ τὸ λισ σόδεσ
ὁμ λόγοισ ὑμιριῆ κοῖσ καὶ τὸ ἀναιδὲσ, προσ τὸ ποιῆσαι πιμα χη
μαπτίσαι καὶ τὰ τὸν τῆσ τραφῆσ λόγον, κώφω· τὸ δ' ὅμοιον μοῆσφ
καὶ ἐ πὶ τῶν λοιπῶμ ὁμοιά των τῶν κῦ τὰ ἀλόγωτα ζῴων· πλὴν ὅ ἐλέγ
θησ ὡσ κυ καὶ μὴ ἀμαυκτῆσαι ἐ πὶ τὸ ἀναξιοσ ῆναι λέγεσθαι ἀρ τ
τέκνων· ὁμῶ πάσησ ἀνθρ ἰ καὶ σ ῆ πῶμ τὸν τῆσ χαναναίασ ἐκφ
λόγον τὸν φιλσαν τα· μὰ κε· καὶ γὰρ ταῦ κωνάρια ἐαὐ τῆ φάσ τὸ τῶμ ψι
χίωμ τῶμ πιπτόν των ἀπὸ τῆσ τραπέζησ τῶν κυρίων αὐτῶν, πάλιν ἐ
τῆσ πρὸσ νεφαύ τησ ἀποκρίσεωσ ἰῦ λόγομ τοσ αὐτῶ· μᾶλλα ῥ' ὁ
ππτίφισ· ἐ πὶ τὴν καὶ τὴν ἀναλαύβη πτίαν· καὶ λόγομ τοσ
τερεθωσοι ὡσ θέμεσ· ἵ ρα καὶ αὐτοῖσ ἰαθῆ καὶ ἡ πτίνα καρ πὸν
ἁβύμ κσι δεόμεν ομίασεωσ, καὶ οὕτωσ θεραπαλθῆ

περὶ τῶν θεραπευθέντων ὄχλων:

Καὶ μεταβὰς ἐκάθητο οἷς· δῆλον δὲ ἐκ τῶν προφερομένων ὅτι ἀπὸ τῶν μερῶν Τύρου καὶ Σιδῶνος, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας· ἤτοι ἐφ' ἣν ἡσαν ἤθασιν ὀνομαζομένη Γενησαρέτ· ἢ τὴν λίμνην· καὶ παλιμβαίνει ἐπὶ τὸ ὄρος· ὅθεν ἀναβὰς ἐκαθέζετο· εἰκότως ἄν τις ὑπολάβοι ὅτι ἀεὶ τὸ ὄρος τοῦτο ὅπου καθέζεται οἷς, οὐχὶ μαίνονται σὺν βαίνουσι μόνον, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν ὑψηλοτέρων, καὶ οἱ διαφόρως πάσχοντες ἐπὶ τὸ ὄρος ἀναβαίνουσι καθέζεσθαι οἷς· καὶ ἐπὶ τὸ ὄρος ἀναβὰς καθέζεται οἷς· καὶ προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ καὶ ὄχλοι πολλοὶ· οἱ μὲν ἐπὶ θεραπείᾳ ἥκοντες, οἱ δὲ ἀκροασόμενοι τοῦ λόγου· καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτούς· ἐπὶ πάντας δὲ ὡς τοὺς αὐτοὺς ἐπορεύετο· ἀλλὰ μᾶλλον ἐπὶ τοὺς ἀκροατὰς τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ παρὰ τὴν λοιπὴν γῆν· καὶ τοῖς ἐπὶ τῆς ὄχθου· ὅπου προσέρχονται οἱ μαθηταὶ καὶ ὄχλοι πολλοὶ ὄχλοις ὡς ἐπὶ τῶν μακαρισμῶν· ἀλλὰ πολλοὶ οἱ ὄχλοι· οἱ τιμῶντες αὐτοὺς οὐκ ἀπὸ τῆς γοητείας ποιοῦσι κοφοὶ ἢ τυφλοὶ πεπονθότες· ὅρος δὲ μεθ' ἑαυτῶν, τοῖς τοιούτοις· καὶ γὰρ ἔστιν ἰδεῖν μετὰ τῶν προσερχομένων ὡς ὄχλον ἀπὸ τοῦτο τὸ ὄρος ὄρθιον ὑπὸ καθέζεσθαι τοῦ θεοῦ, ἵνα ἀσθενοῦντες κεκοφωμένοις προσέλθωσιν ἐπαγγελλόμενοι· ἄλλοις δὲ τυφλοῖς τὴν ψυχὴν καὶ μὴ βλέπουσι τὸ ἀληθινὸν φῶς· καὶ ἄλλοις χωλοῖς· καὶ μηδὲν ὑγιὲς μέλεσι καὶ τὸν λόγον πορεύεσθαι· καὶ ἄλλοις κυλλοῖς· καὶ μηδὲν ὑγιὲς μέλεσι κατὰ λόγον ἐργάζεσθαι· οὓς τοιοῦτόν ὡς οἱ παῦται κατὰ ψυχὴν πεπονθότες· οἱ μετὰ τῶν ὄχλων φασὶ τὸ ὄρος ἀναβαίνειν ἐν θαμινοῖς· ὅσον μὲν ὄχλος τῶν προφητῶν φησὶ τοῦ Ἰησοῦ· οὐ θεραπεύοντος αὐτοῦ· ἐπὶ πάντας δὲ ὡς τοὺς αὐτοὺς πεπονθότες, ῥιφοῦσιν ὑπὸ τῶν ὄχλων παρὰ τοῖς πόδας αὐτοῦ καὶ τὸν πέλας ταῦτα τοῦ σώματος τοῦ χυ· οὐδὲ πού τῶν ἀξίων τὸ ὅσον ἐφ' ἑαυτοῖς τυγχάνοντες, τότε ὑπὸ τοῦ θεραπεύοντος· καὶ ἐπὰν ἴδῃς ἐν τῷ τῆς κοινωνίας ἕτερον ἐκκλησίασμα λεγόμενα ἀθροισμάτι ἐρριμμένοις μετὰ τοῖς πέλας ταῖς αὐτῆς οἰονεὶ καὶ παρὰ τοῖς πόδας τοῦ ἰυ σώματος τῆς ἐκκλησίας τοῖς καθημένοις περισελθόντας μετὰ τῆς ἰδίας κοφότητος καὶ τυφλότητος· χωλότητος τε

καὶ κυλλότητος· καὶ τῷ χρόνῳ θεραπευομένοις κατὰ τὸν λόγον, οὐκ ἂν μάρτοις τοῖς τοιούτοις λέγων ἀναβάντας μετὰ τῶν ὄχλων τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ ὄρος ὀπουνὶ οἷς, ἐρριφθαι παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ τεθεραπεῦσθαι αὐτοῖς· ὥστε τὸν ὄχλον τῆς ἐκκλησίας θαυμάζειν βλέπον ἀπὸ τηλικούτων κακῶν μιᾷ βολῇ ἐπὶ τὸ βέλτιον γενομένας· ὡς πάλιν ἡμῖν· οἱ πρότερον κωφοὶ, ὕστερον λαλοῦσι τὸν λόγον τοῦ θυ· καὶ οἱ λοιποί, περὶ παντοῖοι· πληρούμενοι καὶ τῆς προφητείας ἐν τούτοις ἀκούσαντες· οὐ μόνον ὄμματι κοῖς ἀλλὰ καὶ ὄμπνι κοῖς, προφητεύσας· λέγουσι τότε πέλας τε ὡς ἔλαφοι ὀχλοῦσι, φήσομεν μὴ μάτην ἐλάφῳ καθαρῷ ζῴῳ καὶ πολλαπλασίων ὄφεων· καὶ μηδὲν βλάπτεσθαι ὑπὸ τοιούτων ὄφεων παρὰ βεβλῆσθαι τοὺς πρότερον χωλοὺς καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις μόνοις ὡς ἔλαφον· πληροῦται δὲ καὶ κατὰ τὸ βλέπεσθαι κωφοὺς λαλοῦντας ἠλάλησαν προφητεύω· καὶ τραυλὴ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων· ἢ μᾶλλον ἠφάσκουσαν· οἱ κωφοὶ οὐκούσαντες· καὶ οἱ τυφλοὶ δὲ βλέποντες τὴν λέγουσαν προφητείαν ὄζης τῶν οἱ κωφοὶ οὐκούσαντες, καὶ οἱ τυφλοὶ ἀνέβλεψαν ἰδεῖν· οἱ τυφλοὶ δὲ βλέποντες, ὅτε βλέπουσι τὸν κόσμον ἐκ μετέθοντος τοῦ καὶ ἄλλους τῶν κτισμάτων, ἀναλόγως αὐτῶν γενέσιουργὸν θεωροῦσι· καὶ ὅτε πάντα ὁράντα αὐτοῦ τοῦ θυ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοῦν μὴ ἔχουσι καθορῶσι· τοὺς τὸ φῶς ἐπιμήκως καὶ σαφῶς ὁρῶσι καινοῖσι· πάντα δὲ βλέποντες οἱ ὄχλοι, ἐδόξαζον τὸν θν ἰηλ· καὶ δοξάζοντες τὸ θεόμενοι ὅτι ὁ αὐτὸς θς πρὸ ἐφ' ἡμῶν τοῦ θεραπεύσαν ποσοὺς προφητεύσας, καὶ θς τοῦ ἰηλ· οὐ γὰρ ἰουδαίων μόνον ὁ θς ἐστὶν ἀλλὰ καὶ ἐθνῶν· ἀναβιβάζομεν οὖν μεθ' ἑαυτῶν ἐπὶ τὸ ὄρος ὄρθιον καθέζεται οἷς τὴν ἐκκλησίαν αὐτοῦ, τοῖς βουλομένοις ἀναβαίνειν ἐπὶ τὸ μεθ' ἡμῶν κωφοῖς· τυφλοῖς· χωλοῖς· κυλλοῖς· καὶ ἑτέροις πολλοῖς· καὶ

ιζ
20.

ρίπτω μὲν αὐτοὶ παρὰ τοὶς πόδας τοῦ ἰοῦ ἵ μα θεραπάσῃ αὐτοὶς· ὡς
τε θαυμάσαι ἐπὶ τῇ πούτων θεραπήᾳ τοὶς ὄχλοις· οἱ γὰρ μαθηταὶ, ἅ
κὰν φέτραν μὲν οἱ σὶ τὰ ποιαῦτα θαυμάζειν· καὶ ποτε παρόντες
τοῦ ἰοῦ καὶ πότε· ὡς δηλον ἐκ τοῦ· ὁ δὲ χς προσκαλεσάμενος τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, ἔφη· συλλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον καὶ τὰ ὀζῆ.
τάδε ἐφ' ἑπτὰ μέλως προσέχοις τῶ προσκληθόν αὐτῶ ὄχλοι πολλοὶ,
ἄροισὰν ὅτι οἱ μαθηταὶ πότε οὐπρόσκληθον αὐτῶ· ἀλλὰ πάλαι
ἀρξάμενοι ἀκολουθεῖν, καὶ φασὶ τὸ ὄρος ἀκολούθησαν αὐτῶ· πρὸ
σκληθον δὲ αὐτῶ οἱ τῶν μαθητῶν ἐλάποισι· καὶ πότε πρῶτον αὐτῶ
προσιόντες, οὐτῶ ὁμοίως τοῖς μᾶλλον τῶν ἀναβεβηκόσι πεπον
θασι· παραυτίκα δὲ ἐν τῶ ἀγγελίω τὶ μέσμὲν ἀναγεγραμμένοι
ἐστὶν ἀκολουθηκέναι τῶ ἰῶ· τὶ μέσδὲ προσελήλυθέναι· τὶ νέσδὲ
προσκληθαι· καὶ τὶ μέσ ἡρπῶθαι φάσπροάντασι καὶ φάσ ἀκολου
θοῦντασι· καὶ τῶν προσελήλυθότων τὶ νέσ αὐτῶ ἐν τῇ οἰκί πρὸ
σκληθον· καὶ τὶ νέσ ἄλλα ροῦ τυγχάνον τι· πολλὰ γὰρ ἂν ἄροισ ἐκ
τῆσ παραυτικρήσεωσ πῦ νικοῖσ πῦ νικῶσ συγκρίνων ἀξιαυτοῖσ ἐν τοῖσ
ἀγγελίοισ ἀκριβοῖσ σοφίασ:- περὶ τῶν ἐπτὰ ἀρτων +
δεῖσ προσκαλεσάμενοσ τοὺσ μαθητὰσ αὐτοῦ, ἔφη· λέγω σοι περ
μὲν ἐπὶ τῆσ ὁμοιάσ ταύτησ περὶ τῶν ἄρτων ἑτερότητοσ πρὸ τῶν ἀρ
των ὀζελθὸν οἷσ· ἅδε πολλῶν ὄχλον καὶ ἐπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτόν·
καὶ ἐθεράπασε τοὺσ ἀρρώστουσ αὐτῶ· καὶ, ὀψίασ δὲ γενομένησ,
προσκληθορ αὐτῶ οἱ μαθηταὶ λέγοντεσ· ἔρημόσ ἐστιν ὁ τόποσ καὶ ἡ
ὥρα παρῆλθε ἤδη· ἀπόλυσον αὐτοὺσ καὶ ταὐζῆσ· μὴ ὧδε μάτ
θεραπήαν τῶν κωφῶν καὶ τῶν λοίπων, συλλαγχνίζεται ἐπὶ τὸν ὄ
χλον· τρῖσ ἡδη ἡμέρασ προσμένουσι αὐτῶ καὶ μὴ ἔχουσι φᾶ·
καὶ ἐκ μὲν οἱ μαθηταὶ, περὶ τῶν πεντακισχιλίων ἄζιοῦσιν·

ἐν θάδε δὲ, ἀφ' ἑαυτοῦ περὶ τῶν τε πρακισχιλίων λέγ· καὶ κ μοι μὲν,
ὀλίγασ περ φονῆ· ἡ μέρανἀῶ σωσῆ τρίταν τεσ· οὐ τοι δὲ μαρτυρη
θέντεσ ὅτι αὐτῶ τρῖσ ἡμέρασ προσέμειναν, μεταλαμβάνουσι
τῶν ἄρτων ἵνα μὴ ἐκλυθῶσι μὴ πὸδῶ· καὶ κ μὲν, πέντε ἄρτ
καὶ δύοἰχθύασ φασὶν οἱ μαθηταὶ ἅ μὴ μόροισ οὐπυθομένω· ἐμ
θάδε δὲ πυθομένω, ἀποκρίνονται περὶ ἑπτὰ ἄρτων καὶ ὀλίγων
ἰχθυδίων· καὶ κ μὲν κελάᾳ τοὺσ ὄχλουσ ἀναπλιθῆναι ἐπὶ τοῦ
ἐπὶ τοῦ χόρτου· καὶ γὰρ ὁ λουκᾶσ κατανλίναι τε αὐτοὺσ ἀνέγραψε·
καὶ ὁ μάρκοσ ἐπέταξε φησὶν αὐτοὶσ πᾶσι ἀνακλῖναι· ἐμ θάδε
δὲ οὐ κελάᾳ ἀλλὰ παραγγέλλᾳ τῶ ὄχλω ἀναπλιθῆναι· πάλιν
ἐκ μὲν αὐτοὺσ λέξασθαι οἱ γρᾶφ ἀναγελιφὰι φασὶν· ὅτι λαβὼν τοὺσ
πέντε ἄρτουσ καὶ τοὺσ δύο ἰχθύασ ἀναβλέψασ εἰσ τὸν οὐρανὸν, κυλο·
ἐμ θάδε δὲ ὡσ ὁ ματθαῖοσ καὶ μάρκοσ ἀνέγραψαν ἀχαριστήσασ
οἷσ ἔκλασε· καὶ κ μὲν ἐπὶ τοῦ χόρτου ἀνανλίνονται· ἐμ θάδε ἐπὶ
τὴν γῆν ἀναπίπτουσι· ζητήσει δὲ ἐν τοῖσ καὶ τοῖσ τὸ ποῖσ τὸ τοῦ ἰῶ πα
ρηλλαγμένον· οὗ ἐπὲκ μὴ σμὲν τῆσ πράξεωσ ἀνέγραψεν, ὅτι ἡ περ
οἷσ ποιήσαντε τοῖσ ἀμοῖσ ἀναπεσῶν· καὶ ὅτι ἀχαριστήσασ, ἔδωκε
τοῖσ ἀνακ μένοισ ἀπὸ τῶν ἄρτων· πάντησ δὲ, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἐμνη
μόρασε· προσάχθουσι τὴν διαφορᾶ· κϛ τοῖσ τόποισ ἐπὶ τοῖσ
ἄρτοισ γεγραμμένοισ, τοὺτοῖσ νομίζω τάλαντοσ ἡμᾶσ ὡσ φόρον τ
παρ' ἐκ μου· διόπερ οὖ τοι μὲν ἐν ὁρᾳ τρέφονται· ἐκ μοι δὲ ἐν ἐρη
τόπῳ· καὶ οὗ τοι μὲν, τρῖσ παραμείναντεσ τῶ ἰῶ ἡμέρασ· ἐκ μοι
δὲ, μίαν ἢ σὺν τῇ ἑτέρᾳ ἑτέρων ἐπὶ φησαν· ἔτι δὲ ἡ μὴ ταὐτὸν ἐστὶ τοὐ
φ' ἑαυτοῦ ποιήσαι τὸν ἰῆ τῶ ἀπὸ τῶν μαθητῶν ἀκούσαντα ταῦτα πρᾶξαι,
ὁρᾶν ἡ μὴ ἦν φέροισιν οἱ ἀναγεγραμμένοι τοῦ τοῦ ἰῦ· αὐτόθεν ἐπὶ τῶ
ἀναγεγράφθαι τοσοῦτον αὐτοὶσ· ἁδὲ κατὰ τὸν ἰῶ κρίθινοι ἦσαν οἱ ἄρτοι

+ περὶ τῶν ἐπερωτησάντων τὸ μὴ ἐκ τοῦ οὐσίου ἐπὶ ἁρπαγαῖς τοῖς +

ἀκάθαρτον ῥητὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος ὀξεπάσαι καὶ ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν.

Τῶν ἁγίων τοκ μαθητικῶν ῥητόρων, τόμος ιβ.

Οἱ προσελθόντες σαδδουκαῖοι καὶ φαρισαῖοι πειράζοντες, ἐπηρώτων αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. οἱ πρὸς ἀλλήλους σφόδρα φονοῦντες περὶ τῶν ἀναγκαιοτάτων σαδδουκαῖοι καὶ φαρισαῖοι. πρεσβύοισι γὰρ οἱ μὲν φαρισαῖοι, τὴν τῶν νεκρῶν ἀνάστασιν· ἐλπίζοντες ἔσεσθαι τινα μέλλοντα αἰῶνα. οἱ δὲ σαδδουκαῖοι, οὐδὲν ἴσασι μὴ αὐτὸν βίον τοῦτον ἀεὶ ἀποκείμενον. ἢ τοιοῦσι ἐπάρετὴν πρόκοπον τινὰ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ὅπως ἐπιδέξασθαι τὸ ἔξελθεῖν τῶν τοκετῶν καὶ κιάσ ὅρων. οὗτοι ἵνα τὰ πράσσωσι τὸν ἰῆν, ὁμοῖοι οὖσιν. ὅμοιον ἢ τοῦ τῶν γεγενημένων ὅλου κατασκευάσαι, πρὸς ἡρῴδην καὶ πιλᾶτον. γενομένης ἀλλήλοις φίλοις ἵνα τὸν ἰῆν ἀποκτείνωσιν· τάχα τὰ μὲν πρὸς ἀλλήλους ἀπὸ τῶν μάχης, ἐποίησεν ἀν τὸν μὲν ἡρῴδην, μὴ θέλειν τοῦ λέοντος λαοῦ φαύρου φαύρου αὐτὸν, ἀξιοῦν τοσαῦτα ἐξ τὸν δὲ πιλᾶτον ἐπὶ τινα ἄχρηστον τὴν ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀν αὐτὸν κατασχεθῆναι. συμβαλλομένης τῆς πρὸς ἡρῴδην ἀχθηδόνος, τῆς πρὸς τὸ ἀπολῦσαι τὸν ἰῆν. πρὸ ὑπαρχούσης ῥοπῆς. ἡδέως μὲν ζωμένης φιλίαν, τὸν ἡρῴδην ἰσχυρότερον πρὸς τὴν τοῦ ἰῦ ἀξίωσιν πεποίηκε πρὸς πιλᾶτον. βουλόμενον τάχα καὶ διὰ ταύτην νεαρὰν φιλίαν, κεχαρισμένον τῷ ἡρῴδῃ καὶ παντὶ τῷ ἰουδαϊκῷ ἔθνει ποιῆσαι. πολλαχοῦ δὲ καὶ νῦν ὁρᾶν ἐστὶν ἐν τῷ βίῳ κοινὰ διαφωνούντων δογμάτων ἢ τε ἐν τῇ ἑλληνικῇ φιλοσοφίᾳ. ἢ τε καὶ ἐν ἄλλοις λόγοις ἄρχοντας, ὁμοφρονοῦντας. ἵνα χλευάζωσι καὶ πρὸς πολεμῶσι τοὺς ἐν τοῖς μαθηταῖς ἰῦ χῦ. ἀπὸ τούτων δὲ οἶμαι ἔτι δεῖν βῆμα τῷ λόγῳ ἐπὶ τῷ ἰδεῖν ὅτι μή ποτε

ἀφῶν ἐπερίσσευσαν οἱ δώδεκα κόφινοι· οὐδὲν δὲ τοιοῦτον περὶ τούτων λέγει, πῶς οὐ βέλτιόν σοῦ τοι παρὰ τοὺς πρότερους· καὶ κάνναν μὴν τοὺς ἀρρώστους ἐθεράπευσεν· ἢ τῶν θυδὲ, τοὺς μὴ τῶν ὄχλων ἀκαρρώστους θυλακτόν. ἀλλὰ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς· καὶ κωφοὺς καὶ κυλλοὺς· ἢ διὸ καὶ ἐπὶ τούτοις μὲν, θαυμάζουσιν οἱ πεντακισχίλιοι· ἐπὶ δὲ τοῖς ἀρρώστοις, οὐδὲν τοιοῦτον λέλεκται· κρήπτωσι δὲ ἀσὶν οἱ μαθηταὶ φαγόντες ἀπὸ τῶν ἐπτὰ ἀχαριστηθέντων ἄρτων, τῶν φαγόντων ἀπὸ πεντε ἀλλοκιθέντων· καὶ οἱ φαγόντες ἀπὸ τῶν ὀλίγων ἰχθυδίων, πρὸς τοὺς φαγόντας ἀπὸ τῶν β· πάλιν δὲ καὶ οἱ ἀναπεσόντες ἐπὶ τὴν ὕλην. καὶ ἐκ μοι μὲν ἀπὸ ὀλιγοτέρων ἄρτων, δώδεκα κοφίνους κλᾶσι ποιοῦσιν· οὗτοι δὲ ἀπὸ πλειόνων, ἐπὶ πολυπλάσιον· τῶν χορτικωτέρων ἢ μᾶλλον ζόντων· καὶ πάλιν οὗτοι μὲν ἐπιβαίνουσι πάντων τῶν τηγάνων καὶ ἀπὸ τίνων ἐστὶν ἀπὸ τοῦ χόρτου, ἐπὶ μόνης τῆς σαρκὸς αὐτῶν· πᾶσα γὰρ σὰρξ χόρτος· προσθῶ καὶ μικρὸν τῶν πολυτίμων τούτοις ἀπολύσαι οἷς μάθησον θέλω· ἵνα μὴ ἐκλυθῶσιν ὡς κενοὶ τῶν ἄρτων ἰῦ. καὶ ἐν τῇ ὁδῷ τυλλούντες τὴν ἐπὶ πολὺ οἰκοβλαβῶσι· σημαῖον δὲ ἢ ποῦ ἀναλέγεσθαι οἷς ἀπολελυκέναι· ἵν' ἴδῃς ὅτι φορᾶν τῶν μετὰ τὸ πραφῆναι ὑπὸ τοῦ ἀπολυθέντων καὶ τῶν ἄλλως ἀπολυθέντων· παράδειγμα δὲ ἄλλως ἀπολυθέντος, τὸ ὠσαννὰ ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου· πρὸς δὲ τούτοις οἱ μὲν ἀφῃσωνότες τῶν ἰῦ μαθηταί, ἀκαπολύονται ἀπ' αὐτοῦ· οἱ δὲ ὄχλοι φαγόντες ἀπολύονται· καὶ ὁ πάλιν οἱ μαθηταὶ μηδὲν μέλλοντες φρονοῦντες περὶ τῆς χαναναίας, φασὶν· ἀπόλυσον αὐτήν ὅτι κράζει ὀπίσω ἡμῶν· οὐδὲ σὺ ῥοῦν δοκεῖ σὺν τὴν ἀπολύων φαίνεται· ἢ πῶς γὰρ αὐτὴ ὠσαννὰ μεγαλήσουσι πίστις γενήσεται σοι ὡς θέλεις, ἰάσατο μὲν τὴν θυγατέρα αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης· οὐ μὴν τοι γέγραπται ὅτι ἀπέλυσε μὲν αὐτήν· τὸ δὲ αὐτὸν καὶ ἀφῆ

καὶ τῶν ἀντικαμήλων ἐμερίσθη ἡ αφωνία πρὸς ἀλλήλας ὅλους·
ὡς φαραὼ πρόσωπα βουχοδονόσορ· καὶ θαραδὰ βασιλεὺς θιόπων
πρὸς σενναχηρὶμ βασιλέα ἀσσυρίων, τίνες ταί ποτε συμφωνίαν κατὰ
τοῦ ἰοῦ καὶ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ· οὕτω ταχὺ καὶ παρέφησαν οἱ βασι-
λῆς τῆς γῆς· καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό· οὐδαμοῦ
πρότερον ἀλλήλοις ὁμοροῦντες· ἵνα σκοπήσαντες κατὰ τοῦ
κυ καὶ κατὰ τοῦ χυ αὐτοῦ, τὸν κόνησδόξης ἀποκτήνωσιν· ἐπὶ
τῶν δὲ τῶν λοιπῶν ἐληλύθαμεν, ἵνα τοῖς ἁμαρτωλοῖς προσελθόντας ὦ
ἰῦ φαρισαίοις καὶ σαδδουκαίοις τοῖς ἐν τοῖς περὶ αὐτῆς φάσε
σι διαφωνοῦντας· καὶ οἱ ὁμοφρονήσαντας ἵνα τὸ παράσω
τὸν σταυρὸν ἡμῶν καὶ ἐπερωτήσαι αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι
αὐτοῖς· οὐ γὰρ ἀρκούμενοι τοῖς ἐν ταῖς ἱάσεσι πάσης νόσου καὶ παν-
τὸς μαλακίας ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένοις καὶ τοῖς ἄλλοις παραδόξοις
ἃ ὑπ' αὐτοῦ πολλῶν πεποιημένων, ἠθούλοντο αὐτὸν ἐπι-
ζητῆσαι αὐτοῖς καὶ ἐξουσίαν σημεῖον· καὶ τοιγαροῦν ὅτι ὑπε-
ρόψαμεν τὰ ἐπὶ τῆς σημαίας ὅσα ἰωάννης καὶ μὴ ἐκφύγωμεν·
γὰρ κόνησαν γοῦν λέγειν ὅτι ἐν βεεζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονί-
ων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια οἷς· ἐδόκησαν αὐτοῖς μὴ δύνασθαι ἐξ οὐ-
ρανοῦ σημεῖον ἀπὸ βεεζεβοὺλ ἢ τινος πονηρᾶς γενέσθαι δυνά-
μεως· ἁμαρτωλοὶ δὲ περὶ ἀμφοτέρων τῶν τε ἐπὶ γῆς καὶ τῶν ἐξ οὐ-
σημείων· μηδόκιμοι τραπέζιται· μηδὲ ἐπιφώμενοι ἦσαν κρίναν
πρὸς τὸν ὁμερτοῦντα· ποῖα μὲν ἀπὸ τοῦ θυέστι· ποῖα δὲ ἀφε
στηκότα αὐτοῦ· καὶ χρὴ αὐτοῖς φράσαι ὅτι καὶ τὸ πολλὰ τῶν
ἐπὶ μαστέωσ καὶ τῶν τῆς αὐλοπούλου πεπραγμένων, ἀκόντων ἐξουσίωσ,
σαφῶς ἦν τοῦ θυ· καὶ τὸ πεσὸν πυρ ἐξουσίᾳ ἐπὶ τὸν σοβαν
τοῦ ἰωβ, οὐκ ἦν ἀπὸ τοῦ θυ· τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐκ μοῦ τὸ πῦρ ἦν οὐκ

καὶ οἱ αἰχμαλωτάσαντες· καὶ οἱ ποιήσαντες πρῶτον ἀρχὰς ἱππέων κτή-
νων τοῦ ἰωβ· οἱ μαὶ δ' ὅτι καὶ ἐν τῷ κτᾶσθαι αὐτὸν μένον σημεῖ-
λαχθῆναι καὶ ἀπὸ γῆς καὶ ἀπ' οὐρανοῦ· ἀληθῶν μὲν ἐκφυ· ὑμῖν πάσης δὲ
λωσίας καὶ σημείας καὶ τέρασι φάλδοσι ἀπὸ τοῦ πονηροῦ, λέλεκ-
ται· αἰτήσασθε παρὰ κυ τοῦ θυ σου ἀπὸ βάθους
ἢ ἀπὸ ὕψους· ἡ γὰρ μὴ ἵνα σημεῖα καὶ οὐ παρὰ κυ τοῦ θυ τινὰ τῶν ἀπὸ
βάθους καὶ τῶν ἀπὸ ὕψους, οὐκ ἂν ἐλέλεκτο τὸ αἰτήσασθε σεαυτῷ σημεῖ
παρὰ κυ τοῦ θυ σου ἀπὸ βάθους ἢ ἀπὸ ὕψους· εἰ οἶδα δὲ ὅτι δόξῃ
τινὶ βίαιον εἶναι τὸ τοιοῦτον τῆς περὶ τοῦ αἰτήσασθε σεαυτῷ σημεῖ
παρὰ κυ τοῦ θυ ἐκδοχῆς· ἀλλὰ ἐπίσχωμεν τῷ ἐρεῖν παρὰ τῶν
προφήτων περὶ τοῦ ἀνοῦ τῆς ἁμαρτίας τοῦ γοῦ τῆς ἀπωλείας· ὅτι
λῶν πάσης δωρεᾶς καὶ σημείοις καὶ τέρασι φάλδοσι καὶ πάσῃ ἀπατῇ
τῆς ἀδικίας τοῖς ἀπολλυμένοις ἐκ τοῦ ἐπιφανῆναι· μυστηρίου
πάντων τῶν τεράτων· τῶν τῆς ἀληθείας· καὶ ὡς περὶ τῶν αἰτησάντων ἐπι-
οἱ δὲ καὶ φαρμακοὶ φασὶ λύσιν τοῦ ἀνοῦ τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ γῆ
τῆς ἀπωλείας, δωρεὰν μᾶς τιμὰς ἐμὲ μίσαντος· καὶ σημεῖον· καὶ τέρα
τῆς ἀληθείας ποιοῦντες τοῦτο φάλδοσι ἵνα τὸ μὴ πιστεύσωσι
τὴν ἀλήθειαν, οὗ τάσσοι μαι τὸν ἀνὸν τῆς ἁμαρτίας τοῦ σημείου μισήσωσι
καὶ τὰς δωρεᾶς μᾶς· πάντων δὲ καὶ τούτων ἐφορῶμενοι οἷς τὰ περὶ αὐτῶν
πρὸ φητεύσασι οἱ φαρισαῖοι· ζητοῦντες καὶ σαδδουκαῖοι, παραζοντες
ἐπιρώτων σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς τοῦ ιμ· οἳ δὲ μὴ
τοῦτο λέγοιμεν αὐτοῖς ὑπομερικέραι, πίφησομεν αὐτοῖς πε
πυσμένα πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ ἰῦ γινόμενον τεράστιον· ὡ πάντοις
μένοντας καὶ μηδόσι πουμένοις τῶν γινομένων τῷ παραδόξῳ·
ὑπὸ δὲ πισ ὑπολαμβάνει ἀπολογίασι ἡμᾶς ὡ φορμᾶς δεδω
κέναι τοῖς φαρισαίοις καὶ σαδδουκαί· ὁ πουμένου, ἐν βεεζεβοὺλ

φασκουσιν ἐκβεβλῆσθαι τοῦ ἱεροῦ πωλοῦντας μόνον· ὁ δὲ πρωτος
μὴ τοῦ παραζῆν τὸν ἱερὸν πορισμοῦ οὐσίου, ἵνα ὅτι μὴ τοῦ μὴ πω
θανότητος φαμὲν αὐτοῖς περιεσεσθαι πρὸς τὸ μὴ πιστεῦσαι τοῖς τοῦ
ἰοῦ παραδόξοις· οὐ μὴν ὡστε καὶ συγγνώστους εἶναι μὴ ἐνορᾶν τὰς τοῖς
τῶν προφητῶν λόγοις πληρουμένοις ἐν ταῖς πράξεσι τοῦ ἰοῦ· ἃς οὐ
δαμοῦ πονηρὰν δύναμιν μὴ μὴ σαθῆναι οἱαοῦτε ἦν· μεγὰν γὰρ ἐξελθοῦσ
ἐπιστρέψαι ὡστε καὶ δηλοῦσθαι καὶ τετάρτην ἡμέραν ἄρτι τὰ ἀπὸ τοῦ μνη
μείου ἐξελθεῖν, οὐδενὸς ἧττον ἢ τοῦ ὠκοδομῆσθαι τοσαῦτα τοῦ περὶ· ποικόσωμον
ὧν οὐ κατ' ἄκρα καὶ ὁμοίως ἡμεῖς ἐφάμεν· ἀλλὰ καὶ ἀμέμπτως κελεύσ
καὶ ὅρμην θαλάσσης λόγῳ παῦσαι, οὐδενὸς ἀλλοίου ἢ ἐκείνου θεοῦ
τὰ πάντα καὶ αὐτὴν θάλασσαν καὶ οἱ ἄνεμοι τεταράσσοντο· ἔτι δὲ καὶ ἡδέ
δασκαλίαν ἐπὶ τὴν ἁρπαγὴν τοῦ κτίσαντος πρὸς καλοῦμεν μὴ σωφρονοῦν
μόνως καὶ προφήταις· καὶ τὰς ὁρμὰς καὶ τὰς ἀλλοίους καὶ τὰς ἠθικὰς
πάσας ἐβάσανιζε μορφοῦσα, τί ἄλλο εἶδηλοῦ τοῖς ὁρᾶν δυναμένοις·
ὅτι ἀληθῶς θεὸς ἦν ὁ τὰ τοσαῦτα ἐργαζόμενος· ἐφοῖς ἅπτεται καὶ τοῖς
μαθηταῖς τοῦ ἰωάννου· πορευθέντες ἀπαγγείλατε ἰῶ ὅσα ἀκούετε καὶ
ὁρᾶτε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ τὰ ἑξῆς· μᾶλλον πάντων, κατα
μόνας μὲν τί μᾶλλον πρέπον ἐπερωτηθῆναι περὶ σημάτων ἢ ἐκ τοῦ
ὁμοίου ἐπιδήλως τοῖς ἐπερωτήσασι φαρισαίοις καὶ σαδδουκαίοις, ἀπο
κρίνεται καὶ λέγει· γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς· σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ
σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ· εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ τοῦ προφήτου· ὁ τὸ
καὶ κῆτι πῶν αὐτοῖς, ἀπήλθε· τὸ σημεῖον δὲ ἀρᾶ τοῦ ἰωνᾶ κατὰ τὴν
ἐρώτησιν αὐτῶν· ἠχθοπλοΐας σημεῖον· ἀλλὰ καὶ ὀχλουμένου· ὡσ τε αὖ
καὶ τοῖς παραζοῦσι καὶ ἐπιζητοῦσι σημεῖον ὀχλούμενοῦ, οὐδὲν ἧττον
κατὰ τὴν πολλὴν ἐκείνου ἀληθότητα δεδωκέναι τὸ σημεῖον· εἰ γὰρ ὡσ
ἰωνᾶς ἐποίησε μὲν ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους ἡμέρας καὶ νύκτας

οὕτως ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς καὶ μάλιστα τοῦ τοιαύτης ἀπαύστης,
πόθεν ἂν λέγοι μὴν τὸ τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἰοῦ γεγονέναι σημεῖον, ἢ ἀπὸ τοῦ
ὠιοῦ· καὶ μάλιστα ὅπου παρὰ τὸν καιρὸν τοῦ πάθους γεγονέναι σημεῖα
ἄρτι τοῦ μὴ ὠληθῆναι τὸν παράδοξον τοῦ ἰοῦ· μᾶλλον τοῖς μαικυβάιν
φασὶ πολλοῦ τοῖς νεκροῖς ὡσ ὁμοίως νεκροῖς ἐλάθερος· καὶ δοκεῖ μοι σωφρόν
τὸ ἀφ' ἑαυτοῦ σημεῖον, τῶν λοιπῶν τοῦ κηρύγματος· λέγομ
οὐχ ὅμοιον ἐκείνῳ μόνῳ δίδοσθαι σημεῖον ὑπ' αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ
ἐκεῖνο, προσέχεται τῷ, καὶ σημεῖον οὐδὲν δηλοῦσθαι μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ
τοῦ προφήτου· οὐ κοινὸν ἐκείνου τοῦτον τῷ ἐκείνου τοιούτου δηλωθῆναι γεγονέναι·
ἰμανὲ ἐκείνου λύσης τοῦ σημείου ἀσαφὲς ἀνθρώπου, τὸ παθεῖν
ἢ τὸν σῶμα· καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς, τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας πε
ποικιλμένα· αἷμα δὲ καὶ καθολικόν τι μανθάνομεν ὅτι ἅπερ τὸ σημεῖον
σημαίνει τι, ἓν καθ' ὃν τῶν αὐτεπαγγέλτως σημαίνει ἅπερ ὁ σῶμενος
μᾶλλον ἱστορίαν ἅπερ ὁ πολὺς, ἀλλοτικόν τινος ὕστερον πληρουμένου·
οἷον τὸ σημεῖον ἰωνᾶ ὀχλούμενον μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τῆς κοιλίας τοῦ κήτους,
τῆς τοῦ σεσῶσθαι μόνην ἀναστάσεως· μᾶλλον τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας ἀνι
σταμένου ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἅπερ τὸ μὴ, ἀλλομένης σημαίνεται τῆς πα
τῶν πάλλεσθαι μένης ἐν τοῖς μαστάρεσι μὴ περὶ τὸ μὴ· ζητεῖται δὲ καὶ οὐ
πᾶν τῶν ἐν τοῖς παλαιοῖς στρώμασι σημαῖνόν τινος ἐν τῇ καινῇ στρώ
ματος ἄξιόν· καὶ δὴ τῇ καινῇ δὴ ὠθήκῃ ὀνομαζομένῳ σημείῳ, πῖνος ἐφίη
ἢ δὲ τῷ μᾶλλον πιαίνει ἀλλοτικόν, ἢ καὶ ἐν ταῖς ὕστερον γενέσεσι·
μᾶλλον τὸ ταλαίπωρον τὸ σημεῖον· καὶ πονηρὰν μὲν ἢ πεν αὐτοῖς γενε
διὸ τὴν ἀπὸ τοῦ πονηροῦ ποιότητα τῶν φασὶν αὐτοῖς ἀλλογομένην·
ἔστι δὲ ἡ πονηρία, ἐκούσιος κακοποιΐα· μοιχαλίδα δὲ δι' αὐτοῦ·
διὰ τὸν προσπικῶς λαμόμενον ἀμφοτέρως ἀλλοθάσας λόγον ἡνύ
καὶ τοῖς πολίτεσι φαρισαίοις καὶ σαδδουκαίοις, ἐμοιχάθησ

ὑπὸ τοῦ φάδοσι καὶ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας. ἡ γὰρ δύο φησὶ νόμ[ου]
ὅ, τε ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἀντιστρατεύόμενος τῷ νόμῳ τοῦ νοὸς·
καὶ ὁ τοῦ νοὸς, λεκτέον· ὅτι ὁ μὲν τοῦ νοὸς τοῦ πέφυκε πνικὸς, ἀνήρ
ἐστι πρὸς ὃν ἡ ἐμὴ καὶ ἀποθνῃσκουσα ψυχὴ ἀνδρὶ τῷ νόμῳ κεῖται πότε
γραμμένον· παραδεθῦ ἁρμόζεται ἀνδρὶ τῷ νικῷ· ὁ δὲ ἄλλος, μοιχὸς
ἐστι τῆς ὑποτασσομένης αὐτῷ ψυχῆς καὶ ἡ αὖ τοῦ μοιχαλίδος
χρηματιζούσης· ὅτι δὲ ὁ νόμος ἀνὴρ τῆς ψυχῆς ἐστι, σαφῶς ἐν τῇ
προσρωμαίοις ὁ παῦλος παριστᾶ λέγων· ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ
ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ· εἰ γὰρ ὑπανδρος οὖσα ἡ γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέ
δεται νόμῳ καὶ παύεται· προσχεσταρὸν τοῦτοις ὅτι ὁ νόμος κυρι
εύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ νόμος, ὡς ἀνὴρ γυναικός· εἰ γὰρ
πανδρος οὖσα γυνὴ ὑπὸ τὸν νόμον ψυχὴ, τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νό
μῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ὁ νόμος, καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ νόμου οὖσα
ἐστιν ἀνὴρ· ἀποθνῃσκάδε ὁ νόμος τῷ ἀνδρὶ βούλεται ἐπὶ τὴν μαχαι
ράν καὶ μὴ κεῖται ὑπὸ νόμον πολιτευόμενος· ἀλλ' ὡς ὁ χριστιανός·
ὃς ἡμᾶς καὶ τάφορεν ὑπὸ τὸ μόνον ἦ αὐτοῖς ὑπὸ νόμον ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμ[ον]
κερδήσῃ, οὔτε ἔμενεν ὑπὸ νόμον οὔτε ἀφῆκεν ὑπὸ νόμον τοὺς
ὑπ' αὐτοῦ ἐλευθερωθέντας· ἀνέκειτο γὰρ αὐτοῖς ἅμα εἶναι αὐτῷ ἐπὶ τῇ
ὑπὲρ τὸν νόμον θέᾳ ἀνθρωπίνῃ τὸν πρόσχαρον τα ὡς πρὸς τοὺς
ἀπελεφέρους καὶ ἐπὶ τὰ μαρτάνοντας, θυσίας περιὰ φέσεως ἁ
μαρτημάτων· ὃ οὐκ ἀναμάρτητος καὶ μὴ κεῖται δὲ ὁ μὲν ὃς τῶν νο
μικῶν θυσιῶν, ὑπὲρ βέβηκε πελαθῆσ τάχα, καὶ τὸν πνικὸν νόμ[ον]
καὶ τέτονε ἐρὲ τῷ ὑπὲρ αὐτὸν ὄχλῳ· ὃς ὅτι τοῖς μὲν ἐν σαρκὶ ζῶσι, σαρ
κικὸν ἦ· τοῖς δὲ μηδαμῶς ἔτι κατὰ σάρκα φρονοῦσι, οὐκ ἦν ἐν
ἀρχῇ πρὸς θεὸν θεὸς λόγος ὢν, θεωρῆται καὶ ἀποκαλύπτῃ τὸν πεῦ·
τρίαν τοίνυν κατὰ τὸν τόπον νομιστέον· γυναῖκα καὶ ὕπανδρον ὑπὸ

ἄνδρα τὸν νόμον· καὶ γυναῖκα καὶ μοιχαλίδα· ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς νόμ[ου],
τι νομίζηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ, τῷ νόμῳ τῆς σαρκὸς τῆς ψυχῆ· καὶ γυναῖκα καὶ, μοιχαλίς :
τῷ ἀδελφῷ τοῦ τεθνηκότος ἀνδρὸς γαμουμένην τῷ ζῶντι καὶ μὴ ἀπο
θνῃσκοντι λόγῳ· ὃς ἀφορθῆσ ἐκρεκρῶν, οὐκέτι ἀποθνῃσκει· θάνατ[ος]
γὰρ αὐτοῦ οὐκέτι κυριάζει· καὶ πᾶν τοῦτο, ἦ αὐτὸ ἐὰν ἀποθάνῃ ἀνὴρ, καὶ
τηρεῖται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρὸς· καὶ ἦ αὐτὸ ἀρρώων ζῶντος τοῦ ἀνδρ[ὸς],
μοιχαλὶς χρηματίσει ἐνὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ· καὶ ἦ αὐτὸ, ἐὰν δὲ ἀ
ποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοι
χαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ· αὐτὸ δὲ τὸ ἀρρώων ζῶντος τοῦ ἀνδρ[ὸς]
μοιχαλὶς χρηματίσει παρὰ λέκφαντα, μεμαλόμενοι σαφῶς παραυ
ξῆσαι διὰ τοὺς παραλόγους φαρισταίους καὶ σαδδουκαίους καὶ ἐπι
ζητοῦσι σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς, οἷς ἦ πεν οὐ μόνον τότε
νεῦ πονηρὰ ἀλλὰ καὶ μοιχαλίς· γενικῶς μὲν οὖν ὁ ἐν τοῖς μέλεσι νόμ[ος]
ὃν τι ἁρμοστὰ τῷ νόμῳ τοῦ νοὸς ὡς μοιχὸς ἀνήρ, μοιχὸς ἐστι τῆς
ψυχῆς· κἂν δὲ καὶ παῦσαι δῶσαι μισαντικαμένην ἐπικρατοῦσαν τῆς ἀντίκησ
ψυχῆς καὶ ἀναμιγνυμένην αὐτῇ, μοιχὸς ἐστιν αὐτῆς· νυμφίον ἔχούσης
ὑπὸ τοῦ θῦ αὐτῇ δοθέν τὸν λόγον· μέχρι τούτων τετέρασται ὅτι κῆ
λιπὼν αὐτοῖς ἀπῆλθε· πῶς γὰρ οὐκέτι μένει νυμφίος λόγος καταλιπὼ[ν]
τὴν μοιχαλίδα τερεὰν καὶ ἀπῆναι ἀπ' αὐτῆς· ἦ ποῖς δ' ὢν ὅτι τὴν ἰου
δαίων σωφροσύνην ὡς μοιχαλίδα κῆλιπὼν ὁ τοῦ θῦ λόγος, ἀπελή
λυθεν ἀπ' αὐτῆς· καὶ ἔλαβε γυναῖκα καὶ πορνήσασ, τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν·
ἐπὶ ἐκεῖνοι μὲν ὄντες πόλις πιστὴ, γεγόνασι πόρνοι· οὐ τοιδὲ ὡς
ἡρῳ ἀβὴ πορνὴ τοὺς τοῦ ἰῦ καὶ τοὺς σκόπους ὑποδεξαμένη, ἦ ἐσθ
πανοικί· μέχρι τούτου μὴ κέτι πορνάσουσα· ἀλλὰ ἐλθοῦσα παρὰ τοὺς
τοῦ ἰῦ πόδας καὶ βρέξουσα αὐτοὺς τοῖς δάκρυσι μιγανοήσασ δὲ κρίσει· καὶ
ἀλήφοισα τὴν τῆς ἁλίας πολιτείας τῶν μύρων ἀλοσῆ· ἦ μὴ στι μορι

τῶν λεπτῶν τῶν πρὸ τέρας λαῶν ὀνομάζων, ἐλέγενόσαυτε τέρας παι:

περὶ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων.

Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπὸ τὸ πέραν, ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν: ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, βλέπετε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων. καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὔπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε; πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; οὐδὲ μνημονεύετε, ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἤρατε; λέγουσιν αὐτῷ, δώδεκα. ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσας σπυρίδας πλήρεις κλασμάτων ἤρατε; καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ἑπτά. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, πῶς οὐ συνίετε; ἐλθόντες δὲ εἰς Βηθσαϊδάν, φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἐξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτόν, εἴ τι βλέπει. καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν, βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας. εἶτα πάλιν ἔθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ διέβλεψε, καὶ ἀπεκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεπεν τηλαυγῶς ἅπαντα. καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ, λέγων, μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ. καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου. καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς, τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λέγοντες, Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ Ἠλίαν· ἕτεροι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν. καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς, ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, σὺ εἶ ὁ χριστός. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ. καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τῷ Πέτρῳ καὶ λέγει, ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον κερδῆσαι τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; τί γὰρ δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

ἀληθινὸν ἄρτον ἐθνῶν τινός, ῥώσθω τὴν ψυχήν· καὶ τὸ ῥητὸν δὲ ἀκούεις ὡς περὶ φέροις μὴ τοῖς μιγὰ τοῦ χειμαῶνος ζῆν αἴρου μὴ οἷς τὸ σωματικὸν ἰουδαΐζειν· οὗτοι γὰρ οὐχ ὁρῶσιν οὐδὲ προσέχουσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων· ἀλλὰ παρὰ τὸ βούλημα τοῦ ἀπαρράσσων αὐτὴν ἰοῦ, τὸν φαρισαῖον ἄρτον ἐσθίουσι· καὶ πάντες δὲ οἱ μαθηταὶ οὐ βούλονται φρονεῖν ὁπότε ὀνόματος πνεῦ κοσέφτι καὶ σκιὰν ἄγαπῶν μελλόντων ἀγαθῶν· καὶ σκιὰ ἐφτὶ τῶν μελλόντων· οὐδὲ ζητοῦσι τίνος μέλλοντος σαθοῦ ἐφτὶ σκιά, ἕκαστος τῶν νόμων, οὐχ ὁρῶσιν οὐδὲ προσέχουσιν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων· οἱ δὲ καὶ τὴν τῶν νεκρῶν ἀθετοῦσι τὴν ἀνάστασιν, οὐ φυλάττοντες ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν σαδδουκαίων· καὶ πολλοί γε ἐν τοῖς ἑπτὰ προδόξοις τὴν πόλιν ὄντας νεκρῶν ἀπιστίαν φέρουσιν οἱ ζυμῶντες τῶν σαδδουκαίων ζύμην· ταῦτα δὴ λέγοντος τοῦ ἰοῦ, ἐλογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς ἀγνώμονες ὄντες λέγοντος τοῦ ἰοῦ, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν· καὶ οἱονεί τοι αὐτὸν ἠνώχλουν λέγοντες· ἡμεῖς μὲν χόμεν ἄρτους, οὐκ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων ἁλίφομεν· ἐπὶ δὲ ἀπορίᾳ ἄρτ, ὧν κινδυνώδομεν ἀπὸ τῆς ἐκείνων ζύμης λαβεῖν· οὐ βούλεται δὲ ἡμᾶς ὁ σὸς παλιμδεδομένους ἐπὶ τῆς ἐκείνων διδασκομένους· ἢ αὐτοῦτο κἀμὲν ἦ πεπτο, ὁρᾶτε· ἢ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων· καὶ ταῦτα μὲν ἐκείνοις διελογίζοντο· ὁδὲ βλέπων ἐν τοῖς ἐνταῦθα καρδίαις αὐτῶν καὶ ἀκμὴν τῶν ἐν αὐταῖς λόγων ὡς τῶν καρδιῶν ἐπίσκοπος ἀληθὴς, ἐπιπλήσσει αὐτοῖς ὡς οὐ νοοῦσιν οὐδὲ μεμνημένοις ἄρτων ὧν παρ' αὐτοῦ ἀληφθῆ· ἢ οἷς καὶ ἐν ἀπορίᾳ δοκοῦσι γενέσθαι ἄρτων, ἠκόλουθον τοῖς τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων ζύμης· ἢ παυσαμένους φρονίζων καὶ γυμνότερον πορίσας τοῖς πορισθεῖσιν ἢ αὐτὴν ὁμοῦ μίαν ἄρτου καὶ ζύμης· ὁπότε μὴ πορίσαι μαθητοῦ ἔλεγον αὐτοῖς ἄρτου ἀλλὰ περὶ τῆς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ζύμης ἐπιφόροις τό, πῶς οὐ μοῆτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτου ἦπον ὑμῖν.

προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων· καὶ τοῖς μὴ δὲ τυμπόσαν τοσαύτου τὴν ἐρημίαν· ἀλλ' ἔτι ἐπὶ μᾶλλον τοσοῦτῃ πρὸ πολλοῦ ἰάσω; σωὴ καὶ οἱ μαθηταὶ ὅτι πολλοστῷ τῷ σρὶ ἦν περιῆλθασκαλίασε πρὸ πικῶς ζύμης φαρισαίων μήνης· ἦν ἐδίδασκον φαρισαίοι καὶ σαδδουκαίοι· ὅσον μὴν οὖν ἄρτων σωὴ μὴν τοῦ ἦν ποιοῦν τὴν φάσκουσαν ἐπαγγελίαν ἰδοὺ ἀμφὶ μέσαν φὴ πάσας ταὶς ἡμέραις ἕως τῆς σωτηρίας τοῦ αἰῶνος, οὐδὲ ὠὰ μάθα μηδ' ἂν οὐδὲ ἀπορᾶν πρόφης· ὡς ἦν τὴν ἀπορίαν αὐτῆς ζητᾶν· κἂν παραφαρισαίοις καὶ σαδδουκαίοις τῆς ἀπικορᾶμήνης ζύμης, λαμβάνειν καὶ ἐσθίειν· γένοιτο δ' ἂν ποτε καιρὸς σωὸν τοσαύτου, τοῦ κ μᾶς ἀπρόφῃ ὡς ἐν τοῖς ἄνω περὶ ὠλέκται· ἐν τῷ κ ἄλλῃ μέρᾳ πρᾶς παραμυθοῦσί μοι καὶ οὐκ ἄκουσι τί φάσουσιν· ἀλλὰ κἂν τοῦτο συμβῇ· μὴ βουλόμενος κ μᾶς μὴ φᾶς ἀπολίσαι μή ποτε ἐκλυθῶμεν ἐν τῇ ὁδῷ, ἀλλ' ἀριθμῷ ἐπὶ τοῖς παρὰ τοῖς μαθηταῖς ἄρτοις· καὶ ποιῷ κ μὴν περισσεύσαι ἀπὸ τῶν ἐπτὰ ὡς ἀπὸ δεδώκαμεν ἄρτων, ταὶς ἐπτὰ ὡς μυριάδας· ἔτι δὲ καὶ τοῦτο πρὸ πρέπον ἦν ταῖς ὀλιγοψυχίαις μὴ πάρ ὑπὸ τὴν θεότητα τῶν παρίφασθαι τοῦς σὺν ἐκ τοῦ κ μᾶς ἄρτους· ὅτι τὸ διαλογιζόμενον ἐν ἑαυτοῖς τῶν μαθητῶν καὶ λέγοντων ἄρτους μὴ ἔχειν, ἐνῶραι τοῖς διαλογισμοῖς τοῦ ἰησοῦ καὶ φησίν· τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς ὀλιγόπιστοι ὅτι ἄρτους οὐκ ἔλαβετε, οὐκ ἀνθρωπίνως μου μᾶλλον· μᾶλλον γὰρ σὺν ἐγένοντο ἕως τοσούτου ἀνωνοήτως ἔχοντες· ἐπὶ δὲ τοῦ ἰησοῦ φησὶν τοσοῦτον ἀπὸ τῆς ζύμης· σωὴ καὶ οἱ μαθηταὶ ὅτι οὐ κ περὶ ἄρτων ἀλλὰ πὸ τῆς διδαχῆς τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων, ἐπὶ φ κ σας ὁ ὅπου πο τῶν ζύμη κ ὠνομάσθη φόβι δαλῶν πρόπολοι ἦσαν· ἡ πρεεννόμωσ ἦ τε καὶ ὅτι ταῖς μὴ ὠὰ τοῦ νῦ

πραφωῦ·

οὐ τῶ δὲ μή ποτε ζύμη οὐ πρόσφερε ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· οὐ γὰρ θέμις ἄλλᾳ πρόπον ἄλλην διδασκαλίας· ἀλλ' ἦ μαι αὐτὸ μόνον αἰτήσας ἀπὸ τοῦ ἰῦ· ζητῆσαι δ' ἂν τισὶ ἦ αὐτὰ ἀπόδεδομῶν περὶ τῶν μαθητ ἐλθόντων ἀφ' ὅτου πέραν· ἀδῶν αὐταί τισι ἐλθοῦσαι ἀφ' ὅτου πέραν ὀνομάζεσθ ὡς ὀλιγόπιστος· καὶ ὡς οὐδὲ πω μοῦ λόγων τῶν ὑπὸ τοῦ ἰῦ τεθνημώμων· οἰκεῖον δοῦναι πρὸς τοῦτο φᾶν· ὅτι ὡς πρὸ τὸ πέλαγος ὑπερῴ πλαν ἐλθῆ, τὸ ἐκ μέρους καὶ τὰ ρκῆσεν, πᾶσαν ἤδη τῶν πίστιν κ μῦ ὀλιγοπιστίαν ἔτι· καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐκ μέρους, οὐ δὲ πω μοῦμεν οἱ ἐκ μέρους γινώσκοντες οὐδὲ μὴ μοῦ λόμεν· οὐ γὰρ ἦ ρκῆ καὶ σιμα παρεκτὰ νομώμην μὴ μὴν ἀναλαβὼν δωὰ μάθα τῶν πλήθους τῶν φύσεων θεωρημάτων· ἢ τί λέ ἔτι καὶ ὅτι πάθεν μαθᾶν· ὅτι καὶ ἐπὶ μόνῳ διαλογισμοῖς οἷς ἐνέῶν τοῖς διαλογιζόμεθα, ἐσθ' ὅτε ἀκολούθα καὶ ὡς ὀλιγόπιστοι ὀνομᾶζόμεθα· ἀμὼ δοῦναι ὡς πέρ μοι χάριτος ἐν τῇ καρδίᾳ μόνῃ οὐ πάντως φαίνομεν καὶ ἐπὶ τὴν πρᾶξιν, οὐ τῶν πολλοὶ πῶν τῶν ἀπικορᾶμώμ τι ποιήσασθ ὃν τῇ καρδίᾳ· φέρᾳ πᾶν κλέψασ ἐν μόνῃ καρδίᾳ· ἢ ἡλδομαρτυρήσασ ἐν μόνῃ καρδίᾳ, οὐχ ὃ καὶ ὅλως μὴν κλέψασ ἢ καὶ τὴν πρᾶξιν τῆς ἡλδομαρτ ἐπιτελέσ ὡς δὲ μόνον ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν τοιαῦτα ποιήσασ κολασθήσε· καὶ τοῦ πρόφ παραύτου μὴ ἦλθε καὶ ἐπὶ τὴν μοχθηρὰν πρᾶξιν· ᾗ γὰρ πρὸ τῷ βεβουλῆσθαι ἐν ἀφέσει μὲν οὐτε τάλεδε, κολασθήσε οὐχ ὃσ τῆς καρδίας μόνης ἀλλὰ καὶ τῆς πράξεως μαρτήσασ· ζητήσαι δ' ἂν τισ πρὸς τὰ τοιαῦτα· ᾗ μοι χάρις μὲν ἐστὶν ἐν τῇ καρδίᾳ μόνῃ κἂν μὴ τοῦ ἔρ τῆς μοι χάριτος ποιήσῃ· οὐ σωφρονᾷ δὲ ἐν μόνῃ τῇ καρδίᾳ· τὸ παραπλήσιον δὲ καὶ πορὶ τῶν λοιπῶν ποιήσασ ἐπαινετῶν· ἔχᾳ δέ τι πᾶν κ μᾶς παραλογίσασθαι δωὰ μένον ὁ τόπος· ὃ περ τοῦ τοῦ οἶμαι καθαρτέου τὸν πρόπον· μοι χᾷ μὲν γενομένης ἐν τῇ καρ, ἐλαττόνεται

ὰ μαρτήμα. ἢ ἀπροαθήτησι καὶ τὴν πρᾶξιν. ἀ μὴ χαλεπὸν δὲ σωφρο
σύνην ἁμαθοῦσαν καρδίαν εἰσοδοίζουσαν τῇ σωφρονικῇ πρᾴξῃ. ἁμὴ
ἄρα τῇσι καὶ ἐπὶ τοῦ τουτὶ ἐνερμιάβιαθῆσαν παραλαβοῖσι
τὸν νόμον φὸ παράδηγμα παρθένον. ἐφωσαρ τὴν καρδίαν τῇνοσ
ἥμαι καθαρωτάτην. τὴν δὲ βίαν πεποικυῖαι ἐν τῷ ἀκολάστῳ
φθορὰν τοῦ σώματοσ τῆσ σώφρονοσ. ἀὐτὴ δὴ δοκέομοι σώφρο
μὴν πάντωσ ἥμαι ἐν τῷ κρυπτῷ. πρᾷ δὲ σώματι οὐκέτι ἥμαι καθαρὰ
ὁποίαν πρὸ τῆσ βίασ ἦν. ἀλλοὐχὶ ἑπτὰ οὐ καθαρὰ, ἤδη καὶ ἀκόλα
στοσ. πᾶν τωκαὶ ἥδονὴ τοὶ ἐλοδίζον τοι ἐν ἑαυτοῖσ λέγουτεσ ὅτι ἀρ τοισοὶ
κελεύβομεν. ὧι ἐπιφέρεται τό, ἐνοὶ σὲ ὁἱ ἴσασ ἔφην. ὁλιτόπιφοι
τί διαλογίζεαθε ὅτι ἐν ἑαυτοῖσ καὶ τὰ ὄζηκο. ἐδοκεῖ γὰρ τὸν περὶ τῶν ἐν ὧ
κρυπτῷ λόγον ὄζε παθήμαι. καὶ παρακαμμώσασ ἀὐτῷ τὸν ἐν τῷ κεν
πτῷ ἔπαινον. θαυμάζωδὲ ἐγὼ οἱ μαθηταὶ ὁ ὄντο πρὶν σωφρονιθῆ
ναι τοῖσ ἐν τοῦ ἰῦ τὸν λόγον ὅτι ἀπορεῖ ἀφ' ἑαυτοῖσ ὁδῆλα καὶ λόγ
καὶ ὅκῳ, αἰαθητὴν ζύμην φαρισαίκὴν σαυδδουκαίου φυλάζαθαι ὅσου
καθαρὰν καὶ ἥ αὐτοῦ τοῦ ἀπορραλομένην. ἵνα μὴ δὲ ὅτι ἀρ τοσοῦ
κὰ λήφασαν τὴν ἑκάνων ζύμην ἐκόσον. τὸ δὲ ὅμοιον καὶ ἐπάλλ
μὲν ζητήσαμεν. ἀρκᾷ δὲ παρα δήγματοσ χάριν τὸ περὶ τῆσ σαυμ
ρά τι λοσ. ἐν τῷ πᾶσ ὅτι μὼν ἐκ τοῦ ὕδατοσ τούτου, ἢ φήσῃ πάλ
ὅσ δ' ἂν πίηι ἐκ τοῦ ὕδατοσ οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ δι ἢ φήσῃ ἐστὶ
αἰῶνα. καὶ γὰρ ἐκᾷ ὅσον ἐπὶ τῇ λόξῃ, ἢ σαν μαρᾷ τισ δόξῃ οἱ ἐαθαι
πορὶ ὕδατοσ αἰαθητοῦ ἐπαγγέλλεαθαι τὸν σραυλέγοντα. ὅσ δ' ἂν
πίηι ἐκ τοῦ ὕδατοσ οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ δι ἢ φήσῃ ἐστὶν αἰῶνα.
καὶ κᾷ ναοὖν πρὸ πλοτικτέον καὶ σωιέχεται θέον ὕδωρ πηγὴσ
τοῦ ἁλλομένου εἰσ ζωὴν αἰώνιον πλὴ ἢ σαν μαρᾷ τισ, ὕδατι τοῦ ἰῦ. καὶ ἐν
τῷ ὧ τὸ ὅμοιον ποιητέον. πᾶσ γὰρ οὐδὲ ἀρ τοι ἦσαν πεφθέν-

ἀλλὰ τισ ζύμη ἀὐτὸ μόνον ἀλλὰ καὶ ἡ δὺ χὴ τῶν φαρισαίων καὶ σαυδδουκαίων·
ὁρὶ πῶσ ἐν καὶ σαρᾷ αὐ περ ωπήσεωσ τοῦ ἰῦ περὶ τοῦ πίναι αὐτόν.
λέγομεν οἱ αὐτοὶ ἦναι· + πῶσ ἐστὶ καὶ ἐπερωτᾷ τοῦ περὶ τοῦ πίναι οἱ αὐτοὶ ἦναι +
λεγόμενοι δὲ ὁἱ ἴσασ ἦσαν τὰ μέρη καὶ σαρᾷ σασ τῆσ φιλίππου, ἢ ρώτων τοῖσ μα
θηταῖσ αὐτοῦ. ἐπιθαμὲν ἐξ τῶν μαθητῶν ὁἱ ἴσασ πίναι λέγομεν αὐτὸν
οἱ αὐτοὶ ἦναι, ἱνὰ μὴ μάθωμεν ἀπὸ τῆσ ἀποκρίσεωσ τῶν ἀποστόλ
ταῖσ λιωφόροισ περὶ τοῦ σεσῶκὼν ὁἱ ἰουδαίοισ τε νομένοισ ὑπὸ
λήψησ τότε· πάλιν δὲ καὶ ἵμων οἱ μαθηταὶ τοῦ ἰῦ διδάσκοντ
ἀφ' ἑαυτῶν περὶ ἐργάζεαθαι περὶ τῶν λεγομένων ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων·
ὁ περ πρά πουσι, συμβαλεῖται πρὸσ τὸ ἢ τιμᾶν φάνλον λέγειν τοῦτου
ταῖσ ἀφορμαῖσ παντὶ πρέπον περιαιρῶν· ἢ τι δὲ ἀφᾶον. τούτου ταῖσ
προφάσησ σωαὐξήν· πλὴν ὁρᾶν δὲ τὰν ἢ ἀφορᾶν ἐγὶ ουδαίοισ περὶ
τοῦ ἰῦ κιρκήματα. πίνα πρέπον ἀπὸ τιμᾶν οὐχὶ τιῶν δοτμάτων
ἐλέγομ· τιμᾶσ μὲν, ὅτι ἰῶ ἀνὴν ὄβων πιᾷσ, ὁμοίωσ κἀμὲ
πεπραχὼτῶ ἢ πού τι τοῖσ παισὶν αὐτοῦ. οὗ τοσὲ φὴ ἰῶ ἀλλοὶ δὲ, ὅτι
ἠλίασ ἐφικόμωκαὶ λούμμοσ ἰῶ. ἢ ποι τένεσιν ὧσ ομάμασ δὲ πέρ,
ἢ ἐκ τοῦ τε ἐρ σαρκὶ ζῶν καὶ τὸν τοῦ παρόντοσ ἐπιφανῆσ χρόνον· καὶ ε
οἱ φασκοντεσ δὲ ὅτι ἱερεμίασ ἢ ἠοὶ ἰῶ καὶ οὐχὶ τύπτοσ τοῦ χῦ οἱ ἱερε,
πάλαι ἐκ τῶν ἀρνημόνων ἐν ταῖσ ἀρχαῖσ τοῦ ἱερεμίου περὶ χῦ ἐκήμηνῦ.
οὐ πληροφορήθην τωμὲν ἐν τῷ προφήτῃ τότε· ἀρξαμόνων δὲ πληροῦσθ
ἢ πῶ ἰῦ· ἀν ἐθετο ὁ θῶσ ἐσέθνη καὶ βασιλέασ ἐκριζοῦν καὶ καταισκά
πην καὶ ἀπολλύειν· καὶ οἰκοδομεῖν· καὶ κῦ φυτάειν· προφήτ
αὐτὸν ἀφ' ἑθνη τερεῖσθαι ποιήσασ οἷσ ἐκήρυξε τὸν λόγον. ἀλλὰ καὶ οἱ
λέγουτεσ ὅτι ἀφῶ τισ ἡν τῶν προφητῶν, ποιᾶσ τῶν περὶ ὧν τοῦ ἐπε
λάμβανον, ἢ ὰ τὰν ἐν τοισ προφήταισ ὡσ προσ ἀὐτοὺσ μὲν ῥηθέν.
οὐ πε πληροφορημόνων δὲ ἐπ' αὐτοῖσ. ἀλλοὶ μὲν ἰουδαῖοι ὡσ ἀξιοι τοῦ

ὅτι τὴν καρδίαν αὐτῶν καλύμματος, ἵνα δοξάζωσι περὶ τοῦ υἱοῦ· πέτρᾳ
δὲ ὡς οἱ σαρκοὶ καὶ αἱ μαθήτριαι· ἀλλὰ καὶ χωρήσασα ἀπὸ καλύ-
ψεως τοῦ θρόνου τοῖς πρὸς, ὃν ὁμολόγησεν αὐτὸν τὸν χν τυγχάνειν· ἵνα μὴν
οὕτω καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ πέτρου λεγόμενον τοῖς ἐρεῖ τὸ σὺ ἦ ὁ χς μὴ γίνωσι
κόμπον ὑπὸ τῶν ἰουδαίων ὁ πιχς ἦν, μόνον· μᾶλλον δὲ, ὅτι καὶ
ἦν πρὸ αὐτῶν οὐ μόνον χν ἦναι· ἀλλὰ καὶ υἱὸν τοῦ θυ τοῦ ζῶντος·
καὶ ἡ ἀπὸ τῶν προφητῶν ἀρνικότες ζωὴν ἐλάμβανον· καὶ ἐμὲ ἕκαστέλιπον
πηγὴν ὑδάτων ζωῆς· καὶ ζωὴ δὲ ὡς ἀπὸ πηγῆς ζωὴ τοῦ πρός·
ὃ ἐστὶν μὴ ζωή· καὶ προσέχετε ἐπὶ μᾶλλον· ἡ μὴ ὡς πετρούτων
πολλῶν ἐστι πηγὴ πότων μοῦ καὶ πότων μῶν, οὕτως πηγὴ ζωῆς καὶ ζωή·
καὶ πάντα δὲ προσετέθη καὶ μᾶν, ἡνα τὸ προσκαθῆται τῶν σὺ ἦ ὁ χς
ὁ υἱὸς τοῦ θυ, τοῦ ζῶντος· ὀξύ ρέτομ γὰρ πιάχρηματαραφῆσαι ἐν
τῷ λόγῳ μόνῳ περὶ τοῦ θυ καὶ πρὸς τὸν ὅλον ὡς ζῶντος παράστε
τὴν αὐτοζωὴν καὶ ταῖς μαθήτριαις· ἐπὰν δὲ ἡ πρόμὲν μὴ ἀπὸ
πίστεως ὑγιοῦς λογισθῆναι ἀρνηθῆναι τοῖς ἀποφηναμένοις ἦναι τὸν ἰν
ἰω τὸν βαπτιφὴν ἢ πιναὐτῶν ἐπιφέρομένων, κατασκάσωμεν
καὶ τοῦτο λέγοντες ὅτι ἡ παραστὰς ἐπὶ τὸ βάπτισμα ἀ-
πελήλυθότι τῷ ἰῷ πρὸς τὸν ἰῶ καὶ βαπτίζον τι τῷ ἰῷ τὸν ἰν ἦ ἀ-
κηκόασιν παράτινος, οὐκ ἂν ἐλέγον ἰν ἦναι τὸν ἰω· ἀλλὰ καὶ ἐμὲ
μοί κασι τὸ δόγμα ἀφ' οὗ ἦ πεν οἱ σ· ἃ θέλετε δόξαθαι αὐτοί ἐστιν
ἡλίας ὀμέλλων ἔρχεσθαι· καὶ ὡς ἔχουτες ὧδε αὐκηκόασαν τοῦ λελά-
μηλου, οὐκ ἂν ἦ που τιμὲ σὰ τὸμ ἦ μαι κμίαν· καὶ οἳ ἦ πού τεσ αὐτὸν
ἦ μαι ἐρεμίαν· ἡ ἐώρων ὅτι οἱ πλεῖ στοι τῶν προφητῶν συμβόλ-
τινα ἀὐτοῦ ἀνῃλήφασιν, οὐκ ἂν ἔλεγον αὐτὸμ ἦ μαι ἐρεμ· ὁμοί-
δὲ οὐδὲ ἄλλοι ἕνα τινὰ τῶν προφητῶν· τάχα δὲ ὅπερ ἀπεκρίθη ὁ
σ ὅτι μὲν πέτρος ἦ πεμὲν τῶ σὺ ἦ ὁ χς ὁ υἱὸς τοῦ θυ τοῦ ζῶντος ἐὰν

ὡς ὅπερ προσλέγω μῖν· οὐ σαρκὸς καὶ αἵματος ἀπεκάλυψέν
ἀλλὰ ὁ φωτίσας ἡμῶν τὴν καρδίαν ἐλλάμψαντος ἀπὸ τοῦ θρόνου οἷς πρὸς,
καὶ αὐτοὶ μυούμενοι ὅπερ καὶ ὁ πέτρος ὁμοίως τοῖς ἐρεῖ·
διὸ τὸ πατὰ αἵματος μὴ καρισμοῦ ἐκάνε, καὶ ἐφὴ μᾶς ἐφθακέναι·
τῶν σαρκικῶν καὶ αἱμάτων μὴ ἀποκεκαλυφέναι ἡμῖν περὶ τοῦ πρὸ ἰῦ ἦ μᾶς
χν ἀλλὰ τοῦ θυ τοῦ ζῶντος· ἀλλὰ τὸν θρόνοις πρᾶ ἀπάντων τῶν ὅλων·
ἵνα θρόνοις πολιτεύσωμεν· ἀπὸ καλύπτουσι μὲν ἀπὸ καλύ-
ψεως ἡμᾶς ἀφορισαν ἀφ' οἷς ὁ ὡς οἷς· τοῖς περιαιροῦσι μὲν πᾶν κάλυμμα
ἀπὸ τῆς καρδίας· ἀναλογοῦσι δὲ τὸ πρῶτον τῆς σοφίας τοῦ θυ καὶ
τῆς ἀπὸ καλύψεως· ἃ δὲ φήσαντες καὶ μᾶς ὡς ὁ πέτρος σὺ ἦ ὁ χς
ὁ υἱὸς τοῦ θυ τοῦ ζῶντος· οὐχὶ σαρκὸς καὶ αἵματος μῖν ἀπο
καλυπτάντων· ἀλλὰ φωτὸς μῖν τῆς καρδίας ἐλλαμψάντος ἀπὸ τοῦ
θρόνου οἷς πρὸς· γίνομαι πέτρος, καὶ ἐμοὶ ἀφ' ἑαυτοῦ λόγος
τὸ σὺ ἦ πέτρος καὶ τὰ ὀξέα· πέτραι γὰρ πᾶσ ὁ χν μαθητής· ἀ-
φοῦ ἐπὶ μου οἰκοδομήσω τὴν ἐκκλησίαν μου καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς·
τὴν τοιαύτην πέτραν οἰκοδομήσω τὴν ἐκκλησίαν μου καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς·
καὶ ἡ κατ' αὐτὸν πολιτεία· ἐν ἑκάστῃ γὰρ τῶν τελείων ὁμοῦ τῶν σωμπληρούντων τὴν μίαν καρδίαν τῶν λόγων καὶ ἔργων καὶ νοημάτων,
ἐστὶν ἡ ὑπὸ τοῦ θυ οἰκοδομουμένη ἐκκλησία· ἃ δὲ ἐπὶ τὸν ἕνα ἐκάν
πέτρον νομίζησ ὑπὸ τοῦ θυ οἰκοδομεῖσθαι τὴν πᾶσαν ἐκκλησίαν μόνου,
πιάψ φήσαις περὶ ἰῶ τοῦ τῆς βρυντῆς ᾧ οὗ ἡ ἐκάστου τῶν ἀπο τόλ·
ἀλλ' ὡς τε ἄρα τολμήσομεν λέγειν ὅτι πέτρου μὲν ἰσχύσουσι πύλαι ᾅδου
οὐ κατισχύσουσιν· τῶν δὲ λοιπῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πεμφθέν
των κατισχύσουσιν; ἀλλ' ἐπὶ πάντων καὶ ἐφ' ἑκάστου τῶν τὸ
προφερομένου τὸ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς τινες
οὐδὲ ἐπὶ ταύτην τὴν πέτραν οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν; ἆρα οὐ

δὲ τῶν πέτρων μόνων ἡδονῆς ἕνεκεν τοῦ χῦ αἱ κλῆδες τῆς τῶν οὐρανῶν.
καὶ οὐδαμοῦ ἕτερος τῶν μαθητῶν λέγει· ἀλλ' ἐκοινωνοῦμεν καὶ πᾶς
ἕτερος τοῦ δώσουσι ταῖς κλῆδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, πλὴν ὁ
χῦ καὶ παντάπασι ταύτῃ προφερομένων καὶ τοῦ ἐπὶ φορόμενα ὡς πρὸς
πέτρον λελεγμένων· καὶ γὰρ ἐν ταύτῃ μὴν ὡς πρὸς πέτρον φερομένῃ
δοκεῖ τὸ ὅσα ἂν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφαίδρυνε μὴν αὐτοῖς οὐρανοῖς
καὶ τοῦ δεκάτου· ἐν δὲ τῷ κῦ ἰῶ λοιπὸν πρὸς ἅλμορόσκρ τοῖς μαθηταῖς
φησὶν οὗ τοῦ ἐμφυσήσας, φησί· λάβετε πνεῦμα ἅγιον καὶ τοῦ δεκάτου· πολλοὶ
ποιμένες φήσουσιν πρὸς τὸν σωτῆρα σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος·
ἀλλ' οὐ παντες οἱ τοῦτο φάσκοντες ἐρῶσιν αὐτῷ· οὐδαμοῦ μὲν
ἀπὸ σαρκὸς καὶ αἵματος ἀπεκαλύφθη τοῦτο μεμαθηκότες·
αὐτοῦ δὲ τοῦ πατρὸς τοῖς οὐρανοῖς πρὸς αὐτὸν φελόντος τὸ ἐπιγνῶναι τὴν
καρδίαν αὐτῶν καλύπτει· ἵνα μὴ φανῇ τοῦτο ἀνακεκαλυμμένον
πρὸς σὲ πέτρον τὴν δόξαν τοῦ κῦ καὶ τοῦ περιζώμενοι, ἐν πνεύματι θυλάκῳ
λέγοντες περὶ αὐτοῦ τοῦ κῦ ἰῦ· σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος· ἐφ' ᾧτισλείᾳ τοῦτο πρὸς αὐτὸν οὐ σὰρξ καὶ
αἷμα τοῦ σὲ πέτρον τὸν πέτρον· ὡς δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἁγίου λέγει,
πρὸς ἑκάστους τῶν ἡγεμένων ὡς μὴ τὸ τραῦμα τοῦ ἀγγελίου λέγει,
πρὸς ἑκάστους τῶν πέτρων· ὡς δὲ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ διδάσκει πρὸ
πάντων τῶν τὴν γενόμενον ὁποῖος ὁ πέτρος ἑκάστους· παρόντων
γὰρ πέτρων πάντες οἱ μὴ ἐν χῦ τῷ κῦ πιστικῶς ἀκολουθοῦντες
πέτραν τοῖς σωζομένοις· ἵνα οὖν ζωὴν τῷ κῦ πίνωσι τὸ πνεῦμα
πόμα· οὐ τοιδὲ παρόντες ἀφεστᾶσι τῷ πέτρᾳ ὡς χῦ· ἀλλὰ
καὶ χῦ μὴ ὄντες, παρόντων ἀχειμάτιστον χειμῶνος·
πέτρας δὲ, πέτρου· ἀπὸ δὲ τούτου μὲν φορμὴν λαβὼν, φησὶ
σοι τοῖς δὲ καὶ ὡς παρῳκημένοις ἐμοὶ χῦ τῷ κῦ καὶ σωτῆρι·

καὶ τοῖς σοφοῖς, χῦ τῷ κῦ σοφίας· καὶ οὕτως ποιήσας ἐπὶ τῶν λοιπῶν
αὐτοῦ ὁμολογούντων παρόντων μὲν ἐπὶ τοῖς ἁγίοις· καὶ πρὸς πάντας τοὺς
τοιούτους ὡς λέγοι πρὸς τοῦ σωτῆρος τὸ λέγον σὺ εἶ πέτρος καὶ τοῦ δεκάτου·
ἕως τοῦ, οὐ καὶ τὶ χύσουσιν αὐτῷ· τί νοσδὲ αὐτῷ· ἆρα γὰρ τῷ πέτρῳ
ἐφ' ᾗ χῦ οἰκοδομῇ τὴν ἐκκλησίαν, ἢ τῷ ἐκκλησίας· ἀμφιβόλως τὸ
ἡφράσῃς· ἢ ὡς ἐμοὶ καὶ τοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ τῷ κῦ πέτρας καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ·
τοῦτο δοῖμαι ἀληθὲς τυγχάνειν· οὔτε γὰρ τῷ κῦ πέτρας ἐφ' ᾧ χῦ
οἰκοδομῇ τὴν ἐκκλησίαν, οὔτε τῷ ἐκκλησίας πύλαι ᾅδου κατισ
χύσουσιν· ὡς οὐδὲ ἐδόθ' ὁ φεὼς ἐπὶ πέτρας κατὰ τὸ ἐν παροιμίᾳ
πέτραν μεμῶμαι ἀρεθῆναι· οὐδὲ τίνος πύλαι ᾅδου κατισχύσουσι,
οὔτε πέτρᾳ οἱ τοιοῦτοι αὐτῇ ἐφ' ᾗ χῦ οἰκοδομῇ τὴν ἐκκλησίαν· οὔτε
κῦ ὅσοι χῦ οἰκοδομοῦμεν ἐπὶ τὴν πέτραν ἐκκλησίαν· κῦ τε γὰρ πέτρᾳ
ἀβάστασέ ἐστιν ὁ φῶ· καὶ ἰδοὺ πέτραν τῶν αὐτῶν τῷ παλαιουσῶν αὐτῷ
πυλῶν ᾅδου· ὡς δι' αὐτὴν ἰδοὺ αὐτῷ κῦ μὴ κατισχύῃ αὐτῷ πασῶν πυ
τοῦ ᾅδου· κῦ πέτρᾳ ἐκκλησίᾳ ὡς χῦ οἰκοδομῶν τοῦ οἰκοδομήσαντος ἑαυτοῦ
τὴν οἰκίαν φρονίμως ἐπὶ τὴν πέτραν, ἀνεπιδέκτος ἐφ' ᾗ πυλῶν ᾅδου·
κατισχυούσων μὴν πάντως ἀνοῦ τοῦ ὄβοτῷ πέτρᾳ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ·
οὐδὲν λέδωσι μὴν πρὸς αὐτήν· νοήσαντες δὲ ὡς ἑκάστῳ τῶν ἁ
μαρτιῶν ᾗ ὧν χῦ ἐν ἅλου τεμένθαι· πύλη ἐστὶν ᾅδου, καταλήθουσ
ὅτι κ' ἄρισα ὡς τὸ μὴ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων καὶ ᾗ αὐτὴν καὶ κίαν
μηδὲ ἅγιαν μηδὲ ἀμώμους ποιοῦσαν ψυχὴν, οὔτε πέτρα ἐστὶν ἐφ' ᾗν
ὁ χῦ οἰκοδομᾷ, οὔτε ἐκκλῃ· οὔτε ἐκκλησίας μέρος ἐστὶν ἐπὶ τὴν πέτραν
ὁ χῦ οἰκοδομᾷ· ἐὰν δέ τισ προσέλθῃ τῶν δόξαν παρ' ὑμᾶς βούλεται ᾗ ἀπὸ τοῦ
πλήθους τῶν πιστῶν νομιζομένων ἐκκλησιάζειν, λεκτέον αὐτῷ ὅτι
μάμον πολλοὶ κλητοὶ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί· ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ σωτῆρος
πρὸς τοὺς πρὸ στόρτας αὐτῷ τὸ λεγόμενον· ὡς ὑμῖν τοῖς κῦ λουκᾶ ἢ ἐρεῖ

ἐκαστῶν ἑπτὰ δόξων καὶ ἐννήκοντα ψαλμῶν μύριναι ὧν ἡ οἰκοδόμησε ἄλου πύλην· ἄλλην μὲν μαρκίωνος· καὶ βασιλίδησ ἄλλην· καὶ οὐαλεντίνου ἄλλην· ὧν πᾶσαι μὲν οὖν πύλαι ἄλου ἐστὶν ἐν δὲ τοῖς ψαλμοῖς ὁ προφήτησ ἀλληγορεῖ λέγων· ὁ ψαλῶ με ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου· ὅπως ἂν ὁ ἐξαγγείλω πάσας τὰς αἱρέσεις σου ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς σιών· καὶ ἐκ τούτου δὲ μανθάνομεν ὅτι μή ποτε οὐχὶ πέντε μίαν πάσας δυνηθήναι ἐξαγγεῖλαι τὰς αἱρέσεις τὰς ἀπὸ τοῦ θανάτου μὴ ψυθείσας ἐκ τῶν πυλῶν τοῦ θανάτου· καὶ τενόμενον παρὰ ταῖς πύλαις σιών· πύλαι δὲ σιών, ἐν αἷς πίστις μοι θήκεν ἐν ταῖς πύλαις τοῦ θανάτου· ὡς ἂν ἡμᾶς πύλην μὴν θανάτου, τὴν ἀκολασίαν· πύλην δὲ σιών, τὴν σωφροσύνην· καὶ οὕτω θανάτου μὲν τὴν ἀθεΐαν· σιὼν δὲ, τὴν θεοσέβειαν· ἣν ἡμῖν ἀνέῳξε κύριος ὁ προφήτησ, φησίν· οὗτη ἡ πύλη τοῦ κυρίου οἱ δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ· καὶ πάλιν τὴν μὲν ἅλῃ, θανάτου πύλην· τὴν δὲ ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης· καὶ ἀφροσύνην μέν, θανάτου· τὴν δὲ ἐναντίαν τούτων φρόνησιν, τῆς σιών· πάλαι δὲ ταῖς πύλαις τῆς ψαλμωδίας γνῶσιν, μιᾶς ἐρωτηθείσης τῆς ψαλμῳδοῦσης· ἐπὶ φησὶν δὲ ψαλῶσαι σοι τὸν κέρατινον μου ἡ πύλη προσαιμαι καὶ σάρκα καὶ τὰ λοιπά, λέγουσα καὶ φησὶ μὴ ἐξουσίαν καὶ κοσμοκράτορα τοῦ σκότους τούτου· καὶ πυλῶνας θανάτου· πόρνας λέγουσα τὰς αἱρέσεις· καὶ πύλας θανάτου· πύλαι οὖν ἄλου λέγονται, καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ ἐξουσίαι περὶ ἃς ἡμῖν ἡ πάλη· πύλαι δὲ ἅλι καὶ σώνησ, τὰ λεγόμενα πυργικὰ πύλαι· ὅσ περ δὲ ἐπὶ τῶν κραταιῶν πολλαὶ προλέγονται πύλαι· καὶ μία αὐτῶν πύλη· ἵνα τῶν ἀνοίξατέ μοι πύλας δικαιοσύνης ἐσελθὼν ἐν αὐταῖς ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ· καὶ αὕτη ἡ πύλη τοῦ κυρίου οἱ δίκαιοι εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἐναντίων τὰ· πολλαὶ μὲν πύλαι ἄλου καὶ θανάτου ἐκάστην ἔχουσι· ὑπὸ πάσας δὲ ταύτας, αὐτὸς ὁ πονηρὸς· καὶ πρὸς

37.

οὕτως ἄχον· ἀγωνίζεται ἐσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς θύρας· ὅτι πολλοὶ λέγω ὑμῖν ζητήσουσιν εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς καὶ οὐκ ἰσχύσουσι· καὶ τοίνυν τῶ καταματαιάζεται γὰρ μάτην, τοῦτον τὸν τρόπον ῥητέον· ὅτι στενὴ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ αὐτάρκουσα εἰς τὴν ζωήν· καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ ἀρίσκοντες αὐτήν· πρόσκειται δὲ τῶ ὅτι πολλοὶ λέγω ὑμῖν ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν· σωτήριον ὅτι τοῦτο ἐπὶ τοῖς αὐχοῦσιν μὴ εἶναι ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας· ἀσθενοῦσι δὲ καὶ παρὰ τὸν λόγον βιοῦσιν ἁμαρτάνοντες· οἱ μὲν οὖν μὴ ἰσχύοντες εἰσελθεῖν, τῶν ζητούντων εἰσελθεῖν, τῶν πύλας ἄλου καὶ πολὺ ἰσχύουσιν, οὐκ ἂν ἰσχύσουσιν· ὧν δὲ πύλαι ἄλου οὐκ ἰσχύουσιν, οὗτοι ζητοῦντες εἰσελθεῖν ἰσχύσουσι· πάντων ἰσχυόντων εἰσελθεῖν διὰ τῆς ἐμῆς θύρας τοῖς ἁγίοις· καὶ οὕτως ἕκαστος μὲν, τῶν πρώτων μαθητῶν γινόμενος, ἀρχηγὸς ἑκάστης γενεᾶς πύλης ἐστὶν ἄλου· οἱ δὲ σωτῆρες τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς σωτηρίας, οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ζωῆς, οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀληθείας, οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀναστάσεως, οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἁγιότητος, οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀφθαρσίας, οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀθανασίας· οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀγάπης· οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀγαθότητος· οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀληθείας· οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀναστάσεως· οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἁγιότητος· οὗτοι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀφθαρσίας·

χωμὴν τὲ ἐφ' ἑκάστης ἁμαρτίας ὅσ' ἂν σπλήνα ὑπ-
νὰ καὶ τὰν βαίνον
τες ἁ μὴ μαρταίομεν· ἀλλὰ νῦν μόνοι ἐκ τᾶν πυλᾶν τὰν θανάτου, ἐξα-
γάγομεν πάσας τὰς αἰμέρας τὰν κυβερνᾶτιν πυλαῖς πὰρ θυρωρέσιον· οἱ
ἐν μὲν πυλᾶν τὰν θυρωρὸς τιμᾶν καλουμένων σωφρονίων, ἐξαγ-
γέλλουμεν ἀπὸ σωφρονίων τὰς αἰμέρας τὰν θυρᾶν· καὶ ἐν ἄλλᾳ τᾷ δικα-
οσύνᾳ, ἀπόδικα ζωᾶς τὰς αἰμέρας τὰν θυρᾶν· καὶ ἀπαγγέλλομεν πᾶσιν
πᾶσι μόνοις μόναν ἐπαινετοῖς, ἁμὰ πόλιν τοῖς μόνοις μόναν ἐν τᾷ νῦν πυ-
λᾶν τὰν θυρωρὸς τιμᾶν· καὶ τὲ κἀμὲν ἐξαγγέλλοντες αἰμὲ σὺν τὰν πυλᾶν τὰν θυρᾶν.
ἐξετὰ δὲ πάσας ἁμὰ τιμᾶν τᾶν δεκὰ λελεκταί· ἐμίσησαν ἁμὰ πό-
λεις μόναν· καὶ λόγον ὅσον ἐδὲ λύξαντο· μὴ πότε δὲ ὦν ἐν πύλᾳ
ἐλάσσονες ἦμὲν ἀπὸ πυλᾶν θυρωρὸς τιμᾶν. Τοὺς δὲ μὴ τοῖς δὲ μὴ ἐν τοῖς
τὰν πύλαν τὰν τὰν στενομόνοισ' αὐ μαρτάνομεν· καὶ πυλᾶν αὖ δοὺς
θανάτου· ἁ δὲ μὴ οὕτως αὐ κούσας τοὺς ἐμίσησαν ἐν πύλαις ἐλάσσονας,
ἢ τοι παρελκόντως ἔσαι ἁ ἐρεμομόνον τὸ ἐν πύλαις, ἢ ζωᾶν τᾶν πὰρ αὐλίον
προφητικοῦ πὰρ ἁ τὸ λελειμμόνον· μᾶλλον τὰν παῖδα μὴν πὰρ λέ-
γεται τὰν πέτραν καὶ πᾶν τὶ πέτρᾳ· τὸ δὲ δόσαν σοι τὰς κλᾶδας τᾶς
βασιλήας τᾶν οὐρανῶν· καὶ πρὸν τοῦ νομίζομεν ἀμὲ λοῦθ' λελέχθαι
τὰν πύλαν αὐ δου οὐ καταισχύσουσιν αὐτᾶς, τὸ δόσαν σοι τὰς κλᾶδας
τᾶς βασιλήας τᾶν οὐρανῶν· ἀξιοῦσι γὰρ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ λόγου λαβὴν
ἐξετὰς κλᾶδας τᾶς τᾶν οὐρανῶν βασι· ὁ φραζάμενος πρὸς τὰς τοῦ ἀ-
δου πύλας ἴρα μὴ καταισχύσουσιν αὐτοῦ· οἱ ὀνὰ ἄθραν λαμβάνον
τοῦ μὴ δὲν δεδωκέθαι κατὰ τοῦ τὰς τοῦ ἄδου πύλας, τὰς κλᾶδας
τᾶς τᾶν οὐρανῶν βασιλήας· ἰὴ ἐν αὐτῷ ἀνοίγη τὰς κεκλασμόνας πύλ
τοισ μικομόνοισ· ὑπὸ τᾶν τοῦ ἄδου πυλ· καὶ ἁ στερχέζωσ μὲν σωφρο-
λεί τὶν οσ ἀνοίγομεν σωφρονίσκον πύλας· ὑπὸ κλᾶδος ἀνοίγου
σησ σωφρονίσκον· καὶ ἡ ἑτέρας, ὡς ἡ καιος· δικαιοσύνας πύλ

ἁ μὲν τοι μόνος ὑπὸ κλᾶδος ἡ καιοσύνα· καὶ οὐ τὰς ἐπὶ τᾶν λοιπᾶν
ἀρετᾶν· οἱ μὲν γὰρ ὁπόταν ὑπὸ τὲ κάσας ἀρετᾶς τᾶς τυχούσας, πὰρ αὐτὸ
φίασαν μὲν σὰν κρίναν καὶ τὰν ἄλλαν λῶν τᾷ ἀκτᾶς ἀρετᾶς ἁμοίτεν τὸν καὶ τὰν ἀρετὰν
βιόσαν τι· ἢ δὲ δοὺς τὰς ὀρθὰς τοῖς μὲν κρατοῦσι θᾶσιν ὑπὸ τᾶν τοῦ αὐ δου
πυλᾶν, τοσαύτας κλᾶδας ὅσαι φασὶν ἀρεταί· αἱ οἱ γὰρ οὖσαι ἰσάριθμοι
πύλαις καὶ τᾶν ἄλλᾶν λοισ καὶ τὰς τᾶν ἀπὸ καλλιπόντων μυστηρίων ἐκ φα-
ρετᾶν· πάλαι δὲ καὶ ἐκ φαρετᾶν ὠοῦ ἐστι βασιλήαν· καὶ πᾶσαν
ἅμα βασιλήαν τᾶν ὠῶν· ὡς κὴ τοῦ τοὶ δὲ ἦν βασιλῆαι ὠῶν
τᾶν κατὰ τὰς ἀρετὰς βιοῦντα· ὡς κατὰ τοῦτο τὸ μεταμορφοῦται
ἡ τοῖς ἐς ἁ βασιλήαν τᾶν ὠῶν, οὐκέτι χρόνον ἀναφέρεσθαι·
ἀλλ' ἐπὶ τὰς πράξας καὶ τὰν ὁλότητα· ὁ γὰρ ἁ πᾶσαν ἀρετὰν
ἐπιδεδὲ μὴν κε καὶ λαλᾷ· καὶ ὅλαν τοῦ τὸ ἐν τοῖς ἐστι τᾶν αὐ τοῦ μα
θητᾶν ἁ βασιλήα τοῦ θῦ καὶ οὐχ ὧδε καὶ ὧδε· ὅρα δὲ ὁ σημάνει
ἔχουσι ἁ πέτρα ἐφ' ἣν ὁ χῦ οἰκοδομᾷ ται ἁ ἐκκλησία·
καὶ πᾶς ὁ λέγων σὺ ᾶ ὁ χς ὁ υἱὸς τοῦ θῦ τοῦ ζῶντος· ὡς τε πᾶς
κρίσας μὲν ἦν βεβαίας, τοιοῦτος· ὡς κρίνουτος δὲ μὲν αὐ τῶ τοῦ θῦ·
ἴμεν δὲ μὲν αὐ τῶ τὸ κρίμεν μὴ καταισχύσουσιν αὐτοῦ πύλαι ᾅ δου·
τοῦ μὲν ὠῶν ἀ δίκως κρίνουτας καὶ μὴ κατὰ λόγον θῦ δεσμὰν
ἐπὶ τᾶς· μηδὲ κῦ βούλησιν αὐτοῦ λύουτος ὅπι τᾶς· πύλαι ᾅ
δου καταισχύοισιν· οὐδὲ πύλαι ᾅ δου οὐ καταισχύοισιν, οὐ τοσ
ὅ καίως κρίνυσ· ὁ λόγος πᾶς κλᾶδας τᾶς βασιλήας τᾶν ὠῶν.
ἀνοίγουν τοῖς λυομόνοις ἐπὶ τᾶς ἵνα καὶ ἁμὲ ὠῶν οἷς ἐσι λε λυ
μόνοι καὶ ἐλεύθεροι· καὶ κλᾶ τοῖς κρίσας ἦ καὶ αὐ τοῦ δὲ δὲ μὴ
ἐπὶ γᾶς· ἴμεν καὶ ἁμὲ ὠῶν οἷς ἐσι δὲ δὲ μόνοι καὶ κριμόνοι· ἐπὶ γᾶς δὲ
οἱ τοὺ τόπον τᾶς ἐπισκοπᾶς ἐκόσ κοῦντες χρῶν ται τὸ ῥᾳ πᾶσ
πέτρος· καὶ τὰς κλᾶδας τᾶς τᾶν οὐρανῶν βασιλήας ἀπὸ τοῦ σέσ

ἡ λη φότες· δῆλα δὲ κοινῇ πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτῶν δεδεμένοις τοῦτ' ἔστι κατα-
δεδεῖσθαι καὶ ἐν οὐρανοῖς δεδέσθαι· καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν λυόμενα φασὶν ἡ λη-
φότα καὶ ἐν οὐρανοῖς λελύσθαι, λεκτέον ὅτι ὑμῖν λέγουσιν ἃ ἔχουσιν
ἔργον· δῆλα δ' ἃ ἐρεῖ κάνων πᾶσι πέτρος σὺ εἶ πέτρος· καὶ ἐπὶ τῇ πέτρᾳ ταύτῃ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν· καὶ ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀπο-
στόλοις οἰκοδομεῖται ἡ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ· πύλαι δὲ ἅιδου οὐ κατισχύ-
σουσιν αὐτῆς· τοῦτ' ἔστιν οὐδὲ θάνατος οὐδὲ ἁμαρτία κατακυριεύσει
ἐφ' ἡμῶν, πάντων καὶ δεσμᾶ καὶ λύει· καὶ τὰ χαριζόμενα πᾶσιν ἐν τοῖς
ἐν τῷ σοφῷ οἰκοδομοῦσι παῖς ἀρεταῖς δεδεμένα φασὶ λέλυσθαι· καὶ πάλιν δὲ
λέλυται ἐν αὐταῖς ὅσα συνδεδεμένα ἡμῖν κατὰ λαβὼν τῶν πρὸ ἡμῶν ἀρετῶν
αὐτῶν ἢ ἁμαρτημάτων· ὥσπερ δὲ πολλὰ ἔχοντα σφάλματα ἁμαρτιῶν
μὴ δεδεμένα ἁμαρτίαις παραβαλλόμενα ἀοίριστα μακρῷ ἐστὶ τοῦτο
μᾶλλον ἢ ἐκεῖνο μᾶλλόν ἐστι δεδεμένον, οὐ λύσις ἐστὶν ἢ πέτρος·
ἃ δὲ πᾶσι μὴ ὢν πέτρος καὶ μὴ ἔχων πάντα ἃ ἡ μήν ἐν τοῖς θεοῖς ὡς πέ-
τρος οἶεται λέγειν ἐπὶ γῆς ὢν ἃ οὐδέδεμένα δεδέσθαι ἐν οὐρανοῖς·
καὶ λύσιν ἐπὶ τῆς ὡς τοῦ λελυμένα λελύσθαι ἐν οὐρανοῖς, οὗτος πε-
τύφωται μὴ ἐπιφώμενος τὸ βούλημα τῶν γραφῶν· καὶ τυφώς,
ὥσπερ πρόκειται ἀπὸ τοῦ ῥηθέντος πάλαι·

Τί ποτε ἠφάλωτο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐ-
τός ἐστιν ὁ χς· ἀνωτέρω μὲν τέτραπται ὅτι τούτοις τοῖσδε
καὶ αὐτὰ φάλενοι ἴσασι λέγων αὐτοῖς· μηδὲν εἰπεῖν τοῦτο· καὶ
ὃ σωζόμενος ἀνατέτραπται φήσας ἐκείνα αὐτοῖς πέμπων αὐτοὺς ἐπὶ
τὴν ἀποστολήν· ἆρα οὖν τὸ πρὸ ἀποστόλων μηδὲν ποιοῦντας ἔργον
αὐτοῖς εἰ βούλοιτο κηρύσσειν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χς; ἢ τί εἰ βούλοιτο, ἀξι-
ζήσας· τί ἂν ποτε μωσῆς αἰτιάσαιτο τοῖς μαθηταῖς ἵνα μὴ φη-
σιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χς· ἢ τί εἰ βούλοιτο, πῶς δώσαι σώζεσθαι

τὰ τῆς ἀποστολῆς· καὶ πᾶσι πᾶσι δῶ πίσζ πήσας κῇ τὸν τόπον·
ἆρα ἀπὸ στέλλουσι δώσ ἀκούκ ἐστὶ λλεν αὐτοῖς φρονοῦντ
ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χς; ἃ δὲ τοῦτο φρονοῦσι δώδεκα, δῆλον ὅτι
καὶ ὁ πέτρος· πᾶσ οὖν μαι καρίζεται νῶ· ἐμφαίνει ἁ σαρκὸς ζῆσι
ἢ αὐτοῦ τῶν ὅτι νῶν πρῶτον αὐτὸν ὁμολόγησεν ὁ πέτρος χν ιη
τοῦ θῦ τοῦ ζῶντ ος· ὁ μὲν οὖν μαθητὴς ὅς, πεποίηκε καὶ ταῦτα νῦν
τῶν ἀνιτρέφων τὸ, πότε ἢ ἐφήλατο τοῖς μαθηταῖς ἵνα μὴ
δενὶ ἃ πῶσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χς· ὁ δὲ μᾶρκος, ἐπεὶ τίμησ
αὐτοῖς φησὶν ἵνα μηδενὶ λέξωσι περὶ αὐτοῦ· ὁ δὲ λουκᾶς ἐ
πιτιμήσας φησὶ αὐτοῖς, παρήγγειλε μηδενὶ λέγειν τοῦτο· πῶδε
τοῦτο, ἢ ὅτι καὶ καὶ τὰ τὸν ἀποκείθα ὁ πέτρος, ἃ πε πρὸς
τὸ τίνα με λέγετε εἶμαι τὸν χν τοῦ θῦ· ἰστέον μὴν τοι ὅτι τίνα νῦ
τῶν ἀνιτρέφων τοῦ κῦ μαθ ς, ἅμα τὸ ἐπετίμησεν· ἢ μὴν οὐ
ἐπαπορεῖ, δοκᾶ μοι ἁμαρτεῖν αὐτά· λύσις δὲ αὐτῆς ἀνανήρρη
τος ζητητέα τῶ· ἢ ὁ ἀρίσκων ἐανῆ πιστικώτερα τῶν ἀφῆμῶν
λεχθησομένων ὡς ὕστερον, φαμέσον φερέτω· πρόσχες
οὖν ἃ δώσασα λέγειν ὅτι τὸ πιστεύεσθαι ἰῆ ἦναι τὸν χν, ἐλαττόν λ
τοῦ γινώσκεσθαι τὸ πεπιστεῦσθαι μεῖζον· τάχα δὲ καὶ τοῦτο γινώσκεσθαι
ἵνα ἦναι τὸν χν, ἤτοι φορά ἐστιν· οὐ πάντ ος τοῦ γινώσκοντος ὁμοί
ως τὸν μὲν γινώσκοντος· ὅτι μὲν οὖν τὸ πιστεύεσθαι χωρὶς γνώσε
ἐλαττόν ἐστι τοῦ γινώσκεσθαι, δῆλον ἐκ τοῦ καὶ τὰ ἰῶ· ἐὰν μάνητε
ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλα
θερώσει ὑμᾶς· ὅτι δὲ καὶ τοῦ γινώσκεσθαι ἰῆ ἦναι τὸν χν δῆλον φορά
ἐστιν οὐκ ἐπίστασ τῶν γινωσκόντων αὐτόν, ἀλλ' ἡ μὲν ἐναργεια
τῶ καὶ ἐπὶ πόσον ἐστὶ πιστικώτερα, παραφησὶ τὸ πρᾶγμα· πιστεύ
σαι ὁμολογήσαι ὅτι φέρᾳ πᾶν τι μάθεσι γινώσκειν ἦναι τὸν χν,

ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ποιεῖ ἡ οὐδαίοις τὰ πολίτου ἐν ὁμοδοξῶ. ἵνα
πούτοις ὁμκαιρῶ ἐποικοδομηθῆ καὶ ταὶ περὶ τοῦ χν̄ οὐ τὸν εἶναι.
πάνδε ἐπολλὰ τῶν πρὸ σὰ τοῖς λελαμμένων πρ̄ πάντας ἐκόλ
τοὺς πιστεύοντας δωρεάν. οὐ γὰρ μόνοις τοῖς ἀποστόλοις ἐφήρμο
ζετο, ἐπὶ κηρύττειν μόνα σδὲ καὶ βαστλῆσ ἀληθεστέρε κεν ἐμὲ φὸ
μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν· πάνδε οὐδὸλως τοῖς ἀποστόλοις
ἀλλ' οὐ πασι τοῖς πιστεύσασιν, τὸ παραδώσασδε ἀδελφοὶ ἀδ
φὸ θάνατον καὶ ταὶ ὄζησ· ἀλλὰ καὶ τὸ πᾶσ οὐ πιστὸν ὁμολογησάσην
ἐμοὶ καὶ ταὶ ὄζησ, οὐκὶ ἦσαν τοῖς ἀποστόλοις· ἀλλὰ καὶ πᾶσι ποιῆ
πιστεύουσιν ἄρηται· καὶ ταὶ τοῦτο οὖν πρὸ ὑποτύπωσισ ἐστὶ δὸ
καλίασ ἦν τῶν πρὸσ τοῖς ἀποστόλοις λελαμμένων. ὥστε ρ̄μ καὶ
κένοις καὶ παν τὶ τῶ δὸ σκοντι πὸ χρῆσιν ἐλάσσομένησ· οὐδὲ
βουλόμενοσ καὶ τὸ χν̄ οὐ τὸν ἅμαι κεκηρύχθαι πρότερον ὑπὸ τῶν
ἀκουσάντων ἀποστόλων τό· ὁ λόγω ἡμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἅ πατε
ἐν τῷ φωτὶ· καὶ ὁ ἀφ' τὸ οἷσ οὐκούετε κηρύσσετε ἐπὶ τῶν δωμ,
ἐρᾷ ὁ ποιόν τι καὶ τῇ χῆσαι θέλησε πρότερον τοῖς τῶν ἀποστόλων
ἀκούσασιν μόνοις τὸ χν̄ ὄνομ· ἢ τε ἄσαι τοιόν τι φθῆναι ἡμ
διαφόροισ τῶν ἀκουσάντων· ἵνα σι ὦ πῆσ γενομένησ τοῦτο τοι
οὗτον περὶ αὐτοῦ κηρύσσεσθαι, ἀλ καιρῷ τερον ἐποικοδομηθῆ τοῖς
προκατηχηθῆσι χ̄ῖ· ἵσ ἐφαυρομένοσ καὶ ἐκρεκε ἐγκεγερμένοσ·
ὅπερ ἐν ταῖσ ἀρχαιῶ, οὐδὲ ἐν τοῖ οἱ ἀποστόλοι ἦ λάβοσαν· τέτρατ
γὰρ ὑμ τοῖσ μωῦ ὄζε ταζομένοισ· ὅτι ἀπὸ τότε ἤρξατο οἷσ λαμ
τοῖσ μαθηταῖσ αὐτοῦ· φδῆ αὐτὸν φσὶ ἐροσόλυμα ἀπελθῆν καὶ πα
καὶ ταὶ δὲ παθῆν· φδὲ παῦτα νῦν οἱ ἀποστόλοι μανθάνουσι παρὰ τ
ἰῦ ἀπαν τησόμενα αὐτῶ· πὴν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἐπὶ βουλὴν·
θφὸ ἀπρεθήσετ. καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐκρεκε

οὐκέτι τὸ ζῆτον πεφώτιται φσὶ τὴν περὶ αὐτοῦ γνῶσιν ὁ σὺν ὁ ἀποστόλ
παῦλοσ πεφώτιται· καὶ τοῦτο δῶν πισ οὐκὰν παραδέξαιτο ὅτι κὰν
πλέονεσ ἀληθέστερον τεσ λέξωσι περὶ ἡῦ ὁ τι αὐτοσ μοι δὲ λοιπὸν τῶν
ὄντων μόνων ἀπλανῶσ, οὐχὶ μᾶλλον πρανοῦντεσ καὶ κ̄ λαμβάνοντεσ
τὰ τίνεσ κόμενα· οὐδὲ πὸ ἀριθμῶ πολὺ σῶν ἐστὶ κοντεσ, πολὺ
ὁροῦσιν· οὐ μόνον δὲ καὶ τὰ πὴ μ̄ ἀφορᾶν τοῦ ἐστὶ καὶ ἐφ' τοῖσ τῖν
κοντασ μὴ ὁμοίωσ ἐστὶ καὶ· ἀλλὰ καὶ κ̄ πὸ παραυφῆσαν πὴν ἐστὶ
ὡσ καὶ τὰ πολύ, πολὺ ἀπὸ καλύπτων πὸ σοῦ πρὸ πὸμ ἡῦν· ἁμαρτία
ὡσ πέτροσ μεμαρτύρηται ἁμαρτάνειν· ἔφην τὸν αὐτὸν αὐτοῦ μαθητὴν
φδὲ ὑ ἱῶσ κ̄ μὴν τῶν τὰ ἐρῆ, ἐπιφήσασ φοὶ δώδεκα πρότερον μ
ἐπὶ φόρμ ἀκλίνωσ κονδὲ· ὄζησδὲ πῶ πιστεύσαν, καὶ ἀρχὴν ἔχον
τοῦ μωσῆ· καὶ ὁ λιγώτερα πολὺ πολὺ ἐν αὐτοῦ ἐμίνωσ κον· ὕστερον δὲ
πρὸ ὑ κ̄ πτον ἐν τῶ μνωσῆ ἐν ὡσ δώσασθαι χάριν τὴν ἀπὸ τοῦ
πὲρ ἐμῶν αὐτῶν καὶ λύπορ τοσ πολὺ· ἐν ὁποῖ καὶ τὰ φῶσ
ὁ πέτροσ ἡμῖν καὶ ἐμὲ καὶ φίλωθη· καὶ γὰρ μὲ καὶ φίζε πὰ ὑ κ̄ πὶ
τῶ φ̄ ἐκεῖνα σὺ ἁ ὁ χ̄σ μόνον· ἀλλὰ μᾶλλον πὴν προσθήκησ τήν·
ὃ ἦσ τοῦ θῦ τοῦ ζῶν τοσ· οἱ σῶν ἁμαρτωλῶν πάντεσ μᾶρκοσ καὶ λ
κᾶσ ἀποκριθέν τα τὸν πέτρον φ̄ ἐκλῦαι σὺ ἁ ὁ χ̄σ· καὶ μὴ
προσθέντεσ πῶ παρὰ τῶ μαθητᾶ ἀ κ̄μὸν· οὐκ ἀνέτρεψαν
τὸν ἐπὶ τῶ φ̄ ἐκλῦ ἀ μὸν καρισμὸν καὶ τὴν μεθ' ὑ τοῦ μὸν καρισμ
ἀρχαίαν λόγοσαν τὸ, σὺ ἁ πέτροσ καὶ ταὶ ὄζησ· ἦ δὴ δὲ καὶ ὁ
πρῶτον ὄζε τα τέον· ὅτι τὰ μὴν ἄλλα περὶ αὐτοῦ κατηγγελον
ὡσ μεγάλου καὶ θαυμαστοῦ· πολὺ δὲ χῦ ἦναι, οὐδέπω ἐκήρυσσ
ἵνα μὴ δοκῇ ὁ σὴρ αἱρεῖν τῶν ὄζουσαν τὴν περὶ τοῦ κα
ταλέλλην αὐτὸν χν̄, ἣν πρότερον ἐδωρήσατο· καὶ τάχα τισ
πῶ ποιούτω λόγω παραυφήσειε ἂν ὡσ ὁμοίωσ ἦδε ἦν ἁ

ὠνωφήσεῖ, τί χρὴ νομίζειν ἄγνωκέναι πρὸ πέρυσι τοῖς μαθηταῖς ὧν
παρὰ τοῖς ἀποφόλοις περὶ τοῦ υἱοῦ· ἢ ὅτι φάσκων καὶ καυτηγέλλετο αὐτοῖς
χσ̄, ὡς δι' ἡμᾶς σαρκωθῆ καὶ σταυρωθῆ καὶ ἀναστῆ τὸν κατ' αὐτοῦ· καὶ
γὰρ ὁ σὴρ ἠμῶν ἐβούλετο ἤδη σαφέστερόν τι λέγειν τοῖς μαθηταῖς ἵνα μὴ
δενὶ ἢ πῶσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χσ̄, τηρῆσαι τὴν τελφοτέραν περὶ
αὐτοῦ διδασκαλίαν ὡς τὸ φοτέρω καιρῷ· ὅτι καὶ δῶκαν τὸ μαρ
τυρῆσαι τοῖς ἑωρακόσιν αὐτὸν τὸ φρεῦμα καὶ τὰ περὶ τοῦ σωτῆρος αὐτοῦ
σεσωσμένου· οἱ ἑωρακότες αὐτὸν τὸ φρεῦμα καὶ ἀναστάντα μαθη
ταὶ γὰρ οἱ ἀληθῶς σωθέντες ἀποφόλοι καὶ πάντες ἑωρακότες εἰσὶ
πίστεως μάστιγα· καὶ μαρτυροῦντες αὐτοῦ τοῖς λόγοις ὅτι ἠκολού
θησαν ἐσκανδαλίσθησαν περὶ τὴν νύκτα τοῦ πρω
δεδόσθαι αὐτόν, τί οἷς ἢ παθεῖν τοῖς πρότερον μαθοῦσιν ὅτι αὐτὸς
ἥκοχσ̄· ὧν οἱ μὲν φοβούμενοι, πάντα ἦσαν ἐφήλατο· ὁ δὲ βουλόμενος
τὰ φρενοῦν προσῆλθε καὶ φίλοις μετὰ τοῦτο ἀνωφέρεσθαι
χθέντος· καὶ μηδὲ πω καυτηγελκέναι τοῖς ἀποφόλοις τοῖς ἀκούσιν
αὐτῶν ὅτι αὐτὸς ἥκοχσ̄, φήσας ὅτε βούλετο τηρηθῆναι τὴν τοῦ χσ̄
γένοιαν ὡς τε πλαμβάνειν τοῖς υἱοῦ ὀνόματι· πῦ πῦφο τέρα καὶ σρέωκη
εὐζῆ· ὁ ποίαν ἐπιφάνειαν ὁ πατὴρ λοσ, ἔλεγε κορινθίοις· τὸ, ἀμὼ
δὲ ἔκριναν μηδὲν ἀφδέναι ἐν ὑμῖν ἢ μὴ ἰῦ χῦ καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον·
δηλονότι πρότερον μὲν ἰῦ παῦλε τινα ποιοῦντα καὶ τοιαῦτα τινα αὐτ
δηλαδὴ κοντὸν ἦναι ἐκήρυσσον· νῦν δὲ ὅτε πέπεισται χῦ αὐτὸν ἦναι ὁμο
λογῆ· μόνον τοῦ φῦ τοῦ ζῶντος ὡς μὴ βουλόμενος κηρύσσεσθαι αὐτ
ἄδηλον· ἰῦ δὲ καὶ ρότερον κεκρύφθη καὶ ἐσταυρωμένος, δηλαδὴ ἔλε
γεν τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ ἢ πῶσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χσ̄ παρίστα
δὲ πᾶσι τοῦ πρῆναι τὸ βούλημα αὐτοῦ κωλύοντος κηρύσσεσθαι αὐτ
ἦναι χῦ· ἐκ τοῦ, ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ ἰσ̄ δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐ-

ζ

ὁ πιδῆ αὐτὸν ἀφ ἱεροσολύμων ἀπελθεῖν καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν
πρεσβυτέρων, καὶ τῶν ἐπιφερομένων· οἷον ἦ γὰρ πότε καὶ τὸν καιρὸν
ἐγνωκόσι τοῖς μαθηταῖς ἰῦ ἦναι χῦ τὸν τοῦ θῦ τοῦ ζῶντος· ἀποκαλύ
ψαντος αὐτοῖς τοῦ πρός, κυρίου σαβαὼθ τὸ φάνερόν χῖν καὶ
τοῦτον ἐσταυρωμένον ἐκνεκρῶν, δῆλον δὲ καὶ αὐτοῖς πῖ φάνερόν χῖν·
καὶ τοῦτον ἄφθαρτον σώματος ἐκνεκρῶν· ὁ πῖ δὲ ἀπεκδυσάμενος
ταῦτα ἄρα χσ̄ καὶ ταῦτα ἐξουσίαν· ἐδημαίτισε θεῖναι μὲν βάσανον ἐν πορρη
ἐν τῷ ξύλῳ· ἃ πῖ σε ἐπαισχύνεσθαι τὸν χσ̄ τρεῶν, ἐπαισχύνεσθαι τὴν οἰκο
νομίαν ἣν ἦλθε θεῖναι μὲν βάθησαν ἐκ ἦναι· δεῖ οὖν καὶ καυχᾶσθαι ἐν ὧ
τρεῶ τοῦ κῦ ἡμῶν ἰῦ χῦ τὸν καὶ πῖ φάνερον τα καὶ ἐγνωκότα τὸν τα·
ἦ οὖν χῦ σταυρουμένου τῷ κόσμῳ τῷ πῖ φάνερον τι, ἐδημαίτιοῦτο
ἦ οὖν χῦ σταυρουμένου τῷ κόσμῳ τῷ πῖ φάνερον τι, ἐδημαίτιοῦτο
καὶ ἐφριαμβάθησαν αἱ ἀρχαί· ἐν αἷς οἱ μαίμη καὶ ὁ ἄρχων τοῦ
αἰῶνος τούτου· διόπερ ἄγνω γενόμενος τοῦ παθεῖν, ἅπερ τὸν ὧν
ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται· ἐνὼ ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου
τούτου, ἐκβληθήσεται ἔξω· ἐνὰν ὑψωθῶ φησὶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας
ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν· ἀγκέ πι τὸ βοῦτον ὁ σονδῶν αμήν κω
λύοντος ἔρχεσθαι πρὸς τὸν ἰῦ τοὺς ἐλκομένους ὑπὸ αὐτοῦ· ἀναγκαῖ
μὴν οὖν τῷ κηρύσσεσθαι ἰῦ χῦ, ἐ σταυρωμένον κηρύσσεσθαι αὐτόν·
ἠδυνάτησε ἐλλιπὲς ἦναι μοι φαίνεσθαι τοῖς ἦναι τὸν χῦ· σιωπᾶν μὲ
πινὸς τῶν ἄλλων πρᾶγμα τι αὐτοῦ, ὡς σιωπᾶν μὴ οὐ τοῦ ἦναι αὐτὸν ἐ
σταυρωμένον· διόπερ τηρῶν τὸ τέλφοτέρως κληρωθῆναι ὑπὸ τοῦ
ἀποφόλου τὰ περὶ αὐτοῦ, διεφήλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα
μηδενὶ ἢ πῶσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χσ̄· καὶ νῦ περὶ πιζεν αὐτοῖς λέγειν
ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χσ̄ ὁ ἐσταυρωμένος καὶ ἐκρεκρᾶναφθαι· νῦ κᾶκε
ζατο οὐ μόνον λέγειν οὐδὲ ἔως τοῦ διδάσκειν πρὸ κόπτειν· ἀλλὰ
καὶ δῆ κρύπτειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δῆ αὐτὸν ἀφ ἱεροσολύμ

η

παθῶν ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῇ πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων
τοῦ λαοῦ· ἵνα δοξασθῇ ὑπὸ τῶν χαροποιούντων τὰς ἀγριότητας αὐτοῦ
οἰκείων πρεσβυτέρων. ἔνθα πρώτων ἀρχιερέων ὑπὸ ἀρχιερέως
τῶν ἐνίοτε γραμμάτων τοῦ λαοῦ
ἀκολούθων μᾶλλον περιγράμματα· οὐ ταῖς πραφόμεναι μᾶλλον· ἀλλὰ
τετραπλῶν μᾶλλον πνίγουζῶντος. ἔνθα ὑπὸ τῶν ἡμῶν ἐν τοῖς κάτω ὄρεσι
λύμοις· ὅσα λόσκει δὲ ἀνάπαυσιν ἐν σιωπῇ καὶ πόλεμον ζώντος
ἱλασμῷ ἐπουσίῳ· πλὴν περὶ τῆς δεσπότου ἡμέρας ἐκνεκρῶν ἀνέστη, ἵνα ῥύσῃ
μένος ἀπὸ τοῦ πονηροῦ καὶ τοῦ ἡγοῦ αὐτοῦ ὁμοίως τὸ φλόδος κὴν καὶ ἀ-
λίκι καὶ ὁ πόλεμος· καὶ πάντα τὰ τὰ ἐναντία οἷς ἐστιν ὁ χρὸς· ἐπὶ δὲ
μέτα ἀχαριστίζομένου σήμου πῶ βεβήλου πῶς, περὶ ποιήσῃ
ῥιωθῆσι βαπτίσασθαι τὸ πνῶ καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα, ἀσόμενοι
περὸς καὶ τοῦ ἡγοῦ καὶ τοῦ ἁπνός· ἄπερ τρεφσὶ μέραι σὶν οὐ μαὶ ὀμεῖς
κῆαι αἰωνίωσ ποισὶ σῆ αὐτασ ἡγοῖς τοῦ φωτός· ἐπὴ δὲ ὠάζια τὰ
πάθη ἐνόμιζεν ἡμαχῦ τοῦ ἡγοῦ τοῦ ζῶντος· ἢ πῶ νὰ δὲ καὶ
τοῦ αὐτοκαὶ λύπων τοσαῦτα πρὸς τὰ τηλικαῦτα περὶ αὐτοῦ· οὐ
γὰρ ἄπρεκε καὶ λυπῶ αὐτὰ τὰ περὶ τοῦ πάσεθαι, ἢ αὐτοῦτο προσλα
βόμενος αὐτὸν καὶ ὡς περὶ πλαθόμενος πῆς ἀξίασ τοῦ χῦ· καὶ ὅτι
ὁ ἡγὸς τοῦ ζῶντος οὐδὲν ἐπὶ τιμήσεως λέγῃ ἢ πρεύπῃ ἄξιος,
χρῆζατο ἐπὶ τιμᾶν αὐτῶ· καὶ ὡς δεόμενοι λασμοῦ οὐ γὰρ ἦν πω
ὅπι τοῦτον πρὸ ἔθεσθοὶ λεωφηρίου ἀπὶ ἐν τῶ αὐτοῦ αἵματι,
ἦπεν· ἱλεάσασοικε· οὐ τὴν μὲν πρὸ ἀποδοχὰ μένος τὴν δὲ ἀγνοι
ἐπὶ τιμῆ· ἢ αὐμὲν τὴν πρόθεσιν οὖσαν δοξίαν, λέγῃ αὐτῶ ὑπομε
ὀπίσω μου· οἱονὴ καὶ τὰ λιπού τι τὰ δῶν ἡ νόῃ καὶ οὐκ ὀρθῶσ ἐλέ,
ὡκολουθῆν τῶ ἰῦ. διὰ δὲ τὴν ἀγνοιαν ὡσ ἂν τι καὶ μένον τι ἔχον τι
τοῖσ τοῦ θῦ, ἢ πεσατανῶ· ὁ πέρ ἐστιν ἑβραϊκῶν τικὴ μένος· ἢ δὲ

ἀπελθῆν ἀπὸ τῆς ζῆς· πρόσκελσαρ τὴν δὴ κύμην λόγῃ· ὅτι ἀσ πορ
τὰ ἀναθητὰ δὴ κύμεθαι λέτε, οὐ τοσα δὴ κύμεθαι ἀφεῖ ὑπὸ τοῦ ἰῦ·
τὰ ὑπὸ αὐτοῦ λαμόμενα τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καὶ οὐχοὕτοσοἰμὴ
δεδῆχθαι τοῖς ἐπαραικόσι σωμαῦς πολλὰ πασχόντα ὑπὸ τῶν
τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ ἐκαθρμένων ὁρομῦ· ὡσ τοῖς μαθη
τὴν λομικὴν λᾶξιν περὶ τοῦ τὸ τεμὴν κέζοντα δὴ κύμην· ἀκος
λοῦ τι μᾶλλον τοῦτο τοῖς χωρητικοῖς σινομένοις πρανὸ πτερυγὲ
λᾶ κνυεν· οὐ κέτι ὡσ ἀσαρκομένοις ἀρχόμενοσ δὴ κύμαι· ἀλλὰ
δὴ καὶ προκόπτων ἐν τῶ λᾶ κνύωμαι· ἢ ἢ περ ἐστὶν ἄλλο μοῦ
ὅτι πάντα σοῦ περὶ οἷσ ἤρξατο, τοῦτο ἐτέλεσεν, πάντα σοι τε
ἐτέλεσεν ὃ ἤρξατο δὴ κύμην τοῖς μαθηταῖσ αὐτοῦ περὶ τοῦ δὴ ντ
γεγραμμένα αὐτὸν παθῆν· ὅ τε γὰρ τὴν αὐτὸ τοῦ λόγου περὶ τούτ
γλῶν ἐνῶσιν καλῶ λαμβάνῃ τισ, τὸ τελεκτέον αὐτὸ λομικὸ δὴ
ξεσσ ὁρῶν τοσ τοῦ μοῦ τὸ δὴ κύμενα· τετελῃῶσθαι τὴν δᾶξιν·
τῶ τὰ ὦ τὰ θεορᾶν καὶ βουλομένω· καὶ δῶν αμένῳ κὰ θεορῶν·
ὃ πᾶ δὲ οὐ κενεδᾶχετο πρᾶφὴ τὴν αὐτὸ λέσθαι δᾶξωι λῆμ· ἀ πὸ λῦ
ὠν αλογίαν ἄρισαν προσ τὸ ὁ αὐτὸ λέσασ τὴν ψυχὴν ὠ τοῦ ἕνεκεν ἐμ
ἄλῃ ὠ τὴν, ἢ αὐτοῦτο ἔδῃ ὠ τὸν ἁσὶ ὁρο ὁ λυμα αὐτὸ λεθῆν· ἵνα πο
λλῶν παθῶν ἐνεκήνοις, τὴν ἀπαρχὴν τῆσ ἐκ νεκρῶν ὠ ναστάσεωσ
ποιήσῃ ἐν τοῖσ αὐτοῖ ὁρο σολύμοισ· καὶ ταρσῶ καὶ κῦ λύων τὴν ἐ
πὶ τὴ σῶ μᾶ πᾶσησ τῆσ ὁμ ωνίασ τὴν ἀτεφάσασ· ὁ σομ μὲν γὰρ χὸ οὐκ εἰ
ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων· οὐδὲ σωμ κτέρθησαν
αὐτῶ οἱ ἰνόμενοισ ἰμμορφοι τῶ θαμᾶ τω καὶ τὴν ὠ ναστάσ ἀὐτοῦ,
καὶ τῶ ὄβῃ τῆ τοκ τοῦ θῦ πόλισ καὶ ὁρανοσ· οἱ καθαρισμοὶ καὶ τ
λοιπὰ· ὁ πτε δὲ τοῦ τ ἐτέτον ειν, οὐκέτι ἀλλὰ τὰ ἀμῶ· αὐτὶ ναὶ ἵνα
ἐν ᾗ· ἐδῃ αὐτὸν ἁσὶ τὰ καὶ τω ὁρο ὁ λυμα ἀπελθῆν καὶ πολλὰ

μήτε ἀπὸ ἀγνοίας ἀρνήσῃ. μήτε ἐπιτιμήσῃ τῷ ἀγαπωμένῳ τοῦ ζῶντος θεοῦ
λέγων αὐτῷ τοῖς λεγομένοις εἰκῆ οὐ μὴ ἔφαγες τοῦτο, οὐ ταῦτα εἶπεν αὐτῷ
τὸ ὕδωρ ὃ ἐγὼ δώσω αὐτῷ καταλιπόντι τὴν ἀναίδειαν ὃ ἐγὼ καὶ
ἔπιεσθαι αὐτῷ, οὐ ταῦτα ὅσα αὐτὸς ἐμήνευσε κόπτοντι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγο-
μένοις, ἐλέγξεν ἂν τὸ σωτῆρα· μωὶ δὲ ἐλάσσεν αὐτὸν ὁ σωτὴρ ἀσυκολ-
θήσαντα τῷ ἰῷ καὶ ὁ ἐγὼ αὐτοῦ βαίνοντα, ἀσυσφήσαι τοῦ ἀκολου-
θεῖν αὐτῷ. καὶ τοῦ ὁ ἐγὼ συγχάνειν τοῦ ἀγοῦ τοῦ θῦ. καὶ ποιήσαι
αὐτὸν λιθῖν ἃ ἐγὼ ἀπὸ ἁμοίαν, ἀξιὸν τοῦ ἀκοῦσαι σαῦτα. καὶ
σκάνδαλον τοῦ ἀγοῦ τοῦ θῦ. καὶ οὐ φρονοῦντα τὰ τοῦ θῦ ἀλλὰ
τὰ τῶν ἀνῶν. ὁ ἐγὼ δὲ ὁ ἐγὼ σῶ πρότερον ἢν πρὶν τοῦ τὸ ἀμαρτῆ
τοῦ ἀγοῦ τοῦ θῦ ὁ πέτρος, ἀλλ' ὁ ἐγὼ σῶ μου καὶ ποι-
ήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνῶν. ἁμαρτὲ δὲ σὺ γκρίνᾳ ὁ ἐγὼ πρὸς μὲν τὸν
πέτρον ἐφη. ὕπαγε ὀπίσω μου σαταν. πρὸς δὲ τὸν διά
βολον ἐφη· πορεύου ἐκεῖ ὅπου τὰ ἀκόλουθά σω ἐὰν πέσῃς πρὸ
σκωνήσῃς μοι, ὕπαγε σαταν. χωρὶς τῆς ὀπίσω μου πορεύ
κης· τὸ γὰρ ὀπίσω τοῦ ἰῦ ἐφη, ἀκαθορέτι· διὸ ἀφεὶς τὸ δὲ πέτρο
ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνῶν. τοιοῦτον δέ ἐστι καὶ
τὸ οὐ σὺ καὶ ἀρῇ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθῇ ὀπίσω μου, οὐκλ
μου ἄξιος· ἀνύπαξ ἁπλῶς. τὴν ἀρῇ τὴν ὀπίσω λόγιν ὃ τι ἀκαθορ
μενόν ἐστι πρᾶγμα ὅτε ὀπίσω κύ τοῦ θῦ τίς πορεύεται· καὶ ὀπίσω
τοῦ χῦ τί μέλλει· ὅμως τι ὀρθὸν ἐστὶ περὶ πάντα τοῖς λόγοις τοῦ θῦ φά
σκων ὀπίσω· ἢ ὅτε παραβαίνῃ τὴν λέγουσαν ἐντολήν· ὀπίσω
τῶν ἐπιθυμιῶν σου μὴ πορεύου· καὶ ὅμοιας δὲ ἐν τῇ περὶ πά
των βασιλῆ πρὸς τοὺς λαοὺς φησι· ἐὰν πότε ὑμᾶς χολαφίζῃ
ἐπάμφοτέραις ταῖς ἐντυχίαις· ἀφ' ἑαυτῶν θῶ, πορεύεσθε ὀπίσω
αὐτοῦ· ἀφ' ἑαυτῶν βάλλ, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ· καὶ λάβῃ

τοῦτο τὸ πέτρῳ οἷς ἔφασαν φάσ. ἀντοῦτο ἀλέγετῶν ποιῆ· καὶ σὺ
μὴν οὕτω πλήονα ζωμαγῶν παρωδήγησαν τοῦ σφαν φάσ καὶ
μάλιστα ἐπὶ τοῦ ἰῦ πεταμένου· καὶ σωβζέτασαν αὐτὰ ἀλλήλ
ἅροισιν οὐ παρελκόντως τὴν λόγιν καμένην· ἀρκᾶ δὲ ἐπὶ τοῦ
παρόντος παραδέσθαι ἀπὸ τοῦ κῦ ἰῶ· σφαν φάσ δὲ οἷς καὶ θεα
σάμενοι αὐτοῖς δηλονότι πέτρον καὶ ἀνδρέαν ἀκολουθοῦν
τας, λέγει αὐτοῖς τί ζητεῖτε· ὁ ραβὶ ὅπου καὶ ἐν τούτοις σφαν φ,
ἐπάλθρητε οἱ αὐτὶ νὲ ζητῶν πρὸς οὓς ἐσφάφη· μετὰ τῶν ταῦτα ζη
τητέον πῶς ἄρα κε τῶν πέτρῳ· τὸ, σκάνδαλόν μου εἶ· μάλιστα
ἐπαφῆ ὁ δάσκ· ἀρέσην πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσι τὸν νόμον σου καὶ
κέσιν αὐτοῖς σκάνδαλον· φησὶ γάρ τις· ἀγάλλου τὸ βέβαιον τῶν
τὴν ἀγάπην ἀρχόντων ἕνωσε πιδέκτων οὐ τῶν τοῦ σκανδαλίζεσθ
καὶ ἀγάπη γὰρ πάντα σκεπάζῃ πάντα πιστεύῃ· πάντα ἐλπίζῃ πάν
τα ὑπομένῃ· καὶ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτῃ· ἄρα ἐστὶ τοῦτο ὃ μὴ τῶ
προφήτῃ, πῶς αὐτοὶ ὁ κῦ ὑπομένων πάντας τοὺς καθ'
πίπλον τας ἐνώρθωσεν πάντας τοὺς καθ' ἁμαρτίαν πεπτωκότας
σκάνδαλον μου εἶ· λεκτέον δὲ ὅτι ἂν ἐπιδέκτος μέν ἐστι τοῦ σκαν
δαλίζεσθαι, οὐ μόνον ὁ σκῆρ· ἀλλὰ καὶ ὁ ἐν ἀγάπῃ τετελειωμένος·
τοσοῦτον δὲ ἐφ' ἑαυτῷ ὁ τοιαῦτα λέγων ἢ πράττων, σκάνδαλον
ἐστι καὶ τοῦ μὴ σκανδαλισθῆσομένου· ἆ μὴ ἄρα τὸν μαθητὴν ἐπ'
ἀμαρτάμονα σκάνδαλον καὶ ἐαυτοῦ ἀποκαλῇ· ὡς πολλῷ
μᾶλλον παρὰ πᾶν λόγον ἂν τὴν ἀγάπην λέγων ἂν, τίς ἀσθενεῖ
καὶ οὐκ ἀσθενῶ· τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι·
παρὸ ἀλλαστὸν ποιῆσαι, τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ
σκανδαλίζομαι· ἀδὲ πέτρος ὁ τε ἑαυτοῦ λέγουσι κε οὐ μὴ
ἔφασαι τοῦτο σκάνδαλον ἀρῆς ὕπαγε τοῦ ἰῦ· ὡς οὐ ταῦτα τοῦ ἰῦ ἐνοῖς

ἢ περὶ φρονῶν· ἀλλὰ τῶν πονηρῶν, τὰ λεκτέον περὶ πάντων τῶν ἐπιτελουμένων μαθητεύεσθαι τῷ ἰῷ· μὴ φρονοῦντων τὰ τοῦ θῦ· καὶ μὴ σκοποῦντων τὰ μὴ βλεπόμενα καὶ αἰώνια· φρονοῦντων δὲ τὰ τῶν ἀνῶν καὶ σκοποῦντων τὰ βλεπόμενα καὶ πρόσκαιρα· ἢ οὐ τοιοῦτοι, ἀλλὰ μᾶλλον ὑπὸ τοῦ ἰῦ ἀποκαλοῖντο σκάνδαλα μου τοῦ· καὶ ἀπὸ σκανδάλων λαῶν τοῦ ἢ ναὶ καὶ τῶν ἀδελφῶν· ἐφ οἷς ὡς λέγετο, ἐπήνων καὶ οὐκ ἐδόκουν κατέμοι φαγεῖν καὶ τῷ ὄζῃ, οὐ τοσοῦ ἢ ποιῶν καὶ τὸ, πρόσκομμα τῶν ἐσκανδαλίσω τὲ με· μὴ νομίσω μὲν ποίνυν τὸ πτηχὸν ἢ μαιὰ μαρτυρεῖν τὰ τῶν ἀνῶν· δεόν δ᾽ ἐμπᾶσι φρονεῖν τὰ τοῦ θῦ· ἀρ᾽ μόσαι δὲ λέγων τοῦτο, καὶ πῶς τὰ ὧδε πεπλανόκοτι μὴν δοκεῖ θῦ καὶ λόγων ἐκκλησιαστικὰ καὶ φρονεῖν μᾶλλον ἀληθοῦσ· φρονοῦντι δ᾽ ὄντ᾽ ἀληθῆ φέρειν ἢ πᾶν, τὰ βασιλείδου ἢ οὐ λέγειν τινου· ἢ μαρκίωνος· ἢ τινος τῶν ἄλλων κόντων τὰ ἀμέμπτως θεῖν·

Ὁ τε οὖν ἢ πεποιῶν τὰ μαθητεῦσαι αὐτοῦ· ἢ πιστὸς θέλει ὁ πίσω μου ἀκολουθεῖν καὶ τῷ ὄζῃ·

Διὰ τοῦτων λέγει ὅτι ὁ θέλων πίσω τοῦ ἰῦ ἐλθεῖν καὶ ἀκολουθεῖν αὐτῷ, οὐ κατὰ τοῦ τυχόντος ἀνθρώπου μαθητεύεται τινος· καὶ οὐδὲ μὴ ἀρνησάμενος ἑαυτὸν ἢ κοινὸν ὁπίσω τοῦ ἰῦ· ἀρνεῖται δὲ ἑαυτὸν, ὁ τὸν ἑαυτοῦ πρότερον κατὰ κακίαν βίον τετελεσμένον, τῇ ἀξίᾳ λόγου μεταβολῇ ἀπαλλάττων· οἷον ὡς ἐπὶ παραδείγματος ὁ παῦλος ἀκολουθήσας ἀρνεῖται ἑαυτὸν ἀκολουθητὸν σωφρονήσας καὶ καθοζήσας· ἀλλ᾽ εἰ κόσμῳ τι πιπτον τινὰ ἢ ὡς περὶ ἑαυτὸν ἠρνήσατο, οὕτως καὶ αὐτὸν ὁμολογεῖ· ἀρνησάμενος μὲν ἑαυτὸν τὸν αὐχοῦν· ὁμολογῶν δὲ ἑαυτὸν τὸν δίκαιον· ἀλλ᾽ ἢ περὶ τὸ ἐμπιπλᾶν καὶ ζῶν κὸ πτὴν ἢ καὶ ὁ σώζειν ἀναληφῶς, οὐ περὶ ἑαυτὸν ἀλλὰ τὸν ὁμολογεῖ· οὕτως καὶ ὁ τὴν σοφίαν ἀρῶν ἢ αὐτοῦ τοῦ πνεύματος σοφίαν τὸν ὁμολογεῖ· καὶ ὁ τοιοῦτος

– τε καρδίαν πα-

φρονῶν καὶ ζῶντα καὶ φόβητικὸ μολογοῦντα φρονεῖν· καὶ τοῖς ἔργοις τὸν μαρτυροῦντα ὁ μολογήσασι ἢ ἀπαρνεῖσθαι τοῦ τὸν τὸν ἐμπεφυτευμένον θεν τῶν ἀνῶν, ὁμολογητὴς ἔστω· οὕτω τοῦ ἐμπεφυτευθεν τοῦ ὄντος τοῖς οὖσιν πρὸς· οὐ τοῦ δὲ καὶ ὃ μὴ ἀρνησάμενος ἑαυτὸν ἀρνησάμενος τὸν χν, πάσεται τὸ καθ᾽ αὐτὸν ἀρνήσασθαι· ἢ αὐτοῦτο πᾶσι ἢ αὐτοῖς πεισμὸς ἡμῶν καὶ νόημα καὶ πάντα λόγος καὶ πᾶσα πρᾶξις· μιμεόθω, τῆς ἡμῶν περὶ ἑαυτῶν μὴ ἀρνήσεως ὡς περὶ δὲ χῦ καὶ ἐν χῷ μαρτυρίας· πάθομαι γὰρ πᾶσαν τὴν τοῦ τελεῖν πρᾶξιν, μαρτύριον ἢ ναι χῦ ἰῦ· καὶ τὴν πάσης ἀμαρτίας ἀποχῆ, ἀρνησιν ἢ ναι ἑαυτοῦ φέροσαν ὁπίσω τοῦ ἰῦ· ὃ δὲ τοιοῦτος, χῷ ὡσαύτως φαύρῳ· καὶ ἄρας τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ, ὡ κολουθήτω· ἢ μᾶς βαστάζον τι τὸν ἑαυτοῦ σταυρὸν· κατὰ τὸ ἢ ἐν μέσῳ οὕτω παρὰ τοῖς ἰῶ· παραλαβόντες οὖν αὐτὸν, ἐπέθηκαν αὐτῷ καὶ τὸ ὄζῃς· ἔοσι τοῦ, ὁπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν· ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἰν οὕτως ὀνομάσω κατὰ τὸν ἰῶ· ἰῦ, ἑαυτῷ βαστάζῃ τὸν σταυρὸν· καὶ βαστάζων αὐτὸν ὄζῃ ἦλθεν· οὐδὲ κατὰ τὸν ματθαῖον καὶ μάρκον καὶ λουκᾶν, οὐχὶ ἑαυτῷ αὐτὸν αἴρῃ· σίμωνα γὰρ κυρηναῖον αὐτὸν βαστάζῃ· καὶ ταῦλος οὕτως μέν, ὡς ἡμᾶς ἅμα φέρειν τοῖς σὺν αὐτῷ, τὸν ἰῦ σταυρὸν αἴρομεν· αὐτὸς δὲ οἷς ἐσταύρωται· οἷον γὰρ δύο ὧν ἐνοικεῖ τοῦ σταυροῦ ἐστιν· ἐνὸς μέν, οὗ ἐστι μὲν ὁ κυρηναῖος βαστάζῃ· ἑτέρου δὲ, οὗ αὐτὸς ἐαυτῷ οἷς· ἢ τι δὲ ἐστὶ τὸ ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν δοκῶμεν χρήσιμον ἢ ναι τὸν· τοῦ παύλου ἀρνουμένου ἑαυτόν· ἀρνημένον οὖν τοσοῦτον ζῶδε οὐκέτι ζῶ· ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ χσ· τὸ γὰρ ζῶ οὐκέτι ζῶ, φωνὴν ἐ αὐτὸν ἀρνουμένου· ὡς ἀποθεμένου μέν τινα ἐν τοῦ ζωὴν ἀμηλικφότος δὲ ἐφ᾽ ἑαυτόν, τὸν χν· ἵνα αὐτὸ

θρωπω τω ζησκωσῃ και ωσ ζωην και ωσ σοφιαν και ωσ ἁγιασμον · και ωσ
ἁγιον ἡμων και ωσ δυναμιν θυ , παντων ενεργων · ετι δε
και τουτω προσεχε · οτι πολλων ὀντων των προπατορων του ἀποθα
νοντος , ὁπου ξυλου κερμα θησαυρος ἐστιν ὁμου τουτω , ἱματια πολλα
οι ἀποθνησκοντες καταλειπουσι , μη ἀλλο τι προσωπον ἀποθανοντων
τη , ἡ τω κατα του θεου · ἡ τοις ἐρωσι το χωσαι ἐαυτων , και
το , ἐμοι μη γενοιτο καυχασθαι ἐι μη ἐν τω σταυρω του κυ · ἡ ου ἐμοι
κοσμος ἐσταυρωται κἀγω τω κοσμω · παντα γαρ και ἑκαστος των συ
σταυρουμενων , ἀπεκδυεται τας ἀρχας και τας ὁσιοτητας · και
δραγματιζεται τας και θριαμβευεται ἐν τω ξυλω · μαλλον δε τω θυ
αυτοις των των ποιη · ος γαρ ἀν θελη την ψυχην αυτου σωσαι ,
ἀπολεσει αυτην · ἀμφιβολος ἡ προσκλεισις · ἐτι γαρ ἀπω
την καθ ἑαυτον μεν τροπον , ταυτα ρωννυσι · ἡ τις ὁσ φιλοζωος και
φιλομυος την ἐνεστηκυιαν ἡμων ζωην παντων περι ἑαυτου
ψυχην προς το ἐν σαρκι ζην · φοβουμενος ἀποθανειν ὡσ ἡ των του
θανατου ἀπολεσων αυτην , ου τοσ ὁμως των θελειν τον προ
του του σωζειν την ψυχην ἐαυτου , ἀπολεσει αυτην · ὁς ἀν τοι ὡν αυ
την των ὁρων της μακαριοτητος · ἡδεται και ταυ φρενων του ἐνε
στηκοτος ζην ἡ αυτον ἐμον λογον παντων των περι αιωνιου ζωης
μελειαν αυτου ἡμων ζεσθαι ὑστερων ληθας · ἀπολλυσι την ἐ
αυτου ψυχην παρα δοξως αυτην ὑστερασε βασ των κοινου
ὀνομαζομενων θανατων , ου τοσ ὡσ ἡ ἐμε ἀπολεσασ την ψυχ
σωσει αυτην μαλλον και περι ποιησε · και καθ ἑτερον δε
τροπον ου τοσ ἀν ἐκδοχοι μαθων το ῥητον · ὁ τι σημαινασ ὁ τι
ποτε ἐστιν ἡ σεισμου λεγ κομισασθαι την σειαν της ἐαυτου
ψυχης , ου τοσ ἀπο παιγμονος του των του βιου και ἁρμησαι

μσ

ἀυτον · και ἁρασ τον σταυρον αυτου και ακολουθων μοι , ἀπολλυτω τω
κοσμω την ψυχην ἐαυτου · ἐμου γαρ ἑνεκεν και παντησ μου της διδασκα
λιασ αυτην , τελοσ της ποιει αυτης ἀπολλασ κομισεται την σειαν ·
ἁμα δε και τι ῥαδιον ειπειν μεν τη ἀρχη , τοσουτον θελη ἀρηται · ὀχησ δε ,
τοσουτον ἀν ἀπολεσησ αυτην · θελοντεσ οὐν αυτην σωζεσθαι , ἀπολεσωμεν
αυτην τω κοσμω · ωσ χωσυ σταυρουμενοι και ωσ ὀφλοντεσ και χημα
τοι ἐν τω σταυρω του κυ ἡμων ἰυ χυ · δι ου ὁ κοσμοσ ἐμοι ἐσταυρωται
και ἐγω τω κοσμω · ἱνα κομισωμεθα το τελοσ της σειασ των ψυ
ἡμων · ἀρχομενην ἀπο του ἀπολλυειν ἡμασ αυτην ἑνεκεν του ῥητου ·
ἀλλ ὑπερνουμην τοσωζεσθαι την ψυχην μακαριον ἡ ναι ἀνω φορο
μενον ἐπι την ἐν θω σειαν και τοισ παραυτω μακαριστοισ , ὁ φαλη
τισθαι και ἀπολεσθαι ψυχησ ἁμαρτιασ ἡ και ἑνεκεν χυ · προοιμιον ἐσομε
της μακαριασ σειασ · δοκει μοι οὐν ἀνωτερου τω ἀρμοσθαι ἐαυτ
κατα την ἀποδεδομενην , ἀπολλυειν ἡμασ ἑκαστον την ἐαυτου ψυ
ἀπολλυτω οὐν ἑκαστοσ την ἐαυτου ἀμαρτανουσαν ψυχην · ἀπολλυσασ
δε ἑκαστοσ την ἐαυτου ἀμαρτανουσαν ψυ · την ἀμαρτανουσαν ,
ἀναλαβην την ἐν τω κατορθουν σωζομενην · ουδεν δε ὠφελησει
ἀνθρ ἐαυτον κοσμον ὁλον κερδαινη · κερδαινη μεν δοι μαι τον κοσμον , ὡσ κοσ
μοσ ου σταυροῦται · ὡ δε ὁ κοσμοσ ου σταυροῦται , ἐκεινω ὡ ἐσται ζημιατησ
ψυχησ ἐαυτου · δυο δε προκειμενων · ἡ τοι δι αυτο κερδαινην την
ψυχην ζημιουσθαι τον κοσμον · ἡ δι αυτο κερδαινην τον κοσμον ζημι
ουσθαι την ψυχην · πολλω μαλλον ἐστιν αιρετω τερον ζημιουσθαι
μεν ἡμασ τον κοσμον κερδησαι δε την ψυχην , ἐκ του δι ἐκεινην αυτην
ἀπολεσαι · τοδε ἡ τι δυναται ἀνθρ ἀντ αλλαγματοσ της ψυχησ αυτου .
δοξαμεν ἐ παπορητικη ἐφεκτεον , δειν αθεν δηλουν και το
δουναι ἀντ αλλαγματοσ της ψυχησ αυτου · μεταταυτα δε μαρτυ σαν

ἱνα

ὁλην ἀποδεδομηνην τὴν οὐσι. ἱμαντα μισθωσαμενος πενηντα τὰ ὑπαρχοντα
αὐτου ὡς δηλαδη τοῦ προφητου. καὶ ἀποφαινεται καὶ δοὺς μαθητας
λοιπὸν ὅτι οὐκ ἐφη τι τῶν ἀνω ὅπερ δοὺς ὡς αὐτὰ λαμβανει τὴν ψυχὴν
ἑαυτου κεκρατηκεναι ὑπὸ τοῦ θανατου, λυτρώσεται αὐτην ἐκ
χειρὸς αὐτου. ἀνὸς μὴν οὐκ ἀνδρωπινην ψυχὴν αὐτὰ λαμβανει τὴν ψυχὴν
αὐτου. θὸς δὲ τὴν πάντων ἡμῶν ψυχὴν αὐτὰ λαμβανει ἐδωκε τὸν
ἑαυτου υἱὸν. καθὸ τι μὴν ἠγορασθημεν. οὐ φθαρτοις ἀργυριῳ
ἢ χρυσιῳ ἀπολυτρωθεντες. ἀλλὰ τιμιῳ αἱματι ὡς ἀμνου
ἀμωμου καὶ ἀσπιλου χυ. καὶ ἐμησαι ὡς λελεκται τὸ ἰηλ. ἐδωκα
σου ἀντὶ ἀλλαγμα αἰθιοπιαν καὶ αἰγυπτον. καὶ σοὶ μὴν ὑστερος.
ἀφοῦ σὺ ἐν τι μισθωμενου. ἐναντιον μου ἐδοξασθης. ἀλλαγμα
γὰρ φερῃ πᾶν ὑπὲρ τοῦ προσωπου σου τοῦ ἰηλ οἱ ἀποθανοντες
αἰγυπτιοι ἐν ταις λοιπαις μαχαιραις ταις ἐπελευθεωσαις παιδων.
καὶ ἐν τῳ μισθωσασθαι μαχαιραν καὶ τον πονον τισωμαι. ἀπὸ τούτων δὲ
ὁδωὰ μὴν ὀξεταζετω. ἀ τοῦ ἀληθινου ἰηλ ἀλλαγμα ἠδοξεν ὑπὸ
τοῦ θυομενου τὸν ἰηλ ἐκ πασων τῶν ἁμαρτιων αὐτου, ἰηλ ἀληθινη
αἰθιοπι. καὶ ἐν οὑτος ὀνομασθω πνι κη αἰγυπτος. καὶ τῆς αἰγυπ
τησομαι. ἵνα δὲ τολμηρότερον ζητησω, τάχα σοι μὴ ὑπὲρ
τῆς ἰηλ ἠν. αἰθιοπι δὲ ὑστερησεν ἰουδαίας. αἰθιοπι δὲ ὑστερῶν
φοβουμενων ἑτερων ὁρᾶν παρὰ τὸν ἰηλ. καὶ τὸν οἰκον λαι. καὶ
τὸν οἰκον ἀρων +

Μέλλησαρ ὁ νομος τοῦ ἀνου ἐρχεσθαι ἐν τῇ δοξῃ τοῦ προσ αὐτοῦ μὴ
τῶν ἀγγελων αὐτοῦ: νῦν μὲν ὁ νομος τοῦ ἀνου ἐλήλυθεν ὁμ τῇ δοξῃ
αὐτοῦ. ἠδομεν γὰρ αὐτὸν καὶ οὐκ ἠχενηδεσαν οὐδὲ κάλλος. ἀλλὰ δ'
ἠλθοσαν τοῦ ἀπτιμον καὶ ἐκλῃπον παρὰ τοις νομοις τῶν ἀνων. ἀνὸς
ἐν πληγῇ ὢν καὶ πόνῳ καὶ ἠδεσφέρεν μαλακι. ὅτι ἀπέστεσαν

θαρᾶσαι ὧν ἵνα μὴ μὴν μηδὲ λόσσε ἐπιλοιόθη τὸ φῶλον, οὔτε ἐπὶ
τοσοῦτον ἐκπεπτωκάμεν ὥστε ἐπιλαθέσθαι μὴ μὴν τῶν κρεάτων αὐ-
μὴν λείων ὑμῖν· ἃ σὶ τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων οἵτινες οὐ μὴ τάσωσι
θαμάτου· ταῦτα ἀμφὶ φέροισι πυρετὰ, ἐπὶ τὴν μεθ' ἡμέρα δεῖξαι ὅσσ'
ὅλου καὶ σφησὶ οἰκτῶν ἀναβαίνειν τῶν πριῶν ἀποφόλων ἀπὸ τὸ νῦν
μέχρι τοῦ ἰοῦ καὶ τὶ διαμόρος· καὶ φασὶν οἱ οὕτω δὴ ἡδύ μοι,
οὐκ ἄλλο σαν τὸ θανάτου πέρσον καὶ οἱ λοιποὶ δὲ ὅ πρῶτος ἰδὼν τὸν
ἡμῶν τοῦ ἀνδρὸς ἐλθόντα ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ καὶ ἐμπεσὼν ἐξῆς αὐτοῦ· ἰδόντες
γὰρ ἐμπροσθεν αὐτῶν μέχρι μορφωθέντα τὸν ἰὸν ἀπὸ λάμψαι τὸ πρό-
σωπον αὐτοῦ καὶ τὰ ὄμματα, ἐπορώκασι τὴν βασιλέως τοῦ ὑὸν ἐλκληθῆ
ἐμφανίμεν· καὶ γὰρ ὅσ' περιεφήκασι βασιλέα δορυφόροι τινες,
οὕτω σι μωσηκὸν καὶ ἡμίασ' ὥφθησαν τοῖς ἀναβεβηκόσιν ἀπὸ τὸ ἔρος
μέχρι τοῦ ἰοῦ λαλοῦντες· ἀξίωμα δὲ ἐπιφήσαι ἀ ἐπὶ τούτοισ ἀνα-
φέρειν τὸ καθίσαι ἐκ δόξιον ἀνὰ ζυγὸν μὲν τοῦ σφέτερον ἐν τῇ βασι-
αὐτοῦ· ὥστ' ἄλλοῖσ ἢ ποίμασι, δὴ αὐτούτοισ λελέχθαι· αὐτὴ
δὲ ἡδὴ ἡ τήσισ περὶ τοῦ μὴ τάσαι θαμάτου τοῦτο πρῶτ' ἀποφο
ἔωσ' ἂν ἴδωσι τὸν ἰὸν μέχρι μορφούμενον, ἁρμόζει τοῖσ ὥστ' ὀπε
ὠνόμασε γενομένοισ ὥσ' ἀρτιγέννητα βρέφη τὰ ἐπὶ ποθοῦν
τὰ πολιτικὰ ἀλλοτρίαν γᾶν λαν προσοῖσ' ὁ παῦλοσ λέγει· τὰ λαὰ μὲ
ἐποίησαν οὐ βεβαίωσ' ἀναβῆναι· ἢ πᾶσαν δεῖ μανὴ πρόσθεν
οἰκοδομὴν λίαν μὴν τοσὶ μὴ χαροῦσ' ἄν μάζουσ' ἡ ἡτήσισ,
γᾶλαν ἀν' ἁρόλωσ' ὀνομάζοισι τὸ τὸ ῥέον ἀπὸ τῆσ ἁλίασ τῶν τεφ
τῆσ τῆσ ῥεούσησ μήλοισ καὶ τὰ λα· ἀλλ' ὅσ' οἱ σαν ἀκ' ἀποδαλακ
τιαθησ' ἀξίωσ' ἀφεῖναι καὶ δοχῆσ' ἢν ἐποίησεν ἐπὶ τῶν ἀπο
δαλακτισμῶν τοῦ ὑὸν ὁ ἀμραάμ, ζητήσαι ἂν τὴν εὐτούτ
καὶ πᾶσι ἡδεῶσ φῆσ τε ἂν οἱ μαι οἷσαν τοῦ βρώματοσ μὴν· οὐτε

ρειᾶσδὲ τρεφησ· καὶ τῶν ὀνομαζομένων τρόπικ λλαλάνων· ἄττιν
τῶ ἀποσαλακτιοδεύ τιμὴν οὐκιαχυρᾶ δὲ ἀλλᾶσθενοῦν τι ἐτὶ τρε
φῆ καὶ τᾶ τὸ, ὃ ἀοδιερᾶν λάχανα ἐσθίᾳ· ὁμοίωσ καὶ ὁ ὡσ σαν μουκλ
ἀποσαλακτιοδᾳσ καὶ ἀν αστι θέμενοσ ἀπὸ τᾶσ μᾶσ τῶ θῶ· αὖτι
δὲ, ἀνναηῆν· ἢ τισ ἐρμηνάζει χάρισ· καὶ ᾗ κ αὖ τᾶσ χαρίτοσ ἰᾷ οσ
ὀζᾳ τῶν ὡσ ἐμμανῶσ τρεφόμενοσ θῦ κρέαν· ἀλλὰν τρεφὴν τελέ
ᾶν μαν καὶ ἰσχρέαν· τὰν οἶν ᾗ σ τὸν τρόκαμπτον τόπου βλεπόμε
ἐτὶ τοῦ παρόντοσ κ μῖν, τοι αῦτά ἐστιν· ἢ σαν τινεσ ἐφῶ τεσ ὁ πῖ
οἱ σ· καὶ ἐρκρᾶσ μῶν ασ ἄρ ον τεσ τασ τᾶσ ψυχᾶσ βάσᾳσ παρὰ τῶ
ἰῦ· καὶ τὴν αὐτῶν ἢ τῶν ποδῶν φάσισ, συγγενᾶσ τᾶ περὶ κᾶ ᾗ τι
μοσκᾶ φάσᾳ· ὁμῶ τῶ καμὲ ἑᾶ τᾶ μὲν ἐρῶ τεσ τὰ ρακόντων κ μέρ
καὶ τεσσαράκοντα μύκτασ· ἀξιοῦθέν τι καὶ τοῦ, σὺ δὲ αὐτοῦ
φᾶ θι μᾶ ἐμοῦ λαμβάνου πρὸσ αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ᾗ ἀξιοῦτοσ
αὐτὸν φᾶναι παρ αὐτῶ· οὗ τοι δ ἢ οἱ ἐφῶ τεσ παρὰ τᾶ ἰῦ τουτ
παρὰ τῶ λόγω τοῦ θῦ, οὐ πανέτεσ ἐπίασησ ἐφῆ καστιν· ἐφ ᾗ σαρ κ
ὁμ ποισ ἐφῆ κόσι παρὰ τᾶ ἰῦ πρὸσ ἀλλήλουσ· ᾗ ωφορά· ᾗ ὁ
οὐ πανέτεσ οἱ ἐφῶ τεσ παρὰ τᾶσ σῖ· ἀλλά τινεσ αὐτῶν ὡσ βέλ
τιον ἐφῆ κότεσ, οὐ σαλοῦζθαρσοῦ τεσ ἔ οσ ἂν ἴδωσι τὸν ἀνοῖσ ἐ
πιδημήσαν τα λόγον καὶ ᾗ αὐτοῦ πο γὸν ἀνοῦ χρημαλίζου τ᾽
ὁρχόμενον ἐν τᾷ βασῖ ἐ αὐτοῦ· οὐ σαράᾳ ὁ πτερ χεῖ οἷσ ἐν τᾷ βα
σῖ αὐτοῦ ἔρ χεῖ· ἐ πᾳ τοισ ᾗ σαρμένοισ τοιοῦτοσ ἐστιν· ὡσ πι
ᾗ πᾶν ἂν αὐτοισ βλέ που τασ αὐτὸν οὐ κένδοξον οὐδὲ μέγαν·
ἀλλὰ τοῦτο δὲ ἕτερον πολλῶν ἐνανοῖσ λόγου· ᾗ δο μὲν αὐτὸν
καὶ οὐκᾗ χεν ᾗ δοσ οὐδὲ καλλοσ· ἀλλὰ τὸ ᾗ δοσ αὐτοῦ αὖτι
ἐκλᾗ πον παρα πᾶν τασ τοισ ᾗ οἷσ τῶν ἀνῶν· καὶ τα ῦτ
ἐροῦσι νοἱ ἰδόντεσ αὐτοῦ τὴν δόξαν, περὶ τῶν πρεσβυτέρων
ἐ αὐτῶν χθόνων·

ὁπτε κ᾽ τᾶσ ἀρχᾶσ οὐκᾗ χεν αὐτοισ ᾗ δοσ οὐδὲ κάλλοσ ὃ ἐν σωματοῖ νο
ούμενοσ λόγοσ· ἐ ᾗ τι οὖν βασιλικὸν ἐμφανόμενον ἀξίωμα τοῦ
τὴν ἐ τὶ πᾶσι λόγοισ ἀρχὴν φανερᾶ ται τα ἀνᾳ λη φότοσ λόγου· βλε
πόμενον τισι τῶν ἐ τηκότων παρὰ τῶ ἰῦ· ἐ πανδωκη θῶσιν αὐτῶ
ἀκολουθῆσαι τρεφόμενοι τα ῦτοισ καὶ ἀν αβαίνον τι ᾗ σ τὸ ὄ ᾳ η
τᾶσ ἐ αὐτοῦ φανερᾶ σεωσ ὄροσ· οὐ τι μὲ σ τῶν ἐ τᾷ των παρὰ τῶ
ἰῦ ἀξιοῦται ἐ ἀν ᾖ σιν ἢ τοι πέζοσ οὐ πύλαι ἀδου κ᾽ καὶ τι χοῦσι
καὶ τησ βερονῆσ νἱοὶ καὶ τεννᾶ σαμενοι ἀπὸ τᾶσ μεγαλοφωνίασ τοῦ
θῦ βρον τῶν τοσ καὶ μεγάλου οὐ ᾖ θεν ωσῳ τοσ τοισ ἄλλοισιμ ᾶ τα
καὶ σοφοῖσ· οἱ τοιοῦτοι τοι τοῦ ὐ δὲ λόγου ται θανᾶ του· τί δὲ πολέ ε σ
θανᾶ του κ᾽ μοντέον· καὶ ἐ ᾗ τι ἢ μῶν ζωή, ὃ ᾗ πων ἀ μῶν ᾗ ζωή· καὶ
αὐτη τε ἢ ζωὴ κέκρυπται σὺν τῶ χῦ ἐν τῶ θῶ· καὶ ὁ ταν ὁ χ᾽ φανερω
ἢ ζωὴ ἢ μῶν, τότε σὺν αὐτῶ φανερωθή σόμε θοι ἀξίοι τοῦ σὺν αὐτῶ
φανερωθῆ ναι ἐν τᾷ δόξᾳ· ὃ δὲ ἀθέροσ πᾶν τησ τησ ζωησ· οὐ καὶ ἐ ᾗ
ἀθέροσ καταργᾶται πάντων τῶν ἀθέρων αὐτοῦ, θάνατοσ ἐστιν
ὃν ψυχὴ ἀμᾶ τῶν οσου ἀποθνήσκει· ἐναντίωσ δ᾽ αὖτι θεμένη τῶ
μιμεμῶσ περὶ τὴν καταρθοῦσαν ψυχὴν καὶ ἐκ τοῦ καταρθῶσ ζῶ.
καὶ ἐ πᾶν λέγε ἐν τῶ νόμω δέδωκα πρὸ προσῶ που σου τὴν ζωὴ
καὶ τὸν θάνατον ἐκλοξαμ τὴν ζωήν, περὶ τοῦ ᾗ πρότοσ ᾗ μῶν
ἢ ζωὴ ἢ τῶν τα ῦ ᾗ ρεφή· καὶ περὶ τοῦ ἀθέρου αὐτοῦ θανάτ.
ὧν τὸ ἕτερον ἐκαθοσ ἢ μῶν δῶρ πρώ πᾳ αὐᾳ ἐκλέγε· καὶ ἐ πᾶν
προσῶ που ἢ μῶν οὔσησ τῆσ ζωῆσ ἀμᾶ τῶν ωμῶν, πλκεοῦται
ἐφ᾽ ἡμᾶσ ἢ λάοισα ἀρῶ· καὶ ἐ ταῖ ζωῆ σου κρε μαμῶν σοι
ὑπέναντι· καὶ τῶ ὄ ῆ ἔοσ τοῦ, καὶ ἀπὸ τῶν ὀ ρωμῶν τῶν
ὀφθαλμῶν σου ὃ ὁ ᾗ· ὡσ περοῦν ἢ ζωὴ καὶ ὁ ζῶν ἀρ τοσ ἐ τιν,
ὃ ἐκ τοῦ οὕτωσ καταβασ καὶ ζωὴν ᾗ δοσι τῶ κόσμω, οὐ τωσ ὁ᾽ χ

θεσσ

αὐτῶ θάνατος, ἄρτος ἐστὶ νεκρός· πᾶσα δὲ λογικὴ ψυχὴ ἤτοι ζῶν
τι τρέφεται ἄρτω, ἢ μὲ νεκρῶ δηῶν παραδέχεσθαι τὸν αὐτὸν ἢ φῶ.
ἢ θῶς περὶ ἐστὶν ἐπὶ τῶν κοινοτέρων τροφῶν· ποτὲ μὲν αὐτῶν
γεύσασθαι μόνον· ποτὲ δὲ ἐπὶ πλέονα αὐτῶν ἐσθίειν, οὕτω καὶ ἐπὶ
τούτων τῶν ἄρτων· ὁ μὲν τις, ἐνδεέστερον ἐσθίει τοῦ μέτρου αὐτοῦ·
ὁ δὲ, καὶ εὐφορῆται· ἀμαθὸς μὲν οὖν ἢ ὁ δέων ἐπὶ τὸ ἀμαθὸς ἢ,
τοῦ ζῶντος ἄρτου καὶ βρώσεως καὶ ταῦτα βεβρωκότος· μοχθηρὸς δὲ,
τοῦ μεκροῦ ἄρτου οὐδὲ ἐπιμὸ θάνατος· καὶ τάχα οἱ μὲν σφοδρῶς
καὶ μικρὰ ἁμαρτάνοντες, μόνον τοῦ θανάτου· οἱ δὲ ἀρετὴν
ἀναιρεφόμενοι, οὐδὲ τούτου ἀλλὰ ἀμφοτέρων τι
ὠκόλουθον οὖν ἦν τῶ πέτρω οὐ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσι δὲ μὴ
δὲ τοῦ θανάτου· ἐπὶ τοῦ τέτακται θανάτου καὶ ἐσθίῃ
θανάτου, ὅτε πύλαι ᾅδου κατισχύσουσιν αὐτοῦ· ἢ ὡς ἄλογον
ἐσθίῃ τοῦ θανάτου, τῶ κατισχύειν αὐτοῦ ἐπὶ πλέον ἢ ἔλαττον·
καὶ πλέονας ἢ ἐλάττονας αὐ ᾅδου πύλας· ἀλλὰ καὶ τοῖς πᾶσι βροτοῖς
τῆς γοῖς γεννηθῆσιν ἀπὸ μρονῆς οὐδὲ ἰοῦ μαίους, ἀδύνατον
ἦν γεύσασθαι θανάτου· τοῦ φόβου πόρρω τῆς μὲ αὐτῶν βροτῆς·
τῶν δὲ προφητῶν ὁ λόγος τοῖς τελειωθησομένοις καὶ ἐκ τοῦ ἐ
σθίειν παρὰ τὸ λόγω ὅτι τοσοῦτον προκόπασιν· ὡς τε αὐτοῖς
μὴ δεύσασθαι θανάτου ἕως ἀρίδωσι τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὴν δό
ξαν· καὶ τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ὑστεροχὴν τοῦ λόγου τοῦ θῦ· ὃς
καθ' ὑπερβάλλων τοὺς τοῦ αἰῶνος τοσοῦτος καὶ περιέλκον
λόγου φαντασίαν ἀληθείας, τοῖς μὴ δυναμένοις θαρρῆξαι τοῖς
τοῦ πορίσασθαι οὐδὲ μοῦ· ἦλθε λθὼν ἐπὶ τὸ ὕψος τῆς ὑπε
ροχῆς τοῦ τῆς ἀληθείας λόγου· ἀλλ' ἐπὶ δόξαι αὐτίσι τὴν τοῦ σῶς
ἐπαγγελίαν πορισθίζειν χρόνω τὸ μὴ γεύσασθαι θανάτου·

ὅτι οὐ τάσον ζῆ μὴν θανάτου ἔσεσθαι τὸν ὄχλον τοῦ αὐτοῦ ἐρχόμεν
ἐν τῆ βασιλείᾳ αὐτοῦ· μεθ' ὃ δὲ τοῦτο τάσον ζῆ αὐτοῦ, παραφήσομε
κατὰ τὴν σωτηρίαν τῆς σωφῆσ τὸ ἔσεσθαι, δηλοῦν τὸν κατεπήγον
περὶ τοῦ δηλουμένου χρόνον· οὐ περιορίζόμενον· ὡς τε πάντας
μεθ' ὃ τὸ ἔσεσθαι γερέσθαι τὸ ἐναντίον τῶν δηλουμένων· φησὶ δὲ ὁ σὴρ
τοῖς δὲ καὶ μαθηταῖς ἡμῖν καὶ ἀφέξεσθαι ἀπὸ τῶν μερεῶν· πρὸς ἑτέροις,
καὶ τὸ, ἰδοὺ ἀνὼ μεθ' ὑμῶν εἰμὶ πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συν
τελείας τοῦ αἰῶνος· ἆρα ταὐτὸν πῶν τοῦτο, ἕως τῆς συντελείας
τοῦ αἰῶνος ἔμελλε μένειν τοῖς σωισθεῖσι· μεθ' ὃ δὲ τὴν σωτελείαν
τοῦ αἰῶνος ἐνιαυτῶν μυρίων τοῦ ἑτέρου τοῦ καλουμένου μέλλοντ ος
οὐκέτι σωίσεσθαι αὐτοῖς ἐπηγγέλλετο; ὡς κατὰ τοῦτο κρεῖττον
ἦναι αὐτοῖς μαθηταῖς τὸ ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος περὶ
αὐτοῖς καὶ τῶν ἡμῶν, περὶ τὴν σωτελείαν τοῦ αἰῶνος; ἀλλ' οὐ
καὶ οἱ μαίτυρα τολμῆσαι λέγειν ὅτι μετὰ τὴν σωτέλειαν τοῦ
αἰῶνος οὐκέτι σωίσεσθαι τοῖς μαθηταῖς ὁ λόγος τοῦ θῦ· ἐπεὶ ἢ λέξις
ὅτι τοσοῦτον ἔσεσθαι αὐτὸν μεθ' αὐτῶν φῆ ἕως τῆς συντελείας τοῦ
αἰῶνος ὅμως· σαφῶς γὰρ ὅτι τὸ ζῆν τοῦ μένον ἦν, ἢ περὶ τοῦ μέ
λλοντος αἰῶνος καὶ τῶν ἐλπιζομένων ὠμοὶ βαίων ἐπαγγελιῶν
τοῦ θῦ, ἢ δηλοῦσθαι τοῖς μαθηταῖς ἐμέλλεν ὁ λόγος τοῦ θῦ· ζη
τούμενον δ' ἂν ἦν ἢ δηλούμενον τοῦ σωίσεσθαι αὐτοῖς, μὴ ποτὲ ὁ τὲ
μὲν, σωίσειν αὐτοῖς ὁ τὲ δὲ, οὐ σωίσειν· ἅπερ ἀπολύφηνε μᾶς τῆς
περὶ τοῦ διαφάζειν ὑπονοίας, ἅπερ φήναντο ὅτι ἢ δηλοῦσθαι ἐπὶ
πάσας τὰς ἡμέρας σωθῆναι τοῖς μαθηταῖς ἦμελλεν· οὐκοῦ
ταλήφονται τοῖς μαθηταῖς θεύτας αὐτῶν ἕως τῆς συντελείας τοῦ
αἰῶνος· οὐ μὴν κατὰ τὰς μύκτας ἢ τι ρίεδωσεν ὁ ἦμος σωίειν
αὐτοῖς· ἢ δὲ τοιοῦτον ἔστι τὸ ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος,

δηλονότι γ καὶ σ καθ' ἡσύχιαν παραδέξασθαι, γ δόσασθαι θαν-
τοῦ τοῖς ἰδοῦσιν τὸν γιὸν τοῦ ἀνοῦ ἐρχόμενον ἐν τῇ βασι αὐτοῦ.
μᾶλλον τὸ κ ξιωθῆναι τοῦ τοιοῦτον αὐτὸν ἰδεῖν. ἀλλ' οὐ περὶ φοῦ
παρεθέμεθα ἡμῖν τοῦ. τὸ καὶ τε πᾶσιν ἡμῖν ἢ μᾶλλον μαθεῖν ὅτι ἐσ-
τησωτε λῆσαι τοῦ αἰῶνος οὐκ αὐτὸ λῆψεσθαι. ἀλλ' ἕνα μὲ
ἡμᾶς μὲν πάσας τὰς ἡμέρας, οὗ τως καὶ ἐπὶ τούτου σαφεστέρως
οἶμαι τοῖς βλέπειν ἁδός ἐστιν ἀκολουθεῖ αι πρᾶγμα τῶν ὄντων
παρ' ἰδοὺ παῖ τὸν γιὸν τοῦ ἀνοῦ ἐρχόμενον ἐν τῇ βασι αὐτοῦ καὶ
ἰδοὺ τὰ αὐτὸν ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ τὰ τὴν βασι τοῦ θῦ ἐλη-
λυθυῖαν ἐν δυνάμει, γκὰν μᾶλλον τὴν τῶν πτελικούτων ἀμαθῶν θεωρίαν θανα-
τόσασθαι. τὸ χωρὶς δὲ τοῦ λόγου τῆς ἐπαγγελίας τοῦ ἰῦ, οὐ κἂν λόγος
ἂν ὔστε νοήσαι μὲν γ δόσασθαι θανάτου. ὁ σοῦ δὲ πω κατηχιώ
θη μὲν ἰδεῖν τὴν βασι λείαν τοῦ θῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. καὶ τὸν
γιὸν τοῦ ἀνοῦ ἐρχόμενον ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ βασι. ἐπαδέειν
τῶν θαυμῶν τέτραπται παρὰ τοῖς τρισὶν ἀπο στολικοῖς. πόθ' οὗ μὴ
γ δόσωνται θανάτου. ἐν δὲ ἄλλοις δηλοῦ φορα περὶ θανάτου, οὐ κἂν τὸ
πονηρὸν καὶ κῆνα παραδέξωμεν σωτηρίαν τῶν δόσασθαι. ὅτι μὲν
οὖν ἁλμοῖς, λέλεκται. πόσ ἐστιν ἀνθρώπους ζῆσαι καὶ οὐκ ἀποθανεῖν.
Καὶ πάλιν ὅτι ἄλλως τόπως, ἐλθέτω δὲ θάνατος ἐπὶ πᾶσι τοῖς καὶ κ.
ζῆ τωσαν ἀσάλευζῶντες. ἐν δέ τινι τῶν προφητῶν, κατέπιεν
ὁ θάνατος ἰσχύσας. ἐν δὲ πικαὶ πολλαχοῦ, ὁ θάνατος καὶ ὁ ἅδης
ἀκολουθεῖ τισιν. ἐν τούτοις δὲ δοκεῖ μοι, ἕτερον μὲν εἶναι τὸ δό-
σασθαι θανάτου. ἕτερον δὲ τὸ ἰδεῖν αὐτόν. ἢ ἄλλο τὸ ἐλθεῖν αὐτὸν
ὡῒ τινας. Καὶ τί παρτον σημαίνεσθαι παρὰ τὰ προφερόμενα,
ἐκ τοῦ κατέπιεν ὁ θάνατος ἰσχύσας. καὶ πάλιν τί παρὰ ταῦτα,
ἐκ τοῦ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἀκολουθεῖ αὐτοῖς. Καὶ σύ δαμα-

λεῖ μένος πόλαι, ἄρσεσι καὶ ἐπέρασ παρὰ ταύτασ ὧν
ὔστε μηκάθηκεν, διαφορᾶς. ἀσ τινας παρατιθέσ-
λήλαις καὶ ὀρθοῦσζητῶν, ἄρσεσι αὖ τὰ καθ' ἕκαστον πῶ-
σημαίνομενα πράγματα. ζητῶ δὲ ἐν τοιούτοις. μή ποτε
ἐλαττόμενον καὶ κὸν ἐστὶ τὸ ἰδεῖν θάνατον. πούτου δὲ μᾶλλον,
τὸ τόσασθαι αὐτοῦ. πούτου δὲ ἐπὶ χάρον, τὸ ἀκολουθεῖν
τινὶ θανάτῳ. καὶ οὐ μόνον ἀκολουθεῖν, ἀλλὰ καὶ ἤδη
ἐλθεῖν ἐπ' αὐτόν. καὶ κατα λαβεῖν ἐκεῖνον ὃ πρότερον
ἀκολούθει. τὸ δὲ κατα θεῖναι αὐτὸν αὐτοῦ, πάντων δο-
κεῖ μοι βαρύτερον εἶναι τῶν ἀφ' ἡμῶν. ἐπὶ τῆσασ δὲ τ
κεῖ μοι βαρύτερον εἶναι τῶν ἀφ' ἡμῶν. ἐπὶ τῆσασ δὲ τ
ἀφ' ἡμῶν τοῖς καὶ τῇ ἀφορᾷ τῶν ἀμαρτανομένων, οὐκο-
κνήσω οἶμαι παραδέξασθαι τοιαῦτα τινα μενοεᾶσθαι τῶ
ἐνεργῆσαν τι τῶν τα τε αφεῖναι ἐν τοῖς λοιποῖς τοῦ θῦ πρί.
Εἰ δὲ παρὰ τὰ ἀφ' ἡμῶν σαφέστερον ἐκθέσθαι δεῖ. τίδη-
λοῦ ται ἐν τῷ ἰδεῖν τὸν γιὸν τοῦ ἀνοῦ ἐρχόμενον ἐν τῇ βασι
αὐτοῦ ἢ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ. καὶ τί σημαίνεται ἐν τῷ ἰδεῖν τὴν
τοῦ θῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει, πὰ ἅτε λαμπόμενα ταῖς
καρδίαις ἡμῶν. ἅτε ζητοῦσιν ἀρίσκόμενα. ἅτε ὑσταῖον
τοῖς λογισμοῖς ἡμῶν ἑκάστοτε δὲ ὡσ βούλεται κρινέτω, ἐκφη
σόμεθα. ὁ θεωρῶν καὶ καταλαμβάνων τὴν τοῦ λόγου ὑπε
ροχήν. λύον τασ καὶ ἐλάττον τασ πάσασ τὰσ ὑσταῖρ τῶν φα
δῶν μὲν ἐπαγγελλομένων ἢ ἀληθῶσ πιθανότητασ, βλέπε
τὸν γιὸν τοῦ ἀνοῦ καὶ τὰ πὸν ἰῶ λόγον πὸν λόγον τοῦ θῦ ἐρχόμ
ἐν τῇ ἰδίᾳ βασι λείᾳ. ᾗ δὲ βλέποι ὁ τοιοῦτος πὸν λόγον
οὐ μόνον λύον τα πᾶσαν τὴν τῶν ἐναντίων πίθανότητα
ἀλλὰ καὶ τὰ ἰδίᾳ πρανότατα παριστάντα, βλέποι ἂν αὐ

προσ τὴν βασιλ[εί]αν καὶ τὴν δόξαν· καὶ ὁ ποιοῦ τοσ ἐ ἐμαὐτῶ βλέποι
ἂν τὴν τοῦ θῦ βασιλ[εί]αν ἐληλυθ[υ]ῖαν ἐν δωνάμ[ει]· καὶ τοῦτο βλέ
ποι ἂν, ωσ οὐδαμωσ ἔτι ὑποδ ἁμαρτίασ βασιλ[εύ]οιμεν
βασιλ[εύ]οισησ ἐν τῶ θνητῶ σώματι τοῦ ἁμαρτ[ί]ου τοῦ· ἀλλ' οὐδ'
τεταμένοσ ὑποβασιλ[εύ]ῃ τῶν ὅλων θῶ· οὗ ἦ βασιλ[εί]α δωνάμ[ει] μὴ,
ὡ τοσ ἦ μοῦ ἐστιν· ἐμερ[ί]σθη δὲ καὶ ωσ οὐ νόμασεν ὁ μακάρ[ι]οσ δρμᾶσ
καὶ οὐδαμωσ ἐν ἁσθ[εν]ε[ί]α, ἐν τοσ τῶν τελ[ει]ῶν μόνων· πῶσ τῶν μὴ
οἴων ἐστῶ στι τοισ μαθηταῖσ οἷσ, οὐ περὶ πάντων αὐτῶν ἀλλὰ πε
προφ[η]τ[εύ]ων ἐπιστ[ε]ίλατο· μὴ ἀδὲ ἡ μβρασθ καὶ τὸ τοῦ ματ
καὶ τοῦ μάρκου, παραλαμβάν[ει] τοῦ πέτρου καὶ ἰάκωβον
καὶ ἰῶ[ά]ν[ν]ην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ ἀ[ν]άγ[ει] αὐτοσ ἐσ ὄροσ ὑψηλ[ὸ]ν
κατ' ἰδίαν· καὶ μετεμορφ[ώ]θη ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὸ δὲ
καὶ πρὸ τῆσ καὶ τῶ πῶσ τὰ φαινόμ[εν]α ἡμῖν διηγήσ[ει] σημ[ει]ῶσαι
πάλαι καὶ ωσ πρὸσ τὴν λ[έ]ξιν· δοκ[εῖ] δέ μοι τοισ ἀναγνώσ[κ]ουσ ἀ
πὸ τοῦ ἰῦ ἐσ τὸ ὑψηλὸν ὄροσ· καὶ ἀξιοῦμ[εν] τοῦ κατ' ἰδίαν αὐ
τοῦ τὴν μεταμόρφωσιν θεωρῆσαι, μὴ μόν[ον] μεθ' ἡμέρασ
ἀναγ[κ]αίωσ τῶν προφ[η]τ[ει]ῶν λόγων· ἐπὰ γὰρ ἡμ[έ]ρασ
τελ[ει]ῶ ἀριθμῶ ὁσ[ά]κισ τεσσ[ε]ρ[ά]κοντα τὸ τέλ[ει]ον τοῦτο δη
μιούργημα, ἐστὶ τοῦ τοῖ μαι τὸν ὑστερ[ο]βαίνοντα πάντα τὰ
τοῦ κόσμου πράγματα ἐν τῶ ἐσκοτ[ι]σθ[αι] κέναι· οὐκέτι μὲν τὰ
βλεπόμ[εν]α πρὸσ καιρὸν γὰρ ταῦτα· ἡ δὲ τὰ μὴ βλεπόμ[εν]α
καὶ μόνα τὰ μὴ βλεπόμ[εν]α· ἐστὶν τὸ ἁγιάσαι αὐτὰ εἰσ αἰώνια,
ἀληθ[εύ]εσθαι ἐν τῶ μεθ' ἡμέρασ ἓξ παραλαμβάν[ει] ὁ ἰῦ τοισ δέ
τινασ· ἢ τισ οὖν ἂ μὴν βούλ[ει] τοῦ ἰῦ παραλαμβάνοντοσ αὐτ
ὑπὸ αὐτοῦ ἀναχθῆναι ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν ὄροσ· ἐνθ[υ]μ[ει]ῶθ[η]ναι τοῦ κα
τ[ὰ] ἰδίαν θεωρῆσαι τὴν μεταμόρφωσιν αὐτοῦ, ὑστεραναβαι

μέτ' αὐτὰσ ἓξ ἡμέρασ· διὰ τοῦ μὴ σκοπῶ ἓν τὸ βλεπόμ[εν]α·
μὴ δὲ ἀπατῶ ἓν τὸν κόσμον μὴ δὲ πᾶν τὸ κόσμο· μηδὲ πίνα
κοσμικὴν ἐπιθυμί[α]ν ἔχω θυμῶ· ἡ τισ ἐστὶν ἐπιθυμί[α] σωμ[ά]τ
καὶ τοῦ ὀφθ[α]λμοῦ καὶ τῆσ κ[α]ρδ καὶ δόξησ· καὶ ὅσα
πέφυκε τὴν ψυχὴν περισπᾶν καὶ περιελκύειν ἀπὸ τῶν κρειττόν
καὶ θεοπτέρων· καὶ καὶ τὸ βιβάζειν καὶ ἐράζειν τὴν ἀπάτ[η]ν τοῦ αἰ
ῶνοσ τούτου· ὀμπλοῦτοσ καὶ δόξη καὶ ταῖσ λοιπαῖσ ἀχθ[η]σ[ο]αῖσ ἀ
ληθάσ ἐστὶ θυμ[ί]αισ· ἐπὰ δὲ αὐτὸ διέλθ[η] ταῖσ ὀξωσ ἀφ[ε]ίκαμ,
ἐφ' οὐ σωββατισμ[ό]σ ΒΒατον· ἀφραινόμ[εν]οσ ἐν τῶ ὑψηλῶ
ὄρ[ε]ι ἐκ τοῦ βλέπειν μέν μορφωθ[έ]ντα τοῦ ἰῦ ἐμπροσθ[εν] αὐτ·
διὰ τοῦ φόροσ τὰρ ἀχ[ρ]ὸ λόγοσ μορφασ· φαινόμ[εν]οσ ἐκ αὐτῶ ωσ
συμφέρ[ει] τῶ βλέπομ τι· καὶ μηδ[έ]νὶ ὑπὲρ ὃ χωρῆ ὁ βλέπ[ω]ν,
φανερούμ[εν]οσ· ζ[ή]τησισ δὲ ἀ ὅτι μετεμορφ[ώ]θη ἐμπροσθ
τῶν ὑποδ τοῦ ἀναχθ[έ]ντων ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν ὄροσ, ὡ φ[η]σὶν αὐτ
ἡ μορφ[ὴ] θῦ ἦ ὑποκρ[ί]πάλαι· ωσ τοισ μὲν κάτω ἄχ[θ]ον τινὸ δυ
μορφ[ὴ]ν· τοισ δὲ ἀνακολουθ[ή]σασιν αὐτῶ, μεταὐξ ἡμέρασ ἀπὸ
τὸ ὑψηλὸν ὄροσ, κἀκεῖ κάμνην ἀλλ' ὡ τὴν τοῦ θῦ· ἀλλ' ἀκούε
τοῦτον ἀδύνασαι πρὶ κωσ προσέχον αὐτῶ· ὅτι οὐ κέρ[δ]ησεν
μὲν ἀπαξαπλωσ μετεμορφ[ώ]θη· μεταὐξ δέ τινασ ἀναγκαί
προσθήκησ ἦν ἀνέτρεψε μαθητ[ὰ]σ καὶ μάρκοσ· κατὰ μὲν
ἀμφοτέρουσ, μετεμορφ[ώ]θη ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ κατὰ
τοῦτό τε ἐράζδωσ τὸν ἦναι τὸν ἰῦ ἐμπροσθεν μέν τινων,
μεταμορφωθ[ῆ]ναι ταύτην τὴν μεταμόρφωσιν· ἐμπροσθ
δὲ ἑτέρων κατὰ τὸ αὐτὸ κρ[ά]τ, μὴ μεταμορφωθ[ῆ]ναι· ἀδὲ
θέλ[ει] τὴν μεταμόρφωσιν τοῦ ἰῦ ἰδ[ῆ]ν ἐμπροσθεν τῶν
ἀναβάντων ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν ὄροσ κατὰ ἡσυχ[ί]αν αὐτῶ ἰδεῖν

τὸν ἐν τοῖς ἀγγελίοις ἥλιον ἀστραπτότερον μᾶλλον ἢ οὐ μᾶλλον καὶ ὡς ἀνόνο
μάσαι τις καὶ τὰ σάρκα γινώσκόμενον τοῖς μὴ ἀναβαίνουσι σὺν αὐτ
ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν ἔργων καὶ λόγων ἐπὶ τὸ ὑψηλὸν τῆς σοφίας
ὄρος· οὐκέτι δὲ καὶ τὰ σάρκα καὶ γινώσκόμενον ἀλλὰ θεολογούμενον·
ἢ ὅλων τῶν ἀγγελίων· καὶ ἐν τῇ τοῦ θεοῦ μορφῇ καὶ τὰ τὴν ἐνα
σιν αὐτῶν θεωρούμενον· τούτων γὰρ ἐμπροσθεν μᾶλλον μορφοῦ
ὅσιν καὶ οὐδενὶ τῶν κάτω· ἐπὰν δὲ μᾶλλον μορφωθῇ, καὶ τὸ πρό
σωπον αὐτοῦ λάμψῃ ὡσὶ ὁ ἥλιος· ἵνα φανερωθῇ τοῖς τέκνοις
τοῦ φωτὸς ἐκδυσαμένοις τὰ ἔργα τοὺς σκότους καὶ ἐνδυσα
μένοις τὰ ὅπλα τοῦ φωτὸς· καὶ μὴ κέτι οἷσι τέκνοις σκό
τους καὶ νυκτὸς· ἀλλὰ τέκνοις ἡμέρας· καὶ ὡς ἐν ἡμέ
ρᾳ ἁλῶναι μόνοις περιπατοῦσι· καὶ φανερωθῆς λάμψαντ
οὐχ ἁπλῶς ὡς ὁ ἥλιος· ἀλλ' ἐπὶ δηκνύμενος αὐτοῖς τὸ ἦναι
δικαιοσύνης ἥλιος· καὶ οὐ μόνον αὐτοὺς μᾶλλον μορφοῦται ἐμ
προσθεν τῶν τοιούτων μαθητῶν· οὐδὲ πρὸς πίθησι μόνον
πρὸς μᾶλλον μορφώσῃ τὸ λάμψαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥ
λιος· ἀλλὰ γὰρ καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ τοῖς ἁρμαχθῆσιν ὑπὸ τοῦ
φὸς τὸ ὑψηλὸν ὄρος καὶ πῆναι, φαίνεται λάκα ὡς τὸ φῶς·
ἱμάτια δὲ τοῦ ἰοῦ αὐλόγησε· καὶ οὐ ἐνεδύσατο τὸν τῶν ἀγγελι
κῶν μιαν τῶν· οἱ μαθόντι καὶ τὰ παρὰ τοῖς ἀποστόλοις δη
λοῦν τὰ περὶ αὐτοῦ, ἱμάτια ἐστὶν ἰοῦ· μηνύμενα τοῖς ἀνα
βαίνουσιν ἐπὶ τὸ ὑψηλὸν ὄρος μᾶλλον τοῦ ἰοῦ, λάκα· ἀλλ' ἐπὶ καὶ
λάκων φησὶν ἦναι φορεά, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ μόνον λάκα· ὡσ
τὸ πᾶν τῶν λάκον λαμπρότατον καὶ καθαρώτατον· τοῦτο
δέ ἐστι τὸ φῶς· ἐπὰν οὖν ἡ ἁγία τριὰς οὐ μόνον τὴν περὶ τοῦ
θεολογίαν ἀκριβοῦται· ἀλλὰ καὶ τὴν λέξιν τῶν ἀγγελ

πᾶσαν σαφηνίζοντα, μὴ ὅκρα τῶν τοιούτων φασὶ καὶ γεγονέναι τὰ ἱμά
τοῦ ἰοῦ λάκα ὡς τὸ φῶς· ἐπὰν δὲ οὕτω μορφωθῇ καὶ θεωρηθῇ μᾶλλον μορ
φωθὲν ὁ ἥλιος τοῦ θεοῦ ὡς τὸ πρόσωπον τοῦ ἁγίου ἡμῶν· καὶ τὰ ἱμά
τα αὐτοῦ λάκα ὡς τὸ φῶς, ἀληθέστερον ὀφθῇ ἐν αὐτῷ τοῖς οὖσιν ἰδού τι
τὸν ἰοῦ, ὡς σωσικόμορφος καὶ ὁ ἥλιος· σωσεκδοχικῶς, οὐχὶ σὺμ
μᾶλλα πάντες οἱ προφῆται καὶ νομοθέται πρὸς τὸν ἰοῦ· τοῖς οὖσιν
γάρ ἐστι τὸ δηλούμενον μᾶλλον τοῦ συλλαλοῦντες· καὶ τὰ δὲ τὸν λουκ,
ὡς σωσικὸς καὶ ὁ ἥλιος ὀφθέντες ἐν δόξῃ καὶ τὰ δόξης, ἔστω τοῦ, ἐμφιλήμ.
ἢ τὸ δὲ ἢ δὲ ὡς στέστην δόξαν· μονάσας τὸν πρικρόμορφον ἐμ
πρὸς τὸν ἰοῦ λόγον, καὶ τὴν ἐν τοῖς προφήταις ἐμμυστηριωμένην
κρυμμένην σοφίαν, ἢ δὲ ὡς σῶν καὶ ἥλιαν ἐν δόξῃ ὀφθέντα δεμαυτ
μᾶλλον τοῦ ἰοῦ· ἢ τὸ πᾶν καὶ τὸν μαρκον δεκάσῃ ἥκτισαθαι τὸ καὶ
ἐμ τῷ προσάλχεσθαι αὐτὸν μᾶλλον μορφωθῆναι ἔμπροσθεν αὐτῶν, λεκτέ
ὅτι μή ποτε μᾶλλον ἐστὶν ἰδεῖν τὸν λόγον ἐμπροσθεν ἢ μὲν
μορφούμενον ἐν τῷ προφερομένῳ ποιήσωμεν καὶ ἀναβῶμεν ἐπὶ
τὸ ὄρος· καὶ ἴδωμεν τὸν αὐτὸν λόγον κοινολογούμενον πρὸς τὸν πεῦ
καὶ ἀλλόμενον αὐτῷ, ὥσπερ ἂν ἄρξαι τῶν ἀληθινῶς ἀρχιεράς ἀ
ληθινῷ μόνῳ θῷ· ἵνα δὲ οὕτω θῷ ὁμιλῆ καὶ προσάλχεται τῷ πεῖ
ἀναβαίνοντα τὸ ὄρος· πότε δὲ καὶ τῷ τὸν μαρκον γίνονται μᾶ
τια αὐτοῦ λάκα καὶ στίλβον πως ὡς τὸ φῶς· οἱ ἀγναφεῖς ἐπὶ
τῆς γῆς οὐδὲ ὅλως οὕτως λάκαναι· καὶ τάχα οἱ μὲν ἐπὶ τῆς γῆς
γναφεῖς· οἱ ἐπὶ μείζομενοι φασὶ σοφοὶ τοῦ ἀμόρους τούτους λέξε
ἢ νομίζοισι λαμπρᾶς καὶ καθαρᾶς· ὡς κοσμεῖσθαι δοκῆν καὶ
τὰ ἀκρωμοίματα καὶ τὰ ἁλλήλοις ἐστὶ ὡς τὰ ἐν τῆς γῆς οὕτως
ὀνομάσωμεν γναφικῆς αὐτῶν· ὁδὲ στίλβοντα τοῖς ἐπάνω
βεβηκόσιν ἐπὶ δηκνύσι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ λαμπρότερα

ὧν δὲ ὧν ταῦτα ποιῆ κἀκείνων γνωφίκη, ὁ λόγος ἐστὶ παρὰ φασὶν ἡμῖν
ὑπὸ πολλῶν κατὰ φρόνου μένων λόγεσι τῶν γραφῶν, τὴν
τῶν νοημάτων φιλίαν. ὅτε οἱ μαθηταὶ τοῦ ἰῦ καὶ τὸν λου
κᾶν, λάκοσι καὶ ὄζων ἀράπτων γίνεσθαι. ἰδὼν μὲν δὲ μετὰ ταῦτα
τινὸς ἀσθενοῦντα πέτρον, ἀπεκρίθησαν πέτρῳ τῷ ἰῦ. κε καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς
ὧδε εἶναι. ποιήσωμεν τρεῖς σκηνὰς καὶ τῷ ὄζῃ. σὺ μὲν τοῦτο
δὲ μωϋσῇ μίαν καὶ τῷ ζῃ τῷ ἑνί. ἐπὶ ὁ μὲν μάρκος ἐπὶ ἡγεμονεύσῃ
ὧν ἐκ τοῦ ἰλίου πρεσβύτου. τοῦ γὰρ ἡλίου ἀσθενοῦντος κρίθη. ὁ δὲ λου
κᾶς, μὴ θέλων φόβον ἡμῖν ὀλέσῃ. ἐπὶ ἡμέρᾳ σὺ οὖν ἡ κατὰ κάστην τῶν
τραπέλαίλῃ πε πλήρωμένος τοῦ κινοῦντος ἀπὸ πρὸς τὸ ἡ
τῶν. ὅπερ ἦν μὲν ἢ ναὶ οὐδὲν ὠφέλει. ἐπὶ λαζέγαρ ἐν τῷ ἀναπελεῖ
ὃ ἰῶ πρὸ τῆς ἀνόφασέως, τοῦ σρῦ. μὴ δένα πνεῦμα ἔχειν
ἢ πῶν. οὔπω γὰρ ἦν πνεῦμα ὅτι ἰῦ οὐδέπω ἐδοξάσθη. ἀλλ' οὔπω ἦν
πνεῦμα. καὶ ὁ μὴ ἢ δῶ σὺ τί ἐλάλησεν ὑπὸ τίνος κινούμενος πνεύματος ἁγίου,
ἓν τι τῶν πνευμάτων ἦν τὸ ταῦτα λέγεσθαι ἐνεργοῦν. ὁ μὲν δέπω τε
θριαμβεύτοι ἐν τῷ ξύλῳ. μὴ δὲ ἐλαττωθῆτο με τ' ἄγγελον περὶ
ὧν τέτραπται τὸ, ἀπεκαλυπτόμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὀξουσίας,
ἐδειγματίσεν ἐν παρρησίᾳ θριαμβεύσας ἐν τῷ ξύλῳ. τοῦτο δ'
ἦν πάλαι τὸ κληθὲν σκάνδαλον ὑπὸ τοῦ ἰῦ. καὶ ὁ ἐμὸς ὀπίσω μου ταῦτα
ὃς ὀμῶ τῷ, ὑπάγε ὀπίσω μου σατανᾶ. σκάνδαλόν μου εἶ.
ὃ οἶδα δὲ ὅτι τοιαῦτα, πολλοῖς προσκόμμα τῶν ἐν τυγχα
νόντων. οἱ μὲν οὐ κατὰ τὸ ὅλον δισφημεῖσθαι τὸν πρὸ
μικροῦ μακαριωθέντα ὑπὸ τοῦ ἰῦ. ἐπὶ τῷ τὸν ἐνόντα οἷς πρὸ
ἀπὸ κεκαλυφέναι αὐτῷ τὰ περὶ τοῦ σῦ ὅσα ἄρα οἷς ἐφ' ἡμᾶς καὶ
ὅλως καὶ ὁ νόος τοῦ ζῶν τος. ἀλλ' ὅτι οὗτος, ἐπὶ σημασία τῶν τῆ
τοῦ πέτρου καὶ τῶν λοιπῶν ἀποστόλων ὠκριβῶ. καὶ αὐτῶν

δεκαθέντων ὡς ἄλλο πρὶ ἢ τοῦ ὀζαρράσσον τος αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ ἀχθροῦ.
καὶ ὠνησομένου αὐτοῖς τῷ τῆ αὐτοῦ αἵματι. ἢ λεγέτωσαν ἢ μεῖς οἱ θέ
λοντες καὶ πρὸ τοῦ πάθους ἰῦ πεληρῶσθαι ἡμέραι πολὺ ἀπὸ στόλους,
πόθεν ὁ πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ κῦ τὸν καιρὸν τῆς ἰῦ μεταμορφῶ
νησαμβεβαρημένοι ὕπνῳ. ἵνα δὲ προλαβόντι καὶ τῶν ὀζῆς ἀσ
τὸ προκάμενον παραλάβω, ἐπαπορήσαι μὲν ποιεῖται. ἆρα
ἔστι πω ἀσκανδαλιθῆναι ἐν τῷ ἰῦ χωρὶς τῆς τοῦ σκανδαλίζοντος
δίκαιοῦ ἐνέργειας; ἔστι δὲ ἀρνήσασθαι τὸν ἰῦ; καὶ τῶν ταῦτα πει
σθέντων καρί καὶ θυρωροῦ καὶ ἀνῶν ἀπελεφάντων μὴ σωθῆναι τοσοῦτο ἀρ
νουμένων πῦ σὺν ἀχθροῦ τῷ διδομένῳ πῦ καὶ σοφίαν τοῖς πρὸς
τὸ ὁμολογεῖν κατὰ πίναν αἰτίαν αὐτῷ ὑπὸ θυβοηθουμένοις;
ἀλλ' οὐ φύσει ὁ τεταρίζας τῶν ἀμαρτημάτων ἀναφέρειν μεμαθη
κὼς τὸν πρὸ τῆς ἁμαρτίας ἀπόλλυσθαι χωρὶς ἐκείνου ἢ τοῖς ἁ
πολλυσι ἐσκανδαλίσθαι ἢ τὸν πέτρον ἡρνῆσθαι πρὸ τῆς ἀλεκ
τοροφωνίας ἐκείνης, τρίς. ἀφ' οὗ δὲ τοῦ φοῦ τος ἄρξῃ, μή ποτε ὁ
πὲρ τοῦ σκανδαλίσαι τὸ ὅσον ἐφ' αὐτῷ τὸν ἰῦ καὶ ἀποφῆσαι
τῆς καὶ τῷ πάθους σεῖ οὐκ οἷς μᾶλλον προθυμίας οἰκο
νομίας τὰ φ' ἑαυτῶν φέρειν δοκοῦντα τῶν ἐμπερι
ὧν, αὐτοῖς καὶ ἐν
τοῖς θαυμασιουργήμασι περιπατῆσαι μοῦ λέγει τὸν ἰῦ ὡς ἐπὶ καλ
τὸ μὴ κέτι συγκαταβαίνειν τοῖς ἀνοήτοις καὶ ἡκάνη προσαὐτῷ.
καὶ τὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέχεσθαι θάνατον. ἀπομαθεῖν δὲ ἐν
τῷ ὑψηλῷ ὄρει μετὰ μωσέως καὶ ἠλίου. ἐπὶ τὸ ἐλεῖν δὲ κὴ
ποιῆσαι τρεῖς σκηνὰς. μίαν μὲν, ἰῆ σὺν τῷ ἰῦ. ἐπέραν δὲ τῷ
μωσῇ. τὴν δὲ ἄλλην τῷ ἠλίᾳ. ὡς μὴ χωρίσης ἡμᾶς σκηνὰς σὺν τοῖς
ἐδαφθῆναι καὶ ἐν τῷ ὑψηλῷ ὄρει, μιᾶς σκηνῆς τοῖς ζῃς. πάλαι
δὲ καὶ ὑπὸ τούτῳ ἐκαυκούρισε τὸν μὴ ἀδόκητον πλέξαι ἐνεργῶς βου-

λόμενος μὴ ὑμᾶς εἶναι ἓν καὶ μόσε καὶ μίαν· ἀλλὰ χωρίσαι αὐτ
ἀπ' ἀλλήλων· πρὸ φάσης τῶν τειῶν ἐκείνων· φάδδος λέγειν καὶ δ,
καλομένη μᾶς ὧδε ἔχειν· ἡ γὰρ μὴ καλομ, κἂν, ἔμεναν ἐκῇ· ἡ
δὲ φάδδος, ζητήσας τὸ διηρῆσθαι λαληθῆναι τὸ φάδδος· καὶ μὰ
λιστα ἐπὴ καὶ τὰ τοὺ ἰῶ ὅταν λαλῇ τὸ φάδδος ἐκ τῶν ἰδίων λα
λῇ· ὅτι φάσης ἐστὶ καὶ ὁ πὴρ ἀὐτοῦ· καὶ ὡς περ ἀκέστην ἀλλή
χωρὶς ὁμερῆσαι τοῦ ἡ πούτος ἀμὼ ἡμᾶς μὴ ἀλλήθαι, οὕτως οὐδὲ τὸ
φάδδος χωρὶς τοῦ ἄχθους τὴ ἀλήθᾳ· τὰ ἐναντία τοίνυν ἔστιν τὰ
πέτρα ἢν· ἀλήθα καὶ φάδδος· καὶ ἀπὸ ἀληθάσας μὲν ἔλεγε τὸ σὺ
ἢ ὄχος ὁ ὑὸς τοῦ θῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ φάδδος, τὸ ἴλεως σοι κε οὐ μὴ ἔσται
σοι τοῦτο· ἀλλὰ καὶ τὸ καλοῦ ἐστιν ἡμᾶς ὧδε ἦναι· ὃ δὲ μὴ θέλων
ἀπό τινος ἐνερτάσας χάεγνος τὸν πέτρον ἀφικέναι τοῦτο· ἀλλὰ
φιλῆσ ἦναι τῆσ πρὸς αἰρέσεως ὡς αὐτοῦ τοὺς λόγους· αὐτοὺ μὲν
πως αὐ παραφήσαντο, μὴ ἀδωσὶ ὀὲ λαλῇ· καὶ τὸ, οὐ γὰρ ἠ ζητή
ἀπεκρίθη, φήσῃ ὅτι καὶ ἀφ' ὡσὸ λόφημον περιέφησε καὶ ἀνά
ξιον τοῦ ἰῦ τὸ παραδέχεσθαι ἀποκταν θῆναι τὸν ἱὸν τοῦ θῦ τοῦ ζῶ
τὸν χν̄· οὐκ ἄλλο καλύφασ ἦν αὐτῶ ὁ πὴρ· καὶ ἐν ταῦθα ὡς
τὰς δύο μορφὰς τοῦ ἰῦ ἰδών· καὶ πολὺ σῆμα φέρουσαν τὴν κατὰ
τὴν μίαν μόρφωσιν τοῦ τὴ ἄναρχου θεοῦ μὸνος, καλὸν ἦ πεν ἦναι
τὰς δῆ αὐτὰς ἐν βᾶσ ἐν τῶ ὁράματι νῶ ποιήσασθαι· ἵναι αὐτὸς τὲ καὶ
οἱ ζῶ αὐτῶ τὰ ἄφραίνοντα θεωροῦντες τὴν μίαν μόρφωσιν τοῦ ἰῦ·
καὶ τὸ λαμπρὸν πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος καὶ τὰ λάκα ὡς τὸ
φῶς εἰ μάτια αὐτοῦ· καὶ πρὸς τούτοις, τοὺς ἄπαξ ὀφθέντας
ἐν δόξῃ ἀῒ θεωροῦσιν ἐν δόξῃ μᾶσην καὶ ἥλιαν· ἀφραίνοντ
δὲ ἐφ' οἷς αὖ ἀκούσωσιν αὐτῶν συλλαλούντων ἀλλήλοις κ
κοινολογουμένων· μᾶσί ὡσ μὴ καὶ ἡμῖν, πρὸς τὸν ἰῦ·

τοῦ δὲ ἰῦ πρὸς αὐτοὺς· ἐπὰ δὲ μὴ δέπω περιεργασώμεθα πρὸ
πολογῆν τὸν κ̄ τὸν τόπον· ὡς πρὸς τὸ ῥηθὲν βασανίζοντες τὰ
τᾷ πομένῃ, τούτοις ἀκολούθως ἰδωμεν· μήποτε ἀναβι
βασθέντες ἀφ' ὑψηλοτέρων ἀληθάσας δοτικῶν καὶ τὴν με
ταμόρφωσιν ἰδόντες τοῦ ἰῦ καὶ τῶν ὀφθέντων ἐν δόξῃ μᾶς
τοῦ μωσέως καὶ ἠλίου, ὧν ἀποδεδομένος πέτρος καὶ οἱ τὸ
βρον τὸ ὄρος, βούλοιντ' ἂν ἐν αὐτοῖς σκηνὰς ποιήσαι τῶ τοῦ
θῦ λόγω καὶ τοιαύτην τι δῆ αὐτοῖς· καὶ τῶ μὲ μωσεῖ τοῦ μὴ
δόξης τε θεωρῆσαι· καὶ τὴν προφήτᾳ τὴν ὄξοδον λαλοῦσιν
τοῦ ἰῦ ἣν ἔμελλε πληροῦν· καὶ ὡς τὸν θεωρητικοὺ τε φανικὸς
ὃ πέτρος βίον· καὶ τὸ ἐν αὐτῶ τῶ πέτρω λοῦ προκρίνας τοῦ δῦ
πολοῖς ἦναι μετ' αὐτίνος ὀχλήσεως ἐπὶ προθέσῃ τοῦ ὠφελῆ
τοὺς βουλομένους, ἦ πέτο, καλομένην ἡμᾶς ὧδε ἦναι· ἀλλ' ἐ
πὴ καμάτου ζητᾷ τὰ τῶν ἑαυτῆς, τὸ νομιζόμενον τῶ πέτρω καλ'
οὐ πεποίκιλνται· διὸ καταβέβηκεν ἀπὸ τοῦ ὄρους, πρὸς τοὺς
μὴ δῶσα μένους ἀναβῆναι ἐπὰ τὸ καὶ ἰδῆν αὐτοῦ τὴν μίαν
μόρφωσιν· ἵναι κἀν ὁποῖον χορεῦσιν αὐτὸν ἰδῆν θεωρήσωσ
Διὰ καὶ οὐ τοίνυν ἐστὶ καὶ τὴν μὴ τῶν ἑαυτῆς ζητοῦσαν φάπην ἄχρι
τος, ἐλάθερον μὲν ἦναι ἐκ πάντων· πᾶσι δὲ αὐτὸν δουλῶσαι
τοῖς κόσμω· ἵνα τοῖς πλάσασι αὐτῶν κερδήσῃ· ᾗ ποι δαὶ τὶς
προστὰ ἀποδεδομένα πορίσηται καὶ ἐνερτάσας πᾶσ χά
εγνος φᾶς τὸν πέτρον πορίσοῦ μὴ ᾗ δῶσ ὁ λέγῃ· μὴ πρόσιεμ
ἐκείνην τὴν δῆλησιν· ὅτι παρὰ τῶ πάντων τὸν ἐσθέλοντες ἦναι
νομοδιδάσκαλοι, οὐκ οἴδασι περιῶν λέγουσιν· ἀλλ' ὅτι μὴ
πεφανοῦντες τὴν φύσιν τῶν λεγομένων μὴ δὲ νοοῦντες αὐτ
τὸ βούλημα, ᾗ αὖ βεβαιοῦνται περὶ ὧν οὐκ ἴσασι· τοιοῦτόν τι

ἐπεπονθοσ καὶ ὁ πέτρος· μὴ καταλαβὼν γὰρ τὸ κάλλον περὶ
τὸ κῦ τοῦτο οἰκονομίας καὶ τῶν ὀφθέντων ὄρη τὸ ὄρος· μωσῆ καὶ
ἡλιοῦ, λέγεται, καλὸν ἐφάνη μᾶσ ὧδε εἶναι καὶ τὸ ζῆν· μὴ ἀ
λωσὸ λέγῃ· οὐ γὰρ ἂν ἁπλῶσ λέγῃ· καὶ γὰρ ἡ περισσοφοσύνη
τὰ ἀπὸ τοῦ ἡλίου φέρεται τοσ ἐπιδεχομένοισ φορὰν τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖτ
τοσσόνδε· οὐ μὴν οὕτωσ ἔχων, οὐ μοῖρα τὰ ἀπὸ τοῦ ἡλίου φέρεται·
οὐδὲ σωϊκοῖσ τῆσ φύσεωσ τῶν ὑπὸ τοῦ λόγου μύων· ὄψῃ
τοῦτοισ ἐφάνη, ἵνα λοιπὸν τοσοῦτον· καὶ ἐδοὺν ἐφέλκεσθαι τὴν
ἐπισκίασιν αὐτοῖσ καὶ τὸ ὄψῃ· οἶμαι δὲ ὅτι τὸν πέτρον ὁρᾶν
ἀπορρέποντα τοῦ ποιῆσαι σκηνὰσ ὑφάσ ἐμμένον ὅσον
ἐπὶ τῷ βουλήματι σκηνοῦν, δηλοῦντι κρεῖττονα· ἵνα οὖν τοσοῦτο
μάσω καὶ πολλῷ δι' αὐφέροισαν σκηνὴν τὴν ἐφέλκειν· ἡ γὰρ
ἔργον ἐφ' ἑαυτῆ σκηνῆσ τὸ ἐπισκιάσαι τὸν ἐναυτῆ καὶ σκέπασαι·
ἡ δὲ φωτὸσ ἡμῖν μὲ φέλη ἐπεσκίασεν αὐτοῖσ, οἷον ἡ σκηνὴ θεῖ
αὖτε καὶ φωτὸσ ἔνυλον ἀμοῖσαν ἐποίκειν αὐτοῖσ ὁσ παρὰ
δῆτιμα μέλλουσησ ἀναφάσεωσ ὀθεῖ· φωτὸσ γὰρ μὲ φέλη
ἐπισκιάζῃ τοῖσ ἡλίοισ σκεπαζομένοισ ὧμα καὶ φωτὶ
ζομένοισ καὶ ἐλλαμπομένοισ ὑπ' αὐτοῦ· πόθεν ἂν ἡ κῆ φω
τὴν ἡμῖν μὲ φέλη ἐπισκιάζοισαν τοῖσ ἡλίοισ· ἢ πάλαι μὲν περι
κηδῶν μισ· ἀφῆσ ἐρχέσθαι τοῦ πρὸσ φωνῆ· μαρτυροῦσα
τῶν ὑῶν ὧσ ἀγαπητῶν καὶ ἀδοκήτων· καὶ περιτρέποισα ὅτ
σκιαζομένοισ ὑπ' αὐτοῦ, πούτου καὶ μὲ λέλλου τινὸσ αὐκῦ·
λέγῃ· λοῦτοσ ὡσ πάλαι, οὐτῶσ καὶ ἀφ' ἡμῶν βούλεται· πάλιν
καὶ τὸ ἄλογον πῶσ, ἡ φωτὸσ ἡμῖν ἐπὶ μὲ φέλη ἐπισκιάζοισα τοῖσ
ἡλίοισ καὶ περιφήκαλοισα πᾶσ τοῦ θῦ· ἐνεστοῦτοσ ὁμῶν
τῆ καὶ λέγον τοσ· οὗτοσ ἐστὶν ὁ υἱόσ μου ἀγαπητὸσ ὁμῶν
~ δόκησα.

τολμήσασ δῶ ἅ ποιμι καὶ τὸ σῶμα ἡμῶν ἅ ναι φωτηνὴν νεφέλ
πέτρος μὲν οὖν λέγων ποιήσω μὲν ὧδε τρεῖσ σκηνὰσ· ἀφέ
αυτοῦ μίαν· καὶ ἀπὸ τοῦ υἱοῦ μίαν· καὶ ἀπὸ τοῦ ἁγίου πνῦσ μίαν·
φωτηνὴ γὰρ πρὸσ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνῦσ με φέλη ἐπισκιάζηται
ἰῦ τῆ νησίοισ μαθηταῖσ· ἢ τὸ ἀγγέλιον καὶ τὸν νόμον καὶ τοῖσ
προφήταισ με φέλη ἐπισκιάζῃ φωτηνὴ τῶ δῶ αυμὴ ὁρᾶσθαι
ρᾶν τῶ φωτὶ αὐτῆσ κατὰ τὸ ἀγγέλιον καὶ τὸν νόμον καὶ τοῖσ
προφήταισ· ἦν δὲ ἐκ τῆσ με φέλησ φωνὴ, τάχα μὲν μίσασ καὶ
ἡλίαν λέγῃ οὗτοσ ἐστὶν ὁ υἱόσ μου ὁ ἀγαπητὸσ ὁμῶν εὐδόκησα
ὡ κούε τε αὐτοῦ· ὡσ θυμοῦντι δηλῦν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνῦ καὶ ἀκοῦ
σαι αὐτοῦ· καὶ θεωρῆσαι αὐτὸν καθωσημένον δόξῃ· τάχα δὲ καὶ
μαθηταῖσ διδάσκει· ὅτι ὁ κύριοσ υἱοσ τοῦ θῦ καὶ ἁγαπητὸ
αὐτοῦ ὁμῶν εὐδόκησεν οὐ μᾶλλον ἀκούσηνδε· ὁ τότε θεω
ρούμενοσ ἦν καὶ μεταμορφωθεὶσ καὶ λαμπρασ τῶ προσώπ
ῶσ ὁ ἥλιοσ· καὶ ὁμῶν δεδυλωμένοσ τῶ ὡσ φωτὶ λάκωνι μάτων·
μᾶλλον δὲ τῶν τάχα πται· ὅτι ἀκούσαντεσ τῆσ φωνῆσ τῆσ
νεφέλησ μαρτυρούσησ τῶν υἱῶν οἱ πρῶτοι ἀπόστολοι· μὲ φέρου
τεσ τὴν τῆσ φωμῆσ δόξαν καὶ τὴν ἐπ' αὐτῆσ τῆσ δῶ αμιν, ἱκετάσ
πεσούτεσ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ θῦ· ἀφόδρα γὰρ ἐφοβήθησαν
τὸ παράδοξον τοῦ θεάματοσ καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ θεάματοσ
λελαμμένων· προσέχεσ δὲ ἑαυτοῖσ δῶ ασαι καὶ ταῦτα τῶ ἁγίῳ περὶ
τῶν κατὰ τὸν τόπον· ὅτι νοήσαντεσ οἱ μαθηταὶ τὸν υἱὸν
τοῦ θῦ κλέειν μαθητείαν μᾶσ θαι· καὶ αὐτὸν εἶναι τὸν ἐρχόμενον
οὐ γὰρ ὀφθέντοσ τοῦ προσώπου μου καὶ ζήσῃ· καὶ τὴν περὶ
αὐτοῦ μαρτυρίαν τοῦ θῦ προσλαβόντεσ· ὡσ μὲ φέροντεσ
ταῖσ τοῦ λόγου αὐσαῖσ, ἐταπεινώθησαν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα

τοῦθ· ἀλλὰ μετὰ τὴν ἀφὴν τοῦ λόγου τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐπαρθῆ-
ναι δοκεῖν μόνον καὶ οὐδένα ἄλλον· ἓν μόνον τέτονε μαθητὴς ὀνόμασε
καὶ ἡλίασε πρὸ φήτην τοῦ ἀγγέλου· καὶ οὐχ ὡς περὶ τῶν προ-
φητῶν, οὕτω με μνημόνευσιν οἱ προφῆται τὸν ἕνα, τῶν
πάντων δέ μοι νόφ, ὡς πρὸς τὰ μυστικὰ καὶ πράγματα· πρὸς γὰρ τὸν
τοῦ γράμματος βούλημα μαθητὴς καὶ ἡλίας ὀφθέντες ἐμβόδιζε
καὶ συλλαλήσαντες τῷ Ἰῶ, ἀπαντελήλυθασιν ὅθεν ἐληλύθασι·
τὰ δὲ τῶν λόγων μφωνῶσιν τες· ὧν ἐλάλησε μφὰ τῶν οἱ ἅ-
γιοις ὁ σμὸς οὐδέποτε λήρητε τηθησομένοις ὑπὸ τοῦ κ̄ῡ τὸν
καιρὸν τοῦ παθοῖς· ὅτε ἔμελλε πολλὰ σώματα τῶν κε κοι
μημένων ἐγείρεσθαι τῶν ἁγίων, ἀπὸ ἐναφὸς
τὴν ἀληθῶς ἁγίαν πόλιν· τὴν μὴ κλαυομένην ὑπὸ τοῦ Ἰῦ
Ἰλημ· καὶ ἐκ τῆς ἐμφανίζεσθαι πολλοῖς· μφὰ δὲ τὴν ἐν τῷ
ὄρφ οἰκονομίαν καταβαινόντων ἐκ τοῦ ὄρους τῶν μαθη-
ἵνα ἐλθόντες πρὸς τὸν ὄχλον ὑπακρετὴς σωσι τῶν ψῶ τοῦ θῦ
περὶ τῆς ἐκφάνων σρίας, ἐν ἐπάλω τοῖς τοῖς μαθηταῖς ἐ-
μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα εἰ ἀσσοῦ ὁ ὑὸς τοῦ ἀνοῦ ἐκ νεκ-
ἀναστῇ· τὸ μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα, παραπλήσιον τῷ
ἐν τοῖς ἀνωτέρω βεταθέντι· ὅτε δὲ ἐφάλω τοῖς μαθη-
ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χ̄ς̄· δῆλον τὰ δὲ ἐκᾶν
ἁγνεμόνα τὸν τόπον, δῶ ὡς ταὶ κ̄μῖν ᾖναι χρήσιμα καὶ
πρὸ τὸ πρόκαμμον· ἐπεὶ καὶ κατὰ ταῦτα βούλε
οἷς μὴ λαχθῆναι τὰ τῆς δόξης αὐτοῦ πρὸ τῆς μετὰ
τὸ πάθος δόξης αὐτοῦ· ἐβλάμησαν γὰρ ἂν οἱ ἀκούοντες
καὶ μάλιστα ὄχλοι, τὸν οὕτω δεδοξασμένον θεωροῦν-
τες σταυρούμενον· διὸ περὶ ἐπῆ συγενεσθῆν τῆς μετὰ μορφῶ-

αὐτοῦ καὶ τῶ ὀφθέντι αὐτοῦ πρόσωπα ὡς ὄκ μοσ τὸ δόξασθῆναι
αὐτὸν πὶ αὐ φάσῃ, διὰ τοῦτο βούλε πότε τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἅπο
τόλων λαληθῆναι κνί κα ἐκ μεκρῶν ἀναφῆ:- Τόμος ιτ΄
Ἐπὶ πρόσωπα αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ λέγουσι· πῖ οὖν οἱ γραμματῆς λέ-
γουσι τι ὅτι ἡλίας δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον· οἱ μὲν σωμα βαίνετε τοῖς μαθη-
τῶν ὑπὸ τῶν γραμματέ περὶ ἡλίου παραδεδομένων ἐ μέμνησθε·
ὅτι πρὸ τῆς χ̄ῦ παρουσίας ἐλθὼν ἡλίας, ἀπατεῖ πίστας αὐτῶ πάντας
τῶν παραδεδομένων αὐτόν· κ̄ δὲ ἐν τῷ ὄρφ πασίν καθῆμαι ἡλί
ἐφάνη, ἐδόκα μὴ σωάδην τοῖς ἁγίοις· ἐπὶ τοῦ πρὸ τοῦ Ἰῦ
ἐδοξενάν τοῖς ἐληλυθέναι ὁ ἡλίας ἀλλὰ μφάν τον· διὸ ταῦτα
φασὶν, οἱ ὀμνοι φλάδεσθαι τοὺς γραμματῆς· πρὸς δὲ τοῦτο
ὁ σ̄ρ ἀπο κρίνε οὐ κατὰ τῶν τὰ περὶ τοῦ ἡλίου παραδεδομένων.
ἀλλὰ ἀλλην τοῦ ἡμίου πρὸ τῆς χ̄ῦ, ἐπιδημίαν ὀφθῆσαν
ὑπὸ τῶν γραμματέ ᾖναι φάσκον καθὼ ὁμοιώσαν τες αὐτὸν
ὡς ζωὲ πι οι γενόμενοι πὸ αὐτὸν φόφυλακὴν βληθῆναι ὑπὸ
ἡρῴδου καὶ τῶ αὐτὸν ἀναιρεθῆναι ὑπ᾽ αὐτοῦ, πε ποικάσιν
ὑμᾶς τῶ ὅσα ἠθέλησαν· ἢ πα ἀλλοῖοις πε ποικάσιν ὁσ τ
ἡλίαν φὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν πάσχεσθαι· καὶ ταῦτα μὲν ὡς περὶ
ἡλίου αἱ τε μαθηταὶ ἐπηρώτων καὶ ὁ σ̄ρ ἀπεκρίνατο· οἱ δὲ
ἀκούσαν τες, σωὴκαν τὸ, ἡλίας ἤδη ἦλθε· καὶ τὸ δεκτὸν αὐ
τῶ ἡρκεῖν ὑπὸ τοῦ σ̄ρ̄, τὴν ἀναφορὰν ἐχρῆν αἰ πεῖ τ
βαπτιστὴν Ἰῶ· καὶ πᾶν παρὼν ἡρκεῖτο, σαφῆ νάσ ἐνεκεν
τοῦ ἐκκαλύπτου ῥητοῦ· ἡδὺ δὲ κ̄ δῶ ὰ μὲν καὶ τῶν ἐν ἀποκα
λύψει αὐτῶ πραγμάτων τὴν δόξαν ποιήσω μεθ᾽ ἡμῶν·
ἡλίας, ἀλλ᾽ ἐμοὶ δοκῶ μοι λέγεσθαι ἵνα μὴ ἐμπεσὼν πῶ φόβῳ
λόγειον τῆς ἐκκλησίας τοῦ θῦ περὶ τῆς μελλούσης μορφῶ

δότιμα· οὔτε παραδῆδόμενον ὑπὸ τῶν ἀποστόλων, οὔτε ἐμφα
νόμενον τοῦ τῶν γραφῶν· καὶ γὰρ εἶναι τὸν ἐπὶ τῶ τὰ βλεπόμε
νὰ πρόσκαιρα εἶναι καὶ σωτέλεσθαι τὸν αἰῶνα τοῦτον·
ἀλλὰ καὶ τῶ πληρωθῆναι ὁ οὐῶ ὸς καὶ ἡ ἡμέρα ἐλάσσονς. καὶ δ,
παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου· καὶ τὸ, οἱ οὐῶ οἱ ἀπο
λοῦνται μᾶλλον τῶν ὄχλων αὐτῶ· ἡ γὰρ καθυποστέσιν δὶ σώωσ γενέσ
ἐν τῆ ἀπάρχησι μέχρισω τελεσθάσ τοῦ κόσμου κατα φάσ ἡ αὐτὴ
ψυχὴ σὺν τῶ σώματι· ἢ αἱ τιανηνὰν γένοιτο ἐν αὐτῶ· ἢ ἢ αἱ μέ
τιαν γενομένη ἢ σὺν σώματι, ἢ αὐτίου χὶ καὶ πρὶσ καὶ πλεονάκισ
ἔσται ἐν αὐτῶ· τῶν ἢ αὐτὸν βίου τοῦτον καὶ τῶν ἁμαρτημάτων·
ἐν αὐτῶ κολάσεων τούτω ἀποδοθήσονται μόνω τῶν πρόσ
κατὰ τὴν μέλλουσαν αὐτοῖσιν· ὅπερ ἐὰν ὄχλου κολουθίασ δοθῆ,
ὄχλέσαι τάχα ὅτε ψυχὴ οὐ μέλλουσα τῶ θήσε. ἀᾗ γὰρ ἢ αὐτὴ
πρότερα ἁμαρτήματα, ἐπιδήμήσασα τῶ σώματι. καὶ οὕτωσ
ἀχθῆ χώραν ἣ τοῦ κόσμου φορὰν καθὴν ὁ οὐῶ ὸς καὶ ἡ ἡμέρα ἐλά
σονς. ἵνα δὲ καλῶ τὴν ὑποθεσιν ταύτην δῆδοται τὸν πάντα ἀνα
μάρτητον μηκέτι ἢ ζῆν ἐπὶ τοῦ ἢ ατενέσεωσ σώματοσ, ἢ ὡσ χρόνου
οἱ σμίαν ἄρκεσθαι πάντα καθαρὰ ὄσασαν ψυχὴν καὶ μηδὲ ο
μόνην μετενσωματώσεσ. ὁμοσδὲ καὶ οὕτωσ μιᾶσ τινὸσ ἀᾗ
ἐκ τοῦ ὡρισμένου τῶν ψυχῶν ἀριθμοῦ μεθισταμένησ καὶ μη
κέτι ἐπὶσωσ μα ἐρχομένησ, ὁ πλήθοσ ποτὲ ὡσ ἢ αὐτίνων ὡσ
πορθῆ ἀπάρχων χρόνων, ἢ γένεσισ· καὶ τῶν πάντων τοσ τοῦ κόσ
μου ἐπὶ τινα ἑνὸσ ἢ ὀλίγω πλήθουσ· μεθαὼσ καὶ αὐτοῖσ
τελεσθέντασ, ὁ κόσμοσ φθαρήσε. ἐπὶ λῆ πού των τῶν
ὡσ σωμάτων ἐρχομένων· ὅπερ οὐ καρεσκῆ τῆ γραφῆ· πλὴθ
γὰρ οἱ δὲ ἀμέτρητοι λῶν ἢ τῶ χρόνω τῆσ τοῦ κόσμου φθορᾶσ·

ὅπερ ἐᾗ δῆλον σωεξεταζομένου τοῦ, πλὴν ἐλθὼν ὁ ὑὸσ τοῦ ἀν,
θρώπου, ἆρ ἢ σῆ τὴν πίστιν ἐπὶ τῆσ γῆσ· ὡσ ἄρα μὲν παρὼν τῶ μαθητῶ ὑ
ἐρημένον· ὡσ περ δὲ αἰῶ ἡ μέραι τοῦ νῶε, οὕτωσ ἔσται ἡ παρουσία τοῦ
ὑοῦ τοῦ ἀνου· ὡσ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖσ ἡ μέραισ τοῦ κατακλισμοῦ καὶ τοῦ
βῆνο· ἐ σαι δὲ ποῖσ τότε ἢ τῶν ἁμαρτημάτων ἡσ πραξισ, ὄχλεν με
τενσωματώσα· ἡ γὰρ ἐ τι ἁμαρτάνουσα παραλαμβάνουσ, ἢ τοι
ἄλλω τρόπω κολάσεωσ μετὰ τοῦτο κολασθήσονς· καὶ ἢ τοῦτο
ἢ τοι δύο τρόποι κολάσεων ἔσονς γενικοί· ὁ μὲν, ἐν μετενσωματώ
σει δε, ἐκτοῦ τοιούτου σώματοσ· καὶ λεγέτωσαν τὰσ τούτων αἰτίασ.
καὶ ἢ αφορᾶσ, ἢ οὐ κολασθήσονς ὡσ ἀθρόωσ ἀποβαλλούσησ τὰ
ἁμαρτήματα οἱ ἐπὶσωσ τελεσθέντεσ κατὰ λοιφθέντεσ· ἢ ὅπερ βελ
τίω ἐᾗ τρόποσ κολάσεωσ τοῖσ ἢ μαρτηκόσιν ἐν σώματι· τὸ ἐκ
αὐτοῦ τῆσ κατὰ φύσ τοῦ βίου τούτου τὸ κεχωρισμένον τῶν ἁμαρτη
μάτων· ἔκ αὐτὸν δὲ τούτων τῶ θμόρων δῶσ αι μέλλω τοῖσ πράγμασ,
ἀνατρέπτικόν ἐᾗ τῆσ μετενσωματώσεωσ· ἡ δὲ αὐξησισ
οἰ τὴν μετενσωμάτωσιν ἡ σάμενοι ἕλληνεσ ὡσ αὐκόλουθα
αὐτοῖσ τιθέντεσ οὐδὲ φθάρεσθαι βούλονται τὸν κόσμον, ὥρα
καὶ τούτοισ αὐτιβλέψαντασ ταῖσ ἐκφαινούσαισ γραφαῖσ
φθαρήσεσθαι τὸν κόσμον, ἢ ἀπὸ φῆσαι αὐταῖσ, ἢ ἄρησιλογεῖ
περὶ ἧ κήσεν τῶν καὶ τὰ τὴν σωτέλειαν· ὅπερ καὶ βούλοιτ
ποιήσαι, οὐδαμῶσ ἔχει· ἔχει δὲ καὶ τοῦτο τοῖσ πολλάκισ αὐτὸ
λέγειν· μὴ φθαρήσεσθαι τὸν κόσμον φήσομεν· ὅτι δὲ μὴ φθά
ρεται ὁ κόσμοσ λλ' ἐπανήκειν φανέσθαι, οὐκέσαι ὁ ὑὸσ τοῦ
πάντα· πρὶν γενέσεωσ αὐτῶν· λλ' ἆρα ἀνὰ μέροσ, ἢ τοι
ἑκάστου ἧ σεν πρὶν γενέσεωσ αὐτοῦ, ἢ τινα καὶ μᾶλλον τὰ
πόλιν ἑτέρα· ἀπαρτία γὰρ τῆ φύσ, ἢ χοῖόν τε περιλαμ

βάνεσθαι τὴν περαιτοῦ πεφυκέναι τὰ τίνασκόμματα ἐνάσης·
πούτωδὲ ἀκολουθῆ, μὴδὲ προφητάσαι δύνασθαι γενέσθαι
περὶ πάντων ὧντινωνοῦν αἰτεαἰτήσεωνοὐ τῶν τῶπάντων·
ἀναγκαῖοσανδοῖμαι ἐνδεῖξαι πρὸς φέναι τὴν ἔξεταύτης τοῦ περὶ
μετεπενσσμαι τάστεωσλόγουδεῖν τὴν τινῶν ὑποσύσιαν· οἱ κ
θέντων ψυχὴν εἶναι περὶκόσμολόγος, τὴνἀυτὴν ἡλίου καὶ ἰῶ·
πρότερονμὲν κληθῆσαν, ἡλίας· δεύτερονδὲ, ἰῶ· καὶοὐ
καθεξῆς κεκλῆσθαι ἰωάννην αὐτοῦ· ὡσδηλονἐκτοῦτον
ὀφθέντων ἀγγέλουτῶζαχαρίᾳ φρικέναι αὐτῷ· μὴφοβοῦ
ζαχαρία διότι εἰσηκούσθη ἡδέησίσου· καὶἡγυνήσου
ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι καὶκαλέσεις τὸὄνομα αὐτοῦ
ἰῶ· καὶἐκτοῦ ἀπτῆλη φέναι τὸνζαχαρίαν τὴν φωνὴν μὴ ὠ
τὴν ἐν τῇ πίναι κὶ διὰ τρα φὴν περὶτοῦ ἰῶ ὠνυκνκαλῆσ
τὸν γεγενημμένον· ἅ περδὲ ἡ ψυχὴ ἡλίασ ἦν, ἄχρι ἦν καὶὁ δ
τερονἀυτοῦ γεννώμενον κληθῆναι ἡλίαν· ἢ καὶτίαν τινὰ φα
νῆναι τῆσ μεταμυμίασ ὡσὲ πὶ τοῦ αὐβραὰμ·
καὶτῆσαρασ καὶτῆσαρρασ· καὶτοῦ ἰακὼβ καὶ ἰῆλ· καὶτοῦ
σιμωνοσ καὶ πέτρου· καὶ τοιγεοὖν δοῦ τωσ ὁλότοσ ἐν αὐτοῖσ
ἐσῴζετο· ἐν μιᾷ γὰρ καὶτῇ αὐτῇ ζωῇ τοῖσ προφημμένοισ τε τό
νασιν αἱ μὲ τοῦ μιαίζ κτήσαι δ' ὧν τισ ἡμῖν ψυχὴ ἡλίασ ἐστὶ
πρότερον ἐν τῷ θεσβίτῃ καὶδεύτερον ἐν τοῖ ἰῶ, τίσιν ἡ τοῦ κλη
θὲν ὑποτοῦ σῆ ἐν ἀμφοτέροισ ἡλίασ· καὶφημὶ τοῦ ζαβρι
ὴλ ἐν τοῖσ προσζαρίαν λόγοισ ὑποβεβλῆκέναι τὴν ἑαυτῆ
οὐσίαν ἐν ἡλίᾳ καὶ ἰῶ· φησὶ γὰρ τῶν ψῶν ἱκλ πολλοὺσ ἐπὶ τῇ ἐλ
κτὸν θεὸν αὐτῶν· καὶαὐτοῖσ προελάσεσθ ἐν πνεύματι
καὶδυνάμει ἡλίου· προάγει γὰρ οὗτοσ πρὸ αὐτοῦ ἐν ψυχῇ ἡλίου·

ἵνα ἄρα τὸ πρῶτον ἡ μετενσωμάτωσισ· ἀλλ' ἐν πνεύματι καὶδυνάμει ἡλίου·
σωφῶσδὲ οἱδεν ἡ τραφὴσ ἀφορῶν πνεῦμα προσ ψυχήν· ὡσ τὸ
ὁδὲ θεὸσ ἀλάσαι ἡμᾶσ ὁλοτελεῖσ· καὶὁ κλῆρον ἡμῶν τὸ πνεῦμα καὶ
ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα τηρηθείη ἀμέμπτωσ ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυ
ἰοῦ χῦ· καὶτρία ἅγια τε πνεῦμα καὶψυχὴ καὶ σῶμα ἐν τῷ κ τοῦσ
ἐβδομήκοντα λαμπαδηφερόμενοσ, παρίσησι τὴν ἀφορέων
πνεῦμα καὶ ψυχῶσ· ἡλίασ οὖν οὗτοσ, οὐ διὰ τὴν ψυχὴν λέλεκται·
ἀλλὰ διὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν δύναμιν· ἀπὸ πνεῦμα οὐ δὲν λυπεῖ τὴν
ἐκκλησίαν φησὶ κοῦ λόγου ἡ πρότερον μὲν ἡν ὁ μὴ μία ἕτερον
δὲ τάλουεὐθὺσ ἰῶ· καὶ πνεῦμα πᾶσ δὲ προφητῶν, προφήταισ
ὑποτασσόμενα· οὐχὶ δὲ ψυχαὶ προφητῶν προφήταισ ὑ
ποτασσόμενα· καὶτὸ πνεῦμα ἡλίου ἀναπέπαυται ἐπὶ ἐλισσαίε·
ζητητέον δὲ πότερον πᾶσ τοῦ· ἐφ' ὅτο πνεῦμα τοῦ ἡλίου τοῦθ' ὁ
ἡλίασ πρὶ ἦν, ἢ ἕτερα πᾶσ τέτ' ἀλλήλων· καὶἡ παράδο
ξόν τι τὸ πνεῦμα ἦν ἡλίου τὸ ἐν αὐτῷ, παρὰ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθ
ρώπου τὸ ἐν αὐτῷ· καὶγὰρ σωφῶσ ὁ ἀπόστολοσ παρέστη
ἕτερον φῆναι τὸ τοῦ θῦ πνεῦμα καὶ ὁ μὴ μίν ἡ, παρὰ τὸ πνεῦμα
ἑκάστου ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ· ὁ που μὲν λέγων, αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμ
μαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα θῦ· ὁ που δὲ, οὐ
δεῖσ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου
οὕτω καὶτὰ τοῦ θῦ οὐδεὶσ ἔγνω εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θῦ· μὴ
θαυμάσῃσ δὲ τὸ περὶ τοῦ ἡλίου ἡ ὡσ περ ξένον τι ἀπηνήσ
ὠν τῷ παρὰ τοῖσ ἀνθρώποισ πᾶσ τασ ἡλίοισ εἶναι τὸ
ἀνα λῆφθῆναι ὁμοῦ σῶμα καὶ ψυχὴν τὸν οὐρανόν, οὐ τῷ σβέσε
σθαί τι ἢ λῆξαι τὸ πνεῦμα αὐτοῦ· ὡσ οὐ μόνον ἐπαμφοτέρουσ ὁλ
τοὺσ ἐλισσαίου· ἀλλὰ καὶτοῖσ ἰῶ σημκαὶ τῷ βῆναι φόβον τὴν γεννεσ

καὶ τὸν ἰῶ ἰδεῖν μὲν, πνεύματος πε πληρωθῆναι· ἐντιέκκοιλίας μέρος
αὐτοῦ· ἰλιὰς δὲ πρὸς ἐλκυσθέναι ὑμᾶς πιον τοῦ χῦ ὑμῖ καὶ
δωρεὰ μαθητοῦ· καὶ γὰρ δωρεὰν τὸν πνεῦμα ἔλαβεν τὸ αὐτὸ·
οὐ μόνον χάρονα ἀλλὰ καὶ κράτονα· αἱ πρόγονοι ὁδὸς χριστ
θῆναι μὲν πῖ ἡτε μονικῶ· ἄγκαι γιοθῆναι δὲ ὑμῖ τοῖς ἄγκύροις
αὐτοῦ πνεῦμα ἁγθεῖ· ἁδεῖναι μεταδοῦναι μὲν οὐ σπέρ πνεῦ σοφίας καὶ
συνέσεως· πνεῦμα βουλῆς καὶ ἰσχύος· πνεῦμα γνώσεως καὶ εὐσεβείας·
καὶ ἐνεπλήσθη πνεῦ φόβου θῦ, δωρεὰν καὶ ταῦτα μεταθῆναι πλή
ρωναι ὑμᾶς πνεύματος ἁγίου κράτονα πνεύματος· καὶ τοῦτο δὲ παρεθέ
μεθα, διὰ τὸ ἐμπῖ καὶ δωρεὰν μαθητοῦ πρὸς ἐλκυσθέναι ἐνώ
πιον χῦ τοῦ ἰῶ· ἵνα τὸ κλίασι κλιθῆναι, ἐπὶ τὸ ἐν τῷ ἰῶ ἁμαρ
φέρηται πνεῦ τοῦ κλίου· ὡσ καὶ σωθῆκαν οἱ ζωναυβαύτεσ
πρὸς μαθητὰ ὁ τι περὶ ἰῶ τοῦ βαπτιστοῦ ἐφθέγξατο ἐπὶ τῷ
ἰῶ τὸν ἔλιοσ αἰὸν μόνον ἀναπέπαυται τοῦ κλίου πνεῦμα· οὐδὲ ἰῶ πρὸ
ἐλήλυθεν, οὐ κεν μόνῳ τῷ πνεῖ ἀλλὰ καὶ ἐν δωρεᾷ μαθητοῦ· ἀλλ
καὶ ἐλισσαίοσι μὲν, οὐ κὰν κλίασι ἁφέθη· ἰῶ δὲ αὐτοῦ κὰν κλίασι
ἁδὲ λαὸ παραδέδωται τὴν γραφὴν ὅθεν ἔλεγον οἱ γραμματεῖσ·
ὅτι κλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον· ἀκούετε τοῦ μαλαχίου λέγοντοσ· καὶ ἰ
δοὺ ἐγὼ ἀποστελῶ ὑμῖν κλίαν τὸν θεσβίτην καὶ τὰ ὀπίσω τοῦ,
μὴ ἔλθω καὶ παταξω τὴν γῆν ἄρδην· καίτοι κέ τισ εἴποι τοῦτον
λελοιδῶθαι ὅτι πρόσκτε ἐπίζηλοσ κλίασ τὴν δόξαν χῦ ἐπιδημί
λειτοῦτον ἱερῶν λόγων καὶ καὶ τὰ φῶσ ἐν ταῖσ ψυχαῖσ τοῦσ ἁγίου
πνεύματοσ γενομένοισ· νῦ οὐ κὰν κύκλῳ καν οἱ ἐπὶ τῆσ γῆσ ἀν
θρωποι ἐπὶ τὸ ὑπερβάλλον τῆσ δόξησ ἁμὴν ὑπὸ τοῦ κλίου ἦσαν πρόσ
κτεσ ἐπιθεν τεσ· κλίασ δὲ καὶ ἐν τούτοισ, οὐ τὴν ψυχὴν λαμβάνων
τοῦ πρόδρομου ἐκείνου· ἀλλὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν δύναμιν αὐτοῦ·

πᾶσι τὰ σαρέφη νοῖσ τὸ πᾶν πνεῦμα ἀπὸ κάτω φήσεσ· ἵνα ἀπὸ κάτω φᾶσι
καὶ ἐκ τῆσ ἀπὸ κάτω φάσεωσ τε νομένοισ χορηγικοῖσ τῆσ δόξησ τοῦ χῦ,
ὑπὸ δημήσησ ἐνδεχόμενοσ ἡμῶν τοῦ θῦ· ἁδὲ καὶ λόγοσ τισ ἐστὶν
ὁ κλίασ ὑποδεέστεροσ λόγου τοῦ ἐν ἀρχῇ πρὸσ τὸν θὺ θῦ λόγου, καίτοι
τοσαῦτα δύναται ᾧ ὡσ περὶ πρωτύμωσ μαι ἐπὶ δημῶν τῶν ἑτοιμαζομένω
λαῶν ὑπὸ τοῦ· ἵνα τέλησ καὶ τεσκλάσῃ μόνοσ πρὸσ ὑποδοχὴν τοῦ τε
λόγου· ἀπορήσαι δὲ ἄν τισ ἡμῶν τὸ πρῶ καὶ κινδύνων μεσ κλίου τῶν ὑμῖν πε
πονθε κατὰ τὸ, ἐποίησαν ὑμῖ αὐτῶν ὅσα ἠθέλησαν· καὶ πρὸσ τοῦτο
λελόχε ἁπλοῦ στόλου μὲν, ὁ τι οὐδὲ ἐμ ἄπο πον σῖν τὴν ἀφάτην σωμ
πάσχειν τῶν ἁσηθοῦντων τοῖσ ζοκηθεῖσι μένοισ· καὶ ἐστὶν οὖν φησὶν αὐτοῖσ
ἀσθενοῦντασ, καὶ σθενῶ· καὶ σὺ αὐτοῖσ πεινῶντασ, ἐπείνων· καὶ σὺ
αὐτοῖσ διψῶντασ, ἐδίψων· βαθύτερον δὲ, ὅτι ἀκάθεκτα ἀλλὰ ἐποί
ησαν αὐτῶν ὅσα ἠθέλησαν ἐν αὐτῶ· νῦ γὰρ ἐπερκρασμένων τῶ πνεῖ
καὶ τῆ ζωῆ μαθητοῦ τὸ πε πονθότων ψυχὴ ἰῶ οὐδαμῶσ οὐ
σα κλίασ· πάσχω δὲ καὶ τὸ σῶμα· κατάλλον γὰρ πρόπον ὑμῶν σωμ
ψυχὴ καὶ πνεῦ καὶ δώρεα μισ· κατάλλον δὲ τὸ σῶμα τοῦ δῆ καίου
ᾧ τοῖσ κράσι ν· ὡσ περ ἐρηρασμένου αὐτοῖσ καὶ τούτων ἁρτημέ
οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντεσ, θῶ ἀρέσαι οὐ δύναν ται· ὑμᾶσ δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ
ἀλλὰ ὑμῖ ἡ περ πνεῦ θῦ οἰκᾷ ὑμῖν· κὶ γὰρ ψυχὴ τοῦ μὴ ἀναμάρ
ᾧ σαρκὶ ἐστὶ· τοῦ δὲ δῆ καίου, ὑμῖ πνεῦ· ἵνα δὲ καὶ τοῦ τοῦ ζωποιῆ
τὸ, ἀλλὰ ἐποίησαν ὑμῖ αὐτῶν ὅσα ἠθέλησαν ἐπὶ τίνα ἀνα φέρε
ἆρα γὰρ ἐπὶ τοὺσ τραυματοῦ τασ περὶ ὧν πῶσ φανόμενοι οἱ μαθη
ᾖξεσον; τίσιν οἱ τραυματοῦ τασ λέγουσιν ὅτι κλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶ
ἀλλοῦ πανταφαίνεται τοῦτο τῶν τραυματιέων πε πονθέναι τίνων
ἁμὴ ὅτι ἀρα οὐκ ἐπίστασαν αὐτῶ· κὶ ὅτι ὡσ καὶ ἀνω τέρω ἁπο μ
(ὡσ αἴτιοι γε τόμασι τοῖσ τε πολεμικοῖσ καὶ ζωῆ τοῦ· τοῦτο κρεῖττ

ἄλλοσ δ' ἂν ἢ ποιόν τι τὸ ἄλλ' ἔ ποιήσαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, οὐκ ἔστιν ἡ
γραμματικὴ ἀλλ' αὐτὴν ἡρωϊκὴν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆσ καὶ τὸν ἥρω
α ἐν ἀναφέρεται· ποιήσαν τασ ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν· καὶ τὸ ζῆν
δὲ ἢ αὐτὸ οὕτασ ὁ ἥλιοσ τοῦ ἀνοῦ μᾶλλα πάσχειν ὑπ' αὐτῶν τῶν, ἀναφέ
ροιτ' ἂν· εἰ μὲν γὰρ τὸ πρῶ[illegible]α αὐτοῖσ γραμματικῆσ· ἐφ' ἑτέρου
τερον, ἐπὶ τὸν ἥρω α ἐν καὶ τὴν ἥρωϊκὴν αὐτῶν καὶ τὴν θυγατέρα αὐ
τῆσ καὶ τὸ ἕτερον· καὶ γὰρ ἑ οἰκειοτέρα μᾶλλα φασὶ γεγονέναι ὁ ἥρω
τῶν τὸν ἴδιον αὐτοῦ θαυμαῦ· πάντα κοινωνοῦσα αὐτῶν τῆσ καὶ τῶν τοῦ ἐ
πὶ βουλῆσ, καὶ τῆσ γυναικόσ·

περὶ τοῦ σελήνιαζομένου·

Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸσ
τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτοῖσ ἀνὴρ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων·
κέ ἐλέησόν μου τὸν υἱόν· Οἱ παραχρῆμα τε καὶ οἱ τῶν παραχρῆμ
οἱ καὶ οἱ μετὰ τῶν ὄχλων φησί· διὸ περὲ πάντων τῶν ὑπὲρ τοῦ ὄχλ
ου ἴσ οἰκονομεῖσθ', καταβαίνων πρὸσ αὐτούσ· ἵν' οἱ μὲν δῶσι μοι
ἀνα βαίνων δῶ αὐτὰσ καὶ τεχούσασ τὴν ψυχὴν νόσουσ, ἀφεληθῶσι
κατὰ μέρουσ πρὸσ αὐτοὺσ ἀπὸ τῶν ἀληλοτέρων τοῦ λόγου· ἔχε
τω δ' ἐπὶ τιμωμένων μᾶλλον σημάτων οἱ πάσχοντεσ πρὸσ φόρισιν
ἀξιοῦσι περὶ τῆσ ἰάσεωσ θεραπείασ· ὅπου πέρ μοι δὲ περὶ αὐτῶν ἐ περὶ
τούτου ποιοῦσιν· οἱονεὶ κατὰ μέρουσ περιπαθοῦσ· καὶ οὐ βασιλικοῦ,
περὶ γοῦ· καὶ ἀρχισωματοφύλακοσ, περὶ θυγατρόσ· καὶ ἡ χαναναία,
περὶ δαιμονῶντοσ τεκνοῦ θήλεοσ· καὶ νεανίσκου τινὸσ τῶν αὐτῶν ἀφῶν,
περὶ γοῦ σελήνιαζομένου· τούτοισ δὲ σωθῆναι τάσδε, πότε αὐ
φ' ἑαυτοῦ ὁ ἥρ καὶ ὑπὸ μηδενὸσ ἀξιωθῆσ, ἰάσασθαι τὸν παραλυτικ
ὸν· ταῦτα γὰρ ὅπωσ τοσαυτοσυγκριθῆσαι ἀλλήλοισ αἱ θεραπεῖαι καὶ σωι
ζεσθῆσαι, πολλῶν τῶν ἀκούφων ὄντων μέρων τῆσ ἐν μυστηρίοισ ἀπο
κεκρυμμένησ σοφίασ θῦ παραφήσοισι δόγματα· περὶ τε τῶν

ἡμαρτόρων περὶ τὰσ ψυχὰσ σημαίνων μαθόντων, καὶ περὶ τοῦ ῥόπου
τῆσ θεραπείασ αὐτῶν· ἅπερ δὲ ἡμῶν οὐ περὶ παντὸσ ἀλλὰ τοῦ ἐκ
κεκμηκότοσ ῥητοῦ πρὸσ καταδίκην, ἱδρωμένου δὲ πολλοῦ ὄντοσ περὶ
τίμων δῶν αἰτεῖσθαι φαμὲν τὸν σελήνιαζόμενον ἔχειν· καὶ τοῦ ἄλλ
οῦ τὰ περὶ αὐτοῦ πρᾶγμα αὐτοῦ· καὶ τὸ πίστιν ἔχον τὰ πάσχοντα
οὐκ ἀφ' ἁμαρτωλικοῦ τινόσ, ἀφ' ὑπὸ τῶν μαθητῶν θεραπεύθη·
καὶ τὸ μὴ δεδωκέναι αὐτὸν τὴν ἐπίληψιν· ποιᾶν δὲ τιν' ἀφορᾶν περὶ
τινασ ψυχὰσ σώματοσ ἰᾶσθαι τὸν πολλαχοῦ νομιζόμενον ὑγιαίνειν
ὑμῶν φρονοῦσιν καὶ ταῖσ ἄλλαισ ἀρεταῖσ· ἢ τί ὅτε ὡσ περὶ
ἐπιλήψιν τινὶ τὴν ἀπὸ τῶν παθῶν λαμβάνομένων· καὶ κατὰ
πόσα ἐστὶν αἰδοκῶν· καὶ ὅσα μένασ περὶ τὴν αὐ
τὴν τοῦ αἵματοσ ῥοῦν καὶ ταῦτα ἐπιθυμίασ· πάντων ὧν
καὶ γὰρ τοῖσ λέγουσι τοιοῦτοισ ἵν' οὕτασ ᾖ πωσ, νῦν κῶσ σελή
νιάζεσθαι· καταβαλλομένουσ ὑπὸ τῶν ὑγρῶν ἐπὶ πῦρ ἢ ποῦ ἐν ὕ
δασι·

ιβ.

πνίκων τῆσπονηρίας· καὶ κακῶς ἄλγη πολλάκις παρὰ τὸν καιρὸν
τῶν ἐπιλαμβανομένων τῆς ψυχῆς ἀπὸ τῶν παθῶν· ποτὲ μὲν, πί-
πτουσας, ὡς τὸ πῦρ τῶν πυρώσεων· ὁπότε ἐγένοντο κατὰ τὰ λεπτὰ
ἐν τῷ ὠσχεοὶ μοι χάντες, ὡς κλίβανος καὶ ὁ μηνὸς ἀφ' ἑπτὰ ἡμέ-
ραν κατὰ καιρὸν ἀπὸ τῆς φλογὸς· ποτὲ δὲ ἀφ' ὕδατος· ὁπότε ἀβασιλάς
πάντων τῶν ἐν τοῖς ὑδατοδεξικοίτων καὶ ταραβάλλεται αὐτοῖς· ἀ-
πὸ τοῦ ἐλάττερον δοκεῖν ἄνω πνεῖν, ἐπὶ τὸ ἀφ' βαθῆ τῶν κυμά-
των θαλάσσης καὶ κάτω τοῦ τῶν ἀνέμων βίου· συμβαλλέται δὲ καὶ μὴ
τῆ τοιαύτη τῆ περὶ τοῦ σελήνης αἰζομένου ἢ κτίσει, ὁλάφνεν τῆς σω-
φίας· περὶ μὲν τῆς τοῦ δικαίου ὁμαλότητος, ἢ ἐγκράσεως
βοῦς ἄλλα πάντος, σοφίας· περὶ δὲ τῶν ἀποδεδομένων, ὧδε
ἀξιοῦσι λέγειν καὶ ἄλλοι τινές· καὶ ὅτι καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις
ἰδεῖν ὁρμὰς σωτηρίας ἄλλων μέλλας πρὸς ἔπαινον τοὺς μὴ
ἐπιτάττας αὐτῶν τὸ ἀνέρμονα τίφω· ὡς τε φάπην ἀνοίγειν πάν-
σέληνον ἦναι ἐν αὐτοῖς· ἢ παρὸ λίγον πανσέληνον· ἴσοις δ' ἂν
πάλιν μεμοιρμένον τὸ δόξαν ἦναι θήρ αὐτοῖς φῶς· ἢ λίφως
ἡμερινὸν τυγχάνον· ἄλλων καὶ φῶς νυκτερινόν· ἐπὶ τοσοῦτον
λῆσον, ἕως μὴ δὲ δοκοῦν φῶς ἦναι ἐπιβλεπόμενον θήαυτ
γένηται· ᾗ δὲ πρῶτοι θέμενοι τὰ ὀνόματα τοῖς πράγμασιν ἢ
ποιοῦτόν τι ὄνομα ἂν τὸ τῆς ἐπιλήψιας πάθος σελήνιασμὸν
ἢ μή, καὶ αὖ τοῖς ἐπιφήσω· πῶς δὲ τοῦ σελήνιαζομένου πάσχει,
ὁλαχῶν αὖ τὸν ἄγγελον· ἥτε πᾶσαν λεκτέον αὖ τὴν ψυχήν, ὑπὸ
τινί τε πάθαι ἀγγέλου· ἀξιοῖ ὡς περὶ ἰοῦ τοῦ ἰατροῦ τῶν ψυχῶν
ἴναι αὐτὸν ῥῶσι· μὴ δ' ὡς ἢ θεὶς ταῖ ἀπὸ τοῦ ὑποδεδεμένου λόγου τεῖν
τοῖς μαθηταῖς θεραπάθηναι αὐτὸ τοῦ πάθους· πῶν δὲ ἄλλον
καὶ κακοῦ πρὸ πολογητέον ταῖς ἄλλοις καὶ πρὸς τὸ δοκοῦν καὶ

ὁρμὰς· ὑπὸ τοῦ λόγου ἐκβαλλόμενον· ἴνα ἀπὸ τε τῆς ἐποιφύλο-
φορᾶν νομιζόμενα ὑπὸ τῶν βλεπόντων καλὰ, μὴ κέτι μὴν πρὸ
πλάττωσι· κατὰ δὲ τὸν λόγον τῆς τοῦ υἱοῦ διδασκαλίας· ἐκ τούτου
καὶ ὁ παῦλος ὡρμημένως, ᾗ πεμ· ἐὰν ἄκοντι ᾖ τὴν πᾶσαν ὡς τε ὁρ-
μεθῆναι· οὐ γὰρ ἐν μόνον ὄρος ἀλλὰ καὶ τὰ ἀνάλογα αὐτῶν πλεῖον
μεθίησιν ὁ ἄγων πᾶσαν τὴν πίστιν· ἢ τις ἐστὶν ὡς κόκκος σινάπεως·
ἐπηβόλου θενῆται μὴ ἡ πίστις ὑπὸ τῶν ἀνέμων· καὶ βραχύ τι αὐτόν τε
καὶ ἀτελὲς ἦναι φαίνεται· τυχοῦσα δὲ τῆς ἀληθοῦς τοιαύτης ψυχῆς
τὸ τοιοῦτον σπέρμα παραδέξασθαι καὶ λῶον μᾶλλον, γίνεται
δένδρον μέγα· ὡς τε οὐδὲν μᾶλλον τῶν ἀπίστερων· τοὺς δὲ ἐπιστρωμένους
πνίκως τε τὴν αὐτοῦ οὐσίαν καὶ τὰς κτίσεις ὠφελῆσθαι ἐν τοῖς κλάδοις
τοῖς τοιαύτης πίστεως· ἢ ἀλλοῦ παραφθορᾶν μὲν καὶ τὰ λοιπὰ· καὶ ζη-
τῆσαι μᾶλλον πρότερον πῶς σελήνιάζεσθαι λέγεται ὁ ὑπὸ τῆς νόσου πνεῦ-
ματος ἀκαθάρτου καὶ κωφοῦ καὶ ἄλλου τινὸς σκοτοῦ μέλλοντος καὶ κακῶς βαλλόμενος.
καὶ διατί παρὼν μένει τὸ σελήνιάζεσθαι αὐτὸ τοῦ μεμαύλου·
ὁμοίως καὶ δεύτερον μετὰ τὸν ἥλιον φωσφόρος· οὐ ἐπαίζει ὁ ἥ-
λιος καὶ τῆς νυκτός· ἰατροὶ μὲν οὖν φυσιολογοῦσαν ἄτε μὴ
δὲ ὡς καθαρὸν πνεῦμα ἦναι νομίζοντες καὶ τὸν τόπον· ἀλλὰ σωμα-
σώματος· φυσιολογοῦντες, τὰ ὑγρὰ λεγόμενα κινεῖσθαι·
πὰ ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ ταύτην συμπάσχειν τὴν πρὸς τὸ σελήνιακὸν φασὶ,
ὑγρὰν ἔχουσι φύσιν· ἡμᾶς δὲ οἰκεῖα καὶ τῶν ἀναγελίων πιθάνον τες ὅτι
τὸ νόσημα τοῦτο ἀπὸ πνεύματος ἀκαθάρτου ἀλλοίου καὶ κωφοῦ
ζῴοις πάσχουσιν αὐτὸ θεωρεῖ ἐνεργούμενον· ὁρῶντες δὲ ὅτι καὶ
οἱ θυσιμῶοι παραπλησίως τοῖς ἔπασι οἱ ἅλοις τῶν αὐξυπτέπλη-
λεσθῆναι κ' τοῖς τοιούτοις θεραπεῦσαι ποτὲ ἐπιτυχόντες ἐν αὐτ,
φήσομεν ὅτι μή ποτε ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου τὰ κτίσματα τοῦ θῦ

ἵνα καὶ ὡς ἔτι τὸ ὕδωρ λαμβάνῃ· καὶ φῶνται ὡς οὖσαν τὸ σῶμα
αὐτῶν· πρὸς δὲ καθαρτὸν τοῦτο πνεῦμα ἐπιτήδειαν ἀσχημάτιστον
τὴν σελήνην· καὶ οὕτως ὁμερσᾶ ἵν' ἐκτὸς πέρας τοῦ κατὰ τὸν τοῖ
οὐδὲ τὴν σελήνην σχηματισμὸν παρέχωσι τοῖς ἀνοίσι, τὴν αἰτίαν δόξῃ
τοῦ πηλικούτου κακοῦ· μὴ τὸ ἄλλου καὶ κακοῦ λαμβάνῃ δαιμό
νιον· ἀλλὰ ὁ μάγος ἐν οὐσίᾳ φησὶν· ὁ τε ταμιεύσας ἀρχὰς τῆς
μυκτοῦ καὶ μηδεμίαν ἄλλην ἀρχὴν τοιαύτης θρᾴττης ἀνοίσεως·
ὡς ἡ κίνησις τὸ ὕδωρ λαμβάνουσι πάντες ὅσοι παρὰ τὴν τῶν ἀέρ
χεσιν φασὶν εἶναι τὴν αἰτίαν πάντων τῶν ἐπιγείων ἥ τε καθολικ
ἥ τε καὶ τῶν καθ' ἕκαστον συμπτωμάτων· καὶ οἱ τοιοῦτοι τε ἀληθ
ἔθεν τὸ ὡς οὐσίαν τὸ σῶμα αὐτῶν· καὶ κοπιῶσι τὴν ἀσχάλλον τ
ἦναι τῶν ἀέρων· καὶ ἄλλοις ἄλλο ποιοῦσι· οὐδενὸς ἀέρος
γενομένου ὑπὸ τοῦ φῦ τῶν ὅλων εἶναι καὶ κοπιᾷ καὶ τάλαι τὸν
ερεμίαν ὃς ὑμῖν θρήνοις τέτραπται· εἰκῇ σῶμα ἔσται κύριε ἐλέησ
τὰ καλὰ καὶ τὸ μαθόν· ἢ κόσμος ὁ πῶς περ τοῦτο ἐνεργῶ
τὸν καλοῦμενον σελήνιασμὸν πνεῦμα ἀκάθαρτον ἐπὶ τὴν ἑᾷ τ
τὴν σελήνης σχηματισμοῖσιν εἶναι ἐνεργήσαι ἀφ' ὧν τὸν διάπνοιαν
αἰτίας παρωφθῆναι μόνον αὐτῷ· καὶ μὴ ποιήσαντα τὰ ἑαυτοῦ ἀ
ξίου φρουρᾶς ἀγελικῆς, οὕτως καὶ ἄλλα πνεύματα καὶ δαιμόνι
πρὸς τὴν τοιαύτην σχηματισμοῖς τῶν ἄλλων αὐτέρων· ἵνα μὴ μόν
σελήνη ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ λοιδορηθῶσιν ἀπὸ ἀέρος τοῦ τῶν
ὡς ἡ κίνησις τὸ ὕδωρ λαμβάνουσι· ἐπὶ δὲ οὖν ἀκούσαι τῶν γενε
θλίαν λόγων τὴν αἰτίαν πάσης μανίας καὶ πάντα τὰ δαιμόνια
ἀναφερόντων ἐπὶ τοῖς τῆς σελήνης σχηματισμοῖς· ὁ τὴν μὲν
οὖσιν τὸν καλούμενον σελήνιασμὸν πάσχοντες ἐνίοτε φασὶ τὸ
ὕδωρ πίπτοντα, ὃ καλοῦσιν· ὅτι δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ πῦρ, σαφῶς
μὲν·

πλὴν καὶ αὐτὸ συμβαίνουσιν ἐνίοτε· καὶ ὁ πάντα δυσίατον ἐστὶ τὸ νόσημα·
τοῦτο ὡς καὶ τοῖς ἄχοντας χάριν θεραπάναδαι μονωθέντας· ὁ τε μὴ
ἀπαναδὰν πρὸ τοῦτο· ὁ τε δὲ μεθ' ἡμέρας καὶ πρὸ σάλπων·
καὶ πλείονα καὶ μάτων ἐπὶ πλείονα· ζητήσασι δὲ ὡς περ
ὁμοίοις, οὕτως καὶ ἐν τοῖς πάλαι τοῖς αὐτοῖς συμπτώμασι·
ὃς τινὰ μὲν αὐτῶν, λυθῆν· τινὰ δὲ, ἀλλαχοῦ ἦναι· καὶ τὸ
μὲν οὐκ ἔφη· ἐπεραδέκε κακοῦσθαι· ἀρεθήσεται γὰρ ὡς περ ἐν
αὐτοῖς ἢ καὶ τὸ αὐτοῦ ἦναι οὐκάθαρτον, οὕτως καὶ διὰ τὸ αὐτὸ
ξοίσιον αὐτῶν καταδέδεσθαι αὐτὰ τὸ ἦναι ἄλλαχοῦ καὶ κακῶς·
καὶ ζαράων τινὲς τὴν τοιαύτην κατάδεσιν πάσης ἢ τοῦ πρὸ
φήτου ἄχρις ὃς τὸν ἡμέρας μὴ ἐπαλοιωθήσεται· ἐν ᾗ ἐλέγκ
ὅτι τὸν οὐκ ἀμαρτωλῶν· ἀλλαχοῦ γενήσεται τάχα λῆ τοῦ δόλιου·
οὕτως δὲ τάχα καὶ οἱ κακῶς ἔχοντες μόνοι ταῖς οὐκαῖς· καὶ παρα
δεδόσθαι μόνοις οὐκ ἐν ματαίαν, κακῶς ἢ κοῦσι τοῦ ἦναι τὸν
τὸν ἐποίησεν δὲ κακοῦ καὶ κακοῦ· ἵνα μὴ πλῆθον παραδέχωσι
οὐκ ἐν ματαί· ὁ δὲ ἦναι δὲ ἔτι τὸν ὁμῶς ὡς γενεῦ ἄπιστε καὶ διεστραμμένη,
ἐμφάνα ὁ τι ἐκεῖ ὡς τρόφησι καὶ κακὶ παρασελήλυθε παρωφώ
γενομένη· καὶ διὰ τροφοσι μᾶς πεποιηκῆ ὡς· ὅλον δὲ οἱ μὲ
τὸ τῶν ὅπου ἐστὶν ὡς ὧν γένος διὰ τὴν καὶ κί βαρούμενος καὶ τὴν με
τὰ τῶν διαστερβὴν ὁμῶς, ἅ πε τὸ, ἐάσω πότε με θήμων ἔσομαι·
πρὸ ἅ πομένω οὖν ἀπὸ μέρους ἐστὶ τὰ ἐὰν ἄχθε πίστιν ὡς κόκκους
ναύπεδ, ἐρᾷ τε πᾶς ὁρᾷ τοῦτο καὶ ταῦ ὄζησι· οὐδὲν δὴ πον καὶ ταῦ
τὸ φαινόμενον κλῖν τρανὸ τρὸν τὸ πονλε
λόζει· ὄρνεν τοῦτοισι οἱ μαλέτε θαι τὰς ἐν καὶ κί κάχυμένη καὶ
μάλ λη τε γενη μένας ἀν τικαμένας δωὰ μας· αἵτινες ὡς
περὶ ἐρηρασμένα ἐστὶν ὁμίστιν ἀνῶν ψυχαῖς· ἐπὰν οὖν ἄχθ

τὴν πᾶσαν πίστιν οὔτε μὴ κέτι περὶ τινὸς ἐν τοῖς ἱεροῖς γράμμασι
καμεῖν ἀπιστῆσαι. καὶ τοιαύτην αὐτὴν ἔχειν οἰόμενοι ἢ πίστις οὐκ
βραχεῖ πίστει ἐοικυῖα τοσούτῳ θεῷ ἐπὶ τοσοῦτον ὠφελιμωτάτην εἶναι τὴν πίστιν
αὐτοῦ φασὶ καὶ σώιειν, ἔχειν τὴν πᾶσαν πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως
ἢ θόρυβον οὖσι, ἐρᾶν τοῦ ὄρους τούτῳ· διὰ κινυμίδος τὸ ἄλλο λόγον καὶ κοφ"
θῆναι τῷ λόφῳ μεθίστασθαι πάνυ· μεταβαίνειν ἔνθεν· δηλονότι
ἀπὸ τοῦ παρόντος ἀνοήτου ἐπὶ τὰ μέλλοντα τὴν αὐθαίρετον, καὶ μεταβήσεται·
οὐδὲ ἀποστολοσύνην τινὰ φορμὴν λαβών, μεταβαίνοποστο
λικῶς ἔφην ὀξυσιάσας τοῦτο, καὶ ἐὰν ἔχῃ πᾶσαν τὴν πίστιν ὡς τὸ ὄρος με
θιστάνειν· οὐ γὰρ ἐν μόνον ὄρος ἀλλὰ καὶ τὰ ἀναλόγου αὐτῷ πλέονα
μεθίστησιν ὅταν πᾶσαν τὴν πίστιν κατὰ τὸ εἰρημένον ὡς κόκκος σινάπεως.
καὶ οὐδέν γε τούτῳ τῷ ἐπὶ τοσοῦτον πίστιν ἐοικέναι δώσει. πρὸς
ὃν μὲν δὲ καὶ τοῦτο, τοῦτο τὸ γένος ἐκ προβολῆς ἐμὲν πρὸς ἀλλή
καὶ νικᾶν· ἵνα δὲ τοὺς ἐπιτρεπομένους ἀσχολῆσθαι ἡμῖν τοιοῦ
τόν τι πόνον θορυβοῦντος, μὴ ὀρκίζωμεν μὲν δὲ ἐπερωτῶμεν· μὴ
δὲ λαλῶμεν ὡς ἀκούοντι τῷ καθαρτῷ πνεύματι· ἀλλὰ σχολάζοντες
προσαλεῖν καὶ νικᾶν, ἐπιτυχόμενοι περὶ τοῦ πό
νου θορυβοῦντος καὶ τῆς ἐκ τῶν νικᾶν, ἀπὸ σωμάτων ἀπὸ τοῦ τὸ ἀκάθαρ
τον πνεῦμα:

Στρεφομένων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἔφη
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων·
καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται· καὶ ἐλυπήθησαν
σφόδρα. καὶ ἐλθόντων εἰς Καπερναούμ προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες
τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον· ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα; λέγει
αὐτοῖς· ναί. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς
λέγων· τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τὰ
τέλη ἢ τὸν κῆνσον; ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; εἰπόντος
δὲ τοῦ Πέτρου· ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων· ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄρα γε ἐλεύθεροί
εἰσιν οἱ υἱοί. ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς θάλασσαν
βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον· καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα
αὐτοῦ εὑρήσεις στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· τίς ἄρα
μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς
παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ
στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν
τῶν οὐρανῶν. ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός
ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃς ἐὰν δέξηται ἓν τοιοῦτο
παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν
μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ
μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει
τῆς θαλάσσης. οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ ἐλθεῖν
τὰ σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. εἰ δὲ
ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ·
καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ χωλὸν ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο
πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου
σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστιν μονόφθαλμον
εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωήν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν
τοῦ πυρός. ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ
ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον
τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ
ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐνενήκοντα
ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν
αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα
ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ
πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μικρῶν τούτων.

Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἔλεγξον αὐτὸν πρὸς
σεαυτὸν καὶ αὐτὸν μόνον· ἐὰν σοῦ ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου·
ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος
δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα· ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ
ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς
καὶ ὁ τελώνης. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα
ἐν οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ.
πάλιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς
περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ
πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. οὗ γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ
ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν· κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς
ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἑπτάκις; λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλὰ ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτάκις. διὰ τοῦτο
ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ ὃς ἠθέλησε συνᾶραι
λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη
αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων· μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι
ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα
ὅσα εἶχεν καὶ ἀποδοθῆναι· πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων·
κύριε, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. σπλαγχνισθεὶς δὲ
ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ.
ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ ὃς ὤφειλεν
αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων· ἀπόδος εἴ τι
ὀφείλεις. πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων· μακροθύμησον
ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν
εἰς φυλακὴν ἕως ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ
τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν
πάντα τὰ γενόμενα. τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει
αὐτῷ· δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς
με· οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς κἀγὼ σὲ ἠλέησα; καὶ
ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῷ
πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει
ὑμῖν ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ
παραπτώματα αὐτῶν.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ
τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου·
καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. καὶ
προσῆλθον αὐτῷ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες· εἰ ἔξεστιν
ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν· οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ κτίσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν
αὐτούς, καὶ εἶπεν· ἕνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν
μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο
εἰς σάρκα μίαν; ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ σὰρξ μία· ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν
ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. λέγουσιν αὐτῷ· τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι
βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι; λέγει αὐτοῖς ὅτι Μωσῆς πρὸς τὴν
σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν, ἀπ'
ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται· καὶ ὁ ἀπολελυμένην
γαμήσας μοιχᾶται. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία
τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
οὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον ἀλλ' οἷς δέδοται· εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι
οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες
εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν
ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω.

Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ καὶ προσεύξηται·
οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε τὰ παιδία καὶ
μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν. καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.

Καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω
ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς
εἰ μὴ εἷς ὁ θεός· εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωήν, τήρησον τὰς ἐντολάς.
λέγει αὐτῷ· ποίας; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ
κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἀγαπήσεις
τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· πάντα ταῦτα
ἐφύλαξα· τί ἔτι ὑστερῶ; ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε
πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς·
καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος·
ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος
δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. καὶ πάλιν λέγω
ὑμῖν· εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον
εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο
σφόδρα λέγοντες· τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ θεῷ πάντα δυνατά
ἐστιν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα
καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ ὅταν
καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς
ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. καὶ πᾶς ὃς
ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα
ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν
αἰώνιον κληρονομήσει. πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι
πρῶτοι.

Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ ὅστις
ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. συμφωνήσας
δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν
ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας ἐν
τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, καὶ ἐκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα,
καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν. οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην
καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ἐξελθὼν εὗρεν
ἄλλους ἑστῶτας καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί;
λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ
ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα. ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος
τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν,
ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. ἐλθόντες δὲ οἱ περὶ τὴν
ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. ἐλθόντες δὲ καὶ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν
ὅτι πλείονα λήμψονται· καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. λαβόντες δὲ
ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου λέγοντες· ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν
ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς
ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἑνὶ αὐτῶν εἶπεν· ἑταῖρε, οὐκ
ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; ἆρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε· θέλω
δὲ καὶ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί· ἢ οὐκ ἔξεστίν μοι ὃ θέλω ποιῆσαι
ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; οὕτως
ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι· πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοί,
ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

Καὶ μέλλων ἀναβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα μαθητὰς
κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα,
καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν,
καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν
εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται.
τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν
αὐτῆς προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι ἀπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τί θέλεις;
λέγει αὐτῷ· εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ
εἷς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν·
οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε· δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν καὶ
τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; λέγουσιν αὐτῷ· δυνάμεθα.
ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ
βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων
μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. καὶ
ἀκούσαντες οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς
προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν· οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν
αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐκ ἔστιν οὕτως
ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι ἔστω ὑμῶν διάκονος,
καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος ἔσται ὑμῶν δοῦλος· ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰερειχὼ ὄχλος πολὺς ἠκολούθησεν αὐτῷ.
καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει
ἔκραξαν λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, κύριε, υἱὸς Δαυίδ. ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν
αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μείζονες ἔκραζον λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς,
κύριε, υἱὸς Δαυίδ. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν· τί θέλετε
ποιήσω ὑμῖν; λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.
σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀμμάτων αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος
τῶν ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς λέγων αὐτοῖς· πορεύεσθε
εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ
πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε
ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. τοῦτο δὲ γέγονεν
ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· εἰπατε τῇ θυγατρὶ Σιών·
ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται σοι πραΰς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον
υἱὸν ὑποζυγίου. πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν
τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν
ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων
καὶ ἔστρωννον ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες
ἔκραζον λέγοντες· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὀνόματι κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα
ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα· τίς ἐστιν οὗτος; οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον·
οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας.

Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας
καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς
καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψεν, καὶ λέγει αὐτοῖς·
γέγραπται· ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε
σπήλαιον λῃστῶν. καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ
ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια
ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺς παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας· ὡσαννὰ
τῷ υἱῷ Δαυίδ· ἠγανάκτησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν;
ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νηπίων
καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον; καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς
πόλεως εἰς Βηθανίαν καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ.

Πρωῒ δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν ἐπείνασεν· καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς
ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει
αὐτῇ· μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα
ἡ συκῆ. καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες· πῶς παραχρῆμα
ἐξηράνθη ἡ συκῆ; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε ἀλλὰ
καὶ ἐὰν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε· ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται·
καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήμψεσθε.

Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, καὶ
τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων;
οἱ δὲ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ,
ἐρεῖ ἡμῖν· διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἐὰν δὲ εἴπωμεν· ἐξ ἀνθρώπων,
φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ὡς προφήτην ἔχουσιν τὸν

τοῖσ ἱππάζουσιν, οὕτωσ καὶ τὴν ἐνέργειαν ὑπὸ τοῦ ἄρχοντοσ τοῦ τῆσ ἕξεωσ
τοῦ ἀέροσ τοῦ πνεύσαντοσ ἐνεργουμένου τοσανδὲ ἐν τοῖσ ὕδασι τῆσ ἀπαθείασ·
ἵνα τὸ ἐκ θεοῦ κατα βαῖνον πυρὲ πὶ τὸ πρόβατα τοῦ ἰὼβ ὀξὺ
ρανοῦ ὀφθὲν καὶ τὸ βαῖνον τῶ ἀπαγγέλλοντι τὰ τοῦ ἰὼβ· ὅτι πυρὲ πε
σεν ἐκ τοῦ οὐ ρανοῦ καὶ κατέκαυσε τὰ πρόβατα αὐτοῦ· καὶ τοῖσ ποι
μέσι κατέφαγεν ὁμοίωσ· παρωπλησίωσ δὲ τοῦτοισ ἐκ τῆσ σῆσ
ᾗ καὶ τὸ βραχὺ φύσημα μέγα πνεῦμα ἀπὸ τῆσ ἐρήμου ἐλθὸν καὶ ἅψα
μενον τῶν τεσσάρων γωνιῶν τῆσ οἰκίασ, ἐν τισὶ ὑπὸ τῶν σῇ βολ
ὴν· ὡσ παρέδωκεν ὁ σῇ μολοσσὸσ τὸν υἱὸν καὶ τῶν θυγατέρων τῶ
ἰὼβ συμποσίου· ἵνα συμπέσῃ ἡ οἰκία ἐπὶ τὰ παιδία τοῦ σῇ καὶ
καὶ πλάστησαν· ἔφασαν δὲ ἐπὶ τοῦ ἰὼβ πρῶτον παραυῇ δὲ
ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ ταῖσ αὐτῆσ μέμψαισθμερεῖ· ᾗ θαῦται παραυῇδό
θασαν αὐτὸν ἀσχάρασ ἀνῶν· ὁμοίοισ καὶ ἰούδασιν· ἀσόκμε
τὰ τὸ φωμίου ἀσηλθεν ὅσου τανῦν· ἀρχικώτερον τοῦ ἰούδα
παραὐλοισ αὐτοῦ· ἀλλὰ ὅρα μήποτε τὸ παραυῇδοθαι ταῖσ
αὐτῆσ μέμψαισ ἐνεργάσαισ ὑπὸ τοῦ πρὸσ τὸν υἱὸν σωεξε πάλ
τῶ παραὐλίδοσθαι ὑπὲκμὺ ἀσχάρασ ἀνῶν τὸν σρᾶ· νομίσησ
ἴσον ἦναι τὸ ἑπαμφοτέρων λεγόμενον παραὐλίδοσθαι· καὶ
τανῦν μόνη γὰρ ὅτι ὁ μὲν ὑπὲρ, ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν
αὐτὸν ἀποφιλανίασ· αἱδὲ αὐτῆσ μέμψαι δωσί μασ παραδοῦ
σαι τὸν σρᾶ ἀσχάρασ ἀνῶν, οὐκ ἐσκόπουν τὸ, ὑπὲρ τίνων
σρίασ παραὐλίδουσαι αὐτόν· ἀλλὰ τὸ ὅσον ἐπὶ ταῖσ· ἐπεὶ
οὐ λάσαι αὐτὸν ἐμίνοσκε τὴν τοῦ ὑῦ σοφίαν τὴν ἐν μυσηρίω
ἀποκεκρυμμένην, παρεσῇ δοσαι αὐτὸν ἀποθανούμενον·
ἵνα ὁ ἀχθροσ αὐτοῦ τάμα τοσ ὑποχείριον αὐτὸν λάβῃ· ὁμοί
τοισ δὲ τῶ αὐδαμὰ ἀποθνήσκουσι· καὶ οἱ ἀποκτίναντεσ δὲ

αὐτὸν ἀνοίθελήματι τῶ πουμένοι τῶν βουλομένων τοῦ ἰῦ ὑποχεί
γενέσθαι θανάτω, τοῦτο ἐποίουν· οἱ μαὶ δὲ ἀναγκαίωσ ὀβῆ πάσθαι
καὶ πᾶσι τῶν· σῇ ὡσ τὸ τὸν παραυλιδόμενον σὸν χάρασ ἀνῶν ἵν, μὴ ὑπὸ
ἀνῶν σὸν χάρασ ἀνῶν παραυῇ δοσθαι· ἀλλὰ ὑπὸ σῶν μεσῶν αἷσ ὑπὲρ
ἡμῶν πάντων παρέδωκεν ὁ πὴρ τὸν υἱὸν· ὃν αὐτῶ πᾶσι παραδεδόσθαι·
καὶ γίνεσθαι ὑπὸ τοῦσ οἷσ παρεδόθη καὶ τὸ λύον τανῦν τὸν τὸ κράτοσ
ἔχοντα τοῦ θανάτου· διὸ γὰρ τοῦ θανάτου καὶ τὴρ τησε τὸν τὸ κρά τ
ἔχοντα τοῦ θανάτου τοῦτ ἔστι τὸν σῇ ὰβολον· καὶ ἀπαλλάξῃ τούτῳ
ὁ σοι φόβῳ θανάτου σῇ ὰπαν τὸσ τοῦ ζῆν, ἕνοχοι ἦσαν δουλάσ·
Κράτοσ δὲ θανάτου νομιστέον ἔχειν τὸν σῇ βολον· οὐ τοῦ μέσου καὶ
σῇ αφόρου καθὸ ἀποθνήσκουσιν οἱ σώθεντοι ἐκ ψυχῆσ καὶ σώμ
χωριζομένησ αὐτῶν τῆσ ψυχῆσ ἀπὸ τοῦ σώματοσ· ἀλλὰ τοῦ ἐναν
τίου καὶ ἀχθροῦ τοῦ ᾗ πού τοσ ἀμᾷ μὴ ζωὴ· καθὸ ὑπὸ ψυχὴ καμ
Ταῦ οἶσα, αὐτὴ ἀποθανῆται· ἐμφαίνεται δὲ ὅτι οὐ χὶ θσ ἔχάρασ
ἀνῶν παρέδωκεν αὐτὸν ὁ σὴρ λέγων· ᾗ ἦν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου
ἦ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο ἵνα μὴ π
δοθῶ τοῖσ ἰουδαίοισ· παραυῇ δόμενοσ γὰρ ἰουδαί, ἔχάρασ ἀνῶν
παρεδόθη· οὐχ ὑπὸ τῶν ἰδίων ὑπηρετῶν ἀλλ ὑπὸ τοῦ ἄρχον
τοσ τοῦ αἰῶνοσ τούτου· ᾗ πόν τοσ περὶ τῶν ἐν αὐτορούτοισ δωσόμε
κατὰ ἀνῶν ἰσαμιμόνων βασιλέων· ταῦ ταῖσι πάντα δῶσω ἐὰν
πέσῃ ὧν προσκυνήσῃσμοι· διὸ καὶ περὶ ἐκμάνων λελάχθαι νομι
τέον· τὸ, παρέσῃ γωνοίζασι λᾶσ τῆσ δῆσ καὶ οἱ ἄρχοντεσ συνήχ
θησανἐπὶ τὸ αὐτὸ κῇ τοῦ κῦ καὶ κῇ τοῦ χῦ αὐτοῦ· καὶ κᾶνοι μὲν
οἱ βασιλῆσ καὶ οἱ ἄρχοντεσ, παρέσῃσαν καὶ συνήχθησαν κῇ τ
κῦ καὶ κατὰ τοῦ χῦ αὐτοῦ· ἡ μᾶσ δὲ ἐκ τοῦ παραδεδόσθαι αὐτ
ὑπὸ ἐκμάνων ᾧ χάρασ ἀνῶν ᾗ ὑπὲκ τῶν φανῶ φελη θέντεσ, φαμὲν

τοῦ ἁρπάζωμεν τοῖς δεσμοῖς αὐτῶν διαπορρήγωμεν ἀφ' ἡμῶν
τὸν ζυγὸν αὐτῶν. ὁ γὰρ σύμμορφος τινὸς μᾶλλον ποθ' ἁνάτου ἢ
χῦ, ἢκέ τις ἐσμὲν ὑπὸ τοῖς δεσμοῖς τῶν ὡς ἀπὸ δὲ λῶ καμεν
βασιλέα τὸν σὸν. οὐδὲ ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν κῦ τοῦ κύσωμεν θέν των
ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου. καὶ ταῦτα ὁ ὑπὲρ τοῦ Δίου
γοῦ ἢκε φάσατο. ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐ-
τὸν ἡμῖν παραλαβόντες καὶ παραδόντες αὐτὸν ἁρπάσαι
ἀνῶν, ὑπὸ τοῦ καὶ τοι κηρυσσόμενος ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀγγέλων θῶσιν.
καὶ ὑπὸ τοῦ κῦ ἐκμωκτηριοθῶσιν. ἁρπάσαντες δὲ αὐτὸν βασ-
κὰι ἀρχῆς, παρὰ προσδοκίαν παραλαβόντες ἀπὸ τοῦ πρὸς πον
ηροῦ. ὃς τισι τὴν τρίτην ἡμέραν ἀνέστη ἐκ τῶν νεκρῶν ἀθρόον αὐτοῦ θα
ματον καταργῆσαι. καὶ ἡμᾶς πεποικέναι συμμόρφους τοῦ
μονογενοῦς θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως. διὸ οὐ δύνα καινό
τητι ζωῆς περιπατοῦμεν. ἢκέ τι καθεζόμεθα ἐν χώρᾳ καὶ
σκιᾷ θανάτου. διὰ τὸ ἀνεστῆλαι ἐφ' ἡμᾶς φῶς τοῦ θῦ. ἁ πόντ
δὲ τοῦ σῶ. τὸ μέλλον ἡμῶν παραλαβεῖν ἁρπάσαι χῆς
ἀνῶν. καὶ ἀποκτείνουσιν αὐτὸν καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆσαι,
φόδρα ἐλυπήθησαν. τῶν μὲν παραλαβεῖν μέλλειν αὐτὸν ἁρπάσ
σαντῶν καὶ τοῦ ἀποκτεῖναι αὐτὸν, ὡς κυθρωποῖς καὶ ἀξίοις
λύποις ἐπιτηδεύσαντες. μὴ προσχόντες δὲ τῷ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
ἀναστήσεσθαι αὐτὸν δεκθέντα. οὐδὲ χρόνου πλέονος ἵνα σῇ αὐ
τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου.

περὶ τῶν αἱ τοῦ τῶν τοῦ Δίδραχμα :.

Ἐλθόντων δὲ ἁς καπερναοὺμ, προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα
λαμβάνοντες, τῷ πέτρῳ· ἁ σὶ τι ρεὶ βασιλῆς τῆς γῆς καὶ
τούτων οἱ μὴ δόντες τέλη ἢ κῆνσον· καὶ εἴπεροι παρὰ τῶ

οἱ υἱοὶ αὐτῶν ἢ ἀλλότριοι τῶν βασιλέων τῆς γῆς· ἀφῶν λαμβάνουσιν
οἱ βασιλῆς τῆς γῆς τέλη ἢ κῆνσον· καὶ ἁ σὶν οἱ μὲν υἱοὶ αὐτῶν, ἐλεύ
θεροι παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς ὡς παρὰ πρᾶσιν· οἱ δὲ ἀλλό
τριοι αὐτῶν ὡς μὲν πρὸς τὸ δόξωσι, ἐλεύθεροι· ὡς δὲ καὶ τὸ
τοῖς δοῦλοις φόβον τας αὐτῶν καὶ κατα δουλοῦν ὡς
φόβον οἱ αὐτοῖς τοῖς υἱοῖς ἰῆλ· καὶ κατα δοῦλοῦν αὐτῶν τὴν ζωήν·
καὶ καὶ τε δουλοῦν το αὐτοῖς μεθαβίασ, δοῦλοι· ἁ οἷς δουλεύον
ἀνάλογον τῇ δουλείᾳ τῶν ἐβραίων μόνον, μορφὴν τοῦ δούλου
ἀφῄρηφεν ὁ υἱὸς τοῦ θῦ· οὐδὲν ἔργον ποιοῦν πήλινον καὶ δοῦλ·
ὡς τὸ κῆνσον τὴν τοῦ δούλου ἐκείνου μορφὴν, τέλος καὶ κῆνσον
Δίδωσιν· οὐχ ἕτερον παρὰ τὸν Δι δόμενον ὑπὸ τοῦ μαθητ
αὐτοῦ· ὃ γὰρ αὐτὸς ἢρκῆ φατὴρ καὶ τὸ ἐννόμισμα Δι δόμεν
ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ· πότερον δὲ τὸ νόμισμα, ὑμε
τῆροι κὰι υἱοῦ, ἢκεν· ὑμῖν δὲ τὴν θαλάσσης τὴν λαν καὶ ἐν τῷ σό
ματι τοῦ θαλασσίου ἰχθύος· ὃν καὶ αὐτὸν δὸς μαὶ ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ,
ἀναβεβηκόσι ἐν τῷ πέρυσι ἀκίστῳ σὺν ἡλικιμένον τινο
μένου αὐλιέσασιν· ἐν ᾧ ἦν ὁ πρῶτος λῴμενος ἰχθύς·
ἵνα καὶ ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτοῦ τὸ ἔχον τὴν ἀκόνα καὶ σαρος νόμισμα·
καὶ γένηται ὑμῖν οἱ ἀλλόμενοι ὑπὸ τῶν μεμαθητευκότων ἀνθρώ
ἀλλάγμ· ὃ μὲν οὖν ἔχων τὸ κάισαρος, ἀπόδοτε αὐτὸ τῷ καὶ
σαρι· ἵνα μᾶλλον τοῦτο ἀπὸ Δι δόναι δῶ ἢ θῇ τὸ τοῦ θῦ τῷ θῷ·
ὃ πᾶς δὲ ἴσως ἀκούων τοῦ θεοῦ τοῦ αὐ ορᾶτου ἔκ ἔχει τὴν ἀκόνα τοῦ
καίσαρος· ὃ γὰρ ἄρχων τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐ Δεῖ ἔχειν ἐν αὐτῷ,
Διὸ τοῦτο ἀπὸ οἰκείου τοῦ πατρὸς θαλάσσης τὴν ἀκόνα καίσαρ
λαμβάνῃ· ἵνα δῶ τοῖς τῆς γῆς βασιλεῦσιν αὐτὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ
μαθητοῦ αὐτοῦ· ἵνα μὴ δὲ ὑπολαμβάνωσιν οἱ τὰ δίδραχμα

λαμβάνοντες, ὁ φθόνος τὴν αὐτῶν εἶναι κρατοῦντα τῶν βασιλέων τῆς γῆς τὸν ἰὸν
ἀπέδωκε γὰρ τὴν ὁ φθόνος οὐ καναλαβὼν αὐτήν· οὐδὲ κεκτῆσθαι ὅσον
οὐδὲ πορίσασ· οὐδὲ ἴδιον ποτὲ ποιήσασ αὐτὴν κτῆμα· ἵνα μηδὲ
ποτὲ καὶ σαρόσαι κῶν ἢ παρὰ τὴν ἀκμὴ τοῦ θῦ τοῦ αὐ ορά του· καὶ
κατ᾽ ἄλλον δὲ τρόπον λαχθῆναι· ἆρα τινὲς τῶν βασιλέων τῆς γῆς ἦσαν
καὶ οὐχὶ οἱ αὐτῶν· πλὴν ἦσαν καὶ ἀπολελυμένως ἦσαν· ἕτεροι
δὲ ἦσαν τὸ εἶναι ἄλλοτριοι τῶν ἦσαν τῶν βασιλέων τῆς γῆς, οὐδὲν
μὴν τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν· αὐτὸ δὲ τοῦτο ἦσαν· ἢ τοι δὲ τοῦ θῦ ἢ τοῦ ἦσαν
αὐτοῦ ἢ τινος τῶν τοῦ θῦ· ἐὰν οὖν ὁ σὴρ πτωθάρι ται τοῦ πέτρου
λέγων· οἱ βασιλῆς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη ἢ κῆνσον·
ἀπὸ τῶν ἰδίων ἦσαν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων αὐτῶν· ἆρ᾽ οὐ τοσοῦτον
τοῦ πέτρου ὅτι οὐκ ἀπὸ τῶν ἰδίων ἦσαν ἀλλὰ πὸ τῶν ἀλλοτρίων αὐτῶν,
φησὶ ἴσ περὶ τούτων οἱ τινες ἄλλοτριοι ἦσι τῶν βασιλέων τῆς γῆς·
καὶ ἦ ἀπὸ ἦναι ἐλεύθεροι ἦσι τυγχάνουσι πό, ἆρα γε ἐλεύθεροι
ἦσιν οἱ ἦσι; ἦ κ᾽ ἐλεύθεροι ταροὶ ἦσι τῶν βασιλέων τῆς γῆς·
ὅλη πασ᾽ ὁποιῶν τὴν ἀμφῖπτιαν, δοῦλοσ τῆς ἀμφῖτίασ ἐστὶν· ἐλεύ
θεροι δὲ, οἱ μὴ ναντεσ τὴν ἀληθῆ τοῦ λόγου τοῦ θῦ· καὶ διαπουτο
γνόντεσ τὴν ἀλήθειαν, ἵνα καὶ ἐλεύθεροι θῶσιν ἀπ᾽ αὐτῆς· ἦ τισ
οὖν ἐστὶν ὁ ἦσ ἁπλῶσ καὶ μὴ τοῦ τὸ ὅλον ἦσ τῶν βασιλέων
τῆς γῆς, ἑκάνοσί ἐστὶν ἐλεύθεροσ· καὶ ὁ μοσ ἂν ἐλεύθεροσ, πε
φόν τικε τοῦ μὴ σκανδαλίζειν καὶ τοὺσ βασιλῆσ τῆς γῆς· καὶ
τοὺσ ἦσ οὖσ αὐτῶν· καὶ τοὺσ πὰ δίδεσθαι λαμβάνοντασ· οὐ δὲ φη
μὶ σκανδαλίσθαι μὲν αὐτοὺσ· ἀλλὰ πορεύεσθω, βάλε τὸ ἀ᾽ικι φόνα·
ἔνδον ἀνὰ βάν τα πρὸ τοῦ ἐκ θὺ ἄρον καὶ τὸ ξύλον· πυθοί μην δὲ
τῶν χαι ρόντων τὴν περὶ φύσεων μυθο ποιΐαν· ποίασ φύσεωσ ἦσ
ἦ τε οἱ τῆς γῆς βασιλῆσ· ἦ τε οἱ ἦσ αὐτῶν· ἦ τε οἱ πὰ δέκμα λαμ

βάνοντεσ οὐ μὴ βούλεται σκανδαλίζηνσ τὸν· φαίνεται δὴ ὡσ καὶ τὰ τὴν ὑπό
θεσιν, ὁ πιοῦ κέ παινε τῆς ἦσι φύσεωσ· καὶ ὅμωσ πεφρόντικε τοῦ μὴ σκαν
δαλισθῆναι αὐτούσ· καὶ ὅμωσ κωλύσκανδαλοῦ πὰ τοῖσ γενέσθαι·
ἢ μὴ ποι μὴ χάρεν ἂν μαρτάνῃ, καὶ πρὸσ τὸ ἦ βούλονται σωθῆναι
καὶ ἐκ τοῦ ἀποδόξασθαι τὸν φησάμενον αὐτὸν ἵνα μὴ σκανδαλισθῶσι·
καὶ ὡσ ὁμοχωρίσ τε παρακλήσεωσ· οὐ τωτὰ ἐρμηνάζῃ καὶ φαρνα
οὖμ παρακαλῶν τὸν μαθητὴν καὶ ἐλάθερομαῦ τὸν ἦναι καὶ ἦ ὸν,
λέλασιν αὐτῶ λαῶν μὴν τοῦ ἀλλέλασαι ἐχθῶν πρὸ τον· ἵνα ἀνα
βάντοσ αὐτοῦ, παρακληθῆ πὲ πέτροσ ἐπὶ τῶ ἀμαβάντι καὶ αὖλι
σθέντι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόματοσ φλὴφθαι τὸν φα πῆρα ἀποδοθῆ
σόμενον τοῖσ οἰκέταισ τοῦ φα πῆροσ· καὶ ἀπαιτοῖσι νῶσ ἴδιον τὸ
τοιοῦτον νόμισμα· χαριεύτωσ δὲ πεχρήσαι ὁ τῶ ῥητῶ,
ἐπὶ φιλαργύρω· μὴ δὲν ἀνὰ φόματοσ ἄρουτοσ, ἢ τὰ περὶ τοῦ ἀργυρί·
ὃ πὰν ἴδιον αὐτὸν ὑπό τινοσ πέτρου πεθέραν πόμενον· ἀφε
λόντοσ αὐτοῦ οὐ μόνον ἐκ τοῦ φόματοσ καὶ τῶν λόγων, ἀλλὰ καὶ
πὸ ὅλησ ἀληθείασ, τοῦ φα πῆρα σύμβολον οὖτα πάσκασ αὐτοῦ φιλαρ·
ὁρᾷσ γὰρ τὸν τοιοῦτον ἐν θαλάσσῃ μὲν γεγονέναι καὶ τοῖσ ἀλλοῦ
τοῦ βίου πεφάμασι καὶ τοῖσ κύμασι τοῦ τῆσ φιλαργυρίασ φεύγ
τι ἄωρ καὶ μοιρίμνων, ἔχοντα ἐν τῶ φόματι τὸν φα πῆρα· ὁ πε
ἄπιστοσ ἦν καὶ φιλάργυροσ· ἀναβεβηκέναι δὲ ἀπὸ τῆσ θαλάσ
ἐν τῶ λομ κῶ ἡκίασεωσ ἰχθῦν μέγιστον· καὶ ἀνελεῖν τοῦ μέγιστον ὑπό
τινοσ αὐτὸν ἢ ἁλόντοσ πέτρου τὴν ἀλήθειαν μὴ κέτι ἔχειν ὅτι τῶ φόμ
τοῦ φα πέτρου· ἀλλὰ ἀντεῖκόνου, τὸ ἔχοντα τὴν ἀκόνα πὸ λόγιον τοῦ θῦ·
ἵνα ἀπὸ τὸ πρόσθεν οἱ τὸν ἢ δέκμα λαμβάνοντεσ τῶν πέτρου, πα
ραθῆσι ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν· ὅτι ὑστέρμὲν τῶν ἡλ καὶ τὸν τοῦ
θῦ νόμον, ἁπλῶσ ἢ δέκμον ἢ δόξ· ἀλλὰ ἢ δέκμον ἄριθμ·

πάγξαπαλαρ· καὶ λίθ+ ἡ πέντε σίκλοις κ̣ῖ̣ κεφαλὴν· κατὰ δὲ
λίδραχμον τὸ ἥμισυ· ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ὑμῶν ἰκλ
κατὰ κεφαλὴν ἤδη δίδραχμον ἄμον· ἐπὶ οὖν οὐχοῖον
τε μὴ τῶν ἡμίσων λιδράχμων ἄχαν καὶ λίδραχμα ἶν οὕτως
ὀνομάσω βέβηλα τὸν ἄμον τοῦ ϑῦ, ἢ αὐτοῖτοῖς λαμβάνουσι
τὰ οὐχὶ μὴ ἤδραχμα καὶ ἐρωτήσασι τὸν πέτρον καὶ ἡ πόσῳ
ὀφείλεται ὑμῶν οὐτελὴ τὰ ἤδραχμα, προσταξασθῆ
ναι αὐτῇ ἐν ᾗ ἡμέρᾳ λίδραχμα ὀφείλει· ἀρίσκομεν ἐν τῷ ἁ
ματτι τοῦ πρὸ τοῦ ἀναβαίνοσι ἰχθύος· ἵνα λοθῇ αὐτὶ τοῦ
διδασκάλου καὶ τοῦ μαθητοῦ:

Περὶ τῶν λεγόντων τὸ μάζον καὶ περὶ τοῦ προσκληθέντος παι
ὑπὸ τοῦ ἰησοῦ::

ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ ἰῦ λέγοντες·
τίς ἄρα μάζον ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν::
καὶ ἀμὴν ὑμῖν ὑστερ τοῦ ἤδη λθῆναι ἡμᾶς τίτε
προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ ἰῦ ἠρώτων παρ᾽ αὐτοῦ μαθεῖν·
πῶς τε ἀπεκρίνατο πρὸς δ τίς με αὐτῶν αὐτὸ τοῦτο μόνον
ἤτήσασθαι, ὅδε, προσέφηκε καταξιλόν τινα τῶν ἀνατρέφ,
ὁμ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ· προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ ἰῦ· καταδὲ
λλο, ὁμ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· καὶ ἀνάγκαι ὁμ μὴ ἀνδέχεται αὐ
ἐᾶσαι τὸ βούλημα τοῦ ἀγγελιαῦ· διόπερ ἐπίφησαν
τες τοῖς προπουενέκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἡ ὥρᾳ, σκοπήσωμεν ἆρ᾽
πε ἐστὶν ἀπεκείνων ὁδὸν λαβεῖν πρὸς τὸ θεωρῆσαι ὡς ἀνάγκαι
τὴν ἐνεκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἡ ὥρᾳ προσήκειν· ἐλήλυθασιν
τοίνυν ἐφ᾽ ἡμᾶς καφαρναοὺμ οἱ σὺν αὐτοῖς τοῖς μαθηταῖς· ὁμ
θῶν οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες, τῷ πέτρῳ προσῆλθον·

καὶ ἐρωτῶντες ἆρα πον· τὸ ὀφείλεται καὶ ὑμῶν οὐτελεῖται τὰ δίδραχμα;
ἆρα τὰ ἀποκρίνεται μὴν οὐ προσ αὐτοῖς· τοῦ πέτρου καὶ ἆρα πού τοσ ναι,
οἱ σὺν προσαπολογησάμενοσ περὶ τῆς δόσεως τῶν λιδράχμων, πεῖ
τοῦ πέτρου τῷ ἀκίσασθαι αὐτὸ ασασπουδαίχθῦ· οὐδὲ μὴν τῷ ὁτὶ ἐφ
κλῶ ἀρεῖσθαι φατὴρ αὐτοῦ δόξης σόμενον ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ
πέτρου· δοκεῖ οὖν μοι ὁτὶ μᾶλλον νομίσαντεσ τὰ τὴν ἦναι
ὑπὸ τοῦ ἰῦ προσ τοῦ πέτρου τιμὴν κρίναντοσ αὐτὸν μάζονα
τῶν λοιπῶν τμωρίων, ἐβούλοντο ὅπερ ὑστερον ὡσαύτωσ ἀκριβῶς
ἢ αὐτοῦ, πυθόμενοι τοῦ ἰῦ οὐκοῖσαι παρ᾽ αὐτοῦ ἆρα ὑστερ λαμ
βανομάζονα κέκρικε τὸν πέτρον αὐτῶν· ἀμὰ δὲ ἐλπίζον
καὶ τὴν αὐτὰν ἀξίωσθαι τοῦ προκεκρίσθαι τὸν πέτρον τῶν λοιπῶν
μαθητῶν· παῦτοῦν οἱ μαθηταὶ ὡσαύτωσ ὁμολόμησοσ, ἐπὶ
ταῖς τοῦ ἐκείνου λαβὼν δηλονότι τὸν φατῆρα δόσεσι τοῖς ἀντιλέμου
καὶ σοῦ, τὸν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ ἰῦ λέγοντες·
τίς ἄρα μάζον ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· τὰ χαδὲ καὶ ἀμφέβαλλ
ὦ τὸ, προσ προκεκρίσθαι κατὰ τὴν μεταμορφωσιν· ἀμφέβαλλ
δὲ, περὶ τοῦ τίσ τῶν τριῶν μάζον ἦναι κέκριται παρὰ τοῖς κῶ·
ὁμὴν ἀριῶ, ἀνέπεσεν ἐπὶ τῇ ἀληθοσ αὐτοῦ διὰ φάτην καὶ οὐκό
λουθον προ τοῦδ᾽ ἡ πνοῦτι μὴ σὸ ζαιρέτου σύμβολα πολλὰ αὐτῷ
ἐωρακέναι προσ τὸν ἰῶ ἀπὸ τοῦ ἰῦ· ὁδὲ πέτρος ἐν τῇ ὁμολογεῖ,
ἡκοισε μὰ κάριος ἦ ὡσ τὸ σὺ ἆ ὁ χσὸ ὁ υἱὸσ τοῦ θῦ τοῦ ζῶντοσ·
πάλιν δὲ ἦ αὐτὸ ὑσαμεὸ πίστασ μου σὰ ταμᾶ σκάνδαλον μοὶ ἆ·
ὁ τι οὐ φρονᾶσ τὰ τοῦ θῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνῶν, περιεσσῶν τομὴ
πότε οὐχοῦ τοσ ἆ ὁμὰ ζων αὖτεροσ δὲ τῶν ζεβεδαίου υἱῶν·
τοσαῦτα μὲν ἦ τὸ ἐνεκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἡ ὥρᾳ ἐν ᾗ ἀγεῖτο ἆ
τὰ περὶ τοῦ φατῆρα· ὃ μὴ δεῖ νοητέον τὸ προσῆλθον

ὰν τῶν οἱ μαθηταὶ· ὃς μαθητὰς ἡδασκάλῳ πρὸ βλήματα πρὸ
τάγνοτες καὶ ὄζε παίζον τες τίς ἄρα μάζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλ
τῶν οὐρανῶν· καὶ μὴ μὴ τί ὄντε ἐν τούτοις τοῦ ἰῦ μαθητὰ· ἃ
πότε ζητοῦ μηνοῦ τι ἐν ἡ μὶν μὴ ἀριθμοῦ κοι το, μετὰ πάσης ὁμο
ίας περὶ τοῦ ζητοῦ μηνοῦ πρὸς ελθοῦ μὴν τῷ ἰῦ παρόντι ὅτι
δύο καὶ δρᾶς σωκτιμήσοι ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· καὶ ἐστὶ μὲν ἐν τῇ κῇ
δώδεκα μὲν παροιστὰ φῶτίζητᾶς καρδίας τῶν τη ησίων αὐτῶν μα
θητὰ ἐλεαθαι θελούτων πρὸς καὶ τάλη φῆν τῶν ζητουμένων· οὐκά
στο που δὲ καὶ τινι τῶν ὑπὸ τοῦ θῦ τε τημένων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
δασκάλων πρὸ σελθόντας ἡ μᾶς, πρὸ τάγμην αὐτοῦ τι πρὸ
βλήμα τῶν τίς ἄρα μάζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλᾷ τῶν οὐρανῶν· τίμ
οὖν ἂν ἄγνωσ το τοῖς μαθηταῖς τῶν κῦ τὸ πρόσ μα τοῦτο· τί
δὲ ἐζήτη το· ὅτι μὴν σαρ οὐκέ στιν ἰσότη τος τῶν ἀζίου μένων τῆς
βασιλᾶς τῶν οὐρανῶν, καὶ τᾷ λήφθη σαν· καὶ ὅτι μὴ οἰόν τε ἰσό
τη τος, ἐστὶ τις ὁ μάζων καὶ οὕτω κατεζῆς μέχρι τοῦ ἐλαχίστου·
ὅ τοδ' ἂν τος δὲ ὁ μάζων καὶ ὁ τῶν σβιῶσας ὁ ἐλάχιστος καὶ τίν
οἱ μεταζὺ, ἐστὶ ἐζήτουν· ἆ μὴ ἄρα ἀκριβέστερον ἐστὶν ἆ πῆν ὅτι
τίς μὴν ὁ ἐλάχιστος, ἤδη σαν ἐκ τοῦ οὐ ἐὰν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολ
τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ σῇ δίδᾳ ξοῦτως τοὺς ἀνοῦς, ἐλαχίστος
κληθήσε ἐν τῇ βασιλᾷ τῶν οὐρανῶν· τίς δὲ ὁ πᾶν τῶν μάζων ἠκέ
τίνωσκον· ἆ καὶ κατελάμβανον τὸ, ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ σῇ δίδᾳξῃ,
οὗτος μέγας κληθήσε ἐν τῇ βασιλᾷ τῶν οὐρανῶν· μεγάλων γὰρ ὄντων
πλῆθόνων, τίς ὁ τῶν μεγάλων μάζων ὃς ὃμ' ὠνοῖς, ἠκὴν αὐτοῖς
σαφέσ· καὶ ὅτι μεγάλοι μὲν πλῆθος οὐ κέ πίσης δὲ μεγάλοι
οἱ μεγάλοι, δηλώσῃ τὸ μέγας ὄνομα κάμενον ἐπὶ τοῦ ἰσαιακ·
ὃς προβαίνων, μάζων ἐγίνετο τοῦ δόξου· ἆ ἐκ μὲν δὲ

καὶ ἐπὶ τοῦ μωσέως καὶ ἐπὶ τοῦ βαπτιστοῦ ἰῶ καὶ ἐπὶ τοῦ σῆ· καὶ
πάντες μολογήσᾶ ὅτι καὶ πάντες οὗτοι μεγάλοι ἦσαν κῦ πὴν τρᾶ·
ἀλλὰ μάζων αὐτῶν ἦν ὁ σὴρ· ᾆδε καὶ ἰῶ τοῦ ἰσαιακ καὶ τοῦ μωσέ
μάζων ἦν· οὐ μάζων οὐδεὶς γεννητοῖς τισὶ γενεκῆν· ἢ οὐ μάζων
μὴν ἰσος δὲ ἀμφοτέροις ἢ τινι αὐτῶν, ἠκὰ κίνδυνον ἀποφήνᾶς·
καὶ ἐκ τοῦ, ἰσαιακ δὲ προβαίνων μάζων ἐγίνετο ὅσος οὐ ὁμέγας ἐ
τένετο· οὐχ ἁπλῶς ἀλλὰ μετὰ προσθήκης τῆς φόδρα σδ' καὶ
τᾷ λήμμένης, ἐστὶ μαθᾶν· ὁ πῆ σῇ φορά ἐστι μεγάλων· τίνος
μὴν ὁ ὅτι μεγάλου· ἐπέρου δὲ, φόδρα μεγάλου· καὶ ἄλλου φό
φόδρα μεγάλου· ἐζῆ τουν τοίνυν οἱ μαθηταὶ προσελθόντες
πῶ ἰῦ, μαθᾶν τί σάρα μάζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλᾷ τῶν οὐρανῶν· καὶ τί
ἐκᾶνοι μὴν ἐβούλοντο μαθᾶν αἰ κούσαντες ἀπαῦ τοῦ τοιοῦτ
ὁδᾶν μάζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλᾷ τῶν οὐρανῶν· ὃ δὲ, ἐπὶ τὸ καθολι
κώτερον ἀνάγᾳ τὸν λόγον· λᾳ κνισ ὁποῖ ἂν ποτ' ὃς τῆ περὶ ὁτιοῦν μάζων
ἐστὶν ἐν τῇ βασιλᾷ τῶν οὐρανῶν· ὃν τινα κῦ δώσαι μὲν ἐκ τῶν τε
τραμμένων καὶ τανοκόσμων· προσκαλεσάμενος τὸ παιδίον ἐστὶ
παιδίον καὶ ταῦ ὀξῆς· ἐφ' ἑαυτοῦ πρότερον ἁπλῶς δῆλα σαθαι·
ἆ ποι λέγων ὁ καὶ τῷ τὸ ἁπλοῦν διηγούμενος τὸν τοῦ σῆ ὁμ' τοῦ
ποιος λόγον· ὅτι ἐὰν ἀνὴρ τισὶν ἐπὶ τοσοῦτον νεκρώσῃ τὰς αὐ
δεῖ κὰς ἐπιθυμίας πᾶσ' τὰς πρᾶξ ἀς τοῦ σώματος θανατῶν·
καὶ πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ ἰῦ ὁμ' τῷ σώματι περιφέρων·
ὥστε παιδίου ἁβρότητος καὶ ἀνεννοήτου ὠνδεῖκ
κινημένων ἀρχὴν καὶ ταῦ φασιν, ὁποιοῦτος ἐστὶν ἐκεῖνον
ὧν τῶν παιδίων· καὶ ὅσῆ περ ἐστὶ τῆ τῶν παιδίων
περὶ τῶν τοιούτων κινημάτων καὶ τῶν φάσεων τοῦτο μᾶ
λον τῶν ἀσκοίτων καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἐλαύνοντων σωφρο

σιώνος, τὸ, μᾶζον ἐ φὴν ἐν τῇ βασι τῶν οἰωνῶν. ὅπερ δὲ ἐπὶ τῶν
κατὰ πάντα ὁμοίως λέλεκται περὶ τῶν παιδίων, τοῦ πάντα λε
χθῆναι καὶ περὶ τῶν λοιπῶν παθῶν. καὶ ἁρμοστὴ μάτων καὶ νο
σημάτων τῆς ψυχῆς ἀσὶ μὴ πέφυκε πεῖσαι ἐμπίπτον ὅσα
τὸν λόγον μηδὲ πάσχειν πλήρωσιν. οἷον ἴναυ καὶ ἀφαυφὴ πο
καὶ ὁποῖόν ἐστι τὸ παιδίον πρὸς ὀργήν, ποιοῦτος γίνεται ὠὰν λύπη.
καὶ ὁποῖόν ἐστι τὸ παιδίον πρὸς λύπην. ἐὰν δ' ὅτε παρὰ τὸν καιρὸν
τοῦ πεφυκότος πρὸς ἡμέραν ἢ πίνοσα ἀδελφοῦ ὡς τελαῦ καὶ παί
ζειν κατὰ κανόνα τὸν χρόνον, τοιοῦτος ἀὰν γένοιτο ὁ ἀφαυφὴς ὡς παι
δίαυ. καὶ βίαν ἀναλαμβὼν ἐκλόγου τῆς λύπης ἀπαράδεκτον. ὥστε
ὁποῖον ἐστὶ πρὸς λύπην τὸ βραχὺ παιδίον, αὐτὸν γενέσθαι. τὸ
δ' ὅμοιον φήσασι περὶ τῆς καλουμένης δορᾶς καθ' ἣν ἀλόγως ἐ
παίρονται οἱ φαῦλοι. νῦν οὐ πάρεστι τῶν παιδίαυ οὐδὲ ἰδίᾳ φανέντες
καὶ γενόμενοι ὡς τὰν παιδίαυ. ὡς μὲν οὖν πρὸς τὸ ἀκριβές, ἀ
ποδέδεκται καὶ ἄλλοις ὅτι οὐδὲν τῶν παθῶν πίπτει πρὸς τὰ μηδέ
πω σημπεπληρωκότα τὸν λόγον παιδίαυ. φοβοῦ δὲν, δηλονότι
καὶ ὀφόβος. ἀλλ' ἆρα ἀναλογόν τι τοῖς πάθεσι, καὶ τῶν τα
ὠμοδρᾶ καὶ ταχέα ἀναισκαλογόμενα καὶ θολαπολόμενα
γίνεται ἐν τοῖς παιδίοις. ὡς ἔοικε τοῦ ἦναι ἐπὶ τοῦτο φοβοῦ
τὸν φανέντα ὡς τὰ παιδίαυ, ὅσον ἔχει πρὸς οἰονεὶ ὑποβο
λῆς τῶν παθῶν ὡς τὰ παιδίαυ. καὶ περὶ φόβου τοίνυν, τὰ
ὅμοια τοῖς ἀποδεδομένοις μοι σημεῖον. ὅτι τὰ παιδίαυ τὸν μὲν
φόβον τῶν φαύλων, οὐ πάσχει. ἀλλὰ δέ τι ὠὰ παιδίαυ κρίνοιτ'
τὰ τῶν παθῶν καὶ τῶν ὀνομάτων ἑκάτερον, λάβοιμι ἂν ἦναι φόβον.
οἷον δὲ καὶ τὸ τῶν παιδίων ὠὰ μνησικακον παραὶ τοῖς τοιοῦτων
δακρύ καιροῖς. ἐνίοτε καρτερᾷ μᾶλλον βαλλομένων καὶ τελοῦντων

καὶ σημαινόντων ζούτων τοῖς νομίζομένοις λελυπηκέναι καὶ πεφοβη
κέναι. ἄλλου καὶ τὴν ἀληθείαν πάντα ἐνηργηκόσιν. οὕτω δὲ κἀ
πάντα νόσφ ἑαυτοῦ πιστεύοντες καὶ λέγοντες οἱ παιδία. οὐ
γὰρ πίπτει ἐπὶ τοὺς φερομένους καὶ οἷς ἴστασι τὰ τενάγη ὡς ἀκ πλούτου κ
τινος τῶν νομιζομένων μὴ οὐκ ὄντων δὲ ἀληθῶν ὡς παιδία. ὅτ' ὅπ
ἐστιν ἰδεῖν τὰ κομιδῇ νέα πάντα μάλιστα τῶν καὶ πεπαρόντων ἐπὶ, ὁμοι
τοῖς ἀγενέστι καὶ ἀλόγοις ἡδονὴ ἀναδοκή. καὶ μὴ μᾶλλον πάντας φιλεῖν
δοκοῦντα τὰ πλούσια παιδία παρὰ τὰ πενιχρά. ἐὰν οἰωὸς περ
παρὰ τὴν ἡλικίαν πάσχῃ τὰ παιδία πρὸς τὰ τοιαῦτα οἷς ἐ παίζον
τοιαῦτα πάθη ἀπὸ λόγου τοῦ ἰδίου μαθήσεως, ἐ ταν πάντα σθενέ αὐτὸν
ὡς ὄξαξενοῖς παιδίον. οὐκέ παιρόμενος ἐ πὶ δοξαρίῳ οὐδὲ φι
σούμενος ἐ πὶ πλούτῳ δὲ πὶ περιβολῇ. οὐδὲ οἰκούμενος ἐ πὶ δ
τενίᾳ. μᾶλλα δὲ τοῖς ὡς ὁ λόγος ἀπιδόξεσθαι φέντας ὡς ὁ πρε
σελάβετο τοῖς παιδίον, ἀποδεκτέον καὶ μὴ μετέον ἐ πὶ τοῖς ἰδίοις
νόμασι. ἐ πὶ μᾶλλα δὲ ἐν τούτοις ἐ στὶν ὁ λόγος. καὶ ἐ πὶ τοῦτο λέγεται τὸ,
καὶ ὃς ἂν δέξηται ἓν παιδίον τοιοῦτος ἐ πὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐ με δέχε
ται δὲ ἐξῆς, ἐρωτῶ δὲ σε καὶ τὰ ἀκολουθίαν τῶν πρόσθεν ἀποδεδομένων
σῆκ ἐπίσασθαι. ἐ πὶ ποῖα γὰρ ἂν πίστις πῶς ὁ πρεσφαφὴς καὶ γενόμενος ὡς τὰ
παιδία, μικρός ἐστι τῶν πιφαλόντων ἐ στὶ τοῦ ἰδίου καὶ ἐ πὶ δεκτικὸς
τοῦ σκανδαλισθῆναι. πάρεστι δὲ μαθεῖν δὲ καὶ τοῦτο ἀκολούθως
σαφηνίσαι. πῶς ὁ πῶς ἰδίου ὡς ἐγὼ συγκατατίθεμαι θεῖ κατὰ τὴ
ἀληθῆ περὶ αὐτοῦ ἱστορίαν. καὶ ὁ δόξων ἑαυτῶν καὶ τὰ τοῦ
πράξειν φὴς τὸ βίῳ σαι κατάρετην, ἐ πρεσφαφὴς καὶ ὁ δόξῃ πρὸς
τὸ γενέσθαι ὡς τὰ παιδία, τοῦτο ἀμήχανον μὴ ἐ στὶ θῆναι φὴς τὴν
βασιλείαν τῶν οἰωῶν. πολλοὶ οἰωὶ οἱ τοιοῦτοι. ἀλλὰ οὐ πάντες
οἱ πρεσφανέντες πρὸς τὸ γενέσθαι ὡς τὰ παιδία, ἐ φικάσιν

ὡς ἐπὶ τὸ ὄζομαι ὠθῆναι τοῖς παισίν. ἀλλ' ἐκ ὧν ὅσον τὸ ζῦτον ἀπολέ-
πεσθαι τῆς περὶ τὰ παιδία ὁμοιώσεως, ὅσον ἀπολέπεσθαι τῆς ἀποδε-
δομένης τῶν παιδίων περὶ τὰ παθήματα. ὅτι παν τὶ οὖν τῶν πλη-
θῶν τῶν παιδίων, ἃ σὶ καὶ οἱ ὡς περὶ ἄρτι ἀφεῖντες περὶ τοὺς τε
νεάζειν ὡς τὰ παιδία. οἱ τινες κατὰ τὸ τὸ ἐφεξῆς φθαίρεται ἐνωχ
ὡς τὰ παιδία, μικροὶ χεματτίζωσι. καὶ τούτων οἱ ἀφεῖν
τες μὴ ἴναι γένων ταὶς τῶν παιδίων. πολὺ δὲ ἀπολέπει πόμμοι τοῦ
γενέσθαι ὡς κερὼς ὡς τὰ παιδία, ἐπὶ δὲ χοῦ τὸ σκανδαλιαθῆναι.
ὧν ἐκ ὧν ὅσον τὸ σοῦτον ἀπολέπεσθαι τῆς περὶ αὐτὰ ὁμοιώσεως, ὅσον
ἀπολέπεσθαι τῆς ἀποδεδομένης τῶν παιδίων περὶ τὰ παθήματος.
οἷς οὐδὲ ἐστὶν ἀφορμὰς παρέχειν τοῦ σκανδαλιαθῆναι. ἁδέμιτε,
ὁ σκανδαλίσας δεῖ σεσθαι ὅσα σεσθαι συμφέρον τοσαῦτα ἐπιθερα
πάειν, τοῦ κρεμασθῆναι μᾶλλον ὀνικὸν περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ.
καὶ καταπονεῖσθαι ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. οὕτως γὰρ
ποίησας τὴν αὐτάρκειαν ἐν τῇ θαλάσσῃ ὅπου οὐδεὶς ἂν ἐπλά-
θετ' ἐμπαίζειν αὐτῷ. καὶ περὶ τὸ συμφέρον περὶ τὸ τέλος ὁ
κολασθεὶς καὶ παθὼν, ἐν τοῖς ὄζουσι τῶν κεκοπιακότων τὸ πέλαγος
θαλάσσης πόθεν οὗ ὑπεμενε κατὰ κόμμος ὑπὸ τοῦ ὀνικ-
μοῦ. φησὶ γὰρ καὶ μοῦλωνος ὑπὸ τοῦ ὀνικοῦ μοῦλου. ὡς ἂν ναὶ τὸν μὴν ταὐτὸν
ἴν' οὕτως ὀνομάσω, ἀνθρωπικὸν. ἄλλο δὲ ὀνικὸν. ἡ μὲν κόσμη
ἐστὶν ἐκ ἧνος περὶ οὗ τέτραπται. δύο ἐστὶν ἀλλήθωσαι ἐν μοῦλῳ.
μὴ παραλαμβάνειν καὶ μὴ ἀφιέναι. ὀνικὸς δὲ, ὅπερ ἐπὶ τὸ πεπωκὸς
τῶν σκανδαλίσαντι. ἢ ποιὸ ἂν τις οὐκοῦν ἄλλο πότερον ὑμῶν ὡς
κὲ φαλμῷ ὡς λάμων, ὀνικὸν ἦναι τὸ βαρὺ τοῦ φαύλου σῶμα
καὶ καταφερές. ὅπερ ἀναλήφεται ἐν τῇ ἀναφάσῃ. ἵμας κατα
πορτισθῆ. ἐν τῷ βυθῷ σῶλος μᾶλλον ἢ πελάγους θαλαττίου ὅπου

ὀδεὶς κωλύει ἐμπαίζειν αὐτῷ. ἄλλος δὲ τὸ σκανδα-
λίζειν ἕνα τῶν μικρῶν, ἀνοίσει ἐπὶ τὰς αὐτοῦ ὁρᾶτους ἀνοίσεις μυ-
ρίας. καὶ γὰρ καὶ ἀπὸ τούτων σκανδαλισμὸς ἐστὶ τοῖς δηκνυμένοις
τοῦ ἰοῦ μικροῖς ἰοῖς. ἐπὰν δὲ σκανδαλίσωσι τῶν δηκνυμένων
ὑπὸ τοῦ ἰοῦ μικρὸν ἕνα τῶν πιστευόντων εἰς αὐτόν, ὀνικὸν μᾶλλον τὸ
φθαρτὸν σῶμα τὸ βαρύτερον ψυχὴν ἀναλήφεται. κρεμάμενον ἐκ
τοῦ καθελκομένου αὐτὸν ἐπὶ τὰ πάθη πράγματα τραχήλου.
ἵμας ἢ αὐτοῦτων καθαιρεθῆναι τῶν τοιούτων. καὶ πίσαν τε σῆκ,
ἐν τῷ συμφέροντι αὐτοῖς ἢ τοῦ ὀνικοῦ μύλου τετάνθαι. καὶ ἄλλα
δὲ λιθήσεσθαι παρὰ τὴν ἀπλοῦν τερον λεγομένην λελέχθω. ἅτε
ὢν δὲ ἱκανῶς. ἅτε ὡς συμπαθοῦντες ἐνεκεν. καὶ ζητήσομεν ποῖον πᾶ
καὶ λεγόμενος παιδομορφίσας, ἔφησεν ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν.
ὁρᾶτε ἁδελφὸς ἀσαι, πότερον πάνω ὡς ἂν ἑαυτὸν πρῶτον ἄλλον ὑπὸ τοῦ σῶς
προσκληθεῖν. καὶ ἁπαξαπλῶς ὅμως ἐν μέσῳ τῶν ἡγεμονικῶν τῶν μαθητῶν ἰοῦ,
ἁπᾶν ἦναι ὁ πρωτεύων καὶ λέγων τοῖς παιδίοις. ἅτε βούλεσθαι ὡς
πᾶν τῶν τὰ ἄλλα ἀποφεύγοντας, φεύγειν ἦναι πρὸς τὰ παρα
δήματα ὑπὸ τοῦ ἁμαρτάνειν ὑπὸ βαλλόμενα πνῶ. ὡς τε κίνδυνος οὕτω
γενέσθαι ὡς τὰ παιδία τὰ καὶ αὐτὰ φεύγοντα καὶ ὅμοιοι τὰ
τῶν ἁμαρτάνειν. αὐτὰ νᾶν παιδία δοκιμάθῃ ὡς ἐρεῖ καὶ τὰ ἐν κόσμῳ
λελαμμένου. ἰδοὺ ἁμῶ καὶ τὰ παιδία ἃ μοί ἐδοκιμάθη. καὶ ἃ
κάτι τε ἁπελθὼν ἁπὸ τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλεῖαν μὴ φεύγειν αὐτὰ
τῶν κοσμικῶν πραγμάτων ἔχοντα ὁμοιοφθέντα τοῖς τὸ πνῶ τὸ ἁμαρ
πεφορεκόσι παιδίοις. ὅπερ πνῶ ἄλλον πρόσκαλεσάμενος
οἷς ἀπὸ τῆς ἰδέας πελάγους κατὰ βεβηκὸς πρὸ ἀνοίσας ὡς
παιδίον, ἔφησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν. δηῶν φεύγειν τὰ
ἀπὸ τῶν κοσμικῶν ἐπιθυμιῶν, ταπεινῶσαι ἑαυτὸν ὡς ἁπλοῦς

τοίνυν φησὶ· ὅτι ἠλάχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ οἱ δώδεκα πρὸς αὐτῶν μάζον λέ-
γοντες καὶ καθίσαντες, ἐφώνησεν αὐτούς· καὶ ἦν δὲ καὶ τις ὁ μάζων· λέγων
πρὸς τὰ πάντων ὅτι μάζονα τάξιν ἔχειν τὸν τετιμημένον παρ' ἁπάντων ἦν τῇ τοῦ με
τριότητος καὶ τῇ σπουδῇ καθ' ἃς εἶχον. ὅστε τὸν μὲν τοῦ διακόνου
μισθόν, μικρὸν δὲ ἔξω θαι τὸ πρόσταγμα· τὸν δὲ τοῦ διακόνου οὐ τοσοῦτον· καὶ τοῦτο
οὐ πρός τινας μὲν· τινας δὲ οὔ· ἀλλὰ πρὸς πάντας ἁπλῶς·
Π εἶχεν γὰρ τῷ ἅπασι θέλειν πρώτοις τε νέσθαι, ἔφασι πάντων ἐλάχιστος
καὶ πάντων διάκονος· καὶ ὃς τοῦτο ἔφησε· ὅτι λαβὼν παιδίον
δηλονότι τοῖς, ἔστησεν ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· καὶ ἐναγκαλι
σάμενος αὐτό, ἔφη αὐτοῖς· ὃς ἐὰν ἓν τῶν παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ
ἐμῷ ὀνόματι, ἐμὲ δέχεται· τοιοῦτον δὲ ἔλαβε παιδίον καὶ ὅμοιον καὶ
λίσαντο οἷς καὶ τὸν βαθύτερον ἐν τοῖς τότε λόγον, ἢ τὸ ἄλλο πῦρ·
καὶ τοῦτο τε τῶν παιδίων ὅμοιοι ὠθησαν τινες· περὶ ὧν ἔφη τε τόσ
ἐὰν ἓν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ
δέχεται· κατὰ μὲν τοὺς λουκᾶν, ἢ ἀλλομοσόφοις τοῖς μαθη τοῖς
ἄκαν αὐβέβκων· ἀλλ' ἦλθε περὶ τοῦ τι σὰ τῶν ἦν μάζον· καὶ
ἰδὼν οἷς τὸν ἢ αὐλογισμὸν τῶν καρδιῶν αὐτῶν· ὅστε ἄρον ὀφθαλμὸν
ἢ αὐλογισμοῦ σκαρδιῶν βλέπουσι· ἰδὼν τὸν ἢ αὐλογισμὸν τῆς
καρδίας αὐτῶν, οὐδὲ ἐρωτηθὼς κατὰ τὸν λουκᾶν, ἔλαβε τὸ παι
Καὶ ἔστησεν οὐ μόνον ἐν μέσῳ αὐτῶν ὡς ὁ ματθαῖος καὶ ὁ μάρκος φη
κασιν· ἀλλ' ἦ δὲ καὶ παρ' ἑαυτῷ· καὶ ἃ πεῖ τοῖς μαθηταῖς ἃ μόνον τὸ
ὃς ἐὰν δέξηται ἓν παιδίον τοιοῦτο· ἢ ὃς ἐὰν ἓν τῶν τοιούτων παιδίων
δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται· ἀλλ' ἦ δὲ καὶ ἐπαναβε
βηκότως τὸ ὅς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου,
ἐμὲ δέχεται· χρὴ οὖν καὶ τὸν λουκᾶν ἐκεῖνο τὸ παιδίον οὐ λαβό
μενος οἷς ἔφησεν αὐτὸ παρ' αὐτῷ, δέξασθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἰῦ·

ὥστε τὸ παιδίον· ἀλλὰ κατὰ τὸ τεθραμμένον ὡς τὸ παιδίον τοῦτο·
ἔφη δὲ τὸ ταπεινώσαι ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον ἐκεῖνο, τὸ μιμήσασθαι
τὸν ὑπερόψιάσαντα ἀνῶν τὸ ταπεινῶσαν ἑαυτὸ πρὸς ἄμον· ὅτι δὲ ὁ σπε
καὶ τὸ ἄμον πνεῦμα ἔφαπτε φύλη ὑπὸ τοῦ περὶ ἐπὶ σείαν τῶν ἀνῶν,
δηλοῦσθαι ἐν τῷ κσαΐᾳ ἐκ περισσοῦ τοῦ σέσ λέγοντος· καὶ νῦν
κσὶ ἀπέφηλέμε καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ· ἰστέον μήν τοι ὅτι ἀμφίβολος
ἐστὶν ἡ λόγισ· ἢ γὰρ ὀθσὶ ἀπέφηλεν ἀπέφηλε δὲ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἄμ
τοῦ σέῳ, ἢ ὡσὶ δέφηλή φαμεν, ἀμφότερα ἀπέφηλενὸ πὴρ τοῦ
σέῳ καὶ τὸ ἄμον πνεῦμα· μάζον οὖν ἐν τῇ βασὶ τῶν ὠῶν, ὁ ταπει
νώσασ ἑαυτὸν παραπάντασ τοῖς ταπεινωτασ ἑαυτοῖς μιμη
ἐκείνου τοῦ παιδίου· πολλοὶ μὲν γὰρ οἱ θέλοντες ἑαυτοῖς ταπεινῶσ
ὡς τὸ παιδίον ἐκεῖνο· ὃς δὲ πάντα παραπλήσιος γενόμενος τῷ ταπεινώ
σαντι ἑαυτὸν παιδίῳ, ἐκείνῳ σὺν δρεθεὶς ὁ χεματτίσων πάντων μάζων
ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ὠῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῷ ἰῦ· μάλιστα δὴ αὐτὸ
ὄντως τοῦ ἰῦ· ὡσπερ δὲ τὸν ἴν δέχεται ὃς ἐὰν δέξηται ἓν τῶν παιδίων
τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, οὕτως τὸν ἴν ἀποδοκιμάζῃ καὶ ἐκ
βάλλῃ ὁ μὴ βουλόμενος δέξασθαι ἓν παιδίον τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀ
νόματι τοῦ ἰῦ· ᾗ δὲ καὶ τῶν τοῦ ἁμοῦ πνῦ σάξιον μᾶλλον ἐστὶ δι αφορ
πλῆθον ἢ ἔλαττον λαμβανούτων τοῦ ἁμοῦ πνῦ σ τῶν πιφολόντων,
ἢ ἐνὰν πνεῦσι οἱ μικροὶ τῶν ᾗσθῦ πιφολόντων σκανδαλίζεσθαι δῶ
μῆνοι· οἷς εἰκὸς ἦν σκανδαλισθέντασ ὁ λόγος, φησὶ περὶ τῶν σκαν
δαλισάντων αὐτοὺς τὸ, εἰκὸς ἦν σκανδαλισθέντασ ὁ λόγος, φησὶ πε
ρὶ τῶν σκανδαλισάντων αὐτοὺς τὸ· συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ
μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κῦ πον τιοθῇ ἐν τῷ πελάγει
τῆσθαλάσσησ· πάντα τὰ λελάχθω κατὰ τὰ ἐκκλήμενα τοῦ ματ
θαίου· ἰ δωμὴν δὲ καὶ τὰ παρὰ πλήσι ἀπὸ τῶν λοιπῶν· μάρκος

μῶσαι ἐρεῖ τὴν κόσμου φωνὴν ὁ τῶ κόσμῳ ἢν καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν ἔγνω. κατὰ δὲ τὴν προσηγορίαν μαθητὴς προσεκύνησεν οὐκ ὀφθαλμοῖς βλέψασ᾽ ὁ τὸν οὐρανὸν καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ πάντα τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ, πλανηθῆς προσκυνήσησ αὐτοῖς καὶ λατρεύσησ αὐτοῖς· τοῦ δὲ μὴ φήσαντος ἐν τῇ ἐθνικῇ λελέχθαι περὶ αὐτῆς· ὅτι ἐγράψατο περὶ ἐλομὴν πάντα τὸν κόσμον αὐτῆς· οὐ γὰρ ταυτόν ἐστιν ἁπλῶς ὁ κόσμος καὶ ὁ κόσμος τοῦ οὐρανοῦ· ἡ ὁ κόσμος τῆς ἐθνικῆς· τοῦ δὲ ἑνὸς ἡμῶν ζητοῦμεν, ἄλλο· νομίζω οὖν ὅτι οὐ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς σὺν αὐτῷ ἐστι κατὰ τὸ θεωρούμενον, ὁ κόσμος· ἀλλ᾽ ὁ περίεργος μόνος τοῦ· καὶ οὐ τοσοῦτος, οὐ καθ᾽ ὅλην νοοῦμεν τὴν γῆν· ἀλλ᾽ ὁ κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην· ἐν τῷ κόσμῳ γὰρ ἡμῖν τὸ ἀληθινὸν φῶς· τῶν περιέχων τὸν ἡμέτερον νοοῦμεν καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω οἱ ἐν τῷ περιέχοντι ἡμᾶς τόπῳ αὐτοί· τάχα δὲ καὶ αἱ οἰκεῖαι τῶν χορίων τοιοῦτο δύνανται περιέχειν τόπων αὐτοῦ γὰρ ἁλῶναι τὸ ἀγαθὸν καὶ τῆς καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς σύμπαντα· ὥστε εἶναι πᾶν ὃ ἥλιος καὶ σελήνη καὶ οἱ χοροὶ τῶν ἀστέρων· καὶ οἱ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ τούτῳ ἄγγελοι, οὐ κάρμασιν τὸ ἀληθινὸν φῶς· καὶ ὁμοούσιοι ἐσαύτοις, ἐπιέρχεσθαι τὴν ἐπιτεταμένην αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πάλιν· ἀλλὰ καὶ ὅταν λέγῃ ὑπὸ τοῦ σωτῆρος τὴν πρὸς τὸν πρῶτον ἀγάπην· καὶ μοῦ δόξασόν με πάρα σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣν εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί, χρὴ αὐ κοῦφον κόσμον λέγεσθαι τὴν καθ᾽ ἡμᾶς ὠκουμένην· ἀπὸ γὰρ τούτου τοῦ κόσμου ἐδώκε τῷ πατρὶ ὁ πατὴρ ἀνοίσων περὶ ὧν ὁ σωτὴρ ἐρωτᾷ τὸν πρῶτον θεόν. καὶ οὐ περὶ τοῦ κόσμου ὅλου τῶν ἀρχῶν· ἀλλὰ καὶ ὁ σωτὴρ λέγων καὶ νῦν πρὸς σὲ ἔρχομαι· καὶ ἵνα μὴ ἀμφίβολος ᾖ ὁ λόγος τοῦ κόσμου, τοῦ ἐπὶ γῆς λέγῃ κόσμου· οὐ γὰρ νομιστέον τὸν ἂν τι κόσμον αὐτὸν λέγειν φάσκοντι,

καὶ οὐκ οἶδ᾽ ἀφ᾽ ὧν τάττεται μὴ προπολῆσαι τὸ ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου· χρὴ γὰρ ἐκεῖνο τὸ παιδίον ὃ τότε ἔφησεν οἷς παρ᾽ αὐτῷ λαβόμενος αὐτοῦ, δέξασθαι ἑκάστου κατὰ μέρος ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου τοῦ ἰοῦ· ζητεῖ γὰρ ὡς ἀθανάτου τὸν· καὶ χρὴ αὐτὸ ἀπαῖτοῦ ἵνα δέξασθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἰοῦ· οὐ μὴν χωρίζομεν οἷς, τίνες παραλαμβάνομεν τὸ παιδίον· ὡς καὶ τὸ τοῦ λελέχθαι τὸ, ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· ἢ τί ἐπὶ ἀφορισάσης τοῦ υἱοῦ ὁ πήρ, τίνες παραλαμβάνομεν τὸν υἱόν· οἷς λελέκται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστάλ τά με· οὐδὲ λαβόμενος τὸ παιδίον καὶ τὸν σῶσαι καὶ τοῦ ἀπο στάλαντος αὐτόν· μικρόν ἐστιν ἐν πᾶσι τοῖς ἰοῦ μαθηταῖς ἑαυτὸν σμικρύνων· ὅσον δὲ ἑαυτὸν σμικρύνῃ, τοσοῦτον γίνεται μᾶλλον αὐτοῦ τοῦ ἐπὶ πλεῖον σμικρύνειν αὐτὸν καὶ ποιοῦντος ἐπὶ δόσεως ἀφορμῆς· προέχει γὰρ τῷ ὁμικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτος ἐστὶ μέγας· ἀνέγνωμεν δὲ καὶ ἐν ἄλλοις· καὶ ἔσται μέγας· καὶ τῷ λέγοντι λοιπόν, ἐὰν μὴ πιστεύσητε τὴν ὑπὸ βασι ὡς τὸ παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς αὐτήν· καὶ ὅτι ἀμφίβολος ἡ λέξις· ἢ γὰρ ἵνα ὁ δεχόμενος τὴν τοῦ ὑπὸ βασι λεγο γένηται ὡς παιδίον· ἢ ἵνα τὴν τοῦ ὑπὸ βασι παραδεξάμενος γενόμενον αὐτῷ ὡς παιδίον· καὶ τάχα ἐν τοῖς ἁγιαζομένοις δεχόμενοι τὴν τοῦ ὑπὸ βασι, δέχονται αὐτὴν οὖσαν ὡς παιδίον· ἐν δὲ τῷ μέλλοντι αἰῶνι, ἥκει τις ὡς παιδίον· καὶ τὸ μέγεθος τῆς τελειότητος ἐν τῇ ἰοῦ οὕτως ὁ νομάσῃ πνευματικῆς ἡλικίας ἐπιδεκνυμένοις πᾶσι τοῖς ἐπὶ τοῦ παρόντος παραδεξαμένοις αὐτὴν οὖσαν ἐν τοῖς ὡς παιδίον +

Ο υαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· καθάπερ τὴν μὲν ἀπολεῖ

κἀμὲ προσστέρχομαι. Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰμὶ. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ καὶ τῶν ταλαιπώρων ἐν τῷ κόσμῳ, τὸν περίεργον τοῦτον νομιστέον. σαφῶς δὲ οὗτος ἐκ τούτου δείκνυσιν ἑαυτὸν καὶ ἐκ τοῦ, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς· ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου· ἐμίσησε γὰρ καὶ μᾶλλον ἐξ οὗ μηκέτι σκοποῦμεν τὰ βλεπόμενα· ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· ἢ τὴν ἰδίαν δηλαδὴ καλίαν, οὐ κόσμος ὁ ἐξουθενούμενος καὶ ἡσυχῇ τῶν ἐναυτοῖς ζωδιακῶς πᾶσι· ἀλλ' οἱ ἐπὶ τῆς μεθ' ἡμᾶς ἄνοι· τὸ δὲ οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, ἴσον ἐστὶ τῷ οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ περιεχομένου πρὸς οὗ τοῦτο δὲ καὶ οἱ τοῦ ἰησοῦ μαθηταὶ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν ὡς οὐδὲ αὐτὸς ἐκ τοῦ κόσμου ἦν· ἐφ' ᾧ δὲ καὶ τοιοῦτον ὁ κόσμος πεφόβηται ὅτι σὺ με ἀπέστειλας ἐρεμνὸν ἐν τῷ κατὰ τὸν ἰῶ· ἐκάνωσφέρεται ἐπὶ τὴν κρᾶσιν αὐτῶν ἀνῶν· ἀλλ' ἐπὶ τοιοῦτον χεῖζον τὸν πεφόβηται ἄνοια· ὅτι ὁ πατὴρ τοῦ υἱοῦ ἀφ' οὗ τοῦ πάντα δέδεκε κόσμον ἀπέστειλε· καὶ παρὰ τῶν ἀποστόλων δὲ ἡ πίστις ἡμῶν καταγγέλλεται ὅλῳ τῷ κόσμῳ· ᾧ δὲ οὐκ εἰσὶν οἱ πάντα τὰ τοῦ κόσμου ἀπὸ τῶν σκανδάλων ὄντες καὶ τῶν σκανδάλων ἄπειροι· ἐκάστοτε δὲ οἱ μαθηταὶ ἐκ τοῦ κόσμου μὴ σκοποῦντες τὰ βλεπόμενα καθὼς οὐδὲ ὁ διδάσκαλος ἐκ τοῦ κόσμου ἐστὶν, οὐδενὶ τῶν μαθητῶν τοῦ ἰῦ ἐστὶν ἀπὸ τῶν σκανδάλων οὐαί· ὃ καὶ περὶ ἐστὶν ἃ ἐμὴ κτῆσις πολλὴ τοῖς ἁγίοις ἐστὶ τὸ νόμον τοῦ θῦ καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς σκάνδαλον· ᾧ δὲ τίς λοκάμενος χεῖρα μαλίζηται μαθητής· ἔτι δὲ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου ἢ τὸ ἁγίασον τὸν κόσμον καὶ τῷ ὄντι αὐτῷ· λέγω δὲ τὴν ἐν τῷ περιεχομένῳ πόζωὴν καὶ τῷ ὄντι αὐτῷ χεῖρα τὸν ἢ κτίσαντα ἢ ὁ ποιῶν πρὸ τοῦ πορίσασθαι· ὡς μὲν ἄρα μόζην αὐτῷ τὸ ἐκ τοῦ κόσμου εἶναι· ἀλλὰ ὡς ἐκ τοῦ κόσμου ὄντι τοῦτο, τὸ πᾶν κόσμον συμβαίνον οὐαὶ ἀπὸ τῶν σκανδάλων, συμβήσεται αὐτῷ· ὃ δὲ θέλω ἐκκλίναι

τοῦτο, μὴ ἐστῶ φιλόζωος· ἀλλὰ λεγέτω καὶ τῶν παῦλον· ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται κἀμοὶ τῷ κόσμῳ· οἱ γὰρ οὕτως ἐν τῷ σκήματι ὄντες, στενάζουσι βαρούμενοι ἀπὸ τοῦ πᾶν τὰ πάθη νόσες σώματος· καὶ πᾶν πρᾶγμα ποιοῦσιν ἵνα ἀξιοι γένωνται ζωῆς θεοῦ καὶ ἀθανασίας σωμάτων· ὅτε μεταλήμψεται τὸ θεῖον πάντων τὸ σῶμα τῆς παθήσεως· ἀλλὰ τῶν χῦ γνήσιος μαθητὴς ὁ μὴ θέλων φονῆσαι τῆς ζωῆς τοῦ χῦ· ὡς περ γὰρ οὐδὲν ἐν τῶν οὐαὶ συμβαίνει τινὶ τῶν χῦ μαθητῶν, οὕτως οὐδὲ τὸ οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων· ἵνα γὰρ καὶ μυρίων σκανδάλων γίνηται, ἀλλ' οὐ φεύγει τὴν ἐκ τοῦ κόσμου· ᾧ δὲ ἐπιδέχεται τὸ σκανδαλίζεσθαι παρὰ τὸ ἀνέρ μάτιστον τῆς πίστεως· καὶ ἀβέβαιον τῆς πρὸς τὸν λόγον τοῦ θῦ συγκαταβάσεως· ἵ ἵνα μὴ δέ πως χεῖρα πίζων παρὰ τῶν ἰῦ μαθητῆς αὐτοῦ· τοσαῦτα δὲ ἔρχεσθαι νομιστέον σκάνδαλα, ὥστε τὸ οὐαὶ μὴ ἐπὶ πάντων μέρη τῆς πίστεως φθάνειν ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ὅλου ἐν αὐτῇ κόσμου· ἡμᾶς μὴ ἐστὶν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· ἀλ' περ ἄλλα νομίζοντα ἢ ναί τῶν ἀνῶν ἢ οὐκ ἔρχεσθαι· τὰ οἷα ἔρχόμενα σκάνδαλα, σφαττιᾶ τὰ τίς ἐστι τοῦ ἢ αὐβολ· τὰ οἷα ἐ

οὐ τοῦτο καὶ ἐκ τῶν ἑτέρωθι μεμάθηκας οὐδὲ καὶ τῶν ἐφοίτησε λέλεκται τὸ οὐδέ·
ἵνα δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ χαρακτῆρος ἔχῃς τὸ ἀπὸ τοῦ σκανδαλίζοντος τοσοῦδε παρὰ
τὸ τοῦ σκανδαλιζομένου, παράστησόν σοι τὸ ὅσον ἂν σκανδαλίσῃ
ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ
καὶ τὰ ἑξῆς· ἐκεῖ γὰρ τοῦ σκανδαλιζομένου τοσοῦτον μικρὸν ἀπὸ
τοῦ σκανδαλίσαντος τοσοῦτον, ποιοῦν τὸν συμφέροντα βαρὺ καὶ δυσ-
μένητον· ὁ ἀναγκαίως ἔσται ἔχειν περὶ τοῦ σκανδαλίζοντος· ταῦτα
δὲ ἐφ' ἑπτὰ μελέτερον ἐννοοῦμεν, ἐφυλαξάμεθα ἂν ἀφ' ἑαυτῶν
ὡς τοιοῦτο ἀδελφοῖς· καὶ τύπτομεν αὐτῶν τὴν σωφρόνησιν ἀδυνόντος.
ἵνα μὴ ὡς χωρὶς ἁμαρτάνωμεν πολλάκις ἀπολλυμένων οὐ μόνον
τὴν ἐμπειρωνόσαν· ἀλλὰ καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν περὶ ἐμὲ ἀδελφῶν·
διὸ ὡς χρὴ ἀπέθανεν· ἐφοίτησε ὡς χρὴ ἁμαρτάνοντες, τισὶ σωμένοις·
ὀκνῶ κουμένου τὸν τῶν διὰ μικρῶν ἀπολλυμένων φυλάξῃ μὲν·
μέγα τοῦ ζωσανισμένου τὸ πᾶν ἀνάγκης ὄνομα ἐν τῷ, ἀνάγκη γάρ
ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· καὶ τοῖς ὁσονοῦν μοῦ αὐτῷ παραλόγω
λουκᾶ, ἀμέρδεκτόν ἐστι τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· αὐτὴ γ.
ἀδύνατον· καὶ ὡς περ ἀνάγκη τὸ θνητὸν ἀποθνήσκειν καὶ ἀνέν
δεκτον αὐτὸ μὴ ἀποθανεῖν, καὶ ἀνάγκη πρέφεσθαι τὸν θρασύμαλλι·
ἀνένδεκτον γὰρ τὸν μὴ πρεφόμενον ζῆν, οὕτως ἀνάγκη καὶ ἀνέν
δεκτον μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· ὅπερ ἀνάγκη καὶ προῦφεφά
μαι τὴν κακίαν τῆς ἀρετῆς θρανοῖς· ὡφήσει καὶ ἀσκεῖν τὰ σκάνδα
λα· ἀνένδεκτον γάρ ἐστιν ἀνοῦν ἀφεθῆναι παντὶ τὴν ἀναμάρτητον·
καὶ χωρὶς ὡς μαρτήσασιν ἀνῃλεφότατον τὴν ἀρετήν· ἡ γὰρ ἐν ταῖς πορνεί
δωνάμεσι κακία ἀρχιτεκτονήσασα τῆς ἐν ἀνοῖς καὶ κακίας,
πάντας ὁρμᾶ ἐπὶ τὸ σῆψαι νοερὰ ὠνείρατα κατὰ τῶν
κόσμῳ ἀνῶν· τάχα δὲ καὶ πλῆθος αἱ πορνεῖαι δωνάμεις ὠφελοῦσι

ἐκ μαλλόμεναι τὸ λοιπὸν τοῦτο· καὶ μεμουμένησι πᾶσαν
πρᾶσαι αὐτῶν· πῶν ἐθίμων θεσιῶν αὐτοῖς οὐ προσφερομένων· καὶ αὐ
ναγκιέστι τῶν ἐλθεῖν· οὐκ ἀναγκαῖον δὲ ἐστι τοῦ δεῖνος· ὃ περ ὡς
τόπου δεδοκότι τὴν πορνεῖαν ἐνεργάσαι σκανδαλίζειν περαιρουμένῃ
τῶν ἀνῶν διὸ τὸ σκάνδαλον ἐρχέσθαι· τινὲς τοῦτο αἱ· μὴ νομίσωσι δὲ φύ
σιν αὐτὸ καὶ ἐκ καταστάσεως τῶν σκάνδαλα ἔναι ἀνοήτοις τῶν
διῶν ἐλθεῖν· ὡς γὰρ ὀθεὸς θεὸν ἐποίησεν, οὕτως οὐδὲ σκάνδαλον
ἐκτίσεν· ἀλλὰ τὸ αὐτεξούσιον ἐγέννησεν ἐν τισὶ τὸ σκάνδαλον μὴ
βουληθῆσιν ἀναπλῆναι τοῖς ὑπὲρ ἀρετῆς πόνοις· καὶ καλὸν μὲ
οὖν ἐστὶ παντὸς ὀφθαλμὸς καὶ ἡ χεὶρ· ἵνα μὴ δι' ὧν κατάγνῳ
ἡ πηγὴ ὀφθαλμὸς πηλεῖ· χεῖρα σου οὐκόπω· ἀδέτισόν σου τὸ ὀφ
σῶμα ἐν τῶν ζωσαμένων τῆς ἐκκλησίας χεῖρ, χεῖρ μαντισασθῶ τὸ
πρᾶγμα πᾶν μεταβαλὼν τένοι τὸ σκανδαλίζοντα χεῖρ, λαβὲ τοῦτο
τοιαύτην χεῖρ ὀφθαλμὸς χεῖρα σου ἐκκόπω· καὶ ἡ πηγὴ, ἐκκόπα
τοῦτον· καὶ βαλέτω ἀφ' ἑαυτοῦ· οὕτω δὲ καλὸν μὴ ἡ καὶ κεφα
λὴ τισὶ ἡ καὶ καρίαν· καὶ πόδες ἄξιοι τῆς μακαρίας κεφαλῆς·
ἵνα μὴ δι' ὧν τὸ πρέπουσαν αὐτῇ τὴν ἐρῶσαν ἡ κεφαλὴ, τοῖς πο
σὶν ἡ πηγὴν χεῖρα ἡμῶν ἐκκόπω· ἡ μή ποι τισὶ ἄρεσθαι ποῖς σκαν
τοῦ ὅλου μὴ μόσσωμα τοσοῦτο, λέγε τῶν κεφαλὴν τοῦ τοιούτου πο
διχεῖρα σου ἐκκόπω· καὶ ἐκκόψασθαι τὸν, βαλέτω ἀπ' αὐτοῦ·
καὶ γὰρ πολλῷ βέλτιον ἐλθεῖν ἡ σὺν τὴν ζωὴν τὸ λοιπὸν σῶμα λῆπον
τοῦ σκανδαλίσαν τι ποσὶ ἢ τὴν σκανδαλισάσην χεῖρ, ἢ περ διὰ
δοθέντος τοῦ σκανδάλου ὑπὸ ὅλου τὸ σῶμα, βληθῆναι εἰς τὴν
γέενναν τοῦ πυρὸς μεταὐτῶν δύο ποδῶν ἢ τῶν δύο χειρῶν· οὕτω
δὲ καλὸν μὴ τὸν διὰ τὴν εἶναι γενέσθαι ὀφθαλμὸν τοῦ ὅλου σώμα,
ἄξιον ἡμᾶς χῦ καὶ τοῦ ὅλου σώματος· ἡμῶν τοι μὴ τὰ βάλοι ποτὲ

ὁ τοι οὖ τοσ ὀφθαλμοὶ ᾗσ πὸ τε γενέσθαι αὐ τὸν σκανδαλον τοῦ ὁλου σώ μα
κα λὸν αὐ τὸν ὄ ζελόν τα ὄ ζω βαλ ἢν τοῦ σώ μα τοσ ὅ λου. Καὶ χω ρὶσ ἐκ ᾗ
τοῦ ὀφθαλ μοῦ σω θῆ ναι πο λοι πὸν σῶ μα, ἢ μᾶλ λὸν τοῦ ὅ λου βε βλα
βη μέ νου τοῦ σώ ματοσ, βλη θῆ ναι ὅ λον πὸ σῶ μα ᾗσ τὴν γέ εν ναν τοῦ πυ
ρόσ. Δι ὰ τοῦ τ ὸ γὰρ καὶ τὸ ὠ μαρ τη τι κὸν μᾶλ λὸν ἢ οὔ τοσ ὀ νο μά ζε ται πορ ν
τι κὸν τῆσ ψυ χῆσ. ὠ μαρ τη τι κὸν δὲ ὃ λο ρα πτι κὴ ἡ σκαν δα λί ζου σα
ᾖ ναι χθέ, καὶ ὁ σκαν δα λί ζων πο ιεῖ. Καὶ ὁ σκαν δα λί ζων ὀ φθαλ μὸ
ἄ πτι ναι κρᾐ πτον ἀ πο βαλ ἐν καὶ ἀ πο θέ μενον αὐ τὸν χω ρὶσ αὐ τ
ᾗ σε λθῆν ᾗσ τὴν ζω κὴν. Οἱ ονᾐ χο λὸν ἢ κυ λλὸν ἢ μο νό μα τον, ἢ με
τὲ κά νην τὴν ὁ λη ν ἀ πο λέ σαι ψυ χήν. Ὁ μοί ωσ καὶ ἐ πὶ τῆσ ψυ χῆσ
καλ ὸν καὶ μα κά ριον ἐ πὶ τοῖσ βελ τί σ τοισ χρῆ σθαι τὴ δω ρε ᾷ μᾶ
αὐ τῆσ. ᾗ δὲ μέλ λομεν ἤ δη τί νὰ μί αν ἀ πο λέ σθαι, αἱ ρε τ ώ τε ρον
ἀ πο βαλ ἐν τὴν χεῖ ρα αὐ τῆσ ἵ να μᾶλ λὸν τῶν ἄλ λων ὠ φε λή σω μεν
σω θῶ μεν. Ὡ σαυ τὸν δὲ τ οῖσ ῥη τοῖσ τού τοισ χρή σα σθαι καὶ ἐ πὶ
τῶν οἰ κε ί ων. Καὶ ὡ σ πε ρ ᾗ με λὲν ἢ μῶν δι ὰ τὴν πολ λὴν οἰ
κε ό τη τα. ᾗ τε σω μα τι κὴν ᾗ τε ἐκ τρο φῆσ σω θῆ ναι ἴ δ ὠ φε λοῦ
ὀ νο μά σω φι λῖ κῆσ, μᾶλ λὸν ἢ μῶν νε νο μι σμέ νων. ὧν οὐ χεῖ φά
σα σθαι τὴν ψυ χὴν ἢ μῶν βλα πτού των. ἐκ κό ψο μεν γὰρ αὐ φε ὶ αὐ
τῶν ὡ σ χεῖ ρα ἢ πό δα ἢ ὀ φθαλ μὸν, πρᾶ ὸν ἢ μεῖ ρα τὰ ἐ ναν τί ω τι κὰ θε
ο σε βῆ ναι ἡ μᾶσ πρά ττ ην θέ λον τασ. Καὶ ᾗ ὃ ὃ ἢ θυ σα τί ζε ιν τὸ ὃ σ
ἐ φ ἑ αυ τῆσ ἐ φι ᾗ σά ν τασ ἢ μᾶσ τῆ ἐκ κλη σί α τοῦ χῦ καὶ τῆσ ἁ μάρ τη σ
αὐ τοῦ. Ἀλ λὰ κἂν γνω ῶ σι ἢ ἐν κό λπω. ἢ φί λοσ οἵ ι σοσ τῆσ ψυ χῆσ σκά
δα λον ἢ μῖν σί ν ωνται, μὴ φα σώ με θα. Ἀλ λὰ ἐκ κό ψαν τεσ αὐ τοὺσ
ἀ φ ἑ αυ τῶν, βά λω μεν ὄ ζω τῆσ ψυ χῆσ ἡ μῶν. ὡ σ οὐ κοι κό σο ι ἀ
λλὰ πο λε μί ου σ ἢ μῶν τῆσ σω τη ρί ασ. οὐ σ πι σα γὰρ οὐ μι σθῷ τὸν πρᾶ ὸν ἢ τὴν μᾶ
καὶ τὰ ἐ πι φε ρό με να οὗ τε καιρὸσ ἐ στὶν αὐ τὰ μι σθῷ ὡ σ πο λε μί ᾳ

καὶ ἐ πὶ βου λαῖ σ ἵ να δω κη θῆ κε ρδη σα μέ νη, οὗ τοσ οὐ κ ἔ στ ἀ ξι οσ τοῦ ὅ λου
τοῦ θῦ. Καὶ ἐ πὶ τού των τε ἔ στ ἡ πᾶν ὅ τι ἐκ περι φῦ σε ωσ οἷ ον ἡ χο λὸσ
πι σω ζέ ται ἀ πο λέ σασ πό δα φέ ρε ᾗ πᾶν τὸν ἀ δελ φὸν καὶ μό νοσ
κλη ρο νο μῶν τὴν βα σι λεί αν τοῦ θῦ. Καὶ κυ λλὸσ σώ ζε ται μὴ σω ζο
μέ νου αὐ τοῦ τοῦ πρε σ. Ἀλ λ ἐκ ε ί νων μὲν ἀ πο λυ μέ νων. αὐ τοῦ δὲ
χω ρι ζο μέ νου ἐκ ε ί νων ἵ να μό νοσ τύ χῃ τῶν μα κα ρι σμῶν. οὕ τω
δὲ καὶ μο νό μα τοσ πι σω ζέ ται τὸν ὀ φθαλ μὸν τῆσ ἑ αυ τοῦ οἰ κι
ἐκ κό ψα σ τὴν γα με τὴν πορ νεύ σα σαν. ἵ να μὴ δύ ο ὀ φθαλ μοὶ σ
ἔ χω ν, ἀ πε λθῇ σ τὴν γέ εν ναν τοῦ πυ ρόσ.

Ὁ ρᾶ τε μὲ κατ ἀ φρο μή σ τε ἐ νο σ τῶν μι κρ ῶ τού των. δο κῶ μοι ὅ τι
ὡ σ πε ρ ὁ τοῖσ ἀ νί νοισ σώ μα σιν ἐ φ ἡ μᾶσ ἐ πι βλέ πῃ σι ἀ φο ρω μέ
νοισ μὴ ᾖ ναι μι κροῖσ. ἐ πὶ τέ ροισ δὲ μᾶλ λοισ καὶ ἄλ λοισ μᾶλ λὸν
πά λι ν ᾖ ναι μι κρῶν. Διὰ φο ρὰ σ ἐ πὶ πλέ ον ἢ ἔλ α τ τον οὖ σ τῶν
μι κρῶν. ὁ μοί ωσ καὶ μᾶλ λο μ καὶ τῶν μᾶλ λὸν, οὗ τοσ καὶ
ἐν ταῦ θ ὅ τοσ ἀ νῶν ψυ χαί σ τί τι νὰ χα ρα κτ κρί ζου σι τὴν μα
κρό τη τα αὐ τῶν. καὶ ἄλ λω τὴν οὗ τοσ μᾶλ λὸν τι μᾶ σθ αι. καὶ οὐ
πᾶν πλῶσ ἀ νά λο γον τοῖσ σω μα τι κοῖσ, τὴν μᾶλ λὸν τι μᾶ σθ αι.
ἀ λλ ἐ πὶ μὲν τῶν σω μά των, οὐ σ ᾗ τὴν αἰ τί ων τοῦ ἀ νί ου ἀ λλὰ π
τοῖσ σω μα τι κοῖσ λό γοισ. ὁ μὲν τι σ ἐ σ τὶ βρα χὺ καὶ μι κρόσ.
ὁ δὲ, μέ γασ. ὁ δὲ μᾶλ λὸν. ἐ πὶ δὲ τῶν ψυ χῶν, καὶ τὸ ἐ φ ἡ μῖν
καὶ αὐ τε ξ αί ρε τ πρᾶ ξ σ καὶ τὸ τοι οῦ τον ἦ θοσ, τὴν αἰ τί αν ὑ φ ἧ τοῦ μέ
τι νὰ ᾖ ναι ἢ μι κρὸν ἢ ἐν τοῖσ μᾶλ λὸν τυ χάν ῃ. καὶ ἔ στ ἐν ἐκ τῶν ἐ φ ἡ
μῖν ἢ τοι πρε κό πτ ῃ τὴν μι κί αν ἐ πὶ ᾧ δὸν τα φ σ μέ τε τοσ, ἢ μὴ
πρε κό πτ ου τα ᾖ ναι βρα χύ. καὶ οὕ τω τε ἀ κού ω πε ρὶ τῆ σ σ.
ἀ να λο βόν τοσ καὶ ὧ ν ἴ σ μεν ψυ χήν. τὸ, οἷ σ πρε έ κο πτ εν. ὡ σ τε
ἐ κ τοῦ ἐ φ ἡ μῖν τῆσ ψυ χῆσ ἀ ὐ τοῦ. ἢ μὴ ἠ δύ σο φί α πρε κό πτ καὶ

τῆς δουλ̣ῆς φ̣ὸ φόβου ἄ̣χ̣ρι πᾶ̣ν. ὁ δὲ μὴ δ̣ὺ μ̣ασ̣ὶ τ̣ι τοιοῦτος, ἀκ̣ὶ τ̣ὶ
μὴν τὸ τῆς δουλ̣ήας ἢ ἐλ̣ὲ τὸ τῆς ἐ̣λ̣ο θεσίας ὅ̣τ̣ε ἡ τ̣ὰ̣ ἀ̣π̣ὸ̣ζ̣ω
βάλλ̣η τὸν φόβον, ἐ̣λ̣λ̣ὰ̣ ἐ̣ὰ̣σ̣ι σ̣ὶ ὅ̣τ̣ι καὶ τὰ̣ τ̣ῶ̣ν τ̣α̣ρ̣ε̣μ̣β̣ά̣λ̣λ̣
λέ̣τ̣ε̣ ὁ ἄ̣λ̣λ̣ε̣λ̣ο̣σ̣ κ̣ὺ̣κ̣λ̣ῳ τ̣ῶ̣ν φ̣ο̣β̣ο̣υ̣μ̣ή̣ω̣ν ἀ̣υ̣τ̣ο̣ῦ̣ καὶ ῥ̣ύ̣ε̣σ̣θ̣α̣ι ἀ̣π̣'
ὁ̣τ̣ι φ̣ή̣σ̣ο̣μ̣ε̣ν̣ δὲ κ̣α̣τ̣ὰ̣ τ̣ῶ̣ν τ̣α̣ῦ̣τ̣α̣ καὶ ἡ μ̣ι̣κ̣ρ̣ὸ̣ν μ̣ὴ̣ ἢ̣ σ̣ὶ̣ν ἄ̣λ̣λ̣ε̣λ̣ο̣ι π̣ὶ̣ν̣ δ̣ὺ̣ο̣
τ̣ῶ̣ν φ̣ὸ φόβου ἡ̣ μ̣ι̣μ̣ή̣ω̣ν̣ε̣ π̣ὴ̣ π̣α̣ρ̣ε̣μ̣β̣ά̣λ̣λ̣η ἄ̣λ̣λ̣ο̣σ̣ κ̣ύ̣κ̣λ̣ῳ τ̣ῶ̣ν
φ̣ο̣β̣ο̣υ̣μ̣ή̣ω̣ν ἀ̣υ̣τ̣ὸ̣ν καὶ ῥ̣ύ̣ε̣σ̣θ̣α̣ι τ̣ο̣ῖ̣σ̣ι· μ̣α̣ῦ̣λ̣ο̣ν δὲ, ὁ τ̣ῶ̣ν ἀ̣λ̣λ̣έ̣λ̣ω̣ν
μ̣ι̣μ̣ή̣ζ̣ω̣ν κ̣α̣ὸ̣ν. ὁ̣σ̣̓τ̣ι̣ σ̣ὶ̣ λ̣ο̣ι̣ὰ̣ν̣ π̣ε̣ρ̣ὶ̣ ἐ̣ν̣ο̣σ̣ὲ̣ κ̣α̣ὶ̣ φ̣ο̣υ̣ α̣ὐ̣τ̣ῶ̣ν τ̣ὸ̣, μ̣α̣ῦ̣λ̣ο̣ν τ̣ο̣ῦ̣ φ̣μ̣ὴ
ἡμ̣ι̣μ̣ή̣ζ̣. καὶ ὁ̣σ̣ο̣ν ἐ̣σ̣μ̣ὲ̣ν̣ ἀ̣τ̣τ̣ε̣λ̣ὲ̣ς καὶ δ̣ε̣ὸ̣μ̣ε̣ν̣οι τ̣ο̣ῦ̣ β̣ο̣κ̣θ̣ο̣ῶ̣ν τ̣ο̣σ̣κ̣ὸ̣ν μ̣ὲ̣ν̣.
π̣ρ̣ὸ̣ς̣ τ̣ὸ̣ ῥ̣ᾳ̣ῶ̣θ̣ῆ̣ν̣α̣ι ἀ̣π̣ὸ̣ κ̣α̣κ̣ὸ̣, ἀ̣μ̣έ̣λ̣ο̣υ̣ δ̣ὲ̣ ὁ̣μ̣ὸ̣θ̣α̣ν̣. π̣ε̣ρ̣ὶ̣ ο̣ὗ̣ ἔ̣λ̣ε̣γ̣ε̣ν̣ ὁ̣ί
ω̣ κ̣ὼ̣β̣τ̣ὸ̣, ὁ ἄ̣λ̣λ̣ε̣λ̣ο̣σ̣ ὁ̣ρ̣υ̣ὸ̣μ̣ε̣ν̣ὸ̣σ̣ μ̣ὲ̣ ἐ̣κ̣ π̣α̣ν̣τ̣ὸ̣ς̣ τ̣ο̣ῦ̣ τ̣ο̣ῦ̣ κ̣α̣κ̣ὸ̣ν. π̣ε̣φ̣υ̣κ̣ὼ̣ς̣ δὲ̣ καὶ σ̣ὶ ἐ̣λ̣θ̣ὸ̣ν̣ τ̣ι̣σ̣ τ̣ὸ̣ ὑ̣π̣ὸ̣ τ̣ι̣ θ̣ηνοῦ̣σ̣ὰ̣ ἡ̣ναι καὶ π̣ρ̣ὸ̣ φ̣ο̣ῦ̣σ̣ι καὶ οἰ κονομ̣ῦ̣
καὶ ἐ̣π̣ὶ̣ π̣ρ̣ό̣π̣ο̣υ̣σ̣ι, χ̣ω̣ρ̣ο̣ῦ̣ μ̣ὲ̣ν̣ κ̣ὲ̣ ἐ̣κ̣ τ̣ῶ̣ν̣ ὑ̣π̣ὸ̣ τ̣ῶ̣ν οἰ κ̣ο̣μ̣ο̣ῦ̣ μ̣α̣θ̣α̣ῖ̣ τ̣ῶ̣ν̣
κ̣ὼ̣. ἢ̣ τ̣α̣ν̣ π̣ο̣ύ̣ λ̣ι̣ν̣ ζ̣η̣τ̣ὴ̣σ̣α̣ι ἐ̣ν̣ α̣ὐ̣τ̣ι̣σ̣. π̣ό̣τ̣ε̣ τ̣ῶ̣ν̣ ὁ̣ ἀ̣κ̣ν̣υ̣ μ̣ὴ̣ω̣ν ὑ̣π̣ὸ̣
τ̣ο̣ῦ̣ σ̣ῷ̣ σ̣ι μ̣ι̣κ̣ρ̣ῶ̣ν οἰ λ̣ο̣ι̣π̣ὸ̣μ̣ε̣ν̣οι α̣ὐ̣τ̣ῶ̣ν ἄ̣λ̣λ̣ο̣ι π̣ρ̣ο̣ί̣φ̣α̣ω̣τ̣α̣ι· π̣ό̣τ̣ε̣ρ̣)
ἀ̣ρ̣ξ̣α̣ί̣μ̣ε̣ν̣οι τ̣η̣ν̣ οἰ κ̣ο̣ν̣ο̣μ̣ί̣ π̣ε̣ρ̣ὶ̣ α̣ὐ̣τ̣ο̣ι̣σ̣ σ̣ῇ̣ οἰ κ̣α̣ῖ̣ν̣. ὡ̣ φ̣ο̣ῦ̣ σ̣ῇ̣ ω̣ λ̣ο̣υ̣τ̣ε̣ῖ̣
π̣α̣λ̣ι̣λ̣λ̣η̣ε̣σ̣ί̣α̣σ̣ ὃ̣ ἐ̣γ̣ε̣ν̣ν̣ή̣θ̣η̣σ̣α̣ν̣ ὡ̣σ̣ὰ̣ ἀ̣ρ̣ τ̣ι̣ γ̣ε̣ν̣ν̣η̣τ̣ὰ̣ τ̣ῶ̣ν̣ β̣ε̣ὲ̣φ̣ η̣ π̣ο̣λ̣ο̣γ̣ι̣κ̣
καὶ ὡ̣ ἀ̣π̣ο̣λ̣ο̣υ̣ τ̣α̣ύ̣λ̣ω̣ ἐ̣π̣ὶ̣ π̣ο̣θ̣ῷ̣σ̣ι· καὶ μ̣η̣ κ̣έ̣τ̣ι̣ ν̣ῦ̣σ̣ο̣ κ̣ά̣μ̣ν̣ο̣ι π̣ο̣
ν̣η̣ρ̣ὰ̣ π̣ι̣ δ̣ω̣ω̣ά̣μ̣α̣, ἢ̣ ὡ̣σ̣π̣ὸ̣ γ̣ε̣ν̣έ̣σ̣ε̣ς) κ̣α̣τ̣ὰ̣ τ̣η̣ν̣ τ̣ο̣ῦ̣ φ̣ῦ̣ π̣ρ̣ό̣γ̣ν̣ω̣σ̣ι̣ν̣ κ̣ὴ̣
τ̣ο̣ν̣ π̣ρ̣ο̣ο̣ρ̣ι̣σ̣μ̣ὸ̣ν̣ α̣ὐ̣τ̣ο̣ῦ̣ ἐ̣π̣ὶ̣ π̣α̣χ̣θ̣ε̣ν̣τ̣α̣σ̣ π̣ο̣ύ̣τ̣ο̣υ̣σ̣ ο̣ὐ̣σ̣ κ̣α̣ὶ̣ π̣ρ̣ο̣ ἄ̣ν̣ω̣
κ̣α̣ὶ̣ π̣ρ̣ο̣ω̣ό̣ρ̣ι̣σ̣ε̣ν̣ ἐ̣σ̣ο̣μ̣ὲ̣ν̣ο̣ι̣σ̣ σ̣υ̣μ̣μ̣ο̣ρ̣φ̣ο̣ι̣σ̣ τ̣ῇ̣ σ̣ῇ̣ δ̣ό̣ξ̣η̣ σ̣ τ̣ο̣ῦ̣ χ̣ῦ̣, ὁ̣ θ̣ς̣.
κ̣α̣ὶ̣ π̣ρ̣ο̣ω̣ό̣ρ̣ι̣σ̣ε̣ν̣ ἐ̣σ̣ο̣μ̣ὲ̣ν̣ο̣ι̣σ̣ σ̣υ̣μ̣μ̣ο̣ρ̣φ̣ο̣ι̣σ̣ τ̣ῇ̣ σ̣ῇ̣ δ̣ό̣ξ̣η̣ σ̣ τ̣ο̣ῦ̣ χ̣ῦ̣, ὁ̣ θ̣ς̣.
κ̣α̣ὶ̣ π̣ρ̣ο̣ὸ̣ μ̣ὲ̣ν̣ τ̣ὸ̣ ἀ̣π̣ο̣δ̣ε̣ν̣έ̣σ̣ε̣σ̣ ἄ̣γ̣ν̣α̣ ἀ̣γ̣έ̣λ̣ο̣υ̣σ̣, ἢ̣ π̣ο̣ι̣ τ̣ι̣σ̣ π̣α̣ῦ̣ τ̣α̣ν̣.
τ̣ὸ̣, ἀ̣φ̣ο̣ρ̣ι̣σ̣ά̣σ̣ μ̣ε̣ ἐ̣κ̣ κ̣ο̣ι̣λ̣ί̣α̣σ̣ μ̣ρ̣ό̣ σ̣ μ̣ο̣υ̣. κ̣α̣ὶ̣ τ̣ὸ̣, ἐ̣κ̣κ̣ρ̣ι̣λ̣ί̣α̣σ̣ μ̣ρ̣ὸ̣ σ̣
μ̣ο̣υ̣ σ̣ύ̣ μ̣ο̣υ̣ ἢ̣ σ̣κ̣ε̣ π̣α̣ῳ̣ή̣σ̣. κ̣α̣ὶ̣ ὠ̣ π̣ρ̣ο̣ύ̣ β̣ε̣τ̣ό̣ μ̣ο̣υ̣ ἐ̣κ̣ κ̣ο̣ι̣λ̣ί̣α̣σ̣
μ̣ρ̣ὸ̣ μ̣ο̣υ̣. κ̣α̣ὶ̣ ἐ̣π̣ὶ̣ σ̣ὲ̣ ἐ̣ π̣ε̣ρ̣ρ̣ί̣φ̣η̣ν̣ ἐ̣κ̣ μ̣ή̣ β̣α̣σ̣. κ̣α̣ὶ̣ ἐ̣ν̣ τ̣ῇ̣ ἰ̣ο̣ύ̣δ̣α̣
ὑ̣π̣ὸ̣ λ̣ῆ̣. π̣ο̣ι̣σ̣ ὁ̣ μ̣ὴ̣ θ̣ῶ̣ π̣ρ̣ὶ̣ ἡ̣ γ̣α̣π̣π̣ω̣μ̣ή̣ω̣ν̣σ̣ι καὶ ἰ̣ῦ̣ χ̣ῦ̣ τ̣ε̣τ̣η̣ρ̣η̣μ̣έ̣ν̣ω̣

Μκ

χ̣ὲ̣ τ̣ι, ο̣ὔ̣ τ̣ω̣σ̣ κ̣α̣ὶ̣ β̣ι̣ η̣λ̣ι̣κ̣ί̣. κ̣α̣ὶ̣ ὁ̣ ἀ̣π̣ὸ̣ σ̣τ̣ό̣λ̣ο̣σ̣. μ̣έ̣χ̣ρ̣ι̣ κ̣α̣ὶ̣ τ̣α̣ῦ̣ τ̣η̣ σ̣ω̣μ̣
π̣α̣ύ̣ τ̣ε̣σ̣θ̣α̣ι ἀ̣ν̣δ̣ρ̣α̣ π̣τ̣έ̣λ̣η̣ο̣ν̣ φ̣ὸ μ̣έ̣τ̣ρ̣ο̣ν̣ η̣λ̣ι̣κ̣ί̣α̣ σ̣τ̣ο̣ῦ̣ π̣λ̣η̣ρ̣ώ̣μ̣α̣τ̣ο̣ σ̣ τ̣ο̣ῦ̣
χ̣ῦ̣. κ̣α̣ὶ̣ τ̣α̣ῦ̣ν̣ π̣α̣ῦ̣ τ̣α̣ρ̣ὰ̣ φ̣ὸ ἀ̣ν̣ὴ̣ρ̣ ἀ̣ν̣δ̣ρ̣α̣ κ̣α̣ὶ̣ τ̣ο̣ῦ̣ τ̣ο̣ν̣ π̣τ̣έ̣λ̣η̣ο̣ν̣, κ̣α̣τ̣α̣ὶ̣ τ̣ο̣ὺ̣ ἐ̣ σ̣ω̣ ἀ̣ν̣ό̣ν̣
μ̣ο̣ μ̣ι̣φ̣τ̣έ̣ο̣ν̣. τ̣ο̣ὺ̣ σ̣ῆ̣ ω̣ β̣α̣ν̣ τ̣α̣ τ̣ὰ̣ τ̣ο̣ῦ̣ μ̣κ̣π̣τ̣ο̣υ̣ κ̣α̣ὶ̣ φ̣θ̣ά̣σ̣α̣ν̣τ̣α̣ ἐ̣ π̣ὶ̣ τ̣ο̣ὺ̣ ἀ̣ὴ̣
δ̣ρ̣α̣ κ̣α̣ὶ̣ κ̣α̣τ̣α̣ρ̣δ̣ή̣σ̣α̣ν̣ π̣α̣ν̣τ̣α̣ τ̣ὰ̣ τ̣ο̣ῦ̣ μ̣κ̣π̣τ̣ο̣υ̣. ὁ̣ ἐ̣μ̣π̣α̣ι̣ζ̣ω̣π̣λ̣ο̣ῦ̣ σ̣τ̣ε̣ λ̣ῃ̣ώ̣σ̣α̣σ̣
τ̣α̣ν̣ τ̣α̣ὰ̣ π̣ο̣ῦ̣ ἀ̣ὴ̣ δ̣ρ̣ο̣ῦ̣. ο̣ὔ̣ τ̣ω̣σ̣ δ̣ὲ̣ ὑ̣π̣ο̣λ̣η̣π̣τ̣έ̣ο̣ν̣ ἢ̣ ν̣α̣ί̣ σ̣τ̣ι κ̣α̣ὶ̣ μ̣έ̣τ̣ρ̣ο̣ν̣ π̣ι̣ν̣ι̣κ̣η
η̣λ̣ι̣κ̣ί̣α̣σ̣. ἐ̣ φ̣ὸ̣ ἢ̣ π̣τ̣έ̣λ̣η̣ο̣ τ̣α̣ύ̣τ̣η̣ δ̣ὲ̣ ὡ̣ω̣ῇ̣ φ̣θ̣ά̣σ̣α̣ι ψ̣υ̣χ̣ὴ̣ ἐ̣κ̣ τ̣ο̣ῦ̣ μ̣α̣υ̣λ̣ί̣ω̣
τ̣ο̣ν̣ κ̣ύ̣ κ̣α̣ὶ̣ μ̣α̣ύ̣λ̣η σ̣τ̣ι̣ν̣ ε̣σ̣θ̣α̣ι. ο̣ὔ̣ τ̣ω̣σ̣ ο̣ὖ̣ω̣ κ̣α̣ὶ̣ μ̣α̣ύ̣λ̣ο̣ι μ̣ὴ̣ π̣ε̣ρ̣ὶ̣ ο̣ὧ̣ν
π̣ο̣ῦ̣ τ̣α̣ῦ̣ν̣ ἀ̣π̣ε̣ί̣γ̣ρ̣α̣π̣τ̣α̣ι τ̣ε̣τ̣ό̣υ̣α̣σ̣ι̣ν̣. ἰ̣ σ̣α̣ι ἀ̣κ̣ κ̣α̣ὶ̣ μ̣ω̣σ̣ῆ̣σ̣ ο̣ κ̣α̣ὶ̣ ἰ̣ῶ̣ β̣ω̣π̣τ̣ὸ̣ σ̣
ὁ̣ λ̣ὶ̣ π̣α̣σ̣ι̣ν̣ ὁ̣ σ̣ῆ̣ρ̣. κ̣α̣ὶ̣ ζ̣α̣ρ̣ π̣ε̣ρ̣ὶ̣ ἀ̣υ̣τ̣ο̣ῦ̣ ὁ̣ σ̣ῆ̣ρ̣ φ̣ π̣ε̣ τ̣ὸ̣, ἐ̣φ̣α̣ι μ̣έ̣γ̣α̣σ̣. μ̣ι̣
κ̣ρ̣ο̣ὶ̣ δ̣ὲ̣, π̣α̣ὰ̣ ρ̣ τ̣ι τ̣ε̣ γ̣ε̣ν̣ν̣η̣τ̣α̣ β̣ρ̣έ̣φ̣η̣. λ̣ο̣γ̣ι̣κ̣ὸ̣ν̣ ἀ̣δ̣ο̣λ̣ο̣μ̣ε̣ύ̣λ̣α̣ι ἐ̣ π̣ι̣ π̣ο̣
θ̣ο̣ῶ̣σ̣ι τ̣α̣. ὀ̣ἵ̣ τ̣ι̣ν̣ε̣σ̣ κ̣α̣ὶ̣ τ̣ῶ̣ν̣ π̣α̣ρ̣ὰ̣ τ̣ῶ̣ ἢ̣ σ̣α̣ί̣α̣ λ̣έ̣γ̣ο̣μ̣έ̣ν̣ω̣ν̣ τ̣ι θ̣η̣ν̣ω̣ῶ̣ν δ̣ὲ̣
ο̣ὖ̣ζ̣ κ̣α̣ὶ̣ π̣ρ̣ο̣φ̣ῶ̣ρ̣. λ̣έ̣γ̣ο̣υ̣ τ̣ι π̣ε̣ρ̣ὶ̣ τ̣ῆ̣σ̣ ἀ̣π̣ὸ̣ τ̣ῶ̣ν̣ ἐ̣θ̣ν̣ῶ̣ν κ̣λ̣ή̣σ̣ε̣ ζ̣. κ̣α̣ὶ̣ ἀ̣ζ̣ζ
σ̣τ̣ι τ̣ο̣ι̣σ̣ ν̣̓ο̣ι̣σ̣ ὁ̣μ̣ κ̣ο̣λ̣π̣ο̣. τ̣α̣ὸ̣ δ̣ὲ̣ θ̣υ̣ α̣ τ̣ε̣ ἐ̣ρ̣α̣σ̣ ἐ̣ π̣ὶ̣ τ̣ῶ̣ν̣ ὡ̣ μ̣ω̣ν ἀ̣ρ̣ο̣ῖ̣σ̣η̣.
κ̣α̣ὶ̣ ἔ̣σ̣ο̣ν̣ ζ̣ β̣α̣σ̣ι̣λ̣ῆ̣σ̣ τ̣ι θ̣η̣ν̣ο̣ί̣ σ̣ο̣υ̣. ἀ̣ὶ̣ δ̣ὲ̣ ἀ̣ρ̣ χ̣ο̣ι̣σ̣α̣ι ἀ̣υ̣τ̣ῶ̣ν̣, π̣ρ̣ο̣φ̣ο̣ί̣σ̣ω̣.
ὁ̣ τ̣ι φ̣ή̣σ̣ο̣μ̣ε̣ ο̣ὖ̣ω̣ δ̣ι̣α̣ τ̣α̣ῦ̣τ̣α̣, κ̣α̣ὶ̣ τ̣ῶ̣ μ̣ὴ̣ κ̣α̣τ̣α̣ φ̣ε̣ρ̣ω̣ μ̣ή̣σ̣ε̣ ζ̣ε̣ν̣ο̣σ̣ τ̣ο̣ῦ̣
μ̣ι̣κ̣ρ̣ῶ̣ν. μ̣ή̣ π̣ο̣τ̣ε̣ ὀ̣ἱ̣ ἀ̣λ̣λ̣ο̣ι ἀ̣υ̣τ̣ῶ̣ν̣ ὀ̣ἱ̣ ὁ̣ μ̣ο̣υ̣ τ̣ε̣ σ̣ ἀ̣υ̣τ̣ο̣ι̣σ̣ φ̣ σ̣ι̣ν̣ ἐ̣ν̣ κ̣ο̣λ̣π̣ω
ἐ̣ π̣α̣ν̣ ὡ̣ σ̣ι̣ν̣ ν̣̓ο̣ι̣. ἀ̣λ̣λ̣ὰ̣ κ̣α̣ὶ̣ ἐ̣ π̣ὶ̣ τ̣ῶ̣ν̣ ὡ̣ μ̣ω̣ν ἀ̣ί̣ ε̣ο̣υ̣ τ̣ε̣ σ̣ ἀ̣ὸ̣ λ̣ῃ̣ο̣μ̣έ̣ν̣
θ̣υ̣ α̣ τ̣ε̣ ἐ̣ρ̣α̣σ̣. ἢ̣ ὠ̣ π̣ὸ̣ τ̣ο̣ύ̣ τ̣ω̣ν̣ φ̣ σ̣ὶ̣ τ̣ι θ̣η̣ν̣ο̣ὶ̣ μ̣ὴ̣ ο̣ἱ̣ λ̣ῃ̣ο̣μ̣έ̣ν̣ο̣ι β̣α̣σ̣ι̣λ̣ῆ̣σ̣.
β̣ο̣φ̣ο̣ῖ̣ δ̣ὲ̣, ἀ̣ὶ̣ ὀ̣ν̣ο̣μ̣α̣ζ̣ό̣μ̣ε̣ν̣α̣ι ἀ̣ρ̣ χ̣ο̣υ̣σ̣α̣ι. κ̣α̣ὶ̣ ἐ̣π̣τ̣ὰ̣ ὀ̣ἱ̣ ὁ̣ κ̣υ̣ μ̣ὴ̣ω̣ν ν̣̓ο̣ὸ̣
π̣ὸ̣ τ̣ο̣ῦ̣ σ̣ῷ̣ σ̣ῆ̣ μ̣ω̣ῷ μ̣ι̣κ̣ρ̣ο̣ὶ̣ ὠ̣σ̣ ν̣̓ο̣ὸ̣ β̣ο̣φ̣ω̣ῦ̣ κ̣α̣ὶ̣ τ̣ι θ̣η̣ν̣ω̣ῶ̣ν̣ ὀ̣ἱ̣ κ̣ο̣ν̣ο̣μ̣ῷ̣
ῆ̣ α̣ τ̣ο̣ῦ̣ τ̣ο̣ῖ̣ μ̣α̣ι κ̣α̣ὶ̣ μ̣ω̣σ̣ε̣ῖ̣ π̣τ̣ρ̣ά̣ λ̣ο̣ν̣τ̣α̣ β̣ῆ̣ τ̣ῆ̣ π̣ο̣ῦ̣ μ̣α̣ύ̣λ̣ω̣ν̣ ἡ̣ δ̣ῃ
τ̣ε̣ τ̣α̣χ̣θ̣α̣ι χ̣ῶ̣ρ̣ω̣, ὁ̣ ε̣μ̣ κ̣ε̣ῖ̣ α̣ι π̣ρ̣ὸ̣ σ̣τ̣ὸ̣ ὁ̣ ἀ̣γ̣ε̣λ̣ό̣ μ̣ο̣υ̣ π̣ρ̣ο̣ π̣ο̣έ̣ σ̣ε̣ζ
ν̣μ̣ῶ̣ν, τ̣ὸ̣, ἀ̣ μ̣ὴ̣ ἀ̣υ̣τ̣ὸ̣ σ̣ σ̣υ̣μ̣ π̣ο̣έ μ̣ι̣ μ̣ῆ̣ ἐ̣ μ̣ο̣ῦ̣, μ̣ὴ̣ μ̣ε̣ α̣ν̣α̣ῴ̣ μ̣ σ
ῆ̣ π̣α̣ῦ̣ θ̣ε̣ν̣. ὃ̣ ἢ̣ π̣ε̣ρ̣ ζ̣α̣ρ̣ ὁ̣ μ̣ι̣κ̣ρ̣ὸ̣ σ̣ μ̣ὲ̣ν̣ κ̣α̣ὶ̣ κ̣λ̣η̣ρ̣ο̣ν̣ό̣μ̣ο̣σ̣ ἢ̣. μ̣ή̣ π̣ο̣σ̣ δ̣ὲ̣
ὠ̣σ̣ μ̣ὴ̣ δ̣ὲ̣ ν̣̓ῃ̣ ῳ̣ φ̣έ̣ρ̣ω̣ν δ̣ο̣ύ̣ λ̣ο̣υ̣ ὁ̣ τ̣ε̣ ἐ̣ᾳ̣ τ̣ι̣ν̣ή̣ π̣τ̣ο̣σ̣. κ̣α̣ὶ̣ ἢ̣ μ̣ι̣κ̣ρ̣ὸ̣σ̣ ἐ̣ᾳ̣ τ̣ὸ̣

κλη τοῖσ· πάντων ὑποτοῦ πηρούτων ἀγγέλων· πρὸς δὲ τὸ ὁ Τεθῆ ἀ
λουτρεῦ τάλον αι ἐν χώρᾳ πτιοσ, μὴ παρᾶναι ἄλλον ἄγγελον ποιῆσαι κα
κίαν τοὺ καιρὸν τῆσ ἀπιστίασ ὑποτοῖσ ἀγγέλοισ ἢ ναι τοῦ σαταναῦ· με
τὰ δὲ τὴν ἀναβάμησιν ὁ τοῦ ἰ ησοῦ αἵματος ἐξαφοράσασ ἡμᾶσ, παρα
δίδωσι ᾧ ἵ ασ ἀγγέλω· καὶ ἡ αὐτὴν καθαρότητα βλέπον τι τὸ πρό
σωπον τοῦ θῦ· καὶ τρίτοσ δ' ἂν πτισ τοιοῦτοσ ἦ κα τὰ τὸν πόπον
λόγοσ φαύκων· ὅτι δ ὡσ αὐτὸν ὡσ περ μέλη βαλῆν ἀὐ ὃν ἀπὸ αὐ
πτίασ φὸ πίστιν· καὶ ἀπὸ αὐ κολασίασ φὸσ σωφρο σύνην· καὶ αὖ
παλιν πλῶσ ἀπὸ καὶ σίασ φὸ ἀρχήν, οὕτω καὶ τὸν ἀγκαθαρισμένον
αὖ μα γενέσθαι ψυχήν τινα· κατὰ μὴν τὰσ ἀρχάσ, φαῦλον ἦναι
δύ ασθαι· ὥστε ρον δὲ ἀνάλογον τῶ πτιστάλον τι πτιστάλην· καὶ
ὅτι τοσοῦτον πρόκοπην ὡσ γενέσθαι αὐτὸν ἄγγελον ἕνα τῶν
διὰ παντὸσ βλεπόντων τὸ πρόσωπον τοῦ ἐν οὐρανοῖσ πρὸσ· ἀρξά
μὸσ ἀπὸ τοῦδε τοῦ χρόνου τῶ πρόγεγονότι καὶ τὰ πούδε τὸν χρό
νον πιστάλην καὶ προορισθέντι τοῦ ζῆν μὴ τοῦ θῦ καὶ ἀνεξεράνητον καὶ ἀβιάστοισ ἐοικότων, ἀκότασ
πάσαν τὴν τοιαύτην ἁρμονίαν ζωῆσ τῶν ἀγγέλων προσάντων.
δ ὡσ αὐτὸν δὲ καὶ ὡσ περ ἀνδρὸσ καὶ γυναικὸσ ἀμφοτέρων ἀπί
στασ ὅτε μὴ ὁ ἀνὴρ πρότερον πιστάλασ τῶ χρόνω, σώζητην
γυναῖκα· ὅτε δὲ ἡ γυνὴ ἀρξαμένη ἕτερόν ποτε πιθῆται τὸν ἄνδρα,
οὕτω γίνεσθαι καὶ ἐπὶ τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν ἀνθρώπων· ἃ μὴ οὖν ἐπάν
γελον γίνεται ἄγγελον τοιοῦτον ἢ μή, ἢ ὡσ τοσοῦτος ἐστάσ· μήποτε
δὲ οὐ χαρίζεται περὶ τοῦ ἑκάστου ἀγγέλου τοιοῦτο λέγειν· τὸ θῦ
τε τιμωρίου καὶ τῶν τοῦ σεβῆ μὸν λόγου· ὡσ τε δ' ἅπαντοσ
αὐτὸν βλέπειν λέγεσθαι τὸ πρόσωπον τοῦ πρὸσ τοῦ ἐν οὐρανοῖσ·
ὅτι δὲ ἐν τοῖσ ἄνω τόποισ ἐλάττονα τῶν μὴ μικρῶν ἦναι ἀγγέλ

ἢ ελκυσθῆναι δὲ τὴν τοιαύτην τάξιν τοῖσ μεγάλοσ, ἀνταρᾶ πίστιν ἐκ
τοῦ πράξεωντοῦ ἀποστόλων· δῆθεν δίδαξαπαι ὅτι ῥόδη παιδίσκη πίστ
τοῦ πιστρεύσαντοσ τὴν θύραν, προσελθεῖν ὑπακοῦσαι· καὶ ἐ
πιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ πέτρου, ἀπὸ δραμοῦσα ἀπήγγελεν ἑστάναι
τὸν πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνοσ· θαυμάσαντεσ δὲ οἱ ἐν τῶ οἴκω εἶπον
θροισμῆνοι καὶ ὡσ περὰ ἀδύνατον ἦναι νομίσαντεσ τὸν πέτρον
ἐληθῶσ ἐστηκέναι, ἔλεγον ὅτι ὁ ἄγγελοσ αὐτοῦ ἐστι· φησὶ γὰρ ὅτι
ἀπαξ μαθόντεσ ἐκεῖνοι ἔκαστοσ τῶν πιστῶν τὸν ἴδιον ἄγγελον πού
δέποτε, ἐλθόντα καὶ πέτρου τινὰ ἦναι ἄγγελον· ὁδὲ παρισταμέ
οισ προσφέκαμεν, φησὶν ὅτι οὐκ ἀναγκαῖον ἦναι δύο τὸν τῆσ
ῥόδησ λόγον· πάλαι δὲ καὶ οὐκ εἰκῆ βουκόλων πότε μὲν ἕνα τῶν
τῶν κακῶν· μέλλοντα ἐξ καταστροφὴν τοῦ ὡσ ἐξαλλόφαμένου
φῆναι τὸν μικρὸν ἐξεθήσεσθαι· ὅτι οὐδὲ ὁ μέγασ τῶν ἀποστόλων περὶ τοῦ μὴ καταφρονῆν ἐπὶ τῶν μικρῶν· χρήζομεν δὲ αὐτ
ὅτι τῶν μικρῶν· διὸ οὐχ ἁπλῶσ ἄφῃ μὴ καταφρονήσητε ἑνὸσ
τούτων· δηκνυμένων πάντων τῶν μαθητῶν· ἀλλ' ἑνὸσ τούτων
τῶν μικρῶν· δηκνυμένων ὑποτοῦ βλέπον τοσ μικρότητα καὶ
μεγαλότητα ψυχῆσ· ἄλλοσ δ' ὧν λέγοι μικρὸν ὄν τούτοισ λέγεται
τὸν τέλουσ συγχρόμενοσ τῶ, ὀ γὰρ μικρότεροσ ἐν πᾶσιν ὑμῖν
ὑπάρχων, οὗτοσ ἐστι μέγασ· καὶ φησὶ ὅτι ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν
καὶ γίνόμενοσ νήπιοσ ὡμέσωπάντων πιστάλων καὶ ἀποστό
λων ἐπισκοποσῆ· καὶ γίνόμενοσ τοιοῦτοσ ὡσ ὧν προφοσθάλ
πτη τὸν ἑαυτῆσ πέκνα, οὗτοσ ἐστιν ὁ δηκνύμενοσ ὑποτοῦ ἰῦ
μικροῦ· καὶ ἀξιούτε τοῦ τοιούτου ἀγγέλουἦναι βλέπον τα
τὸ πρόσωπον τοῦ θῦ· τὸ γὰρ μικροῖσ λέγειν ἐν τῶ φωτοῖσ
τελείοισ κτ τὸ, ὀ γὰρ μικρότεροσ ὧν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων

οὗ τοσέτι μέγας καὶ ὡς ὁ πᾶν λος ἡμῖν· τὸ ἐμοὶ τῶ ἐλαχίστῳ πέρα
πάντων ἡμῖν δόξης χάρις αὖ τῇ, δόξης μὴ σωιάδην ἀν τῶν ὅσ ἂν σκανδα
λίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων· καὶ τῶ, γὰρ ἔτι θέλημα τοῦ πρόσ μου τοῦ
τῳ πρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖσιν ἵνα ἀπόληται ἓς τῶν μικρῶν τούτων· ὃ γὰρ
ὡς ἀποδέλοται νῶν μικρὸν, οὐσκανδαλισθήσ οὐδ' ὦ πόλοιτο αὖ·
ἀ ρήνη γὰρ πολλὴ τοῖσ ἀγαπῶσι τὸ ὄνομα τοῦ θῦ καὶ οὐ κέστιν αὐτοῖσ
σκάνδαλον· καὶ οὐκ ἂν ἀπόλοιτο ὃ πάντων μικρότερος ἐν πᾶσι
τοῖσ μαθηταῖσ χῦ ὑσαρ χων καὶ θέλω τοῦ τοῦ ἡνόμωσε μέγας·
καὶ ἐπὰ οὐκ ἂν ἀπόλοιτο, λέγοι ἂν τὸ τοσ ὅ μὰ χορίσθη ἀπὸ τῆσ
ἁμάρτησε καὶ τῶ ὄχλῳ· ἀλλὰ βουλόμενοσ τὴν τελευταίαν τοῦ
κρατῆν οἵ ἡσιν, φήσα ὅτι μᾶλ λον πρῶ τῆ ἐστι καὶ ἡ τοῦ δικαίου
ψυχὴ, ὧσ μαρτυρῆ καὶ ὁ ἰ σραὴλ· λέγων τοῦ δῆ καιον αὐ φίεσα
θαι ἁμώσθαι τῶν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ· φῶσ μὴ λογισθῆναι αὐτῶ τὴ
προτέραν δικαιοσύνην· διαυτοῦτο λέγει ὃσ ἂν σκανδαλίσῃ
ἕνα τῶν μικρῶν τούτων· καὶ τὸ, γὰρ ἔστι θέλημα τοῦ πρόσ μου τοῦ
ἐν τοῖσ οὐρανοῖσι ἵνα ἀπόληται ἓς τῶν μικρῶν τούτων· πῶσ δὲ πορί
τῶν ἐκ τῶν πρεσβάτων, ἄφησ ἡμῖν πᾶσι κατα λυκαὶ ὁμιλίασ·
ἐὰν αὐ μαρτήσῃ ἀδελφόσ σου, ὕπαγε ἔλεγξον αὐ τὸν μεταξὺ σοῦ
καὶ αὐ τοῦ μόνου· ὁ μὲν ἐ πορισάμενοσ τὸ λόγῳ, ὑπερβάλ λ
σαν φιλανθρωπί πουἰῦ παριφαὸσ, φήσα ὅτι τῶν ἐκ τῶν ἡ μῶν φορᾶν
αὐ μαρτημάτων ἀχύσσο βαλλόντων, περιστὸν ποιήσουσι καὶ
παρὰ τὴν χρῆσ τότητα τοῦ ἰῦ οἱ προσυπακούοντεσ ἐπὶ τῶν
ἐλαττόνων αὐ μαρτημάτων πῶσ τα χώρεν ἄφ ν λέγεσθαι· ἀλλὰ
δέ πισ καὶ τὴ λόγῳ ἐ περὶ σ ὁ μοσ καὶ μὴ ἔξω θεν περισ
πουκόμενοσ θέλων τῶν τω· μὴ τε πορὶ πᾶν τοσ ἀμᾷ τημά
λέγεσθαι, φήσα ὅτι πᾶ μᾶλ λον θκῆ ναι ἁμαρτάνων, οὐδὲ ἀδελφὸ

ἀλλ' ἄρ' ὠ δελφὸσ ὀνομαζόμενοσ ὧσ φῆ ὁ ἀπόστολοσ· ἐὰν δέ τισ ἀ
δελφὸσ ὀνομαζόμενοσ ἢ πόρνοσ· ἢ πλεονέκτησ ἢ εἰ δωλολάτρησ
καὶ τἄλλα τοιαῦτα μηδὲ συνεσθίειν· οὐδ' ὡσ αὐτὸσ ἀδελφὸσ· οὐδὲ πόρνοσ· οὐδὲ πλεονέκτησ· εἰ δ' ἄρα τί τοῦτων δο
κοῦν φορᾶν τὸ λῦ ὄνομα, ἀδελφὸσ ὀνομαζόμενοσ ἀλλ' οὐ καὶ δελφὸ
ἐμοὶ δοκοῦσ' ἂν λέγοιτο· ὥσ περ οὖν φανταστίαν τοῦ φῦ ὑπερβολὴν
χῦ ἐπὶ τριβῆσ ἁφορμὰσ παρ' ἔχειν οἷ πιθανὸν τὸσ ὧ μαρτηκό
λέγειν τὰ τοιαῦτα φρήσθαι· καὶ φόνοσ ἢ τὸ ἁμάρτημα· ἢ φαρ
μακί' ἢ παιδοφθορίαν· ἢ τί τῶν τηλικούτων, οὕτωσ ἐκ τοῦ ἐναν
τίου ὁ τὰν ἁ λῆθῆ ἡγοῦ μενοσ ἀπὸ τοῦ ὀνομαζομένου ἀδελ
φοῦ, οὐδ' ἄξιοσ ἂν ἐπὶ ἐλάττοσι τῶν ἀνήκεστα ἁμαρτημάτων μὴ ἐπι
τρέψαι τὸν μετὰ τὸν ἔλεγχον, ὡσ ἐθνικὸν καὶ τελώνην λογισθῆναι·
ὁ δὴ ἁμαρτήμασι τοῖσ μὴ πρὸσ θάνατον· ἢ ὡσ ὀνόμασεν ἐναριθμε
ὀνόμοσ, τοῖσ μὴ θανατηφόροισ· ὁ περ δόξαι ἂν ὡ μότερον πυλῶν·
οὐ γὰρ οἶμαι τοσέτι ἄλεθρόν τιν' ἀπὸ τοῦ μὴ πρῖσ ἐπὶ τῶ αὐτῶ ἥδη
τῆσ ἁμᾷ τίασ ἐλαθεύ τον, φέρ' ἢ πᾶν λοιδορίαν· καθ' ἣν οἱ λοιδορῶν
τεσ δυσφημοῦσι τοῖσ πέλασ· οἱ τε θυμούμενοι· ἢ πολυποσί· ἢ λο
γαδῆ καὶ ἀργῶ· ἢ τινὶ τῶν ἐν τοῖσ πολλοῖσ· ζητήσασ οὖν μὴ ποτε λαν
θάνῃ τισ κ τὴν τοῦ πομπῆ ησιν· καὶ τοῖσ φανταστῆσ τοῦ λόγου χεῖ
ρότητοσ καὶ περὶ τοὺσ τὰ μείζονα ἢ μαρτηκότασ τὸ σύμμετρον ἐ
δόντασ· καὶ τοῖσ ἐπὶ τοῖσ ἐλαχίστοισ δὴ δακόντασ λοιδορεῖσθαι ὡσ
ἐφ' ἱκανῷ φόνῳ· τὸν μᾶλ λον περὶ τὰ βεαιότερα ἢ μαρτηκότα ἄλλο
ποιοῦντασ τῆσ ἐκκλη σ· τὸ δὲ λανθάνον ἑκατέροισ, τοιοῦτόν μοι φαί
νε· τὸ ἐκερδηθ (θαστὸν ἀδελφὸν ὡσ τοῦ μόνου αὐ λοίσαντοσ πρᾶξαι
ὅλ ροσ, ὠκέ πι αὐτὸ ἐ φ' ἡμῖν ὡσ τοῦ δ' ὅτι ρον ἢ περίτον παίσαν τ'
καὶ ἐλαθεύ τον· ἀλλὰ σ πορᾷ με τέωρον ἅστε τὸ αὐ λόγῳ.

ὁσημδύναμιστὰπρὸὰυτὸν ποιῆν. ἵναμὴπερὶπλφόνωνκομίσηται
φόλωνδὲαὐτοῦσώματοσπερεμηνου. κὰνμήμηπερὶπάντωνὧν
ἐποίησεχρόνωναπολαμβάνῃ. φιλοτιμητέονδὲπερὶπλφόνω
ν ποιεῖνμνησθὰὴκομίσασθαι. ἐπὴὧμέτρωμερδοῦμεν, ἀντιμε
τρηθήσετὴμῖν. καὶκῆπρὸὰὲργαΤωνχρεῶνἢμῶνσυμβήσετὴμῖν.
καὶοὐκἀπαφεῤπλάσιαμὲνἢΤοιδὲδιπλάσιαἢὲπιαπλάσιαλή
φονΤαιὸἢμαρτηκόΤεσεκΤχρεοσκῦΤῶνὡμερΤκῶν. ὅΤανμὴκαὶ
κατὰΤὰὲρΤαΤῶνχρεῶνΤινὶαποσῆδωσ. ἀλλὰπλφόναωνὧνπεποὶ
ηκεν. ἰλὴμὲμὰρωσὸὴσαίασεἐῆδωξεν, ἐδόξαΤοεκχρεοσκῦδῆ
πλῶΤὰὰμῶΤῆμαλΤαὐΤῆῶ. οἰδὲΤῆΤονεσΤῶὺἰλὶοὶΤινεσποΤὰῶν
ὧσιν, ἐπιαπλάσιαλήφονῆ καὶΤὰΤὸἐνΤαλμοισοὺΤωσφεκῆμῶν.
ἀπὸλοσΤοισΤῆποσινὴμὲἐπιαπλασίονα φόΤῶὺκόλπον ὰὐΤῶν.
ΤὸνὸνφῆσμὸνὰὐΤ. οὗμὸνφόγσασεκὲ. ἡδάλλοιὰῶνἄρεφθὲνδόποι
ΤησὰνΤαΤαποδόσεῖ. οἷσὲὰννοῶμ, φόσομάθαὸὶΤιλοιΤελῆμεθὸ
ποσαυΤῶνὰμαρΤκῆμ, μφανοφῆν. ἵναπρὸΤῶμὴπερὶπλφόνων
κολάζεσθαιἢμασ, ἐπορίφαθῶνἐλπιὸΤιὸἢμῖνποΤὲἄτερον
Τῶὺπεπραμμένωνἀπολφθῆ. κὰνπρὸὰὺΤῶνμυριόσαὶἐπιασ
μένωΤινὶἢ. ἄποπονγὰρΤὰὰμῶχρέοναλοπιοθῆναίΤινὶ. Τὰὺδὲὲ
μφὰὺΤὰὰχρέοναφερῆναμὴδὲὺὰφελφῶ. ἅπερεκὰὶἀπὸΤοῦ
ἰσχεκὶκλΤοισὲπιμμῶσὸπροῖσΤὰὰπερὶΤῶὺΤοιούΤωνεἰΤὰ
ἔΤιμαθφῦ. καλῶσὸδὲμοιδοκᾶσωῆφθαΤὰὰμὲΤὰὰΤὸπερὶσμὲ
μουθεῖσθαιαφιθένΤῆῶναιὡσΤὸἐθνικὸσκὰὶὸΤελῶνησ, Τὸἀμῆ
λᾶκῆμῖν. δῆλονὸΤιΤοισκρίνασινῶναίΤιναωσΤὸἐθνικὸν καὶ
ὸΤελῶνησ, ὅσωἐὰνδῆσηΤεἐπὶΤῆσΓῆσ ἐνΤὰῦθὰ. ὅῆκαὶωσ
γὰρἐδῆσενὸπρὶσμουθεΤῆσασκὰὶμὴὰὐκοιωθᾶσ, ΤὸνκριθῆΤὰ
ῶναιὡσἐθνικὸν καὶΤελώνην. ὅῆὸπερὸΤοιοῦΤοσδὲδεμνοσ

ἐκερδήσασΤὸὺὰὐδελφοῦὰὐλαχθησόμνονπερὶΤοῦδὲΤέρουἢΤῆ
ῆλαχθένΤοσ. οὐπαὐΤωσοὖὼκερδαίνεῖ οὐδὲπαὐΤωσαὐΤολᾶῖ ἢπλη
γασλὴῖ. καὶπροσχεσὲΤιμωῆσὸΤῶπεῤὰὐΤωμὴλέγονΤι. ἐὰὐσου
ὐκοίσῃΤι, ἐκερδήσασὲΤὰὐδελφοῦσου. ΤῶδὲδὲΤέρῳκῆΤηνλοιδ
ποφάσκουΤι. ἐὰὐδὲμὴὐκοίσῃπαρὰλαβεμφὰὐσεαὐΤοῦὲναὴ
δύο. ἵναὲπιΤφόμαΤοσδύοὴΤριῶνμαρΤύρων, φαθήσεΤαῦῆμῶ.
ΤοῖὼνμφὰὐΤὸφαθῆναιπαῦῆμαὐΤοῖσὴΤριῶνμαρΤύρων ὅΤανδ'
ὁὐΤοσὶνουνοὐθεΤηθέὐΤι, ἢμὴνἐννοφῆνκαΤαλέλοιπε. καὶπάλιν
ἐὰνπαραλοιπὼσὶαὐΤῶὺΔὸὸΤιΤῶνπαραληφθένΤωνμαρ
ῆ ποὺφησὶπὶεκκλησίαι. καὶοὐκᾶῆπεΤιπᾶσεῖ ἐὰνμὴὐκοίσῃ
ἐκκλησίασε. ἀλλὲῆδαξενὅΤιἐὰνΤησεκκλησίασπαραλοιπὼσὶ, δᾶ
ὰὐΤὸὺᾶῆναιΤῶπεῤὶσνουΤᾶΤικὼσανΤι καὶμὴὐκοιωὲνΤιπεῤσὸΤολοῖ,
ωσΤὸὺὲθνικὸνκαὶΤὸὺΤελώνην. οὐπαὐΤωσοὖὼκερδαίνεῖ οὐδὲπαὐ
ὰπολᾶΤε. ἀλλὅΤιποΤεπᾶσεῖ ὸΤὸπρᾶΤερονμὲνμὴὐκοίσασμαρ
δὲδεκθᾶσ. ἢκαὶὸΤούΤωνπαραὐκοίσασΤῆΤῶνεκκλησιδὲἀκθᾶσ, ὸθὲ
ὰὐᾶῆθη. ἢμᾶσαρὐκἀποφαινόμαθακῆΤὸμὴκρίνεΤεἵναμὴ
κριθῆΤε. ἐωσαὐἐλθηκὸσ. ὸὲκαὶφωΤίσῃΤὸὺκρυπΤὸὺΤοῦσκόΤ
καὶφανεῤώσῃΤαὲβουλαὲΤῶνκαρδῖῶν. ΤῬὸσδὲΤὸδοκοῦσιν κλ
ρού, ΤῬοσΤοισΤὸὺἐλάΤΤοναὴμαρΤηκόΤασᾖΤοιΤισαὐ. ὅΤιῆκέζλ
ῆδοξῆσμὴὐκοίσαὐΤῶν, ΤὸΤρέΤοναὐκοῦσαι. ὡσὅῖαΤοῦΤομὴκέΤι
ᾖναιὡσἐθνικοῦκαὶΤελώνην. ἢμὴκέΤιδεθῆναιΤοῦὲΤὶΤὰσησ
Τησὲκκλησιέλλου. χεὶγὰρμεμῆθαιΤοῦ, οὐΤωσῆκέΤιθέ
λημὲ ἐμπροσθενΤοῦΤῬὸσμουΤοὺὲνὸὠσοισ ἵνααὐΤολῆᾖΤ
μὴκεΤούΤωνκαὶγὰρᾖΤερδᾖΤοὶσΤαὐΤασκμᾶσ παραφῆναι
ῷμῬοσθεῆΤοῦβήμαΤοσΤοῦχὺἵνακομίσῃὲκασΤοσΤὰὐῖᾶ
ΤοῦσώμαΤοσΤῬοσὸὐὲΤῬοσθενᾖΤεφαμδὸὺᾖΤεφαῶλον. χεὶ

καὶ δεῖ κασμῴδοσι νῦν τοῦ τοιούδε, μῴδῆ δεδεμῴδοσ· οὐδενὸσ
τῶν ἐν οἰῳδῇ ὧν αλύοντοσ τοῦδε δῴκότοσ αὖτον, τὴν φῆφον· οὕτω
δὲ καὶ ὁ ἀπαξ νουθετηθεὶσ ἄξια ποιήσασ τοῦ κερδηθῆναι· λυθ
ῇ δὲ τῆσ νουθεσίασ κερδήσαντοσ αὐτόν· καὶ μηκέτι σφραδὸσ τῶν
ἁμαρτιῶν ἐαυτοῦ πορίῶν ἐνουθετήθη δεδεμῴδοσ, λελυμῴ
κριθήσῃ νῦν τῶν ἐνοἰῳδοῖσ· πλὴν τὰ ἐν τοῖσ ἄνω πέρασι μόνῳ
πέπροαλεδομῴδω, ἐοικεδὴ λοῖσθαι δεδῶκθαι πᾶσι τοῖσ τασ
περῇσ νουθεσίασ περοσαρμόττουσι πᾶσι τοῖσ κιθαρῳδικοῖσ· ἵν' ἐὰν
μὴ αὐκοιῳδῶσι, δήσασι νέπὶ τῆσ τοῦ κριθέντοσ ᾖ ναι τὸ ἐγκλ
καὶ πελόμην· ὡσδεδεμῴδουτοῦ τοιούτου ὑμῖν τῶν οἰῳδῶν· ἀλλ' ἐπὶ
ἀρχὴν ᾖ καὶ κοινόν τι ἐπὶ τοῦ πέπερυ καὶ τῶν νουθετησάντων περὶ
τοὺσ ἀδελφοὺσ λέλεκται ὅταν ἔρτον ἄγν τοῦ πέπερυ παρὰ τοὺσ
περῇσ ἰσμουθετήσαντασ, ἰσῇ αὐτοῦτο πρὸ τέπαν κταὶ ὧν τοῦ πέπερυ
τὸ δῶσασι τασ κλῆσ τῆσ βασιλέασ τῶν οἰῳδῶν, τοῦ καὶ ὅσαν ἐὰν
δήσητε ἐπὶ τῆσ γῆσ καὶ τῶν ὄζῃσ· καὶ τοιτεᾖ ἐπὶ μὴ λῳσι πρὸσ ἄρμ
τοῖσ ἀλλοτελικοῖσ τρώμμασι, καὶ ἐν τούτοισ ἄρσι μὲν ἂν καὶ κα
τὰν πᾶν τα πᾶν δοκῶν τα ᾖ ναι κοινὰ πρὸσ τὸν πέπερυ καὶ τοισ
περῇσ νουθετήσαντασ ἀδελφοὺσ, πολλὴν δ' ἂν φορὰν καὶ ὑ
περοχὴν ἐκ τῶν πρὸσ τοῦ πέπερυ ᾖ ρημῴων παρὰ τοὺσ δλοτέρῃ·
οὐ γὰρ ὁλίγη διαφορὰ τοῦ πέπερυ ᾖ λῃφέναι τὰσ κλῆδασ ἢ λέ
νοσ οἰῳοῦ ἀλλὰ πλῃόναν· καὶ ἴμα ὅσα ἐὰν δήσῃ ἐπὶ τῆσ γῆσ,
ἢ δεδεμένα ᾖ κεν ἐνὶ οἰῳῷ ἀλλέῦ πᾶσιν αὐτοῖσ· πρὸσ τοὺσ πολλὴ
δέονταν ἐπὶ τῆσ γῆσ καὶ λύονταν ἐπὶ τῆσ γῆσ· ὥστε πᾶν ταῦτα δε
δέσθαι καὶ λελῦσθαι οὐ κεν οἰῳοῖσ ὡσ ἐπὶ πέπερυ· ἀλλὲν οἰῳῷ
ἑνί· οὐ γὰρ δι' αβάνοιτ' ἂν μηδ' ὡσ πέπροσ ἵνα δήσασ
ἢ λύσασιν ἐν πᾶσιν οἰῳοῖσ· ὅσα οὖν βελτίω μόδεσμάων,

τὸ ζῦτον μαλακρεῖώ πρὸσ ὀλεῖν μῴοσ· ὡσ καὶ πᾶν τὸ χοῦ τοῦ οἰῳῷου
εἶναι αὖτοῦ πολελύσθαι + τόμοσ ιδ::

Πάλιν λέγω μὲν· ὁπόταν ὦσιν ὁμοῦ συμφωνήσωσιν ἢ τισ τῆσ γῆσ π
πᾶν τὸσ πράγμα τοσοῦτοσ ἐὰν αὐ δήσῃ, γενήσεται αὐτοῖσ·

Κυρίωσ τε τῆσ συμφωνίασ ὄνομα πᾶσ ἐπὶ τῶν κατὰ μουσικὴν
ἐν φωναῖσ ἁρμονιῶν· καὶ ᾗ σί τε παρὰ τοῖσ μουσικοῖσ, φθόγγοι φθόγγοι
σύμφωνοι· ᾗ δ' ἄλλοι ᾗ ἄφωνοι· οἱ δὲ δὴ καὶ ἡ ἁρμονικὴ τρεῖσ φησὶ τὸ
ὄνομα, ἐπὶ τῶν κατὰ μουσικὴν τε τεταμένων· ἐν τοῖσ δ' ἄλλοισι συμφω
νίασ καὶ χορῶν· ἔστι δὲ τε παρ' ὧν τῆσ ἐκ μιᾶσ γενομένασ συμφωνίασ πε
ρὶ τοῦ πρᾶγ πεῖ τοῦ αὐτὸ αὐτὸ πολλάσασ ἀρεθέντοσ γοῦν αὐκοιῳῆναι συμφωνι
ἐπὶ τὴν ἀφεῳσώσησ τῆσ οἰκίασ· τὸ δὲ τῆσ συμφωνίασ ὄνομα, ὀφεῖ
λοσ οὐκοῖδε λέγειν· ἐνοἷσ φησὶ πρῶτον ἰαυκόσ· καὶ ᾗ ὠνὴ ἡδὺ λαίσ μοι,
βαπτέσθαι λαυσάτε μὴ ἀφεῳσώσησ καὶ μὴ αὐ μοισικῶν· καὶ τῷ
πάντων καὶ κιθαρασ· αὐδελφοὺσ δὲ τῆσ τοιαύτησ συμφωνίασ, τοὺσ ἐν
τὴν β τῶν βασιλέων τε ἔργα μῴων· νῦν καὶ οἱ αὐδελφοὶ τοῦ ἁμι
ναδὰβ ἐπορεύοντο ἵμερ θεν τῆσ κιβωτοῦ· καὶ δαυὶδ καὶ οἱ υἱοὶ
παίζοντεσ ἐναντίον κυ ἐν ὀργάνοισ ἡρμοσμῴνοισ ἐν ἰσχύϊ καὶ ᾠ
δαῖσ· καὶ δὴ ἡρμοσμῴνα ὄργανα ἐν ἰσχύϊ καὶ ᾠδαῖσ, ᾗ χεν ἐν
ἑαυτοῖσ συμφωνίαν τὴν μουσικήν· ἢ τισ τὸ βοῦτο νοῶν, ὡσ δὲ
μόνων μὲν τῶν πρὸσ τὴν θέαν μουσικὴν καὶ πνικὴν συμφωνί
αὖ τησιν προσορῶντων τῶν ἐν τοῖσ οἰῳοῖσ περὶ περὶ οὐ τινοσοῦν,
τοὺσ πρᾶγ δηλόνα τὰ ἀεὶ τὴν μὴ τοῖσ μὲν τοῦ συμφωνῆσαι τῆσ·
ὅπερ ἐστὶ παράδοξόν τον, αὖ τησασιν ἄπερ αὖ τησαι εν αὖτοῖσ
ᾗ χεν μὲν ἡν συμφωνίαν συμφωνίσαντεσ· οὐ τοσσε γὰρ αὐ κούσασ καὶ
τοῦ αὐτοῦ ἐκ τοῦ· μὴ αὐ ποστερῆ τε ἀλλήλουσ· ᾗ μὴ τι αὖ ἐκσυμ

φώνου

προσκαιρὸν ἵνα σχολάσητε τῇ προσευχῇ· ὅτι γάρ τὸ τῆς ἁρμονίας
ὄνομα ἐπὶ τῶν κατὰ θεὸν γαμουμένων πεπλήρωται· ἐπὶ τῶν οὕτως ἐκπαρθενευ-
θέντων· οἱ κοινῶς παρθένοι λέγονται περὶ τῶν παίδων· παρὰ
δὲ τοῖς ἁρμόζεται τὴν κόρην, οὐκ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ ἀπὸ τοῦ ἁρμονίας, τοῦ
νόμου καὶ τοῦ ἔργου ἀποπλανῆσαι τῆς συμφωνίας τὰς ψυχάς· ὃ περὶ τῶν
λοιπῶν ἐν τῷ μὴ πᾶν ἐκ συμφώνου· ἢ τί περὶ τῆς τούτων ὁλόσο
τὸ συμφωνεῖν ὅτι τῆς ἁγίας δόξης ὅτι παντὸς ἔστι τοῦ τὸ τῶν συμφω-
νῶν χῶ, ὅτι φθορᾶς τὸ οὐ γάρ ἁρμόσεται δόξῃ πρᾶσιν ὡς τιμίοις ἀπὸ τοῦ ἐμ
ὄνομα. ἁγίοις οἱ ὡς τιμίοις ἀπὸ τοῦ χῦ ὄνομα δόξῃ πρᾶσι, οἱ
συμφωνοῦντες ἁρμονίᾳ ἐπὶ τῆς οὐ μόνον βλέπεσθε πε καὶ πρᾶσι·
ὃ δὲ πᾶσι δὲ ὁ δῶρον μέρος· ἡ συμφωνία αὕτη καὶ ἡ τοιαύτη
σωφροσύνη ὁ χός ὁ μέσος ἐστὶ, δῶρον ἀρετῆναι ἐν πλήθεσιν·
ὃ δὲ πᾶσι γενῆ καὶ πεθυμιμένη ὁ δόσις ἀπαράσυρτος ἀπὸ τὴν ζωήν· καὶ ὁ
λίγοι ἁρμονίᾳ οἱ ἀρεῖς κοντες αὐτήν· πάντων δὲ καὶ τὴν συμφωνίαν
οὐδὲ ὀλίγοι· ἀλλὰ δύο ἢ πρᾶσι συμφωνοῦσιν· ὡς πέτρος καὶ ἰά
κωβος καὶ ἰωάννης· οἷς συμφωνοῦσιν, ἔδοξεν αὐτοῦ τὴν δόξ
ὁλόσο τοῦ θῦ· σωεφώνησαν λέγοντες, παῦλος καὶ σωσθε
νης· γράφοντες τὴν πρὸς τέρων κορινθίοις ἐπιστολήν· μᾶλ
τοῦ τοῦδε ἐπαῦλος καὶ τιμόθεος ἐπιστέλλοντες τὴν δ' ἀτέραν,
τοῖς αὐτοῖς· καὶ πρᾶσι δὲ σωεφώνησαν· ὅτε παῦλος καὶ σι
λουανὸς καὶ τιμόθεος ὑπάδ' χορδῇ ἐπιστολῆς θεσσαλονικ.
Εἰ δὲ καὶ ἀπὸ τῶν παλαιῶν γραμμάτων δεκάδι παρασήσαι
τοῖς συμφωνήσαντας ἐπὶ τῆς πρᾶσι· ὅσα ἁρμα τὸν λόγον ἐμοὶ
αὐτῶν ἐνοῦντα αὐτοῖς, ἐπίσημον τῆς ἐπιγραφῆς τῶν ψαλμῶν·
ὡς τῆς τοῦ μῶ οὕτως ἔχουσι· ᾧ τὸ τέλος ᾠδὴ εἶναι τοῖς υἱοῖς
κορέ· περὶ ὧν γὰρ ὄντων ἢ ὧν κορέ· ὧν τὸ ὄνομ' ἐν τῇ ὀξόδῳ λέγ.

τοῦ ἀσηρὸς ἐρμηνεύεται παῖς· καὶ τοῦδ' ἑτέρου τοῦ ἔλκανᾶ ὃς μετα
λαμβάνεται ὁ χὸς κτίσις· καὶ περὶ τοῦ τοῦ ἁβιασαφὸς ἑλκανᾶ
λέγεται τῶν πέντε σωφρονῶν, αἱ προφητεύουσιν ἢ ἐρέθησαν· ἀλλὰ
ὑπὸ ἑνὸς πνὸς καὶ μιᾶς φωνῆς ὁμοῦ ψυχῆ ἀληθῶς συμφώνως ἐνερ
γοῦντος, καὶ ἁρμονικῶς καὶ ἐρρύθμως· καὶ λαλοῦντες οἱ πρᾶσις ὡς ἁρ
μόπομπε πὶ ποθῆκε ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, οὕτως ἐπι
ποθῆκ ψυχή μου πρὸς σε ὁθς· φασὶ δὲ καὶ πλήθους πικῶς ἐν τῷ μέ
ὁθς ἐν τοῖς ὡς σὺ ἡ μωμὴ κούσωμεν· ἁ δὲ θέλησε ἐπὶ μᾶλλον ἰ
τῶν συμφωνούντων ἐπὶ τῆς πρᾶσις, ἴδε τοῖς ἀκούσαντας· ἴραν ἡ πε
πρτίσμοίοις τῶν αὐτῶν μοὶ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμη· καὶ ζηλώσαν·
τὸ, νῦν ἡ ψυχή καὶ ἡ καρδία πάντων τῶν πιστούντων, μίαν γενομέ
ἁγεδλωσαν τὸν θν πλήθοσι τοιοῦτον ἀρεθῆναι, ὡς τε μηδὲ τὴν τυχοῦσ
δῆλον φωνίαν ἁμάρταν αὐτοῖς· ὡς οὐκέτι δύο φωνία τὸν πούδε καρδία
ψαλτηρίχορδῶν, πρὸς ἀλλήλας· οὐ ζωεφώνουν δὲ ἐπὶ τῆς πρᾶσις,
οἱ λέγοντες· ἐγὼ μὲν ἁμὶ παύλου· ἐγὼ δὲ ἀπολλώ· ἐγὼ δὲ κηφᾶ·
ἐγὼ δὲ χῦ· ἀλλὰ ἦμεν ἐν αὐτοῖς ἁρμόνιαν· ὃν καταλυομένων, σωμή
γον τὸ μέρος τοῦ θν παύλου πρὸς σὲ τῆς δόξης τοῦ κῦ ἡμῶν ἰ ἁ
μηκέτι ἀλλήλοις δάκνωμεν· καὶ καταφθείσωμεν ὑπὸ ἀλλή
λων αὐτοῖς ἀναλίσκεσθε· ἀναλίσκεται γὰρ ἡ δόξα φωνία· ὡς περ
σωφρόνησε συμφωνία· καὶ χορδῇ τοῦ ἐν μέσῳ τῶν συμφωνούντων
μόνων τινόμενον ἡ ὀντοῦ θῦ· καὶ κυρίως τε θμὸ ὑπὸ γενικοῖς τινες
ἡ συμφωνί· τὸ ὡς ὡνόμασεν ὁ ἀπόστολος καὶ γὰρ τῆς μῶ τοῦ αὐτοῦ
νοὸς καὶ τὸ ὁμοίως βιοῦν· ἁ δὲ ἐὰν δύο ἢ μὴ συμφωνήσωσ
ἐπὶ τῆς τῆς περὶ πάντος πραγμάτος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται γένηται αὐτ
παρὰ τοῦ πρὸς τοῦ θν τοῖς οὐρανοῖς· ἁλλοῦ ὅτι ὅπου εἰσὶν δύο
παρὰ τοῦ θν οὐρανοῖς πρὸς περὶ πάντος πραγμάτος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται,

ψυχησὶ δεμιᾶκ ωσθμοὶ κἀωθερόμω τῶθμκ τῶ τούτωσωμ̄ᾳσὸ
ὕσωσκούσηνκ τὴν ψυχὴν ταῖσ ἐπιθυμίαισαὐτοῦ. ὁμὸδὲ ποῖσ ἁγίοις
σινωσ ἀπὸθερόμουτοῦ σώματοσ τὴν προβασι λάσασαωὰμ̄πτ̄
καὶ ἀφωνιζομένοισ προσαὐτὴν· ἡμὶν σαρξ· ἐπιθυμᾷ κατὰ τοῦ
πν̄ὸ· πνὸδὲ πν̄ᾳ, κατὰ τὴσ σαρκόσ· ὁμὸδὲ τοῖσ ἡ̄ λκ̄τελ̄ωθ̄ᾶσι,
κεκράτηκε τὸ πν̄ᾳ· καὶ ταῖσ πράξ̄ᾳσ ἐθαμ̄ώ τασε τοῦ σώματοσ·
καὶ μᾶλλονδ̄ δωσι τῆσ ἐαυτοῦ ζωῆσ τῶσώματι· ωσ̄ ἡ̄ λκ̄ γίνεσθαι
καὶ τὸ, ζωοποιήσῃ καὶ τῶ θμκ τὰ ἡμῶν σώματα διὰ τὸ ἐνοικοῦν
αὐ τοῦ πν̄ᾳ ὁμ̄ἡμῖν· καὶ γίνεται συμφωνίαν τῶν δ̄ύ̄ σώματοσ καὶ
πν̄ὰ ματοσ ἐπὶ τῆσ τῆσ· ἧσ τινοσ καὶ τορθωθ̄ήσησ, συμφωνοσ καὶ
ἡ̄ λκ̄ ἀναπεμπτ̄έ̄ον· τοῦ καρδίαν μὲν πιᾴόντοσ ᾗσ̄ ἡ̄ καιοσύ̄
φόμαλλονδὲ ὁμολογοῦντοσ ᾗσ̄ σ̄ίαν· ωσ̄τε μὴ κέντιν καρδίαν πόρω
ᾠναι τοῦ θ̄ῦ· καὶ μᾶλλον πάντησ ἁμ̄ίζηνἀὐτοῦ καὶ τοῖσ χ̄ᾶλεσι καὶ τῶ
φόμαλλονπον̄ὴ καιον, τῶ θ̄ῶ· ἔστιδὲ μαι καριώτερον ᾗ οἱ πρᾶσοι
μαχθ̄ᾶ ενὲπὶ τῶ αὐτῶ ᾗσ̄ τὸ ὄνομα τοῦ ἰ̄ῦ· ἵνα πλη̄ρωθ̄ῆ τὸ ὁ̄ θ̄ς
ἁμ̄ᾶσι ἡμᾶσ ὁλοτελ̄ᾶσ· καὶ ὁλόκλη̄ρον ἡμῶν τὸ πν̄ᾳ καὶ ἡ̄ ψ̄ῡ
καὶ τὸ σώμα ἀμεμ̄πτωσθ̄ῆ τὴ παρουσίᾳ τοῦ κ̄ῦ ἡμῶν ἰ̄ῦ χ̄ῦ τῆ
ἐκ θ̄ᾷ́. ζητήσᾳ δὲ τισ τὴν ᾗ̄ ἐκ μ̄έρουσυμφωνίαν πν̄ὸ καὶ σώματοσ·
ᾗ̄ δωσαν τὸν τῶν τα μὲν συμφωνᾷ̄ μὴ καὶ τὸ τρίτον δὲ· λέγωδὴ τὴν
ψ̄ῡχήν· μή̄τε γὰ κολουθῆ τῆ τούτων συμφωνίᾱͅ ὀπτ̄ῆ τῆσ τῆσ μὴ
τὸ τοῖσ δ̄ύ̄σωθ̄ῆναι ᾗσ̄ τὸ ὄνομα τοῦ χ̄ῦ, τὸ καὶ τοῖσ πρᾴσι ἁμ̄ᾶ
σωθ̄ῆναι ᾗσ̄ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ὧμ̄ ὁμ̄ μέσωἐρχ̄ό̄μ̄οσ τοῦ θ̄ῦ
ὡσ̄ πάντων αὐτῶ ἀνωκᾱͅμ̄ώμ̄. λᾴμ̄ωδὲ τῶν τρίων· καὶ μηδὲν
ὀν̄τοσ αὐτῶ ὁμ̄αρτ̄ίου· οὐ μόνον τοῦ πρ̄ὸσ ἐκ̄είνην τὸν μ̄ῦθον·
ἀλλ̄ὰ οὐδὲ τῆσ ψ̄ῡχῆσ· ὃ τι οὐδὲ τοῦ σώματοσ· χάριεμ̄δὲ καὶ τὸ
τῆσ συμφωνίασ ἀσκῆσαι νοῆσαι καὶ παραφῆσαι τῶν δ̄ύ̄ σῶ

ἐκᾷ οὐδὲ δ̄ύ̄ σωεφώνησαν ἐπὶ τῆσ τῆσ· καὶ τοῦ τοἄντιου ἡμῖν ἐστι
τοῦ μὴ ὡσ̄ κούεσθαι ἀλ̄χ̄ομ̄ένουσ· τὸ μὴ συμφωνᾷ̄ ἡμᾶσ ἀλλ̄ήλοισ ἐπὶ
τῆσ τῆσ μήτε δόγμασι μήτε βίω· ὃ τι δὲ καὶ ᾗ̄ πρὸσ σῶμα ἐσμὲν χ̄ῦ
καὶ ἐθεσ τοὸ θ̄ῦ τὰ μ̄ὴ κ̄ἐ καὶ φονᾶ τῶ θ̄ῶ τῶσώματι· ἵνα τὸ αὐτὸ
μ̄ὲρισ ωσ̄ιν ὥσπερ ἀλλ̄ήλων τὰ μ̄ὴ κ̄ὰ συμφωνᾶ̄ σιν ἀλλ̄ήλοισ
καὶ πάχουσ ἐρ̄ὸσ μὲν μέλουσ συμπάχη πάντων· δ̄ο̄ξαζομ̄ένου
δὲ συλλαίρη, ὀφ̄ᾴλομ̄ένων δὲ καῦ τὴν ἀπὸ τῆσ θ̄ᾴασ μουσικῆσ συμ
φωνᾷ́σαι· ἵνα σωθῶμ̄ὴ μῶν ᾗ̄ μῶν ᾗ̄ τὸ ὁ̄μ̄οιαῦ τοῦ χ̄ῦ, χ̄ῦ ἡ̄ ἐμ̄ὲ
ἡμῶν ὁ τοῦ θ̄ῦ λόγοσ· καὶ ἡ̄ τοῦ θ̄ῦ σοφίᾳ καὶ δ̄ύ̄ναμισ αὐτοῦ· πᾶσ̄
μὴν οὖν ωσ̄ τῶν δ̄ύ̄ο καὶ τρίων οὐσ̄ πρὸσ καλ̄ᾶ ταισυμφωνᾶ̄ ὁ λόγοσ
κοινὸ τερον νοου μ̄ένων· ἤδ̄η δὲ καὶ ἀλλ̄ήσῃ τισ τῶν πρὸ ἡμῶν πολλ̄ὰ
ἡμ̄ὲλᾷ́τισ τῶν πρὸ ἡμῶν πρὸ τερὲ πων ἐπὶ ᾗ̄ μ̄ῆ φῶν καὶ καθω
ρό πτ̄αι τοῖσ τετα μ̄ένοισ· δ̄ύ̄σαρ οἱσ βούλ̄ῃ φησὶν ὁλόσωμ
φωμ̄ὲν ἐπὶ τῆσ τῆσ, ἀν̄δρα καὶ γυναῖ καμ̄ρον πίον· ὃ τι συμφωνίασ
ἀπὸ στερ̄ῶ̄ μασ ἀλλ̄ήλοισ σώματι κῆσ ὁμ̄ιλίασ ἵνα ὠφ̄ελάσωσι
τῆ πρ̄οσ αχ̄ῆ· ὁ̄ τε πρ̄οσαχ̄όμ̄ενοι πρὶ πανὸσ πρᾴγμασ οὐ ἐὰν ἀὐτῆ
σουᾷ̄· λῆ ψουᾷ̄· γίνομ̄ένου αὐτοῖσ τοῦ αὐτοῖ οὐτῶ
συμφωνίασ ἀὐτῆ μᾶλλ̄ον παρὰ τοῦ θ̄ῦ ὁ̄μ̄οίωσισ πρὸσ ἰ̄ῦ χ̄ῦ· καὶ ἔοικ
ἡ̄ μῶν ἡ̄ ᾗ̄ γησισ αὖτη, οὐ ᾗ̄ ἄλλησιν ποιᾷ̄ τῶ μου· ἀλλ̄ὲ πισυμφω
πρ̄ὸσ πρ̄ὸ πῆ· ὡσ̄ ᾱͅ ὁ̄ ἕ̄τεροσ μὲν μοῦ λοι τοκαθᾴ́ρ̄ῶ ὁδὲ ἕ̄τερ̄ὸ
μὴ θέλοι· καὶ ᾗ̄ ωσ̄ τοῦτο συγκαταβαίνοι πῶ ἡ̄ μὴ θέλον τι ἡ̄ μὴ
δωσωμ̄ὼ· ὁ̄ καὶ βουλ̄όμ̄ενοσ καὶ δωσώμ̄ενοσ τὸ κρᾴτοσ· ἁ̄
κὰν ἔχοι ενἀμφότ̄ερ̄οι τὸ πρὶ πανὸσ πρᾴγμασ τοσ οὐ ἐὰν ἀὐτῆ
σουᾷ̄· γίνεσθαι αὐτοῖσ παρὰ τοῦ θ̄ῦ τοῖσ ὁ̄μ̄οίωσισ πρὸσ ἰ̄ῦ χ̄ῦ· οἶδα
δὲ καὶ ἄλλην ᾗ̄ ᾗ̄ γησιν μ̄ῆ αὐτοῖσ τετα μ̄ένοισ πρὶ τῆσ τοῦ δ̄ύ̄συμ
φωνίασ τοιαύτην· ἐν μ̄ὲν τοῖσ φαύλοισ, βασιλᾴ́ᾱͅ ἀὐμαρτ̄ί

θηκῶν · τῆς τε πρὸ τῆς σωματικῆς τοῦ σοῦ ἐπιθυμίας, καὶ τῆς
καιρῆς · ὁμοίως γὰρ συμφέρουσιν αἱ δύο ἡδαὶ καὶ ὡς μὴ δεῖν ἕναι
ἡδὺ φωνὴν ὁμαὶ ταῖς τῆς ἐπέρας πρὸς τὴν ἑτέραν, ὁμ τούτοις δὲ
εσθῆ ὁμ ἀλλαὶ ὡς περὶ παντὸς πεφύκασι σοῦ. οὐ ἐὰν αἱ τήσωσι
γεμέσθαι αὐτοῖς παρὰ τοῦ ὁμ οἷς ὡς πρὸς · ἁδὲ καὶ τὸν σωφρονε
τῶν δύο τρίτον ποθῆς, μὴ ὄκνα λάβην αὐτὸ ἦναι τὸ ἄμεινον αὖ · ἐπὶ
λόγοις σοφῶν ἢ πε τῶν πρὸ τῆς παροισίας · ἢ πε τῶν καὶ ταῦ τὴν καὶ
μεταῦ τὴν, ἅσιν ὡς τῶ βούκειν πρὸ καὶ ὡς ἥλοι πε φυτάμενοι · οἱ
παρὰ τῶν σωθε μαύτων ἐδόθησαν ἐκ ποιμένος ὁμοῦ · μηδὲ τοῦ
τοδὲ ἀπαραυτήρητον ἐάσης · ὅτι οὐ κᾶ πεμ οὖ δύο ἁσὶν ἢ πρὸς
σωκτιμένοι, ἐκᾶ ἔσο μαι ὁμ μέσως αὐτῶν · ἀλλ' ἐκᾶ ἢ μή · οὐ μᾶλλ
οὐδὲ ιραυδώων · ἀλλ' ὧν μαι τῆς συμφωνίας, καὶ αὐτοῖς ἀριστόμενος
καὶ ἐν μέσω σι γένομένος αὐτῶν : —

Ὅτε πρόσελθων ὁ πέτρος αὐτῷ · κέ ποσάκις ἁμαρτήσᾳ
εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ · τὸν μέχρις ἑπτάκις;
ἐφη θαε τῶν τῶν ὑποτὸν μὲν πέτρον οὐδὲν ὁμολόγησε μὴ ὑπὲρ μὲν ἀμαρτή
τῶν ἀλελφῶν ἀφιέναι ἀμαρτάνοντι εἰς αὐτὸν ὁσονδοῦν δὲ μὴ κέτι ·
ὑποδὲ τοῦ σωτῆρος ὡς ἡδάσκοντος καθ' ὁμολογούμενον πρὸς αὐτὸν
ἀμαρτήματος τοῦ πέλας εἰς αὐτόν · ἵρα τῶν μὲν ἑβδομηκοντάκις
ἐπὶ τῷ συμφορᾷ · ἀποδὲ ἑβδομηκοντοῦ οἱ δοῦ μὴ ἀφῆ τῷ
ἡδικηκότι αὐτοῦ, πάμυ μοι δοκᾷ κήθεσθαι καὶ ἀμάξιον
καὶ τῆς πέτρου παρὼν ἰδίου προκοπῆς καὶ τῆς τοῦ ἰδίου θάσ
μεταλογοίας · μήποτοίνυν καὶ ταῦτα ἀχέτω σι συμβουλεύσω
σαι φίας τῷ, ὡ κούσαντε μου τῆς φωνῆς τῶν αἱ κεσλαμβ
καὶ τὰ ὄζης · τὸν μὲν οὖν ἀληθῆ καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ ἐσαφήνι
σεν οἷς ἀφ' ὧν ταῦτα λόγον · ἁπισκήθη φιλοσοφίας τοῖς ἰδίοις

μαθηταῖς θαι τῶν πνίνα οὖν τοῦ φωτίζον πι τὸν κοσμονίκον τοῦ ἐπὶ
τοσοῦνδε προελήλυθότα κατάληψιν, ἁδὲ ἡδὺ · ἡ μᾶς δὲ οἱ τοῦ
φιλικοῦ πρὸς τοὺς ἐν μετέφοσαν ἀπολῆ πόμενοι, ἁρπικτὸν ἁκὰν
πορίλαλῆσαι ὁδὸν ἐξαχύδωνα μαθητὰς κᾶ τοῦ τόπου · ἔοικεν
οὐ ὡς ὁμὸν ὁξ ἀριθμὸς, ἱρ γαστικοσίσθαι ναι ἢ ὑπὲρ πονος · οὐδὲ ἐπὶ
πορίλαβην ἀναπαυσιν · ἢ ὡς ἐρχέσθαι δύω ἀσὶ τὸν μὲν ἁρπικτὸν
τοὺς κοσμοῦ καὶ τῶ τοῦ κοσμοῦ ὁρταζόμενον καὶ γὰρ καὶ πράττοντι,
λάβην ἀμαρτανόμενος · καὶ τὸ τέλος αὖ τῶν δ' ναι τῆς ἀμᾶ τίας τὸν
ἐπὶ ἀριθμοῦ · ὡς τοι οὖν τοῦ τι τὸν πέτρομενον κόπον, ἐπὶ τὰ
συλλογῆν ἐθέλθην ὧ μαρτίας τῶν ἁὐτοῦ ἢ μαρτημένου τῶ ἀ
δελφῶ · ὑπὸ δὲ αἱ κατὰ ταῦ τὰ μονάδας δεκάδες καὶ ἐκ τοῦ πα
λόγου μὴν τιναι κοινῶν ἀναλογίας ἄχοισι πρὸς τοὺς ὁμ μοιάσιν ἀριθ
μὸν · ἢ ἁδὲ ἐπὶ τανόμενον τιναι καὶ πλέομαι, ἢ αὖ τοῦ τοῖς μὴ
μὸν · ἢ ἁδὲ ἐπὶ τανόμενον τιναι καὶ πλέομαι, ἢ αὖ τοῦ τοῖς μὴ
τὸν ἰῷ πρὸς παραλαμβάμην τῶ ἐπὶ ἀριθμῶ καὶ τοὺς ἐμὸ
μικον πα · καὶ λάβην · ὧ φέσιν μὴν ὁδῶν γενέθαι αὐδελφοῖς τοῖς
ὁμ παῦ θα · καὶ ἁσὶ παῦ τὰ δὲ πράμματα ἀμᾶ τήσασιν · ἁδὲ πὶ σ
ὑπερβᾶσι παῦ κᾶ τὸν κοσμον καὶ ἁσὶ τοῖς αἱ ὧμα τοῦτον ἀμᾶ τῆ
ἐὰν καὶ τοῦ τὸ μικρὸν ᾖ, χέκέ πᾶν ἄχοι ἀμόγονα ἁμαρτιῶν ἄφε
ἦ γὰρ ὠφέσις, ὅπι παῦ τὰ δὲ φθαρῆ πράμματα · καὶ ἐν τοῖς τὰ δε
ἦ μαρτημένοις · ἢ πε βρώσιμον γένοι τὰν ἦ ὠφέσις, ἢ πε πόχλον ·
οὐκέτι δὲ ὠφέσις οὐδὲ ἀδελφῶ τῶ ὑποτὸν τῶ ἐβδομήκοντᾶ
κᾶ πὰν ἦ μαρτηκότι · ἢ ποισδᾶν τοῦ τοι οὖν δὲ ἀμᾶ τάμενον τὸν
ἦ ὡς ἁσὶ πέτρομεν ἀδελφόν, ἦ ὡς ἁσὶ πέτρομεν μὴ καὶ τὶ χῆ
οισιν ἄλλου πύλαι · κατὰ μὲν τὰ τοιαῦδε ὠμαρτήκῃ, ἐν τῶ
ἡδάπονι ἦναι αὐτὸν ἀριθμῶ τῆς ἀμᾶ τίας · κατὰ δὲ τὰ ἔτι
χάρθναι, ἐν τῶ ἀριθμῶ τῶ μὴ ἄχον πι ὠφέσιν ἀμᾶ τήμῃ ·

Περὶ τοῦ βασιλέως τοῦ ζωάρα τοσλόγων μιχαὴλ τῶν δούλων αὐτοῦ ὅπερ ἐσχηκὸς φλέτησμυρίων τῶν λαῶν τῶν :·

Ἀϊων τοῦ τελέσω ὑμῖν ὡς μοιώθη ἡ βασιλέως τῶν ὁσίων ἀνάβασις· ὅστις οὐκ θέλησε σωσάρα λόγον μιχαὴλ τῶν δούλων αὐτοῦ· ἢ μὴν πορίνοι ωτῆς παραβολῆς, ἢ δασκάν βούλεται συγχωρητικοὺς ἦναι τῶν ἁμαρτημάτων τοῖς αὐτῆ κόσιν ἡμᾶς· καὶ μᾶλλον ἁμιχὴ τὸ αὐτῆ κόσαι δέοι τοῦ τοῦ κτῆ κόσασθαι· συγχωρηθῆναι ἀξιῶν αὐτῶν τὰ ἡμαρτημένα· καὶ ταῦτα τῆ δαὸς ἡμᾶς βούλεται ἢ παραυ τολὴ παριφάσαυ ὅτι καὶ τῶν ἠδικη συγχωρηθέντων ἡμῖν ὑπὸ τοῦθ' ὑ ἁμαρτημάτων ἐφοῖς αὐ φεσιν ἁφῆ καμεν, ἐκ πρὸς ἴσου γοῦ τοῦ ἀμ καὶ μετὰ τοῦτην ἄφεσιν· ἁμὴ αὐφιοιμεν τοῖς ἡμᾶς ἠδικηκόσι τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν· ὡσμὴ δὲ τὴν τυχοῦσαν μνήμην ἐχέμῖν κατα λῆ πτεσθ' τοῦ ἠδικῆσθαι· ἀλλὰ ὅλην καρδίαν ὑποἀμφιστικωκίας ὠφελημάτων τῆς τυχού σης ἀρετῆς, συγχωρῆσαι τῶν ἡμᾶς αὐτῆ κόσαντι τὰ κακῶς ἀσπαυ ἡμᾶς ἁπάντων τοῦ καὶ ἐπὶ βουλῆ στικῶς πεπραγμένα· μηδὲ τὴν περὶ γοιαν τῆς παραβολῆς, ὡς ἁπλοῦ φερον καταλῦσαι πᾶσαν ἀὐτὴν ὀξεῖαν· ὡς πόνασθαι ἀπὸ τῆς μασαύγου τῶν λελῃσμένων, τὸν ἐπιμελῶς ἐπὶ τὸ ὀρθῶς ζητῆσαι καὶ φανῆναι προτεσεμῦρων προκόπτοντα· ὡς δὲ ὡσάφῶς καὶ ἐπαναβεβηκυῖαν ἡ ἡγησις καὶ δυσπεκμαρτός τι σμυφικωτέραν· καθηὐαρμόλογον ταῖς ὁρμηνεύθησαι ὑπὸ τῶν ἀγγελιφόρων παραβολαῖς ζητῆσαι πῶς ἂν ἕκαστον τῶν ἐν ταύτῃ· οἷον τίς ὁ μασπλάς· καὶ τίνες οἱ δοῦλοι· καὶ τίς ἡ ἀρχὴ τοῦ σωμαίρεσθαι λόγου καὶ τίς ὁ ὡς πολλῶν ὀφειλέτης τῶν λαμπρῶν· τίς πεῖσιν ἑαυτοῦ καὶ πίνα τὰ τέκνα· καὶ πίνα τὰ παρὰ ταῦτα λελῃσμένα πάν-

ὅτι ναι ἐκέλασεν ὁ βασιλεὺς πεσθῆναι ὑπὲρ τοῦ ἀποδοθῆ τὴν ὀφλὴν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐκείνου· τίς τε τὸ ὀξελθῆν τὸν συγκεχωρημένον τὰ πολλὰ τάλαντα· καὶ τίς ὁ λαβὼν τὸν δούλων ὡς οὗτοι κοδεσπότην ἀλλὰ τῶν συγκεχωρημένων ὀφλὴ· καὶ τί βούλεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἑκατὸν δηναρίων· τί δὲ τὸ, ἐπιτελέσων ἀποδοσῆ τὸ ὀφλῆσο· καὶ τίς ἡ φυλακὴ καὶ ἡ σὺν πελθὼν ἐμαλε τὸν σύνδουλον ὁ συγχωρηθεὶς πάντα τὰ πάλαι· τίνες τε οἱ λυπηθέντες σύνδουλοι καὶ οἱ ἀπαφήσαντες τῶν κυ ρίων τὰ γενόμενα· καὶ τί μέσοι βασανισταὶ οἷς παρεδόθη πάντα τὰ γενόμενα· καὶ τί μέσοι ὁ ἡ σὺνδουλου βαλών· καὶ πῶς ἀπέδωκε πρᾶ δοθῆναι τοῖς βασανισταῖς πᾶν τὸ ὀφλόμενον ὡς μηδὲν ὀφλῆ ἔτι· ἡ κῶς δὲ καὶ ἄλλα τινὰ ἂν λῶν ἀσθαι ἂν ὑπὸ τοῦ ὀξετα στικοτέρου περοσαχθῆναι τῷ λόγῳ· ὧν τὴν μὲν ἡ ἡγησιν καὶ τὴν ἐρμηνίαν, μᾶλλον ἂν ἡκ' ἀνοῦ ἦναι νομίζω· καὶ δεομένην τινὸς χῆ τοῦ ἡ πορήσασθαι· ἵνα ὡσᾷ πεμοὶ χὸ μοκθῆ· ὡς ἂρ' οὐ δὲ μᾶλλον τὰ τοῦ ἀνοῦ ἡ μὴ τὸ πῆμᾶ τοῦ ἀρ' οὗ τὸ ἐν αὐτῷ· καὶ οὐδὲ ἡ σοὶ λα τὰ τοῦ θῦ ἡ μὴ τὸ πῆμᾶ τοῦ θῦ, οὕτως οὐδὲ ἡ σοὶ λα μετὰ τὸν θῦ τὰ ὑπὸ τοῦ χῦ λελαλημένα ὅμ παροιμιακὰ παραβολαῖς· ἡ μὴ τὸ χῦ πῆμᾶ· οὐ μετέχομ οὐ μόνον καὶ θὸ χῦ ἐτὶ πῆμᾶ· ἀλλὰ καὶ καὶ θὸ χῦ ὡς σοφίας ὡς λόγου, θεοῦ ῥήσαι ἂν τὰ κῦ τὸν πόπου αὐτὸ ἀπὸ καλυπτόμενα· ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς ὡς ἀνω ταῦτα διηκόσης, οὐκέτι πλέον λόμεθα μεν· οὐ μᾶλλον οὐδ' ἂν πελπίζομι ὑπὸ χῦ, ὅσ' ἐστὶ βοηθούμενοι σοφίᾳ καὶ ταῦτα βαρῶ τὰ δὴ τῆς παραβολῆς δηλούμενα· πότερον δὲ ὡς τε καὶ ὑπαμφορᾶσθῆναι τοῖς αὐτὰ τῆς ἐρασφῆς ἡμᾶς, θῆς ἂν ὑπὸ σοῦ βούλοιεν ἡμῖν ποιῆσαι τὸ ἀρεστὸν αὐτῷ μόνῳ·

ἐὰν δοθῇ καὶ περὶ τοῦ τῶν ὀφθαλμῶν λόγου σοφιστοῦ
ἀπὸ τοῦ φῦ καὶ ὁ καὶ τὸ πνεῦμα ὅτι χρηστοῦ μνήμονος λόγου στύσεις.
ὅμοιόν ἐστι φησὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν καὶ τὰ ὄζησ. ἡ δὲ βασιλεία
ὅμοιόν ἐστι τοιῶδε καὶ τοιάδε πεποιηκότι, τίνα χρὴ λέγειν
ἢ τὸν νόμον τοῦ φῦ. αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. καὶ
ὅσπερ αὐτός ἐστιν ἡ αὐτοσοφία καὶ ἡ αὐτοφῶς καὶ ὁ ζῶν καὶ ἡ αὐτο
ἀλήθεια, οὕτω καὶ ποτε καὶ ἡ αὐτοβασιλεία. βασιλεία δὲ οὐ τ
καὶ τῶν τινὸς οὐδὲ μοίρας τῶν ἄνω. ἀλλὰ πάντων τῶν γῆς ἄνω. ἅτινα
ὀνομάσθησαν οὐρανοί. καὶ ζητητέον δὲ τὸ, αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν, δῶσαι λέγειν ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ὁ χῶρος. καθὸ βασιλεία
βασιλέων καθ' ἑκάστην ἐπὶ μοίρα αὐτοῦ, τοῦ μὴ κέντρα βασι
λεομένου ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας. βασιλεύσησι ἐν τῷ ἡμῖν τῷ
σώματι. τῶν ἐν αὐτοῖς ὑποταξάντων αὐτῇ. καὶ ἐὰν λέγωμεν βα
σιλέων καθ' ἑκάστην ἐπίνοιαν αὐτοῦ, τοιοῦτόν τι δηλοῖ. βασι
λεύων ἡ δικαιοσύνη ἐστὶ καὶ ἡ σοφία καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ αἱ λοι
παὶ ἀρεταί, τοῦ τε νομίσου δηλοῦντος τὴν φύσιν τοῦ ἐπου
ρανίου, οὐσίου. καὶ πάσης δυνάμεως ἀγγελικῆς τε καὶ
λοιπῶν ὀνομαζομένων οὐ μόνον ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι ἀλλὰ
καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ἁλίσκεται καὶ ἁλίσκεται τῆς τοιαύτης βασιλείας.
αὐτὴ τοίνυν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν νικᾶται ὑπὸ μοιχομαζομένης
ἁμαρτίας ἵνα ποιήσῃ ἁμαρτίας καὶ τὸν κρίμα τῆς
ἁμαρτίας. νικᾶται μὴ γένηται αὐτὸν ἁμαρτίαι, ἐποίησεν ὑστέρ
ημα ἁμαρτίαι τῶν τῆς ἁμαρτίας κλῆ φορούντων σῶμα, ὁ
μοιώθη ἀνθρώπῳ βασιλεῖ τῷ καὶ ταῦτα τὸν ἰδίνου μνήμονι ἐνωθῆσαι
αὐτῷ. πλήρωμα δὲ οὐ τὸ πολιτικὸν ταῦτα πᾶν ἔχον τι προσὸ
ἡμῶσθαι καὶ παρ' ἡμῖν γενέσθαι τῷ πεφωτοποιῷ πάσης κτίσεως

ἢ ὁ κολλάμενος τῷ κύριῳ πνεῦμα ἐστιν. αὐτὸς δὲ ἡ ὁμοιωθεῖσα
βασιλεία τῶν οὐρανῶν τῷ καὶ ταῦτα τὸν σπόρον μνήμονα ὧν βασιλεῖ καὶ
ἐνωθῆσαι αὐτῷ, πρόληψιν κωλύει ὁπηνίκα θέλησι σωφρονίζειν μνήμονα
τῶν δούλων αὐτοῦ. μᾶλλον δὲ σωφρονιστὸν μνήμονα αὐτοῦ. ἵνα φανῇ ὅπ
ἑκάστοτε τοῖς τοῦ οἰκοδεσπότου δοκίμοις ἀργυρίοις καὶ μομίσμασι λοιπ
χρήσαντο. καὶ ἐλήφθη τὸ παραβολὴ τὸ παρόδημα, ἀπὸ
τῶν σωφρονιστῶν τῶν δεσποτῶν λόγου μνήμονα τῶν ἰδίων δούλων. ἀκριβέ
στερον δὲ νοήσομεν τὸ τῆς παραβολῆς δηλοῦντος. τοῖς μνήμοσι
ἐρήσαν τὸ σὺν αὐτῶν τὴν διαμοιαν τοῖς μνημονεύουσι τῶν αὐτοῖς οἰκονο
μήσασι δεσποτικὴ χρήμασι οἰκέταις. καὶ λόγον περὶ αὐτῶν ἀπαιτοῦσι.
ἑκάστοτε γὰρ ἐκφωνοῦσιν ἀπὸ τῶν δεσποτῶν ἡμῶν φόβος λαμβάνον
χρημάτων, κἀχρῆται αὐτοῖς ἢ τοιάδε οὐδέν ὡς τε ἀναξάνειν τὰ δεσπο
τικὰ χρήματα, ἢ ἀπὸ τοσούτου ἀναλίσκειν φόβῳ μηδέν. καὶ ἐκ χέων
ἀκρίτως χορίζεσθαι βάσας τὰ ἄγκε χρισμένα. φησὶ δὲ οἱ τάδε
μὴ καὶ τὰ τοσάδε καλῶς οἰκονόμησαν χρήματα. ἐπὶ πολὺ δὲ
ἀπολαλέκασι καὶ μὴ κακῶν διδόασι τὸν λόγον σωφρονίζοντος αὐ
τὸν τοῦδε ἀπὸ τοῦ μνήμονος. σωφρονίζει μὲν πόσον ἔδη μισόφησε καθ'
ἀριθμήσαι δὲ καὶ πόσον κέρδος προσήκατε. καὶ κατὰ ζητοῦ πῶς
οἰκονόμησε, ἢ ποιήσαι κακὰς πράξεις. ἢ ἐπὶ τὸν μὲν συγχωρεῖ
ὅπ' τὸν δὲ φαυλίζει. φέρε τοίνυν ἀπὸ τῶν ἑκάστου μνήμονα πρῶτ
ἴδωμεν. τὰ λοιπὰ καὶ μομισμάσι καὶ δόκιμα τοῦδε ἀπὸ τοῦ
ἀργύρια. ἃ πρὸ μὲν τῆς πλέονα λαμ
βάνοντα καὶ τὰ τὴν ἐκφοῦδώσαμεν ὧν μὲν, δίδοντα δὲ,
πὰ καὶ τὰ ὅσα δῶσαι μὲν σοὶ καὶ τὰ τοσαῦτα, ἄλλα δὲ,
δὲ ὅσα μὴ χορῶν πὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ. ἄλλα δὲ ἐν ὅσα καὶ
τοῦ ἑτέρου ὅσα δὲ ἑτέρα. πότερον δὲ αὐτὰ μόνα ἀδιάφορ

τῶν δούλων ὁ βασιλεὺς, ἀπαιτῇ καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν δούλων δεδωκισμένους
ἢ τὲ ἐκ τῶν κόρων σίτου· ἢ τὲ ἐκ τοῦ βάθους ἐλαίου· ἢ τὲ ὁπόσῃ
ποτὲ ἢ λῆφόντας τοὺς ἔξω τῆς τοῦ βασιλέως οἰκετείας· οὐ γὰρ σώ
δουλος τοῦ οἰκονόμου τῆς αὐλῆς ἀρίσκεται τὴν παρανομίαν,
ὁ τοῖς ἐκ τοῦ ὀφείλοντος τοῦ σίτου κόροις καὶ τοῖς ἐκ τοῦ ἐλαί
ου βάθους· ὡς δῆλον ἐκ τοῦ, πόσου μὲ ὀφείλεται τοῦ κυρίου μου· μόνοι δὲ οἱ
ἐκ τῆς γενεᾶς ταύτης οἰκεῖοι ἀγαθὴν μὲν ἢ κακὴν κόσμου, κέρδος καὶ
ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην· μοχθηρὰν δὲ, ζημίαν· καὶ ὡς περὶ ἑτέρου τινὸς κέρδους
πλείονος ἀργυρίου καὶ ἄλλου ἐλάττονος· καὶ ὡς φόρους πλείονος
καὶ ἐλάττονος, οὕτως κατὰ τὰς καλὰς πράξεις οἰόμεθα σω
τῆναι μᾶλλον ἢ κερδῶν πλείονων ἢ ἐλάττονων· ὃ τοῦ μόνου ἐπι
φωνοῦντος τὴν τοιαύτην ὀξύτητα· ὁρῶν τοσαύτην ἐπίσταται καὶ τοῦ
λόγου καὶ τῆς πράξεως· καὶ τοῦ σωτηρίου τῶν ποιεῖν
ἐκτὸς ἡμῶν, λογίσασθαι· ποῖον μὲν ἔργον μέγα κέρδος
ἐστὶ· ποῖον δὲ ἔλαττον· ποῖον δὲ ἐλάχιστον· οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
ἐναντίων· ποῖον μὲν ἁμάρτημα ἐν τῷ ζωαίρεθῆναι λόγον τοῖς
δούλοις ἀρίσκεται μεγάλης ζημίας· ποῖον δὲ ἔλαττον· καὶ ποῖ
ἄφεσις οὕτω ὀνομάσαι, ζημίας τοῦ ἐχθροῦ τοῦ λεπροῦ καὶ τοῦ ἐχθροῦ
κοδρίου τοῦ· ὅλου τοίνυν καὶ παντὸς τοῦ βίου ζωαίρεσις ἀπὸ
τῆς ἁρμοζούσης βασιλέως τῶν ὅλων ὁμοιωθήσεται ὧν βασι-
λόγος· ὅτε τοὺς πάντας ἢ μᾶς παραφήναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ
βήματος τοῦ χῦ· ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ ἴδια τοῦ σώματος
πρὸς ἃ ἐπράξεν ἢ τε ἀγαθὸν ἢ τε φαῦλον· καὶ τότε σωσα
ρομένου λόγου, ἀληθίσεται ἐπὶ τὸν σωσαιρόμενον λόγον καὶ πᾶν
ρῆμα ἀργὸν ὃ ἂν λαλήσωσιν οἱ ἄνοι· καὶ ἀποτίσουσιν ἐπὶ τῆς
ποτηρίου ἡμέρας τοσοῦτον χίλιοι μόνον ἐπὶ τὸ ἓν μάθημα τοῦ· καὶ ταῦτ

ἐστὶν, ἃ ἂν ταῖς μὲν πορίζειν ἐν τοῖς ὄχλοις τοῦ λαγνεύειν ἐστὶ· ἐπὶ
δὲ καὶ ἄλλαι παρὰ ταύτας· καὶ ἐπ' ἄλλαις παραβολαῖς ἀρίσκουσι
πίνες· τὴν μὲν ὀφειλέταις δύο· ὧν μὲν πεντακόσιοι· ὁ δὲ ἕτερος πεντή
κοντα δηνάρια· ἢ τοὶ πάντων πεφιλοθύτες καὶ κλοιοὶ κονομήσαντες ἐλεύ
θοις τὸ δωρεὰν μᾶλλον τοῦ τὸ παίλαντον πεπιφιλῆσθαι, ἢ ὅτι μὲ
φλήφασιν οὖν τοι οὐ μεμαθήκαμεν· ὁπόσιδε τὸ σοῦ τὸν ὄφλον,
ἀπὸ τῆς παραβολῆς δεῖ δοκεῖν δοκοῦμεν· ἀρέσκουσι καὶ ἄλλοι
δὲ καὶ δοῦλοι πεφιλόμισθοι μᾶλλον ἔκ φοσιάνασι· καὶ ἢ πισθὲ
καταμοήσαι τὸ ποικίλον τῆς ἀνίμησφυχῆς· καὶ τὰς πολλῷ
λεωφερούσας ἀλλήλων ἀφυίας καὶ ἀφυίας φσπλήθονας
τῶν ἀρετῶν ἢ ἐλάττονας· καὶ τὰς μὲν ταύτας ἀρετὰς ἢ τὰς δὲ,
πάλαι ἂν ὁρμοήσαι πως ἐκάστην ψυχὴν ἐλθεῖν μεφὸ τὸν
τοῦ οἰκοδεσπότου μισθόν· ἀναφαινομένων μεφὸ τῆς τοῦ
λόγου σωσαλκρώσεως· καὶ τῆς ὀξῆς τὴν σωπλκρώσην
ὧν μὲν φασι καὶ ἀσκήσεως τῆς πρὸς τὸ δέον πάντα· ἢ ἐπὶ μέρους
μὲν καὶ ἀσκήσεως τῆς πρὸς ἄλλα δὲ, ἢ ποι χρήσιμα· ὁ ποι
αἰ ἐφ' ἑτέρων ἐπιτηδεύματα· ἢ πῆ μὲν χρήσιμα, πῆ δὲ οὐχρή
σιμα· ὁ ποῖ αἰ ἐφ' ἑτέρων μηδὲ πάμπαν ἀληθῆ δοκοῦντα· μᾶλλον
ὅλων φαδὴ ζῆν πάντας δὲ ἐν τούτοις ποτὲ πρὸ πάντες δοῦλοι
ἀνοὶ ζοῦλοι τοῦ λέγεσθαι τοῦ βασιλέως· ἢ πῆ μὲν ἀσκήσεως
λοι οὐ πρόεισιν καὶ προορίσειεν· ἢ τε οἱ δὲ οἱ τοῖς δούλοις
σωπεφυκότος ὁ μοιοι χαλεπώτεροι πραπολῖται· καὶ οὕτω
δὲ ζητάσασι ἀξίως τῶν δούλων ἁρμὴ ἀφῶν μεφὸ τὸ κομεκ
πράττην ἐπαμέλειαν οἰκοδεσπότης· οὐ μόνον ἀλλὰ πεισι
τῆς θεοσεβείας· ἀλλὰ καὶ πίνες τῶν πεφιλοτίμων· οἱ δοῦλοι
δὲ μόνοι οἱ τοῦ μόνου οἰκονόμοι· σωσαίρων δὲ λόγου μὴ

ξοδον τῶν φῆμι λεσομένων καὶ φερούτων ἀσὰν ἀ μνησιν ὧν βου
λόμεθα ἀνα μνῆσαι, οὐ τοσσ ὁ θσ ζουλη θησ ἡμασ ὑσσο μὴ σαι
τῶν ἐν τῶ βίω τούτω πε πραγμένων ἰμασσω σαι σθη θέν τεσ ὧν πε
ποιή καμεν κατα λόβο μεν δὲ κολαζόμεθα ἁ πὶ μόμεθα,
ποιή σαι ἀν· ἀ δὲ πίσ τισ τῶ τάξ της τοῦ θῦ περὶ τῶν ἀνα γκαί
ων πρᾶ ξαι, οὐ τοσσ οὐ δὲ πα μενόν κε τοὺ ποιή σαν τα τὰ ὅλα θῦ·
οὐ δὲ κ θέν τα χρόνων ἀφ' ὧ τὸ ποιῆ σαι τὴν τῆ λι καὶ τὴν οἰ κου μέ
νων ἐν αὐ τοῖσ κτί σιν· καὶ γὰρ δο κεῖ ὁμό ζυ γα μέ ραι σ τῶν πα
πε ποιη κό των οὐ χ ἁ πλῶσ πρὸσ τὸ μονῆ σαι πᾶσ λέγ ειν τὸ ἑνὸσ γα μεῖ·
Διὸ τοῦ τοῦ τὴν ἡ βίβλοσ γε νέσ εωσ οὐ σῶσ οὖ καὶ γῆσ καὶ τοῦ ὄχη σ·
Τολ μη τέον οὖν καὶ λεκ τέον· ὅ τι ὸ τῆσ πρωτ σδο κωμέ νησ κρίσ εω
καιρὸσ, οὐ δὲ πᾶ σι χρόνων· ἀλλ' ὥσ κἂν αὐ τὰ φασι λέγ ειν γί νε σθαι
ὁ μ' ἀ τόμω ὁ μῦ ρι πλῆ σ ὀφ θαλ μῶν, οὐ τοσσ οἶ μαι καὶ κ κρίσ ισ·
μέ σων τοῦ τῶν λεκ τέον ἀφ' σ τὸ ἀρ χαι μέ νου δὲ αὖ τοῦ σω τη ρί ασ λό γ,
πρόσ κ θη καὶ τῶ ἀφ' σ ὁ φε λή σ της πολ λῶν τῶν λαῶν τῶν ὅ περ
ποι οῦ τόν μοι δο κῶ ἄγ νοεῖν· ὁ μὲν καιρὸσ τοῦ ἄρ ξα σθαι τὸ
κρί μα ἐ στίν, ἀρ χόμε νοσ ἀ πὸ τοῦ οἰ κου τοῦ θῦ ἡ πόν τοσσ ὃσ κ
ὁμ πο ἰῆ σ ε κι κλί σκε σθαι τοῖσ ἐ πὶ τῶν κο λά σε ων πε τα μέ νοισ·
ἀ πὸ τῶ ἡ μέ ρων μου ἄρ ξα σθαι· καὶ ῥη τὸ ὀφ θαλ μοῦ ἐ οι κ ὸσ ἐ στίν·
ὁ δὲ τοῦ σω τη ρί ου λό γου, τὴν αὖ τὴν ἄ ξι ἐ πὶ νοι αν λαμ βά νο
μεν· οὐ σα ρὲ πὶ λε λη σ μέ θα τῶν προ φε ρο μέ νων ἀ πὸ τῶν
ὀ φθαλ μῶν τῶν πλέ ο νων· ἡ ὅ περ οὐ τέ τρω σαι μὲν σω τη ρί ου σ
δὲ αὖ τοῦ λό γου· ἀ φε ῖσ δὲ ἄρ ξα μέ νου δὲ αὖ τοῦ σω τη ρί ου, πρὸ
σην ἄ χθη ἐν τῆ ἀρ χῆ τοῦ ζω τη ρί ου αὖ τὸν λό γου, ἀ φ' σ ὀ φε λέ της
πολ λῶν τῶν λαῶν τῶν ὡσ μυ ρί ων ὅ σου ζῆ μι σω θέ· καὶ μεμ ά λα
μὲν ἀ κα θα ρι σμέ νοσ καὶ πι σ τὰ θὰ πολ λά· μη δὲν δὲ κέ ρδο σ

ἔ φαι, ἡ νί κα ἂν τὸ παρὰ τῶ δα νεῖ κε γραμ μέ νον τὸ βί βλοι ἡ νε ῶχ
θη σαν καὶ κρι τή ριον ἐ κά θι σεν· ὁ ἰ ονῆ γαρ πάν των τῶν λε λυ λη μέ
Καὶ πε πραγ μέ νων καὶ τῶν με νο κε μέ νων ἀ να φω νή τισ τί νεσ· καὶ
θᾶσσ ἀ νοι ῶ μη πᾶν κρυ πτὸν κε κα λυ μμέ νον ἀ πο κα λυ φθή σε σθαι· καὶ πᾶν κε κα
λυ μμέ νον ἀ πο κα λυ φθή σε σθαι· ἵν' ἐ πᾶν μὴ ἄ ρε θῆ τισ δε δο κα σ
ἐρ γα σί ᾳ ἀ πο λαμ βά νε σθαι τοῦ ἀ νε ῖ σθαι, ὁ λό γοσ ὃσ ὧ τοῦ ἀρ χον τοσ κ
τοῦ κρι τοῦ καὶ τοῦ ὑ πο κρι τοῦ, ἐ πὶ τὴν φυ λα κήν· ἕ ωσ τὸν ἔ σχα
λε πτὸν ἀ πο δῶ· ἐ πᾶν δὲ μὴ δοὶ σ ἐρ γα σί αν ἀ πο λαμ βά νε σθαι ἐ κ ἐ μοῦ·
Καὶ μη δε νὶ μη δὲν ὀ φεί λω μεν· καὶ μὴ δὲ τὴν μι σθῶν δε κα πλα σί α
ἢ πε ντα πλα σί α σα· ἢ τὰ πε ντε τά λα ντα οἷ πλα σί α σα· ἢ
τὰ δύ ο πε σά ρω ποι ή σα σ, τύ χη τῆσ δε οἴ σησ ὡ μοι βῆσ ὥσ περ
χό μμοσ ἐ στὶν ἡ τοῦ χα ρα κτῆ ροσ τοῦ κυ ῶν τοῦ· ἢ ἐ πὶ πᾶσι τοῖσ ὑ πάρ χο
σιν ἀ τοῦ καθ' ἑ αυ τό μμοσ· ἢ ἀ κού· ἰ δὲ τὶ ὀ ξυ σί αν ἔ χων ἐ πάν ω
δε κα πό λεω ν· ἢ ἰ δὲ τὶ ὀ ξυ σί αν ἔ χων ἐ πάν ω πε ντε πό λεω ν· τῶν τα
δε κά μᾶσ μὴ ὧσ χρό νου πολ λοῦ δε ό με νοι· ἵ μα σω θῶ μὴ ἡ μῖν
περὶ τῶν ὅ λων χρό νων τῆσ ἐ μ ταῦ φυ ζω σῆσ λό γοσ, νομί ζο μὴ λέ
γε σθαι· ὡσ τ' ἂν ὑ πο λα βῇ τοῦ βα σι λέ ωσ σω τῆ ρον τοσ ἐ νι ὲ
κώ φω τοσ ὑ τῶν δὲ ὑ λω μέ νων, τοσ σοῦ τοῦ χρό νου δῆ σ θαι τὰ
πρά μα τα ἕ ωσ ἐ πὶ τὸ τέ λοσ ἐ λθῆ τῶ ἀ πὸ τῆσ ἀρ χῆσ τοῦ κοσ
ἕ ωσ τῆσ σω τη ρί ασ τοῦ ἀ νῶ νοσ· οὐ χ ἕ νοσ ἀλ λὰ καὶ πλη σί ον μ
ἀ νῶ μω· τὸ δὲ αὐ τὸ θεῖ σ, ἡ οὐ τοσ ὰ ξί α· ἀ νε ρό ωσ τα γὰρ βου λη θῆ σ
ὁ θεῖ σ ἀ ναρ ρι πί σαι ὁ μῦ τα ῖσ πᾶ σι τῶν μι κί μαισ ὑ πὸ τοῦ ἑ κά τ
Τῶν ἰ δί ων σω μά των θῆ ναι κρᾶ τοσ ἢ χά ρον πε πραγ μέ νων,
πᾶ σι τα τὰ παρ' ὅ λον τὸν χρό νον γε γε νη μέ να ἑ κά τω, ποι ῆ σ
ἀν δρω πά μᾶ φά τω· οὐ τα ρα σ πε ρ μᾶ σ βού λό μη οι ὑ πό μνη
σιν τι νῶν ποι ῆ σαι δε ό με θα χρό νου σ ἀρ κοῦ σ πρὸσ τὴν σ ἐ

προσαμφὶ τῶδε ἐσόπιν· ἀλλὰ μυρίόσου ζημιώθησσόσ τε αὐτ
ὀφάλμν πολλὰ τάλαντα· καὶ τάχα ἄν τοῦτο πολλὰ ὤφελε
τάλαντα· ἐπάπερὶ κολούθησε πολλάκισ τὴν ἐπὶ τὸ τάλαν
τοῦ μολίβου καθημένη γυναικὶ ἤ ὄνομαι ἀνομέν· νόμδὲ κ
τόπον ἔκαστομ μάφον ἀμάρτημα, τηλαύτων ἄναι ζημίαν
οἰκοδεσποτικῶν· καὶ τοιαῦτα ἀμαρτάνουσι, πόρνοι· μοιχοὶ·
ἀρσενοκοῖται· μαλακοὶ· ἁδολολάστραι· φονᾶς· οὐδὲν οἷω
τάλαντ ἱκρὸν ἀλλὰ παύτων μάφαλλα καὶ χαλεπὰ ἡμάρτεν
ὃ πρόσαθος τῶ βασιλῆ ὃς ὀφλέτησε πολλῶν ταλάντων·
ὧν τινα ἆ μὴν ἐν ἀνοίσ ζητήσας, ἴσασ ἂν αὐτοῦ ἄν
τοῦ ἀνῶν τησ, ἁμαρτίασ· τοῦ γὰρ τησ ἀποβλάσασ· πρὸ ἀντικά
μενον καὶ ἐπαιρόμενον ἐπὶ πᾶν τα τῆ ἡσέ βασμαι· ἁδὲ ὄζω
ἀνῶν, τισάν ἄ κοῦ τοσ· ἦ ὃ ἦ βούλοσ· τοσούτουσ ἀπολλεκῶσ
δόξαμένοισ αὐτῶν ἐνεργοῦντα τὴν ἀμφί· μέγα γὰρ ἄνοσ καὶ
τίμιομ ἀνὴρ ἐλέγμων· τίμιον ὧσ τα λάντου ἦναι άξιον ἤ τοι χρή
νου· ὁποίαν ἡλικίαν ἤ τα λαντίαν ἤν· ἢ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου ἢ ὁ
ποιασδήποτε νοκτῶσ παραλαμβανομένησ ὕλησ· ὧν σύμ
βολα δὲ τοῖσ λόγοισ τῶν ἱερῶν ἀναγέγραπται δαδ ἧ πλουτήσαν
πολλοῖσ ταλάντοισ· ὧν καὶ ὀάριθμοσ λέλεκται ταλάντοισ
χρυσοῦ τοσοῖσδε· καὶ ἀργύρου τοσοῖσ δε· καὶ τῆσ λοιπῆσ
ὀνομαζομένησ ἐκ ὕλησ ὄζῆσ καὶ τεσκάλασαι ὁ τοῦ θῦρεσό·
πλὴν μὴ ἔχων ἀποδοῦναι τῶ τάλαντα· ἀπολλέκαται γὰρ παν
ἄχα τωναῖ καὶ καὶ τέκνα· καὶ ἄλλα περιῶν τέγραπται παύτα
ὅσα ἄχα· καὶ ἡνδωα τὸν πιπρασκόμενον αὐτὸν μᾶ τῶν ἰδί
ἀναστρέψαι τοῦ ὠνησαμένου αὐτὸν καὶ πλησάσαν τοσοῦ τῆσ
τιμῆσ αὐτοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ, παν τὸ ὄφλημα· καὶ οἱ οὐ τε ἡν

αὐτὸν μὴ κέπιμεῖναι δοῦλον τοῦ βασιλέ· γενέσθαι δὲ τοῦ ὠνη
σαμένου· καὶ ἐπιδὴ καλέσαι τε τοῦ μὴ πρᾶσθῆσ αὖ μαι τοῖσ ἰδίοισ,
μᾶμνεν ἐν τῆ τοῦ βασιλέωσ οἰκί· διὸ πεσὼν, προσκυνῆσ αὐτῶ
θὲν ἐπισᾶ μᾶνοσ τὸν βασι· καὶ λέσθαι μακροθύμησον ἐπ ἐμοὶ
καὶ πάντα ἀποδώσω σοι· ἡνὶ γὰρ ἡ κόσ· καὶ δραστήριοσ· ὁρῶν
ὁ τὸ δύναμαι ἐκδιατρίβων πράξεων ἀναπλεῶσαι πᾶν τὸ ἐν
δεὲσ ἀπὸ τῆσ πρότερασ ζημίασ τῶν πολλῶν ταλάντων·
καὶ ὁ μᾶθοσ τε βασιλεὺσ τοσ ἐπλαγχνίσθη καὶ ἐπὶ τὸν ὀφλ
λέτην τῶν πολλῶν ταλάντων· καὶ τότε μὲν ἀπέλυσεν αὐτ
πλᾶν τι χαρισάμενοσ αὐτῶ ἧσ ἠξιώθη ἀξιώσεωσ· ὅ μὲν
γὰρ ὀφλέτησ ὅπωσ εὑ ᾶλωτο μακροθυμήσαν τῶ δεσπότη,
ἀποδοῦναι ἅπαν τα τὰ ὀφλήμᾶ· ὁ δὲ πλαγχνισθεὶσ ἐπᾶν
τῶ κόσ, ἐκέπι τῶ ἀπολαβὼν ἐκ τοῦ μακροθυμᾶν τότε ὠφε
κεν αὐτὸν μόνον· ἀλλὰ καὶ παν ὃ σῶσ ἀπέλυσε· καὶ πᾶσαν
τὴν ὀφλὴν ἀφῆκεν αὐτῶ· ὁδὲ πονηροσ δοῦλοσ οὗτοσ κ
μακροθυμᾶ ἀπὸ τοῦ δεσπότου αἰτήσασ ἐπὶ τοῖσ πολλοῖσ
ταλάντοισ, ἀμηλεῶσ πε ποίκεν· ἁρῶν γὰρ ἑναυτῶν σω
δούλων αὐτοῦ ὃσ ὀφλέρ αὐτῶ ἑκατὸν δηνάρια, κρατή
σασ αὐτὸν, ἐπνιγε λέγων· ἀπόδοσόν τι ὀφλήσ· πῶσ δὲ
ἀλλ ὥσπερ ὁ λὴν πονηρίασ ἐπεδήξατο· οὐ ἑκατὸν δηνάρι
κρατήσασ τὸν σύνδουλον καὶ πνίγων· καὶ ἀποφερῶν αὐτὸν
ἐλαθέρασ αὐ αὐτῶ μονῆσ· αὐτοσὲ ἐπὶ τοῖσ πολλοῖσ ταλάντοισ
μήτε κρατηθῆσ μήτε πνιγήσ· ἀλλὰ πρόγ μὲν κελαθῆσ
πραθῆναι αὖ μαι τῶν αἰκὶ καὶ τέκνοισ καὶ τοῖσ ἐαυτοῦ· ὑφερ)
λειφθὲν τὸ προσκωῆσαι πλαγχνισθέντοσ ἐπᾶν τῶ τοῦ κῦ
ἀπολυθῆσ καὶ πᾶν ἀπασησ ὀφεθῆσ τῆσ ὀφλῆσ· καὶ ἐργόντε

παραβολὴν βασιλεὺς ἀνὸς ἠθέλησε σωφρονίσαι τὸν μισθωτὸν
δούλων αὐτοῦ, ἄξιον ἐπισκέψασθαι· καὶ ἐπί τινα καιρὸν χρήσιμον
φέρων τὸν λόγον μου· ἐπεὶ γὰρ μετὰ τὴν σωτελῆ καὶ ἐπαινετὴν κρίσιν
τῶν προσδοκωμένων κριτῶν, πῶς σώσαι τὸν περὶ τοῦ ὀφει-
λόντος ἐκατὸν δηνάρια καὶ πνιγομένου ὑπὸ τοῦ συλλαβόντος
τὸν πολλὰ τάλαντα· ἃ δὲ πρὸ τῆς κρίσεως, πῶς ἂν δύναιτό
τις παραφήσαι πρὸς ἐκείνης σωτηρίαν λόγον ὑπὲρ τοῦ βασι-
νοῦντος μισθωτῶν δούλων αὐτοῦ. ἀπλῶς ἀπλῶς δὲ χρὴ φρονεῖν περὶ
πάσης παραβολῆς καὶ μιᾶς ἀναγεγραμμένης ὑπὸ τῶν
ἁγίων εὐαγγελιστῶν· ἃ καὶ ἐστὶ τοῖς ἐφικτοῖς ἀνθρώποις μανθάνειν καὶ τὰ
πάντα· καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ αἰτίου κελεύουσιν οἱ τὰ ἀμείλικτα γεγραφότες
τὴν σωφρόνησιν τῶν παραβολῶν· ἐπεὶ μείζονα ἦν τὰ καὶ τὰ
τοσαῦτα δηλούμενα, τῆς τῶν γεγραμμένων φύσεως· καὶ κἂν τὰ ἐκεί-
θεν λόγια καὶ ἡ σωφρόνησις τῶν τοιούτων παραβολῶν τοιαύτη,
ὡς μηδὲ αὐτὸν τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα ἅτινα
τοιαῦτα παραβολάζει λίαν· γένοιτο ἀνευρεθῆναι καρ-
δίᾳ τηλαυγῆ· καὶ ἡ αὐτὴν καθαρότητα χωρήσασαν τὰ γράμματα
τῆς σωφρόνησης τῶν παραβολῶν· ὡς τὰ εἰς αὐτὴν γραφῆναι
πνεῦμα ζῶν τοσ· ἀλλ' ἐρᾷ τις ὅτι μή ποτε αὐτὸς βούλομαι οἱ θέλον
ἡμᾶς τὸ ἀπόρρητον τινῶν καὶ μὴ φανερὸν τῶν ὑπερανω γραμμάτων
ἡμᾶς δηλῶσαι καὶ τῶν τῷ παρόμοιοι ταῦτα σωφρονίσαι· κἂν
δοκῇ καθυπόπτως ὅτι τέγνωμεν ὅσοι μέλλουσιν αὐτῶν τὸ βούλημα
λεκτέον δὲ καὶ πρὸς τοῦτο· ὅτι τὰ μὲν ἀκριβῶς ἡ λαφόρτεσα αὐτῶν
νοῦς, οἱ δασὶ τὸ πρακτέον αὐτοῖς· ἃ μᾶς δὲ οἱ ὁμολογοῦντες
πολὺ πλέον τοῦ δυνηθῆναι ἐπὶ τὸ βάθος τῶν δηλουμένων
τούτοις· ἢ καί τινα παχυτέρων πορίνοι ἐπὶ τοσοῦν λαμβάνομ

ἢ πῆ καὶ τὸ βούλημα τοῦ τις ἐφικνεῖται σωφρονεῖν δοῦλος
ὢν ὁ φείλων οὐ τῷ κῶ ἑαυτοῦ ἀλλὰ τῷ πολλὰ ὀφείλοντι τάλαν-
τα· ἑκατὸν δηνάρια· καὶ πίνες οἱ δοῦλοι· τὸν μὲν, πνίγων· τὸν δὲ
πνιγόμενον σώδουλοι· καὶ λυπηθέντες ὀφόδρα καὶ σωφρόνως παρ-
ήσαν τῷ κῶ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα· ὡς μὴ οὖν ἀληθῆ
ἄρα τὰ πραγματα, ἀποφαίνομαι μηδένα δύνασθαι τῶν τις
τοῖς ἁγίοις μαθηταῖς καὶ τῶν ἁγίων λόγων τοσοῦτον πάντα, ἐπὶ
αὐτοῦ τῶν ἡγεμονικῶ· καὶ ἀνοίσουσι τοσοῦτον ἐν τῇ παραβολῇ θησαυρὸν
πάντας· σκοτεινοῖς ἀποκρύφοις αὐραύτοις· καὶ πλεροφορῶν τοσ
δέ ἐναρχῶν ἀποδάξειν οὐ βούλεξ φωτί σαι τῷ φωτὶ τῆς γνώσεως τῶν
καὶ τὴν παραβολὴν ταύτην· ἵνα μαθεῖν παραφήσῃ τις ὁ θεσ
σαθεὶς τῷ βασιλεῖ ἀνὸν ὁ φείλῆς πολλῶν τάλαντων καὶ τὰ δέκα·
καὶ ὁ ὁφείλων τούτῳ τὰ ἑκατὸν δηνάρια ἄλλος τις· καὶ τὰ λοιπὰ
ἁπεδώσαι ἤναιό προσαποδεδομένος ἀνὸς τῆς ὠμαρτίασ ἅτε καὶ
ὀφείλομενος· ἅτε μὴ δὲ πορισμὸν τούτων· ἄλλος δέ τις ἢ τοιανὸς·
ἢ τῶν ὑπὸ τῶν δεσποτῶν βολὸν τις· ἐπεὶ γὰρ τῆς σοφίας τοῦ κῦ ἔργον· καὶ τὰ
πορίσματα τῶν δεσποτικῶν· ἢ τοι πε ποιῶν μὴν κῦ τὰς ποιάσδε ποι
ότητας· ἅτε νοῦς ὁρᾶ τοις δῶν μεσιν ἅτε καὶ ἐν τισιν ἀνοῖς ἀπο
δοῦναι προφητεύόμενα· ὅπως πο τοῦ ὧν ὑπὸ τοῦ θεοῦ πνσ ἀνα
γεγραμμένα· ὡς δὲ μηδὲ ποσὶ δεσποτικῶν ἀναλαβούσης μ
τὸν δῶν μεν ἀναιρεθῆναι τὸ χῦ νῶ· ἐ ὡς τῶν τοσούτων χω
ρῶν τὰ φάναι ἡμᾶς τοῦ πνσ πάντα ὁρᾶναι τὰ βάθη τοῦ θῦ,
οἰόμεθα ἐπὶ τὰ ὁρίσασι πορίτῶν καὶ τὸν τόπον λαμβάνον
φαντασίαν, ἐπί τινα ἓν αναφόρεως πονηρὸν δοῦλον ἡμῶν
τῆς παραβολῆς δηλούμενον τὸν ἐν τῷ θεωπαρι θμούμενον·
πορίτῆς τῶν πολλῶν τάλαντων ὀφείλης· πότε δὲ ὁ κῦ τ

τῶν κ̄ τοῦ τόπου, φήσομεν ὅτι τὴν ὑμῶν ἐκπολλοῦ
βασάνου καὶ ζητήσεως ἀκριβῶς κατ᾽ ἀλλοκοῦ μὲν· ἢ τι χαριστέον
ἢ τὸ δωρεὰν μὴ τοῦ ὑμετέρου νοῦ, οὐ τολμῶμεν ἐμπιπράναι
τραύμασι· τινὰ δὲ· γυμνασίαν ἀμφιέρασι καὶ τῆς τῶν ὑμ-
τάξομένων χάριν, ἐπὶ πόσον ἐκτιθέμεθα· ἀλλὰ τῶν τῶν
μὲν ἀπολελογήσθω διὰ τῆς παραβολῆς βάθος· περὶ
δὲ τοῦ πότε ἢ θέλησεν ὁ τῆς παραβολῆς βασιλεὺς ἄνδρας
(ἀναιρεῖν) μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ, φήσομεν ὅτι ἔοικεν
περὶ τὸν κεκριμένον τῆς κρίσεως καιρὸν τοιοῦτο τυγχάνειν·
παριστᾶσι δὲ τοῦτο μὴ μόνη, πρὸς τοῖς ῥήμασι τοῦ παραβολῆ
μόνου ἀλλὰ παραβολή· μία δὲ καὶ ἐκ τοῦ κ̄ λουκᾶ· καὶ
ἵνα μὴ αὐτὴν ἐκτιθέμενοι τὴν λῆξιν μὴ καὶ ὦμεν τὸν λόγον
λαὸν μόνου τοῦ βουλομένου ἀπαλλᾶσθαι τῆς τῶν τραυμάτων λαβῆς,
φήσομεν ὅτι ἡ μὲν κ̄ ματ῀ παραβολὴ ἐστὶ δηλοῦσα· ὅσοι
ὡς ἀνόσιοι ἀποδημήσαντες ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέ
δωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· καὶ τισὶ μὲν πέντε·
τισὶ δὲ δύο· τισὶ δὲ ἑνὶ τάλαντα· ἢ τε κάμηπε ποιήσασι
περὶ τὰ δόκε χαρισμένα· ὡς μετὰ πολὺν χρόνον, ἔρχε῀
ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων· καὶ συναίρει μετ᾽ αὐτῶν λό῀· καὶ συγκρίνων τῶν καὶ ἀρξάμενος
δὲ ἀπὸ τοῦ σωσάρχου· καὶ ὁρᾷ ὅτι ἀποδημήσας μὲν ἐκάλεσε
τοὺς οἰκοδεσπότου, τὸν χρόνον· καθ᾽ ὃν ἐνδημοῦντα τεσσαρά
σω μαζ῀, ἐκδημοῦσαν μὴν ἀπὸ τοῦ κ̄· ἐπὶ δὲ μὴ δὲ αὐτοῦ
ὁ τε μέγας πολὺν χρόνον ἔρχε῀ ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκεί
νων, τὸν ἐπὶ ζῶν τιμωρήσασθαι κρίσεως καιρόν· μετὰ γὰρ χρό
νον πολὺν ἔρχε῀ ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει

μετ᾽ αὐτῶν λόγον καὶ τοὺς ἔχοντας τὴν κ̄ λουκᾶν, σαφέστερον
παρίστησιν· ὅτι ἀληθῶς ἀνόσιον πορευθῆναι χώραν μακρὰν·
λαβὴν ἑαυτῷ βασιλέα καὶ ὑποστρέψαι, πορευόμενος δὲ
καὶ λέσε δὲ καὶ δούλους καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς· καὶ εἶπε
αὐτοῖς· πραγματεύσασθε ἐν ᾧ ἔρχομαι· οὗτος δὲ ὁ ἀληθῶς
ἀνόσιος μισούμενος ὑπὸ τῶν ἰδίων πολιτῶν ἀποστείλαντων πρεσ
βείαν ὀπίσω αὐτοῦ οὐ θελόντων αὐτὸν βασιλεύσαι ἐπ᾽ αὐτούς,
ὅταν ἦλθε λαβὼν τὴν βασιλείαν· καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς
δούλους οἷς δέδωκε τὸ ἀργύριον ἵνα γνῷ τί διεπραγματεύ
σαντο· οἱ δὲ αὐτῷ παραγενόμενοι, τῶν μὲν τὴν μνᾶν δέκα μνᾶς ποιή
σαντι ἐπαινον ἀποδοὺς ὡς τοῦ ἀληθῶς δούλου ἐπὶ ὀλίγα
χρόνῳ πιστεύσαντος, ἡ δώσειν αὐτῷ τοῖς ἔχουσι δέκα πόλεων·
τῶν ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· καὶ ἄλλῳ τὴν μνᾶν πεντα πλα
σιάσαντι, τὸν μὲν ἔπαινον οὐκ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἔταξεν, οὐ
κ᾽ ἀποδέδωκεν· οὐδὲ τὸ ὄνομα τῆς ζῶσι ὡς ἐπὶ τοῦ πρώ
του· ἢ πεδὲ αὐτῷ· καὶ συλλήνου ἐπὶ ὡς πέντε πόλε· τῶν δὲ τ
μνᾶν ἀποδήσαντι ἑνὸς δαρι῀ φέν· ἐκ τοῦ φόμου τοσούτου κει
νοσ῀ πονηρὸς δοῦλε· καὶ τοῖς παρεφῶσιν ἔφην· ἄρατε ἀπ᾽ αὐτοῦ τ
τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι· τί οὖν καὶ ἐπὶ τοῦ
τῆς τοῦ παραβολῆς οὐφήσομ· ὅτι μὲν ἀληθῶς ἀνόσιος πορευ
θὰς ἐπὶ χώραν μακρὰν λαβὴν ἑαυτῷ βασιλέα καὶ ὑποστρέ
ψαι· οὐχ ἑστί· οὐδὲ ἀποδημῶν ἐπὶ τῷ λαβὴν τὴν βασιλείαν καὶ
τοῦ κόσμου· καὶ τῶν ἐν αὐτῷ· οὐδὲ τὰς δέκα καὶ λαβόντες μνᾶς,
οὐ μᾶλλον χαρισμένοι ἢ ἐπὶ οἰκοῦν λόγου οὐκ ἐπιφέρθησαν· οὐδὲ
πολῖται αὐτοῦ ἐμπολιτεύσασθαι μὴ ὦ τῶν κόσμου κ᾽ τὸ ἐνην
θεῶ πικέναι οἱ μὴ θελήσαντες τὸν αὐτὸν βασιλεύσαι, τάχα μὴν

ὁ ἀπιφήσας αὐτῶι κλέπτι· τάχα δὲ καὶ τὰ ἀπιφήσαντα αὐτῶι ἔθη·
πλὴν ταῦτα μοι φράζε· ἦλθε τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἀναφόρητον ἐλθόν
μιᾶι τῆς βασιλήας, ὥστε τὴν σωτηρίαν· ὅτε φανῆναι αὐτῶι τοῖσδε οἴκοι·
τὸ δὲ ἐκτοῦτου βούλεσθαι ἀποδημεῖν καὶ τῆς πόλεως
τῶν ταλάντων παραβολῆς· ὅτι καὶ ὅστις ἠθέλησε ζωὸν λαβεῖν
μιᾶι τῶν δούλων αὐτοῦ, ἀναφόρητος ἦν τὴν σωτηρίαν· ὅτε δὲ
στὰς ἀπολαμβάνων τὴν βασιλήαν· ἦλθε καὶ τέρας παραβολὴν ἐποιήσατο
ἐξελθὼν ἐκ τῆς χώρας μακρὰν λαβεῖν ἑαυτῶι βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι· ὑποστρέψας οὖν καὶ λαβὼν τὴν βασιλήαν, ἠθέλησε ζωὸν
ἑαυτῶι τῶν δούλων αὐτοῦ· καὶ ἀρξαμένου αὐτῶν σωθῆναι,
προσῆλθε ἡ φιλότης πολλῶν ταλάντων· προσῆλθε δὲ,
ὡς βασιλῆι ὑπὸ τῶν αὐτοῦ πεπαιδευμένων λῃστουργῶν ὅτι μάλιστα ἐλεεῖ·
καὶ πάντας τοὺς ἐπὶ τῶν ὑπὸ τὴν βασιλήαν ἐλεηθέντας τινὰ οἰκουμενικὴν
μεγαλήνην καὶ μὴ κολάσασι αὐτὴν ἠσκηκέναι· ἀλλὰ ἠσκορπίσασι
τὰ ἐλεηθέντα τινὰ ὡς ὀφειλέτην αὐτοῦ γενέσθαι πολλῶν ταλάντων
ὧν ἀπολωλέκειν· οὗ τοσδὲ τάχα μὴ ἔχων ἀποδοῦναι, κελεύει
ὑπὸ τοῦ βασιλέως πραθῆναι αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκα· αὐτὸς γέγονε
κοινωνὸς αὐτῆς πῆρ τινῶν τέκνων· ἐρ ὧν δὲ οὐ τὸ τυχὸν ἐφίλησθη
ἐννοεῖ τοῖς πρᾶγμα καὶ μέρα καὶ τέκνα· ὡς μὲν οὖν πρὸς τὸ ἀληθὲς
θὲς ἂν ἡδέως τοῦτο τὸ ἔργον ἐβούλεσθαι· καὶ μὲν δὲ ἡ τε αὐτοῦ δέσποινα
ἡ τε μήτηρ, ὁ δὲ πατὴρ μᾶλλον κρινέτω· πλὴν τοιαῦτα κρίνειν τὸν πόνον
πολλαμβάνομεν· ὅτι οὐ περὶ λίθου μικρᾶς τινὸς καὶ τῶν παραπλησίων αὐτῶι ἐστὶν, οὐ τοσαύτη ἂν ἐτέρων μὴ ἀναλογον
λίθου μέρει, φέρε ἴδωμεν σοφίαν τῆς αἰτίου ἢ καὶ σοφόν· ἢ ὁσαύτως
νομοθέτησαν ἐν ταῖς ἑαυτῶν πόλεσι· ἢ θᾶττον περὶ λίθου μέμφη

ἐστὶ κεκοσμημένη τῶν δεξιῶν τῆς χειρὸς, οὐ τοσαῦτα ἐκείνων μέρη
δωρεῶν ἐστιν· τῶν κεκληρονομημένων αὐτοῖς ὑπὸ γονέων κεκτημένων
φασὶ· καὶ ὥσπερ ἐστὶ τινὰ τέκνα τῆς λίθου ὡς μᾶλλον καὶ χεῖρας,
οὐ τοσαῦτα ἐστὶν τέκνα σοκίνης ἡμέρας φερούσης τὰ ῥοδίνας
καὶ τῶν ἐπὶ τεταγμένων αὐτοῖς ἀρχόντων· τάχα οὖν καὶ οὐ τοσοῦτος
προσεχθεῖς τῶι βασιλεῖ ὁ φιλέτης πολλῶν ταλάντων, ἅτε ὡς
πολλοὺς καμμηστωσαίκους καὶ τέκνα· ἅτινα πρότερον μὴ ἐκέλευσε
πραθῆναι ὁ βασιλεύς· πραθῆναι δὲ καὶ πάντα αὐτῷ ἔχειν· ὕστερον
δὲ ἐπληγιοθεὶς, ἀπέλυσεν αὐτόν· καὶ πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν αὐ-
φῆκεν αὐτῶι· οὐκ ἄρα τὸ μέγεθος· ἀλλ' ἵνα μὴ μάθωμεν ὅτε
τέτευχε μένον, οὐ τοσαῦτα ἀπέτρεψαν πεποιηκέναι· ἐκ ἂν τοσοῦτον
τῶν ἔχουσιν ὡς ἀποδεῖν καμμηστωσαίκους καὶ τέκνα, λόγου αὐ-
τοδοθέντος ἡνίκα ἂν ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς σωθῆναι λόγου λαβὼν τῶν
καὶ ὑποστρέψας· καὶ ἐκ ἂν ἔχουσιν ἅτε ὡς ἄρχων τινὸς σοκίνης
ἢ μυίφεσσιν ἢ πύρου ἢ σιδῶνος ἢ τινὸς παραπλησίου, καὶ τοιοῦτο
φιλέτας· οὐ τοσοῦτον ἀπολυθῆς καὶ συγχωρηθῆς πάσαν τὴν ὀφειλὴν·
ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ βασιλέως, ἅρπασε ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ καὶ τ
ἔχειν· καὶ ἤρξατο αὐτοῦτο οἱ μαὶ ἔπνιγεν· ἐπὶ πὲρ ἐξελθὼν ἀπὸ τοῦ ω
οὐκ ὢν γὰρ μὴ ἐξελθών, ἔπνιγε τὸν συνδοῦλον αὐτοῦ· ἢ τῶν πρᾶ-
γμάτων τὴν ἀκρίβειαν τῆς τεχνῆς· ὁ πάσσαλος μὲν πρὸς προσεκώμη·
ἀλλὰ παρεκάλη· καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἀπληγιοθεὶς ἀπέλυσεν
αὐτόν· καὶ πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν αὐφῆκεν αὐτῶι· ὁ δὲ δοῦλος,
οὐδὲ ἐλεῆσαι ἠθέλησε τὸν σύνδουλον αὐτοῦ· καὶ καμμηστωσάμενον,
πρὸς τῆς αὐφέσεως ἐκέλευσεν αὐτὸν πραθῆναι καὶ τὰ αὐτοῦ·
ὁ δὲ, συγχωρηθεὶς, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν φυλακήν· καὶ πρόφ
ὅτι οἱ ἐν Ἅιδου οὐκ ἐβούλοντο ἢ ἐξῆκασιν· ἀλλὰ ἦσαν σώφρονες·
καὶ πρόφασιν ὅτι οἱ σώδουλοι οὐκ ἐβούλοντο ἢ ἐξῆκασιν·

ἀλλὰ σὴ ἐσώφησαν· καὶ ὁ τι τὸ πομηρὲ οὐ κᾶ πε καταῤῥᾳσας π
τῶν χρη μάτων· ἀλλ' ἑ τέρου πε ρὶ τοῦ ζωοδούλου· ἵ δε δὲ
καὶ τὸ μέ ριον τοῦ μασ τοῦ· ᾗ κᾶ πε προσε κώκησάς μοι· ἀλλὰ σὺ δὲ
κάλεσάς με· ὃ δὲ κ ζι αὐτὸν πε ρᾶ θῆναι καὶ πρὸ αὐτοῦ· ἀλλὰ παρέ
δωκε τοῖς βασανισταῖς τὸ χρῆ σθαι αὐτὴν πονηρί· τίνες δὲ ὦν ἦεν
οὗ τοι· ἢ οἱ ἐπὶ τῶν κολάσε ων πε ταγμένοι· ἃ μα δὲ προ σχεσθῆ ναι
τοῖς ἀπὸ τῶν αἱ ρέσε ων χρωμένοις τὴν παρα βολήν· ὅτι ἁ περ κα
τηγορεῖ τοῦ δημιουργοῦ ὡς ὀργίλου ἢ αὐτὸ εἰ μὴ φάνου τὸ ὀργὴν
θῦ ρὴν μῦ, χρὴ ἀ ὐτοῖς καὶ τοῦ βασι λέως πού του κατηγορεῖν· ὃς
περ ὀργισθεὶς παρέδωκε τὸν ὀφθαλ μὸν τοῖς βασανισταῖς· ἐ πὶ δὲ
λεκ τέον τοῖς μὴ βουλομένοις παρωθῆ σθαι τινὰ ἀπὸ τοῦ ἰδίου τ
βασανισταῖς· ὅ τι δὲ κατεσθιὴ μῖν ὦ οὗ τοι· πῶς ὁ βασι λεὺς ὁ παρα
βὰς τὸν πονη ρὸν δοῦ λον τοῖς βασανισταῖς· προσέ χετε δὲ
καὶ τῷ οὕτως οἴων ποιεῖσθαι· καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ μου ὁ οὐ ρά νιος· ποιεῖ αὐτ
δὲ ἔτι μᾶλλον ἀφθήσε ται τῶν ἐν τῷ τῶν δέκα μη νῶν παρα βολῇ·
ὅ τι ὁ τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ ὑ ὸς ἦ πε· πλὴν τοῖς ἀ χθρο ῖς μου ἐκ ἀν χω
ρεῖς μὴ θελή σω τας με ἀ πὸ τῆς ἐ μῆς ἀ γά πης· τὸ σημ πέ ρασμ μὲν τοι τῆς πρα
βολῆς, καὶ τοῖς ἁ πλου στέ ροις ἁ ρμό ζει· πάν τες γὰ ρ ἁ μαρ τή σα
κό μεν οἱ πά ντες οἱ ὡ φε ὠ μαρ τη κό τες καὶ μὴ συγ χω ρή
τες τοῖς ἀ δελ φοῖς, τῶ τοῦ συγ χω ρη θέν τος· καὶ μὴ συγ χω ρή σαν
τος τῶ δού λω·

Κ αὶ ἐ γέ νε το δὲ τε λέ σ ὁ Ἰη σ τοῖς λό γοις τού τοις· ὃ ἑ κα τον πᾶν
προ κα μόν των προ σλή ματι εἰ τε λῶ σῆ ξι ὸν ὡς μη δὲν αὐ τῶν ἐν δε
κα τοῦ χι πᾶν, οὗ πω σε τε λᾷ τοῖς ἐ αυ τοῦ λό γοις· θαρ σαλε ώ τε ρον
δᾶ ῥῖ τισ ἀπο φαν ᾖ ται περὶ τοῦ του προσ ε χω νό τι μελ έ τε ρον πᾶν
ἀφαγνοῦσι παλαιοῦ καὶ καινῆς θεολογίας· ἐὰν γὰ ρ ὁπ μὴ δενὸς ἢ
τε τραμμένον τὸ ἐ τε λῆ τοῖς λό γοις τού τοις ἢ μιωβέος ἢ τινὸς

τῶν προφητῶν· ἀλλ' ἢ μόνου τοῦ ἰῦ, πό τε τολμᾷ ἀγνοεῖ οἱ
ὁ ὅτι μόνος ἐτε λέσε τοῖς λόγοις οὗ ὁ ἐλθὼν τε λέσαι τὴν
τρίβ· πράξασι· καὶ πλεῖ ω τὸ ἐνδεὲς τοῦ νόμου ᾖ αὐτοῦ,
ἀρρέ φη τοῖς ἀ ρχαί οις καὶ πρὸ ὀζῆς· καὶ πάλιν ἵνα πλεῖ ω
τὰ ᾖ ημῶν ᾖ αὐτῶν προ φη τῶν· ᾗ δὲ πουτέ τε ταται καὶ
ἐνέκ ᾳ νοισ, πό τε αὐ ὀζε τα ζη καὶ τελεσθέν τασ ὑ πὸ τέ κ ᾳ νων λο
τελεσθῆ σιν ὑ πὸ τοῦ σε ῦ· ἵ να ἄ ρῃ τὴν ᾖ ῶ φορὰν αὐ τῶν πε ὸσ
ἀλλή λους· καὶ τοι γε καὶ κᾶ ζη τη θᾷ καὶ ᾗ ἐ πὶ τῶν κατὰ τὸ χρη
μα τισ μὸν λε γομέ νων κᾶ ται τὸ τέ λεσ τιν, ἢ ἐ πὶ μω σέ ως
ἢ πινος τῶν προ φη τῶν ᾗ ῶ ν· ἢ ἐ πὶ σω αμ φο τέ ρων·
ἢ γὰ ρ ἐ πὶ με λη σὸ τη τέ ᾳ, μᾶλ λο ν ἂν ὑ πο βάλ λοι νοή σαι τι ὧν
τοῖς ἐ πὶ σαμ μέ νοις σπι ρὶ καὶ πνι κοῖς συγ κρί νων· καὶ ᾗ ὧν τοῦ
πολυλο ύσιν ὑ κὸν ᾗ ἄλ λοις τοῖς ἀ νί ση σοφί ας λό γοις· ἀλλὰ τὸν
ᾗ δω κοῖς πᾶ σι· ἀλλὸ σὸ δὲ ὧν τισ πο λιερ τό τε ρον τοῦ ἐ πὶ
λε σεν ἀ κού ων πε ταμέ νου ἐ πὶ τῶν μῶ σι κῶ πε ρων· καλὸ
ὁ μὲν τισ παρέ δω κε τοῖς ὑ σο χα ρί οις μῶ σι κὴ ρι ον καὶ τε
λε τὰς οὐ κέ πα ι νε τὸς· ὁ δὲ τισ μυ σι κήρ ιο θῦ τοῖς ἀ ξί οις
καὶ ἀ νώ λο ι τοῖς τοι ού τοις μυ σι κήρ ιοις τε λε τὰς, ᾗ τοι
ὁ τι πε λε τὴν ἐ ποί η σε μυ η σά σα ὐ τοὺς· ᾗ ἣν τε λε τὴν ἀ νε
φά ην σαν οἱ λό γοι δι ὡ ν τοὶ ὡ σ κη ρυ χθῆ ναι τὸ ἀ σω μέ λει ον ἰῦ
ἐν ὅ λῳ τῷ κό σμῳ· καὶ κρα τῆ σαι ᾗ ὡ ν τὴν θᾷ τε λε τὴν πῦ
ψυ χῆς· ἣν ἐ λκᾷ ὁ πι κρ πρε σ τὸν ᾗ ὸν κ ὁ ᾗ ὲ ἡ μῶ ν ὑ πὸ
τοῦ σε ῦ· οὐ δᾷ σ ἐ ρ χε ζ πρὸ σ μὲ ἐ ὰν μὴ ὁ πᾶ τη ρ ὁ πε ύ σᾳ με
ἑ λκύ σᾳ αὐ τόν· ᾗ ὧν τοῦ το λέ γω καὶ ὁ λό γος τῶν χα ρι στη θῶ πρε σ
βεύ ων τῶν ὅ λ καὶ τὸ κή ρυ γμα αὐ τῶν, οὐ κ ἐν πᾳ θοῖς σο
φί ας ἐ γὼ ν ἐ λό γου· ἀλλ' ἐν ἀ πο δεί ξε ι πνο σ καὶ δω νά με ι
οἷς ἐ τε λέ θη σαν οἱ λό γοι πα ρ' ἰῦ τῆς ᾗ δα σκα λ· καὶ σὺ μὲ

αὐτῷ· τὸ ἴσον δὲ ὠνομάσθαι φησὶν ἐξ ἴσου τοῦ πρὸς
ὀνίαν καὶ πᾶν ὃ μᾶλλον ποιοῦν, ἢ σαφῶς τινες οἱ παραζοντες ἐπὶ
ρῶν τῶν αὐτῶν· παραζομένου δὲ τοῦ πλείονος ἢ τοῦ
Τῶν μαθητῶν αὐτοῦ φανερὸν ποιεῖ παραμένασθαι δεῖν καλῶς ἐπὶ
Τῶ παραζεσθαι ὑπὸ πάντων καὶ πᾶν θανοῦμαι σοῦ κεφιλομαθῆ
ἀλλὰ ποτοῦ παραζηνέθεν πολλῶν ἐπὶ πᾶσι τοῦ σωμάτων
ἄριστοι ὑμῖν ἐπήραστον τὴν ἡμῶν οἱ φαρισαῖοι καὶ ἄλλοι παρὰ
τούτοις· ὡμολογεῖτο· τάχα δὲ καὶ τρίτον μέτα τοῦτο· ἵν' ἐπὶ τὸ
αὐτὸ τὰ περὶ τῶν παραζόντων αὐτῶν σωμάτων, ἄριστοι τὸ τὰ
περὶ τῶν παραζόντων αὐτὸν ἐκτὸς ἐστὶ τοσοῦτον ἀφ' ὃ
ἁδόσι τοῦ λόγου τούτων· πλὴν ὅσιρ καὶ τοῖς παραζοῦσιν ἀποκρί
δόσιμον τοῦ· οἱ μὲν γὰρ, ἔλεγον, ἀφ' ἧς ἐστιν ἀνῶ ἀπολύσαι τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι
ὁ κτίσας ἀπ' ἀρχῆς, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς καὶ τοὺς ἑξῆς·
καὶ οἱ μαθηταὶ πικρὸν τοῦτο πρὸς τὴν ἀνὴν τὸν λόγον οἱ φαρισαῖοι τοῦτ'
ὡς ἐπὶ πλὴν φόμενοι αὐτοῦ ὅτι πρὸ τῶν ἡ πιὸν ἡ μῶν ἡ πεμόζε
σιν· ἐνεκαλεσαν αὐτῷ ὡς ἐπὶ τοῖς πτωχοῖς ἡ λυον πτοῖς τοῖς μ
ἁδε οὐκόζε σιν, ὡς καὶ μᾶλλον ἀμφὶ τὴν μῶν ἐπὶ περέπου τι σωμοῖς
ἄνδρα γυναικί· ὡς ἐπὶ τοῦ κυνός· ἡ μὲν γὰρ ἡ πεῖ δόναι ἐνεκα
λεσαν ὡς· ὁ σοτασ σουτῶν τὸν χαὸν τοῖς ρῶ καὶ οἱ σ καὶ οὐ τῶν νόμ
τοῦ θῦ· ἁδὲ μὲ δὲ δόναι, ὡς πόλεμον ἐμπροῶν τῦ καὶ φασιν· κὰ
ἡ ἁ ἡ εσν τι τοῖς μὲ δ ω ω μᾶλλον σ φῆναι πρὸ σ πλεκαὶ τὴν ἀρε
πιαν· ἀλλ' ὁ ρων δὲ πίμω πρὸ πομάρ ε πλὴ πασ καὶ σοῦ ω σ
αὐτοῖς ἀποκρίνεῖ· πρὸ τερον ἐλθ· ἀποῖ ὡς κωμ τὸ ἀπολῦ ν
τὴν γυναῖκα κατὰ πᾶσαν αἰτίαν· ἀλλ' ὅτερ νδε ἀποκρίνομ ὡς
πρὸ σ τὸν πορὶ τοῦ βι ρ [illegible] ἐ ω ρ ω τ α ρ

+ ε πι τῶν π
φαρισαι κ
ἀ ξεστιν ἀ
τ ω ν αὐ κ
πᾶσαν αἰ

ο ν τ ε ι ζ κ σ ο σ ὁ σ α ὐ κ ι σ ἡ ἐξ ἦ τὸ ε τ ε λ ε σ τ. κ α ὶ ε π ι τ ῖ.
λη· ἀ ὲ παρ ἀ λ ὴ τ μα τὸ ε π ὶ τ ο ῖ σ μ α κ α ρ ι σ μ ὸ κ α ὶ ὁ λη
τῆ ὁ δ α σ κ ω λί α ν χ ε λ α μ έ ν ο ι σ· ο ὗ σ ε π ι φ έ ξ ε τ α ι· κ α ὶ ε
γ ε ν ή σ ο τ ὸ τ ε τ ε λ έ σ θ α ι ὁ ἷ σ τ ο ῖ σ λ ό γ ο ι σ τ ο ύ τ ο ι σ, ὁ ξ ὲ π λ ή σ ο ν
τ ο π ά ν τ ω ν ἐ ρ ὸ χ λ ο ῖ σ ἐ π ὶ τ ῇ δ ι δ α χ ῇ α ὐ τ ο ῦ· ἀ μ α φ έ ρ ε ξ ὲ κ α ὶ
τ ὸ ἐ ν τ έ χ ε σ θ α ι ὁ ἷ σ τ ο ῖ σ λ ό γ ο ι σ τ ο ύ τ ο ι σ π ρ ο σ κ ῶ σ μ ῶ ν, ἐ π ὶ τ ὴ ν
μ ν ῆ μ η κ α τ α ύ τ η ν π α ρ α β ο λ ή ν· κ α θ ὴ ν ὁ μ ο ι ώ θ η ἡ β α σ τ λ ῆ α τ ῶ ν
ο ὐ ρ α ν ῶ ν ἀ ν ῶ β α σ ι λ ῆ· ὅ σ τ ι σ ἠ θ έ λ η σ ε σ ω σ α ρ α ὶ λ ό γ ο ν μ ε τ ὰ τ ῶ ν
δ ο ύ λ ω ν α ὐ τ ο ῦ· ἤ τ ι δ ὲ π α ῦ τ η σ ὰ ν ὠ π τ έ ρ ω, ἀ φ ὸ τ ὰ ν π ρ ὸ ὠ τ η σ ὰ ν.
τ ε λ ε ῶ μ έ ν ω ν· π λ ὴ ν ὅ π τ ε ἐ τ έ λ ε σ ε ν ο ἷ σ τ ο ὺ ς λ ό γ ο ὺ τ ο ύ τ ο ι σ λ α λ ή σ
α ὐ τ ο ι σ ἐ ν τ ῇ γ α λ ι λ α ί α ν π ο ρ ὶ τ ὴ ν κ α ὶ φ α ρ ν α ο ύ μ, π ό τ ε μ ὲ π ρ
ἑ κ ᾶ θ ε ν κ α ὶ ἦ λ θ ε ν ἀ φ ' ὧ τ η σ ὶ ο υ δ α ί α ς ὁ ρ ί ω· ἕ τ ε ρ α π ο λ λ ά ν ο ν τ
π α ρ ὰ τ ὴ ν γ α λ ι λ α ί α ν· ἦ λ θ ε δ ὲ ἐ π ὶ τ ὰ ὁ ρ ί α τ ῆ σ ι ο υ δ α ί α ς κ α ὶ ὁ ὐ
κ ἐ π ὶ τ ὰ μ έ σ α ἀ λ λ ὰ ὁ ι ν ὰ τ ὰ ὦ κ ρ α· β ὰ θ ω ν κ ο λ ο ύ θ η σ α ν α ὐ τ ῷ
ὄ χ λ ο ι π ο λ λ ο ὶ ὡ σ ὶ ἐ θ ε ρ ά π ε υ σ ε ν π α ρ ὰ τ ο ῖ σ ὁ ρ ί ο ι σ τ ῆ σ ι ο υ δ α ί α ς
π έ ρ α ν τ ο ῦ ἰ ο ρ δ ά ν ο υ ἔ ν θ α τ ὸ β α π τ ί σ μ ᾶ ἐ δ ή δ ο τ ο· π τ ρ ι ή σ α ς
δ ὲ θ ε ὰ ν φ ο ρ ὰ ν ὄ χ λ ω ν ἀ π λ ω σ ὰ ὡ κ ο λ ο ύ θ η σ α ν τ ῶ ν· κ α ὶ π ί τ ρ ο υ
κ α ὶ τ ῶ ν ἀ λ λ ο φ ῦ ὠ φ ε ύ τ ω ν π ά ν τ ω ν κ α ὶ ὡ κ ο λ ο ύ θ η σ α ν τ ω ν· κ α ὶ
μ α θ η τ α ὶ α ὐ τ ο ῦ σ ὰ ν ὡ σ ὰ φ α σ ὶ ἠ κ ο λ ο ύ θ η σ ε ν α ὐ τ ῷ· ἡ γ α π λ ω σ ὶ ἠ κ ο λ ο ύ
θ η σ α ν ἄ λ λ α ὶ ν α φ α σ ὶ· μ α ὰ λ ὴ π ρ ο σ θ ὴ κ η τ ὸ ἀ ν α φ α σ ·· ἅ σ ι ν ο ὖ ὡ σ ὰ ἠ
ο ἱ μ ὲ ν ὡ σ ὅ ὄ χ λ ο ι π ο λ λ ο ὶ ὡ κ ο λ ο ύ θ ω ν τ ε σ · μ ὴ π τ ε ἀ ν α φ α ν τ ε σ ἵ ν α
ἀ κ ο λ ο ύ θ η σ ω σ ι, μ ὴ π τ ε ὠ φ ε ύ τ ε σ π α ν τ ο ς τ ὰ ν π ρ ὸ π τ έ ρ α ν· ὁ λ ί
γ ο ι δ ὲ ο ἱ ἀ ν ω φ α ύ τ ε σ κ α ὶ ο ἱ ὐ κ ο λ ο υ θ ή σ α ν τ ε σ· ο ἱ κ α ὶ κ α θ ε δ ω ν
ο ἱ ε ν τ ῖ π α μ ι γ ε ν ε σ τ α ὠ τ ῖ β ε ὀ ν ο σ· π λ ὴ ν ἡ β ο ύ λ ε τ ά σ τ ο θ ε ρ α
π α λ ῆ ν α ι, ἡ κ ο λ ο υ θ η σ α ὐ τ ῷ τ ῷ ῖ υ· μ ε τ ὼ τ ο ῦ τ ο τ ε γ ρ α π τ α ι
ὅ τ ι π ρ ὸ σ ῆ λ θ ο ν α ὐ τ ῷ ο ἱ φ α ρ ι σ α ῖ ο ι π ε ι ρ ά ζ ο ν τ ε σ α ὐ τ ὸ ν κ α ὶ
λ έ γ ο ν τ ε σ· ἡ ἔ ξ ε σ τ ι ν ἀ μ ο ῦ ἀ π ο λ ῦ σ α ι τ ὴ ν γ υ ν α ῖ κ α κ α ὶ α ὐ τ ο ῦ κ ῦ π α σ ῦ

ἀλλὰ καὶ αὖ καὶ ταλίπη ἀόσ τὴν μρᾶ καὶ τὸν πρᾶ, κολλᾶται οὐ τὰ
θήλυ· ἀλλὰ πὶ τωαι κὶ αὐτοῦ· καὶ τί νοῦν ἐ πὶ ἓν σαρκὶ αὐ ἠρ καὶ γωή,
φ σὰρ καμίαν· ᾗ ταῦ ἅγια γρᾶφα μὸ δᾷ ἦναι ὁμ τοῖσ ὑπὸ θῦ σωι ε
ζάτμ μοισ ἀζίωσ πο ῦ σωι ε ζάχθαι ὑπὸ θῦ, ἐ πὶ φέρ ᾳ ὁ σὴρ δ,
ὥσ τε οὐ κέ τι ᾖ σὶ δύο· καὶ ὅ που γε ὁ μόνοι α καὶ συμ φωνίαι καὶ
ἁρ μονίαι ὰ ὰ δρὸσ ἐ φι πρὸσ τωαι κα, τοῦ μὲν, ὡσ ἄρ χον τοσ· τῆ
δὲ, πᾳ θομ μόνησ τῶ αὐ τοῦ κυρι άσ ᾳ, ἀλλ ηθῶσ ἐ φι ᾖ πᾳ νὲ
πὶ τῶν τοι ού των· τὸ, οὐ κέ τι ᾖ σὶ δύο· ᾗ τε πᾳ ἔ δᾳ πι ε φθαι
τῶ κολλᾶ μὲν ὠφ ὼ πῶ τε νεσθαι αὐ τὸν πρὸσ αὐ τὸν ἐν πᾳ ῶ, λέ
λεκ ται ἐ πὶ τῶν ὑπὸ τοῦ θῦ σωι ε ζαμ μόνων μᾶλ λὸν τῶ ὡσ τε οὐ
κέ τι ᾖ σὶ δύο, τὸ ἀλλ α σαρξ μία· καὶ ὁ θε ῖ ἐ στιν ὁ συ ζάξασ τ
δύο ᾗ σ ἐν· ἵ μω μι κέ τι ὼ σὶ δύο πα ρ' οὐ ἁρ μόζε ται αὐ δεῖ τωι·
καὶ ἐ πὶ ὁ θε ῖ ωι ε ίζαξε, ᾗ αὐ τοῦ τὸ χάρισ μά ἐ στιν ἐν τοῖσ ὑπὸ
θῦ σωι ε ζαμ μόι σ. ὁ πε ρὸ πᾶ λοσ ἐ πὶ τὰ μέρ οσ, ἐ πὶ σησ ῶ
ᾖ ναι τὴν ἀμ νὴν ἁ μᾶ χάρισ μ', φη σὶ καὶ καὶ ταὐ λόγ ον θῦ τὰ μεν ᾖ ὑ
χάρισ μα φα σκων· θέ λω δὲ πᾶ ντασ ὡ οῖσ ᾖ ναι ὅσ ἐ μαυ τόν·
ἀλλ ἐ κω φοσί ᾖ σὶ ν' ἄ ᾳ χάρισ μα ἐκ θῦ· ὅσ μὲν, οὕ τωσ· ὅσ δὲ, οὔ τ
οἱ δὲ ὑπὸ θῦ σωι ε ζαμ μένοι, καὶ φρ ᾳ νοῖσι καὶ ποιοῦ σι τὸ, οἱ
ὧν δρε σ ἁ σπαί τε ταὶ τω αὶ κασ· ὥσ καὶ ὁ χὴ σὶ ν ἐκ κλησί ᾳν· ὁ μὲν
οὖν σὴρ θῃ ε τᾷ λατο· ἵ ν' ὥσ τε ρο θε ῖ σωι ε ζάξ ᾳ, ἀ νό σ μὲ χω ρί ζ
ἀ νό σ δὲ χω ρίζ ᾳν βούλ ε ῖ ὁ θε ῖ σωι ε ζάξ ᾳ, ὅ τι ἀ πο φασ τῆ σῦ
γί οισ πί ᾳ σω σ πρ ᾳ σάχ ων πᾳ άμ ασι πλ ώ ᾳ σ καὶ ᾗ δασ καὶ χί αισ
δαι μο νί ῳ ν· ὃ μ ὑ πο κρί σ ᾳ ψ λο δό ξου κε καὶ τῆ ε ῖ σασ μὴ μῶ μ
τῆ νὶ σῶ ν ζω ᾗ φ ᾳ σ ι σ κω λυ ὸν τῶ νοῦ πορ νά ᾳ μ μό νον ἀλλ ὰ καὶ
ταυ μᾶ ν, ζω ᾳ λύ ᾳ καὶ τοῖσ φ θά σαν τασ τῆ πρ ᾳ θ νοῖ σω σ ζάχθ
τοῦ θῦ. τῶ ταῦ μὲν οὖν τη ρου μέ νων τῶν ῥ ῆ τῶν φ σὶ τὰ πο λὺ ἀ ρρ ε ὐ σ

ἀλλὰ γενομένου σαρκὸς μὴ σωζεσθαι τὸ γεγενημένον εἶναι ἀνόσιον
μὴ χωρίζηται τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τοῦ κυ· καὶ ὁ προσκολλώμενος ἑαυτῷ·
ὡς μὴ χωρισθῆναι, θαρρῶ ὡς μὴ χωρισθήσομαι· καὶ φησὶ κύ
χωρίσῃ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας τοῦ χυ· ἐν παύθω μηδὲν γεγράπται πρὸς
τοὺς φαρισαίους λεγόμενον τὸ, οὐ θς σωίζεσθαι, ἀνόσιον μὴ χω
ρίζεσθαι· μήτε ἁρπαγὴ μήτε βρῶσις· ἰουδαϊκὸν γὰρ τὸ δόγ
μα πρὸς τοὺς φαρισαίους κρατοῦν ἦν· οὐ οὖν οὐ θς σωίζεσθαι, μηδὲν
χωρίζεσθαι· μήτε ἁρπαγὴ μήτε βρῶσις· ἰουδαϊκὸν γὰρ ὂν συζη
ζῆσθαι πᾶσιν ὧν ὠνόμασαν αὐτοὺς δωδεκάφυλον· μὴ
τῶν τοῦ διαλη φόμθα τοὺ τῶν φαρισαίων λόγου οὐ ἔστιν τῶν ἐν
ὁμοῦ, τί οὖν μισοῦσι βιβλίον ἀποφάσι
καὶ ἀπολύσαι· ἀφ' ὅσου δὲ τοῦτο παρελη φόμθα τὴν ἀπὸ
τοῦ δευτερονομίου λέξιν περὶ τοῦ τῆς ἀποφάσιος βιβλί
ου ἔχουσαν οὕτως· ἐὰν δὲ λάβῃ τις γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ·
καὶ ἔσται ἐὰν μὴ ᾖ χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ὅτι εὗρεν ἐν αὐτῇ
ἀσχήμον πρᾶγμα καὶ γράψει αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου καὶ δώσει εἰς
τὰς χεῖρας αὐτῆς καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ οὐ μιανθήσεται τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ ἣν ἔλαβεν ἑαυτῷ εἰς γυναῖκα· ἐὰν δὲ μισήσῃ ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα
τὴν νόμον τοῦτον· πότερον οὐδὲν πέρα τῆς λέξεως χωρίζεται
ἐν αὐτῷ ἐπὶ μὴ ὁ θς εὗρεν αὐτὸν, ἢ πρὸς μὲν τοὺς φαρισαίους
ἀναγκαίως ἔφη, χρῆσθαι μέν οἱ τοῖς μωσέως ἐν ἐπὶ τὰ λαοδοῦναι
βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολύσαι· τὸ, ὅτι μωσῆς πρὸς τὴν
σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολύσαι τὰς γυναῖ
κας ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως· ἐὰν δέ τις σπῖ τὸ
ἀμπέλιον ἀναβῇ χῦ ἵνα ᾖ δάσκου ὅτι ὁ νόμος πνῖ κοσάτι,
καὶ τούτου ζητήσῃ τοῦ μόμου πνῖ κονομῶν·

Φήσῃ δὲ καὶ ταῦτα οὐ θέλουσι προσπολογῆν· ὅτι ὡς περ τῶν παῶ

καὶ θήλεος καὶ ἄρσεν ἔκτισεν αὐτούς· καὶ γνωσκόσης ἐν τῇ πρὸ
τοὺς φαρισαίους ἀποκρίσει, λελάχθω· ἐπὶ δὲ τὸ ἀπόστολος φη
σὶν ἐκ λαμβάνῃ καὶ τὴν ἐκκλησίαν· τὸ καὶ ἑσονται οἱ δύο εἰς σάρκα
μίαν, λεκτέον· ὅτι οὐ κατέλυσεν ὁ χς τὴν πρώτην ἐν οὐσίαν
ὀνομάσας γυναῖκα καὶ ἄνδρα· τὴν πρώτην σωφρωσύνην καὶ τὴν
ἀλήθειαν· τὴν ἐν ὧν ὁ, οὐσιώθη σωίζεσθαι, ἀνόσιον μὴ χω
ρίζεσθαι· ἢ ὅτε ἐπορνάσειν ἐκείνην ἐποίησεν μοιχᾶσθαι ὑπὸ
τοῦ πονηροῦ· καὶ μὴ ἐκείνου ἐπιβουλάσαντος τὸν ἄνδρα
θανατοῦσθαι ἀνδρὶ ἀλλοτρίῳ τὴν γυναῖκα· ἀπὸ τῆς τοιαύ
της οὖν ἐπιβουλῆς· ἀπέστησεν ὁ χς τὸν ἄνδρα· ἵνα μὴ ἀπο
κτάνασαν αὐτὸν ἐν τῷ λέσθαι· ἀπὸ τῆς τοιαύτης οὖν
τοῦ πονηροῦ ἐπιβουλῆς ἀπέστησεν ὁ χς τὸν ἄνδρα· ἵνα μὴ ἀπο
κτάνασαν αὐτὸν ἐν τῷ λέσθαι· ἢ ὅτε ἐπορνάσειν ἐκείνην ἐποίησεν
μοιχᾶσθαι ὑπὸ τοῦ πονηροῦ· καὶ μὴ ἐκείνου ἐπιβουλάσαντος τῶν ἀνδρί·
θανατοῦσθαι ἀνδρὶ ἀλλοτρίῳ τὴν γυναῖκα· ἀπὸ τῆς τοιαύ
της οὖν ἐπιβουλῆς· ἀπέστησεν ὁ χς τὸν ἄνδρα· ἵνα μὴ ἀπο
κτάνασαν αὐτὸν ἐν τῷ λέσθαι· ἀπὸ τῆς τοιαύτης οὖν
τοῦ πονηροῦ· καὶ μὴ ἐκείνου ἐπιβουλάσαντος τῶν ἀνδρί·
θανατοῦσθαι ἀνδρὶ ἀλλοτρίῳ τὴν γυναῖκα· ἀπὸ τῆς τοιαύ
της οὖν ἐπιβουλῆς·

θαρροῶ τι ἐφ' ἧ ἐχθὰ χάριτι λέλεκται· τὸ γὰρ δεδεζέφο-
σον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ ὧν τῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῆ ὁ ἀνὴρ, ἐλεύθερα
ἐστὶν ἃ θέλει ταῦτα μὴ θῆναι μόνον ἐν κῷ· μαιμακαριωτέρα δέ ἐστιν
ἐὰν οὕτως μάγη καὶ τὴν ἐμὴν γνώμην ὁ δῶκος δὲ κἀμὲ πνέ-
θυ ἔχειν· διὰ τοῦτο γὰρ τὴν ἐμὴν γνώμην ἵνα μὴ καὶ τὰ
φρονηθῆ ὡς κενὴ πρὸ θυ, καλῶς ἐπιλαβόμενος ὁ δῶκος κἀμὲ
πνέω θυ ἔχειν· οὕτως καὶ μοσαφῆ σῶ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἐξουσί-
αν νομοθετῆν· ὥστε αὐτὸν καὶ πρὸς τὴν τῆς κλεροδοσίας τοῦ
λαοῦ ὅπη πρέπειν τινὰ ἑαυτοῖς ἦν καὶ τὸ ἀπολύειν τὰς γυναῖκας,
ἣν ἂν πάθεσθαι ἐφ' οἷς κῆ τὴν αὐτοῦ τενώμενος μοθέντα·
ὡς καὶ ἐν τούτοις μὴ τὰ πρὸ θυ τῆς νόμοθεσίας γενομένης·
καὶ ἐρῶ ὅτι ἀ οὐχὶ τῆς μὴν νόμος πρὶ κός ἐστι τῆς δὲ οὐ κάτ-
τοι οὖν τος· νόμος δέ ἐστι καὶ οὖν τος, πρὶ κός ἐστι καὶ οὖν τος·
καὶ ζητητέον αὐτοῦ τὸ πρὶ κ· μεμνημένοι δὲ τῶν ὠνο-
μασμένων ἀπὸ τοῦ ἡσαΐου περὶ τοῦ βιβλίου τῆς
ἀποστασίας ῥητοῦ, φήσομεν ὅτι ἐὰν τὴν ἀπέστησεν ἀνδρὸς
τοῦ χῦ, ἡ μὴ ῥ τοῦ λαοῦ μὴ λωβοῦσα τὸ τῆς ἀποστασίου
βιβλίου· ἕτερον δὲ ὅτι ἀ ρέθη ἐν αὐτῇ ἀόριστον πρᾶγμα·
καὶ οὐ χάριν χάριν ἑνὸς τίνος αὐτοῦ, ἐγράφη καὶ τὴ βιβλίον
ἀποστασίου· λωβᾶται γὰρ ἡ καὶ μὴ ἁδὴ κῆ τοῦ ἀπὸ τοῦ
ἑνὸς καλοῦντος ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ τὴν πρῶ γουσαν ἡ ἀποβε-
βλη κότος, τὸ βιβλίον τοῦ ἀποστασίου δέδωκε τῇ πρῶ γουσα ἀπο-
στάσῃ τοῦ ἀνδρὸς νόμου καὶ λόγου· διὸ καὶ αὐτὸς αὐτῆς ἀποστᾷ,
ἅμα μὲν ἵνα οὕτως ὀνομάσω ἑτέρων· δοὺς ἀπὸ τῆς χάριτος τῆς
πρῶ γουσα τὸ τοῦ ἀποστασίου βιβλίου· διὸ μὴ κέτι δύνα-
πρᾶσθαι τὰ κῆ τὸν νόμον αὐτοῖς πρὸς τε τὰ μὰ τὰ

τοῦ ἀποστᾶσι· καὶ ὅτι μᾶλλον τοῦ φλη φέναι αὐτὴν βιβλίον ἀποστᾳ-
τὸ ἰλῆσθαι μὲν καθ' ἡρπαδῆ μὴ τοῦ κλη θέντος νῦν τὲ κάμνοντος μὴ
θρᾶ τῶν τὲ πιστάμενον τε τοῦ ἐναι σε μὴ· καὶ τοῦ θωσιασμέ-
των ὁλοκαυτωμάτων· καὶ πάσης τῆς παρᾶ τῶν λατρᾳάς·
σημᾶνον δὲ τοῦ βιβλίου τῆς ἀποστασίας, καὶ τὸ μὴ πιεόρτον
αὐτοῖς δῶναθῆ κᾶν, καὶ τῶν τὸ ἐρᾶμματος τοῦ βουλήματος τοσοῦτον μό-
νον ὅσον τῷ πο ῶν ἐκλέξηται κόσθε, ἑορτάζειν αὐτοῖς· ἀλλὰ καὶ τὸ πᾶσαν τὴν σωματικὴν λειτουργίαν
τοῖς παῖδες ἀναπτικοῖς τενέσθαι μὴ δῶναμένοις· καὶ ἄλλα
δὲ μυρίων τῶν προσπεταμένων, σημᾶνον ἐστὶ τοῦ βιβλίου
τῆς ἀποστασίας· καὶ ὅτι οὐ κέτι μ' ἔτι προφήτης· καὶ ὅτι πλέ-
τοι σκοπεῖ μᾶλλον οὐ κάθολικῶς· ὠφέλειαι γὰρ φησι κόσ ἀπὸ τῆς ἰδίου
καὶ ἀπὸ τῆς ἐμῆς λῆσ κῆ τοῦ τοῦ κῆ σαΐου λόγου· ἰσχύουσι καὶ ἰσχύ-
σασαν· πέπαυται καὶ πεπαύσονται· καὶ τὰ λοιπὰ μάχεσθαι τοῦ
ἀκροατοῦ· δύναται δὲ ὁμῶς, φλη φέναι τῶν αἰῶνα καὶ τὴν σωματο-
κὴν καὶ ζωτικὴν κέναι αὐτῆς ὀχῆ· ἕτερον δὲ ἐκφύνην μὴ ἀρικέναι
χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ· ἢ δὲ αἰτίαν τοῦ μὴ ἀρηκέναι τὴν χάριν
ἐνώπιον αὐτοῦ· τὸ ἀόριστον εἶναι αὐτὴν ἀόχημον πρᾶγμα· πέπαυται
ἀόχημον ἕτερον τοῦ προκειμένου ἀπολῦσαι ἐν τῇ ἑορτῇ ἕναν,
ἀπολῦσαι μὲν αὐτοῖς ἠξιῶκέναι βαρυβαῶν τὸν λῃστήν· κατα-
ῥᾳκόσαι δὲ εἶν· καὶ τί ἀόχημον μᾶλλον ἕτερον τοῦ πᾶν τας ἀρηκέναι
ἑ πᾶσι τοῦ ταύρου ταύρου αὐτοῦ· καὶ αἴρε ἀπὸ τῆς τῆς τοιούτ-
του σεως ἐὰν ἀόχημον καὶ τὸ, τὸ αἴμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς·
καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν· ἢ ὁ ἐκζητούμενος αὐτοῦ, ἐκυκλώ-
θη τὸ τέρατο πέδαν ἐλῆσμι καὶ ἐπέστη ἡ ἐρήμωσις αὐτ-
καὶ ἀφάνη αὐτῆς ὁ οἶκος αὐτῶν· καὶ ἅλκατε λάφθη ἡ θυτω

σιων ωσ σκηνη ὑμαμπελωνι · και ωσ ὁ πωροφυλακιον ὑμ σικυ
ηλατω · και ωσ πολις πολιορκουμενη · κ̅ τ̅ομ αυτον δε οἱ μαι
καιρον τ̅ην μεν πρωτεραν ωσαικι, ἑτεραν φενοαν ηρ ωβλιον αὐ
ποφασι · και ἐδοκενασ τασ χαρασ αὐτησ · και βαλλ απεστειλεν
αὐτην εκ τησ οικιασ αὐτου · τησ δε απο των ἐθνων, αὐπαλληλι
πται τ̅ο χαρακτηρα φον · περι ου φησιν ὁ απο στολος τ̅ο, βαυλη
θωσ το χαρακτηρα φον τοισ δοκιμοισιν ὑν · ὑστερον των ἐμων,
θ αὐτο ηρεν εκ του μη προσκλωσασ αὐτο τω θεω · και παλ
ταρησ την απο των ἐθνων προσηλυτοι ὁμνον το του ικλ · βαλ
θε τοινων η προτερα συκη μικρον σα χαριν ὁμων των του
ανδρος · τω ζηλωσαι ὑμασ τ̅ην αγαθην μου πραξιν, απο τησ οι
κιασ του ανδρος · και αὐπελθουσα, γενηται ανδρι ετερω ·
ω ε αυτην ὑστερησεν · ἡ τε βαρα βολη του λιθου · χειλεων
του ανδρος αὐτων προσπικρασ του θη αὐβολον · ἡ τε τινα δω
μων των κερων · και επι τινα νομην τησ σωφροσυνησ εκ νησα σα
βεβηκεν το προτερον ειν των νομισ τερα μελλον · εφε τερω
δε το δοτορον · ὁ γαρ ε̅χων τοσ ανηρ, εμισησε τ̅ην γυναικα ·
και γραφη αὐτη ποτε επι τελη των προφητων, βιβλιον
αποφασιου του τ̅ο οικονομουν τοσ του θυ · και δωσηφασ
χαρασ αὐτησ · και βαλ απεστειλεν αὐτην εκ τησ οικιασ αὐτου ·
ωσ γαρ ἀχθεσ ὁ αμαρτωλοσ θετη σηφ ων αμεσον του ὀφεωσ και
τησ γυναικοσ · και ων αμεσον του σπερματοσ αὐ του και ων α
μεσον του σπερματοσ αὐτησ, ουτωσ οικονομικωσ ἡμαρ τη
σηκεν αὐτην ὁ ανηρ ὁ ἐχων τοσ · ἡ τισ δε ἐστι συμβεβηκε σωσ οικ
του ανδρα μη μισησαν τα αὐτοισ τω παραμυθιαν τω
οἰκω του ἐχοντου ανδροσ και λεγοντοσ αὐτων τ̅ηλωσωμεν

— ἑαυτω γυναικα ·

αλλ ω και επι τουτων αποθνησκομενων ἐσχατοσ ανηρ · παρα νικ
ανοδαχατοσ ἐχθροσ χ̅υ και ταρτηθαωτοσ · ὁ πρωτερον δε τουτων
ων τε νηται ἡ τε το πρωτοτοκου ἡ τε το πελαστικ) τικ γυναικι, ουδωκ
σεξ ἐν ὁ ανηρ ὁ πρωτοτοσ ὁ ἐξαποστειλασ αὐτην ἐπανα φελθασ
λαβην αὐτην, τω ειναι ἑαυτω γυναικα και μετα το μιανθηναι αὐτ.
ὁ τι βδελυγμα φησιν ἐστιν ενωπιον κυ του θυ σου · αλλ ω παυτ
δοξη μη και τω αλλη λω ειναι · τω ἐν το πληρωμα των ἐθνων εισελ
θωσι ικλ σωθησεται · ὁρα δε ἡδωωσ και προσ του το λεγει ὁτι
παντοσ ἡ σωθησεται, τω του ανδρα αὐτησ του πρωτοτοκου ἐπανα
στρεψαν τα λαβην αὐτην τω ειναι αὐτω γυναικα και μη ἀπο μιαν
αὐτην, σωθησεται · ἰδρασ μηνουν πορνην και ἐκβεβλημενην ουλη
ν ἑαυτω · γυναικα δε τισ ου κωλυει εσ ωσ τοσ βεβηκοτων ἰδρα
ποιησαι το τοιουτον · αλλ ἐαν πορνη σησ των ἐθνων κλησεωσ το
πορνευσησ, χρησι, τω λαβεσθαι αὐτω γυναικα και πορνευσασ
ἡ τικ ναπορνευσασ και τοισ οσησ · ωσ γαρ οι ἰδρασ ἐν τω ἰδρω το
σαυτα βαυτου βεβηλουντεσ ανα πτοι ὁ φησιν · ουτωσ ἐν και ε̅ω λαμ
βανων γυναικα και πορνευσασ ὁ ἐκ βαλλων την πρωτην γυναικα · ἡ
ανα πτοσ ἐστι ποιησασ αὐτο κατα την προσταξιν του ὁ τε δη
ποτοσ και ἑωσ αχρην του γυναικα και πορνευσασ · ωσ γαρ κυ
ριοσ ἐστιν ὁ του νομοσ του ανου · και ου δουλοσ του (α̅) ωσ ὁ λωσ,
ουτωσ κυριοσ ἐστιν ὁ του νομοσ ἡ δυναμις αχρι και ε̅ου
ἡ ορθοτομησ · και αλλα σημνομου · ωσ και ποσ δε του και ε̅ου
τησ ἡ οεθωσεωσ, και ἡ δυναμις μη αὐτην προ νοδον και μη αὐτ
προτεραν καρδιαν, οδον ἐτεραν και καρδιαν ἑτεραν και ε̅ω
δεκατω και ενι μερα ορισασ · και παυτα μεν κ̅ μιαν ἡ κησ

— λελαθω

φάσταν πορὶ τοῦ βιβλί τησ ἀποφάσ νόμον· ζητήσαι δ᾽ ἂν τισ
ἆρ᾽ ὡσαύτωσ καὶ ἐν ἡ ψυχὴ πρὸ πτῶ σέλευσ ζωῆ· καὶ ὁ πρῶτοσ
μῶροσ αὐτῆσ, ἄγγελοσ καὶ ἀρχωρᾶ αὐτῆσ προσ ὃν ἡ ἀναφορὰ
γίνεται αὐτῆσ καὶ τὰ κυριάλου πατὰ αὐτῆσ, ἀνήρ· ὥσ κ᾽ τοῦ ἐκαλ
νομίμασσ ζωοικᾶν τὴν ψυχὴν τὴν ἀξίαν προφασίασ θάνατοσ ἀγέ·
γενοι τοδ᾽ ἂν ποτὲ μᾶλ᾽ τὴν ἐπὶ πλᾶον δ᾽ αν τριβὴν καὶ συ
μοίκησιν αἰτίαν ὁμ ψυχῆ τοῦ μὲ κάρισ καν χάριν ἐναν τίον
τοῦ κυριάλου τοσ καὶ ἀρχόντοσ αὐτῆσ ἀγέλου, τὸ κάρισ κεσθ
ἐν αὐτὴ ἀσχήμον πρᾶγμα· καὶ γράφοι τοἂν ὡσ γεγράφθαι
γαφα· γεγράφθω δὲ βιβλίον ἀποστασίου ἢ δόμενον ἀστα
χᾶσ αὐτῆσ ἐκβαλλομένησ· ἵνα μὴ κέτι οἰκᾶσιν τοῦ πρώ
πρῶ τοῦ ἢ ὄχλοσ ἀποστελλομένησ ἐκ τῆσ οἰκίασ αὐτοῦ· καὶ γένοι τ
δ᾽ ἂν ἢ ἀπελθοῦσα ἀπὸ τῆσ πρῶτέρασ οἰκίασ, ἐπέρᾳ ἀνδρί·
καὶ ἀτυχήσκᾶν παρ᾽ αὐτῶ τοῦ μόνου ὡσ ὧν τοῦ πρῶτέρου μὴ κ᾽
ρίσκουσαν χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ κάρισκεσθ ἐν αὐτῆ ἀσχή μον
πρᾶγμα· ἀλλὰ καὶ μεθυμένη ὑπ᾽ αὐτοῦ· καὶ γράφοι τοδ᾽ ἂν καὶ
ἀπὸ τοῦ δευτέρου αὐτῆ βιβλίον ἀποστασίου· καὶ ἢ δῶ τοἂν
φῶ σταῦ χᾶσαν αὐτῆσ ἀπὸ τοῦ ἐχ᾽ αὐτοῦ ἀνδρὸσ ὃσ ὄχλοσ ἀποστέλλον τ᾽
αὐτὴν ἐκ τῆσ οἰκίασ αὐτοῦ· ἢ δὲ δῶ αὐ γενέσθαι μὲ φάσασ ζῶ
τῆσ σῶ αὐτοῖσ ἀγγέλων· ὡσ τοιοῦτον ἢ ναι καὶ τοῦ αὐτοῦ ὅσον πρὸ
τὴν καθ᾽ ἡμᾶσ αἱρεσιν θάνατον, τολμηρὸν μὲν· πλὴν ὅμωσ ζητήσαι
τισ ἂν· ὅπωσ δ᾽ ἂν τέ νηξ ἡ ἀπαξ ἀποπτεθῦσα πρῶ τοῦ ἀνδρὸσ·
ἥκει πανελάσεξ πρὸσ αὐτοῦ· οὐ γὰρ δῶ ικέσ᾽ ὃ ἀνὴρ ὁ πρῶ τοῦ
ὄχλοσ ἀποστέλλασ αὐτὴν, ἐπαναστρέφασ λαβῶν αὐτὴν τοῦ ἢ ναι
αὐτῶ γυναῖκα καὶ μᾶλλον τὸ μανθῆναι αὐτὴν· ἢ δὲ χεῖ τολμήσῃ τ᾽,
ἢ ἀπὸ ζηνόσ φθρομένησ μὲν ἐν τῆ ἐκκλησίᾳ γραφῆσ· οὐ παρὰ

πᾶσι δὲ ὁμολογουμένησ ἢ ναι θάνασ τὸ τοιοῦτον παραμυθήσασθ᾽
λη φθήναι τὸ ἀπὸ τοῦ ποιμένοσ πορίσιν ἂν οὖ μαι μὲν τῶ πιθά
νου ἐκείνου καὶ τιμωμένου ὑπὸ τῶν τῆσ πυφῆσ ἢ ταν ὑπὸ τοῦ τῆσ
τιμορίασ· μεθ᾽ ὧν ὑπὸ τοῦ τῆσ μᾶνοίασ· ὁρᾶσ γὰρ ὅτι χέτι
μὴν ἐπανέρχεται ἐπὶ τοὺ πρῶτου ἀρχοντα ἢ ἄπαξ πρυφήσασα
τωὴ ἢ ποι ψυχή· ἀλλὰ καὶ μᾶλ᾽ τιμορίασ ὑπὸ πίνα ὑπὸ
δεέστερον τίνε ται παρὰ τοὺ μαχητ; ὑποδεέστερον γὰρ ἐκεί
νου ὁ τῆσ μᾶνοίασ· πρῶσεκτέον οὖν ὡσ μὴν μὴ ποτὲ λεθῆ ὑμ
ῶν τὸ ἀσχήμον πρᾶγμα· καὶ μὴ λέγω μὲν χάριν ἐνώπιον ἀνδρὸσ
τοῦ χοῦ· ἢ τοῦ πατρὸσ μου ἐφ᾽ ἡμῖν ἀγγέλου· ἐὰν γὰρ μὴ πρῶσέ
χωμεν, τάχα καὶ ἡμᾶσ τὸ βιβλίον τοῦ ἀποστασίου λη φόμεθα·
καὶ ἢ χρῆσόσ μεν πρῶ φάτου, ἢ ἐπ᾽ ἀνδρὸσ ἐπόρον ἐλθό
μεθα· ἐγὼ δὲ ἢ γοῦμαι ὅτι οὐ κάσιον τοῦτο ἵν᾽ οὕτωσ ὀνομάσω
λη φόμενοι ἀγέλοισ πρὸσ τὴν ἡμέτεραν ψυχὴν γάμον· γενόμενοσ
δὲ κατὰ τὸν τόπον ἢ ποι μάν· ὅτι ζητοῦμεν τὴν τοῦ
ἀποστόλου περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων νομοθεσί, τάχ᾽
ἂν δηνοῆσαι καὶ σαφῶσ παραφῆσαι δόλη πον καὶ δυσθεώρη
τον ὄχλον ἀμνησόμεθα· οὐδένα γὰρ τῶν ἀπὸ τῆσ ἐκκλησίασ
ὑποπτεύοντα ἂν ἡ μᾶσ ἀπολέσαι πολλοὶ γὰρ ἂν σύμβολοι σιν ἁφλη
φότων, βούλεται ὁ παῦλοσ δευτέρου πεπαρακαλῆ τοῦ μου· πε
ρὶ μὲν γὰρ ἐπισκόπων νομοθετῶν ἐν τῆ πρόσθεν ἐπι
ἢ τισ ἐπισκοπῆσ ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμᾶ· δῆ οὖν
τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίλη πτον εἶναι· μιᾶσ γυναικὸσ ἀνδρα·
μὴ φάλμον σώφρονα καὶ τοὺ βζῆσ· περιδεᾶ, αὐτάρ
κουσ φησὶν ἑρμῆσ, μιᾶσ γυναικὸσ ἀνδρα· πίνων καὶ

ζτ

πρᾳϊφαύμενοι καὶ τῶν ἰδ᾽ ἄνοικων. Καὶ τὰ λοιπά· καὶ χέρα δὲ
καθιφᾶσ᾽, χάρα φησὶν ἑᾶσ᾽ μὲ ἔλαττον ἢ ὧν ὀφείλουσι. ταρμύα
ἐνοσάνδρος γυνή· ἡμύα τὰ ὦτα ἢ τὰ ὦτα φερόμενα ὡς τοῦτου
δλίτορα καὶ πρίτα· ἐνδεᾶ τὴν πρᾶξιν. τοῦτο δὲ χάριν ἀπέλιπόν
σε ἐν κρίσει· ἴμα τὰ λέγοντα ὦ ὦ σῶρθώσον, καὶ κῦ φήσις κῦ πο
πρέσβεις ὡς ἁμώσοι ἔπεμψαμεν· ἢ πισάριν ἀνάγκλητος μισόξυνος καὶ
ἀμήρ· πέκνα ἄχαν πισφᾶλδλ καὶ τὰ ὀφείλ. ὅπη πορεῦμ
δλόφρων πεσδωσαν τὸν ἢ ναι μελπίοισ πολλῶν τυχάμφ τινὰς
ἢ γάμοισ μονογάμων· πίδλ ποτε οὐκ ἐπιτρέπει ὁ παῦλος
ἢ γάμοισ ἀφ᾽ πάσ᾽ ἐκκλησίαρχικὰς καθίφασθαι ἀρχάς· καὶ
ταρ ἐδόκαμοι ζητήσεως ἄξιον ἢ ναι τὸ τοιοῦτον· πῶς οὖν δεῖ τὸν
αὐτυχήσαν πατίνα περιδύο γάμοισ᾽ ἑνὶ νόν ποιᾶν ἀποβαλόν
τὴν δλτέραν, ἄγκρα τέφαν ταῖς καὶ καθαρῷ πάταμεν βίοις κέ
ναι παρὰ τὸν λοιπὸν μὲ χρι τέρασ χρόνον· πίσοι ὦν οὐκ ἀμφι
λόγωσ᾽ ἀπαπορεῖ· Τί δὲ ἢ ποτε ζητοῦμεν οὖν τοῦ ἄρχοντοσ τῆσ
ἐκκλησίασ τὸν μὲν τοιοῦδε ἔσ᾽ ταμον οὐ καθιστᾶμεν ἢ ὧν τὰ τοῦ λαοῦ
λέγφσι· τὸν δὲ μονόγαμον καὶ ἡ τὶχοι μὲ χρι τέρασ συμβιῶσαι τῇ
γυναικὶ κρατοῦμεν ἀρχόντων· ὥθ᾽ ὅτε μὲν δὲ τυμνασάμενοι ἢ ὀργάσ᾽ ἢ
ἢ ναι φερόσ᾽ ἢ· Κδὲ ἢ τῶν ἑῆς μέν ἀν ἀστὸν πορίτου βιβλίου τ
ἀποφασίασ νόμον ἐφίστημι· μή ποτε ὅπῃ συμβολούεται καὶ οὐ
πίσκοποσ καὶ ὁ πρεσβύτερος καὶ ὁ διάκονοσ κλῆθι νῶν κῦ τὰ ὀνόμ᾽ πάντ
πραγμάτων, ἐμουλῆθη ἀν τοῖσ σιμμολικῶσ μαρογάμοσ καὶ
ταῦφῆσαι· ἐνόδ ἢ ναι μεροσ ὅπι φῆσαι τοῖσ πραίτμασιν, ζή
ρηεκ τοῦ πρίκου νόμου ἀμάξιον οὖν ἢ ναι ἀρχῆσ ἐκκλησιαστι
κῆσ ἐκφύον· οὐκ ψυχὴ οὐ χάρε χαρινέναμ τίον τοῦ ἀμβρόσ
ἀν τῆσ τῶν ῥᾳθαι ἐναὐτῇ ἀσχήμον πράγμαι· καὶ ἀχί ὁ

ἀν τὴν γεγονέναι τοῦ τῆσ ἀποφάσεωσ ἐμβλίου· δλτέρφ τάρ
σωμοικήσασ᾽ ἢ τοι αὐτὴν ψυχὴ καὶ παρὰ τὸ τοιοῦτο μισκ
θῆσαι, οὐκέτι δύναται μηδ᾽ τὸ δλτέρου ἐμβλίου τοῦ ἀποφα
σίου ἐπανελθεῖν ὅπῃ πρὸ τέρου ἀνδρί· ἢ κοσμηθοῦσα καὶ
λήλοισ παρὰ τοῖσ πολλοῖσ ἢ μαῦσ᾽ σοφωτέροισ καὶ μᾶλλον ἐμέ
πᾶσι τὰ λικαῦτα δῶσα μένοισ, ἄρεθήσεσθαι λόγοισ· ἢ τε φό
τὸν περὶ τοῦ τῆσ ἀποφασίασ ἐμβλίου νόμον, ἢ τε φόσ τὰ ἀποφο
λικὰ καὶ καλύον ται ἢ ταῖσ ἀρχῇ σι τῆσ ἐκκλησίασ ἢ προκα
θέζεσθαι προτετιμημένοισ ἐν αὐτῇ· ἡμᾶσ δὲ ἐῶσ᾽ ἀρεθῆ τὰ
κρᾶτοῦμεν καὶ δῶσα μέναι τῇ τοῦ τῆσ τρώσεωσ φωτοῖσ πολλῇ
ὑπεροχῇ ἁμαυρῶσαι τὰ ὑφ᾽ ἡμῶν ἀρημένα, ἢ πομένοντ
ὑπὸ πεσόντα ἀφ᾽ τοῖσ τοῦ τοισ ἡμῖν· ἢ καὶ ἐδόξαμεν δὲ βαθυτέρ
ᾗ κῦ δῶσα μεν ἂν φθαφᾶσ τοῖσ τοῦ τοισ πραγμάτων, οὐδὲν ἢ πονέτι
ἢ αὐτὴν λόξιν καὶ τῶν τῶ λεκτέον· ὁ τι τινὲσ τῶν νόμων ἐτράφησ
οὐχ ὡσ᾽ ἢ ὠφέρον τεσ· ἀλλ᾽ ὡσ᾽ συμπεριφερόμενοι τῇ ἀσθενεῖ
τῶν νομοθετούμενων· τοιοῦτον τάρ δη λοῦται ὠν τῶ, μισσῆσ πρ
τὴν σκληρὸν καρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ἀπολῦσαι τὰσ γυναῖκασ ὑμ
τὸ δὲ πρῶτον οὐ μὲν καὶ ἢ ὠφέρουν νόμου τοῦ ἢ ὠ τὴν σκληρὸν
καρδίαν τε τεθυμένου, ἀλλοῦται δὲ μὴ τῶ ἀπαρχῆσ δὲ οὐ τάρ
οὕτωσ· καὶ ἐν τῇ καινῇ δὲ ἢ αὐτὴ κη, ἔφη τινὰ νενομοθετημένα
ὠ ὠλῇ τῷ, ὅτι μισσῆσ πρὸσ τὴν σκληρὸν καρδίαν ὑμῶν ἐπέ
τρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰσ γυναῖκασ ὑμῶν· οἱ ονεὶ τάρ πρὸσ
τὴν σκληρὸν καρδίαν ὑμῶν τε τεράστιαι ἢ ὠ τὴν ἀσθένειαν· τὸ δὲ
δὲ τὰσ πορνείασ, ἑκάστου τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω· καὶ
ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω· καὶ τὸ τὴ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ
τὴν ὀφειλὴν ἀποδιδόσθω· ὁμοίωσ δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί·

γράφεζ τὸ τοῦ ἀποφαστ βιβλίον· καὶ ὅζ ἂν ποφέλλεζ ἐκ τῆσ οἰκι
τοῦ ἀνδροσ γωνὴ· ἀπαρχήσ δὲ οὐ γέγονεν οὕτωσ· μὴ ὢν ταῦτα φὴ
σ᾽ ἢ μὴν ὧν μηδαμοσ ἐπὶ τρέπων ἐπ᾽ ἄλλωσ ἀμαρτήμ᾽ ἢ ἄ
λύσαι μοσ μόνη πορνήσαι ἀριστομήνη ἐν τῇ γωναικί, τὸ σ᾽ ἂν
ἀπολύσῃ τὴν γωῖκα καὶ αὐτοῦ παρεκ τοσ λόγου πορνήσασ, ποιᾷ
αὐτὴν μοιχᾶθ᾽ ναί ζητᾷ θήν δ᾽ ὧδ᾽ ἀφ᾽ ἣν τοῦτο κωλύᾳ τὴν γωῖκ᾽
ἀπολύσαι· ἐὰν μὴ ἐπὶ πορνήσαι μὴν ἄλλῳ· φόρεδ᾽ ἢ πὴν ἐπὶ φθο
μακάθ᾽ ἣν ἀνάγκ᾽ παρὰ τὴν ἀπόδ᾽ ξιν τοῦ ἀνδροσ, τοῦ γεννηθέντ᾽
αὐτοῖσ παιδίου· ἢ ἐφ᾽ οἷσ δ᾽ ἢ ποτε φόνῳ· ἃ δὲ καὶ ὧν φαιρουμήν
καὶ συλῶσαν τὴν οἰκίαν ἀρεθέν᾽ τοῦ ἀνδροσ· μὴ πορνάσασα δὲ,
ζητᾷ σαί τισ ἂν ἃ μόσ τ᾽ τοιαύτην ἀποβαλῇ· ὡσ τοῦ σ᾽ σκω
λύοντοσ παρεκ τοσ λόγου πορνήσασ ἀπολῦσαί τιν᾽ αὐτὴν ἐαυτοῦ
γωῖκα· ἑκατέρωσ γὰρ, ἐμφαίνεταί τι αὐτόπον· οὐκοῖ δ᾽ ὧδε
ἀληθῶσ αὐτόπον· τὴν λικοῦτον σαρὰν ἐ᾽ χεσθαι ἀμαρτήμ᾽ ἢ ἐ
οἰκεῖν ἢ ναι χάρισμα μοι χᾶσ καὶ πορνήσασ, ἄλλοσ ἢ ναι δ᾽ ξᾳ· πῶ
τῶν ποιήσαι παρὰ τὸ βούλημα τοῦ κ᾽ σ᾽ δοσ καὶ λίαστοῦ σ᾽ σ᾽, πᾶσ
ἀν᾽ ὁμολογήσαι ἀστεῖοσ τυγχάνειν· ἐ φίσταμ᾽ τοίνυν· ἢ ὧ τὴ μὲν
οὐκ᾽ ἢ πε μὴ δ᾽ ἀπολυέ σθω τὴν γωῖκα καὶ αὐτοῦ παρεκ τοσ λόγου
πορνήσασ· φὴ δὲ οὓσ ἂν ἀπολύσῃ τὴν γωῖκα καὶ αὐτοῦ παρεκ τοῦ λόγου
πορνήσασ, ποιᾷ αὐτὴν μοιχᾶθ᾽ ναι· ποιᾷ μὲν γὰρ ὁμολογουμέ
τοῦ σον ἐ φ᾽ ἑαυτῷ μοιχᾶθ᾽ ναι τὴν γωῖκα καὶ, ὃ ἀπολύσαν αὐτὴν
οὐ πορνάσασαν· ἢ γὰρ ζῶντοσ τοῦ ἀνδροσ μοιχαλὶσ χεν᾽ ματίσῃ
ἑαυτὴν ἢ ζῶν δ᾽ ἐ πέρω· ἀπολύσασ δὲ αὐτὴν πρόφασιν αὐτὴν ἢ δω
δλωτέρου σ᾽ μου· ἄλλο νόητι παρὰ τοῦτο ποιᾷ αὐτὴν μοιχᾶθ᾽ ναι·
τὴν δ᾽ ἀλλοίωσαν φαρμακίδα ἢ φόνον δράσασαν ἀπολογίαμ᾽ ἔχ᾽ ν᾽ κὴ
καὶ συζητήσαισ᾽ ἄν· δίκαιοσ γὰρ καὶ παῤ ὀλλᾶσ᾽ αἰτίασ παρὰ τὴ

ὁπιφόρεζ τοῦ αὐτοῖσ· τοῦτο δὲ λάθοκ᾽ συζητῶμ᾽ ἕκαστ᾽ πιταμέν·
ἀλλὰ καὶ τὸ γωῖκὸσ δέζ ἐφ᾽ ὅσον χρόνον ὁ ἀνὴρ αὐτῆσ ζῇ· ἐὰν δὲ κοι
μηθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆσ ἐλαθέρα ἐστὶν ὃ θέλ᾽ ᾳ ταμηθῆναι μόνον ἐν κῷ,
πρὸσ τὴν σκλη ρὸν καρδί᾽ αν ἢ ἀσθένειαν ἢ μὴ παραπαίλοιᾷ ἐκ ζητοῖσ
μὴ βουλομένοισ ζητοῦν τὰ χαρίσματα ταῦτα μᾶζομαι καὶ μαι καρι
ώτέροισ τρέσθαι· ἤδη δὲ παρὰ τὰ τάραμμένα καί τινεσ τῶν ἢ
τοῦ μέμορ τηκε ἐκκλησίασε πέτρεφάν᾽ τιναι· ὡσ τε ζῶντοσ τοῦ
ἀνδροσ ταμαθεῖν γωῖκα καὶ· παρὰ τὸ τετραμμένον μὴ ποιοῦν
τεσ ἐνῶλέλεκται· γωὴ δὲ ἐφ᾽ ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆσ· καὶ ὃ
ἀραοὖν μοι χαλὶσ χεν᾽ ματίσῃ γωὴ τερομένη ἀνδρὶ ἑτέρῳ·
ζῶντοσ τοῦ ἀνδροσ· οὐ μὴν πάν᾽ τι ἀλ᾽ τοσ· ἃ κοσ τὴν σῳ
περιφορὰν ταύτην συγκρίσῃ χρόνον ἐ᾽ πιτρέπεσθαι παρὰ τὸ
ἀπαρχήσ με νομοθέτημ᾽ αι καὶ τετραμμένον· τὰ δὲ τῶν τολμη
τῶν τισ ἰουδαίοσ ἀνὴρ θμάν τι οἴεσθαι τὴν τοῦ σ᾽ σ᾽ ἡμῶν ὁδὸν διδάσκω,
φήσᾳ· ὅ τι καὶ οἷσ᾽ ᾳ πῶν· ὃσ ἂν ἀπολύσῃ τὴν γωῖκα καὶ αὐτοῦ παρεκ
τοσ λόγου πορνήσασ ποιᾷ αὐτὴν μοιχᾶθ᾽ ναι, ὅτε πρόφθη ἀπο
λύσαι τὴν γωῖκα καὶ ὁμοίωσ μοσᾷ ὁρᾷ πε πρὸσ τὴν σκλη ροκάρ
δ᾽ αν τοῦ λαοῦ μεμορ τηκέναι· καὶ ταῦτόν τε φήσᾳ ἢ ναι τῷ λόγῳ τῷ
πορνήσασ ἀεὶ ὃν ἀρότοσ αὐτὴν γωὴ ἐκ βλη θῇ ἀπὸ ἀνδρόσ· τὸ ὅτι
ἀρεν θμὰ αὐτῆ ἀσχήμον πρᾶγμα· ἀλλὰ λεκτέον πρὸσ αὐτόν·
ὅτι ᾗ περ ἐκ τοῦ νόμου μοι χωμένοι λίθο βολη θήσε ται, ὃ κ
λονό᾽ τι οὐκ᾽ τοῦτο νοᾷ τε τὸ ἀσχήμον πρᾶγμα· οὐ γὰρ ἐ᾽ πὶ μοι
χᾷ δᾷ τρά φην βιβλίον ἀποστασίου· καὶ ἢ δόναι ἀφ᾽ τὰσ χᾶσ
πῶσ γωαικόσ ἢ τινι τηλικαύτῃ ἀσχήμοσύνῃ· ἀλλὰ γὰρ πάν
μοσησ πῶν ἁμαρτήμαν, ἀσχήμοσύνῃ πε πρᾶγμα· ὅπερ ἐὰν ἀρε
σκῇ τοῦ τοῦ ἀνδροσ θῆ γωαικὶ μὴ ἀρισκούσῃ χάριν ἐνῶ πιον τοῦ ἀν᾽,

ἀπολωλεκότων ἀπολογίαν τῶν βουλευτηρίων μὲν καθαρὰν
θρόμωμ μὲν ἱκανὴν τῶν δὲ ὑποτεθέντων ὀρέξεων, λεκτέον ὅτι ἅπερ πε-
ράνομεν ποιοῖς τετραμμένοις, πῶς δεῖ ποτε ἔτι λαμβάνομεν μὲ-
τοῦ ἄλλοις δὲ ὄντος. ἔτι δὲ πρὸς ἃ ἔχομεν τὰ αἱρετέα καὶ δοτέα
ἡμῖν. καὶ τῷ ἐπιφορομένῳ αὐτῷ. πᾶσα γὰρ ὀρεκτὴ τῶν λαμβανόμενων
ἡ γὰρ χωροῦσι τὸν περὶ τοῦ παντελοῦς καθαρὰν λόγον οἱ δέ δοξ,
ὀβουλόμενοσ αἱρεῖσθαι. πεφθόμενοσ. καὶ περὶ ἄκρου τῶ λέγον τι
αἱρεῖσθαι καὶ δοτέα ἡμῖν. καὶ μὴ ἀμφιβολίαν ἔχον περὶ τοῦ πᾶσ
ὀρεκτῶν λαμβανόμενοσ. ἐν θανάτῳ νόμοσ. ζημίασ πρὸσ ὀρεκτῶν.
οὐδὲ γὰρ τῶν μὴ λαμβανόντων ἐστὶν ἡ κὰ ἐστὶ δοξενὴ τὴν κέναι ἢ τῆσεν.
ἐπεὶ οὐθεμιὰν φασκεν εἶναι τὸ πᾶσ ὀρεκτῶν λαμβάνειν.
πρὸσ οὖν τὸν ὀρεκτῶν. ἢ ὁ περὶ θεσ τοῖσ λέγον τι. ἐὰν ἁκίνητε πρὸσ ἀλ-
μένοι, περὶ ἀτελοῦ τι λαμβάνετε καὶ λήψεσθε. χρὴ δὲ τὸν αἱρούμενον,
ποιεῖν πάντα τὰ παρ' αὐτῶν ἵνα προσάλχηται πνί. προσάλχηται
δὲ καὶ τῶροῖ. καὶ ἀδύνατα λέγεται πᾶσα προσάλχεσθαι. μεμνημένον καὶ
τοῦ ἐλάχιστα δὲ παραβολὴν αὐτοῖσ πρὸσ τὸ δεῖν πάντα ποτὲ προσάλχεσ
αὐτοῖσ καὶ μὴ ἐκκακεῖν λέγων. κρίνεται δὲ ἐν τινι πόλει καὶ τῷ ζῆν.
χρήσιμον δὲ ἐστὶ τὸ γινώσκειν τί τὸ αὐτῷ καὶ τὸ λαβεῖν ἐστι. καὶ τί
τὸ πᾶσ ὀρεκτῶν λαμβάνει, καὶ τὸ λέγω ὑμῖν ἢ καὶ ἀδύνασθαι αὐτῷ
ἀναφανδὸν αὐτῷ ναὶ φίλον αὐτοῦ, δεῖ γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐπερ
θασθῆναι ὅσον χρήζει. ἐπιφέρεται τῶν. κἀγὼ ὑμῖν λέγω αἱρεῖσθε
καὶ δοτέα ὑμῖν καὶ τῷ ζῆν. ὅτι πρότερε πικρὸν αὐτὸ, οὐ πᾶ-
σι χωροῦσι τὸν λόγον ἀλλοῖσ δὲ δοτέα φασὶ τὸ αὐτῷ ἀξίωσ τοῦ λαμ-
καὶ τὸ τισὶ δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πρᾶγμ ὃσ αὐτὸ σημαίνεται θῶ, μὴ, ἀντὶ τοῦ
θύσσοφίνε ἐπιδοσία αὐτῷ; καὶ τῷ ζῆν. ὅσον σημαίνει τὸ φαι-
δόμενον τὴν πᾶν τελῆ καθάρσιν ἐν φαμὲν καὶ ὑμᾶσ οὐ τοῖσ ὀλ-

ἀπολωλεκότων ποιᾶν ὀὐκ ἐμοὶ χαθῆναι τὴν ἐαυτοῦ γαῦκον. οἷον
πέραν τοῦ δέον τοσέπι πρέπον αὐτῇ πραίτημ ἂν βούλεσ. καὶ φσ
φιλίαν συμκαῦσαι βαίνειν ἀνδράσιν οἷσ μοῦλεσ. πολλάκισ γὰρ ἐ
ξαπλόντοσ τῶν ἀνδρῶν τοιαῦτα παίσμεσ (συμβαίνειν γὰρ αἰσχίν.
ἀλλὰ ἔστιν ἀπολογίασ τόποσ κἀμὲ, τοῖσ τοιούτοισ ἀνδράσιν ἐ
πὶ τοῖσ τοιούτοισ συμπτώμασιν, ἐπιμελῶσ ζητήσασ ἀπο
φανῆ. καὶ φσ τὰ ἐπὶ πορκ μέρη ἀκμῆν κεῖ τὸν τόπον. καὶ ἀ
ποστερῶν δὲ ἀπὸ τῆσ γνώμησ ἐαυτόν, ποιᾶν αὐτὴν πολλάκισ
μοι χαθῶμαι. μὴ ἐκπλήρων αὐτῆσ πᾶσ ὀρέξεσ. καὶ φαντασίαν
πλέονοσ τε μέρουτοσ καὶ σωφρονῶν τὸ τοιοῦτο ποιεῖ. καὶ
τάχα μᾶλλον οὕτοσ ἂν ἐλεηθείησ ὃτὸ ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ ποιῶν αὐτὴν
μοι χαθῆναι, ἢ ὁ ἀπολύσασ αὐτὴν παρεκτὸσ λόγου μὴ πορνεύσασ.
ὅτι φαρμακᾶδεῖ φόνω. ἢ τινι τῶν βαρυτάτων ἁμαρτημάτων.
ὃσ πολλὰ μοι χαλεπὰ ἐφιλοσωφήκασι μαθήματα ἀνδρὶ φίλτατον
τοῦ προτέρου, οὕτοσ καὶ ἀνήρ δοκῶν γαμεῖν ἀπολελυμένην, οὐ γα
μᾷ κατὰ τὴν τοῦ σώματοσ ἡμῶν ἀπόφασιν ὅσον μοι χλιαρῶσ. μᾶλλον δὲ πᾶν
τα καὶ ταναντία σοὶ τοῦ χῦ μαθηταὶ ὅσα δ' ὧν ἂν γενέσθαι σφ
πᾶν μέτων ὠφελοῦμοι σὸν ἀμφοτέρων δὲ τὸν ἄνδρα καὶ κατ' αὐτοῦτο ἀπα
λλάσσειν σκληρόταται. ἢ μὴ ἂν ἀχόμενον παρανομεῖν ἀστοῖσ χῦ
λόγοισ, φασὶν αὐτῶν ἐπὶ ἀχερέστερον τὴν ἁμαρτίαν. καὶ ταῦτα φάλορ
πισ. καὶ μᾶλλον συμφέρον ἢ ὡσ δοκῇ συμφέρειν τῶ μοσ. ἀφ' οὗτοσ
ἐστὶν κἀκεῖ πίαν τοῦ ἀνοῦ μᾶ τῆσ γνώμησ, οὐ συμφέρειν μῆσαι.
πρὸσ τοῦτο δὲ ἢ πεν αὐτοῖσ ὁσημέρ δῆλα σκων ἢ μᾶλλον δῶρον ἂν αἱ
λλὰ μόνον ἀπὸ θῦ τὴν παντελῆ καθάρσιν. καὶ οὐ μόνον
ἀσκήσῃ παραμένομεν. ἀλλὰ μεθ' ἡδονῶν ὅσον θῦ δῆλόμενον,
ὃ, οὐ πᾶσι χωροῦσι τὸν λόγ ἀλλοῖσ δὲ δοξ. ἢ τὸ πᾶ τινεσ συκοφαν

τῶν ἀιθητῶν ἐμφαίνοντι. τὸν δὲ τρίτον, ὃκ ἔτι κ̣ῆ τὴν λέξιν λε
λέχθαι νενομίκασιν. ἀλλ' ἀνοχισμὸν ἡγήσαντο τὸν ἀπὸ λόγου
ἐρ τῶ τρίτω σημαίνεσθαι. ὅτε πρόθεσή τις τῶν οὐσιῶν βασιλῆ
τῶ τιμητικῶ τὰ τοιαῦτα λόγω ἐκτεμόντες τὸ τῶν τοιούτων ἐπιθυμητ̣ὸ
κατὰ τὰ φερόντων τῶν ὑβρέων τοῦ σώματος. μηδὲ μεμιγμένων
ἔτι κινῆσαι ψυχὴν τῶ λόγω ἐκτεμόντες τὴν ἐπιθυμίαν. χρὴ δὲ
ᾄδειναι. ὅτι τοίνυν πρόδηλοι τοῦ λαγὼ εἰσὶ καὶ τετυφλωμένοι φίλοι
γράμματος. ἐμὲ δὲ ἔτι καὶ τῶν τῶ δ̣ παραβολῆ
ἐλάλησεν οἷς καὶ πρόφασίς ἐστιν, ὡ κολουθόντων μὲν νενόηκασι
τὰ κ̣ῆ τὸν τόπον ποιοῦντες τοῖς πρὸ τέρους δύο ἀνοχισμῶ
σώματι κῶς ἐλέχθαι. δέχομαι λίσαν γὰρ ἀκολούθως τοῖς πρὸ τέροις
δύο, τὸν τρίτον. οὐ πρέπον τ̣ες μὲν ὡς πρὸς τὸ ἀκολουθον τοῖς δ̣ισὶν.
ἀναγκαίως δὲ παίσαντες τῶ τὴν ἀρχὴν ὧν κ̣ῆ τὸν τόπον παρεωραμέν̣.
τῶ γὰρ σώματι κῶς ἐλέχθαι τοῖς δύο, ἔπεται καὶ τὸ τρίτον ἄνοι σω
ματικ̣ὸν. οἱ δὲ δ̣ τέροι τῶν μὲν τρίτω, ὑγιῶς ἐπιβεβλήκασι τὴν ἀπο
λόγου νομίσαντες δ̣ λοῦσθαι ἐκτομὴν τοῦ παθητικοῦ ἀπὸ τῆς
ψυχῆς. οὐκ ἄτ̣ δὲ πεθεωρήκασιν ὅτι ἁρμόζον ἦν τῆ ποιᾶ τ̣ῆ
ἐκδοχῆ καὶ τοῖς πρὸ τέροις δύο ἀνοχισμοῖς ὁμοίως τῶν τρίτ̣ῶ
ἀλληγορῆσαι. ἃ δ̣ομαι λίσαι παραπλησίως τοῖς πρὸ τέροις
δ̣οῦναι καὶ τὸ τρίτον ἃ περοῦσιν ἐπ' ἄλλων τινῶν οὐ μόνον τῆς ὕλ̣ω
θηκῆς τῆς παλαιᾶς ῥητῶν, ἀλλὰ καὶ τοῖς καὶ μῆς ἁρμόζ̣ηλέγ̣.
τὸ δ̣ράμα μὲν ἀποκτέν̣η, τὸ δὲ πνᾶν ζῶον ποιᾶ, τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν
κ̣ῆ τὸν πρὸ κείμενον τρόπον ὁμολογητέον. τὴ μεθὲν γὰρ τὸ τρά
μα μία τῶν δύο ἀνοχισμῶν, ἃ ποιᾶ τις ἂν ὅτι ἀπέκτ̣ηνε τοῖς ἀκολού
θοις τοῖς πρὸ τέροις τὸ τρίτον νοήσαντας καὶ τολμήσαντας ἃ πᾶν,
ὡς κατὰ τὸν λόγον τοῦ κ̣ῦ χωροῦντας ἂν τὸ ποιᾶν ὡς πᾶν ἢ τῆ

ἴσι γὰρ ἁρμόζοντες οἱ πεμπτεσ ἐκκοιλίασ μρὸς ἁρμηνήθησαν
οὕτως. ἐφ' ὅσ τοῦ, ὁ δ̣ωναίμονος χωρᾶν χωρήσω.
δύο ἐσομένων. περὶ τοῦ τόπου τοῦ τὸν παρεκδοχὰς
προ τῆσ φαινομένης ἡμῖν ἀληθοῦς ἀφ' οὗ τὸν τόπον ἐτ̣ησε
ἐκθέμενοι. καὶ μετὰ τοῦτο ὅσ δ̣ωναίμονος τὴν μὲν ἀφ' ἑαυτῆσ
ξαίμενοι τὸ ἀληθὲς βούλημα τῶν καὶ τοῦ τόπον ἐὰν χωρῶ
μεν τὸ κρᾶτ̣ον βιάσομεν, οὕτως ἡκομεν ἐπὶ τὸ προκ̣ῆ.
τινες μὲν γὰρ ὡς ἀκολουθον τῆ ἐνεργᾴᾳ τῶν καὶ τῶ τὸ σωματικ̣ὸν
ὁρωμένων δ̣ύο ἀνοχισμῶν. καὶ τὸν τρίτον σωματικ̣ὸν νομίσαν
τες, ἐβολμήσαν ἐαυτοῖς παραλαχεῖν ἀποφόβουμεν τοῦ πρὸ θεῖ
ἀνεπιφημόρως δὲ, ἀνοχισμῶ. ὁμοτενᾶ τοῖς δ̣ύο πρὸ τέροις.
καὶ ἐν αὐτοῖς ὑποβεβλήκασιν ὀνᾶδ̣ος μῶ τάλαν δὲ καὶ αἰσχύν̣η
οὐ παραμόροις τοῖς ἄλλοτρίοις τῆς πίστεως. ἀλλὰ καὶ παν
ρᾳδίοις, πᾶσι μᾶλλον τοῖς ἀνιμήσ πράγμασι συμμνασκόμενοι;
παρὸ ἡ τῶ φανταστ̣ῆ φόβωθῦ καὶ σωφρονίσωμεν μέτρω ἔρω
τι γεννήσαντι πόνους καὶ σώματος ἀκρᾶτ̣ειασμόν. καὶ ἁπ̣ῆ τι
ἕτερον πάθοι ἂν ὀπτηλικοῦ τῶ ἑαυτὸν παραλαχεῖν πράγμα
τος. ἕτ̣ροι δὲ καὶ οὐ πολλοὶ οὕτω μενοί κασι μὴ βασανίσαντες
πρόπον ἀκολουθίας λόγων. τοῖς μὲν πρὸ τέροις δύο, αὐτὸ
τὸ στοματικ̣ὸν ἐξ̣ηλῆφασιν ἡ ῥηθαι τῶ σεῖ. ὡς οὐδὲν πλέον

Τῶν οὖν ὁμοίως τοῖς πρὸ τέρους ἀνοιχθῆσιν, ἀνοιχθῶσι
ἑαυτοῖς· ἃ δὲ μὴ ὑλεταί τισι καὶ ἄλλα παραδήλως ζῶν τα καὶ
νηστεία θήκησ᾽ ἀχρόνως γράμμα ἀποκτέῖνον, ὡς κουέτω. παραδήλ
ως οὖν χάριν· τίνα τρόπον. ὡς περ πρὸς τοὺς ἀποστόλους ἔφη·
ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἀτέρβαλλα τίου καὶ πήρας καὶ ὑποδήματα
μή τι νος ὑστερήσατε; οἷς ἐπιφέρεται τό, οὐδέ, φησίν, οὐδενός.
ἢ πῶν οὖν αὐτοῖς οἷς ἄλλα νῦν ὁ ἄμων βαλλάντιον, ἀρώτω ὁμοί
ως καὶ πήραν· καὶ ὁ μὴ ἄμων, πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ
ἀγορασάτω μάχαιραν· ἔφη τοι γὰρ ὃ νῦν τὰ τοῦτο ἃ ἐκ κέναι τοὺς ἐν μὴ
ἔχοντας τῶν βουλήματι τῶν λεγομένων, πωλήσας τὸ ἀυτοῦ
ἑαυτοῦ ἱμάτιον) καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν ἀνδροφόνον· ὡς λαβὼν
μάχαιραν τοιαύτην καὶ παρὰ τὸ βούλημα τοῦ ποιήσασα παρεκ
δοχὴ μηνύσας αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀποληφθῆται μὴν· πάλαι δὲ καὶ ἐν μαχαίρᾳ
ἀποληφθῆναι· ποδαπὴ δὲ ἡ μάχαιρα οὗτος παρόντος ἐστὶ καιροῦ
διηγήσασθαι· ἀλλὰ καὶ τὸ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσασθε.
ἢ πῖσ μὴ δοξε πάσασ τί βουλόμενος ὁ ἰσ τοῦ τοπρο σέταξεν·
ὡς τε λῶν ἀποστολικὸν βίον μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπά
σοιτο; ἀπαυθεσ προσὰν ἦν αἰδόξαι τοῖς θεωροῦσιν αὐτὸν τοι
οῦτον· οἵτινες τὴν αἰτίαν τοῦ οὕτως νοήσαν τος ἐπὰν ἀνα φέ
ρωσιν ἐπὶ τὸν λόγον ἡμῶν ἐκ ἐνοσ ἐδόξε τοῦτο πράττειν, ἐνα χ
θῇ ἐν αὐτῇ τὸ μισῆν τὸν λόγον τοῦ θῦ ὡσαρείουσ καὶ ἀπαν θρω
πουσ καὶ τῶν σκυβάλου παντοῖσ ἐν αὐτῷ· καὶ τοῦτου τιμῶν αἰτί
λαβὼν ὁ μηδένα κῦ τὴν ὁδὸν ἀσπαζόμενοσ, πάλαι ἂν προ
φάσῃ τοῦ τρώμασι τοσθῆναι τοῦ· τοῦ τρώμασι τοσαῦτον ἀπο
κτήνου τοσ· ἃ δὲ καὶ δοξειὸν ὀφθαλμὸν πὶ σκόπει ὡς αὐτῇ
τοῦ καὶ κῦ βλέπειν· ἢ τὴν δοξειὰν τοῦ ὠμασι τοσ χεῖρα· ἢ τὸν

δεξιὸν κῦ σάρκα ποδα, πάλαι ἂν μηδὲ τῶν ἀποκτεινυμένων ἢ αὐτὸς ἑαυ
τοῦ ἀσ καὶ αὐτοσ μάνασ ἐπὶ τοῦ γράμματοσ· δεῖ ἀναβάνειν αὐτὸν
ὡς τὸ πρᾶγμα τοῦ λεγομένου· ἀλλοι μὲν οὖν τῶν πρὸ ἡμῶν, οὐκ ὠκνησαν
ἰδίοις συγγράμμασιν ἀφορμὰσ παραοχὰν τοῦτον τρέπειν ἀνοιχθῆ
τολμήσαί τινασ παθεῖν προφάσει βασιλέασ οὖν ὧν παρωλέσ
ὀντα τοῖσ πρὸ τρέπουσι δοκεῖν· οἶμαι δὲ νῦν ἐπεσθαι αὐτὸν τὸ περὶ ὧν
τοῦ ἰσ τορούμενον· ὡσ ἄρα ἢ αὐτὸν λόγον τηνδε βεβασάνικεν
φρονεῖν ὅρωσον, ἀνοιχθῆναι μὲν σωματικῶσ ἑαυτὸν ἐπιδέδωκεν·
μᾶσ δὲ χὴν τὸν λόγον τοῦθῦ κῦ σάρκα καὶ καὶ ὧν τὸ γράμμα ποτὲ νοή
σαντεσ· μὴν οὐκέτι γινώσκοντεσ, οὐκ ἀλόκοῦμενωσ καλῶσ ἔχει
ληφόσι τοῖσ καὶ τὸν τρέπειν ἀνοιχθῆναι μὲν ἑαυτοῖσ πρὸ φάσει
τοῦ βασιλέασ τῶν οὖν ἐπὶ πάροισι· καὶ οὐκ ἐπὶ πλῆθον πρὸ
ἦλε τρίχαμεν τὰν ἀναβοπὴ τοῦ τὸν τρέπειν παραπλησίασ τῷ
προτέροισ δὲ σωματικῶσ ἐκλαβὴν θέλουσ· ἃ μὴ καὶ ἐπὶ
ρώκαμεν τοῖσ τολμήσαντασ καὶ θέτε ἀνοιχθῆναι τοῖσ δωσα μὴ
θερμοτέραν κινῆσαι ψυχήν· ὅπερ τὴν μὲν· οὐ λογικὴν δὲ πρὸ
τὸ τοιοῦτον τολμᾶν· φησὶ δὲ σῴζεσθαι ἐν ταῖσ τῶν μαθητῶν βιβλί
φορομένῳ παραπολλοῖσ ὡσ δοκίμων· πᾶν μέροσ τοῦ σώματοσ
τὸ ἀναπήθουσι μὴ σωφρονῆν, ῥῖφον· οὐ μᾶλλον γὰρ χωρὶσ τοῦ
μέροσ ζῆν σωφρονοῦσα, ἢ μετὰ τοῦ μέροσ ὀλεθρίως· καὶ πάλ
λιν πρὸ βαὶ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν βιβλίων ἀφορμὴν ἢ δοὺσ ἐπὶ τὸ
παραπλήσιον, λέγει· ἀνοῖσ ἴδοισ ἂν ὑπὲρ τοῦ τὸ λοιπὸν
τοῦ σώματοσ ὀφθαλμὸν ἀποκόπτοντασ αὐτῶν καὶ ῥίπτον
τασ μέρη· πόσῳ βέλτιον ὑπὲρ τοῦ σωφρονῆν· καὶ φιλο
δὲ ἐν πολλοῖσ τῶν ἁγίων μοσέσωνόμων σωτάξεων αὐτοῦ ἀ
δοκίμωσ καὶ παρὰ σωτοῖσ ἀνδράσι, φησὶν ἐν βιβλίῳ ὃ οὖν

τὰ τέκνα. ὧν περιχωσταίρεγνται καὶ οἰνομίζοντες ἐαυτοὺς δηλῶ
σομαι τοῖς κακοῦνχίζην ἢ αὐτὴν τῶν οὐρανῶν βασιλέαν. τίνα
δὲ πάθοιεν, ἢ καρκαβαρίας καὶ σκοτώσεις ἐαυτὸ πεφθανούσ
καὶ ἐπὶ τὸ ἡτεμονικὸν. καὶ παραπροίσασ τὸ φανταστικὸν. ἀλλὰ κα
φανταστούμονον ἀπὸ τῆς ποιᾶς δεὐλήσ. πρὶν δὲ ἐλθωεἰπὶ τὴν
δηλήσιν τῶν κῆ τὸν τόπον λεκτέον. ὅτι ἡ περὶ τὸ ἀκόλουθον
ἐαυτὸ μαρκίωνα πεποιήκε φάσκων μὴ δεῖν ἄλλη τορφὴν τὴν
τεραφήν. καὶ τοῖς τόποις τούτοις ἠθέλησεν ὡσ ἀληθῶσ τοῦ σεσ
ῳσμένου νομίσασ δεῖν ἢ τοι παραυδόξαν δεῖ μὴ τοῦ φάσκ
τὸν σεσῳσθαι τῶν ἀρχικῶν καὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων πολλῶν ἐαυ
τὸν παραδιδόναι πάσῃ μόνον τὸν περὶ τὸ φλκόν, ἢ μὴ αὐ ἀμοί
τολμήσαντα τῶν τηλικούτων ἐσόμενα ἀσδιαφκιμίαν τοῦ λόγ
μὴ δὲ ἐπὶ φλαῦναι τοῦ σεσῶσθαι τοῖς λόγοις ἢ τε μὴ ἄλλη τορῶν
ἢ μᾶσδὲ οἱ βουλόμενοι τὴν ἀκολουθίαν σώζειν τῶν περιῶν ἀνά
γκησιμῶν. καὶ ἀλλοκοῦτεσ τὴ τρῳ πολογίαν τοῦ τρίτου, τοιαῦ
τα φήσομεν καὶ περὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ δύο. ἀνοῦ χοι πρῳτικ
νῶν, οἱ ἀρχοὶ πρὸσ ἀφρῳδῆσι αλέγοιν τῶν καὶ μὴ ἐπὶ δηδούτεσ
ἐαυτῷσι ταῖσ καὶ τὰ ταῦτα ἀσελτήμασι καὶ ἀκαθαρσίαισὴ τὰ
παραπλήσια αὐτοῖσ. ἡ σὶ δὲ τῶν πρῳστρωτῶν ἀρχαίων δηλω
φορὰ οἱ μαρβᾶσ. οἱ μὲν γὰρ, ἐκ κατὰ σκλησῆσι τοιοῦτοι.
περὶ ὧν λέγοι τάν. τὸ ἡ σὶν ἀνοῦ χοι οἵτινεσ ἐκκοιλίασμὲς
γεννήθησαν οὗτοσ. οἱ δὲ, ἐκλόγων μὲν ἀσκοῦσι πρῳτρεπέν τ
τὴν τῶν ἀφρῳδῆσίαν ἀποχὴν ἢ πᾶσ περὶ τὸν τόπον ἀκολ
οὐ μὴν τὸ γεννήσαν αὐτοῖσ τὴν τοιαύτην πρόθεσιν καὶ ἀσκησ
καὶ τὴν ἴνα οὕτωσ ὀνομάσω καὶ τορθωσιν λόγοσ τέτονε θῦ. ἀλλὰ
ἀνθρώπινοι λόγοι. ἡ τε τῶν φιλοσοφησάντων παρ ἕλλησ

ἐπιγραφὴν. ἐπὶ τοῦ τὸ χάρον τῷ κράτονι φιλῆν ἐπὶ τὶ θεοδωρ
ὅτι δεῖ δηλονοχαθῆναι μὲν ἀ μᾶλλον ἢ πρὸσ σωσοσίασ ἐκνόμοισ
λυτῶν. ἀλλοῦ τι φαλτέον αὐτοῖσ μὲ τὸ μὴ ὑλικὲ τῶν ἰδρῶν
τραμμάτων πολὶ τούτων δεῖ ληφόσιν. ἡ γὰρ ἐν τοῖσ καρποῖσ
τοῦ πνσ καὶ τὰ λεκται μὴ ἀ φάπησ καὶ χαρᾶσ καὶ μακροθυμι
καὶ τῶν λοιπῶν καὶ ἡ ἀκράτεια, καρποφορητέον μᾶλλον
τὴν ἀκράτειαν. καὶ πόσε δὲ δομὲν οὐ ἀπὸ θῦ σῶμα ἀῤῥενθη
ρητέον, ἢ περ ἄλλό τι πολυπτέον. ἵνα καὶ παραβαίνη τὸ
τὸ καὶ ὡσ πρὸσ τὸ ῥητὸν χρήσιμοσ λόγον οὐ φθερᾶσ τὴν οἰκ
τοῦ πατὸ μωνοσ σου. χρήσιμον ἀσ ἀπὸ τροπὴν θερμῶν μὴ
τὴν πὶ τὰ νεωτέρων. ἀσ ὁμολογῶ χρὴ ὅτι ἐρωτᾶν σωφρο
σύνησ ἄρισιν. ἀλλοῦ καὶ τε πίνωσιν. καὶ τὸ ἐὰν δὲ μάχωνται
ἀνοι ἐπὶ τοαὐτό. ἀνοσμᾶ τοῦ ἀδελφοῦ ἐαυτοῦ καὶ τὰ ἐξῆ
ἔωσ τοῦ, οὐ φήσεισ οὐ φθαλμοσ σου ἐπᾶν τῆ. ἡ γὰρ ἀποκό
πτεσθαι ἐπιλαβομένη δύναμιν ἀνδρὸσ, πᾶσ οὐχὶ κ
ὁ ἑαυτὸν δηλονοιανὸ δοῦ φορούσησ ὡσ τε σωφρο σύνη, τοι
αύτη πορι φάσῃ ἐπιδεδοκῆ. ὡσ λογισάσθω ὁ ὡμήλων
τὸ ποιοῦτον πολμᾶν, ὃ πᾶσ ἐστὸ τῶν ὀνομαζόντων καὶ
συλλεγομένων τῶ, οὐκ ἀσελάσεσθαι δηλῶσαι ἡ ἀποκεκομ
μένοσ ἀσεκκλησίαν κῦ. ὡσ αριθμοῦ τῶν αὐτὸν τοῖσ
ἀποκεκομμένοισ τὸν ἀνδρα. οὐ πολέσω καὶ οὐ πάθοι
αὐτισ παραυκαιρὸν εἰμπο διοθεύτων τῶν ὡσ ἰατρῶν πῆ
δεσ φασὶν ἀποκεφάλλησ καλῶ βαινούτων ἐπὶ τοὺσ ἀῤῥεν
τόποισ σπερμᾶ. καὶ ἐν τῶ καλῶ βαίνειν δηλῶ τι νων περὶ
τοῦ παρθαῦ φλεβῶν τὴ φυσικὴ τῶν κῦ βαινούτων
θρμότητι τι, περίχασ τοιούτων φύμτοισ ἀνδρασ πρὸ

ἄξιος ἐστὶν ἀνούχου γενόμενος ἀρχιδοσκοῦ τοῦ ἀοικοδομήτου ναοῦ τοῦ θῦ. φασὶ δὲ εὐραίου παιδεσ τὸν δανιὴλ καὶ τοὺσ τρεῖσ σὺν αὐτῷ ἀναν[ί]αν. αἰζαρίαν. μισαὴλ, ἐν βαβυλῶνι ἀνουχάζ· πλεονεμῆ
σαι πρὸ τὸν ἐζεκίαν ἁρμηνήσ πρεσφήτασ ὑποκρισάμου ἐν τῷ, ἀπὸ τοῦ
στέρματόσ σου λήμψῃ καὶ ποιήσουσι σκάδον τασ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ βασι
βαβυλῶνοσ· φασὶ δὲ ὅτι πορὶ τούτων, καὶ κρύψαι πρεσφήτασε
φάσκων· μὴ λεγέτω ὁ ἄλλο γενησόμενοσ πρεσκήμμοσκῶ, ἀφορισθῆ με
ἁρακῶ ἀπὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ πὼ ὄζησῃ· ἕωσ τοῦ, κρήπονα νεῶν
καὶ θυσιαστήρων· καὶ λοιπὸν οὕτωσ ὡσ πρὸσ τὸν μῦθικὸν τόπον τὸ μὴ γενη
ἐν βαβυλῶνι· ἀλλὰ ἄρουρα ἦναι πρὸσ τὴν βαβυλῶνα ὡσὸ δανιὴλ·
ἵνα γεννήσωμεν συλλαβοῦντεσ ἀπὸ τοῦ θάου πᾶσ ὡσ ἑκάστοσ καὶ οἱ
σὺν αὐτῷ, ὁράματα καὶ πρεσφητάσ· δῆ δὲ ἁδέναι ὅτι οὐκ οἶδ
ἄροι ἂν πιθανόν τασ ἁσκαδὴν τοῦ τοισ τρεῖσ σωματικοὺσ
ἦναι ἀνοικισμοὺσ ὃ βουλόμενοσ παραφῆναι τῷ λόγῳ. καὶ σὺν αὐ-
τορλόσαι καὶ τοῖσ πρεσφρημένοισ· καὶ δῆ αὐτῶν συμβεβηκὸσ τοῦτο
δῆ δόξασιν· ἀκέβουλή θημεν δὲ ἐκ θέσθαι αὐτά· μὴ τυμνασί
ἄνεκεν πιθέντεσ τοὺσ λόγουσ καὶ τὴν λύσιν ἐκ φουεκθέμενοι, πρὸ
φασισ γενόμαθα τοῖσ μὴ ὧσ βούλεται οἷσ χωροῦσι τὸν πορι ἁ
νουχίασ λόγον· πρὸσ τὸ ἐνεπορόδῃνοφῆ τὸ χωρᾶν καὶ σωμα
αὐτὸ ὑποληπτέον. δέον πνίζων καὶ πνίσι χοῦντα, καὶ
τοῖσ τρεῖσ ἀνουχισμοῖσ πνικὸν πεπαθαι λελέχθαι +
ὁρισθῶν πρεσενεχθέντων παιδίων τοῦ ιυ, ἵνα ὦσι θῆ τὰσ χάρασ αὐ +
ὁπότε πρεσῆν ἄχθησαν αὐτῷ παιδία· καὶ τὰ ὄζησ· ἕωσ τοῦ, καὶ ἐπὶ
τὰσ χάρασ αὐτοῖσ, ἐπορεύθη ἐκεῖθεν· τὸ τε μὴ ἀναστραμμένη
ἱστορίαν γέγονε, τῷ καὶ πρεσενηνέχθαι παιδία τῷ ιυ· βουλομένων
τῶν πρεσφορόντων ἐπιψῆναι αὐτοῦ τὰσ χάρασ αὐτ καὶ πρεσεύ
ξασθαι. ϙ

ἢ τε τῶν κωλυόντων ἁμαρτὴν ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἐν ταῖσ αἱρέσεσιν, οὓσ τοι
δὴ καὶ δοκοῦσι δηλοῦσθαι ἐν τῷ φάσιν ἀνούχοι τινεσ ἀνουχίσθη
σαν τῶν ἀνῶν· τὸ δὲ πορισὸν ἄξιον· ἢ τὸν λόγον πρὸσ ἀναλαβὼν
τὸν ζῶντα καὶ ἐνεργῆ καὶ πομπὸν τρόπον ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δι
τομον· ἢ τὴν ὡσ ὠνόμασεν ὁ ἀπόστολοσ μάχαιραν τοῦ πνῦ· ἐκ
τέμνοι τὸ τῆσ ψυχῆσ παθητικὸν μὴ ἀπολήμψοσ τοῦ ἐμῦ· καὶ
τοῦτο ποιοῖ· καὶ νοήσασ βασιλέαν οὐρανῶν καὶ μέλλοντα συμβα
λόμενον πρὸσ τὸ κληρονομῆσαι βασιλέα οὐρανῶν· πρὸ ἐκ τε μὲν
λόγω τὸ παθητικὸν τῆσ ψυχῆσ αὐτοῦ· ποισὶ δὲ ποιούτοισ ἁρμόζοι
ἂν καὶ οὐχ ὅσοι οὐ[ν] ὁ[ι]σοῦν πολὺν τὸν τόπον ἐξηλιφότεσ·
τὸ, ὅ φησιν ἀνούχοι οἵτινεσ ἀνοίχησαν ἐν αὐτοῖσ ἐξω τὴν βασιλέ
των οὐρανῶν· μεμάληδε δύναμισ τὸ χωρῆσαι τὸν ἀπολόγουσ τῆσ
ψυχῆσ ἀνουχισμόν· οὐ οὐ πάντεσ χωροῦσιν ἀλλοῖσ δὲ ἐξ[ε]δόθη
δὲ, πᾶσι τοῖσ αὐτῆσασιν ἀπὸ θῦ τὴν λογικὴν μάχαιραν καὶ δεῖ
σασι αὐτῆ χρῆσασθαι ἐν τοῖσ ἐξω τὴν τῶν οὐρα
νῶν βασιλέα· ἁδὲ χρῆ καὶ ἱστορίαν ἐφάψασθαι τῶν κτ πατέρων φασὶ
μέλλοντασ ὑποφαινομένησ ἡμῖν ἁσὰ αὐτὰσ ἀναλωσκῆσ, φήσωμεν·
ὅτι ἁ σί τινεσ ἀνοῖχοι τοῦ φαραὼ ἄρονοι πάντ καλοῦ· ἵν' οἶνο χοῶσ
αὐτῷ καὶ σι τοποιῶσιν ἀνουχισθέντεσ· ἁσὶ δὲ καὶ τοῦτο ὑπ' οἴσῃ
τοῦ τὸ ἀνοῦχοι, ἵν' οἰκοδομήσωσι πεσοῦσαν τὴν ἐκκλη· πορὶ
μὲν οὖν τῶν πρεσπέσων, ἐν τῇ τενέσι κτέρασπαι· τῶν δὲ ὀρθέσ
παραὐθρίαν, ὁ ἐν τῷ ὀρθέραν ἔζευ γτερα μμένων· οὕτω φη· καὶ ἁμὼ
ἤμην ἀνοῦχοσ τῷ ζασιλῇ· καὶ ἐτένε τοεν μινὶ νισὰν ἕωσ ἁκοσοῦ·
ἁρσαθερῷ τῷ βασιλῇ· καὶ τὰ ὄζησ· ἕωσ τοῦ, καὶ ἠλαθώ θην ἐνώπι
τοῦ βασιλέωσ καὶ ἀπέσταλέμε· καὶ σὺ δὲ ἐν τυχάνων τὸ ὀρθέ
ραν ἔζευ, ἁρήσασθε λοῦ τὰ καὶ τὸν τόπον· καὶ ἐπὶ φήσασθαι

Ι
τέον δὲ ὅτι οὐκ ἔστιν ὅτε οὐ προσφόρως παιδίον τὴν ψυχὴν τῷ ἰῷ·
ἐφοίσ λέγοιεν ἂν ὡς παρὰ καιρὸν ταῦτ' ἡκηκοὼς αὐτὰ ἀπὸ τῶν λαβών· τὸ, ἰδοὺ
ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θς· ἢ ὅμοιόν τι τῶν παιδίων τε τούτων
τινὰ μὴν, χεὴ μαλλιζέτω νήπια· ἀλλὰ δὲ λεγέσθω ἥκιστον παι-
ὡς τῶν νηπίων οὐ τοσοῦτον φέρω· καὶ ὁ κύριος ἡμῶν ἐκ στόματος τοσούτω
φοντόρων καὶ ἀρτιζέτω παίνου· ἵνα καὶ ἡμεῖς τοῖς τοιούτοις
τοῦ ἁγίου πνεύματος ἀκριτεστέρως, λέγωμεν τὸ, ἐκ στόματος θσύνης νη-
καὶ θηλαζόντων καὶ ἀρτιζέτω παίνου· παιδίων δὲ λεκτέον, τοὺς δυ-
χῶς σαρκίνοις καὶ νηπίοις· ὁ ποίοις κορινθίοις ἐπιφώμησος
ὃ ἀπόστολος παῦλος ἔλεγε· κἀγὼ γὰρ ἐδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι
ὡς πνευματικοῖς· ἀλλ' ὡς σαρκίνοις ὡς νηπίοις ἐν χῷ· τὸν τοιοῦτον δὴ
παιδίον προσηνέχθη πότε καὶ αὐτῷ προσαγέσθω τῷ ἰῷ· σημεῖον
δὲ τῆς τῶν νηπίων προσφωνήσεως, οἱ πολλοὶ τῆς ἐκκλησίας ἐν
χῷ νήπιοι καὶ θηλάζοντες· χεὴ δὲ γίνεσθαι τὸν λοιπὸν οὐ τέρεα τῶν
προφῆς· πρὸς οἷόν λέγοιεν ἂν ὡς ἀμὴ προφῆς θάλποιεν τὰ ἑαυτῶν
τέκνα θάλπουσιν αὐτοῖς· τὸ, τὰ λοιπὰ ὑμᾶς ἐποίησαν οὐ μισθωτοί·
οὐ πω δὲ ἀρκούντως ἔχομεν· ἢ τέως πᾶσι μὴ θέντες τὸ ἀλλ' ἐλεγχόμενοι τῶν κ
τὸν τόπον· ὅτι μὴ ὡς ὁ μαθητὴς ὃν ἠγάπα ὁ ἰς παιδίον τῶν
ἰῷ· ἢ ὡς ὁ μάρκος προσέφορον αὐτῶ καὶ βρέφη ἀνέτεταν·
ὑποτίνος δὲ προσηνέχθη ἢ τίνες προσέφορον ἅμα πᾶσι λέ-
γοι πᾶσιν· ἢ μὴν κατὰ λιπόντες ὀξέως τὸ πᾶς ἐλέγομεν
ἀξιονίδη ὑπὸ πόρον κατασωθήσεσθαι· ὑποτῶν περὶ ὧν τοιοῦτ
παρὰ λέξη παιδίων μὴ ὧν ἀμαρτάνεται προσηνέχθη αὐτῶ ὡ-
πὸ τῶν γονέων ἢ ἀπὸ τῶν μερῶν· ἢ προσέφορον αὐτῶ βρέφη ἢ παι-
δία αὐμερέων αὐτῶν· ἢ γνώσεσθε σὺν λογισμῶ καὶ σοφίᾳ τὸ τοιοῦτον
παρατήσαι καιρὸν· ἀφ' παρὰ φασιν τοῦ ὅτι προσελθόντες αὐτῷ

τῷ ἰῷ καὶ δέα κοινωνοῦντες αὐτῶ· αὐτοῖν ὧν θάλποντες τῶν παιδίων ὁρῶν
προσδέα φορᾶς· ἢ βρεφῶν, οἷς δασὶ τίνας προσφόρως δὲ τῷ ἰῷ· ἵνα
προσενεχθέντες αὐτῶ, χαρεῖσιν ἢ θῶσιν αὐτοῦ· καὶ πότε· οἷς δασὶ δὲ
καὶ τίνας οὐ χεή· ἢ ὅτι ἐπὶ τίνας χρόνους οὐ χεή· οὐ γὰρ ἄπερ ἡ σοῦ μὴ
ἀγγελικῆς οἰκονομίας τῶ τοσοῦτον τῶν παιδίων προσέρχεσθαι τῶ ἰῷ·
τὸ δὲ βούλεσθαι τῶν προσφερόντων τὰ παιδία ἐφ' οἷς καὶ προσάγεσθαι·
καὶ τὸν μάρκον, ἵνα αὐτοῖς ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται·
καὶ τὸν δὲ τὸν μάρκον, ἵνα αὐτῶν· καὶ τὸν δὲ τὸν ἁπόν τὰ βρέ-
φη αὐτῶν ἅγναι λουκᾶν, ἵνα αὐτῶν ἅπτηται· τῆς γὰρ προσαλῆ τοῦ
ἰῷ καὶ τῆ αὐφῆ αὐτοῦ τὰ παιδία καὶ τὰ βρέφη οὐδενὸς μᾶλλον
ἀ κούσαν ἀπόρ ἀ κούουσιν οἱ ἡδέως πνευματικοί, ἀρκεῖται δὲ βοήθειαν·
καὶ ἡν χωρεῖ ὡφέλειν· ἅπτεσθαι γὰρ αὐτῶν ἡδέως μισῶ· μόνον χρὴ
ὧν θένος τὸ ἐπισκοπεῖν αὐτοῖς· ὃ ἐκφεύγει αὐτῶν
ἅπτεσθαί τῶν χρεόνων· τάχα δὲ καὶ ὡς προσηκόντως, τὸ βού
λημα τῶν προσφορόντων αὐτῶ βρέφη καὶ παιδία, τοιοῦτον
ἦν· ἢ λαβόντων ὅτι οὐχὶ οὐ τέκνα ἀπαμῶσιν ἰῷ βρεφῶν ἢ
παιδίων· καὶ δέα μὴν ἢ αὐτῶν ἢ σὺν φῆς ἐναφιέντος αὐτοῖς, σὺμ
πάσαι ἢ δαιμόνιον ἢ τί ἄλλο ἢ οὐ φάσας οἷς ἦλατο· οἶμαι
δὲ ὅτι καὶ ἐπὶ πολλαῖς πονηραῖς δέαις μᾶς πορίζην ἀνίαν
ψυχὴν ἀρχήθεν ἀπόλοιῶται ποικίλως αὐτῆ ἐπιβουλόμενον,
ἢ αὐτοῦτο ὡς ἐκ τῶν προσόρων ἡμᾶς δέαις μὴν αὐτοῦ παθόν
τες οἱ προσφόρον τες πᾶσαι περὶ τὰ βρέφη, πᾶν μὲν ποιοῦσι ἵνα
ἢ αὐτῆς ἐπιθέσεως τῶν χερῶν αὐτοῦ καὶ τῆς πορίτων παιδί
κὰ τῶν βρεφῶν ἅγνης, ἢ ἵνα τῆς αὐφῆς αὐτῶν ἅπτωνται μὴν τῆ
χάριτος· δέαις μὴν δὲ ἐπίσης μὴν ἢ φόρουσι, καὶ πρὸς τὰ
ἔχεσθαι· ὡς μὴ σὺν ἀρκῆ· ὡς κωλυτικὴ τῆς ψυχάνοιας αὐτῶν ἐπαφῆς τῶν ἐναντίων·

q2

καὶ σκῶμμα. οὐχ ἁπλῶς τι καὶ αὐτέρμηνευτὸν τὸ μῦθος ὅτι
οὗτον. ἀλλὰ σεμνότερον τοῖς ὑπὲρ τοῦ χριστοῦ μύθοις οὐκ ἔστι
τὸ, φησὶ τοῖς ἐπὶ τῇ μώσει μαθηταῖς· καὶ ἡ οὐ τοῦ ἐπὶ τῇ μαν
κωλύοισιν αὐτῶν προσφέρεσθαι τὰ παιδία, τὸ, ἄφετε τὰ
παιδία. καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με· ἡμῖν οὖν ἐ
χθρὸν τὰ ἀποδεδομένα πρὸς τοῦ υἱοῦ τινων προσηνέχ
θη καὶ τίνες προσέφερον, ἀκολούθως ἂν ἐκείνοις μαθη τα
τίνες ὀξέως ἐροῖτο νοῆσαι τὸ τοῦ ἰῦ, δεῦτε μοι ἡλίκα με μαθη τὰ
μήματα τῶν ἁγίων τοῦ θῦ· φθάνουσι γὰρ καὶ ἐπὶ τοιαῦτα τὸ τῶν μαθη
τῶν ὄνομα ἀμοῖ· ἵνα μὴ μόνον οἱ ἀεὶ οἱ αὐτῶν μαθηταὶ ὦσι. ἀλλὰ
καὶ ἄψυχοι οἷς ἔφθη· καὶ ἡ τίς οὐ τῶν πρὸ ἡμῶν βούλεται ποτὲ
ὀνόματος ὀνομάζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ κἀ
κεῖ πρῶτον τὸ ποιοῦν τὸν πρὸ βίου νομίζοι· θέ
λων μὴ ἐπ' ἄλλων τάσσεσθαι ἢ ἀνῶν τὸ τῶν μαθητῶν ὄνομα ἐπὶ
τιμῶν τοῖς προσφέρουσι τῷ ἰῦ τὰ βρέφη καὶ τὰ παιδία,
ἢ θρανοὶ τῶν ἡδασκάλων τὸν λόγον ἐπὶ χρεῶν τῶν ἁπλοῦ φρόνοι
καὶ μάχειν παιδίων, λόγον ἄρον τε σταλαιτέρου κόπτων, προσί ζον
τες τοῖς γάλακτος χρήζουσι, προσφέρον τες τῷ ἰῦ βρέ
φη καὶ παιδία· οὐ γὰρ δώσει λογικῶν τροφὴν τοῦτων καὶ τοιαύτης
παθεῖν· ὡς ἐδώκε μώμος λέγειν· ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις· σοφοῖς
τε καὶ ἀνοήτοις, ὀφειλέτης εἰμί· τούτων δὴ προσφερόντων τῷ ἰῦ
βρέφη καὶ παιδία, λογικὴν τροφὴν νομίζοντες εἶναι τῶν ἡδασκό
καὶ ἡδασκάλου τὸ μαθητὰς ἔχειν μαλλίζοντες ἰῦ, πρὶν μάθωσι τὰ περὶ
τῶν βρεφῶν καὶ παιδίων, ἐπὶ τιμῶσι τοῖς ἁπλοῦ φρόνοις ἡδάσκου
σι καὶ παιδία προσφέρουσι· σαφῶς δὲ τὸ ποιοῦν τὸν νοήσας, ἐπι
φήσας τῷ, βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν ἀδελφοί· ὁπόθ' ὑπο

λοίσοφοί κατὰ σάρκα· οὐ πολλοὶ δυνατοί· οὐ πολλοὶ εὐγενῆς·
ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θς καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα
τὰ ὄντα καταργήσῃ· βλέπει τῶν τοιούτων τινὰ τῶν ἐπαγγελλο
μένων καὶ τὴν χίσιν ἐκκλησίαν ἁγίαν καὶ δίδασκαλίαν προσ
φέρουσαν τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουδενωμένα καὶ τὰ
ἀγενῆ καὶ δι' αὐτοῦτο λαχθέντα μῶμον ἀν καὶ παιδία· καὶ κλέπτων,
ἵνα τι μᾶλλον ὧσιν ἀκρίβωσι ποιοῦντι τὰ τῶν προσφέροντι
λικοῦ τάσσεσθαι καὶ δίδασκάλου βρέφη καὶ παιδία· καὶ περὶ χέσ
θαι μὲν ἁρμόζοντα φόρτον παίνων ἐξεταζόμενα, ἐπὶ τοιαῦτα·
τῶν μὲν προσφορόντων παιδία, ἵνα τὰς χάρας αὐτοῖς ὦσι θή
ἴσα καὶ προσάξηται· τῶν δὲ μαθητῶν, ἐπὶ τιμῶν αὐτοῖς·
ἢ ποιοῦν τῶν προστοιὸς ἐπὶ τιμῶν τὰς ἐπὶ παιδίοις προσφορὰς
τῷ ἰῦ, δίδασκάλος καὶ σκῶρ καὶ κῶ· ὥφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κω
λύεσθαι τὰ ἐλθεῖν πρός με· ἢ παιδοτρεπέστον τοῖς μαθηταὶ τὸ ὀνόμ
αὐδέρασι συμκαταβαίνειν τὰ φελήματα τῶν παιδίων· ὁπόσοι γένοιτ'
τοῖς παιδίοις παιδία ἵνα τὰ παιδία κερδήσωσι· λεγέτω τὸ σκῶρ
τὸ, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· καὶ γὰρ αὖ τὸ σῶ
μορφῆθῦ ὑπάρχον· οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ,
γέγονε παιδίον· ὥστε τελεσθῆναι τοῖς μάγοις ὑπὸ τοῦ προφήτου τὸ
προλεθὲν τεσ ἀκριβῶσ δεῖ πάντα τε πρὸς τοῦ παιδίου· ἢ ὑπὸ τοῦ
μαθητοῦ ὅτι οὐ φήρ οὗ ἡδονὴ ἐν τῇ ἀναστολῇ προκεῖται αὐτοῦ,
ἐὰν σοῦ ἐλθὼν ἐμάθη οὐ ἡμῖν τὸ παιδίον· καὶ μφόλιται, ἐλθόντ
φῆ ἐστὶν οἰκίαν, ἡδονὴ τὸ παιδίου μὴ τὰ μαρίας τῆς μρὸς αὐτοῦ.
καὶ ὁ φανερὸς δὲ τοῖς ὡσὶ φάσκελος, παιδίον ἐκάλεσε τὸν ἡλικοῦ
ἡμῶν σεαυτῆπων· ἀγερθὲ πρὸ λαβεῖν τὴν μρὸ καὶ τὸ παιδί
αὐτοῦ καὶ φύγε εἰς αἴγυπτον· πάλιν τε αὖ τὰ λατικόσαν τος

τοῦ κῆρύδου ἀγγελος κῦ καπόμαρφαίνεζ τοῖσ ἰωσηφ φάγαι ζύπτω
λέγων· ἀγερθὲ παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μᾶτερα αὐτοῦ·
καὶ ὄϊσ οὖν οὐ μόνον καὶ τὰ τὴν ἱκετηρίαν ἀλλὰ καὶ ζ τὴν ἀμα
γωγὴν, ἃ ἂν παγασενέ αὐτὸν ὡσ παιδίον· ὡσ ταῦτ ἀ πᾶν ὃσ
τὸ μάθετε ἀπ ἐμοῦ ὅτι πρᾶοσ ἀμὶ καὶ ταπηνοσ τὴ καρδ ζ,
οὕτωσ καὶ τὸ μάθετε ἀπ ἐμοῦ γενομένου ὡσ παιδίον, πωσ λέ
γω. τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλ ἀ τῶν οὐ ρα νῶν· τοιούτων ὃ
τοιά ἐστι τὰ παιδία· πορρὶ ὧν οὐκέτι περ ἐπ τοῖσ μαθη ταῖσ
δ ὅτι τιμᾶν τοῖσ προσφέρουσιν αὐτά· καὶ παῦλοσ δὲ ὡσ ἐπι
φάνεμοσ τὸ. τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασι τῶν οὐ ρα νῶν· δῶρα
μοσ δὲ βάρβαρ ἆναι ὃσ χῦ ἀπόστολοσ, ἀγένετο νῆπιοσ καὶ
παρα πλήσιοσ τρεφόθαλ πούσηι τὸ ἑαυτῆσ παιδίον· καὶ
λαλούσηι λόγουσ ὡσ παιδίον ἢ ὡσ τὸ παιδίον· πούτων δὲ ἐπι
μελῶσ ἀκουστέον ἵνα μὴ φανταῖσ σοφίασ καὶ τοῦ ἢ ω βεβη
κέναι, καταφρονῶμεν ὡσ μικρῶν ἐν τῇ ἐκκλησίαι
μικρῶν καὶ παιδίων· ἀλλὰ δότε πωσ φ ἐρῇ τὸ. τῶν γὰρ
τοιούτων ἐστὶν ἡ βασι τῶν οὐ ρα νῶν, τοιοῦτοι γενόμεθα
ἵνα καὶ ἢ μῶν σώζηται τὰ τὰ παιδία· οὐ μόνον δὲ οὐκ ἀφι
έντεσ τὰ παιδία προσφέρεσθαι τῷ ἰῦ· οὐδὲ μόνον μὴ κω
λύοντεσ αὐτὰ προσφέρεσθαι αὐτῷ· ἀλλὰ καὶ ὡσ τοὺσ μετὰ
τῶν παιδίων γενόμενοι παιδία, τὸ βούλημα τοῦ σῦ ποιοῦ
μεν· ἵνα σωζόμενοι καὶ ἢ μεῖσ τοιούτοισ γινόμενοι τῶν ἐπ
ἐλ, ὡσ ταπεινώσαντεσ ἑαυτοὺσ ὑπὸ τοῦ θῦ ὑψωθῶμεν·
τοιοῦτον γὰρ ὑδὼ ἀληθῶσ φάσ κο, πᾶσ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν
ὑψωθήσ ζ· μάλιστα δ ἐπὶ ἐν τοῖσ ἀνω τέρω τέτρα πται ὃ,
ὅσ ζ ὁ ὢν παν ὠσ ἀληθῶσ τὸν ὡσ τὸ παιδίον τοῦ, χῦ τοῦ λῦ

ὁμάζων ἐν τῇ βασιλ ἀ τῶν οὐ ρα νῶν· καὶ τοῦ τα μὴν ἐφαπτόμενοι
προσ τοῖσ ἐπὶ τιμῶ σι μαθη ταῖσ παιδία προσφερομένων
τοῖσ ἰῦ, τοῖσ προσφέρουσιν· ἱκανὸν δὲ τὸ παιδία καὶ μὴ πᾶσιν
ὡσ παιδία παρα κολουθῆν δὼ ἢ τοῖσ λεγομένοισ, ὅτι ἐπὶ ἢ
κε μὲν τοῖσ παιδίοισ οἷσ τ ἐστὶ χεῖρασ· ἐπὶ θησόν δὲ ἐπορεύθη ἐκεῖθ·
καὶ δὼ ὠν μὲν ἅψασθαι φησὶ τοῖσ παιδίοισ ἢ αὐτῆσ ὠφῆσ, ἐπορεύθη
ἀπὸ τῶν παιδίων· μηδὼ ἢ τῶν ὁμοίωσ τοῖσ μαθη ταῖσ ὠκο
λουθῆν πῶ ἰῦ· ἢ περ δὲ λόγιον κύ ἐστι καὶ τοῦ ἀγγελικὸν· καὶ λόγ
ἀγὼ· καὶ ἀργύριον πε πυρωμένον δοκίμιον ἑπτάκαλ μένον τῆι γῆ·
καὶ αὐ κρωσκε καθαρμένον καὶ ἑπτάπλασίωσ, ὁ φάλ τὸ σῶ ναι
ἑρμοσαὶ πῖ ἢ ἢ νῦ ἐκ τῆ θέμενοσ τὸν καὶ τοῦ τὸν τόπου ὅμαθῆσ, δύο
μὲν ἢ πε τοῦ βουλήματοσ τοῦ προσεννέχθαι τοῖσ τῶν παιδίω· οὐ
κέτι δὲ προστοῦ δύο τοῦ ζητεῖ φ· προσεννέχθη μὲν γὰρ τοῦ πῖ
δὼ ἀκέτι μόνον τὰσ χεῖρασ αὐτοῖσ ἐπιθεῖσ· ἀλλὰ προσεύξ
ἵνα καὶ προσάλ ζ· τέτρα παιδὲ ὅτι καὶ ἐπιθῆσ τὰσ χεῖρασ αὐτοῖσ,
ἐπορεύθη ἐκεῖθεν· οὐ γὰρ προσέσχε καὶ προσάλ μενοσ· ἡδὼ τὸ
γὰρ λέχθαι καὶ ἐπιθῆσ τὰσ χεῖρασ καὶ προσάλ μενοσ αὐτοῖσ, ἐ
πορεύθη ἐκεῖθεν· ὁρᾶ οὖν ἢ λώσασα μέζοσι μὲν τῶν παιδίων
τηρῆν τὴν προσάλ ζ· τοῦ ἰῦ δὼ ἀ μὲν οἷσ χορῆσαι· καὶ τὴν ἐπι
θεσιν τῶν χεῖρῶν αὐτοῦ ἐπαὐτοῖσ· καὶ τὴν περιαὐτῶν προσ τ προσ
άλ ζ· τοῖσ δὲ παιδίοισ ἀρκῶν λέγειν τὴν ἐπιθεσιν τῶν χεῖρῶν
αὐτοῦ· ἃ δὲ τὰ ἀποδεδομένα πορὶ τοῦ, πᾶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν
ἡ βασι τῶν οὐ ρα νῶν· προτρεπόμενα καὶ τὸν σοφῶν τῶν
μὴ ὑστερηφανῆν τοῖσ ὄχλοισ τῆ ἐκκλησίαι μικροῖσ· μὴ δὲ ἐκ
φρονῆν τῶν παιδίων καὶ νηπίων εὐχῶν, χρήσιμον παρα
λαβῆν ἀπὸ τοῦ καταλυκᾶ· τὸ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅσ ἐὰν φε

μὴ δέξηται τὴν βασιλέως τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον· ὃ οὐ παιδίον μέν
ὢν· ἀλλὰ ἀνὴρ πάντων μὴ πίου καταρξάσας· τίνο μισθὸς δὲ τοῖς
παιδίοις παιδίοις καὶ λέγων αὐτοῖς· οὐκέτι ὑμῖν λαλήσαι ὡς πνεύμασιν· ἀλλ' ὡς σαρκίνοις· ὡς νηπίοις ἐν χριστῷ·
γάλα ὑμᾶς ἐπότισα· οὐ βρῶμα· οὐ γὰρ ἠδύνασθε· ἀλλ' οὐδὲ νῦν
λουκᾶς, τοιαύτη ἐστίν· πρέσφορον δὲ αὐτῷ καὶ βελτίονα αὐ
τῶν ἀπτῆ καὶ τὰ ὄζησ· ἕως τοῦ, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασι
τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν· καλὸν δὲ ταῖς αὐταῖς
λέξεσι καὶ ὁ μάρκος μᾶλλον παρατέθεται ὡς σαύτως ὄζει θε
Π ὁρὶ τοῦ ἐπερωτῆσαι τὸν πλούσιον τὸν ἰησοῦν καὶ ἀγαθὲ τί ποιήσας
ἀγαθὸν καὶ τὰ ὄζησ·:
Κ αἰδοὺ ἃς προσελθὼν, ἃ πεν αὐτῷ· διδάσκαλε τί ἀγαθὸν ποι
ήσω· ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον καὶ τὰ ὄζησ· ἕως τοῦ, πολλοὶ δὲ ἔσον
πρῶτοι ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι πρῶτοι·
μ μὴν φαλμοῖς γέγραπται ὡς δῶρα μὴν τοῦ θεοῦ ποιῆν
ἀγαθὸν, ὁ πὸ θέλοντα ζωὴν ἀπῶν καὶ ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθὰς,
παῦσον τὴν γλῶσσάν σου ἀπὸ κακοῦ καὶ χεῖλη τοῦ μὴ λα
λῆσαι δόλον· ἔκκλινον δὲ πὸ κακοῦ καὶ ποίησον ἀγαθόν· ὁμ
τῶν θαυδὲ ὁ σὴρ πρὸς τὸν ἃ πόντα τὰ τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ζω
αἰώνιον κληρονομήσω, ἃ πεν ὡς τοῦ κυρίου ἀγαθοῦ ἐπὶ μη
δένα ἀναφερομένου ἢ τὸν θν· τὸ τί με ἐρωτᾶς πορὶ τοῦ ἀγαθ·
ἃς ἐστὶ μὸ ἀγαθός· χρὴ δὲ ἀδέρμαὸ πὲν τῶν θν μὴν κυρίως τὸ ἀγα
θὸν, ἐπὶ τοῦ θῦ πέπακται μόνου· ἐν ἄλλοις δὲ καὶ τὰ χρηστὰ
κῶς· καὶ ἐπὶ ἔργων ἀγαθῶν καὶ ἐπὶ ἀνῶν ἀγαθῶν· καὶ ἐπὶ δένδρ
ἀγαθοῦ· καὶ σὺ δὲ ὧν ἄριστε καὶ ἐπὶ ἀλλων πλεόνων τὰ αὐτόμεν
τὸ ἀγαθὸν· οὐ νομίζειον οὖν μάχεσθαι τὸ ποίησον ἀγαθὸν, πρὸς

τὸ τί με ἐρωτᾶς πορὶ ἀγαθοῦ· ἃς ἔστιν ὁ ἀγαθός· λελαμμένον πρὸ
τοῦ παθόμενον καὶ ἀ ποιοῦν· διδάσκαλε καὶ τί ἀγαθὸν ποιήσω·
ὁμῶν οὖν μαθητὴς ὢν πορὶ ἀγαθοῦ ἐρωτᾷ θέντος τοῦ σῆς
θῦ τῶν τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζ· ὁδὲ μάρκος καὶ λουκᾶς
φασὶ τὸν σῶ ἀρκέναι· τί με λέγεις ἀγαθόν· οὐδεὶς ἀγαθὸς ἀμὴ
εἷς ὁ θς· ὡς τὸ πεταμένον ἀγαθὸς ὄνομα ἐπὶ τοῦ θῦ, μὴ ἂν τυχ
θῆναι καὶ ἐφ' ἑτέρου τινός· οὐ γὰρ ἦ ἀγαθὸς ὁ θς, τοῦτ' ἔστι
ἴσον ἀγαθὸς ἂν ὅσ ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ προφέρων τὰ ἀγαθά·
καὶ ὅσπερ δέ ἐστιν ἀκὼν τοῦ θῦ τοῦ ἀορά του, οὕτως καὶ τῆς
ἀγαθότητος αὐτοῦ ἀκών· καὶ παντοδαπῶς δὲ τοῦ νοῦ δεεφόρου
ἐφαρμόζεται ἡ ἀγαθὸν φωνὴ, ἄλλοσι μαινόμενον ἄλλο τὸ
φαῦ τοῦ λεγόμενον· ἃ περ ὡς μὲν πρὸς τὸν πρᾶον, ἀκὼν ἐστιν
ἀγαθότητος· ὡς δὲ πρὸς τοὺς λοιπούς, ὁ περ ἡ τοῦ πρᾶος ἀγαθό
τητος αὐτοῦ· ἢ καὶ μᾶλλον ἔστι τινὰ ἀνωλομίαν πρόσεχε
ἰδεῖν ἐπὶ ἀγαθότητος τοῦ θῦ πρὸς τὸν σῶ οὐ τὰ ἀκόνα τῆς
ἀγαθότητος αὐτοῦ, ἢ περ ἐπὶ τοῦ σῆς πρὸς ἀγαθὸν ἀνῶν καὶ ἀ
ἔργου καὶ ἀγαθὸν δένδρου· πλᾶον γὰρ ἢ ὑπεροχὴ πρὸς τὸν
ποδεέστερα ἀγαθὰ θῦ τῶ σῆ· καθότ' ἐστὶν ἀκὼν τῆς ἀγαθότη
αὐτοῦ τοῦ θῦ, ἢ περ ἡ ὑπεροχὴ τοῦ θῦ οὐ ποσὰ ἀγαθοῦ πρὸς τ
ἃ πόντα τὰ σῶ· ὃ πὲρ ὁ πεμφασμεμάζων μού ἐστιν· οὐ τὰ
πρὸς ἕτεροις καὶ ἀκόνα τῆς ἀγαθότητος τοῦ θῦ· πάσαδὲ
τοῦ βουλήματος ἔξεως τῶν λελαμμένων· πρὸς τὸ τί ἀγαθ
ποιήσω, λέλεκται δὲ πρὸς αὐτό, τί με ἐρωτᾶς πορὶ τοῦ
ἀγαθοῦ· ἃς ἐστιν ὁ ἀγαθός· τὸ, ὅταν ποιήσῃ τε πάντα τὰ
ἤ ἃ πάσχειν τὰ ἡμῖν· ὀφάλετε λέγομεν ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν·
ὃ ὃ φάλομεν ποιῆσαι, πε ποιήκαμεν· ἐὰν γὰρ ποιήσωμε

δὲ καὶ τὸ παῖζω, οὐχὶ πόθου τοῦ κατὰ τὰ σώματα· ἀφ' ἧς καὶ αὐτὸς λέγει ποιᾷ· ἱστέον ὅτι πολλάκις καὶ ἐπὶ τῆς ἀγάπης λέγει ποιᾷ· ποιήσασθε δὲ λέγει ὅθ', πάλιν ἀποκαθίστησιν· οὕτω δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ἀγάπης οὐ οὐκ ἐπαίσθην, ἐπαίσθην· ὡς γὰρ οἱ τοῖς παιδαρίοις προσφέρεται ὅθ'· πρὸς γὰρ τὰ τοιαῦτα οὐ παιδαγωγὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ πατὴρ παιδαγωγεῖ πρὸς τὸ παρ' οὐδὲν ἡγεῖσθαι ἄλλο λυπῆσαι· ἐπὶ δὲ καρποῦ φησὶ κυρίου τοῖς διὰ τῆς ἀγάπης γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι καὶ σώσησθαι ὃ περ ὡς ἐπαίσθην ὅθ', οὕτως καὶ ἐσώσατο· ἀληθῶς γὰρ τὸ ἐπαίσθη καὶ αἱ χάρες αὐτοῦ ἰάσαντο· ἀφ' οὗ καὶ πρὸς δεκτέον τὸ ἐλεχθησόμενον, ὅμως ἐλεχθήσεται· ἀφ' οὗ θυμὸς μὲν ὀργὴ μόσθυμος, ὀργίλον δὲ ποιᾷ ἐλέγχων· καὶ ἐλεγόμενον ὀργὴ αὐτοῦ ὅπερ ἐστὶν ἀφ' οὗ θυμός· παιδαγωγία δὲ λέγεται πρὸς τοιοῦτο μιμήσασθαι περὶ ἀφ' οὗ τὸ τοσοῦτο θυμοῦ καὶ τοῦ πλήθους τῆς χολῆς τῆς τοσαύτης· ἡνίκα δὲ ἔκρυψε τοῖς φοβουμένοις αὐτόν· ἵνα μὴ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος τῆς τοσαύτης καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονήσαντες τῆς ἐλεημοσύνης τῆς καὶ μετανοίας καρπὸν θησαυρίσωσιν ἑαυτοῖς ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας θεοῦ· νῦν οὖν ἐθησαύριζον κρυπτομένου τοῦ πλήθους τῆς χολῆς τοῦ θυμοῦ αὐτοῖς· πορεύεσθαι μὲν οὖν τοῦ τί σὺ ἀφ' οὗ καὶ περὶ τοῦ τί ἀφ' οὗ ποιήσω λελέχθω· ἀδωρεὰν μαθεῖν ἀφ' οὗ τοῦ τόπου ἰδεῖν· ὃ μὴ δέεσθαι θεωρῆσαι πῶς ἄρα ἔρχεται τὸ, ἀφ' ἑαυτοῦ ἦλθον, τί ἔρημον τὰς ἐν τόλμαις· ἐν ᾧ περιέχεσθαι· ὅτι ὡς ὅ ζῶν τῆς ζωῆς ἅπτεται τοῦ πῶς θανόντος μὲν ὡς πορεύεσθαι τοῦ ἀφ' οὗ θεὸς δὲ τῆς ἀγάπης ἐκρύβη

μὴν πρό που ἔξω τῆς ζωῆς ἐστιν ὁ ἔξω τυ χάνων τοῦ φ πάντως. ἀλλ᾽
ἡ μὲν ζωὴ· καὶ ἀλλότριος ὢν αὐτοῦ· καθ᾽ ἑτερότητα δὲ, πᾶσα δὲ πίστις
καλὴ καὶ ποταπὴ, δίκαιος μὲν ἂν εἴη ἐν τῇ σκιᾷ τῆς ζωῆς· λέγων
πῦρ πρόσω που ἡμῖν χάσκει· οὐ φησὶ πομπὴν ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ζήσο
μεθα οὐ μὴν τοῖς ἐφ᾽ ἡμῖν ἐστιν· οὐ μὴν ἐν αὐτῇ τῇ ζωῇ· ἀλλ᾽ ἐπὶ μεν θανά
του πυρικαῇ μηνος καὶ λέσων· πρό με ῥῖσε πατὴρ ἐκ τοῦ σώματος
τοῦ θανάτου τοῦ τοῦ τον· ἢ καθ᾽ ἡμᾶς ἐν χώραις καὶ σκιᾷ θανάτου
ἦλθε δὲ πρὸ ἐλθών ἵστι τὴν τῶν ζώντων στῆν· καὶ σαρκὶ ζωὴ οὐ μό
νον τοῦ φαύλου· ἀλλὰ καὶ τοῦ ἔτι ἐπὶ πρῶτος πάντων καὶ τῶν ἀ
ποστόλων· κεκρυμμένην ἐν τῷ θεῷ· φησὶ γοῦν ἡ ζωὴ ἡμῶν
κέκρυπται σὺν τῷ χῷ ἐν τῷ θεῷ· ὅταν ὁ χς φανερωθῇ ἡ ζωὴ ἡμῶν,
τότε καὶ ὑμᾶς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεται ἐν δόξῃ· πρήσας
δὲ πάντα τὸν τὸν πόρι τοῦ ἔσω καὶ τοῦ ἔξω ἵνα ὦν αἰχθῇ τὰ κλ
ληλα τῷ θέλησις ἡμᾶς τὴν ζωὴν ἡ σελθῆν· οἱ οὐδὲ ἐθήκατε οὐδὲ
κῦ τοῦ θερισμοῦ· ἵνα ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐ
τοῦ· ζητήσας γὰρ ἐκβαλῇ πόθεν· καὶ ἃ πρὸ ἐν θάδε φησὶν οἱ
ὁρίσαντες ἐκβεβλημένοι ἀπὸ τὸν θορισμὸν τοῦ κῦ, ὅ ἔξω φησὶν οὗ
ἐβλήθη χωρίου· ἢ τὸν τοῦ θορισμοῦ ἄλλως ποιήσαντ
ἔργα, ἀπελάσοντες ἀπὸ τὴν ζωήν· καθαρισθέντες μὲν ἀπὸ
νεκρῶν ἔργων· τοῦδε ἐναντίον· ἐκ νοὶς πρὸ πάντες ἔργα
ζῶν τα· ἡμιθέτι μὲν νεκροὶ λαλήσωντες· λέγοντες δὲ ἐκ τ
ζωὴν τὸν λόγον τοῦ θῦ καὶ ἐνεργῆ· οὗτος δέ ἐστιν ἀνάλογον ἐκ
μασι ζωῆς αἰωνίου ἐναντίως λογισμοῖς τοῖς κατηγοροῦσιν·
ὅτε τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων
ἢ μᾶλλον κρίσεως, σωθήσεται μὲν ἐκ νοὶς οὐ λογισμοὶ
ἀπολογούμενοι· ἀπολεῖται δὲ οὗ λογισμοὶ τινὲς κατηγο-

ἡ τοίνυν καὶ ἡμᾶς θέλομεν ἀπὸ τὴν ζωὴν ἡ σελθῆν, οὐ κοίσωμεν
τοῦ λέγοντος οὗ· ἡ θέλησις ἀπὸ τὴν ζωὴν ἡ σελθῆν, πτήσωμεν τὰς
ἐν τολάς· καὶ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς τῶν ἐν τολῶν πτήσεως
ἀπὸ τὴν ζωὴν ἡ σελάσομεν θῶ· τινὲς μὲν οἱ αὐτῆς ἢ ποιήσαντες τὰς ἐν
δόξας καὶ μακαριώτατον, ἢ ὅπου ποθὲν μᾶς φέρῃ τῆς ζωῆς,
ἢ ἐλαττόνων καὶ ἀμυδροτέρων πῶν ἐν τολῶν πτήσεις· ὃ δὲ
ἀκούσαντες πτήσωμεν τὰς ἐν τολάς, λέγῃ· ποιήσω· ἵνα μάθωμεν
ποίας μάλιστα τηρῶν ἡμᾶς ἐν τολὰς οἴεσθε βούλεσθαι· ἢ πετάρπος
τὸ ποιήσω· τὸ, οὐ μοιχάσεις· οὐ φονεύσεις· οὐ κλέψεις· οὐ ψευ
δομαρτυρήσεις· τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· ἠγαπήσεις
τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν· ἤδη ἄρα κἀκεῖνος ποιῶν οὕτως
ὀνομάσῃ τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς ἡ σελθῆν· οὐ κάρκωμα τὸν πρὸς
τέλος τῆς τῶν, πᾶν τὸ καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια· ὡς τὸν
ἕνα χον παραπλήσιον μιᾶς τούτων τῶν ἐν τολῶν, μηδὲν ὑπὸ
τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς ἡ σελθῆν δῶσαι· καθαρώτερον οὖν τῷ
καὶ ἐλθῆν βουλομένῳ εἰς τὴν ζωὴν, ἀπομοιχᾶσθαι καὶ φόνου
καὶ πάσης κλοπῆς· ὡς γάρ μοιχὸς καὶ φονεὺς οὐκ ἡ σελεύσεται εἰς
τὴν ζωὴν, οὕτως οὐδὲ ὁ κλέπτων· τῆς τοιαύτης δὲ ἁμαρτίας,
πολλοὶ τῶν λεγομένων πιστῶν τῷ χῷ ἑνοχοί σιν· ἐλεγχό
μενοι ἐν ταῖς πραγματείαις τοῦ βίου καὶ οἷς πιστεύουσιν αὐ
τοῖς· καὶ ταῖς μέσαις τέχναις ἃς ἐργάζονται οὐκα
θαροῖς κλοπῆς· οὐ μόνος δὲ ὁ κλέπτης οὐκ ἡ σελεύσεται εἰς τὴν
ζωήν· ἀλλὰ καὶ ὁ κοινωνὸς αὐτοῦ καὶ ὅσων περέχων αὐτῷ·
ἡμῶν γὰρ τῶν ἁπλῶς ἐστὶ πᾶν· κοινωνοὶ κλεπτῶν ἁπάν
των δὲ ὧρα· ἐνδεῖ μὲν ἁλμῷ, κωλύεται δὲ ἡ κῆς τῶν καὶ
ὧν μάλιστα τοῦ θῦ καὶ ἀνάλαμβάνειν ἐπὶ χαλεῖ ἑαυτοῦ τὴν θῆν

αὐτοῦ οὐ λέγω μισοῦντα τῶ ἀ ἐθεώρασκλέπτην ζωὲ πεζχεσαὐτῶ·
καὶ ὡσ περ πρῶτον ἤρηται τοῦ μὴ φοιχῶν τὴν μερίδα σοῦ ἁτί ἐ·
καὶ οὔτε κλέπτην οὔτε κλέπτην οὔτε μοιχὸν ἢ πε τοῦ τοιοῦτον·
ἀλλὰ ζωπρέχοντα μὴ κλέπτε· μὴ φοιχῶν δὲ τιθέντα ἑαυτοῦ
τὴν μερίδα· τὸν δὲ ἐλάσσονα μόνον ἡσ τὴν ζωὴν, οὐδὲ φιλοδόξ πυρ
δᾷ· ἐκβάλλε ται δὲ πᾶσ ζωῆσ καὶ ὁμοίωσ πληρῶν τὴν λέξουσαν ἐνδέ
τίμα τὸν πρῶ καὶ τὴν μρῶ· ἀλλὰ τοὺ τῶν μὴ ἴσα σκρατῆσα
τῶν ἐν τολῶν, οὐ πάνυ χαλεπόν· ἐρ σον δὲ ἐ ἐστιν ὧσ μᾶζον καὶ χρή
σιμον τοῖσ ὅλου τῶν πρε πέρων ἡ σαχθέν των ἡσ αὐτὴν, τὸ ἆσα
πτήσασ τὸν πλησίον σου ὡσ ἑαυτὸν πληρῶσαι· ἐ πᾷ δὲ καὶ κῇ
τὸν ἀπόστολον· τὸ οὐ φονεύσησ· οὐ μοιχεύσησ· οὐ κλέψησ
καὶ ἥ τισ ἑ τέρα ἐν τολή, ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἀνακεφαλαιοῦται·
ἐν τῷ ἀγαπήσησ τὸν πλησίον σου ὡσ ἑαυτόν· πλήρωσισ δὲ ὁ παῦσαν
πληρώσασ ἐν τολήν· δηλονότι τέλεσον ἂν ἃ κὸ πλη ρώσασ
τὴν ἀγαπήσησ τὸν πλησίον ὡσ σεαυτὸν ἐν τολήν· ἃ δὲ ἑ
λεσ οὗτοσ, ζητήσαι τισ ἂν πῶσ τοῦμε ανιόκου ἃ πού τοσ ταῦτα
πάντα τὰ ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητοσ μου τί ἔτι ὑστερῶ, ἀπεκρί
ναιτοὐσ ἠρῶσ μὴ τελεῖ ου ὄντοσ τοῦ ταῦτα πάντα πεποιηκότοσ·
καὶ ὡσ σύγκαταθέμενοσ τῶ τῶν πάντα ποιήσαντι, τὸ ἐ
θέλησ τέλεσον ἦναι, ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ
δὸσ πτωχοῖσ· καὶ δῆξησ θησαυρὸν ἐν οὐ ρανῶ καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοί·
πρόχεσ οὖν ἃ δυνατὰ μᾶλλα πρὸσ τὴν πρόκαμψιν ζήτησιν καθέ
ναμὲν πρότερον οὔτοσ ἀπαντήσασ· ὅτι μή ποτε τὸ ἀγαπήσησ τὸν
πλησίον σου ὡσ ἑαυτὸν, ὑπόνοια δώῃ τισ οὐ χὶ τοῦτο
σῷ ἐν ταῦθα παρῆλθε· ἀλλ ὑπό τινοσ τὴν ἀκρίβειαν μὴ
νοήσαντοσ τῶν λόγων μείων, πρόσ τεθῇ· ζωγρήσασδὲ τὴ

ὑπονοήσαντοῦ πρόσ τεθῆναι ἡμῖν ταῦθα τὸ ἀγαπήσησ τὸν πλησίον ὡσ
ἑαυτὸν, ἢ τῶν ὁμοίων παρὰ τῶ μάρκω καὶ τῶ λουκᾶ ἐκθεσισ·
ὧν οὐδέτεροσ πρόσ τέθεικε ταῖσ κῖ τὸν τόπον ὑπὸ τοῦ ἰῦ παρα
λῃφθῆσαι σὲν τολαῖσ· τὸ ἀγαπήσησ τὸν πλησίον σου ὡσ ἑαυτόν·
καὶ φήσαντοσ ὅκρα τῶν τῶν τὸ περὶ τοῦ πρόσ περίφθαι αὐ καὶ ἐξ
τὸ ἀγαπήσησ τὸν πλησίον σου ὡσ ἑαυτὸν ἐν τολήν· ὁ τιᾗ τὰ αὐτὰ
ἄλλα φόροισ λόξεσι παρὰ τοῖσ βδίοισ ἀνατέτραπται, οὐ κἂν τὸ, δῆ
σοι ὕστερᾷ ἢ ἓν σοι λείπει ἀρήκα ὁῖσ πᾶσ ἐπαγγέλλα μὴν πε
πληρωκέναι τὴν ἀγαπήσησ τὸν πλησίον σου ὡσ σεαυτόν· ἀλλὰ
πᾷ καὶ κῇ τὸν μάρκον ἐμβλέψασ τῶ πλησίω τούτῳ ἀπόστολον τι
πάν των ταῦτα ἐφύλαξα ἐκ νεότητόσ μου ἡ τοῦ πίστευσεν αὐτὸν,
ἔοικεν συγκατατεθεῖσθαι τῶ πεποιηκέναι αὐ ἐπιτήλαστο
πεπληρωκέναι, δῆ τολὴν μάλιστα ἀ κατὰ τὸν ἀπόστολον σ
οὐ φονεύσησ καὶ τὸ ἀ τισ ἑτέρα δῆ τολή, ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἀνα
κεφαλαιοῦται τῶ ἀγαπήσησ τὸν πλησίον σου ὡσ σεαυτόν·
δῆ λαβεν ἴσασ ἆρα αὐ τοῦ τὴν ὄμοιαν, ᾗ δεν ἀνάξιον ἀσωμάτου
ἐπαγγελμάτων· πεπληρῶκέναι τὰσ πρόκαμψιν δῆ λ·
οὐ κἂν δὲ ἀ ἐκ μέρουσ πρόσ ταῖσ ἑτέραισ ἐν τολαῖσ καὶ τοῦ ἀγαπή
σησ τὸν πλησίον σου ὡσ σεαυτόν, τὴν κεφαλαιώδη φέραν
καὶ ὅλων φέρουσαν παρέλιπον ἐν τολήν ὁ μάρκοσ καὶ ὁ λουκ·
ἐὰν μὴ ἄρα τισ ὅμοιαν μὴ φήσαι ᾗ ναι τῶ τετραμμένω· οὐ
πορίσαντοῦ δὲ λελάχθαι· πῶσ δὲ καὶ ὡσ οὐδέ πω τελέωσ
πρόσ ἑτέροισ ἐπαγγελμένω· καὶ τὴν ἀγαπήσησ τὸν πλη
σίον σου ὡσ σεαυτὸν ἐν τολὴν πεπληρῶκότι ἔφη οἷσ τοῦ
θέλησ τέλεσον ἦναι, ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα
καὶ δὸσ πτωχοῖσ καὶ ταῦ δεῦρο· καὶ ᾗ μὴν μὴ καὶ πορίσαλλον

πολλῶν ἦν φωνίαν ἣν πρὸς ἀλλήλους τῶν αὐτοκράτορων· ὥστε
πάντα τὰ κτίσματα μὴ σωάδην ἀλλήλοις· ὁμοίως δὲ καὶ
τὰ λοιπὰ ἀγγεῖα· καὶ ἀστεβησίτισε δόξεν ἦναι ὁ ὕσσωπος
ἢ τῶν πρὸ στερρίφθαι· οὐκ ἐμὴν ὑπὸ τοῦ σοῦ πρὸς τὸν
πλούσιον τὴν ἀλαπίσας τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν ἐν τολήν·
νωὶ δὲ ἀκλονότι πολλὴ γέγονεν ἡ τῶν αὐτοκράτορων ἦν φορά·
ἥ τε ἀπορία θυμίασιν ὠφελείαν, ἥ τε ἀπὸ πόλεμο στιγῶν
μοχθηρᾶς τῆς ὀρθοδόξου τῶν ὑραφομένων· ἥ τε καὶ ἀπὸ τῶν
τὰ ἑαυτοῖς δοκοῦντα ὀμπὶ ὀρθῶσαι πρὸς τιθέντων νόμ
φαιρῶν· τὴν μὲν οὖν ὀμ τοῖς αὐτοκράτορσι πᾶσαν παλαιὰν ὀρθή
κησεν ἦν φωνίαν, θῦ δὲ δόντος ἀρχὴν ἀσασθαι· κριτηρίω
χρησάμενοι ταῖς λοιπαῖς ἐκδόσεσιν τῶν γὰρ ἀμφιβαλλομένων
παρὰ τοῖς ἑβδομήκοντα ἦν τὴν τῶν αὐτοκράτορων ἦν φωνί
τὴν κρίσιν ποιησάμενοι ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἐκδόσεων, τὸ σωά
δον ἐκφαίνεσθαι φυλάξαμεν· καί τινα μὲν ἀβελίσαμεν ὀμ τῶν ἑ
βραϊκῶν μὴ κάμενα· οὐ τολμήσαντες ἀπὸ τῶν πάντη πορίεσθαι·
τινὰ δὲ μετὰ στερίσκων προσεθήκαμεν· ἵνα δηλονὴ ὅτι μὴ
κάμενα παρὰ τοῖς ἑβδομήκοντα ἐκ τῶν λοιπῶν ἐκδόσεων
συμφώνως τῷ ἑβραϊκῷ προσεθήκαμεν· καὶ ὁ μὲν βου
λόμενος, πρόσθαι αὐτά· ὡς δὲ προσκόπτα τὸ τοιοῦτον, ὁ βού
λεσθω πορίσθαι παραδόχησιν ἢ μή, ποιήσει· ὁ τοίνυν θέλ
μὴ παρρίφθαι ὀμ τῶν τὴν ἀλαπίσας τὸν πλησίον σου ὡς
σεαυτὸν ἐν τολήν· ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ κυ μετὰ τὰς προτιέ
ρηθαι τόπε, ὁρᾷ ὅτι ἐρέμων καὶ ἀμέσως ἐλάζαι βουλό
μενος ὁ σωτὴρ ἡμῶν τὸν πλούσιον ἐκάνον ὡς οὐκ ἀληθόν τῶν ὀμ
τῶν ἐρημένων· καὶ τὴν ἀλαπίσας τὸν πλησίον ὡς σεαυτὸν

ἀμ τολμὴν τετηρηκέναι, ἐφ ἑαυτῶν τὸ ἀθέλητος πλήσος ἦναι, ὑπὲρ
πολησούσου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς· οὕτως γὰρ φανήσῃ
ἀληθάζων περὶ τοῦ ἀλαπίσας τὸν πλησίον ὡς σεαυτὸν ἐν τολήν τε
τηρηκέναι· ἐὰν δέ τις τηὰν ἡμέρων ὡς θενίαν· καὶ τῶν δὸς κόλλος
ὧν τινα τὸ ποιοῦτον ὑπὲρ τηῆς ἐν θῶ τελάφ πτήσος ποιήσαι, κατὰ
φρονήμην τῆς λόξεως· πράπτα δὲ ἐπ' ἀλληγορίας, δύνασθαι
θήσεται ἐκ τίνων καὶ ἑλληνικῶν ἱστοριῶν· ὁμοίως δὲ τὴν παρ' ἑ
λλησι σοφίαν, ἱστοροῦσι ταῖς νέσ τὸ ἐν τῷ θεῷ τῷ πλουσίῳ ὑπὸ
τοῦ σοῦ ἀρημένον πεποιηκέναι· κρείττων γὰρ τὸν θεβαίον
ἐλόμενον δῆλα θορίαν καὶ παράδηγμα ἀτελοῦς βίου· καὶ
ὡς ὠφέλιμον καίριον ἑαυτὸν παρασχεῖν βουλόμενον τοῖς ἑλλη
σι μηδενὸς χρήζοντας, φασὶν ἀποδόμενον πᾶσαν τὴν οὐσί
τῷ θεβαίῳ λήμματι δεδωρῆσθαι· μᾶλλον τοῦ ἀρημένου ὅτι
σήμερον ὁ κράτησ κρώτηται ἐλαθερόι· ἢ περ δὲ ὁ ἑλλην
σοφίαν καὶ δόγματα τὰ ἐλόντα τὴν ψυχὴν ἀνοῦ τὸ τοιοῦτον πρᾶ
πε ποιήκε, πῶς οὐχὶ μᾶλλον δωρεὰν τὸ τοιοῦτον πρᾶξαι
πεναμωάμενον ἑαυτῷ τὴν τελάφτητα· ἁδὲ καὶ ἀπὸ τηῆς θᾶ
γραφῆς παθῆναί τισι βούλεται πορίσθαι δωρεὰν
ἦναι τὸ ποιοῦτον, αἰκοισάτω τῶν ἱστορουμένων ὑπὸ τοῦ
λουκᾶ· ὁμ ταῖς τῶν ἀπὸ τόλων πράξεσι περὶ τῶν πρᾶ
πέντων ὑπὸ τηῆς ἐν τοῖς ἀποστόλοις δωρεὰν μετὰ σπιτάλη
καὶ βιοῶν τελάφοσκ τὸν ἰδιόλοιον· οὐ τῶν δὲ ἔχθρῶν·
πῶς τε δὲ οἱ πιστόσαντες, ἐπὶ τοῦ τὰ ἔχοντα πάντα
κοινὰ καὶ τὰ ὄντα· ἐσθοῦ, αἰνοῶν τες τὸν θν καὶ ἔχοντες
χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν· καὶ μετὰ λίτα πάλιν ἐν τῇ αὐτῇ
γέγραπται βίβλῳ· ὅτι τοῦ πλήθους τῶν πιστόντων ἦν

καρδίαν καὶ ψυχὴν μ'. καὶ τὰ ὀζηθ'. ἕως τοῦ, ἡ γαστὴρ τὸ χεῖλος
Καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς ἀποστόλους· ἢ παρ' ἑπτὰ φορεῖται τούτοις τὰ
πορεῖα τοῦ ἀνανίου καὶ τῆς σαπφείρας· ἀποδομένων μὲν κ' τῆς μ'
ἑαυτῶν· νοσφισαμένων δὲ ἀπὸ τῆς τιμῆς· καὶ οὐχ ὅλον ἀλλὰ
μέρος ἀποθεμένων παρὰ τοὺς τῶν ἀποστόλων πόδας· καὶ δῆλον
τοῦτο ἐπὶ μαρτύρων παθόντων πρὸ ἀναιρέσεως μεμένων· ἄξιοι
γὰρ ἦσαν τοῦ ἐκθέσθαι ἐπισκοπῆς ἀποδοχῆς· ἐν ταῦθα τὸ
ἥμαρτημένον δῆλον τὸν νοσφισμόν· ἵνα καθαρῶς τοῖς ἀπαλλα
τομένοις ἀπὸ τοῦ βίου· τιμωρηθέντες τῇ ἀπάτῃ σώσωσιν αὐτοὺς
παιδεύσῃ μὴ κοινῶς θανάτῳ· δῆλον τὸ καὶ πεπιφάλκθαι· καὶ
μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων τεθηκέναι· δο
κεῖ δέ μοι ὅτι αὐ κοῦ ἀνανίας τοῖς λόγοις τούτοις, ἢ αὐτοῦ τοῦ πε
σὼν ἀπέψυξεν· ἐπεὶ οὐκ ἤμελλεν ὁλίγον· ἀλλὰ βασανιζό
μενος τοσοῦτον ἐκολάσθη, ὡς καὶ ἐκψύξαι· καθ' κομένων δὲ
λόγων πέτρου, τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· καὶ οὐ πέτρον γενόμενος ἐόν
ὁμοπαθῶν ἁμαρτηκέναι τὸν ἀνανίαν· ἀλλ' ἐκ νου μὴ ὑποπεμε
νηκέναι τὴν ὀφοδρότητα τοῦ ἀπόντος πρὸς αὐτὸν πέτρου·
ὃ μὲν πέπληξεν ὁσανῶν τὴν καρδίαν καὶ τὰ ὀζηθ'. ἕως
τοῦ, καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας·
ἡ κοσδὲ πρὸς τὴν τοῦ ἀνανίου ἀπόδοσιν· ὁμῆ πορεῖ τοῦ πρὸς
ἀπελθεῖν μόθον, ὁμαθῆσαθαί τινα δῆλον τὴν σώφρονα· ἐπὶ
αὐτῇ μὴ ἀδῆλον τὸ τέλον· ἐλθε· καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὴν ὅπε
δοσ λέξεν· ἀπὸ σοῦ τοῦτο τὸ χωρίον ἀπέδοσθε· ἀπόσησ αὐτῆς
τοσοῦτου, ὁ πέτρος πρὸς αὐτὴν φῆ· τί ὅτι ὡσεφωνήθη
ὑμῖν πειράσαι τὸ πνῦμα κυ· ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαπτάντων τὸν
ἄνδρα σου, ὁμῆ τὴν θύραν καὶ ὀζοίσουσί σε· ἔπεσε γὰρ παραχρῆμα

καὶ αὐτὴν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ὀζέψυξεν· ἀλλὰ λαθήκαν
ὅτι καὶ κάμνει ἐπὶ πλεῖστον μὴν καὶ βαρηθέντα τὴν ψυχὴν· πῆ μὲν
ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ ἐλάττου· πῆ δὲ ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνδρὸς συμ
φορᾷ καὶ λύπῃ τῇ πορείᾳ αὐτοῦ· πῆ δὲ ἐπὶ τῇ κῇ τὸν θὺ λύπῃ,
ὀζέψυξε· πρὸ ἐωρακότος τοῦ πέτρου τῷ πνῖ, τὸ ἀπαν τὴ
σόμενον αὐτῇ· πᾶν ταῦτα δὲ ἡμῖν ὅλα φέρεται, βουλομένοις κῇ
σκλάσαι τὸ δυναστὸν ἢ ναι βουληθέντα τινα πέλαγος γενέσ
θαι ἀφθῆναι τῶν ἰδίων λάθρα τι· ὕσαμε πωλήσαντα τὸ ὑπάρχον
καὶ δοῦναι πτωχοῖς· γεννᾶται δὲ ἴδιμαι καὶ ἀκούοντων πᾶν χαρακτῆ
ρίζοντα τὸν ἐπίσκοπον πάντα ἐργον ἡν πρὸ πρέψαθαι τῇ
καὶ δῶναι μέλλουσι καὶ πᾶθομένοις τῆ πρὸ πρὸ πῆ· καὶ δῆλα
τοῦ παράχαν ἐκ τοῦ κοινοῦ αὐτοῖς τὰ ἐφόδια· καὶ ἄλλοισ ἐπὶ
τοῦτο παρακαλῶν· ἁμένε τοσαῦτα ἡ κοινότησ τοῦ κῇ τοῖς ἀπο
στόλοισ τῆς συμφωνίας τῶν πεφαλούντων βίου· ζηλώσαι
δὲ ὧν πισόν τι ἁ περ τέλαθος ἐστὶν ὁ πάσας ἔχοντας ἀρετάς· κῇ
μικέπι ἀπὸ κακίας πραύτατον, πῶς τέλαθος γένοιτ' ἂν ὁ πω
λήσας ἑαυτοῦ τὰ ὑπάρχοντα καὶ δοὺς τοῖς πτωχοῖς· ἕως
γὰρ ἦν αὐτοῦτο πεποικέναι· πῶς ἂν καὶ ὀργιστὸς γένοιτ' ἂν
ἀθρόως ἁ τύχοι· ἀλέμπαθος οὖν ἁ ὀργήν· πῶς δὲ καὶ ἀλύπ
ητος ἁ κρή πων πάντως· οὐ τινος οὖν σῶν συμβῆναι δῶναι μέλλου
λύπην πρὸ καλουμένου· πῶς δὲ καὶ ἄζωφόβου πάντ' ἔσαι·
τοῦ πορεῖ πόνων ἢ θανάτου· ἢ τῶν ὁ σαν δώναι ζῆν ἢ ἀπε
λεῖσθαι φυχὴν φοβῆσαι· ἵνα δὲ τρόπον ὁ ἀποδόμενος
τὰ ὑπάρχοντα καὶ δόντα πτωχοῖς, ἐκτὸς ἔσαι πάσης
ἐπιθυμίας· λέγοι γὰρ ἂν τισ ὅτι ζῶν ἀτὸν παρῶ τὸ τὸ
ἀποδίδοσθαι πάντα τὰ ὑπάρχοντα· πάθον τοῦτο ἵνα ἀνῖν

ὑποτῆσπενίας, μεφανοῆσαι μὴ ὧν τῶν πετολμημένων. ἐπὶ τῷ
μὴ σαι δὲ τῆσ παραυτίκα πίστεως. ἀδεκαὶ ἡ λεγομένη ἡδονὴ
λόγοσ οἶσαν ἐπαρσίσ τῆσ ψυχῆσ πάθοσ ἐστὶ, πῶσ ἂν τισ ἁμαρτὲ
ἀποδοῖ τὸ παντὸν τῶν ὑπαρχόντων καὶ σῆδονὴ πᾶσι χοῖσ. ἁμαρτὲ
ἀπαλλαγὴν τοῦ λόγοσ ἐπαίρεσθαι. πρεσθημὲν ἂν τισ τὴν ἐπ
πορήσαι. ὅτι πῶσ δίκαιόν ἐστι παρὰ τὸ ἀποδεδόσθαι τὸν ὑπάρχοντα
καὶ πᾶσι χοῖσ ἴσοσ ἢ καὶ δεδωκέναι σοφὸσ γενέσθαι. τὴν τοῦ θεοῦ
φίαν. ὡσ πελόγου δόσιν παντὶ τῷ ἐρωτῶντι αὐτὸν πορὶ τῆσ
ἐναὐτῷ πίστεωσ. περιὲ καὶ τούτων πεπιστάμεθα. ὅτι πορὶ
τῶν ἐν ταῖσ ὁδοῖσ τραυφαῖσ κεκρυμμένων σημείων. ὁ δὲ καὶ
ὅτι γενικήἐστιν ἡ ἐπαπόρησισ. ἢ τοι γενναῖα καὶ οὐ κάμνοντοσ.
ἢ τε γὰρ παραὐτὸ τοῦτο μόνον φήσομέν ποτε πέλαγον γεγονέναι.
κὰν μὴ ἂν αλαβὼν ἢ ὧδε θέμεθα. αὐτὸ πῶσ πορὶ πεσούμεθα
λέγοντεσ ἢ ναί ποτε καὶ πέλαγον αὔμαν καὶ ἄμαρτωλόν. αὔμαρ
τωλὸσ γὰρ ὀργίλοσ καὶ ὁ τὴν τοῦ κόσμου λύπην λυποῦμενοσ. καὶ
ὁ τὰ ἐπίπονα καὶ θαύματον φοβούμενοσ. καὶ ἐπιθυμῶν τῶν
ἀπούντων. ἡ δὲ λόγωσ ἐπαιρόμενοσ τὴν ψυχὴν ὡσ ἐπὶ μαθοῖσ τ
γκαλοῖσ. ἢ τε αὔμαν τῶν ἀποδόσθαί τινα τὴν οὐσί καὶ ἢ δοῦ
πῶσ χοῖσ. φήσομεν αὐτὸν ὡσ πορᾷ θεόληπτον γενόμενον πάν
τασ ἀρετασ ἀνᾳλεῖφειν καὶ πᾶσαν κακίαν ἀποτεθεῖσθαι, πιστῶσ
μὲν ἵνα κοινότερον ὀνομάσω, ὁρῶν μὲν. οὐκ οἶδα δὲ ἀληθῶσ.
καὶ πάλαι κατατεταλάσηκε μῶν ὡσ οὐ φρένημα λεγόντων οἱ ἀκού
σαντεσ τοιαύτησ λόσεωσ πρεσφάλμασι πῶν ἐπιπορημένων.
φρένημα πόπολον οἶμαι τισ δόξαι ἂν τὴν ῥῶν τὸν πῆσ λόξεωσ καὶ
μὴ δαμῶσ πρεσπολογῶν τῶν καυτῶν τὴν οὔτασ αὐπαν τῶν ὡσ
πιστὸσ μὲν. ἐγὼ δὲ καὶ ἀξίωσ τῶν καυτῶν τὸν πόπον νοῶν τοὺσ λε
γόμενοι,

ἢ ὡσ τοῦ κρινάσ. φήσομεν ὅτι ἡ πεςβοκθεῖσ ὅτοισ πένησι μέρα
δίδοισ ὑποτῆσ ἐκείνων ἀλγησ πρὸσ τὴν ἑαυτοῦ σεῖαν λαμβάνων
τὸ ἐν τοῖσ δεομένοισ τῶν χρημαλεκῶν ὁμπνικοῖσ πορίσασθαι.
φάσκοντοσ ἑαυτοῦ ὑστέρημα ὡσ ὑστερήκεναι ὁ ἀποστολοσ εἰν τῇ
προσκορινθίοισ δευτέραι, τισ ἂν ἄλλοσ πρὸσ τοῦτο πάθοι καὶ με
γάλην βοήθειαν βοηθήσῃ. ἐπαυκούοντοσ τοῦ θεοῦ παῖσ τῶν
τοσούτων πενήτων ἀναπεπαυμένων ἀλγεῖ. ὁμοίωσ πάλαι
ἂν ἢ ἐνέλιπεσε πᾶσι πλησι, τοῖσ ἀποστόλοισ ἢ ὀλίγων ὑστερήσε
οισ αὐτῶν. πένησι μὲν ἐν τοῖσ σώμασι ὡσ ἐκείνοι. πλουτοῦσι
πεσδὲ ἐν τοῖσ πνεύμασι. οὗτοσ δὴ ὁ ἀνθυπάλασσόμενοσ ἀντὶ
πλούτου πενίαν ὑστερῶν τοῦ πέλαγοσ γενέσθαι παλαιοῖσ τοῖσ ἰδί
λόγοισ, ἀνθρώσῃ ἂν βοηθήσῃ ὡσ οἱ ἀποστολοι τοῦ χυ, πρὸσ
τὸ γενέσθαι σοφὸσ ἐν χῷ ἐγὼ δεῆσ καιροσ καὶ σόφρων
καὶ ἐκτοσ πάντοσ πάθουσ. φήσομεν δὲ οὕτωσ ἀπολογούμενοσ.
ὅτι οὐ κανάγκη τοῦτο νοηθῆναι αὐτῷ ἡμᾶσ ἁπάντησαι τῶν ἀποδο
τῶν ὑπαρχόντων καὶ δῆ δοῦναι πᾶσι χοῖσ. ἀλλ' ἴσωσ ἀπεκάμνησε μὲν
τῷ ὑπάρχοντι καὶ δῆ δοῦναι πᾶσι χοῖσ. ἀλλ' ἴσωσ ἀπεκάμνησε μὲν
τῷ ἡμᾶσ ἀρξῇ ἤθη ἐπισκοπεῖν ἐπὶ τὰ ποιαῦτα αὐτὸν ἄγειν. λέγω
δὲ τὴν ἐπαινετὴν ἀποθῆ καὶ πᾶσαν τὴν ἀρετήν. πρεβαίνων δὲ ὡσ
εἰ ἴσωσ ἀκῇ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ θῦ ἀφ' αὐτὸν ἐν χῷ βοήθειαν, μᾶλλον ἐφαι.
ἐ ὡσ οὐ αὐξάνων μεγαστένῃ φοβόδεμαι φόδεσθαι ἐν πᾶσι ἀρετῇ.
πᾶσι κόσμοφανιοθῆσκαι τῆσ κακίασ ἀποτῆσ ψυχῆσ αὐτοῦ. καὶ οὐ
καν ἀκαλθήσεται ἐκ τοῦ τοῦτον οἰκθῆναι αὐτῷ ἡμᾶσ ἁπάντησαι τῶν ἀποδο
τῶν ὑπαρχόντων

βοπολοσίαν ἀναβήσεται καὶ ὁρᾷ· ὑπάρχοντα ἑκάστῳ ἦναι, τὰ
ἐπόμενα αὐτῶν μᾶλλον ἐπιθυμεῖ· ὥστε ἦναι τῶν ὑπαρχόντων
οἳ καὶ οἷς μὴ, ἀλλὰ θήν ὕπαρξιν· φαύλοις δὲ τὴν ἐναντίαν· ἐν τοῖς
θαυμάζουσι φησὶ τὸν πολλὰ ἔχοντα κτήματα πλούσιον, σύμβολ
ἦναι τοῦ πολλὰ κεκτῆσθαι φαῦλον· ἐν οἷς ἦναι δῶρα καὶ
φιλοπλουτία· καὶ φιλοδοξία· καὶ ἄλλα γε ἵνα παράμαρ
πεπληροκότα αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ἓν τοῦ πλούτου· ἐπὶ οὐδὲ δύ
ναιτ' ἂν τὸ οὕτως πλούσιος εἶναι μὴ τινων φαύλων
ὡς μοιχῶ καὶ φόνου καὶ κλοπῆς καὶ ψευδομαρτυρίας· καὶ καθή
κοντα δὲ ἀπὸ οἵων δόναι πρὸς ἕνα τιμῆς· ἦναι δὲ
τις καὶ φιλάνθρωπος πρὸς τὸν πλησίον οὐ μὴν καὶ τέλμος, συμβο
λικῶς τῶν τοιούτων πρός τὰς σημαινομένας ἀποδόσεις παρεσχημένων
ὑπάρχοντα· καὶ ὡς πορίζῃ παρασδοῦναι αὐτὰ ταῖς ἐνεδηκυίαις
αὐτῷ ἀνάγκαις τὸν καιρὸν καλοῦ· καὶ οἷον τοῦ
τὸ μὴ ὕφιστασθαι τὴν ἀπαλλαγὴν τὸ τετραμμένον· πῶς χρὴ δὲ,
οὐχ ὡς φίλους ἀπαλλαγὴν· ἀλλὰ οἷς δὲ τι φόδρα βιαίως ἦναι δόξῃ
ἢ τοιαύτην ἀπόδοσις· λύοιτο μὲν οὐκ ἀτενὴς ἡ πορὶ τελμόντι ὁ
πορία· οὐ πάνυ δὲ πᾶσι δοκεῖ τὸ ἀποθέσθαι τὴν κακίαν· καὶ
τὴν ἀποκακίαν ἀποδόσθαι ὑπάρξιν καὶ δοῦναι πῶς χοῖς· ὅτι τοι
οὕτως πρὸς καταλῆψιν μᾶλλον τὸ πῶς ὅταν τὴν περιφανῆ μᾶλλον τὴν δόξαν,
φήσῃ πεπληρῶσθαι τὸν ἁμαρτωλὸν πινῶν καὶ τὴν ἀναλογίαν
τῶν ἀμαρτημάτων· οἷον ἡ πόρνος ἅπη, τοῦ λελομένου ἐν τοῖς
πρὸ φήταις πνῦ πορνᾶσαι· ἢ δὲ θυμικός, πνῦ θυμοῦ· οὕτω
δὲ καὶ ἡ κατάλαλος, πνῦ καταλαλιᾶς· πάντων οὖν τις ἐκ
τήσαιτο τὰ ὑπάρχοντα φαῦλος ὢν καὶ γενόμενος πλήρης
τῶν χαλεπῶν πνῶν, πυφῶνος πολυπλοκώτερος· ὃς περ

δὲ κτήσαιτο αὐτὰ ὠνησάμενος πρὸ αἱρέσεως ἢ κοίσεως τοῖς φαύλοις,
οὐ τοσαπόδοτα ἂν οἷς θέλῃ ὀλίγος οὗτος πῶς χοῖς ἢ αὐτοῦ πάθεως
τοιοῦ· ὥστε ἁρπάζειν τῶν ἀποστόλων πρὸς αὐτοὺς ἂν αἰκάμπτῃ
ἐὰν μὴ γένοσ ἐρήνης τύχοι ἦναι ὃ αὐκοῦν τὸ ἐρήνην ὑμῶν, οὕτως
πορνᾷ καὶ πάντα τὰ ἁμαρτήματα· πάντα ἂν αἰκάμψαι ἂν πρὸς τοὺς
αἰτίους τῶν ἁμαρτημάτων πῶς χοῖς· καὶ ἔτι μὴ ἢ φάσαι πορίζοῦ
τέλμον γίνεσθαι τὸν οὕτω πωλήσαντα πάντα τὰ ἀποδε
δομένα ὑπάρχοντα καὶ δόντα πῶς χοῖς· ἀδὲ χρόνῳ πολλῷ ἀπο
ἢ δὲ τὰ ὑπάρχοντα· ὃ πολλοῦ δὲ τὰ χρόνου πρὸς τὸ δοῦναι
αὐτῶν οἷς ἢ πομνᾶ πῶς χοῖς· οὐδὲν ἂν κωλύοι τοσοῦτος χρόνος
ἢ δοῦναι καὶ ταῦτα λογίαν ὧν ἀποδέδοται τοῖς πῶς χοῖς, τέλμον γίνεσθαι
τὸν πάντα τὰ ποιοῦντα· σαφῶς δὲ ὁ πάντα πρᾶξας, ἐδοξάσθη σαν
ρὸν ἐν οὐρανῷ· ὁ ὡς τοσμόνος ἐποιῶν· οἳ σμὲν γὰρ οἰκ
ὁ πονηρὸς δικαιοῦ, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος
τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι· ἐν τῷ οὖν αὐτοῦ μέρει φῷμεν,
δοξάθησαν ρὸν ὁ βουληθεὶς πρόσγενέσθαι· καὶ πωλήσασ πάντα
τὰ ὑπάρχοντα καὶ δοῦσι τοῖς πῶς χοῖς· ἀλλὰ μὴν ὑπολάβῃς
τὸν τηλικοῦτον δῶρα σθαι ἐν τοῖς κτὰ βίῳ τικὰ πλουσίοις ἀρε
τίσας γὰρ αὐτὸν ἀπέδοτο τὴν φιλοπλουτίαν· καὶ τὴν ἐν οὔτως
ὀνομάσω φιλοκοσμῶ· τίς δὲ πάντα ἀπέδοτο τὸ πῦρ πᾶς κόσμο
δοξίας· ἵνα χορήσῃ ἐν τῷ ἑαυτοῦ οἴκῳ· θν ζῳὴ δόξασ ῦ καὶ
πλούτου τοῦ ἐν παύτι λόγῳ καὶ πάσῃ σοφί θῦ· τίς δὲ ἀπέφερε
τὸ πῦρ τῆς ἐπιθυμίας καὶ τοῦ φόβου· καὶ τῆς ἡδονῆς· καὶ τῆς
ὀργῆς· ἁλιπκὸν γὰρ ἐπὶ τῶν ἀποστόλων τὸ τοιοῦτον φιλαλήθ
ἔξεπάλζου ἀ τὸ περάσῃ, ἀποφήνασθαι· οὗτος δὲ καὶ θύων
ἁλῃ λουθῆ οἷ τῷ ιῦ· ὁ ὃς ἀποδεδώκαμεν πάντα τῷ ἀποδόμενος

21

καὶ ἄχαρι ἦσαν ῥηθέν οὖσα. οὐ γὰρ πορισάμενος ὑπόλυπος μοχθηρὸς κτήματος
ἵνα μὴ ἀκολουθῇ τῷ ἰοῦ. ὅτι δὲ τούτοις λέγει ὅτι ἀκούσας τὸν λόγον
ὁ νεανίσκος, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.
καὶ ὁ φησιν ὅσον πρὸς τὴν ἀναγνῶσιν, τίνα τρόπον δυσκόλως σώ-
σουσι ἔχοντες τοῦ φρονεῖν τὸν πλοῦτον ἀγαθὸν εἶναι· ἢ τὴν κάτω
δόξαν. ἀλλὰ καὶ μᾶλλον θέλομεν ἐπὶ ἁπάντων μὲν τὴν ἐπιθυμίαν,
τυχὸν δὲ καὶ φαύλως ἐπιθυμουμένων· ἢ ἀπαλλαγῆναι τῆς
ὅλης θυμιάσεως. καὶ μᾶλλον μὴ πορισπεσάμενοις φαντασμάτων
φοβεροῖς· ἢ πορισπόμενοις θεάσασθαι τὸν ἀχθέντα τῷ φόβῳ τοῦ θεοῦ, φόβου·
ἀλλοὺς δὲ πρεσβυτέρους τισὶ σκῆπτρα καθεστηκότας· οὐδὲ ἀνήρ κα-
ταρχήσας τοῦ τοῦ νηπίου. ἀλλὰ νεανίσκος ὁ τὸν λόγον ἀκούσας
ἠπορεῖτο ὢν λυπούμενος· τοιοῦτος γὰρ ἦν τὴν ψυχήν· ὃ καὶ κε-
λεύει τὸν ἰοῦ ἀπῆλθεν· ἐπὶ πόσον γὰρ ἀφῆκε τὸ ἀπῆλθε· καὶ ἀπῆλ
θε λυπούμενος λύπην τὴν τοῦ κόσμου· τὴν θάνατον καθάπερ τινὰ
μελάνην· τίς γὰρ ἀμπὼν τὸ ὀρίζεσθαι καὶ τὸ λυπᾶσθαι ἔχων κτή
ματα πολλὰ ἅπερ ἡ γάπα· ὃ ὁ ἀπῆλθε λυπούμενος καὶ ὅσα
ἀπὸ καρδίαν κεκρατηκότα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· ἃ μὲν τοίνυν ἐπὶ
τῆσι φορίαις μέν οἱς· καὶ τὰ τίνα τῶν προαποδεδομένων ἡμῖν ἐστὶν
ὃ χρὴ μισῆσαι ἄρα οἱς ἂν ἐπαινέτον καὶ ὃ χρὴ μισῆσαι ἕνεκα τοῦ τὸν νεα
νίσκου τοῦτον· ἢ μὴν γὰρ οὐκ ἐμοί χαίρειν. οὐδὲ ἐφόνευσεν. οὐ
δὲ ἔκλεψεν. οὐδὲ ἐψευδομαρτύρησεν. ἀλλὰ καὶ ἦν νεανίσκ
ὢν ἐπιμισεῖτον πρῶτον καὶ τὴν μοῦ· καὶ ἐλυπήθη ἐπὶ τοῖς τὴν
τελαφόντα ὑποτιθεμένοις λόγοις τοῦ ἰοῦ· καὶ ἐπαγγελλομέ
νου τὴν ἀποδοῦναι τὸ ὑπάρχοντα, ἀφαιρούμενον ἐν αὐτῷ· ἢ δὲ
ἀπὸ τοῦ ἰοῦ λυπούμενος ἦν τὰ κτήματα· δέον αὐτὸν χαίρειν
ὅτι ἀντὶ κάμηλον ἔμελλεν ἄχθησαρ ἐν οὐρανῷ ἢ ὧν κολουθῶν τῷ ἰοῦ

καὶ ἐπὶ χηβαίνην ἢ οὐθύ, ἕνεκα τοσῆν· ἀπελθόν τοσδὲ αὐτοῦ, ἢ
ὁ ἰσ ποισμαθηταισ αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι δυσκόλως πλου
σιος, ἢ σελάσεζ ἢ σὴν βασιλῆαν τῶν οὐρανῶν· ἐφ' ᾧ παρατηρη
ωσ τοῦ σωτῆρ ἀκριβῆ λόγον τὸν ἀναγεγραμμένον· οὐκ ἤπεμνη
ὅτι πλούσιος οὐκ ἢ σελάσεζ ἢ σὴν βασιλῆαν τῶν οὐρανῶν· ἐπὶ ἢ περ
ἀπὸ τοιοῦτον ἢ ερήκα, ἀπὸ κεκλῆκα αὐτὸν πλούσιον ἀπὸ τῆσ
τῶν οὐρανῶν βασιλῆασ· φησὶ δὲ, πλούσιος δυσκόλωσ ἢ σελάσεζ·
τὸ χαλεπὸν μὴν προσσεῖναι τοῦ πλουσίου παρισασ· οὐ μὴν ἀ
δύνατον· ὅπερ ἐπὶ μὴν τοῦ ῥητοῦ, αὐτόθεν λόγον ἔχειν φαίνεζ
δύνατα μέντοι πλουσίωσ μὴ δυσκολίασ ἂν τιν ἦναι τοῖσ πάθεσι
καὶ ταῖσ ἁμαρτίαισ· καὶ μὴ πανάτην νοσεῖν τῶν ἄλλων· ἢ δὲ
περιπολοῦμενοσ πλούσιοσ παραλαμβάνοιτο, ζητήσασ
πῶσ καὶ δυσκόλωσ ἢ σελάσεζ ἢ σὴν βασιλῆαν τῶν οὐρανῶν.
τὴν δὲ δυσκολίαν τῆσ ἢ σοδοῦ ἢ κατέρασσον οὐμένου, ἐμφαί
νῃ μὴ παραβολὴ τοῦ ἀκοπῶζ ἔστι καὶ μᾶλλον ἢ ὡσ περίπησ ρᾶ
φίδοσ ἢ ελθῆν ἢ πλούσιον ἢ σελθῆν ἢ σὴν βασιλῆαν τῶν οὐρανῶν·
ἢ μὴ παραβολὴ ὁμὴν πλούσιοσ, παραβαίλεζ καὶ μᾶλλον·
οὐ ἢ ὰ τὸ ἀκάθαρτον τοῦζῴου μόνου ὡσ ὁ νόμοσ ἐδίδαξεν,
ἀλλὰ καὶ τὴν ὅλην αὐτοῦ σκολιότητα· ἡ δὲ τῶν οὐρανῶν ᾗ,
πρυμᾶλλον ῥᾶ φίδοσ ἢ παράφασιν τοῦ πάνυ φρενῆν ἦναι
καὶ ἢ σ ὑπερβολὴν πεφιμμένην τὴν ἢ σ τῶν οὐρανῶν βασι
ἢ σοδον τῶ ἐκατέρω πλουσίω· δηλοῖ δὲ ὅτι αὐτὸ θεν μὴν
ἀδύνατον τὴν κάμυλον ἢ ὡσ πρυμαλιᾶσ ῥᾶ φίδοσ ἢ σελθ·
τῶ δὲ δυνατὰ ἦναι τῶ θεῶ πάντα, καὶ τοιοῦτον αὐτῶ δυνα
τόν ἐστιν· ἀφ' οὗ τῶ δυνάμει τὴν παχύτητα τοῦ φαύλ
λεπτύνοντοσ· ἢ πλουσίου ὅτι τῶ τῆσ ἢ σοδου χωρῆσαι τὴν αὐτῶ

ποιοῦτος· ὁ πιγὰρ τοῦδε κόλπος ἐστὶ θαλάττης τὸν τῶν οὐδὲν ἔτι
πλοῖον παράδεισον ἔλαβε τὴν πρωμναίαν καὶ τὴν κάμηλον·
ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἀπολωλότος δῆλον ἐκ τοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς ἐρηθῆναι
σωτῆρος τὸ ἄρα δυνατὸν σωθῆναι· τὸ· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν
ἐστι· παρὰ δὲ θεῷ, πάντα δυνατά· οὐκοῦν δυνατὸν καὶ τὴν κάμηλον
διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος διελθεῖν· ἀλλοῦ παρὰ ἀνθρώποις δυνατόν·
οὕτως δὲ καὶ τὸν πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ· πᾶσα δὲ ἐφόδου
τοῦ πρὸς ἀνθρώπους τοιαύτης ποιήσασθαι θύραν, ἀνθρώπῳ μὲν ἀδύνατον
καὶ ὀχυρὰν τοῦ θεοῦ ἀποκαλύπτοντος· ὃ μὲν οὖν
οὐ βεβηκὼς ἐν σοφίᾳ καὶ λόγῳ, ἐπὶ τὸ μηκύνειν ἐπὶ πλεῖον
τὴν πρὸς τὴν ῥαφίδα τὴν τρυμαλιὰν ἀνάκρισιν· πόσον δέ,
τοσοῦτον παραθήσομαι· ὁ πιέστιν ἐν ὑπερβολῇ νοούμενον
πάχος ῥαφίδος τοῦ χαλκοῦ ἢ ῥαφίδος· ἵνα μὴ σοφίαν τῷ ποι
κίλῃ τῶν ἑρμηνευόντων ἀνάπτηται φερόντων· ὡς οὖν νοηθέντος τοῦ
ῥαφίδος τοῦ ἐρμηνευομένου καὶ κάμηλος ἐρηθῇ, νοηθήσεται καὶ τὰ τῆδε ἐλ
λείποντα· ὑπερνοῶ λέγων καὶ σωφρονίζων, τὰ μὲν κάμηλον
ἡμᾶς εἶπε· τὰ δὲ καὶ τῷ ἀδόντι, πολλῆς μὲν καὶ ἀκαίρου
ἔχοντος παρρησίας· δυοδεκάμηλον· τοῦ κάμηλον δηλονότι
τρυμαλιᾶς ῥαφίδος διελθεῖν· καὶ τοῦ πλούσιον εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἄκοπον ἔναυλον τὸ πρᾶγμα· καὶ ζητήσεται
ἐν τοῖς ἀνοήτοις ἄλλον μὲν τὸν κάμηλον ἢ τὸν ἐρχόμενον διὰ τρυ
μαλιᾶς ῥαφίδος, ἄλλον δὲ τὸν πλούσιον ἀδυνάτους ἀνοήτους
δυνατοὺς δὲ τῷ θεῷ εἰσερχόμενον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ·
οὕτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος ὅτι ἀδύνατον
μὲν ἀνοήτοις ἐστὶν ἀπὸ τοιούτων ἐννοιῶν αἱρεθῆναι καὶ μηδὲν ἧττον
ζητεῖ αἱρεθῆναι καὶ μηδὲν δυνάμενα ῥαφίδος· ἢ σελίδος

~ διὰ κάμηλος·

παραδείσου, καὶ τοῦ πρωμναίου· ἢ δὲ ἐμφάνη τῶν καὶ παρὰ
σιτελικὰ ἵνα μὴ φθείρωσι καὶ ἐπὶ τέλος ἀπόντων ἀπὸ τῶν
μόνων δυνατῶν ἡμῖν, ἀδύνατα μὴ ποιεῖν τέλος· ὅθεν ἐφιεὶς
τῶν πόρρω τοῦτο τὸ ἀπεκρίθησαν ὁ πέτρος ἢ πεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς
ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν·
ἐγὼ δὲ ὁμήλικες, τηρήσαι καὶ τὸν τῶν λόγων· ὃ δὲ τις ἀνωσκλά
σας τὸν τῶν λόγων, ὡς οὐ μεγαλοφυὲς πρᾶγμα ποιήσας· ὁμοῖ
ως τὴν λόγῳ παρισταμένους, τοιαῦτα ἐρᾷ· ὡς περὶ τῆς δόσεως
οὐ τὸ δόμενον ἀλλὰ τὴν προαίρεσιν ἀποδεχόμενος θεοῦ δηλονότι
καὶ ἀπὸ δάκτυλον τὸ ἔλαττον προαιρεῖσθαι τέλους πέρα δεδωκότος·
παρὰ τὸν τὸ πλεῖον ἐκ πλεόνων καὶ δηλαδὴ ὑποδεεστέρα· ὡς
δηλονότι ἔστιν ἐκ τῶν ἀναγεγραμμένων πόρρω τῆς δόσεως τῶν
πλουσίων καὶ τῶν δύο λεπτῶν ἀπίνα κεχηρωμένος λόγον πενήτων ἐ
βαλλεν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον, οὕτως καὶ ἐπὶ τὴν δῆλον τὴν πρὸς
τὸ θεῖον φαύλην καὶ ταλιπούτων οὐκ ἐκτήσῃ· ἵνα μὴ ἀπορῇ ἀπαύ
λου θῶσι τῷ θεῷ πάντα πράττοντες καὶ πολλοῦ
αὐτοῦ· οὐ πάντως μᾶλλον ἀποδεκτὸς ὁ τὰ πλείονα κατα
λιπών, τοῦ τὰ ἐλάττονα· καὶ μᾶλλον ὅτε τὸ χοῖ ὀλί
γῳ πρὸ κατα λιπὼν τὰ ἐλάττονα παρὰ τὸν δοκοῦντα τε
κεῖν πεφρονηκέναι τῶν πλεόνων· ἢ καὶ μικρὰ οὕτω καὶ ἄστε λῆ
ὁ πέτρος κατα λείποντες ἅμα τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ ἀνδρέου·
νῦν καὶ αὐ κοίσωσι τὶς ἀμφότεροι τὸ δίκαιον ἀκολουθῆσαι μοι
καὶ ποιήσωμεν ἁλιεῖς ἀνθρώπων, ἀκολουθήσαντες ἐφίεσι τὰ δίκτυα,
ἠκολούθησαν αὐτῷ· ἀλλοῦ μικρὰ λελοίσθια παρὰ τῷ θεῷ·
καὶ τὰ νοήσωσι τί ὁτιὰ ποτὲ ἀποδέξεσθαι τὸ τοιαῦτα ποιήσασθαι·
ὡς ἢ καὶ ἐκέκτηντο πολλῶν κτημάτων καὶ πλείστων ὑπάρχοντες,

μὴ ἂν ὑπ' αὐτῶν καταλαβεῖν· μηδὲ ἐμποδὼν εἶναι τὴν ὁρμὴν
βουλομένην ἀκολουθῆσαι τῷ ἰῷ· καὶ θαρρῶν οἶμαι ἐπὶ τὴν πρᾶ-
ξιν ἐσήμαινεν ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τὴν ὕλην ὧν καταλέλοιπεν ὁ πέτρος, παρρησι-
ασάμενος ἅμα τῷ πέτρῳ τῷ ἰῷ· τὸ, ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ
ἠκολουθήσαμέν σοι τί ἄρα ἔσται ἡμῖν· ἃ κατ' ἐκεῖνα καὶ μηδὲ κτῆνα
μόνον αὐτὸν καταλελοιπέναι· ἀλλὰ καὶ οἶκον καὶ γωνίαν καὶ
πατέρα καὶ μητέρα ἐπιφανῆ τοῦ ἰῦ, ἀπηλλάκται τοῦ πτωχεύειν· ἀφ'
χάσαι πολλῶν ἐπιδώσειν καὶ πέκνα αὐτὸν καταλελοιπέναι· οὐκ ἀνδρώπαν δὲ καὶ κτῆσιν τὴν ἀβραάμ· μᾶλλον οὖν
δηλοῦται περὶ τοῦ πέτρου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· ἐπεὶ πᾶ-
σι κοινὸν τὸ δύνασθαι ἀκολουθῆσαι· καὶ ποίᾳ κοινωνίᾳ μαθ-
ητῶν· μηδενὸς ἀναβαλλομένου ἀνθέως ἀφέντες τὰ ἴδια,
ἠκολούθησαν αὐτῷ· οὐ μὴν μισοῦντες τοὺς ἀπολειφθέντας
τοῦ ὑπὲρ τούτου μισθὸν ἀπολήψεσθαι καὶ ἀπὸ πάντας
τοὺς ἀφ' ὧν τὸν οἶκον μου ἀπέλαβεν καὶ ἀπὸ πάντας
τοὺς ἀφ' ὧν τὸν οἶκον μου· οὐδὲ παραπλησίους ἡμᾶς ποιήσαντες τοῖς
λέγουσι τί ἄρα ἔσται ἡμῖν ἀπελθόντες καὶ θαυμαστὸν πε-
μου· ἐντεῦθεν ἔστι μὲν ὅτι ἀξιολόγους πολιτεύεσθαι ὑπὸ
τοῦ προστάξαντος τοῦ ἰῦ καὶ τοῦ ἐπαγγείλαντος· ὅπερ φάσ-
τες ὅτι πολιτικὴν καταλιπόντες τὴν ἰχθυικὴν· ἀνάγω
ἐμέλλον ἁλιεύσειν· καὶ οἷον νῦν προσθέντες ὑπὸ τοῦ κυ-
φὸν τοῦ ἰῦ καὶ ὃς εἶπεν ἀκολούθησον αὐτοῖς ἀπὸ τῆς κοινίας φιλανθ-
μέλλουσιν ἀνοῖξαι θρέμμα, ἀθέως ἀφέντες τὰ ἴδια·
καὶ ὡς περὶ ἐπιλαθόμενοι τῶν οἰκοι, ἠκολούθησαν αὐτῷ· ὡς
ἄξιον τε γενέσθαι ἐπὶ καινῇ τῇ ὁρμῇ τοῦ πέτρου σεμνύεσθαι
καὶ ἀφεικέναι τὸ προφερόμενον· ἅμα δὲ παρατηρητέον
ὅτι τοῦτο ἀφεικὼς ὁ πέτρος· κατανοήσασι μὲν τὴν ἀθέλφος

πέλφος ἦναι ἀρνεμένην ὑπὸ τοῦ ἰῦ φωνήν· ὕπαγε πάλιν σου
τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι· θεασάμενος δὲ καὶ τὸν οἰκουμένου τα
μεμισόκονον ἡμῖν ἀπελυθότου· ἐπὶ πᾶν προσκεκεί
κατὰ πολλῶν ἐπὶ τῆς γῆς κτημάτων τοῦ πέλαγος ὁμοθῶ γενέσθ·
νοήσασδὲ καὶ τὸ δύσκολον πορεύεσθαι ἀπὸ τὴν τῶν οὐρανῶν
βασιλείου τοῦ πλουσίου· ὡς πορεύεσθαι καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοῦ κάλλους τῆς αὐτῆς
ποιοῦν ὁμοπάντα καταλελοιπέναι καὶ ἀκολουθηκέναι τῷ σωτῆ,
ἃ πεπραγμένα· ὃ καὶ παρρησιασαμένῳ τῷ πέτρῳ,
ἀποκρίνεται τῷ θῷ φορομένῳ μεμαθήκασι ἐπαγγελίας ὅσης,
πορεύεσθαι τοῦ μέλλοντος ἐναι τῶν κριτῶν τοῦ ἰηλέγεσθαι τὸν πέτρον·
ὃ δὲ πᾶς λόγος οὐχὶ καινῆς παρασκευῆς ἀκρατικῆς φε
νήσεως, ὡς καὶ ἄλλων λόγων τῆς σωφρῆς τοσεμνῶν τῆς ἀναστρο
χοισῶν, τοιαῦτα φήσας· ὁ πιστεύσας τοῖς θεοῦ κτίσμασιν πᾶσιν
καὶ ἠκολουθηκόσι μοι ὅλῃ τῇ ψυχῇ καὶ ἐνεργήσασι οἱ
κίαν καὶ ἐπὶ πόνου ὁμοπενίαν βίου, οὐ πάντως ἀξίως λέλεκται
τοῦ πλικοῦ τοῦ μαθητοῦ· ὧν σαρξ καὶ αἷμα γκαρπεκαλυφθήσεται·
ἴσα ἡμῖν ὅσοι τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος· ἀλλ' ὃ ἐν τοῖς ὠσὶν ἀκούειν πρέπει αὐτ·
ἦν λέλεκται τοσοῦτο ὁ πέτρος· καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκο
δομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν καὶ πύλαι ᾅδου γκατισχύσουσιν
αὐτῆς· ἀλλὰ μήποτε τὰ ἀποδεδομένα ἡμῖν δι' ἡτισιν τὸ
ὕστερα πολλῆς οὐ βουλομένου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δεῦρο, χείσιμα ἡμῖν
τὰ πρὸ καιμένα ἐστί· πέτρος γὰρ ἀφῆκε πάντα ἐφοῖς ἅμα
πολλοῖς ἦν· καὶ δι' ἃ μὲν ἐξελθεῖν μοῦ κέ ὁ παῖς ἡρμόττοι
ἡμῖν ἡμῖν· καὶ μάλα αὐτοῦ ἐπαινοῦμεν τὸ θαρρήκοτος ὅπερ τῶν
μηκέτι ἅμα πάντα λέγειν· ἀφῆκαμεν πάντα· καὶ οὐ μόνον

τὰ χέρνα κ̣ λελοίπαμεν· ἀλλὰ καὶ ἡ κολουθήσαμέν σοι· τὸ δὲ σοὶ
ἡ κολουθήσαμεν, ἰσονδύναται τῷ ναι τῷ, ἀπὸ καὶ λίαν τοσ ἡμῖν πρὸς
ὅσ τισοῦ· καὶ ὁ πιδὴ καὶ ὁ ζωὴ ἡ κολουθήσαμέν σοι καθὸ δὴ καὶ ὁ
σώκ τυχάν σ· οὕτω δὲ καὶ καθὸ ἁμασμὸς· καὶ καθὸ σοφία· καὶ
καθὸ ἀρέτη· καὶ καθὸ ἀλήθεια· καὶ καθὸ ὁδὸς ἡ φέρουσα πρὸς
θν· καὶ καθὸ ζωὴ ἀλήθινή· δι ὁ περ ὡς ἀθλητὴς μετὰ τὸν ἀγῶνα
πτωθανόμενος τοῦ ἀγονοθέτου ἢ πύχοι μὴ ἐπιτάμνοσ τὰ ἐ
πὶ τῷ ἀγῶνι ἄθλα, πτωθάνεται οὖν σὲ λέγων μετὰ τὴν ἐπὶ τοῖσ
ὠνδρα θαλήμασι παρρησίαν τὸ πιάρα ἔσται ἡμῖν· καὶ ἅ περ
βουλόμεθα τὰ πρὸσ πέτρον ἀφικνεῖσθαι καὶ τὴν πόλσιν αὖ
καὶ αὐτοὶ λαβεῖν, αὐφωμνούτωσ πάντα μηκέτι πορίζομ
τῆσ καὶ κίασ καὶ τῆσ καὶ τῶν τὴν ἐνεργήσασ· ἡμῶν κολουθήσωμεν
τῶν τοῦ θυλόγου· ἵνα ἡμῖν ᾖ πη καὶ πᾶσι τοῖσ αὐκολουθήσασιν
αὐτῷ, τὰ ἐπιφορόμενα οὕτωσ ἄγον τα· ὀδὲ ἰσᾶ ᾖ πεν αὐτὸ·
ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι ὑμεῖσ οἱ ἀκολουθήσαντέσ μοι καὶ τὸν ὄζηνσ·
ἅπερ καὶ αὐτὸ, καὶ ἁπλοῦσ φορον ἄγχιτι νὰ πρὸσ τὸ πικὸν
ἐπὶ τὸ κατα λιπὴν τὰ ὑπάρχον τα νοῶν, καὶ ἑ τέρου πα
ρα τοῦ τον βαθύτερον· ὁ μὲν οὖν κ̣ τὴν λόγιν ἑρμηνεύων
τὸν τόπον τοῦ ἀμπελίου, τοιοῦτα ἐρᾷ· πάντασ ᾗ πεν ἀκο
λουθᾶν πᾶσιν ὁ λόγοσ· ἀλλὰ τοῖσ μὲν πότε αὐποστόλοισ καὶ ὁ
μοίοισ ἐκείνοισ, ἐπιμόνωσ αὐτῶν ἀκολουθήσαντασ ἀνόμ̣·
οἷσ δὲ, μᾶλλον γενεσθρόμοισ ἐδήλωσε· καὶ πᾶσ ὅστισ αὐφῆκεν
ἀδελφοὶ ἢ ἀδελφὰσ καὶ τοῦ ὄζηνσ· ἀλλ ὡσ τε βαίωσισ ᾗ μεν
σαίνων τὸ αὐκολουθᾶν, ἀνα πεί ᾳ λισόλεσθαι πορίπαν τ̣
ᾳ ἐκεῖσθαι τὸ αὐκολουθᾶν· ὡν τῶν ὅσ ἂν μὴ ἀρ ᾗ τοῦ ᾳ ἐσθαι αὐτοῦ
ᾗ ἀκολουθήσα τὸ πίσω μου, ᾗ κέτι μου ἄξιοσ ᾖ ναι μαθη τ̣

οἱ τοίνυν ἀκολουθήσαντέσ τῷ σῷ, καθεδοῦνται ἐπὶ δώδεκα
θρόνοισ· κρίνοντεσ τὰσ ιβ φυλὰσ τοῦ ἰηλ· καὶ τοῦτ̣ τὴν λήψον τ̣
τὴν ὄζοισίαν ὡσ τὴν ἀνα φάσ ᾳ τοῦ νεκῷ· αὕτη τάρ ἐστιν ἡ παλιγ ε
νεσία καινὴ τισ γένεσισ οὖσα· ὁ τε οὖν ὡσ καινὸσ καὶ κτὴ καὶ μὴ
τοισ ἑαυτοῦ ἀνακαινώσασι κτίζεται· καὶ καινὴ ᾖ αὐτὴ κὴ παρα
δή λοτε καὶ τὸ πο ῦ αὐτῷ· ἐκφήνασ δὲ τῷ παλιγ ενεσίασ προοι
ἐτι, τὸ καλοῦμενον παρὰ τῶ παύλω λουτ̣ παλιγ ενεσίασ·
καὶ ἐκφήνασ τῷ καινὸ πτοσ τὸ ἐπιφορόμενον τῶ λουτ̣ ῷ τῷ
παλιγ ενεσίασ ἐν τῷ ἀνακαινώσ ᾳ πνσ· τὰ χα δὲ καὶ κ̣ μὴν τ̣
γένεσιν, οὐδᾳ ἐστὶ καθαροσ ἀπὸ ῥύπου· οὐδᾳ μ̣ ἡμέρα ᾗ ἡ
ζωὴ αὐτοῦ· δι ὡ τὸ πορὶ τῷ γενέσ ᾳ μυστήριον· ἐφ ᾗ τὸ ὑπὸ
τοῦ λαὸ ᾗ ἐν πεν τηκοστῶ ἁλμῶ λελειμμένον ἐ καὶ φοσ πάν τ̣
φόσ γένεσιν ἐληλυθότων, λέγοι ἄχον οὕτωσ· ὅτι ἐν ἀνομί σωσε
λήφθην καὶ ἐν ἁμ ᾳ τίαισ ἐκίσησέ με ἡ μήρ μου· κ̣ δὲ τὴν
ἐκλουζοῦ παλιγ ενεσί, πᾶσ μὲν καθαροσ ἀπὸ ῥύπου ὁ τε γεννη
θὼσ ἄνωθεν ὄζ ὠδωτοσ καὶ πνσ· ἵμα τοι μὴ σασ ᾗ πω καθᾳ
ᾗ ἔσ πρου καὶ ἐν αἰνίγμασι· καὶ τῶν δὲ τὴν ἄλλην παλιγ ενε
σί ὅταν καθί σηὁ υἱοσ τοῦ ἀν οῦ ἐπὶ θρόνου δόξησ αὐτοῦ, πᾶσ
ὁ φ̣ σὴν ἐν χ̣ῶ παλιγ ενεσί ἐκφήνην φάσασ, καθαρὰ πάντα τὸ σ̣ῦ
ἀπὸ ῥύπου πρόσωπον πρὸσ πρόσωπον καὶ αὐτοὶ ᾗ αὐ λουζοῦ
παλιγ ενεσίασ φθάνον ἐπὶ κφήνην τὴν παλιγ ενεσίαν· ᾗ δὲ
βούλ ᾳ τὸ λουτ̣ ἐκφήνον οἢ ᾗ, σώνεσ πωσ ἰωάννησ ὅ ἐν ὑδατι
βαπτίζων ᾗ σε μετάνοιαν λέγοι πορὶ τοῦ σ̣ῦ τὸ, αὐτοὶ ὑμᾶσ βα
πτίσ ᾳ ἐν πνὶ ᾳ ἁγίῳ καὶ πυρὶ· ἐν μὲν οὖν τῇ ᾗ αὐ λουζοῦ παλιγ γε
νεσίαν, ζωὴ πάφ ἡμῖν τῷ χ̣ῶ· σωὴ τὰ φ ἡμῖν τὰ ρ αὐτῶ κ̣ τ̣
ἀπὸ φολον ᾗ αὐ τοῦ βαπτίσ μ̣· ἐν δὲ τῇ πνοῦ ᾗ αὐ πυρὸσ καὶ πνσ

λου πρᾶυ παν λιγενεσι, σύμμορ φοι γινόμθα πᾶσα μαλλ πε
δόξησ τοῦ χῦ · καθεζομένωι ἐπὶ θρόνου δόξησ αὐτοῦ · καὶ αὐ
τοὶ καθεζόμενοι ἐπὶ ιβ θρόνοισ · ᾗ καὶ ἀφέντεσ πάν τα
ὁ πο τε ρα σοῦν μᾶλλον δὲ καὶ τὸ πολυ πρ ἡ κολουθήσαι μοί ·
πότε δὲ ὅταν καθίσῃ ὁ γὸσ τοῦ ἀνοῦ ἐπὶ θρόνου δόξησ αὐτοῦ,
πληροῦται ἡ χάρισα προφήτᾳ · ᾗ πενόκσ τῶ κῶ μου κάθ
ου ἐκ δεξιῶν μου ἕωσ ἂν θῶ τοὺσ ἐχθρούσ σου ὑπο πόδιον τῶν πο
δῶν σου · καὶ τὸ δῆ αὐτὸν βασιλέα μ ἀ χρισ οῦ ἀν θῆ · πάν τασ
τοὺσ ἐχθροὺσ ὑπὸ τοὺσ πόδασ αὐτοῦ · ἕωσ οὗ καταργοῦσ ἐχθροὶ
θάνατοσ καταργηθῆ · οὐ καταργηθέν τοσ, οὐκέτι ἔ σαι προσ
που τῶν σω ζομένων θάνα τοσ · ἀλλὰ μόνη ζωὴ πι φαλομένη ·
θανάτου μὲν γὰρ οὐ τοσ προσ προσ ώπου, ᾗ ἔ κᾶνον ἀπιφᾶ ναι
ὑπὸ τῶν κεκοιμημένων ὑπὸ τοῦ ζωή · καταργηθέν τοσ δὲ θάνα τοσ,
πι φάλε ὑπὸ πάν των ἡ ζωή · ἐν δὲ τῶ νόμω λε κόσμ · καὶ τὸ,
πέφᾳκα τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνα τον προ προσ ώπου σου · καὶ τὸ,
ἔ σαι ἡ ζωή σου κεί μενή ἀπέναν τι τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ·
καὶ οὐ μὴ πι φάσητε τὴ ζωὴ ὑμῶν · καθ ὅλησ δὲ ὁ γὸσ τοῦ ἀν
ἐπὶ θρόνου δόξησ αὐτοῦ, οὐδενὸσ ἀτίμου ἡ δόξου ἐν θῶ βα
σιλεομένου ὑπ αὐτοῦ · πάν τεσ γὰρ τότε οἱ μὴ δόξαν παρὰ
ἀνῶν λαμβάνον τεσ · μηδὲ ποιοῦν τεσ προσ τὸ δοξασθῆναι ὑπὸ
τῶν ἀνῶν · ἀλλὰ τὴν δόξαν τὴν ἀπὸ τοῦ μόνου ζη τοῦν τεσ, βασι
λευθήσονται ὑπὸ τοῦ καθημένου ἐπὶ θρόνου δόξησ αὐτοῦ · πότε
δὲ καὶ ἀποδίδοται τὰ τῆσ ἀληθοῦσ δόξησ μένα καὶ φ πόν τι ·
περ δόξασόν με τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον παρὰ σοὶ πρὸ τοῦ τὸν κόσμον
εἶναι · ᾧ δεδώ κασι νοῆσαι τὸν λόγου ἀπὸ καὶ τα φάν τα μὴν μὴ
τὸ γε γονέναι αὐτὸν σαρκα καὶ ὅσα γέγονε τοισ γεννητοισ ·

γινόμενοσ αὐτοισ ὑπερ ἐκ καὶ φοσσ αὐτῶν ἄ χρι ζε γενέσθαι ἵνα τ
πάν τασ κερδήσῃ · ἡ ἀπο καὶ τα φάν τα, ἵνα τέκνα τοι ὁ ποι ο
μὴν ἐν ἀρ χῇ προσ τὸν θν θσ καὶ λόσσ ὢν ἐν τῇ ἰδί α δόξῃ · ὅσ λο
ποιοῦ του δόξῃ ὅ τῃ αὐτὸν καθεζόμενον ἐπὶ θρόνου δόξησ
αὐτοῦ · καὶ οὐχ ἕτε ρον τὸν γὸν αὐ ἀνοῦ τ κῇ πο ἰῆν ἀν οὖν νοοῦ μ
ἐν γὰρ οὖ τοσ τῶ λόγω τί νεζ πάν τοσ μᾶλλον πῶν δ ἀστο κολᾶσ
τεσ κῶ τί νο μένων εἰ πνᾶ προσ αὐτόν · πότε δὲ κἠνί καὶ ἀν πᾶ
ἐν πῇ ἀ πο καταφάσῃ τοῦ σεσ τί νεζ, καὶ οἱ ἀ φέν τεσ πάν τα
καὶ ἀ κολουθήσαν τεσ αὐτῶ καθ ὁδοῦ ται ὡσ σύμμορφοι γενό
μενοι τοῦ σώ ματι καὶ τῶ θρόνω τῆσ δόξησ τοῦ χῦ, ἐπὶ θρόνοισ
ιβ κρίνον τεσ τασ δώδεκ φυλάσ τοῦ ἰηλ · ὅ γὰρ ὅλοσ βίοσ τῶν
ιβ καί, κρινᾶ τασ μὴ πε πι φάκ ᾶσι ιβ φυλασ τοῦ ἰηλ · καὶ
κρινοῦσι τε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ τὸν ἀποστολικ ἐ ζηλωκό τεσ βί
καὶ καταφθω κό τεσ, τοὺσ ἀ γενεσ μὴν ὄ ὰ πο ᾶναι αὐτοισ ἰηλ
τασ · οὐ τῶ ἀξι α δὲ τῆσ ἀμφ ρίασ πε ποιη κό τασ · πάλαι δὲ τὸ
μὴν ἐν ὑμῖν κρίνε ζο κοσ μοσ πρὸσ κορινθίουσ λελαλημένον
λέγε ζ πρὸ τοισ ἀπὸ τῶν ἐθνῶν · πο δὲ καθήσεσθε καὶ αὐτοὶ
ἐπὶ ιβ θρόνοισ κρίνον τεσ πασ ιβ φυλασ τοῦ ἰηλ · πρὸσ τοὺσ
ἀποστόλουσ καὶ τοισ τὸν ἀποστολικ βίον ζηλωκό τασ · κρίνον
τοὺσ ἀ γενεσ φέρουσ τοῦ ὁ λου κοσ μου ὄν τασ τὸν ἰηλ · ἀλλὰ νόησ
ἐν τού τοισ ἀξίωσ τησ μεγαλονοίασ τοῦ ἀγγελίου τὸν ἰηλ ·
ἀ γενῆ μὴν καὶ πε φυ κό τασ κεί νουσ · οὐ πε πι φάκ ό τασ
δέ · ἀν ᾴμω δὲ μᾶλλ τὸν πόρι τοῦ ἰηλ καὶ τὸν πόρι τῶν δώδεκ
φυλῶν λόγου · ὧσ πε δώδεκα τάγμα τα ᾖ πᾶν γενικὰ ψυχῶν
καὶ ἀ γενεσ τέρων · ὧν αἱ μὲν ὄ ὰ φέρουσαι, εὐ νοσ τερο χῶ σιν ·
αἱ δὲ καθεξῆς δεκα μοίρασ πε ταγμέ ναι λοι πὰ ταῖ ζ ᾗ δεῦ

τοῦσωμαῦ. Καὶ πρὸ τοῦ λαβῆν πολλῶ πλασίονα ἔχειν πρὸσ
καίρωζωῆς ἀλλέϊν αἰωνίω γενόμηνοσ, κληρονομήσῃ αὐτήν·
πολλῶ πλασίονασμὲν γὰρ ἀδελφοὺσ καὶ ἀδελφὰσ· ὧν πρό
ωφῆκεν αὐτὸν τοῦ λόγου, ἀχρεῖοσ δὲ μὴ γήσεται. καὶ γὰρ ὁ μὴ
τῶ κοσμῶ τούτῳ, πολλῶ πλασίουσ οἴκουσ τῶν πρὸσ τὴν ἀδελ
φοὶ τῶν ἢ ῶν πρὸσ τὴν κατάλελειμμένων ὑπὸ τῶν πρόσθεν·
οὕτωσ δὲ καὶ τοὺσ ἅπαντασ τοὺσ ἀνεπιλήπτουσ ἐπισκόπουσ
καὶ τοὺσ ἀνάγκητουσ πρεσβυτέρουσ λαμβάνῃ πρόσ· ἀνθ ὧν κα
τὰ λίλοιπεδῶ. ὁμοίωσδὲ καὶ τέκνων, πάντασ τοὺσ κλίκι
άγοντασ τέκνων· πασῶδὲ πολλῶ πλασίουσ ἀφεῖσι ἢ οἰκίασ
ὧν πεῖσ καὶ τὰ λέλοιπε κληρονομῇ, οὐκέτι ὁμοίωσ ἀποδοῦναι
δώσωῇ· ἂν μὴ ἄρα τισὶ βιασθῇ μήνοσ ἐπὸλίγων τὸ τοιοῦτον
παραφήσῃ. ὁπερ οὐκάμολογῶ. ἅπαξδὲ ἀλληγορῶν τοὺσ ἀφεῖ
καὶ τὰσ οἰκίασ, ἀναγκασθήσεῖ καὶ τὰ τοῦ κόλουθον καὶ τὰ ἀνω
πόρω τοῦ ἀποδοῦναι. φησὶν οὖν οἶμαι ἐν ταῖσ ψάλμοισ καὶ μα
καρίαισδωωὰ μεσιν ὦ ἀδελφοὶ οἱ ἁσ ὠδῶν πέλαγοσ καὶ τὴν
πικρότεσ τοῦ τὸ μέτρου τῆσ κ μικίασ τοῦ χῦ κάχωρηκότων·
ἢ δὲ ἀδελφαὶ πάντεσ οἱ παρθένοσ ἢ νὴ παραφήσομοῖ χῦ·
οὐ κὰν πᾶν θρώπων οἶμαι μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν ζωῶ
μεων· τινὰσδὲ ποιοῦτοι ἆεν ὧν, τίνεσ· ἢ περὶ ὧν ἔχε ται
πρὸ τοῦ ὠμρᾶμ· σὺδὲ ἀπελάσῃ πρὸσ τοὺσ πρέσβουσ μὲ
τὰ ῥήνησ πρᾶφῆσὶ ἐν τῷ ρᾶκαὶ λῶ· ἢ δὲ τίνουζ ποτε οὗτοι
ἀναλόγουσ ἐκέίνοισ τοῖσ πρέσβεσ τίνεσ πρέσ, πολλαπλα
σίον καὶ τέκνα λήψουζ ὁμοίωσ τῶ ἀβραμῶ· καὶ τοὺσ ἀφεῖ
δὲ καὶ τὰσ οἰκίασ τὰσ πολλῶ πλασίονασ τῶν καὶ τῶν λῃ πο
μένων, νοήσομοι ἐν τῇ ἀναπαύσῃ τοῦ θῦ πραϋδήσου καὶ

ὑπερήμασ ἐφι· μὴ πλικαὶ τὴν θεωροῦντασ ὠδῶν ωκθῆναι
παραφῆσαι πᾶσιβῆφὶ νῦ ἀφιέρωσοι πρέσ τῶν ιβ φυλῶν τοῦ
ἰηλ· ὡσ περὶ δὴλου τὸ πρόφητικὸν ἰν οὕτωσ ὀνομάσω
ὀναρτοῦ ἰωσὴφ· οἱ ονᾷδὲ καὶ ἑκάφοσ τῶν κρινομένῳ ἰηλ, τῶν
ὑπὸ τὴν οσὴ σωωνύμου ἀ ἄρου ἢ ἀ ἄρω παραπλησίου ἀπο
φόλου καὶ τοῦ τοὺ ἀποστολικὸ βίου βιάσαντοσ κριθήσε ἐμὲν
οὖν τισ πάντα ἀφῆκε καὶ ἠκολούθησε τῶ ἰῦ, τῶν ἁγιμένων
προσ τὸν πέτρου καὶ τὴν πάσην αὐτοῦ πάλξειν· ᾷδὲ οὐ πάντ
μὲν· πᾶσδὲ ἐ πιφορόμενα, ὁ τοιοῦτοσ πολλῶ πλασίονα λήψ
καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσῃ· τίνα δὲ οὐ πάντα ἀλλὰ ὅσ
λελειμμένα, κατανομητέον ἐκ τοῦ καὶ παῦ σ τισ ἀφῆκεν ἀ
δελφοὺσ ἢ ἀδελφὰσ καὶ τὰ ξῆσ· καὶ τοῦ ποδέ, ὅτι μὴ ἅπα
οὐκάκατα φρόνητον λόγ· καὶ κῦ τὸ ἁπλοῦν τησ ἐκδοχῆσ
καὶ προφητεικὸν ἐπὶ τοῦ πῦ σαρκικῆσ συμπαθείασ κῦ φρο
νῆν καὶ πάσησ τῆσ κτίσεωσ· πᾶσ οὖν τισ οὖν ὁμολογήσῃ· ᾷδὲ
καὶ τοῦτοε πιδέχε ωάφωτικὸν, ὁ μὲν τισδὲ φάσῃ· ὁ δὲ, καὶ ὦ
πόφαίνε ται ὅτι πᾶ ἅπα· καὶ σαφέστε κῦ πόρκ τὸν ὅτι πολλοὶ ὧν
πιφλοσάντων ἀστὸν σεῶν κ μῶν, ἐμισκήθησαν ὑπὸ συμγενῶν·
καὶ ᾗ λωντοπούτοισ καὶ πᾶσαν κτῆσιν κατα λιπῆν, ὑπὲρ
τοῦ κληρονομῆσαι τὴν αἰώνιον ζωήν· παθεῖν τεσ ὅτι πᾶσ ὅσ
τισ ἀφῆκε τοισ κῦ σαρκαὶ ἀδελφοῖσ καὶ τὰσ συμγενᾶσ μόνω
τῶ σώματι ἀδελφὰσ· καὶ τοῦτο ἀστῶν σωμᾶ· καὶ πᾶ τέκνα
τησ σαρκόσ· καὶ τοισ ἐν τῇ ἐπὶ καὶ τα ρᾶ τῶ τῇ ἀγρίσ· καὶ τὰσ
θ ἀὐτῆ οἰκίασ· καὶ ὦ φῆκε μὲν οὐδ ὅλωσ δὲ λλότε ἀλλ ἕνεκε μὲ τοῦ ὀνό
ματοσ ἰῦ, πολλῶ πλασίονα λήψεται· πολλῶ πλασίονα τὸ
καὶ ᾗ δῆ οὕτωσ ὀνομάσαι, ἁπαξ ῥῆ πλασίονα πᾶ πῦ καὶ πρὸ

τὴν πόλιν τοῦ θῦ πορὶ κὸς δεδόξασμεν ἐλαλήθη· κὸς ὁ δὲ δημέτας βα
ρεσι γινωσκέζ ὁ τὰν ἀν πιλαμβάνηζ αὐτὸ κὸς· ὡς δὲ τὰν ἀπὸν πρὸς
τοὺς τὰς ἐκ ἀοικίας κληρονομοῦντας· καθάπερ ἡ κοὐσαμεν, οὕτως
ἀφ ὁ μὲν ἐν πολλὰ κὺ πορ δωσαμεν ἐν πόλλ πουθῦ ἡ μῶν· ἐπὶ κὸς
λέγεται καὶ τὸ, οἱ ἐλεσθε τὰς βαρφσὰν π· ἐπὶ τοιούτοις δὴ κληρο
νομεῖν τὴν αἰώνιον ζωὴν, μακάριον· πόσον οὖν ποιεῖν ἔχον τας κληρονομῆ
κ πόσα ὧν τας δεῖ δρᾶν· ὑποθῦ τεωρεῖται μεν· καὶ οἱ κιας ἐκλίθαι ζομ
νων· ἐν αἷς ἂν αν παύσεζ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν ἀδελφοὺς ἢ ἀδελ
φὰς· κ πατέρα· μᾶ τα οὐτοῦ ἀφῆκεν· πολλοὶ δὲ ἔσον ται πρῶτοι
ἔσχατοι· κ ἔσχατοι, πρῶτοι· καὶ ποῦ τοδὲ ἀφῆμεν τιν αι καὶ κατα
τὸ ἁπλούστερον, νοῶ προτρέχασθαι· δῶ ἂν τοῖς ἀρτι προστε
χομένοις τῷ θῷ λόγῳ· ἐπὶ τὸ ἀσάλ ευ τον ἡμῶν προσπεταγμένον·
ἀμαυρὸν ἂν παράπολλὺ τῶν νομιζομένων· ἐστερημένον τῆ
πίφαι ἐπὶ τὸν ὑπεράνω τοῖς ὡραίον καὶ λόγον· ὡς οὐκ ἐμποδίζον τ
οὐ πεχρόνου τοῖς ἑτέρου πιφαίνουσιν· οὐ πολυέτων μοχθηρῶν
τοῖς ἀνθρώποις ἁμάρτημα φονιζομένοις παραφήσαντιν· ἄρον
δὲ ἔφι καὶ καθελῆν οἱ ἡμᾶς ἢ αὐτὸς ἐκ προῦ ἀναπεπράφθαι ἐν χρι
στιαμισμῶ μᾶλλον φρονοῦντας· καὶ μᾶλλ ἢ αὐθάδαν τὴν πα
ράσιν ἐπαυχῆν καὶ προγόνοις προεδρίας ἠχιωμένοις ἐν τῆ
ἐκκλ ἐπισκοπικοῦ θρόνου· ἢ πρεσωπερήφανον τιμᾶν· ἡδὺ καὶ νῦ
φὸς τὸν λαὸν τοῦθῦ· ἀμφότεροι τὰρ ἢ δὴ θένπισ τὸ, πολλοὶ δὲ ἔσ
ονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι, ὑπομιμνήσθηται
ἐπὶ τῶν ὁμολογούντων ἂν αι πρῶτοι μᾶλλον φρονῆν, μὴ πεσυστέλλεσθ
καὶ παπτήνοιμεν ὡς ἔχατον ὄχλον πεσ πῶν προτέρων ἢ ἀπὸ ἔσχα
τοι ἐκφαίνον ται τοῦ χριστιανισμοῦ παρεληφέναι δόγματα· ὧν
δοῖ μα τορικὸν λόγον ἀνθρώσκιμᾶς ἐπιφησαι δωάμενον·

τοῖς πολλοῖς πεσοικοῦσιν πρεσβύτοις χρηματίζασιν ἀπὸ τοῦ ἱκλ·
γενομένοις ἢ αὐτὴν φόβον ἀπιστίαν καὶ πρόδοσίαν ὄχλοις·
καὶ ἡ μὲν τοῖς ὄχλοις ταῦτα πρεσβύτας δωα μένοις λαβῆν ἐαν
ἐπιμένωμεν τῆ πίφαμὲν ἀνηλοφρονοῦντες· ἀλλὰ τοῖς ταπ
πομένοις σωσαπρόμενοι· τί δὲ ἐὰν κοινωνήσαντες τῆ ἐζ ἀπὸν
πεῖ ἀρχῶν καὶ τῆ ἀπὸ τοῦ λόγου τῶν πεσῶν ποιότητι συμφυῆσ
γενώμεθα τῷ βουλήματι τοῦ πνικοῦ μόνου ἢ τῶν ἀνθρώπων λό
γῶν τῶν ἀνθρωπίνων πρεσφκτῶν· ἢ μᾶς οἱ ἔσχατοι ἐσόμεθα πρῶ
τοι· καὶ κάνοι ἢ αὐτὴν ἀπιστίαι οἱ πρῶτοι ἐκκοπέντες ἀπὸ τῆσ
καλλιελαίου τεζόνασιν ὄχλοι· καὶ ἢ αὐτὴν χῦ ἐπιδημίαν ἀκρι
τῶν κόσμων ἐπιδημήσαντος· ἵνα τοὺς ἔθνη οἱ μὴ βλέποντες
ἐλέωσι καὶ οἱ βλέποντες ἰκλ τυφλοὶ γένωνται ἢ αὐτὴν ἀπιστί·
ὁμῶν πρεσκλυτοσὶ μᾶλλον, τί οὖν μᾶν αὐσαῶμεν καὶ πρῶ
τοι· ὁδὲ πρεσῆ μῶν ἰκλ ὁ πρῶτος, τί γενήσεται καὶ κά
τω καὶ τῶ· οὐ τῶδὲ δῶ ἢ νοήσωμεν· καὶ τὸ ἀπίστου θέλημα πρῶτ
ἢ μᾶν, ἐστὰν πάντων ὄχλος· ὡς δὲ ἔλεγεν· ἐπὶ μᾶν ὧν τοὺς πρῶ
τους λαμβάνουσιν οἱ ἀπὸ τῶν ἐθνῶν φόβον ἐμὲ πιστεύοντες ἔσ
ται νομιζόμενοι ἐν τῶ ἰκλ· ἔχα τοι δὲ κρίνονται παρὰ τῶ θῶ
ὅλοσ ὁ λαὸς τῶν ἀπιστησάντων ἐν ἰκλ· καὶ νομίζονται ἢ αὐ
τὸν χρόνον ἢ ναι πρῶτοι· ἡνίκα βούλεται τὸ ὠλήθιν πρῶτ
αὐτὸν λαβῆν, τενεσθω ἐν τοῖς ὑπὸ τοῦ μῶ ἰκλ ἔχω τοῖς ἢ ναι
νενομισμένοις· ὅσου γὰρ μᾶλλ ἢ ἐν τοῖς οἰομένοις ἢ ναι πρῶ
τοις· τῶν μὲν πρεσεταγμένων ἐν τῶ ἔθνη μᾶλλον βεβηκότων ἀπο
πεσᾶτε· ἐν δὲ ἔχα τοις ἀριθμηθησε ζ· καὶ γὰρ οἱ μὲν ἀπὸ
τῶν ἐθνῶν, κεφαλὴν ἢ αὐτὴν πίφιν τίνον ζ· ὁδὲ ἀπὸ σοικλ,
ἢ αὐτὴν ἀπιστίαν οὐρῶ· καὶ τὸ τοῦ τον τὸν λόγον, πολλοὶ μὲν·

οὐ πάντεσ δ' ἔσαν ζ ἐκ πρώτων ἀχαιοί. καὶ πάλιν πολλοὶ μὲν τῶν
ἀχαίων ἔσαν ζ πρῶτοι. οὐ μὴν ἥ τισ ἀχαιοσ πρόσελήλυθε τοῖσ
ἀπὸ τῶν ὀθμῶν πιφάλοισι σωαριθμηθαι δοκῶν, οὔτωσὲν πρῶ
τοισι λοιαθήσεζ. ἁσὶ γὰρ καὶ πρῶ τοι, πρῶτοι· ὡσοὶ τοῦ χῦ ἀπόφο
λοι ἱκλῖται πυλχάονεσ. καὶ ἑκατέρμαι σοσσῶ ιρωαμ. καὶ ἁσ
ἀχαιοι, ἀχαιοι· οἱ πολλῶν ὕποδεέστερον βιοῦν τεσ τῶν ἀ
πὸ τῆσ ἐκκλησίασ χειμαλιζόντων. μᾶλλον τῶν τὸ ἐπίφησ
ᾗδώασαι τὸ τῶν ἀγέλων γένοσ. πρῶτον μὲν σῖ μὲν λέξω
θῆναι τοῦ τῶν ἀνῶν γενομένων ἀχαίων. καὶ γὰρ ὡσ ἐν τοῖσ ἰῶβ
γέγραπται· ὁ πεζὸσ ἐνήθησαν ἄστρα, κνδοαν τὸν θὺν πάντεσ ἄγε
λοι ἀῶ τοῦ· ὡσ πρεσβύτεροι καὶ τιμιώτεροι οὐ μόνον τοῦ ἀῶ
λλὰ καὶ πάσησ τῆσ μετ' αὐτὸν τοῖσ κοσμοποιΐασ, τολμῆσαι ἀπο
φήναθαι· ὅτι πολλοὶ μὲν ἀγέλων οἱ πρῶτοι ἦσαν ἀνῶν, σίνοδ
τινων ἀνῶν ἔχοντοι· πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἀνῶν οἱ ἔσχατοι πιφύσ
τυχάοισι τῶν ἀγέλων, σίνοδ ζῶντον βίον καὶ τὸν τοῦ θυλόσον
τινῶν ἀγέλων ἐν πρώτοισι μὲν τεταμένων γενομένων δὲ ἐκτε
νεσι αἰτιῶν ἀχαίτων πρῶτοι· παραλαβὼν δὲ ἀπὸ τούτου ἀπότε
τῆσ πρώτησ ἐπιφολῆσ· καὶ τῆσ παύλου πρόσκορινθίοισ
πρότερα ῥητὰ, πρὸ αχθήσηι ὡσ ὑγιῶσ ἁ ἐμὴ μάων τῶ λόγω.
λέγηται γὰρ ὁ μὲν πέτροσ, ἁσ οὐ ἄρτι μὴ ὁρῶν τεσ δηλονότι τὴν
χῦ· πιφάλον τεσ δὲ ἁ μαλλιῶτε καὶ τὸ ζῆσ· ἐωσ τοῦ, ἁσ αὖ ὦ
θυμοῦσιν ἄγελοι παρωκύφαι· ὁ δὲ παῦλοσ ἠ οὐκ οἶδατε
ὅτι ἀγέλουσ κρινοῦμεν, μήτι γε βιωτικά· ὁ ρᾶον ὦ μὴ
οὖ τοι μὲν ὅσον ἐπέρουσι τὴν ἐαυτῶν ἀρχὴν καὶ οὐκ ἀτελῆ
πὸ ἴδιον οἰκητήριον, πολλῶν ἀνῶν ἔφορου καὶ ἦσαν αὐτ
πρῶτοι· ὧν ἀνῶν ἁ ἀπαρνώθα ὁ χῶν ἡ ψυχὴ γενομένων

ὠντῶ τῆσ ναυπηνόσεωσ σώματι· καὶ μόλισ ποτ' ἐλεγόν των τὸ,
καὶ πόρουσ ἁ ὠῶσ· πτίσ μερύσεζ ἐκ τοῦ σώματοσ τοῦ θανά
του τούτου. οἱ δὲ ἀνοὶ ὅσον ἁσ σύγκεισιν ἀγέλων ἀχαιοι πυλχά
νοντεσ, σίνοδ ἀγέλων πρῶτοι τῶν μὴ πηγησάντων τὴν ἐωυ
τῶν ἀρχήν. ἀλλὰ ἀποληπόντων τὸ ἴδιον οἰκητήριον. λαμβάνον
τεσ ἢ ἐναρχήν, τὸ, ἰσθιόζοισι ἄχων ἐπαύω δὲ καὶ πόλεων.
ἢ ἰδίων ἐξοισιῶν ἄχων ἐπαύω πτέν τε πόλεων γενόμενοι δὲ ἐν
οἰκητηρίω ἀγέλων πτιεσ ἀποληλοί πασιν ἐπαν ποιήσωσι
κηρυχθήσησ αὐτοῖσ τῆσ τῶν οἰῶν βασιλήασ τὸν ἀνάγκη
αὐτοῖσ ἐπαύτην. καὶ γὰρ οἱ μὲν ἐν ᾗ, τῶν οἰῶν ἱῶν ἐχόντοι·
οἱ δὲ ἐν οἰῶ, τῶν ἐν ᾗ πρῶτοι. καὶ τί γονζ πολλοὶ μὲν τῶν
οἰῶν καὶ πρώτων ἐχόντοι. ἁσ κρίσιν μετὰ λησηι μέσασ δεσ
μοῖσ αἰσθοισιν ἐν ζόφω τηρούμενοι. πολλοὶ δὲ τῶν ἐχόντων καὶ ἐ
πὶ τησ τενέσιν ἀνάγλυφόν τῶν ἀναβαίνοντεσ ὡσ τι πεθαρρηκότεσ
λέγομεν. ἢ μᾶν δὲ τὸ πολίτα μαι ἐν οἰῶν οἰσ ὕσαρ. ἕωσ τοσ τε ὁ ὡσ
ἁ φραπηεκ τοῦ οἰῶν οῦ πεσῶν, πρῶτοσ κὴ νηρίκων περιεπάλχεν
πάσαισ ταισ ὁλοῖσ αὐτοῦ αἵμασισ. ἐωσ ἄρ εἰθηνόμιεν αὐτῶ·
καὶ γέγονεν ἐάλωσ ἁ σὰ δυκαπαβάσ· ὡσ τοισὶ δοῦναι αὐτόν, θαν
μάζηνε πᾶῦ τῶ καὶ λέγην· καὶ σὺ ἐάλωσ ὡσ πόδ καὶ κμᾶσ· ἐν κμᾶ
δὲ καπτελογιάθησ· καὶ πέβηφ ἁ ἄλου ἢ δέξασου ἢ πολλὴ ἀφρασύνηα.
οὐ τωδὲ καὶ ἐσχατοσ ἦν πᾶσ καὶ ἀνόητοσ ἢ ὑπαθησ· δουλάωνε πι
θυμίᾳ καὶ ἢ δυναῖσ ποικίλασ· ἐν καυκίᾳ καὶ φθόνω σῇ φάων· φυζῆ τοσ
καὶ μισῶν· ἀλλὰ γέγονε πρῶτοσ ὁ πεἢ χεηφότησ καὶ ἢ φιλανθρωπία
ἐπιφάνεια τοῦ σωτῆροσ ἡμῶν θῦ ἢ λουτροῦ παλιγγενεσίασ· καὶ ἀνα
καινώσεωσ πνσ ἁγίου· καὶ ἐδέξατο τὸν ἢ πόντα· ὁ δὲ χόμενοσ
ἐμὲ, δέξ ζ τὸν ἀποστάλαντά με· ἀλλὰ κῦ μὲν πάντα, πρῶτοισ δὲ

ἀποδεδώκαμεν τοῖς σωθησομένοις· ἀχαΐ τοῖς δὲ, τοῖς μελλήσουσι τῆς τοιαύτης τῶν σωθησομένων τάξεως· καὶ κολάσεις καὶ τοὺς ἀναλωφθῆναι· ἢ τοιέσσι τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν ἀστελθη· καὶ ἔσσι ἐκπλεράσσουσι τὰ περὶ τοῦ ἰδίου ὀνόματος· καὶ μέντοι ἐπιφορωμένη τῶ, πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι παραβολή, σώζεσθαι μὲν ἐπαγγέλλεται καὶ τοὺς τῆς παραβολῆς πρώτους μισθοῦ ὀργασαμένους ἀχαΐ τοὺς δὲ λαμβάνοντας τὸν μισθόν· καὶ ἀπὸ τούτου πρώτους ὄντας καὶ ἀπὸ ἀχαΐ τοὺς λελογισμένους· ὅταν φέρηται δὲ αὐτῶν λέξη, τοὺς ἐσχάτους μὲν ἐπὶ τὰ ἔργα βεβλημένους· ἀπολαμβάνοντας δὲ τὸν μισθὸν οὐ μόνον πρώτους ἀλλὰ καὶ ἴσον τοῖς τοῦ οἰκοδεσπότου καὶ ἑκκαίδεκα· οὗτοι οἱ ἀχαΐ οἱ μίαν ὥραν ἐποίησαν καὶ ἴσους αὐτοὺς ἐποίησας ἡμῖν τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα· καὶ πρῶτοι τοίνυν οἱ ἀχαΐ οἱ κληθέντες ἐπὶ τὸ ὄρος τοῦ λέγειν παραὸ πρώτους αὐτοὺς ἁλῶναι τὸν μισθόν· θῶ ἀξιώμενοι καὶ ἐπικαλεσάμενοι τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἐκθώμεθα τὴν παραβολὴν καὶ ἴδωμεν τίνα ἡμῖν δύνηται καὶ ἡ παροιμία σαὐτὴν ἢ καὶ ὑπομορφάσασθαι δοθήσεται· ἄχαΐ δὲ οὕτως· περὶ τῶν μισθωμένων ἐργατῶν· μοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ· ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας· καὶ τὰ ἑξῆς· ἔσσι τοῦ, πολλοὶ γάρ ἐστι κλητοί· ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί· δύναται μὲν οὖν καὶ πᾶσα παραβολὴ σῴα τοῦτο παραλήφθαι ἀπὸ παθῶν ἡμᾶς πρὸς οἱ ἄχαΐ ἐλθόντες ἀπὸ τοῦ ἔργου, ὡς οἱ πρῶτοι κληθέντες τὸν μισθὸν ἔλαβον πρῶτοι· ἀναίνονται δὲ οἱ πρῶτοι κληθέντες, ἡνίκα χώραν παρὰ τῶν οἰκοδεσπότου ἐτάθησαν· ἢ ὅτι καὶ τελεταὶ οἱ τὸν μισθὸν ἁρπαλήφασι· χρὴ δὲ ἡδέναι ὅτι ὡς

ἰῦ πᾶσα βολὴ ἐνῶ οἴθησαν ῥοὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἁπάντων κρυφοί ὀξεπαλομένη· πρὸς αὖ τὰ δότιμα τὰ τῆς ἐμμετρίας ἀποκεκρυμμένης σοφίας ἀρεθήσεσθαι τοῖς τὰ τοιαῦτα ἀριθμοῖς κινδυνεύουσιν αἰνιττομένη· ὡς τε ἀρήρησθαι ἂν ἐπὶ πάντα τὴν μαλλιστα ἁπάντων τὴν παραβολὴν τοῦ σεσῶσθαι, ἀνοίγουσαν παραβολῆς τὸ ἀφ' οὗ μου· φθάζομαι πρωϊμελήσει ἀπαρχῆς· καὶ ἐρᾶζομαι κεκρυμμένου ἀπὸ καταβολῆς· ἀναγκαῖον τῷ ἰδεῖν τὸ μέλλοντα νοήσαν τὴν παραβολὴν, τὴν ἐναντίαν δηλοῦσθαι μέλλουσαν ἡμέραν καὶ τὰς ἐναντίας ὥρας· καὶ ὅτι οὐ κατὰ ἀποκλήρωσιν οἱ οἰκοδεσπότης πέντε τε καὶ μασιν ἐργατῶν παρωδήσασι τὰς ἐργατοῦ ἀμπελῶνος· ὀξεπαίσθη δὲ ὁ δίωνυσος τὴν αἰτίαν τοῦ πρωϊμισθώσασθαί τινας ἐργάτας ἀπὸ τοῦ ἀμπελῶνος· καὶ μᾶλλον τοῦτο οὐ περὶ δύτερας μὲν, πρὸς τρίτην δὲ ὥραν ἀλλ'· καὶ ὀξέπαισθαι οὐ πρὸς τρίτην οὐ πρὸς πέμπτην ἀλλὰ πρὸς ἑκτην· ἢ ἦναι μᾶλλον τοῦτο περὶ τὴν ἐνδεκάτην· ὀφθάλμασι πρὸς λόγου σῆναι ἄξιος ἰῦ ἀπὸ μέσου τοῦ ἑωθινοῦ καιροῦ· τρίαι ἴσαι σῆσαι ἡμέραι τρίτης καὶ ἕκτης καὶ ἐννάτης ὥρας· καὶ μᾶλλον τοῦτον, ἐλάττου ἢ ὡς τὴν μὲν τῶν πρὸς τὴν ἑνδεκάτην ἐφ' ὧν· ὁπόσον ἡνίκα ἢ ὡς τὴν ἀπὸ τοῦ ἄμπελῶνος πρωϊὲ πὶ τὴν περίτην· οὐ παρέρχεσθαι πρὸς ἐκτέον· καὶ τῶ σιγᾶσθαι φωνὴ κέναι μᾶλλον τοῖς οἰκοδεσπότῃ τοῖς ἅμα πὶ ἔωπαραληφθῆσι τὸ αὐτὸ δηνάριον· οἷς ἀπέταλεν ἀπὸ τοῦ ἀμπελῶνα αὐτοῦ· τοῖς δὲ πρὸς τὴν τρίτην κληθῆσιν, οὔτε παμέμφεσθαι τὸν μισθὸν ὠνομακέναι· ἀλλὰ τὸ, ἐὰν ᾖ δίκαιον, δώσω ὑμῖν· πρόσεκτέον δὲ ὅτι τοσαῦτα ἐποίησε τοῖς περὶ τὴν ἕκτην ὥραν καὶ ἐννάτην κληθῆσι· καὶ ὅτι τοῖς πρὸς τὴν ἑνδεκάτην ἢ πεν ἀπολογησαμένοις πρὸς

τησῆ ὅλησι ἡμέρασ ἀργίασ. Τὸ, ὑπάξετε καὶ ὑμᾶσ ἀστὸν ἀμπελῶνα. ἀλλὰ καὶ ὅσ ὄξω τοῦ ἀμπελῶνοσ τενόμενοσ. καὶ ἀρωνέκα τοισὸργάσασ, τοισμὲν πρώτοισ αὐτοφέλησ τὸν ἀμπελῶνα. τοῖσ δὲ δλυτέροισ φησί. ὑπάγετε καὶ ὑμεῖσ ἅσ τὸν ἀμπελῶνα. ὁμοίωσ δὲ τὴν αὐτὴν λόξιν καὶ τοῖσ τὴν ἐνδεκάτην κεκλημένοισ. ὑπάγετε καὶ ὑμεῖσ ἅσ τὸν ἀμπελῶνα. ὀδὲ δλυτέροσ, καὶ τὰνοησάτω τισὶ ἡ ἄρα ἐνὴ ἑαυτῶ τασ τοισ ἀργοισ ἄρξεται τοισ δὲ δλυτέροισ ὄξελθὼν δὲ ὁοἰκοδεσπότησ. οὐ τωδὲ καὶ ὄξεπάδη τὰ τινεσ οἱ ἄρξεθέντεσ ἐφ' ὧτεσ πορίτην ὁμὲδεκάτην. οἱσ λέγει ὁοἰκοδεσπότησ. τὸ, τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί. ὡσ τησαύτωτισ καὶ τὴν πολλὴν τῶν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐφ' ὧτων ἀργῶν. καὶ τὸν πόνον τοῦ ἑστηκέναι σὴ ὅλησ ἡμέρασ ὑποσημαίνων τῶν μὴ σπαρηκότασ ἀπόνων. ὅτι προθυμοι μὲν ἦσαν τοῦ ἐργάσασθαι. οὐδὲ σὲ αὐτοισ ἐμισθώσατο. ὡσ πολλῶν ὄντων τῶν μισθωσαμένων μὴ ὄντων. οὐ μισθώσασθε μηδὲ. μὴ παρέργασσε δὲ ἐπὶ τησαύτωτισ. καὶ πῶ, ὁ ψιάσ λάβην τὸν τοῦ ἀμπελῶνοσ κύριον τῶ ἐπιτρόπω αὐτοῦ. καὶ λεσον τοισ ἐργάταισ ἀπὸ δοσ τὸν μισθὸν ἀρξάμενοσ ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕωσ τῶν πρώτων. τί γὰρ κεκίνηκε τὸν κῦ τοῦ ἀμπελῶνοσ ὡσ τε κελεῦσαι τῶ ἐπιτρόπω καὶ λέσαι τοὺσ ἐργάτασ ἀπὸ δοῦναι τὸν μισθὸν ἀρξάμενον ἀπὸ τῶν ἐσχάτων καὶ οὕτωσ ἀναβαίνειν ἕωσ τῶν πρώτων. ἵνα πρῶτοι μὲν ἀπολάβωσιν οἱ τὴν ἐνδεκάτην. δλύτεροι δὲ οἱ τὴν ἑννάτην καὶ τρίτοι οἱ τὴν ἕκτην. ἡμῖν δὲ τούτοισ, οἱ τὴν τρίτην. καὶ τελευταῖοι, οἱ πρῶτοι τοῦ τοτ' ἀρσαφῶσ δηλοῦσ. ἀπὸ δοσ τὸν μισθὸν ἀρξάμενοσ

ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕωσ τῶν πρώτων. Τισὸ δὲ πορεύτον κύριον τοῦ ἀμπελῶνοσ. ὁ τοῦ κυρίου ἐπὶ τρέψοσ δηδοὺσ τὸν μισθὸν τῶ τοῦ κῦ πέμψασ. ἀλλὰ ἡ πορεύσεν τῆ ἐννάτη κληθέντεσ ὥρωνέβάσασαν τὸ βάροσ τῆσ ἡμέρασ καὶ τὸν καύσωνα. δηλονότι οὐχοῦτοι ἐτόλυζον τοῦ οἰκοδεσπότου. ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν. Καὶ ἴσουσ ἡμῖν αὐτοὺσ ἐποίησαν τοῖσ βαστάσασι τὸ βάροσ τῆσ ἡμέρασ καὶ τὸν καύσωνα. ἀλλοὺσ δὲ οἱ τὴν ἕκτην κληθέντεσ τὸ βάροσ ἐβάσασαν τῆσ ἡμέρασ. ἀλλ' ἡ ἄρα τοῦ ἡμίσουσ τῆσ ἡμέρασ. καὶ οἱ τὴν τρίτην δὲ κληθέντεσ, οὐ τῆσ ὅλησ ἐβάσασαν ἡμέρασ τὸ βάροσ. ἀλλὰ δηλῶ κριβῶσ ὀνομάσαι, τοῦ ἡμίσουσ καὶ τοῦ τετάρτησ ἡμέρασ. μόνοι δὲ οἱ ἀπὸ τῆσ ἕωσ μεμισθωμένοι, τὸ βάροσ ἐβάσασαν τῆσ ἡμέρασ καὶ τὸν καύσωνα. ὅλου μὲν, οἱ ἀπὸ τῆσ ἕωσ μεμισθωμένοι. οἱ δὲ λοιποὶ παρὰ τοὺσ τελευταίουσ, ἀνάλογον τῶ καιρῶ ἐν τῶ ἀμπελῶνι τετοικάσιν. ἐπὰ δὲ ἡ φόροι ὡσὶ παρὰ βολὴ ὀνομάζουσαι ἀμπελῶνα, ζητηθήσεται πότερον κῆσ ἡ φόρων πραγμάτων καθ' ἕκαστον ὁ ἀμπελὼν παραλαμβάνεται ἢ κατὰ τοῦ αὐτοῦ πρόσωπον. φῶ νομίζω δῆ ὄξετάσαι ἡ αὐτὸ πρὸσ πάντασ τοισ ἐληθόντασ πρώτοισ καὶ νομίζουτασ ὅτι πλέον λήψονται. καὶ τοῦτο ἴσαντασ κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου, ἀπεκρίναντο ὁ οἰκοδεσπότησ. ἀλλ' ἓνὶ μόνῳ ἡ πεν αὐτῶν τὸ ἐπὶ ξ ἀκούσῃ κῶσ τε. οὐχὶ δηναρίου σωι ἐφώνησάσ μοι; καὶ τέλοσ τοῦ τῶ ἐσχάτω δοῦναι ὡσ καὶ σοί. ὅτι μὲν οὖν τῶν τασ καὶ τὸ τούτοισ παρωπλήσιασ ἐπιδέχεται ἐκκλησίαν παραβολὴν ζητήσαι τισ ἀνάξιον τήν, ὅλωσ βεβαιωσαίμην ἄν. ὅτι δὲ οὐκέστιν ἡ πᾶν ἁσ τῆ κῆ ξίαν παραβολὴν ἄλλον. ἢ τὸν φήσαντα ταῦτα μετὰ τοῦ ἀληθῆ τὸ, κἀμὲ δὲ νόμιζε χῦ ἄγομεν, καὶ τοῦτο θαρρῶν ἀποφαίνομαι. πόσ

οὐ τῶ παρελθομεν μεχρι τοῦ πάνυ καθηκόντως ἀπὸ τῆς παραβολῆς
καὶ ἐπὶ τοὺς ὄρθρου τοὺς νῦν ἐλθωμεν πρὸς τὸν ὄρθρον
τῆς ζητουμένης παραβολῆς ἢ μέρας. καὶ ὁρᾶς ὡς μεθ' ὅλου
ὅλον ἐνεστῶτα αἰῶνα, ἢ μέρας τινὰ ἀπὸ πάνυ μεγάλην μὲν ὡς
πρὸς ἡμᾶς. μικρὰν δὲ τινα καὶ ὀλιγοχρόνιον ὡς πρὸς τὴν τοῦ
θυ καὶ τοῦ χυ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος ζωήν. τάχα γὰρ καὶ τῆς τῶν μυ
δων αἰῶνος καὶ ἐσομένης βεβηκυίας συγκρίσεως τῶν πολλῶν γενεῶν,
τῶ καθ' ὅλου τῆς ἀρχικῆς περιόδου λόγον ἔχει ὅλος ὁ ἐνεστὼς αἰὼν
ὡς πρὸς τὴν ζωὴν αὐτῶν. οὐ λόγον ἔχει ἡ παρ' ἡμῖν ἡμέρα, πρὸς ὅλον
τὸν δι' ὅλου ἀνω ζηχρόνον. ἀδέ τοι οὐ τὸν τιμωρητήριον ὄρθρον τῆς
νομιζομένης οὐ λοῦται κατὰ τὴν ὡδὴν ἐν ἡ γέγραπται. μὴ ὀπίσω μου
αἰῶνος ἢ μὴ, ζητήσῃ ὁδὸν αἰῶνος. ἢ τῶν τοιούτων αἰῶνα μὴ μόρων,
ὡς ἂν κολουθον ἂν ἡ τῶν παρὰ πλησίον ἐκδοχὴν ἐννοῆσαι τὸ
αἰώνιον ἐμνήσθην καὶ ἐμελέτησα νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου
καὶ ἐλάλουν καὶ ἐσκαλλετὸ πνεῦμα μου. καὶ ἢ που μὴ ἀπὸ τοῦ αἰῶνος
ἀπώσεται κύς; καὶ τάχα ἵνα τὸ μὴ ἐρῶ τόδον ἢ πω, ἀπὸ μὲν τοῦ αἰῶνος
ἀπώσεται κύς. πολὺ γὰρ καὶ ἀπὸ ἕνα αἰῶνα ἀπώσασθαι κν. ἀπώσεται
δὲ τάχα καὶ ἀπὸ δύο περὶ αἰῶνα ὃ περ οὐκ ἀφίεται ἵ τοιαῦτα δὲ ἁμαρτή
ματα οὐ τε νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῶ μέλλοντι. πάντων οὖν ἀρα τῶν κατὰ τὸν
καὶ τὴν τῆς ἀναστάσεως ἑβδόμην ἐπὶ τοιαῦτα ἀναστᾶσι μέρᾳ
ἡμῶν τὰ σάββατα τὰ νουμηνίας καὶ τὰς ἐν τῶ προφήτῳ μηνὶ
ἑορτὰς, καὶ τὴν τεσσαρεσκεδεκάτην τοῦ μηνὸς ἡμέραν πάσχα κυ
θῆσι τῶν ἀζύμων. οὐ τοσοῦτον ἀναλόγου φύσεως ἐνίστε σημείων
νοημάτων. καὶ τὰς λοιπὰς ἑορτὰς θῆ τοιαύτας φαντάζομένη
ἡμέρας. καὶ ὅλον τὸν ἑβδομαδικὸν ἐνιαυτόν. θῆ τῶν τοιού
τῶν προσηλύτοις καὶ τοῖς θεοῖ τῆσι τῆς χαρίζεται ὁ θεὸς τοῖς ἐκ περι

οὖν ἀρα ἐγνω τὸν ἐν τῆ παραβολῆ τὴν οὖν χυ. ἢ ὃ ἐμπαραλαχὼν
ἑαυτὸν τῶ πλησίον κλήτω. πορίου φησὶν ὁ σωτὴρ. ὁ πτέκνος ἡμᾶς ἐδίδαξε
πάντων καὶ ὑποσυμήσεσθαι ἡμᾶς πάντα ὅσα ἂν ποιῶμεν. μὴ ἐλάσ
σονα τοσαῦτα γὰρ τοῦ πλησίου κλήτου πάντα ὠφέλησεν οἷς. καὶ τὰ τὴν τὴν πα
ροβολήν, οὐκ ἀναλέγεται τὸ πλεῖον ἐν ἡμῖν τὴν. καὶ ἢ τοιαῦτα τε ἐζήτη
κατὰ τὴν ἐν ὑῶ φωνὴν ἀπὸ τοῦ πλησίου κλήτου πάντες οἱ τὸ κατὰ ἰωάννην
ἀγγέλιον ἀναγινώσκοντες, οὐκ ἂν προσέχον τινὲς ὡς παρακλή
τῳ πρὸς μαθηταῖς πλάμησι καὶ ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ ὑπὸ κρίσεως
φανερολόγων κεκαυτηριασμένων τὴν ἰδίαν ζωφόκιαν. ὡς τε τοὺς
πλανήσαι πνεύματα πλάνης καὶ τὰ δαιμόνια ἀναιρεῖσθαι τῶ μεγάλῳ τῶν
παρακλήτου ὀνόματι. ὅπερ ὡς τοῖς ἀποστόλοις καὶ ἢ τῆσι τοῖς
ἀποστόλοις πλανηθῆσθαι ἐπιτρέπεται. καὶ πῶ φοβοῦμαι τὸ
ὄνομα ἢ ἐν μὴ κῆ τὴν παραβολὴν ταύτην μεταθῆναι ὡς καὶ κῆ τοῦ
ποτὲ ρου καὶ τῶν ἐπὶ παραμυθίων τῶν ὄντων ζωνίων. ἐκ ἐκείνεδὲ
ἄλλον ἢ ναὶ ὁμοίως ταῦτα πορίζεσθαι ἢ τῆσι καὶ τὴν πορίταν
τῆς ἀναζήτησιν. μὴ πῶ φόβος ἐστὶ μὴ, τὴν ἐπὶ ποσὸν τῆ
παραβολῆ ταύτης αὐφήναν. ὡς πορίζεσθαι ἢ τῆσι παραβο
λῆσιν ἀνέτεραν. ἐδὲ ἐν ὁμοίως ὁ ματ τὴν πορίτης παραβο
λῆσιν ἀπεστῶπισε. δηλονότι καὶ ἐκ μέρους τῆς αὐτὴν νοήσαι
λωσιν θῆ, τάχα μὲν ἀπόλωσ ἂν αἰνίζεται τὸ τῆς φανομένης ἂν
τῶ διηκόσῃ. οὐ μὴν πάντα τὰ ἀποκαλυπτόμενα αὐτῶ σαν
φηνίζων καὶ ἑαυτῶ πιτάλων, ἐξ οκινδύνου τοῦ πορίτης ἐκ
θέσεως τῶν μυστηρίων ἐται. φέρε οὖν ἡμᾶς ὁδοφόδρα ἀποκρύπ
μενοι τοῦ κῆ τὴν παραβολὴν βάθος τῶν πραγμάτων. καὶ ὁδόδε
ὀλίγα ἐπὶ αὐτὴν φαντάζόμενοι, τὴν μὲν μεγάλην τινὰ ἐκ μέρ
ἀποδῶμεν. τινὰ δὲ ἐπολίσον καὶ τῶν φανομένων δράζαντες,

περὶ μὲν θεσσαλῶν τῶν ἀμπελῶνα. δεύτερος δὲ
ὁ πεζὸς ἐλθὼν περὶ πρίτην ὥραν, ἅ δὲ ἐν ἄλλοις ἐφώτησε. ἐν τῇ αὐ
γορᾷ ἀριστοῦ· πρίτος δὲ καὶ τέταρτος, ὅτε πάλιν ὁ ἱππεὺς ἐλθὼν πρὸς τὸν
κ̄ ἐν γαστὴν ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως· πέμπτος δὲ, ὁ πρὸ τοῦ ἕν
δεκάτην· νικήσας ὁ ἱππεὺς, ἄριστον ἄλλοις ἐφώτησε καὶ ἐξέφυγε τὸν
πρὸ δὲ ἑξ ἡμέρας τὸν ὅλον ἡμέραν ἄριστοι· καὶ ὁρῶν ἅ δὲ ὠφελήσασι πρὸ
τον μὲν σῖτον ἅ πᾶν, τὸ κατὰ τὸν ἀδάμαν καὶ τὸν ἀμέμισθόσαν.
ἵνα ἐργάσωνται τὸν ἀμπελῶνα τῆς θεοσεβάς. δεύτερον δὲ πάσμα,
τὸ κ̄ τὸν νῶε καὶ τὴν πρὸς αὐτὸν ἡ αὐθήκην καὶ πρίτον, τὸ κ̄ τὸν
ὠβραάμ. ὥσωσ δὲ καὶ τὰ κατὰ τοὺς πρὸ μάχιμοσες
συμπαρῆλθον· τέταρτον δὲ, τὸ κ̄ τὸν μωσῆ καὶ πᾶσαν τὴν
αὐτοῦ οἰκονομί· καὶ τὴν ἐν τῇ ἐρήμῳ νομοθεσί· πέμπτον
δὲ πάμα, τὸ κατὰ τὴν παροῦσι ἐπὶ χ̄ῡ τὸ πρὸ τὴν ἑνδεκά
τὴν· πλὴν αὐτοσαφοῖ κοδεσόντησ ὅσον ἐπὶ τῇ προκαμένῃ
παραβολῇ πεντε τοὺς εἰσῆλθε καὶ ἐπὶ τῶ τῇδε ἐλήλυθε
πράγματα. ἵν ἐργάσωνται ἀνεπαισχύντοισ ὀρθοτομοῦντασ τὸ
λόγον τῆσ ἀληθείασ ἐξαποστέλλει ἐπὶ τοὺ ἀμπελῶνα τοὺς ἐργα
ζομένουσ αὐτοῦ τὸ ἔργον· ἐστὶ γὰρ χσ̄ὸσ ἀνοῖσι συγκαταβάσ, πλεο
νάκησ τῶν τῆσ κλήσεωσ τῶν ἐργατῶν αἱρεῖ κονόμησεν· ἅ δὲ καὶ
ἀπὸ τοῦ αἰῶνοσ τοῦ κόσμου· καὶ ἀπὸ τῶν ἀπὸ αἰῶνοσ ἄρξαμε
τὸ ἔργον ποιῆσαι συμβολόν τι ἄρασιν αἱ πέντε τῶν ἐργατῶν παρα
λήφασ, ὁδὼ αἱμένοσ ἐπὶ φησάντων· ἐγὼ μὲν οὐ θέλω· ὕστερον δὲ μεταθέσθαι καὶ
βούλεται σῖτον δόναι τοῖσ παραδέξασθαι καὶ τὰ λεχθησόμενα·
ὀργὴ γάρ τισι· ὁ πρῶτοσ μὲν ἐφ᾽ ᾧ κ̄ τὴν πρώτην κλῆσιν· ὃσ ὃ μὲν
ἡσυχῆ πὸ ὤφη· ὃ δὲ μεν ὀθ᾽ οὐ φάγη τι αὐτῶν τοῦ οὐδοῦ μὴ αὐ
τοῦ· οἱ δὲ φρησὶ δὲ, κατὰ τὴν δ᾽ ὑστέραν· ὁ θεν ἐπὶ τοῦ

νῶε

πεωρίσασ αὐτὸ τέλον τασ καρπουσ ἐν καιρῷ μισθοῦ μένην· τὸ
δὲ δὶ ὧν τρία ναβῆναι ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν τῆσ αὐβισσου· ὁμοίωσ πεν
τα ἡμερῆσι ἡμῶν· αὐβισσου δὲ λέγω, ἀλλὰ τὸ βάθοσ τῶν δοτικῶν·
ἵνα τισ ἀναβῇ καὶ ἰδῇ τὸν πεντηκοντόμιαυτον καὶ τὰ δύ αὐτοῦ
νενομαθετημένα πληροῦμεν· ἀλλὰ γὰρ ζητοῦντεσ τιὼ μὴ
τησ ἐκκαμένησ παραβολῆσ ἡμέρων· καὶ νομίσαντεσ αὐτὴν ὅλον
τὸν ἐνεστῶτα ναιῶνα, ἐλάθομεν ἐμβάντεσ ἀσ βαθηῦ· δεόμεθ᾽
πᾶσ τοῦ πάντα ὁρᾶν ὧν τοσ καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ· ἀμὼ δοῦμαι
ὅτι ὡσ πορεύσεται δώσωσι τελέσασ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἕξεται τινὰ δὴ
γίνεσθαι, οὐ τασοιονὲ ἐπὶ πλάονα αἰῶνα (ὡσ τελῇ· ἅ τε ἐνι
αυτὸν πιναισυμπληροῦντων· ἅ τε ὁ τιδὴ ποτε ἀσάθενησιν ἂν
μαρτίασε φανερόθησ ὶσῖν ἡμῶν· ἵνα μὴ αὐτὴν ὡσ ἐνιαυτοῦ ἡμε
ρῶν σωτέλῃ τῶν αἰῶνων, πάλιν ἄλλη ἀρχὴ ἅ ναδέξηται καὶ ἐνδέ
ξηται ὁ θεσ ἐν τοῖσ αἰῶσι τοῖσ ἐπερχομένοισ τὸν ὑπερβάλλοντα
πλοῦτον τῆσ χρηστότησ αὐτοῦ ἅ σοῖσ αὐτοσ ὁ ἱδὲ δῶν ἐνδέξασθαι·
καὶ τὰ τῶν μελλόντων τὴν ἐν τῇ παραβολῇ λελέχθαι μέρων·
ἅτινα δώσωσι κατασκάσαι καὶ ἐκ τῆσ ἰῶ ἐπὶ φολῆσ φάσκον
πασ ἅ· ἐσχάτην ὥραν ἐξῆ· καὶ καθὼσ ἠκούσατε ὅτι ἀν τίχε
φοσ ἔρχεται, καὶ νῦν ἀν τίχειφοι πολλοὶ τε γόνασι· ὅθεν γινώσ
κομεν ὅτι ἐσχάτην ὥραν ἐστίν· ἐσχάτη γὰρ ὥρα μετὰ τὴν ὑμ δε
κάτην τῆσ προκαμένησ παραβολῆσ· ἐπὶ πορὶ τὴν ἕνδε
κάτην ὁ κατὰ τὴν παραβολὴν οἰκοδεσπότησ ἀνὸσ ἐξῆλθεν
ἅρεν ἄλλουσ ἐφῶ τασ καὶ λέγει αὐτοῖσ· τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην
τὴν ἡμέραν ἀργοί· μισθὸσ δὲ τοῦ τό ζητοῦμεν· πωσ οὐ κατὰ ἀ
ποκλήσιν ὁ οἰκοδεσπότησ πέντε τάμασιν ἐργατῶν πρῶ
λίθοσι τὸν ἐργατοῦ ἀμπελῶνοσ· πρῶτοσ μὲν, ὁ τι ἐξῆλθεν ἀμ

πλασιάσαντος τὸν τῶν δεδομένων μεταξὺ ἡδὲ καὶ πλασιάσαντος τὸν
ὃν δὲ λόγον τοῖς περὶ τὴν τρίτην πεπλεγμένοις φησὶν ὃν ἐὰν ἡ ὅλη
δῶσιν ὑμῖν, πρὸς ἐτρίψατο μὲν τοὺς τὴν τρίτην ὅρασιν ἐρεῖ-
ν ἐπὶ τὸ πᾶν· ὅτι πότε δώσουσι ζήτησαι δή· ἐαυτῷ δὲ τὸ τέτμηκε
τὸ κρῖναι τὸν δίκαιον πρὸς τὸ τὸ νομοθέτου μόνου ἔργον μισθόν· ὅπῃ δὲ
ὅσου τοσοῦτος ἐποίησε τοῖς περὶ τὴν ἕκτην καὶ ἐννάτην ὅρασιν,
δηλονότι καὶ αὐτοῖς ἅπερ· ὃν ἐὰν ἡ δίκαιον δώσουσιν ὑμῖν· καὶ
δώσουσι ταῖς τε ἔργον ἐν τῷ ἀμπελῶνι πεποιηκέναι τοῖς ἀμφὶ
τὴν ἑσπέραν ἐργασαμένοις, οἳ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἐπὶ τέλει μὲν βουλόμενοι
τὴν φύσιν τοῦ ἔργου δώσουσιν καὶ ἐνέργειαν· οὐ πρὸς καιρὸν τὸν
συμβεβηκότα τοῖς ἀμφὶ τὴν ἑσπέρα κεκληκόσιν· ἀλλὰ ζητήσαι πόσα
ποσοῦ μόνον ἀργοῖς ὑπάρχουσιν ἀλλὰ καὶ ἑστήκασιν ὅλην
τὴν ἡμέραν· τοῦτέστι παρὰ τὸν πρῶτον ἕνδεκάτης
ὥρας καιρόν, φησὶν ὃς ὃς κοδεσποτήσας ἐξελθὼν πρὶ τὴν ἑνδεκά-
ὥραν· τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί· ἀμφὶ δὲ ὑπονοοῦσι
τὸν πρὶ ψυχῆς ἀπόρρητον καὶ ἐν τούτοις κεκρύφθαι λόγον·
ὅτε ἐργάσωνται ὅλην τὴν ἡμέραν μάλιστα τῆς ἑνδεκάτης ὥρας·
θέλουσι τεσμὸν γὰρ ἐργάσασθαι· οὐ παραλαμβανόμενοι δὲ ἀφ'
ἁμπελῶνα οἱ τὲ θαρρηκότως ἀπολοδύμενοι καὶ λέγοντες·
οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο· ἡμεῖς μὲν οὖν ἐπολμήσαμεν
τοιαῦτά τινα ὑπὸ πολλῶν μὲν φανταδέντες τετραφῶμ·
καὶ ἐκ τῆς πρεσκαμένης δὲ παραβολῆς φησὶν ὃς ὃς κοδεσποτήσας
τοῦτο δοῦναι ἐπὶ τὸ τῆς σείασνόμισμα· ὅστις ὑπερβάλλομένων αὐτῆς
τῶν κατὰ τὴν δόξαν· σείασ γὰρ ὀνομάζουσιν οἱ μαὶ τὸ δυάριον δόξης·
ὃ δὲ τὸ ὑπὲρ τὸ δυάριον φ πουὸ νομαθὴν ὁμισμάτ, ποῦ πεντ

καὶ ὅσα φραύθηκε ὅσα μὴν ἀλλ' ὅσα· γλῶσσα δὲ καὶ τὰ τοῦ ἀβραάμ·
ἃ ὃ καὶ ἐφ' ὧν τοῖς ἀγγέλοις, παραπέθησιν αὐτοῖς ἐγκρυφίασα
προσεμιδύλεως καὶ τὸν ἀπαλλόν μόχον· ὁ κὴ δὲ, ἐπὶ μοσε· ὅτε
ἐκ τοῦ οὐ οὐ ἀκουσὴ γένετο ἡ φωνὴ τοῦ θυ· ὅρασι δὲ ἡ πάσων τῶν
αἰσθήσεων τιμιωτέρᾳ, καὶ τὴν χυ ἐπιδημί· ὅτε εἶδόν καστοι τοὺς λύ
τοῖς μακαρίοφθαλμοῖς· λελέχθω δὲ καὶ ταῦτα ἕνεκα τῆς γυμνασίας χάριν
λογικῆς· ἅτε βουλεύτικὸς καὶ δογματικὸς ὢν τὰς πέντε κλήσεις· οἱ
μαὶ δὲ ὅτι καὶ ἐργάτου ἀμπελῶνος ἡνδεόμην καθ' ὥραν ἐργατῶν· ἐδή
γαρ' ὠμαι πῆ ἐω, ὁρίζω τί νοεῖται ἐν τῷ ἀμπελῶνι· καὶ ᾗ δὲ νοκλὴ
οἰκοδεσποτῆς τοῖς ὁρίζασι τὴν ἐσῆσαν ἐπὶ τὴν ὁδοὶ πρὸς τὰ ἀπὸ
τῆς ἑῴας ἐργα· ἄλλοδε ἐργου πρὶ τὴν τρίτην ὥραν ἢν τὸ ὦϊ τοῦ νῶ
ὅτε ἔφησεν αὐτῷ ὁ ὀστῆ αθήκην· ᾗ που, αὐδὲ καὶ ἀπὸ τοῦ νῶ ἐ ἐπὶ τ
ἀβραάμ γενεαὶ καὶ τὰ λήσασαι ἐπὶ τὸν ἀβραάμ, ἀρχὴν ἄλλησ
ὑποσεβαλόν κλήσεῖ· καὶ ἣν ἐργάτης τοῦ ἀμπελῶνος τότε ἀρξά
μενος ὁ ἀβραάμ· καὶ μεταὐτὸν μωσῆν μεταὐτὸν σὺν αὐτῷ πα
ρελήφθη ἀπὸ τὸν ἀμπελῶνα· ἐλήπεδέ τι πελάτα ὀνάριον τῶν
ἀμπελῶνι ὁ πρόεξενεγκεῖν ἀράσκλησεῖ καὶ καινῆσ· ὠκμαὶ καὶ ὁ
θεὸ ἐν βραχᾷ τὸ λᾷ που ἐν τῷ ἀμπελῶνι ὀργαζομένησ· τοῦτο δὲ
κὴν τὸ τῆσ καινῆσ διαθήκησ· ἵ σαν μὴν οὖν ἡ αἱματ τῶν π
τρίτην καὶ ἕκτην καὶ ἐννάτην κληθέντων· ἀνάλογον δὲ τῷ ἀπὸτ
ἀρχῆσ ἐπὶ τὴν τρίτην ὥραν, τὸ ἀπὸ τῆσ ἐννάτησ μωσέως ὥρασ
ἐπὶ τὴν ἑνδεκάτην τῆσ χυ ἰυ ὑῦ σαρκὶ ἐπιδημίασ· συμπεφώ
νηκε δὲ ὁ οἰκοδεσποτήσασ τοῖς ἀμαυτῆ ἐω παραυληφθῆσι δηνάρι
τοῦτο δοῖ ᾗ ἐπὶ τὸ τῆσ σείασνόμισμα· ὅστις ὑπερβαλλομένων αὐτῆ,
τῶν κατὰ τὴν δόξαν· σείασ γὰρ ὀνομάζουσιν οἱ μαὶ τὸ δυάριον δόξη·
ὃ δὲ τὸ ὑπὲρ τὸ δυάριον φ πουὸ νομαθὴν ὁμισμάτ, ποῦ πεντ

μεγάλης ἀπολογίαν προσήκειν αὐτοῖς γενέσθαι τοῦ τῆς ὅλης
ἡμέρας μισθοῦ τοῖς ἐφ' οἷς λέλεκται ὅτι οὐδὲν ἧττον ἡμᾶς ἐμισθώ-
σαντο· διὸ περ αὐτοῖς ἐμισθώσαντο· καὶ ἵν' οὕτως ἐφ' οἷς ἀποδέδω-
κε τοῖς μισθοῦ τοῦ μακροθύμως ἔτι κεῖναι ὅλην τὴν ἡμέραν.
Καὶ πορευόμενοι μᾶλλον ἐσπείρασι τὸν μισθωσόμενον· μέχρι τοῦ
ὀψίας γενομένης τοῦ στῆσαι τὸν ζωγράφον τὸ τέλος τῆς τοῦ αἰῶνος·
καὶ τῆς καὶ τῶν τὴν παρωβολὴν ἡμέρας, λέγω τῶν ἐπὶ προ-
ἐαυτοῦ οἴκου· ἃ τε τὴν ἀμπελῶνα τῶν ἐπὶ τῶν μισθῶν· οἵτε κα-
ἐνίοις πολλῷ ἐπὶ πρόσω πάντων ἐπὶ πρώτων καθ' ὃ λέλεκται
ὑπὸ τοὺς ἐπὶ πρώτους καὶ οἱ κατόπιν ἔσεσθαι τοὺς ἐπὶ τῶν
τὸν χρόνον οὐ μὴ πόσος ἐστί· καὶ τῷ τὸ πρόσταγμα τοῦ νῦν τοῦ οἴκο
δεσπότου, καλοῦνται οἱ ἐργάται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τρόπου, ἵνα
ὁ μισθὸς τοῖς ἐσχάτοις πρῶτοις δοθῇ· οἱ γὰρ πρότεροι ἐργάζ
μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως, οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγ-
γελίαν· τοῦ θεοῦ πορὶ ἡμῶν· κρεῖττον τι περὶ βλεψαμένου τῶν
τῆς ἐνδεκάτης ὥρας κεκλημένων· ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελεσθῶσι·
καὶ ἠλεήθη μᾶλλόν τε ἐπὶ τοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν ἧναι καὶ βεβουλῆσ,
ἧκε νῦν τὸν μισθωσόμενον· ἀργὸν κεῖναι δὲ καὶ μὴ ἀπολογίαν
ἠξιῶσθαι τοῦ ἔργου· καὶ ἐλεηθέντες, πρῶτοι τοῖ τὸν μισθὸν ἀπολή
ψεσθαι προσδοκῶμεν οἱ χθὲς νωρίμοι· ἃ τε παναβάναν, δὸ
σα τὸν μισθὸν τοῖς πρὸ ἡμῶν ὁρῶσαν μένοις· ἃ παν τοῖς πρὸ
ἐκείνων· καὶ οὕτως μᾶλλον τῶν πρώτων· ἰδόντες δέ τις τὸν τόπον
ἐν θᾷ ἕστηκε βεσαν μοῦ ἠλ· καὶ ἀκολούθως σκοπήσας πορὶ τῶν
τῆς ἐνδεκάτης κληθέντων ὁρατῶν, ὁ ἕτεραι τὴν ἀναπρόπον ἐβά
φασαν τὸ βάρος καὶ τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας· ἐβάφασαν δὲ τὸ βά
ρος τοῦ ἐκείνας ἀργοί· πρὸ τῆς ἐφ' ἡμᾶς οὖν παροιστάσου

ἀργοὶ θέλοντας ἐργάσασθαι μὴ κεκλημένους φ' ἅμπελῶνα·
Καὶ παρρησιαζομένους ἐν τῷ οὐδεμίας ἡμᾶς ἐμισθώσαντο· ἡδέ-
σως ἂν ἀρχὴν ψυχῆς τῶν σώματος, πᾶσαν τὴν ἡμέραν ἑστήκα-
σαν ἀργοί· ἢ λέγετε τῶν σωμῶν· τίς ὅλην ἡμέραν· καὶ αἱ ἐν ταύτῃ
ὥραι φόροι καὶ τοῦ δεφόροις ὥρας κλήσεως τῶν ἐργατῶν· πότερ
δὲ μακρίοι μᾶλλοι οἱ ὑπὸ τοῦ κ̄ τὴν παραβολὴν οἱ κοδεσπότου
μεμισθωμένοι· ἢ σὺ δὲ καὶ ἄλλοι μεμισθωμένοι ἐργάται ἢ ποι
ὑπὸ ἑτέρων οἰκοδεσποτῶν ἢ τοῦ αὐτοῦ· καὶ ἢ τοιοῦτο μακάριοι·
ἢ οὐχ οὕτως μακάριοι, ὥστε ἡμᾶς ἐφικέσθαι τῆς τοιοῦτον
νοῆσαι· ἢ καὶ ὡς νοοῦμεν, τρεφόμεθα τῶν νοούμενων πιφάσκειν· ἀμ
ζητῶ καὶ τοῦ ὄζω τοῦ ἀμπελῶνος ὁ ποῦ ἀρεῖ κοινωνοὶ ὀρεῖται
ὑπὸ τοῦ ὄζελθόντος αὐτοῖς μισθώσασθαι· καὶ ἐπισκοπῶ μὴ πῶ
ἢ χώρα τῶν πρὸ τοῦ σώματος ψυχῶν ἐστιν ὁ ὄζω τοῦ ἀμπελῶ
νος· ἀμπελὼν δὲ οὐ μόνον τὸν τόπον· ἀλλὰ καὶ τὸ ὄζω τοῦ
σώματος· ἐν θᾷ οἱ μαὶ ἐργάζονται οἱ ὀρεῖται· οὐ γὰρ ἐναρτίαν φύσιν
ἀλλ' ἀπαλλαγέντας τοῦ σώματος ἐργατῶν παραληφθέντων φῶ
τὸ χωρίον τοῦ οἰκοδεσπότου ψυχαί· καὶ σωμοῦ ἠλθοῦν ὄζω σώ-
ματος ἐργασάσθαι πρόφητῶν· καὶ ἰδρεμίας ἀλλ' ὑμῶν
ὑπὲρ τοῦ λαοῦ· φιλοπιμώμεθα οὖν καὶ ἐρταζώμεθα τ
ἀμπελῶνα· ἢ πὲ ἐν δεκάτῃ ὥσπερ ἢ πὲ ἐκδεκάτῃ ὥστε, λεγό-
μενοι οὐ ἐὰν ἦ δίκαιον· Καὶ οὐδαμόστεν ἐστὶ τῇ παραβολῇ
μὴ ἐργασόμενοι τὸν τοῦ ἀμπελῶνος ὀργαζόμενοι πορεύεται
φ' αὐτόν· οὐδένα γὰρ ὡς ἐλλιπεῖ φόρον τὸ ἔργου πεποιηκό-
τα οἰκοδεσπότης ἐμέμισθωτο· ἢ καὶ ἐπὶ τὸ πλέονα καὶ μὴ
ζονα ἐλπίσαι μισθὸν ἐμέμισθωτο· καὶ πάλαι ὄζω τοῦ ἀμ
πελῶνος πόσος ἐστὶν ἡ ὁρᾶν ὄψεσθαι ἢ σαροὶ ἐφῶτες ἀργοί·

δε απο του· οσ᾽ ἡ πενήμιν· ἀλλ᾽ επεροσ με παντεσ οικοπιῶν τ
ὴ πεφορτισμένοι καθ᾽ αὑτα παῦσωμεν· φορτίον γαρ ηνκαρ
γίαν καὶ τὸ μὴ ἀξίουσπω, κριθηναι τῶν ἐν τῶ ἀμπελῶνι ἔργων·
καὶ καύσωνα τε ἐβάσασαν οἱ πρῶτησ ἐνδεκάτησ ἕκαστοσ καὶ
πᾶν αλογίαν τησ κλήσεωσ· μὴ ἀδόντεσ τὸ τοῦ οἰκοδεσπότου ἀξί
ωμα οἱ πρῶτοι· καὶ ὅτι χρὴ τοῦ ζῆν κ᾽ τοῦ του, πλεῖόν πι
σρίασ κ᾽ λαμβάνοισιν οἱ τελευταῖοι ὡ᾽ ηθησαν λήφεσθαι· καὶ
ἐτόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου φθονοῦντεσ ἡμῖν τοῖσ ἐσ
χάτοισ· μιᾶσ ὥρασ τὴν μέχρι τησ σωτελεσθείσ πε ποιηκόσι· κ᾽
ἴσοισ τε λόγοισ τοῖσ ἀρχῆθεν κεκλημένοισ ἐπὶ τὸν θῶνα ἀμ
πελῶνα· ἀλλ᾽ οἰκοδεσπότησ ὁμιλοῦντοσ ἑνὸσ ἑταίρου καὶ
δαμῶ· ἑταῖρε οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάσοι;
ἆρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε· σοὶ δ᾽ ἡ σεῖα τὸ δηνάριον· θέλω δὲ καὶ
τουτῶ φηδοῦναι ὡσ᾽ καὶ σοί· καὶ οὐκ ἔ᾽ πε τοῦτοισ· ἀλλ᾽ ἔδη
ξέ τινα κατ᾽ ἐξοχὴν εἶναι· οὐ πολυμερῶσ δὲ μὴν οὔτε
ἐστὶν· οὐ καὶ πιθάνωσ δ᾽ αὖ τισ φοχάσαι τὸ παῦλον μὴ ἂν εἶ
ναι τ᾽ ἀπὸ φόλου μίαν ὥραν ἐργασαμένων πάχα ὑπὲρ πάντασ τ
πρῶ᾽ αὐτοῦ· ἡδὲ ἁ᾽ καὶ πορὶ τοῦ ἀμπελῶνοσ τί᾽ ἡ πᾶν λα
βόν τα ἀφορμὴν ἀπ᾽ αὐτοῦ τοῦ πρῦ ἑρμηνάσαν τοσ᾽ ὅμ τοῖσ πρὶ
ἄλλησ παραιβολῆσ τὸν ἀμπελῶνα, φήσομεν ὅτι ἀμπελῶ
ν᾽ βασιλήα τοῦ θῦ· οὕτωσ γὰρ αὐτὸσ ἡ πενεν τῶ ἀρθήσεται ἀ
φίημι ὑν᾽ βασιλήα τοῦ θῦ· καὶ δηλήσεται ἑ᾽ ἡμᾶ ποιοῦντι τοιοῖσ
καρποῖσ αὐτοῦ· πάντεσ οὖν οἱ τὰ ἔργα τοῦ ἀμπελῶνοσ ὁρ
γαζόμενοι· τὰ ἔργα τησ βασιλήασ τοῦ θῦ· ἀξίωσισ σεῖασ
ἐπὶ τελοῦντεσ, τοῦ ἡμαρίου λήφονται· μισθὸν τὸ ὑπερβολὴν
ταῦτα τῶ ἀ᾽ τὴν ἐκκλησίαν παραιβολήν, καὶ ταῦτα ὑπὲ

πεσεν ἡμῖν ἀ᾽ αὐτήν, χρήσιμα ἂν αὐτὰ μᾶλλον τοῖσ πρόσκοποισι
τῆ βαθυτέρω καὶ ἀπορρήτω πέρραδι ηκήσῃ· φήσῃ τοῦτο τισ τοῦ
τα τῶν ἀνῶν βίον ἂν αι τὴν κ᾽ τὴν παραιβολὴν ἡμέραν· ἐκλοῖσ
θῶ, τοῖσ μὲν ἐκ παίδων καὶ πρώτησ ἡλικίασ κληθεῖσι ἐπὶ τὸ
ἐργάζεσθαι τῶ τησ βασιλήασ τοῦ θῦ ἔργα, ἂν αι τοῖσ ἄμα τῆ ἕω
μισθωθεῖσι ὑπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου· τοῖσ δὲ μᾶλλον πομφερόμε
νοισ ἐπὶ τὴν θεοσέβῃ, τοῖσ ἀπὸ τρίτησ ὥρασ παραιτενο
μένοισ· τοῖσ δὲ ἐκ δεκάτησ, τοῖσ πορρωτέρω τῆσ ἐκκλησίασ ὁρ
θῆ τὸν ἀμπελῶνα· τοῖσ δὲ πρεσβύτασι ἐπὶ τὴν θεοσέβῃ ἡ μένῃ
ἂν αι τὴν ἐννάτην ὥραν· μᾶλλον τοῦ ἐνενήκοντα καὶ σῶν καὶ τὸ βάρος
τῶν μέχρι τησ πρεσβυτικῆσ ἡλικίασ πεάξεων παραληφθέντ᾽,
ἐπὶ τὸν λόγον τοῦ θῦ· τοῖσ δὲ πρεσβύτασι τὴν ἐσχάτην τὸ ἔργον τασ δηλοῖσ,
τοῖσ τὴν ἔνδεκάτην ὥραν κεκλημένοισ ἀφ᾽ τοῦ τοῦ ἀμπελῶνοσ ὁρ
θῆ ποίνυν προαιρέσεισι καὶ οὐχ θνοσ ὀξεπαῖξ οὐ ἐν πάσῃ πε
ποίηκέ τισ, ἢ ἂν τοῦτο τοῖσ ὀξοῦ κέκλησθαι τ᾽ ἐπιβάλλον πεποιη
κόσι πᾶσι δόξοῖσοσ τησ σείασ μισθοσ· ἐφ᾽ ὧ ἁμαρτοῖσιν οἱ
ἐκ παίδων πιφοὶ καὶ καιμονῦτεσ καὶ βιασάμενοι τὴν νεότητα τοῦ
ἡμῶν οἱ σιν ἔχειν σείαν τοῖσ ἀργοῖσ ἀποθεοσεβῆ μέχρι τῆσ
γεγενημένοισ· καὶ ὁλίγον καιρὸν ἐπὶ τὴν πίστιν καὶ τὰ ἔργα τησ
πίστεωσ ἐλευθόσιν· ἀμπελῶν δὲ κατὰ ταύτην τὴν ἡλικίαν
ἥν ἀν᾽ ἐκκλησίαν τοῦ θῦ· φορὰν δὲ καὶ τὰ ὄξω τοῦ ἀμπελῶνοσ,
τὰ ὄξω τησ ἐκκλησίασ· ὁθεν ὁλόσσα παραλαμβάνῃ τοῖσ καλοῦμ
ἐπὶ τὸν ἀμπελῶνα τὴν ἐκκλησίαν· οὐκ ἀριθμηθῆ λέκ᾽
τὴν ἡλικίαν ταύτην ἀ᾽ τοῖσ ἐργάταισ τοῦ ἀμπελῶνοσ, ὅσοι ἐκλήθ
ἀ᾽ τὴν θεοσέβῃ πεῖξ· μὴ τηρήσαντεσ δὲ τὰ τησ πίστεωσ νικη
τέντεσ ὑπὸ παθῶν ὄξηλθον· κἂν γὰρ μίᾳ τὸ ἐμφοεηθῆναι τὸν

ὁμαῦ μαρτάνουσι κἀδόνων θέλουσιν οὐσ μᾶλλον οὐ τῶν ἐργάσασθαι
τὸν ἀμπελῶνα, οὐδ' ὡσαύτως ἄλλην πᾶσι κοδεσπότην. οὐδ' ὡς ἡμεῖς
ἐμισθώσαντο. ἐμισθώθησαν γὰρ καθ' ὃν καιρὸν πρόσπερον ἐπὶ
τὸ πρῶτον ἐκλήθησαν. ἀλλ' οὐδὲ λέλεκται αὐτοῖς πρῶτον δὲ ἐστὶ καὶ
ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί· μᾶλλον δ' ἀρξαίμενοι πρῶι καὶ ὑστερί-
σαι κὲ ἐπὶ τέλους μένοι, πάλιν δὲ πάντων ἔρχεσθαι βούλοιντο ἐπὶ
τὸ ὄψε ὑπάρχειν πρῶι θέλειν ζῆν· καὶ οὐ φανερῶν τῶν τοι ὑ
ποστρεπόμενοι αὐτοῖς τὸ πλῶσι μένους· ἢ πάλιν δεδομένου ἐπὶ τὸν πρῶτον,
οἰκονομοῖς κῦσι τὰ σαυμένους τὴν τοῦ ἀμπελικοῦ δίδασκα
οἰσίαν· ἀχέτησαν μὲν γὰρ ὀπὶ αὐτὴν μεθάνοιαν, καὶ τὸ καταλαμ
βάνεσθαι ἐνέπεσεν μὲν βίαι κράτους τῶν καταλαμ
βανομένων ἐν ταῖσ ἁμαρτίαις· οὐ μὴν ἐχὴ ὑπολαμβάν
πορὶ αὐτοῦ ὁ τόμοιοι σὶ τοῖσ πρὸ αὐτοῦτον ἁμαρτήκοσιν
λῶ τὴν μετάνοιαν, πρὸ αὐτὸ μὲν δὲ τὴν ἀρχὴν παῦσθαι πρῶτον μεμα
θηκέναι· θέλει οὖν οἰκοδεσπότης καὶ τοῖσ ὑστέροισ δοῦ
ναι καὶ τοῖσ πρώτοισ, τὸ δωρεὰν τὴν σῴαν· ἐπὶ ὀφθαλ
μοῖσ δὲ θέλει ἐν τοῖσ αὐτοῦ· καὶ ἐλάλησε τὸν ὀφθαλμὸν τὸν πονηρὸν ὀφθαλ
μὸν ἐπὶ τῶ τὸν οἰκοδεσπότην ἀγαθὸν εἶναι ἀγαθόν· ἐσον ζοῦν πολλοὶ τῶν
ὑστέρων, πρώτοι· καὶ τινες τῶν πρώτων κληθέντων ὕστε
ροι· καὶ σαροὶ κλητοὶ μέν, πολλοί· οἱ δὲ ἐκλεκτοὶ ὀλίγοι
ἡκοσμένοι τῆ μετανοίᾳ πρόσφορον· καὶ κριθέντα παρὰ θῶ
ἄξιον πρᾶσθαι τοῦ ὁμολόγησε σοφίασ δι' ἀπῆσθῦ χαρίσ
ματοσ καὶ πλούσιοι πτόρου καὶ δωρεᾶσ τῆσ ἐνλόγωι νώσεωσ
κατὰ τὸ πᾶν, ὑπὲρ ἡλόγησεν καὶ μᾶζον ἢ μῶν ἢ καὶ
τῶν λήφεσθαι ἀφ' ἡσόμενοι τὴν παραβολήν· ἐφ' ὅσον δέξεσθαι

ἄποφήσαν παραλαμβάνοντα ἀφ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ μᾶλλον φυέτορ.
καὶ ἡμᾶσ δὲ ὡσ ἀχορήσαν μὲν ὑφέμενοι τὸν νοῦν τῆσ παραβολῆσ,
αὐτοῦ μὲν ἀπὸ τῶν ἐν τῶ λανόντων σῶμεν· ἃ καὶ μὴ κῦ ζίαν
καθικέσθαι τοῦ βουλήματοσ τῶν ἐν τῶ θαυτέρα μᾶλλον δεδυ
μήσθαι· τάχα γὰρ τῆσ προθυμίασ καὶ τοῦ μὴ αὐτὸ κυνηκέναι χεῖν,
δόξομεν ἄξιον ἀποδοχῆσ τιάξιον +

+ τῶν ἁγ κ ματ) ἀναγέλιον ὀζηκτιη, πόμοσ ιϛ ::: *

Μέλλων δὲ ὁ ἰσ ἀναβαίνειν ἁγ ὅροσ ὁ προσλαβετ ιβ καττὸ ἰδίαν ἐν τῆ ὁδῶ·
εἶπεν αὐτοῖσ· καὶ ὀζῆσ ἔσ τοῦ, καὶ τὴν πρὸ τὴν ἡμέραν ἀναφήσε. τ
δὲ ἰσοδωσαμεν μοῦ τα τούτοισ καὶ παρὰ τῶ μάρκω ἀνατέραπται τοῦ
τὸν τρόπον· ἦσαν δὲ ἐν τῆ ὁδῶ ἀναβαίνοντεσ ἁγ ἰ ὅροσ ὁλυμα· καὶ
ἦν προάγων αὐτοῖσ ὁ ἰσ καὶ παῦζῆσ· ἔσ τοῦ καὶ τὴν πρὸ τὴν ἡμέραν ἀνα
φήσε. καὶ ὁλουκᾶσ δὲ, δόξῃ τούτοισ σωαύθηνται ἐράσασ· πάλαβ
δὲ τοὺσ δεκαδύω ἃ πε προσ αὐτοὺσ· καὶ παῦζῆσ ἔσ τοῦ, καὶ οὐκ ἤνωσ
κουτῶ λεγόμενα· ὑπερ πρὸ πρόσ μενοσ ἦ μᾶσ παῦλοσ μεμᾶθαι
αὐτὸμ ὡσ καὶ αὐτοσ χῦ ἐμεμήσατο· καὶ ἃ πῶν μεμητάμου γίνεσθε καλῶσ
κἀμὲ χῦ· ἰδοὺ χῦ ὁ μόσε τοῖσ προφανέσι κινδώοισ χοροῦ ται καὶ
καὶ ἀναβαίνοντα τῶ ἁγ ὅροσ λυμᾶ, μετὰ τοῦ προγεγυνακέναι ὅτι παρα
δοθήσεται ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι· καὶ κῦ κελθήσεται θανάτῳ κῦ
τοῦ ὀζῆσ, τὸ παραπλήσιον πεποίηκεν· ὁμοῦ γὰρ αὐτὰ βοσλαβῶν
αὐτοῦ τὴν ζῳμην, δήσασ ἑαυτὸν χερσὶν καὶ ποδοῖν ἔλεγε· πάλιν δὲ λέγε
τὸ πᾶν τὸ μόν· τὸν αὐδεσ οὐκ ἐζῳγνᾶν πᾶν τα, οὐ τῶ δὲ ἡσουσιν αὐτὸ ἐλθοῦν
ἁγ ἰ ὅροσόλυμα· μαθὼν δὲ ἐν τοῦ τοῦ πᾶν λοσ, ὡσ τὸν δίδασκαλλον
μεμούμενοσ, ὡσ ἐβαινε πρόθυμοσ ἁγ ἰ ὅροσόλυμα· μαθὼν δὲ
τιάν θρώπινον ὑπὸ τῶν ὄχλων τὴν προσαύτοῦ ἀλάπαν κλεούτων
καὶ κωλυούτων αὐτὸν ἀναβαίνειν ἁγ ἰ ὅροσόλυμα, ἃ πε· τί ποιᾶτε

ΛΓ

κλαίοντες καὶ σωθρύπτοντες μου τὴν καρδίαν· ἀμὼ γὰρ οὐ μόνον
δεθῆναι ἀφ' Ἱεροσολύμων ἕτοιμός εἰμι ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν
ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἰησοῦ· πάντων τοίνυν καταπαυσαντες ἐφ'
ὅτε καὶ γινώσκοντες ἐπὶ κακοῖς ἐπὶ πόνοις παρασκευάσασθε,
σεαυτοῖς καὶ τὸ ἅγιον χωρήσωμεν· λαβόντες πρὸ ὀφθαλμῶν
τῶν τοιούτων προφητῶν μόνον, τὸν σταυρὸν· μᾶλλον δὲ τοῦτον, καὶ
τὸν ἀπόστολον αὐτοῦ· μιμνησκόμενοι ἐναντίους θαλάττης τε
καὶ ἐπαύτοις ἀφημῶν ἀφεημένων, τῶν, ἐὰν δώκωσιν ἡμᾶς
ἐκ τῆς πόλεως πάντης φάγετε φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην· καὶ τοῖς ὄχλοις· καὶ τῶν
τὸν ἐν ἀκούσαντα τὸν ὅτι ἰωάννης παρεδόθη εἰς φυλακήν, ἀνακάμ
πτειν· φαμὲν γὰρ ὅτι οὔτε πάντοτε καθήκει ἐκκλίνειν τοῖς κιν
δύνοις, οὔτε ἀεὶ ὁμοίως χωρεῖν πρὸς αὐτοῖς· σοφοῦ δέ τινος
ἐν καιρῷ χρῆσθαι εἰς τὸ δοκιμάζειν ποίοις μὲν ἅπασι τὴν καιρὸς ἀνα
χώρησιν· ποίοις δὲ τὴν εἰς τὸν ἀγῶνα προθυμίαν χωρὶς ἀναχωρή
σεως· καὶ πολλῷ πλέον χωρὶς φυτῆς· καὶ τῶν ταπεινῶν τὸ βού
λημα τῆς ἐκκλησίας στερεοῦν ἐπὶ τὸ μὴ ἐπὶ τῷ θανάτου καὶ κίνδυ
νον ῥιπτεῖν ἑαυτούς· ἐξὸν δὲ πάντως ἐπιτρέπειν ὅτι μέλλουσιν ἀπαίρειν ἀφ' Ἱεροσολύμων
παρέλαβε τοὺς ιβ' καταλῦσαι· ἵνα τῶν ιβ' ἕνα ὃν ἰούδαν λέγω, καὶ
τὸν ἰούδαν παρέλαβε καταλῦσαι· ἵνα γὰρ ἀκόσμιόν τι τοῦ μὴ
τῶν λοιπῶν ἐνδέκα παραλαμβάνεσθαι καταλῦσαι· καὶ ὁπότε ἐν
τῇ ὁδῷ ἦν περὶ αὐτοῖς· τὸ ἰδοὺ ἀναβαίνομεν ἀφ' Ἱεροσολύμων
καὶ τὰ ὄχλῳ· δηλονότι καὶ τοῦτον ἔκρινεν ἑαυτῷ ναὶ τῶν ἀκου
όντων ὡς πάσχοντος ὄντως καλῶς· οὐκ ἀπολογούμενος ὅτι ἵνα ἰού
δας ἐκπορεύηται ὡς ἐκ τοσούτου· καὶ γὰρ πάσιν ἡμῖν λέ
γεται· μὴ καὶ χῶ πὰ ἁσάριον· οὐ γὰρ οἶδας τί τέξεται

ἡ ἐπιοῦσα· οὐ πάντες δὲ οἱ μὴ βεβλημένοι ἀφ' ἡμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ
ἰούδαν σίμωνος ἰσκαριώτου ἐμὲ παραδώσουσιν· καὶ ἐπὶ τοῦτο
μαθητὴν ἐπὶ καταινῶ ἐξ ἀρχῆς, ἐπὶ μελέτην ὁδοιπορίας
ἀρχήθεν τοῦ λαμβάνειν ἐπὶ φήσασι τοῖς μάλιστα τῶν προκαμόντων,
ζητήσαντα μήποτε οὐδὲ πώποτε οὐδαμοῦ καὶ τηρεῖται ὑπὸ
τοῦ ματθαῖον· ἀλλὰ μόνον ἐν τῷ κατὰ λόγῳ τῶν δώδεκα ἓν ἐστι· τὸ, ἰούδας
σίμωνος ἰσκαριώτου· οὗ καὶ παρέδοκεν αὐτόν· πλήν ὡς δὲ φ' ἡμῶν
σκάνδαλον τοῦ καὶ ἰούδαν ὅμοιον τοῖς λοιποῖς ἀποστόλοις πρὸ τοῦ
ταρσεῖναι, λελέκταινται μέρη μέχρι καὶ ὄχλῳ πάλιν τοῦτο τοῦτον τοῖς
ἐβαπτίσθησαν οἷς παραμεμίχασιν τοῖς λέγουσι τὰ αὐτὰ τετραμμένα·
συγκρίνεται δὲ τὰ ἐν τῷ θαλεχθέντα. τοῖς ἄνω τόποις παραπλη
σίως αὐτὰ τετραμμένοις· ἐπὶ πᾶσι περὶ κἀμὲ ἐπὶ τοῖς τοιούτοις
λόγοις προφθάνομένοις ὑπὸ τοῦ στόματος προσλαβόμενος αὐτὸν
ὁ πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· ἵλεός σοι κύριε· οὐ μὴ ἔσται
σοι τοῦτο· ἐν τῷ θαδὲ οὐδὲν ἀνεγράφησαν οἱ μαθηταὶ ἐμοὶ κόσμος·
ἢ πεποιηκότες ἐπὶ τοῖς πρὸ τῶν ἁπάντων τῆς ἐμῆς σκυθρωπο
πείας ἀπηγελμένοις· καὶ οἱ μαὶ ὅτι δι' αὐτοῦτο εἰσὶ ὠφθησαν νεῦροι
μαθηταὶ· ἐπὶ πάντων ἐν τοῖς ἄνω πέρασι ὅτε προσλαβόμενος τὸν ἰν
ὁ πέτρος ἤρξατο αὐτῷ ἐπιτιμᾶν λέγων· ἵλεός σοι κύριε οὐ μὴ ἔσται
σοι τοῦτο· φεῦ φῶ ὀπίσω μου ὁ πετρος· σκάνδαλόν μου εἶ ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν
ἀνθρώπων· ἀκόσμως αὐτοῖς μεμφημένοις τῶν προστόνων πρὸ
λελετημένων τε φυλάττειν, τῶν τοίνυν καὶ χάριν αὐτοῖς ἀποδοῦναι τὸ
τοῦ ἰούδα κάλου· οὐδὲν δὲ λυπεῖ ἐκτίθεσθαι τὴν προτέρων καὶ πάν
πλησίον τοῖς ἐκκαμοῦσι λόγῳ τοῦ τοσούτου χρόνου· τότε τῷ ἐφάλλετο
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα μὴ δειλιῶσιν ὅτι αὐτοῖς ἐστιν ὁ χρόνος·

καὶ τὰ ὄζηϛ ἐ ωσ τοῦ καὶ τὴ τρί τὴν μέρα ἐ ερθῆναι· ὅπ τοὺ τοισ
τα ρ᾽ ᾱ ε ῆ ται τὸ καὶ πε ροσ λα βόμ μοσ αὐ τὸν ὁ πέ τροσ καὶ τὰ ὄζηϛ·
ἵ τι δὲ ἀ ῶ πε ρ ὠμ μὴ ᾱ ᾳ ῆ ζ ἀ ποκ ταν ῆ ναι μᾶλ λ ον τὸν σῶ σαι ἰ ῃ τᾶ ῶ θα
δὲ, τὸ ᾱ ὅσ σ τη σ ὰν αι ᾱ ῆ ζ ῆ τε ῶ πται τὸ ᾱ ᾳ ῶ ῆ ναι· ἐ ωσ μὴ οὖν ἴ σ
οὐ πᾶ ε δί δο τό σμ ί ε ρ οσ ὸ λ ύ μοισ τοῖσ ἀ ρ χι ό ρ ᾶ σι καὶ ζ ραμματᾶ
σιν· οὐ δὲ κα τε κεί νε το θα νά τω· οὐ δὲ ἓ ν ε πα ί ζε το καὶ ἐ μα ᾳ ί ζ ου το·
καὶ ἐ ταυ ρ οῦ το· ἰ ό ρ οσ ὸ λ ύ μοισ ζ ω ᾳ ᾳ ή κᾳ· καὶ τὸ κα λ ού μ μον ὰ μ
α σμ ᾶ ε οὐ κα τε βά λ λ ε το· ὅ πτε δὲ τᾶ ῶ τα τῶ ῖ ῦ ποι ῆ σα ν τε τολ μή
κα σι, τό τε οἱ πᾶ ρ ω δο ύ τε σ αὐ τὸν ᾱ ᾳ κα τε λᾳ ᾳ ῆ φ θη σαν· καὶ οἱ ἀ ρ χι
ό ρ ᾶ σ, τοῦ ᾱ ῆ ναι ἀ ρ χι ό ρ ᾶ σ ἐ πα ύ σα ν το· ὡ σ μὲ ν δὲ τᾶ ῶ τα ῖ σ ᾱ ῆ ναι
ἀ ρ χι ό ρ ᾶ σ· τό τε δὲ καὶ οἱ κα τα κρί ναν τε σ τὸν ῑ ῦ ν θα νά τω ἐ ρα
μμα τᾶ σ· πα ρω θέ ν τε σ τὴν σ ᾱ ύ οι αν καὶ τυ φλω θέ ν τε σ τὸν χ
τι σ μὸν, οὐ κέ βλε πον τὸ βού λη μ᾽ τὸν σ ᾱ ῖ τε ῶ μμά τω ν. ὕ πα
ντε σ ἐ κᾱ μοι κα τα κρί ναν τε σ τὸν ῑ ῦ ν θα νά τω, πα ρε δό θη σαν τῶ ᾱ
θε ῶ χ ῦ θα νά τω· καὶ ἐ μπαί ξα ν τε α τῶ ῖ ῦ, ᾳ σ ἐ μπα ι τμὸν τε τό
ναι κυ κλω θᾶ σ ησ ὐ ωσ ᾳ ε ῶ το πᾶ δ ον ἰ λη μ· ὁ πτε καὶ ἡ τ ί σ ε ν ἡ
ὀ ρ ή μω σ ι σ αὐ τη ῶ· ἀ λλ᾽ ὰ καὶ τὸν ῑ ῦ ν μα ᾳ ί τω σ α ν τε σ, ἀ υ τοὶ ἐ μα
ᾳ ί τω θη σαν· καὶ μα ᾳ ί ζ ου ῶ πα ι ἐ ω σ τὸ πλή ε ῳ ῶ τῶ ν ἐ θ ν ῶ ν ᾳ ῆ σ ι λ
ὸ σα ρ βά λ λ ω ν λί θο ν ᾳ σ ύ ψ ο σ, ἐ πὶ τὴν κε φα λὴν αὐ τοῦ βά λ λ ᾳ· κ
πά ν τω ν τᾶ ῶ τα γε τε ύ ν η ᾱ ζ, ἵ ν᾽ ἐ κ ή ν ω ν μᾶ ὰ πο ᾳ ῆ ἡ ἐ πι σ κο πὴ· ἐ πὶ
δὲ τοὶ σ ἀ πο τῶ ῶ ἐ θ ν ῶ ν μᾳ ᾶ ω ᾳ ῆ σ ω ζ ομ μ ώ ο σ ἀ μ α τῶ κα τ᾽ ἔ κ λο γὴν
λᾱ μ μα τί· ᾳ σ ὰ ρ μὴ κᾶ σ ω σ βω σ θᾶ κα τ᾽ ἐ λ ί πε ν αὐ τοῖ σ ω σ τε ρ μ ω,
ὡ σ σ ό δο μα ν ἀ ν ᾳ ε ι ρ ή θη σα ν καὶ ὡ σ τ᾽ ὁ μ ο ρ ρ ω ν ὰ ν ὁ μ ο ι ώ θη σα ν· ᾳ ὼ
δ ῖ μα ι ὅ τι ὡ σ ὰ π ε ρ ὐ σ ο δ ᾳ τι ῖ ῦ, καὶ σκι ῶ λω ν τε ᾳ ά ω πα ύ λα ι ἐ πι
πτε λου μ μ ή ν τῶ ν ἐ πὶ ὠ ῖ ω ν κα τε λύ θη σ ᾱ ὰ τὰ ἐ πὶ ὠ ῖ ω ν· καὶ ἐ λ
θ ύ τ ο σ ἀ λη θι νοῦ ἀ ρ χι ό ρ έ ω σ ὁ σ υ μ β ο λι κὸ σ ἀ ρ χι ε ρ εὺ σ ἐ πα ύ σα ν.

καὶ τῶ ν ἀ λη θι νῶ ν ᾱ ᾳ μ᾽ πτῶ ν θυ σι ἐ πι πτε λου μ μ ώ ν αἰ σ υ μ β ο λι καὶ
κα θη ρέ θη σα ν, οὐ τ ω σ ὁ πτε ἡ ἀ λη θι νὴ ι λ η μ πτὸν ῑ ῦ ν ἐ δ ᾱ ξα το ἀ ν α β α ν τά
ἐ πὶ τὸ ὄ ω σ ο ζ ύ γι ο ν ἑ α υ τοῦ σῶ μα· ἐ φ ῶ καὶ ἑ λ α ι ε ρ ε φ ό δ ρ α θυ τά
σι· καὶ ἐ κ ρι ο σ τε ρ ὴ θυ τα ύ τη ς πᾶ ᾶ ὠ ῶ ι λ η μ, πό τε κα θε ί θη ι λ η μ
ἡ σκι ὰ ῦ καὶ κα τα πέ πτω κε ν ὀ ν α σ ὸ ὅ ἐ κ ρε κε ῖ, λί θο ν ᾱ ᾳ α πτὸν ἐ κ ζ ῶ ν
λί θο ν μα ὸ ν· κα τε σκά φη δὲ καὶ τὸ κά τω θι σι α ᾳ ή ρι ο ν ἐ πᾳ πε ρ ᾱ ᾳ ε ῆ
μά ζ σε τὸ ἐ πω ῶ ι ο ν· πᾶ ὰ ᾳ κ αι νο ι α ὐ τοῦ, ἰ ῦ ᾱ ᾳ πᾶ ῖ ἀ λη θι νὴ λ α τε ῆ
ποι ῆ σα ν τ ω σ· ᾳ ὸ δὲ κα τά ζ ι τ ῶ ν σκ μα ι νο μ ώ ω ν οἱ ἀ ῶ ῖ ἡ πό λι σ ᾳ σι, κ
ᾳ ι ό ρ οσ ὸ λ ύ μοισ οὐ τ ω σ δὲ καὶ ᾱ ῶ τοισ ὄ χ ου σι πᾶ ὰ ἐ λ π ί δ α σ ἐ πὶ τὸν ἐ πὶ
τᾶ ῶ τὸ πον πᾶ ρα ᾳ ὶ δ ῶ ῖ σ· καὶ οἱ ἐ πᾳ λ μ ό μ ω ι τὴν τοῦ φῦ τ θ ό ρ α
πᾶ ά ω ι ο υ δ α ῖ ο ι· καὶ ὡ σ τ᾽ πό ρ ᾳ ἀ ρ χι ό ρ ᾶ σ τυ γ χ ά ο υ τε σ· καὶ οἱ τὰ θᾳ
γ ρ α μ μ α τα ῦ ᾱ ῶ χ ο υ ῖ τε σ ᾱ ῆ ᾳ τᾶ ῶ ι τε ῶ μ μ α τᾶ ῶ, κα τα κρί ν ο ι σ τ θα ν α
τὸν ῑ ῦ ν ᾱ ῆ ὧ ῶ ν κα κ῀ λέ ᾱ ο ι σ ι ν ᾱ ώ τ ο ύ· καὶ οὐ κέ ᾳ τ ι ν ὅ πτε οὐ πα ρα δι δό α σ τ
τοισ ῖ θ ν ε σ ι ῖ ν· ἐ μ πα ί ζ ο υ τε σ ᾱ ὐ τ ῶ καὶ τὴ ᾱ ᾳ δ α σ καὶ λί α ν ᾱ ὐ τοῦ πᾶ ᾶ ὠ
τοισ καὶ ᾱ ᾳ ᾳ τα ῖ σ λ ω σ σ α ι σ ᾱ ὐ τ ῶ ν μα ᾳ τ ᾱ ο ῖ σ τ τὴν ᾱ ᾳ ὼ ῖ ῦ χ ῦ θε ο σ τ β ε ῖ.
καὶ ᾱ ὼ ποὶ μὴ ᾱ ὼ τὸν ᾳ ε ῶ ῦ σ τ ᾱ ᾳ ῶ ῆ ὧ ῶ ν ᾱ ὼ ν α θε μα τί ζ ο ι σ τ· καὶ ᾱ ὼ ν α ι ε ᾳ ῆ θε
λοισ τὴν ᾱ ᾳ δ α σ καλί α ν ᾱ ὐ τοῦ· ᾱ ὸ δ᾽ ἔ κ ρᾳ πᾶ ω ν ᾱ ὐ τ ῶ ν πτυ λά ν ω ν, ὁ λί τ ο ν
ᾱ ᾳ ὼ λ ι πτὼ ν ᾱ ᾳ ᾳ ἑ ᾳ ε τα ι· καὶ ζ ῶ ν τοῖ σ ᾳ λ η φ ό σ τ πτὸ βλέ πτω ν φα ί νε τα ι·
ν ῶ ῶ γᾶ ὰ ρ πτὸ σ τυ φλὸ σ ὸ σ ῶ ῖ κ ᾳ α σ ᾳ α σ ἐ κ πτε ᾳ ὸ σ ὸ πτου τοῦ θῦ φ ῆ, ἢ οἱ πᾶ ᾶ
δε σ μου· καὶ τί νε σ κω φοὶ ἀ λλ᾽ ἢ οἱ κυ ρι ά ζ ο ν τε σ ᾱ ὐ τ ῶ ν· φ η σ ὶ γᾶ ρ μ῀
μᾳ ά λ ου καὶ πᾳ ρ ο φ ῆ τι κοῦ ᾱ ῆ θ ο υ σ καὶ πᾶ ῦ σ· οἱ κω φοὶ ᾱ ὐ κ ο ύ σ α ν τε·
καὶ οἱ τυ φλοὶ ᾱ ὐ ᾱ ν α β λέ ᾳ α ν τε ἰ δ ῶ ῖ· καὶ τί σ τυ φλὸ σ ἀ λλ᾽ ἢ οἱ πᾶ ᾶ
δε σ μου· καὶ τί νε σ κω φοὶ ἀ λλ᾽ ἢ οἱ κυ ρι ά ζ ο ν τε σ ᾱ ὐ τ ῶ ν· καὶ ἐ πυ
φλώ θ ῆ οἱ δ ο ύ λ ο ι πτοῦ θῦ· ἦ λ θ ε τα ῖ ρ ῖ σ ᾳ ὸ σ κρί μα ᾳ σ τοὺ κό σ μο ν τοῦ ζ·
ἵ ν α οἱ μὴ βλέ πτο ν τε σ ᾳ σ ι δ ο ῦ τοι τᾶ ὰ ῆ θ μ η, βλέ πτω σ ι· καὶ οἱ βλέ
πτο ν τε σ ο ἱ ῖ λ, ἐ κᾳ μοὶ τυ φλοὶ γέ ν ω ν τα ι· πτη λι κού του σ ῶ ῶ φω τ ὸ

ἀληθινοῦ ἀναπαύλαν τοσ· καὶ δηκνύωσι τοῦ λόγου αὐτὸν καὶ
φασκόντοσ· ἰδοὺ ἀνὴρ ἀνατολὴ ὄνομα αὐτῷ, οὐκ ἦδουν τὸ φῦ·
ἐπὶ τῇ ἐτύφλωσεν αὐτοὺσ ἡ κακία αὐτῶν καὶ οὐκ ἔγνωσαν μυ-
σήριον θεοῦ· καὶ πρὸ ἀδόξου τετέλεκται τὸ λαὸ ὃ ἐκάνω καὶ τοῖσ ἔθνεσι·
λύχνου μὴν ἑκάστου τῶν προφητῶν τὴν χάριν τοῦ· ἐπὶ ρωλαοῦ
ἀναπαύλαν τοῦ δὲ τὸν Τησοῦ καὶ οἰκουμένησ ἡμέρου οὐκ ἔλαθοσαν· ὃ δὲ κὺ
ἡτίναι ἐδόκουν λύχνον, ὡφηρέθη ἀπ' αὐτῶν· λαοσδὲ ὁτ
ἐθνῶν ὁ καθήμενοσ ἐν σκότῃ, φῶσ ἔφασε· οὐχ ὁποῖόν οἱ κλῖ
κρὸν· μικρὸσ γὰρ φῶσ ἑκάστοσ ἦν τῶν προφητῶν· ἀλλὰ λαοσ ὁ κα
θήμενοσ ἐν σκότῃ, φῶσ ἔφασε μέγαν τὸν κὺ καὶ σωτῆρα ἡμῶν Ἰν χν·
οὗτοσ μέτεστοσ φαίνεσθαι πᾶσι τοσοῦτοσ ὅσοσ τὸ φῶσ τὸ
πόρρω ἀπὸ τῆσ ἀρχῆσ· καὶ ἅτοι κοῦ τοσ ταῖσ ἐκκλησίαισ
χεήφασε· ὁ ὅτε τὸ πλῆρωμα αὐτοῦ πεπλήρωκε τὴν οἰκουμένην·
πλήρωθήσησ τῆσ λεοισησ προφητείασ ἐν ταῖσ ἐσχάταισ ἡμέ
ραισ φανερὸσ ἔσεσθαι τὸ ὄροσ τοῦ θῦ· καὶ νῦν πορεύονται πάν
τα τὰ ἔθνη· καὶ ἑξῆσ τοῦτο χὸ ἰσ· πορεύεσθε πάντα τὰ ἔθνη βαπ

Ὅτε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν
αὐτῆσ καὶ προσέκυνει καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τί θέλεισ;
λέγει αὐτῷ· εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἷσ ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷσ
ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου· ἀποκριθεὶσ δὲ ὁ Ἰσ εἶπεν· οὐκ οἴδατε τί
αἰτεῖσθε· δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν; λέγουσιν αὐτῷ· δυνάμεθα·
λέγει αὐτοῖσ· τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ
εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι ἀλλ' οἷσ ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρόσ μου· καὶ
ἀκούσαντεσ οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν· ὁ δὲ Ἰσ προσκαλεσάμε
νοσ αὐτοὺσ εἶπεν· οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντεσ τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ
οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν· οὐχ οὕτωσ δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃσ ἐὰν
θέλῃ γενέσθαι μέγασ ἐν ὑμῖν ἔσται ὑμῶν διάκονοσ· καὶ ὃσ ἐὰν θέλῃ ὑμῶν εἶναι
πρῶτοσ ἔσται ὑμῶν δοῦλοσ· ὥσπερ ὁ υἱὸσ τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι
ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν· καὶ ἐκπορευο
μένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰερειχὼ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλοσ πολύσ· καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ
καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν ἀκούσαντεσ ὅτι Ἰσ παράγει ἔκραξαν λέγοντεσ· ἐλέησον
ἡμᾶσ κὺ υἱὸσ Δαυείδ· ὁ δὲ ὄχλοσ ἐπετίμα αὐτοῖσ ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μείζονα
ἔκραζον λέγοντεσ· ἐλέησον ἡμᾶσ κὺ υἱὸσ Δαυείδ· καὶ στὰσ ὁ Ἰσ ἐφώνησεν αὐτοὺσ
καὶ εἶπεν· τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; λέγουσιν αὐτῷ· κὺ ἵνα ἀνοιγῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλ
μοί· σπλαγχνισθεὶσ δὲ ὁ Ἰσ ἥψατο τῶν ὀμμάτων αὐτῶν· καὶ εὐθέωσ ἀνέβλεψαν
αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰσ Ἰερουσαλὴμ καὶ
ἦλθον εἰσ Βηθφαγὴ πρὸσ τὸ ὄροσ τῶν ἐλαιῶν τότε Ἰσ ἀπέστειλεν δύο μαθητὰσ
αὐτοῦ λέγων αὐτοῖσ· πορεύεσθε εἰσ τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν καὶ εὐθέωσ εὑ
ρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆσ· λύσαντεσ ἀγάγετέ μοι· καὶ ἐάν τισ
ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ κὺσ αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθὺ δὲ ἀποστελεῖ αὐτούσ· τοῦτο
δὲ γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντοσ· εἴπατε τῇ θυγατρὶ
Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεύσ σου ἔρχεται σοι πραῢσ καὶ ἐπιβεβηκὼσ ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον
υἱὸν ὑποζυγίου· πορευθέντεσ δὲ οἱ μαθηταὶ ἐποίησαν καθὼσ προσέταξεν αὐτοῖσ
Ἰσ· καὶ ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια
αὐτῶν καὶ ἐκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν· ὁ δὲ πλεῖστοσ ὄχλοσ ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια
ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδουσ ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἔστρωννον ἐν τῇ ὁδῷ·
οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντεσ καὶ οἱ ἀκολουθοῦντεσ ἔκραζον λέγοντεσ· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ
Δαυείδ· εὐλογημένοσ ὁ ἐρχόμενοσ ἐν ὀνόματι κὺ· ὡσαννὰ ἐν τοῖσ ὑψίστοισ· καὶ
εἰσελθόντοσ αὐτοῦ εἰσ Ἰερουσαλὴμ ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλισ λέγουσα· τίσ ἐστιν οὗτοσ;
οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· οὗτόσ ἐστιν Ἰσ ὁ προφήτησ ὁ ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆσ Γαλειλαίασ·
καὶ εἰσῆλθεν Ἰσ εἰσ τὸ ἱερὸν τοῦ θῦ καὶ ἐξέβαλεν πάντασ τοὺσ πωλοῦντασ καὶ
ἀγοράζοντασ ἐν τῷ ἱερῷ καὶ τὰσ τραπέζασ τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰσ
καθέδρασ τῶν πωλούντων τὰσ περιστερὰσ καὶ λέγει αὐτοῖσ· γέγραπται ὁ οἶκόσ μου
οἶκοσ προσευχῆσ κληθήσεται· ὑμεῖσ δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον λῃστῶν· καὶ προσῆλθον
αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούσ· ἰδόντεσ δὲ οἱ ἀρχιερεῖσ
καὶ οἱ γραμματεῖσ τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν καὶ τοὺσ παῖδασ τοὺσ κράζοντασ ἐν τῷ
ἱερῷ καὶ λέγοντασ· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυείδ· ἠγανάκτησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· ἀκούεισ τί
οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ Ἰσ λέγει αὐτοῖσ· ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματοσ νη
πίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον; καὶ καταλιπὼν αὐτοὺσ ἐξῆλθεν ἔξω τῆσ πόλεωσ
εἰσ Βηθανίαν καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ· πρωῒ δὲ ἐπανάγων εἰσ τὴν πόλιν ἐπείνασεν· καὶ ἰδὼν
συκῆν μίαν ἐπὶ τῆσ ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνα
καὶ λέγει αὐτῇ· μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸσ γένηται εἰσ τὸν αἰῶνα· καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα
ἡ συκῆ· καὶ ἰδόντεσ οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντεσ· πῶσ παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ
συκῆ; ἀποκριθεὶσ δὲ Ἰσ εἶπεν αὐτοῖσ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακρι
θῆτε οὐ μόνον τὸ τῆσ συκῆσ ποιήσετε ἀλλὰ καὶ ἐὰν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε· ἄρθητι
καὶ βλήθητι εἰσ τὴν θάλασσαν γενήσεται· καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ
πιστεύοντεσ λήψεσθε· καὶ ἐλθόντοσ αὐτοῦ εἰσ τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι
οἱ ἀρχιερεῖσ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντεσ· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖσ;
καὶ τίσ σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ἀποκριθεὶσ δὲ Ἰσ εἶπεν αὐτοῖσ· ἐπερωτήσω
καὶ ἐγὼ ὑμᾶσ λόγον ἕνα ὃν ἐὰν εἴπητε μοι κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιῶ· τὸ βάπτισμα Ἰω πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ ἐλογίζοντο
πρὸσ ἑαυτοὺσ λέγοντεσ· ἐὰν εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ ἡμῖν· διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ; ἐὰν δὲ εἴπωμεν ἐξ ἀνθρώπων φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντεσ γὰρ ὡσ προφήτην
ἔχουσιν τὸν Ἰω· καὶ ἀποκριθέντεσ τῷ Ἰσ εἶπαν· οὐκ οἴδαμεν· ἔφη αὐτοῖσ καὶ αὐτὸσ
λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωποσ εἶχεν δύο υἱούσ·
καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν· τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου·
ὁ δὲ ἀποκριθεὶσ εἶπεν· οὐ θέλω· ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶσ ἀπῆλθεν· καὶ προσελθὼν τῷ
δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτωσ· ὁ δὲ ἀποκριθεὶσ εἶπεν· ἐγώ κὺ· καὶ οὐκ ἀπῆλθεν· τίσ ἐκ τῶν
δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρόσ; λέγουσιν· ὁ πρῶτοσ· λέγει αὐτοῖσ Ἰσ· ἀμὴν λέγω
ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶσ εἰσ τὴν βασιλείαν τοῦ θῦ· ἦλθεν
γὰρ πρὸσ ὑμᾶσ Ἰω ἐν ὁδῷ δικαιοσύνησ καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ
αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖσ δὲ ἰδόντεσ οὐδὲ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦ
σαι αὐτῷ· ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε· ἄνθρωποσ ἦν οἰκοδεσπότησ ὅστισ ἐφύτευσεν
ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησεν
πύργον καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖσ καὶ ἀπεδήμησεν· ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸσ τῶν
καρπῶν ἀπέστειλεν τοὺσ δούλουσ αὐτοῦ πρὸσ τοὺσ γεωργοὺσ λαβεῖν τοὺσ καρποὺσ
αὐτοῦ· καὶ λαβόντεσ οἱ γεωργοὶ τοὺσ δούλουσ αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν ὃν δὲ ἀπέκτειναν
ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν· πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλουσ δούλουσ πλείονασ τῶν πρώτων καὶ
ἐποίησαν αὐτοῖσ ὡσαύτωσ· ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸσ αὐτοὺσ τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων·
ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου· οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντεσ τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖσ· οὗτόσ
ἐστιν ὁ κληρονόμοσ· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ σχῶμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ·
καὶ λαβόντεσ αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνοσ καὶ ἀπέκτειναν· ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ
κὺσ τοῦ ἀμπελῶνοσ τί ποιήσει τοῖσ γεωργοῖσ ἐκείνοισ; λέγουσιν αὐτῷ· κακοὺσ κακῶσ
ἀπολέσει αὐτούσ· καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοισ γεωργοῖσ οἵτινεσ ἀποδώσουσιν
αὐτῷ τοὺσ καρποὺσ ἐν τοῖσ καιροῖσ αὐτῶν· λέγει αὐτοῖσ Ἰσ· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν
ταῖσ γραφαῖσ· λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντεσ οὗτοσ ἐγενήθη εἰσ κεφαλὴν
γωνίασ· παρὰ κὺ ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖσ ἡμῶν· διὰ τοῦτο
λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι
τοὺσ καρποὺσ αὐτῆσ· καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ'
ἂν πέσῃ λικμήσει αὐτόν· καὶ ἀκούσαντεσ οἱ ἀρχιερεῖσ καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰσ παραβολὰσ
αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει· καὶ ζητοῦντεσ αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺσ
ὄχλουσ ἐπεὶ ὡσ προφήτην αὐτὸν εἶχον· καὶ ἀποκριθεὶσ πάλιν ὁ Ἰσ εἶπεν ἐν παραβολαῖσ
αὐτοῖσ λέγων· ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ ὅστισ ἐποίησεν
γάμουσ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλεν τοὺσ δούλουσ αὐτοῦ καλέσαι τοὺσ κεκλημένουσ
εἰσ τοὺσ γάμουσ καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν· πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλουσ δούλουσ λέγων·
εἴπατε τοῖσ κεκλημένοισ· ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ
τεθυμένα καὶ πάντα ἕτοιμα· δεῦτε εἰσ τοὺσ γάμουσ· οἱ δὲ ἀμελήσαντεσ ἀπῆλθον ὁ μὲν
εἰσ τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντεσ τοὺσ δού
λουσ αὐτοῦ ὑβρίσαντεσ ἀπέκτειναν· ὁ δὲ βασιλεὺσ ὠργίσθη καὶ πέμψασ τὰ στρατεύ
ματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺσ φονεῖσ ἐκείνουσ καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν· τότε
λέγει τοῖσ δούλοισ αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμοσ ἕτοιμόσ ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν
ἄξιοι· πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰσ διεξόδουσ τῶν ὁδῶν καὶ ὅσουσ ἐὰν εὕρητε καλέσατε
εἰσ τοὺσ γάμουσ· καὶ ἐξελθόντεσ οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰσ τὰσ ὁδοὺσ συνήγαγον πάντασ
οὓσ εὗρον πονηροὺσ τε καὶ ἀγαθούσ· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμοσ ἀνακειμένων· εἰσελθὼν δὲ
ὁ βασιλεὺσ θεάσασθαι τοὺσ ἀνακειμένουσ εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔν
δυμα γάμου· καὶ λέγει αὐτῷ· ἑτᾶρε πῶσ εἰσῆλθεσ ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ
ἐφιμώθη· τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺσ τοῖσ διακόνοισ· δήσαντεσ αὐτοῦ πόδασ καὶ χεῖρασ
ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰσ τὸ σκότοσ τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸσ καὶ ὁ
βρυγμὸσ τῶν ὀδόντων· πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοὶ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί· τότε πορευθέντεσ
οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ἵνα παγιδεύσωσιν αὐτὸν ἐν λόγῳ· καὶ ἀποστέλλουσιν
αὐτῷ τοὺσ μαθητὰσ αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν λέγοντεσ· διδάσκαλε οἴδαμεν ὅτι
ἀληθὴσ εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεισ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενόσ·
οὐ γὰρ βλέπεισ εἰσ πρόσωπον ἀνθρώπων· εἰπὲ οὖν ἡμῖν τί σοι δοκεῖ· ἔξεστιν κήνσον
δοῦναι καίσαρι ἢ οὔ; γνοὺσ δὲ ὁ Ἰσ τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν· τί με πειράζετε ὑπο
κριταί; ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου· οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον·
καὶ λέγει αὐτοῖσ· τίνοσ ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; λέγουσιν αὐτῷ· καίσαροσ·
τότε λέγει αὐτοῖσ· ἀπόδοτε οὖν τὰ καίσαροσ καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θῦ τῷ θῷ· καὶ ἀκού
σαντεσ ἐθαύμασαν καὶ ἀφέντεσ αὐτὸν ἀπῆλθον· ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ
Σαδδουκαῖοι οἱ λέγοντεσ μὴ εἶναι ἀνάστασιν καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντεσ· διδά
σκαλε Μωσῆσ εἶπεν· ἐάν τισ ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸσ αὐτοῦ
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ
ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτοσ γήμασ ἐτελεύτησεν καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα
αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ὁμοίωσ καὶ ὁ δεύτεροσ καὶ ὁ τρίτοσ ἕωσ τῶν ἑπτά· ὕστερον
δὲ πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυνή· ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνοσ τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή;
πάντεσ γὰρ ἔσχον αὐτήν· ἀποκριθεὶσ δὲ ὁ Ἰσ εἶπεν αὐτοῖσ· πλανᾶσθε μὴ εἰδότεσ τὰσ
γραφὰσ μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θῦ· ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίσκον
ται ἀλλ' ὡσ ἄγγελοι θῦ ἐν οὐρανῷ εἰσιν· περὶ δὲ τῆσ ἀναστάσεωσ τῶν νεκρῶν οὐκ
ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θῦ λέγοντοσ· ἐγὼ ὁ θὸσ Ἀβραὰμ καὶ ὁ θὸσ Ἰσαὰκ
καὶ ὁ θὸσ Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν θὸσ νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· καὶ ἀκούσαντεσ οἱ ὄχλοι ἐξε
πλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντεσ ὅτι ἐφίμωσεν τοὺσ Σαδ
δουκαίουσ συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό· καὶ ἐπηρώτησεν εἷσ ἐξ αὐτῶν νομικὸσ πειράζων
αὐτὸν καὶ λέγων· διδάσκαλε ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; ὁ δὲ Ἰσ εἶπεν αὐτῷ·
ἀγαπήσεισ κὺν τὸν θόν σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ διανοίᾳ
σου· αὕτη ἐστὶν πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή· δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· ἀγαπήσεισ τὸν
πλησίον σου ὡσ σεαυτόν· ἐν ταύταισ ταῖσ δυσὶν ἐντολαῖσ ὅλοσ ὁ νόμοσ κρέμαται καὶ
οἱ προφῆται· συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺσ ὁ Ἰσ λέγων· τί ὑμῖν
δοκεῖ περὶ τοῦ χῦ; τίνοσ υἱὸσ ἐστιν; λέγουσιν αὐτῷ· τοῦ Δαυείδ· λέγει αὐτοῖσ· πῶσ
οὖν Δαυεὶδ ἐν πνεύματι καλεῖ αὐτὸν κὺν λέγων· εἶπεν κὺσ τῷ κῷ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν
μου ἕωσ ἂν θῶ τοὺσ ἐχθρούσ σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου; εἰ οὖν Δαυεὶδ καλεῖ αὐτὸν
κὺν πῶσ υἱὸσ αὐτοῦ ἐστιν; καὶ οὐδεὶσ ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον οὐδὲ ἐτόλμησέν
τισ ἀπ' ἐκείνησ τῆσ ἡμέρασ ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι· τότε ὁ Ἰσ εἶπεν τοῖσ ὄχλοισ
καὶ τοῖσ μαθηταῖσ αὐτοῦ λέγων· ἐπὶ τῆσ Μωσέωσ καθέδρασ ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖσ
καὶ οἱ Φαρισαῖοι· πάντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε· κατὰ δὲ τὰ
ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν· δεσμεύουσιν γὰρ φορτία βαρέα
καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺσ ὤμουσ τῶν ἀνθρώπων· τῷ δακτύλῳ δὲ
αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά· πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸσ τὸ θεαθῆναι
τοῖσ ἀνθρώποισ· πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα
τῶν ἱματίων αὐτῶν· φιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖσ δείπνοισ καὶ τὰσ πρωτοκα
θεδρίασ ἐν ταῖσ συναγωγαῖσ καὶ τοὺσ ἀσπασμοὺσ ἐν ταῖσ ἀγοραῖσ καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ
τῶν ἀνθρώπων ῥαββί· ὑμεῖσ δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββί· εἷσ γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ διδάσκαλοσ
ὁ χὸσ πάντεσ δὲ ὑμεῖσ ἀδελφοί ἐστε· καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆσ γῆσ· εἷσ
γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ πατὴρ ὁ οὐράνιοσ· μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί· εἷσ γάρ ἐστιν ὑμῶν
καθηγητὴσ ὁ χὸσ· ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται διάκονοσ ὑμῶν· ὅστισ δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν
ταπεινωθήσεται καὶ ὅστισ ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται· οὐαὶ δὲ ὑμῖν γραμματεῖσ
καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀν
θρώπων· ὑμεῖσ γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε οὐδὲ τοὺσ εἰσερχομένουσ ἀφίετε εἰσελθεῖν· οὐαὶ
ὑμῖν γραμματεῖσ καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι κατεσθίετε τὰσ οἰκίασ τῶν χηρῶν καὶ
προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρίμα· οὐαὶ ὑμῖν
γραμματεῖσ καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι
ἕνα προσήλυτον καὶ ὅταν γένηται ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννησ διπλότερον ὑμῶν· οὐαὶ
ὑμῖν ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντεσ· ὃσ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ οὐδέν ἐστιν· ὃσ δ' ἂν ὀμόσῃ
ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὀφείλει· μωροὶ καὶ τυφλοί· τίσ γὰρ μείζων ἐστίν ὁ χρυσὸσ ἢ ὁ
ναὸσ ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν; καὶ ὃσ ἐὰν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ οὐδέν ἐστιν· ὃσ δ'
ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ ὀφείλει· τυφλοί· τί γὰρ μεῖζον ἐστίν τὸ δῶρον
ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; ὁ οὖν ὀμόσασ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν
αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσιν τοῖσ ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ὁ ὀμόσασ ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν
τῷ κατοικοῦντι αὐτόν· καὶ ὁ ὀμόσασ ἐν τῷ οὐρανῷ ὀμνύει ἐν θρόνῳ θῦ καὶ ἐν τῷ κα
θημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ· οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖσ καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι ἀποδεκατοῦτε
τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου τὴν
κρίσιν καὶ τὸ ἔλεοσ καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ ἀφεῖναι· ὁδηγοὶ
τυφλοί οἱ διϋλίζοντεσ τὸν κώνωπα τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντεσ· οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖσ
καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆσ παροψίδοσ
ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆσ καὶ ἀκρασίασ· μύσε Φαρισαῖε τὸ ἔσωθεν τοῦ ποτηρίου
καὶ τῆσ παροψίδοσ ἵνα γένηται καὶ τὸ ἔξωθεν αὐτῶν καθαρόν· οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖσ
καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι παρομοιάζετε τάφοισ κεκονιαμένοισ οἵτινεσ ἔξωθεν μὲν
φαίνονται ὡραῖοι ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσησ ἀκαθαρσίασ· οὕτωσ
καὶ ὑμεῖσ ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖσ ἀνθρώποισ δίκαιοι ἔσωθεν δέ ἐστε μεστοὶ ὑποκρί
σεωσ καὶ ἀνομίασ· οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖσ καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺσ
τάφουσ τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων καὶ λέγετε· εἰ ἦμεν ἐν
ταῖσ ἡμέραισ τῶν πατέρων ἡμῶν οὐκ ἂν ἦμεν αὐτῶν κοινωνοὶ ἐν τοῖσ αἵμασι τῶν προ
φητῶν· ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖσ ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺσ προφήτασ·
καὶ ὑμεῖσ πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν· ὄφεισ γεννήματα ἐχιδνῶν πῶσ
φύγητε ἀπὸ τῆσ κρίσεωσ τῆσ γεέννησ; διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸσ ὑμᾶσ προ
φήτασ καὶ σοφοὺσ καὶ γραμματεῖσ καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε καὶ ἐξ
αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖσ συναγωγαῖσ ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεωσ εἰ

ὁ τὴν πεμπτίαν. ἡ δὲ δυνθῦνι καθήμενον ἐπὶ θρόνου αὐτοῦ.
ἡ πᾶσα κάθαρσις τοῦ οἴκου, ἡ τὴν κάπερι αὐτὸν ἐκδοχείων
αὐτοῦ καὶ ὁ ζυγὸς μοῦμον αὐτοῦ καὶ τὸ ξύλον. ὁμοίως δὲ καὶ τὰ
τῶν παραλήπτων μόνων, ὅσα τοῖς μιχάσφη παραπλήσια
τούτοις. ὁμοίως καὶ τὸ λουτρὸν καθήμενον ὅπι
θρόνου δόξης αὐτοῦ. καὶ πᾶσα δύναμις τοῦ οἴκου, ἡ τὴν κάπερι
ἐκδοχείων αὐτοῦ καὶ ὁ ζυγὸς τοῦ καὶ τὸ ξύλον. καὶ ἐν τῇ
σαλπίγγι λέγεται γράπται. καὶ ἀρχόμενος τοῦ ὁμιλεῖν οὗ ἀπέθανεν
ὀζίας ὁ βασιλεύς. ἡ δὲ ὄντως καθήμενον ὅπι θρόνου ὑψηλοῦ
καὶ ἐπῆρε μοῦ καὶ τὸ ξύλον. ἡ δὲ καὶ ἐν τῷ δωμιλεῖν τοῖς αὐτοῦ
γέγραπται. ἐθεώρουν ἕως οὗ θρόνοι ἐτέθησαν καὶ παλαιὸς ἡ
μερῶν ἐκάθητο καὶ τὸ ξύλον. πᾶσα πλήσιον τούτοις ἐστὶν ἃ
καὶ ὁμπῶς λεκιλλ τὴν ἀρχὴν τῆς προφητείας αὐτοῦ.
ὅτε φησὶν ὑστεραίῳ τοῦ τεσσεράμου τοσοῦτον ὑπερκεφαλῆς
αὐτῶν. δηλονδὸ ὅτι τῶν χερουβίμ, ὡς ὁρᾶσθαι λίθους ἁπτῆ
ερου. ὁμοίωμα θρόνου ἐπ' αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοιώματος τοῦ
τοῦ θρόνου, ὁμοίωμα ὡς ὄψις ἀνθρώπου ἄνωθεν. ἐνδὲ τῷ ἕβδο
τῷ μηνὶ τῷ κωμου καθ' ἑκάστην μου, ἐμφανῆ κά
θησιν τοῦ πρὸς καὶ ἀλλήλους καθεζομένους ἐκδοχείων αὐτ
καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ ψαλμῷ ἀλλόμενος ὁ προφήτης φησί· ὁκα
θήμενος ἐπὶ τῶν χερουβὶμ ἐμφάνηθι. καὶ πάλιν ὁ θς
κάθηται ἐπὶ θρόνου ἁγίου αὐτοῦ. ἁδὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἁγγέλων
παράδηγμα βούλῃ λαβεῖν, ἄκουε μαθ' ἁνατερόφου τίνα
τρόπον οἱ ἅγιοι μαθηταὶ αὐτοῦ. ὁ μὴν λέγων ἡμῖν· ὁ τὴν ἡμῶ
οἱ ὠκολούθησαν τὸ μὲν ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ ὅταν καθίσῃ
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καὶ ὑμεῖς

καὶ, ἀπαρτιόφεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως.
τὸ δὲ εἰς δωδεκα μοίρας αὐτῶ καὶ ὁ μαρκος ἀνέτεραλεν ἐν τῷ, καὶ ὁ φεσθε
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον
μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ὁ λουκᾶς δὲ τὸ ὅμοιον φησιν· ἐν τῷ
ἀπὸ τοῦ νῦν ἐσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως
τοῦ θυ. καὶ πάλιν ἐπὶ πλήθους τοιούτων σωμάτων. βουλόμενον
τὴν ἀτελῆ καὶ ἁπλουστέραν καὶ ταπεινοτέραν ἐκδοχὴν περὶ τῆς
βασιλείας καθίσεως τοῦ χῦ καὶ τῶν δικαίων ἡμῶν δόξαν μετὰ
αὐτοῦ καθεδουμένων παραφῆσαι μῶν τὴν ἀκοήν. ἵνα μὴ ἀπὸ
δωκηθῆ ὑπὸ τῶν ἐπιτὰ θάμοι μαι τοῦ ἀναβαίνοντος εἰς ἱερουσα
λὴμ καθεῦδαι. καὶ ἀρεθῆναι τὰ ἄξιον τοῦ ἀνακρίνοντος πάντα
πνικόν. ἡ δὲ ἐνοσὰν κρινομένου. ἀνάλογα τοῦ πάν
πορνικῶν φωνῶν τῶν ἁγγέλων ὁρᾶσθαι. ὡς γὰρ πᾶν λος
κῆπον πνικὸν ἐκλαβὼν νόμον τὰ πορνοῦ μάννα καὶ τὴν πέτρα
καὶ τοῦ ἀπάνθης ἔδαστος θῆ. καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνικὸν
ἔφαγον. καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνικὸν ἔπιον. ἔπινον γὰρ
ἐκ πνικῆς ἀκολουθούσης πέτρας. ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ χς, οὕτως
ἡ ποιᾶν ὄντος ἐπὶ τῆς πέτρας τῶν ἄγγελων πνικὸς. καὶ ὅσοι τούτοις ἁλῶ
σαν τῶ θῶ καὶ λόγον καὶ πορνείαν τοῦ. ἔφησεν ἐπὶ πάσης τῆς
πόδασμου καὶ καταλάθωσι τὴν βασιλείαν τοῦ μου, ὅπι πνικὴ
ἐστιν ἡ κάθισις θῦ ὅπι πνικοῦ θρόνου. καὶ ἡ χῦ ὁμοίως. καὶ
τὸ ἐκδοχείων τῆς δωδεκάμοσι καθέζεσθαι τὸν χῦ, πνικόν ἐστιν.
οὐδὲν γὰρ κατὰ τῶν δικλοῦται πορνίσωμα τικῆς καὶ θίσεως.
ἢ μὴ ὁρίσαντος ἐδρασμοῦ ἦναι ἐπὶ τῶν ἰδίων ἐδραζομένων
ὅπι τινος ἔδρασ. καὶ γὰρ τέλειον ἦν τὸ σωμα τικὸς πάντα
ὁμοιάσθαι, νομίζην θρόνοις τινὰς ἦναι ἐδρασμουεμένους.

οὐκοίδατε ἐκποίας ὑμᾶς δεκτικοὺς τῆς καθίσεως τοῦ θυ ἢ τοῦ
χυ· ἢ τῶν καθεζομένων ἐκ δεξιῶν ἢ ἐξ ἀριστερῶν μου χυ· οὐκ ἔ
στι μα τε τοῦτο οὕτως ἔχειν ὅπως· οὐκοίδατε ἃ μὴ ἐφίσταμαι ἀξι
νομίζειν ἑαυτὸν εἶναι τὸν ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν μου τοῦ θυ ἑτοίμην
τὴν τοιαύτην τοῦ οἰκείου σώματος δόξαν· ἢ πάλιν οἴεσθαι τοῖς μὲν
σωζομένοις ἐπαινουμένοις, τοῖς δὲ ἀναιδέσι
τοῦ βασιλέως ἡμῶν ἰυ χυ· τοῖς δὲ ἐκ τοῖς ἡλίου μένοις,
τοῖς τοιαύταις τοῦτο τοῖς σώματικοῖς ἀγωνίσμοις· ἀλλὰ μὴ
ποτε τὸ μὲν ἀποκληρωθῆναι ἐπὶ τὴν βασιλείαν τοῦτο λογοβούταυ
ἑαυτοῦ ἀρχὴν χυ· καταρτισθήσεται τῆς βασιλείας τοῦ θυ
θυκ τοῖς σώμασιν τῶν ἀνόνων ἀμφοτέρων· καὶ πάσης τῆς ἀρχούσης
τῶν πονηρῶν ἀρχῆς ἐξουσίας καὶ δυνάμεως, τοῦ τε ἡλίου καὶ
θεοῦ ἡναιῶν τοῦ ἐπιθεγνουδόξης αὐτοῦ· τοῦδε καὶ δεξιὰν τοι
ἢ σαι παντὸς τοῦ θωίμαι μὴ κέτι ἢ σκανδάλιπερος αὐτόν, τοῦ
τέ ἐστι τὸ ἐσόμενον ἐν τοῖς ἐκ δεξιῶν τῆς δωρεᾶς μέρος ἀσωμάτοις·
πρὸς παράδοσιν βλέπειν τὸ ἐκ δεξιῶν τῆς δωρεᾶς μέ
καθέζεσθαι ἐκ δεξιῶν ἐξ ἀριστερῶν μου αὐτοῦ ἐν τῇ βασι χυ
λόου· οὐκ ἀποκαθίστησιν ὁ λόγος ὑμᾶς αὐτοῖς καὶ ἑτοί
μάσας τὸ ἁγιάζειν τῇ χυ ὑπεροχῇ· ἵν' ὁμοῦ πρὸς ἡ τοῦ μένος
τῶν ἁγιαζόντων ἐκ δεξιῶν· καὶ οἷον ἀπόμενος αὐτοῦ καὶ κολλ
μένος τοῖς τοῦ λόου δεξιοῖς· οὐδὲν ὑποδεέστερος, ἀλλὰ τῶν ἀρι
στερῶν αὐτοῦ· δεξιὰ δὲ ὁρᾶν ἡδύνασαι μοῦ σαι χυ, τὰ αὐτὰ ὁρᾶ
ὀνομαζόμενα κτίσμα· ἀριστερὰ δέ, τὰ ὁρατὰ καὶ σωμα
τικά· ἀλλὰ χὸ μὲν πατὴρ τῶν βασιλέων ἡδύνασθε τῶν ἁγιαζόντων
αὐτῶν οἱ μὲν, κεκλῆσθαι τῶν δεξιῶν καὶ νοητά· οἱ δὲ τὰ ἀριστερὰ
ἡδύνασθε τὰ· καὶ μὴ ποτε ἡ ἀληθινὴ μακαριότης τῶν ἁγίων βεβαίως

οἷς ἐκάλεσε βοανεργὲς ὄνομα· ὅ ἐστιν υἱοὶ βροντῆς ἢ βεογντή·
μᾶλλον κρίνασα πρὸ τῶν ἁγίων αὐτῆς· ἰακώβου καὶ ἰωάννου·
καὶ τάχ' ἂν εἴη μᾶλλον· καὶ ὑπολαμβάνουσα αὐτοῖς τὸ πρᾶγμα
δύνασθαι ἄχρι παραπάσαν γενεὰν τὴν φύσιν ὑποχωρῆσαν τὰ
τὴν μακαριότητα αὐτῆς, προσελθοῦσα ἠξίουν τὸν κύριον
ἵνα δεξιὸς τὸν μὲν ἕτερον αὐτῶν ἐκ δεξιῶν τὸν δὲ ἕνα ἐξ ἀριστερῶν μου·
ὁ δὲ σωτὴρ ἐλάλησε καὶ τὴν πηλικαύτην μακαριότητα τοῦ
ἰακώβου καὶ ἰωάννου ὡς ἀμφοῦσαν τίνες οἱ ὑστερήσοντες· καὶ
ὅτι ἡ πηλικαύτη δωρεὰ χάριτος τοῦ ἐπὶ πᾶσι θυ· σημαίνε
ον τος καὶ σωτέρου ὄντος καὶ ἰδρύοντος ἐν τῇ τοιαύτῃ ὑστερο
χῇ οὓς οἶδεν ἐπὶ τῆς γῆς, φησί· τὸ οὐκοίδατε τί αἰτεῖσθε· καὶ
τὸ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἀριστερῶν, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦ
ναι ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου· ἐπὶ ᾗ καὶ δὲ ὁ δωτὴρ
τίνα μὲν ὑπὸ τοῦ σῶσθαι δίδοται τίνα δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς· ὁρᾶν ὁ τι ἐστὶ
τίνα δὲ οὐδὲ δῶν αὐτὸς ὁ πατήρ· ἀφ' ἑτοίου τοῦ τί πρὸ
φησι καὶ τὸν ἀμπελίω· ὅπου μὲν, ἀφ' ὁρᾶται τὸν σῶν ἀχόμε
πορίπιν ωνδωσόμεθα ὃν ἴραν αὐτῶν ὑπαρχθῆναι τὰ αἰτήματα τοῦ
αὐτοῦ τοῦ πατρός· ὅπου δὲ χωρὶς ἀληθῶς ποιοῦνται ὡς ἂν ἀδόξου τ
ἑκάνα πρίων ἠξίωτο, τολμηρὸν μὲν ζητῆσαι· ὁμοσδὲ ὁ δω
μοσμὲν ἀμβάσας καὶ πᾶν δεξιταξέτω· παραφθάσαι δοῖ
μαι βουλόμενος τὴν μερὶ τῶν γῶν ζεβεδαίου καὶ αὐτοῖς· ὅτι καὶ
ἐλαττοῦν αὐτοῖς πρὸς τὸ τελεῶσαι τὰ ἐν ἀνοῖς ἐφικτὰ οὐ τὰ τυχόν,
ἀποκριθεὶς ἔφη μῶν τὸ, οὐκοίδατε τί αἰτεῖσθε; τὸ δύνασθε πί
τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν, ἢ ὡς ὁ μακάριος ἀνέργαβ· δύ
ναισθε τὸ ποτήριον πιεῖν ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βα
πτίζομαι βαπτισθῆναι; καὶ ἐν τούτοις τὴν ζητήσεως τὸ πρό

δλωσεν ἐν τούτοις ὅ, τι τὸ πῦρ οὐ δύναται ὅλον παραμὸν τοῖς κλητοῖς τὸ πῦρ τὸ πνεῦμα
ἅγιον καὶ θάνατος τῶν ὅσιων αὐτοῦ· τὸ δὲ ἐπινοίᾳ τὸ μὲν πύριον δύο
ἐστίν· ὧν τὸ μὲν ἐν καλῇ τάξει πῦρ σεῖον· τὸ δὲ λοιπὸν, βάπτισμα·
καὶ καθὸ μὲν ὑποφέρομεν τοὺς πόνους, πῦρ ἐστὶν εἰς πίνοντες·
ὑποτοῦ φόβου τοσοῦτον πάντων τῶν προσφερομένων ἀφ' ἑαυτὸν ἀναλαμ
βάνουσι· καὶ οἱονεὶ πίνουσι τὰς ἀλγηδόνας· καὶ μὴ ἀπαθοῦς
αὐτὰς μηδὲ ἀπορβάλλοντος καὶ ἐμοῦσι· καθὸ δὲ ἀφεσιν λαμ
βάνομεν μαρτημάτων ὑποφέροντες, βάπτισμα ἐστίν· ἁγιαζόμενοι γὰρ τῷ βά
πτισμα ἀφεσιν ἀμαρτημάτων ἐπαλλήλως καθὼς προφητεύει
πορεύεσθε ἐν ὕδατι καὶ πνεῦ βαπτίσματος ἄφεσιν δὲ λαμβάνομεν
ἀμαρτημάτων καὶ ὁ τοῦ πυρίου ὑποφέρομεν βάπτισμα, βάπτισ
μα τὸ μαρτύριον ἀγόμενοι τῶν· ὁ πὸ δὲ ἄφεσιν ἀμαρτημάτων γινό
μενον τὸ μαρτύριον ὑπομένοντι, δῆλον ἐκ τοῦ παῦσαι ἐὰν ὁμολογήσω
ἐν ἐμοὶ ἐμπροσθεν τῶν ἀνῶν, ὁμολογήσω κἀγὼ ὑμᾶς ἐμπροσθεν
τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὁμολογῶ δὲ ἐμπροσθεν τοῦ ἐν τοῖς οὐρα
νοῖς πατρὸς ὅσα πάντων τὸν ὁμολογήσαντα· καὶ τύχη προθυμοῦ ὁμολογεῖ·
ὅτι πρὸ τοῦ ἁμαρτεῖν· ἁγιάζει γὰρ τοὺς ὅτι πρὸ τοῦ ἁμαρτήσαντας οὐχὶ ὁ
μολογήσαι, οὐκέτι ἀληθὲς τὸ πάσοις ὅτι ὁμολογήσαι ἐν ἐμοὶ
καὶ παύσῃ· οὐκοῦν μαθὸ ὅτι ἐμπροσθεν τοῦ ἐν οὐρανοῖς πρὸς ὁμο
λογήσαι ὅσα τὸν ὁποίων πρὸ τοῦ ἐνοχλοῦντα ἁμαρτήματι· παρέκει
νομένου γὰρ ἐναντίον πρὸς ἐμὲ ἡ ὁμολογία ἐπὶ τοῦ ὁμολογουμέ
νου ἀξίωσιν ἐπὶ τοῦ πρὸς ὁμολογίαν· μήσαι νέτο δὲ ἡ μᾶς
ἁγιάσει παρὰ τῷ μάρκῳ καὶ τὸ πρὸ τήριον πίνειν· καὶ τὸ βάπτισ
βαπτίζεται· καὶ γὰρ ἡμῖν καὶ οἱ ἐν ἡλθεν ἀφ' ὅσαν πόρι χορον
τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας ἀφ' οὗ φεσιν ἁμαρ
τιῶν ἡγοῦ παρουσίνεζ πρὸς τὸν ἰῶ τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. Vac.

καὶ τί τὸ βάπτισμα ὡς ἕτερον ἀλλήλων καὶ δεόμεθα οὐ τῆς τυχούσης
δηλώσεως· τῆς τοῦ πρὸ μεμύου ἢ τοῦ βαπτισθησομένου. ἦ πρὸ
μεμύου οὐκ ἄλλο πῦρ ἢ ὃ ἔμελλε πίνειν ὁ ἅγιος· βαπτισθησομένῳ
τε παραπλήσιος βάπτισμα, ὃ αὐτὸς ἔμελλε βαπτίζεσθαι
ὑπ' αὐτοῦ· οἱ πολλοὶ μὲν οὖν, τὰ ἀμφότερα ἁρμόσειν φασὶ τὴν κρίσιν τὸ
μαρτύριον οἰκονομίαν· οὐ παριστάντες οὔτε φθόνον ἐπινοίας ἔχειν
δηλουμένας ἐν τῶν δύο ὀνόματι, ἐν τῇ ὑποστάσῃ συμβαίνοντα
οὐ τὰ δύο αἰτιᾶται καὶ δύο δηλοῦσθαι ἐν τούτοις πράγματα· ἃ μὴ
δὲ οὐκ ἀποδοκιμάζομεν μὲν καὶ ταύτην τὴν ἔκδοχήν· ἐφί
σταμεν δὲ φθόνῳ καὶ ἄλλο τι δηλοῦν παρὰ ταῦτα, τὰ δύο
ὀνόματα· καὶ ἐπὶ πολύ ἐστι τὸν ὦν ἀκεῖ βαθὺ ἄλλα βαθὺ
πόρια αὐτῶν, ὀλίγα φάσκοντα ἦναι τὰ ἐμφαινόμενα ἃ μὴν π
φήσομεν φάσκοντον τόπον· καὶ φάμεν τὸ δηλοῦσθαι ἐν τούτοις τὸ
μαρτύριον, οὐ μόνον αἱρέσεσι παίζουσι τῶν, πρὸ ἕνα δηλωσαι τὸν, πρὸ
νήκει τοῦ τὸ πῦρ ἀπ' ἐμοῦ· ὡς ἐπὶ πόνους πινόμενον ὑ
πὸ τοῦ ἀναδεχομένου τοὺς ἐν τῷ μαρτυρεῖν φῶνας ἐσθίοντας ἐκπίπτειν
ὑποφέροντας τὴν ἐν τῷ μαρτύριον παρεσμὸν· πάντων τὸν προσφε
μένων αὐτῷ· ἀλλὰ καὶ τὰς ἐν ἐξιέναι φλογμὸς ἐρεθισμένων· τὰν παρὸ
δόσεσι τῶν κῶν πορὶ πάντων ὧν ἂν παραδῶσι κέμοι· ποτήριον σεῖ
λήφομαι καὶ τὸ ὄνομα κύριον ἐπικαλέσομαι· τὰς ἀχρόμενος τῶν κῶν
ἀποδώσεσιν ἐναντίον πάντων τοσοῦτον λαοῦ αὐτοῦ· τίμιος ἐναντί
κυρίου θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ· οὐδὲν γὰρ δηλοῖ μᾶθαι πλῆθον
ἀποδοῦναι τῶν κῶν· ἐφοῖς ἀκεῖ τὴν ἡμῶν, ἢ τὸ τοῦ σεῖου πῦ
προθύμως λαβεῖν· καὶ ἐπὶ καλέσασθαι τοῦ κυρίου ὀνόματος τὸ
πιεῖν αὐτό· ἐνῶ ἐκπινομένῳ, ἀποδοῦσι τὰς ἀχρασίας
πάσας τῶν κῶν ἐναντίον πάντων τοσοῦτον λαοῦ αὐτοῦ· σωφρόνως δὲ ἐδή

οἱ ον ἀπολουόμενοσ τῶν ἡμέρων ἀμαρτημάτων· ἵν' ἡμεῖσ καὶ τῶν λου
τρῶν αὐτοῦ καθαριοθῶμεν· μᾶλλον δὲ εἰμὶ αἰνεται τὸ καθαρίζεσθαι
ἡμᾶσ ἐπὶ τῶν μαρτυρίων αὐτῶν καθὸ ἐβαπτίζετο ἀναλαβὼν ἡμῶν
τασ ἁμαρτίασ· ἵνα αὐτασ λύσῃ καὶ ἀφ' ἡμῶν καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ· ἢ ὁ
πρόδρομοσ ἀπέφαινε, τὴν μὲν τῶν ἡμῶν· ἐπεὶ καὶ τοῖσ ἀπέθανε τὴν μὲν
τῶν οὐ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλὰ τὴν ἡμετέραν· ἅτε ἀμνὸσ λόγον τοιοῦτον
δόξαι τισί· πεπόκασι δὲ πολὺ πλείονα καὶ τὸ βάπτισμα ἐβα
πτίσθησαν οἱ τοῦ ζεβεδαίου υἱοί· ἐπεὶ περὶ μὲν ὧν ἀπε
κτάμεν ἰάκωβον τὸν ἰωάννου μαχαίρᾳ· ὁ δὲ περὶ μαθητὰσ
ὧν ἡ παράδοσισ ἢ διδασκαλία, καθ' ἣν κάστον τὸν ἰωάννην μὲν πυρὶ
πταῖσαι ἢ τὸν τῆσ ἀληθείασ λόγον φέροντα τῶν νήσων· ἢ διδα
σκαλεῖα τοῦ πορεύεσθαι τοῦ μὲν πυρίου ἑαυτοῦ ἰωάννησ μείζων τισὶν
κατὰ ἣν κάστε· φασκον ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦτο· ἐμοὶ ἰῶ ὁ ἀ
δελφοσ ἡμῶν καὶ συγκοινωνοσ ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑ
πομονῇ ἐν ἰῦ· ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ πάτμῳ,
διὰ τὸν λόγον τοῦ θῦ· καὶ τὴν μαρτυρίαν· καὶ ἐοικε τὴν ἀποκάλυψιν
λῶ τὴν γεγενημένην τε θαρρεῖν λέγειν· οὐδὲ περισσεύειν ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ἀπόδοσιν
μνήμην ἢ γνῶσιν ἀφ' ὧν τὸ πρῶτον καὶ τὸ βάπτισμα, τοιαῦτα φησί· ὡσπερ
ἄρτι πιβεβαίωται τοῦ σεσωσμένου πορίου λέγειν· ἐμὲ μὲν βεβαιωθῆναι· ἵνα
ποιήσω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντόσ με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔρ
γον· οὕτωσ αὖ λοιπὸν ἔστι πορίσιον ἐκείνου τῶ βρώματι· ὁ τὸν μὲν
ὁρίσαι ἀπὸ τοῦ βρώματοσ καὶ πεφανερῶσαι πρᾶγμα ἢ· ὁ μὲν δὲ
ὁδωὰ μήνοσε πιφησαύτω· μή ποτε τὸ μὲν πρακτικόν ἐστι,
τὸ βεβαιῶσαι· τὸ δὲ θεωρητικόν, τὸ πόμαν· κατὰ γὰρ τὸν εὐαγγελιστὴν
ἐστιν ἐν τῷ ποιῆσαι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντοσ αὐτὸν καὶ τελειῶσαι
ἐκείνου τὸ ἔργον, τὸ καὶ πίναμα τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντοσ αὐτ

περὶ τοῦ τρίτου βαπτίσματοσ

καὶ τελειῶσαι αὐτοῦ τὴν γνῶσιν· ἢ δὲ δώδεκα ἡμῶν· ἢ σταύτην τὴν
φοράν ἀναφόρεσθαι τὴν σαρκὸσ μου ἀληθῶσ ἐστι βεβῶσισ
καὶ τὸ αἷμα μου ἀληθῶσ ἐστι πόσισ, καὶ σὺ κεῖνα· λέγεισ
αὐτισ ὁ τι ἀληθῶσ μὲν ἁρπάζισ, ἡ περάζισ· ἀληθῶσ δὲ πόσισ
ἡ θεωρία· καὶ ὁ πολὺσ φάσκων ὁρᾷ· ὁ τι ἢ αὐτοῦ τὸ πρεῶτον ἢ
δωσι τὸν ἄρτον ὁμοιήσασ καὶ κλάσασ τοῖσ μαθηταῖσ· ἐπεὶ πρεῶ
τή ἐστιν ἡ περάζισ· καὶ μετὰ τοῦτο λαβὼν τὸ ποτήριον εὐχαριστήσασ
ἔδωκεν αὐτοῖσ λέγων· πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντεσ· ἐπεὶ δεῖ τὸν τῶν
περάζεων ῥυθμίσαντα καὶ τὸ πρακτικὸν κατορθώσαντα, οὕτωσ
ὁδηγῆσαι τῶν πεφωτισμένων καὶ ἐπὶ θεωρίαν αὐτῶν· καὶ γὰρ κατὰ
τοὺσ πρεσφήτασ λέγεται τὸ σωφρονεῖν ἑαυτοῖσ ἀφ' ἧσ καὶ σωτηρίαν·
τοὺσ πρεσφήτασ λέγεται τὸ σωφρονεῖν ἑαυτοῖσ ἀφ' ἧσ καὶ σωτηρίαν·
καὶ μᾶλλον τοῦτο φησί· φωτισθέντεσ ἑαυτοῖσ φῶσ γνῶσεωσ· ὁδῷ
γάρ τισι μᾶλλον τὸ τὸν ἡθικὸν καθαρὸν ὁδοιοῦν ἐπὶ τὴν γνῶσιν καὶ φω
τίζοι τοσοῦτον αὐτῇ· καὶ ταῦτα δὲ παρεκβατικῶσ λέλεκται ἢ αὐτὴν
πορίσασθαι τοῦ πορίου βαθυτέραν δέχεσθαι· καὶ ἐν ᾧ κοφῶδεσ
λέλεκται· πρεῶτον μὲν, τὸ ἢ τοί μὲν ἐνῶπιόν μου πρόσπλασσε
ὄζεναν τίασ τῶν θυμιβούντων με· ὄζησ δὲ καὶ τὸ πόδα μεσκον
ὡσὰ κράλιστον· μὲν ὑπολαμβανέτω δὲ ἡμᾶσ ὁ ἐν τυλλάνδε
τίτεσ κραταιῶν· ὁ τι ἐχρῆν πωσδιηγήσασθαι τὸν πορίσασθαι τῶν ἀνα
γεγραμμένων καθίστεσθαι τοῦ θῦ ἢ τοῦ χῦ· ἀπολογούμεθα δὲ ὅτι
δύσκολον πᾶσι μόνον ἀπὸ τῶν ἐκ τῶν πρεφήτων τὸν πορίσασθαι·
ἠθέλησε δὲ ἡμᾶσ ὁ ἐν τυλλάνδε ταῦτα πορίσασθαι ἐκδοχῆσ·
ἀλλὰ σαρκαὶ ἐχρῆν πρεσγουμένην τινὰ σκόπιν ποιήσασθαι
πορίσασθαι καὶ φάσεωσ καὶ πορίσματοσ θῦ ἢ τοῦ χῦ· ὅπερ
οὐκ ἀπήτησε παρὰ τῶν οἰωνοσήμων γνῶσισ· μᾶλλον γὰρ ἀν καὶ ὡσαύτωσ ἐ

αὐτῶν τὸ τῆς αὐτῶν ἡμέρας ἐν τῷ ποιῆσαι ἐπιφορᾷ. ὃ δὲ ἔφη
αὐτοῖς· οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ ἐξουσι-
άζοντες αὐτῶν καλοῦνται εὐεργέται· ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως καὶ τὰ
ἐξῆς· πάντα τὰ μηδαμοῦ μηδαμῶς ἐλέχθη· ἵνα μὴ μακρηγορῶ
ἴσοδυναμούσας τῶν κ' τὸν τόπον τε τῆς ἐνεργείας καὶ μέρος
καὶ ἐκ μέρους τὸ ὅλον καὶ· ἤδη δὲ καὶ τὴν τῶν οἰκείων τῶν λεγομένων
ἡμῖν ὠφέλειαν· προφέρηται ὅτι τῶν παρὰ τῶν ἰῦ προφητῶν ἐπε-
κάλουν τοὶς οἰκέταις καὶ ἰωάννης· καὶ ἠξίουν λαβεῖν τὸ καθή-
σαι ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἀριστερῶν αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ·
ἦν μέρη ὧν τοῦτο ἦν ἡ παρ' αὐτῶν· καὶ λέλεκται ὅτι ἐπὶ τοῦ
τοῖς σοῖς καὶ αὐτοὶ τῶν παρὰ τῶν ἰῦ προφητῶν ἐπικαλουμένοις οἱ
λοιποὶ ἠγανάκτησαν δέκα, ἢ οὐχ ἁπλῶς βούλονται οἱ οἰκέται
καὶ ἰωάννης· ὡς ὑπὲρ τῶν λοιπῶν δέκα οὐ τέσ[σαρ]ων πρὸς τὸ
ἰῦ κ' τὴν δόξαν ἐργάσηται· τοῦτον δὲ προφερομένων κατὰ τὸ
ἄρμον, οἷς πρόσκαλῆται ἢ τοὶς οἰκέταις ἠγανάκτησαν τοὺς δέκα·
ἢ καὶ μᾶλλον τῶν λοιπῶν δύο· καὶ ἡδάσκαλον τὴν ὁδὸν καθ' ἣν μέλλο-
καὶ προῶτος τοὶς ἐφαι παρὰ τῶν φῶ· τὸ δὲ ἐλλόμενον τοιοῦτον ἐν·
οἱ μὲν τῶν ἐθνῶν ἄρχοντες ἠδοκοῦντες αὐτῶν ἄρχειν· ἀλλ' οὐ μὴν
τῶν κυριάζοντων ὑποτεταγμένων· οἱ αὐτοὶ προσαγορεύονται τῶν κρατοῦν-
λοντες, ἢ κυριάζουσιν αὐτῶν· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ὡσ κ' τὴν ἐν τῷ βί-
τοῦτο ἀξίαν ἐν τοῖς ἐθνικοῖς μεγάλοι, ἀλλ' ἀναζῶσι τοῦ ὄχλου τὰ ζῷα
ὑπήκοον· ἀλλὰ κατόχωσι φιλομένοις αὐτῶν, καὶ τοῖς ἀζομένοις·
ἐν ὑμῖν δὲ τοῖς ἐμοῖς ἐμπορίοις, μὴ ἔστω ταῦτα· μηδὲ οἱ ἀρ-
χὴν τινα ἀγαθὴν ἀφορισμένοι τῶν ἀφ' ἑαυτῶν, ἢ ὄχλοις ἀναγκ
τοῦ πρὸς μοῦ καὶ φῦ ἀγαπᾶν νομίσωμεν, καὶ τοὺς κυριάζοντας τοῦ
ἰδῆ ἀξῖ· ἢ κατόχοις ἀλλ' ἔστω ἐν τῶν ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἐμοῦ θεοσεβῆ κ' πε

φλότων. ἀλλ᾽ ἢ πρῶτον βούλεσθαί τισι πρὸ τοῦ πείθειν κρείττονα μέσον
καὶ συγκρίσεως τῶν ἑαυτοῦ ἀλλ᾽ ὑπερέχων, πάσης σοφίας κτῆσιν ὧν βού
λεται εἶναι μᾶλλον. ἀδὲ καὶ τῶν παρ᾽ ἐμοὶ προσόντων τίσι δέεται; ἵνα
μηδενὸς ἐστερῆσθαι πρῶτος. ὦ παροῦσα δουλεία μὲν δουλείαν δουλεί
την καὶ ἐν μετρίοις τιμὴν καὶ τὴν πάνυ τιμὴν. τηνικάδε δου
λεύοντα ὠφελήσασθαι μήν. ὀνήσασθαι δὲ καὶ παῦσαι καὶ
τοῖς δουλεύουσιν. οὐδὲ λοιπόν, βασιλεῖ καὶ ἄρχουσι πάσης
ἐθνῶν παραλαμβάνειν τὸν λόγον. ἀπορρέπουσιν οὖν βουλόμενοι
ἢ τοῖς ἀλλοφύλοις μᾶλλον, μὴ μαθεῖν τὴν βασιλικὴν ἄρχουσι· ἢ τὴν τῶν
ἄρχουσιν ἀλλοφύλων τῆς κολακείας ἐπιθυμεῖ· ἢ διδάσκων ἡμᾶς ἵνα μὴ
ἀληθῆ ἐν ἡμῖν μᾶλλον, τὴν ἡδονὴν ὄντα. τοῦτ᾽ ἔστιν ὃ σπουδῶν
πλείστης καὶ ἰσότητος χάριν· οὐδὲν ἄρα μᾶλλον· οὐ τοῦτο δεῖ μᾶλ
ὄνομάζειν τὸν καλοῦμενον ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐπίσκοπον, ὃς τοῖς
ὑποκρέτου μᾶλλον ἢ διακονοῦμενος· ἢ ταῦτα μὲν ὁ τοῦ θεοῦ δοῦλος
ἡμᾶς λόγος· ἡμᾶς δὲ ἢ τοιμὴ νοοῦντες τὸ βούλημα τῆς θείας
καλίας ἐν τούτοις ἰοῦ· ἢ καὶ τὰ φρονοῦντες τῶν τηλικούτων
ὑποθηκῶν τοῦ σεσ, τοιοῦτοι ἐσμὲν ὡς ἐνίοτε καὶ τὸν τῶν κακ
ἀρχόντων ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὑπερβάλλειν τύφον. καὶ μόνον οὐχὶ
ζητᾶν ὡς οἱ βασιλῆς δορυφόροις· καὶ φοβεροὶς ἑαυτοῖς καὶ
δι᾽ ὑπερόψεως μᾶλλον τοῖς πένησι καὶ τὰ σκάζοντες. τοιοῦτοι
ἡμῖν περὶ τὰ τῶν ἐντυγχάνοντας κρίνειν καὶ πόρρω τινὰν ἀξιοῦντ,
ὡς οὐδὲ οἱ τυραννικοὶ καὶ ὠμοὶ τῶν ἀρχόντων πρὸς τοὺς ἱκέτ.
ἢ ἔστι τι δῆλον ἐν πολλαῖς νομιζομέναις ἐκκλησίαις ἡμᾶς λίαν ταῖς
τῶν μεζόνων πόλεων τ᾽ ἢ δουλοῦσθαι τοῦ λαοῦ τοῦ θεοῦ, μηδὲ μὴ
ἰσολογίαν ἐπιπρέπουσας. ἐαθ᾽ ὅτε καὶ τοῖς καλλίστοις τῶν
ἰοῦ μαθητῶν, ἵνα πρὸς αὐτῆς· καὶ ὁ μὲν ἀπόστολος, τοῖς

κυρίοις πορίζων οἰκετῶν ἐν τοῖς νῦν δόσει λέγων· οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ
τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε· ἀδὸ τέσσαρσι καὶ ὑμᾶς ἔχειν κύριον
ἡνόησεν· ἢ δασκάλους καὶ αἰνιέναι τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ δεσπότας καὶ τῶν
οἰκετῶν· ἑτέρους δέ τινας ἰσθμὸν ὁμοῦ ἀπαλλοῦντας ὅτε μὲν, προφάσει
ἀμφοτέρας· ὅτε δὲ, τῶν κατὰ φρόνησιν τῶν πλησίον πρὸς τὸν ἀποστολικὸν
λόγον ὁμοίως λέκται· δίκαια τοῖς δούλοις κανέμοι καὶ παρνεύβαινοι νομίας·
ἵνα μὴ μάσθησι τοῖς δὲ ἔθνεσι τὴν πορίτομεν· μόνον τῶν πλησίον
ἵνα μὴ μονάζωμεν· καὶ πάλιν τὴν πρὸς τοὺς ὑποχείριους ἰσότητα
τῆς ἴσης μὴ δὲ ἐννοοῦντας μὴ δὲ φαντάζομένους ὅτι καθ᾽ ἡκάστου τὴν
φίαν καὶ ἰσότητα μάλιστα χρῆσθαι οἷς ἐμποιεῖ τάλεος· καὶ δίκαιος ἐν
ἐν τοῖς ὑποστερεῖ χρήζειν ὀνόματος ἐκκλησίαις τῆς φορούσι· ἑτέρου
γὰρ ὅσον μάλασθ᾽, τοσοῦτον ταπεινοῦσι αὐτόν· καὶ ἐναντίκυ ἀρή
σασ χάριν· ἀχρεῖον δὲ μᾶς ἀδέναι καὶ τὸ ἐν παροιμίαις οὕτως ἐκ
μηνῶν· προσωπολιβεῖν νόμου ταῖς καρδίαις ἀνδρός· καὶ πρὸς δόξης,
ταῦ πανοῦται· ἐκκλίνομεν δὲ καὶ τὸ πορίπεσεῖν τῷ φρονῆσαι ἢ φ᾽
λόγον ὃν ἔφην ὁ θέλων ἑαυτὸν ἢ καὶ ὧσαι πρὸς τὸν ἰοῦ διδάσκαν
τὸ ἁμαρτήσας τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν· ὃς οὐκ ἐδόθη τοῖς
ἢ παῦ· καὶ τίς ἐστί μου πλησίον· ἔδοξε δὲ ὁ πάλους ἀνεῖναι
κέναι τὸ, δικαίως μοι βαρεῖν ὡς χῦ ἀποστόλοι, ἀγενήθημ
ἢ ποιόν μέσων ὑμῶν ὡς ἐὰν τρέφοσθαι τὰ ἑαυτῆς τέκνα·
ἀξιοῦμεν μὴ σαθαι καὶ τὸ, κἂν μαρτῇ ἐποίησαι ἐμαυτοῦ ταπεῖ
ἀξιοῦμεν ὑφωθῆτε; οἱ ἄρχοντες ὧν τῶν μὲν ἐθνῶν, κατακυ
ριάζουσιν αὐτῶν· τῆς δὲ ἐκκλησίας, δουλαγωγοῦσιν αὐτῆ· ἀλλὰ
καὶ οἱ μᾶλλοι μὲν τῶν ἐθνῶν, κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν· τῶν
δὲ πιφῶν, αὐκουέτωσαν τοῦ. μάθετε αἰπέ μοῦ ὅτι πραΰς εἰμι
καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ ἀξήσεσθε ἀναπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν.

παιδεύομεθα δὲ καὶ περὶ τὸ μὴ ἀποδέχεσθαι κολακείαν· μηδὲ
ἡδέσασθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐφ' οἷς ἂν δόξωμεν δεῖν αἰσχύνεσθαι
ἐκείνους, ἀφορῶντας· οὐ τὰ αὐτὰ δὲ φαύλως ἐπὶ τῆς μόνης τοῦ πα
τρὸς εὐνοίας ἐν τοῖς θέλουσι ὑπὸ τὴν κεφαλαιώδη χάριν τοῦ θεοῦ· καὶ κατὰ τὸν
λόγον αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὁμολογίαν· ἀφ' ἧς ὀφείλει
κατὰ τὴν ἀποφολικὴν φωνήν, τοῖς ἀμφὶ τὸν τόπον τὰς ὁμοπίους
πάντων ἐλέγχειν· ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν· ἐφ' ἃ δεῖ δὴ
χρήσασθαι μόνον τῇ ὀργῇ, παραδοῦναι τῷ σατανᾷ φασὶ λέγειν
τὸ σαρκὸς εἶναι τὸ πνεῦμα σωθῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυ· ἀπαιτοῦσι δὲ τὸ
τοιοῦτο ποιεῖσθαι· μυθεῖται γὰρ τοῖς αὐτάρκεσι· καὶ πρὸς μυ
θεῖται τοῖς ὀλιγοψύχοις· καὶ ἀνθεκτέον τῶν ἀσθενῶν· καὶ πρὸς
πάντας δὲ μακροθυμητέον· καὶ οὐδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ
ἀποδοτέον· καὶ οὐχρῆσθαι ἄχθρον εἶναι τὸν ἁμαρτάνοντα·
ἀλλὰ κουστέον τοῦ ἀποφόλου λέγοντος· μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθαι·
ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν· καὶ τῶν τοιούτων πάντων μοι λέλεκ
ται βουλομένῳ καὶ τὸν λόγον παρασῶσαι, ὅτι οὐ μιμητὴς
τοῦ ἄρχοντος τῆς ἐκκλησίας, τοῦ ἄρχοντος τῶν ἐθνῶν· οὐδὲ ζη
λωτέον τοῖς κυριάζουσι· καὶ κατεξουσιάζουσι καὶ ζῶσι·
ἀλλὰ σκοπῶμεν καὶ ἐν τούτοις χρὴ μιμητέον τὸν ἀγαθὸν
ποιμένα. καὶ γνωσόμεθα ἐν ὁμολογίᾳ καὶ παιδείοις ἐπὶ τίθεμεν
χρῆσαι· ἃ καὶ μείζονα λέγει λόγον τὸν ἐν βεβληκέναι ὕδωρ
φόνιμον εἰς· καὶ τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν κεκαθαρκέναι, οὐδὲν
ἧττον καὶ κατὰ τὴν ὀξύτητα ἀκουστέον αὐτοῦ περὶ τούτων λέγον
τος· ὑμᾶς φωνεῖ τε μεῖζόν ἐστι δαίμων καὶ ὁ κόσμος· καὶ καλῶς
λέγεται μὴ γὰρ· καὶ τῶν ὀξυτάτων ἐστὶν ἡ τούτων γὰρ ἐστὶ δαίμων μὴ
τασ αὐτοῦ τῆς ἐπαινετῆς ταύτης τοσοῦτον γίνεσθαι τοῖς μαθη-

πᾶσι δὲ καὶ πᾶσι κόσμου ἐδούλοσθε ὑπὲρ αὐτῶν σῴσασθαι τὸν γενόμενον
κατὰ τοῦτο λέγεσθαι μορφὴν δούλου λαβεῖν· καὶ τε παραφυσι
κέναι ἑαυτὸν γενόμενον ὑπήκοον μέχρι θανάτου· καὶ ἀφ' ὧν
τοῦτο ὃ θέλει αὐτὸν ὑπερύψωσεν, ὃ βούλομαι ὑποῖσθαι, τὰ πα
ρὰ πλήσια ποιησάσθαι· πρὸς δὲ τὰ δέπινα ὑπερυψοῦσθαι·
καὶ γὰρ ὁ λόγος τοῦ αὐτοῦ φησὶ καὶ ἡ κοινὴ θήκη νῦν καὶ ἀγγέλοι προσκλ
θοῦσι καὶ ἡ κόνωσις αὐτῷ· καὶ πάλιν ἡ κοινὴ θήκη ὑπὸ τῆς μέρ
θασι, ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο ἐλήλυθε τὸ ἡ αὐτοῦ κοινὴ θήναι· ὅπερ δὲ μὴ
σεγάρ πρὸς τὸν ἁμαρτάνοντα ἵνα διακόμησι· καὶ ἐπὶ τοσοῦτον
ὁδάσηται ἡ αὐτοῦ κοινωνὴ μοῦ τῆς σῴας· ὡς δοῦναι πλὴν ἐαυτοῦ
ψυχὴν λύτρον ἀντὶ πολλῶν τῶν πεφαλασάντων αὐτοῦ· καὶ
ἀκαθύποθέσιν πάντες ἐπέφαλον αὐτοῦ, δεδοκαὶ τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πάντων· τίνι δὲ ἔδωκε τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν· οὐ γὰρ δὴ τῷ θεῷ· μὴ τίθεῶ πρὸς πο
νηρῶ; οὐ τοσγὰρ ἐκράτησε μοῦ ἕως δοθῆ πρὸς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτοῦ·
λύτρον ἡ τοῦ ἰῦ ψυχή· ἀπαντῆθεν τίθεὸς δῶ ἀμῶ αὐτῆς κυ
ριάσαι· καὶ οὐχ ὁρῶν τί ὁ τοῦ φέρατην ἐπὶ τῷ καὶ τάχναῦ
βάσαιον· δὴ ὁ καὶ θαύμαζε αὐτοῦ δόξασε κεκυριάκέναι, ὡς κε
πὶ κυριάφ· τὸ μὲν οὖν μὴ μεκροῖς ἐλαυθέρου καὶ ἰσχυ
τῆς τοῦ θανάτου δόξοις ἀσ· καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἰσχυρὸν ὡς τε
καὶ πᾶσι τοῖς βουλομένοις αὐτῷ ἀκολουθῆν τῶν κεφ τοῦ μῆ
ὑπὸ τοῦ θανάτου δῶναθαι ἀκολουθῆν· οὐδὲ νὶ ἀχοντος καὶ
ταῦτων· ἐπ τοῦ θανάτου· πᾶσ γὰρ ὁ μὴ ἀ τοῦ ἰῦ, ὠνεπίλη πρὸς
ἐπὶ τῷ θανάτῳ· ἐν μοῦ ὧν τοῖς ὀξεταζομένοις τοῦ ἀγγελίου
ἐκ τοῖς, τέτρωται ὁ σὴρ ἡμῶν δὲ ἔδωκε ἑαυτοῦ ψυχὴν
λύτρον ἀντὶ πολλῶν· παρὰ δὲ τῷ πεπρωμένῳ ἐστὶ τοῦ φθαρτ
ἀργυρίῳ καὶ χρυσίῳ ἐλυτρώθημεν ἐκ τῆς ματαίας ἡμῶν ἀναστρο
φῆς.

παρὸ παραδόπου. ἀλλὰ τιμᾶ αἵματι. καὶ ὁ ἀπόστολος δέφη.
τιμηθῆτε γοράσθητε, μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. οὐ κοῦν ἠγοράσθημεν
μὲν τῶν τιμίων τοῦ ἰῦ αἵματι. δεδόται δὲ λύτρον ὑπὲρ ἡμῶν ἡ
ψυχὴ τοῦ ἰῦ τοῦ θῦ. καὶ οὔτε τὸ πνᾶ αὐτοῦ. πρόπορον γὰρ
αὐτὸ παρέθετο τῶν πρὸ αὐτοῦ λέγων. πρὸς χεῖρας σου παρατίθεμαι
τὸ πνᾶ μου. οὔτε τὸ σῶμα. οὐδὲν γὰρ ἄρα μὴ τοιοῦτον
πορὶ αὐτοῦ ἐφράσαμεν. καὶ ἐπὶ δέδοται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ
λύτρον ἀντὶ πολλῶν. οὐκέμενε δὲ παρέκεινα ὧν ἐδέδοτο
λύτρον ἀντὶ πολλῶν, ἤ αὐτοῦτο φησὶν ἐν ἰᾶ ψαλμῷ, τὸ οὐκ ἐγκα
ταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδην. γενόμενος δὲ ἄνθρωπος κατὰ
τοὺς τόπους, ὕστερον μὲν ἔσεσθαι μὲν τοῖς φαντασίαν δοξολογήσας τὴν
πορὶ τοῦ χῦ, συγχέαν τας τὰ πορὶ τοῦ πρωτοτόκου πάσης
κτίσεως τοῖς πορὶ ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος τοῦ ἰῦ. πρόχαδὲ καὶ
τοῦ πνᾶ αὐτοῦ. καὶ ἐν πάντη ἀσυμβέτον οἰόμενόν σε εἶναι ὃ
ὄφθεν καὶ πεδημήσαντα τῷ βίῳ. ὅτι μὴ ὑμῶν λέγουσι. πυθόμε
θα γὰρ αὐτῶν. ἡ θεότης τῆς σαρκὸς τοῦ θῦ τοῦ σωτῆρος τοῦ. καὶ τὴν
πρόληψιν τοῦ πρωτοτόκου πάσης κτίσεως. ἡ ἐκένου ἐνώσεως ἕκτισ
τὰ πάντα. πρὸ ἐν τοῖς ὁρωμένοις καὶ τοῖς ἐπὶ τῆς γῆς. ἡ τὰ ὁρατὰ
ἡ τὰ ἀόρατα. ἡ τὰ θρόνοι. ἡ τὰ κυριότητες. ἡ τὰ ἀρχαὶ ἡ τὰ ἐξου
σίαι. λύτρον ἐδόθη αὐτὶ πολλῶν. καὶ τίνι ἐδόθη ἐκένη λύτρον.
πολεμίῳ κατέχοντι κράτος αἰχμαλώτοις ἐσόμενοι βῆ τὸ λύτρον;
ἢ ἀφορᾶ τὸ ἀνθρώπινον καὶ τοσοῦτον ἐκένου λύτρον ἀντὶ τῶν αἰχ
μαλώτων λαβεῖν. καὶ οὐ τῶ τῶ φημὶ ὡς κατὰ φρονῶν τῆς
ψυχῆς ἰῦ καὶ σμικρύνων αὐτήν. ἀλλὰ βουλόμενος ταύτην μὲ
κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον, λύτρον δεδόσθαι ὑπὸ τοῦ ὅλου σῶ. τὴν
δὲ ὑπεροχὴν καὶ τὴν θεότητα τοῦ ἐκένην, μὴ δὲν δεδωκῆσθαι.
λύτρον ἀνθρένων. πλὴν σήμερον οὐ λύω τὸν ἰᾶ ἀπὸ τοῦ χῦ.

ἀλλὰ πολλῶ πλέον οἶδα εἶναι ἴν τὸν χῦ. ὃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
πρὸ τὸν πρωτότοκον πάσης κτίσεως. ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ.
ὡς πλέον ἀφ οὗ τοσοῦτο ὀνομάσαι εἶναι εἰς ὅλον τοῦτο, ὅ περ ὁ κο
λλώμενος τῶ κῶ ἓν πνᾶ ἐστίν. καὶ ἐκ πορᾶ λομένων αὐτῶν ἀπὸ
ἰορίχω, ἠκολούθησεν αὐτῶ ὄχλος πολὺς. καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ
καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ ἀκούσαντες ὅτι ὁ ἰῦς παράγει
φωνὴν καὶ τὰ τῆς ἱστορίας τῶν καὶ τὰ τοῦ τόπου ἀληθῆ. καὶ ἐκ
πορᾶ λομένων ἀπὸ τῆς ἰορίχω τῶν ἰῦ μετὰ τῶν μαθητῶν, ἠκολού
θησεν αὐτῶ ὄχλος πολύς. καὶ τυφλοὶ δύο παρὰ τὴν ὁδὸν
καθεζόμενοι τῆς ἀπὸ ἰορίχω ὁδοῦ. ἀκούσαντες ὅτι ὁ ἰῦς πάρ
χεται τὸν τόπον ἐκένον, καὶ αὐτοὶ κεάξαντες ἐφωνήκεσαν.
ἐλέησον ἡμᾶς κε υἱὸς δᾶ. καὶ συμπεφωνηκέτων ἐν τῶ κε
κραγόντε τὰν αὐτὰ μεμνῆσθαι φωνήκεναι. καὶ ἐπὶ αὐτοῖς τυφλοῖσὶ
ξιώσαντας ἐλεηθῆναι, φασὶ οἱ ἰῦς πεφωνηκέτων αὐτοῖς. ἵνα μὴ
παράγων καὶ παρερχόμενος αὐτοῖς κωλῆ. ἀλλὰ καὶ ἐφηκόσ
κει πῶς θαυμάσαι φωνήκέτων αὐτοῖς. τί θέλε ποιήσω
ὑμῖν. τὴν τε ἀξίωσιν ἐπὶ κῶ τρόπου ἠλέηται φησὶ τυφλοὶ.
φωνήκέτωσαν αὐτῶ θέλῃ ἵνα ἀνοιτῶσιν ἀπὸ τοῦ ἰῦ οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτῶν. καὶ ὁ φιλάνος κμ καὶ συμπαθὴς σὴρ σπλαγχνισθεὶς ἐπὶ
τοῖς τυφλοῖς. σπλαγχνισθεὶς δεῖ μαι τῶ πρὸ φλῆ φέναι ἐκένη
τὸ πρὸ καλούμενον τὸν ἱν. οὕτως ὀνομάσθη ἐλέου τοῦ ἰῦ. ὅπερ
ἦν τὸ κεκραγόντας φωνήκέναι ἐλέησον ἡμᾶς κε υἱὲ δᾶ. καὶ πε
φάκόντας ἠξιῶκέναι ἵνα ἀνοιῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν.
ἁψάμενος αὐτῶν τῶν ὀφθαλμῶν, δῶ αμεν ἤ αὐτῆς ἅφῆς
ἰατικὴν ἐνεργοῦσαν τοῖς ὀφθαλμοῖς, πε ποιήκέτω τοῖς τυφλοῖς
ἀναβλέπειν. καὶ κἀκένοι ἀκολουθήκέτωσαν τῶ ἰῦ.

καὶ πιφάσασ τιὸ πού τοισ καὶ γινώσκ δὲ πτὸ ἐὰν μὴ πιφάσκτε
οὐ μὴ σωὴ πτε, ἐκ τοῦ πτε πιφάκλῄναι καὶ τὰ τὴν ἀναλογίαν τῆσ
πίστεωσ τὸ σωῒ ἐναὶ ἡ λη φέτω · καὶ ἡ λη φὼσ λετέ πτω τὰ ὶ περὶ
τούτων μᾶλλον τὸν πορὶ αὐτῶν τῆσ πίστεωσ θεμέλιον · πορὶ αὖτ
ὧρμηνάλων καὶ τὰ τὸ ἐ πιφάσασ θαὶ ὸ ἐλάλησεν · καὶ ἔφασ τοὶ
οὗτοσ οὐ μόνον πιστεύων τῶ ἰῦ καὶ τοισ κ̄ῖ τὸν τόπον τοῦτον
ἀνάμεσα μμένοισ · ἀλλὰ καὶ γινώσκ τῶν πορὶ αὐτῶν νοῦν · ὀτὸ
μένον τὴ τῆσ πίστεωσ ἀλήθεια · καὶ ἡ αὐτῶν ἔργων τοῦ λόγου ἐμ
μένον τῶ λόγω κ̄ῖ τὴν ἰῦ ἐπαγγ̄λ, γινώσκ τὴν ἀλήθειαν καὶ ὑ
πᾶν τῆσ ἐλευθερούται · καὶ ἡμᾶσ δὲ ἐπὶ μὴ πιστεύοντεσ μᾶ
οὐ σωῒ εμὴν τοῦ βουλήματοσ τῶν λεομένων · σωῒ εμ τεσ δὲ
ἐκ τοῦ πιστεύειν σωῒ εμὴν, φέρε πὼ ὅσον πὶ πτὸν τῶ ἡμῖν
ᾖσ τὸν τόπον ἀλλόμενοι τῶ ῥῦ ομένω ἡμᾶσ ἀπὸ τοῦ κε κα
λύφθαι ἡμῖν τὸ ἀγγέλιον, καθ ὸ χορεῦμεν πρᾶγμα τῆσ σωτ
ηρίασ τὸν τε κατανοήσωμεν πῖ τὸ ἐκ πορευομένων ἀπὸ ἰε
ριχὼ τῶν μαθητῶν τοῦ ἰῦ μᾶλλον τοῦ σ̄ῦ. ἀκολουθήκεν αὐτῶ
πολῶ ὄχλον · ὁρᾶ τοίνυν ἀξιώσασ θαι με μνήμονεσ τῶν ἡμῖν
ὑπομοράθην τῶν ἀπὸ τὴν ἐν τῶ κ̄ῖ λουκᾶν ἀπαγγελίαν παραβολ
τὴν, ἀνῆσ τισ κατέβαινεν ἀπὸ ἰερουσῶλήμ εἰσ ἰεριχὼ καὶ περι
έπεσεν λῃσταῖσ, ἐπιφήσασ λέγειν · μή ποτε καὶ ὁ πῶν τῶν ἐν ἰε
ριχὼ σύμβολόν ἐστι τοῦ πορευτοῦ τόπου σωὴ θεσ καλουμένου
κατὰ τὴν τροφήν, κόσμου · ὃμὲν οὖν κατα βαίνων ἀπὸ ἰερ
εἰσ ἰεριχὼ ἀπὸ τοῦ πτε στὴν ἀνῆσ, πορευόμενον ἐκλῃσθαισ. ὃ δὲ
δὲ τοισ ὁμὶ εριχὼ πολλοισ · πολισ γὰρ ὁ χλοσ ὁμὶ εριχὼ, οἱ ὅσ
ἡμῶν ὁμοίωσ τοισ μαθηταῖσ γενόμενοσ ὁμαυτῆ, ἐμπορεύεσθω
πρᾶγμα τα λόμενοσ · ὃ δ ὰν δὲ πῦ εἰσ τὴν ἰεριχὼ εἰσελήλυθέναι,

τοῦτο βουλομένοισ ἐ πεσθαι ὁδηγῶ · οὐ γὰρ οἶδασ ιν οἱ ὁμ ἱεριχὼ ἔξελθ
ἀπὸ τοῦ κοσμικοῦ φρονήματοσ · ἐὰν μὴ θεάσωνται ὁμοῦ μόνον τὸν ἰῦ ἐκ
πορευόμενον ἀπὸ τησ ἰεριχὼ, ἀλλὰ καὶ τοισ μαθηταῖσ αὐτοῦ · πᾶν τ
δὲ θεωρήσαντεσ, οὐ κολουθοῦσ ιν αὐτῶ ὄχλοσ πολύσ · καὶ ἐφ ι κατα
νοοῦμεν τοὺσ κ̄ῦ τὸν λόγον ὡσ οὖν θέλοντασ · καὶ τοῦ κόσμου καὶ τῶν
πορισμάτων καταφρονῆν βουλομένουσ, οὐ κολουθοῦντασ τῶ ἰῦ καὶ
τοισ μαθηταῖσ αὐτοῦ · καὶ κατέχ η βαίνοντασ αὐτοισ ἐκ πορευομέ
ἀπὸ ἰεριχὼ, βλέπομεν τὸν κ̄ῖ τὸν τόπον · οὐ κολουθοῦσι μέν τοι
ὄπολῶ ὄχλοσ τῶ ἰῦ · ἵν ὁ πίσω αὐτοῦ βαδίζοντεσ καὶ αὐτῶ ὁδη
τῶν χρήμενοι, ἀνω βᾶσιν σὺν τὴν ἱλήκιν · μᾶλλόν ἐσ αὖ ἐπιφέ
ρεται · ὁ πτόν τε κηπίσασ σὺν δροσόλυμα καὶ ἐλθόν σὺν βηθφαγή
σὺν τὸ ὄροσ τῶν ἐλαιῶν, πότε οἷσ ἂν πέμψῃ λέγοισ μαθηταῖσ καὶ τῶ ὄχλω
φθέγξασθε τέρασται οἱ ονεὶ δηκνύοσ τοῦ λόγου τοισ ὁ σον οὔ δέπω θε
ραπεύθησ μένοισ τυφλοῖσ · τὸ, καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι
παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντεσ ὅτι ἰῦσ παράγ, ἔκραξαν λέγοντεσ ·
ἐλέησον ἡμᾶσ κ̄ε υἱὸσ δαῡδ. καὶ προσέχειν τούτοισ τῶ καὶ ἰδοὺ
δύο τυφλοὶ ἡμεθάξιμ περιάγα τὸ ἰδοὺ · ἡ περοῦ δηκνύ
τι τὸ λοιπὸν τοισ δύο τυφλοῖσ · παρακολουθῆσ αι μάθω · καὶ μὲ
πην αὐτοῖσ, φήσομεν ὅτι ἡ λ καὶ ἰουδαῖοι πρὸ τησ ἰῦ ἐπεδήμ
τυφλοὶ ἦσαν · πλὴν καθ ὁρόμενοι πρὸ τὴν ὅλον τὸν ἐννόμω
καὶ προφήταισ ποιῆσθαι τὸ δ ὰντεῖ βασ · τυφλοὶ μὲν τῶν μὴ
βλέπεσθαι αὐτοισ πρὸ τησ ἰῦ φῶτοσ ψυχὰσ αὐτῶν ἐπεδήμ
τὸν ἐννόμω καὶ τοισ προφήταισ ἀληθῆ λόγον · κεκραγότεσ
δὲ τὸ ἐλέησον ἡμᾶσ κ̄ε υἱὲ δαῡδ παρὰ τὸ σωῒ αἰσθεσθαι ἐαυτ
μὴ ὠλεπούντων τὸ βούλημα τῶν γραμμάτων καὶ βουλομέν
ἄνω βλέψαι καὶ ἰδῆν τὴν ἐν αὐτοισ δόξαν · ὡσ ὅτι δὲ τυφλοὶ

καὶ μηδὲν μεῖζον περὶ τοῦ ἰῦ φαντάζωμοι· ἀλλὰ τὸ κῦ σὰρξ καὶ
αὐτοῦ μόρον νοοῦντες, καὶ λοῖστὸν τε νόμον ἐκ περὶ μαὸς
δαδ̄, καὶ τὰ σάρκ· ὁ ἐπὶ μηδὲν τούτου πλέον σωϊέσαν, ἢ μὸν
δαδ̄· καὶ πᾶσαν αὐτῶν ἡδοκοῦσαν ἢ αὐτὴν θεοσέβειαν μεγαλο
φωνίαν, οὐδὲν πλέον ἢ δηλάγαν περὶ τοῦ σοῦ· ἢ ὁ τι μὸς ἦν
τοῦ δαδ̄· ἐὰν δὲ λάβωδύο τυφλοῖς· τὸν περὶ τῆς ἰῦ φὴν
αὐτῶν ἐπιδημίας ἰηλ καὶ ἰούδαν, ἀναμέσαν τὸν ὧν τὰς βασι
λέας· καὶ καθ' ἁνόσον καθ' ὁλοὶς χρόνοις ρὸβοὰμ ἢ αἱρού
μενον τὸν λαὸν ἰηλ καὶ ἰούδαν· καὶ ὁ ζῆς ὁ ραὐτοῖς περὶ φήτ·
ὁ τε μὲν· τῶν ἰηλ· ὁ πε δὲ, τῶν ἰούδα περὶ φήτ λόν τας· ὁ που
δὲ, ἀμφοτέροις· ἰδοὺ μὲν οὖν πᾶσι ἑκατέρῳ περὶ φή
τόμοσιν, ἁροῖσὰν περὶ σάκων τῆς ἀνανάσης τῶν περὶ φήτ·
ἀμὰ δὲ ἰηλ καὶ ἰούδα, ἡμέρα κυ ἢ αὐτοῦ ἰῦ ἐπαγγέλλεται ὸθ·
σωτελέσαμ ἐπὶ τὸν οἶκον ἰούδα ἢ διαθήκην καινήν· οὐκα
τὴν ἢ διαθήκην ἣν ἐποίησε νὸθ̄ τοῖς πατράσιν ἐκπορευ
μένοις ἐκ γῆς αἰγύπτου· ὃν τυφλοί τε ὄντες οἱ ἰηλ περὶ οὐ
πολλάκις ἀποδεδώκαμεν· ἀλλ' ἔτι λόμενοι αὐτὸν περὶ
τὸν κατὰ σάρκα ἰηλ· καὶ ἰούδα ὁ μοίως, ἀκούσαντες φησ̄
ὁ ζῆς· ὁ ἰδοὺ ἡμέραι τῶν κυριεύοντων τοῦ περὶ τῆς ἰῦ ἐπιδη
μίας· καὶ ὅτι παραφήσω τῶν παρελάσομεν ἰερι χώ· ἐ
πιδημιῶν μὲν αὐτῆς· ὃ ζ ἐλάσσομεν δὲ ἀπαὐτῆς, ἅμα
ζοῦσαι μὴ παρέλθη αὐτοῖς μὴ ἐλεηθέντας· ἢ ὁ κεκράσαι
πρὸς αὐτὸν λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς κε ὑὸς δαδ̄· ἁρπα
δεόσῃ, οὐ παράγῃ ἀλλ' ἵσταζ· ἵνα φανῶσιν αὐτοῦ μὴ παρα
ρρέη κ ἁρπαζόντες καὶ παρέρχεται· ἀλλ' ὡς ἀπὸ πυκ ἐφ'
ὃ σκ ἡμέρας ζ τοῖς ἁρπαζομένοις· φασὶ οὖν οἱ σ καὶ πλεῖ

κβ

ἀπὸ τῆς κραυγῆς αὐτῶν καὶ τῆς αἰχμώσεως), καὶ λέγωσι τοῖς περὶ σὲ αὐτ·
τὴν ἀρχὴν τῆς ἁρπαγῆς σιάσῃ ποιούμενοι ὅτε ἐφώνησεν αὐτούς·
οὐκαν γὰρ κλαυσῶσ ἐφώνησε καὶ ἐπὶ τῶ μηδὲν ἀνιωθῆναι ἐν τοιᾶφω
νηθῆσιν· ὡς δ' ἐθεκαὶ ἡμῶν περὶ σὲ αὐτὸν κεκραγότων καὶ λαλούντων
ἐλέησον ἡμᾶς κε, φωνήσαι ἡμᾶς ἀρχομένοις ἀπὸ τοῦ ὑὸς δαδ̄·
καὶ ἁσάτε φωνήσαι ἡμᾶς ὡς περὶ σάκρη ἡμῶν τῆς αἰχμώσης· ἢ περ
οὖν ἐκείνοις τί θέλετε ἵνα ποιήσω ὑμῖν· ὁ περ τοιοῦτον ἢ ναι νο
μίζω· τί θέλετε· περὶ φήσαντε· δηλώσατε· ἵνα πάντες οἱ ἐκ
πορδόμενοι ἀπὸ ἱεριχὼ· καὶ οὐ κολουθοῦντες μοι, οὐ κόσω
σι καὶ θεάσωνζ τὸ γινόμενον· ἀλλ' ἐκ μοὶ οὐ περὶ κρίναν το· κε
ἵνα ἀνοιτῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ κ μ· κίνυναι ἀπὸ κρισιν οἱ ἀλόγησ
μὴ τῶ ἢ ναι ἀπὸ ἰηλ καὶ ἰούδα τυφλῶ θέντες δὲ ὑπὸ τῆς καὶ κίας
καὶ σωικοδομῆ μένοι αὐτῆς· καὶ οὐ κούσαντες τῶν λεγόντων περὶ
τοῦ σοῦ, φασὶ περὸς αὐτόν· καὶ λάβοσι θέλομεν ἵνα ἀνοιτῶσιν
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν· καὶ μάλιστα τοῦτο φασὶν οἱ ἐν τῶ ἐν τυχᾶν
περὶ ὁρᾶτε αὐφῆ· μὴ ἀναισθητοῦντες ἐαυτῶν τυφλῶ πόν των·
περὸς τὸν ἐν αὐτῆ μοῶ· οὐ τοι γὰρ φασὶ τὸ ἐλέησον ἡμᾶς· καὶ
τὸ θέλομεν ἵνα ἀνοιτῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν· ὡς δ' ἢ θεκαὶ ἡ
μᾶς αἰσθανόμενοι ὁμοῖς τυφλῶ πομεν καὶ οὐ κλέπομεν πρὸς αὐ
τὴν καθεζόμενοι τῶν τεραφῶν τὴν ὁδόν· ἀ κούσαντες ὅτι ὁ ἰῦ
παράγει, σὺ αὐτῆς ἡμᾶς ἐλεήσατε αἰχμώσης ἡ σαι μὲν αὐτὸν καὶ ἡ
σαι μὲν· ὅτι θέλομεν ἵνα ἀνοιτῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν·
ὅπερ ἐὰν ἡ πω μὲν ἀποδεδώκατε ὁρετομένης τοῦ βλέπειν
ἁχαρίζεται βλέπειν αὐτοῖς μένοις τῶν τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοῖς,
πολλῶν ἰαθήσεται ὁ σῆς ἡμῶν· καὶ ὡς δὲ ὧν ὡμισκαὶ λόγος καὶ
σοφίαν· καὶ πᾶν τὸ ὅσον ἀναστέρα πὸν περὶ αὐτοῦ τυφλῶ πόν των·

ἀνέζεται τῶν πρὸ αὐτοῦ μὴ βλεπόντων ὀφθαλμῶν κτλ. καὶ αὖ φη-
μὶ οὐ αὐτοῦ, φάλαγξ ἔται μὴν τοσκόποσ καὶ ἄγνοια. ἀληθέσ δὲ
οὐ μόνον ἀνω βλέπομεν ἀλλὰ καὶ κολουθήσομεν αὐτῶ. αὐ-
τοῦ τοῦ ἀνω βλέποντοσ ἡμᾶσ παρὰ τοῦ σωτῆροσ τοῦ τοσ προσ δ
μὴ ἀλλόφυλοι περάζαι, ἢ ὡ κολουθῶν τῶ ἀνω βλέπαι ποιήσαν ζ.
ἵνα ἀφ ἑπόμενοι αὐτῶ. ὁδηγηθῶμεν ὑπ αὐτοῦ πρὸσ τὸν θν.
καὶ ὁρῶμεν τοισ ἄνω βλέπασι τὸν ὀφθαλμοῖσ ἡμῶν, τὸ
θν. μετὰ τῶν μακαριζομένων ἐπὶ τῶ καθαρὰν ἔχειν τὴν καρ.
δίαν ἐσομένων οὖν τοισ ἐκπορδομένοισ ἀπὸ ἱερειχῶ καὶ ὡ κολουθῶ
τασ τῶ ἰῦ ὁ ὄχλοσ πολὺσ, τοισ οὐκ ἰκανῶ οὐδὲ ἑνὸσ δαν. τοισ
δὲ δύο πυφλοισ οὐ κοισαν τασ ὀδοὺσ παράμ. καὶ ἀδόκητασ πη
ἐφίδασ. καὶ σωτηρίασ θησομένοισ τῆσ ἐαυτῶν πυφλότητοσ καὶ
ἀξιοῦν τασ ἀνοιγῆναι τοισ ὀφθαλμοῖσ αὐτῶν, ἡλ καὶ ἰούδαν
τοισ ἀποδεδομένοισ. ὧν κεκλημένοι οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ
συμμεμυκότεσ, δηλῶν τῆσ αὐ φῆσ ἀνω βλέποντοσ νῦ. τοῦ τῶν μ
κατὰ τὸν ματ). ἐπὶ δὲ μάρκοσ καὶ λουκᾶσ κατὰ τὴν ασμ,
τὴν αὐτὴν ἱστορίαν ἐκτίθενται. κατὰ δὲ τὴν ασ ἑτέραν παραπλη
σίαν, ἀξιοῦντε καὶ τὰ τούτων ἐπιλῦν. καὶ πρῶ τον τε καὶ τανο
ητέον τίνων καὶ τὰ τὸν μάρκον οὕτωσ ἀνατρέχαν τα τὸν κτὸν
τὸν τόπον. καὶ ἔρχεται φησὶ ἱερειχώ. καὶ ἐκπορδομένου
αὐτοῦ ἐκ θεν καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ. ἰδοὺ
ὁ υἱὸσ τιμαίου βαρτιμαῖοσ τυφλὸσ, καὶ πτὼξ ἦσ τοῦ,
καὶ ἡ κολούθα αὐτῶ ἐν τῆ ὁδῶ. ὁμοίωσ οὖν τῆ ἱστορίᾳ ἡμῖν πα
ρισταμένοσ καὶ μὴ βουλόμενοσ δηλωφωνῆν τοισ ἀκμελίασ,
ὁρᾷ οὐ χαῦ μία γεγονέναι τὸ καὶ τὸ τὸν ματθαῖον καὶ τὸν μᾶρκ.
ἄλλά τινι μὲν ἐπιδημεῖ τῆ ἐνιέριχω τεθρυλῆσθαι τὸν κατὰ τοῦσ

ἄνω βλέπαν τασ δύο τυφλοὺσ. ἑτέρα δὲ τὰ κτὸν ἕναν τοῦτον
υἱὸν τιμαίου βαρτιμαῖον. καὶ ἄλλη τὰ κτὸν λουκᾶν. ἡ περ
παρὰ κρίβοσ πιστάλομεν ἀνατετράφθαι σωτῆροσ τοῦ τοσ κτοῦ
ἡμῶν πάντα τὰ ἀπόστολοσ. καὶ μὴ ἐφάλλησαν ἐν τῶ ἀπομνημο
νεύματι οἱ ἱεράψαντεσ τὸ, δηλονότι ἐπὶ μὴ δύναν τον ἐν μιᾶ
καὶ τῆ αὐτῆ ἐπιδημεῖ ἀληθεῦσαι δύο τυφλοὺσ τεθεραπεῦθ
ἕναν, ἑτέρου μᾶλλον ἐπιδημοῦντοσ δεδηλῶσθαι ὑπὸ τοῦ ματ ἑτέρου
δὲ ὑπὸ τοῦ μάρκου. ἢ ἴσωσ δὲ καὶ ἄλλη ὑπόστασισ τοῦ λουκᾶ. ὡσ τῶ ἐπι
σημῆναι τι ἐκ τῆσ προσ τοὺσ λοιποὺσ ἡμῶν φορᾶσ, ὅτι καὶ τοῦτο.
τεθαρρηκότασ ἀπὸ φήναθαι. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ἐπὶ τηρή
σαν τα πίναν τῶν ἐνιέριχω τὴν προτέρων θεραπᾳώνων ἡμῶν τῆσ λέ
ξεωσ καὶ τῆσ ὁμοίωσ αὐξιώσησ, καὶ ἐν τῶ αὐτῶ τόπω βεβου
λῆσθαι θεραπαθῆναι. ἃ ποιοῦν τισ οὐ τω. καὶ ἄλλοσ ἐφ τῶ οἰ
τὸν λουκᾶν τυφλὸσ θεραπαθῆσ. ὁμῶν τοιτε ὅλων τούτων ζη
θουμένων ἱεράψαντεσ τεσσάρων τὸ, δηλονότι ἐπὶ μὴ δύναν τον
ῥαπτὰ ὁμῶσ τυφλοσ. ὄχλου οὖν ἱκανοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἐθνῶν
ὡσ ἐκπορδομένου ἀπὸ τῶν κοσμικῶν τῶ ἰῦ καὶ τοισ μαθηταῖσ
αὐτοῦ, ἱερακικόν τι λῆμμα παρὰ τὴν ὁδὸν καθῆ μενον καὶ
πτενόμενον τοισ ροήμασι. καὶ ἐπακούσαν τα ἀφ τὴν χεῖρα τῆσ ὄχλου.
αὐ κοῦσαν ὅτι ἰῦσ ὁ ναζαρηνόσ ἐστιν, ἔρχεται μέγα βοᾶν αὐξιοῦν
τα υἱὸν σεῦ ὡσ μὴ ὀνδαδῆ ἔλεον αὐτῶ παρασχεῖν. καὶ ἐπανίσ
τα ἀφ τὸν ἰῦν τὴν πορείαν οὐ σεῶσ πίστ
ὅτε μὲν ἐκ μερίασ καὶ τοῦ ἰῶσθ ἡφοιμένων αὐτὸν εἶναι. ὅτε δὲ
ἐκ μερίασ μὲν μόνησ καὶ τοῦ θεοῦ πνῦσ. οὐ μὴν καὶ μὴ ἀπὸ πάσησ πλη
ρ

ἐπὶ τὸν ἰν̄. αὐθέντικῶ Ἀπιτάλων καὶ κεκραγὼς λέγει ὁ υἱὸς
δαυὶδ ἐλέησόν με. ἀλλὰ φιλάνθρωπος σὴ φάτνη, οὐκέτι κατὰ τὸν μα
αὐτὸς αὐτὸν φωνῆ. ἀλλ' ἔπεν αὐτὸν φωνηθῆναι. οἱ δὲ προσ
θέντες ἦπου αὐτῷ. θάρσει ἔγειραι. καθέζομένῳ γὰρ αὐτῷ καὶ ἀνα
πεπαυκότι, φασὶν ἄγειραι. καὶ λάθρᾳ φωνῆσαι. μᾶλλον τοῦ
φὴν ὁ μάρκος. ὁ τί ἀπὸ βαλὼν τὸ ἱμάτιον, ἀναπηδήσας ἦλθε
πρὸς τὸν ἰν̄. ἀρ' οὖν οὐδὲν ἐννοήσας ἀνέτρεψε τὸν λίθον ἀπὸ
αὐτὸν τὸ ἱμάτιον ἀναπηδήσαι πρὸς τὸν ἰν̄. καὶ
τολμήσομεν φῆσαι μᾶλλον τὸν τῶν προσερρίφθαι τῷ λιθῳ;
ἐμοὶ μὲν οὖν ἰσως ἐν ἢ μικρᾷ αἰτίᾳ, οὐ πρὸς τὸ κενὴν εἶναι φήσω
μαθητῶν. τὸ δὲ ἐπὶ τυφλὸν ἁρμηνεύοντα, ἢ οὗ μᾶλλον
δηλοῦσθαι λόγου ἕνεκα τὸ ὕστερον ἡνῶσθαι τῶν πραγμάτων. μὴ ποτὲ οὖν
τὰ ὡς τυφλοῦ καὶ ἐπαίοντος ἐπὶ καὶ λύμασθαι οἷς πορίσειε βλέπειν
ὁ βαρτιμαῖος δηλοῦται. ἀπίναι ἀπὸ βαλὼν ὁ τυφλὸς ἀνάστας θαρ
σαλέως φωνῆσαι καὶ ἀπὸ βαλὼν τὰ πᾶσι ἐπαίτησις καλύμματι
καὶ πορεῖν βόλαια, ὡς ἐπὶ δηλοῦσθαι καὶ ἀνέβη ἵνα ἔλθῃ πρὸς τὸν ἰν̄.
ὅτι τῶν τῆς πρὸ αὐτοῦ ἀποκείσεως, ἀφ' ἡμῶν ἡς πρὸς τὴν ἀξίωσιν
τῆς τοῦ θέλησιν ποιήσω καὶ αὐτὸς ἦπε μᾶλλον αὐφωνεῖν τῆς ὑὲ
δαυὶδ ἐλέησόν με. μᾶλλον γὰρ ἐπιμένοντα τοῦ ὑὲ δαυὶδ, τὸ λέγον
τι ρᾶον βουλόμενοι. καὶ τὸ ἡδὺ τοῦ ἐλέους πρᾶον φήσωμεν διὰ τοῦ ἵνα
ἀνα βλέψω. καὶ ὅσπερ τε ἡμῶν μὲν τοῦ ὑὲ δαυὶδ, ἐλέησόν με,
οὐκ ἔλαττον τὴν ἀρετὴν. οὐ δὲ ὅτε τοῦ μᾶλλον τῆς ἐπαίτησις
πορισέκτο. οὐδ' ὅτε ἐκαθέζετο πρὸ αὐτὸν τὴν ὁδὸν ὑπάντων.
ἢ ὡδὲ τὸ ρᾶον βουλόμενοι ἵνα ἀνα βλέψω, ἢ πεμ αὐτὸν ὕπαγε
κ πίστις σου σέσωκέ σε. καὶ ὁ μὲν σὴρ, ἢ πεν αὐτὸν ὕπαγε.
ὁδὲ, πρὸ περοσταγμάτος τούτου κεφῆτον πεποίκειν.

χ3

αὐτοῦ θεολογίαν, ὁ ἡ πᾶσ οὖν τοσοῦτον φλοσλέγη τὸ ὑὸς δαυὶδ ἐλέ
ησόν με. ὧ ἐπὶ τιμῶσιν οἱ πολλοί. πολλοὶ γὰρ οἱ ἀπὸ τῆς ἰδρι χὼ
ἐκ πορά μοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. ὑπὲ τιμῶν τες τὴν πᾶσ χάν τοῦ
ἀπὸ τῶν ἰουδαίων πιστά μενοδ κοῦντων. ὃ ὡς ἀμὸν δὲ ἐπὶ τὴν ὑ
γιεινὴν ψυχὴν ταὐτοιοῦτον πᾶσχάσασαν καὶ μάχεσθαι πίστεως
φθάσασαν, οὐ πάνυ τι μᾶλλον μαρτήσει τοῦ λόγου. ἐπηδὲ ἔδωκε
τῶ μάρκῳ καὶ τὸ ποῦ πρὸς τοῦ τυφλοῦ ὄνομα ἀναγράψαι, ὅτι
τίμαιος ἦν καὶ τὸ τοῦ τυφλοῦ ὁ τί βαρτιμαῖος ἐκαλεῖτο, ζητοῦν
μὴν μήπη ἐνενόκει τῷ μάρκῳ βαθύτερον κ τὸν τόπον.
καὶ ἀνάκαθεν τάχα μὴν ἀπὸ τῆς ἱερειχοῦς λαβὼν πρόσθηκε
τοὔνομα. ἢ ποιδ ἄν τις, καὶ ποιήσας αὐτὸ ὡς χρήσιμον. καὶ ἡ
μὴ δόξομεν ψυχράνεσθαι μάχεται τῆς τῶν τοιούτων ἔξεπαύσε
φθόνον τες, ζητοῦμεν τὸν τῆς τιμῆς ἐπαίνυμον τίμαιον καὶ
τὸν ὑὸν αὐτοῦ βαρτιμαῖον ὃ πορέφτιν υἱὸν τιμαίου. μήποτε δὲ
ὃ αὐτὸ τὸ τίμιον τοῦ περιχὼβ καὶ ἰηλ, πρὸ πικὸς ἑκάνοσεφτιν
ὃ τίμαιος. οἱ δὲ τὴν ἀλήθειαν ἀπὸ καίνου κεκτημένοι. ὁ βαρτι
μαῖος τυφλὸς ὢν τὸ πρόσφορον. ὁμοίως δὲ καὶ καθεζόμε
νον πρὸ τὴν ὁδὸν καὶ ἐπαίτων. ἢ τοι ἐπαίτερλέγον τι αὐτῷ ὑὸς
δαυὶδ ἐλέησόν με ἐπὶ τίμιον οἱ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ, ζητῶ
ἡδύνασθαι πολλοὶ σὶ μᾶλλον ἢ πὴν ἐπὶ τιμῶν τας ἵνα σιωπήσῃ τῶ
ἐβιωναίῳ καὶ πτωχόν τε πορὶ τὴν φύσιν πτίστιν, τοὺς ἀπὸ
τῶν ἐθνῶν. οἵτινες παρόλίγου σιν ἅπαν τες πεπιφάσκασιν
αὐτὸν ἐκπαρθένου τετεχθῆναι. καὶ ἐπὶ τιμῶσιν ἵνα σιωπήσῃ τῶ διομήρῳ αὐτὸν ἐκ τεράτος ἀνδρὸς καὶ τινος αἰ
ῆναι καταγόντος τὸ τένος ἀπὸ τοῦ δαυὶδ. ἀλλὰ καὶ τοῖς τε τῶν
πολλῶν ἐπὶ τιμῶντων, πολλῷ μᾶλλον κέκραγε. πιφάσκων

μὲν –

ου δ ἀρ ἀπε λήλυθεν ἀλλὰ καὶ κολούθα τῶι ιῡ ϑμ τηὸ ϑω̄· ἐπὶ δὲ
θέως ἀνέβλεψεν· ἴδων μὲν δὲ καὶ τὸ πτῦλου καὶ οὕτως ἄρον· ἀνέν
νετο δὲ ϑμ τῶ ἀμίζαν αὐτὸν ἀφ ἱεριχὼ, καὶ τυφλός τις ἐκάθητο
παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν καὶ ταῦ ὄχλου ἔσω τοῦ, καὶ παῦ ὀλου ἰδὼν
ἔδωκεν αἶνον τῶ ϑῶ· καὶ τοῦτο δὲ πᾶ μὲν κοινὰ πρὸς τοὺς λοι-
πὰς τῆς κατὰ τὸ φανὲν κ μῦ δ ηγήσε πτάχος, οὐκ ἐπαυ
λη γόμαθα· παῦ δὲ καίρια καὶ ἴδια, κατὰ τὸ δωκαν τὸν κ μῆν πρᾶ
τήσομεν· καὶ πρῶτον τε πρᾶ τήρᾳ ὅτι μαν θαῦσα μὲν καὶ μᾶ
κος ἐκπορ δομούμενον μᾶ τῶν μαθη τῶν τοῦ ιῡ ἀπὸ τῆς ἱερι
χὼ ἀνέτεραν τε γονέναι πᾶ περὶ τοὺς τυφλοὺς ἢ τὸν τυφλόν·
ὁ δὲ λουκᾶς φη· ἐγένε το δὲ ἐν τῶ ἐγγίζειν αὐτὸν τὸν ἱερι χὼ· ἀκο
καὶ τὸν λουκᾶν ᾧ στερ χόμενος ἀφ ἑνὸς τὴν ἱερι χὼ καὶ ἐγγὺς αὐτῆς
γενόμενος ἐπὶ πτελῆ τὴν κ τὸν τυφλὸν οἰκονομίαν· καὶ ᾧ ποι
τὸς ἂν κατὰ τὸν μᾶ τῖκ λόγον, ὁ πτὶ πρῶτον ὑπὲρ τὸ τοῦ λουκᾶ·
δεύτερον δὲ τὸ τοῦ μάρκου· καὶ τρίτον τὸ τοῦ ματ· πρῶτον
μὲν δὴ ἐγγίσαι τῆς ἱεριχὼ ᾧ τῶ ᾧ σελθῆν ᾧ σαὐτὴν· καὶ ἐκ πο
ρευθῆναι αὐτῆς· ἀνέτεραν τε οἱ νῦν ὁ μὲν λουκᾶς, τὸ ἐγένε
το ἐν τῶ ἐγγίζειν αὐτὸν ᾧ ἱεριχὼ· ὁ δὲ μάρκος, καὶ ἐρχόμενος
ἱεριχὼ· καὶ ἐκπορ δομούμενον αὐτοῦ ἐκ ϑεν· ὁ δὲ ματ οὔτε
τὸ ἐγγίζειν τῆ ἱεριχὼ ἀνέτεραν, οὔτε ὅτι ἐρχόμενος ἱεριχὼ·
ἀλλὰ μόνον ὅτι ἐκπορ δομούμενον αὐτῶν ἀπὸ ἱεριχὼ, ἠκολ
ϑησεν αὐτῶ ὄχλος πολύς· διὰ ταῦτα οὖν τὸ μὲν κ λουκᾶς,
ἐγγίσαντα τῆ ἱεριχὼ πεποιηκέναι· τὸ δὲ κ μάρκον, ἐλθόν
τα ἀφ ἱεριχὼ· τὸ δὲ κατὰ ματθαῖον ἐκπορ δομούμενον ἀπ αὐτ·
ὁρᾶς δὲ ὅτι καὶ ὁ κατὰ λουκᾶν τυφλὸς ἀκούσας ὄχλου
διαπορ δομούμενου καὶ οὐ δὲν πού τοῦ ιῡ, ἐπυ θάνετο

τί ἂν εἴη; ὁ δὲ κ τὸν μάρκον ἀκούσας ὅτι ἰησοῦς ναζαρηνός ἐστιν,
ἤρξατο κράζειν· οἱ δὲ καὶ τῶν τὸν ματθαῖον δύο τυφλοὶ καθήμε
νοι παρὰ τὴν ὁδὸν· ἀκούσαντες ὅτι ὁ ϑς παράγει, ἔκραζον· καὶ
οὐκ ἐφίμουν αὐτοὺς καθὰ τὸν ματθαῖον παρὰ τοῖς τυφλοῖς ἰσ
ναζαρηνός· ἀλλ ὁ παρὰ τοῖς λοιποῖς· ὧν ὁ μὲν καὶ παῦ τὸν
μάρκον ἀκούσας ὅτι ἰησοῦς ναζαρηνός ἐστιν· ὁ δὲ κ τὸν λουκᾶν
ὅτε ἐπυθάνετο παρὰ τοῦ ὄχλου τί ἂν εἴη τοῦτο, ἔμαθεν
ἀπαγγελλόντων αὐτῶ ὅτι ἰησοῦς ναζαρηνὸς παρέρχεται· βοᾶ
δὲ τοῦτοις παρακαλῶν ὅτι τῶ βοήσαν τι τυφλῶ λέγοντι·
υἱὲ δαυὶδ ἐλέησόν με, οἱ προάγοντες ἐπετίμων ἵνα σι
ωπήσῃ· ὃς ᾧ ἔλαβεν, οἱ πρῶτοι πεφάσαντες, ἐπετί
μων τῶ λέγοντι υἱὲ δαυὶδ ἐλέησόν με· ὁμοίως οὖν καὶ
σκοῦ τοῦ τῶ ἐλάττονι ὀνόματι· ἀλλὰ οἷον ᾧ λέγη· υἱὲ δαυὶδ ἐλέ
ησόν με· ἀλλ ἐκεῖνος πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ δαυὶδ ἐλέ
ησόν με· ᾧ τῶ φῆ φαθῆναι οἷος, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς
αὐτόν· καὶ ὁρᾶς ᾧ μὴ ὡς παράτε τηκε καὶ μὴν οὐδὲ ἕτερος
ἦν οὗτος ὁ τυφλός· οὔτε γὰρ ὁ ἰησοῦς αὐτὸν ἐφώνησεν, οὔτε ᾧ π
αὐτὸν φωνηθῆναι· ἀλλ ὡς μὴ χωροῦντα ταῦτα ἐκέλευσεν αὖ
μὴ δὲ αὐμὸν καθ αὐτὸν ἐλθῆν πρὸς αὐτόν, ἀχθῆναι πρὸς
αὐτόν· ᾧ τῶ φῆ ἀμίσαν τος αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτὸν ᾧ πῶν·
τί σοι θέλῃς ποιήσω· καὶ οὐ πρότερον ἐπερώτησεν αὐτόν,
ἢ ὁ ἐρωτῶ μενος ἠξίωσεν αὐτῶ· καὶ ἐπᾧ ἠξίωσε, δι αὐτοῦτο
ὁρᾶς τηθεὶς ᾧ πε· τί σοι ναὶ ἀναβλέψω κε· ᾧ τῶ φῆ ἀποκριθεὶς
ᾧ πεν αὐτῶ ὅτι· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πλεῖ
στοι δὲ ἔχουσιν οἱ κατὰ τὸν ματθαῖον τυφλοὶ· ἐφ ὧν τέτεραπται
ὅτι ὁ λαλήσας ἰησοῦς, ἠψατο τῶν ὀμμάτων αὐτῶν· οὐχὶ

φαντο δὲ οὔτε τὸν μάρκον οὔτε τοῦ κ̅ς̅ τὸν λουκᾶν· ἀφ᾽ ἑαυτῶν δὲ πάλ̅ι̅
πλεονεκτήματί τι ὁ καὶ τὸν τοῦ λουκᾶν· ἐπὶ πᾶσι γὰρ ἡνίκα καὶ πρᾶγμα χεῖ-
μενον ἀνέβλεψεν, οὐ μόνον ἠκολούθησαν αὐτῷ· ἀλλὰ καὶ πλοῦν ἐφ᾽ ἑαυτοῖς χε-
ραὶ τοῖς λοιποῖς· ἠκολούθησαν γὰρ ἅπαντες αὐτῷ δοξάζοντες τὸν θ̅ν̅·
καὶ ἦν τὸ τέλος τούτου θαυμάζων καὶ δοξάζων τὸν θ̅ν̅, πάντων τὸν ὄχλον ἰδόντων ἔδωκαν αἶνον τῷ θ̅ῳ̅· πάντων μὲν
ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡμᾶς ἀφ᾽ ὧν τοῖς πόποις ἀτέλεσι βούλεσθε δόμ̅.
θῶ δὲ δόξαν τῷ βουλῇ· λόγον σοφίας πλουσιωτάτου καὶ λόγου
ἐνφωτὶ νῶσε σωτηρίου πόρον· ἵνα πάντα τοῖς ἀπὸ τοιούτων
χαρισμάτων συγκεινόμενα, ἀρεθῶσι λύχνος παρήμιον·

ὁρίζεται δὲ ὁ κόσμος καὶ τὸν πάλαι τον·

Καὶ ὁ πεντήκοντα σωφίδρος ὁλυμπιακὴ ἦλθον ἀφ᾽ Βηθφαγὴ πρὸς
τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, καὶ τὰ ὄγδοα· ἔως τοῦ, ἐπὶ ὄνου καὶ πώ-
λου νέου ὑποζυγίου· καὶ ὁ μάρκος δὲ κ̅ς̅ τὸν τόπον οὕτως ἀνέ-
γραψε· καὶ ὁ πεντήκοντα ζωσιν ἀφ᾽ ἱδρόσολυμᾶ καὶ ἀφ᾽ Βηθανίαν
πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, καὶ ὄγδοα· ἕως τοῦ. καὶ ἀπέστειλεν αὐτ̅
ἀποστελῶ· ὁ δὲ λουκᾶς, τοῦ τὸν τὸν τρόπον· καὶ ταῦτα φησιν,
ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων ἀφ᾽ ἱδρόσολυμᾶ· καὶ τὰ ὄγδοα·
ἕως τοῦ, οὕτως ἐρεῖ πρὸς τί κόσαι αὐτοῦ χεῖ ἔχῃ· ἄξιόν ἐστι μᾶλλον
ἐπὶ τῶν τοιούτων τοῦ ἀμελίου ῥητῶν, ἐπισῆσαι τῷ βουλήματι
τῶν ἀναγραφόντων καὶ τὴν πρᾶσιν αὐτῶν· πίσκοπον τεσσαρε-
σκαιδεκάτην πρὸ τοῖς τεραστίοις καὶ παραδόξοις τοῦ ὑπὸ τοῦ σεῖσ τε
γενομένων, καὶ τὰ μηδὲν ἐμφαίνον τα τοιοῦτον· ἔφασ γὰρ περὶ
τυφλῶν ἀναβλέψεις· καὶ παρέτειναι σεις· καὶ νεκρὰν ἀναστάσεις·
καὶ λεπρῶν καθαρίσεσθε πεπραγμάτευσθαι τοὺς ἀμελίσασ·
φοι κοδομὴν τὴν πρὸς τοῦ ἰ̅ῦ̅ τοῖς δηλουμένοις αὐτῶν πρᾶ-

τί βούλεται αὐτοῖς τὸ πρόσταγμα τοῦ· καθὸ νῦν καὶ τοῖς ἱδρόσο-
λύμοις ἡγήσεν οἷς μεθ᾽ ὧν τῶν μαθητῶν καὶ ἐλήλυθεν ἀφ᾽ Βηθφαγὴ
πλησίον τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο μαθητὰς ἐν τελλόμ̅ῳ̅
αὐτοῖς πρὸ ἰόντος καὶ πόλου· ἵνα λύσαντες φέρωσιν αὐτῷ τὸ πῶλον ὃ
τε μηδέπω καθίσαντι πλήρους ὁδὸν πιέζεσθαι· καὶ τοῖς ἐαυτοῦ προσῆ-
ὁδοι πορίαν ἐκτελέσαι· ὡσ ὅτε ἀπὸ ἱεροσολύμων ἤρχετο ἐπὶ
τῆσ σωμᾶρίασ φθάσασ ἐπὶ τὸ φρέαρ· κοπιάσασ ἐκ τῆσ ὁδοιπορί-
ας καθέδη παρ᾽ αὐτῷ· τί δὲ καὶ αὐτῷ τῷ ἰ̅ῦ̅ πρόκειται ὄνου δεδεμένην
μεθ᾽ πώλου λύεσθαι κελεύειν· πρόσταξον τί λέγειν τῷ ὅτι ποτὲ
ἐπὶ τούτῳ φασκόντι, ὅτι ὁ κ̅σ̅ αὐτῶν χρείαν ἔχει· λυθέντα δὲ ἀποστε
λῇ αὐτοῖς· ὅταρ τηλικοῦτος κ̅σ̅ χρείαν ἔχων ὄνου καὶ πώλου τῶν πάλ̅ι̅
δεδεμένων, ἐμφανέστατόν ἐστιν ἄξιον· αὐτοῦ τῆσ μαθητείας ἐπιτάγματα δὲ τὴν κ̅ν̅ τοῦ τόπου ζήτησιν πρὸ φήτησ ζαχαρίας ὁ τοῦ βαρα
χίου· πρόφητεύσασ πορίτου τῶν πρόφητῶν αὐξίαν ἐπιφάσε·
ἐννᾶ αὐταῖσ λέξεσι τέτρασπλῶν τῶν· χαῖρε σφόδρα θύγατερ σιών·
κήρυσσε θύγατερ ἱερουσαλήμ· ἰδοὺ ὁ βασιλεύσ σου ἔρχεται σοι δίκαι ος
καὶ σώζων· αὐτὸσ πραΰσ καὶ ἐπιβεβηκὼσ ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ
πῶλον νέον· ἃ δὲ βούλῃ ἀπὸ τοῦ πρόφητου μαθεῖν πῶσ ἄρι χαῖ
ρεσφόδρα χαράσ ἄξιων τὴν θυγατρὶ σιών· τὰ πρόφητεύόμενα, οὐκ ἐκ
τοῦ· καὶ ὁ ζωθεράπευσα ἅρματα ταῖσ ὁ ζεφραὶμ καὶ ἵππον ὁ ζιλήμ·
καὶ ὁ ζωθεραπεύθησεται πόλεμικὸν· καὶ πλῆθοσ καὶ φε-
ὁ ζεθνῶν· καὶ καταρ ζεῖ λαὸν ἕωσ θαλάσσησ καὶ ποταμοῦ
ὅ ἐκ βολαὶ σησ· καὶ σὺ ἐν αἵματι διαθήκησ ὁ ζαπέστειλα δεσμί
οισ σου ἐκλάκου οὐκ ἔχοντοσ ὕδωρ· καθήσεθαι ἐν ὀχυρώματι·
δέσμιοι τῆσ σωφρωσύνησ· καὶ νῦν τί μᾶσ ἠμέρασ παροικίασ σου,
ὅ πλῶ αὐτὰ ποδώσωσοι· καὶ ἵνα μὲ μὴ κώσωμεν τὸν λόγον

ἐπὶ πλέον, καὶ ταλίπομεν τὸ βουλόμενον συγκεῖναι τὴν
προφητείαν τὴ κατὰ τὸ ἀλληλούϊον ἱστορίᾳ· ὁ λαὸς τοῖς
τόποις ὅροις ἐτάσαι πρὸς κρίσιν τῆς λέξεως· ἐστὶ μέσα σαίμη
δὲ ὡς περὶ πάλλων· ὁ τὶ μὴ αὐτὰ τὰ λέξεσιν ὁ μαρτυρεῖ ὅσκ
οἷς ὧδε ἔθεντο τὸ προφητικόν· οὐ γὰρ πάντων τὸ χαίρειν φορ
θύεται τέροις, τῶ, ἃ πάντε τὴ θυσαντείσι· ἀλλὰ μᾶλλον τοῖς δὺ
ὁ βασιλέα σουέρχεται σοι πρότε τα μένων τοῦ πρᾳΰς, οὐκε
ζέθε το ὁ μαρτυρεῖ· οὕτως ἄρον τα· ὃ καὶ ὅσ καὶ σώζων αὐτός·
ἐπὶ δὲ ὠνὶ τὶ τοῦ καὶ ἐπὶ βεβηκὼς ἐπὶ ὄνου καὶ πώλου νἱὸν
ὑποζυγίου, καὶ πώλου νέου· κ᾽ ὡς δὴ τισι πώλου ὑπο
ζυγίου· ὁ λεῖ ὧν ὠνὶ τὶ τοῦ ἐ πὶ βεβηκὼς ἐπὶ ὑποζυγίου,
πτε ποίηκε καθήμενος ἐρχεται ἐπὶ πώλον ὄνου· ἅπερ τὸ
σημαίνων ὅτι μόσεως δῆ ται τὸ κατὰ τὸ τόπου, ἐπεφέ
ρατο, τῶν τῶν δὲ οὐκέγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον·
ζητήσαι δὲ ἄρτισι πῶς ὁ μόσας προσταύτας ταὶ καὶ τὰ τὸν
προφήτην χαίρην σφόδρα θυγατὴρ σι· καὶ κηρύσσην θυ
γατὴρ ἰλήμ· διὰ τὸν ἐπὶ βεβηκότ᾽ ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ
πῶλον νέου, ὅτε μᾶλλον ἀρχὴ ἰλὼν τὴν ἰλήμ ἐκλαυσεν·
καὶ ποκτάνουσαν τοῖς προφήταις καὶ τοὺς βηθ· προσέχεσθω
ἀδώασαι σὶ νῦν λήλεγομένην θυγατέρα τοῦ προσ πος
σοῦ τοσαῦτην χαίρην· καὶ ἰλὴμ ὦ πάλιν θυγατέρα τοῦ κη
ρύσσην αὐτὴ κελεύοντος ἰ πὶ ᾗ ναὶ τὸ ἐποιῶν· προῤῥὼν
ζωμὲν τὴν πρὲ βεβαίοσι τέτε ταπτὸ, ἀλλὰ προσελήλυθα
σιων ὁρᾳ καὶ πόλη θυ ζῶν τος ἰλὴμ ἐποιῶν· καὶ μυρι
άσιν ἀγέλων παν ηγύρῃ· ἐν δὲ τὴ προσωλώτας, ἡδὲ ἀὼν
ἰλὴμ ἐλαθέρα ἐστὶν ἡ τις ἐστὶ μὴ ρὴ μέων· μὴ ποτε τεταρσῳ

ωλαὼ ἐπὶ τα τοῦ τ᾽ τοῦ σῷ σῶ λόσαν τος τῶν δὲ σμ σὺ τῶν μαθητῶν τ᾽
ἰδὼν ὀχήματα· τοὶ στε ἀπὸ τοῦ λαοῦ πιστάσαν τας ἐκ μένου πό τε
καὶ τοὶ σ ἀπὸ τῶν ὁδῶν· δεδε μένη γὰρ ταῖς σὺ μπτ ἰαισ ἦν ἡ πότε
σωσφορίη· δεδε μένοσ δὲ καὶ ὁ πῶλος μετ᾽ ἐκ μένης· ὁ ὕτερον τε
νόμενος νέος ἀπὸ τῶν ἐθνῶν λαός· καὶ τοῦ τοσ ἀμφοτέροισ ἁμίζ
πὶ φ᾽ τὴν ἀνω ἰλὴμ ὠνόδω ὁ σὴρ, ἐκέλασεν ὑπὸ τῶν μαθητῶν
διδασκόντων λυθῆναι· δ᾽ οὐ σ αὐτοῖς τὸ ᾧ μον πῶλ καὶ ᾧ πῶν λαβὲ
τε πῶλ ᾧ μον· ἀν τίνων οὐ φῆ τε ταῦ σὺ μαρτίας, ἀφί εν ταὶ αὐτοῖς
ἀν τίνων κρατῆ τε κ᾽ κράτηνται· καὶ αὐ φέρε οἱ μαθηταὶ οὐ τ᾽ ἰκάν ω
σε ᾗ αὐ κόνοισ καινῆσ ᾗ αθήκησ οὐ ρᾳ ὐμμα τοσ ἀλλὰ πῦσ· λύον τεσ
τὴν δὲ δεμένην ὄνου καὶ τὸν πῶλον, ᾗ ὁρισι πρὸσ τὸν ἰν᾽ βουλόμενον
ὀχήματι χεῖσθαι τοῖσ ὑπὸ τῶν γνησίων αὐ τοῦ μαθητῶν λέλυ
μένοισ αὐπὸ τῶν πώλων δεσμῶν· καὶ πρέπει τε τῶ ἰῶ τοῦ θῦ,
οὕτω χρῆναν ἄγειν φιλαύσ ταρέφιν τησ δεδε μένησ ὄνου καὶ τοῦ
μᾶλλον τῆσ δεδε μένου πώλου· χρῆ δὲ αὐτῶν ἄγειν, ἵνα αὐ τοῖσ
ἐπικαθίσασ, ἀνα πάυσ ηται λλον ἢ περ ἀνα πάυσ ηται τοῖσ
οἷσ ἐπικαθέζεται· ἀλλὰ ζητήσ τισ· πῶσ ὁ λόγοσ τῶν ὄχλων αὐ
κόλουθοσ ἔφαι τοῖσ αὐποδεδομένοισ οὕτωσ ἀχθέν τῶν· ἀληθὲ
δὲ αὐποφθέγξαι τοῖσ· ἢ καὶ ἀληθίσασ αὐτὸν αὐποφθέγξαι πάλιν ὧδε·
λείπασ δὲ τὸ ἐπὶ πορευόμενον, ζητήσασ τὴν αὐποφολήν· ἢ τῶν
κατὰ τὸν ματ᾽ δύο, ἢ τοῦ κατὰ μάρκον πώλου· ὁ πτὸ δὲ κό
υδὲ ὁ ἄλλοσ ἦν τῶν δεδεμένων· ἀλλ᾽ ἢ ὁ ἡμέτερ ὃ κ᾽ ἰ᾽ χ᾽·
διὸ ὕ ται πάλιν· ὃ μηδὲν μᾶσ ὰν τις λέξαι μέλλετ᾽ ἂν λεγόν
τισ ὁ φ᾽ σ τις λύε τε τὸν πῶλον ἢ ὅ τι προτοῖσ φασκόντων δ᾽ λον·
οὐ τὰρ μὴ αὐτέροι ὧν τὸν αὐτὸν ᾗ πτευόσης· τὸ, καὶ ἐάν τισ
ὑμῖν ᾗ πῃ τίς, ὁρᾷ τε ὅτι ὁ κ᾽ ὰν τῶν χρῄζῃ· ἢ ἐάν τισ

ὑμῖν ἅπαντα λύεται τὸν πάλον, ἅπαντα ὁπόσα οὐ τοῦ χρῄζετε.
καὶ κτήνη λοιπὸν δὲ ἐάν τισι φῇ ὑμῶν ἐρωτᾶν ἅ τι λύεται, οὐ τοσοῦτα
ὁρᾶτε ὁπόσα οὐ τοῦ χρῄζετε. καὶ ζητήσατε μᾶλλον τὴν ἐλευθερίαν
καὶ τὸ ἐπιβεβηκέναι τούτοις ἢ τοῦ τῶν τοσούτων ἀποφορτίζεσθαι
πόνων τι ἔργον ἀναγκαῖον πρὸς τοῦ τόπου γίνεσθαι ἐμέλλετε ἵνα
τί ποιήσασιν ἢ ὄνος καὶ ὁ πῶλος ἔργον καὶ τὰ τοιαῦτα πόλλων
ζώφρονα μᾶλλον μᾶλλον οὐδαμῶς δεδεδηλωμένον. ἐννοιαν δὲ τοῦτο
οὐ τοῦ λαμβάνωσε πρὸς τῆς τάξεως τῶν ἐν τῶ καὶ τῶ μακ(αρίσ)
θοις μᾶλλον τῶ μακαρίοις οἱ πάντα χοῖ τῶν πνεῦ ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν, ὃς ἂν στέρξαντες τῶ μακαρίοις οἱ πραεῖς ὅτι αὐτοὶ κλη
ρονομήσουσι τὴν γῆν. τί δέ γε ἆρ' ἐν τούτοις, ὅτι πρῶτον μὲν,
μακαριζομένων ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. δεύτερον δὲ, κλη
ρονομήσουσι τὴν γῆν. οὐχ ὥστε τὸν πάντα αἰῶνα ἔναι ἐπὶ τῆς
παρακληθέντες γὰρ καὶ σῴ ἂν τῶ πεπαγηκέναι καὶ δεδεῖ ἡκέναι
σῴ καὶ σώσης κορεσθέντες αὐτῆς καὶ ἐλεηθέντες. καὶ τὸν θεὸν
ἰδόντες καὶ γοῖ αὐτοῦ κληθέντες, πάλιν ἐπὶ τὴν βασιλείαν
ἀποκαθίστανται τῶν οὐρανῶν. ἐὰν δὲ ὄνος καὶ πῶλος οἷς ὁ σὴρ
ὅπῃ βαίνῃ οἱ ἀποδεδομένοι τυγχάνωσι, μὴ πρόσκοπτε
τῶ λόγω παραβάλλοντι λόγοις ζώοις ἀθοφόροις τοῖς φέ
ρουσι τὸν ἱν' αὐτοῖς ὁ χούμενον. τάχα γάρ τι ποιοῦν νοήσας
καὶ ὁ προφήτης, ἅτε τότε γενέναι κτηνώδης οὐ χαὶ παῖς ἀ
πλῶς. ἀλλὰ παρὰ τῶ ἢ παρὰ τῶ χῶ. κτηνώδης ὁ μῶν κτηνώδης
ἐγενήθην παρὰ σοί. ὡς γὰρ πρὸς τὸν αὐτὸν λόγον καὶ πρὸς τὴν τοῦ
θεοῦ μαθητρίαν, κτηνώδης ἐσμὲν οὐχὶ μᾶς μόνοι. ἀλλὰ
καὶ οἱ ἡμῶν πολλῶ λογικώτεροι καὶ σοφώτεροι. οὐ τοσδὲ
καὶ ὡς πρὸς τὸ λογικὸν τοῦ ποιμένος, πρόβατα τὸ μὲν

αὐτοῦ. τῶ τὸν ὁμάνοις καὶ τοῖς πλησίον τὸ λόγου πᾶν βαλλόμενον
τῶ αὐτῶ λόγω, πλῆθον ἄχρι μὲν ἀπὸ τῆς ἀπεκάνου, ἢ ὅσον ἄχρι ἀπὸ τῆς
ὄνου καὶ πώλου φυλῆς ἢ πρὸς βαΐου, πρὸς ἀνόν. καὶ τάχα ἀναβαί
νουσι μᾶλλον τὰ μᾶλλον ἐπὶ τὸ ὀρεινὸν τὰ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ ἱῦ, τὸ ὑποζύγιον
ἢ καὶ ὁ πῶλος τοιαῦτα ἐστίν. πενόμενα δὲ ἐκᾶ, οὐ μένῃ ὑποζύγιον
οὐδὲ πῶλος. ἀλλὰ ἀποτέλλεσθαι μᾶλλον βαλούτα καὶ ὠφελημένα
καὶ μεταχούτα τῆς τοῦ λόγου θρόπτητος.

Ὥσπερ οὖν χῆς τῆς τηνώστεως. ὡς τε μὴ δόξαν θεῖ ἀποστέλλεσθαι
αὐτὰ ἀφ' τὸν τόπον ὅθεν ἐλύθη πρὸ τοῦ τοῦ κύριον ποιῆσαι
αὐτά, καὶ μισθὸν αὐτοῖς δεδωκότος τοῦ ἐννηνοχέναι αὐτόν, τὴν τοι
αύτην μᾶλλον βολήν. ὡς καὶ ἀποστελλῆναι αὐτὰ ἐπὶ τὸν πρῶτον
πόπον. οὐκέτι ἐπὶ τοῖς ἔργοις τοῖς πρὸ τοῦ τοῦ. οὐ γὰρ ἐμέλλεν
ὀφιλάωσι κτῆσιν ἀπαλλάττα δόξῃ μᾶλλον τιμᾶσαι τῆς
ἀποτῶν δεσμῶν λύσας καὶ τῆς αὐτοῦ ὀχήσας, πάλιν αὐτὰ πεί
πανε ἐπὶ τοῖς δεσμοῖς. ἢ ἔργα ἐλαττόνα, οὐ πεποικενέρου
δοξῶ μᾶλλον τοῖς νοήτοις τὸν ὑὸν τοῦ θῦ. πρέπον δὲ ἦν ἐπὶ τῶ
τοιούτῳ μυστηρίῳ καὶ τοῖς μᾶλλον τοῦ λεγομένοις, ὀφόδρα χαίρ
Καὶ ἐπὶ τὴν ἡμῶν χαρὰν τὸν καρπὸν τοῦ πνῦ. τὴν θυγατέρα τοῦ φῦ
στιῶν καὶ θυγατέρα αὐτοῦ τηλῶι λ̄η̄μ̄ κηρύσσῃ. ἡ ἔρχεται σὰ
τὴν βασιλέα σῆ καιος καὶ σώζων φὸ σεῖαν τοῖς σωζομένοις. αὐτὸς
δὲ ἐρχόφσιων καὶ ἐλ̄η̄μ̄ πεζεύω καὶ ἐπὶ βεβηκὼς ἐπὶ ὑπο
ζύγιον καὶ πῶλον νέον ὡς ἀποδεδόκαμεν. ἐπισκοπ τὸν ἰη̄λ̄.
ἐν τῶ ὄχλοθεάσαν ἄρ μαι τὸ ὄχλοφραίω παραπλήσιαν τυγχάνον
τα ἄρ μαι τῶ φαραὼ. ὅπερ ἄρ μαι τῶ φαραὼ καὶ τὴν δώωμεν
αὐτοῦ ἔρριψεν φθάλασσαν. ἡ ἔρχετο δὲ καὶ ἵππον ὄχλοθεάσαν
τὸ πολεμικὸν ζῶον ἀπὸ τῆς ἰλ̄η̄μ̄. ἵνα μὴ ἡμῖν ποιήσῃ τῶ ἰη̄λ̄.

ἐπὶ φερέφωνα τὰ ἀπολλόπαυ τοῦ πρβατ. ἡ ἐξ δὲ καὶ τὴ ἰλήμ.
ἐπαυάμωνα ὑτῆσ ἐκπεσόντα τὰ πτέκ. πῶσ δὲ οὐκέμελλε μάλησ χεῖν ἆ ναὶ ἄξιον τὸ οὕτωσ ἐρχεσθ τοὺσ δίκαιον βασιλέα καὶ σῴζοντα καὶ πρῶον ἐφ τὴν ἰλήμ. ὁ τε ἔμελλεν ὁλοθρεύεσθαι πᾶν τὸ ἔθνον πολεμικόν. ἵνα μὴ κέτι οἱ ἀμφ τὸν λοιὲκ τάνωσι πόλεμα μηδὲ ἐπὶ μᾶλλον βέλη ἀφ ἁρέπεραν τοῦ κατα πολεμῆσαι ὁμοκοτομένην τοισὶ ἄνθρ τῆ καρδίαι. ἔμελλε δὲ πότε καὶ πλήθοσ καὶ ἀρήνη. ἆ ναι αὐτὸ τῶν πιφόλων τῶν καὶ σωζομένων ἐθνῶν. καὶ τὰρ χοντοσ ὕδατα τῶν ἔσω θαλάσσησ τοῦ σῆσ. καὶ τὰρ χοντοσ δὲ καὶ πόταμῶν διεκβολαὶ σῆσ. καὶ ἡ βόλοσ ἰσ ποιουμένων καὶ πολιζόντων τὰ πολλὰ αὐτῆσ. ὃ δὲ θέλων ἁπλούστερον ἐπὶ τοῦ λαοῦ οἷσ ἐπιδεδήμηκεν ὁ σὴρ ὰ κούφη τὸ θύπατε ρεσιῶν καὶ θύπατερ ἰλήμων φήσαφ ὅτι ὁ λόσοσ μὲν πρὸσ τὰσ αἰχεῖν τὴ θυπατερ σιῶν καὶ κρίσιν τῆ θυγατρὸσ ἰλήμ. ἡδέ τινεσ ἡ πάθησαν ἢ τὰ τοῦ χαίρειν ποιήσαντεσ ἄξιοι, οὐδὲ πάλαι δεδόξαμμοι τὸ πτόκηρύσσειν πρόσταγμα, ὡσ τοὶ τετόνασιν ἐ αὐτῶν αἰτήσοι τοῦπαῦ πε πόνθασιν ὡσ τε λεχθῆναι αὐτοισ. ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον κτ, σῆλαι τὸν λόγον τοῦ θῦ. ἐπὰ δὲ ἀνάξιοισ κρίνετε ἑαυτούσ, ἵνα μὴ φεφόμεθα φ τὰ ἔθνη. χρὴ δὲ καὶ τοῦ τοῦ δέναι. ὅτι πέντε πορίτιχόντεσ ἐκδόσεισ τοῦ ζαχαρίου. παρὰ μὲν τοισ ὃ καὶ τὸ ὠκύλα, ἄρμαμεν τὸ αὐτοὸσ πρασιὸσ καὶ ἐπὶ βεβηκὸσ ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον νέον. ἢ ἐπὶ ὄνου καὶ πώλου ὑοῦ ὄναθων. παρὰ δὲ θεοδοτίωνι, αὐτοὸσ ἐπαυκούων καὶ ἐπὶ βεβηκὸσ ἐπὶ ὄνου καὶ πῶλον ὑὸν ὄνου. παρὰ δὲ συμμάχῳ, αὐτοὸσ πτωχοὸσ καὶ ἐπὶ βεβηκὼσ ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον ὑὸν ὀνάδοσ. ἐν δὲ πέμπτῃ κέδοσῃ, αὐτοὸσ πτωχοὸσ ἐπὶ βεβηκὼσ ἐπὶ ὑποζύ

καὶ πῶλον ὑὸν ὄνων. καὶ δώσω ταύτα τισὶ τῶν τῶν ἐφαρμόζῃ τὴ κῆ τὸν ῥῆσ ταλαλοῦμενον τοῦ ἀγγελίου τὸ πονιέ σοφείαν. ὁ τε πεῶσοσ καὶ ἐπαυκοῦ καὶ πτωχοσ ἐλήλυθεμ φὸ τὴν ἰλήμ ὁσὴρ. ἐπτώχασε σαρ πλοῦσ σῶν. ἵνα οἱ ὠκούοντεσ αὐτοῦ τοῦ ἐπαυκούοντοσ ἡμῶν τὴ πτωχίαν ὠ τοῦ πλούτη σωσιν. ἴδωμεν δὲ πορὶ τῆσ βηθφαμὴ μὲν κῆ ματθαῖον. βηθανίασ δὲ κῆ τὸν μάρκου. βηθφαμὴ δὲ καὶ βηθανίασ κῆ τὸν λουκᾶν. τῶν τῶν δὲ ἡν πρὸσ τὸ ὄροσ τὸ καλούμενον ἐλαιῶν. ἄρμην ἄλθαι δὲ φαμὲν τὴν βηθφαμὴ μὲν, οἰκον σιάρνων. ἢ τισ τῶν ἱερέων χορείου. βηθανίαν δὲ, οἰκοσ ὑπακοῆσ. ἐπὶ τὸν οἰκον οὗ τῆσ ὑπακοῆσ ἄγεζ πὰ λυόμενα ἢ τὸ λυόμενον. ἵν ἐκάθητεν ἐπὶ βῆ αὐτοισ οἷσ. καὶ ἐπὶ τ οἰκον τῆσ σιάρνοσ. περὶ ἧσ ἐστιν ἡ πᾶν λαβοὺ πα ὠφορμασ κῆ ἀπὸ τῶν κειτῶν. ἐνοισ πικὴ ἐστιν ἐπὶ κλῆσ σιάρνοσ. ὠ φῆσ ἐπὶ ὀσαμβῶν ὄ ἦσαν. ἢ τάχα ἐπὶ τῶν τύπου τιφὸ τὴν σιάρνα δῆ πα ῥάχην καὶ τὴν ἑτέραν, σύμβολου τῆσ τῶν σωζομένων ἀνδρικαικίασ ἢ βηθφαμὴν. ὅθεν ἐκαθίζετο οἷσ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῶν μαθητῶν κατὰ τὴν προσπαξιν τοῦ ἰυλυθέντων. καὶ πὸ ὄροσ δὲ τῶν ἐλεῶν ἐστιν. αἵτινεσ λέγουσι χρὴ προφορῶσαι καὶ λιέλαοσ οὖσαι. ἐγῶ δὲ ὡσ τὴ λαὸν κατὰ καρπὸσ ἐν τῶ οἰκῶ τοῦ θῦ. καὶ οἱ ἀρχόμενοι δὲ καὶ ἡ σαρόμενοι βῶ αὐτοισ ἀσιν. ὡσ ἡ νεόφυτου ἐλαιῶν κύκλῳ τῆσ χῦ περιπέζησ. τκνίων καὶ γοιοὺ τεσ αὐτοῦ. ἀ δὲ δῆ ἐπὶ φῆσαι καὶ τοισ δύο μαθηταῖσ οὓσ ἀπέστειλεν οἷσ ἐπὶ τὴν δεδεμένην ὄνον καὶ τὸν μεθ αὐτῆσ πῶλον ἵνα λύσαντεσ ἀγάγωσιν αὐτῷ, λεκτέον μή ποτε δύο μαθηταὶ πέπρωσ ἄσι καὶ πῶλοσ. δῆλα δὴ δόντεσ ἀλλήλοισ κοινωνίασ. ἵνα πεπῷ μὲν ἀπὸ τὴν πορίτομὴν πρὸσ τὸν ὄνοζύγιον γένηται τοῦ ὄνοζύγ τοῦ νόμου τε γενημένου. πῶλοσ δὲ ἀπὸ τὰ ἔθνη τὸν νέου καὶ αὐδαμῆ πώλου. καὶ ἦσαν ἀμφότεροι λέγοντε τὸ ὄνοζύγιον καὶ ὁ πῶλοσ

πρὸ τοῦ ἰῦ, ἐν κώμῃ καὶ οὐ πόλει ἐνθα ἦσαν δεδεμένοι. ἄλλοι τοῦ
ἰῦ μαθηταὶ, λύουσι καὶ ἄρουσι πρὸς τὸν ἰῦ ἀμφότερα. ἔτι δὲ πανάγ
τῶ λόγω τοῖς δύο μαθηταῖς, φήσας. ὅτι τὰ μὲν ἐν πάμπαν τῶν θη
κονουμένων τοῖς ἐκπορίζομαι. ἄλλα δὲ, τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. πλὴν
κοινωνίαν ἔχει τῶν ὅρων αὐτῶν. λυούσῶν ταῦ πρὸς τεταμένα ὑπὸ
τοῦ ἰῦ λύεσθαι. ὧν λυόντων ἐάν τις λέγῃ αὐτοῖς τί λύετε τὸν πῶλ
ον ἢ ὁτι κύριος αὐτῶν
τῶν πρόπαλαι δεδεμένων χρείαν ἔχει. χρείαν δὲ αὐτῶν ἔχει, ἐπι
βαίνωμαι αὐτοῖς λελυμένοις ἀπὸ τῶν ὠμῶν τῆ μῆ. καὶ οὗ φέσιν αὐτ
ῷ λήφονται. δεδεμένοις γὰρ ἔτι καὶ σφραῖς τῶν ἰδίων μαθητῶν
ὀφιστομένοις, οἷς οὐκέτι καθυλεῖ. καταμόνοι τοῦ μάρκου
καὶ τοῦ λουκᾶ, πῶλος ἐτὶ δεδεμένος ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων ἐκάθι
σεν. οὐδὲν γὰρ λογικὸν καὶ κτῆνος πρόπαν τι νόμιμον ἐπὶ πρᾶγμα τοκ
ὺ δέχεται τῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν πῶλος. καὶ οὗ τοσοῦτος ἐφ' ὧ οὐδὲν λοιπὸν
πρόπαρον ἐφίδρυτο, ἀλλ' ὑστύχησε τῆ αὐτῶ ἐπὶ καθεσθῆναι λόγον
τοῦ υἱοῦ τοῦ θῦ. ἵνα ὑπαὶ τοῦ ἀόμματος ἡμιόχωτος, κατανῆ
σκε ἐπὶ τὴν ἰλῆν τοῦ θῦ. τοσαῦτα μὲν ἡμᾶς φάτον τὸ πρόπαρον ὅτι τοῦ
παρόντος ᾄδομεν. ὁδὲ δωὰ μάθος καὶ χαρῶν μάζονα φάτον
τὸ πρόπαρον χάριν, λεγέτω μάζονα καὶ βελτίονα. καὶ κάνος μᾶλλ
ὰ κουέσθω ὑπὸ τῶν ἡμῶν τὸν ἀλληλικησάντων φήμας.
πορλαθεύτες δὲ οἱ μαθηταὶ. καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξ
αὐτοῖς ὁ ἰῦς, ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον καὶ ταὐτὰ ἔσω τοῦ,
ὁ αὖπον αζαρὲτ τῆς γαλιλαίας. ὁδὲ μάρκος, οὐ τῶ κατὰ τὸν πρόπ
ὸν ἐβέβητο. καὶ ἀπελθόντες, ἄρον πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν
θύραν ὄξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου καὶ λύουσιν αὐτόν. καὶ ταὐτὰ ἔσω
ἕως τοῦ ἀρχομένη βασιλᾶ τοῦ πρὸς ἡμᾶς φάτον

καὶ

θη τοῖς νηφίοις. καὶ ὁ λουκᾶς δὲ ἐποίησεν ταῦτα φησὶ. ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπε
σταλμένοι, εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς ἐφῶ τὸν πῶλον καὶ ταὐτὰ ἔσ-
ω τοῦ, ἕως οὗ τοῖς τῶ πῖσωσιν, οἱ λίθοι κεκεράζονται.
κολούθως τοῖς ἀποδεδομένοις πορὶ τῶν ἀπορφαλέντων δύο μαθη
τῶν, ἐπὶ τὸ λύσαι τὴν δεδεμένην ὄνον καὶ τὸν πῶλον τοῦ μαθητῆ. καὶ πᾶσι
τοῖς ἁγίοις τὸν τόπον ἀφεημένοις, ὅ ἐκ τῆς σόμβα, καὶ ταῖς ἐκκάμναι
ξιν οἷς λέλεκται ὅτι πορλαθέτες οἱ δύο μαθηταὶ. καὶ ποιήσαντες
τὰ ὑπὸ τοῦ σεσῶ τοῖς προσταγμένα, ἤγαγον πρὸς αὐτὸν τὴν ὄνον
καὶ τὸν πῶλον. οἷς οὐκ ἀφήκαν εὐμενοῖς. ἀλλὰ κόσμον αὐτοῖς
πορλιέθηκαν ἐμ μαλτίοις ἁγνὸν ὁσώνην πορλιποιοῦσι. κοσμή
σασι τὴν ὑπὸ αὐτῶν λελυμένην ὄνον καὶ τὸν μαθητῆ πῶλον. οἷς
καὶ αὐτοὶ ἠσαν κεκοσμημένοι καὶ ἐσκεπασμένοι. καὶ ἵνα κεκοσ
μημένοις τὴν ὄνα καὶ τῶ πῶλο τοῖς ἐνδύμασι τῶν ἁγίων
μαθητῶν, ἐπαναπαύσηται καὶ εἰ φιδρυθῆ ὁ τοῦ θῦ λόγος τὸ ὑμῶν
ἐπάνω μόνος. καὶ κρίνοντος τῶν λελυμένων καὶ βαστάζοντων αὐτ
ὰ λλὰ τοῖς μὲν ἐκ τῶν ἁγίων μαθητῶν ἱμαλτίοις ἐπὶ τεθῆ τὴν ὄνα
ὁ τῶ πῶλο οἷς ἐπὶ καθέζεται. ἐπὶ δὲ ἕκαστον ἄχενι συμβα
λέσθαι τῶ πρέσβᾳ βασιλᾶ ἐπὶ βεβηκότι ὑποζυγίω καὶ πῶ
λέω. ἦν δὲ καὶ λᾶος ὁ χλοσὸς ὅσωσ περ χόμενος φύσι λήνων πῶν ἰῦ.
καὶ οὐ τοιέδησαν καρπὸν τῆς τοῦ σεσῶ ἀποδοχῆς θῆ τῶν τὰ ἑαυτῶν
ἱμάζω ὑποφερόντων. καὶ οὐ φόρον κόσμου καὶ σκέπην, τῶ ἐπικαθε
ζομένω τὴν ὄνα καὶ τῶ πῶλο. ἐν τῆ ὁδῶ τοίνυν καθὴν ἦγε τὴν ὄνα
καὶ τὸν πῶλον ἐπὶ τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν ἐπέθεσαν τὰ ἑαυτῶν ἱμάτια
ὁπλᾶ ὁσοὶ χλοσὶ ἵνα καθαροῖς τῆς καὶ τὴν ἵνα πάμπαν ἡμῶν
δαιμόνων ἄχθοις κονιορτὸν, ὃ νόησε καὶ ὁ πῶλος ἐπὶ βῆ τὴν ἰλῆν.
καὶ βρέπουσι δὲ τὰ πάμπαν τὸ πρὸ τοῦ τοῖς μαθηταῖς καὶ τὸν ὑποφερό

ν

σαν τὸν πλῆθον ὄχλον τὸν εἰς μάλιστα ἐν τῇ ὁδῷ, νῦν καταλέκται.
ἄλλοι γὰρ ὡραιότητα τοῦ πορίσεως ποιοῦνται τὴν ὁδὸν ἣν ἐπὶ
ἱεροσόλυμα οἱ ἰσοὶ ὄχλοι μόνοις τοῖς προφερομένοις. καὶ δὲ ὡραι-
ότης ἦν, κοσμοῦμεν κλάδων ἀποδενδρεῶν καὶ φοινικῶν μόνων
ἢ ἑκατέρων τῶν ἐφαπτομένων μᾶλλον. ἢ μὴ ἄρα τοῦτο πεπλή-
θασιν· ἄλλοι γὰρ οἱ λύοντες μαθηταὶ· ἄλλη κλυομένη ὄνος
καὶ ὁμαθοῦς τῆς πώλου. καὶ τεθείκοι ὁ πλῆθος ὁ ὄχλος. καὶ τε
παρ τοι, οἱ κόπτοντες τοῖς κλάδοις ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ φοι-
νίκων ἐν τῇ ὁδῷ· νόμος δέ μοι ἀπὸ τούτων καὶ πέμπτον καὶ ἓξ
τον πάμαν καθαλλομένων τῶν τοιούτων προφητῶν καὶ τῶν οὐκ
ολουθούντων αὐτῷ· καὶ προφήτας μὲν φήσας ἀπὸ τῶν πρὸ
τῆς πλουσίας ἢ ναιεκτοῦ λαοῦ ἢ καὶ πάντων καὶ προφητῶν·
οὐκολουθοῦντας δὲ, τοὺς ἀπὸ τῶν μετὰ τὴν παρουσίαν ἐπο
μένων τῷ λόγῳ καὶ οὐκολουθούντων αὐτῷ· ἅτε δὴ καὶ ἅτε καὶ
ἀποστόλων χῦ· πλὴν οὐκ ἄλλα μὲν ἔλεγον οἱ προφῆται. ἄλλα
δὲ οἱ οὐκολουθοῦντες· ἔκραζον γὰρ πάντες ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δα-
ὶδ καὶ εὐλογημένος· καὶ ἔλεγον καὶ τὸ ἀνθρώπινον
ἡμῶν τῆς τοῦ σῦ· ἐν τῷ ὀνόματι καὶ τὴν δό-
ξαν πατέρων αὐτοῦ ἐπιδημεῖ· ἀμοιβαῖος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόμα-
τί· καὶ τὴν φωνὴν ἀποκαταστᾶσαν ἐν τῷ ὠσαννὰ ὑψί-
στοις. τούτων δὲ τῶν τριῶν ἐκφωνήσεων λεγομένων ὑπὸ
τῆς συμφωνίας τῶν προφητῶν καὶ οὐκολουθούντων τοῦτο·
ὁμολογοῦσα ἡ φωνὴ τῶν ἀληθινῶν ἱεροσολύμων· ξενισθῆναι δὲ εἰκότως
δυνάμεθα εἰ λέγεσθαι πᾶσαν ἡ ναικ πόλιν, ἔφασκον τίς
ἐστιν οὗτος· ἀνωφελὲς ποιεῖ προφητεύεσθαι ἐν κῦ τὰ πορί-
τῆς ὄνου καὶ τοῦ σῦ καὶ τοῦ ξενισμοῦ τῶν ὠσαννὰ μέσων.

ξενιζομένων ἐπὶ τῶν καινῶν τοῦ σωμαλικοῦ αὐτοῦ ὄχλου μαλλον θεοῦ
μαλλ. ἄχαδὲ οὗτοσ ἐν τῷ ψαλμῷ· ἆρα τε πύλασι οἱ ἄρχοντες ὑμ·
καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι καὶ εἰσελάσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης
τοῦ ὄχλου· καὶ ἐν ταῖς αἰσὶ δὲ, παραπλήσια προφητεύοντι
τῆς μεγάλης τὴν οἰκονομίαν ὁδοῦ τοῦ σῦ· γέγραπται γὰρ· διὸ οὗτοσ
ὁ πραϋπενόμενος ὄζεδωμ· ἐρυθμαι μαλλίων αὐτοῦ ἐκβοᾷ·
οὗτοσ ὡραῖος ἐν φολῇ· τὸν δὲ κῦ τὸν τόπον ὅλα, καὶ σὺ δωικὸς
ἀναλοξώμενος καταγνῶσαι· τί τε λέγουσιν αἱ ξενιζόμεναι δυ
μάμεις ὅπι τῆς τοῦ σῦ λου σώματος ἀπὸ δου, καὶ πῶς αὐταῖς ἀ
ποκρίνεσθαι· παῦ ταῦτα δέ μοι παράληπται, βουλομένοις σῶσαι τὴν
ἀκολουθίαν τῆς κατὰ τὴν ἐρασφὴν προπολομίας· ὁ τί φησι λ
θούσης αὐτοῦ φασὶ ἱεροσόλυμα, ἐσφάθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα
τίς ἐστιν οὗτος· μᾶλλον δὲ τοῦτο, ὄζῃς τέγραπται· ὁ τι πολλοὶ
ἔλεγον· οὗτος ἐστὶν ἰσ ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ ναζαρὲτ τῆς γαλιλαί·
ὁμολογοῦντες τὸν προφήτην θεὸν τὸν ὄντα ναζωραῖος κλη θή
σεσθαι τοῦ κυρίου τῷ ᾳ ἀνακάμπτος· ἀλλὰ κῦ τὴν οἴκησιν
ταύτην πορίτε γράφω τὸν κῦ τὸν τόπον· καὶ ἀρχήτισέ φω
ἑτέρας πορίκοπῆς τὰς ἐπιφορομένας· ἵμα μὴ ἀναγκάζῃ
τισ σωαύπων καὶ τὴν πορὶ ἐκείνων οἴκησιν τοῖς πρὸ τέροις,
ζητῆν ἐκβαλλομένοις ἀπὸ τοῦ ἱδροῦ τοῦ φῦ τινὸς τοῖς ἐπι
πλὴν πομένοις, ὡς πε ποικκότασι τὸν τῆς προσαλχῆς οἰκ
λήματον ἀσκάλιον· οὐκοῖδα δὲ ᾗ καὶ βιάσηται τίσι, δῶναῖ
ἀκολούθως τῷ χαίρε φόδρα θύγατερ σιών, σῶσαι τὴν πῦ
λην τῶν ὄζῆς τοῖς ἐκκλημένοις ἀκολουθί· μᾶλλον παῦ τὸν ὄζε πά
σομεν καὶ τὸ ὡσαννὰ τῷ υἱῷ δαὶδ ἀγγλημένος ὁ ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι κῦ· ὡσαμὰ βῆ τοῖς ὑψίστοις· ποιομάχηνοῦν.

σαφῶς μὲν οὖν τὸ ἀλλοδαπῶν ὁδοιπορικόν, αὐταῖς λέξεσι κεῖται ἐν τῷ περὶ τοῦ μαίστου ψα΄ ψαλμῷ. λέγομεν δὲ εὐλόγως αὐτὸ περὶ τοῦ ὁδοιπορικοῦ ῥιζ΄. δοκεῖ δέ μοι καὶ αὐτὸ τοῦτο ὧδε σῶσον δὴ περὶ τετραπλοῦν τοῦ ἀλλοδαπῶν ἐν νομικόν, εὐαγγελικὸν ἐκκλησιαστικὸν ἐν τῷ ὧδε σῶσον αὐτοὺς ὁ δὲ καὶ ἡ χεν ἡ εὐαγγελικὴ λόγιος ἀνὰ αὐδωναῖ ὧδε σῶσον αὐτούς· ἀνὰ αὐδωναῖ σωτῆρ. ἀνὰ βαρούχ. ἀβεβαβσαὶμ αὐδωναῖ· ἢ ταῦτα δοκεῖ μοι ὑπὸ ἑλλήνων σωζόμενα φόμενα τῷ ἀκατελίαν· μὴ ἀδόντων τὴν σὴν ἄλεκτον, συγκεχύσθαι ἐν τοῖς κῦ τὸν τόπον ἔχουσι παῦτα ἀπὸ τοῦ προφήτου ψαλμοῦ· ἁδὲ τὸ αὐκειβεσ μοὺ λόγια μαθητὴν τῆς λόγες, αὐκουεὐκύλουερμηνάσων τοσ ὧδε· ὧδε ἀκὲ σῶσον δή· ὧδε ἀκὲ ἀδόδωδδή· ἀλλ' ὁ ἐρχόμενος ὀνόματι κυ· ἀλλὰ ταῦτα πάντα οὐκ ἔφαμεν σώζεσθαι τὸν κῦ τὸν τόπον καὶ λέγομεν· ὅτι ἢ τοι παῦλος καὶ πέτρος· ἢ ταῦτα δύο ἁδὴ τῶν ἁδασκόντων λόγων τε σαπὸ τῶν δεσμῶν κῦ τὴν τοῦ ἰῦ προστάξιν τοῖς ἀπὸ πορίτομῆς καὶ τοῖς ἀπὸ ἀκροβυστίας, ἐκοσμησάτην αὐτοὺς καὶ πεποιήκασιν ἅπερ ἐπ· προσετοίχησαν ἀπὸ τοῖς τοῦ λόγου ἀνίου τῶν φόντων· καὶ τ' λοιπὰ κῦ μὲν μίαν ἔφασαν ἡ ἡγήσην· καὶ ταῦτα δὲ ἕτερα, ἀφ' ἑνὸς τῶν ἀποδεχομένων τὸν ἰῦ· φερόντων αὐτῶν ἡ αὐτῶν ἰόντων ἐν δυσὶ τὴν ὁδὸν καὶ κοσμοῦντων αὐτὴν τοῖς κλάδοις καὶ προτόνταν καὶ ἑπακολουθούντων· πολλοὶ δὲ ἐκ τοσούτων ἡλικιῶν προσελθόντων, προφήτην τὸν ἰῦ· ἢ ὡς δὲ τῶν προφητῶν, ἑπακολουθῆσαι τῶ καὶ λέγῃ πάντα ἀναστραμμένα ἔσται τὰ ταῦτα δὲ ἡμᾶς μὲν, τοσαῦτα φόδομεν· ὁ δὲ ἡμέτερος ἡγεμὼν ἀφίερ, πλέονα καὶ βλέπετε καὶ ἡδύνασθε· πλὴν ἐν ζυγὶ τῶν φόντων τὸ κῦ ἰῶ ἀφ' ὧν ἡ ποσὸν καὶ ταῦτα βλέπεσθαι μὲν· ὅτε προέκῃ

σῆναι σαθαι τὸ, τὴν ἐπαύριον οὖν ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτὴν καὶ τὰ βάια· περὶ τῶν ἐκβληθέντων ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ·

Καὶ εἰσῆλθεν ὁ ἰῆσ εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θῦ· καὶ βέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ τὰ βάια·

Τὸ δὲ κατὰ τὸν τόπον, καὶ οἱ λοιποὶ πρὸ σάγγελισταὶ βέθεν το· ὧν τὴν πρὸς ἀλλήλους διαφοράν, οὐ τοῦ προκειμένου καιρὸν εἰσῆγήσασθαι· ἀρκέσῃ γὰρ τὸ ἐν τῷ βέταζόμενα ἀγγελίαν, κατὰ τὸ λεγόμενον τὴν μίαν σαφηνίσαι· τῶν πρὸ σάρων ἀγγελιαφόρων ἀναφαινόντων τὰ κῦ τὸν τόπον, πλέον τὰ κῦ τὸ δῶμα τοῦ ναοῦ βήσεσθαι ὑπαγορεύουσιν εἰς τὸ κῦ ἰῶ· καὶ ὡς οἱ οὐ τὴν σωφηνίζουσι τὸ, καὶ ἄρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς καὶ τὰ βάια· ἧ ἦν κατεσκάλλομεν, οὐκ ἐλάττονα τῶν παραδόξων δῶμεν εἶναι τοῦ ἰῦ καὶ τὴν προκειμένην· ὅτι τὰ ἐκ τοῦ νόμου νομιζόμενα εἶναι γόσ, τοσαύτην παῤῥησίαν καὶ βοσίαν ἀφῆσαν· ἐκβαλλόντων ἐν πάντων βύεσθαι ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τοὺς ἀνάστατα βοῦν, ὁποίαν οὐδὲ τοῦ ἔθνους ἡ τοῦ μήνος χρῆμα μήνος ἀλλάξεσ, ἀνήμπτε τοῦ θῦ πορίσ πεποίηκε· καὶ ἐπροπλοτήσαν μὴν διὰ δουλάσαν τες τὴν λόβαν ὡς χαροῦν μὴν τοὶ ὧν βουλήμασ· ἀλλὰ πᾶ καὶ νῦν ὁ ἁρμὸς ἡμᾶς αὐταῖς ἡ πᾶν κατὰ τὴν μαῦ λόβιν πορὶ τῶν ἐκκλημένων· τὸν πρῶτον τῆς σοφίας ἐπικαλεσάμενοι, φέρ' ἴδωμεν ἡ ἄξιόν ἐστιν μαθεῖν τῆς ἰῦ μισῶ θαρσοῖς πρὸς ἄξεσθαι ἡ πᾶν ἡ σὺ τοῦ τόπου· καὶ πρῶτον λεκτέον τί τὸ ἱερὸν τοῦ θῦ ὅπερ ὁμολογοῦν ὁ θὸς ἡ πεν ἐν τῷ προφήτῃ· οἶκόσ μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται· ἀναλόγου μὲν οὖν τῆς κῦ σάρκος πορίτομῆ· ἣ ταῖς σωμαλικαῖς τοῦ νόμου ἑορταῖς καὶ θυσίαις, ἱερὸν

ἱδρυὸν ἐνομίζετο τοῦ θῦσαι τὸ ἐκλίθων ἀναθημάτων κατασκάπτειν οἰκοδομηθὲν ὑπὸ σολομῶντος πρῶτον. καὶ ἀνοικοδομηθὲν ὑπὸ τοῦ ἐσδρα. πλὴν μόνων τῶν τοῦ σεσοικονομῆσθαι ὑπὸ ῥωμαίων καθαιρεθέντων. καὶ οἱ κοσέκ ἦσαν ὑπολαμβάνετο εἶναι ἀλλοτρίων. οὐκ ἀθαιρετέντος, ἀφ' ἧς καιρὸν οὐδαίοις ὡς μηκέτι ἄρχοντας οἰκονομεῖσθαι λάθρα μηκέτι ἄρχειν τοῦ βαίρετον τῆς ἐπισκοπῆς τοῦ θῦσαι ὃν τὸ παρὰ τὸ ἐν τῷ οἰκῶ τῆς προσευχῆς ἄλλο θαι μᾶλλον τὸ πάντων οἰκουμενικῆς λατρεύσασι ἐπιτελεῖν. καὶ ἐκ βεβληκέτω σωματικὴ ἀπὸ κάμνουσι καὶ συμβολὰ ποιήσασι τῶν ἰδίων πρὸς ἄλλους συμμάχους, τοῖς πολλοῖς τασι καὶ φοράζοντασι. καὶ τὰς περιπέτειαν τῶν κολλυβιστῶν καὶ τῶν βεβληκέτω. καὶ τὰς καθεδρασ τῶν πολούντων τὰς περιφοράς. καὶ φερνικέτω τὰ ἐκκλησίαν ὡς ἐπὶ τέλφην τοῦ τότε λοῦ. ἀντὶ σεμνῆς πανηγύρεως ἐπιτελουμένης ὀνόματι θῦσαι, σχολάζοντων τῶν πολλῶν καὶ φοράζειν. οὐκ εἰς τὴν οὐσίαν χώραν ἐνὶ ἔλαβε πολῶν καὶ φοράζειν. ἀλλ' εἰς τὸ ἱδρῶ. ὅμοια ἄχεσθαι μᾶλλον σωμερχομένοις ὡς ἄλλεσθαι ὡς ἐν οἰκῶ προσευχῆ. ἐποίουν δὲ τὰ ἐναντία τῆς ἀληθείας ἐν οἰκῶ πορικῶ πολοῦντες καὶ φοράζοντες. καὶ ἀργύρια κολλυβίζοντες. καὶ ἐπὶ καθεδρῶν καθεζόμενοι ἵνα πολῶσι πορίσωσι. καὶ τὸ ἄστε μνοῦν τῶν γινομένων παρὰ ἰουδαίοις τότε οἱ σημ καθημένοι. ἐλάβασ τοὺς ἀνθ' ὧν τοῦ κ τὸν νόμου ἐορτάζειν ἐμπορευομένους καὶ σωματικῶς ὑφῶντας. καὶ νῦν δὲ νομίζω ἱδρυὸν ἐκλίθων ζῶντων οἰκοδομηθὲν εἶναι τὴν ἐκκλ. καὶ εἶναι ἀναθήματα οὐχ ὡς ἐν ἐκκλησίᾳ ζῶντασ. ἀλλ' ὡς κ τὰ ἀρκαιοφαπολομένοις. οἵτινες καὶ ποιοῦσι τὸν τῆς προσευχῆς ἐκζῶν λίθον οἶκον, λήθων ἀπὸ τὴν αὐτῶν καὶ κίαν λαμπρ. τὸ σῦ

καὶ τῶν οἰκησάντων τὰ ἐν τῷ σινεκκλησίᾳ μᾶλλον ὑπὸ τῶν νομιζομένων πορισμὸν εἶναι τὴν ἐπέρων ἀσέβ. καὶ δέον ἐκ τοῦ ἁγιελίου μόνον σῴζειν τοῦτο μὲν μὴ ποιοῦντων. πλοῦτον δὲ κτῆσιν σωφρόντων. ὀκλάφασκαλον λήθων γεγονέναι τὸ τηλικοῦτον τῆς ἐκκλησίας μυστήριον. ὡς ταῦτ' ἀμφὶ τὸν ἰῦ ἐπὶ τοῖς ἀμάρτωνομένοις. ἐν ᾧ ὡς κοδόμησεν ἱδρῶζοντε, τὸ, τε ἀπὸ τῶν φαλμῶν τασ ἄχον. τὸ σῶφέλημα ἐν τῷ αἰμαλύμενον τῶ καταβαίνειν μὴ φησὶ φθορέων. καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ ὡσοῖ μαὶ ὡσὶ λῶθαι ἀπὸ τοῦ ἰῦ φυχὴ λέγ δοσαρεφυμὴν πῶς ἰσ τῶν ἀμάρτανόντων. καὶ ἐν τοῖ ἱδρῶ ἦναι δοκοῦντων. τὸ, οἱ μοὶ ὅτι ἐγενήθην ὡσσυῶ γῶν καὶ λῶμην ἐν ὠμὴ τῶ. καὶ ὡσ ἐπὶ φυλλίδαι ἐν πετὶ τῶν οὐκόν τοσσάχυοσ τοῦ φαγῆν πῶν πρῶτόν ον. οἱ μοὶ φυχὴ ὅτι ἀπόλω λεν ἀλλὰ βησ ἀπὸ τῆσ τησ καὶ ὁ καὶ τορθῶν ἐν ἀνοῖσ, οὐχ ὑπάρχῃ. καὶ ἐὰν πρῶσκόπησ τε πῶν ταῦ ταλέγην τοῦ ἰῦ. καὶ πενθοῦσα ἄ μεμῶν τὰ παίσμαλα φασκαν τὸ οἱ μοὶ φυχὴ, σωσεχάσον τούτοισ τὸ ἀπὸ τοῦ ἀγγελίου. ἐμ θα τέτε σπαι ὅτι ἰδῶν τὴν ἰλῆκω, ἐκλαυσ τν ἐ πᾶῦ τῆ καὶ ᾗ πε. καὶ μᾶλλον τε ᾗ πορ ἀμφὶ σ ἐκλαυσεν ἐ πὶ ἰλῆκω, ἀμφὶ πορον κλαύσι ται ἐ πὶ τὴν ἐκκλησίαν. οἰκοδομηθῆσαν μὴ ἵνα οἰκοσ προσαχ ἦ. γενομένην δὲ ἵνα τὴν αἰσχεθ κέρδη ων καὶ τεῦφὴν πίνων. ἀλλ' ἐθε μὴ καὶ τῶν ἡγουμένων τοῦ λαοῦ, ὡσ κλαυ λήθων. ἀλλὰ πότε μὲν φησὶ λθεν ἰσ φὸ τὸ ἱδρυὸν τοῦ θῦ καὶ ἐκάθαρεν αὐτὸ ἐκβαλῶν πάν τασ τοὺσ πολοῦντασ καὶ φοράζοντασ ἐμ τῷ ἱδρῶ. καὶ τασ τραπέζασ τῶν κολλυβιστῶν κατωφέ ψασ, μᾶλλ τῶν καθεδρῶν. ἐναὶσ ἐκαθέζοντο οἱ πολοῦντεσ πασ πορισφοράσ. μῶν δὲ ὅσον μὲν οὐκέτι σκοποῦντασ ὅτασ

ff Cnvai

ὀνόματι ἐν ᾧ τινὶ μέρει ἐπὶ τοῦτο τὸ μέρος φασὶν οἱ πωλοῦντες καὶ φορίζοντες ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ταῖς τοιαύταις· καὶ οὐδαμοῦ ἐστὶν ἐξὸν ἐκβαλεῖν τοὺς πωλοῦντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἢ τοὺς ἀγοράζοντας, ἀλλὰ θεάσεται ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας

δεν σοι λαλήσῃ σῳ φιές· τὸ αὐτὸ δὲ καὶ πρὸς ἅπαντας ὁμοίως λέγω· ἐν ὀνόματι τοῦ κυ· ὃ οὖν λέγω ὑμῖν, τοῖς ἀπ' ἀρχῆς μαθηταῖς, τοῦτο πᾶσι λέγω· γρηγορεῖτε· ἀγρυπνεῖτε· μὴ καθεύδετε· μὴ ὑπνώττετε· μὴ ῥᾳθυμεῖτε· μὴ ἀμελεῖτε· μὴ ὀκνεῖτε· μὴ ἀναβάλλεσθε· μὴ ἀναμένετε· μὴ ἀναπαύεσθε· μὴ ἡσυχάζετε· μὴ ἀργεῖτε· μὴ ἀπραγμονεῖτε· μὴ ἀφίστασθε· μὴ ἀποστατεῖτε· μὴ ἀποκνεῖτε· μὴ ἀποδειλιᾶτε· μὴ ἀποκάμνετε· μὴ ἀποκάμητε· μὴ ἀποκαμεῖσθε· μὴ ἀποκαμόντες ἀναπαύεσθε· μὴ ἀποκαμόντες ἀναπαύεσθε· μὴ ἀποκαμόντες ἀναπαύε

οἰ ὧμ ἁρτάνοντες πολλοὶ καὶ ἀδοραζόντων λοιπῶν· καὶ ἄλλη
πορία ἀργυρίου πάντα σκοπούντων ὅλα λογισμ· πεπληρωκὼ
δὲ ὧμ ἁρτάνοντες, καὶ ἄλλων πολλῶν τῶν καὶ ἀπεμπολούντ
ἅτι ἄλογον καὶ ταλαμναῖον τῇ ψυχῇ ἡμῶν γεγενῆ· ὁ πορὴν πε
ριστερά· λήθομαι τοῖς ἁμαρτάνουσιν οἷς καὶ πεπληρωμένοις λη
σθῶν λογισμῶν τό, τε γέγραπται· οὐκ οσμυοὶ κοσ προσελήσ κλη
θήσεται· νῆφε δὲ ἐν τοῦ πεποιήκατε σπάλαιον λήθων· ὅμως
οὖν ἐστὶ τοὺς ποιήσαντας τας σπάλαιον λήθων τὸν οἶκον τῆς προσελή
λυθάς, ὀξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ· οἱ δὲ τῶν αὐτῶν τοῖς λήθαις φρι
νοῦντες, πορὶ μὴν ἰῦ φεὴ καὶ φαύρου φαύρου αὐτόν· πορὶ
δὲ τοῦ λήθου βαραββᾶ, ἀπόλυσον ἡμῖν τὸν βαραββᾶν· ἡ ὁπ
μάχεισι μὲ ρονί ου δὲ ἀμοιῖν μὴν οὐ κάρσιν· οὐ γὰρ πε πιφάλ καὶ
ᾳ τὸν ἡγὸν τοῦ φῦ· ἄρσι δὲ με θ' ἑαυτῶν, τὸν αὐτὸ τῶν πνι κῶν τῆς
πονηρίας βαραββᾶν τοὺ λήθην ἡδη κεκραγη μένον καὶ φ φυ ξ
κῦ κεκλῆσμένον· οὐ καθ' ἑαυτῶν ἠζίωσαν ἀπολυθῆναι· ἡ ὧν τοῦ
τοἀρχ ἡ τῶν ἀπίστων ἰουδαῖ βαραββᾶν ὁ λήθης·—

ὁρι τῶν ἐν τοῖ ἱερῷ θεραπαθέντων τυφλῶν καὶ χωλῶν·

ἀπεροσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐθερα
πάσθη αὐτούς· ὁ τῶν ὄχλων· ἐ ωσ τοῦ ἐκ φόμαι τ σ νη πι καὶ θη
λάζόντων καὶ τῆς τί σω αἶνον· τὸν μὲν τῆς ὀλίγ ξ, δηλῶ· ὡς κο
λούθως δὲ ταῖς προφαπο δεδομέναις ἀναγωγαῖς λεκτέον· ὁ τι ἐν
τῷ ἱερῷ τοῦ θῦ τῶν οἰκ τῆς προσελήσ τῆς ἐκκλησί, οὐ πάντες
φασὶ βλέπουτες· ἀλλ' ἐν οὐτως ὀνομαῶς ὀρθοποδοῦντες· φασὶ
γάρ τινες καὶ τυφλοὶ· καὶ ἄλλοι χωλοὶ τῶν ἀθροιζομένων· οἵτιν
ἐκ τοῦ σωιάθεσθαι τῆς ἐαυτῶν τυφλότητος καὶ χωλότητος·
ἢ τοῦ γινώσκειν ὁ τι οὐδένος ἐστὶ τοῦ θῦ ἔργον ἐστί· καὶ τοῦ λόγου τοῦ

τὸ θεραπάσαι αὐτοὺς, προσελθόντες αὐτῷ θεραπάσονζ· μᾶλλον τοῦτο
γέγραπται ὅτι οἱ ἀρχιερῆς καὶ οἱ γραμματῆς· καὶ τοῖτε ἰδόντες τὰ
θαυμάσια ἃ ἐποίκσεν ὁ ὧς· καὶ τῶν παίδων ἀκούοντων δοξαζόντων
τὸν ὑὸν τοῦ θῦ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς ἐκκλησί, ἠγανάκτησαν· καταφρο
νοῦντες τῶν νηπίων τῶν τοὺ ἐν παιδῶν· καὶ ἀγανακτήσαντες,
φασὶ τῷ σῷ· ἀκούῃς τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ, ὁ ὧς πᾶν αὐτοῖς
ἀπεκρίναντο· ὁ τι πο σοῦ τῶν χρόνων ἐν ταῖς θῷ ἀναφέρωφόμ
γραφαῖς μάχει τοῦ δόγρο· οὐκ ἀγνοεῖτε ὅτι νήπιοι καὶ θη
λάζόντων κατηρτίσω αἶνον; μὴ ποτε οὖν ὡς κατὰ τὴν ἱερ
ρίαν φασὶ τοί ἀσιν οὗ τοι οἱ ἀρχιερῆς καὶ γραμματῆς, οὕτως
καὶ κῦ τὴν ἀνωτέρω σὴν ἀσεβίαν ἐξετοί ἀρχιερῆς· τοὔνομα
τῆς ἐπισκοπῆς οὐκ οσμοῦ πρὸς τὰς ἔξω τῶν ψυχῶν· οὐδὲ ἐνδέχε
μενοι τὴν δόλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν· οὐ πρὸς οὓς καὶ ποιητὴς λέγ
πρὸς τὰς τοῦ θῦ θαυμασίας· οὐδενὴ πλέον καὶ τῶν φρονούσι τῶν ἐν
τῇ ἐκκλ· μικρῶν μὲν καὶ νηπίων· ἡμῶν δὲ τῶν θῦ καὶ
τὸν χν αὐτοῦ· καὶ ἀγανακτοῦσιν· ἐπὶ τῇ τοῦ τῶν προκοπῇ·
καὶ καὶ τηγορεῖσιν αὐτῶν τῶν πρᾶξεων τοῦ ὡς ἁμαρτανόντων τῶν τῶν μὴ
ἁμαρτανόντων· καὶ ὡς ἀκουόντων τῶν παίδων ταῦτ ἰν τηρούντων·
καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἀκούῃς τί οὗτοι λέγουσιν; καὶ τοῦ τοδὲ φῇ
μᾶλλον σωθήσομεθ ἐπιστήσαντες· τί γὰρ ὄφελος πολλάκις
τοῖς ζέουσι τῶν πνι καὶ μέχρι φυλακῶν πρὸς τοὺς ἀπίστους
πάθεσι βαλλομένοις· καὶ κινδυνεύουσι καὶ τῶν φρονοῦσι· καὶ μυρί
άσι ὀλονίασ ἀσ κοῦσιν ἁμαρτίαν καὶ παρθρίαν· ἡδῶ ταῖς
τῆς λόξης, ἐπιπλήσσουσιν ὡς αὐτῷ καὶ τοῖς οἱ ἀρχιερῆς·

καὶ ἐξ καὶ λοῦσιν αὐτοῖς πρὸ τοῦ ἰῦ ὡς αὐτοὶ ἦ καὶ ὁ τόρον πράσπουτ
τῶν οὖ τω σσουδαίων καὶ χρηστῶν παιδίων. ἀλλ' οἷς τοις παιδίοις
μὲν μαρτυρᾷ· τοῖς δὲ ἀρχιερεῦσιν ὠμαθίαν ἐλεγχᾷ· ἦ αὐτοῦ λέγ
οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος τοσούτων νηπίων καὶ θηλαζόντων κα
τηρτίσω αἶνον; καὶ ἐπαῤῥίζησεν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῖς κ τὸν πρῶ
ὡς ἀρτι γέννητα βρέφη τὸ λοιπὸν ἀνδρῶν ταῖς ἐπιποθοῦσι.
καὶ θηλάζοντας αὐτὸ ταῖς πολιζομένοις καὶ ὑμνοῦντας
φύτη πίστει καὶ τοῦ βίου, θεωρᾷ ὅτι πληροῦται ἐπ' αὐτῶν τὸ,
ἐκ στόματος τοσούτων νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον· ἐαυτῷ
γὰρ ὁ θς αἶνον ἐν τοῖς τοιούτοις καταρτίζεται· ἐφοῖς ἀλλ' ἢ
τῶν περὶ οἷς λέγ· ὁμολογοῦμαι σοι πέρκε τοῦ οὐ οὐ καὶ τῆς
τῆς· ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπ
πεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ ὁ πρὸ ὅτι οὕτως ἐγένετο
καὶ τὰ ὄρη ξ:-

Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς βηθανί
ἦν τὰ ὄρη ξ. ἕως τοῦ, καὶ παν τα ὅσα αἰτήσητε ἐν τῇ προσ
πιστεύοντες λήψεσθε· τίνας καταλιπὼν οἷς ἐξῆλθε τῆς ἱερο
σολύμων πόλεως· αὐφ' ἧς ἐξελθὼν ἐν βηθανίᾳ ἦν, ἢ τοῖς ἰδοῦ
σι μὲν ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι τοῦ λαοῦ πᾶσι μαστιγῶν ἐποί
ησε· καὶ τοῖς παιδάσι κράζουσιν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγουσι ὡσαννὰ
τῷ υἱῷ δαβίδ· οὐδὲν ἀλλ' ἢ που ἀμφοτέρους ἐπὶ τοῖς αἰνοῦσι
τὸν χν καὶ ἐξαυτοῦ τοὺς ἐλλιθοβόλησαν ὡς μὴ γενόκοτας τὸ ἐκ στόμα
μη πίσω καὶ θηλαζόντων καὶ τηρτισμένου αἶνου· καὶ ἐπὰ κατέλιπ
ἐκείνους παιδοσόλυμα καὶ ἐξῆλθε γέγονε τῆς πόλεως, ἵνα τοῦτο πλη
ρωθῇ· καὶ λίθοσε ἐπὶ λίθον ἥξατο μὴ μένειν· ἀλλὰ καὶ καθ'
ῥαγῆ ἕως παν τα καταλυθῇ· κἀκεῖθεν ἀφ' βηθανίαν· τῇ πρω

ὕπαν κοῆς οἰκον πλῶν ἐκκλησίᾳ· ἐν θα καὶ νὺ λιόθη καὶ ἀνεπαύσαν·
ἐπὶ μὴ ἦ χρηνὶ ἐν ἱεροσολύμοις πρὸ τὴν κεφαλὴν κλῖναι· ἀπὸ
τοι οὖν ἀρχιερέων καὶ γραμματέων ὄντων ἐν αὐτοῖς· ὁ πεδὲ ἀὐ
μεπαύσαντο ἐν τῇ βηθανίᾳ τῶ πρᾶ ὕπαν κοῆς οἰκω μᾶ τὴν
ἀρχὴν τοῦ συστῆναι τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἀνάπαυσασθαι τὸν χν
ἐν αὐτῇ, πότε ἐπανῆλθε τὴν πόλιν ἣν κατα λέλοιπε καὶ ἦ
βῶτάρνε· καὶ ἐπανάγων φὸ αὐτὴν, πρωΐ· καὶ μί αν ἰδὼν συκ
ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρὸ ἐν δεξιοῦ τοῦ λαοῦ, ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν· καὶ οὐδὲν
ἄρεν ἐν αὐτῇ βρόσιμον· ἀλλὰ μόνον ζωῆς εἶπε φασιν· φύλλα
γὰρ χωρὶς καρπῶν ἦν ἐν τῇ συκῇ· ἦ τε πὴ ἐπὶ μὴ χρόνον ἦν αὐτῇ ἡ συκῆ,
ἦ αὐτοῦ τολέγει ὡς ὰ κουούσῃ τὴν πρᾳ ἐποίησαν αὐτῇ τὴν ἀρ ἀν· πρὸ δὲ λέ
γομενον τοῖς οὖν τοῦ νῦν, ὁσονοῦν ἐφ' ἑκάστῃ ἡμέρᾳ ὁ ἐνεφῶ αἰῶν, μηκέτι
γένοιτο ἐν σοὶ καρπὸς· ἦ αὐτοῦτο ὡς κρπὸς ἐστὶν ἡ ἰουδαίων σωα
γωγή· καὶ τοῦτο τίνες ταὶ αὐτῇ ἐῶσ τῆς σωτελέσῃ τοῦ αἰῶνος·
ἐῶσ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν ᾖ σελθῃ· ἐξηράνθη δὲ ἡ συκῆ ἦ
ὁπὸ δημοῦ τοσ τῶ βίῳ τῶν ὠνῶν καὶ ἐν αὐτῷ πρῶ τοῖς
ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες πῶς παραχρῆμα
ἐξηράνθη ἡ συκῆ· τοῖς γὰρ τῆς ἁγίας ὀφθαλμοῖς ἦ δοκοῦν τὸ τῆς
ξηρανθῆναι τὴν συκῆν μυστήριον· καὶ ἐθαύμασαν οὐχ ὅτι τοσ
ὅπ τῶν ἐξηράνθη αὐτὴν ὡς ἐπὶ τῷ παραχρῆμα ἐξηράνθη·
ἐμλεπον γὰρ ξηρὰν τὴν συκῆν τοῦ λαοῦ τοῦ ἐπὶ λέκαρον· καθὼς
μαζοῦσι τοῖς μαθηταῖς ἐν τῷ ἑωρακέναι παραχρῆμα τὴν
συκῆν ἐξηραμμένην· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰς εἶπεν ἐμπεδοῦ τολέ
γομενον, τῷ ἀμὴν· ὅτι ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε,
οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε· ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἶ
πητε ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται· οὐκ

οἱ πιφάλον τες μαθηταὶ καὶ μὴ ὅλως κεῖνό μόνοι, ποιοῦσι καὶ τὸν
συκῆ λάλον τες αὐτῇ· ἡμῖν ἦν ἀναγκαῖον λαληθῆναι τὸν λόγον τ
θῦ· ἐπὰ δὲ ἀναξίοις κείνοις ἐαυτοῖς, ἰδοὺ συ τρεφόμεθα φό τ
ἔθνη· καὶ κατα λιπόν τες αὐτήν, ξηραίνουσιν αὐτήν· ἵν' ἡ ζωτικὴ
δύναμις αὐτῆς μὴ αὐξηθῇ ἐπὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· καὶ τὸ πρῶ
τον ἄλλον πνᾶ τὸν λαὸν ἐκεῖνον, μετα φυτεύ ἐπὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν·
πρὸς τοῦτο δὲ ποιοῦν τὸ τῆς συκῆς τοὺς μαθητὰς, ὁ παῖς ἔλε γε
αὐτοῖς ὁ τοῦ θῦ λόγος· ἐὰν ἄλλοι τιν πίστιν καὶ μὴ ὅλως κρι θῶσιν·
ὁ τι τοῦτο ἡ κινυμένων ὑπὸ τοῦ ὄρους τῆς ἀνω τέκ μένης ἐν ἐργεῖ ὡς ἂν
ρημένης καὶ τῶν ἀνω λέγοισιν ἀρθῆτι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θά
λασσαν· αἴρε ται γὰρ ἀφ' ἑκάστου τούτων ὠφέλου μένων ὑπὸ μα
θητῶν ἰῦ· τὸ βαρὺ τῆς κακίας ὄρος ὁ σωτὴρ τῶν ἁπάντων· αἴρον τος δὲ
τοῦ μικρὸν σαν τος αὐτοῦ· καὶ ζωλλε ται εἰς τὴν θάλασσαν τῶν ἀ
βύσσου· βάλλον τος αὐτοῦ εἰς τὸν ἄξιον αὐτοῦ τόπον τῆς κο
λάσε ως· καὶ πορεύ ται τοῦτο τῆς θαλάσσης ἐν ἁλμυρίδι τὸ ἀ
τὴν θάλασσαν ἡμιμάλλη καὶ ἀρύχορος· ἐκεῖ πλοῖα διαπορά ε ται· ζῶα μικρὰ μεγα μεγάλων· ἁρά κοι οὖν τος
οὖν ἔπλασσε ἐμπαίζων αὐτῷ· καὶ ἐν ἄλλῳ φά· ἐκεῖ ζωτικὴ
θάλασσα τὰς κεφαλὰς τοῦ δράκοντος· δηλον δὲ ὁ πιεν τὴν
θαλάσσι· καὶ ἐκεῖ σωτὴρ θλασσας τὴν κεφαλὴν τοῦ δράκοντ·
ὅλως κασ αὐτὸν βρῶμα λοιποῖς τοῖς ἐπὶ γῆς ἀνθρώποις· ἀρεζ οὖν καὶ
καθαρὸν τῶν ὑπὸ τοῦ λόγου καταρτιζομένων ὀρέων
τὸ ὑπὸ τοῦ ἰῦ βλεπόμενον καὶ θηκυμένον· καὶ βάλλε
ται εἰς τὴν θάλασσαν κῆ τὸν τοῦ ἐπὶ τυχόντος μαθητοῦ ἰῦ ἐν
λιθας καλίαν λόγου λέγοντος τῶν ἐν τῷ καθ' ἑκάστου τῶν ἀ-
κουόντων ὁρᾷ ἀρθῆτι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν·

.κβ

λέγοντος δὲ μὴ τοῦ ἄχθη πίστιν καὶ μὴ ὅλως κρίνεσθαι ἵνα καὶ τὸ
λαλούμενον γένηται· καὶ τὸ πάντα δὲ ὅσα ἐὰν αἰτήσητε πίστιν καὶ
μὴ ὅλως κρινόμενος αὐτῆς ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύετε λήψεσθε·
αὐτὴν δὲ ἐπὶ βεβαίωσιν θῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως τοῦ φίλος
καὶ τοῦ κα· καὶ πᾶσι τοῦ πατρὸς τοῦ λόγου τοῦ θῦ· καὶ τὸν λόγον τ
ὑπακοῆς ἐν ὁρυμένον ἄχρι ἐαυτῶν, ὅσοι ἐστὶν ὑπακοὴ
καὶ βεβαίωσιν· ὁμηδαμῶς ἐξαιτοῖς καὶ ἀναστήσεται· ἐπὰ δὲ
πραγματα λαμβάνων ἀπὸ τῶν λαλουμένων ἄξιος σοφίας
θῦ αὐφῆσι τὰ ἀμέλειαι τετράπται, πρὸς χεσθαι μὴ κτὶ μὲν τοῖς
ἁπλούστερον νοοῦσιν παρελκῇ τὸ καταλιπὼν αὐτοῖς ἐξελ
θεν ἔξω τῆς πόλεως· πᾶσι γὰρ ἐξῆν αὐτοῖς ἔξω τῆς πόλεως
γενέσθαι μὴ κτὶ λιπὼν τοῖς προτέροις παροῖσιν· κατὰ δὲ
τοῖς σωτῆρος πόρρω αὐκούοντας τῶν λαλουμένων, πάντως
καταλίπῃ τοῖς προτέροις ὅτε παρεπέροις γένηται μὴ ἐ
κείνοις καὶ σωὶ ἐκείνοις· ἀλλ' ὡς καὶ ἀφ' ὑβριστῶν αὐλισθῆς,
οὐ καταλιπὼν τὴν ὑβριστὼν ἀφ' τὴν πόλιν ἐπανάβῃ· ἵνα τὸ
καὶ ὑβριστοῦ καὶ ἐπανῆτε ἀφ' τὴν πόλιν· ἐπὰ ναδεῖσις
ἀφ' τῶν ἐν τῷ ἅγιῳ καὶ ὡς βουλόμενος μεθ' ἁγιασθῆν καρπῶν τοῦ πνός·
καὶ ἔστιν αὐτοῦ ἰῦ οὗ τος ὀνομάσας τὸ σύκαμῶν πάντων ἐθνῶν,
ἡ ἁπτὴ τοῦ καρποφορῶν τος αὐτήν· πρὸς τοσοῦτον καρπὸς
τοῦ πνός· καὶ ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἁρήνη καὶ ἡ μακροθυμία καὶ τὰ
λοιπά· αὐτὴν ὡς ὅσον μὲν καρποφορῶν μὴν, οὐ ξηραινόμενος
μένων· ἐπὰν δὲ ἐπιβάλλεται τῷ καὶ ζητοῦντι καρπὸν ἵνα
φάγῃ μὴ παρέχῃ μὴν, λελόξεται πρὸς αὐτόν· μηκέτι ἐκ
σοῦ καρπὸς γένηται τοῦ σοῦ τὸν αἰῶνα· χωρὶς γὰρ τῆς πρόσ
ποδεδομένης πορείας τῆς κατὰ τοῦ λαοῦ ἡ κατὰ στασις, ἐστὶ

37

καὶ ἐπὶ ἔ καὶ φομὰ ἀφ' ἑαυτοῦ λόγον συκῆν οὐ ποτε· ἢ ποιοι ξηραινομεν-
ἢ φέροισαν καρπον· καὶ ζῶ ἐγω καὶ τε ὀργου μὴ κ γένοιτο πλέονα
καρπὸν φέρη· τάχα δὲ ὡσ περὶ τοῦ ὄρους· ἐξῆλθεν ὁ ἀπὸ
τοῦ ἀφέξῃ· καὶ ὡς μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ ἦλθε τὰ πε
τηνα τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτά· ἄλλα δὲ φησὶ πετε
καὶ ἄλλα ἐστὶ αὐ καυθασ· καὶ ἄλλα ἐστὶν καλὴ καὶ ἀγαθὴ
ἦν· οὕτως καὶ σὺ καὶ ἡσὶ ἀκροατὴ φοροι· καὶ ἐὰν μὴ ἡ συκῆ ἐπι
τῆσ καλῆσ καὶ ἀγαθῆσ ἔτησ, καὶ φέρῃ καρπὸν καὶ πᾶ νῶν τι
τῶν ἐν τῷ παράδεισῳ αὐτοῦ· ἐὰν δὲ ἢ παρὰ τὴν ὁδὸν ὡσ αὐ τὴ πε
ρὶ ἐστάθησαν τὸ, καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆσ ὁδοῦ, ἐλθὼν ἐπ
τῶν ἐν οὐδὲν εὗρεν καρπὸν· οὐδὲν τὰ ἀριστὰ καὶ ὄμορφα τὴν ὁδὸν
συκῆ, ἀ μὴ φύλλα μόνον· ἦν ὁ λέγῃ αὐτὴ· ἐπὶ τὴν παρὰ τὴν ὁδὸν
ἦν καὶ φύλλα μόνον ἃ χεν εἰμὶ φασιν τοῦ ζῆν ἀλλ' οὐ μὴ τὰ καρπὸ,
τὸ μὴ κέτι ἐκ σοῦ καρπὸσ γένοιτο ἀπὸ τοῦ αἰῶνα· ὅσον μὲν οὖν
ἐκέρχεται ἐπὶ τὴν συκῆν· οὐδὲν ἔλαζη τὰ τοῦ καρπὸν αὐτῆσ·
ἀλλὰ μακεθυμᾶ πορι μένων ἃ πασ οἱ σα καρπὸν ἡ συκῆ·
οὐ ξηραίνεται· ἐπὶ πᾶν δὲ ἐπὶ φανῶσ τοῦ πᾶν ὠνῶν τοσ ἡ μῶν τοῦ
καρποὺσ ἀρεθῶμεν οὐδὲν ἔχοντεσ· ἀμὴ τὴν ἐπαγγελίαν
τῆσ πίστεωσ μόνην οὐ σωσόν των αὐτὴ καρπῶν, πᾶ χρῆμα
ξηρανθησόμεθα· καὶ τὸ δοκᾶν ἦναι πιστοὺσ ἀπολαλεκότεσ·
καὶ ἐστὶν ἀρχὴν τοιοῦτοσ τινασ ἐπὶ πολλῶν φορέσαντασ χρόν
τὸν τῆσ πίστεωσ ὀνόματοσ· καὶ ἐμφήναντασ ὁ τι ζῶσι· καὶ παν
ταχοῦ ἡ σι ξηραί· οὐ διὰ τὸ μὴ καρποφορῆν ἐστιν ἰδὴν καὶ
ὠφιφανῶς οἱ σπαν τελῶσ τοῦ λόγου καὶ ξηρανθέντασ·
ἢν θὰ δὲ μὲν οὖν ξηραίνεται ἡ μὴ δεδοκῦμα πᾶν ὠνῶν τι τῶν ἐν
καρπὸν· ἀλλὴ δὲ συκῆ ἐκκόπτεσθαι κελεύεται ἵνα μὴ τὴν γῆν

καταργῇ· ἆ θοι μαθηταὶ ἐπαν ἴδωσι τινὰ μεταζωπτικὴν ζώφασιν
ξηρανθέντα, θαυμάζοισι λέγοντεσ πῶσ παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ
συκῆ· ἵνα δὲ μᾶλλον νοήσωμεν τοισ καθ' ἕναστον φαρμάζον τεσ τὰ
κατὰ τὸν τόπον· ὡσ φήσαντεσ τὴν αὐτρόπου ἐν τοῖσ παραδεί
σοισ, αἰτῆ τοισ κρ̄τοισ· φέρῃ πᾶν ἐνδόξωσ μὲν τὴν ὁμολογη
καὶ τὸ κρ̄τύριον· καὶ ἐν τῷ σωματικαί τινι, τὴν
τοῦ ἰωσὴφ ἀκράτῃ καὶ σωφροσύνην· καὶ οὕτωσ καθ' ἕκαστον
παραδείσου, τοὺσ ἀκολούθουσ αὐτῷ κρ̄τοῦ· ὃ δὲ μὴ παρασκευα
σάμενοσ δόξαι παγκάλωσ τῶν ἰῦ· καὶ ἐφίσταται μὲν τὴν ὁμολογίαν ἡ
ἀκράτειαν, παραχρῆμα ξηραίνεται· ὁ γὰρ ἀρνησάμενοσ ξηραίνεται·
ὁμοίωσ δὲ καὶ ὁ πορνεύσασ· καὶ τοι παραὐτῶν προτῶν παραδεί
καιρῶν, ζωτικὴν ἐμφαίνωσ δώωμεν· καὶ οἷον ἡ τοῦ φύλλου τῆσ συκῆσ
πορικὴ μορφοσ· καὶ θαυμάζοισι νέ τινεσ τῶν τοιούτων οἱ μαθηταί·
πῶσ ὁμοίωσ ἐπὶ σὴ πᾶν ὠνῶν καὶ ζητῶν τοῦ καρπὸν· τὸ δὲ μὴ καιρὸν
κέναι, ἀφεθέντοσ ἢ πε καὶ ἐγένετο καὶ πᾶ χρῆμα ἐξηράνθη ἡ μὴ πρὸ
σκλασμὸν ἀφ' τὸ φέρῃν καρπὸν συκῆ· καὶ πολλοί κισ τισ τῶν
μορφοσ συκῆ ἐστὶ πλήθοσιν, οὐ ξηραίνεται· ἐπὶ φανῶσ δὲ ἰῦ
δόξῃ καιρὸν πάρασ μοῦ καὶ ἀπαιτοῦντοσ τὸν καρπὸν οὐδὲ δοκῇ
αὐτῷ, παραχρῆμα ξηράνθη· καὶ τὴν τῶν τοσοῦτον ἀποχώρε
κεν ἐφ' ὧν ζωήν· καὶ τοῦτο γίνεται, ἐπὶ πὲρ κατὰ τὸν τοῦ σῴζοντοσ·
πάντα τὰ τοῦ ἔχοντα δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ
μὴ ἔχοντοσ, καὶ ὃ δοκῇ ἔχειν, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ· ἵνα μὴ ἀργὸν ἢ ὃ
δοκῇ ἔχειν· ἑκάστου δὲ τῶν μαθητῶν ἐὰν ἔχῃ πίστιν καὶ μὴ δὲν
κριθῇ, καὶ τὸ ἔργον τοῦ ποιῇ καὶ τὸ ἔργον αὐτῷ ἐπιφερόμενον·
καὶ ἐστὶ θαυμάζειν πῶσ ὁ Ἰησοῦσ μαθητὰσ ζητήσασ καρπὸν ἐν συκῇ
καὶ μὴ ἄρων, λέγει αὐτῇ· μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸσ γένοιτο τοσ τὸν

αἰῶνα· ζ

ἵνα παραχρῆμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ξηραινθῆναι συκῆ· καὶ ἀφ' ταύτης δὲ
νόησον τὴν ἀπὸ τῆς πίστεως ἐπαγγελίαν. Καὶ ὁ μὲν ἐν
πᾶσι νόμος τοῦ ἰῦ· ἀφίημι καὶ πίνω· καὶ τὸν ἰῦ ἐν ταῖς πλατ[ει]αῖς
τῆς ἱλημ ἀπ' αὐτοῦ δεδιδαχέναι· ἡ τῶν ἱκετῶν μαθητής· ζητῶν κα-
πὸν σοφίας καὶ λόγου ἐμ' αὐτῷ· κατὰ τὴν ὑπόρρησιν τοῦ διδάσκα-
που θαυμάσια ἀγγελίαν· καὶ ζητῶν καὶ ἐραυνῶν τὸν λόγον αὐτοῦ, μὴ
δένα καρπὸν ἀρίσκεσθαι· καὶ ἡ αὐτοῦτο αὐτὸν παρίστασι τοῖς θε
ωροῦσι κενὸν τοῦ χῦ, πρὶ φάσιν τοῦ λόγου ὅτι οὐ χοῖον τὴν τινα
καρπὸν φέρειν ἐθαι αὐτῷ ἀφ' τὸν αἰῶνα· ὑπὸ τῆς οἰκίσεως βεβλα
μμένω· ὁρᾶν οὖν ἐμὲ ἐν τοιούτῳ ὄχλῳ πίστιν καὶ μὴ ἔχειν· καὶ
τὸ τῆς συκῆς παραπλήσιον πᾶσι τοῖς ἰῦ ποιεῖ· καὶ κρᾶτος ἐπὶ
ἐφ' τὴν αἰτησιν λόγου σκιὰν καὶ γυμνὸν μὴν ζῆν μὴ καρπο
φοροῦσαν δὲ, ἐλάχθησαν ὅτι ἀκαρποσέφη, ξηρὰν τοῖς λόγοις
τοῦ μαθητοῦ ἰῦ φανῆναι· ἢ αἰτησιν τῶν τὴν νομιζομμένην ζωὴν
καὶ τὴν προσποίησιν, ταῖς τῶν ἀκάκων καὶ ἀληθῶν τῶν
καρδίαν· καλοῦσιν ἐφάνη καὶ τοῦ ἰῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
ἔρτον τὸ κατὰ τὴν ξηραινομμένην συκῆν· ὑμῖν καὶ φασὶ μαι
αἰτίαν καὶ ἀπὸ μακρόθεν ὁρᾶσι ἐπὶ καρπαῖς καὶ τὴν ὁμολογίαν πίστεως
πιφήσας καὶ τὴν ἀνομίαν. Τοῖς λόγοις τῶν μαθητῶν ἰῦ αἱρόμμενος
καὶ βαλλόμμενος ἐπὶ τὴν θάλασσαν τῆς κολάσεως αὐτοῦ· καὶ
πάντα δὲ ὅσα ἐὰν αἰτῶσιν ἐν τῇ προσαχῇ πιστεύοντες οἱ
ἰῦ μαθηταὶ, λήψονται ὡς μαθηταί· οὐδὲν τῶν μὴ δεόντων αἰ
τήσουσι· καὶ ὡς πεφθόμμενοι τὸ δῆθεν καὶ λῶ μηδὲν ἀλλὰ αἰ
τῶν τες, ἢ τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἐποώσια· ἃ πεγὰρ οἷς τοῖς
μαθηταῖς· αἰτῆται τὰ μεγάλα καὶ τὰ μικρὰ προσ τεθήσε
ται ὑμῖν· καὶ αἰτῆται τὰ ἐποώσια καὶ τὰ ἐπίταφα προσ τεθήσε
ται ὑμῖν.

179

ὁδὲ μάρκος ἀναπαύεται τὸν καὶ τὸν τόπον, ὡς πεμφώνου πάσης πρὸ
τορὴν τὸν προσέθηκε ποιήσας· ὁ πῖδωγοῖς ἀπόλλυ κρόθεν συκῆν ἐξ
ἠλθεν ὡς ὁ ῥήσων τὴν αὐτῆν· ἐλθὼν δὲ ἐπ' αὐτὴν καὶ μηδὲν ἄρ
ἀμὴ φύλλα μόνον· οὐ γὰρ ἦν ὁ καιρὸς σύκων, ἀπεκρίθη ἢ π
αὐτῇ· μηκέτι ἐκ τοῦ αἰῶνος ἐκ σοῦ μηδὲς καρπὸν φάγ· ἢ ποι
ῆσαν τὸν· ἀμὴ ὁ καιρὸς σύκων ἦν, πῶς ἠλθεν οἷς ὡς ῥήσω
τὴν αὐτῇ· καὶ πῶς ἦ καίως ἢ πὴν αὐτῇ· μηκέτι ἐκ τοῦ αἰῶνος
ἐκ σοῦ μηδὲς καρπὸν φάγ· πρὸς τοῦτο δὲ ἐλέχθη ταὶ ὅτι οἱ
κατηλγμένοι παρὰ τῶν ἀποστόλων καρποὶ τοῦ πνὸς· ἀγάπη·
χαρὰ· εἰρήνη· μακροθυμία· χρηστότης· ἀγαθωσύνη· πίστις·
πραότης· ἐγκράτεια· ἐπὶ μὲν ὄντες ἐν οἷς κάποις ἀποδέδονται καιρῷ·
βέλτιον δὲ ἢ τῶν περιεργικότων ἐπὶ τοιαύτην τοῦτο καρπο
φορὰν πρόκαιρον μᾶλλον δοκιμωθῆναι τὸ καὶ ἀπὸ πανυὼ φε
λῆσθαι ἐκ τοῦ λόγου, οὐδὲν ἧττον καὶ τότε δῆλόν ἐστι τοῖς καρπ
τοῦ πνὸς· ὁ λέγω. Τοιοῦτόν ἐστιν· ἃς τῶν καρπῶν τοῦ πνὸς
ἔστιν ἀγάπη· τοῦτο δὲ καιρὸς μὲν, ὅτε οὐ χαλεπὸν ἀπο
δοῦναι τὸν καρπὸν τοῦ ἀγαπᾶσθαι· καὶ ἔστιν ἀγαπᾶν τὸν ἀμ
πῶνα, καρποὺς μὲν τοῦ πνὸς· οὐ μὴν ἐν οὐ καιρῷ ἐν οὔσῃ
ὀνομάσω, σύκων ἐπὰν δὲ ἐπὶ τὸ μᾶλλον προκαλῆται πι
φάλλον τον· τοιαῦτα πράττων καὶ ἐπιβουλάων καὶ
τοιοῦτ' ἤθεσι βεβλαμμένος ὢν ὡς τε δοκᾶν ἄξιος ἦναι τοῦ
μισεῖσθαι δὲ δίκαιος μὲν δὲ τὸν τοιοῦτον μισῶν· ἀλλ' ὡς
πρὸς τοῦτον κλῖναι αὐτὰ λλον τος ἐπὶ πονηροῖς καὶ μὴ
καὶ τὸ τε αὐτὸν ἀγαπᾶν· οἷον ἀ ἐνοῦ καιρὸς σύκου τῆς ἀμπε
λοδοῖς τὸν καρπὸν, μακάριος ἐστί· τὸ δὲ ὅμοιον νοήσας
ἐπὶ τῆς χαρᾶς· φέρειν μὲν γὰρ τὸν καρπὸν τοῦ πνὸς τὴν χαρὰν

ιγ

μηδενὸς ἐπὶ τὸ λυπᾶσθαι πρὸς καλοῦ μέλλοντος καὶ δυσαρεστᾶσθαι,
οὐχ ἁλεπόν· ὅταν δὲ τὰ μὲν περιέσχηκότα ἐπὶ λύπην καὶ ἀ-
θυμίαν καὶ δυσαρέστησιν πρὸς καλὴ ται· ἀπὸ δὲ τῆς καὶ τὰ τὸν
λόγον ὠφελήσας πρὸς ἐπίστασιν τοσοῦτον πρὸς κόπτει· ὡς ἐν καιροῖς
τῆς δοκούσης δυσαρεστήσεις ἀναρεστᾶσθαι. Καὶ ἐν καιροῖς τοῦ
αὐτὶ μᾶλλεσθαι καὶ τοῦ μαστροῦσθαι χαίρειν· καὶ ἁπλῶς ἐν παν-
τὶ πορίσασθαι τί κωὸν καιρῷ μεμηκέσθαι τοῦ παντὸς τε χαίρετε, μα
καρίσασθαι, ὁ ποιεῖ τοσοῦτος ἡ καρπὸν φέρουσιν τὴν χάριν· καὶ ἐν οὐ
καιρῷ ἰμοὶ τοσοῦτος ὁμοιμάσσυκον· τὸ παραπλήσιον δὲ οὐ
χαλεπὸν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων καρπῶν ποιεῖσθαι τοῦ πνός·
βούλεται γὰρ ἡμᾶς κρήπιδα νικᾶν ἡμῖν φύσεως τὸν πρὸ
σιόντα τὸν λόγον αὐτοῦ ὁ θς· καὶ αὐπαλτᾷ αὐτὸν παράδοξα·
καὶ ἐν οὐ τοσοῦτος ὁμοιμάσσ, θῦ μᾶλλον ἢ ὧν οὐ ἐρῶ· ὃ καὶ πᾶσι
λέγομεν καὶ λῇ ἐπὶ τὴν μακαριότητα, ἀμὴ ἡ πατὴρ θεοὶ ἐστὶ
καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν πάντες· μεμφόμενος δὲ τοῖς μὴ βου-
λομένοις ἀποθεωθῆναι καὶ ἡμῖν ἐλεύθερον γενέσθαι, λέγη·
ἡμᾶς δὲ ὡς ἀμοὶ ἀποφυμήκεν· καὶ τὰ τὰρ ἐκ φύσεως ἀμαρτη-
ότι ἐσμὲν σάρκινοι καὶ κατὰ ἀνθρωπον πορεύεσθε, οὐδὲν
ἄλλο ἐνδρῶν μὴ ἀποθνήσκειν· καὶ φανερὸν ὅτι ἡ κατὰ
σάρκα ζωὴ μὴ, μέλλομεν ἀποθνήσκειν ὡς εἰ ἄλλο τι ἀπὸ τοῦ
τοῦ τὰ καὶ ἦν τὸ, οὐ τὰρ ἦν ὁ καιρὸς τῶν σύκων· ὁ δὲ καὶ τὰ τὸ
μῆκον πέτρας ἰδὼν τὴν συκῆν ὄχλον μεμφόμενον ἐκρίζων, ἢ πεῖ τῶ
σεῖ· ἰδοὺ ἡ συκῆ οὐκ ἦν καὶ καρπὸν φέρουσα ὄχλον φη· καὶ τὰ ρασ τὸ πᾶσι
τοῦ λόγου αἰτία, ἡμὲν φέρουσα τὸ λόγῳ καρπὸν ζητοῦντι· ἐπὶ
πέλαδέ τι ἄχρι λόγος πρὸς τρεπικὸν τοῦ πιφάλλοντας λήθους
ἀλλ' ἄλλως τὰρ λήθομεν, ἢ μὴ αὐτὸς μὴν· ἔφασαν καὶ ἡ

+ πορίσασθαι τὸν ἐπερωτήσαντα τὸν ἀρχιερέα καὶ πρεσβυτέρων ἢ ποιεῖ ὄχλου
τοῦτο ποιεῖ

ἀξιοῦσιν ἀξίαν τοῦ τιχθῆναι τοῦ μὴν· καὶ ἄλλα μὲν ἐπιφήμησαν
πλημμελῆ, ἀξίαν τοῦ ἐπιτυχθῆναι· καὶ τὰ αἰτήματα ἔφασαν
ἐποιῶια καὶ μεγάλα καὶ ἀξίαν τοῦ λαβεῖν ὑπὸ τοῦ θῦ·

+ τῶν ἡσυχαστῶν ἀναγκαῖον ἀξιοῦσιν τῶν

Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦ-
τα ποιεῖς· καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην
ποιεῖν·

Τοῦ προκειμένου λόγου, ἀξιοῦντος ὅτι πολλοὶ ἐσμὲν ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ ἐπιφανόντες τοῦ σοῦ· οὐχ ἓν ποιεῖ
ἀλλὰ δύο προσφέρομεν αὐτῷ· ἐν μὲν, τὸ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς·
ἑπόμενον δὲ, τὸ καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην· καὶ τί βούλε-
ται ὅσον ὁ κύριος ἐπὶ τοῦ τοῦ μόνου αὐτῷ προσῆκεν ὑπὲρ τοῦ μὴ πρὸς
τὸ πιστὸν ἀποκρίνασθαι· ἐὰν γὰρ οὐ καλῶσιν ἐκείνους τὴν πρὸς
τὸ πιστὸν ἀποκρίσεως· καὶ τῆς τοῦ προβλήματος ἡσυχίας·
ὅτι δὲ οὐχ ὡς οἰονταί τινες ἁπλῶς ἐφ' τῷ κῷ τὸν τόπον καὶ ἀπε-
ρινόητον· ἀλλὰ μυστικὸν καὶ βαθὺ ἀσεβὲς μέγα κρῦπτον, δηλοῦ ἐφ'
ἑκάστης ἐπιφάσεως· φέρων σωφορά ἀμὴν τὴν πιθανότητα
τῶν ἁπλοῦ φόρων ἐκδεχομένων τὸ καὶ ταὐτὸν τόπον· φησὶ τοῦ
γὰρ ὁ πρεσβύτερος καὶ ἐπὶ φώμενοι· αἱ μὲν ἀμὴν τὴν τοῦ θῦ χαρίσθην
δὲ τὴν τοῦ ἡσυβόλου οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ,
ἐπιπωθῶν τοῦ τοῦ σοῦ· ὁμοποιεῖ αὐτοῦ τῶν τοῦ δύο ποιᾷ
τὸ πρᾶξαι καὶ ἀποτίνοσαν τὴν λαβών· ᾗ θὸς ὑπὲρ τοῦ
μὴ αὐτὸ λοκτῆσαι, ἀντικρῶσθη σεν αὐμὼν καὶ ἐλέξαι βουλόμε-
τοὺς πεισθομένους αὐτοῦ ὡς παρὼν ὀρθὸν λόγον ποιήσαν τας
λῶν τῶν ἡπιστῆκέναι ἰῶ τῶ βαπτιστῆ· καὶ ἦν αὐτοῦ τὸ ἀνθρώ-
πων μὼν, ἢ

δύο οἰκονομούμενον· πού, τε ἐπὶ τῆς τοῦ ἰω· ἀπιστίαν ἔλαχον,
καὶ τὸ περιστασιάσαι τοὺς πυθομένους ἵνα δόξῃ καὶ τοῖς ἄρτι τῶς
μὴ ἀποκρίνεσθαι· ἀλλ' ἅ ποι τισὶν ἂν πρὸς τῶν τοιούτων ἐλοίμην
τὸ πῶς θανεῖν ἢ θάψαι ἑαυτὸν ποῖ δόξοις ἂν τῶν τοιούτων οὐκ ἂν
παραπεκρίναντο ὅτι ἐν τῇ τοῦ ἁγίου βόλου δόξουσι· καὶ οὐ φημὶ
ὅτι ὁ σὴρ τοῦτο οὐκ ἂν ἀπεκρίναντο· ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἀνόσιος τῆς ἁμαρ
τίας ὁ ἂν τι κἀμὲ μῶμος καὶ ἐπαιρέμωμος ἐπὶ πᾶν τὸ λεπτὸ μῶμ
φῆνι σίβασμα, ἅ ποι ἂν τοῖς πῶς θανοῦμένοις τὸ ἀληθὲς ὅτι
ῥῶ τῇ τοῦ ἁγίου βόλου δόξουσι ποιᾷ πᾶσαν δύναμιν καὶ σκιᾷ
καὶ πόλαυσιν· ὁμοίως καὶ ταπλήσιος καὶ ἀποπλανήσεις ἅ δῶμεν
καὶ τοὺς ἐκλεκτούς· ἃ δὲ οὐδὲ ἐκάνοσα ἅ ποι ἂν ἐν τῇ τοῦ ἁγίου
βόλου δόξουσι ποιᾷ τῶν σκιᾶς καὶ τὸ πέρας τοῦ λάβους
τῶν δὴ πάσης ἀπαυθήκιας τοῖς ἀποπλυνομένοις ἐπὶ τε
λοῦ μῶμα, πόσῳ πλέον ὁ σὴρ οὐκ ἂν ἅ καὶ μὴ ἂν τι ρῶτησ,
ἀλλ' ὅτι ἀπεκρίναντο ἂν ὅτι ἐν τῇ τοῦ θῦ· προσδέχην οὕτως
πρόφαν ἀπόκρισιν. καὶ ἐκάνοσα πῶς θανεῖσθαι· καὶ
τὸν σρῶ μὴ ἀποκρίνεσθαι, ἀληθὲς ἅ ναι μοι φαίνεται· μὴ
ποτοῦν τῶν καὶ τὸν τόπον τοιᾶν τε φύν· ὁμῶς τῆς σοφί
τοῦ θῦ πορίζοισι ἐπὶ φυλήν θάνων καὶ ἀνίνεον πρᾶμα
καὶ τῶν τούτων αἰτιῶν, ἅ σι θησαυροὶ οἱ τοιοῦσδε ἅ ναι τοῦ
τῆς σοφίας δῆσαι θησαυροὺς καὶ τῆς γνώσεως· καὶ ἅ σιν οὖν τοιᾶ ἀποκρυ
φοι· καὶ ἅ τισὶ ἐφίνα ἀξιωθῆς ἅ δέναι τὰ ἄρρητα ῥήματα· αὐ
οὐκ ὄξει φίνα ἀναλῶσαι, ἅ δῆλα ἂν τὴν ἐν μυστηρίοις σοφίαν τὴν
ἀποκεκρυμμένην· ἢν προορίσεν ὁ θὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξ
τῶν ἁγίων· ἅ σιν οὖν ἐν τοῖς τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπο
κρύφοις θησαυροῖς, λόγοι βωθῆς καὶ ἀπορρήτοι· πολύφο

δόξοισι· τενικοσμίλιν, δύο· ἰδηκοσδέ, καθεκατέραν τῶν δύο
πλήονες καὶ δαθεόρητοι· αἱ δὲ γενικαὶ δύο δόξοισαι, τοιαῦται ἅ·
αἱ μὲν ἅ σὶ τοῦ κρά πλονος ταγματος· καὶ ὡς περ ἅ σὶν αἱ νοῖ θῦ οὐχοῖ
τυχόντες· καὶ ἀγγέλοι θῦ μακάριοι· καὶ περ φῆ ται τοῦ θῦ θεοφόρου
μῶμοι, οὕτως ἅ σὶ τινες δόξοισαι τοῦ φῦ· πορίζων ὁ ἀπόστολος χν δόξολογ
λέξα ἐν τῇ πρὸς κολασσαῆς· ὁ τι ἐ φὶν ὁ σὴρ ἀκῶν τοῦ θῦ τοῦ ἀορατ
πρωτότοκος πάσης κτίσεως· ἐν ὧ ἐκτίσθη τὰ πάν τα ἐν τοῖς οὐ ρα οῖς καὶ ἐπὶ
πᾶσ τῆς ἅ πτε ρῶ τὰ ἅ πτὰ ὁ ρατα· ἅ πτε θρόνοι ἅ πτε κυριό πτες· ἅ πτὲ ἀρχαὶ
ἅ πτὲ ἐξοισίαι· τὰ πάν τα δι' αὐ τοῦ καὶ ἅ ς αὐ τὸν ἐκ τέται κε καὶ αὐ τὸς ἐ φὶ πρὸ
πάν των· ἐν ὧ συ ἅ δοσ τῶν ὑπὸ τὸν φῦ, αἱ ἐν χῶ κτίσθαι ἐξοισίαι· ἔ τερα,
παρὰ πᾶσ ἀρ χὰς καὶ τοὺς θρόνους καὶ τὰς κυριό πτητας· καὶ ἐκ ὠ φὴ ἐξοισίαι
ζᾶ τινες πὶ ταγμῶν ὑπὸ τοῦ θῦ καὶ τὰ τινα ἀπορρή τον ἀξίαν ἐπὶ πᾶσ αἰξ
ὁξοισιάζεσθαι καὶ τὰ τὴν δι αφορὰν αὐ τῶν ὑπὸ ἐκ ὠ φὴ κὴν τῶν ὁξοισιῶν.
καὶ πολισσὰν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος ἅ ἡ πορίζων καὶ τὰ τὰς
ὁξοισίας ταῦ τας καὶ τῶν ὁξοισιαζομῶν ὑπὸ τῶν πραμάτων·
ὡς δὲ ἅ σί τινες ὁξοισίαι τοῦ θῦ, οὕτως ἅ σὶ καὶ ἐναντίαι ἀνάλο
τοῖς τῆς ἁμαρτίας ἀνοῖς καὶ τοῖς ἀγγέλοις τοῦ δῆ βόλου· καὶ ἐ φὶ τε
τοῖς μὴ κάτι πρὸς αἱ μα καὶ σὰρ καὶ παλαιοῖσιν· ἀλλὰ δῆ ἀπὸ ἐ παυ
ραι βεβηκυῖαι τῆ δῆ ωμάτι πρὸς τὰ ὑστέρ τὰ τα ἁμωνιζομῶοις,
καὶ παλλήπροσ τασ ἀνταγωνιζομῶας τοῖς ἀγλήταις τῆς θεοσεβᾶ
ὁξοισίας· ὡς δὲ πλήονα ταγματα τὴν ὑπὸ τὸν θῦ, οὕτως καὶ ἐν τῇ
ἐναν τίᾳ χώρᾳ· οὐ μόνον ὁξοισίαι ἅ σὶν· ἀλλὰ καὶ κοσμοκράτορ
τοῦ σκότους τούτου καὶ πνεῦ κὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐ πουρα ίοις·
τάχα δὲ καὶ ἀρχαί· ἃ ὧ δεῖ μαι ὅτι καὶ πάντα, ὁμώνυμα τοῖς
τοῦ θεοῦ ἐ φὶ καὶ κῇ τὴν ἐναντίαν ὁπτῶν· δῆλη ἡ φὴ πεσοῦσαι οἱ τῶν δῆ ω
φόρουν τα ὀνόματα κεκληφωμένοι ἅ μῶν ἰηλ· πού τε φὶ νοῖ ἀρ

χιερᾶς

καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ περὶ ὀξωτῶν πλάγιον· καὶ ἡ πε
ἐκπαραδόσεων ἥτε καὶ ἐπιβάλλουτισι· ἥτε καὶ ὀξὺ ἀποκρύφ·
οὐκ οἶδα ἀλλήλωσι ἢ ἀναλόγως κινούμενοι, ἐὰν ὁρῶν τὸν θῦ πάν τε
ράφιον ἐπὶ πέλοῶν τα· οὐ χωρὶς τίνος σωμούσησ αὐτῶν ὀξωσι·
πάντησοῶν τὸ ᾠδοσ, ἀπὸ τησ ἐπὶ φήμησ ἰῦ μαθῆν ἐβούλοντο·
ἢ τησ δοκούσησ αὐτοισ ᾖναι ἐπὶ φήμησ βῆ αὐτῶ· καὶ ἡ μὲν ἡσ
ἀρχιερᾶσ τινὲσ ἁμοὶ καὶ μαυκρίοι· ὁ πῶσ οσ ὁ ἀαρὼν ἢ ὁ ελεάζαρ·
ἢ ὁ φινεέσ· ὡσοσι ἐπαινεῖ τῶν τησ λᾳτουργίασ ᾖ ἐπέλεσαν οἱ
πυθόμενοι τοῦσ σῶ πότε· καὶ πρεσβύτεροι παρωπλήσιοισ
Καπέντολην θῦ μωσησ ὀξελέξαῖ, ἡ κοσ ὁ τι ωσ οὐ συμφράζουσιν·
ἀλλὰ φιλομαθοῦσι καὶ ἀξίοισ τῶν τηλικούτων μαθημάτων,
παρέφησεν ἂν ἀρξάμενοσ ὁ σωτὴρ λόγον οὐ οὐδὲ ὁ κοσ μοσ ὅλοσ χω
ρῆν ἀδύναστο· καὶ ἀρξάμενοσ ἂν παρεδίδου τὴν ἐπιφήμην.
πορὶ τῶν μακαρίων ὀξωσιῶν καὶ τησ ᾖ ωφορᾶσ αὐτῶν· καὶ
τησ αἰτίασ τοῦ ἐλήλυθέναι αὐτὰσ ἐπὶ τὸ ᾖ ναι ὀξωσίασ καὶ τῶν
ὑπαὐτὰσ· ἥτε ψυχῶν· ἥτε καὶ ὁ ποίων ποτοῦ ὠλογικῶν· ᾖ
ὀξωδόκησεν δ᾽ ἂν καὶ τῶν πορὶ τῶν ἐναν τι ὀξωσι λόγον· καὶ τὰσ
διαφορᾶσ αὐτῶν παρέφησεν ἂν ἡ κοσ δὲ τι ᾖ δύναῖ ἂν ἀνά
λογον τοῦ, ὀνόμοσ ᾖ αὐτα ρὸσ ᾖ ὧν ἡ ἕλων, καὶ τὸ ᾗ ὸ ᾖ ἄλλ ἕλων
λαν λη θὲσ λόγοσ ἐγίνε το βέβαιοσ· ὡ ἀνάλογον φημὶ τοῦ λόγου τοῦ
πορὶ τῶν διαυκουνησαν μένων τὸν ὁ μοῦ ᾖ μέλλων, καὶ κατὰ ταὐτὰ
γραφᾶσ ὀξωσίασ· οἷον ἐμ ποιὸξωσι ᾖ ὧν κοῦν μὴ τοῦ θῶ ἢ
ποίαισ, ἔκαφον τῶν ὁρμαὶ ὑπὸ περαφίορ γεγένη ζ· καὶ τίσι μὴ
ὄξωσι ᾖ ὧν κοῦν μὴ τὴ μῆ βαλούσῃ ᾗ ὸ ὀφιν ράβδω μο
σέωσ· πισδὲ ταὐτὴ ἐναν τί ᾖ ὧν κοῦν μὴ τὴ μῆ μορφώσῃ
τῶν ἀὐ γυπτιακῶν ῥᾳδίωμ ᾗ ὸ δρᾳκόν τασ· καὶ ᾗ πεν αὐτὴ τὴν δύ

ναμιν τησ ὀξωσίασ ἀφῆσ καττέπεν ἢ τοῦ ἀαρὼν ῥάβδοσ τῶν
πορ ἀὐ γυπτίων· ᾗ πεδ ἂν καὶ τισί ὄξωσι πησ ᾗ ὸ χιόνα μᾶλλον βολ
χαροσ μωσισέωσ· καὶ ἐκ τῶν ὁμ αρτίων ποιὸν ὄξωσι σωμπέκα
καδέ καφον τοισὲ πανσιδοισ τῶν ἀὐ γυπτίων· ὁ πτὲ ᾗ ὸ κουν μὲν μᾶλλ
πὰν σκιᾶ τοῦ θῦ· καὶ οὐ τωσ ἂν ᾖ ὄξωδόκησε τασ δὲ κα τῶν ἀὐ γυπτίων
πλίνθουσ καὶ τὴν κα τῶν τῶν ἀὐ πο φολὴν ᾖ ὰ ἐτέλεσαν πονηρῶν· ᾗ πτε
δ᾽ ἂν καὶ τισί ὄξωσι ὑπηρε τήσαντο τῇ διὰ τησ ἐρυθρᾶσ θαλάσσησ
διὸ διὰ τοῦ λαοῦ καὶ κατὰ πονῦ τῶν σᾗ τῶν ἀὐ γυπτί· πτί σὲ ὄξωσι ὑπη
ρε τήσαντο τῇ σᾗ ωζύλου μᾶλλ βολὴν ὕδατοσ πικροῦ φῶ τε λυκύ πτα·
ᾗ πτε δ᾽ ἂν καὶ τὴν ὄξωσι ἢ ᾗ ὴ κουν σῶ τῶ ἀπὸ πέτρασ ὕδατι· καὶ ἢ πτὲ
τὴν αὐ τὴν ἢ ἄλλην παρέφησεν ὄξωσι ᾗ ὰ κουν σαν μὲν ἡν τῶν ὕ φῶ
τοῦ μάννα· καὶ τῇ τῶν ὀρ τυ τομ πρῶν ἐ φόδω· ᾗ πεδ ἂν καὶ πισὶ ἢ
ξωσι ἢ τὸ αὐτὸ μάννα τῶν μὲν ὄξῃ μοῦ ρῶν, πρέποισα φῶ σκώληκασ
καὶ δυσωδίαν· τῇ δὲ τοῦσα ββάτου ἢ μόρω, φυλάπουσα· καὶ τί μὴ
δῇ ἀνωλεθρὸν μὲν τὸν ἐν τῇ ἐρῆ μῶ τερᾳ φίαν μᾶχρι τησ μωσέωσ
πρᾳότησ παρισταμένην· ὁ τι ᾗ πεν αὐ τὸ σὴρ τῶν πορὶ τησ ὀξωσίασ,
ἢ ἦσαν ἄξιοι οἱ ἀρχιερᾶσ καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ τησ πρὸσ
τὸ πόμα αὐτῶν ἀπο κρίσεῖ· καὶ σοὶ πάρεστι τὸ ἀνάλογον ἐπερ
χομένων τὴν ὅλην γραφὴν, ὁρᾶν· πότε τε ὀξωσὶ τοῦ ᾗ ναι τὸν ἥλι)
κατὰ τὰ βαῶν· καὶ σελήνην κατὰ φάρυγγα ἐλῶν· καὶ πολὺ
πρότερον τοῦ διοδᾶθῆναι τὸν ἰορδάνην ποταμὸν καὶ τοῦ πά
σασθαι τὸ μάννα· καὶ ἐπὶ τησ βιβλουδὲ τῶν κριτ, πολλῶν δ᾽ ἂν
τοιαῦτα ζητηθῆ καὶ ἀρεθῆ ναι οἷον πορὶ τὸν τεδεὼν καὶ τὸν σαμ
ψὼν παραίδοξα· ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν βασιλ, τὰ πορὶ τὸν σαμουὴλ
καὶ τὸν ἠλίαν καὶ τὸν ἐλισσαῖον καὶ τὸν ἐζεκίαν· καὶ οὕτωσ ἐπελ
θὼν ἂν ὁ σὴρ καὶ τὸ κατὰ ταὐτὰ διαφόρωσ ὀξωσίασ ᾗ ελθῶν μᾶλλ

ἐπὶ δαφνενὼν ἐν τοῖς ὄχθοις καὶ πῶς ὑπερᾶρσεν ἐποίησε τὸν ἔβλυσεν
ὅλως σπουδαῖον. δοκοῦσι καὶ τῶν οὐκ ὀλίγοις ἀμέλου καὶ λήθου
θῦ. οὐδὲ ἡσύχιόν τισι τῶν ὑποδεεστέρων τοῦ θῦ. ἀλλὰ πᾶσι τοῦ τοῦ πρὸς
ἐπὶ δὲ οἱ ἐν τῷ θαι ἀρχιερᾶσι καὶ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ οὐδαμῶς
ἀξιοῖ σαν τοιούτων θεωρημάτων, διὸ καὶ τοῦτο αὐτοῖς οὐκ ἀποκρίνει
ἀλλ' ἀντερωτᾷ· ἵνα διὰ τοῦ μὴ ἀποκρίνασθαι ἐκείνους ἅ στὰ περὶ τοῦ
ἰῶ, καὶ αὐτὸς πᾶσι δηλώσῃ τοῖς πυνθανομένοις· ὅτι μὴ μάτην αὐτὸν
ἀπεκρίναντο λέγων· οὐδὲ ἐγὼ ὑμῖν λέγω ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιῶ· ζητῶ δὲ κατὰ τὸν τρόπον ἢ ἕκαστος τῶν πεποιηκότων
θη τινὶ ἐξουσίᾳ παραδόξως θη μιῶν πεποίηκεν· ἢ τινες μᾶλλον
Τἄρχαῖα θη τῶν δὲ· πρεσβύτεροι δὲ, θη τινὶ μᾶζονι· πλὴν οὐ δὴ
ἔοικε μιᾷ ἐξουσίᾳ ταῦτα πεποιηκέναι· ἢ ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ πρὸς·
πολλαχοῦ δὲ ἐγὼ ὑμῖν λέγω ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ, ἢ δὲ
κον ποσὸν· ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ μὲν πεποίηκεν· θη ποίᾳ δὲ, οὐ παρέ
θηκεν ἑκάστοις· οὐδὲ τινὶ ἐξουσίᾳ πεποίηκεν· καὶ ὅσων ἂν
ὡρίσατο πορίσματος παρεισφέρων τὸ ἐξαίρετον παρὰ τοὺς λοι
πὰς ἐξουσίας θη αἷς οἱ πρεσβύτεροι πεποίηκασιν. καὶ νῦν δὲ ἐν τῷ ἱερῷ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐστὶν ὃ λέγω καὶ ἡδύνασθη αὐτῷ.
Καὶ τίνες πᾶσι πλησίοι ἐκείνοις τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρε
βυτέροις τοῦ λαοῦ, πῶς θαὶ μὲν αὐτοῦ· οὐ τιμῶσι δὲ
τὸ ἀποκρίσει ἀναξίοι τοῦ ἑδέναι πορίων βούλονται μαθεῖν·
ζητήσας δέ τις· πότερον βουλόμενος αὐτοὺς ἀποσῴσασθαι
ἀποκληρωτικῶς ἐπύθετο πορίσματος ἢ ἁπλῶς· ὡς ἂν καὶ πορίσματος
τινὸς τοιούτου πυθόμενος ἦν, καὶ ἀναμένων πορίσματος ἐπύ
θετο· ἵνα πρὸς τὴν πορίσματος αὐτοῦ ἀπόκρισιν, τὰ ἀκόλουθα πορί
σασθαι ἐξουσίας ἀποκρίνηται· ἐμοὶ δὲ φαίνεται μὴ ἀποκληρωτικῶς

ἦναι τὸ κατὰ τόπον· ἀλλ' ἁπλῶς ἀνένευσε φωνὴ βοῶν τοσῶνδε τῇ
δρόμῳ ἑτοιμάσαντε τὴν ὁδὸν κυ· καὶ οὐ τοσῶνδε πορισμοῦ ὁ προφήτης
ἐλέγετο· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ὃς
κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου, ἢ αὐτοῦτο οἶμαι
πᾶσι θαι περὶ αὐτοῦ· οὐκ ἀγνοῶν μὲν ὅτι τις ἐπισκοπήσαντα ἑτέρου
σιγὴ οὐκ οἶδα μὲν ἢ αὐτὸν ἀναγεγραμμένον· καὶ θύπο θῆναι δὲ ἁπλῶς
ἂν πρὸς τὸ ὀξύ ὠτου, τὴν ἀκόλουθον τῇ ὀξυωπίᾳ ἦναι τὸ ἀπίστημα
ἰῶ ἀνηνύτου ἀποκρίσεως ἐξουσίαν.

Ὁρίτων δύο γῶν παραβολὴν τῶν ἁμπελώνων ἀποστελλόμη
πρὸς αὐτοῦ πρός· τὸν δὲ κληρονόμον δοκῶ· ἀνοσιώχειρ κτόνον.

Προσελθόντων τῷ πρώτῳ φησί· τέκνον ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμ
πελῶνι· καὶ τῷ δευτέρῳ εἶπε τοῦτο, ἡμῶν δὲ ἐν δόντων, οὐ μᾶλλον μελήσητε ἑκάστῳ)
τοῦ πιθέσθαι ἐν αὐτῷ· μόνος ὁ μαθητὴς ὁ σὰνέξεται τὴν παραβολὴν
ταύτην ὡς ἐμοὶ δοκῶ πορίζομενον τὸν πορισμὸν ἀπηχήσαντος ἐν ἡλικίᾳ τῷ
λόγου· ἢ τὸν πορισμὸν τοῦ πιθέσθαι τοῦ λαοῦ ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· οὐ τοιγὰρ τὸν
δύο πικὸν αὐξηνε ὁ ὡσανὸς προφορῶν τὸν υἱὸν αὐτοῦ κτ· καὶ οὐ
τοσοῦτος προσελθὼν τῷ πρώτῳ οὐκ ἐκτήσατο ἀπαρχὴν ὃν προείνω
καὶ προώρισεν ἢ πεν αὐτῷ· τέκνον ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ
ἀμπελῶνί μου· ἢ τὸν ὁρίσθαι τὸ φάλμον τὸ χωρίον τοῦτο· ἢ ὡς τὸν ἐν τῷ
καὶ σωναυκαὶ τοῖς καὶ μαῖος· καὶ ἢ πεν οὐ θέλω· ἀλλ' ὕστερον μετέπει
σωτελήσω μᾶλλον μελήθησε πὶ τῷ φρικέναι τῷ πρὶ οὐ θέλω, ἢ λθεν ἀστὸν
ἀμπελῶνα καὶ φερτάσαι τὸ θέλημα τοῦ πρός· νῦν καμέν τοι ὁ πρῶτος ἢ
οὐ θέλω, προσηλθεν ὑπηρέτῃ τέρῳ καὶ ἢ πεν ὡσαύτως· ἢ πα ὑποκριθῆσ
ὁδύστερος, ἢ πε μὲν ἐγὼ κτέ· οὐκ ἐλήλυθε δὲ ἐπὶ τὸν ἀμπελῶνα τοῦ λόγου
καὶ ἐπὶ τὸν ἀρχὴν τοῦ πρός· καὶ φανερόν ὁ ποῖ ἢ πεν οὐ θέλω καὶ ὕστερον
μεταμεληθὲς καὶ ἀπελθὼν κατέρξατο μᾶλλον ὅστις τὸν ἀμπελῶνα, ἐποί

τὸ θέλημα τοῦ πρὸς τὸν ὄρκον· οἱ γὰρ τὸν λόγον παραλύσαντες μὴ
καὶ μὴ ποιήσαντες τοῖς ὅρκοις, ἠρνήσαντο τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα τοῦ
πρὸς. παρεκτείνεσθε δὲ φιλοτιμήσασθαι χρῆσθαι τῇ παραινούσῃ καὶ πρὸς
τοῖς ἐλάττοναι μὴν ἢ μηδὲν ἐπαγγελλομένοις· μήτε παρθενίαν·
μήτε ἀλλήλων κατὰ τὸ ἀκατέλιον πρᾶξιν· τοῖς δὲ ἔργοις παριᾶσιν
τὰ ἐναντία ὧν μὴ δὲ τὴν ἀρχὴν ἐπηγγείλαντο καὶ τὰ φωνᾶσι λόγων
μᾶλλον πράξεων· ἃ δὲ πρὸς τοῖς μεγάλα μὲν ἐπαγγέλομεν
μηδὲν δὲ κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν πράττοντας· ὁμοῦ γὰρ τί σοι οὐ
λέγει μᾶλλον ἢ καταλέμενον παρθενίαν τὸ τέκνου θέλω· καὶ τῆς ἐμῆς
ἀξίας βέλτιον τὸ, ἀπὸ ταξάμενον τὸν βίον, σχολάζειν τῷ λόγῳ·
ὃ δὲ φησὶν ἑκουσίου κοινωνὸν τῶν ἐν τῇ ἐρημίᾳ μᾶλλον ἔργων ἐμὲ
κέ· καὶ ἔστιν ἰδεῖν οἱ ὀνήσει μᾶλλον ἀσκήσαντα τινὰ ἐπὶ δοῦλος
ἀπὸ τὸ βέλτιον· καὶ ἐπὶ μέρους μόνοις ἑαυτῶν ἐπιτρέπουσι,
παρὰ τὴν ἀρχὴν θεν προσδοκᾶν· ἄλλοις δὲ, πρὸς πιέζοντας μὲ
πολλοὺς ἐπαγγελλομένους· τοῖς δὲ ἔργοις, ἀντιπράττοντας
ταῖς ἐπαγγελίαις· μηδὲ τὴν πρώτην βολὴν ἐπιφέρεσθαι·
πρὸς μὲν τὸν ἡμέτερον οὐ θέλω καὶ ὕστερον μᾶλλον μεληθέντας
καὶ ἀπιέναι, τὸ ἁμαρτάνειν ἡμῖν· ὅτι οἱ τελῶναι καὶ
αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ· πρὸς δὲ
τὸν ἡμέτερον ἀκούειν καὶ μὴ ἀπιέναι, τὸ, κἂν θέλῃ σαρίσασθαι
πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐκ ἐπιφάσαντες αὐτῷ· καὶ τὸ, ὑμᾶς δὲ ὀδύ
ρεσθε, οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιάσαι ἐν αὐτῷ· ὅπερ
ἦν σαφὲς τοῖς ἀπὸ μοχθηρᾶς ταύτης βίου πρόσοδον
τῷ λόγῳ καὶ πιάσουσι τῷ χῷ· καὶ τοῖς αὐχοῦσι τὸν νόμον καὶ
τοῖς πρόφασιν καὶ ἀπιοῦσι τῷ ᾧ τοῦ θῦ· καὶ ἀκολά
βιοῦσι· καὶ ὁμοτέροις πρὸς τοῖς ὁμοφύλοις τυγχάνουσιν,

ὄψεται τὸν ἰὸν λόγον ἀληθῆ· ὅτι οἱ μὲν τελῶναι καὶ αἱ πόρναι, πρὸ
ἀρίστου τὴν βασιλείαν τοῦ θῦ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες τὸν ἐκείνοις ἐπέλ·
οὐδὲ μεταμεληθέντες ὕστερον πιάσαι τὸν λόγον
θέμενοι· προσέχετε δὲ καὶ τῷ προαρίστην ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θῦ· ὑμᾶς τὸν κλήρου ζητ/ητ
οὐδὲ γὰρ πρεσβύτην οὐδαμῶς ἐσόμενον ἐν ἐκείνῳ τῷ τόπῳ ἐν ᾧ ἀσπάζεται βασιλ
προήκειν· ὁρᾶτε οὖν μὴ ποτε ἐμφανὲς ὂν τὸ πλήρωμα
τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, τότε πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται· γεγραμμένος ἐστίν·
οὐχὶ κατὰ σάρκα· ἀλλὰ διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς χάριτος τῆς
ζόμενος· καὶ ἔχων μὲν τὸ ἀφυὲς πρὸς σώζεσθαι καὶ τὸ ὁρᾶ·
οὐ μὴν ἀξίως τῆς ἀφυΐας ἀντέφησεν πίστις καὶ βίωμα ἀμαθῶν·

Ἀπόρισμα τοῦ φυτὸν θεὶν τοσαῦτα καὶ ἐκδοθεῖσι τεωρτοῖς·

Ἄλλην πᾶσαν βολὴν ἀκούσωμεν· ἀνοσίων οἱ κοδεσπότησσοι φύτας
ἀμπελῶνα· καὶ φραγμὸν αὐτῷ πόρριθηκε· καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ
ληνὸν καὶ τὸν πύργον· ἔσωθεν· καὶ δοθήσεται ταῖς θήμασι ποιοῦσι τὸν
καρποὺς αὐτῆς· τῷ μὲν ἐπὶ πλεῖον βασανίζοντι τὸν τῆς πρώτης
βολῆς μηδὲν ἐκ τὴν λόγιν δεῖ ταζόντι, πάντως σαφὲς ἦν ἂν δόξαι
οὕτως ἂν δικαίως ἔστω τυχοῦσαν· ὃ πρὸ κειμένων λαοσκαὶ μορίσων
τοῦ θῦ, ὃ φυτὰ θησόμενον ἀμπελῶνα ὑπὸ τοῦ κῦ, τὴν παραβολὴν
οἰκοδεσποτοῦ· καὶ τοῦ θῦ φρουρὰν πολιάν, ὃ φραγμὸν· καὶ
πύργος μὲν, ὀναοσ· ληνὸς δὲ ὁ τόπος τῶν ποιούντων· καὶ γεωργοί,
οἱ πρεσβύτεροι καὶ σοφοὶ τοῦ λαοῦ· ἀποδημεῖ δὲ τοῦ δεσπότου,
ὅτε κὸ ὅσιων ἀν τοῖς θοῦ μεφέλκηται μέρας καὶ φύλακα νυκτὸς ἔσω
αὐτοῖς· καὶ τὸν φυτάσοντα ἀγγελῶν ἀπὸ ὄρος ἀγίου αὐτοῦ· καὶ ἀπὸ τοῦ
σκηνώματος αὐτοῦ· ἥκειν οὖν τοσαῦτα τοῖς ἐπεφάνετο· ὁδὲ
ἐπὶ σασι καιροὶ τῶν καρπῶν, ὁ χρόνος ἦν τῶν προσφορῶν ἀπὸ
τούτων τὸν καρπὸν ἀπὸ τῶν γεωργῶν καὶ τοῦ ἀμπελῶνος·

ἵνα μὴ ἀναδήξωσι παραφλοφόβεσ τὸν νόμον τῶ βεβιωκέναι καὶ
πάντον· δοῦλοι δὲ οἱ πρὸ τοῦ τεωργοῦ πεμφθέντεσ λαβόντεσ
καρποὺσ· οἱ πρῶτοι προφῆται· οὓσ οἱ ἄρχοντεσ καὶ σοφοὶ τοῦ
λαοῦ ὑβρισαν τύψαντεσ· τινὰσ δὲ καὶ ἀπέκτονον· καὶ ἄλλουσ λιθο
λόγησαν πεποιήκασιν· ἄλλοι δὲ μετὰ τούτουσ δοῦλοι πλήθοντεσ
τῶν πρώτων, οἱ καιροὶ τῶν πολλῶν προφητῶν· οὓσ πάντα ὀνόματα,
ἐν τῇ δὲ τέρα τῶν παραλαβόντων τέσσαρα· καὶ ἐν τοῖσ δρεμ·
καὶ τοῖσ δώδεκα· καὶ τῶ δανιὴλ· ἅ ποι σαφῶσ τισι καὶ τὸν ἀνανίαν·
ἀζαρίαν μισαὴλ, προφῆται γεγονέναι· καὶ τούτοισ οὖν τοῖσ πλή
θοσι παρὰ τοὺσ πρὸ τόπουσ προφήτασ ἀπεστάλησαν τὸ τύπον
τεσ καὶ ἀναιρῶν τεσ καὶ λιθοβολοῦντεσ· τελευταῖον δὲ τὸν υἱὸν
ἔπεμψε τοῦ ἀποστέλλοντοσ οἰκοδεσπότησ· τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χν· ἐν πεῖφα
δωσι μὴ νοῦν τὸν ἀμπελῶνα καὶ τοῖσ τεωργοῖσ· ἀλλοῖσ ἀρχιερεῦσι
οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ σοφοὶ τοῦ λαοῦ τὸν υἱὸν δόντεσ, οὐ πάν τε
ἀναιδῆ τοῖσ τῆσ ἐαυτῶν γενόμενοι ὑπεροχῆσ, κληρονόμον ἆραι
αὐτὸν ὑποφθάσαι· τολμῶσι δὲ καὶ ἀπο κτῆναι αὐτὸν ἵνα
αὐτοῖσ κύριοι τοῦ ἀμπελῶνοσ τύχωσι· καὶ ἐκ βαλόντεσ αὐτὸν
καὶ ἔξω κρίναντεσ τῶν τοῦ ἰκλ πραγμάτων, ἀπέκτειναν καὶ ἀ
θέωσ ὁ τοῦ ἀμπελῶνοσ κσ· οὐκ ἀπέκτειναν· ἐπὶ δὲ μὴ ἀνασ
ἐκνεκρ· καὶ καινοῖσ καινῶσ τοὺσ μὴ τεωργοὺσ ἀπόλλυσιν·
ἄλλοισ δὲ τεωργοῖσ τοῖσ ἀπο φέροισ ἐαυτοῦ παραδήδωσι τοῖσ
ἀπὸ τοῦ λαοῦ πιφάνταντασ τοὺσ τέξ τὸν ἀμπελῶνα· οἱ ἀπο
δώσιν ἐν τοῖσ ἰδίοισ καιροῖσ τοὺσ καρποὺσ, τῶν οἰκοδεσπότη·
ἅ πάντα ἀπὸ τῶν ἐν τοῖσ ἀνω τόπω
πυθομένων τὸ εὐπροίωζοισ πάντα ποιῆσ· πᾶν ἀπὸ τοῦ καὶ
κοὺσ καὶ κ ἀπολέσῃ αὐτοὺσ, ὁ στὶρ ἀποκρίνεται δῆλόν ὡσ αὐτ

κγ

185

ἀπὸ τῆσ προφητήασ· ὁ τι ὑπερέκάνον μὲν ἀπεδοκιμάσθη· πρὸ δὲ
τοῦθῶ, ἐστὶν ἑνὶ τι μοσ καὶ κεφαλὴ τῆσ ὅλησ οἰκοδομῆσ καὶ τῆσ κα
πάντων σωσοχῆσ· καὶ κεφαλήτε, θαυμαστὴ μὲν ὁ φθαλμοὶ τῶν ἁ
δότων βλέπομεν αὐτὴν· ἃ πᾶν προφητάων περὶ τῆσ ἀπὸ τῶν ἐθνῶν
κλήσεωσ, φησὶ τοῖσ μὴ πιφάλοισ τὴν ἁσ αὐτὸν σῆ δασ καὶ λοισ ἰουδαί·
ἀρῆ σεται ἀφ ὑμῶν ἡ βασι λεία τοῦ θῦ· καὶ δοθήσεται ἔθνη ποιοῦντι
τοῖσ καρποὺσ αὐτῆσ· ἀλλ ὃσ προφάπαμεν, ὅλοχερεστέρα τισ καὶ
οὐ κατὰ λόγιν ἐστὶν ἡ τοι αὐτῆσ ἡ κτησισ· πρὸσ ἣν πολλά τισ ἂν πῖ
κοσ καὶ ἀναντιρήτωσ δωσι μὴ νοσ πάντα, ἐπὶ πορήσαμεν κρούσαι τὴν
ἀσφάλειαν κεκλῆσθαι μὴν θύραν τοῦ ἐν ταῦθα κεκρυμμένου νοήματοσ·
καὶ ὀρθῶσ ζητήσασ, ἄροι· καὶ αὐτὴν ἀνοίσασ ἀπὸ τοῦ θῦ λάβοι· καὶ ἡ μὲ
δὲ κατὰ τὸ μέτριον ἡμῶν, τοιαῦτα ἡγούμεθα τὸν τόπον φαντάζεσθαι·
ὅπι ὁ μὲν οἰκοδεσπότησ ὁ θεόσ· ὁ δὲ υἱὸσ· ὁ χσ· ἐπεὶ που γέγραπται· ἐπὶ πο
φόρησισε κσ ὁ θεόσου ὡσ ἅ πασι προφόρησαι ἀνόσ τὸν υἱὸν αὐτοῦ·
οὗτοσ γὰρ ἡ ὁ τὸ προφορᾶν καὶ φόρημ ἐν τῶ ἀνόσ ὁ φελῆν πρέπον
ἀνῆνον τὸν ὀφελοῦντα ἀνόσ, ὁμ πισι πρᾶ μολαισ λέγεσθαι ἀνόσ·
καὶ ὁ μὲν τῶν μὲν ἀνόσ οἰκοδεσπότησ καλῆται ἡ τὸν ἀμπελῶ
καὶ ὁ μὲν τῶν μὲν ἀνόσ οἰκοδεσπότησ καλῆται ἡ τὸν ἀμπελῶνι φραστὸν· καὶ τὴν ληνὸν ἡν ὤ
ρυξε· καὶ τὸν πύργον ὃν ὠκοδόμησε· καὶ οἷσ κέκτηται δούλοισ·
καὶ οἷσ πεμπτὴ πρὸσ τοὺσ τεωργοὺσ· καὶ δεύτερον ἀποστέλλη πλή
ονασ· ὡσ οἰκοδεσπότησ δὲ, ὃσ ἐδόθη τεωργοῖσ τὸν ἀμπελῶνα· ἀφ ὧν
ἀφελῶν αὐτὸν, ἑτέροισ· ἅτι δὲ πάλιν ἐν τοῖσ ἀνω τόποισ
ἀνόσ οἰκοδεσπότησ ἄρηται ἡ αὐτοῦ τῶν· ὁ μοίωσ γὰρ ἐστὶν ἡ βασι λεία
τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπω οἰκοδεσπότη ὅστισ ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι
ἐργάτασ εἰσ τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ· καὶ ὡσ ὁ οἰκοδεσπότησ τε ἀμπε
λῶνα ἔχῃ καὶ μισθοῦται τεωργούσ· ἔστι δὲ αὐτῶ καὶ ἐπὶ πρόσ·

ὃ λέξαι καὶ λεσον τοῖς ἐργάταις καὶ ἀποδόσθαι τὸν μισθὸν ἀρξάμενος
ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων· ἐνδέκατη περὶ τοῦ δήμου πο-
βολὴ καὶ τῶν γαμμάτων τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς κλήσεως, οὐκοῦν κοδε
ἀπὸ τῆς ἑστίας πεμπταῖος φεύγει μαῖος βασιλεὺς καὶ αἱρεῖται
τοῖς κρατήσασι τοῖς δούλοις αὐτοῦ καὶ εὑρίσκεται καὶ αὐτὸς
κτείνας τὸν αὐτοῖς· καὶ ὃν βασιλικὴ ὄρνις οὐ χώρις οἰκοδεσπότου
μόρον ἢ πετοῖσθαι κόνοισθαι σαι πόδας καὶ χεῖρας τοῦ ἑστίας
θόν τος ἀστοῖς γαμοις μὴ ἔχοντος ἐνδύματος γάμου· καὶ ἐκβαλ-
αὐτὸν ἐστὶ τὸ ὄξω τέρον σκότος· ὁ τεδεῖν τοῖς ἀνωτέρω λέγε
ἀνόσιός ἐστι τέκνα δόν· οὐ τε οἰκοδεσπότης οὐ τε βασιλεὺς ἀνο
μαι· ἀλλ' ἁπλῶς ἀνόσιος· ἐστὶν οὖν ὡς πολλαὶ ἐπίμοιαι
τοῦ θῦ κατὰ ταῦτα θέσεις γραφαί, οὗ τως καὶ ἡ αφορὰ τοῦ ἀνόσιου
αὐτὸν ὀνομάζεσθαι ἢ τοι ἁπλῶς· ἢ οἰκοδεσπότην· ἢ βασιλέα· καὶ
ταῦ ταυ μὲν κατὰ τὸν ματθαῖον· κατὰ δὲ τὸν λουκᾶν, κόμιτι τῆ
ἐκκλησίᾳ παραβολὴ ἀνόσιον αὐτὸν ὠνόμασεν· ἐν τῷ ἀνόσιος ἐφύ
τευσε ἀμπελῶνα· καὶ ὀξέδοτο αὐτὸν τεωργοῖς· ἀλλ' ὡς καὶ μὴ
κοσφὴν· ἀνόσιος ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ περιέθηκεν αὐ
τῷ φραγμόν· πάλιν τε αὖ ὅλου καθ' ἧς κλήσεως ἐκτιθέμενος
πᾶς αὐλὴν, ἀνόσιος ἐφὴ ἐποίησε δὲ ἡ πρόμαχος καὶ ἐκάλεσε
πολλοὺς· καὶ σὺ δὲ σωφρονῶν ἡ πρὸς ὡρόμασται ἀνόσιος εἶ· καὶ
πνικὸν πνικοῖς ἡμῖν τῶν περὶ τούτου συγκρίνων λόγων· καὶ ζητήσ
ὀρθῶς τῶν κατὰ ταῦτα τόπων, ἁρμοῖσαν ἀναλογοῦν τῆ ζητήσει
πλήθουσα ὡς τοῦ ἀνοῦ λέγεσθαι τοῦ θῦ· οὗ τοσοδὲ ἐφύτευσεν οἰκοδε
ἀπὸ τῆς ἀνοσίας ἀμπελῶνα· οὐ τιμαῖ ἐπιμελέστερον ζητητέον·
μὴ οὐ βαυσανίσωσι παραδρχόμενον τὴν τοσαύτην παραβολὴ·
τί σὺν οὖν ἀμπελὼν ἕτερος ὢν πᾶσι τοῖς τεωργοῖς τοῖς πρώτοις καὶ

τοῖς δευτέροις, οὐκ ἐφύτευσεν οὐκοδεσπότης ἀνόσιος· οὐδὲ ἀμπελὼν
οὗτος πρότερον μὲν ἐκλήθη δόμενος ἐστὶ τεωργοῖς ὑβρισταῖς· δεύ
τερον δὲ κατὰ τοὺς ἀποκρίνα μένους περὶ τοῦ ἀμπελῶνος, ἐκλή
θη δόμενος ἄλλοις τεωργοῖς· οἵτινες ἀποδώσουσι τοῖς καρποῖς αὐτοῦ τῷ
ποῖς καιροῖς αὐτῶν· κατὰ δὲ τὸν σταῦρόν φασι· ἀφῃρέσεται ἀφ' ὑμῶν
ἡ βασιλεία τοῦ θῦ· καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρπούς
αὐτῆς· ἆρα ταρδεκάσ ταυτον ἢ πῶν ἔθνος εἶναι τὴν βασιλείαν τοῦ θῦ ἀμήν·
αἱρομένην ἀπὸ τῶν πρώτερων· ἡ δὲ μὴν δεέθνει ποιοῦντι τὰς
καρποὺς αὐτῆς, καὶ ἄλλο μὲν ἢ ναι τὸν ἀμπελῶνα· ἄλλο δὲ τὴν βασι
τοῦ θῦ· ἰδοὺ μὲν δὴ πρῶτον παραφήσαν τες ἀπὸ τῆς γραφῆς
ὅτι ἀμπελὼν καλεῖται ὁ λαός· ἡ δὲ ὑπαὶ ἐφαρμόσαι πάντα
κατὰ τὸν τόπον τῆ τοιαύτη διακρίσει· φησὶ οὖν ἡ σάρξ· ἀσπόδη
τῶν ἡ σαρκὶ μέλλω· ἀσμαι τοῦ ἁγαπητοῦ τῷ ἀμπελῶνί μου· ἀμπε
λὼν ἐγενήθη τῶν ἡ σαρκὶ μέλλω ἐν κέρατι ἐν τόπῳ πίονι· καὶ φραγ
πορι ἔθηκα· καὶ ἐχαράκωσα· καὶ ἐφύτευσα ἀμπελον σωρήκ·
καὶ τὸ ὄξῃς· ἔσται τοῦ ἐποίησε δὲ ἀνόμιαν καὶ οὐ δικαιοσύνην·
ἀλλὰ κραυγήν· ὄξεθέμην δὴ τὸ ἀπὸ τοῦ ἡ σαΐου ἀσμα, βουλόμε
αὐτὸ σωσε ἐξετάσαι τὴν παραβολὴ· ἡ κατὰ τοῦ αὐτοῦ καρπὸν ἀμπελῶν
σημαινόμενου ἐν ἑκατέρᾳ τῇ γραφῇ· καὶ ὁρᾶται νῦν μὲν ὁμοίαν
ἔχοισι ναι ἐκτεθῆσαι λόγῳ· τὴν αὖ δὲ οὐχ ὁμοίαν· ἵνα βλέπων τὰς
διαφορὰς τῶν ὁμοίων πρὸς τὰ ἀνόμοια, οὕτως ἐπιφήσησθε τῆς
γραφῆς· ὁμοίαν οὖν ποιεῖ φυτεύσειν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ
πορι ἔθηκε· καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδόμησε πύργον, τῷ
ἀμπελῶνι ἐγενήθη τῶν ἡ σαρκὶ μέλλω ἐν κέρατι ἐν τόπῳ πίονι·
καὶ φραγμὸν πορι ἔθηκα καὶ ἐχαράκωσα· καὶ ἐφύτευσα ἄμ
πελον σωρήκ· καὶ ᾠκοδόμησα πύργον ἐν μέσῳ αὐτοῦ· καὶ πρὸ

λήνιον ὤρυξαν ἐν αὐτῷ· παράδεισος γὰρ τῶν ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα
τὸ ἐφύτευσαν ἀμπελουργοὶ κ· καὶ τὸ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε
τὸ φραγμὸν περιέθηκαν· καὶ τὸ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν, τὸ καὶ πρυ
ληνιον ὤρυξαν ἐν αὐτῷ· καὶ τὸ ᾠκοδόμησε πύργον, τὸ καὶ ᾠκο
δόμησαν πύργον ἐν μέσῳ αὐτοῦ· καὶ προσέφερε δικαίοις τὸ π
περὶ τῶν καρπῶν λέγει ταῦτα τοῦ ἀμπελῶνος· πρῶτα μὲν τῶν καρπῶν,
ὅτι ἔμενον τοῦ ποιῆσαι σταφυλὴν καὶ ἐποίησεν ἀκάνθας· ἔπει
δὲ τὴν τοῦ ἀμπελίου παραβολὴν σαφῶς οὐκ ἀμπελῶνα κα
τηγορεῖται ὡς μὴ δεδωκὼς καρποὺς τοῖς καρποῖς ἁμάρτωσι τοῦ καρ
αὐτῶν· ἀλλοτρίοις γεωργοῖς οὖσι λαβοῦσι τοὺς καρποὺς τοῦ οἰκοδεσπότου
δούλοις, οὓς μὲν, ἔδειραν· οὓς δὲ ἀπέκτειναν· οὓς δὲ ἐλιθοβόλησε·
καὶ κρίκαν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων,
παλιμποιοῖς γεωργοῖς καὶ τοιούτοις ποιήσαντες αὐτοῖς ὡσαύτως·
καὶ πρὸς τὸν δὲ οἱ γεωργοὶ καὶ τοιοῦτοι φανέντες· οὗτός ἐστιν
ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ ἡμῶν τὴν κλη
ρονομίαν αὐτοῦ· καὶ ἐκβάλλοντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος
καὶ ἀπέκτειναν αὐτόν· καὶ ἐπὶ μὲν τῶν καρπῶν, οὐ τῶν πρώ ἀμ
πελῶνι ἁπλῶς λόγος λέγων· ὡς φελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ κ
ἔσται εἰς ἁρπαγήν· καθελῶ τὸν τοῖχον αὐτοῦ καὶ ἔσται εἰς κατα
πάτημα· καὶ ἀνήσω τὸν ἀμπελῶνα μου καὶ οὐ μὴ τμηθῇ οὐ
δὲ μὴ σκαφῇ· καὶ ἀναβήσεται ἐπ' αὐτὸν ὡς ἐπὶ χέρσον αὐ καν θα·
ἀλλὰ καὶ ὅτε ταῖς μεφέλαις ἐντελεῖται τοῦ μὴ βρέξαι ἐπὶ τὸν
ἀμπελῶνα ὑετόν, τῷ ἀμπελῶνι ἁπλῶς· οὗτινα ὁ προφήτης
ἦτε ν ἦναι τὸν τοῦ ἰκλοῖκον· καὶ τὸν ἀνόν τοῦ ἰούδα μὴ ποιήσ
αντα τὸν καρπὸν, τὴν κρίσιν καὶ τὴν ὅσιαν καὶ ὁ σώμη· ποιήσαντα δὲ
αὐ καν θαν τὴν ἀνομίαν καὶ τὴν κραυγήν· ἐν δὲ τῷ ἀλληλούϊα τῷ

ἀμπελῶνα, οὐδὲν ἄρισκομένῳ πάσχοντα· ἀλλ' ἅδ' οὕτως ἁπ',
μᾶλλον προγνοούμενον τοῦ φθορὰν τοῖς οἰκέταις καρποῖς τοῖς οἰκοδε
σπότῃ· προγνοὼν γὰρ οὗτος τοῦ ἀμπελῶνος, αἴρει αὐτοῦ ἀπὸ τῶν
προτέρων γεωργῶν· οἵτινες ἀποκρίνονται τῷ σεῖ πυθομένῳ
καὶ ἡπόντι· ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσῃ τοῖς
γεωργοῖς ἐκείνοις· καὶ λέγουσιν ἁπτέ ὑπὸ τοῦ λόγου καὶ τῆς οἰκο
λουθίας σὺν αἰκαζόμενοι· οἵτε καὶ οὐκ ὀνόμασιν οὕτως ἁπτω τὰ περὶ
αὐτῶν προφητεύοντες· ὡς ἄρα καὶ κοινὸς καὶ κακῶς ἀπολέσῃ ὁ κύ
ἀμπελῶνος ἐλθὼν τοῖς γεωργοῖς· καὶ προγνούμενος, ἐκδώσε
αὐτὸν ἄλλοις γεωργοῖς οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς
ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν· ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἱερεμίᾳ οἰκολούθως τῷ λαῷ
ἀμπελὼν κύσαβαωθ, οἶκος τοῦ ἰσραὴλ· καὶ ἄνδρας τοὺς ἰούδα
νεόφυτον ἠγαπημένον· ἐρεῖται πρὸς τὸν ἀμπελῶνα τὸν λαόν· ἀλ
δὲ ἐφύτευσας ἀμπελον καρποφόρον πᾶσαν ἀληθινήν· καὶ
ἀνάλογον τῷ ἐμάνευ ἵνα ποιήσῃ σταφυλὴν ἐποίησε δὲ κακόθ·
καὶ τῷ ἐμάνευ ποιήσαι κρίσιν ἐποίησε δὲ ἀνομίαν· καὶ οὐδὲ καιο
σώνην ἀλλὰ κραυγήν· τὸ, ποῦ ἐστραύφησ ποι κρίαν ἢ ἀμπελος ἢ ἀ
λοτρεί· οὐκοῦν ὁρᾶς ὅτι μὲν τοῖς προφητικοῖς λόγοις, τὸν λα
λούμενον ἦναι ἀμπελῶνα· καὶ τὸν φυτεύσαντα τὸν ἀμπε
λοῦ τὸν καὶ λέγοντα τῷ· ὡς φελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ καὶ ἔσται
εἰς ἁρπαγήν· καθελῶ τὸν τοῖχον αὐτοῦ· ἐν δὲ τοῖς ἀλληλούϊαις, οὐ λέγει
μὲν μέμνηται προσαγομένην τῷ ἀμπελῶνι· πᾶσαν δὲ τοῖς γεωρ
γοῖς· καὶ πρὸς τῷ μὴ δὲ μίαν ἦναι ἁπλῆν τῷ ἀμπελῶνι, καὶ προ
νοιαν αὐτοῦ γινομένην· ἵνα ποιήσῃ δὲ τῷ οἰκοδεσπότῃ τοῖς καρποῖς
ὡρῶν καιροῖς αὐτῶν· καὶ οὐ κὰν δύναιο τὴν αὐκρίβειαν βουλό
μενος σῶσαι τῷ ἀλληλούϊα φθῷ, τρανῶς παραφῆσαι·

καὶ ὕψος ὑπὲρ τοὺ ἀμπελῶνα. καὶ τὸν φραγμὸν καὶ τὴν λιθ̄,
ὅπορ ἰθῦ οἱ μαι λόγος ἐστὶ ναὸς ὢν τοὺ ἐν αὐτῷ θ̄ῳ μοὺ· καὶ πορὶ
τοιούτου νομίζω λελέχθαι πύργου ὑπὸ τοὺ σοφ̄ο· τὸ πιστὸ ζ̄ῳ
βουλόμενος πύργον οἰκοδομῆσαι· οὐχὶ πρῶτον ἀφίζ̄ῃ ἀδώα
θ̄ῆναι τὸν θεμέλιον καὶ ἐκτελέσαι· ἵνα μὴ ἀρ̄ξωνται οἱ θεωροῦντες
ἐμπαίζειν τῶν μὴ τελεσάντων; οἷ γὰρ παρὰ βολῆς καὶ κ̄ᾳ δοκ̄ᾳ μοι
λέγεσθαι· ὅτι μέλλων θεολογεῖν, σκόπησον ἀδώασαι ἀρ̄χάμενος
πάντα τὰ ὑπαίτῑα τῆς ὁλοσχερ̄οῦς θεολογίας τελεῖῶσαι· ἵνα μὴ ἀρ̄
χάμενος τῶν τῆδε βεβ̄αίων δογμάτων, ἀτελὴς καταλίπῃς τ̄ὴν
πορὶ θ̄ῦ πύργον καὶ τὸ φανὴν αὐτῶ μὴ ἐπὶ οἰκοδομήσῃ· ἢ γὰρ τὸ
φανὴν οὐκ ἐπὶ οἰκοδομήσῃ, πεσεῖται ἴσα ἀπὸ τῆς θ̄ῦ ἐννοίας
καὶ ἀποθανεῖται· τοὺ τοιούδ̄ε τὸν ὡσαπόδεδομένον μισθὸν ἀμπελῶνα,
ὀξέδος τοῖς ὡρ̄γοῖσ· τῶν πρὸ ἡμῶν λαῶν ὄντ̄ων· καὶ ἀπεδόκ̄ιμασεν ἢ
ἐαυτοῦ πορ̄ίαν· δοὺς αὐτοῖς τὸ ὡρ̄γοῖς ὀξῶν αὐτοῖς ἐφύ
τευσε καὶ πορὶ ἐθνικε καὶ ὤρυξε καὶ ᾠκοδόμησε τοὺ φόβου τοῖς κρ̄
πνοῖς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν· ἤγγισαν μὲν οὖν κατ̄ὰ καιρὸν οἱ καιροὶ
τῶν καρπῶν· οἱ μαὶ δ̄ότι καὶ ὁλοτ̄ῶ λαῶ· τοὺ δὲ ἀγ̄ιάσαι τοὺς καιρ̄ο
τῶν καρπῶν αὐτοῦ βοῶσι μὲν ἡ γῆ σαθαι, ὀξέως μ̄ίζονος ἐστὶν ἢ καὶ
θ̄ή μῶν· καὶ καρ̄ὸν ἄσπορ̄ον καθαρὸν πέρασι καὶ ὁρατικῆς παρ̄ὴμ̄ῖ·
ὁ μὲν δὲ κ̄ῦ δεώμεθ̄α ἐπὶ βαλοῦμεν οὐ τῶσι τῶ τόπῳ· ἀρ̄χάμενοι
ὧ πὸ τῶν καθ̄ένα· καὶ νοήσωμεν ἐκάστ̄ην ψυχὴν ὁλόσον, ἀμπελὸν
πεφυτευμένην ὑπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου· ἢ ἀμπελῶν, αἱ ἀφορμαὶ
πάντων τῶν ἀναγκαίων σ̄ῳ πρὸ βλῆμάτων· ὡσπερ οὖν ἐπὶ
τῶν ἀμπέλων ἔστ̄ι πῖσ καὶ ροὶ ὁ πτε ἐκφύῃ φύλλα· καὶ ἄλλος ὁ πτε
τὰς ἀρχὰς τῶν καρπῶν δ̄ήκνισι νῦν βραχ̄ίας· καὶ ἄλλος ὁ τε
κυπρίζῃ τὸν δ̄ηχθέντα· καὶ ἄλλος ὁ τε πτερκάζῃ· καὶ ἄλλος

ὁ ἀμπελῶν ὅλως ὁσ̄ῆν· ἀλλὰ μήποτε ὁκ̄ῦ τὸ ἀμπ̄ελον ἀμπελῶν,
ἢ βασιλ̄ῆ ἐστὶ τοὺ θ̄ῦ· ἢ αὐτὴ οἱ μαι τυγχάνοισα τῆ τῶν τεραφῶν με
τέπῃ σκοπῆσ θ̄ῦ λιδασκαλ̄ῖ· τὸ γὰρ ἀρ̄θ̄ρ̄ον σοφ̄οῦ μὲν ἢ βασ̄ῖ
τοὺ θ̄ῦ· καὶ δοθ̄ήσεται ἔθνη ποιοῦσι τοὺς καρ̄ποὺς αὐτ̄ῆσ· ἐπὶ φε
ρόμενον τὴ πορ̄ὶ τοὺ ἀμπελῶνοσ πρῶν βολ̄ῆ, σαφῶσ οἱ μαι
λ̄ηλοῖ τὰ μυσ̄ήρια τ̄ῆσ τοὺ θ̄ῦ βασιλ̄ήασ λέγεσθαι ἢ ναι τὸν ἀμ
πελῶνα οὐ ἐφυτ̄άσεν ὁ οἰκοδεσπότ̄ησ ἀγ̄ῶσ· τοὺ τοιούδ̄ε τὸν ἀμ
πελῶν ἃ οὐ πάντα ὡσ̄ οἱ μαι νόμον καὶ προφ̄ήτασ καὶ πᾶσαν τ̄ὴν θ̄ῆ
τεραφ̄ήν, ὀξέδοτοὺς κοτ̄ουμπελῶνοσ τεωργοῖσ· προστ̄ρόποισι μ̄ί
τῶν λαῶν ἐκ̄ήνων· καὶ γὰρ πρῶτοι ἐπι τά̄θησαν τὰ λόγῑα τοὺ θ̄ῦ·
δὲ πτρόποισ δὲ ἔθνη ποιοῦσι τοὺσ καρ̄ποὺσ αὐτοῦ· τὴ ἀπὸ τῶν
ἐθνῶν ἐκκλησί̄ᾳ· ἀλλ ἔργον ὀξὺ μαλ̄ίσαι οὐ τῶν οὐ μόνον τοὺ κ̄ῦ
τὸ ἀμπ̄ελιον ἀμπελῶνοσ, τὸν πορ̄ὶ τεθεν̄τα αὐτῷ φραγμόν· οὐ
δὲν πάσχον τῶν ὁ ποῖον δ̄ήτ̄ῶν ἡσαΐ̄ου φραγμόν· πορ̄ὶ οὗ τάγγελλεται·
ἀφελῶ τὸν φραγμὸν αὐτοῦ καὶ ἔσται εἰσ̄ῆ ἁρπαγ̄ήν· καὶ τὴν ὀρυχ
θ̄ῆσαν ἐν αὐτῷ λ̄ηνὸν καὶ τὸν οἰκοδομηθέντα πύργον· καὶ ὁρῶ
μ̄ένου τὴν μὲν κατὰ τὴν θ̄ῆ τραφ̄ὴν φυσιολογ̄ίαν τοὺ ἀμ
πελῶνα ἢ πᾶν· τὸν δὲ ἀκόλουθον τ̄ῇ ἀληθ̄ῆ φυσιολογ̄ούμ̄ενον βίον
ἢ ἀρετ̄ὴ καὶ καλλ̄ίστοισ ἤθεσι καρποφορ̄οῦντα, λ̄ήμην ἢ ναι τ̄ῆ
τοὺ ἀμπελῶνοσ κρ̄ηπ̄ῖδα· τὸν δὲ λογικὸν πόπον καὶ πᾶν πόγρά
μματ̄ῆσ τεραφ̄ῆσ, τὸν φραγμὸν ἢ ναι τοὺ ἀμπελῶνοσ πορικάμ̄ε
ὄξωθεν· ὡσ̄ μὴ κατὰ πάτεσθαι τοῖσ ὄξωθε τὸν ἀμπελῶνα κ̄ῦ
τὸν ὁμ̄ῦ κρυπτῶ μαλ̄ίστα, καρπὸν αὐτοῦ· τὸ δὲ βάθοσ τ̄ῆσ ὀρυχ
μῶνοσ τοῖσ καρποῖσ τοὺ τοισ ψυχ̄ῆσ πᾶν ἐπὶ πολ̄αιον ἀποβα
λούσησ, τ̄ὴν ὀρυχθ̄ῆσαν ἢ ναι ἐν τῶ ἀμπελῶνι λ̄ηνόν· ὁ δὲ οἰκοδο
μηθ̄ὲν ὁμ τῶ ἀμπελῶνι πύργοσ, ἀναστ̄ήμαν ἄχρι καὶ ἢ ρμα

ὁπτε καιρὸς ἐστὶ τοῦ τρυγᾶν τὰ τελεσφορήσαντα μήλοις τοῖς καρποῖς καὶ
ἐποίησε πρὸς τὸ φόρημα οἴνου ποιότητα, οὕτως ὁ μὴ πεῖ-
σας τὸν ἀμπελῶνα καὶ κύριον τῆς ζωῆς καιρὸν ἐν τῇ νηπιότητι, ἀφέτω τὴν ἀμπελον
οὐδὲν πορισάμενον ἀλλὰ μόνον ἄχρηστον τῆς ζωῆς. ἡνίκα πανὸ
λόσα συμπληροῦσθαι ἄρχηται, ὅσα καιρὸς ἐστὶ τῆς πρώτης
ἀνθήσεως. ὅσα δὲ πρὸ καιροῦ γεωργούμενα ἡ ψυχὴ, τοσοῦτ
καὶ ὅταν ὀργούμενος ἀμπελὼν δῴη μᾶλλον τῶν
ζοπρυῶν κυπριζόντων μὴ καὶ ὅσην ἀφεῖσα μελλούσης ἀρθῆς
φορόντων καὶ ταρχάς. ἕτερον δὲ ἦν καὶ ὀμφακιζόντων. ὅπ
καὶ κιμηλέ ἐστιν. οὐχὶ παραμηνύουσα δὲ. ἀλλὰ ἀνθρώπου σῶ
φισταμηνὶ καὶ οὐδέποτε νάσμηνὶ ἐπὶ τὸ χεῖρον. ἀλλὰ ἡδὺ
οὕτως ὀνομάσῃ, ἐπάρετην ὁδόλουσαν. ἐὰν δὲ παραμηνὶ νὴ
καὶ κι καὶ μὴ χρήσασθαι ἄλλως ἐπάρετην ἡδόλουσαν αὐτ
ἐπὶ τὴν ἐπάρετὴν προκοπὴν ἀφέντες, δίνεζόμφαξ. οὐ φημὶ
ζῖσ κ τὸν προφήτην, αἰμοσῶ. ἐπὶ πλεῖον δὲ τῆς προκοπ
οἰονεὶ πορκαζοισαν μὴ οὐδέποτε δὲ τελεσφορήσαν μήνην ἄχρηστ
φυλήν. ἔστι δὲ τῆς μὲν τὴν προκοπὴν καὶ ταύτας
ποῦ δαί. ὅτε καὶ γεωργηθῆσαν ἀμπελος φέρῃ τὸν καρπὸν βό
τρυας ἁπάσης ἡδύους καὶ χαρᾶς καὶ ἱερὰς καὶ μακρο θυ
μίας καὶ τῶν λοιπῶν ὧν παρὰ τοῦ ἀποστόλου κατάλεκται
καὶ ἐν μυρίαις ἀλλαις τρωφαῖς. ἔστι γάρ τις βότρυς κ, ὃ,
μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνι. καὶ ἄλλος κ τὸ μακάριοι οἱ πεν
θοῦντες. καὶ ἄλλος κ τὸ μακάριοι οἱ πραεῖς. καὶ ἄλλος
κατὰ τὸ μεγ οἱ ἐλεήμονες οἱ καθαροὶ
τῇ καρδίᾳ. ἡλίκη δὲ κατάλληλον τοῖς ἁγίοις τῶν μακρο
ζόπρυας. τῶν τα δὲ ἐπὶ πλεῖον βεβήκασι, ἢ ὡς τὸ ἡγιασμένον κρ

τῶν καρπῶν.

νοῆσαι καὶ σωφρονῆσαι θέλων. τοῦ οἰκοδεσπότου δὲ ἔφη καὶ τῆς θλάσ
ἐπιφήμησαν τοῦ ἀδέναι τὸν ἐκάφου τῶν ἀνῶν καιρὸν. πότε ἔστι
πόρρω ἐστὶν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν. καὶ μᾶλλον δὲ ἐὰν ἐπὶ πλεῖον ἐ
πιφήσωμεν συγκρίνοντες τὸν χρόνον ὃν εἰκλήθημεν τῶν πάντ
χρόνων τῆς πτίσεως κόσμων, δῶμεν σὺ μεθαυρᾶν πῶς ἐστὶν ἐσῶσπ
ὀφάλοντες ἦναι ἢ δὰς καὶ οἱ ἢ ὧν τὸν χρόνον, πάλιν χρὴ ἄχρι
ἢ δὰς κεσθαι τίνα τὰ τοῦ χῶν τῶν λοιπῶν τοῦ θῦ. οὕτως ὀφάλον
τες ἐστὶν ἐσῶσ ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς τοῦ θῦ οἰκονομίας καὶ τῶν κ τὴν
κλῆσιν ἀπάντων ἡ δὰ φόρημα τοῖς καρποῖς ἢ πάντως οὐκ ἄχρηστ.
οὐκαίρως δὲ κυπρίζοντας καὶ οὐκέν καιρῷ ὀμφακίζοντας. ἅμε
νόητα ἰσοῖ δὴ καὶ δεκλαμβάνηντο, ὅτε δὲ κτίσεν
ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, μεταβαίνῃ δῶσαι τὸ λόσ ἐπὶ τοῖς πρω
λαβόντας ἢ ὧν μοῖ ὅσ τὸν νόμου. ὁ τικαὶ κάμων κτίσε ποτε
ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν. καὶ ὡπερ φησὶ τοῖς ἐαυτοῦ δούλοις περὶ τοῖς
τεωργοῖς τοῖς πρώτοις πιφάνθεν τας τὸ λόσ αὐτοῦ θῦ. ὑπὲρ τοῦ χ
τοῦ καρποῦ τοῦ ἐν ἐκάφου ἀμπελῶνος. ἀλλοτρεσμὲν οὖν ἡ μᾶς ὅτι
δούλοις λέγῃ τοῖς προφήταις. ἀλλὰ ζητητέον πῶς ἀποστέλλον
τας πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβῆν τοὺς τοῦ ἀμπελῶνος καρποῦς. ἢ ποι
τὰρ ἂν τις ὅτι οὐκ ἐπὶ τῶ λαβῆν ἀποστέλλον ζ τοῖς καρποῖς οἱ προ
φῆται. ἀλλ' ἐπὶ τῶ γεωργῆσαι μᾶλλον καὶ σωτερῆσαι τοῖς καρ.
ὁρᾶν οὖν ἡδυνᾶ μεθαλέγειν τοῦ πνι καὶ καρπῶ μασι καὶ ταῖς θῆ
προσφορᾶς ἢ δοῦναι ἀπὸ τῶν γεωργησάντων τὸν ἀμπελῶνα τοῖς
ἀποστέλλομένοις δούλοις. ἵνα προσαρμόσωσιν ἁρμοῦ τῶν ὧν,
τοῖς καρποῖς τοῦ προσφόρου τος. ἀλλὰ λαβόντες οἱ γεωργοὶ
ὑβρίζοντες τοῖς ἀποσταλέντας δούλοις λαβῆν τοῖς καρποῖς
τοῦ ἀμπελῶνος, ὃν μὲν, ἔδειραν. ὃν τὸν μὲν χαίαν ἐπάταξεν

ὅτι ἁμαρτάνουσι μὲν οἱ πράσσοντα τὰ τοῦ νόμου · ἃ καὶ μὴ
πότε συμβέβηκεν · ὃ δὲ πισεύω ὅτι οὐκ ἂν ἁμάρτοι ὁ πηρπεύων τὸν ἵ,
λήψεται ὁ νόμος τὸν καρπὸν ἀπὸ τῶν τεθραμμένων · ἀλλ' ὅτι ὁ μὴ πρά
πων ταῦτα · ἐνεπράπτησαν μὲν γὰρ τῷ ἁμαρτάνειν ὅτι οὐ τοσοῦτος ὁ νόμος
ἦν · καὶ ἐφεκτέον αὐτοῖς ὧν ἐστιν οὐ τοσοῦτος ἐστὶν ὁ κληρονόμος · οὐ
πάντων δὲ ἁμαρτόντων πράττουσι καὶ κατὰ τὰ ὧν ἄρχουσι ἐπλήχθησαν ,
κἂν δὴ καὶ κατὰ τὸν ἐν τρεπομένων πεποιήκασιν · ὡς μᾶλλον δὲ καὶ ζη
τήσατε · τίνες οὖν τοιοίδε θεωροὶ οἱ φοβούμενοι οὐ τοσοῦτος ἐστὶν ὁ κλῆρο
νόμος · ὥστε ἀποκτάνωμεν αὐτόν · οὐ γὰρ φαίνονται ἰουδαῖοι
ἀποκτάνοντες τὸν αὐτὸν ὡς νόμον τοῦ οἰκοδεσπότου · καὶ πρὸς τοῦτο
δὲ φήσαι τις ὅτι μικρὰ καὶ ὀλίγα ὧν πρὸς ἄλληλα σοῦτός ἐστιν, τὴν
ἁμαρτίαν ὅτι οὐ τοσοῦτός ἐστιν ὁ χθὲς · πρὸς οὓς ἀπεκρίναντο ἄλλοι · ὁ χθὲς ὁ πρώ
τος ἄρχεται, οὐδὲ θεσίν ἐστιν ὁ πρὸ τοῦ · τοῦτον δὲ οἶδα μὲν πόθεν ἐστίν · ὁ
δὲ πόθεν ἐστὶν οὐκ οἶδα · καὶ θαυμάζω μᾶλλον πόθεν ἐστὶν ὁ τὰς ἁμαρτίας
μου · ἐφεγόνασι μὲν αὐτὸν ἁμαρτίαι τοῦ θεοῦ · οὐ χωρὶς ὁ λόγος δέ ·
καὶ ἀληθὴς ἦν τοῦ ἐν βαπτίσαντος τὸν νόμου μου · ἀληθὴς δὲ καὶ τὸ ἁμαρ
τωλοὶ πόθεν αὐτῶν ὀφείλει ὁ νόμος λέγεσθαι · οὐ τοσοῦτος ἐστὶν ὁ κληρονόμος
δόντες ἀποκτάνωμεν αὐτόν · διὰ τοῦτο φησὶν ὁ σήρ · καὶ μὲ οἶδατε καὶ
οἶδατε πόθεν εἰμί · ἐπιστήσασθε δὲ τίς τοῖς ἀναγεγραμμένοις ἐν
τοῦ ἡρῴδου · μᾶλλον ἔμαθεν ἀπὸ τῶν μάγων πεπτάχθαι τὸν βασι
τῶν ἰουδαίων, ὅτε ἦλθον οἱ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς τὸν σεμνὸν ἄγω
κότες ὀφείλοντες, οὐδὲν ἦν πονηρὸν ἐπιβεβουλεύκεναι αὐτῷ · καὶ τὸ
ὃν ἡρῴδης ἔμαθεν ἀπὸ τῶν γραμμάτων ὅτι ἐν βηθλεὲμ γεννᾶται
ὀφείλει; καὶ συγκαταθέμενος ὀφείλει ἦν ὁ γεννώμενος, ἀποστέλλει
αὐτοῖς λάθρα · πορεύθητε, ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδί
ἵνα κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ · οὐδὲν δὴ πονηρὸν ἐπανελθόντων
— αὐτῶν ,

ἀστὴν σιγόνα σεδεκίας νἱὸς χανανάν · ὅτε καὶ ἦπτεν αὐτῶ
πρὸφῆται σαν τὸ ψεῦδος προφήτης · ὁ ποῖον πνεῦ κύ τὸ λαλῆσ
ζύσοί · οὐδὲ, ἀπέκτειναν · ὡς ζαχαρίαν υἱὸν τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσι
αστηρίου · οὐδὲ ἐλιθοβόλησαν · ὡς τὸν ἀζαρίαν νἱὸν τοῦ ἰωδαὲ
τὸν ἰόρε · καθάπερ ἐτράπησαν ἐν τῇ δ στέρᾳ τῶν πραγμάτων μὲν
νῦν καὶ γὰρ πνῦ ἐνέδωσε τὸν ἀζαρίαν τὸν τοῦ ἰωδαὲ τὸν ἰόρε ·
καὶ ἀνέστη ἐπάνω τοῦ λαοῦ καὶ ἦπε · τάδε λέγει κς · τί παραπο
ρεύεσθαι τὰς ἐντολὰς κυ καὶ οὐκ εὐοδωθήσεσθαι · ὅτι ἀγκατέλι
πετὸν κν καὶ ἀγκατελήφθη ὑμᾶς, ἐπὶ θεν τοῦτο καὶ ἐλιθοβόλη
σαν αὐτόν · εἷς ἐν τοῖς ἱερεῦσι τοῦ βασιλέως ὁ μὰ λῆ οἰκουκυ · καὶ
ἐκεμνήθη ἰωας τοῦ ἐλέους οὗ ἐποίησε μετὰ τοῦ ἰωδαὲ ὁ πήρ
αὐτοῦ · καὶ ἔθανάτωσε τὸν νἱὸν αὐτοῦ · καὶ ὡς ἀπέθνησκεν, ἦπεν ·
ἴδοι κὸς καὶ κρινάτω · ὄζης ἐστὶν ἐν τῇ παραβολῇ · ὅτι πάλιν ἀπέ
στειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων καὶ ἐποίησαν αὐτ
ὡσαύτως · πλὴν ἐνεσχρυφίᾳ τῶν συμβεβηκότων τοῖς προ
φήταις · οὐκ ἀπέστειλεν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ἵνα τὸν καρπὸν αὐτῶν ἀπ
φόρωσιν ὡς ἁμοιβὰς τῷ θῷ διὰ τῶν ἀρχῶν · ὥστε ρου δὲ ἀ
πέστειλε τὸν νἱὸν αὐτοῦ μᾶλλον τοῖς προφήταις τὸν χν · ζητήσω
δὲ πῶς ὁ ἀποστέλλων τὸν νἱὸν λέγει μᾶλλον ἐν τρεπράπησονται τὸν νἱὸν ·
ὡς οὐ προκατα λαβὼν δὲ τὸ μέλλον αὐτῷ συμβαίνειν τοῦτο ἔφη ·
οὐ γὰρ φαίνονται κατὰ τὸ ῥητὸν ἐν βαπτέντες αὐτόν · καὶ φασκέμενεν
τούτοις μὴ πρέπειν ἀποκτάνειν τὸ μέλλον τὸν πρᾶον τοῦ ἀποφαλέντος ὑψ.
ἀλλ' ἀφάλαθαι · ἄλλα ἡ πού ποτε ἄλλων γενομένων, ἀστε βεσ · πάλιν
πτεῶ ἡ πῆν ὅτι ἐνετράπησαν αὐτὸν οἱ τεωρτοὶ, πρὸ τὴν ἐναρτῆ
ἐστιν · οἱ γὰρ τεωρτοὶ ἰδόντες τὸν νἱὸν αὐτοῦ, ἦπον ἐν ἑαυτοῖς · οὗτος
ἐστὶν ὁ κληρονόμος καὶ τὸ ὄζης · ὁ μὲν οὖν πιστὸς τῶν φησὶ

νομίζοντας ἅγιαι καὶ οἱ κοδόμοι τοῦ λαοῦ· ὅτι λίθον αὐτὸν οἴονται καὶ
ἀποδοκιμαθέντα ὑπ' αὐτῶν, ὑπὸ τῆς θήσαι τῆς ὅλης οἰκοδομῆς κεφα-
σιώδη. ὁρῶν τὰ δύο τοιαῦτα παλαιὰ καὶ καινὴ σθαι θήκης· καὶ δύο λαῶν
οἰκοδομάς. τοιοῦτον γάρ ἐστι τὸ, οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς·
λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες· οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφα-
λὴν γωνίας; παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν·
καὶ πάλιν ἐν ταύτῃ τῇ οἰκοδομῇ ἐν ὅλῃ τῇ καινῇ καὶ παλαιᾷ διαθήκῃ
πρῶτον πολυσήμαντον τοῦτο φάλμα τέθειται ἐν τῇ γραφῇ τῶν προφητῶν· καὶ ἐν αὐτῷ
τῷ νόμῳ· λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες· οὗτος ἐγενήθη
εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν
ὀφθαλμοῖς ἡμῶν· αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν ἐποίησεν ὁ κύριος· ἀγαλλιασώ-
μεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ· καὶ ἐν τῇ ἄλλοτε τῶν προφη-
τῶν μεμνῆσθαι ἐπιτάττουσι τὸν ἀληθινὸν μόνον σέβεσθαι τὸν τε
γραμμένων· καὶ τοῦτο ἐν αὐτοῖς ἂν τύχοι ἐν· ἐν γὰρ μὴ πορίζοῦσι προ-
φήτης ἀναιθήτου παῦ τῶν λέγουσι ποιοῦσιν ἂν λίθοι ἀνήρ, δ' ἦλον
καὶ ἀρχιερεῖς καὶ πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων ἵ, οὗτος ἀληθ'
ἐγένετο εἰς κεφαλὴν ἐκκλησίας ἐκ κεφαλὴν γωνίας· ἐνῶν καὶ ἐπὶ
τοσοῦτον σωφρονοῦσι δύο ἀθήκας· καὶ ἔστιν αὕτη ἡ κεφαλὴ δόξον
παρὰ κυρίου τῆς οἰκοδομῆς ἐδομένης· καὶ θαυμαστὴ κεφαλὴ ὀφ
θαλμοῖς ἡμῶν δῶρα μένων αὐτὴν βλέπειν· καὶ ἐν αὐτοῦτο ἐπὶ αὐ
τῶν γεωργῶν ἐκείνων καὶ τῶν οἰκοδόμων ἐκείνων τὸν λίθον, ἤρθη μὲν ἀπὸ
τῆς γῆς ἐκείνων καὶ τῶν οἰκοδόμων τὸν λίθον τοῦτο· ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῆς θήσαι τοῦ θῦ·
ἐδόθη δὲ ἐθνῆ ποιοῦσι τοὺς καρποὺς αὐτῆς· ἀλλ' οὐληθὲς τὸ δοθῆναι τοῖς ἔθνη ποιοῦσι τοὺς καρποὺς αὐτῆς,
δηλονότι οὐδενὶ τῶν μὴ ποιούντων τοὺς καρποὺς τῆς τοῦ θῦ βασι-

ἐπεβούλοντο τοῦ παῦσαι· οὐ καίπερ φῶν ὀχλῶν· γινώσκων γὰρ πάντα καίπερ
φῶν, πάντα τὰ παῦ παῦσαι ἀφῆλε τὰ δὲ βουλόμενα καὶ ἐν τοῖς ὀρίοις αὐτοῖς ἀπο
δῆλε τοῦς καὶ καίτοι τόρρω· κατὰ τὸν χρόνον οὐ νικρίβωσε παρὰ τῶν μάγων·
ἀλλὰ καὶ ἐπισφάλσεν αὐτὸν ἅγιαι τὸν χν τὸν προφητάζόμενον· καὶ ἐβού
λετο αὐτὸν ἀποκτῆναι· καὶ τὸ ὅσον τε ἐφ' ἑαυτῷ, ἀπέκτανεν αὐτόν· οὕτ
ὡς δὲ ὧν ἁγίων καὶ οἱ ἐπιβουλάσαντες τὰ σῶσαι μὴ ἐγκαλύμματα· οὐχ ὅσον τε δὲ
φ ἄλλοις φθάσαι τὸν λόγον αὐτοῦ· ἐν ἑαυτοῖς γὰρ ἦσαν οὗτος ἐν ἐν τοῖς
ἐρημίαις, οὐδὲ ἐν ἡ πόλει αὐτὸν ἀνηρηκέναι· ὡς ἤθησαν γὰρ ἀποκτάναντες τὸν
καὶ μὴ νοοῦντες αὐτοῦ τὴν ἀνάστασιν· ἁγίαρ ἄρασαν, οὐκ ἂν τὸν κύτης δὲ
χησε ἐπρόσαν, ἀν τοῖς κυρίοις ἑστάναι τῶν πραγμάτων· ἐπὶ ἀπὸ τύφλωσ
αὐτοῖς ἡ καὶ κατ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἄρασαν μὴ ἀφ' ἑαυτῶν· καὶ ὡς μὴ ἄρωσι τες
αὐτά, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ ἀπέκτανον αὐτ
ὸν δὲ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, τοιοῦτον ἅγιαι μοι φαίνεται· πόσον
ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ὁ τριοναὶ τὸν ἅγιαι ἐκριναν καὶ τοῦ ἀμπελῶνος καὶ τῶν
γεωργῶν· ἡμῖν καὶ κατεψηφίζοντο αὐτοῦ τὴν πρὸς θάνατον ψῆφον·
καὶ ἐπὶ τούτοις ὁ σὴρ πῶς θάνεξ τῶν καὶ αὐτῶν γεωργῶν πονηρῶν λέγων
αὐτοῖς· ὅταν οὖν ἔλθη ὁ κς τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσῃ τοῖς γεωργοῖς
ἐκείνοις· οἱ δὲ, λέγουσιν αὐτῷ· ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν κριθήσόμενοι
καὶ καταυξ καθήσόμενοι· ὡς καὶ οἱ καὶ κ ἀπολούμενοι καὶ μὴ κτί
σονται ἄλλον τὸν λόγον αὐτοῦ τοῦ θῦ, τὸ κακοὺς κακ ἀπολέσει αὐτοὺς· καὶ
τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ
τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν· καὶ οἱ ονᾷ προφητάζουσιν ὁμοίως
τῷ καὶ αὐφῶν τῷ ἀρχιορᾷ τοῦ ὁμιαυτοῦ ἐκείνου· καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ μὴ ᾷ
ρηκότες τὸ ἀληθές· ἀλλ' ἐπὶ ἀρχιοράσιν· προφητάζουσι δὲ πορί
τῶν θρώπων ὅτι δώσουσι τῷ οἰκοδεσπότῃ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς
αὐτῶν· ἦ τοι ὁ σὴρ ἐπὶ τούτοις ἀπὸ τοῖς γραφῆς αὐτοῖς δῆλον ποιῇ·

ὅτι ἐπὶ ᾗ ἐρήθη αὐτῇ κατὰ τὰ λελεγμένα καὶ τὰ τῶν ἀμφισβητούντων
πρότερον τεθεωρημένα. τὸ ἀρθήσεται φήσαν τοῦ βασιλέως τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται
ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. καίτινός ἐστιν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει,
ἐζήτησαν μὲν αὐτὸν κρατῆσαι καὶ ποιήσαι αὐτὸ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Σωτήρ·
οὐκ ἐδυνήθησαν δὲ· ἐπὶ μὴ οἱ ὅτε ἦσαν ὑπὸ μᾶλλον ὁ ὄχλων ὁρμὴν
τῶν ἀρχόντων τὴν ἐν φόβῳ πρόφασιν. καὶ ὅσοι γε ἐπὶ βουλῇ τινὶ βούλονται κρατῆσαι τὸν λόγου· ἐν ᾧ δὲ κεκράτηκε μόνου πρὸς αὐτοὺς καθέλωσιν
αὐτόν, οὐ τοιούτων τε κρατήσαι ἐν αὐτοῦ· τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ὄχλων
πρόφασιν τινὰ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ ὑπολαμβανόντων· πρὸς ἀσεβοῦντας
τοὺς βουλομένους αὐτὸν κρατῆσαι καὶ ἐπὶ βουλῇ σαι αὐτῷ· μεταξὺ τούτων
ἰστέον ὅτι τῶν ζητούντων κρατῆσαι τὸν ἰησοῦν, διαφοραί εἰσιν· ἄλλοι μὲν οἱ
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι, ἐζήτουν κρατῆσαι αὐτόν· ἄλλοι δὲ ἐν
τοῖς ἀπὸ μέρους τῶν ἀπὸ τῶν μαθητῶν ἐζήτησαν αὐτὸν καὶ ἀναφάσου,
καὶ κυκλοῦσαν ὅμ πόλει· ὅμ ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις, μόλις
ποτὲ εὗρεν αὐτόν· ὅτε μικροῦ παρῆλθε τοὺς τηροῦντας καὶ κυκλοῦντας αὐτὸν ὅμ τὴν πόλει· καὶ ἁρούσαν ἐκράτησεν· ὅτε καὶ λάθρᾳ ἐκράτησαν αὐτὸν καὶ οὐ κατέφθασεν αὐτὸν, ἕως οὗ ᾔσθανον αὐτὸν ἀπὸ οἰκου
μένου· καὶ ἀπὸ παμμεγέθους τῆς συλλαβούσης με· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ
ἦν μία φήκαὶ παρῆσαν μὲν τοῦ αὐτοῦ μαθητοῦ τῶν αὐτῶν, ἐκράτησαν φὴ
αὐτὸν ἀπὸ οἰκου μένου καὶ ἀπὸ παμμεγέθους τῆς συλλαβούσης με· περὶ
δὲ τοῦ τέλους τοῦ αὐτοῦ βιβλίου ὡς προκόψασιν καὶ ἐπέρασε αὐτοῦ
μέλλουσαν κρατεῖν· καὶ βέλτιον παρὰ τὸ πρότερον φή· ἡ παυσάνα
βήσεσθαι ἐν τῷ φοινικὶ· κρατήσαντος τοῦ ὄχλου τοῦ· ἵνα δὲ μὴ ὁκόσοι
τοὺς ζητοῦντας αὐτὸν κρατῆσαι ἀρχιερεῖς καὶ φαρισαίους καὶ μὴ
κρατοῦντας αὐτὸν, καταφήσομεν ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων παρὰ τὸν
λόγον λόγων, οἱονόντε ἦσι κρατῆσαι καὶ πορίζεσθαι τοῦ νοῦ

ἡδονται ἐν τοῦ θεοῦ βασιλείᾳ. οὐδενὶ γὰρ βασιλεύομένῳ ὑπὸ τῆς ἁ
μαρτίας ἡδονται ἐν τοῦ θεοῦ βασιλείᾳ· ἀλλ' ἔρηται· πῶς ἡμῖν δένι ἡδονὴ
ἐν τοῦ θεοῦ βασιλείᾳ τῶν μὴ ποιοῦσι τοὺς καρποὺς αὐτῆς; ἐδόθη ἐν τοῦ
θεοῦ βασιλείᾳ ἐκείνοις ἀφῶν ἤρθη κατὰ τὸ ἐρημένον· ἀρθήσεται
ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· καὶ πρόσχες ἀδιαφόρως μάθῃς ὡς ἔνι τηλικαύ
της διαχειρίας οὔτως οὐ παμυχίδα ποδὸ ὅτου προβλήματος ἐπι
φήσαντες τὴν διαφορὰν τῶν ἀρχιερέων πορὶ τοῦ ἀμπελῶνος
πρότερον καὶ πορὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ δεύτερον, ἐπιλύσασθαι
τὸ ζητούμενον· οὐκ ἔρηται δὲ πορὶ τοῦ ἀμπελῶνος ὁ περὶ ἔρηται
πορὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· πορὶ μὲν γὰρ τοῦ ἀμπελῶνος κ τὸ περὶ πορὶ
γέγραπται ὅτι δέδοται αὐτὸν γεωργοῖς· πορὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ,
ὅτι δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς· ἦν δὲ ἄλυτον τὸ
κατὰ τὸν τόπον ᾗ ὡς πορὶ δέδοται αὐτὸν γεωργοῖς γεγραμμένον
ἐπὶ τοῦ πρώτερου, οὕτως ἔρηται καὶ πορὶ τοῦ δευτέρου ἐδοθήσεται
ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς· ἔρηται καὶ πορὶ τῶν πρώτερ
ὅτι ἔδωκεν αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ τῶν τε μὴν ἁ ἀφ' ὧν ἐμὸν τόπον ἐπι
πορήσαν μὲν· καὶ τὸ φανερὸν ἡμῖν ᾗ ἐρήκαμεν· ὃ δὲ βέλτιον δωὰ
μεθα σκαὶ νοῆν καὶ λέγειν, ἐκείνοσι ἡμῶν μᾶλλον ἀκουέσθω·

Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς
αὐτοῦ, ἔγνωσαν ὅτι πορὶ αὐτῶν λέγει· καὶ ζητοῦντες κρατῆσαι
αὐτὸν, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους· ἐπεὶ ᾗ πρόφασιν αὐτὸν εἶχον·
ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐ
τοῦ· ἔγνωσαν τὴν μὲν ἑτέρας ἀρχήν· λίθος ἐστὶ τετράκις δύο· τὴν δὲ λοι
πὴν, λίθος ἦν οἰκοδομούντων ἀπεδοκίμασεν ἀμπελῶν, ἔγνωσαν
ὅτι πορὶ αὐτῶν λέγει· κατὰ μὲν τὴν ἑτέραν παραβολήν, ὅτι
ᾗ πεν ὁ δεύτερος υἱός· ἐγὼ κύριε καὶ οὐκ ἀπῆλθε· κατὰ δὲ τὴν λοιπὴν

φρονοῦντας περὶ αὐτοῦ καὶ ἐτοίμως ἔχοντας ὑπὲρ πολεμεῖν αὐτοῦ·
προστοῖς πολεμοῦντας, φοβοῦνται οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι·
καὶ οὐδὲν ὠφελοῦνται ἵνα ἐπιβουλάσωσι θέλοντες κρατῆσαι τοῦ ἰῦ, κρ
τῆσαι αὐτοῦ· ἐν τούτῳ θαυμάζουσι πῶς ἅπαξ προφήτην αὐτὸν
ἔχον· παρ αὐτοῦτο δὲ ἄν ποιήσασιν ὅτι οἱ ὄχλοι κἂν μὴ τὸν ἔξω περὶ
φήτην αὐτὸν ἔχουσιν· περὶ ὅτι περὶ τῶν ἔχουσιν αὐτόν, πολλῷ ἔλαττον
ἔχουσιν αὐτὸν οὐ ἐστιν· οὐ φθάνουσι δὲ ἐπὶ τὴν ἐκ μέρους γνῶσιν
τῶν ἐκ μέρους αὐτὸν γινωσκόντων· καὶ οὐδὲν πρανοῦσι περὶ αὐτ·
τοῦτο δὲ λέγω, περὶ τῶν ἀληθῶς περὶ αὐτοῦ φρονοῦσι· οὐνομὶ γὰρ
ἦναι ἔπος περὶ αὐτοῦ τοῖς ταῦτα φρονοῦσι περὶ αὐτοῦ φαντασ
τοῦδε ἔξω ἦναι αὐτοῦ· ὁποῖοί σὴν οἱ συμλέοντες περὶ καὶ νοῦν ἔννοιαν·
καὶ τὴν ὑποστάσιν ἑαυτῶν δοῦναι τοῦ πρὸς κὸν τὸν υἱὸν, τὴν ἐπὶ μοι
μὴν καὶ τοῖς ὀνόμασι δοξαροῦντες τὸ ἐν ὑποκείμενον· καὶ οἱ ἀπὸ
τῶν αἱρέσεων φαντασ τοῦ μαλλον περὶ αὐτοῦ φρονῆν, αὐδηκίαν
ἀπὸ τὸ ἔλλοσσον λοῦντες· καὶ κακῶς λέγοντες τοὺ δικαίου τοῦ, ἀ
κάστην ὑπερ αὐτοῦ· οὐ γὰρ ἀπὸ μέρους αὐτοῦ καὶ δοξαποῦσι κατ αὐτ·
ὁ γὰρ μὴ ὢν φῆ μέτε μοῦ, κατὰ μοῦ ἐστιν· οὕτω δὲ κἂν σωφρονῆσιν οἱ τ
ἀληθῆ περὶ τοῦ φρονοῦντες ὁμ τῶν ὀνόματι ἰῦ, σκορπίζουσι
μᾶλλον ἢ σωφρονοῦσι· φῆ γὰρ ὁ σὴρ· καὶ ὁ μὴ σωφρῶν μετ ἐμοῦ σκορ
πίζει· καὶ προσχέσ ὅτι μὴ φέρεται ἁπλῶς ὁ μὴ σωφρῶν σκορπίζει·
ἀλλὰ μέρη ἀκριβοῦσι προαθήκης τῆς μετ ἐμοῦ· δῆλα γὰρ τὸν σωφρ
ονοῦντα, μέρη τοῦ σωφρῆν· νοήσασδὲ τὸν μέρη τοῦ σωφρονοῦντα,
δῆλα φήσασ τῶ, σωφρονεῖν τῶν ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνς σωτῆρος
τοῦ κυ ἰυ, παραδοῦναι τὸν ποιοῦτον πρὸς σὰν τὸν ἁπλῶς ὁλεθρον τῆς
σαρκός· πρὸ γὰρ σωφρονεῖν τῶν ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνς σωτῆρος
τοῦ κυ ἰυ, δῆλοι τὸν σωφρονοῦντα μέρη τοῦ· καὶ οὐκ ἂν λέγοις πρὸς σωφ

aa

τῶν ὅτι πρὸ τῶν δογματιστῶν· καὶ πεθεωρημένως ἀναστρέφεται.
καὶ ὡς ἡ γραφὴ ὀνόματος συμβιβάσαι· οὕτω γὰρ ὁ λογικὸς ὢν ὁ φ
ὡς πνι κὸς ἀνακρίνων πάντα· αὐτὸς δὲ ὑπ οὐδενὸς ἀνακρινόμενος,
ἀνακρίνει μὲν καὶ βασανίζει καὶ ἐλέγχει τοῖς ἄλλοις λόγοις· ἢ πε τῶν
τοῦ κόσμου σοφῶν, ἢ πε τῶν ἐν ταῖς αἱρέσεσι δοκούντων·
οὐ κατὰ κρίνεται δὲ οὐδὲ λαμβάνεται ἐν αὐτῷ τοῦ χῦ μοῦ· οὐδὲ κρα
τῆται ὑπὸ τῶν περὶ θεμένων αὐτὸν ἀναστρέφειν· τί σὰρ ἔγνωσαν
κὺ οὐ συμβιβάσαι αὐτόν· καὶ σαφὲς ὅτι ἢ περ μέλλει τί συμβι
βάσαι τινὸς νοῶν, περὶ τοῦ ὁρον αὐτὸν γνῶσαι· καὶ μέτα τοῦτο συμβι
βάσαι· νοῶν δὲ κὺ τί στ γνῶσαι οὐ συμβιβάσαι αὐτόν· ἀλλὰ σαι γὰρ ὑ
πᾶν τοῦ καὶ ἁ ζῆ αὐτόν· καὶ τοῖς πᾶσδέ μοι λελάχθω, δι ὃ τὸ καὶ ζητῆ
σαι αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους ἐπὶ καὶ ἀπὸ περ
φήτην αὐτὸν ἔχον· πλὴν καὶ ἀφῆ μάσιν οἱ ὄχλοι τοὺς ἰησοῦ,
φρονοῦσι μέν τι περὶ αὐτοῦ ἀληθές· οὐ μὴν τὸ μέγεθος σωΐασιν
αὐτοῦ· ἦν μὲν γὰρ ἰσ καὶ προφήτης· ὃς δῆλον πᾶσι ποιήσαν τὸ,
προφήτην ἐκ τῶν ὧδε λφῶν ὑμῶν ἀναστήσει ὑμῖν κς ὁ θς ὡς ἐμέ·
αὐτοῦ ἀκούσεσθε κτ̄ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς
ἐκ παντὸς· ὃς δ ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἐξολοθρα
θήσεται· πλὴν οὐχὶ ὑπερχὴ αὐτοῦ ὃν τῶ προφήτην αὐτὸν
εἶναι ἦν· ἀλλ εἰ πᾶν χρὸν θῦ προφήτου ποκον πάσης κτίσεως καὶ ἀκού
σου τοῦ θῦ τοῦ οὐρανίου· ὑμῶν ἐκτίθησι πᾶν πᾶν τὸ ὑμῶν καὶ
ὁ πῆ τῆς γῆς· ἢ τε οὐρανὸν ἢ τε οὐρανὸν καὶ τὸν ζῆ· καὶ μᾶλλον
ἡμᾶς τοῦ ἡ ὑπερχὴ τῶν εἶναι αὐτὸν σοφίαν τὴν λέγουσαν·
ὅθεν ἐκτήσατο με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ εἰς ἔργα αὐτοῦ πρὸ τοῦ τί
ποιῆσαι· ἢ πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με· ὃ μ ἀρχῆ πρὸ τ
τὴν γῆν ποιῆσαι· καὶ πάντα ζῆ· καὶ τούτοις ἐστὶ ποιεῖ ὁ χλοις οὐ τῶν

κδ

θεν των ημων εν τη δωρεα μα του κυ ιυ, αρμοζαν τοις ητοι μη δ' του καθ'
βιων σωφρονιν ητοι ζωατο μυθοις · ημ μη του κακ καιαστε βασ
φεμησαι περι θυ η του χυ αυτου · παν των και δη δ' το τοις ολοις φεβ
νουν τας περι του ιυ τους υπερ αυτου · και πολλω ελαττον φεμησ
την αξιας αυτου, λεγεσθαι δ' περι φην αυτον εκ νεκρων. ζωσεζε
ται σας δε περι του των του λου και περι των ομοι λογιν, τρανοτερον
οιμαι κατασκαλασαι τα προφεημενα. οσ μεν φη · και ην δ' δασκ
το καθ ημεραν εν τω ιερω · οι δε αρχιερεις και οι γραμματεις και
οι πρεσβυτεροι του λαου, εζητουν αυτον απολεσαι και ου χαρισκ
ητο ποιησουσιν · ο γαρ λαος απας εξεκρεμαντο αυτου ακουων · και εν τω
τοις γαρ δηλουται οτι οι των ιουδαιων προεστωτες μη
λογον ονο μαζομενοι αρχιερεις και γραμματεις · εχθροι τω ιυ
και πρεσβυτεροι του λαου, ζητουσι μεν τον ιν απολεσαι και α
φανισαι το ονομα αυτου απο των ανων και την περι αυτου πι
στιν. χαριζονται δε τι ποιησουσιν εφ ο προβουλονται ανυσαι · αντε προ
λεφθεντος παντος του φεσαντος τον πιστευσαντος του λαου · και εξεπε
πλησσοντο επι τη δ' δαχη αυτου. και ουδεν δυνα
γενεσθαι υπο των προφεημενων αρχιερεων και γραμματεων.
ζητουντων απολεσαι τον ιν εξαπινων · και εκλισαι την εκπληξιν
παντος του λαου αυτου: Περι των καλουμενων φ των γαμ:

Και αποκριθεις οις ειπε παλιν εν παραβολαις αυτοις λεγων.
ωμοιωθη βασιλεια των ουρανων, ανω βασι. ος τις ποιων γαμ
των γαμους αυτου, απεστειλε τους δουλους αυτου και τους εκα
καλουμενους · εωσ του,
πολλοι γαρ εισι κλητοι · ολιγοι δε εκλεκτοι · και αυτη η παραβο
λος χερεστερον νοουμενη, δοξη σου φησαι · εν η ανοσ μεν βα
σιλευσ περι πασοι θς και περι χυ ιυ ην λεγη. οι δε τα μοι του
υιου του βασιλεως, η απο καταφασισ την ενμφησεκκλησιασ χυ
περι σχην την νυμφιον αυτης · οι δε απο στελλομενοι δουλοι και λεγο
τοις κεκλημενοις φ τοις γαμοις, οι κατα καιρον φησι περι φη

λαζ

ἐπιτρέφοντες τοὺς ἀπὸ τοῦ λαοῦ ἢ αὐτῶν προφήτας ἐπὶ
ἀφεδρῶνα μὴν μὴν ἐπὶ τὴν ἀποκαθάρσιν τῆς ἐκκλησίας πρὸ
χὴ· οἱ δὲ μὴ θέλοντες πρὸς τοῦ μῶσιν εἶναι κλητοί, οἱ μὴ ἀκούον
τες τῶν λόγων τῶν προφητῶν ἦσαν· οἱ δὲ ἀποστελλόμενοι ἄλλοι δὲ οἱ
ἄλλοι ἄνθρωποι μαν προφητῶν· πόθεν ἦ τοι μασμὸν ἄριστον ἐνῶ οἱ
τῶν ροι τοῦ βασιλέως καὶ ταῦτα πάντα αὐτοῦ πεθυμοῦν ἦν, αἱρε
ρεαὶ ἦσαν καὶ λοιδικαὶ τῶν μυσαρῶν τούτων τροφαί· οὕτω δὲ καὶ πᾶν
ἕτοιμα, οἱ πόρρω πάντων τῶν ὄντων λόγοι· οὐδὲ ὅταν ἔλθῃ τὸ τέλος
οἱ τῆς κλήσεως ἀκολουθήσαντες τοῖς φάνται καὶ πίονται· ἐπὶ δὲ τῶν
κεκλημένων ἦσαν τῶν προφητῶν οἱ μὴ μόνον ἢ μέλουσι τῶν λόγ
μῶν καὶ τοῖς βιωτικοῖς ἐσχολάζον πράγμασιν· οὐ μὴν καὶ ἐπο
νηρὰ ὄντα τὰ καὶ ταῦτα, ἦν αὐτοῦ τοῦ ἦν αὐτῶν παραιτῆ
σασθαι βουλόμενος, ᾧ φησιν· οἱ δὲ οὐ μὴ ἐλθόντες ἦσαν ἀπῆλθον· οὐ μὴν, ἐπὶ
ἴσου ἀμφω· οὐδὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαν
τες αὐτοῦ τοῖς δούλοις, ὑβρίσαν καὶ ἀπέκτειναν· ᾧ τοῦ κολούθ
τὴν ὅλως χερεφέρωσι τὴν ἐσ, ἡ ὀργὴ τοῦ βασιλέως νοᾶται· νῦν καὶ
ὁ ἀπόστολος πρὸς Ἰουδαίων ὀνομάζων λέγ· ἔφθασε δὲ ἡ ὀργὴ
πάντοτε τὸ τέλος· ᾧ τοῦ προφητικὸς τοῦ καιροῦ Ἰουδαίων πόλεμος·
καὶ ἡ ἄλωσις ἰλημ· καὶ ἀναίρεσις τοῦ λαοῦ μετὰ τὴν χῦ ἐπι
δημί· ὅτι τὸ καὶ πεμφθὲν τὸ φράγμα αὐτοῦ, ἀνᾷ χε τοῖς φονεῦ
σι καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε· τὸ δὲ τότε λέγῃ τοῖς δούλ
οις αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμος ἕτοιμος οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι·
πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς ὁδοὺς τῶν ὁδῶν καὶ ὅσους ἂν εὕρητε·
καλέσατε εἰς τοὺς γάμους, ἀναφόρως τοὺς ἐπὶ τοῖς ἰουδαίοις ἀποστο
λόντας ἰουδαίους· ἀμήν· ἀναγκαίως ἀναγέγραπται τοῦ λόγου τοῦ θεοῦ·
ὁ πᾶς δὲ ἀναξίως κρίνεται ἐν αὐτοῖς, ἰδοὺ τρεφόμεθα φ τὰ ἔθνη·

αὐτοῦ ὁδοὺς τῶν ὁδῶν, τὰ ὄντα τοῦ ἡμᾶς πράγματα· παραίτησαι ὑπὸ
τῶν ἀποστόλων εὑρισκόμενοι, καλοῦνται εἰς τοὺς γάμους· σωφρονοῦν
τῶν ἀποστόλων πάντας οὓς ἐὰν εὕρωσιν· εὑρίσκον δὲ τοὺς ἀκούοντας·
καὶ οὐκ ἐφρόντιζον καλοῦντες πότερον πότε πρὸ τῆς κλήσεως πονηροὶ
ἢ ἀγαθοὶ ἦσαν οἱ καλούμενοι· πάντας γὰρ τοὺς εὑρισκομένους ἐκάλουν·
ἀγαθοὺς δὲ νομίζεσθαι ἐν ταύταις ἁπλοῦστερον λέγεσθαι, τοὺς μᾶλλον τῶν
ἐρχομένων ἐπὶ τὴν θεοσέβειαν· οὓς ἐφαρμόζοις ἂν τοὺς τοιούτους ἀ
ποστολικόν· ὅτι δὲ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τοῦ νόμου
ποιῶσιν, οἱ τοιοῦτοι νόμον μὴ ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσὶ νόμος· οἵτινες
ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· συμμαρ
τυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως· καὶ ἐπληρώθη τὸ χῦ τῆς ἐκκλησί
ας· ὃ ἀπὸ καταστάσεως τοῦ ἀρεβεὶ τῶν ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ἀνα
κεκλημένων ἐπὶ τῷ ἀφραν θῆναι ἐπὶ τοῖς γάμοις· ᾧ τε πολλοὶ
καὶ ἀγαθοὶ καὶ κακοὶ ἦσαν· οὐ μὴν ὅτι ποιοῦσι πονηροῖς μένειν πονηροῖς,
ἀλλὰ μεταμφιάσασθαι μὴ οἷς καὶ ἀποθεμένους ἄλλο πρᾶγμα τοῦ τὸ μὴ
δύματος, ἐνδύσασθαι τὰ τοῦ τὸ μου· ὃ ἀλλαχοῦ οἱ κτίσεως· χεν ἀπὸ τῆς
πονηρᾶς ἀναστροφῆς μὴν· πρὸς τὸ τὸ· μετακεκλημένοι· τοῦτο γὰρ τὸ τοῦ τῶν
ἐνδύματος, ᾧ τοῦτο ὃ βασιλεὺς ὁ στερχθεὶς σασθαι τοῖς ἀναγκαίοις·
πρὶν αὐτοῖς πεφανῆναι τὸν Ἰησοῦν μασμὸν ἄριστον· τοῖς ταῦροις καὶ τὰ τε
θυμωμένοις τῆς φῦ· καὶ πάντα τὰ ἕτοιμα· ἵνα θεασάμενος, τὴν μὲν
τοῖς ἔχουσιν ἔνδυμα τοῦ μου καὶ ἀφρανῆ· κατασκάπτει δὲ τοῖς ἐναντί
ως ἐλθοῦσιν οὐκ ἀρίστως κεκλημένων καὶ ἐλεγχόντων ἐπὶ τὴν
κλήσιν μὴ ἀλλάξασθαι ἑαυτοῦ τὸ ἦθος· μὴ δὲ ἐνδύσασθαι μῶν ὕδυμα
τοῦ μου· καὶ λέγει αὐτῷ· πῶς ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα τοῦ μου·
ᾧ πόθεν οὐ μέρτων καὶ μὴ ἀναγκαίως ἦθος μὴ δὲ ἐνδύσασθαι μῶν τὸν κύριον
ὃς μὴ ἔχοντό πονηρὸν ἀπολογίας φιμοῦται, ᾧ τοῦτο τέτραπται τὸ, οὐδὲ

ἐφιμώθη. Καὶ οὐκ ἀρκεῖ τὸ ἐκβληθῆναι τοῦ ναοῦ τοὺς ἀτιμασθέντας
τὴν κλῆσιν· ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν τοῦ βασιλέως πρὸς τοῖς
δεσμοῖς τεταμένων δεήσεως τὴν πονηρίαν οὐκ ἀφῇ δεόντως λέγεσθαι. Καὶ
τὴν δεσποτήριον δωρεὰν μιᾶς ἐνὶ περιβλέψαι ψυχῆς οὐκ ἐπέτρεψεν, οὐ μόνον
ἀπὸ τοῦ ναοῦ ἐκβληθῆναι, ἀλλὰ καὶ τοσοῦτον τοῦ ἄλλου περιόντος
κατασχεθῆναι τόπου. Ἐν θαυμαστῷ σκότει τὸν ὡς ἐν μεσημβρίᾳ βαδίζοντα
καὶ καλούμενον σκότος ἐξώτερον. Καὶ ἀφίστηται μὲν ἐπὶ τὴν κλῆ-
σιν ἐλθὼν τοῦ βασιλέως ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ θεοῦ· ἐδικαίου μὲν
ὑπακοῦσαι καὶ ἐρχεσθαι μιᾷ τῶν κεκλημένων· οὐ μὴν ἐνδεδυ-
μένος τὸ προφερόμενον ἐνδυμα γάμου, παῦται· καὶ δεθεὶς πόδας
καὶ χεῖρας, ἐκβληθήσεται ἀπὸ τοῦ σκότους τοῦ ἐξωτέρου. Ἐν θαυμαστῷ
οὐαὶ οἱ γελῶντες νῦν ὀπίσω κλαύσονται, ὀκλασθήσονται τοῖς τοῦ κλαυθμῶ-
καὶ θρήνου ἄξια ἀμαρτήσασι· κλαύσονται δὲ θρηνοῦντες τὰς ἰδίας
παλαιὰς παρείας· ἃ θεὶς ἵνα παραφήσκολόσῃ τὸν φόβον καὶ τὸν δόμ
καὶ τὰ σκυθρωπὰ πράγματα. Καὶ τοῖς πόνοις ἐνοῖς ἐσομένοις μὴ
ἐνδεδυμένοις ἐνδυμα γάμου, ἅπερ τὸ ἑκάστοτε ὀκλαυθμός· καὶ οὐ
μόνον ὀκλαυθμὸς ἀλλὰ καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων· καὶ ἐπιφέ
ρεται πάλιν παραβολή· ὅμοιον τὸ πολλοῖς δεδηλῶσθαι τοῖς κληθέντ·
οὐ πάντας δὲ ἐλευθέναι ἀλλὰ ὀλίγους ἐξαίτων, τὸ πολλοὶ φησὶ κλη-
τοὶ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί· παῦται μὲν οὖν ὁ λοιδορέσθορον φησὶν ἡ παρα-
λελέχθω πεφασόμεθα δὲ ἐπανελθόντες ὁρᾶν ἐὰν ἄρα βοηθήσει τὸ
ροῦσαν δῶμεν αὐτήν· ἐὰν ἄρα βοηθήσει τὸ ὑπὸ τῆς σοφίας
πῦρ, δωρησῶμεν τινὰ καὶ βαθὺ πόρρω φησὶ τὴν παραβολὴν λεγόν-
οἱ κοδομήσαι. Καὶ κατὰ τὸ ἄμμον στῶ πῆσαι· ἢ αἰνίζασθαι ἢ ἐκ
θέσθαι· ἢ βασιλεῖ οἱ νῦν τῶν ὁμοίων ὧν ὡμοιώθη κύριος μὲν τὸν βασιλέα,
ἀνῶ βασιλεῖ· κατὰ δὲ τὸν βασιλέα τὸν τοῦ βασιλεῖ, τῶν ἑαυτοῦ.

κὴ δὲ τὰ βασιλεῖ μέμφαι, τοῖς δούλοις καὶ τοῖς κεκλημένοις φησὶ τοῖς
γάμοις· ὧν οἱ μὲν, οὐκ ἤθελον τοῦ εἰσελθεῖν· οἱ δὲ αἰμελήσαντες τοῦ εἰ
σελθεῖν ἀπῆλθον· οἱ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν· οἱ δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐ
τοῦ· καὶ ἄλλοι κρατήσαντες τοὺς δούλους, ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν·
ἅτινα τῶν βασιλεμένων ἐστὶ καὶ τὸ φρέαρ τὰ μαῦ τοῦ βασιλέως· καὶ οἱ
ἀπὸ τῶν ὁδῶν σωθέντες πονηροὶ καὶ ἀγαθοὶ· ἐπλήσθη ὁ τοῦ
μοσ ἀνακεκλιμένων· καὶ οἱ ἐν τοῖς ἀνακεκλιμένοις οὐκ ἔχοντες ἐνδυμα γάμου·
καὶ οἱ κεκλαδαθέντες ἐσθῆτα κοινοὶ δῆται τὸν μὴ ἔχοντα ἐνδυμα γάμου
ποδῶν καὶ χειρῶν καὶ ἐκβαλεῖν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ σκότους τοῦ ἐξωτέρου·
ἐδόκουν τομεῖ τοιγὰρ φθαῖ ὡμοιῶθη βασιλεῖ τῶν οὐρανῶν βασιλεῖ
χωρὶς τῆς αὐτοῦ προσθήκης· ἀλλ' ἐπὶ προσκαιρικὸν καὶ τὸ ἀνω, ἀνα
καὶ οὐ πᾶσι τοῖς ἡγήσασθαι· οὐ τῶν ἀνωτέρω ἐστὶ μοῖρα κεκαθαρμένη, τῶν
μὲν πρὸς ἡμῶν ποιήσασι τὸν βίβλον μόνων ἐν ἀρχῇ λόγων. Τὰ
ὧν πορφύριον θρώπου παθῆς παρισάσας λόγος τὸν θν, ὃ ἐστὶ μέμφος.
Καὶ τὰ τὸ θεῖον αὐτοῦ ἐμφαινόμενα, ἐνὶ μέρει τῷ ἐχθέσατο πορεῖ τοῦ
ὧν οὖν λέγεσθαι ἦναι τὸν θν ἀνοῖσι κονομεῖν τὰ· τῷ, ἐπρεπφορη
σέσεκόθου, ὡς ἅτινα πρεπφορήσαι ἀνοῖς τὸν ἴδιον αὐτοῦ· ἐνίοτε
πορεῖ τοῦ μὴ ὡς ἀνὸν ἦναι τὸν θν, τοῦ, οὐ χοῖς ἀνοῖς ὁ θς ἦρ τὴν ἦναι·
ἢ μᾶς δὲ πολλὴν ἀφθονίαν ἔχομεν ἀπὸ τῶν ἀμελεῖ πορεῖ τοῦ θυ πα
δημάτων· ὁμοίοις ὡμοιώθη κατά τινας παραβολὰς ἀνω· χρησόμε
οὖν παῦ ἀνὸν ὀνομαζούσαις πρὸς παραβολὰς τὸν θν ἀπολογίαν τῶν ὅσον
δ τὴ παῖς λέξεσιν ἀθεῖ ποπαθῆ φασκοῖσιν ἦναι τὸν χυ πεῦ· καὶ
φήσομεν πρὸς τοῖς ἑτεροδόξοις· ἢ αὐτὸ μὲν νενοηκέναι τὰ οὐ τοσ
λεδόμενα ἐν τοῖς παλαιοῖς γράμμασι πρόσκοπον τασ τῷ νόμου
καὶ προφήτων καὶ τῆς τοῦ κόσμου κτίσεως· ὅτι ἀπεῖ ὡμοίως
κ' παῦ τοῦ ἀμελείου πραβολὰς ὁ θς, ἢ αὐτὰ ἀκολούθως ταῦταις

λαε

ταῖς παρωβολαῖς οὐ παραδέχεσθε παρωβολὴν ἢ ναὶ τὴν ὀργὴν·
τὸν θυμὸν· καὶ τὴν μάταν μέλαιναν· καὶ τὴν ἀποφορὰν τοῦ πρό-
σωπου· καὶ τὴν κάθισιν καὶ τὴν φάσιν καὶ τὸν περίπατον τοῦ
θῦ· τὸν γὰρ ἀναγεγραμμένον ἐν ταῖς προφητείαις ὕπνον αὐτοῦ
ἤτοι οὐ παρετήρησαν, ἢ ὁμολογήσουσιν ἢ ναὶ παρωβολήν· καὶ
ἔτι πρὸς ἐκείνους ἐρῶ μόν· ὅτι ἢ μὴ βούλεσθαι ἀκολούθως τῶ
ῥῶ παρωβολὴν ἀὸν λέγεσθαι τὸν θν· ἐν παρωβολῇ ἀκούομεν τῶν
ἀνθρώπων περὶ αὐτοῦ ἀπαγγελουσῶν γραφῶν, παρωβήσαντες
ἀνθρώπινα τὸν τῶν ὅλων κατὰ τὸ εὐαγγέλιον λέγεται θν· οὐδὲν ἀνθρώπινον
ὡς ἡμᾶς ὑπολαμβάνει ζηλότυπος ὤν ἐν ἑαυτῶ· ἐκπορευόμενα
δὲ ἐλάλησε μόν αὐτοῖς μὴ δὲ πάντως καὶ νῦν λαλήσει γράμματα.
ὄζηται κόπρος· ὄμοιος κῦ τὴν ἐν παῦ θν παρωβολὴν ὅποιον οὐκ ἂν μ
πάθοι ἡμῶν αὐτοῦ βασιλεὺς ἀνθρ, ὀργισθήσεται δὲ ἐπὶ τοῖς μὴ θελήσασι κῦ
κλῆσιν αὐτοῦ ἐλθεῖν ἐπὶ τοῖς γάμοις· καὶ τοῖς ἀμελήσασι μὴν τοῦ
δεῖ πρήσαι ἐπὶ τοῖς γάμοις· ἀπελήλυθε δὲ ἐπὶ τὸν ἴδιον ἀγρόν,
ἢ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν· ὀργισθήσεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς κρατήσασι τοὺς δούλ
αὐτοῦ καὶ ὑβρίσασι καὶ ἀποκτείναντες· λέγεται σαν ἔαρ ἡ μὲν πρὸ περ
ὄρτι αθῆς οὖ τοσ ἀπὸ τε ποιῶν τῶν γάμων τῶν ῥῶ αὐτοῦ· ὁ πρὸ ἐστὶ τοῦ
χῦ, ἢ ἄλλος τις παράπαν, ὅσον ἐπὶ τῇ παρωβολῇ ὀργισθέντα,
πρὸ ἐστὶν αὐτοῦ· ἑκατέρως δὲ ἔστε νοχωρεῖ ἡ σύγ· ἀπὸ τε κ τοῦ μὴ θέλ
τὸν ὀρτιάτην ταῦ ποιοῦντα τῶν γάμων τῶν ῥῶ πρὸ ἢ ναι τοῦ χῦ ἢ
τὴν ὀργὴν, ἀπὸ τε κ τοῦ ἀναγκάζεσθαι ἢ ἀπὸ τοῖς γάμοις καὶ τὸν ῥῶ οὖν,
παρωδάχεσθαι ὁ τι αὐτοσ ἡκ ὁ πρὸ χῦ καὶ ὁ τι ὀρτίζεται· ἐὰν δὲ
λεῖ ψιν τῶν ὀρτίζεσθαι πρεσβυτῶ σι φέρῃ, φήσομεν πρὸς αὐτ
ὅτι ὦ οὗτοι· τίσὶ ἡ ἀποκλήρωσις μὴ φάναι μὲν τὸν ἐν τῶ ἀγρ
λοῦντα ποιοῦντα ταῦ γάμους τῶν ῥῶ αὐτοῦ ἢ αὐτὴν ὀργὴν καὶ ἄλλους ζητ

ἡμῖν τὸ νόμω καὶ τοῖς προφήταις ἢ ὡ τὸ αὐτὸ τῆς ὀργῆς ὄνομα καὶ
τῶ παρὰ πλήσιον αὐτῆς, ζητήσαι ἀναπλάσαι ἔστορον παρὼ τὸν
νόμου καὶ προφητῶν θν· ὁ σον οὖν ἀνοίσει μὲν καὶ οὐσιμφέρῃ μὶν
τὸν πλοῦτον τοσοῦτος ἐχέτω τοσοῦθῦ καὶ τὸ πολὺ πλῆθος τῆς
χενάφῆτος αὐτοῦ κεκρυμμένος ἐστὶν αὐτοῦ ἵνα μὴ ὑλαβῶμ
θεωρῶν, ἀναγκαίως ὁμοιωθήσεται βασιλεῖ τῶν οὐρανῶν ἀνθρ βασι·
ἱμᾶν ἀνοίσι λαλήσῃ ὡς ἀνος, καὶ ἀνοίσι οἰκονομήσῃ μὴ χωροῦντ
οἰκονομηθῆναι ὑπὸ τοῦ θῦ παντὸς μέλοντος θῦ· καὶ ἐν τῶ λέγειν ἡμᾶς
προφητῶν καὶ ἐν τῶ οἰκονομεῖν ἀνοίσι· καὶ τότε παύσεται ὁ μοιουμ
βασιλεῖ τῶν οὐρανῶν ἀνθρ· ὅταν παύσωνται μέλουζηλοῦντες καὶ ἐριδοῦ·
καὶ τῶν λοιπῶν παθῶμ καὶ ἁμαρτημάτων· καὶ τοῦ κῦ ἀνοῦ περὶ
παντὸς, ἀξιοῖ γενώμεθα ἀκοῦσαι ἀπὸ τοῦ θῦ· ἀμὼ ἢ παυθεῖεν ἐφ' ἑ
καὶ ἢ οἱ ὑπὲρ ἡμῶν παύσεται ἢ τοῦ χῦ αὐτοῦ· μηκέτι πράττοντες τοῖς
αὐταῖς φοῖς λόγοις τῶν· ἡμᾶς δὲ ὡσαύτως ἀποθρήσκετε· ἀμὼ δοῖ μ
ὅτι οὐ μόνον τῶ ὡ βασιλεῖ ὁμοιοῦσθαι τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν,
παύσεται· ἀλλὰ καὶ ἄλλαις μυρίαις ὧν χρείᾳ ἁμαρτάνοσιν· οἷον
τίς ἁμάρτοι ἐν τῶ ὡσηέ· ἀμὼ δὲ ἢ μὶ ὡσαύτως πάνθηρ τῶ ἐφραιμ· καὶ ὡσ
λέαινα τῶ οἰκοῦδα· καὶ ἐν ἄλλῳ τόπῳ ἀπαντήσομαι φησὶν αὐτ·
ὡσ ἄρκτος ἀπορουμένη· παύσεται ποτε τῶν ὡσ πάνθηρ καὶ ὡσ
λέαινα καὶ ὡσ ἄρκτος ἀπορουμένη· ὅτε ἢ αὐτὸ τοῦτο ποιήσει τὸ δε ποιήκοτ
μὴ κάτι χρείαν τοῦ ὡσ πάνθρος καὶ τοῦ ὡσ λέοντος καὶ τοῦ ὡσ ἄρκτου·
ἀπὸ οὐκ ἄλλων τοῦτο ποιοῦντος ἑαυτοῦ χρείαν, ἐμφανίσῃ ἑαυτ
καθ' ὅσον ἐστίν· ἀμὼ δὲ οὐ τοσαῦτα κακὰ καὶ τοῦ, ὁ θς ἡμῶν πῦρ ἐστι ζῆ
μαλίσκον ἐκεῖναι· ἐπὰν δὲ ἀναλωθῇ ὑπὸ τοῦ καταναλίσκοντ
πυρὸς τῶ πεφυκότα ὑπ' ἐκείνου ἀναλίσκεσθαι, πότε οὐκέτι
μᾶλλον ἔσται ὁ θς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον· μόνον δὲ ὅσα ἢ περιῶφ.

ὁ πρὸ ἐστὶ τοῦ χῦ

λέγονο θσ φασ ὅτι · τοὺ τον δὲ κινηθέ ντων , πρόχεσ θαι δηλώσασ θαι τὸ αὐτὸ
τησ ἰῶ καθολικῆσ ἐπι στολῆσ οὗ τοσ ἕνεκα · ἁμαρτη τοι γὰρ τέκνα θῦ
ἐσμεν · καὶ οὔπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα · οἴδα μεν γὰρ ὅτι ἐὰν φανε
ρωθῆ , ὅμοιοι αὐτῶ ἐσόμεθα · ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθὼσ ἐστι ,
τὸν τρόπον τοῦ τον ἐκλαβῶν · νῦν μὲν γὰρ κατ᾽ αἴ σθησιν μόνην βλέπ
τον θεὸν τῶν ὠνῶ καὶ τῆ καρδίᾳ , οὐ βλέπομεν αὐτὸν καθὼσ ἐστιν · ἀλλὰ
καθὼσ ἡ αὐτὴν ἡ μετέραν οἰκονομίᾳ μιμεῖ σθαι γίνεται · ἐπὶ δὲ τέλει τῶν πραγ
μάτων καὶ τῆσ ἀποκαταστάσεωσ πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸσ ἀπὸ μα τοσ
τῶν ἁγίων ὧν προφητῶν αὐτοῦ , ὀψόμεθα αὐτὸν · οὐκ ἀπὸ νῦν
οὐκέτι · ἀλλὰ ὅσον πρὸσ τὴν τοῦ τέλους ἐστιν · ἀπαρξὲ πάντων τῶν ἁγίων
ἐστὶ τὸ ὅμοιον θῆναι βασι λῆ τῶν οὐ ρανῶν ἀνω βασι λεῖ , ὃ νῦν μὲν θάνα
τον καὶ τὴν αἰτίαν ἀφ᾽ ἧσ τοῦ σωζεσ θαι τὸν σπορέα λόγον τοῦ ἀνου · ἡ γὰρ
ἄνου ἐστὶν ὀνομαζόμενα ἡ λοῦ τα · ὅτι ὡσ περ ὑπὸ θανά τοισ οἰκο
νομῶν ὡσ δὴ παραβολαῖσ ἀνέσ τρεπται πάντα δὲ πᾶσι καὶ γίνεται ·
οὕτω σι καὶ ὁ σπορ πρῶτον μὲν ὡσ ὢν τοῦ θῦ , καὶ θεὸσ ἐστι καὶ λόγοσ
τησ ἁμαρτησ αὐτοῦ · καὶ ἀφ᾽ ὧν τοῦ θῦ τοῦ αἰῶνοσ τοῦ μὲ μεμαθη κότων
τρόπου μόνου · ἀλλὰ τίνεσ καὶ τοῖσ κοινομεῖ τοῦ δη παραβολαῖσ
λέγομεν οὐ τοσ δὲ θῦ , ἀφ᾽ ὧν οὐ καὶ τὸ μὲ μεμαθη κότων
ἀνθρώ ποισ οἰκονομεῖ τον θῦ · λεγόμενον ἐν παραβολαῖσ καὶ τί νόμενον πα
ρόν · καὶ οὐχ ἑτέραν αἰῶνοσ ζητῶ · κἀκεῖνου λέγομεν ἀφ᾽ ἧσ τὸν
σπορέα · ἀλλὰ φανερῶσ ἐπὶ τῆσ ἐννοίασ τοῦ θῦ καὶ τῶν λεγομένων παρα
βολῶν αὐτὸν ἡ ναι αἰῶνον , σωθῆσ ὰ κούομεν αὐτοῦ λέγον τοσ ἐαυτ
ἀφ᾽ ὧν τοῦ αἰῶνοσ · παρὴ μῖν μὲν οὖν τοῖσ ἀνοσ ὅμοιόν ἐστι βασι λεῖ
τῶν οὐ ρανῶν βασι λεῖ · παραδὲ τοῖσ κῆ πασ ἐφανερώθη χλόμενοσ
θεοῖσ · ὧν ἐν σωμα τικῆ ἕξει ὑπὸ θεῖσ ἐν μέσῳ θεοῖσ διακείμενον , ἡ βασι
τῶν οὐ ρανῶν ἐστιν ὅμοια θῶ βασι λεῖ · ζητήσασ δὲ φασ πε ρὶ μάνοισ

τοῖσ ὑποδεεστέροισ ὁσονεπὶ τῆ ἑαυτῶν φύσει ἀλλήλων καὶ θεῶν
καὶ κυρίων τῶν καὶ ἀρχόντων καὶ ἐξουσιῶν · ὡ μοιώθη βασι λεῖ τῶν οὐ ρανῶν
ἀνω βασι λεῖ · ἐν θεότησι ὡ μοιώθη βασι λεῖ τῶν οὐ ρανῶν θρόνων βα
σιλεῖ · κυριότησι δὲ , κυριότη τι βασι λεῖ · ἀρχαῖσ δὲ , ἀρχῆ βασι λεῖ ·
καὶ ἐξουσίαισ , ἐξουσία βασι λεῖ · φησὶ γὰρ τισ · τισὶ καὶ προκλέρωσισ
τοῖσ μὲν ἐλάττοσι , ὅμοιοσ ἔσται τὴν βασι λεῖ τῶν οὐ ρανῶν ἀνω βασι λεῖ ·
τοῖσ δὲ κρείττοσι νῶν , μὴ τὸ ἀνάλογον τοῦ τω γίνεσ θαι · οὐ τοσ δὲ
οὐχ ὅμοιοσ θήσ ἀνω βασι λεῖ ποιῶν σαί μοισ τῶν ὑῶν αὐτοῦ , ἀπέφηλέ τοισ
δούλοισ αὐτοῦ καὶ λέσαι τοῖσ κεκλη μένοισ ἐσ τοῖσ γάμοισ καὶ ἐπὶ πάσησ
ἐσ ὅσον περ ἄλλη σ μου μένη μνήμη παρὰ τοῖσ καλοῦ τασ δούλοισ
καὶ τοῖσ κεκλη μένοισ ἐσ τοῖσ γάμοισ , οὔ τοσ καὶ ἐπὶ τῶν μυστικῶν
πραγμάτων οἱ μὲν τινεσ ἐ στὶν ἀναλαμβανόμενοι ἐσ τοσοῦ τον μα
τῆσ νμφήσ · ἄλλοι δὲ ἐσ τὴν τάξιν τῶν ἀποστελλομένων δούλων
καλέσαι τοῖσ κεκλη μένοισ ἐσ τοῖσ γάμοισ · καὶ τρί τοι παρὰ τοὺ
τοισ , οἱ κεκλη μένοι ἐσ τοῖσ γάμοισ · θεσ δὲ ἐδήλη κασι τὴν διάφορα ,
πάντων τῶν ψυχῶν · ἃ σωὐ τοῖσ καὶ δῶναι μεσ · καὶ τὴν αἰτί
τοῦ τοισ δὲ μὲν , ἐπὶ τοσοῦ τον μα τῆσ νμφήσ ἀναλαμβάνεσ θαι ·
ἑτέροισ δὲ ἐπὶ τοῖσ δούλοισ τοῖσ ὅλωκοινου μένοισ πᾶκλήσει · καὶ
ἄλλοισ , ἐπὶ τοῖσ καλοῦ μένοισ · ἐν πρὶ κοῖσ δὲ γάμοισ κοινωνί
νόη , λόγου νμφίου τόκου ἐν καλῶ πνοῖ οὐ μένου · καὶ μνήμφήσ
ψυχῆσ γάμου μένησ λόγω καὶ μὴ φθει ρο μένησ ὑσσαὐτοῦ ·
ἀλλὰ καὶ καλὲ κώτην τὴν πρὸσ αὐτὸν κοινωνίαν ἀφθαρσίασ
μεταλαμβανούσησ · καὶ γεννώσησ ὁ ποίαν γενοῖτο ἐκ τοιούτων
γάμων λογι κὴ καὶ γενή ματα · καὶ ἐν τοιούτοισ γάμοισ νόᾳ τὸ ἔτοι
μα ζόμενον ἄριστον ἐκ πρεπὲσ ἐν πνευ κοῖσ λογι κοῖσ τρεφῆσ ·
καὶ τὸ τί ἐσον τῆσ προφῆσ , πρὸ πολλοῦ μένου μενούσησ

ταῦροις, ἀλλὰ καὶ τὸ πνικὸν τῆς αὐτῆς θεωρίας, ἐν τοῖς θυομένοις σι
τηφοῖς· καὶ τὴν ἄλλην δὲ ποικιλίαν τὴν ἀνάλογον τοῖς σωματικοῖς
πνικὴν θεωρίαν, τῶ καὶ τοῦ παύτου ἑτοίμου· ὁ γὰρ βασιλεὺς ὁμοίως
ἡ ψυχὴ βασιλικὴ ἀξίως τῆς βασιλέως καὶ τοῦ πλούτου ἑαυτοῦ τὸ
τοιοῦτον ποιεῖ ἄριστον· δοκεῖ δή μοι ἡ λογικῶν πνευμάτων ψυχὴ ἐκλεκτικὴ
γενομένη καὶ προκαθυμήσασα κλῆσιν ἀφ' ἑαυτοῦ τοῖς ταύτης
γὰρ ἀλλοτρίων καὶ κακῶν τῶν τῆς σοφίας καὶ λιμὸν λέξοθεν κακῶν
ἀφ' ἑαυτῆς καὶ κρίσιν καὶ ἔφιξιν τοῖς πρὸς σώσεσιν ἀφ' ἑαυτῆς
καὶ ἔστιν ἰδεῖν ὅ τι οὖν θέλουσιν οἱ τοιοῦτοι ἐλθεῖν ἀφ' ἑαυτῆς κλῆσιν·
καὶ ὡς αὐτοῦτο ἀποστέλλουσι ἄλλοι δοῦλοι πρὸς καλοῦντες
μὴ θέλοντας ἐλθεῖν· καὶ ἐπαμελόμενοι ἐλθόντες οἱ κεκλημένοι,
μᾶλλον ἡδέως αὐτοῖς ἑτοιμασθέντος ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀρίστου·
καὶ παύρων τῶν ὡσὰν μὴ καθαροῖς πάντων τῶν καθαρῶν μᾶλλον
καὶ σεσιτευμένων, τῆ ποικίλη καὶ πολλῆ ἀποδοχῆ τῶν ἀφ' ἑκάστου
τῶν προβλημάτων νοημάτων· οἱ οὖν ἀρσιτηφοῦντες παραιτήσιν λόγου·
ἢ δὴ κεκημένων καὶ ἐντρεπολογιῶν λεπτομερῶν τε θυμῶν, ὁ τὴν πρὸ
τοῦ προκειμένου προβλήματος ἀποδοχὴν πολλὴν φέρων καὶ
πλήρη· ὡς ἂν καθυποφαίνοιτο ὀλίγων τινῶν καὶ ἁπλουστέρων φέροντος τὴν
τῶν προβλημάτων ἀποδοχὴν κατὰ τὰ δοκοῦντα κατασκευ
ζομένων αὐτοῖς ἢ ἐναντία τοῖς τε θυμῶν λεπτομερῶν καὶ ἰσχνῶν· καὶ ἵν' ὁμοί
ὀνομαίως, ξηρὰ καὶ ἁπλᾶ· ἀλλ' οὖν τοιαῦτα τὰ τῶν ἑτοιμασθέντων
ἐν τῶ τοῦ βασιλέως ἀρίστῳ· ἐν ᾧ φησὶν οἱ ταύροι μου καὶ τὰ σιτιστὰ
τεθυμένα· οὐ τοσοῦτον καὶ τὰ πάντα τὰ ἑτοιμασθέντα· ἵν' ἐν τῆ τάσει τῶν πα
σῶν καὶ τῆ λιτουργία τῶν πνικῶν οἱονεί χορῶν ἕκαστος τῶν σιτικῶν
φόρτος τοῦ ἀρίστου τεθυμένος ἐκάστω μᾶλλον ὁμοίως ἐμφανῆ
κοινωθῆναι· καὶ προτρεπόμενος τοῖς ὡσὰν μὴ κατὰ τὴν πρό-

βολὴν δηλούμενος, ἤ περ· τὸ, ἰδοὺ τὸ ἄριστον ἡτοίμασα· οἱ ταῦροι μου
καὶ τὰ σιτιστά τεθυμένα· καὶ πάντα ἑτοίμα· δηλονότι τοῖς σωματικοῖς·
ἀλλ' οἱ προκαθυμήσαντες καὶ λοιμοί· ὡσὰν μὴ χοὶ καὶ ἄποροι τὸν νοῦν,
ὡς μὴ ἦσαν τεσσαράκοντα· περὶ ἑπτὰ τεσσάρων ἡδέως καὶ ἀφραινόμενοι
μᾶλλον ἐπὶ τοῖς ἢ οἷς ἐπικλήθησαν τῶν ἀποστολέντων δούλων
ὁ βασιλεύς· καὶ ὁρᾶ ὅτι ὁ μὲν τὸν ἀγρὸν ἠγόρασεν, οὐκ ἀληθεύ
ει τοῖς τοῦ μύθου· ὅδε· ἐμπορίαν κέκτηται· μὴ μεθεῖναι πῶς θέλων
τὰ λεγόμενα ἐν τῆ πορείᾳ τοῦ ἐμπόρου τῶν μαργαριτῶν παραβολῆ·
ζητοῦντος τοὺς καλοὺς μαργαρίτας· καὶ ἀρούσης ἑνὸς πολυτίμου·
καὶ ἀποδόμενος τοῖς πολλοῖς ἵνα φορέσῃ τὸν ἕνα· πλὴν οὐκ ἴσως
ἐμπορίαν αὐτῆ· ἐφ' ἣν ἐπελθὼν ὁ κεκλημένος οὐ μετέλαβε τοῦ
ἑτοιμασθέντος τοῦ βασιλέως ἀρίστου· καὶ τῶν τεθυμένων παύρων καὶ
σιτιστῶν καὶ πάντων τῶν ἑτοίμων· ὅσοι μὲν οὖν τῶν θεωρητικῶν
κληθέντες οὐκ ἔρχονται εἰς τὴν κλῆσιν· οὐ μὴν καὶ τοῖς ἀποστολέντας
δούλοις ἐπὶ τὸ καλῶν ὑβρίζουσι καὶ ὡς αἱροῦσι μεθερμηνεῖς
τῶν παύτων τε τολμηκότων· καὶ ἀναπαύονται οὐ μόνον, ἀλλὰ τὸν ἴδιον
ἀγρὸν· οὐδὲ ἐπὶ τῆ ἐμπορίᾳ αὐτοῦ· οἱ δὲ λοιποὶ τοῖς παραυτοῦτοις, ἰδίοις
τίνεσιν· δοκεῖ δή μοι ὅτι ἐκ πεπαιδευμένων οὐ τοῖς ἐπὶ παρασκευῆν·
ὁρισμικῶν καὶ σοφιστικῶν λόγων· ἐν οἷς κρατοῦντες τῶν ἀποστε
λομένων δούλων οὐ παρασκευάσουσι μόνον προσελθεῖν σοφι
στὴν ἢ κρατῆσαι δοκοῦντες, ὑβρίζουσι τοῖς δι' ἀκοῆς μόνοις
τῆς κλήσεως· καὶ ἐφιστεῖσθαι τοῖς προσπεπονθόσι τῆς ἀσκήσεως
θεωρίαν λόγων καὶ μεταλαβοῦσι σοφίας βουλομένοις αὐτοῦ πρεσ
βεύειν, ὑβριζομένοις ὑπὸ τῶν θεωρητικῶν μὴ οὐ βουλομένων
δὲ ἐπιφανῆναι τῆ ἀληθεῖᾳ· τισὶ δὲ αὐτοῖς καὶ αἰναιρουμένοις ὑπὲ
κόνων οἷς ὁ βασιλεὺς ὠργίσθησαν λέγεται· ἐπαδὴ φθάσαι τὴν καὶ

λουμένην ὀργὴν ἐπ' αὐτοὺς· τὸ δὲ ἔρχονται τῆς ὀργῆς ἐστι, τὸ μὴ φθῆναι τὸ
τραῦμα τοῦ βασιλέως· ἢ τοι τὸ πλῆθος τῆς οἰωνοειδοῦς φαντασίας, ἢ τοὺς
πεπαμένοις ἐπὶ τοῦ κολάσεως ἀγγέλους· καὶ ἀναιροῦσι τοὺς φονεῖς τῶν
ἡμετέρων τοῦ λόγου· καὶ πᾶσαν τὴν πόλιν αὐτῶν ἐμπίπρησι ὁ βασι-
λεύς· οἱ γὰρ πόλις καὶ σύστημα καὶ ἕν ἐστι τῶν συγκεκριμένων
ἡμῖν τῆς σοφίας τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου διαιτώντων· ἢν ἐμπίπρησι
ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ζῶν φανίζει ὡς ἐκ μοχθηρῶν οἰκοδομημάτων σωμε-
τηκίων· καὶ ἐπὰν ποτὲ καταμοκήσαις καθαίρεσιν ἡ πεφλεγμένη μή-
νησις· ἡ τε ὑποῖον ποτοῦ λόγου ἐπαγγελομένων αὐτὴν καὶ ἀνα-
πρεπῆ αὐτῶν γενναῖα, μὴ ὄκνει λέγειν τοιοῦτον γεγονέναι ὑπὸ τῶν
φαντασιῶν τοῦ θεοῦ· ἐμπιπρᾶσιν τῶν τάχεσιν τῆς ἀληθείας πόλεις
ἐνεπρήσθη μὲν οὖν καὶ ἡ πόλις τῆς Ἰουδαίας ὅλη καὶ λίαν μέχρι τῆς χθὲς
ἐπὶ δηλαδή· τῆς ἐμπρησθείσης, ἢ ὑπὸ τοῖς δούλοις αὐτοῦ ὁ βασιλεύς·
ἀπὸ τοῦ λοιποῦ· ἢ ἀγγέλοις θεοῦ ὑπὸ τῆς παμμόσις ἐπὶ τῆς κλήσεως τῶν ἐθνῶν·
ὁμοῦ γάμος, ἔστι μοι· οἱ δὲ κεκλημένοι, οὐκ ἦσαν ἄξιοι· πορεύεσθε
οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν· καὶ ὅσους ἐὰν εὕρητε, καλέσατε εἰς
τοὺς γάμους· καὶ ἐστι δὲ ἡ ἀπὸ πάσης ὁδοῦ ἰδιωτικῆς καὶ οὐκ ἰδίως
τικῶν διαιτώντων τῶν κατὰ πάντα ἐθνῶν ἐθνῶν καὶ πόλεις καὶ κώμας
καὶ τὸ πᾶν τοὺς καλουμένους εἰς τοὺς γάμους, ἀπὸ τῶν προσταχθέν-
τοῦτο ποιεῖν· ἐξελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι· ἡ τε ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας καὶ ἐκ τῶν
οἱ χῶν ἀπὸ τοῦ λοιποῦ· ἡ τε ἀπὸ τῶν ἐν δόνος ὀρίων ἐν οἷς ἦσαν οἱ μακάριοι
ἄγγελοι· καὶ ἐλθόντες εἰς τὰς ὁδούς, καὶ σωθήσονται καὶ σωθήσονται
πάντας οὓς ἐὰν εὕρωσι πονηρούς· ἵνα ἀποθέμενοι τὴν πονηρί-
τὸ ἀλλότριον τοῦ γάμου ἔνδυμα· καὶ ἐνδύσωνται μετὰ τῶν λοι-
μένων ἁγαθῶν τὸ ἔνδυμα τοῦ γάμου, πληρώσωσι τὴν τοῦ γάμου
ἐστιάρεως ἐκ τῶν ἀνακειμένων. ἐπὰν οὖν πληθυνθῇ ὁ γάμος ἀνακει-

καὶ περόσωνται πάντα σαμένων τῆς πίστεως καὶ τῆ θεοστεβῆ, τότε ἀφίσι λάσεις
ὁ βασιλεὺς ἐπιθεωρῆσαι καὶ κρῖναι τοὺς ἀνακειμένους· ἵνα
τὸν μὴ οὐκ ἔχοντα ἔνδυμα γάμου, ἐλέγξας κολάσῃ τοῖς δὲ λοιποῖς,
τὸν τοιμασμένον ἄριστον παραθῇ· καὶ τὰ τῆς θυμέλης στίχας μέχρι τοῦ
τάφρων· καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ ὁσαύτως τοῖς μάστιξι· ἔμαθε δὲ οἷς δεῖ τὸν οὐκ ἔνδυμα
δεδυμένον ἔνδυμα γάμου· φησὶ γὰρ ἡ δόσις ἀναφόρων τοῖς τὴν
πρὸς τῆς πίστεως καὶ κτησάμενος καὶ μὴ ἀποδυσάμενος αὐτήν·
καὶ μεμφεταί γε τοῦτοις οὕτως κακῶς ποιήσαντι κατὰ τὸ τέλος
μηκέτι ἀφεσιληθῆναι τοῖς τοιούτοις τὰ μοι· μηδὲ ἀναλαβόντι τὸ τοῦ
γάμου ἔνδυμα· τὸ ὕφασμα τῆς ἀρετῆς· τὸ λαμπρὸν καὶ μάτιον·
πορίσουσι λομῶν ἐν ἐκκλησίαις ἢ ἐν τῇ λαοῖς λόγων· ὑμῖν δὲ τὰ καὶ
ἔφασαν τοῖς μαθηταῖς μου λαοῖς· φιμοῦται δὲ ὁ πολλὰ σαφῆσε λεῖν
χορισθῆ δὲ δύναται τὰ μου ἀφ' ὧν λαμπρὸν τοῦ γάμου· καὶ οὐδὲ ὡς
λέγειν· οὐ πάσας ἄξιος κολάσεις καὶ κρίσεις καταυσῇ καὶ ζεται ὑπὸ
τοῦ ἑνὸς τοσούτοις δὲ ἀκόνοις ἄλλοις παραὐτὰ ἀνάφασταμένου·
ἡμᾶς δέσαν τε αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας οἷς οὐκ ἀσθενὲς ἔχεσαν·
οὔτε γὰρ ἡμῖν ἐδῆ πορᾶν περὶ ἑαυτῆς ἐν, οὔτε ἀσ ἀχρῆν πεφάζῃς
ἐπετέλεσεν, ἐκβάλλουσιν αὐτὸν οὐμάνον ἔξω πῆς ἐστάσεως τοῦ γάμ·
ἀλλὰ καὶ φησὶ τὸ ἔξω πόλον σκότος καὶ πάντα φῶτος αὐμετό· ἵνα
ἀκήκοασι φωτὸς μᾶλλον τὸ γεγονέναι ἐν σκότῳ τῶν ἔξω πέρ, κλαύσῃ
πρὸς τὸν δωσάμενον αὐτὸν ἄρξεται ἐπὶ καὶ κῆθεν ῥύσασθαι θύ· καὶ
τοὺς ὁδόντας βρύζουσι δῆλα καὶ φανόντας τὸν ὀμφαλὸν καὶ δῆλα
τοῦ αἵματος δῆλα τας· τοῦ γὰρ φανόντος τὸν ὀμφαλὸν, οἱ ὀδόντες
αἵματος ἀσιν· ὀμφαλὸν δὲ κὰ κάλλος μᾶλλον λέγεσθαι, τὴν καρδίαν
τοῦ μὴ ἐπεκτάνομένου τοῖς ἐμπροσθεν ἀλλὰ παραμένων τος
αὐτὴν δέον ὁδόσαι ἐπὶ πρόσφορον καὶ γλυκὴ ποιῆσαι τὴν τῆς ἀρετῆς

φωφυλήν· ἐπιφέρᾳ δὲ ὅλην τὴν παραβολὴν λέγων μὲν τοῖς πολλοῖς τῶν
κεκλημένων καὶ μὴ γενομένων ἀξίων, τὸ πολλοὶ γὰρ φησὶν οἱ κλητοί·
οἷς δὲ τοῖς φησὶ τεθνάντας ἀστὸν γαμον καὶ ἀναγκηθέντας ἐκ κατασόλιτ
τὸ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί· καὶ ἵνα τε κατανοήσαι τὸ πολυανθρωπαὶ ὦ
θροισμα τῶν πρὸς ἵνα ἁπλούστερον ὀνομάσωσι κλῆσι· καὶ δεξιτάσαι
πόσαι μὲν οἱ βιοῶν τες ἐπὶ φκέφορον· καὶ μέγα μορφούμενοι πλάνα
καινώσῃ τοῦ νοος· πόσοι δὲ οἱ ραθυμότερον πολιτόμενοι καὶ συ
χνὰ μαζόμενοι τῶ αἰῶνι τούτῳ, ἰδοὶ ἀὸ τι χεῖσι μός ἐφιν ἡλί
γοισα τοῦ σῶς φωνή· πολλοὶ γὰρ φησὶ κλητοί ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί·
καὶ ἄλλα χοῦ λέλεκται· πολλοὶ ζητήσουσιν φ σελθῆν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν·
ἢ ἁπλῶς ἰζοντες φ σελθῆν διὰ τῆς στερνῆς πύλης· ὁ ὅτι ὀλίγοι εἰσὶ κοῦ
αὐτήν· τότε προσῆλθον τες οἱ φαρισαῖοι, συμβούλιον ἔλαβον κα
τὰ τοῦ ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ καὶ τῷ ὄχῃ· ἔσονται οὖν,
καὶ ἀφέντες αὐτὸν, ἀπῆλθον· ὁρίτων ἐπερωτησάντων διὰ τί κεῖνον
ὁ βούλημα τῆς ὀκκαμμύσης λόξεως καὶ τὸ ρκτόν, τοιοῦτον φ ναι
μοι φαίνεται· ἰουδαῖοι ἀπτεῖ σῆλθον χρῆσται τὴν κ τὸν μωσεῖ νόμον δῆ
δασκαλίαν· καὶ πολιτφᾶν ἀποζῆν αμμὴν τῆς τῶν ἐθνῶν φοβῆς·
καὶ δόγμα ἔχοντες τὸ λέγον· ἔωσ θαν αὐτοῦ φώνησαι πρὶ τῆς ἀλη
θφᾶς καὶ κὸ πολεμήσῃ πρὶ σοῦ, ἀνθίφαν το τοῖς κρατοῦσιν αὐτ
ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ μὴ παραβῆναι τὸν νόμον τοῦ θῦ· καὶ πολλὰ
κις ἐὰρδην ἀπολέσθαι κεκινδωνίκασιν ἐπὶ ρῶμαίους λομένῳ
ἀνδριάντας καίσαρος ἢ σημᾶν ἀὸ τὸν νεὸν τοῦ θῦ· ἀνθίφαμμοι
καὶ κωλύοντες τοῖς ἰσχυροτέροις αὐτῶν γενομένοις, ἐκ τοῦ ἡμᾶς
τὴν κλῆσιν ἰουδαίων· ἁρομένων δὲ ἐκ τῶν κ τὸν χεῖνον τῆς βορίου
καίσαρος ἱστοριῶν γραφάς· ὡσ ἀρα ἐπὶ πονηροῦ τινος πιλάτου ἐκεῖν
δώκασεν ὅλων· τοῦ μὲν πιλάτου βιαζομένου ἀνδριάντας

καίσαρος ἀναθῆναι ἐν τῶν ναῶ· τῶν δὲ, καὶ παραδώσαμεν
κωλυόντων· τὸ δ' ὅμοιον ἀνῆκε ἅπαντα γονέναι καὶ κατὰ τ
χεῖνον καίσαρος· καὶ τὸ χαλεπώτατον ὅτι ὅσον μὲν ἐπεσκο
πᾶ τὸ λωσε καὶ τὸν λαὸν μὲν καὶ τοῖς προφήταις φρμ
πορίτε τᾶ χρησάμπελῶν τοῦ κῦ σεκοσικλ· καὶ τὸ κατὰ πκμ
νεόφυτον αὐτοῦ ἀὸσι ἰούδαν, οὐδὲν τηλικοῦτον ἐγένετο· τὸ π
ραδοξότατον δὲ, ἀὐτοὶ πρῶτοσι ἐπολέμησε μιᾶν αὐτὸν ναὸν
τοῦ θῦ ὅτι πλάτος· ὧν παρέδωκαν τὸν ἰν· καὶ κατὰ τὸν χεῖνον
οὖν τοῦσε σῆρικαὶ φόρον ἐπετάχθησαν δοῦναι ἰουδαῖοι ρῶμαί,
σκάψισκαὶ βουλὴν ἐνίουδαίοις πορὶ τοῦ πότερον καθήκα τ
ἀνακαμμένοις τοῖς θῶ καὶ μαρίδαν ὀνται αὐτοῦ δῶναι φόρον τοῖς
ἄρχουσιν, ἢ ὑπὲρ ἐλευθερίας πολεμᾶν ἢ μὴ συγχωρᾶν τοῦ ζῆν
ὡσ βούλονται καὶ μὴ δῶναι φόρον· καὶ ἰσφέρηται ὅτι ἰούδασμὲν
ὁ γαυλωνίτησ οὗ μέμνηται καὶ λουκᾶς ἐν ταῖς τῶν ἀποστόλων πρά
ξεσιν· ἀποφήσας πολὺ πλῆθοσ ἰουδαίων, ἐδίδασκε μὴ δεῖν
δοῦναι καίσαρι φόρον· μηδὲ κύριον ἀναγορεύειν τὸν καίσαρα·
ὃς δὲ κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ τε πῆρχησ, πάθφ νέβούλετο τὸν
λαὸν ὅλων τῆ παρούσῃ κατασφάσῃ· καὶ μὴ αὐθαίρετον αἱρεθῆναι
πρὸσ ἰσχυροτέροσ πόλεμον· ἐδόθη δὲ τοῖσ φόροσ· καὶ ἡ πρό
κῃ μένη δὲ τοῦ ἀγγελίου λόξισ, οὐσανφωσ μὲν ἐμφαίνφ τὰ
τοιαῦτα· τὰ δὲ δῶρα μᾶλλον βεβασανισμένωσ ὁρᾶν τὸ ἐκκαμ
ρὶ τὸν, παρίστησι τοῦτο αὐτῶσ ἄχαν· χώραν γὰρ οὐκ ἔχον φαρι
σαῖοι βουλόμενοι παγιδεῦσαι ἐν λόγῳ τὸν ἰν· ἀποφήναντεσ ἑαυτ
τοῖσ μαθηταῖσ, μετὰ τῶν ἡρωδιανῶν πιθέσθαι τοῦ ἰῦ· πότερ
ὄξεστι δοῦναι κῆνσον καίσαρι ἢ οὔ· φόμολογοῦμεν δὲν ὅτι οὐδ
δόναι· καὶ φησὶ μπεφωνημένον ἦν ὁ πιδιδόναι· καὶ ὁρῶ φ μὴ

δηλοῦται τοῦτο τῆς ἐκκλησίας ἱστορίας ἐκ τοῦ τοὺς βουλομένους
παιδάσαι ἐν λόγῳ. τοὺς δὲ φαρισαίους μὴ μόνοις ἀπεφαλκέναι
τοὺς μαθητὰς ἑαυτῶν παλαιομένους περὶ τοῦ κηνσου. ἀλλὰ μὲ
τὰ τῶν ἡρωδιανῶν. ἡ κοσγαρ ὀπίπεν τῷ λαῷ πότε οἱ μὲν ἤδασκον
τες τελεῖν τὸν φόρον καισαρι, ἐκ αλῶν τὸ κηρῶδιανοι ὑπὸ τῶν
μὴ θελόντων τοῦτο γίνεσθαι· οἱ δὲ φαντασπὲ ἐλευθερίας κωλύοντ
δοὺναι τὸν φόρον τῷ καισαρι, ἐδόκουν ἁμαρτάνειν οἱ ἀκριβοῦντες τὸ
ἰουδαίων μαθήματα οἱ φαρισαῖοι· ἡδὲ μὴ βούλεσθαι τοῦθ' ὅπως
ἔχειν, σωσαῖ τῷ πᾶσι βουλόμενοι αὐτὸν παιδάσαι ἐν λόγῳ ἀποφέ
λοισι τοῖσ ἑαυτῶν μαθηταῖσ οἱ φαρισαῖοι· ἀποφέλοισι δὲ καὶ τοῖσ
ἡρωδιανοῖσ παλαιομένοις περὶ τοῦ φόρου· ποία γὰρ παλαίστρη ἐν
τῷ ἀποκρίνασθαι τὸν ἰῦ ἢ τι βούλεσθαι κῆνσον δοῦναι καισαρι, ἢ τε
μή· ἢ μὴ ὡσ ἀποδεδώκασι μὲν κωλύοντοσ μὲν αὐτοὺσ δοῦναι κῆνσον
καισαρι, ἐμᾶλλον ἡρωδιανοὶ παραινοῦσι δοῦναι αὐτὸν ῥωμαίοισ ὡσ ἀπο
φασίαν δηλάσκοντα. ἐπὶ τρέπουτοσδὲ, οἱ φαρισαῖοι ἐμέλλον κα
τηγορεῖν τοῦ ἰῦ· ὡσ βλέπουτοσ φασπρόσωπον ἀνοῦ μαλλον, ἢ περ
δηλάσκουτοσ ἐν ἀληθείᾳ τὴν ὁδὸν τοῦ θῦ· βασάνισον δὲ παρὰ σαυ
τῷ· ὁτι οἱ τῶν φαρισαίων μαθηταί· λέγουτεσ δηλάσκαλε οἴδαμεν
ὁτι ἀληθὴσ εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεισ· καὶ οὐ
μέλλεισ περὶ οὐδενόσ· οὐ γὰρ βλέπεισ εἰσπρόσωπον ἀνθρώπου,
οἱονπερ καλοῦνται αὐτὸν δηλαδὴ τοῦ ἐπαίνου ἐπὶ τὸ μὴ λαβεῖν
πρόσωπον τῶν ἡρωδιανῶν· καὶ τῶν οἱ ἐφρόνουν τὰ καίσαροσ·
ἵνα ἀποφήνωνται μᾶλλοσ κῆ τὸ βούλημα τῶν φαρισαίων περὶ τοῦ μὴ
δεῖν καισαρι δοῦναι φόρον, ὑπ' αὐτῶν παραδεθῆ τοῖσ ἡρωδιανοῖσ·
ὁρᾶσδὲ καὶ τὸ, γνοῖσδὲ οἷσ τὴν πανουργίαν αὐτῶν, φησι· τί με
πειράζετε ὑποκριταί· οὐκοῦν ἡδὴ παραλόμενοσ ὑπὸ τῶν

φαρισαίων μὴ πανουργίασαι τῶν προσερχομένων· ἵνα ὁτι πο τῶν
ἀποκρίνηται, ἐκ τῆσ ἀποκρίσεωσ ἐπιβουλάσωσιν αὐτόν· τοῦ
τον μὲν οὖν ἐκ τοῦ προκειμένου ἀγγελίου λελέχθω σόν τόπον
ὡσ πρὸσ τὴν λέξιν· οἷσ συμφώνωσ δὴ καὶ τὰ τοῦ μαρκου καὶ τοῦ λουκᾶ
ρήματα περὶ τῶν ὁμοίων ὡσ δῶμεν τοῦσι παραδεδειγμένοισ τοῦ ἀγγε
λίου· καὶ σωφελεῖ τοῦτο γε καὶ τῷ ἀλλήλοισι, ἰδεῖν· οὐκ ἄλλωσ γὰρ νοῆσαι ἔσ
παρα τοῦτον ἡρμηνευμένοσ τῷ ματθαίῳ περὶ τῶν καὶ τὰ τόπου· καὶ
παρα πλησιάσαι ματθαίῳ παρὰ τῷ μάρκῳ· ὃ μανδὲ καὶ δηλάσκο
μεθα ἀπὸ τοῦ σῴζεσθαι μὲν τοῖσ ὑπὸ τῶν πολλῶν λελυμένοισ·
καὶ δῆλα τοῦ τοενδόξοισ φαινομένοισ, προφάσει τῆσ δόθεν ἀστε
βίασ προσάγειν· ἀλλὰ ὑπὸ τῆσ ὀξετάσεωσ καὶ τῆσ ἀκολουθίασ
τοῦ λόγου παρισταμένοισ· προσέχεσ γὰρ ὁπτῷ ζητουμένου· τοῦ φόρ
δῶναι καισαρι κῆνσον ἢ μή, οὐχ ἁπλῶσ ἀπεφήνατο τοτὸ δοκοῦ
ἑαυτῷ· ἀλλὰ φησὶν ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου,
ἐπὶ τίθετο τίνοσ ἡ εἰκὼν καὶ ἡ ἐπιγραφή· καὶ φασὶν ὁτι καί
σαροσ, ἀπεκρίναντο ὁτι δεῖ ἀποδοῦναι τῷ καισαρι τὰ τοῦ·
ἀπὸ τοῦτο γε καὶ μὴ ἀποφθῆναι αὐτὸν πρὸ ἰδίου φανταστὶ θεοσεβῆ·
οὐδὲ πουδὲ τὰ μὲν καίσαροσ ἀποδοῦναι δεῖ τῷ καισαρι οὐχὶ
δὲ καὶ τὰ τοῦ θῦ τῷ θεῷ· καὶ οὐ κωλύεται τισ ἀπὸ διδοὺσ καίσαρι
τὰ καίσαροσ, ἀποδοῦναι τῷ θεῷ τὰ τοῦ θῦ· δῆλα ταιδὲ τισ τὰ
κατὰ τὸν τόπον, οὕτωσ πρὸσ πολογήσαι· ὡσ ἐφ' ἑκάμῃ ἐκ ψυχῆσ
καὶ σώματοσ· ὑπερκαθαδὲ ἐν ᾧ ὁτι καὶ ἐκ πνῆσ· καὶ ὀφείλομεν
τιναῦ δοῦναι ὡσ πορεῖ φόρον σωματοσ ἀρχόντων τι λεγομένων καί
σαρι, τὰ ἀναγκαῖα τῷ σώματι ἔχοντα τὴν τῆσ κόσμου τοῦ τῶν σωμά
ἀρχόντων σωματικήν· τοῦ τα δὲ ἐστι τροφὴ καὶ σκέπη καὶ ἄνα
καίωσισ καὶ σωμάτων καὶ ὑποδήματα καὶ ἄλλα ὀφείλομεν ἐπὶ ψυχῆ

φύσῃ καὶ τῇ κόνᾳ ἐπὶ θῦ, τῷ βασιλεῖ αὐτῆς θεῷ ὑπὲρ ἐπισυμ
φόρων καὶ κατὰ πλῆθος ψυχῆς φύσει καὶ οὐσίᾳ· πάντα
δὲ ἐᾷ σιν αὐτὲ πᾶρε τὴν ἅρμοσαι ὁδοὶ καὶ αἱ κατᾶρε τὴν πρᾶξαι· οἱ οὖν
ἦδασκόμενοι τὸν νόμον τοῦ θῦ πορεύεσθαι τῶν τοῦ σώματος πραγμάτω
καὶ ὁ φελούμενον αὐτῷ, οὐ τῷ αὐτὰ δὲ ξάζουσιν· οἱ μὲν γὰρ, πολλῷ
λογον ποιοῦσι ποιεῖ συμβουλόμενοι μὴ ἦδέναι κύνου καίσαρι·
ὅσα δώσω μισμηφαίσε καὶ ἀρυπνίαισ καὶ κοπώσεσι τοῦ σώματος·
καὶ ἀποχὴ πάσης τῆς ἡδονῆς τοῦ σώματος. καὶ τᾶσ ἀνάγκαισ ἀσ αὐτοῦ πρᾶ
ξαι· ἐπορεύθη δὲ παρὰ τούτοισ φησὶν, οἱ ἀστραγώδεσ μὴ ἦδονᾶ λαμ
βάνουσι πορείτων καὶ τῶν τόπων· φαυλότερον ταῦτα δέ τι καὶ τοῦ
σώματος ἔχειν ἦδέως τᾶσ ὀφελᾶσ· ἀλλὰ σπερμάτων ὁ λόγος τοῦ θῦ
πραγὰς χωρίζων τᾶσ ἀρχαίοισ τοῦ σώματος ὀφελᾶσ ἀπὸ τῶν ὀ
φελῶν τῆς ψυχῆς, φησίν· ἀπόδοτε τῷ καίσαροσ τὰ καίσαρι
καὶ τῷ τοῦ θῦ τῷ θῷ· ἡ κόνα γὰρ ἔχει καίσαροσ κὰι τοῦ σώματος κόν
πραγματικῶν ὁ φόρος· οὐ μόνον καὶ οὐδὲν πλέον αὐτοῦ ὀφε
λούμενα τοῦ σώματος· οἶδα δὲ καὶ ἄλλην ἐστὸν τόπον τοιαύτην
φορομένην ἦδησιν· ὁ μὲν γὰρ χῶν τοῦ αἰῶνοσ τούτου ἐν πο
λοσίᾳ καλεῖται καίσαρ· ὁ δὲ τῶν αἰώνων βασιλεὺσ
ὁμοῦ δενὶ συμβόλῳ τυγχάνων, θεὸσ παντοκρᾶτωρ ὀνομάζεται·
ἐπὶ τοίνυν ἄχομεν τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν τοῦ αἰῶνοσ τούτου
τουτέστι τῶν κῦ κακί· καὶ οὐ πρότερον δυνώμεθα ἀπο
δοῦναι τῷ τοῦ θῦ τῷ θῷ, ἐὰν μὴ ἀποδῶμεν ἀποθέμενοι
πᾶν τὸ τῆσ κακίασ τῷ καίσαρι τῷ τοῦ καίσαροσ· ἵνα
τοῦτο ὃ σπέρ ἐστι δυσχθέμτοσ τοῦ νομίσματοσ καὶ τῆσ ἐνα
τῷ χόνοσ, φῇ· ἀπόδοτε τῷ καίσαροσ καίσαρι καὶ τῷ τοῦ
θῦ τῷ θῷ· καὶ τοῦτο δὲ κατὰ τὸν τόπον σκωπτόμενον·

ὁπότε ἐὰν ποτε πειραζόμενοι ὑπὸ τῶν ζητούντων ἀφορμᾶσ
προφανῶν τῶν προβλήματα· οὐχ ἵνα μάθωσιν ἀλλ' ἵνα ὁσκ
δώσωσι μισήμων καὶ τηρήσωσιν· αὐκοῦ ὠμὴν λόγοισ πειρα
στικοῖσ κἀμοῦ, οὔτε παντήσεσθαι ὃν ὀφείλομεν, οὔτε ὃσ ἔπρε
ἀποκρίνασθαι· ἀλλὰ πορίεσκεμμένοσ καὶ μᾶλλον πορισκέ
φεσθαι· ἀστὸ ὅσκ δώσωμισ ἐκκόψαι τᾶσ ἀφορμᾶσ τῶν θελόντων
ἀφορμᾶσ· καὶ ἦδὺ δύσκολον ἂν εἰ πεῖν πᾶσι τὸ σῴζον τα, τοῖσ
βουλομένουσι ἐν τῷ αὐκούειν σῴζεσθαι· δώσω ταῖσ δὲ οἱ μὲν φα
ρισαῖοι λαμβάνεσθαι φάσ τοισ ἦδασκάλοισ τῶν ἦδαφόρων ἰου
δαϊκῶν παραδόσεων· οἱ δὲ οἱ ρῶδιανοὶ ἀστοῦ νομιζόμενον πρὸ
τοῖσ πολλοῖσ βασιλικοῖσ ἰουδαίων τῶν οὕτωσ αὐπλουστέρων λόγ
μένων λόγων· ἀφ' ἑκατέρων οὖν πειρωφάνου ζητοῦσε τὸ πορεῖ
τοῦ κυρίου σου· ὁ δὲ, αὐτοῖσ ἀποκρίνεζωσ ἀποδεδώκαμεν· πλὴ
ἐπὶ τοῦ μαθητοῦ βούλονζε κ τοῦ ἐρωτᾶν αὐτόν· ἀλλὰ πεμδόσαι
μοὶ λότον καὶ πειράζητε αὐτόν, ἵνα τοῦτο ἀκούσαντεσ τᾶσ δοκᾶσ
αὐτῶν πρὸσ τὸ πίσαι αὐτῶν. καὶ θαυμάσαντεσ ὅτι μὴ ἔδωκ
αὐτοῖσ ἀφορμᾶσ τοῦ αὐτῷ ἐπιβουλάσαι, οὐκέμαναυμῶ
πρὸ αὐτῷ ὡσ οἱ μαθηταί· οὐδὲ ἀπλῶσ ἀπῆλθον ὡσ πορὶ ἄλλων
τετεράφθαι· ἀφέντεσ δὲ αὐτὸν ἀπῆλθον· καὶ τοιοῦτοι τί φησιν
οἱ ἀφέντεσ τὸν λόγον καὶ ἀπιόντεσ ὀπίσω τεσ αὐτῷ· καὶ ἀπιόντεσ
ἀπ' αὐτοῦ μετὰ τὸ ἀκοῦσαι αὐτοῦ· καὶ οὐ χάμᾶ τὴν σῴζεσθαι
πορὶ τῶν μᾶλλον τὸ ἀκοῦσαι ἀποφάντων καὶ τοῦ αὐκούειν· ὅτι
οἱ τοιοῦτοι ἀφέντεσ τὸν ἐν ἀπῆλθον· ἡ μᾶσ δὲ ἐρωῦμεν τὸ
τῆσ μιμφησ· ἐκράτησε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀφῆκαν αὐτόν·

γενέσθαι τὴν ἡμέραν. προσῆλθον αὐτῷ σαδδουκαῖοι λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ γυναῖκα καταλίπῃ καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἐτελεύτησεν μὴ ἀφεὶς σπέρμα· καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν τὴν γυναῖκα καὶ οὗτος ἀπέθανεν μὴ ἀφεὶς σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως· καὶ οἱ ἑπτὰ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ὕστερον πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος γυνὴ ἔσται; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐχὶ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ; ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἐν οὐρανῷ. περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωσέως ἐπὶ τοῦ βάτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων· ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε. προσελθὼν δέ τις τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν· ποία ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη πάντων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι πρώτη πάντων ἐντολή· ἄκουε, Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστιν· καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου· αὕτη ἐστὶν πρώτη ἐντολή. καὶ δευτέρα ὁμοία αὐτῇ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν· μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς· καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἷς ἐστιν θεὸς καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν περισσότερόν ἐστιν πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χριστὸς υἱὸς Δαυίδ ἐστιν; αὐτὸς γὰρ Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· εἶπεν κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου. αὐτὸς οὖν Δαυὶδ λέγει αὐτὸν κύριον, καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν; καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς καὶ φιλοῦντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα. καὶ καθίσας κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ ἐστιν κοδράντης. καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθήσεται. καθημένου δὲ αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ ἐπηρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· εἰπὸν ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς· βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὔπω τὸ τέλος· ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους καὶ λιμοί· ἀρχὴ ὠδίνων ταῦτα. βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς· καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως ἑστηκότα ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν μηδὲ εἰσελθάτω ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὢν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος· ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλῖψις οἵα οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἣν ἔκτισεν ὁ θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ κύριος ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἰδοὺ ὧδε ὁ χριστός, ἰδοὺ ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε· ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν εἰ δυνατὸν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς· ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἰδοὺ προείρηκα ὑμῖν πάντα. ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης· καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἁπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ἐγγὺς ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ πάντα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. ὡς ἄνθρωπος ἀπὸδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν καὶ ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἢ ὀψὲ ἢ μεσονύκτιον ἢ ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ· μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. ἃ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω· γρηγορεῖτε.

ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν· ἔλεγον γάρ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ. καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς· συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον εἰργάσατο ἐν ἐμοί· πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοῖς καλῶς ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε· ὃ ἔσχεν ἐποίησεν· προέλαβεν μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

καὶ Ἰούδας Ἰσκαριὼθ ὁ εἷς τῶν δώδεκα ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ. καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει· ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον· καὶ ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν. καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατὰ εἷς· μήτι ἐγώ; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· εἷς τῶν δώδεκα ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον· ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν· λάβετε, τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου τὸ τῆς διαθήκης τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε, ὅτι γέγραπται· πατάξω τὸν ποιμένα καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται. ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς με ἀπαρνήσῃ. ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἔλεγεν· ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον. καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανί, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. καὶ λέγει αὐτοῖς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατὸν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα, καὶ ἔλεγεν· Ἀββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ ἔλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. καὶ ὑποστρέψας εὗρεν πάλιν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι, καὶ οὐκ ἤδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε; ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν.

καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν, κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. καὶ ἐλθὼν εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ λέγει· ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. οἱ δὲ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. εἷς δέ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. καὶ εἷς τις νεανίσκος συνηκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ κρατοῦσιν αὐτόν· ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν.

καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ εὕρισκον· πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. καί τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων· οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐγώ εἰμι, καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον εἶναι θανάτου. καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ· προφήτευσον· καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον.

καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· οὐκ οἶδα οὐδὲ ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις. καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον, καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν τοῖς παρεστηκόσιν λέγειν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δὶς τρίς με ἀπαρνήσῃ· καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

καὶ εὐθὺς πρωΐ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλᾶτος· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· σὺ λέγεις. καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. ὁ δὲ Πιλᾶτος πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλᾶτον. κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον ὃν παρῃτοῦντο. ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν αὐτοῦ δεδεμένος οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. καὶ ἀναβὰς ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐποίει αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλᾶτος πάλιν ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς· τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον· σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλᾶτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ. οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς ὅ ἐστιν πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον, καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων. καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια. καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν. καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶν τόπον,

μελῶς ὀξέταισας, ὁ ἀφ' ὅτι ὁ μὲν ἀθέτων τὴν ἐκκλησίαν πεπιστεύκασιν
ἀναστάσιν νεκρῶν καὶ ἄλλο δόμησος ἀθετῆ, οὐ πάντως δηλοῖ
τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐν χριστῷ ἠλπικώς ἀπὸ μόνου· εἰρηται γὰρ καθ' ὑπόθεσιν μὴ
ἐληθῆς ἡ περὶ τῆς ἀναστάσεως παρὰ τοῖς πολλοῖς ἀναίρεσις, οὐκέτι
τὴν τῆς ζωῆς ἐλπίδα μόνον ἐν χριστῷ ἔχομεν ἀθετῶν ζώσης τῆς
ψυχῆς· οὐκέτι γὰρ μὴ ἀπολαμβάνοι σῆς τὸ σῶμα· ὁμοίως
δὲ καὶ θηρίον τι καὶ κρέπων· ἀλλ' οὐδὲ ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων
ἐσμέν· ἡ τὴν μὲν ψυχὴν λέγοι μὲν ζῆν καὶ ὑπάρχειν· τὸ δὲ σῶμα
τοῦτο μὴ πορίζεσθαι μὲν αὐτῇ· μηδὲ λάβοι μὲν ἀπολαμβάνειν
αὐτό· ἵνα δὲ ἐς κατασκάλην τοῦ πρὸς τὸ στῆμα νόμιμον τοῦτο
μᾶλλον αἰσθάνεσθαι τὸν ἀπόστολον ἐν τῇ πρὸς κορινθίους πρώ-
τῃ συλλήβδην μάθωμεν καὶ τῶν, ἃ ὅλως μὲν κρίνεσθαι οὐκ ἀξιοῖ, τί καὶ βα-
πτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν· τί καὶ ἡμᾶς κινδυνεύομεν πᾶσαν
ὥραν· καὶ τῶν, ἃ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησαν ἐν ἐφέσῳ, τί μοι
τὸ ὄφελος· εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ πίωμεν αὔριον
γὰρ ἀποθνήσκομεν· ἐφάνη γὰρ τὸ νομισθὲν παρὰ τοῖς πολλοῖς σα-
λῆθες εἶναι, μὴ εἶναι ἀλήθες τὸ περὶ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν·
πῶς οὖν τούτων κολουθῇ τὸ μάτην ἡμᾶς κινδυνεύειν ὑπὲρ τῆς
σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν, φανερὸν ποιοῦντας· πῶς δὲ οὐδὲν ὄφελος
τὸ θηριομαχῆσαι τοὺς οἰκονομοῦντας ἐν ἐφέσῳ· πῶς δὲ περὶ τοῦ
σώματος μὴ ἀπολαμβάνοι· πῶς δὲ οὐ κολουθῇ τὸ μὴ εἶναι σαρκὸς
ἀνάστασιν· τὸ φάγωμεν καὶ πίωμεν· αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν·
οὐ πάντα δὲ φαμὲν ἀπιστοῦντες τῷ θεῷ ἡμᾶς αἰτεῖσθαι ἐν τῇ εὐ-
χῇ τὸν τῆς ἡμέρας ἄρτον· ἢ τῷ
ὑποβλέπειν ὁ τι ἡμᾶς ἐνεργάσεται ἡ τῆς ἐκλύσεως μελ-
λησις· καὶ ἀναφήσαι τὸ δέρμα μου τοῦτο ἀναστλοῦντας τά-

οὐκ ἀπιστοῦμεν δὲ οὐδὲ τὴν ἀποστολικὴν φωνὴν λέγουσαν· ζῳοποιεῖ
καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν·
ἀλλ' οὐδὲ ἀναιροῦμεν τὸ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ λεγόμενον τοὺς ἁγι-
ζομένους μόνον ἀποθνήσκειν φάσκοντας· ὃ καὶ παρεθέμεθα
ἀνωτέρω· προσκληθόντων οὖν
τῶν ἰουδαίων καὶ οἱ πίστεως ἐλέγοντο μὴ εἶναι ἀναστάσιν· ἀναστάσιν
δὲ τὴν ὡς ἀποδεδομένων καὶ μὴ κατὰ τοῦτο· καὶ ἐπιρώτησαν ἡμῶν
τοὺς κληρονόμους· μὴ σῆς ἔφην· ἐὰν τίς ἀποθάνῃ μὴ ἄρρεν τέκνον,
ἐπιγαμβρεύσῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ αὐτοῦ· καὶ ἐὰν ἀ-
φῇ θήλεαν τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ἀξιοῦμεν φησὶ τοῦτο μοι δοκεῖ παρα-
θέσθαι τὴν μὴ σεσωσμένην· φησὶν ἀνέφορον σαλοῦ καὶ οἱ τὸν
ὑμῶν ἀπελίσσετε γραμμάτων ὑπὲρ αὐτῶν φέρεσθαι· ἆρα οὖν οὕτως
ὑμῶν ἀδελφοὶ ἐπιτροπεύσουσιν· ἐὰν δὲ καὶ τοιοῦτόν τι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ· καὶ ἀποθάνῃ φησὶ ζῶν αὐτῶν καὶ τὰ ὄντα· ἐφ' οἷς οὐκ
τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑπόδημα· πρὸς τοῦτο δὴ τοῦρκ τοῦ οἱ σαδδου-
καῖοι ὡς τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως μὴ ἔχοντες φαύλως ἀκούσαντες·
καὶ μηδὲν θυσιαζόμενον μηθὲν τῶν ἐκκλησιαζόντων νόμον, ὃ μὴ θῆς
ἀκολουθῶν τῷ εἶναι ἀναστάσιν τὸ καὶ τὸν ἄνδρα ἄνδρα παλινδρομεῖν
ἀναστάντα ἄρρενα μόριον ἔχοντα· καὶ τὴν γυναῖκα, γυναῖκα καὶ
ἀναστήσεσθαι σῶμα γυναικεῖον πορίζεσθαι μήν· καὶ τὰ παρόντα
λαμβάνοντες λέγεσθαι τὰ πορίζοντα ἀναστάσεως ἐκ τοῦ τὰ τα
αὐτοῖς νομίζεσθαι κολουθῶν, πλάσαντες τίς τινα μῦθον τὸν πορί-
σαντα ἀδελφῶν τὰ μὴ σαντῶν μίαν γυναῖκα, ἐπὶ τίνι πόρῳ τίνος
ἀνδρὸς τὰ γυναικεῖα ταῦτα· φθάσασα ἀπάξει πάντα χρή-
ματα ἀνδρῶν γυνή· ἐδιώκαν τοῦτο καὶ χωρὶς τοῦ ποιούτου πλ-
ησμονῆς ἐπὶ πορήσαι ἐκ τῶν πολυτιμήτων γυναικῶν· πάλαι δὲ καὶ

πολυτάμων ἀνδρῶν· καὶ ὁ στρατηγὸν ἀποκρινόμενος αὐτοῖς,
τὸ μὲν βούλημα τοῦ κ̅υ̅ μου σὺν ἡμῖν ἐστίν· ὡς οὐκ
ἔξιόν ἐστιν ὡς τῆλικούτου μυστηρίου· μόνον δὲ ἀπιφήναντ
λέγων καὶ ταῦτα θάσσον φασὶν ἀπαγγεῖλαι πορεύεσθε ἐκ νεκρῶν ἀν
φασεῖ· ὅτι ἐκ μὴ φάσι τοῦ μοι· ἀλλὰ τί ὄνταιοι ἐκ νεκρῶν ἀνι
φάμνοι, ὡς οἱ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄγγελοι· καὶ ὡς πορφοὶ ἐν τῷ οὐρανῷ
ἄγγελοι οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμοῦνται, οὐ τοφὴ καὶ οἱ ἀνι φά
μνοι ἀπὸ τῶν νεκρῶν· ἀμὼ δοῦναι σῆμα τοῦτον δηλοῦσθαι ὅτι
οὐ μόνον καὶ τῷ τὸ μὴ ζῶν μὴν καὶ τὸ μὴ γαμεῖσθαι ὡς οἱ ἐν τῷ οὐρανῷ
ἄγγελοι τίνονται οἱ ζῶντες μνοι τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως· ἀλλὰ καὶ
κατὰ τὸ μέγα οἰκειαζόμενον αὐτῶν πρὸς σωμ̅ τῆς τοιαύτης φύσεως
γίνεσθαι τοιαῦτα, ὁποῖά ἐστι τὰ τῶν ἀγγέλων σώματα τὰ ἀέρια·
καὶ αὐτοφανὲς φασὶν· ξενίζον δέ τι τοῖς πολλοῖς τῶν πιστεύοντων
δύτιμα ζητήσαι τί ἀν· πολλαχῶς μὲν καὶ πολλαχόθεν· σαφῶς δὲ ὅτι
καὶ ἐν τούτῳ ἐπαπορῶν· φασὶ πορεύεσθαι οἱ ἀνιστάμνοι ἐκ νεκρῶ
ὡς ἀγγέλοι ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὁμοίως τὰ μάτια ἀγγέλων μέγα βάλλον τες
ἀέρων, οὔτασι καὶ ἄλλοι ἐν τῷ οὐρανῷ ἄγγελοι· ἀνοί ποτε οὖν τες
καὶ καλῶς ἀμφοτέρως ἐν ἀνούσῃ μαλι, γεγόνασιν ἐν τῷ οὐρανῷ
ἄγγελοι ὡς τινες ἕτεροι πρὸ αὐτῶν· ὃ δὲ τὸ ξενίζον τοῦτο δοκεῖ
ζητῶν ἐκ τῆς προκειμένης λέξεως τὰ αὐτὸ καὶ ἀλλαχόθεν, ὁρᾷ τὸ
πορεύεσθαι φησὶν ὁ λην τὴν τετραφὴν καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῶν πραγμάτ
καὶ τί ἔπεται τῷ τῶν τοιθέντι σκοπῷ· ἀχεὶ παραδέξασ
ποιοῦ τον λόγου ὃ ἔπεται τοιαῦτα· ἀτίνα δηλοῦται ἐκ τοῦ ἀγγέλοις
κρινοῦμεν· καὶ τοῦ φασὶ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι· ἃ δὲ
ἡ τὴν ἰούδα προσοιπότισε πιστολήν· ὁρᾷ τὸ τί ἔπεται τῷ λόγῳ·
ἡ αὐτὸ ἀγέλουσ τὲ τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν ἀρχήν· ἀλλὰ οὐ

πολιτούτας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, φησὶ κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμ
ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφου τετήρηκεν· ὁρᾷ τοδὲ ὅτι τοιῶν τολμῶν ζητ·
πῶς αὐτῶν δηλαδὴ κούφων τῶν ἐν τῇ νεότητι τεραμμένων· ὅτι ἰδόντες οἱ
νόοι τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαί εἰσιν· ἔλαβον ἑαυ
τοῖς ἀφ̅ σωμ̅ ἀπὸ πασῶν ὧν ἐξελέξαντο· σαφῶς δὲ τὸν κ̅ν̅
τὸν τόπον ἐπαπορῆσαι· καὶ τὴν αἰκολουθίαν αὐτῶν ἐπισκοπῶν·
καὶ χάριν τοῦ σῶσαι τὴν τοῦ τηλικούτου σαφήνειαν, μὴ ποτεῦ
καφαλεῖν· ἀρκεῖ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀρχαίοις ἡμᾶς ὅτι τοσοῦ
τον παρακεκινδυνεύκεναι· οὐκῶν καὶ ῥᾳδίως δὲ νομίζω αὐτὰς
ἀκθεμένους τὴν λέξιν τοῦ νόμου ἀπὸ τοῦ δικτερονομίου, ἰδεῖν ὡς
οἰόν τε ἐστὶν αὐτοῦ τὸ βούλημ̅· ζητητέον οὖν ἐν αὐτῷ τίς ἡ μίαι
γωή· καὶ τίνες οἱ δύο ἄνδρες οἱ ἀλλήλων ἀδελφοί· πρότερ
μὲν ταμὼν ὁ ἕτερος τὴν γυναῖκα· οὐκ ἀποφορῶν δὲ ἐξαυτῆς·
δεύτερος δὲ ταμὼν ὁ τοῦ πεθυνηκότος ἀδελφός· καὶ γεννῶν παι
δίου ὀξόνομα τος τοῦ πεπλάτηκότος· καὶ μέγα τῶν ζητη
σάντων ἐστὶν ὃ μὴ βουλόμενος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ
ἑαυτοῦ· καὶ δι' αὐτοῦτο ἐναντίον τῶν τερουσάντων τὸ ὄνομα
τὸ ἓν ὑποδήματα· καὶ ἐμπτύομενος ἀφ' τὸ πρόσωπον ὑπὸ
τῆς γυναικὸς αὐτοῦ βάσης ἐπὶ τὴν πύλην καὶ λεγούσης· οὐθέλῃ
ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου ἀναστῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφ
αὐτοῦ ἐν ἰσραήλ· ζητητέον δὲ ἐν τῷ τόπῳ· καὶ τίς ἡ τερουσία καὶ
ἡ πύλη ἐφ' ἣν ἀναβαίνουσα γυνὴ λέγουσα τὰ τετραμμένα·
ὅτι μὲν οὖν σεμνόν τι ἆναι καὶ αἰδοῖον ἄξιον χρὴ πεπεῖσθ
πάντα νόμον ἐπαγγελόμενον ἆναι θῦ· ἢ μὴ ὄντα σε μὴ ἆναι
νόμον θῦ, πᾶσα ὁμὴ πάντη ἀσύνετος ὁμολογήσαιεν· ἀδιάφορ
κομψὴ μὲν τοῦ τοῦ νόμου τοῦτο σεμνὸν καὶ αἰδέσιμον ἢ μή,

πρῶτον μὲν θεῶν ἡδέως καὶ ὁσίως αὐτοῦ· μεθ' ἃ δὲ τούτων καὶ ὁ κατὰ
τὴν γραφὴν ὀνομαζόμενος δοκιμος γραπτεύεται καὶ ἡδέως ἂν
τις αὐτὸν δοκιμάζειν· καὶ τὸ μὲν προβλῆμα καλόν, καὶ ἔχειν· ἀπὸ χολὴ
δὲ παντὸς ἄδικος πονηροῦ· φέρε οὖν τὸ πρῶτον μέρος προβλήμα
νομικὴν ζήτησιν θεάσασθαι θέλοντες· ἐπὶ καλεσάτω μέν τις τὸν ἡττον
φθάζοντα προβλήματα ἀπαρχῆς, ἡ πῶς μέν· καλὸν μὲν ἡ
τοῦ ὑπὸ τοῦ δόλου· ἡδὲ μήτε τοῦ ὑπὸ ποίου τινὸς μήν ἡστι
τόπον· κρινᾶ δὲ ὁ δικαστὴς μᾶλλον τοῖς ἤθεσι τοῖς μέροις· δοκεῖ δὲ μοι
κατὰ μίαν ἰδέαν ζητήσιν εἶναι τοῦ ἀνδρὸς ψυχή· τὸν μὲν
πρῶτον μὲν τῷ τοῦ νόμου γράμματι καὶ μὴ τεκνοῦσαν ὀφεῖ
τον, δεύτερον δὲ, τῷ πνεῦματι τῷ νόμῳ· καὶ ἀπὸ τούτου καρποφορου
σαν καὶ γεννῶσαν καὶ μὲν ἀφίσταμεν ἐν τῷ τε γεννᾶν μέν τινας πρὸ
τὸν ἀποθανόντα τὸν αὐτῆς νόμου γράμματος τυχόντας· καὶ πάλιν ἑκά
στην ἔσεμνήνευσαν καρδίᾳ ψυχῇ καὶ τρόπῳ καὶ σωφροσύνῃ, πάντας τοὺς
μὴ τῶν πρώτων κατὰ τὰς ἁγιωσάσας τῶν τοῦ νόμου γράμματος·
οὓς ἀποθνήσκειν πρόκειται σὺν τῇ σωφροσύνῃ ἵνα αὐτῇ
τοῦ στόματος καὶ τεκνογονίας· ἐπὶ πάντας τὰς τέκνα μένειν ἐν τῷ ἁγνείᾳ
πᾶσι καὶ ἁγιασμῷ μεθ' ὑποφερούσης· οὐ σωθήσεσθαι μὲν πρὸ τῆς
τεκνογονίας ἢ χωρὶς αὐτῆς· τέκνα δὲ τῆς τῶν ἁγίων τῶν ψυχῆς
ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἀνδρὸς τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου, τὰ καὶ
τῶν τοιούτων ἔργων· ἀδελφοὶ δὲ καὶ ἀπὸ μιᾶς μήτρας γεγονότες
γεννάσθαι, οἳ δύο νόμοι· οἵτινες καὶ κατοικοῦσιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ
οὐ γὰρ καθαίρεσιν οἰκοδομῶν ἀπ' ἀλλήλων· ἀλλὰ ἀμφότεροι
ᾠκοῦσι· καὶ ἀμφότεραι αἱ ἐκδοχαί, ὡς ἐν οἰκοτινὶ τῷ πρίκου
αὐτοῖς γράμμασι· καὶ ὅρα μὴ τοῦτο δηλοῦσθαι δύο ταῖς ἐκ

ἀνδὲ καὶ τοῖς κῶσιν ἀδελφοῖς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ· ἡ παῖς ζήσεται· καὶ ἀ
ποθάνῃ ἡ σὺν αὐτῶν αὐτέρα δὲ μὴ κ' αὐτῷ· οὐ κατὰ δύναμιν
δῆλα τὰ σάμενον· ἰδοὺ μὲν δὲ καὶ τὸ οὐκέτι ἀ ἡ σὺν τοῦ τεθνηκότος·
ἡ σὺν δὲ μὴ ἁγίζον τι· καὶ τί μᾶλλον ἡ σὺν ψυχὴ παραβαίνῃ
τοῦ τοῦ νόμου· πῶς δὲ ἐπιρρᾷ· ὡς ὅτι ποιοῦ ποίοις δὴ τόποις
ὕστερον λαμβάνω· μᾶλλον τὸν θάνατον τῆς κατὰ τὸ γράμμα ἐκ
δοχῆς τοῦ νόμου καὶ τὴν ἀνάστρεψιν αὐτῆς, τὴν μέν τινα
ψυχὴν ποιοῦσαν παρὰ τὴν θέαν ἐν τῷ λήν ζωὴν καὶ πρόπορον τε
νομένην τοῦ τεθνηκότος· καὶ ἐκ μένω πιφάσασαν, ἡ ζωὴ πάντη
γίνεσθαι τοῦ νόμου ἀνδρὶ μὴ ἁγίζον τι· ὁ τε παρὰ δὲ χέζλοτον
αὐτὸν ἁγίζον τα τῇ ἐκδοχῇ τοῦ γράμματος· ἀλλὰ πάντη
ἀλλότριον· ποιαῦται δέ εἰσιν, αἱ τῶν ἑτεροδόξων ψυχαί· αἱ σὺν
καὶ ἐκδοχὴ τοῦ κατὰ τὸν νόμον γράμματος τελέσται·
καὶ οὐκ ἐβουλήθησαν τοῖς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐκείνοις οἰκοῦσι τιμᾶν μὴ
θῆναι πνεῦματι νόμῳ· ἀλλά τινι ἡ ζῶν ἀμφοτέρων τούτων λόγῳ
καὶ μηδαμῶς ἁγίζοντι κοινωνῆσαι· ἐπεὶ ἀνδὲ ψυχὴν κεῖθεν
βιοῦσαν ἀποθανόντος καὶ ἀναπνεύσαντος τοῦ πρώτερου
ἀνδρὸς, οὐ βουλομένην ζῶσι τενέσθαι καὶ ἀνδρὶ μὴ ἁγίζοντι·
ἀλλὰ τῶν μὲν τοῦ ἀδελφοῦ τούτου τελευτήκοντος καὶ
ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ οἰκήσαντι· ὁ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς
ἀφέρχεται πρὸς αὐτὴν καὶ τίνες ἔνδον τῆς ψυχῆς αὐτῆς· καὶ λαμ
βάνᾳ αὐτὴν ἐν αὐτοῦ φόστωσαι καὶ· καὶ σῶν οἰκᾷ αὐτῇ τῇ ψυχῇ
ὅτι μὲν κρίσιμος αὐτῆς· αὐτὲ κατὰ τὸ βούλημα τοῦ θεοῦ τῶν
μὲν μήσ τοῦ δευτέρου καὶ πνεύματι νόμῳ· τὸ δὲ παιδίον ὃ ἐὰν
τέκνῃ καὶ γεννήσῃ· καὶ σῶν οἰκήσασα τοῦ δευτέρου καὶ πνεύ
ἀνδελφοῦ ψυχῇ τῶν, καθὼς ταῖς ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀδελ

αὐτοῦ τοῦ πεντελαστικοσ. καὶ ἵνα ἐξ οὐκ ἐκ τοῦ πρωτέρου
μέν, ὁμώνυμοσ δὲ τῷ πρωτέρῳ. ὄνομα γὰρ τῷ γεννήματι ἐκ
τοῦ πατρὸσ ὀνόματοσ ἐφ' ἑτέρου τοῦ πεντελαστικοσ. ἐπὶ
καὶ κάνοσ ἐκαλεῖτο νόμοσ θῦ. καὶ οὐχ ἧττον ἐξῆν ἀφεθῆναι
ὑπὸ τοῦ δήμου τὴν ἀληθῶσ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ ἀποθανόντοσ
ἀνδρὸσ καὶ αὐτὸσ ἐξῆν ἀφεθῆναι. ταῦτα μὲν οὖν ἐκ μέρουσ φέρεται
πρὸσ τοῦ νόμου. θῦ δὲ ἢ μίαν πόλιν ἢ καὶ πλείω, χρῆν. ἐν ᾧ φέ
τίζοντοσ τὸν νοῦν ἢ μὴ πρὸσ θέντων ἐξῆν. ἐὰν γὰρ μὴ βούληται φέ
ρειν ὧν ὅσ λαμβάνει τὴν γνώμην καὶ τοῦ ἀληθοῦσ, καὶ ἀναβήσεται ἢ γνώμη
ἀληθοῦσ ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπὶ τὴν γερουσίαν. καὶ ἐρεῖ τὰ ἐπιφερόμενα.
καὶ πρῶτον γε παραγράφει ὅτι ἐὰν ὅσον καὶ γνώμην ἐποίησε τὸ ὑπὸ τοῦ νό
μου προστεταγμένον. καὶ ἀναιρήσιων πρὸσ αὐτὴν σωφρόνων καὶ αὐτῆ καὶ
ἐπεκύρωσαν τῆσ, ἀνοσιουργήσετο. ἀλλὰ ἀνδρὸσ ἀνδρὸσ τῆσ τύ
ραννοσ. ὅτε δὲ οὐ βούλεται λαμβάνειν γνώμην καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆ.
καὶ οὐ θέλει ἀναφῆσαι τοῦ ἀληθοῦ τὸ ὄνομα ἐνιαυτόν. καὶ καλοῦσι
ὑπὸ τῆσ βουλῆσ τῆσ πόλεωσ, λέγει οὐ βούλομαι λαμβάνειν γνώμην.
καὶ ἀπιόντα ὑπολυόμενοσ τὸν ὑποδήματα. καὶ ἐμπίπτεται ἀφ' ὁ
πρᾶσσον ἀπὸ τῆσ τύραννοσ. καὶ μέγα ὀνομάζεται εἶναι τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ἢ οἰκοσ τοῦ ὑπολυθέντοσ τὸν ὑποδήματα, πότε λέγεται ὅσ.
οἷον γὰρ ἢ μὲν τῆσ τῆσ ἦν τοῦ νόμου ἐλέγετο αὐτῷ τὸ, ἀμφὶ πα
θεῖν ἐᾶτε. ἢ δὲ τοῦ παῖναν τι τῶν νόμων ποιεῖν. οἷον ἐλάλει ται
ὑπὸ τοῦ λοῦσφασκοντοσ πρὸσ αὐτόν. ἡμᾶσ δὲ ὡσ αὐτοῖσ ἀποθνήσ
κετε. καὶ προσχέσθαι δώσασι νοῆσαι μᾶλλον τὸν θάνατον τῆσ ἐκδοχῆσ
τοῦ γράμματοσ, ἢ ναι ἄλλην ἐκδοχὴν τοῦ νόμου ἢ ἡμαρτημένην
καὶ οὐδὲ πιθανὴν οὐδὲ ἂν ἐπιλήπτου. πλὴν τὴν γένεσιν ἔχουσαν
ἡμαρτημένην μέν. ἀπόδεται ἢ ἀφορμῆσ τῶν ἐν τῶν νόμων τε γραμμέ

ἐρχομένην. καὶ οὐ βουλομένην ἀναφῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ. καὶ τιμῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ νόμου. οὐ βούλεται τοιαύτη ἐκδοχὴ
παραλαμβάνειν τὴν γνώμην καὶ τοῦ ἀληθοῦσ ψυχήν. οὐ δὲ γὰρ θέλει καρ
ποφορῆσαι ἐπὶ τῷ δοξάσαι τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότοσ ἀληθοῦσ. διὸ
κ γνώμην οὐ κατέστησε κεν ἢ ἐποίμην τιμῆσαι τὸν πρότερον ἀδελφὸν
αὐτῆσ. ἀλλὰ ἀναβαίνει ἐπὶ τὴν πύλην καὶ τὴν ἁγοδον τῆσ πόλεωσ
ἑαυτῆσ ἀκούσησ καὶ γερουσίᾳ. καὶ νοεῖται ταῦτα γινόμενα κατὰ τὴν
ἐκκλησίαν καὶ τὴν φάσιν τὴν σημαντικὴν καὶ ἁγοδον. ἐλάλησε δὲ καὶ τῶν
τὸν μὴ βουλόμενον ἀναφῆσαι τὸ ὄνομα τοῦ ἀληθοῦσ τοῦ ἐνιαυτοῦ. ἅτε
κ γερουσίᾳ τῆσ πόλεωσ ἐκείνησ ὀργιζομένοισ τὸν τοιοῦτον ἄνδρα, πῶ
θαν ἐξ ἀληθοῦσ οὐ βούλεται. ἀποκρινάμενοι δὲ ἐκείνου τὸ μὴ βού
λεσθαι, προσέρχεται αὐτῇ πρὸσ τὸν μὴ βουληθέντα ἀναφῆσαι
σπέρματα τοῦ ἀληθοῦσ αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τῆσ γερουσίᾳ ἐλάλησε αὐτοῦ καὶ αὐτῇ
μάλιστα. ὑπολύσασα τὸ ὑποδήματα ἀπὸ τοῦ ποδὸσ σου ἐφεμένον πρόσμα
σέα καὶ ἰῦ. καὶ τὸ οὐκ ἀμοιβὴ ἄξιοσ ἐνάλισσε τοῦ ἴματα τοῦ ὑπο
δήματοσ αὐτοῦ τετραμμένον ἐν τῷ καταλόγου καὶ καὶ κ μάρκου.
καὶ ἐν τῷ κ ἰῷ. μὴ ποτε οὖν ταῦτα τὸν ἐστὶ τὸ λύσαι τὸ ὑποδήματα,
τῷ ὑπολύσαι. οὐ γὰρ ὑπολύσασθαι κελεύεται μόσησ ἢ ἰησοῦσ.
οὐδὲ ἰῷ πορεύεται σεσῶσθαι τὸ ὑπολύσαι. οὔτοσ οὖν ὁ παρα
νομῶν οὔτε ὅλον ὑπολέλυται, οὔτε παύεται τὴν ὑποδέσμην
κόσμηται. ἀλλ' ὅτι μόσησ ἑκατέρου ἄγει. διὸ ἐμπίπτει τὸ πρό
σωπον αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τῆσ γερουσίασ ἐλάσασα αὐτὸν ἐμῶ
πτύσῃ γὰρ πᾶσα ψυχὴ τῶν οὐτέκνοποιοῦντων οὐδὲ καρποφορούντων
λόγῳ. καὶ δῆλα τῆσ αὐστηρᾶσ ὑπολύσεωσ τὸν ἐνοῖσ παίει.
καὶ ἀποκριθῆσα λέγει. ὅτι οὕτωσ ποιήσουσι τῷ ἀνδρὶ ὃσ οὐκ οἰκοδο

τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. καὶ προσχέσπαλινδρομῶθαι
ὅτι δὲ χορὸν ὡσὰν ὀνόματι ἐπὶ τοῦ ἀμφιτάνοντος. νῦν δὲ
λέγει καὶ μὴ οἰκοδομοῦντος τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. πᾶς οὖν
ὁ βλέπων τοῦτον τὸν λίθον λυομένου αἰσχρὸν καὶ ἐμπτυόμενον. καὶ αὐκοῦ αὐτὸν λοιδορήσει οὕτω ποιήσοντα τὸν λίθον.
ὃς οὐκ οἰκοδομεῖ τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, πάντα προσοικοδομήν τοῦ ἀλλ' ποιήσων. ἡ γὰρ μὴ οἰκοδομήσαι τὸν οἶκον τοῦ ἀλλ'
αὐτοῦ ὑπολυθήσεται τὸ ἓν ὑποδήμα. καὶ ἐμπτυσθήσεται. καὶ τὸ
ὄνομα πάντος τοῦ τοιούτου ἐν Ἰσραὴλ παρὰ τοῖς ὁρῶσι κληθήσεται
οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑποδήμα. ἰδοὺ μὲν δὴ καὶ ὁ πατὴρ
φησὶ τὸν ἐκκλησιαστὴν νομοθετῆσαι. καὶ ἔφασαν δύο νόμοι ἀδελφοὶ. καθ' οὗς ὁμὲν τὴν ἐξ' τοῦ πρόπορον, οὐκ ἦν ἀνόμως θῦ. οὐδὲ τὸ
δεύτερον φυλάσσων, ἔστιν ἔννομος χῦ. καὶ νόμοι κῦ τὴν χῦ
παροῖσι τεθνηκόσι τὸν πρόπορον νόμον ἀνοῦ τῆς τῶν ἀνῶν
φησί. ἐπὶ μὴ δὲ δόξαι φαι τὸ δεδόξασμένον τοῦτο τὸ μέρος.
πρόπορον ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης τῆς κατὰ τὸν
δεύτερον. δεύτερον δὲ νόμον τοῦ χῦ ἀδελφὸν ὄντα τοῦ πρῶ
καὶ ἡ ἀμοσέως. καὶ γὰρ τοῦ αὐτοῦ λόγου ὄς καὶ τὸν πρόπορ
ἐγήμησε. καὶ τοι κωλύων ὢν τοῦτον τὸν δεύτερον ἐπὶ τὸ αὐτό.
μᾶλλον κῦ τὴν παροῦσι, ἀπεθανεν ὁ ἐξ' ἀδελφὸς αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἦν
αὐτῷ σπέρμα. ἀλλὰ ἡ γυνὴ τοῦ τεθνηκότος μὴ αὐτὸν θάνατον τ
πρωτέρου ἀνδρὸς ἢ ὑπομόρμον ἦν, οὐ σὺ νεῖ ἐξ' ἀν δεῖ μὴ
ἐλπίζον τι. ἐλπίζει γὰρ ἀνὴρ τοῦ δαμαλείου νόμος ὡς ἀδελφοῦ
ἀνδρὸς τεθνηκότος τῶ πρωτέρου νόμω. καὶ ἡσέρχεται πρὸς
τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ. οἷον ὡς ἐπὶ πρᾶδήματος.
ἵδε μοι τὴν παῦλου ἐχθρὸν ὑπονόμου. ἡ πῶς ἡ ἀνὴρ ἐξαρράσαν

Κη

αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νόμου γενόμενον ὑπὸ τὸ δαμάλιον. καὶ ὁρᾶ φησὶ μὴ ἀπε
θανεν ὁ ἀνὴρ τῆς παύλου ἐχθρὸς. καὶ οὐδὲν ἧττον ἀπεθανόντος ἐκεῖ
νου τοῦ τεθνηκότος οὐ τάλαμεν ὄζω. ὡσοῦν καὶ οἱ ἀπὸ τῶν αἱρ.
οὐδὲ ἀνδρὶ μὴ ἄμιζον τι. ὁ γὰρ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἐσῆλθε
πρὸς αὐτὴν καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ἑαυτῷ ἐξ' γυναῖκα. καὶ σωφάκκισεν
αὐτῇ. καὶ τάλαμεν ὁ καρπὸς καὶ τὸ γέννημα καὶ τὸ παιδίον. καὶ τὸ
πάχθεν, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ τεπελάτη κότος. κατὰ γὰρ τὸν
πνικὸν νόμον τὸ δαμάλιον ὀνομάζ φ παῦλου. καὶ οὐκ ὀβελήλ φ παῦ
τοῦ ὄνομα τοῦ τεπελάτη κότος ὅτε ἐλήλυθεν ὄνομος τοῦ δα.
παρὰ γὰρ τῶ ἀληθινῶ ἰκλ, πηρῆται καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πρῶ.
πιστὸς μέτω παῦ παῦλου μὴ βουλόμενος ἀνοῦ λαβῆν τὴν γυναῖκα
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἡ ὃ ἐν ταῖς αἱρέσεσι λόγος. μὴ βουλόμενος
τὴν τιμὴν σασαρ ἰχθὺν τὸν πρότερον ἀνδρὸς καὶ τὴν μερίμνην
τοῦ πρόπορου ἀνδρὸς παραδέχεσθαι. καθ' οὗ ἀναβαίνει ἡ γυνὴ
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πύλην. πορεία λέλεκται. τὸ, αὐτὴ
ἡ πύλη τοῦ κῦ ἡ καὶ οἱ ἀστελάσονται ἐν αὐτῇ. καὶ ἀναβαίνει ἐπὶ
τὴν γεροισταν. καὶ ἡ μαρτύρεται πορεία τοῦ μὴ βουλομένου ἀνα
στῆσαι σπέρμα τῶ ἀδελφῶ αὐτοῦ ἐν Ἰσ. μηδὲ ἐπιμῆσαι τὸν τοῦ
θῦ ἡ μῶσέως νόμον. ἐπὰν οὖν ἡ γεροισ πύθηται τοῦτο τοῦ τ
ἀνοῦ ἡ ἀληθῆ πορεία αὐτοῦ λάμῃ γωνι. καὶ οὐ βούλεται ἀναστῆσαι
σπέρμα τῶ ἀδελφῶ αὐτοῦ, πότε προσέρχεται γωνὴ τοῦ τεθνηκό
τος ὁμαν πίον τῆς γεροισ. καὶ ὑπολύ φ τὸ ὑποδήμα τοῦ ἐν
ἀπὸ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ. ἵνα καὶ ἡ ὑποδεδεμένος τὸ χῦ ὄνομα,
ὑπολελυμένος τῆ πὸ τοῦ θῦ ὀνόματι. καὶ ἡ μα τοῦτο τι οὐκεν
δόξασ οὐδὲ ἀληθῶς τὸ χῦ φορῶν ὄνομα. ἐμπτύ φ δὲ καὶ φησ
τὸ πρόσωπον τοῦ τοιούτου γωνὴ. καὶ ὀνά φ ἡ ζήσασ αὐτῶ αὐτῶ.

Μ

ἐξ ἑνὸς δὲ πλάσαντος μίαν ἀφ' ἑνὸς τὸν τόπον δηλοῦσι μύοις τὸ χωρίον τοῦ
προσῤῥωμαίοις ἐπὶ πολὺ ἐν τοῖς ἀφ' αὑτῶν βιβλίοις. πρῶτα μὲν
ἃ καὶ μάτην παρεκβάσεως ἐλέχθαι δοκᾷ, ἐρεῖν ἅπαντα ἀφ' ὧν τοῦ
παρὰ μωσῆν νόμου· οὐ μὴν ἀθέτησίν γε οἶμαι δοῦναι, ἐπύθοντο τοῦ
σεσιλέου τόδε· τὸ μωσῆν εἰπεῖν· ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα
καὶ παῖδα βίᾳ· φέρε δὲ μετὰ ταῦτα καὶ τὰ ἄλλα τοῦ ἀμμελίου βίᾳ ἐπὶ
σωμεν καὶ ἀπὸ τοῦ. ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἔτι καὶ αὐδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος
τῆμασε, ἐπελάθετο καὶ τὰ βίᾳ· ὁ μὴ ἡσαΐας ἐν τῇ προφητείᾳ
φῇ· ἐπιλήσονται ἔτι καὶ τὰ ὀστᾶ κεσ ἀνοὺ ἐνοσλέουσαι· τοὺ ἄρτον
ἡμῶν φαμόμεθα· καὶ τὰ μάτια ἡμῖν πορίβαλόμεθα· πλὴν
τὸ ὄνομα τὸ σὸν κεκλήσθω ἐφ' ἡμᾶς· ἀφελε τὸ ὀνείδος ἡμῶν.
οἱ δὲ προσελθόντες σαδδουκαίοις τῶ σρί, τὸ ἀναστῆναι πάλιν τῇ
προφητείᾳ φασὶ πορὶ ἀνδρῶν ἔτι τὰ μὴ σάντων μίαν ἁμωσαϊκή.
πλάσμα δὲ δοκεῖ μοι εἶναι τὸ πρόβλημα αὐτῶν· πρὸ θεμένων
δὴ τοῦ πλάσματος τὸν πορὶ ἀναστάσεως ἀθετῆσαι λόγον.
καὶ οἱ ηθέντων ἀκολουθῶν τῇ ἀναστάσῃ· τὸ δὲ καὶ φοῦ τῶν ἀνέστη
μένων τὴν αὐτὴν ἕξιν ἔχειν ἐν τῷ βίῳ τοῦτο· ἰμὴ
ὁ μὲν ἀνὴρ, ἀπολαύβη καὶ τὴν γυναῖκα καὶ μετὰ τοῦ τυχὸν ἀναστάσεις.
ὁ δὲ πὴρ, μάνη ἐν τῇ ἕξει τῇ πρῶτον ἦν· καὶ ὁ αὐδελφὸς πρὸς τ
αὐδελφοῦ· ἡ γυνὴ οὖν δὲ ἆρα οἱ τὸ δημιουργὸς πάντα ποιῶν πρὸ τὸ
χρήσιμον· ὁ πουμὲν γένεσίς ἐστι καὶ φθορά· πεποίκεν ἀνάγκαι
τὰ τοιαῦτα σχέσεσ· ἰμὲν ὁ μὲν πισὴ ἀνὴρ δέκα ἑπτὰ κανοῦ
μένος παῖδον γενέσθαι· οἱ δὲ γεννώμενοι, χῶ σι τὶ ἐκ τῆς δεκὰ τῶν
αὐτῶν γεννέσεσ συμβενεσ. οὔτε αὐδελφοί· γενέσεως δὲ ἕρτον ἦν καὶ
πὴρ καὶ υἱὸς· καὶ μὴρ καὶ θυγάτηρ· φοὖν ἐν τῇ μακαριότητι
οἱ τέρωσ αὐξιούμενοι δεκὰ τὸν ἑνεστηκότα αἰῶνα οὐ θρώπων καὶ γάμων

καὶ οὐ βουληθέντι θεοποιηθῆναι ἐκ τοῦ καρποφορῆσαι· καὶ
φησὶν οὕτωσπαντὶ ἔστε σθαι τῶ μὴ οἰκοδομήσαντι τὸν οἶκον τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ· τοῦ ἀγγελικοῦ λόγου· ὄνομα οὐκ ἐξαλείφω καὶ πρὸ
καὶ ἄλλο ὄνομα οὐχ ὡς μὴ οἰκοδομῶν τὸ ὄνομα αὐτοῦ παρὰ τ
ἡλίκια σε, ἢ τοῦτο· ὅτι οἶκος ἐστὶν οὗτος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ
ὑπόδημα· πᾶσι οὖν οἱ ἐναίρεσεσι· μάλιστα ταῖς σῴζουσαι
σαι τὴν θεότητ· καὶ τὸν νόμον ἀπὸ τοῦ ἀγγελίου χωριζούσ
καλινδούμενος, οἶκος ἐστὶ τοῦ ὑπολυθέντος ὑπόδημα·
ζύμπου ὁ μὸς ὡς πρόσωπον καὶ ὑπολυόμενος τὸ ἓν ὑπό
δημα· καὶ δι' ἣν δὲ τοιαύτην ὑπόνοιαν ἀφ' ὧν τὸ πον ὀξε
δοξάσθαι μαθητὴν βραχέ ἐρου μὲν· ὡσὴ μὲν ἂν σοφίᾳ ἔρηται·
λλὰ τὸ ταύτην ἐζήτησαν νομίφην ἀμελόησαι ἑαυτῶ· καὶ ἐρᾶν
δῇ κατὰ τὸν ἀφ' πούτωσ ὁλομῶναι· ὁρᾶσθη τι αὐτῆσ καὶ τηρή
σασι· ἀνὴρ δὲ αὐτῆσ, ὁσοφός· ἐὰν οὖν ὁ σοφὸς μὴ γεννήσασ
ζυνασ ἐκ τῆσ σοφίασ αὐπαλλαγῇ τοῦ βίου, ὁ καὶ τοι κήσασ μεθ'
Τοῦ ἀδελφοῦ καὶ ἐν τοῖσ αὐτοῖσ ἀναπαυσάμενοσ λόγοισ, πρεσ
βλίτου τῶν αὐτῶν· ἵνα γεννηθῇ ἐκ τῆσ σοφίασ οἰκέσ πορι
ποιήσων τῶ αὐπαλλαγέντι τῆσ συμβιώσεωσ τοῦ καρποῦ
παραφῆσαι· ἃ δὲ μὴ βούλοιτο πρεσβεῦσαι ὁ καταλαπόμ
ὠδελφοσ τῶν λόγων, αὐτὶ μαθήσεται ὑποτῆσ σοφίασ ὀξημίσ
αὐτὸν ὑπολυούσησ· οὔτε γὰρ οὐχὶ ὑπολυθήσεται ὁ τοιοῦτοσ, οὔτε
πελάωσ ὑπολυθήσεται· φασὶ δὲ καὶ τασκαλὴν τοῦ τὸν νόμον αὖ
δεαλέγεσθαι κατὰ τὴν γεωφήν Γωαικοστῆσ ψυχῆσ., παραθη
σόμεθα τὰ ἀπὸ τῆσ προσῤῥωμαίουσ οὕτωσ ἔχοντα· ἡ ἁμοῦ τὸ
ἀλέ· γινώσκουσι γὰρ νόμον λαλῶ· ὅτι ὀνόμοσ κυριεύει τοῦ ἀν
ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ καὶ τὰ ὀξῆσ· ἔωσ τοῦ τεν ομένην αὐδεῖ ἐπέρ·

συλλογίζεσθε· ἰδοὺ ποιῶ καινὰ πάντα· καὶ καὶ ταῦτα τοῦτο ἐν τῷ μέλλοντι
αἰῶνι, οὐχὶ μᾶλλον ἐστὶ πατὴρ τῶν ἀβραὰμ ὁ θάραρ· οὐδὲ πάντες μαθηταὶ
καὶ τῶν ἀποστόλων ὄντες, ὁ ἀβραάμ· τὰ δὲ οὐδὲ πάντες ἴσασι καὶ τὰ
γὰρ ἀρχαῖα παρῆλθε· καὶ τὸ πεπλασθαι στε ποιῆσαι τὰ γενόμενα καινὰ πάντα·
ἃ δὲ ἐστὶν ἄλλως τε ἐστὶ παρὰ τὸ κατὰ σάρκα ἀδελφοί· καὶ ἐπερώσε
παρὰ τὰ ἐνεστῶτα πράγματα τὰ πάρεστιν· οὐκ ἔστι δὲ αὐτὰ καὶ
οὐδὲ ἔστιν ἀλλ' ἢ μόνων μερῶν τοῦ σώματος· ἀλλὰ ἀνώλοτον τὸ καὶ
τὸν σπόρον ὄντα ἐκ τοῦ θυ, ἐπὶ τῆς σαρκὸς ὅλων ἀμώμως παντὶ καὶ τὰ
ὀρθῶς ζῆν πάντα· χωρήσασα τὸ παντὸς ὁρᾶν ὧν πάντων καὶ τὰ βάθη
τοῦ θυ· ἀλλ' οὐδὲ οὐ μόνον ἐπὶ τούτων τὸ ἕτερόν ἐστι καὶ ὡς πρόσωπον
νῦν μὲν παραλαμβάνω· λέγω δὲ ἀδελφοῦ καὶ πρὸ καὶ ὕστερον· ἀλλὰ
καὶ πορίτων αἰκοσι καὶ ἀνδρῶν· ὅμως γὰρ τῶν ἀνωφάσεως τῶν νεκρῶν,
ἀληθῶς καὶ τὸ οὔτε ταῦτα μοῦ τῶν οὔτε ταῦτα μίζον ταῦτα· ἀλλ' ἔστιν ὡς οἱ ἀγγέλ
λοντες οὕτως· ἀληθῶς δὲ καὶ τὸ ὡς ἐν παραβολῇ ἐρεῖ μᾶλλον περὶ
ἑτέρου παρὰ τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς ταῦτα μοῦσ ὅμως τῶν ὡσεὶ μοιωθῆναι βασι
τῶν οὐρανῶν ἀνώ βασιλεῖ· ὅστις ποιῶν ταῦτα μοῦσ τῶν ὑῶν αὐτοῦ καὶ
τῶν ὄχλων· καὶ ἐν τῷ τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα
παρθένοις· αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν καὶ τὰ
ὄχλων· οὐ κωλύοντος τοῦ βασιλέως ἐν τῇ ἀνωφάσεως τῶν νεκρῶν,
ταῦτα γάμου παρὰ πάντα ταῦτα μου οὐ ὀφθαλμοὶ σάρκες καὶ οἱ σὺν ἡμῖν.
καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνοῦ ἀνέβη· καὶ ἔστιν ὁ στόμος καὶ θάσις ἐκείνος
καὶ πνεῦμα τοῦ μός· ἐν ἀρρήτοις ῥήμασιν ἃ μὴ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι·
ζῆν πάσης τε στάσεως ἀνάλογον τῶν ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν νεκρῶν πνεύμα
φίου ταῦτα σὺν καὶ ἄλλοι ταῦτα μοῖ ἢ ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν νεκρῶν
μόνος ὄν μφίος καὶ ταρτήσας πάντα ταῦτα γάμου, ταῦτα γάμου· οὐχὶ
πνεῦ ἐστὶ ζωὴ δὸς σὰρ καὶ μί· ἀλλ' ὅπου κυριώτερόν ἐστὶ ἡ πνεῦ

ἐβίωσαν ἐν ἐκφυΐᾳ ἐστὶ ζωῆς· καὶ οὐδὲ τῶν μὴ ἁμωνίσαν μᾶλλον ἐν
τῶν θαν καταζιοῦται τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως· δηλονότι ἐν τῷ θαν
δὲ ἀγένεσιν χρῄζων, τῶν ταῦτα μὲν ἐκεῖ· οὐδὲν γὰρ παρέλκουσα θῶ
ποιεῖ· οὐδὲ μάτην τί παραῖτα γίνεται· ἀχρὴν δὲ ὁρᾶν τοῖς σαδδου
καίοις τὸ ἀκόλουθον αὐτῶν τῇ ὑσωμοῖ περὶ τοῦ ἑκάστου ἀπολή
ψεσθαι τὴν ἑαυτοῦ ζωὴ καὶ· ὅτι πάλιν ἕκαστος γονίαι καὶ παί
δων τερέσας· καὶ θάμαι τοι· ἃ δὲ τῶν ταῦτα, καὶ νόσοι· ἃ δὲ τερέσας,
καὶ νηπιόπτιστος· καὶ προβάσας ἀπὸ νηπιόπτιστος ἐπὶ τὸ σῶμα
πληροῦσθαι ἢ αὔξεκτον· καὶ ὑστέρον τὸν λόγον· καὶ ἐν τῇ σωμπλη
ρώσει τοῦ μόσου κακίαν· καὶ μᾶλλον ποτὲ πάλιν ἀρετὴν ἐν ὀλίγοις
τοῖς ζῆ τοῖς νῦν αὐτὴν ἀριθμεῖσθαι· πόθεν δὲ τί αὖ ἡ μαθαιόπορ.
καὶ βέλτιόν τε ἐστὶ μὴ ἦναι ἀνάφασιν, τοῦ ποιαύτην ἦναι ὁποίαν
ὕστερον ὁμοίως ἐσαδδουκαίοις· ὑστολαμβάνοντες ὡς ἀκολουθῆν τῇ
ἐκ νεκρῶν ἀναστάσῃ, τὸ ἀπολαμβάνειν καὶ φόν τὴν ζωὴ καὶ· ὧ
ἀκόλουθον κὴν καὶ ἕκαστον τῶν ἀφεμιλλῶν ἔσεσθαι· ἃ περὶ ὧν καὶ
αἰῶνι ὄντι ἐλπιζόμενος· καὶ ὡς ὠνόμασεν ἡ σαΐας, οὕτως καὶ·
καὶ τῇ καινῇ· καὶ ὡς ἐν τῷ ἁγίῳ γέγραπται πῦ καινὸς ὅλως τῆς
ἀπὸ ἀμπέλου οἶμαι καινῆς· ἐπορεύετο δὲ ἃ ἦναι πάντα τὰ τῆς ἐκ
κλησίας ζωῆς καὶ ἀληθῶς μακαρίαν· ὡς πορδὲ ὡς ὁλόσσα πέδα
ξεν ἡ κολούθησε τῷ ἦναι ζωαῖ καὶ καὶ ἄνδρας, τὸ ἔσεσθαι καὶ τέ
κνα πρεῶν· καὶ ἀδελφοὶ σὰ δελφῶν· καὶ μέρα τῶν γεννωμένων,
οὐ τῶ μή ποτε ἀκολουθᾷ τῷ μὴ ἦναι ζωαῖ καὶ ἢ ἄνδρας, τὸ μὴ κέ
τι ἔσεσθαι πρᾶα καὶ μρᾶα· καὶ ἀλλήλων τινὰς ἀδελφοῖς· πάλ
ου πορὶ μᾶλλον τῶν μόνον· ἀλλὰ καὶ τῶν παρεληλυθότων· ἐκᾷ
γὰρ οὐκ ᾖ τοῦ κ σάρκα γένεσιν ἔσεσθαι μὴ μὴ παρὰ τοῖς ἁμόσασ
ὰ κούουσι τοῦ μὴ μὴ μορᾶξε τῶν πρῶτα· καὶ τὰ ἀρχαῖα μὴ

ὁπὲν πῶ ἢ στὶν ὄνυμφίος καὶ ἠνύμφη· ἀλλὰ ῥᾳμὴ ποτε ὀλίσθησ οὐκοῦ τοιοῦτων λόγων πρὸς τὸ πὴν περὶ τῶν ἀιώνων μυθοποιΐαν ἀρρένων καὶ θηλέων παραδέξασθαι· κατὰ τοὺς ἀνάπλασαντας πάσ συζυγίασ αὐτῶν οὐδαμοῦ ὑπὸ τῶν ἱερῶν γραμμάτων δηλουμένασ· ἐπεὶ οὐδὲ μιᾶσ προσπολογίασ δεῆσαι τὸ περὶ μὲν τῶν σαδδουκαίων περὶ τῶν ἐπὶ ἀλῆ ἐοικὸσ τὸν μὴ γινώσκοντασ, φόβῳ κατανοήσωμεν τοὺσ τοῦ σῦ περὶ τῶν προλόγοις· ὁμοίωσ δὴ· πλανᾶσθε μὴ δύνασθε γραφὰσ μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θῦ· ὅμ γὰρ τὴν ἀνάστασιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται· ἀλλ᾽ ἢ στὶν ὡσεὶ ἄγγελοι ἐν τοῖσ οὐρανοῖσ· πρὸσ τοῦτο δὲ ζητήσῃ τίσ τοιαῦτα· ὁ λόγων σὰρ τοῖσ σαδδουκαίοις πλανᾶσθε μὴ δύνασθε γραφὰσ μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θῦ ἐμφαίνῃ κατὰ τὰσ γραφὰσ πρέπειν τὸ ἐν τῇ ἀναστάσῃ τῶν νεκρῶν μὴ εἶναι γάμουσ αὐτεῶν ἀναστησομένων τοῖσ ὁμοίοισ ἀγγέλοισ παροῦσ οὐκέτι γαμεῖσθαι· ποῖοι οὖν γραφὴ ἐν τῇ ἀναστάσῃ δηλοῖ ὅτι οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται· καὶ ποῦ τοῦ νόμου ἢ τῶν προφητῶν μανθάνομεν περὶ τῶν ἀναστησομένων ὅτι ἔσονται ὡσεὶ ἐν τοῖσ οὐρανοῖσ ἄγγελοι· σαφῶσ γὰρ ποιαῦτα ὑμῖν παλαιῶν γραφὴ συχνὰ ἐξισκομεν· κατὰ μὲν τὸν λουκᾶν, τοῦτο οὐζητήσετε· ἀναμφίλεκτον τὸν σεβαζομένοις εἶναι· οἱ γὰρ τοῦ αἰῶνοσ τούτου, γεννῶσι καὶ γεννῶνται· γαμοῦσι καὶ γαμίσκονται καὶ ζῶσι· ἡμεῖσ δὲ πόν τὰ ἡμῖν τῶν τόπων τούτων τοῖσ σαδδουκαίοις· καὶ περὶ ἧσ ταῖσ γραφαῖσ παῦτα δηλοῦσθαι· κατὰ δὲ τὸν ματθαῖον, ζητηθήσῃ· ὁμοίωσ δὲ καὶ κατὰ τὸν μάρκον· κατὰ τὸν γὰρ ἀποκριθεὶσ ὁ ἰσ εἶπε τοῖσ σαδδουκαίοισ· οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ γινώσκοντεσ τὰσ γραφὰσ μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θῦ·

ὅταν γὰρ ἐκνεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ᾽ ἢ στὶν ὡσεὶ ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖσ οὐρανοῖσ· ἐκ ἂν τοσοῦτον ὠφεληθῶμεν ἐπὶ τῇ σῇ παρουσίᾳ ἡμῶν, ζητήσαντεσ παρὰ σοῦ τὰσ γραφὰσ· παρισφάλημεν τὸν ὑπὸ τοῦ σεῦ φερόμενον περὶ τῶν μὴ τὴν ἀνάστασιν· ἢ μᾶσ δὲ ποιαῦτα φήσομεν ὅτι περὶ ἄλλων παῦτα δηλοῦται· οὐκ ἂν τολμήσῃ· οὐδὲ ὅσ τε ποισ τυχοῦσιν ὀνοηθῆναι ἀλλὰ πολλοῦ δεῖ· σκιὰν γὰρ ἄλλον ὀνόμασ τῶν μελλόντων ἀγαθῶν· καὶ νομοθετήσῃ περὶ γαμικῶν καὶ ἀνδρῶν· καὶ ἡ κτήσασθαί μενοσ γαμοῦσ ἢ καίοσ, οὐ περὶ τούτων προηγουμένωσ λέγῃ ἂν ἐκ τῆσ προφητείασ λόγοσ ἐκλαβοῖ τισ ἂν· ἀλλὰ περὶ ὧν καὶ ἡμᾶσ προαπεφήναμεν παραδέδομενοι τὰ περὶ τοῦ παῦτα μου τοῦ σεῦ ἐσομένου ὑμῖν τὰ μέλλοντα αἰῶνι· οἷον ἀ βραὰμ δύο υἱοὺσ ἄλλον· ἕναν ἐκ τῆσ παιδίσκησ καὶ ἕνα ἐκ τῆσ ἐλευθέρασ· καὶ ὁ μὲν ἐκ τῆσ παιδίσκησ, κῦ σὰρκα γεγένηται· ὁ δὲ ἐκ τῆσ ἐλευθέρασ ἢ ἀ τῆσ ἐπαγγελίασ, οὐ πάντωσ φήναι με δῆ ἐπὶ τοῦ αἰσθητοῦ ἀμου τῆσ ἐλευθέρασ καὶ τῆσ πρὸσ τὴν παιδίσκην κοινωνίασ· ταῦτα γὰρ ἐστὶν ἀλληγορούμενα· ἀλλ᾽ ἢ καὶ ἕνεκα τούτου καταλήψεσθαί τὸν περὶ ἀμοῦ καὶ τὴν μρᾶ αὐτοῦ· καὶ προσκολληθήσεσθαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο σὰρκα μίαν· οὐχοῦτωσ ἀκουστέον τοῦ λεγομένου ὡσ ἀδένα μυστήριον δηλοῦντοσ· τὸ γὰρ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστὶ· καὶ ὡσ παῦλοσ φήσῃ, φησὶν καὶ ἀσ τὴν ἐκκλησίαν ἀναφερόμενον· ἢ προβραχέωσ δὲ ἐκθέμενοι περὶ τῆσ γαμουμένησ τῶ ἀλῆ τοῦ τε πλατυκόπωσ ἀνδρὸσ αὐτῆσ, ὡσ ἐδωκήθημεν ὀφείλῃ τὰ σαμὴν τὸ βούλημα τοῦ νόμου· φασὶ δὲ ἄλλοι μύριοι περὶ γαμικὸσ καὶ ἀνδρὸσ νόμοι· ὡσ περὶ τοῦ βιβλίου τοῦ ἀποστασίου· καὶ περὶ τῶν δύο γαμικῶν ἐνιαν δρὶ γινομένων· μιᾶσ μὲν ἁπτομένησ· ἑτέρασ δὲ μισουμένῃ·

π ζ

ἐκκλησίοις ἐκτοῖς ὡσὰ οὐ καλῶς ἀναγεγραμμένοις. Τὸ μὲν οὖν τὸν γρᾶ
τὰ μὴ γεγραμμένα φέρεσθαι ὡς γεγραμμένα, ἢ τολμήσαι ἁπτέον
σαι ὡς οὐ καλῶς ἔχοντι τῶν ἱερῶν. καὶ τρίτος δ' ὧν τις ἐπὶ τοῖς ἀποκρύ
φοις καὶ ταφάλμοις λόγοις ὁρῶν δοκοῦσαν φέρον τὰ πορίσμα
τα καρίασι γεγράφθαι ζωσῶ, φήσαι ἐπὶ κάνοις τὴν ἀναφορὰν ἔχειν
τῶν ὁρῶν τῶν γεγραμμένων. ὁρῶν δὲ τὸ πλανᾶσθε μὴ φθόγγεσθε τὰς
γραφάς. καὶ ὁρῶν μὲν πανταχόθεν αὐτὸ τοῖς πορίσμασι τοῦτο
φάλαγγα τὴν προπολογίαν. ἅπτεσθαι γὰρ τῆς γραφῆς ἁπτέον, παρὰ τ'
ἐκκλησιαστικοὺς ποιήσασθαι λόγους. ἅπτεσθαι δὲ τοῦ, ὡς καὶ τὰ σάρκα καὶ Ἰουδαῖος
τὸ τοιοῦτο ποιήσῃ. ἅπτεσθαι δὲ ἐπὶ τοῖς ἀποκρύφοις καὶ ταφάλλεσθαι,
οὐκ ἐπὶ τὸ μολογούμενον πρᾶγμα παρὰ τοῖς πιστεύουσιν ἐλάσ
σειν. ἢ τὸ πορίσμοις οὐ καλλωσφαίνεσθαι τὸ, πλανᾶσθε μὴ
φθόγγεσθαι τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ. ὁρῶ γὰρ τὴν ἀναφο
ράν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίσκουσι, ἢ δι' ὧν τις ἀναλογοῦν καὶ μὴ νῦν
ἀλλ' ἡγεμόνας παρὰ τῶν ἀποστόλων ὁρῶν τὴν πρόσταλλάσσεσθαι πρὸ
πορίσματα καὶ ἐλευθέρας. ἀποδοθησομένης καὶ φόσταλ
λοι πᾶσι γεγράφασι. ὁρῶν θαι πορίσματα δεῖσθαι καὶ γυναικὸς λέλεκται τί.
καὶ ὡς πορίσματα πλανᾶσθαι οἱ φασὶ τὸ μὴ προπολογεῖν τὰ προφήτας
οἱ ὅλοι μὴ ἄλλην ἢ μᾶς μεθ' ἡμᾶς ἀναφάσιν ἐσθίειν καὶ πίνειν σω
ματικὰ βρώματα. ἐπεὶ αἱ λόγοι τῶν γεγραφῶν ποιαῦτα πορί
ζουσιν, οὕτως καὶ τὰ πορίσματα γεγραμμένα καὶ ἀνδρῶν
καὶ γυναικῶν πεποιῶσθαι ἐπὶ τοῦ ῥητοῦ. καὶ οἱ ὅλοι σωθῆναι
ἡμᾶς καὶ τὸ τεχνήσασθαι. ἢ ὡς οὐδὲ σχολάζειν ἐπὶ τὴν προσα
δωάτου. ἐν πολλοῖς μὲν πᾶσιν οὖν καὶ καθαρὸν ἔνι τῶν γε
γραμμένων ἀφροσύνοις. μᾶλλον παῦσαι ζητῶ. τὸ πρόσωπον τὸ πλανᾶσθε
μὴ φθόγγεσθαι τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ ἐπὶ μόνον ἀνα

καὶ περὶ τῆς γαμουμένης αἰχμαλώτου τῶν αὐτῆς ὁρᾶσθέν τι.
γαμουμένης δὲ μᾶλλον τὸ ξύρασθαι· καὶ ἐν πενθικοῖς κλαῦσαι
τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς· ὧν ἕκαστος τὸ σεμνὸν καὶ θεῖον ἔχει.
ὅτι τὰ ἀρίστου μένα ἀληθινὴ πρεσβολογία· ἢ τίς οὖν ἀναίνεσ
κον τὸν νόμον· καὶ τὰ περὶ γαμουμένης καὶ ἀνδρῶν διάστερ
χόμενος· οἱ ἑταῖροι μὲν δὴν πλέον τῶν ὑποτοῦ γεγράμματος σημεῖ
νομένων ὁρᾶσθαι, πλανᾶσθαι μὴ φθόγγεσθαι γεγραφὰς μηδὲ
τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ· ζητήσαι δὲ τίς· ἢ πλανᾶσθε μὴ φθόγγε
σθαι γεγραφὰς λαμένον τοῖς σωζομένοις καί· μὴ πρόσιεμένων
ἄλλην γραφὴν ἢ τὴν νομικήν, ἀναφορὰν ἔχει καὶ ἐπὶ τὰ πέρασ
παρὰ τοῦ μωσέως νόμου γεγραφάς· ὃ μὲν οὖν τις φήσει καὶ αὐτὸ τοῦ
τό ἐκκαλεῖσθαι τοὺς σωζομένους· ὅτι μὴ πρόσιεμένοι τὰς
ἔξω τῶν νόμων γραφάς, πλανᾶσθαι μὴ φθόγγεσθαι· ἢ τίς
δὲ ὁρᾷ· ἀρκεῖ πρὸ τὴν πλανήν ἐλέγχεσθαι τῶν σωζομένων, τὸ
μὴ φθέγγεσθαι αὐτοὺς τὰς κ' μωσέως γραφάς· πῶς μὴ ἐκλαμβάνειν
τὸν θεὸν ταύταις θέλοντα· ὃ δὲ μᾶλλον ποιεῖ πράγματα φήσει μὴ φθέγ
γεσθαι τοὺς σωζομένους· εἰ μὴ, τὰς γραφάς· ἕτερον δὲ, τὴν δύναμιν
τοῦ θεοῦ· αὐφήσει δύναμεως τὰ τῆς ἁμαρτάσεως γίνεσθαι καὶ ἡ καὶ
μὴ ἐν αὐτῇ ζωή· δύναμις δὲ τίς τὸ μὴ δὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ ἀφθέγγε
σθαι τοῖς σωζομένοις· ἀναφόρημεν ἐφ' ἑαυτὸ, τὸν σεσω
σμένον· ὃ τῇ περιχωθοῦ δύναμις ἐστὶ καὶ θεοῦ σοφία· καὶ ἡ γνῶσις αὐτοῦ
οἱ σωζόμενοι· ὡσὰ μὴ φθόγγεσθαι τὰς πορίσματα τοῦ γεγραφάς· μὴ
δὲ οἷα διακονήσεσθαι τὴν ἐκκλησίαν ἀναφάσεις τῶν σωθησομένων·
ὃ δὲ μὴ ἀρεσκόμενος τῷ διὰ τὴν προπολογίας λύεσθαι τὸ πρὸ
πορίσματα πλανᾶσθε μὴ φθόγγεσθαι μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ
θεοῦ ἐπὶ τὴν πορείαν μόνον, δυνῶ θαι τὸν ποιήσῃ· ἢ ἁπτέον τοῦ ποιήσῃ τοῖς

φόρεται· τὸ, ἐν ἁρπαγῇ φάσκοντος οὔτε τοῦ μισοῦντος οὔτε τοῦ μισουμένου ἢ καὶ ἐπὶ τὸ, ἀλλ' ἔστιν ὡς οἱ ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ· ἆρα μὴ ἄρα τις καὶ τοῦτο φήσας δόκιμον εἶναι ἐν τῷ, σὺ δὲ ἀπελάσῃ πρὸς τοὺς πρὸ σοῦ μαθητάς· πρὸς φάσιν ἐν τῷ πρώτῳ καλῷ· καὶ τὸ πρόσθετον ἐν τῷ προ τοῦ γένους αὐτοῦ· ἢ ἐν τῷ διαδέξομαι λέγομεν τὸν πορισμὸν οὗ ἕνεκα τὰ μέρη τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ καὶ ἐπὶ τῆς· ἑαυτῷ δὲ τὴν λύσιν τὴν ἐν ἁρπάσῃ· δῆλον τοίνυν ἐστὶν ἐκ τοῦ πορισμοῦ τῆς ἀναφάσεως τῶν νεκρῶν· οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος· ἐγὼ εἰμὶ ὁ θεὸς Ἀβραάμ· καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς θεὸς νεκρῶν· ἀλλὰ ζώντων· καὶ φησὶ τοῦ τὸ δὲ φήσομεν ὅτι μὴ ῥητὸν ἀπορίᾳ μέν ἐστι πορισμὸς τοῦ ὑπάρχειν τὴν μέλλουσαν ζωὴν τοῖς ἀνοίοις παραλαμβάνεσθαι ἀπὸ τῆς φθορᾶς τῶν σωμάτων, τοῦτο οὔπω τοιοῦτον· ἀλλ' ὡς τοῖς σαδδουκαίοις μόνην προσίεσθαι τὴν μωσέως γραφήν· ἀφῆκε βουληθεὶς αὐτοὺς συλλογισμῷ δι' ὧν πᾶσαι τοιοῦτό τι δόκιμον· ὁ θεὸς ἦν μωσῆ ἐν τῇ βάτῳ θεὸς Ἀβραάμ· καὶ θεὸς Ἰσαάκ· καὶ θεὸς Ἰακώβ· νῦν καὶ ἐπὶ τῆς βάτου ἔφη μωσῆ πρὸς αὐτόν· κύριος ὁ θεὸς ὁ πατέρων ὑμῶν· ὁ θεὸς τῶν ζώντων ἐστίν, οὐ θεὸς οὐκ ὄντων· ἀλλ' ὡς τὸ πονηρὸν λόγιον ὅτι ὁ θεὸς ὁ φησιν· ὃν οὖν τοῦτο μισεῖ ἐστὶν ὄνομα, τῶν οὐδαμῶς ὄντων θεός ἐστιν· ἢ δὲ τοῦτο ἄτοπον, οὐ τῶν θεὸς ἐστὶ καὶ ζώντων καὶ ὑφεστηκότων· καὶ αἰωνίως μένουσιν τῇ χάριτος τῇ αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐδώρησατο· θνητὸν ἀνασῴζων αὐτῶν καὶ λόγων· τοῦτο μού ἐστὶ μνημόσυνον αἰώνιον· ζῶσιν ἄρα αἰωνίως μένοι τοῦ θεοῦ καὶ τῇ χάριτος αὐτοῦ τοῦ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ· καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἰδίως χεναλίζων λέγει· οὐ γὰρ ἐτέρως ἐστὶν ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ· ἀλλ' ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ θεὸς Ἰσαάκ, καὶ θεὸς Ἰακώβ· καὶ οὕτως ἐπέτεινε λαμπρὸν

καὶ μάρκος καὶ λουκᾶς· ἵνα οἶμαι παραφήσωσι τοῖς πρόσθεν τὰ γνώσῃ· ὁπηκαθ' ἕκαστον αὐτῶν ὁ θεὸς θεῖται· τοῦτο δὲ αἰρέσεως ἦν αὐτοῖς χαριζόμενος· οὐ γὰρ ἦσαν ὅμοιοι τοῖς ἑβραίοις ἵνα συλλήπτικῶς ὡς περ ἐκείνων, οὕτως καὶ τούτων ὁ θεὸς λέγεται· ἐπὶ ἐκείνων μὲν γὰρ τέτρασται· ὁ θεὸς τῶν ἑβραίων ἐπὶ τριῶν λέγεται· ἐπὶ δὲ τούτων κ' ἑνός· ἵνα παραφήσωσι λόγος ὅτι τρισὶν ὡραῖος ἦν, ἴσως τισὶ μόνοις ὁλοθύρως ἑβραῖος ἐστίν· οὐ γὰρ ὑπίσησε ἐστὶν ὁ θεὸς, θεὸς ὡραῖος· καὶ θεὸς ἑβραῖ· τὸ δὲ ὅμοιον ἐρεῖς· καὶ πορίσῃ τοῦ θῦ αὐτὸν ἦναι τοῦ ἰσαὰκ καὶ θῦ τοῦ ἰακὼβ ὧν ἑβραῖ· τρισὶ αὐτοῖς δὲ τρισὶ μόνοις κεχῖσθαι νομίζω καὶ τὸν ἥλιον· διὸ ἀναστέρασται ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν βασιλέων, ὁ θεὸς ἡλίου· τοῦ μὲν οὖν ὡραίου μόνον θεὸς ὁ θεός· ὁμοίως δὲ καὶ τοῦ ἰσαὰκ καὶ τοῦ ἰακὼβ· τοῦ δὲ κράτους αὐτῶν σῳζομένων οὐ μόνον θεός ἐστιν ὁ θεός· ἀλλὰ καὶ πῦρ· διὸ καλῶς λέγεται παρὰ τοῦ ἀποστόλου· ἀγαθοεργοῦσα ὁ θεὸς καὶ πῦρ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· ὁ θεὸς καὶ πῦρ, ἐχαρίσατο τοῖς γνησίοις αὐτοῦ μαθηταῖς τὸ εἶναι αὐτὸν ἑαυτῶν οὐ μόνον θεὸν ἀλλὰ καὶ πῦρ· φησὶ γὰρ ἀναφανδὸν ἐκ νεκρῶν πρὸς τὴν μαριάμ· μή μου ἅπτου· οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ φησὶν αὐτοῖς· ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν καὶ θεόν μου καὶ θεὸν ὑμῶν· ἐγὼ δοῖμαι ὅτι πότε καὶ τῶν ἀβραὰμ καὶ τῶν ἰσαὰκ καὶ τῶν ἰακὼβ ἐχαρίσατο εἶναι μὴ κέτι μόνον θεὸν αὐτῶν ὁ θεός· ἀλλὰ δὴ καὶ πῦρ· ὁ δὲ λουκᾶς προέθηκε τὸ οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς μικρῶν ἀλλὰ ζώντων κατὰ μάθησιν καὶ μάρκος· τὸ, πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν· ὁπόρ ἦν οὐχ ὁ τυχὼν ἔπαινος τοῦ περὶ ἀρχῶν· ἄστε τοῦτ' ἦν λικοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν μαρτυρῶν τοσαῦτα τοῖς οὐ μόνον οὖσι ζῶσ

TRINITY COLLEGE LIBRARY. CAMBRIDGE

TRINITY COLLEGE LIBRARY. CAMBRIDGE

TRINITY COLLEGE LIBRARY. CAMBRIDGE

TRINITY COLLEGE
LIBRARY.
CAMBRIDGE

ἐξ ὧν, καὶ αἰσχύνει τὸ κεφάλαιον αὐτῆς. τὸ δὲ τῶν προσόδων καὶ προφητῶν
ἀκολουθεῖ τῇ κεφαλῇ, καὶ αἰσχύνει τὸ κεφάλαιον ἑαυτοῦ, οὐ κατὰ δὲ
παραδείγματος. ἀλλὰ ταῦτα ἐπιδεικνύς παῦλος καὶ τοῦτ' ἔστιν ἀπὸ
μέρους καὶ προφητῶν. τοῦτο διὰ ἐλευκότου τὸ πρᾶγμα. παραθεὶς δεῖν ἀνθρώπους
ποικίλους τοῦτο γὰρ ἐκάθαρσε δείκνυσι, ἀπὸ διαθέσεως οὐ μετρίας οὖσης μόνον,
ἀλλὰ καὶ ἐλλιθούσης φοβεῖν. ὁρῶν δὲ καὶ μὴ ταῦτα ὁμοίως ἀπολαύσεται
τὸ εἰ δέ τις προσόδου ἀξιωθείη τί δεῖ καθὸ δεῖ οἰκοδομῆς,
καὶ τοῦτο τοῦ λόγου πρὸς τί θησ. οὐθὲν ἀπορούσης τοῦ ἐκείνων τῆς μετοικοδομῆς. ἐὰν
δὲ ἄξιον τὴν πλήρωσιν ἐν αὐτῷ τοῦ λείπειν, ὥσπερ καθ' ὁμοίαν τὸ
πνεῦμα τὸ ἁγιον ἐν ἀληθείᾳ, ὑπερφυῶς φησί. ὁ δὲ ἐρωμένης ἐκφανῆ, οἱ δὲ
τὸ φεύγειν, οὐ πρός. ὅτι καὶ ἀπὸ ἐμοῦ τύχοι μὴ ὑπὸ αὐτῶν. τὸ δὲ ἐν τῷ καθ' ἑαυτοῦ
τῶν μακρόθεν ὄντων πραγμάτων βεβαίως ὁ πᾶς ἐπὶ φθόνῳ ἐπὶ μισθῷ ἐν τῷ σκηνοποιεῖν
θεμελίους ἀξίους τύχοι μοι τοῦ βαρύνειν τοῦ τοῖς πεποιθόσι μὴ ἀβεβαίοις,
θεμελίοις λαλεῖ τοῖς ὑπερφυῶς μεῖζον θεῖον. τοῖς μὲν πρῶτον διὰ τῶν πολλῶν
φίλων καὶ οὐ μεταθήσεται ἀνάξιος μεμνῆσθαι. καθ' ἃ δὲ μεμνῆσθαι τοῖς
ὁρῶν τὰ εἰς νεοθείους φῶς χωρὶς ψυχῆς κάμνω. καὶ ἐν τῷ σώματι τοῦ ἁγίου
καθὼς ἐμοὶ, οὐ τοῖς τελείοις τε νάπτειν μέρους ὑπερφυῶς τύχοι μοι θεοῦ.
λαβεῖν ἐκ τοῖς ἐξ μέρους τὸ ἀρρητὸ λόγου. ὧν οἰκεῖ ἀνὰ λόγου. τοῦτο δὲ τὸ
τῶν λοιπῶν καὶ μέρους τῶν ἐν τύχοι μοι θεοῦ, ἐπὶ τείνειν ἐν πλείονι ὑπερφυῶς
χάριν. ἐγὼ δὲ μεθ' ὅτι τοῦ ὑπερνικῶντος. ὁ τοῦ παῦλος ὢν λόγων, ἀλλὰ τοῦτ'
τῶν ὑπερνικῶ μοι. εἰκὸς δὲ τὸ ἐν τύχοι μοι μόνον τῶν τοῦ παλαίοντος ὢν
ὑπὲρ νίκης. οὗτοι δὲ οὐ πάλιν ὡς τε νικᾶν. ἀλλὰ νίκωντος. ἐξόμεθα δεῖν, πόσου
δεῖ προσόδου ἀξιωθείη καὶ καθὸ δεῖ οἰκοδομῆς. ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἁγιον ἐν ἀληθείᾳ ὑπὲρ ὧν
τύχοι μοι τῶν, τὸ προσόδου μοι τῶν πνεῦ. προσόδου δὲ καὶ τῶν μοι. ψαλῶ τῷ πνεύματι
ψαλῶ καὶ τῷ μοι. οὐδὲ ἐν ἀρχῇ λόγου ἀπὸ ἀλλὰ ἐν ὧν μὴ προσόδου αὐτῷ τὸ
πνεῦμα προσόδου. οἱονεὶ ἐν ὑπὸ κοινὸν αὐτῷ. ὡς πρὸ οὐδὲ ψαλῶ καὶ ἐν μοι
λαῷ καὶ ἐν μέσῳ σου καὶ οὐ μὴ φωνῶσι ὑμνῶ τῷ σοι ἐν χορῷ. ἐν ὧν μὲν τὸ πνεῦμα τὸ
τῶν ὁδῶν καὶ τῷ βωμῷ τοῦ θυ, πρὸ αἰνῶ καὶ ὑμνῶ τῷ μοῦ βωμῷ
μοι ἐ. καὶ ὡς ἐξ ἰσχύος κατείλη φῶς. ἐγὼ δὲ οἱ ὁμῶν αἰσθῶν μὲν τὸ μὴ
θῇ τῷ ἀνίσχυσ ἀσθενεῖ. ἀπολεῖ τῶν μὲν τοῦ τοῦ δεῖ. καὶ μᾶλλον
τοῦτ' ἐγνωκότ. οὐτ' ἐπὶ ἐμοῦ καὶ μετὰ λόγων. ἢ καὶ εἰ πλείονα μὲν ὑπὸ τῶν
σεσωσμένη πρὸς τῶν λῆξ, τῶν οἰκοδομῆς τῶν καὶ εἰρηκέν. κέδιλα
ξόμενος προσόδου καθὼς καὶ ἐὰν ἐδίδαξε τοῦ μαθητὰς αὐτ. οὗτος δὲ

πρὸ δίκαιον ὑπερβολῆς τῷ ἀπο
καλύψε ων λαβοῦ μέρον μὴ πρὸς εἰ αὐτὸν λοιπὸν σπέρμα ὑπὲρ ὁ βλέπω ἀκούσῃ ἢ
αὐτοῦ, ὁ μέλον καθὸ δεῖ προσόδου μὴ εἰδέναι. ὅτας δεῖ προσόδου φοῦ
καθὸ δεῖ, οὐκοῖ λαμ. ἀνάπαλιν δὲ οὐτὸ προσόδου μόνον. ἀλλὰ καὶ τὸ προσόδου
καθὸ δεῖ. καὶ προσόδου ὅλῃ. ἵνα δὲ καὶ δεῖ προσόδου λῶν κῶν μὲ καταλαβεῖν,
εἰ πρὸ ἐστὶ τοῦτο, ἐὰν μὴ καὶ τὸ καθὸ δεῖ προσλαβοῦ. τί δὲ μὲν ὄφελος τοῦ καθὸ δεῖ,
μὴ εἰδῶσι μάθου δεῖ. τὸ μὲν οὖν ἕτερον τοῦτ λείπω τὸ δεῖ, οἱ λοιποὶ ποιεῖ τῆς
τὸ δὲ καθὸ δεῖ, κατὰ σχῆσις τοῦ λόγου. οἷον, ὡς ἐπὶ παραδείγματος. τὸ μὲν δεῖ,
αἱ τεῖτ τὰ μείζονα καὶ τὰ μικρ' ἐμεῖν προσεύχεσθε. καὶ αἱ τοῖς τε τὰ ἐπὶ τοῖς οἰκοδομῆ καὶ
ἐπὶ τὰ ἐμεῖν προσεύχεσθε. καὶ προσόδου ὑπὲρ ἐπὶ παρακαλῶ τὰ ἐμοῦ. καὶ δεῖ μὴ
θητ οὖν τ κῦ τοῦ θρίσμου, ἵνα δὲ ἐξβάλω ἐρίσω τὸ ἱστὸν θερίσμ αὐτοῦ. καὶ προσόδου
μεθ' μὲν εἰ σελθεῖν εἰς τὰ ρασμ. καὶ προσόδου ἵνα μὴ ἐρῶ τὸ ἐμοῦ
μὴ δὲ ὀλββ. καὶ προσόδου δὲ μὴ βάλω τὰ σε. καὶ ἐπὶ τοῦτ ἐμοῦ
τὸ δὲ καθὸ δεῖ, βούλομαι οὖν προσόδου τοῖς ἐν ἀρ ἐν τοῦτ τὸ πρᾶ ἐπαίρω ὁσίας
χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμ. ὡσαύτ καὶ ἐν ἀκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ
μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμ ἑαυτάς. μὴ ἐν πλέγμα ἢ χρυσῷ ἢ μαργαρίτ
ἢ ἱματισμ πολυτελεῖ. ἀλλὸ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομένα θεοσέβ
δι' ἔργων ἀγαθῶν. γυνὴ δὲ καθὸ δεῖ διδασκαλικόν καὶ τὸ, ἐν οὐ πρὸς φόβον τοῦ δῶρ
οὐ ἐπὶ τὸ θυσ ἀγρίου. κἀκεῖ μνησθήσ ὅτι ὁ ἀδελφός ἐχ τι κατ', ἄφες ἐκεῖ
τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τ θυσ ἀγρίου καὶ ὕπαγε πρῶτ διαλλάγηθι τῷ ἀδελφ σου
καὶ τότ ἐλθών, προσφέρε τὸ δῶρόν σου. ποιοῦμ τῶν λῶρον ἀπὸ τ λοιπ μείζον
ἐν α πεμπ ἀν λῶν κλαι δύο λά. ἡμῖν προσφόρ μᾶλλον ἀπὸ σῶν φόβ τος μὴ
ἐχοντ λιθοβ δεσ ἀπὸ τῶν ἁμαρτ ἀς. ἐκ δὲ τ καθὸ δεῖ, τὸ μὴ ἀποστερεῖ τε
δικαίῳ μὲν τι ἐκ σῦ μφωνί πρὸς καιρ ἵνα σχολάσωσ τῇ προσόδῳ. καὶ πάλιν
ἐπὶ τὸ αὐτό κ τε. ἵνα μὴ ἐπὶ χαῖ ὑμεῖν ὁσαπ τας δι' ἐμοῦ ἀπρακτ ἐμοῦ. λέ τοῦτ
τῷ ἐμπορ δίζεσ τὸ καθὸ δεῖ. ἐὰν μὴ καὶ τ καίτ τ' ἐμοῦ, σί ω πᾶσ δεῖ μίσησ
τὸ ὃν σε μῦ καὶ βραδύτερον καὶ ἀπλᾶ ἐρ γατ. τῶν λεδομ μας ἐὰν σθ
σύ μφωνί αἰτῶ λάσ μφωνον τ πῶσ ἀφανίζουσι, καὶ τοῦ λήρωσ σ ἐν πλῆσ
κοίσω. τῷ τε σπ αὐ τὸ ἐπὶ χαιρ κακον κομιῦσι. πὲ τοῦτ τοῦ καθὸ δεῖ
διδασκαλίκον, τὸ ἐν ηκτ προσόδου, ἀφίετ εἰ πῆ ἐχ τε καὶ α
τίνος. καὶ τὸ παρ' τῷ παῦλος δὲ, πᾶς, ἐν ἁρμόδ μεν ὃς, προσφ τῶν κεφ κῶν

κείμην. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτῷ καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι· καὶ πατάξας τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων· ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἅλυσοι ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπε δὲ ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· ζώσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. καὶ ἐποίησεν οὕτως. καὶ λέγει αὐτῷ· περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει καὶ οὐκ ἤδει ὅτι ἀληθές ἐστι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἀλλὰ ὅραμα ἐνόμιζε βλέπειν. διελθόντες δὲ πρώτην καὶ δευτέραν φυλακὴν ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτοῖς ἀνεῴγη αὐτομάτη· καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος εἶπεν· νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἀπέστειλε κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρῴδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. συνιδὼν δὲ ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι Ῥόδη ὀνόματι. καὶ ἐπιγνοῦσα τὸν Πέτρον ἀπὸ τῆς φωνῆς οὐκ ἤνοιξε τὸν πυλῶνα ἀπὸ τῆς χαρᾶς, ἀλλὰ δραμοῦσα ἀπήγγειλε τὸν Πέτρον ἑστάναι πρὸ τοῦ πυλῶνος. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον· μαίνῃ. ἡ δὲ διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον· ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστίν. ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων. ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν καὶ ἐξέστησαν. κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν διηγήσατο πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς, εἰπών· ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. ὁ δὲ Ἡρῴδης ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρὼν ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι. καὶ κατελθὼν ἀπὸ Ἰουδαίας εἰς Καισάρειαν διέτριβεν.

ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· οἱ δὲ ὁμοθυμαδὸν παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως φίλον αἰτοῦνται εἰρήνην διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς χώρας. ἐτύγχανε δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ βήματος τὴν ἐσθῆτα βασιλικὴν ἐνδεδυμένος πρωΐ τε καθίσας ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει θεοῦ φωνὴ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν δόξαν τῷ θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν. ὁ μὲν οὖν λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανε καὶ ἐπληθύνετο. Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μᾶρκον.

ἦσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι ὡς πέντε, ἐν οἷς καὶ Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρῴδου τοῦ τετραάρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἀφορίσατε δή μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν. αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος κατῆλθον εἰς Σελεύκειαν καὶ ἐκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον. καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρόν τινα μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον ᾧ ὄνομα Βαριησοῦς, ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ ἀνδρὶ συνετῷ· οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς αὐτὸν εἶπεν· ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς τοῦ κυρίου τὰς εὐθείας; καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρῆμα δὲ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ κυρίου. ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἰερουσαλήμ. αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίαν καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ τις ἔστιν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἶπεν· ἄνδρες Ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν, ἀκούσατε. ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ ὑψώσεν τὸν λαὸν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς Αἰγύπτου καὶ ὡς τεσσαρακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χαναὰν κατεκληρονόμησεν τὴν γῆν αὐτῶν ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκεν κριτὰς ἕως προφήτου Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. κἀκεῖθεν ᾐτήσαντο βασιλέα καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς Σαοὺλ τὸν τοῦ Κείς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμείν, ἔτη τεσσαράκοντα· καὶ μετακινήσας αὐτὸν ἤγειρεν τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας· εὗρον Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγεν τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν, προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ. ὡς δὲ ἐπλήρου Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν· τίνα ἐμὲ ὑπονοεῖτε εἶναι οὐκ εἰμὶ ἐγώ. ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμὲ οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἐξαπεστάλη. οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἰερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες ἐν αὐτῷ ᾐτήσαντο Πιλᾶτον ἀνελεῖν αὐτόν. ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἰερουσαλήμ, οἵτινες νῦν εἰσὶν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις ἡμῶν ἀναστήσας Ἰησοῦν, ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ γέγραπται· υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν· ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά. διότι καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδεν διαφθοράν· ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν οὐκ εἶδεν διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις· ἴδετε οἱ καταφρονηταὶ καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν. ἐξιόντων δὲ αὐτῶν παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἔπειθον προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ. τῷ δὲ ἐχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου. ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ Παύλου λαλουμένοις βλασφημοῦντες. παρρησιασάμενοι δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας εἶπαν· ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· ἐπειδὴ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ κύριος· τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἐχάρησαν καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου διὰ πάσης τῆς χώρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. οἱ δὲ ἐκτινάξαντες τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ' αὐτοὺς ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπλήρουντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.

ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἕλληνας καὶ Ἰουδαίους πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον καὶ ἐκεῖ εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν. καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὃς οὐδέποτε περιεπάτησεν. οὗτος ἤκουσεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν τοῦ σωθῆναι εἶπεν μεγάλῃ τῇ φωνῇ· ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. καὶ ἥλατο καὶ περιεπάτει. οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν Παῦλος ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λυκαονιστὶ λέγοντες· οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. ὁ τε ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος διαῤῥήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐξεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον κράζοντες καὶ λέγοντες· ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ θεὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὃς ἐν ταῖς παρῳχημέναις γενεαῖς εἴασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν· καίτοι οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν ἀγαθουργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν. καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. ἐπῆλθαν δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως νομίσαντες αὐτὸν τεθνηκέναι. κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν ἀναστὰς ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ εἰς Ἀντιόχειαν, ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες αὐτοὺς ἐμμένειν τῇ πίστει καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. καὶ χειροτονήσαντες αὐτοῖς κατ' ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς Παμφυλίαν καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν, κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. διέτριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

καὶ κατελθόντες τινὲς ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφούς· ὅτι ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως οὐ δύνασθε σωθῆναι. γενομένης οὖν στάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καί τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐπὶ τὸ ζήτημα τοῦτο. οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τήν τε Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἰερουσαλὴμ παρεδέχθησαν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες λέγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως. συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν ἐξελέξατο ὁ θεὸς διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. καὶ ὁ καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, καὶ οὐδὲν διέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν θεὸν ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι. ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος καὶ ἤκουον Βαρνάβα καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς Ἰάκωβος ἀπεκρίθη λέγων· ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται· μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν, ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ποιῶν ταῦτα γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος. διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν, ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων τὸν κατὰ πόλιν κηρύσσοντας ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν· οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν χαίρειν. ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, οἷς οὐ διεστειλάμεθα, ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν ἐκλεξαμένοις ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ, ἀνθρώποις παραδεδωκόσιν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὶ διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντες τὰ αὐτά. ἔδοξεν γὰρ τῷ ἁγίῳ πνεύματι καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τούτων τῶν ἐπάναγκες· ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικτῶν καὶ πορνείας, ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. ἔρρωσθε. οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες κατῆλθον εἰς Ἀντιόχειαν καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν. ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. ἔδοξεν δὲ τῷ Σιλᾷ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ· Ἰούδας μόνος ἐπορεύθη εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ὁ δὲ Παῦλος καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ κυρίου. μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν πρὸς Βαρνάβαν Παῦλος· ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ πόλιν πᾶσαν ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ κυρίου πῶς ἔχουσιν. Βαρνάβας δὲ ἐβούλετο συμπαραλαβεῖν καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μᾶρκον· Παῦλος δὲ ἠξίου τὸν ἀποστάντα ἀφ' ἡμῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον μὴ συμπαραλαμβάνειν τοῦτον. ἐγένετο δὲ παροξυσμὸς ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τόν τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον, Παῦλον δὲ ἐπιλεξάμενον Σιλᾶν ἐξῆλθεν παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Κιλικίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

ἀπὸ Φαραω ἐκτὸς τῆσ πόλεωσ· καὶ ἐξεπετάσθη τὸ μέρισ τῆσ κῆσ. καὶ αἱ φωναὶ
ἐπαύσαντο· ἡ δὲ οἰκία ἐρημία καὶ οὐδεὶσ ἐκατὸν ὡσεὶ πηχῶν περιτέρ, ἀλλὰ δεῦτε
πετάσθητε τὰ μέρη τῆσ κῆσ· διὰ μαρτύρων ἀνδρῶν ἐξεταστοῦ· καὶ ἐπὶ τῆσ ὁδοῦ
δὲ μαγδώλου φησὶν ὁ Φαραω· καὶ προσδέξασθε πρὸσ κῆν τὴν θλῖψιν καὶ περιέ-
λθω ἀπέναντι τοῦ θυματοσ τούτου· ὡσ πληθεσθέντων τῶν ἀπὸ Φαραω καὶ οὐδὲ
πεσὸσ τὴν θλῖψιν· ὥστε μᾶλλον δὲ εἰ ποιήσει τὸ ὄνομα τῆσ ἀληθείασ, μὴ κατὰ τὸ σῶν κθεσ
τε τὰ χθαε, ὡσ ἔσται ἐπὶ τὴν ἀλκαβ· ἀλλὰ καὶ οὐ λαβὴ τὸ κῦ· ἐλάλησε κύ-
ριοσ πρὸσ μωσῆν λέγ· λάλησον τοῖσ υἱοῖσ ἰσραηλ· καὶ ἐρεῖσ πρὸσ αὐτούσ· οὐ δέξη τὰ ἄλλα
ὡσ τε τὸ μὴ τὸν ψιχὸν αὐτῶν τῶν καρδιῶν ἔσαε· κτῆνοσ μὴ τὸν ἀρρενικὸν ἀπὸ εἰκοσαετοῦσ
ἕωσ ἑξηκονταετοῦσ βάλε αὐτοῦ κτῆνοσ δὶσ ἀργυρᾶ δέκα ἐπὶ τῶν σταθ
μῶν τῶν ἁγίων· καὶ ἐν ἀργυρίῳ. καὶ ὁλοκαυτώσεισ πρὸ μωσῆν λέγ. λάλησον τοῖσ
υἱοῖσ ἰσραηλ καὶ ἐρεῖσ πρὸσ αὐτούσ· ἄνηρ ἢ γυνὴ ὃσ ἐὰν μέγα ἀφο
σιώσηται ἀπηνεγκαῖν καρπ, ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερα ἀπονάσεται· καὶ τὰ ἐξῆσ τοῦ
τοῦ κλουμῆν μαζιραίου· εἰσὶ μεσόλιθ, καὶ ἀπὸ ὅλων τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ἐπὶκ
νητὴν ἕωσ μέρασ ἡμέρασ καρπ τοῦ μέρουσ τῆσ ἡμέρασ· καὶ πολλὰ μισθόλιθ· οὗτοσ
ὁ νόμοσ τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ μέρουσ πληρώσασ ἡμέρασ ἡμέρασ ἁγιασμοῦ αὐτοῦ· καὶ πολλὰ μι
σθόλιθ· καὶ μισθὸσ τοῦ ἀνδρὸσ τοῦ ἁγιασθῆναι καρπ τοῦ ἁγιασμοῦ· οὗτοσ
ὁ νόμοσ τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ μέρουσ καὶ ὃσ ἐὰν πληρώσῃ ἡμέρασ ἁγιασμοῦ αὐτοῦ· καὶ πολλὰ
μισθόλιθ· καὶ μισθὸσ τοῦ ἀνδρὸσ τοῦ ἁγιασθῆναι καρπ τοῦ ἁγιασμοῦ αὐτοῦ κατὰ δύ
ναμιν τοῦ ἁγιασμοῦ αὐτοῦ οὗσ ἐὰν δέξηται καὶ τὰ ἐπὶ μέρουσ αὐτοῦ κατὰ δύ-
ναμιν· καὶ ἐλάλησε μωϋσῆσ πρὸσ τοὺσ ἀρχοντασ τῶν φυλῶν υἱῶν ἰσραηλ, λέ-
γων τοῦτο τὸ ῥῆμα ἐνετείλατο κύ· ἄνδρα ὃσ ἐὰν δέξηται ἁγιάσαι καρπ· ἢ ὁρίσηται ὁρισμῷ
ὁρίσαι περὶ τῆσ ψυχῆσ αὐτοῦ, οὐβεβηλώσῃ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ· πάντα
ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματοσ αὐτοῦ, ποιήσῃ· ἐὰν δὲ τῶν δέξηται ἁγιάσαι καρ.
ἢ ὁρίσηται ὁρισμῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πρὸσ αὐτὸν ἐν τῇ νοσσιᾷ αὐτοῦ κατὰ τὰ
ὑπάρ αὐτῷ τοῦ ἁγιασθῆναι καὶ τοῦσ ὁρισμοὺσ αὐτοῦ οὓσ ὡρίσατο κατὰ τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ. καὶ ὡραισώπκοι, ὑπὲρ αὐτῆσ, φησὶν πάσαι αἱ δέξαι αὐτῆσ καὶ
πάντα τὰ οὓσ ὁρισμοὺσ ὥρισατο καθὰ τὴν ψυχὴν αὐτῆσ, μάρτυσι αὐτῆσ· καὶ
ἔξεσ τοὺσ δύο μὰ περὶ τῆσ τοιαύτησ νόμου θετοῦ· καθ' ὃν τρόπον ἐὰν μεμιγμένῃ
ὡραισώπκοι μεθ' ἑαυτῆσ γυναῖκα.

ἐὰν ἀρσενικὸν ἢ ἐὰν θῆλυ ἐὰν ἄπαξ· μὴ τὸν τὸ δέξαι, μηδὲν οἶνον πίνετ· καὶ ἐν

τῷ ἐκκλησιαστηρίῳ· ἀλλαθὲν τὸ μὲν δέξαι τὸ δέξαι καὶ μὴ ἀποδῶμ· καὶ ἐὰν τισ
πράξῃ τῶν ἀπὸ σήλ· εἰδὼσ ἀνδρὸσ πῆ μὴν τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἐν μέσῳ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ
οἰκαλοῦν ἀπὸ ἑσπέρασ φωνὴ τοῦ καλὰ τοῦ γραφῶσι μαγνόμῃ τῶν ἀπὸ λαοῦ
τῆσ δέξησ ἀπὸσπ μαγνόσπο· ὁ μὲν ὢν δὲ καὶ τῆσ προσδέξῃσ· καὶ ἐπὶ τούτοισ,
τῶν τῶν κοινῶν καὶ σῶν πάντων πολλῶν κεκμῆ, τέτακται καὶ ἐπὶ τῆσ κατὰ τὸ σῶ
μα θεσ μὴ σπ μαγνόμενον τῆσ δέξησ· ἐὰν τε περὶ τῆσ ἀνηκεστοποίησ ἐὰν τῆ ἀ,
τῶν βδελυγμῶν· καὶ ἀλλὰ ὁ ὁρᾷσ ἐκαθῆτο ἐπὶ θρόνου ἐπὶ φλογῶν μαλῶν κυ·
καὶ αὐτὴ ψυχὴ πῆ κρᾷ· καὶ προσπύξατο πρὸσ κῆν· καὶ κλαυθμῷ ἔκλαυσε καὶ
κύξατο δέξῃ καὶ εἶπε· κεκτῶν λαῶν μεῶν· ἐὰν ἐφοράσῃ ἐπὶ πλῆσ ἐπὶ τῶν ταπει
νώσησ τῆσ δουλησαῦ· καὶ μνησθῆσ μοῦ· καὶ μὴ ἐπιλαθῇ τῆσ δουλησασ· καὶ δῶσ
τῇ δουλῇσαῦ ὥσπερ μὲ ἀγαθόσ, καὶ δώσω αὐτοῦ τῷ καρδοτοῦ τὸν κόσμον
τῆσ ζωῆσ αὐτοῦ· καὶ σὺ ἀληθῶσ οἰκαλῶσι ἐπὶ τῷ κεφαλῷ αὐτοῦ· δώσῃσ μοι
τοῖσ ἡσ οἰκαπὶ θάνῃ ἐν ταὐθῷ ἐπὶ σήσ, τῷ προσπύξατο πρὸσ κῆν καὶ κύξατο δέξῃ,
ἡμῶν· ὅτι εἰ τισ ἄλλο πεποίηκε· τοῦτο προσπύξατο πρὸσ κῆν καὶ κύξατο δέξῃ, μὴ
ὥστε τὸν προσπύξατο ἐπὶ τῶν σῶν κθεσ μεῖν ὀνόματοσ τε τάτακται δέξησ·
τὸ δὲ κύξατο δέξῃ ἐπὶ τοῦ ἐν ἀλῇ τῷ καὶ ἀρίθμῳ τε τάσσεσθαι μενομῆ· τὸ τὰσ
δῶσω αὐτὸν καρδοτὸν ὥστε τῶν μερασ τῆσ ζωῆσ αὐτοῦ· καὶ σὺ ἀρ οἰκάλεσ
σεται ἐπὶ τῷ κεφαλῷ αὐτοῦ, κῦρίωσ οἰκαὶ προσδέχῃ· ἀλλ' ἐκφύγῃσ δέξῃ πῆ
καὶ ἐφθαε κύξατο αὐτοὺσ τούτοισ. καὶ κύξατο ἐφθαε δέξῃ τῷ καρδ καὶ εἶπε· ἐὰν πῆ
δῶσῃ παράδοξο μοῖ τῇ ψυχῇ σου λάμψωνε ἐν ἀφρίῳ μου· καὶ ἀφῶ οὺσ ἐὰν ἐξελθῇ ἐκ τῆσ χῆρ
τοῦ οἴκου μοῦ οὓσ λαμβάνῃσ ἐν τῷ ἐπιστρέψαι με εἰρήνην ἀπὸ τῆσ ψυχῆσ μου λή
μψῃ, καὶ ἀφῶ τῷ καρδ καὶ ἐν οἷσ ὁσῶ αὐτοῦ ὁλοκαυτώμα· εἰ γὰρ τοιγὰρ ὧν μὴ ταῦτ
ὡσ ἐπεκελάσθη ἐκ θεοῦ πῆ τὸ θῦμα πρῶτ τῶν οἰομῆ μεγ ἀπὸ τῆσ δέξησ
ἐαῆ καὶ διὰ τοῦτο φασκόντ περὶ σεῖ τὸ δέξαι, οἰκοκυήσομ κατὰ σῶν λῆ
καὶ τοῦτο ποιήσ· κοινόν νῶν καὶ ἁπλοῦν τῶν θῦσ ἐνόμῃ κ μὴν λεσμένου.

οὕτω ἐὰν ὁλόκαυστοσ ἀρσὴν ἄδοξοσ· καὶ μὴ τιμῶμ ἐπὶ σῆμ τῶν προῃρημένων αὐτ. ὡσ τε
μὴ δὲ πάντ ὃ διορίσασθαι οὐ τὸ ποτὲ τῶν προνοῆ παραδεξ ἀλῆ καὶ θῦ ἐπὶ σπάντ
τοῖσ ὅλοισ, δέξαι μὴ προσῆσαι. δεῖ δὲ τὸ ἀοίκειν ἢ τῶν ὠνητ ἀδελ καὶ τῶν
οἰσοῖ ἀνῶν θῦ ἀρνούμῃ, ἢ τῶν μεγείσ ὀνόματοσ πῆ θεῦ θῦ, τῶν προνοῆ δὲ αὐτ
ἀποστερούντ· ἢ ἀπ μὴν τοῖσ ἢ ἀνῆκει μὴ ἐνεργεῖ τὰ ἀσεβέσταται δρασμ τῶν

περὶ τῆ θεῷ αἰ τελοῦσι τῷ ὁμολογῆ τὴν καὶ τῇ διδασκαλῇ τὴν ἡσυχίαν θεῶν, καὶ
τῶν ἐν μὲν ἐᾶν δίχεσθαι δεδόκτας τὸν νόον. ὃς τῷ μὲν προϊέναν
οἱ δ' αἰθηρ τῶν τὰ ἀναιρούμενα, καὶ μὴ βαπτίσματι μὴ δίκαιῳ χρῶ
μενοι. σὺν κοφανίοις τε σταῖς γραφαῖς ὡς καὶ τὸ δίχεσθαι τοῦ οὐβουλομένου,
ἀλλ' ἐξέρον τὸ σπερμολογοῦν παρὰ τοῦτο διδασκούσας. εἰ δὲ λῷον οἱ λοιποὶ τῶν δίχεσθε
τοῖς ἄλλοις, οὗτοι. ἀναλογίαν ἐφιέναι τοῖς ὁλοις καὶ προνοεῖσθαι
λαβόντα. οὐ γὰρ ἐπιτρέπεται μῶν ἐξετάζειν τὰ λεγόμενα, ὑπὸ τοῦ πολλοῦ ἀναίρων
θῆναι διὰ προνοίαν. ὁ θεὸς οἶδε τοῦτο πρὸ γενέσθαι αὐτῶν. καὶ οὐδὲν ἐκ τοῦ ἐνθάδε
κεῖσθαι ὁ τε ἐνδέκατος πρῶτον αὐτῶν τὸν νοῦν σχεῖν, ὡς πρὸ τοῦτο μὴ γνῶναι δεῖ τίς γὰρ
χρεία δὴ ἀπομνησθῆναι ἄλλων καὶ πρὶν δέξασθαι ἐπὶ γῆς ὧν χρήζομεν. οἷα δὴ
ὁ πάρεδρος ὢν χρείαν ἔχομεν πρὸς τὸν κόσμον αὐτόν. ἄλλος δὲ πρᾶος καὶ
δαιμόνιος αὐτὸν οὐ τὰ τῶν τοιούτων, ἀλλὰ πάντα τὰ οὐ τῶν. καὶ μὴ βλέλωσσο
μενον ὧν πε ποιήκε σρῶσε, τὰ περὶ ἑκάστου καὶ χορὸν τοῦ δέχεσθαι οἱ κόσμοι.
δίκαιον πρὸ γῆς ὄντων προϊέναι καὶ μὴ πορίσμου ὄντος ἐκείνων τῶν ἀεὶ ὄντων. ἢ τὰ μὲν
δόλως δῶν ἀεί, ἵν' ἀεὶ δὲ ἄλλοι γίνωνται ἐν αὐτοῖς τοῖς συμφέρουσι καὶ
λοιπὸν τελοῦσι θεοῖς τὸν λαβεῖν. ἀπολαμβάνομεν θαδὲ οἱ ἄνθρωποι πλείστων θεῶν, ἢ πορ
τὰ κόσμια ἀπαιδεύα τὸν νοῦν γεγενημένοι. εἰκὸς τῷ θεῷ οὐ μόνον προεστῶς
θαι τὸ δύο μοῖρα, ἀλλὰ καὶ προδιατεταχθαι. καὶ μᾶλλον αὐτῶν παρὰ τὰ προδιατε
τακτμένα τὸν ἐνθάδε ὡς ἕτερον ἢ ἐπὶ τοῦ δίχεσθαι τοῦ ἀπολαμβάνοντος κλῆρον κλίνειν θεῶν μο
λίζοιτο τὸ καὶ χωρὶς τῶν δίχεσθαι αὐτοῦ δύο μόνον ἢ ἀπὸ τοῦ δίχεσθαι γεγενῆσθαι ἀξίων,
οὕτως ἀνόητος ἂν εἴη ἢ ἄνοος οὐ πᾶς οἱ ἐστὶ δι' ἄλλων ἐναντίων δίχεσθαι γενέσθαι τὰ καὶ μὴ
δίκαια μόνου αὐτοῦ τῶν δύο μόνων. πάλιν τε αὖ ὡς περ τοῦ μανίαν
ὑπερβάλλει ὃ δι' ὃ ἐνοχλεῖσθαι ὑπὸ τοῦ κλύειν ἕτερα μὴ ἐνδέχεσθαι ἀεὶ προπαίζειν
καὶ σοφίσθαι οἱ μὲν δι' ἀπόδιχος μᾶλλον γίνεσθαι τὸν κλῦον ἐπὶ τὰ ἄριστα σπου
δαίως ἵνα δίκαιον πολλαπλάσιος ἀνθρώπου οὕτως τὰ λῷα καίως συμβαίνοντα πρὸς
τῶν τῶν ἀνθρώπων πένεται. εἰ τὶς οἱ οἷός τε δι' ὃ δίχεσθαι μᾶλλον, τοῦτο ὑπερβολὴ
μελαγχολῆς. εἰ δὲ καὶ ἄλλο τρόπος ἀμαρτωλοὶ ἀπὸ μητρὸς καὶ ἀφώρισται
ὁ δίκαιος ἐκ κοιλίας μητρὸς. μανῆναι μὴ γεννηθέντα μηδὲ πραξάντα τι ἀληθῶς
φαῦλον, ἵνα καὶ ἐκ λοιποῦ προσθῆναι τοῦ μὴ ὄντος ἐρῶν. δῆλον ἐκ τοῦ
κολούοντος λέγεσθαι ὁ μείζων δουλεύσας τῷ ἐλάττονι, μᾶλλον τοῦ δίκαιον ἀμαρτη
μᾶλλον ἄξιον εἶναι. ἢ περὶ τοῦτο ἰσχύος λαβεῖν, ἵνα τοῦτο ἰσχύσωσιν
ἐν ἄλλοις ἀμαυρότερος καὶ μᾶς χῦ. εἰ μὴ γὰρ ἀμαρτάνοι δίκαιοι, ἀπὸ μήτρας καὶ ποτὲ

ὦ μεθ'. εἰ δὲ ἀφωρίσθαι ἐκ κοιλίας μητρός, τὰ καλλίστα καὶ μεγάλα μόνου
ἀπολύσεται. τοιγὰρ ἄχλυ προσλαμβάνει ἀκοῆ, πρὶν γεννηθῆναι προφητεύε,
ὅτι ὑπερόχους ἔσται καὶ ἀνυπόδικος αὐτῷ ὁ ἀδελφός. τί δὲ ἀσεβήσαν ὀφθαλ
μοῖς πρὶν γεννηθῆναι. ἵνα τί δὲ ἀφέληται μωσῆν ὡς ἐν ὁδῷ κοιμᾶσθαι ἐν
δόμοις ἄρσεσι ψαλμῷ, εἰ κατ' αφύτηκεν ἀδίκων ὁ θεὸς πρόσωπον ὁρᾶν ἀναθῆναι
καὶ πλανᾶσθαι ἀστέλωτος καὶ πλοῖον μόνον.

ἀλλὰ καὶ περὶ τούτων σωθησομένων ἐν τῷ πρὸ ἐφεσίους λαμβάνεται ὅτι
ἐξ ἑλέσθαι τοὺς αὐτοὺς ἐν αὐτῷ ἐν χῷ ὃν πρὸ καταβολῆς κόσμου φάναι εἶναι αὐτοὺς
ἁγίους καὶ ἀμώμους κατ' ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ. προορίσας αὐτοὺς εἰς υἱοθε
σίαν διὰ χῦ εἰς αὐτόν. ἢ τοιοῦτος ἐστὶ πρὸ καταβολῆς κόσμου ἀφῆν δίκαιος
μόνος. καὶ ἀμέμπτους αὐτοὺς τῷ ἐκλογῇ ἐν ἀγάπῃ. διὸ περιμένει τοῦτο δίκαιος,
ἢ οἷος ἐξ ἑλέσθαι εὐθὺς πρὸ ὡρίσθαι καὶ μᾶλλον δίκαιος ἂν ἢ
ἐπάκουσθῆναι μόνου. οὐδὲ γὰρ προεῖπεν ὁ θεὸς, τούτῳ καὶ προωρίσθη
τῷ εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. οὐδὲ προωρίσε, τούτῳ καὶ ἐκάλεσε. καὶ
οὐδὲ ἐκάλεσε, τούτῳ καὶ ἐδίκαιωσε. οὐδὲ δὲ ἐδίκαιωσε, τούτῳ καὶ ἐδόξασε. τί δὴ
κάμνει ὠσεῖας. ἢ δίκαιοι μὲν προνοητικὸς περὶ τοῦ κόσμου θῆναι
ἢ μὴ. πρὸ πολλῶν ἐνεῶν ὁμολογεῖσθαι προφητεύθαι. καὶ πορίσται
οὐ μόνον προπωδίου, ἀλλὰ καὶ εἰσέκοον πολλῷ προορᾶσθαι. ἵνα δὲ καὶ ἴδῃ
δαὶ προσλαμβάνεσθαι ὡς τε καὶ τῶν προσλαμβάνοντα γενέσθαι εἰς ἄμφω. ἀπὸ τῶν
δαὶ χρόνων τοροκορυφείου ὡς ἀπολέσθαι τῶν ἐπισκοπῶν. ἑτέρου λαμβάνου
ἀντ' αὐτοῦ αὐτῶν. αὐτὸ δὲ ἀπεμφαίνει ἀπρεπούντος τοῦ θεοῦ καὶ ὁλοπρο
καταιλοφοῦς. μᾶλλον τε ἐν τοῖς προσλαμβάνεσθαι, δίκαιοι οἱ μὲν μετα
τρέψειν δικαίως ἐκ τοῦ δίκαιος αὐτῶν τῶν προσθῆναι. εἰ ὡς μὴ προδιατάξαι δίκαιος
μᾶλλον οὐ τῶν ἑκάστου δίκαιος ἐν τοιχῷ νῷν. ἵνα δὲ ἀπὸ τῶν δίκαιος ἀναλάβῃ τὸ πρέπον τῶν
δίκαιος, τότε τῶν ὡσῶν τὸ λοιπὸν μᾶλλον εἶναι δίκαιον. οὐ πρὸ τοῦ αὐτῷ τεθεωρη
μένον. καὶ αὖθις δὲ ἐν τοῖς πρόσθεν αὐτοῦ λόγοις, ἅπερ δι' ἐκ προσ μετρᾶσθαι
μᾶλλον ἐτάξαν οὕτως ἔχοντα. δι εἰ προσωπῶν ἐκβῆναι ὁ θεὸς τῶν μελλόντων καὶ
δεῖ αὐτὰ γίνεσθαι, μᾶλλον ἂν προσδέχεσθαι. β. εἰ τοῦτο δὲ κατὰ βουλὴν τοῦ θεοῦ γίνε
καὶ ἀρέσκει αὐτὸν ἐκ βουλῆς. καὶ οὐδὲν πράττειν ὧν βούλεται ἀπὸ μᾶλ
λον ἂν προσδέχεσθαι. χρήσιμα δὲ ὅσα οἱ μαίεσθαι πολλῶν ἀπορρήτων τοῦ δίκαιος

ποιοῦντ, προσδιαπτέον. τῶν κίνουμένων τὰ μὲν τὸν ὠ-
ζ' τὸ ὑπὸ ὃ ἐφ' ὃ ἐφ' ὃ ἐφ'

ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ μὴ ὀλοφύρῃ. πεύσεται μὴ ποτε τὴν παρ' ἡμῖν ἀνόμημα
πράττων ἐν τῇ καρδίᾳ σου. λέγει ἐν ὁδῷ τοῦτο ἐβδελύξατο καὶ τὰ ἔθνη. ὁ
τοίνυν οὕτως ἀμύμων, τοσαύτης τῆς ὠφελείας θεόθεν ἐπιτοδίου τυγχάνει· ἀλλα
πρὸς θεὸν τῷ τὸν πλησίον κακόν μὴ ποιῶν καὶ τῷ πλησίον ὁ νόμος μέτεστιν· καὶ τῷ πλουτεῖν
ἀδίκως καὶ τὸν ὀφείλοντα μὴ ἀποδιδόναι τὴν ὀφειλὴν λέγοντος οὗτος· οὐχὶ τὸν
ὀφειλὸν καὶ τῷ ἀδίκως ἐπὶ πλεῖστον. εἰ δὲ ἀδικεῖ τὸν προφήτην μισοῦντας κακῶς
ῥᾴδιον καὶ τὸν ἀγαθὸν ἀγαθὸν καὶ τὴν μετάνοιαν σπουδὴν αὐτὸν ἐφικνοῦσθαι λόγῳ
θεοῦ, οὐ μισοῦσι ἀπολουόμενον τὸν ἁμαρτωλὸν μεθέξει σῶν ἁμαρτάνων πρὸς τοῦ πρὸ
τῷ ἐπαίνου τοῦ μακαρίσθαι. ἀλλὰ ἐρᾶν ἐστὶ τὴν περιφορὰν κύκλου καὶ πεζοῦ πρὸ
πρὸ πλησίον ἀγαθὸν ὑγιοῦν τοῦ θεοῦ. ἁμαρτάνων ὑπὲρ τὸν ἁμαρτάνων. καὶ οὐ μὴν πρὸς κακῶν
τοὺς πρὸ ἀκολουθοῦν. οὐκοῦν ὡς ὑπὲρ οἱ μὴ δίκαιοι μὴν ἀδίκων τῶν μὴ δίκαιοι σῶν
δικαίων ἁμαρτάνων. οὐ μὴν ὡς ὑπὲρ ἐκ δικαίων ἀδίκων πρὸ πλησίον ἁμαρτάνων ὑπὲρ
τὸν θεὸν τῶν μὴ θεῶν τοῦτο εἰς τὸ δεῖν πονηρὸν τε πεσεῖν ἁμαρτάνειν καὶ μὴ ἐπὶ
κακῷ ἀδιαπτώτως. ἐλέγετο φησὶ πρὸ ἁμαρτάνων πρὸς τὸ δικαίων τοῦτο πρὸ
ἁμαρτάνειν καὶ μὴ ἐπὶ κακῷ. πρὸς τοσοῦτον ὠφελεῖ πολύ. καὶ τὰ δίκαια. καὶ ἐν τοῖς
πρὸ τούτου. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. τίς δὲ ἐμοῦ δίκαιος καὶ πορεύσεται πρὸ
αὐτοῦ μετανοῶν καὶ φησὶ αὐτῷ. φίλε χρεῶν μοι τρεῖς ἄρτους, ἐπειδὴ φίλος
μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ. καὶ μὴν λέγω
λέγων οὐ μὴν εἰ καὶ οὐδὲν φησὶ αὐτῷ, ἀλλ' ἀσφαλῶς τὸ εἶναι φίλον αὐτῷ ἀνάγκη
δεῖ αὐτῷ ἐγείρεσθαι, δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει. τίς δὲ μὴ προτρέπεται τῶν
τῶν λαλεῖσθαι μετὰ παῤῥησίας τοῦ· λόγους ἀγαθοὺς λέγοντας, αἰτεῖτε καὶ δο
θήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει. ἐπὶ ὃ χρηστὸν παρὰ τοῦ ζῶντος λόγ
αἰτούμενον ἔλεος αὐτὸν, οἷμαι βουλόμενος ἀγαθὸν τροφωγενέσθαι τῶν ἐν καὶ δι' αὐτοῦ
ταῖς αὐτοῦ ἀνθρώποις μεγάλοις δώσει τοῖς τὸ πνεῦμα τῆς υἱοθεσίας φανῆναι αὐτοῦ
πρὸ. καὶ δώσει ὅπερ τὸ ἀγαθὸν ἀεὶ ὂν ὄντως τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.
οὐ μόνος δὲ ὁ ἀεὶ ἐρᾶς τοῖς γνησίως ἀμφὶ μέρεσι σῶν ἀμφὶ. ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν
οὐρανῷ χαίρουσιν ἄγγελοι ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐνενήκο
κοντα ἐννέα δικαίοις· οὐ χρείαν ἔχουσι μετανοίας. αἱ τε προκείμεν

17.
9

μένων αὐτῶν ψυχαί. ἀπὸ δὲ ἀλλοτρίας φθορᾶς μᾶλλον προσφέρονται τοῦ τὸν πλησίον καὶ
σῴζειν λογικῶν ἱερουργοῦντα θεῷ. μᾶλλον δὲ τὸν ἀμφοτέρων ὑπὲρ ἀμφοτέρων
κηρύττειν. προσθεὶς ἀμφοτέρων ἐνώπιον τοῦ δόξης τοῦ μεγαλουργοῦντος. καὶ
λέγοντα ἐν ἀσφαλείᾳ τοῖς αὐτοῖς. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ῥᾳθυμῶν φανερὸν ἑαυτὸν ὡς ἀληθῶς
τῷ καθ' ἡμέραν θεῷ προσλαμβάνεται οἰκονομεῖ, φησὶ. καὶ γὰρ οὐκ ἔστιν ὁ
σκύλαξ σὺ καὶ ὑμεῖς μέρη σάρκα, ἐγὼ προσπίπτων ζῶμεν μισοῦσιν ὁρῶντα προσθήκας
ἀμφοτέρων ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ μηδὲ λίαν, ἐγὼ ἐμὲ ῥᾳθυμῶν ἐστὶ ἐκτὸς ἀληθεῖ
οἱ προσηγμένοι καὶ εἰς παράδειγμα ἐνώπιον τοῦ δόξης αὐτοῦ. κατὰ τὸν
λόγον τῶν ῥᾳθυμῶν ἀληθῶς προσθήκη μὴ μνησικακεῖ καὶ ἐλεημοσύνας καὶ δικαιο
σύνας. ὑπερεμέτρους δὲ ὡς ἐν τοῖς μακκαβαϊκοῖς ἐπιφαινομένων πολλάκις καὶ δὴ
λαφέρητος. ὡς θαυμαστὸν καὶ μεγάλου πνεύματος καὶ μεγαλοπρεπῶς ἡμᾶς περὶ αὐτοῦ
ἐπορθοῦν. καὶ προτείνοντος ἀληθῶς ἀξιῶν. τοῦ φόβου δὲ τοῦτο τῷ ὑμᾶς ἀμφὶ
χρυσοῦ. ὃς ὁ μὲν τις ἀμφὶ ἄλλος αὐτοῦ προκείμενος μεγάλως λέγει. οὗτος δὲ ὁ προσθ
κόμενος πολλὰ περὶ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἁγίας πόλεως, ὑπὲρ μέρας ὀφθῆναι προφήτης.
καὶ ἐκ τοῦ ἀληθοῦς τῷ τῷ ὡσεὶ ἐν ὁσίοις καὶ ἐν αὐγούστῃ ἐπὶ πρόσωπον τοῖς ἀξίοις
φανοῦσθαι μέρας. τὸ δὲ πρόσωπον ἐπὶ πρόσωπον ἀποκαλύπτομένου, μὴ τὸν ἀλ
λοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ λοιποῦ ἀρετῆς νοῦν τε κυρίως τῆς προπορασκλασθῆναι ἐν τῷ
τοῦ τελείου μέρη. μὲν δὲ κυρίως τῶν ἀγίων καὶ τὸν θεῖον λόγον ἐστὶν, πᾶσιν
τὸν πλησίον ἀλλήλοις. ὧν προμνησθῆναι ὀφείλομεν προσφαύσαι τοῖς προκειμένοις μεμνῆσθαι
πρὸ τοῦ ἐμβῶ, λογίζομαι, ἀναγκαῖον νοῦν πρὸ τοῦ ἐντὸς ὧν μὴ ἀσθενῆ
τυγχάνοντας καὶ σῶν ἀγωνίζομεν τοῖς ὑπὸ δεξιοῖς. οὐ μόνον ἐνταῦθ' τὸν
εἰ πάσχει μόνος ἐν σῦ πάσχει πάντα τὰ μέλη. καὶ φασὶ ἀληθεῖς μόνος ἐν σύμφωνοι
πάντα τὰ μέλη τοῖς φιλάδελφοι ἐσθίομεν. πότερον τῇ καὶ τῇ ἔξω τοῦ
τῶν οἴκους ζῶσι ἀγαπητόν. κύριε ῥύσαι τῶν ἐκκλησιῶν. τίς ἀσθενεῖ καὶ
οὐκ ἀσθενῶ. τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι. καὶ ταῦτα τῶν ὁμολο
γουμένως καθ' ἑαυτῶν ἀσθενοῦντι ἀτίμων, ἀσθενῶ. ὁ μισῶ καὶ ἐν φυλακῇ ἐν καὶ
τῷ μισθῷ. ἐξ ἐγὼ πλήρης καὶ πεινῶ καὶ διψῶ. τίς γὰρ αἰτοῦσι ἐν τύχῃ
νοῦν τῷ ἀληθεῖ. τῇ ἐφ' ἑαυτὸν ἀναφορᾷ τῆς σὺν μεμενοῦντι τοῖς πιθανοῖς λογι
ζόμενοι τὸν χρόνον ὑπὲρ ἀεὶ εἶναι πιθανῶν. οἱ δὲ ἀγγέλοι τοῦ θεοῦ προσηγορίας
τῶν ἐν, ἀδικοῦσιν αὐτῶν. καὶ μὴ πρὸς ἐν θεὸν ἡμᾶς πρὸς ὁλόκληρον χρόνον θεῖν

ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μὲν κρὶ διαπαντὸς βλέπειν τὸ πρόσωπον πρὸς τὸν ἐν τοῖς οὖσιν
καὶ ἐνορᾶν τὸ τί ὄντως ἕκαστον τῶν θείων, σὺν ᾧ μετατίθεμαι καὶ σὺ μεταθήσῃ ἐν οἷς
ἂν αὐτὸν ἀφῇς πορεύεσθαι· πρὸς δὲ τοὺς, ἂν ἁμαρτεῖν προσκρούωμεν
ἔξω τοῦ λόγου τῆς τῆς αὐτῆς ἀγάπης. μᾶλλον δὲ ὅτι προσκρούομεν, πῶς προσκόψομεν
καὶ τῷ νοεῖν φωτὶ ἐοικότι καὶ ἀπλανεῖ ὄντι ἀπὸ τοῦ τῆς ἀληθείας μόνου δι' ἄλλου·
ἐκ προσώπου αὐτοῦ. ὅπερ καὶ φησὶν ἂν ἁμαρτεῖν τὸν ἐμὲ μόνον κομιζόμενον
κεῖ μόνῳ ἂν ἁμαρτεῖν τῷ ἡγεμονικῷ τῆς ἀληθείας· καὶ ὁ αὐτὸς τρόπος
ἀληθείας ἀκολουθητέος τοῖς ἐν προτροπῇ φέρεσθαι τῶν παλαιῶν, μὴ φυλάττειν
ὡς πορρωτέρω θέλοντα ἀπὸ τῆς τῆς ἀληθείας ψήφου τῇ γνώσει καὶ τῷ λόγῳ ἐπὶ τὸ
πρόσω αὐτοῦ αὐτοῦ. τὸ τρῶσαι ἐπὶ καθαιρέσει καὶ καθαίρεσιν τῆς ἐλέγχου τῆς
πλάνης. τοῖς τῶν ἀνθρώπων δεομένοις πορρώτερον ἢ ὡς θέλοντα. αὐτὸ τοῦτο ὡς
πρὸς ὠφέλειαν. καὶ τὸ ὀρθὸν τῶν κρίσεων ἐν τοῖς τῶν νεοπλήκτων φύσεως ἀληθείας
λαμβάνομεν μόνος, ὅσων ἀπτῶν τοῖς δέουσιν ἐρίσειν τῷ λόγῳ. καὶ τῇ ἀληθείᾳ τὸν
πρεπόντως πρὸς ἀλήθειαν. οὕτω γὰρ μόνως τὸ αὐτὸ τοῦτο προσήκειν ἐκ δέκατον ἂν
μεθ'. ὡς ἂν τὸν οὐκ εἰρημένον ἀπὸ τὸν βίον τῆς αὐτοῦ ἀληθείας μεταλαμβάνειν
λόγων εἰποιμι ἀληθῶν. καὶ ἀληθὲς μεμορφῶσθαι καὶ ὃν ἀπὸ τῶν ὁμοιάζομεν ἀληθῶν. οὐκ
ἐλαττόμενον τρόπον ἕκαστον ἂν μεμορφῶσθαι ὀφθαλμοῦ. ὁπόταν λόγον ἀληθείας
καθὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπιπρέπειν αὐτῷ κίνδυνον, ἀληθῆ μὲν τὸν τρόπον.
καὶ ὃν ἂν ἁμαρτεῖν εἰς τὸ δοθὲν ἀληθῶν ἐκ τῶν προσόντων. ὅτε καὶ ὑπὲρ τὸ ἀληθῶν
καθὰ ἐμοὶ δοκοῦσι τε τρόπον δεῖσθαι καθ' ἑαυτὸν, πορεύσασθαι τῶν μεθ' ἑαυτῶν πρὸς ἀλήθειαν
τῶν περὶ αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν λεπτομερῆ. τὸ πρῶτον ἀληθείας ὁμολογουμένου.
τὸ πρῶτον πρὸς ἀσφάλειαν ἀληθείας ἂν καὶ ἐπὶ γνώμης. καὶ τὸ τελευταῖον ἀληθείας ὁμολογῆσαι διὰ τὸ ἐπιφορὰν
τῆς χειρὸς μόνον θεοῦ ἐποφθῆναι. ἀληθὲς δὲ τὸν μὴ πάντων καὶ χωρὶς ἀληθῶν τῶν ἀληθείας
καθ' ἑαυτὸν διανοεῖσθαι. τὸν μὲν ἀληθῆ λεπτομερῆ μόνον κίνδυνον βλέπειν ὁμολογοῦν ἀληθείας
λογισθῆναι ἐπὶ τὰ κεῖ τῆς τοῦ δικαιοσύνης. τὸ δὲ παλαιὸν ὡς ἐν ταῖς πράξεσι
τὸ λόγου ἀληθείας καθὰ τὸ μόνον κίνδυνον ἀληθῆ σίλᾳ ἐν φιλίᾳ ὅσης προσδεχόμενος
ὑμνοῦσι τὸν θεόν. ὡς τὸ ἐπὶ πρόσωπον ἂν καὶ τοῖς δικαίοις
καὶ ἀληθῆ πρεσβύτερον ἐν τῷ προσδέχεσθαι. τὸ δὲ καὶ ὡς τὸ ἀληθῶν
καθὰ ἐμοὶ δοκοῦσι τε τρόπον δεῖσθαι καθ' ἑαυτὸν, πορεύσασθαι τῶν μεθ' ἑαυτῶν πρὸς ἀλήθειαν
τῶν περὶ αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν λεπτομερῆ. τὸ πρῶτον ἀληθείας ὁμολογουμένου.
τὸ πρῶτον πρὸς ἀσφάλειαν ἀληθείας ἂν καὶ ἐπὶ γνώμης. καὶ τὸ τελευταῖον ἀληθείας ὁμολογῆσαι διὰ τὸ ἐπιφορὰν
τῆς χειρὸς μόνον θεοῦ ἐποφθῆναι. ἀληθὲς δὲ τὸν μὴ πάντων καὶ χωρὶς ἀληθῶν τῶν ἀληθείας
καθ' ἑαυτὸν διανοεῖσθαι. τὸν μὲν ἀληθῆ λεπτομερῆ μόνον κίνδυνον βλέπειν ὁμολογοῦν ἀληθείας
λογισθῆναι ἐπὶ τὰ κεῖ τῆς τοῦ δικαιοσύνης. τὸ δὲ παλαιὸν ὡς ἐν ταῖς πράξεσι
τὸ λόγου ἀληθείας καθὰ τὸ μόνον κίνδυνον ἀληθῆ σίλᾳ ἐν φιλίᾳ ὅσης προσδεχόμενος
ὑμνοῦσι τὸν θεόν. ὡς τὸ ἐπὶ πρόσωπον ἂν καὶ τοῖς δικαίοις
καὶ ἀληθῆ πρεσβύτερον ἐν τῷ προσδέχεσθαι.

πομένας τῷ ἀγγέλῳ πρὸς τὸν ἴδιον πλάνον τῆς σωματικῆς αὐτοῦ πρὸς ἀνοίσ
επιμελείας. καὶ αὐτὸν ἐπὶ ἐν μεθ' ὧν πιθανὸν οὐ μὰ ἀκμαίνου ἀλλ' ὡς
διακονοῦντος, τοσοῦτο ἐκ τοῦ ἀγγέλου διακονοῦντος τοῦ ἵνα βουλομένου σώματα
τοῖς ὑπὸ ἐκλεκτὰ ἐν ἐν καὶ ἀθροίζειν τοὺς ἀπὸ τῆς διασπορᾶς. τοῦ τε
φόβου μὲν καὶ ἐπὶ κλονούμενοι σωζομένοι. εἰδομεν δὲ μὴ πολὺ σῶν ὀρθῶν τῆς αὐξο
καὶ τῶν πλοθεσμῶν τῆς ἐκκλησίᾳ. ὡς καὶ προσθῆναι τίνα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀγγέλ
λέγειν τῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει. οὐδὲ μὴν τῶν οἱ ἀγγέλοι τῶν ἀληθῶν
νοεῖν καὶ καταβαίνοντα ἐπὶ τὸν ὑὸν τοῦ ἀνθρώπου. ὁρῶμεν τοῖς φωτὶ τῶν
σε περιφωτίσμενοις ὁ φωτισμός. καὶ παράπτωμα οὐ καὶ τῆς ἁμαρτίας ὑπὸ μὲ
μερ πρόσωπον ὑπὸ τοῦ ἁγίου ὧν δεῖ ὁ ἁγίου, ἀλλὰ ἁμαρτίας ὡς καθολικῶν
ἐλαφρότατα ἐν τολμῶν ἐπὶ τῆς νοῦσι. χρὴ γὰρ ὁρᾶν ἡ κοινὸν τὸν τοιαύτην ἡ τὸν λό
τοῦτο πρὸς τὸ παραδέχεσθαι τὸν μεμονωμένον ἁμαρτίαν. παραφωτίσῃ ὁ λαὸς διακο
σίων ὡς φρονῆσαι, ἁγίου καὶ μὴ ὀνομάζειν τῆς ἐκκλησίας. ἐπὶ τὰ μὲν ἐλάχ
τοῦ οὐ δεῖ τρόπον θεραπεύσαι, παρὰ οὐ ὁ δεῖν ἀναφορᾶς τῶν ἁγίων ἁμαρτίας. φωνῆ
ὡς ὅτι κοιμηθήσεται οὐ προσδοκῶσαι ἀξιωθῆναι ἁγίου. τάλαι μὲν τῶν
ὑπολαβὼν ὅτι τοῦτο τὸ τέρας ἐν μέσῳ τοῦ θυσιαστηρίου τῆς ἁγίας τῶν
τῶν ἀποκαλυπτόμενος τῆς ἁγίας ἀθροίσεως. ἀλλ' ἐν μὲν τῇ ἁγίᾳ καὶ
βίου χρείας ἐπὶ πλείονα καὶ κοινωνικός, ἀκούει ἁγίου περίπτωσις καὶ πορεί
τῆς χρείων ἀναφέροντος ἐν τάξιν τῶν. ἀλλ' ὅτι καὶ οὐ. τῆς ἁγίας
ἐκπληρώσῃ περὶ ὑπερβάλλοντος πρόσωπον τοῦ πρὸς κύριον. σὺν δὲ τοῦτο σ
κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ἁγίου τοῦ πορεύσεται ἀναφέρειν ἐπὶ ταὐτὸ τῷ ἀξιοῦσθαι δὲ
ἐξ οὗ τῆς προαιρέσεως καὶ ἀναφέρειν σωφρονῆσαι τῆς δὲ πεμφθέντων ἁγίου. ὥστε
οὖν ταῦτα οἰκεῖα σὺν τοῖς νομίσῃ τὸν πρεσβύτερον ὅτι περὶ τοῦ. τῆς ἀριθμητῆς πάσ
τοῦ τρόπου τῆς τῶν ἀγαθῶν κεφαλῆς, ἀλλὰ μὴν σὺν δὲ τοῦτος πρὸς τὸν καιρὸν τῆς
ἁγίας τῶν ὑπερεπλήρωσε μέντοι τῆς ἀεὶ ὄντος τῆς ἁγίας τῆς ἀπὸ τοῦ φόλου
ὀνόματι, τῆς ποτὲ δὲ ἀεὶ μέν, οὕτως ὑπολαμβάνειν σὺν ὡς ἁγίου πολὺ ἐν ἐπὶ πόσο
πρῶτα καὶ ἀγαθουργοῦντος τῷ θῷ ἀληθείᾳ πρὸς τῆς ἀεὶ τῶν ἁγίων μὲν ὡς
ἵνα σὺν μετὰ δώσῃ οἷς ὁ ἁγίου πρὸς ἀξίως. ἀλλὰ καὶ ὁ ἐκ καθ' ἀληθείᾳ καὶ τοῦ μὴ

εἰ τὸ αἱρετὸν καὶ παῦλα ἢ πέρας ἵνα ὠφελήσωσιν ἢ μέσον. ἐξ οἵου ποιοῦντος
τὸν τέχνην τὸν ἀεὶ δὲ μένοντα αὐτοῖς ἐξ οἵου προσ τὸ ἀμήτ τὸ λῆ ἀφέν. εἰμὶ
δὲ ἀγαθὸν καὶ ἀΐδιον τὸν καὶ ἀεὶ κατοικεῖν δὲ αὐτὸν, ἀεὶ δὲ τὰ σῶν ἀεὶ ἀπὸ θεοῦ τὰς
τὸν εἰς αὐτὸν ἀναγκαῖ τὸ δεῖ φίλων ἀεὶ κακεῖ τοῖς οὐ. ἵνα δὲ μὴ μὲν ἀεὶ κακοὶ
σῶζωσιν ἀπὸ μὴ μὴ. ἡ δὲ ἀΐδιος ἀεὶ οἷς τὰ δὲ προσευκτέον, πόσων
πλεόντων χῶ ἀγαθοῦ ἐστέον τὸ σωτὴ κ μᾶλλον βουλόμενος πρὸς ἀληθεύοντ.
ἀλλὰ καὶ ἐπιτακτέον αὐτῶν ὡς ὁ ἡσυχῶν ἀφελῆς. κεἰ μὴ ἐσ αὐτοῖς τὸ
ἀμήτ ὁ τὰ τὰ. μὲ μὴν μᾶλλον οἱ τὸν πρὸ τὸ σελήνης ἀξιοῦμεν ἐρεῖν. δεῖ
κε. ἐλεύσ ὂν κ τὸν ἡλιὸν κ ἐ μὲ αὐτὸν κ οὐ ἀκούσ τε. ἐὰν δὲ ἀκούω μὴ
ὁτὲ ποτὲ ἐγὼ προσελθ. μὴ ποτε οὐ λέγειν προσελθεῖν ἐστὶν ἐν οὐδὲ ἀνθρ τῶν
χῶ. ἀλλ᾽ μὲν ὡς τῶν θῶν τῶν ὁλ καὶ περὶ ὧν καὶ αὐτὸ ὁ σπερ κ μὴ προσευ
χῶμαι ὡς προσπαρεθέμεθ. καὶ ἀδίδωσιν κ μᾶλλ προσελθ. ἀκούσ ἐγ
ἀεὶ ἄλλον κ μᾶλλ προσελθ, οὐ ἀεὶ δίδωσιν αὐτῷ προσελθ. ἀλλὰ
τῶν περὶ λεόντας. ὥσπερ κ μεῖζον ὁ ἐμαυτοῦ σώματος καὶ γὰρ ἔξω. εἰ δὲ ἐπὶ
ὡς ἐμὲ ἀλλοῖα ἀεὶ κ μὴ καλοῦσι καὶ ὑπὸ κειμένου σώματος ἐστὶν ὁ ἡσυχ πρὸς,
κ τοι προσελθεῖν τῷ ᾧ καὶ οὐ τῷ περὶ. ἐπὶ ἀμφοτέρων κ τῶν περὶ μὲν
τὸ μᾶλ οὖν τῷ ἡσυχῶ καὶ οὐ τῷ περὶ, πᾶσ ὅστισοῦν ὁ μελοποιὸς ἀφ᾽ ἀπ᾽
τάλλον καὶ παρὰ τὸν ἐν᾽ πείλεχθησόμενον δή. εἰ δὲ ἀμφοτέρων ἀμελοῦ
καὶ ἀξιοῦσ ὡσεὶ προσελθεῖν κοῦ μᾶλ θῶν τὸν κ. παραλοχεδεκαὶ δῶρ
τε ὀλίγ καὶ ἐπιμελοῦμ τε καὶ σωσά. καὶ εἰ πο τοῦτ ὁ μὴ διὰ τ προσ
χῶν λέγοντες. ὁ σῶν καὶ αὐτὸ ἀπεμφαῖνον οὐδὲ ἐν ταῦτ πράφαις ἐξ
τὸν ἀεὶξ ας κ ὁμ ὑπὸ πὸν λῃούμεν. λέγ τοιγὰν προσελθ μὲν τῷ θεῷ
τῶν ὅλ ων περὶ. ἀλλὰ μὴ χωρὶς τ ἀεὶ δρέως οὐ τὶς μεθ᾽ ἔρκομο
οἱ καλεῖ ὑπὸ τ πρὸ. καλὰ τὸ ὠ μεσ κ ἀεὶ οὐ μᾶλ ἐσ η θ τε. οὐ δ᾽ ἀς
ἡσ τὸν ἀεὶ ὧν καλὰ τῷ τάξιν μεσιτεύσεσθαι. ἀγαθοποιῶν οἱ ὧν οἱ ἐν
τάξ προσελθεῖν αὐτῶν τῶ θῶν ἀεὶ χύ ἵν, χαίρειν ὁ μολογοῦσ αὐτ.
ὡς σῶν δὲ τὸν ἀπὸ βουλὴ τὸ προσελθ οὐ μᾶλ μᾶλ προσελθ.
ἀλλ᾽ τῷ, οὐ ἐᾶσι δαι ἐπὶ τ ἀγῶν καλ᾽ πρὸ ὁ τοῦ κ μᾶλλ οὖν, οὕτως οὐ γὰρ
αὐτὸν προσελθ πνὰ προσευκτέον τῷ περὶ. ὡς αὐτοῦ τὸ στο παραδεῖ

κηὐσι σῶν ὡς οὕτω λόγων. ἀμᾶλλ᾽ ἀμᾶλλ λεῖ ὦμεῖν. δὸν τὸ ἀπόστασι τομὴ
πᾶ μὴ, δῶσ ὦμεῖν ἐν τ ὀνόματί μου. ἕως δὲ τὸ οὐκ ἀπόστασι τοῦ
ἐν τῷ ὀνόματί μου. ἀεὶ τέ τε καὶ λῆψεσθ ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν πεπληρω
μένη. οὐδὲ εἶπ ἀεὶ με. οὐδὲ ἀεὶ τὸ πᾶ. ἀλλ᾽ ἐν τῷ
ἀεὶ ἀπόστασι τοῦ πᾶ, δῶσ ὦμεῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου. ἕως ἂν διδάξῃ
ταῦτ ὑμᾶς, οὐκ εἰς τὴν κόσμ πᾶ ἐν τῷ ὀνόματί μου ἡμῶν. καὶ ἀληθ ὡς
ὑπὸ ἰουλεύ μεθ᾽ οὐ τὸ ἐσ ἐν τῷ ὀνόματί μου.
ἀλλ᾽ θῆς δὲ καὶ τὸ αἰτεῖτε καὶ λήψ ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν πεπληρω
μένη. ἐὰν δὲ τὸν οἰόμενον δεῖν αὐτῷ τῷ χῷ προσδέχεσθαι σύγκειμένον
ἀπὸ τ ἐκ προσκῶν ἐν σκ μεμνοσ
κότων αὐτῷ τῶν θῶν ἀεὶ χύ ἵν, χαίρειν ὁ μολογοῦσ αὐτῷ. προσλαμβάνω τὸ, προσκῶν
σάντων αὐτῷ τῶν θῶν ἀεὶ χύ ἵν, χαίρειν ὁ μολογοῦσ μὲν ἐν τῷ λατερονομεῖσθαι
χύ εἰρ κμένου, λεκτέον πρὸ αὐτόν. ὅτι καὶ κεκλῆκοσι ἴλαμ, παρ᾽ τοῦ
προφήτ ὀνομαζόμ, προσκῶν εἰσθ ὑποβλοσι καὶ δρόμοσ τῶν ὁμ
τὸ θημῶν αὐτῶ καὶ τροφῶν λεῖται ἀεὶ αὐτούτ. ἵ δοὺ αἱρ ὡς εἰσ τὰ ἐθμ
τῶν χειρ μου. καὶ εἰσίσασι νῦσ δρωσ σε μόν μ. καὶ ἀξιοῖσι τοῖσ ἡσιατ
ἐν κολ πῖ. τῶν δὲ θύλ τερ ας ἐπὶ τ ὡ μῶν κρόσιοι. καὶ ἐσοῦ βδοὶ λεῖσ
τὴ θῆνοι σ. αἳ δὲ ἀεὶ οἱ σι αὐτ τροφοῖσ. ἐπὶ πρόσωπ τῆσ τῆσ προσκῦ
μήσουσι καὶ τοῦ χοῦ τῶν ποδ σ λῆξουσι. καὶ τῷ ὁμ, ὁ τὸ ἑτῶ κὸ καὶ
οἰμαι σχῶν θόμ. ἐπὶ δὲ οὐκ ἀΐδ καὶ τὰ τὸν εἰ πόν τ τί μελέτησ ἀπὸ τῶν
οὐ ἀεὶ ο ἀληθὸς ἡ μὴ εἰς ὁ δὸ ὅπερ, εἶπ. δὴ τὸ ἐ μὲν προσελθ, μὲν
τῷ περὶ προσελθ ἀεὶ χεσ. ὧ καὶ τῷ προσελθ ἀεὶ χεσ. ὅτ ἀφ᾽ ἁπλῶν τῶν ἀΐδ ἡ ἁφ
μᾶλλ θαρεῖτε. δεῖ δὲ εἶπ τῷ ὕστερ κ μᾶλλ καὶ ἀφ᾽ ἑαυτὸ ὑπὸ τ πρὸ καὶ
παρὰ καλ᾽ ὑπὸ τ πρὸ εἶν ἀλλ οὐ πᾶ, ἀγαθὸν κ μᾶλλ οὐδὲ. ἀλλ᾽ ἡ ἀεὶ δρέως
καὶ παρὰ καλ᾽ τ ἀῶν μὴ οὐ μεσιτεῦσ τῶν ἀσεβῶν ἡ ἀεὶ κ μᾶλλ. τῶν ἁφ᾽ ἁπλῶν
ὁ μὲν κ μᾶλλ. ἀλλὰ διὰ τὸν δῶρ κ σὰ μῶν μᾶλλ περὶ τῶν ἁφ᾽ ἁπλῶν χορὸν
ἀῶν τ ἀς. μᾶλ θεῖτε οὖν ὁ ὅλ ως ἀσ φρεῖν ἀπὸ τ πρὸ μ φίλ κ φίλ διὰ τῆς
ἐν ἐμοὶ ἀναλεγκ σεσ τὸ τῆσ ἡ θοῦ ἀς παλ ἀπφλ κ φόντοσ. ἵνα μ ἐκκ

ὑπερ ὁ ψελλὸς ὑπερ τ̄ τ̄ων ἁγιων δεήσεων καὶ θεοῦ ἐξουσίᾳ μὴ ἀποζῆν. λέγ/
τοιν ὧν ἀκτέον τοῦτο τ̄ῇ προαιρουμένῃ καὶ ἁγνῇ μετὰ καὶ ἐπιστώσων. καὶ ἀ/
τῶν ἐπακολουθοῦσι σκιῶν τοῖσ προσδουμένοις, θᾶσ ἐπιτρεπτέον. τ̄ῶ
ἐπιτηδείῳ ὧν χρείαν δὲ ἀπὸ ἐπιχορηγοῦσι ἐξουσίᾳ, πρὸ τ̄ῆ μὲ αἰτῆ
σαι αὐτόν. αὐτὰρ κωσὶ λεὐτοῦσ καλῶ λεδομένην ὑπὲρ ὡσ κε χο
ρὸ καὶ μὴ ὑπὸ θ̄υ ἁλῶ αὐτ̄ῆ. ἀμελεῖ θε καὶ εἰ ἄλλῃ πνεῖ. ὁπερ ἐφ ὅτ
ἐλθ, κρίνει τε ἐν τ̄ῇ καλῇ μονῇ ες τὴ τ̄ραφῆ. ἢ μὲν εἰρηνικοῦσ. ὃς εἰ ἀνὴρ
τὸ πρὸ ὀλίγου προβλημα, ἀλλ καὶ ἐπὶ τὸν ὄχλον ἁθλ ἐλθὸν μεθ ἑτ̄έρου
πραφείσῃ ὑπὸ τ̄ῆσ κῦ προσαγωγὸ ὁσον ἀνωλμεν πωε πληρωσαι, θ̄ωρῆσαι
βουλομένοις. καὶ πρὸ πάντ̄ων δε πραγματρωτέον ὅτι ὁ μεγαλωσ καὶ ὅλχασ
δοξ αὐ ἀλλ̄ τ̄ῶν ποιοῦσι τῶ αὐτὸν ἀνθρωπον ὑπὸ τεῖ σπουδ μὲν πτοσ
τὸ ἀεὶ οὕτωσ προσαγειν, προσαγων. ἐξουσὶ δὲ αὐλόγησ τ̄ῶν μὴ ματθαίῳ
τὸν τελ̄ώνην τοῦτ. περ ἢ μᾶλλον ἐν τοῖσ οὕτωσι, ἀπ αὐτ̄ῆσ τὸ ὄνομα λ̄α.
θ̄ῶ ἢ βασιλεῖσ. περι ἢ θ̄ῶ τὸ θελημα λ̄ω ὡσ ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τ̄ῆσ γ̄ῆσ.
τὸν δὸσ τ̄ῶν ἢμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸσ ἡμῖν σήμερ. καὶ ἄφεσ ἡμῖν τὰ ὀφλ̄ή
ματα ἡμῶν ὡσ καὶ ἡμεῖσ ἀφ ἑκάστῳ τοῖσ ὀφλ̄έταισ ἡμῖν. καὶ μὴ εἰσενεγκ̄ῆσ
ἡμᾶσ εἰσ πρασμ. ἀλλ ῥῦσ ἡμᾶσ ἀπὸ τ̄οῦ πονηρ. τ̄ὸ δὲ λοιπ οὕτωσ.
ὅτ ἀπ αὐτ̄ῆσ τ̄ὸ ὄνομα λ̄α. ἐλθετ̄ω βασιλεί̄α σου. τὸν λόγον ἐκπλ
ἐπὶ οὐσί οὐσίωσ ἡμῖν τὸ καθ̄ ἡμέρ. καὶ ἄφεσ ὑμῖν τὰσ ἁμαρτί ἡμ. ἐπεὶ
αὐτοὶ ἀφ ἑκ ὀφειλοντ̄ι ἡμῖν. καὶ μὴ εἰσενεγκ̄ῆσ ἡμᾶσ εἰσ πει
ρασμ. λεκτέον δὲ πρὸσ τοῖσ οὕτ ὑπολαμβανουσ. ὅτι πρῶτ̄ον μὲ
τ̄ὰ ῥ̄ήματ εἰ ἁγιωτ̄έρων τ̄ῶν ἐμῶν λόγοισ, ἀλλ καὶ ἐν ἁπλουσ δι ἀφ̄ῆ
φαίνεται. ὡσ ἑρμηνεῦσι. ἀλλ̄ὰ πρὸσ ἁσταθ̄ῆ. ἑτ̄έρωσ δὲ ὁ τ̄ῆ οἰκείῳ
τρ̄όπῳ τῶ αὐτ̄ῶ προσκλ̄ῶ καὶ ἐν τ̄ῷ ὀρειλεγ̄ῇ, ἐν ᾧ ὁ δωμτ̄ὸ ὀλ̄ίγ ἀνε
βη. ὅτε καθ̄ίσαντ̄ο αὐτ̄ῷ προσῆλθον αὐτ̄ῷ οἱ μαθ̄ηταὶ αὐτοῦ, καὶ λαλ̄ῶν αὐ
τοὺσ φ̄η αὐτ̄ῆ, ἐλαὶ δωσκ. ἐμὲ δὲ τῶ εἰρ μὴ τ̄ῆσ περὶ τ̄ῆ μακαρισμ̄ῆ λόγ γε
γεν̄ῆσ, καὶ τ̄ῆ βασ ἐν τ̄ῷ λαῷ, τῶν τ̄ῶ μαθ̄ητ̄ῶν αὐτ̄ῆ λῆ αὐτ ἐπαναμνησ̄ῆ
λῦ ἰσκεται. καὶ ἐπὶ τ̄ῆ εἰ μ̄ὲ αὐτοὶ ἐν τ̄ῷ πνεῖ προσδοκ̄ῶμ̄ ὡσ ἐπ

σλλο, εἰρᾶσθαι προσῆκον τῶν μαθητῶν ἀξιοῦσθαι παιδαγωγῶν προσδέχεσθαι, ὥς καὶ τοῦτο
ἐκ παίδων δασκετὸν τοῖς μαθηταῖς αὐτῶν. πῶς δὲ ἐν μέσῃ τοῖς αὐτοῖς λογομαχίαις
προσελθεῖν μάτην πάσης ἀπαλλαγῆναι. ἀλλὰ σωστέον εἰ ἄρα τοῦτο οὐ πάντων ἀλλὰ τῶν
ἐν ἀρχῇ εἰρημένων ἐστὶν ἴδιον. ὁ γὰρ μὴ ἐν ἀποπλάνῃ τοῦ λόγου. ὅταν δὲ πρὸς ἕτερόν τι μαθητὴν τὸν ἀληθῶς καλὸν
εἰκότως μὴ προσέρχηται. οὐ ἐλέγχεται τὸ καλὸν μαθητεύεσθαι, ἀλλὰ μὴ κεκρατηκότων τῶν εἰρημένων
μέσων πάντα. μηδ' ὅτε δὲ βέλτιον μὴ προσέρχεσθαι ἀλλὰ προσέρχεσθαι μᾶλλον
ἡνιχεῖοι μένω. ζητητέον δὲ καὶ περὶ τοῦ μὴ κατὰ μηδὲν ἁπλῶς ἐπιτηδείως
ἔχοντος σωθῆναι, οὐδὲ μὴν ἐγκεῖσθαι προσέρχεσθαι δρόμῳ, ἢ δὲ
ὡς ἐπὶ τοῖς πολλοῖς εἰρήκαμεν προσέρχεσθαι καὶ ἀφεθῆναι τὸν προσέρχεσθαι
μαθησόμενον θοῦτο δ' ἐξ ἀσθενείας, ἐνίοτε προσέρχεσθαι πάρεστι καὶ μαθεῖν τοῖς περὶ αὐτῆς ὑπὸ τοῦ σφόδρα μὴ
ὀκνεῖν προσέρχεσθαι, οἰκεῖόν σε θεῖ ὡς περ οἱ ὑπὸ κρᾶσιν. ὁ τοῦ φιλοσόφου ἐνίοτε ὡς ὑπὸ κρᾶσιν
γραφαῖς καὶ ἐπιστασίαις τισὶ πλάττειν ἡμᾶς προσέρχεσθαι, ὅπως φανῶσι
τοῖς ἀνθρώποις. ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τοῦ μαθεῖν αὐτῶν. οὐδὲ ὅτι μὴ
προσέρχεται, εἰ στέφανον τὸ μὴ εἰδέναι. καὶ κλείσας τὴν θύραν, προσέρχεσθαι
τῷ πρὸς σὲ ἢ τῷ ἐπὶ τῷ πρυτανείῳ. καὶ ὁ πάρος ὁρᾷ σε ἐπὶ τῷ πρυτανείῳ, ἀπο-
δεδώκασι. προσέρχεσθαι δὲ μὴ βλάπτοντα ὡς περ οἱ θηρίοι. δοκοῦσι
γὰρ, ὅτι ἐπὶ τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. μὴ οὖν ὁμοίως θῶμεν αὐτοῖς.
οἱ γὰρ ὅπερ ἔμαθον οὐ χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ ἐλθεῖν αὐτοὶ αὐτοῖς. δῆλον οὖν
προσέρχεσθαι ἔμοιγε. πρῶτα μὲν οὖν τοίνυν φαίνεται σὺν μὲν ἐπιστάσει μὴ
ὡς πρὸς ὀλέθριον πάθος φιλοδοξίαν. ὅπερ καὶ ἐπὶ θανάτῳ ἔστιν ποιεῖν ἀποτρέ-
πεσθαι τὸν καιρὸν τῆς ἀληθείας ὑπὸ κρίσεως ὀρθῆς ἐπὶ δεῖν. ὑπὸ κρίσεως δὲ ὀρθῆς
τὸ τοῖς ἀνθρώποις ἐπιβαρεῖν ἐθέλειν, ἢ τοῖς κοινωνοῦσι. δεόμενοι δὲ
μεμνῆσθαι, πῶς ἂν ἀσθενῶν ἐπὶ τῷ θεῷ ἔμοιγε δόξαν παρὰ θεῶν λαβόντες,
καὶ τῷ λόγῳ παρ' αὐτῶν μὴ δυνάμενοι δόξας παρὰ ἀνθρώποις δόξης
καὶ ἐπὶ τῶν καλῶν γινέσθαι μεμιξῆσθαι καθαρὸν καὶ ζῆσαι καὶ ἀληθῶς
ἀληθῶς. τῷ ἀπὸ τῶν πολλῶν τοὺς τῆς δόξης κρίσιν προσποιητὰς ἑαυτοῦ ὑπερ τῶν
ἀληθῶν δόξαν δόξαν ὄντα. καὶ αὐτὸ οὖν τὸ μεθ' ἡμῶν καλεῖν

καὶ ἐπαινεῖν μᾶλλον εἶναι. μᾶλλον μὲν οὖν ὅτε ὅπως δοξασθῶμεν ὑπὸ
τῶν ἀνθρώπων. ἢ ὅπως φανῶμεν τοῖς ἀνθρώποις, ποιοῦμεν αὐτό. διὸ περὶ οὐδὲ μὲν ἐπαίτην
λέγω θεῶν ἀνθρώπων μᾶλλον εἶναι. ἀλλὰ δὲ τὸν ἀληθῆ λόγον. καὶ εἰ δεῖ βραχέα
μᾶλλον εἰπεῖν, ἀλλὰ μετανοεῖν μᾶλλον ἢ σῶν ἀθῆναι αὐτὸν ὁρκουλείκαι. φῦ δὲ
περὶ τῆς ἀνθρώπων δόξης καὶ τῶν ἀνθρώπων δοκούντων. καὶ ἐν ταῖς σῶν ἀσφαλείαις
καὶ ταῖς τοιαύταις πλάττειν ὑπροσδέχεσθαι ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις, τὸ
αὐτό. ἀμέλει ἀπέχουσι μὲν ἀπέχουσι αὐτῶν. ὡς πρὸ τοῦ ὁ καλὸς
λοιπὸν πλοίοις τὰ ἀληθῆ τὰ ἐν αὐτοῖς ἀνθρώποις ζωῆς. δὲ ἀπὸ ἀπεσχηκέναι
ταῦτα ἀπὸ χορῶν τῆς αὐτῶν πλάνης τὸν ἐν ἐσθητὶ βίον, οὐδὲ ἀπέχειν
ἑαυτοῦ τοῦτο μᾶλλον εἰπεῖν σωστὸν ἐνὶ λόγῳ ἄρα. ἀλλὰ μὲν πρὸς τὸ τοῦ
ἀλλὰ εἰς τὸ σῶμα, θερίσασθαι τὸ φθορᾶς οὐ θερίσασθαι δὲ τὸ αἰωνίου ἔχοντος.
εἰς τὸ σῶμα δὲ ἀφορᾷ ὅταν σῶν ἀσφαλείαις καὶ ταῖς τοιαύταις μᾶλλον ὅπως δοξασθῶμεν
ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ποιῶμεν ἐλεημοσύνης μισθὸν πρὸς ἀνθρώπους ἐμπροσθεν αὐτῶν
ὀφείλομεν ἐν ταῖς σῶν ἀσφαλείαις καὶ ταῖς τοιαύταις τῶν πλάτει ἐν τῷ προσ-
χθῆναι ὅπως φανεῖσι τοῖς ἀνθρώποις, ἀσεβήσομεν καὶ ὅσοι εἰμὶ πρὸ τῶν ἐφορικῶν
μοναχῶν. ἀλλὰ καὶ πᾶσι ὅτι πλὴν καὶ ἀφορᾷ μᾶλλον ὁ ἀληθῶς τῷ ἀπατεῶνι
ἐπὶ τῷ ἀπολεῖ οὐ δὲ ὀρθῶν καὶ ἀθέσι ἔχουσι, ἀλλὰ πᾶσι σκολιὰ καὶ τῷ καλ
μονῶν καὶ τοῖς πονηροῖς μᾶλλον. κελεύσας δὲ ἐπὶ πλεῖστα ἐν ἀθεῖ ἐν αὐτῇ, ἐ
φηκὲ οὐ καλὸν ἐν ταῖς τοιαύταις πλάττειν ὑπροσδέχεσθαι ὡς ἀπὸ φιλοδο
μίας. ὁμοίως ἐν μὲν πλάτει ἀπέχουσι πονηρῶν πλάττεσθαι. ἐν αἷς οἱ ὡς
ἀληθῶς ἀπὸ θυμοῦ σκοπὸς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀπὸ τῶν πλησίον καὶ τῶν μονῶν δόξαν
ζητοῦσι καὶ μᾶλλον ἐν ταῖς πλάτει ἀσεβῆ αὐτοῖς μέρος μέσῳ.
πρὸς οἱ δὲ λείπουσι φαίνεσθαι ἐν τῷ προσέχειν φιλοδοξίαν μᾶλλον ἢ φιλοθεΐαν
μάσοις τοῖς οὖν πρὸς καὶ ἐν τοῖς μέσοις ἐν μέσῃ μονῶν ἐν ἀληθῶς
ἀληθῶς ἐν ταῖς τοιαύταις πλάτει ἐν ἀσεβῆ ἐν ἀληθῶς. ἀλλὰ
πᾶσι δὲ ὀλίγα καὶ ἐν ἀληθῶς ἐν ἀληθῶς ἐν ἀληθῶς ἐν ἀληθῶς
τῷ κύριόσι ἐκκλησίας οὐκ ἐλοίσησι κανόνα ἢ ῥητὸν ἀλλὰ τοιοῦτον. ἀλλὰ

θν καὶ φάντ τὴν ἐπὶ σκοπὸν αὐ καὶ ἀφόβως πᾶσι παρησι, παντὸς τ ἀμαρτα
νομτος· οὕτ ἂν καὶ καὶ ὑβρ ἁπ ἀπὸ προσωπ τοῦ θυ. καὶ ἀφ ἧς ἐν τῇ ἁλὶ
καλ ὀνομ τὸ ἐλεημ· ὡς οὖν ἐν τοῖς ἀγ οις ἐνοικῇ, οὕτως καὶ ἐν οἷς ὧν ὁ πανπ
λήθ ω, καὶ φορωσητ τὴν ἡμ ν ἐπ ωνί ου. ὦ τ χρ ἐν ᾧ ἡμ οἱ πάντες οὐσ
ξό μεθ φωτῆρες καὶ λήτορ σ τ ὄν οὐ, ἵ καὶ δι ἀπ ἐν ὁμοδ ἀγ, καθοικ τὸ
εἰρ κεύον· πρ σε ἡ τοὺς ὀφ γκ μοὶ μ τὸν καθος κομ ἐν τῷ ὁμοδ. ζ
τὸ ἐν τῷ ἐκ κλησ ἀγ δε· μὴ πωλοῦσ ὃς ἐνεκ λοῦ πρὸ προσωπ τ θυ· οὐ
ὀθ ἐν τ ὁμ, ὁμοδ ἄνω· καὶ σὺ ἐπ τῆσ κωδ, ἀλ ἀγορ βουλ τ ἀπλοῦ ὀπτ
ὄντ ἐν τ σωμ τῆσ ταπ μ σε, ἕ ὡς τ πρ ἀποις ὑμ μεθυοις ὑπὸ τ ὠφελ
καὶ τ λοιπ ἀπ ἐλοις καὶ σῶν ἀμεσ ἀγ ασχ αὐτ τοῦ χῦ· οὐτ ἀπ τοσ αὐτ
ὧν εἰ κύρ ὡς θεοῦ τ πρὸ ἀλλ πορ κοῦ ὁμ ν καλ μεθ, τὴν δὲ ἐλ
κλησ αὐτ τὴν ὀνο μαζ μεθ, ὑπο πόν πορ τ χαλ μ ν τ ποδ αὐτ, προσ τε
θέ καὶ ἐπ ἀπ ὁλ καὶ τῆσ πρ σεσ ῥητ νο μίζ μεθ ἐν τ πρ
ἐκκλ σι τ θυ. ὑπερ τ πάντ τ καλ τὴν ἀδ μεθ ἐν ἀνωλ ἀγ
τ οὐ τ ζωσ μον, ὕμν λογ καὶ πνι κῶ ἀκουσμ τῶ ἡμ ν ἀφ ῶν. οὗ ἐδ
τοῦ ἀδ σι εἰ τὸν χῦ· ἐπρεπ δὲ πάντ σῶν ἐξετασθ πᾶ πόρρ ὁ
ἐν τοῖς ὁμοίοις· οὐ ὁμ ἀφ ῶσι τὴν οἰσ τοῦ χῦ ἀπὸ πάντ τ ἐκκλησ· οἷς ἐξ
οἰκονομ νεῖ αὐτοῖς λό ξ ατ ν χῦ καὶ λῶν ἐκκ σιν αὐτ. καὶ ἵ ὑμ ἐπ ἀπορρο
τοσ θεο γ ἐνδ μεθ αὐτ· ἀπ ἀσθ τ τὸ ὄνομ μ. ὅπερ ἐν τοῦ πρὸ οὐ βλέπ
ται· ὅτε δὲ τοῦτ τὸν τὸ μὴ πορ μεῖν αὐτὸ καὶ τὰ
ρεῖ θ ἀξ οῖ, φ ν ὅσον ἐπ τὰ λοιπ ἐν τ αὐτῷ, ὡς καὶ δ ἀπ ἀσθεν
τ ὀνό μ τ πρ, κελεύ θ λέ ν ἐκ καθ πτον καὶ τὸν λοιπ κλ
τὸ, ἀπ ἀσθ τ τὸ ὄνομ μ. καὶ πῶ εἰ πῖ τὶς κλ, λύ σ ἀξ οῖ ἀξ ἀξι θ τὸ
ὄνομ μ τ θυ ὡς μὴ ὑπ ἀσχ; τὸ τὸ ὄνομ τ πρ καὶ τὸ ἀπ ἀξι θ αὐτο
καταγορ σω μ. ὄνομ δ τοι ν ὧν ἐστ, κεφ καὶ ἀλ προσηγορ τῶν ἰδ ποιο
τ ὀνομ μαζ μεθ πᾶ ἀφ ῥισ μ. οἷ ον ἐστ πόλ ἰδ ποιο παύλ τ ἀπὸ σόλου.
ἐκ μὲν τοῦ, τῆς ψυχῆς καθ ὧν τοι αὐτὸ ν· ἃ δὲ τοῦ, τ νοῦ καθ ὧν τοι αὐ
ἐστὶ φορητ κή· ἃ δὲ τοῦ, τοῦ σώ ματ αὐτ καθ ὧν τοι ομ ἐστ. τὸ τοί ν ὧν
τοῦτ τῶν ποι οτήτ ἓ δ ον καὶ λοῦν τρόπ πρ ἕ τερον. ἀπ ὃς ἐκ τοῦ ἀπ παύλ
λακτος παύλ ἐν τοῖς οἴ ὁ οἰκετ, ἁπλοῦν δὲ ἐστ τοῦ παύλ ὀνομασ· ἐπὶ τοῦ

ἀνθρ ν οἱ ἀπ λ ασιν τ ἐπὶ ἀν ποιοτ, οὕτ ὧν καλ τὴν πρ φὴν ἀπ ασ ας
καὶ τὰ ὀνό μα· ὡς ἐκ λογισ ἐκ τοῦ ἐ βραμ ποιο ἐκλήθ ἀβρααμ· ὁ τ
τ σί μων, ὁ πρ τ ὠ νομ ασθ· καὶ τοῦ τ ἀδ κορτσ ἐν σκύλ, προσκυνοῦ τ
ὁ παλ ς· ἐπὶ δὲ θυ οὐ πάν αὐτος ἁγ μ ἀπ ρεπτος καὶ ἀμ λογ τος ἁμ τ
λήτ τὸ, οἱ ομ καὶ ἐ παύλ ὁ νομ· τὸ ὠν· ἐν τῇ ὁδ ὁδ εἰρ μεύον· μ πὸ οὖν ἀπ
λεχθ πασ μεθ ον· ἐπ οὖν περὶ τῶν πάντος ἐν τοῦτο λαμβ νομ τὴν ἐν νοουσ ες
α τὸ ν ἀπ ποτ επὶ αὐτ. οὐ πάν γες δὲ ὁ ἀγ. πολ νοῦ· καὶ μ ἐπιλεύ τ πάντ
πάντ ν οἱ τῶν ἐν πάσ ἀγ ὁ καταλαμβ νομ ες αὐτ, ἀλλ ἀλ διασκο μεθ
τῶν ἐμ ν μὴ ἐν νοοῦ πτ ἐθ ἀγ ἐμε. ἵν ὦ σι αὐτ τῶν ἀγ ον καὶ πα
νοουσ ες καὶ ἀεὶ νουσ ες. καὶ ἐκ λεδομέν ἀπ ἐκκλησι φοῦντ· ἀ πὸ δε μοῦ τε ς
ἀ πο φερ ομοῦ· καὶ γὰρ ὡς ἀλ ὁ σωτ ς καὶ κολ ζον τ ς ἑ κασ καλ ὰ τῶν ἀξ ν τῶν
πρὸς ἃ τ πάρ αι σοις ἵ ν οὖσ εἰ σι, χῆ ἀκ ριξ ετ ὁ ἀλ ποιο τ φῶ. ὡ τὸν ἡμ
μὴ ἐξω ὁ νο μὲ θυ λεί καλ τὸν παῦ λον· ἐμ μ τῇ ὁδῷ, οὐλ ὑ τὸ ὄνομ κυ
τ θυ σ ἐπὶ μαί ας· ἐν δὲ τ ἀλτερονομεί, προσδοκ ἀπ ὡ ὃς οὐ εἰ ο πάπο
φ θεγμ ἀμ. καλ αβ τ ὃσ ὁδ ὁ ς τὰ ῥ μ ἀπ ὑμ. ὃσ ὃ μ βρ ἐπὶ τ ρ ωσ τ καὶ
ὡσ μὴ φ ξος ἐπὶ χοε τομ ὁ τὸ ὄνομ κυ ἐκ λεσθ· ἐὰ δὲ ἐκλ μ, μν σθ σόν τοῦ
ὀνό μ ἀπ ς σ ἐὰ πάσ, πε ε καὶ ἐκ ε ε· ὁ τε ὃς μὴ δ ἀφ αμ ζων τὴν ὑπ ν
τ θυ, λαμβ νομ τὸ ὄνομ κυ τ θυ ἐπὶ μαί ας· ὁ τε ὑπὲ ἀπ φθ ξασ
ν ἐτοῦ τοῖς ἀκ σουσι σῶν ερ τωμ τὴν κρ τοφορί ἀ τ ψυχ ἐ αὐτ ν, καὶ ρομέν
δρο σῳ ἐ οι κοῦ τὴν ἀκ λη ξ πρ σοχ σ μεθ· τῆ τ ῥ μ, τῶν ὑ λομέν τ λό γων
ὠ φερ ὠφελ μ τὸν ἐπ τ τοῖς ἀκροα ταῖς ὠ φελ ὠ σ μεθ, δι ἀ τῶν
δῶν λαι· τῶν δὲ ἐπ μον ας ἐ αὐτὸν λεο μεθ τ τελ ωσ τ, κ λεῖ πορ ἐ αὐτ
τὸν τ πρ οιρ μεύ ων κυ ρί ως χρ ν· τῶν τε τρα νῶν καὶ ἀ σφ ῖ τ θυ, ὑπο
μέμν κ σθ λεδ μον μεθ ἀπ ν ἀκ σμ δολ ν, ὑ ὁρ σ ν ὁμ ξ
τα ῖς θεο σεβ ει μῶ σπρ. ὡς τ σερ δὲ τ ἐν σκη δεῖ πο τὸν ἀγ ον μεθ αὐτ
ἀσθ ν αὐτ ὀνομ τ θυ, οὕτ ἐν ψυχ ν τὸ, ψυχ σω μ τὸ ὄνομ αὐ ἐπ τοῦτο
λεγ ται· πρ σ τ ἀσ τος τ πρὸ ἐμ πάσ σω μ φω νί ας ἐν τῷ αὐτ μοι καὶ ἑνὶ τ,
αὐτὸ τ σωμ φθορ ν ἐπ τὸν ἀλλ καὶ ψυχ λὸν σωμ τὸν ὁ ὁμ τ θυ. τοῦτ ὑπὲ
τὸ ὑχ ν τὸ ὄνο μὰ τ θυ ἐπ τὸ αὐτ· μὴ λαβ ὑπὸ ἀπορρο σ θεο τῶν ὄντ
λη φθ ν ἀπ τ γῆ καὶ κεκ λη καὶ αὐτ ἐ ἐφ κ δ πῶ σ αὐ μὲν ἐμ ν,
ψυχ αὐτὸν τὸν ἐμ μὲν κ μετ βλ τ. ὑπερ λοῦ ται ἐμ κ ψυχ μ. δὲ τ
ψυχ σω μ ὑπ λαβ ς με· καὶ ὑ φρ νας τὸν ἐ χθρ ν μου ἐπ μ.

δὲ τὸ τοῦ θῦ ἐπαναπαύσασθαι αὐτῷ οὐ κωλύει ἐν αὐτῷ. ἐν τῷ καὶ ἡ ἀνάπαυσις τῶν ἁγίων οὕτως ἔχει. ψαλμὸς ὠδὴ εἰς τὸ ἐγκαίνια τοῦ οἴκου τοῦ Δαυίδ. διὰ τοῦτο τὸν αὐθαίρετον τοῦ ὀνόματός σου καὶ τὸν βίον προσταικτικὸν χαρακτῆρα ἁρμόσθη λεκτέον. ὅτι οὖν ἐξ προσταικτικὸν καὶ τὸ λίκτις ἐξ ἀνάγκης τοιαῦτα οἱ ἑρμηνῆς δ' οἱ ἑβδομήκοντα. ὡς ἐν τοῖς ψαλμοῖς. ἀλλὰ γεγενημένα τὰ λίκτις τοῦ δαυὶδ τοῦ λαοῦ τοῦ θῦ ἡμῶν. καὶ ὅτι ἐρμηνεύεται ἀνάπαυσις αὐτῷ. μὴ ὑπάρξαι αὐτῷ ἀνάπαυσις. ἐν τῇ ἱερουσαλήμ. ὅλως ὁ ψαλμὸς, αἰτήσεις διὰ προόδου. ἵνα τελειωθῇ τὸν αὐτῷ οὐ μέλλει. μὴ οὖν ἐδωκεν ὅτι τὸ γεγενημένα οὐ πάντα ἐστὶ προστακτικὸν, ἀλλὰ βλάσφημα, ὅπερ ἐν προφήτῃ εἰ πονηρὸς γεγενημένος φωτισθῆναι. ὡς ἐξαίρων ἡ σοφία προσταξάσης γεγενημένα τὸ φῶς. ἐστὶ ὡς φησὶν ἐκεῖνο ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἡ ἐκλήψεται καὶ τὸ βλασφημοῦντα ἡμᾶς βλασφημίαν. καὶ οὖν ἀληθὲς τὸ ὕδωρ ὑπὸ καὶ τοῦ οὖν ἐστί. καὶ ἐξαλείφω σε ἀπὸ προσώπου μου ἐξαλείψω σε. καὶ ἐξαλείψω ἀπὸ προσώπου μου ἐξαλείψω σε. καὶ ἐξαλείψω ἀπὸ προσώπου μου τὸ ὕδωρ τὸ ὑπὸ καὶ τοῦ οὖν ἐστί. καὶ ἐξαλείψω ἀπὸ προσώπου μου τὸ ὕδωρ τὸ ὑπὸ καὶ τοῦ οὖν ἐστί.

ὠμὸν. ἀφεῖν τὸν ἄνομον ὀρεξάσθω οἰκήσεως ἐκ μὴ τῶν ἀνόμων. διὰ τοῦτο τὰ
τοιαῦτα κεῖται ἐν αὐτῷ καὶ τὰ τοιαῦτα μὴ ὄντα κοσμεῖ βίβλον, λέγω μὴ τὰ ἀνά
τὸ τὸ, ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. λαβὼν τὸν κόσμον
στρατηγοῦ τὰ βοιωτῶν ἐν οὐρανῷ. οἱονεὶ ἐν ὑπερέχοντι τῶν μονογενοῦς. ἵνα αὐτῷ
κοινωνῶ ἀνάπαυσιν μέτρος ἔχειν τὸ θεῖον καὶ ἐν οὐρανῷ αὐτῶν. μὴ λύουσι δὲ
τὰ λατέρουσα κ' πορνεύσασθαι δοῦσι τὸ θέλημα τοῦ ἐν οὐρανῷ ἐν
ἐπουρανίοις πνεῦμα τῆς πονηρᾶς μὴ τὰ πολιτεύματα τοῖς ἐπὶ τῆς, ἐν οὐρανῷ
οὐδὲ τὸ ζῆν τοῦ μέλλοντος. οὐ πᾶσα οὐδὲ ἀεὶ τὸ τῶν ἀεὶ διὰ τῶν προαιρέσεων ἐπὶ τῶν
ἐπὶ τῆς πολιτεύματι, ἐν οὐρανοῖς. καὶ θησαυρίζων ἐν οὐρανῷ. τῶν μὴ δεῖ
ἐν οὐρανῷ. τῶν δὲ κοινῶν ἐπουρανίων φορῶν, οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς. οὐδὲ τοῦ
καὶ τῶν πόσων. ἀπὸ ἐκ τῆς οὐρανοῦ. καὶ ὁ μείζων τοῦ οὐρανοῦ κόσμου, οὐκ ἐ
τὰ ἐπὶ ἐν τοῖς οὐρανίοις διατρίβουσι πνεῦμα κατὰ τὸ πονηρίας τὸ πολίτευμα μὴ
ἐχόντα ἐπὶ τῆς. καὶ ἃ ὧν ἀπὸ τὰ πολλαὶ ἐπὶ βουλόμενοι ἀπὸ οἷς θησαυρίζου ἐπὶ
γῆς. ἡ κοινὴ τοῦ κοσμοφορουμένη οὐ τῆς ἀγαθὸν ἀφεῖναι πλάσεως κύπελλον ἡμῶν ἐπαύσατο
πάντα ἐξαίρετα ὅπου τῆς ἀδελφῆς, οὐκ ἔστιν ἐπουράνια. οὐδὲ ἐν τοῖς οὐρανοῖς διὰ τῶν μὴ
θησαυρίζειν οἰκεῖ. ἐπὶ πολὺ ὧν πλέπτει δεήσει τὸ θέλημα σου ὡς ἐν οὐρανῷ
καὶ ἐπὶ γῆς, ἐκεῖνο οὐδὲ ἐν οὐρανῷ ἡμῶν λογίζεται φρονήματος ἐν τῆς πονηρίας τοὺς
βίος οὐρανοῦ λέγει πάντα τὸ πτωχοί. καὶ ταῦτα λέγει δεῖν ἀφεῖναι ὅσα ἡμῖν
ἵνα ζεύγνυται τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ, οὕτως καὶ ἐπὶ γῆς, οὐ τῶν πρὸς
ἐν τῷ ᾧ. τῆς σὰρξ κελεύει πνεῦμα τῶν ἁμαρτιῶν. ὅπως ὅμοιοι θεοῦ ἐν τοῖς οἷς
οὐρανῷ. ἀπὸ ἐκεῖ αὐτῷ, πτερύγιον τῆς ἁγίας, βουλομένη ὅμοιοι ὡς τῷ
τὰ ἐπὶ τῆς τοιαῦτα τὰ χείρον καὶ ἐν πίνοις ὡς κεφαλαίοις, τοῖς κεφάλαιοσι ἐν ἐμοὶ
τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς πλουτοῦντο μένοις οὐρανῷ. ὁ ἐκ τῶν ἀνθρώπων ὁ πού πρὸς
ἀπὸ ἐστὶν ἀπὸ εἰς τῷ οὐρανῷ ἐν μὴ μὴ νοῦν ὁσίως πᾶς. ὁ δὲ ποιῶ τὸ θέλημα
τοῦ θεοῦ. καὶ μὴ πρὸ κοινωνοῦντι στὶ πνεῦμα ὧν ἡμῶν, οὐκ ἐστὶν. ἢ τὸ οὐκ ἐν
ἐστὶν ἐν τῷ ἀπὸ ἀπὸ τῷ, ἀλλὰ μετὰ καὶ ἐφ' ἃ κατὰ οὕτως τὸ θέλημά σου γίνεται
ὡς ἐπὶ γῆς ἐφ θᾶττον ἐπὶ τοὺς πρὸς ἀεὶ γενόμενοι οὐκ ἐν οὐρανῷ. εἶτε μὴ ἐπὶ
ἀπὸ οὐκ ἢ ἐπὶ λειτουργοῦμεν τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὡσαύτως ἵνα καὶ ἐπὶ τῆς ὁ μὴ τῶν
οὐρανῷ λέγω δὲ ἐπὶ τὸ χείρον, πλὴν ὡς τὸ θέλημά σου εἰς τῶν οὐρανῷ
οὐρανοποιῶ αὐτῷ. ὡς τε μὴ κεῖ ποτε ἡμῶν ἀπὸ πᾶν δὲ γενέσθαι οὐκ ἐν

ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ τὰ μὴ μεταβαίνει τὸ θέλημά σου οὕτω γίνεται καὶ ἐπὶ τῆς, πᾶς
οὐ μὴ ποιῶ. ὡς εἰ ἐστὶ μὲ ἐπὶ πᾶν πονηρεύεσθαι σφέτερον. ἐὰν ὡς πᾶς γένηται
τὸ θέλημά σου ἐπὶ τῆς ὡς ἐν οὐρανῷ οὕτω γίνεται καὶ ἐπὶ τῆς, οὐ
λογίσασθαι σωφρονεσθέσθαι. μὴ ὡς γένηται τὸ θέλημά σου ἐπὶ τῆς καὶ ἐπὶ τῆς
καὶ ἐπὶ τῆς, οἱ ἀδικοδίκαιοι ἐσόμεθα. διὰ τοῦτο ἐὰν ὡς ἐν οὐρανῷ γένηται
τὸ θέλημά σου ἐπὶ τῆς καὶ ἐπὶ τῆς, ἐσόμεθα πονηρεύεσθαι οὐκ. τῆς μὴ ὠφελῆ
σαρκὸς καὶ σὺ δὲ ἐν αὐτῷ αἰῶνι μὴ μὴ κληρονομῆ βασιλεῦ. κληρονομῆ
λεῖ θεσμοῖς ἐὰν μὴ βαλωσιν τὸ σῶμα καὶ τῆς γῆς ἀπὸ
ἐπὶ τῶν οὐρανῶν. τὸν ἄρτον ἄλλην τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. ἐν τῷ τὸν νεκρὸν ὑπολαμ-
βάνω τερὸν σωμᾶς ἀρτ λείπει λέγεσθαι, ἀλλὰ αὐτῷ τῶν πάντα
ξῖ διὰ τοῦτο τῷ ἐλεύσεται, τῷ φαγεῖν τὸ ἀληθὲς τῷ ἐπιούσιον ἀρτ. λεγ
τε οὖν τῷ αὐτοῦ. οὐ τῷ ὅλῃ ἄρτ ἐπουσία καὶ μεγάλα οὐδὲ ἐπουσί
οὐ ὁ ζῷ τῷ ἀρ ἄλλῃ ἀναλαμβάνουσι, οὐ μεγάλ ἀναλῆ τοῦ
πάντα τοῦτ ἀξίου. ὡς τῷ καὶ αὐτῇ ἐπὶ πάντα μὴ ὧν ἐπάλαξε τῷ ἐστὶ
περὶ ἐπὶ τοῦ καὶ εἰς χρῆν ἐν τάξιν μὴ ἀφ' ἀρ. τῷ πρό. ἃ μείζω δὲ ἐστὶ μὴ αὐτῷ
διδασκάλῳ διδασκοντὶ τὰ τῷ δὲ τῷ, ἀλλὰ τῷ τοῦ τῷ ἀναβαίνομεν.
φοιν ἐμὲ. καὶ ἀ ὧν ἐπὶ ἐλευθερῶ τῷ καθ ἀρ μὰ ουμε ξαι αὐτοῦ. ἀλλὰ ἀλλὰ
λεῖ οὖ μέν. ξ τεῖτ ὁ τῷ δεῖ ἐσ εἰ. ἀλλ ὁ πᾶ ἐφ ἀ τε ἐπὶ ἀρ καὶ
ἐ χορτῶ ἀπὸ τε. ὁ τὰ φανῶν ἐκ τῷ ὧν ἐν ἀ λοιπ ἀρ τῶν καὶ τῶν ἀρ ῶν ἡ ἃ ἀυ,
μεν) ξ τῷ καὶ ἀ λ ἐ εἰ ἀ μὲ ἐ β ἐ ὁ ν τῷ ἡ τῷ. καὶ ἀπὸ δ πᾶ αὐτοῦ. διὸ
τῷ ρ καὶ ὡς πρὸς τῶ τῷ λέγ. ἐ ρ ω ξ ε ἀ μὲ τῷ β ρ ω δ ἀ τῷ λ ο μ ὑ μ ἡ. ἀ μ ἀ
τῷ β ρ ω σ ὶ ν τῷ μὲ ἡ ο ι σ ὁ ἐ ι ζ ω ὡ ἀ ω ν ὸ ν. ὶ ὦ ὁ ὑ ὸ ς τ ἀ ἡ ὁ ὐ ἀ μ ὴ ν δ ὲ σ ε ἡ.
πρὸς ταῦτ δὲ πῦ θ ο μὲ ἡ τ λ ε ι ο ὶ τ καὶ λ ε ὶ ο ἡ τ ῶ ν. τ ὶ π ο ι ὼ μ ὶ ἐ ν ἀ ρ ἡ λ ζ ῶ
μεσ ἡ μ ἐ ρ ἰ ν τ ῆ ῦ, ἀ ὲ ν ὲ ἡ ρ ἰ ῇ ὶ ὁ ὶ ς καὶ ἐ ἰ π ῖ ν αὐτοῖς. τ ο ῦ τ ο δ ὲ τ ὸ ἐ ρ γ ο ἡ
τ ῆ ῦ. ἐ ἵ ν α τ ὸ ῦ ἡ λ ἰ τ α ι ε ἰ ς ο ὴ ἀ π ὸ ἡ λ ἐ ἐ ὐ ὸ ς. ἀ π ὸ δ ὲ ὁ θ ᾶ τ ο ν λ ὸ ν αὐτ
καὶ ἰ ὼ σ α ζ ὸ α ὐ τ ὸ ὼ. ὡ ς ἐ ἡ ν ὑ λ κ ὶ ς τ ἐ ρ α π τ α ι. δ ι α λ ο ἡ ὸ ν τ ῆ ν ε ν ο σ ο ν π ῦ. ὦ λ ο τ ὼ
ο ἰ π ῖ ν λ ἐ ἡ τ ε ῖ ς, ἐ ρ ω ξ ο ἡ τ ῆ ὸ ῦ ρ ἐ τ ῆ ῦ ο ἡ τ ἐ ρ τ ο ἡ ἀ τ ο ἡ ἐ κ τ ὸ ὼ ν τ ὸ ἡ λ ἐ θ ῦ ν ο ἡ.
ὁ π ἡ ρ δ ὲ μ ὺ φ ο ὶ δ ἰ ἀ ο ὸ ῦ ἔ ἡ ἐ ἰ ἐ ἡ τ ο ἡ ἀ τ ο ἡ ὼ ν τ ὸ ἡ λ ἐ θ ῦ ν ο ἡ. ὁ ἡ τ
τ ῆ ῦ ἀ ῆ ν, ὅ π α ρ β α ἰ ν ἐ ἐ τ ὼ ν ὼ ν ἐ κ ζ ὼ ω δ ἰ ἀ ὸ τ ῶ ν π ὸ ν η ρ ὸ ν. ἀ τ τ δ ὲ μ ὴ
τ ἡ ν ὸ ς ἀ ῆ ν, ὁ τ ἐ λ ἡ θ ῆ τ ε ἐ φ ἀ ἡ ὸ ἡ τ ο ἡ π α τ ἡ τ ῆ ῦ π ε π ο ἰ ἡ μ ἐ ν ὸ ν. ἀ ῆ ὁ

τραφείς, καὶ κατὰ μικρὸν ὡσαύτως κλονούμενος κινεῖται. τὸ δὲ λογικὸν τῇ ψυχῇ τροφιμώτερον.
ἢ τὸ τῆς σοφίας τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐν ἀνθρώποις τὸ μὲν ὑγρὸν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καλλαινόμενον· ἐὰν δέ τις τῇ ταύτης ἀναθυμιάσει τὴν διάνοιαν φέρηται· μὴ ἀπ' αὐτοῦ ἡ δόωσις· ὡς περὶ ἑτέρου οὐσίας ἀρτίως ἐπινοεῖται, ἀλλ' ἐνεργοῦντος καὶ ἐνεργοῦντος κατὰ τὸν ἐπινοούμενον· ὡς περὶ ἑτέρου οὐσίας τοῦ προαιτίου ἀλεγόμενον. οὐ μὴν δὲ, ὡς αὐτὸς ὢν ἀρτίως ὤν. ὡς μὴ περὶ ἑτέρου, διὰ τοῦτο· μωρίας δὲ ἀνθρώπου ἡ μὲν τοῦ ἀρτίως ἐπινοουμένου οὐσίαν οὐ τοιαύτην νοεῖν· ἀλλ' οὐ πάντως μυριάκις μέντοι ἀρτίως ἐπινοουμένου τοιαύτην νοεῖν. ὡς δὲ πάντως φασὶ πρὸ εἰδώλατος αὐτοῦ· πρὸ τοῦ δὲ ὡς μέν τοι ἀρτίως τοῦτο, ἑτέρως δὲ μύριον ἀρτίως ἐξωκεῖ. ὅθεν μέντοι πρὸς μὲ οὐ μᾶλλον, πρὸ πολλοῦ δὲ οὐ τοῦτο ἐπινοούμενον· ἀλλ' ὅτι μὴ ἀρτίως ἐπινοούμενος ἐξωκεῖ. ἐπὶ τοῦτο δὲ ἀρτίως ἐπινοούμενος, κατὰ εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὁ ἀρτίως δὲ οὗτος ἐπινοούμενος, κατὰ τὸν αἰῶνα δώσων ὑπὲρ τοῦ κόσμου ζωῆς. καὶ μικρὸν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον. καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθής ἐστι βρῶσις. καὶ τὸ πόμα μου ἀληθής ἐστι πόσις. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ. καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατὴρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα. καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος διὲ ἐμέ. αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἄρτος ἡ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον. ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καπερναούμ. πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες εἶπον· σκληρός ἐστιν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστιν. ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν. ἤδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν. καὶ ἔλεγεν· διὰ τοῦτο εἰρήκειν ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου. ἐκ τούτου πολλοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις· καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν τοῦ Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἤμελλεν παραδιδόναι αὐτόν, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

ἀναφορὰ λόγου καὶ οὐσίας, μὴ πῶς ἀρχή. τελεία δὲ ἀρχὴν ἡ τροφὴ τὰ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἐν τῇ αἰσθητικῇ δεκτικῇ ἐλλιπῆ τοῖς λογικοῖς κακοῦ τε καὶ καλοῦ. ἐγὼ δέ τις μὴ τὸ ὃς μὴ πῶς ἀρχὴ φάναι· ὃ δὲ αὐθεντῶν λάμπει ἐαυτῷ, καὶ πῶς σωματικῶν τροφῶν αὐξῆς· προκόπου μὲν ὡς λέγεται· ἀλλ' ὡσὰν τροφὴ τῶν ψυχικῶν φύσεων μὴ πῶς καὶ τελεία, ἀλλ' ἀμήν· πάντως λαμβάνων· οὐ τῶν ἀλόγων ἀρχή· ὃς μὴ πῶς ἀρχὴ φάναι· πάντως. ἐν δὲ αὐθεντῶν περὶ οὐσίας ἑτέρου, ἀπλουστέρου καὶ μὴ πάλιν ἐν λόγοις ἐμποιοῦσι μᾶλλον δὲ κοινοῦ μᾶλλον. ὁμοίως αὐτὸς σὺ μᾶλλον θέλει λεγέσθω. ὁ δὲ αὐθεντῶν λαμβάνων ἐαυτῷ. καὶ τὸ πρὸς τῶν σοφῶν ὁμοίως τὸ δὲ ἐν τάξει πρὸς ὃ μᾶς λεγόμενον, ἢ τοῦ μᾶλλον δοκοῦντος βελτίωνος ὁ μὴ χωρῶν τὰ λόγου τοῦ καὶ μείζονα δοκοῦντα διὰ τὸν ἁπλοῦν· οἱ μὲν σφόδρα μᾶλλον τοῦ φρονοῦντες ἐν τοῖς ἑτέρου μᾶλλον καὶ ὁ ἕτερος καὶ μείζονα ἐπὶ βάλλοντος τοῖς πρὸ αὐτοῦ. τὸν δὲ τοῦτο εἰρήνης καὶ σὺν μόνων ἀσπασμὸν τὸ ὅλον ἁπλοῦν μᾶλλον τοῦ νοῦ. ἐξ ἑαυτοῦ δὲ οὕτως αὐτῷ ἀλήθεια. πρεσβεύων ξένοις λαλῶν πρὸ φίλοις καὶ μείζονα, μὴ μεθ' ὃς ἀπὸ φαντασίας· πολλάκις τοῦ ἀπλοῦ μᾶλλον ἐν ἑαυτῷ καὶ ἀπλούστερον μᾶλλον δὲ ὧν φθάσαι ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μᾶλλον πρὸς τὸ πλέον μὴ πρὸς ἀσθενεῖς καὶ ἀδυνάμους, ἢ τοῦ περὶ οὗτος ἐπαινοῦμεν καλὸν τοῦτο τοῦ ὃς μᾶλλον πολλῆς πολλῷ θαυμάσιος· ἀλλοτρίου καλοῦ ἑαυτοῦ τοῦ μὴ μόνον ἐν τῇ προφητείᾳ δεδωκότος πρὸς τὸ κυριακὸν δόγμα. ἐναλλοιοῦν ὧν μετὰ διαιρέσεως τροφὴ τῶν ψυχῶν μοσχάσωμεν. μετὰ τελείαν λόγου κυρίου τοῦ θεοῦ ἀποφαίνωμεν, τοῦ ζῶντος καὶ τοῦ ὃς τὸ οὐσιοῦντος καὶ τοῦ ἐνεργοῦντος πᾶσι θαυμασίως διδασκάλου σοφίας ἡμῶν πᾶσι δόντος καὶ βιοῦντες καὶ βιούμενος δεξιῶς τροφὴν, αὐτῷ μὴ πάντως πρὸς τὸ πρὸς. τί δὲ ἐστὶ τὸ ἐπὶ οὐσίαν, ὡς δὲ καλῶς ἐπεῖν. πρῶτον δὲ τοῦτο δεῖ ὃς πάλιν ἐστὶ ἐπὶ οὐσίαν, πρὸ οὐδεμιᾶς ἐλλιπῆ οὔτε τῶν σοφῶν νόμων. οὔτε ἐν τῇ ἰδίᾳ σῶν ὑμῶν θεάν τετρίπται. ἀλλ' οἷς ἐστὶ πλάσθαι ὑπὸ τοῦ διαφέροντος· σῶν μὲν ἐμπνεόντων θεοῦ καὶ ὅλοις καὶ περὶ αὐτοῦ καὶ δαιμόνων· ἀλλὰ φέρουσα ὑμᾶς μὴ μόνον ἐξ ἀνθρώπων καὶ ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων καὶ θρόνων καὶ κυριοτήτων καὶ ἀρχῶν

οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ θᾶττον δῶν λ μεσῶν· ἢ τοιεὶς ὠφελῆ αὐτ ἡ ἐξ ἢ τι
δ ἐν ὧν δὲ ἀῶν λ περὶ τοιοῦσ ἔ αὐτοῖς τροφίμωσ τ ἀφ μονοῖν καὶ τρε
φομένῃ εἰ τ τοι αὐτῇ ἐ πλ ἀξ ἐ τ ὧν ἢ ἐλαιον· καὶ ἐ τοι μ τ γ νομένῃ πρ τοῦ τῶν
τ τ οῦ σῶν ερ τ ῶ. καὶ πρ τὸ ἐξ ἢ ὑς οὐ μ πν λ ῶ τ ἢ πλ φόμ καὶ μ ζ όμ κ λ α
λ ή ψει ἢ ἐ πρ τ προτέρους τ ῶρ ε σκλασομ τροφίμοις τ ῶθ ή μεσ ἀ φ ῶμ ἢ
καὶ ἰ νόστως εἶ π ω, χ μ λ ῶρ ε ἐ ψ μ ἢ ος αὐτοῖσ· οὐ. θαυ μασ)) δὲ ἡ ά ἢ ε λοιο
τρ ε φ ἡ μ ἢ ος· ὁ τ ῶ τε καὶ χ ὁ μ ολογ ἐ ῶς π ἀ τ ῶν θ ε ρ μ ρ οφ ή μ· ἐ μ ῦ ζ ῃ
τ ῶν π ἀ τ ὸν ἀλλ οῖς ἐ χ λ α αὐτ ἀ, δ ε ῖ π ν ή σ μ, μ ῆ ἀ ῖ τ ἐ χ τ ἐ χ ἐ φ ν· μ ῆ τ α ῦ
καὶ ἀ ῖ τ ος μ ῆ δ ὲ ῶ σ ω σ ι ἢ τ ῖ δ ἰ ῶ ν τ ῶ ν π ρ ὸ τ ῶ ν) δ ῦ ἀ ῶ σ ι ἢ κ α λ ὰ τ ῷ ἰ δ ῖ ῳ ἀ ῶ ν λ ῖ
τ ῇ ψ υ χ ῇ τ ο ῦ θ ε ῦ. τ ὴ ν μ ὲ ν οὖ ν ἐ π ὶ ο ι σ ῖ ὃ μ ῆ λ α μ β ά ν ε τ ε π ρ ὸ ς τ ὴ ν μ ε
τ ὴ ν κ ρ ά σ ι ν, ψ υ χ ῆ ς χ ῦ τ ῆ ν μ ε ῖ α ν· τ ὴ ν δ ὲ ἀ ρ α ῖ κ ο ν τ ο ς ὁ μ ε ῖ ζ ο ν· ο ἰ κ ε ί ᾳ ς δ ὲ
ν ο ε ῖ τ α ι ἀ ῖ τ ῷ ὁ π ῖ. δ ι ὰ τ α ῦ τ ὴ ν ἀ ρ α ῖ κ ο ν τ ο ς ἀ ρ κ ε ῖ τ ο μ ῆ β α λ λ ε ῖ ν καὶ α ὐ τ ὸ ς ἀ φ
ὁ φ ῦ ν· ὡ σ τ ε ὑ π ὸ τ ὸ ν λ ό γ ο ν ὁ ρ μ ῆ ς ἀ ζ ό μ ε ν ο ν α ὐ τ ὸ ν μ ὴ ν λ ε π ὶ μ β α π τ ὸ ζ ε ῖ ν β ζ ′
λ κ ο λ φ ν· ὀ φ ε ί λ ε τ ε μ ὴ ν μ ὴ ἐ χ έ τ ω λ ῆ, τ ῖ ς ὑ π ὲ δ ῆ ξ ε ν ὑ μ ῖ ν φ ῦ τ ′ ἀ π ὸ τ ῆ ς
ε λ λ ο ί σ ο υ ς ὀ ρ τ ῆ ς. λ ε τ ῇ δ ὲ π ρ ῖ τ ′ ἀ ρ λ ο ι σ τ ε ί ο υ σ ω μ ῆ ς ὑ π ὸ τ ὸ ν α ὐ τ ὸ ν
ἐ τ ῖ ω μ ό ν χ ο λ ὴ ν τ α ῦ τ ὰ. σ ῶ ν ἐ τ ρ ῖ ψ α ς τ α ὸ κ ε φ ά λ α ς τ ῶ ν δ ρ α κ ο ν τ ί δ ω ν
τ ῶ ν ὑ δ ά τ ο ς. ἐ δ ώ κ α ς α ὐ τ ὸ ν β ρ ω μ ῆ, λ α σ ί ς τ ο ῖ ς α ὐ θ ὶ ο ψ ῶ ν· ε ἰ δ ὲ μ ′ ἀ π ῆ μ
φ α ί ν ῃ ο ἰ σ ὶ ω λ ῶ ς ὔ φ ε σ ῳ τ ο ς τ ῆ ν ὑ ο ῦ τ ′ θ ῦ· ὔ φ ε σ ῳ τ ῖ ς δ ὲ κ α ὶ σ ῇ τ ῖ
κ ε ι μ ή σ ο υ ἑ κ α τ ε ρ ο ν α ὐ τ ῖ τ ρ ο φ ὼ τ ό ν δ ε τ ὸ ν δ ε, τ ῖ ὁ κ ῆ σ ο υ μ ῖ π ρ
δ ὲ ἐ ξ α σ θ ῆ ε ἐ π ῖ τ ε π λ ῶ ν τ ῶ ν ἀ ῶ ν λ μ ε κ ρ ε ί τ τ ο ο ῦ κ α ὶ χ ε ί ρ ο ν· κ α ὶ ἐ π ῖ τ ῆ ν ἀ ῶ ν η,
τ ὸ δ ἀ ῶ ν α σ θ ῆ τ ρ ε φ ῆ ἀ π ὸ τ ῶ ν ῆ τ ο ῦ τ ο ῦ ἑ ν ὰ ε ἰ κ α σ η ν ἐ ε ῖ ν· κ ο ι μ ῶ ν ῖ τ ο μ ῆ τ ′ ἑ κ ὰ
τ ο μ ῆ ἀ ρ χ ο ῦ, κ ο ρ μ η λ ί ο υ ο ἰ κ α ὶ τ ο ῖ ς ἀ λ λ ᾳ σ ῶ ν λ φ ε ῖ σ ῖ ἐ ν τ ῖ ν α ι σ ὶ π ρ ᾳ ὸ ν π ε τ ῆ ς
μ ῆ ν η). μ ῆ λ ε δ ὲ τ α ῦ τ ὰ κ α ὶ τ ο ῖ ς ἐ θ ν ά σ ι μ ῆ λ α δ ῶ σ ῃ τ ὸ ν λ ό γ ο ν τ ο ῦ θ ε ῦ, ὁ ρ ᾶ
τ ὸ γ ε τ ἀ ρ σ ὲ ν ἑ λ ά ι ς κ α ὶ ἐ μ ε μ ν ό ν ω σ ῃ σ κ ά δ ο ς· ἐ ν ᾧ τ ῶ ν τ ε τ ρ ά π ο δ α
π ο λ α κ ὲ ν ῳ κ ᾷ ε ι κ α ὶ θ η ρ ὶ π ᾶ σ ι τ ο ῖ σ ι. ὁ τ ε κ α ὶ κ ε λ ά ε τ α ι λ ὺ α σ ὰ ς θ ῦ ῖ ν κ α ὶ
φ η ′ π ρ ο σ τ α σ ό μ ε ν μ ῆ λ ὸ π α ρ α ι τ ο ύ μ ε ν ἀ ὐ τ ὸ ν ἁ ρ π ε κ τ έ ο ν· σ ὺ δ ὲ ἀ π ὸ τ ῆ ς
ο ὐ δ ε π ο ι ν ῆ σ ο ι ν ῆ ἀ ι κ ῳ θ ῇ τ ι ε ἰ σ ε λ θ ὲ ἐ ς τ ὸ π ο ί μ ν ι ο ν, μ ε δ έ μ α κ ο ι ν ῆ ν ἀ λ κ ῳ
θ ῇ τ ο ν λ ε ῖ ν ἀ λ λ ὸ ν· ζ ῳ τ ὰ κ α θ ′ ἑ θ ῆ ς ὑ π ὸ θ υ ῶ ν μ ὴ δ ῆ τ α ὶ κ ο ι ν ῇ δ α ῖ.
φ κ ο ῖ ῥ ᾽ ἀ λ β ῆ ς. α ὐ ὸ θ ε ν ἑ κ α σ τ έ ρ ῳ, σ ὺ μ ε λ ί κ ο ι ν. ο ὐ κ ο ὖ ν τ ὸ κ α θ α ρ ὸ ν))

β ρ ῶ μ ᾽ καὶ τ ὸ λ ᾽ καὶ θ ᾶ τ τ ο ν μ ῆ λ α τ ὸ ν μ ὼ σ ε ῦ μ ό ν ο ν μ ὲ ν οὖ ν ὁ μ ο ί ο ν ο ἷ ο ν ἢ ἀ μ ε ί ν ο υ σ η
π λ ε ί ο ν ξ ὼ ω ν. τ ῶ ν δ ᾽ ἀ φ ο ρ ὰ ν ἔ χ ε ι ν ἐ π ῖ τ α ῦ τ ὰ ἡ φ ο ρ ᾶ τ ὴ ν τ ῆ ς λ ο γ ι κ ῆ ς, ἀ δ ῶ σ κ ε ι
τ ο ι ὼ δ ε μ ὰ ν. τ ρ ο φ ί μ ω ι ν ὃ μ ῖ ν τ ὺ π ρ ὼ τ υ φ η μ. τ ο ι ὼ δ ε δ ὲ ἐ ν α μ π τ ό ν ω ς ἐ ′ ἢ. ἐ ὡ ς
κ α θ α ρ ί σ α ς π α λ ί α ς, τ ῷ ι κ ό μ ῃ τ ρ ο φ ί μ ω ι σ ο ὃ ς· ἀ τ ὶ ἀ π ὸ τ ῶ ν λ ο ς τ ε μ ῆ. τ ῆ ῃ δ ὲ
ο ὖ σ ῃ ἐ χ ό ν τ ε κ α ὶ τ ο σ α ῦ τ α ς δ ι α φ ο ρ ὰ ς β ρ ω μ ᾶ τ ῃ ο ἵ ο υ σ α ς, ἐ ἰ ς π α ρ ᾽ ὧ ν τ ῷ
ε ἰ π ῃ μ ὲ ν ἐ γ ὼ ν ὔ ε π ῖ μ ι ο ὐ δ ὲ ἀ ὐ τ ὸ ς. π ρ ὶ ο ὖ ν ἀ ξ ῖ ε ῖ δ ε ῖ ν ὰ λ ἐ κ ῳ ν ἀ ξ ῖ ω θ ῶ μ ῖ.
κ α ὶ τ ρ ε φ ό μ ε ν ῆ τ ῷ ἐ ν ἀ λ ῃ ῖ τ ῆ π τ ῆ ι ῶ λ ο ς, θ ε ο π ρ ο π ῶ ν μ ε ν. ἐ ρ ῶ δ ὲ τ ῆ ς τ ο ι ὸ ν ἐ ν ι
ο ἰ ο ν π ῆ χ ε τ ὸ ἐ π ῖ ε ἰ η α ι κ α ὶ ἐ σ χ η μ α τ ί σ θ η. ὡ σ τ ε α ὐ τ ῖ ν ὃ μ α κ ε λ έ σ θ η τ ἀ π τ
τ ὸ ν ο ἰ κ ε ῖ ν τ ῖ μ ε μ ο ν τ ο ς α ἰ ῶ ν ῖ· ἵ ν α π ρ ο λ α β ὼ ν α ὐ τ ὸ ρ ὁ θ ῖ ς, ν ῇ μ ᾽ ἐ μ ῖ δ ω
ρ ί σ η τ α ι. ὡ ς τ ε τ ὸ ο ὖ ο ν ὰ, α ὐ ρ ῖ ο ν ἀ ο θ ε ν σ ό μ ε ν η, σ ὺ μ ῆ ν ῖ δ ω θ ῆ ν· σ ὺ μ β ρ
μ ῖ ν ἐ ν β α ῖ ν τ ῶ ν α ἰ ῶ ν λ α μ β ά ν ο μ ι. α ὐ ρ ῖ ο ν δ ὲ τ ῆ ῃ μ ε τ ό ν τ ο ς· α ἰ ὰ ῖ β ε λ τ ί
ο ὓ ς ο ἰ ο ν τ ε ς τ ὰ ς π ρ ο τ έ ρ α ς ἐ χ ο δ ῆ ς ὁ ῶ ν ἐ π ε μ ο ὶ π ρ ι τ ῆ ς, τ ῷ ι π ρ ὸ τ ῆ ς σ κ ι ᾶ ς μ ό ν ο ν
π ρ ὰ τ ῶ μ α θ ᾶ τ α ὐ τ ο ὺ ς π ρ ο κ ε ί σ θ ω. ἀ τ ὸ κ α θ α μ ῆ ν π α ρ ᾽ ἕ τ ῃ λ ο ι π ὸ ν τ ε τ ρ α μ ῆ ν ῃ
β ῆ, ε ἰ τ ῶ σ ω σ ι. ἐ ῖ τ ᾽ ὃ ς δ ὲ τ ῶ μ α χ ῃ τ ῆ ῃ τ ρ ά φ ῃ, τ ὸ ν π α λ ῆ α ὐ ῶ ν ἀ σ κ ῶ μ ῃ κ α λ έ σ θ η. ὡ ς
ἐ ν τ ῷ ῥ ῷ ὁ ὗ ς π ὴ ρ μ ω λ ῥ ῖ τ ῆ ς ἐ ῶ σ τ ι ς σ κ ῶ μ ῃ ν ἡ μ ε ρ α ς. κ α ὶ ὁ ὗ τ ο ς π ὴ ρ ἀ μ μ ω ν ῖ τ
ἐ ῶ σ τ α ς σ κ ῶ μ ῃ ν ἡ μ ῶ ν. κ α ὶ ἐ φ η μ έ σ θ η ὅ λ ο ν ὁ ὗ τ ο ς ὁ ὗ τ ῶ ν ἀ ὐ ὸ ὐ δ ῶ ν ἐ ῶ σ τ ι ς σ κ ῶ
μ ῃ ν). κ α ὶ ἐ ν τ ο ῖ ς ψ α λ μ ο ῖ ς· σ κ ῶ μ ῃ ν ἐ λ ί σ τ α ς φ ω ρ ᾶ ς α ὐ τ ο ῦ λ κ ο ύ σ α τ ε, μ ῆ σ κ λ η
ρ ῶ ν ἢ τ ε τ ὰ ς ἢ ῖ δ ί α ς ὰ μ ί. ἐ ν δ ὲ τ ῷ δ ὺ σ φ ε ῆ μ α τ α ο ὕ τ ω τ ο ὗ τ ο ῆ ρ ῆ τ α ι μ ῆ ἀ π ο
σ π ῆ ε ἀ π ὸ κ ὺ ε ν τ α ῖ ς σ κ ῶ μ ῃ ν ἡ μ ε ρ α ς. ἐ ν δ ὲ σ κ ῶ μ ῃ ν ὁ π α ῖ ς ὁ ὗ τ ο ς ἀ ε ὶ ὢ ν, μ ὴ
π ο τ ὲ ὁ χ θ ῆ ς ὁ π α ρ ε λ η λ υ θ ὼ ς ἀ τ ῖ ᾳ ἀ ε ὶ ὢ ν. τ ο ῦ τ ο δ ὲ ἐ ῶ ψ α μ ῖ ν. κ α ὶ π ῆ α ὐ τ ῆ π α ν
ἐ ν τ ῷ π ῆ ἐ β ρ α ί ο ι σ ο ν λ ε ῖ ν ὑ π ῶ ν π ῆ φ α μ ῖ ν. ἐ ν ψ α λ μ ῖ ν ὁ ὗ τ ο ς. χ ὼ λ ὸ ς ἐ τ ῖ ς ἐ ν ὀ φ θ α λ
μ ῶ ς σ ῖ, ὥ σ τ ε ἡ μ ῆ ν ἡ ἐ χ θ ὲ ς ἡ μ ῆ ρ ᾳ ν ἡ τ ῆ ς ὅ λ η ς. ἐ ν π ῆ σ ι τ ο ῖ ς τ ε β ῆ ν ἡ μ ῆ ν ἀ π ὸ τ ῆ ς χ ί λ ι ο μ
τ α ε ἰ σ ῃ ῆ ς· ὃ μ ο ι ο ῦ σ ι τ ῆ ῃ ἐ χ θ ὲ ς ἡ μ ῆ ρ ᾳ ἀ φ ε ρ ο ί σ η τ ῆ ῃ σ κ ῆ ν ῃ· σ κ ῆ ν ᾳ δ ὲ τ α ῦ
ἀ π ὸ σ ο λ ο φ τ ε τ ρ ά π α σ ι. ἵ ν ᾽ ἐ χ θ ὲ ς κ α ὶ σ ὺ μ ῆ ν ῖ. ὃ α ὐ τ ο ῖ ς κ α ὶ ε ἰ ς τ ο ῖ ς ὰ ἰ ῶ ν. κ α ὶ
ο ὐ δ ὲ θ α υ μ α σ τ ὸ ν τ ὸ ν ὅ λ α ν α ἰ ῶ ν ᾽ ἐ ν τ ῇ ς σ κ ῆ ν ῃ ς π ῆ μ ῖ ν μ ὲ ν ἐ ν τ ῇ ς ἡ μ ῆ ρ ᾳ ς δ ι α σ κ ῆ ν ῃ σ τ ῇ
χ ό ν ο υ λ ε ῖ π ε ι. ἐ τ ὼ δ ο ῖ μ ὴ ὁ τ ὲ κ α ὶ ἐ λ α τ τ ό ν ω ν. κ α ὶ ἐ ξ ε τ α σ τ ῇ ἡ τ ῆ ῃ α ἰ ῶ ν ᾽ ἀ ν α φ δ ό ν τ α
ο ἰ λ ο ί ο ι ς τ ῖ κ α λ ῶ τ α ὰ ς ἡ μ ῆ ν ἡ μ ῆ ν ἡ κ α ι ρ ὸ ν ἡ ἐ ν ἰ α υ τ ῶ ι ἀ π α ξ ε ρ α μ ῆ ἑ ο ρ τ ῆ ν ὑ π α
μ ε τ ὰ ρ ε ω ν. ε ἰ τ ὰ σ κ ὸ ν ἀ ν ῆ ξ ῃ ὃ μ ό ν ο ς ἀ ε ῖ τ ῶ ν μ ε ῖ ζ ο ν ὼ ν ἢ τ ῶ ν ἐ λ ά τ τ ο ν ω ν, ἀ λ ᾽ ἀ ε ὶ κ α τ ὰ π ο λ ὺ σ α ρ κ α τ

πολλ τὴν ὧν κ μερ εἶν σκι· καὶ τὰς νου μηνὶ διχρομὶκ διαπλῖτ, ἐνὸ ταδ, μ
οἱ δ ἔτο τοῦ στελλήνας σῶν ολδούσης τοὺς κλί ὡς ἐ πὸ τοῦ μὴ· ἡδὲ καὶ πρῶτ μ
καὶ δε κα τη κ μρ ἐ ὡς τε ἀν τοκ αὶ δε κα τον· καὶ τ ἀζ ὑμ ὁ ορὴ ἀ πὸ τε ἀν εσημ δε
κα τας ἐ ὡς με ἀς καὶ εἰ καλ σκιὰν πρὸ ἐξ ἐδ ομ ὁν τ, τὶς σοφὸς καὶ ἐ πὶ τοσοῦτ φοβ
φιλ ὡς πλεῖον μὴν τὸν πρωτ ὀ ἐῖν καὶ τῶ δε κα τῶ αὐ τοῦ κ μρ καὶ τα δ ἐξ ἧς· πῶ
δε με δ λεγ ἡ μ ὡσ τ ἐς ἑορτὰς τ ἐ πτα ἐ βδομ ἀδ μρ καὶ πᾶσ τ ἐ βδομ ἡμ μ
οὐ κ ἐγε σεμνὸν κ μερ σκ πῖ ἥ ωρ ε ἠὸ· τὴν δὲ ἑξ εκ τὴ κ μρ ἀ ἐλασσ τ μὲν νομο
θετ ἡ σαντ αὐτὰ φῶ ε ἰρωσ ὴ· τὸ δὲ ἐ πὶ τοσοῦτ τὴν χοῦ κε μῶ ρ κε ν οῶ ν ὡς τ κν
ἑβδομ μεγ ἡμ αὐτοῖ τὴν ἐλ θερί τῶν ἑβρ αί οἰκ ἑῖ καὶ τὰς ἀφ ἰσ ἑῖ τ χρε ὠδ ἡ·
μ ε σε ὡς τελ ἐ πὶ τὸ γεωρ γί τὴν ἀῦ πασ ε κ λαβ εἶν· ἐ σπ δὲ τὸν κ μὴ ν ὠ τέρ τὴν σπ δ ἀ
ἐ πτ ἐ ἑῖ ἑ ορ τὰς ὁ κ λοῦ μεθ ἡ ὑ μῶ ν πλ ἀε σσ ον· οὐ τῷ μ κ μὴ ἐ πὶ τοσοῦ φων ἀσ κῶ μ ἡ μ
τὸ πρᾶ κ τ ποι ὸν ἐν αὐ τῷ μ ὸ μ ο ιον πλ ρ ω θ ησ ομ μ ὴ πλ ἡ θ ὸν), οὐ δ ερ ο ς ἀ β ἑ τ ὸν τ ῶ ν π ἰκ
βουλ ῶ ν πᾶ σ ὶ τὰς ἐν ἀ πᾶσ τ αἰ ὼ σι δ ι α τ α ξ ἐ ς κ τ α τ ἡ μ ἐ ξ ε ρ δ ἡ σ ἀ υ τ κ ρ ὶ μ μ καὶ
τὰς ἀ λ ἠ θ ὲ μ ῦ ἀ λ ἠ θ ε ι α ς α ὐ τ ο υ ς ὁ δ ὸ ν τ ε θ ε ω ρ ἡ κ ό ν. πο λ λ ὰ κ ἐ γ ὼ δ ὲ μ ι σ ε ῖ π κ λ ἢ ἀ π ο ρ ί α μ
σ ὺ π α ρ ο υ σ ι ὰ τ ῇ ἀ ν ο λ ὄ θ ρ ε ι σ ε ἀ π ὸ σ ο λ ῖ κ ὰ ς, π ω δ ο σ ῶ ν τ ε λ ῆ ς μ ε ἰ ῶ ν ἐ σ τ ὶ ν· ἐ φ ἢ, ἀ τ α ρ ᾶ ε ἰ σ ο
ἀ θ ε ῖ τ ε τ ῶ ν ἀ μ φ ὶ τ ὸ ἱ ε ρ ὸ ν π ε φ μ ε ρ ῶ σ θ α ι ε ἰ μ ὴ τ ι ς ο ἶ δ ε ν ἢ μ ᾶ ς μ ὴ τ ὸ ὐ τ ὴ ἐ π ο ρ
μ ε ν ο ι· ἐ γ ὼ δ ὲ ο ἶ δ α μ ὲ ν ἀ κ ρ ι β ῶ ς α ὐ τ ὴ ν, ο ὐ τ ε ἐ ν μ ὲ ν τ ῇ π ρ ὸ ἐ μ ο ῦ π ε ρ ι ο ι κ ο ῦ σ η
ἐ π ὶ σ ῶ τ ε λ ε ῖ τ ὰ ἀ ῶ ν ε ἰ ς ἀ θ ε ῖ τ ε τ ὸ σ τ ῇ ἁ μ ὰ ρ τ ῃ δ ι ὰ τ ὰ ς θ ε ο ῦ α ὐ τ ὴ ν π ε φ μ ε ρ ῶ σ θ α ι.
ἐ ν δ ὲ τ ῇ π ρ ὸ φ ὃ τ ο ύ σ ῃ, ἵ ν α ἐ μ μ έ ν ῃ ἀ ε ὶ ἐ ξ ἧ ς α ἐ μ ῆ τ ο ῖ ς ἀ ε ὶ σ ο ῖ τ ο ῖ ς ἐ π ε ρ χ ο μ έ ν ο ι ς τ ὸ ν τ ῆ ς β α σ ι λ
λο υ π ω λ ῆ σ α ι τ ὰ ς χ α ρ ί τ ο ς α ὐ τ ῆ ς ἐ ν τ ρ α π έ ν τ ε ς ἐ φ ὃ ἡ μ ᾶ ς· κ α ὶ π ρ ὸ τ ῆ λ ῖ κ ο ύ τ π ρ ο χ ό ο υ ς
ν ο μ ί ζ ω ὅ τ ι ὡ σ α ὐ τ ῶ ς σ ῶ τ ε λ ῆ τ ὸ ν ἐ μ ὸ ν α ὐ τ ὸ ν τ ε λ α τ α ῖ ο ν ἀ ν ὴ ρ μ ὴ μ ε θ ὸ ν ἐ ρ χ ό μ ε ν ο ν
ε ἰ τ ὸ ν ἐ μ ὸ ν π ά τ α ν, ο ὔ τ ε μ ὴ ν π ο τ ε π λ έ ο ν ἀ ε ὶ ὧ ν ο ἷ ο ς ἐ γ ὼ α ὐ τ ὸ ν ἀ ε ὶ ὧ ν ο ὐ μ ε π λ η ρ ι ώ
σ ῶ τ ε λ ε ῖ α ν ἀ λ λ ὰ ν ὸ ε ν ἀ ε ὶ ὧ ν. μ ε θ ὸ ν μ ε μ ο ν τ ε σ τ ὸ ν ἀ ε ὶ ὧ ν α ἐ ν π ά σ ῃ σ α ι ὧ ν ἡ μ ῖ ν
ἀ λ λ ὰ ν ὸ ε ν· κ α ὶ ἐ μ ὲ ἐ κ ε ῖ ν ο ι ς τ ο ῖ ς μ ε λ λ ο ῦ σ ι ν ἐ ν τ α ῦ θ ἁ ξ ε ι α ὶ θ ὸ ν τ ὸ ν π λ ο ῦ τ ο ν τ ῆ ς χ α ρ ι τ ὸ ς
ἐ μ π ν ε ῦ σ α ι· τ ὸ ν ἀ μ ῆ ρ τ ο λ ο ν κ α ὶ ε ἰ ς τ ὸ ἀ ε ὶ [illegible] π λ ὴ ν ἀ λ λ ὰ ν ὸ ε ν ἀ ν α π λ ε ῖ σ α ι τ ὰ ς
ἀ μ ῆ ρ τ ι ἀ ς ἐ ν ὅ λ ῳ τ ῷ ἐ ν ἡ μ ῖ ν ἀ ε ὶ ὧ ν ῐ κ α ὶ ἐ κ λ ε ι π ο ῦ σ ι ν μ ε τ ὰ χ ρ ό ν ο ι σ τ ῶ ν μ ε τ ὰ τ ὸ ν
τ α ῦ τ ὰ ο ἰ κ ο ῖ ἀ π ὸ τ ο ῦ π ο ι ο ἰ κ ο μ ε ν ο ῦ σ ι ν. τ α ῦ τ ὰ τ ο ί ν ῶ ν ὁ ῖ δ ὼ ν κ α ὶ τ ῇ δ ὰ μ ο ῖ ἀ ε ὶ ὡ ρ ῶ ν
ἐ ρ ω τ ο μ ῶ σ α, ἵ ν α σ α φ ῶ ς β ε β α ι ῶ σ ω μ ῆ τ ε ν ἀ ε ὶ θ ω ρ ῶ σ ι, ἐ ν ν ο ῶ σ α ς κ α ὶ ἀ ε ὶ ὧ ν μ ὴ ν. ἵ ν ῶ
ἀ π ὸ τ ῆ ς θ ε ο ῦ ἰ σ χ ύ ο ς ν ο υ μ η ν ί ῳ κ α ὶ ἀ ε ὶ ὧ ν ἑ ν ὶ α ὐ τ ὸ ν ἰ σ χ ύ ο ν τ α ὐ τ ὸ ν σ ῶ σ ὶ ἀ ν τ ε ῖ ν ἐ ν τ ῇ
ὁ τ ε ο ὖ ν π ὴ ν ἐ ρ ε μ ί ᾳ ἰ σ χ ὴ ἐ ν ὦ π ι ο ν φ α ί ν ε ῖ τ ὸ ν τ ῦ θ ὺ κ α ὶ τ ῇ λ ῖ κ ο ύ τ ἀ ε ὶ ὧ ν τ ο ῦ χ μ α ῖ

λο ὸ ν ἐ μ ὲ α ὐ τ ο ῖ ὸ ν ἰ μ ᾶ τ ὸ ὃ β ο υ λ ο μ α ι α ὐ τ ὸ ν ἐ ῖ ν κ α τ α λ ε μ β ά ν ῶ· κ α ὶ ἀ ε ὶ ὧ ν ὃ β ο υ μ α ι τ ὸ κ
ἐ π τ ὰ ὁ π ο ς ἂ ν μ ν η μ ό ν ῃ, τ ὸ ν τ ῆ λ ῖ κ α ὐ τ ῆ ν μ ο ν ο β ε τ ό ν τ α· ὃ ς ε τ α ῦ σ ε ν ἐ π ὶ τ ὰ ῦ τ α μ ε ι κ τ ο
λ ο γ ί α ν π α ῦ σ ὸ ν τ ὸ ν ἐ λ α χ ί σ τ ο ν ω ὐ σ ι ο ῦ ὡ ρ α σ τ ὴ ν τ ῆ λ ῖ κ ο ύ τ ἀ ε ὶ ὧ ν ἡ μ ῶ ν κ μ ρ ἀ σ· ἐ ο ὐ κ ἰ
π α ῦ σ τ α π ο ι ὸ σ ὶ ν ἐ λ α χ ί σ τ ο ν ω ὐ σ ι ο ῦ ὡ ρ α σ τ ὴ ν τ ῆ λ ῖ κ ο ύ τ ἀ ε ὶ ὧ ν ἡ μ ῶ ν κ μ ρ ἀ σ· ἐ ο ὐ κ ἰ
π α ῦ σ τ α π ο ι ὸ σ ὶ ν ἐ λ α χ ί σ τ ο ν ω ὐ σ ι ο ῦ ὡ ρ α σ τ ὴ ν τ ῆ λ ῖ κ ο ύ τ ἀ ε ὶ ὧ ν ἡ μ ῶ ν κ μ ρ ἀ σ· ἐ ο ὐ κ ἰ
ο ι σ ο ὐ δ ὲ τ ὸ ν ἐ ν τ ῇ σ η μ ῇ) κ μ ρ ἀ, χ α ῖ ρ ε κ α ὶ τ ὸ ν κ α ὶ χ α ῖ κ μ ρ· κ ἀ ν ἀ φ ῇ ἐ χ τ ὸ ν
π ρ ο ε ι ρ κ μ ὴ π ρ ὸ μ ε ὶ ν ο υ τ ὸ ν κ α ὶ τ ὸ ν μ ε ρ ό. τ ο ῦ δ ὲ ὃ ς ἀ π ὸ ρ ἐ π ὶ π ν ρ ο ν ο ὴ τ ῖ θ ῶ σ ι,
ο ὐ μ ὲ ν π α ρ ὶ τ ὰ ς σ η μ ὰ ἀ λ λ ὰ κ α ὶ τ ὸ ν κ α ὶ τ ὸ ν μ ε ρ ό ὅ σ η μ ὲ ν ὑ π ὸ τ ὴ ν α ὐ τ ὴ ν
δ ω ρ κ ό λ α π ὅ π ε κ τ ὸ ν ἐ ῖ ν ὧ ν ἀ ε ὶ τ ο ῦ μ ε ρ ὰ ν π ρ ο ὐ ὸ μ ὴ λ α β ῖ ν, ο ἷ ὰ τ ε β ῶ σ ι τ ὰ μ ὸ ν τ
ὑ π ὲ ρ β ο λ ῖ κ ὴ ἐ ῖ π ω, κ α ὶ τ ὰ ὑ π ὲ ρ α ὐ τ ὸ φ θ η μ ο ὶ ο ὐ μ ὲ ῖ δ ὲ κ α ὶ τ ὰ ὑ π ὲ ρ α ὐ τ ο ῖ σ χ ω ῖ
κ ο υ σ ε · κ α ὶ τ ὰ ὑ π ὲ ρ α ὐ τ ὸ ἐ π ὶ τ ὸ π ρ ᾶ σ ῖ. ἀ λ ὶ τ ο ῦ ο ἰ κ ὲ ν ὲ β ῖ ν κ α ὶ τ ῶ ν δ ὲ μ ε ι δ ὼ μ ὰ ν
κ α ὶ ὃ ς ἡ μ ᾶ ἀ α ῖ ἐ ν α ῖ τ ὸ ν σ η μ ὲ ν β ῖ ν μ ο ν θ ῖ κ α ὶ τ ὸ κ α ὶ χ α ῖ κ μ ρ, ὁ τ ε τ ὸ ν ἐ π ὶ τ ο ῦ σ ῖ ο ν μ
λ ῆ ζ η μ δ ο ῦ ν α ι ἀ π ὸ τ ῆ ς π ρ ὸ ς α ὐ τ ὸ ν ὁ μ ι λ ῖ α ς· ε ἰ μ ὴ κ α ὶ τ α λ α τ α ῖ α ο ὐ δ ὲ β ρ ἐ β λ ῖ π ε ς ὁ
β λ ε π ω ξ ο μ ῖ τ ὸ κ μ ὼ ν· ἐ π ὰ λ ε ῖ π τ α ι ο ὖ ν ὁ τ ὸ ν λ ε ῖ τ ο ν κ μ ὼ ν ἀ τ ὸ ν ἐ π ο υ σ ί ο υ δ ὸ ς κ μ ὲ ν
σ η μ ὰ· ἀ λ ὰ τ ὸ ν λ ε ῖ π τ ο ν κ μ ὼ ν τ ὸ ν ἐ π ο υ σ ί ο υ ν δ ὲ κ μ ὲ ν κ α ὶ τ ὸ κ μ ὸ ν. ὁ μ ω σ τ ὲ β λ ε π ε τ α ι
π ρ ε ό η δ ὲ κ μ ὼ ν β ῖ ν ἐ λ ᾶ τ τ ο ς ὄ ὐ τ ο ς· π ῶ σ α σ χ ε δ ὸ ν ὅ ἀ π ὸ π ο λ ὺ ὁ ν τ ὸ ἡ τ ε ξ ω ν ἁ τ ῇ ω μ α τ ι
ε ἴ τ ε ἐ ν β ῶ σ ῃ τ ε ἴ τ ε μ ε ι ῶ σ ῃ, π ρ ο τ ῆ τ ὸ ὃ ἐ σ τ ὶ ν, ο ἷ μ α ν α τ κ ὲ ο υ ἐ π ὶ τ ὸ π ρ ο ή κ τ ο ς
λ ε γ ό μ ὴ ν· κ α ὶ ἄ φ ε ς κ μ ὲ ν τ ὰ ὀ φ ε ι λ ή μ α τ α κ μ ῖ ν ὡ ῖ κ α ὶ κ μ ὲ ν ἀ φ ῆ κ α μ ε ν τ ο ῖ ς ὀ φ ι λ έ τ α ῖ ς
κ μ ῶ ν· ἢ ὡ ς ὁ λ ο μ α ῖ ς κ α ὶ ἄ φ ε ς κ μ ῖ ν τ ὰ ς ἁ μ ᾶ ρ τ ί α ς κ μ ῶ ν· κ α ὶ γ ὰ ρ α ὐ τ ο ὶ ἀ φ ί ε μ ε ν κ α ὶ
π α ν τ ὶ ὀ φ ε ι λ ο ν τ ῖ κ μ ῖ ν· τ ὸ δ ῖ τ λ ε ι μ μ α κ α ὶ ἔ ἀ π ο τ ὸ λ ε ῖ π ω· ἀ π ὸ δ ὸ τ ε π ο ῖ η σ α ι τ ὸ ν
ὀ φ ε ι λ ά ς· τ ῷ τ ὸ ν Φ ο ῖ β ο ν τ ὸ ν Φ ό β ο ν· τ ῷ τ ὸ ν Δ ῖ Φ ό β ο ν, τ ῷ τ ὸ Δ ῖ ν, τ ὸ τ ε λ ο σ·
τ α ῦ τ ῷ τ ῷ μ ῷ, τ ῷ τ ῷ μ ῷ· μ ε κ μ ε λ ῖ κ μ ῖ ν ὀ φ ῖ λ ε τ ε ἡ μ ε ῖ ς τ ὸ ν ἀ μ ῖ λ ῆ ν ἀ δ ε λ φ ὸ ν ὀ φ ῖ
λ ο μ ῖ ν, τ ο ῖ σ ὁ ρ ο υ σ ὶ ἐ χ ο υ σ ὶ τ ὸ ν ἀ δ ε λ φ ὸ ν κ α ὶ ὃ ν μ ὴ) ἐ ν τ ῇ δ ο σ ῖ ἀ π ὸ ῖ μ ε ῖ λ ο ν τ ῖ π ρ ο σ ῖ ν.
κ α ὶ τ ο ῖ σ δ τ ῖ σ ὶ τ ο ῖ σ ὁ ρ ῖ ς· ἀ λ ὶ κ α ὶ ἀ ε ὶ ὡ θ ῶ τ ὸ ν τ ο ῖ κ μ ὶ δ ὲ ὁ φ ῖ λ ο μ ῖ ν ἐ ῖ π ὼ ν ἀ ὐ τ ὸ ν.
τ α ῦ δ ὲ δ ὴ ὀ φ ε ι λ ο μ ῖ ε ς ἢ τ ο ι ἀ π ο δ ῖ δ ο μ ῖ δ ὶ ἀ ῖ τ ε π ῖ δ ὴ ἂ ν π ρ ο σ τ α σ τ ὸ μ ὴ ὑ π ὸ τ ὸ
θ ρ ό υ ν ο ὐ ν ε ι ν, ἢ τ ῷ χ α λ ε φ ο ῦ ν τ ὸ ν ἐ κ τ ὸ ς ο ἰ κ ῖ ν ο ν λ ό γ ῖ μ ὴ ἀ π ο δ ῖ δ ο ν τ ε ς, μ ὴ μ ο ν
ἐ ν τ ῷ ὀ φ ε ι λ ῖ ν. τ ὸ μ ὲ ν ἀ π ὸ χ ο ῖ δ ὲ χ ο ν τ ε ὸ ν ἐ ν τ ῷ ς π ὸ τ ῇ ἀ δ ε λ φ ῇ ὀ φ ε ι λ ῖ ν μ α ο ῖ.
τ ο ι ό τ ε κ α ὶ τ ὸ ν τ ῆ ς θ ε ο σ ε β ε ί α ς λ ό γ ὸ ν ἐ ν χ ῷ κ μ ὲ ν σ ῶ ν ἀ γ ε ν ῆ ν κ μ ὴ ν· κ α ὶ τ ῇ ὁ μ ε
μ ε τ ρ ί ῳ χ ὸ ὸ μ ῳ π α τ ρ ῴ ο υ ς κ μ ὲ ν· ἀ λ ῖ ς κ α ὶ τ ὸ ν π ο λ ῖ τ ῆ ς ὀ φ ῖ λ ὴ· κ α ὶ ἀ λ ῖ κ ο ι ν ὴ
τ ῆ ς τ ῶ ν κ α λ ῶ ν ἀ π ο υ σ ῖ α ς ἐ ξ ῶ ῖ π ῆ ξ ῶ ῖ κ α ὶ ἐ ῖ τ ῖ π ρ ῶ ν ἐ χ ο ν τ α ς· κ α ὶ ἀ λ ῖ κ π ρ ὸ ς τ ὸ ν ὅ λ ο ς

γίνεται· ἐν παντὶ γὰρ τόπῳ θυμίαμά μοι προσάγεται, λέγει κύριος· καὶ βούλομαι οὖν προ-
σεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ. ἔχει δὲ καὶ τὸ τέταρτον ὑπὲρ τοῦ ἐφ᾽ ἡσυχίας μὴ
περισπωμένους τὰς εὐχὰς ἐπιτελεῖν, ἕκαστον ἐπιλεξάμενον τοῦ ἰδίου οἴκου, ἐὰν ἐγ-
χωρῇ, τὸ σεμνότατον, ἵν᾽ οὕτως εἴπω, χωρίον, οὕτως εὔχεσθαι, πρὸς ταῖς καθολικαῖς τῆς
περὶ αὐτοῦ ἐξετάσεως ἐπισκοποῦντα, εἰ ἐν τῷ τόπῳ ὧν ἄρα ἔστι, παρανε-
νόμηταί ποτε καὶ παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον πεποίηται· οἱονεὶ γὰρ οὐ μόνον ἑαυτὸν ἀλλὰ
καὶ τὸν τόπον τῆς ἰδίας εὐχῆς τοιοῦτον πεποίηκεν, ὡς φυγεῖν ἐκεῖθεν τὴν ἐπισκοπὴν
τοῦ θεοῦ. ἐπισκοποῦντι δὲ καὶ ἐπὶ πλεῖον, καὶ περὶ τούτου τοῦ τόπου λεκτέον, τὸ ἐξῆς
μὲν ὀχληρὸν εἰπεῖν βαρύ· τάχα δὲ τῷ ἐπιμελῶς αὐτὸ βασανίζοντι οὐκ ἀκαταφρόνητον,
ἐν τῷ τόπῳ τῆς πλοκῆς μὴ μίξεως, ἀλλ᾽ ὑπὸ τοῦ ἀποστολικοῦ λόγου κατὰ συγγνώ-
μην οὐ κατ᾽ ἐπιταγὴν συγκεχωρημένης, ἐξεταστέον εἰ ὅσιον καὶ καθαρὸν ἐντυγ-
χάνειν τῷ θεῷ. εἰ γὰρ σχολάσαι τῇ προσευχῇ, ὡς προσήκει, χρὴ, οὐχ οἷόν τε, ἐὰν
μὴ ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν τις τούτῳ ἑαυτὸν ἐπιδῷ, τάχα καὶ περὶ τόπου, εἰ ἐγ-
χωρεῖ, θεωρητέον. ἔχει δέ τι ἐπίχαρι εἰς ὠφέλειαν τόπος εὐχῆς, τὸ χωρίον τῆς
ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῶν πιστευόντων συνελεύσεως, ὡς εἰκός· καὶ ἀγγελικῶν δυνάμεων ἐφι-
σταμένων τοῖς ἀθροίσμασι τῶν πιστευόντων, καὶ αὐτῆς τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν δυνάμεως,
ἤδη δὲ καὶ πνευμάτων ἁγίων, οἶμαι δὲ ὅτι καὶ προκεκοιμημένων, σαφὲς δὲ ὅτι καὶ ἐν
τῷ βίῳ περιόντων, εἰ καὶ τὸ πῶς οὐκ εὐχερὲς εἰπεῖν. καὶ περὶ μὲν ἀγγέλων οὕτως ἐπιλογι-
στέον. εἰ παρεμβαλεῖ ἄγγελος κυρίου κύκλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν καὶ ῥύσεται αὐτούς, καὶ
ἀληθεύει Ἰακὼβ οὐ περὶ ἑαυτοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ πάντων τῶν ἀνακειμένων τῷ θεῷ
τῶν συνιέντων λέγων· ὁ ἄγγελος ὁ ῥυόμενός με ἐκ πάντων τῶν κακῶν, εἰκὸς δὴ πλειόνων
συνεληλυθότων γνησίως εἰς δόξαν Χριστοῦ παρεμβάλλειν τὸν ἑκάστου ἄγγελον τὸν κύκλῳ
ἑκάστου τῶν φοβουμένων, μετὰ τοῦ ἀνδρὸς ὃν φρουρεῖν καὶ οἰκονομεῖν πεπίστευται,
ὥστε εἶναι ἐπὶ τῶν ἁγίων συναθροιζομένων διπλῆν ἐκκλησίαν, τὴν μὲν ἀνθρώπων, τὴν δὲ
ἀγγέλων. καὶ εἰ μόνου τοῦ Τωβὴτ ὁ Ῥαφαὴλ φησὶν εἰς μνημόσυνον ἀνενηνοχέναι
τὴν προσευχήν, καὶ μετ᾽ αὐτὴν Σάρρας τῆς ὕστερον νύμφης γενομένης αὐτοῦ διὰ τὸ
γεγαμῆσθαι αὐτὴν τῷ Τωβίᾳ, τί λεκτέον πλειόνων ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ
συνοδευόντων καὶ σῶμα ποιουμένων ἐν Χριστῷ; περὶ δὲ τῆς δυνάμεως τοῦ κυρίου συμπα-
ρούσης τῇ ἐκκλησίᾳ ὁ Παῦλος φησί· συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυ-
νάμει τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, οὐ μόνον τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου Ἰησοῦ συναπτομένης οὐ μόνον μετὰ τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἀλλὰ καὶ

Κορινθίων. καὶ εἰ ὅτι τὸ σῶμα περικείμενος ὁ Παῦλος συναιρεσθαι νενόμικε τῷ
ἑαυτοῦ πνεύματι ἐν τῇ Κορίνθῳ, οὐκ ἀπογνωστέον οὕτω καὶ τοὺς ἐξεληλυθότας
μακαρίους φθάνειν τῷ πνεύματι τάχα μᾶλλον τοῦ ὄντος ἐν τῷ σώματι ἐπὶ τὰς
ἐκκλησίας. διόπερ οὐ καταφρονητέον τῶν ἐν αὐταῖς εὐχῶν, ὡς ἐξαίρετόν τι
ἐχουσῶν τοῖς γνησίως συνερχομένοις αὐτῶν. ὥσπερ δὲ ἡ δύναμις Ἰησοῦ καὶ
τὸ πνεῦμα Παύλου καὶ τῶν ὁμοίων καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἑκάστου τῶν ἁγίων
ἄγγελοι κυρίου συνοδεύουσι καὶ συνέρχονται τοῖς γνησίως συναθροιζομένοις, οὕτω
στοχαστέον μήποτε ἐὰν ἀνάξιός τις ἀγγέλου ἁγίου ᾖ καὶ ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ
ἀγγέλῳ διαβόλου ὢν ἀμαρτάνων καὶ τοῦ καταφρονεῖν, παρανομῇ, ὁ τοιοῦτος
τοιούτοις ὀλίγοις μὲν τῶν ὁμοίων αὐτῷ τυγχάνουσιν οὐκ ἐπὶ πολὺ λήσεται τὴν
τῶν ἀγγέλων προνοίᾳ ὑπηρετοῦσαν τῇ θείᾳ βουλήσει ἐπισκοποῦσαν τὴν
ἐκκλησίαν, φερόμενος εἰς γνῶσιν τῶν πολλῶν τὰ τοιαῦτα πταίσματα. ἐὰν δὲ
πλῆθος γένηται οἱ τοιοῦτοι κατὰ τὰς συνηθείας ἀνθρωπίνας καὶ σωματικώτερον πρατ-
τόμενοι συνέρχωνται, οὐκ ἐπισκοπηθήσονται. ὅπερ δηλοῦται
ἐν τῷ Ἠσαΐᾳ τοῦ κυρίου λέγοντος· οὐδὲ ἐὰν ἔρχησθε ὀφθῆναί μοι· ἀποστρέψω
γὰρ τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀφ᾽ ὑμῶν· καὶ ἐὰν πληθύνητε τὴν δέησιν,
οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν. τάχα γὰρ ἀντὶ τῆς προειρημένης διπλῆς
συντάξεως ἀνθρώπων ἁγίων καὶ μακαρίων ἀγγέλων, πάλιν διπλῆ γίνεται
ἐπὶ τὸ αὐτὸ σύνοδος ἀνθρώπων ἀσεβῶν καὶ πονηρῶν ἀγγέλων· καὶ λέγοιτ᾽ ἂν ἐπὶ
τῆς τῶν τοιούτων συναγωγῆς ὑπό τε τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ τῶν ἱερῶν ἀνθρώπων· οὐκ
ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου ματαιότητος, καὶ μετὰ παρανομούντων οὐ μὴ
εἰσέλθω. ἐμίσησα ἐκκλησίαν πονηρευομένων, καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ
καθίσω. διὰ τοῦτο οἶμαι καὶ τοὺς ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν πλείοσιν
ἁμαρτήμασι γεγενημένους ὑποχειρίους γεγονέναι τοῖς ἐχθροῖς, τῷ κατα-
λελεῖφθαι τοὺς καταλιπόντας τὸν νόμον λαοὺς ὑπό τε τοῦ θεοῦ καὶ τῶν ὑπερα-
σπιζόντων ἀγγέλων καὶ τῆς σωτηρίας τῶν ἁγίων ἀνθρώπων. οὕτω γὰρ καὶ ὅλα ἀθροίσ-
ματα ποτὲ καταλείπεται ἐμπεσεῖν εἰς πειρασμούς, ἵνα καὶ ὃ δοκοῦσιν ἔχειν
ἀρθῇ ἀπ᾽ αὐτῶν· ὁ μὲν τῇ κατάρᾳ μένων ὡς συκῆ καὶ ἐκριζωθεὶς διὰ
τὸ μὴ δεδωκέναι τῷ Ἰησοῦ πεινῶντι καρπόν, ξηραινόμενος· καὶ εἰ τὸ ἴχνιον
ὀλίγον ζωτικῆς κατ᾽ αὐτὴν πίστεως δύναμις ἀπομένει, τοῦτο. Ταῦτα δέ μοι

TRINITY COLL
LIBRARY.
CAMBRIDGE